

RP 109/2024 rd

**REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM
STATSBUDGETEN FÖR 2025**

HELSINGFORS 2024

ISSN 0785-7659

Edita Prima Oy, Helsingfors 2024

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås,

att riksdagen fattar beslut om att godkänna det bifogade förslaget till statsbudgeten för 2025.

Helsingfors den 23 september 2024

Statsminister

PETTERI ORPO

Finansminister *Riikka Purra*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	A	7
1. Sammandrag	A	7
2. Ekonomiska utsikter	A	12
2.1. Konjunkturutsikter	A	12
2.2. Utsikterna för de offentliga finanserna	A	14
3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik	A	16
3.1. Den finanspolitiska linjen	A	17
3.2. Finanspolitiska åtgärder	A	18
4. Budgetpropositionens inkomstposter	A	21
4.1. Centrala ändringar i beskattningsgrunderna	A	23
4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga ... skattebasen	A	24
4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av ... skatteinkomsterna	A	25
4.4. Skatteutgifter	A	25
4.5. Övriga inkomstposter	A	26
5. Anslagen i budgetpropositionen	A	27
5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna	A	28
5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde	A	32
5.3. Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken	A	68
5.4. Regionutveckling och strukturfonder	A	72
6. Hållbar utveckling	A	73
7. Barnbudgetering	A	79
8. Utveckling av förvaltningen	A	86
8.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom ... förvaltningen	A	86
8.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen	A	89
8.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik	A	90
9. Valfärdsområdenas ekonomi	A	91
9.1. Valfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder	A	91
9.2. Valfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån	A	95
9.3. Uppskattning av valfärdsområdenas inkomster och utgifter	A	96
10. Den kommunala ekonomin	A	98
10.1. Statsbidrag till kommunerna	A	98
10.2. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin	A	102
11. Statsfinanserna utanför budgeten	A	103
11.1. Statliga fonder utanför budgeten	A	103
11.2. Affärsverken	A	109
11.3. Statens ägarpolitik	A	111
11.4. Saldot för de offentliga samfunden samt deras skulder	A	111

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning	A	111
12.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1.—30.6.2024	A	112
12.2. Statens totala balansräkning 30.6.2024	A	115
12.3. Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen . .	A	120
12.4. Det eftersatta underhållet av trafikleder	A	121
12.5. Statens investeringar	A	123
12.6. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten	A	125
12.7. Negativt eget kapital	A	125
STATSBUDGETEN FÖR 2025		1
Sifferstat		1
DETALJMOTIVERING		26
Allmänna föreskrifter		26
Inkomstposter		1 35
11. Skatter och inkomster av skattenatur	1	35
12. Inkomster av blandad natur	2	65
13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	4	93
15. Lån	5	97
Anslag		6 100
21. Riksdagen	6	100
22. Republikens president	6	109
23. Statsrådets kansli	7	114
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	8	132
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	9	165
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	10	197
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	11	251
28. Finansministeriets förvaltningsområde	11	283
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	14	361
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	16	475
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	18	562
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	19	607
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	21	690
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	24	799
36. Räntor på statsskulden	25	841

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

1. Sammandrag

De ekonomiska utsikterna

Under 2025 återhämtar sig ekonomin från recessionen och BNP förväntas öka med 1,7 %. Hushållens konsumtion ökar i takt med att inflationen mattas av, räntorna sjunker och inkomsterna ökar måttligt. Investeringarna i produktion har fortsatt att öka också under recessionen, och år 2025 ökar de tydligt tack vare energiomställningen. Den ekonomiska tillväxten förväntas medföra ökad sysselsättning och mindre arbetslöshet.

De offentliga finanserna

År 2025 förväntas underskottet i de offentliga finanserna minska från uppskattade 3,7 procent av BNP för 2024 till 3,2 procent av BNP. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om minskar utgifterna och ökar inkomsterna i avsevärd omfattning. Visserligen finns det bland annat stora försvarsupphandlingar som ökar utgifterna. Likaså avtar ökningen av den offentliga skuldkvoten när sparåtgärderna träder i kraft och det ekonomiska läget förbättras. Den offentliga skuldnivån i förhållande till BNP förutspås legga på ca 84 % år 2025.

Den ekonomi- och finanspolitiska linjen

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och bryta den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. En stabil ekonomisk utveckling skapar trygghet och främjar familjebildning. Regeringen har som mål att öka hushållens köpkraft och eftersträvar att i sina beslut ta hänsyn till konsekvenserna för hushållens dagliga utgifter. Regeringen har som mål ett Finland där finansieringen av välfärdssamhällets viktigaste tjänster är tryggad också för kommande generationer.

Regeringen har åtagit sig att genomföra de åtgärds paket som bestämdes i regeringsprogrammet och våren 2024, som stärker de offentliga finanserna med sammanlagt ca 9 miljarder euro. Åtgärderna i regeringsprogrammet stärker de offentliga finanserna med ett nettobelopp som uppgår till 6 miljarder euro år 2027. De omfattar både anpassningsåtgärder med snabb verkan och strukturpolitiska åtgärder som ökar sysselsättningen. De tilläggsåtgärder som beslutades våren 2024 stärker de offentliga finanserna med ytterligare ca 3 miljarder euro från och med 2025. Regeringen följer aktivt upp åtgärds paketet på 9 miljarder euro och reagerar vid behov med ersättande åtgärder om det ser ut som att något av åtgärdsblocken inte når upp till den eftersträlvade nivån. Vid halvtidsöversynen våren 2025 bedömer regeringen hur målen för den ekonomiska politiken och finanspolitiken har uppnåtts och fattar vid behov beslut om nya åtgärder.

Det främsta sättet att stabilisera de offentliga finanserna är att påskynda tillväxten inom ekonomi och sysselsättning. Den ekonomiska tillväxten ska påskyndas bl.a. med hjälp av bättre förutsättningar för rättvis konkurrens, betydande satsningar på FoUI-verksamhet, åtgärder som höjer kompetensnivån och åtgärder som förbättrar arbetsmarknaden. Dessutom genomför regeringen

under valperioden ett tidsbegränsat investeringsprogram på 4 miljarder euro i syfte att underbygga en hållbar tillväxt.

Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande.

Anslag

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 88,8 miljarder euro, vilket är 0,9 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Att nivån på anslaget ökar jämfört med 2024 förklaras till största delen av en justering i efterhand av välfärdsområdenas finansiering (1,4 miljarder euro) samt av lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringar för 2025 (1,8 miljarder euro). Samtidigt sänks utgiftsnivån med cirka 1,8 miljarder euro till följd av de reformer och utgiftsbesparingar som fastställts i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och planen för de offentliga finanserna våren 2024. Utgiftsnivån sjunker ytterligare genom att ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster minskar med ca 0,3 miljarder euro, till följd av att kommunalskatteinkomsten ökar när förvärvsinkomstavrdraget ersätts med arbetsinkomstavrdrag.

Inkomstposter

År 2025 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettouplåning till 76,6 miljarder euro. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är ca 67,3 miljarder euro (88 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 0,7 % år 2025, dvs. med 0,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Budgetekonomins inkomster utan nettouplåning beräknas minska med 0,3 %, dvs. 0,2 miljarder euro.

Det svaga konjunkturläget har minskat skatteinkomsterna under 2024. När inkomstutvecklingen jämförs mot vad som budgeterats för 2024 (inkl. den andra tilläggsbudgetpropositionen), ökar skatteinkomsterna med 3,3 % och inkomsterna i sin helhet med 1,8 % år 2025.

Balansen inom statsfinanserna och statsskulden

Budgetpropositionen för 2025 uppvisar ett underskott på ca 12,1 miljarder euro, vilket finansieras genom ökad skuldsättning. Balansen inom statens budgetekonomi försämras med 0,7 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Om man jämför med det som budgeterats för 2024 (inkl. den andra tilläggsbudgeten), förbättras balansen med 0,6 miljarder euro. Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas underskottet i statsfinanserna 2025 uppgå till 3,7 % av BNP.

Statsskulden (inklusive skulden inom fondekonomin) i enlighet med budgeten beräknas uppgå till 181 miljarder euro vid utgången av 2025, vilket motsvarar 62,5 % av BNP. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas uppgå till 3,2 miljarder euro, vilket motsvarar det som budgeterats för 2024 (inkl. den andra tilläggsbudgeten).

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2023 bokslut	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.	Ändring, % 2024—2025
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	24 590	26 596	26 769	1
Samfundsskatt	5 746	6 118	5 708	-7
Mervärdesskatt	21 405	22 579	23 624	5
Övriga skatter	11 719	11 549	11 200	-3
Övriga inkomster	19 461	9 584	9 345	-3
Sammanlagt	82 921	76 426	76 646	0
Nettopplåning och skuldhantering ¹⁾	12 698	11 442	12 107	6
Inkomstposter sammanlagt	95 619	87 867	88 754	1
Konsumtionsutgifter	20 885	21 481	21 274	-1
Överföringsutgifter	56 545	62 169	63 197	2
Investeringsutgifter	1 739	974	1 001	3
Övriga utgifter	2 384	3 244	3 282	1
Anslag sammanlagt	81 553	87 867	88 754	1
Bokslutsunderskott (inkl. föregående år)	-5 921			

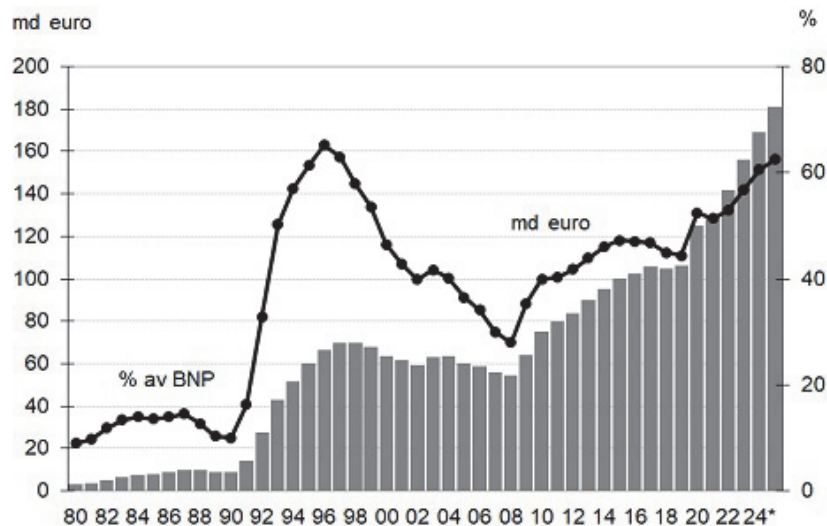
¹⁾ Inbegriper skuldhanteringsutgifter på -1 516 miljoner euro 2023.

Ram för valperioden och ofördelad reserv

Statsminister Orpos regering har i sitt regeringsprogram förbundit sig till det ramförfarande som gäller utgifterna inom statsfinanserna. Systemet med ramar för statsfinanserna är ett centralt verktyg i styrningen av regeringens finanspolitik och lägger grunden för en trovärdig ekonomisk politik. Regeringsprogrammets föresatser och andra åtgärder genomförs inom de gränser som ramen för valperioden tillåter.

I budgeten för 2025 uppgår ramen till 77 263 miljoner euro. Som anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås 76 829 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2025 är således 134 miljoner euro, utöver vilket det i ramen för 2025 har reserverats 300 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Se närmare avsnitt 5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP

Besparingar och anslagsökningar enligt regeringsprogrammet

Regeringen har fattat beslut om omfattande åtgärder för att anpassa de offentliga finanserna både i regeringsprogrammet och i planen för de offentliga finanserna våren 2024. Förutom besparingar innehåller åtgärds paketet åtgärder som ökar inkomsterna samt utgiftsökningar. Besparingspaketet bedöms leda till att anslagsbehovet i statens budgetekonomi minskar med ett nettobelopp på ca 1,8 miljarder euro 2025 jämfört med 2024. Jämfört med 2023 beräknas åtgärds paketet minska anslagsbehovet med sammanlagt ca 2,5 miljarder euro år 2025.

Se närmare avsnitt 5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde

Investeringsprogrammet i regeringsprogrammet

I regeringsprogrammet ingår ett investeringspaket av engångsnatur till ett totalt belopp av 4 miljarder euro. Investeringarna finansieras genom statens kapitalinkomster, genom avveckling av överkapitaliseringen av onoterade statsägda bolag och genom intäktsföringar från Statens bostadsfond som genomförs på ett sätt som inte äventyrar fondens verksamhet i nuvarande omfattning. Statens upplåning ökar alltså inte till följd av investeringsprogrammet. Utgifter enligt investeringsprogrammet inkluderas i budgetpropositionerna och beaktas inom gränserna för de inkomster som säkerställts i planerna för de offentliga finanserna.

För investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet föreslås i budgetpropositionen sammanlagt 891 miljoner euro i nya fullmakter och anslag. Av detta belopp anvisas 298 miljoner euro för 2025.

Inom ramen för investeringsprogrammet föreslås för 2025 ett tillägg på 208,5 miljoner euro för basunderhåll av transportinfrastrukturen. För utvecklingsprojekt inom trafik och transport föreslås fullmakter på sammanlagt 472 miljoner euro och anslag på ca 19 miljoner euro. För spetsprojekten för ren energi föreslås en fullmakt på 140 miljoner euro för tekniska sänkor. Dessutom föreslås 70 miljoner euro för FPA-ersättningar för besök på privatläkarmottagningar.

Se närmare avsnitt 5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde

Ändringar i beskattningsgrunderna

De viktigaste ändringarna i beskattningsgrunderna 2025 är indexjusteringen av skattegrunderna för förvärvsinkomster, vilken omfattar alla utom de två högsta inkomstklasserna på statens inkomstskatteskala, samt åtgärderna för att sänka beskattningen av arbete med tonvikt på låg- och medelinkomsttagare. I anpassningsåtgärderna ingår att skärpa beskattningen av pensionsinkomst och minska hushållsavdraget. Dessutom stärks kommunernas inkomstunderlag genom att förvärvsinkomstavdraget slopas och arbetsinkomstavdraget höjs i motsvarande grad.

Den högre allmänna mervärdesskattesatsen och den högre skattesatsen för försäkringspremier, vilka har varit i kraft sedan ingången av september 2024, ökar statens skatteinkomster. År 2024 höjs dessutom mervärdesskattesatsen för nyttigheter som omfattas av den reducerade skattesatsen på 10 %, med undantag för tidningar och tidskrifter. Däremot sänks mervärdesskattesatsen för inkontinensskydd, mensskydd och barnblöjor. Skattelättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesbeskattning slopas och den nedre gränsen för mervärdesbeskattning av verksamhet i liten skala höjs. Mervärdesskattesatsen för sötsaker och choklad höjs från den reducerade skattesatsen på 14 % till den allmänna skattesatsen sommaren 2025. Av punktskatterna höjs bland annat tobak-saccisen och punktskatten på läskedrycker.

Se närmare avsnitt 4. Inkomstposter i budgetpropositionen.

Välfärdsområdenas ekonomi

För välfärdsområdenas finansiering med allmän täckning föreslås sammanlagt ca 26,2 miljarder euro.

Välfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering ökar med ca 1,6 miljarder euro jämfört med ordinarie budgeten för 2024. Ökningen förklaras i huvudsak av att finansieringen ökas med en lagstadgad justering i efterhand av finansieringen för 2023 som uppgår till ca 1,4 miljarder euro. Eftersom den finansiering som budgeterats för 2024 inkluderade 530 miljoner euro i finansiering för 2023 som betalats i efterhand, är den faktiska ökningen av välfärdsområdenas finansiering ca 2,2 miljarder euro 2025.

Indexhöjningen av finansieringen av välfärdsområdena (3,00 %) ökar finansieringens belopp med ca 800 miljoner euro och den beräknade årliga ökningen av servicebehovet inom social- och

hälsovården med ca 270 miljoner euro. Övergångsutjämningsarna för 2025 minskar finansieringen med ca 67 miljoner euro. De lagstiftningsändringar avseende välfärdsområdenas uppgifter och kundavgifter som bestämdes i regeringsprogrammet samt i planen för de offentliga finanserna våren 2024 minskar välfärdsområdenas finansiering med ca 290 miljoner euro netto jämfört med den ordinarie budgeten för 2024.

Se närmare avsnitt 9. Välfärdsområdenas ekonomi.

Den kommunala ekonomin

För statsbidragen till kommunernas driftsekonomi föreslås ca 5,6 miljarder euro 2025. De kalkylerade statsandelarna uppgår till ca 4,7 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förloerade skatteinkomster till ca 0,5 miljarder euro och de övriga statsbidragen till ca 0,4 miljarder euro.

För statsandelen för kommunal basservice föreslås ca 3,4 miljarder euro, vilket är inemot 900 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. De kalkylerade statsandelarna ökar i huvudsak till följd av reformen av arbetskraftsservicen, i och med att ansvaret för att ordna arbetskraftsservice överförs från staten till kommunerna vid ingången av 2025. I reformen ökar kommunernas finansieringsansvar för utkomstskyddet för arbetslösa medan statens ansvar minskar. I statsandelen för kommunal basservice görs ett tillägg som motsvarar ökningen av finansieringsansvaret enligt en tvärsnittskalkyl.

Budgetpropositionen innehåller ett stort antal åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin, av vilka de flesta har en nära neutral eller något stärkande nettoeffekt på den kommunala ekonomin. Den sammanlagda effekten av de åtgärder som statsminister Orpos regering fastställt stärker den kommunala ekonomin med ca 270 miljoner euro år 2025 jämfört med år 2024. I budgetpropositionen för 2025 stärks den kommunala ekonomin med ett en ökning av statsandelarna på 277 miljoner euro, genom vilken man lindrar effekterna på statsandelarna av överföringskalkylen för social- och hälsovårdsreformen. Fördelningslösningen för de besparingar som gäller socialskyddsfonderna beräknas öka kommunernas skatteinkomster och minska kommunarbetsgivarnas betalningsbörda med sammanlagt ca 90 miljoner euro 2025.

Se närmare avsnitt 10. Den kommunala ekonomin.

2. Ekonomiska utsikter

2.1. Konjunkturutsikter

Finlands ekonomi har varit i recession och BNP för år 2024 minskar med ytterligare 0,2 %. Ekonomin återhämtar sig dock år 2025 och BNP ökar med 1,7 %. Hushållens konsumtion ökar i takt med att inflationen mattas av, räntorna sjunker och inkomsterna ökar måttligt. Återhämtningen i byggsektorn och mångfalden av projekt som hänförs till energiomställningen medför att investeringarna ökar.

Inflationen har avtagit på bred front och de enda sektorer där priserna fortfarande stiger är ägarboende och tjänster. År 2025 är inflationen i genomsnitt 1,4 %. Den avtagande inflationen har gjort det möjligt att sänka räntorna, en trend som förväntas fortsätta 2025.

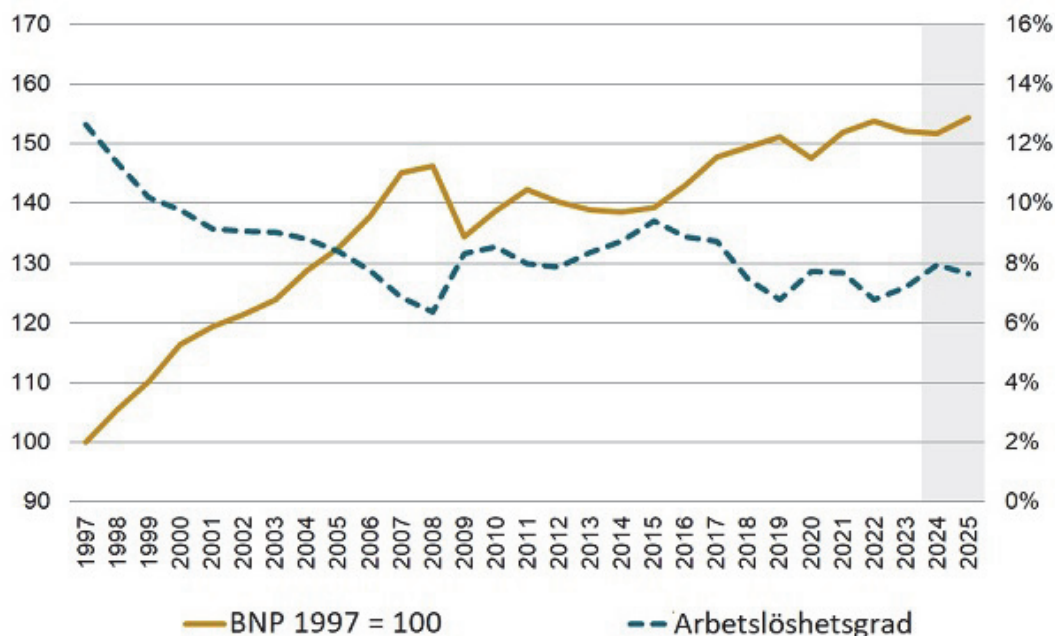
Byggandet har minskat drastiskt, men år 2025 börjar sektorn återhämta sig. Lägre räntor och uppskjutna bostadsbyten i väntan på bättre tider stimulerar bostadsmarknaden. Investeringarna i produktion har fortsatt att öka också under recessionen, och år 2025 ökar de tydligt tack vare energiomställningen.

Antalet sysselsatta har minskat under lågkonjunkturen, men den ekonomiska tillväxten förväntas medföra ökad sysselsättning och mindre arbetslöshet. År 2025 är sysselsättningsgraden (15—64-åringar) 73,1 % och arbetslöshetsgraden 7,6 %.

Samhällsekonomin utveckling

	2022	2023	2024*	2025*
BNP:s värde, md euro	267,7	274,9	278,9	289,8
BNP, volymförändring, %	1,3	-1,2	-0,2	1,7
Arbetslöshetsgrad, %	6,8	7,2	8,0	7,6
Sysselsättningsgrad, %	73,8	73,6	72,8	73,1
Konsumentprisindex, ändring, %	7,1	6,2	1,8	1,4
Lång ränta, 10 år, %	1,7	3,0	2,9	2,7

Figur 2. BNP och arbetslöshetsgraden 1997—2025

2.2. Utsikterna för de offentliga finanserna

Underskottet i de offentliga finanserna ökar till 3,7 % av BNP år 2024, då konjunkturläget fortsättningsvis är svagt, skatteinkomsterna ökar endast blygsamt och intäkterna från socialskyddsavgifter minskar. Den höjning av mervärdesskatten som träder i kraft i september 2024 ökar skatteinkomsterna, men även utgifterna ökar till följd av stigande ränte- och pensionsutgifter. De anpassningsåtgärder som regeringen antagit börjar förbättra de offentliga finanserna, men hinner inte ännu vända utvecklingen. Den betydande sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien medför en ytterligare försämring av saldot i de offentliga finanserna.

År 2025 minskar underskottet i de offentliga finanserna till 3,2 % av BNP. Trots bl.a. stora försvarsupphandlingar som ökar utgifterna medför de i regeringsprogrammet och vid ramförhandlingarna våren 2024 fastställda anpassningsåtgärderna att utgifterna minskar och inkomsterna ökar avsevärt. Saldot fortsätter att förbättras över de kommande åren och år 2028 landar underskottet på strax över 2 %.

Skuldnivån för den offentliga sektorn ökade i fjol till 76,6 % av BNP. Som en följd av i huvudsak statens och lokalförvaltningens underskott och det svaga konjunkturläget beräknas underskottet växa till över 80 % år 2024. År 2025 saktar ökningen av skuldkvoten in när ett betydande antal

nya anpassningsåtgärder träder i kraft och det ekonomiska läget förbättras. Skuldkvoten år 2025 är ca 84 %. Därefter fortsätter ökningen av skuldkvoten att avta.

Statsförvaltningens underskott stannar i år på samma nivå som året innan, 3,2 %. År 2025 ökar underskottet till 3,7 %. Trots anpassningsåtgärderna fortsätter utgifterna att öka snabbt. Flera faktorer medverkar till utgiftsökningen: anskaffningarna av jaktplan bokförs som utgift när planleveranserna inleds och välfärdsområdenas finansiering ökar med över 2 miljarder euro.

Underskottet i kommunförvaltningen ökade betydligt 2023. Det finansiella läget förblir oförändrat i år, men vänder åter åt det sämre år 2025. För välfärdsområdena förblir läget utmanande också i år och deras saldo försämras ytterligare jämfört med fjolåret. År 2025 underlättas läget avsevärt av att den statliga finansieringen ökar betydligt.

Arbetspensionsanstaltarnas överskott var ca 1,0 % av BNP år 2023. Arbetspensionsutgifterna fortsätter att öka 2024 i och med de stora indexhöjningarna. Trots den snabba utgiftsökningen uppvisar arbetspensionsanstalterna fortfarande ett överskott. År 2025 förbättras överskottet till ca 1,5 %. Detta är möjligt i synnerhet tack vare sektorns kapitalinkomster, som beräknas öka ytterligare till följd av den högre räntenivån.

De övriga socialskyddsfonderna uppvisade år 2023 ett överskott på ca 0,4 % av BNP. Sektorn uppvisar ett underskott år 2024 när arbetslöshetsförsäkringspremien sänks kraftigt. År 2025 minskar underskottet till cirka 0,1 %. De övriga socialfonderna uppvisar ett underskott under prognosperioden, men är nära balans.

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2022	2023	2024**	2025**
Skatter och socialskyddsavgifter	43,0	42,4	41,8	42,2
De offentliga samfundens utgifter	53,4	56,4	57,7	57,4
De offentliga samfundens nettokreditgivning	-0,4	-2,9	-3,7	-3,2
— Statsförvaltningen	-1,4	-3,2	-3,2	-3,7
— Kommunalförvaltningen	-0,2	-0,5	-0,5	-0,6
— Välfärdsområdena		-0,6	-0,7	-0,2
— Arbetspensionsanstalterna	1,1	1,0	1,1	1,5
— Övriga socialskyddsfonder	0,1	0,4	-0,5	-0,1
Primärt saldo	0,2	-1,7	-2,4	-1,7
Strukturellt saldo	-0,2	-1,7	-2,0	-2,2
De offentliga samfundens bruttoskuld	73,5	76,6	81,7	84,0
Statsskulden ¹⁾	52,9	56,8	60,5	62,3

¹⁾ FM:s ekonomiska avdelnings bedömning av statsskulden avviker från den bedömning som gjorts utifrån budgeteringen, bl.a. på grund av uppdaterade inkomstposter.

Centrala förändringar i förhållande till planen för de offentliga finanserna våren 2024

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2023¹⁾

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2024	2025
Saldot i de offentliga finanserna, våren 2024	-3,5	-2,8
Staten:		
Effekt av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	-0,3	-0,3
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	-0,2
Effekten av andra faktorer	0,4	0,0
Lokalförvaltningen:		
Effekt av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av andra faktorer	0,0	-0,1
Arbetspensionsfonder:		
Effekt av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av andra faktorer	0,2	0,2
Övriga socialskyddsfonder:		
Effekt av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,1
Inverkan av andra faktorer	-0,1	0,1
Saldo i de offentliga finanserna, hösten 2024	-3,7	-3,2

¹⁾ På grund av avrundningar stämmer slutsummorna nödvändigtvis inte vid addering.

3. Regeringens ekonomiska politik och finanspolitik

Statsminister Orpos regering har som mål att höja finländarnas levnadsstandard, styra in Finlands ekonomi på en hållbar tillväxtbana och bryta den skuldsättningsutveckling som hotar välfärden. Regeringen ska förbättra finländarnas möjligheter att bygga sig en framtid genom utbildning, arbete och företagande. En stabil ekonomisk utveckling skapar trygghet och främjar familjebildning. Regeringen har som mål att öka hushållens köpkraft och eftersträvar att i sina beslut ta hänsyn till konsekvenserna för hushållens dagliga utgifter. Regeringen har som mål ett Finland där finansieringen av välfärdssamhällets viktigaste tjänster är tryggad också för kommande generationer.

I regeringsprogrammet ställde regeringen upp följande centrala mål för den ekonomiska politiken och finanspolitiken:

— Skuldkvoten i de offentliga finanserna ska stabiliseras och därefter under de kommande valperioderna varaktigt börja minska. Det långsiktiga målet är en ekonomisk tillväxt och en skuldsättning i förhållande till bruttonationalprodukten som ligger på nordisk nivå.

— Saldot i de offentliga finanserna förbättras så att underskottet i de offentliga finanserna i förhållande till bruttonationalprodukten uppgår till högst 1 % under denna valperiod, det vill säga senast 2027.

— Genom sysselsättnings- och tillväxtåtgärderna eftersträvas 100 000 nya sysselsatta. Målet på längre sikt är att höja sysselsättningsgraden till 80 procent.

— Sysselsättnings- och tillväxtåtgärder i kombination med direkta anpassningsåtgärder skapar förutsättningar för en balansering av de offentliga finanserna år 2031.

3.1. Den finanspolitiska linjen

Statsminister Orpos regering har antagit och förbundit sig att genomföra ett åtgärds paket som stärker de offentliga finanserna med 9 miljarder euro. Åtgärderna i regeringsprogrammet stärker de offentliga finanserna med ett nettobelopp som uppgår till 6 miljarder euro år 2027. Som en del av de samlade åtgärderna ska utgifterna inom de offentliga finanserna anpassas med ett nettobelopp på ca 4 miljarder euro. Dessutom genomförs strukturpolitiska åtgärder med vilka man strävar efter att stärka de offentliga finanserna med ca 2 miljarder euro år 2027. Våren 2024 fattade regeringen beslut om ytterligare åtgärder som stärker de offentliga finanserna med ca 3 miljarder euro från och med 2025. Av dessa består cirka hälften av utgiftsbesparingar och hälften av skatteåtgärder.

Regeringen följer aktivt upp åtgärds paketet på 9 miljarder euro och reagerar vid behov med ersättande åtgärder om det ser ut som att något av åtgärds blocken inte når upp till den eftersträvalade nivån. Vid halvtidsöversynen våren 2025 utvärderar regeringen hur målen för den ekonomiska politiken och finanspolitiken har uppnåtts och fattar vid behov beslut om nya åtgärder. Regeringen ser också allvarligt på de risker som borgens- och garantiansvar medför i de offentliga finanserna.

I fråga om de samlade åtgärderna ska de offentliga finanserna ses som en helhet, för att undvika suboptimering mellan de olika undersektorerna (staten, kommunerna, välfärdsområdena, socialskyddsfonderna). För att åtgärderna ska stävja skuldutvecklingen i de offentliga finanserna styrs de besparingar som regeringens åtgärder ger upphov till för socialskyddsfondernas del till fullt belopp till de sektorer där skulden ökar.

Genom sin skattepolitik strävar regeringen efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Regeringen skärper inte den totala skattegraden genom sina beslut.

Mål och regler för finanspolitiken

Statsrådet fastställde i planen för de offentliga finanserna våren 2024, att det i enlighet med 2 § i den finanspolitiska lagen (869/12) satta medelfristiga målet på -0,5 % av BNP för det strukturella saldoutvecklingen i de offentliga finanserna kvarstår oförändrat. Detta är den miniminivå som Finland förbundit sig till i finanspakten. I EU:s nya finanspolitiska regler har det medelfristiga målet strukturerats den 30 april 2024, vilket beaktas i samband med ändringar av den nationella finanspolitiska lagstiftningen. Ändringarna i den nationella lagstiftningen ska ha genomförts senast vid utgången av

2025. Det nuvarande medelfristiga målet hålls i kraft så länge som det ingår i den nationella finanspolitiska lagstiftningen.

I enlighet med gällande nationell finanspolitisk lagstiftning har man i planen för de offentliga finanserna även ställt upp fleråriga mål för saldot i de offentliga finanserna, för utgifterna och för skuldsättningen i den offentliga sektorn. I planen för de offentliga finanserna den 25 april 2024 ställde regeringen dessutom upp följande sektorspecifika nominella mål för det strukturella saldot¹⁾ som är i linje med målen för de offentliga finanserna som helhet:

- underskottet i statsfinanserna är högst 2,5 % i förhållande till BNP,
- kommunförvaltningens saldo är nära balans eller uppvisar ett litet underskott,
- välfärdsområdesförvaltningens saldo är nära balans,
- arbetspensionsanstaltens överskott ca 1½ % i förhållande till BNP
- de övriga socialskyddsfondernas saldo är nära balans.

Regeringen har förbundit sig till ramförfarandet för statsfinanserna, som begränsar beloppet av de utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Med hjälp av utgiftsregeln garanteras en utgiftspolitik inom statsfinanserna som är ansvarsfull och långsiktig och främjar ekonomisk stabilitet. Åtgärder enligt regeringsprogrammet samt övriga åtgärder genomförs i den utsträckning det är möjligt inom ramen. Ramen för valperioden fastställdes i planen för de offentliga finanserna den 9 oktober 2023. I planen för de offentliga finanserna 2025—2028 sänktes ramnivån på grund av de nya sparbeslut som fattades våren 2024.

I enlighet med EU:s nya finanspolitiska regler och förordning 2024/1263 ska Finland den 10 oktober 2024 tillhandahålla sin första nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan för 2025—2028 till EU. Ett väsentligt element av planen är den nettoutgiftsbana som ska fastställas i planen. Kommissionen utvärderar planen och rådet godkänner en serie rekommendationer om planen och nettoutgiftsbanan, vilken EU:s fortsatta finanspolitiska övervakning fokuserar på. Utkastet till plan publiceras för samråd enligt EU-lagstiftning den 23 september 2024.

De referensvärden som fastställs i grundfördraget i fråga om underskottet i de offentliga finanserna (3 % av BNP) och skulden i de offentliga finanserna (60 % av BNP) förblev oförändrade i reformen av EU:s finanspolitiska lagstiftning. Vid avvikelser från den nettoutgiftsbana som rådet godkänt kan emellertid ett förfarande vid alltför stora underskott (EDP) komma att inledas på grundval av skuldkriteriet.

3.2. Finanspolitiska åtgärder

Åtgärder i syfte att nå de finanspolitiska målen

De åtgärdsblock som statsminister Orpos regering har gått in för minskar utgifterna inom statsfinanserna med ca 3,8 miljarder euro år 2027 jämfört med den tekniska planen för de offentliga fi-

---

¹⁾ I denna uppställning omfattar välfärdsområdesförvaltningen Helsingfors social- och hälsovårdsväsende och räddningsväsende med avvikelser från sektorindelningen i nationalräkenskaper, där de klassificeras i kommunalförvaltningen.

nanserna från våren 2023. Utgiftsbesparingarna uppgår till ca 2,5 miljarder euro år 2025. De skatteåtgärder som fastställdes våren 2024 beräknas öka statens skatteinkomster med drygt 0,9 miljarder euro år 2025.

Balanseringen av de offentliga finanserna försvåras av det faktum att befolkningen blir allt äldre, vilket gör att de offentliga utgifterna ökar år för år. Minskningen av andelen befolkning i arbetsför ålder försvagar också möjligheterna till ekonomisk tillväxt och därmed finansieringen av offentliga tjänster och förmåner. Hejdandet av den offentliga skuldnivån i förhållande till BNP försvåras ytterligare av den snabba ökning av ränteutgifterna som började 2023. Statens ränteutgifter uppgår till 3,2 miljarder euro år 2025.

Det främsta sättet att stabilisera de offentliga finanserna är att påskynda tillväxten inom ekonomi och sysselsättning. Den ekonomiska tillväxten ska påskyndas med hjälp av bättre förutsättningar för rättvis konkurrens, betydande satsningar på FoUI-verksamhet, åtgärder som höjer kompetensnivån och åtgärder som förbättrar arbetsmarknaden. Regeringen har dessutom som mål att stärka Finlands konkurrenskraft och skapa bättre förutsättningar för företagande.

De viktigaste sysselsättningshöjande strukturpolitiska åtgärderna i regeringsprogrammet är frångåendet av de nuvarande system som innehåller incitament till frånvaro i arbetslivet, de omfattande reformerna av arbetslöshetsförmånerna samt arbetsmarknadsreformerna för en flexiblere arbetsmarknad. De åtgärder som hittills genomförts och den reform av sjukförsäkringslagen som är under beredning har bedömts stärka de offentliga finanserna med sammanlagt ca 1,8 miljarder euro genom att på längre sikt öka sysselsättningen. Regeringen har åtagit sig att vid halvtidsöversynen 2025 fatta de kompletterande beslut som behövs för att målet i regeringsprogrammet ska uppnås.

Finland har som mål att höja forsknings- och utvecklingsutgifterna till 4 procent av bruttonationalprodukten före 2030 i enlighet med regeringsprogrammet och den parlamentariska FoUI-arbetsgruppens riktlinjer. I budgetpropositionen för 2025 beaktas statens tilläggsåtgärder på FoU-helheten enligt lagen om FoU-finansiering. Närmare information om statens FoU-finansiering finns i avsnitt 5.3.

Under valperioden genomför regeringen ett tidsbegränsat investeringsprogram på 4 miljarder euro som stöder förutsättningarna för hållbar tillväxt. Investeringsprogrammet består av betydande satsningar på trafikledsprojekt som är viktiga med tanke på arbetskraftens rörlighet, den exportdrivna industrin och näringslivet samt på minskningen av det eftersatta underhållet och främjandet av banprojekt överallt i Finland. Investeringsprogrammet ska finansieras genom statens kapitalinkomster, genom att avveckla överkapitaliseringen av onoterade statsägda bolag och genom intäktsföringar från Statens bostadsfond som genomförs på ett sätt som inte äventyrar fondens verksamhet i nuvarande omfattning.

Regeringen genomför även andra åtgärder som främjar ekonomisk tillväxt. Stora industriella investeringar i ren omställning påskyndas med hjälp av skattegottgörelser. För att stärka kapitalmarknaden för tillväxtföretag rekapitaliseras dessutom Finlands Industriinvestering Ab med 100 miljoner euro år 2025 och sammanlagt 300 miljoner euro under hela valperioden, genom omstrukturering av statlig egendom. Regeringen ser också till att Finlands stamnätsbolag Fingrid

Abp och bolaget för gasöverföringsnät inklusive vätgas Gasgrid Oy har den investeringskapacitet de behöver för att energinäten inte ska utgöra nationella flaskhalsar för investeringar.

Utsikterna att nå de finanspolitiska målen

Den utdragna lågkonjunkturen belastar de offentliga finanserna redan andra året i rad. Därtill kommer de offentliga finanserna ännu under närmaste framtid att bära spår av de pris- och kostnadstryck som Rysslands anfallskrig och andra geopolitiska spänningar orsakar. Därför är det en långsam process att vända underskottet i den offentliga sektorn, trots de anpassningsåtgärder som regeringen antagit.

De offentliga samfundens underskott minskar gradvis tack vare den ekonomiska återhämtningen och regeringens åtgärder. Enligt finansministeriets oberoende prognos är underskottet 3,2 % år 2025 och 2,3 % år 2027. De stora underskotten inom statsförvaltning och lokalförvaltning samt det svaga konjunkturläget medför en snabb ökning av skuldkvoten i början av prognosperioden. År 2024 stiger skuldkvoten till över 80 % av BNP, varefter den gradvis ökar och är ca 85 % år 2026. Regeringens åtgärder för att stärka de offentliga finanserna med ett belopp av ca 8 miljarder euro år 2027 har beaktats i prognosen. Skuldkvoten utjämnas temporärt i slutet av regeringsperioden om det åtgärds paket på 9 miljarder euro som regeringen har antagit genomförs i planerad omfattning och enligt planerad tidtabell.

De nominella mål avseende strukturellt saldo som ställts upp för de olika sektorerna inom de offentliga finanserna för 2027 är på väg att uppnås endast av socialskyddsfonderna; både arbetspensionsanstalterna och de övriga socialskyddsfonderna förväntas överskrida sina mål i någon grad. Däremot kommer de andra sektorerna enligt dagsläget inte att uppnå sina mål. Saldot för statsförvaltningen, liksom för kommunförvaltningen, förutspås landa inemot en halv procentenhet under det uppställda målet för 2027. Valfärdsområdesförvaltningens saldo är inte på väg att uppnå balans men kommer nära det målet år 2027. För att målen avseende strukturellt saldo ska nås måste tillväxten för sysselsättning och produktivitet förbättras avsevärt och egna åtgärder genomföras inom kommunförvaltningen och valfärdsområdesförvaltningen.

Underskottet i de offentliga finanserna låg 2023 under referensvärdet 3 % enligt EU-fördraget. Enligt finansministeriets oberoende prognos verkar referensvärdet överskridas 2024 och 2025, men från och med 2026 återgår underskottet till att ligga under referensvärdet på 3 %. Den offentliga skulden ökade till 76,6 % av BNP år 2023 och enligt finansministeriets prognos hösten 2024 kommer den att fortsätta öka över den närmaste framtiden. De viktigaste orsakerna till ökningen av skuldkvoten är försvarsupphandlingar som det beslutats om redan tidigare, svag ökning av skatteinkomsterna till följd av svag ekonomisk tillväxt, ökade åldersrelaterade utgifter samt ökade skuldhanteringsutgifter.

I sin rapport enligt artikel 126.3, som publicerades den 19 juni 2024, konstaterade kommissionen att Finland uppfyller underskottskriteriet i fördraget, vilket stämmer överens med bedömningen i det stabilitetsprogram som ingick i planen för de offentliga finanserna i våras. Planen på ett underskott på 3,4 procent i de offentliga finanserna, som regeringen slog fast för 2024 i våras, innebär att överskridningen av referensvärdet för underskottet var av mindre omfattning. Kommissionens underskottsprognos på 2,8 procent till våren 2025 innebär dessutom att den var temporär. Tack vare dessa två uppfyllda villkor tog kommissionen i sin bedömning av huruvida underskott-

skriteriet uppfylls bl.a. ökningen av försvarsutgifterna i beaktande, vilket förklarar överskridningen av referensvärdet för Finlands del år 2024. Kommissionen konstaterade att den kommer att utvärdera situationen på nytt hösten 2024, vilket förväntas ske inom det höstpaket som kommissionen publicerar i slutet av november. I den preliminära budgetplan som ska lämnas till EU den 10 oktober 2024 ingår finansministeriets bedömning av huruvida underskottskriteriet uppfylls (*Draft Budgetary plan*, DBP). På grund av ändringen av EU:s finanspolitiska regler görs ingen bedömning avseende uppnåendet av skuldskriteriet i år.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

Den statliga budgetekonomins inkomster utan nettouplåning uppskattas vara 76,6 miljarder euro 2025. Andelen skatter och inkomster av skattenatur är ca 67,3 miljarder euro (88 %). Statens skatteinkomster uppskattas öka med 0,7 % år 2025, dvs. med 0,5 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Budgetekonomins inkomster utan nettouplåning beräknas öka med 0,2 %, dvs. 0,2 miljarder euro 2025.

Inkomstposterna avdelningsvis åren 2023—2025¹⁾

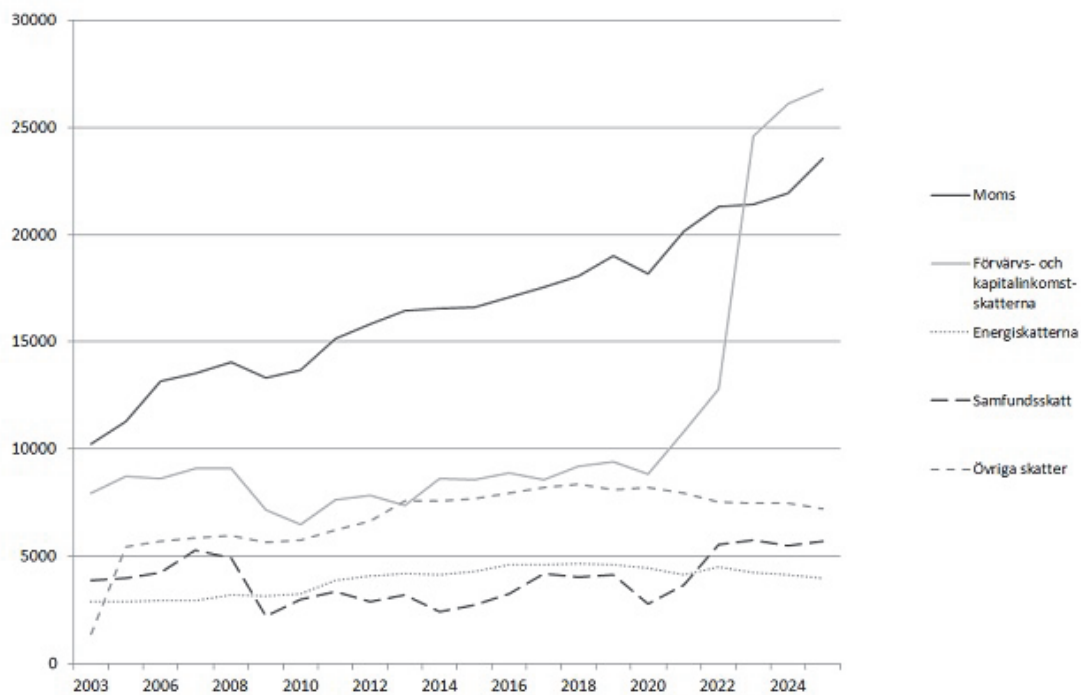
Kod	Avdelning	År 2023	År 2024	År 2025	Förändring 2024—2025	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	63 460	66 842	67 301	460	1
12.	Inkomster av blandad natur	17 152	7 275	6 782	-492	-7
13.	Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	2 017	2 170	2 486	316	15
15.	Lån, exkl. nettouplåning och skuldhantering	292	139	77	-62	-45
	Sammanlagt	82 921	76 426	76 646	221	0
15.03.01	Nettouplåning och skuldhantering	12 698	11 442	12 107	665	6
	Sammanlagt	95 619	87 867	88 754	886	1

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Av figuren nedan framgår hur statens skatteinkomster har utvecklats indelade enligt de viktigaste skattelagen åren 2005—2025. I utvecklingen syns den försämrade ekonomiska situationen till följd av covid-19-pandemin och den därav följande minskningen i skatteinkomsterna 2020. Social- och hälsovårdsreformen, som trädde i kraft 2023, medförde en betydande ökning i statens skatteinkomster. När organiseringsansvaret i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet överfördes från kommunerna till välfärdsområdena och det anknytande finansieringsansvaret från kommunerna till staten, överfördes också skatteinkomsterna från kommunerna till staten. Hur skatteintäkterna för varje skatteslag har utvecklats är avhängigt av hur skattebasen för skatten i fråga har utvecklats och på hurdana ändringar i beskattningsgrunderna som har gjorts. På grund av social- och hälsovårdsreformen utgör skatten på förvärvs- och kapitalinkomster statens största enskilda inkomstkälla.

Ökningen av mervärdesskatteintäkterna 2024—2025 förklaras delvis av att den allmänna mervärdesskattesatsen höjdes vid ingången av september 2024. Intäkterna från samfundsskatten är beroende av företagens resultatutveckling och utmärkande för den är en stark bundenhet till konjunkturväxlingar. Intäkterna av samfundsskatten har minskat över en längre period. En delorsak är att samfundsskattesatsen har sänkts på grund av skattekonkurrens, då målet har varit att säkerställa att Finland förblir ett konkurrenskraftigt investeringsobjekt. Intäkterna från energibeskattningen har inte ökat nämnvärt. Trots att de nominella skattenivåerna för de olika formerna av energiskatter i huvudsak har stigit under granskningsperioden har skatteintäkterna minskat till följd av den minskade skattepliktiga konsumtionen och övergången till lindrigare beskattade energiprodukter. Minskningen av energiskatteintäkterna förväntas fortsätta 2025 till följd av den minskade bränsleförbrukningen.

Figur 3. Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2005—2025 (mn euro)

4.1. Centrala ändringar i beskattningsgrunderna

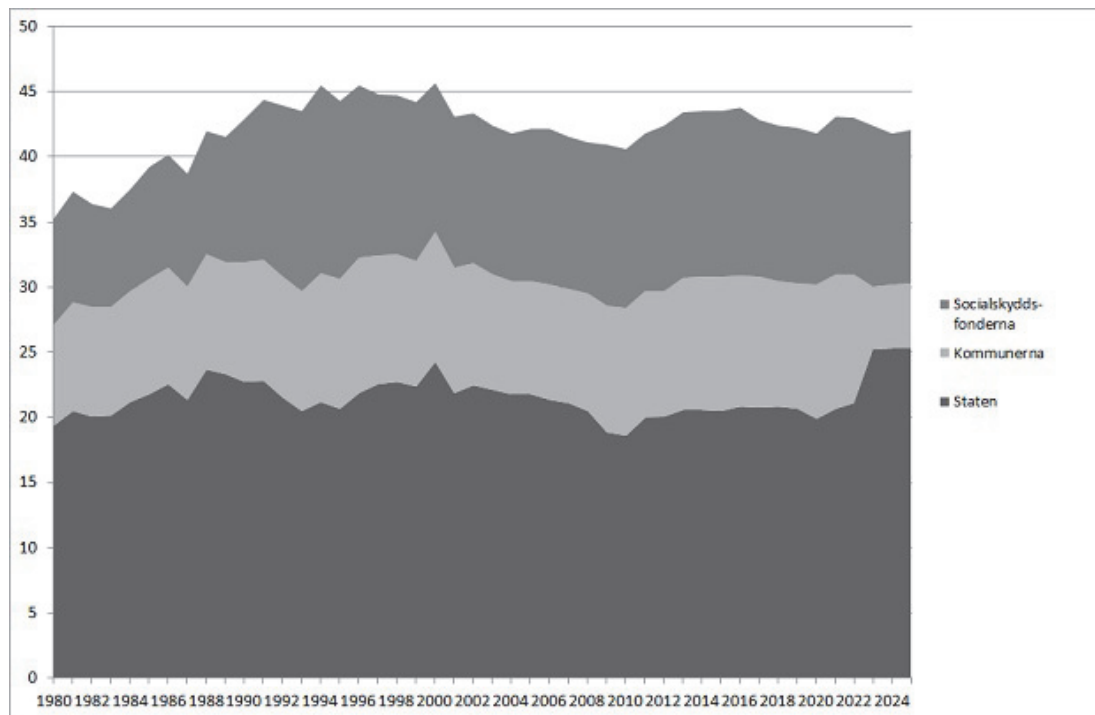
Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. På grund av det allvarliga läget i de offentliga finanserna beslutade regeringen dessutom i samband med ramförhandlingarna våren 2024 om nya skatteåtgärder för att stärka de offentliga finanserna utöver de skatteåtgärder som ingår i regeringsprogrammet. Åtgärderna har valts så att de fördelas rättvist och så att de har så liten negativ inverkan på den ekonomiska tillväxten som möjligt.

I förvärvs- och kapitalinkomstskatterna görs både sådana ändringar i beskattningsgrunderna som minskar och sådana som ökar skatteinkomsterna. De viktigaste ändringarna är den indexjustering av skattegrunderna för förvärvsinkomster som omfattar alla utom de två högsta inkomstklasserna på statens inkomstskatteskala och åtgärderna för att sänka beskattningen av arbete med tonvikt på låg- och medelinkomsttagare. Som ett led i anpassningsåtgärderna skärps beskattningen av pensionsinkomster och sänks hushållsavdraget. Dessutom stärks kommunernas inkomstbas genom att förvärvsinkomstavdraget slopas, och arbetsinkomstavdraget höjs i motsvarande grad. Statens intäkter från inkomstbeskattningen ökar också som en följd av de ändringar i socialförsäkringsavgifterna som anknyter till att besparingarna i sysselsättningsfondens utgifter ska kanaliseras till sektorer där skulden ökar för att bromsa skuldsättningen.

Den höjning av den allmänna mervärdesskattesatsen och skattesatsen för försäkringspremier som trädde i kraft vid ingången av september 2024 ökar statens skatteinkomster. År 2024 höjs dessutom mervärdesskattesatsen för nyttigheter som omfattas av den reducerade skattesatsen på 10 %, med undantag för tidningar och tidskrifter. En höjning av den nedsatta mervärdesskattesatsen för finansieringen av Rundradion Ab är fortfarande under behandling i den arbetsgrupp som ansvarar för finansieringen. I enlighet med regeringsprogrammet sänks däremot mervärdesskattesatsen för inkontinensskydd, mensskydd och barnblöjor. Skattelättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesbeskattning slopas och den nedre gränsen för mervärdesbeskattning av verksamhet i liten skala höjs. Mervärdesskattesatsen för sötsaker och choklad höjs från den reducerade skattesatsen på 14 procent till den allmänna mervärdesskattesatsen sommaren 2025.

Av punktskatterna höjs bland annat tobaksaccisen och punktskatten på läskedrycker. Vid ingången av 2026 höjs fordonsbeskattningen av elbilar och laddhybrider samt drivkraftsskatten för husbilar, vilket ökar skatteinkomsterna redan under 2025. Skatteinkomsterna minskar till följd av den sänkning av grundskattens andel av fordonsskatten som fastställts tidigare och som gäller det äldre fordonsbeståndet. Ändringarna i beskattningsgrunderna beskrivs närmare under de moment som behandlar de olika skatteslagen i avdelning 11.

Figur 4. Offentliga samfunds skatteinkomster sektorsvis i förhållande till totalproduktionen 1980—2025 (totalskattegrad)

4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2022	2023	2024	2025
	förändring per år, %			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	3,3	4,0	3,4	3,3
— löneinkomster	6,4	4,9	2,1	4,2
— pensioner och andra sociala förmåner	0,8	6,4	6,0	1,2
— kapitalinkomster	-8,1	-8,0	6,1	3,3
Inkomstnivåindex	2,4	4,2	2,9	3,4
Rörelseöverskott	4,8	-2,5	2,6	3,8
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	7,9	3,1	1,4	2,7

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2022	2023	2024	2025
	förändring per år, %			
Mervärdesskattebas	7,7	2,8	1,5	3,1
Bensinförbrukning	-5,9	1,1	1,8	-2,9
Förbrukning av dieselolja	-1,5	-4,7	0,3	-2,8
El, förbrukning i elklass 1	-4,1	-5,5	4,0	0,6
Konsumtion av skattebelagd alkohol	-4,3	-2,1	-0,6	-0,7
Nya personbilar som ska registerföras (st.)	81 700	87 500	79 000	88 000
Konsumentprisindex	7,1	6,2	1,8	1,4

4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn euro
Skatt på förvärvsinkomster	Löneinkomster	1 %-enh.	540 (inkl. avgifter), varav staten 341
	Pensionsinkomster	1 %-enh.	169, varav staten 114
Skatt på kapitalinkomster	Kapitalinkomster	1 %-enh.	44
	Samfundsskatt	Rörelseöverskott	1 %-enh.
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1 %-enh.	150
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	2
Energiskatt	Förbrukning av el i elklass I	1 %	9
	Bensinförbrukning	1 %	12
	Dieselförbrukning	1 %	13
	Alkoholkonsumtionen	1 %	15
Accis på alkoholdrycker			
Punktskatt på tobak	Cigarettkonsumtion	1 %	8

4.4. Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, reducerade skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster.

För 2025 har sammanlagt 189 olika skatteutgifter definierats. Antalet skatteutgifter minskar i och med att förvärvsinkomstavdraget, lättningen vid den nedre gränsen för mervärdesskatt och arbetsgivarens utbildningsavdrag slopas, men ökar i och med att den reducerade mervärdesskattesatsen för inkontinensskydd, menstruationsskydd och blöjor införs. De årliga ändringarna av skatteutgifterna presenteras mer utförligt i de moment som behandlar de olika skatteslagen.

4.5. Övriga inkomstposter

Inkomster av blandad natur, mn euro

	2023 ¹⁾ bokslut	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.	2024—2025 förändring, %
Inkomster av blandad natur, mn euro	17 152	7 275	6 782	-7
— överföring från statens pensionsfond	2 116	2 285	2 361	3
— inkomster från EU	1 088	2 089	1 775	-15
— överföring från statens bostadsfond	0	503	210	-58
— övriga	13 948	2 398	2 437	2

¹⁾ Den reservering för lån till bolag verksamma på elderivatmarknaden upplöstes, eftersom den förblev oanvänd, och ökade inkomsterna av blandad natur i bokslutet för 2023 med 10 miljarder euro.

Ränteinkomster och intäktsföring av vinst (mn euro)

	2023 bokslut	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.	2024—2025 förändring, %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	2 017	2 170	2 486	15
— ränteinkomster	290	270	213	-21
— utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 596	1 745	2 102	20
— andel i penningspelsverksamhetens vinst	0	595	550	-8
— andel i Finlands Banks vinst	0	10	10	0
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	158	145	161	11

Statens inkomster av blandad natur 2025 beräknas uppgå till 6,8 miljarder euro, vilket är 0,5 miljard euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Minskningen beror bl.a. den minskade intäktsföringen ur Statens bostadsfond 2025. Med intäktsföringen finansieras regeringens investeringsplan. Den viktigaste enskilda posten bland inkomsterna av blandad natur är den intäktsföring på 2,4 miljarder euro som görs ur statens pensionsfond till statens budgetekonomi. Till inkomsterna av blandad natur räknas inkomsterna från EU. Från EU beräknas inflyta inkomster av blandad natur till ett belopp av 1,8 miljarder euro. I beloppet ingår utbetalningar från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, vilka uppgår till uppskattningsvis 0,5 miljarder euro 2025. Utbetalningarna grundar sig på framstegen med de nationella planerna och de verkställs när det har visats att de uppsatta målen har nåtts enligt plan. Inkomsterna från återhämtningsfonden minskar

något jämfört med året innan. Även inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter utgör en betydande del av inkomsterna av blandad natur, eftersom de beräknas inbringa 0,5 miljarder euro i inkomster 2025.

Ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 2,5 miljarder euro, vilket är 0,3 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Från och med 2024 har de andelar av vinstmedlen från penningspelsverksamheten som undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt jord- och skogsbruksministeriet tidigare fått antecknats under ett gemensamt moment som en del av ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst i och med att kopplingen mellan penningspelsverksamhetens avkastning och användningsändamålen har slopats. Statens andel av vinstmedel från penningspelsverksamheten beräknas uppgå till ca 0,6 miljarder euro 2025.

Enligt lagen om Finlands Bank intäkt för Finlands Bank 50 % av sitt resultat från föregående år till staten. Bankfullmäktige kan dock bestämma att en större andel än så ska intäktas. För räkenskapsperioden 2023 var Finlands Banks resultat 0 euro, och därför fanns inget att redovisa. År 2025 beräknas intäktföringen uppgå till 0,01 miljarder euro. Intäktföringen av de statliga affärsverkens vinst beräknas uppgå till 0,16 miljarder euro, varav Forststyrelsens andel är 0,13 miljarder euro och Senatfastigheters andel 0,04 miljarder euro.

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 88,8 miljarder euro, vilket är 0,9 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Att anslagsnivån ökar jämfört med 2024 förklaras till största delen av en justering i efterhand av välfärdsområdenas finansiering (1,4 miljarder euro) samt av lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringar för 2025 (1,8 miljarder euro). Samtidigt sänks ändå utgiftsnivån med cirka 1,8 miljarder euro till följd av de reformer och utgiftsbesparingar som fastställts i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och planen för de offentliga finanserna våren 2024. Dessutom sänks utgiftsnivån av att ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster minskar med cirka 0,3 miljarder euro, eftersom ersättandet av förvärvsinkomstavrdraget med arbetsinkomstavrdrag ökar kommunalskatteinkomsten.

År 2025 är utgifterna cirka 1,1 miljarder euro större än i rambeslutet från våren 2024. Utgiftsökningen beror bl.a. på preciserade behovskalkyler för lagstadgade utgifter (cirka 0,5 miljarder euro), nya anslag för genomförande av investeringsprogrammet på 4 miljarder euro i enlighet med regeringsprogrammet (0,3 miljarder euro), andra behovsprövade utgiftsökningar, såsom kapitaliseringen av Finlands Industriinvestering Ab och Natorelaterade utgifter (0,2 miljarder euro) samt besparingar som blir mindre än enligt rambeslutet (cirka 0,1 miljarder euro). När man beaktar att prisindexet för statens utgifter beräknas öka med cirka 2 % beräknas volymen av förvaltningsområdenas anslag (alla övriga utgifter utom ränteutgifterna) minska med cirka 1 % år 2025 jämfört med den ordinarie budgeten för 2024.

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2023—2025¹⁾

Kod	Huvudtitel	År 2023	År 2024	År 2025	Förändring 2024—2025	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
21.	Riksdagen	139	145	148	3	2
22.	Republikens president	37	47	47	0	0
23.	Statsrådets kansli	581	254	246	-8	-3
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	1 337	1 290	1 200	-90	-7
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	1 131	1 214	1 202	-13	-1
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	2 423	2 579	2 207	-372	-14
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	6 138	5 973	6 527	554	9
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	34 050	38 091	40 210	2 120	6
29.	Undervisnings- och kultur- ministeriets förvaltnings- område	7 622	8 041	8 452	411	5
30.	Jord- och skogsbruks- ministeriets förvaltnings- område	2 616	2 655	2 621	-34	-1
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	3 575	3 616	3 598	-19	-1
32.	Arbets- och närings- ministeriets förvaltnings- område	3 303	4 232	3 631	-601	-14
33.	Social- och hälsovårds- ministeriets förvaltnings- område	15 905	16 311	15 221	-1 090	-7
35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	373	243	252	9	4
36.	Räntor på statsskulden	2 323	3 177	3 191	15	0
	Sammanlagt	81 553	87 867	88 754	886	1

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

Systemet med ramar för statsfinanserna grundar sig på de bindande, reella totala ramar som gjorts upp för valperioden och i vilka man årligen endast gör behövliga justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella korrigeringar. Ramsystemet grundar sig på ex ante-utvärdering, vilket innebär att systemet begränsar beloppet av utgifter som kan budgeteras i statsbudgeten. Ramförfarandet sätter ett maximibelopp för cirka 85 % av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och den utgiftsram för statsfinanserna som fastställs på basis av den lämnas bl.a. utgifter som växlar med konjunkturen och den automatiska finansieringen, ränteutgifterna för statsskulden samt finansinvesteringarna.

Beslut om ramen för valperioden 2024—2027 fattades som en del av regeringens första plan för de offentliga finanserna den 9 oktober 2023. I planen för de offentliga finanserna våren 2024 beslutade regeringen att sänka ramen för 2025 med sammanlagt cirka 727 miljoner euro, inbegripet en sänkning av tilläggsbudgetreserven med 100 miljoner euro.

I planen för de offentliga finanserna våren 2024 ändrades utgiftsramen för 2025 så att den motsvarar pris- och kostnadsnivån 2025 i fråga om de lagstadgat och avtalsbaserat indexbundna utgifterna. Sedan dess har pris- och kostnadskalkylerna preciserats, och därför justeras priskorrigeringen av ramutgifterna för 2025 upp med ett nettobelopp på sammanlagt cirka 229 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet tillämpas indexfrysningar och indexbromsar på en del av utgifterna, vilket sänker utgiftsnivån och priskorrigerings belopp.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2025
Justering av ramnivån jämfört med våren 2024:	
Lagstadgat indexbundna utgifter (pensioner, välfärdsområdenas finansiering, kommunernas statsandelar och övriga lagstadgat indexbundna statsbidrag)	78,3
Utgifter som är indexbundna enligt avtal (indexjusteringen av Försvarsmaktens utgifter, valutakurskostnader av anskaffningen av jaktplan, avtalslösning om statens löner 2023—2025)	150,4
Sammanlagt	228,7

I ramnivån beaktas dessutom de strukturella ändringarna i ramen, vilka höjer ramnivån för 2025 med cirka 296 miljoner euro i jämförelse med rambeslutet våren 2024. De strukturella ändringar som gjorts efter vårens rambeslut specificeras närmare i följande tabell.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2025
Tilläggsbudget II 2024, Budgetprop. 2025		
27.10.18	Ändrad tidsmässig fördelning i fråga om finansieringen av Försvarsmaktens projekt Flottilj 2020. Motsvarande ökning av utgifterna senare i framtiden.	-57,6
27.10.18	Ombudgetering av anslaget Övriga anskaffningar av försvarsmateriel till beställningsfullmakten Flottilj 2020 för 2025.	6,2
27.30.20	Den delvis föråldrade och oanvända finansieringen under moment 27.30.20 enligt fullmakten KEHO23 överförs till år 2026 och moment 27.10.18 för projektet PSAJON2020, vilket också tillgodoser krishanteringsstyrkornas fordonsbehov.	-5,0
Budgetprop. 2025		
23.01.23,	Ändrad tidsmässig fördelning där fullmakten för de kommande åren under	
29.40.54	moment 29.40.54 minskas och överförs som anslag för år 2025 under moment 23.01.23.	6,0

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2025
24.90.66	Tillägg i det finansiella bidraget till den europeiska fredsfaciliteten (EPF). Det nya stödet till Ukraina är utgifter utanför ramen i enlighet med rambestämmelsen.	24,1
26.40.01	Ändrad tidsmässig fördelning. Huvudstadsregionens projekt för tagande i förvar skjuts upp.	-3,1
27.10.18	Ersättning för materialstöd som levererats till Ukraina. Utgifter utanför ramen i enlighet med rambestämmelsen.	39,3
27.10.18	Övriga anskaffningar av försvarsmateriel: återtagande av anslag för 2023 (tilläggsbudget II 2024) och ombudgetering för 2025.	23,8
28.90.30	Återbetalning till statsandelen av sådana sammanslagningsunderstöd enligt kommunstrukturlagen som blir oanvända för 2024. I kommunstrukturlagen anges det att i det fall att sammanslagningsunderstödet inte används i sin helhet, ska den återstående delen betalas tillbaka till statsandelen följande år enligt principen euro per invånare.	11,0
28.90.30	Ändrad tidsmässig fördelning. Betalningen av sådana statsandelar och statsunderstöd som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller allmänna bibliotek tidigareläggs så att alla återstående understöd betalas på en gång 2025 (den ursprungliga tidsplanen sträckte sig till 2027).	1,7
28.90.30, 29.20.30, 29.20.35	Teknisk ändring. I och med en precisering av förändringarna i uppgifterna i anslutning till avvecklandet av kommunernas uppgifter och skyldigheter sjunker ramutgifterna mer än beräknat. Ramnivån sänks i motsvarande grad så att besparingen i de offentliga finanserna förverkligas.	-3,2
28.99.99	Teknisk ändring. För preciseringen av välfärdsområdenas justering i efterhand gjordes det i rambeslutet våren 2024 en ramreservering som inte kan användas för att täcka andra utgifter. Ramreserveringen behövs inte 2025, och ramnivån sänks därför i motsvarande grad.	-35,0
29.20.21 och 29.20.30	Teknisk ändring. De sparåtgärder som ersätter avgränsningen av de avgiftsfria läromedlen ser i statsbudgeten ut att vara 1,6 miljoner euro större än den åtgärd som återtogs, trots att deras sammantagna effekt på de offentliga finanserna är densamma. Effekten av den åtgärd som återtogs hänförde sig till kommunerna till ett belopp av 1,6 miljoner euro, men den ersättande besparingen hänför sig i sin helhet till statsbudgeten. Ramnivån sänks i motsvarande grad så att spareffekten i de offentliga finanserna förverkligas på det sätt som eftersträvas.	-1,6
29.80.20	Ändrad tidsmässig fördelning i fråga om hyresutgifterna för nationalmuseets tillbyggnad.	-2,0
30.10.40	Ändrad tidsmässig fördelning (i sin helhet nationellt finansierat startstöd till unga jordbrukare) inom ramen för den totala finansieringen av stödprogrammet.	-1,2
30.40.20	Sättet att budgetera ökningen av intäkterna av fiskerihushållningsavgifter ändras i enlighet med de senaste fastställda inkomsterna. Genomgångspost vars motsvarande ersättning intäktsförs under moment 12.30.40.	0,6
31.10.20	Avveckling av eftersatt basunderhåll av transportinfrastrukturen samt vissa småskaliga projekt. Finansieringen är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	208,5
31.10.77	Anslag som motsvarar EU:s CEF-stöd för trafikledsprojekt. Genomgångspost vars motsvarande ersättning intäktsförs under moment 12.31.10.	13,6
31.10.77	Projekt för utveckling av trafikledsnätet. Projekten är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	55,4

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2025
32.01.41	Ändrad tidsmässig fördelning. Utbetalningar för kvantdatoren skjuts upp från 2024 till 2025.	4,0
32.20.40	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar av FoUI-stöd.	8,6
32.20.41	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar av energistöd.	30,6
32.20.46	Ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningar av innovationsstöd för skeppsbyggnad.	3,3
33.10.54, 33.10.57, 33.20.50, 33.20.52	Effekten av de sparåtgärder som regeringen beslutat kommer att bli mindre än beräknat bl.a. på grund av att lagprojekt har fördröjts och konsekvensbedömningar har preciseras. Det är fråga om ändringar i utgiftsgrunderna under moment ut- anför ramen, varvid ramnivån sänks i enlighet med ökningen i anslagskalkylerna.	-17,5
33.10.60	Teknisk ändring. Statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader minskar till följd av lösningen för kanalisering. Ramnivån sänks på motsvarande sätt så att besparingarna stärker de offentliga finanserna på det sätt som eftersträvas.	-7,0
33.30.60	Teknisk ändring. Effekten av preciseringen av den lösning för kanalisering som fastställdes i planen för de offentliga finanserna våren 2024 och av de ytterligare besparingar som hänför sig till detta moment. Ramnivån sänks på motsvarande sätt så att besparingarna stärker de offentliga finanserna på det sätt som eftersträvas.	-77,7
33.30.60	Reform av FPA-ersättningarna. Projektet är en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet. Ramnivån höjs i linje med utgifterna.	70,0
Sammanlagt		295,7

Ofördelad reserv

Med beaktande av samtliga ovannämnda justeringar ligger ramnivån för 2025 på 77 263 miljoner euro, vilket inkluderar en tilläggsbudgetreservering på 300 miljoner euro.

Som anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås 76 829 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2025 är således 134 miljoner euro, utöver vilket det i ramen har reserverats 300 miljoner euro för tilläggsbudgetar.

Utgifter utanför ramen

En del av utgifterna inom budgetekonomin står utanför ramen. Enligt rambestämmelsen i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering lämnas sådana utgifter som växlar med konjunkturerna, dvs. utgifter för utkomstskydd för arbetslösa, bostadsbidrag, grundläggande utkomststöd och lönegaranti, utanför ramen. Dessa utgifter räknas dock som utgifter inom ramen till den del det görs ändringar i grunderna för dem. Utanför ramen står också bl.a. ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansinvesteringarna samt utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Utgifterna utanför ramen beräknas uppgå till cirka 11,9 miljarder euro, vilket är cirka 0,9 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Statens skuldhanteringsutgifter beräknas uppgå till cirka 3,2 miljarder euro, vilket är lika mycket som i den ordinarie budgeten för 2024.

Av utgifterna utanför ramen minskar särskilt de utgifter som hänför sig till arbetslösheten. Orsaken till detta är bl.a. att ansvaret för att ordna arbets- och näringsstjänster överförs till kommunerna vid ingången av 2025, till följd av vilket cirka 390 miljoner euro överförs från finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa till statsandelar till kommunerna, dvs. från utgifter utanför ramen till utgifter inom ramen. En liknande ändring är att de studerande överförs från allmänt bostadsbidrag till studiestödets bostadstillägg, vilket minskar utgifterna utanför ramen med cirka 180 miljoner euro. Dessutom leder regeringens sparbeslut till att utgifterna för det allmänna bostadsbidraget och utkomstskyddet för arbetslösa minskar.

En annan betydande faktor som minskar utgifterna utanför ramen är att ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster minskar med cirka 0,3 miljarder euro. Detta beror på att förvärvsinkomstavrdraget ersätts med arbetsinkomstavrdrag, vilket ökar kommunalskatteinkomsten.

Anslag som lämnas utanför ramen, md euro

	2024 års budget	2025 budgetprop.
Konjunkturrelaterade utgifter	4,8	4,3
Kompensation till kommunerna på grund av ändringar i beskattningsgrunderna	0,0	-0,3
Utgifter som motsvarar inkomster från EU	1,5	1,4
Ränteutgifter	3,2	3,2
Finansinvesteringar	0,3	0,3
Tekniska genomgångsposter	0,4	0,4
Mervärdesskatteanslag	1,6	1,6
Överföring till statens televisions- och radiofond	0,6	0,6
Utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument	0,5	0,4
Sammanlagt	12,8	11,9

5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde

Besparingar och anslagsökningar enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare anpassningsåtgärder som beslutades våren 2024

Regeringen har fattat beslut om omfattande åtgärder för att anpassa de offentliga finanserna både i regeringsprogrammet och i planen för de offentliga finanserna våren 2024. Regeringsprogrammet (bilaga B) innehåller åtgärder för att anpassa de offentliga finanserna med ett nettobelopp på 4 miljarder euro beräknat för år 2027. I det nya åtgärdepaket för att stärka de offentliga finanserna som regeringen beslutade om våren 2024 stiger beloppet av de besparingar som påverkar statens utgifter till cirka 1,4 miljarder euro till 2028. Helheterna innefattar utöver besparingar även utgiftsökningar och åtgärder som ökar inkomsterna.

De ovannämnda besparingshelheterna bedöms leda till att anslagsbehovet i statens budgetekonomi minskar med ett nettobelopp på cirka 1,8 miljarder euro 2025 jämfört med 2024. I beloppen ingår också andra ökade inkomster än skatteinkomster. I beloppen ingår inte effekten på skatteinkomsterna av de besparingar som gäller förmåner. Åtgärderna beskrivs närmare nedan enligt förvaltningsområde.

I budgetpropositionen har man beaktat de besparingar och utgiftsökningar inom de ovannämnda helheterna som har konsekvenser för statens budgetekonomi. Till vissa delar har konsekvensbedömningarna av åtgärderna preciserats efter det att riktlinjerna drogs upp, och också fördelningen på de olika sektorerna inom den offentliga ekonomin har preciserats.

De indexbundna besparingarna innefattar frysningar och partiella frysningar av indexhöjningar. I förmåner som är bundna till folkpensionsindex eller konsumentprisindex (exklusive utkomststöd, pensioner, fronttillägg, handikappförmåner, årssjälvrisker för läkemedel och underhållsstöd) görs inga indexhöjningar 2024—2027. I indexhöjningen inom statsandelen för kommunal basservice görs 2024—2027 en besparing som motsvarar en procentenhet, liksom också i den statliga finansieringen till evangelisk-lutherska kyrkan och i understöden för kyrklig och religiös verksamhet.

Effekten av de åtgärdspaket som regeringen fattade beslut om i regeringsprogrammet och våren 2024 på anslagen i statens budgetekonomi (netto) 2024—2025, md euro

	2024	2025	Förändring 2024—2025
Åtgärder enligt regeringsprogrammet (bilaga B)	-0,7	-1,3	-0,6
Ytterligare anpassningsåtgärder våren 2024	0,0	-1,2	-1,2
Sammanlagt	-0,7	-2,5	-1,8

Statsförvaltningens omkostnadsbesparingar och produktivhetsprogram

Genom statsförvaltningens produktivhetsprogram i enlighet med regeringsprogrammet siktar man på att uppnå en bestående besparing på 243 miljoner euro från och med 2027. Inom ramen för produktivhetsprogrammet görs en besparing på 92 miljoner euro i statsförvaltningens omkostnader 2025. Våren 2024 fattade regeringen dessutom beslut om nya besparingar i omkostnaderna. Genom dessa eftersträvas årliga besparingar på cirka 150 miljoner euro, och dessutom tidigare överenskomna besparingar till 2025 till ett belopp av 50 miljoner euro.

Besparingarna i budgetpropositionen för 2025 beskrivs i tabellen nedan. Omkostnadsbesparingarna i budgetpropositionen för 2025 är i sin helhet sammanlagt cirka 274 miljoner euro. Besparingarna har utifrån ministeriernas egen beredning riktats inte bara till omkostnadsmomenten för ämbetsverk utan också till andra moment för konsumtionsutgifter av omkostnadstyp, och i viss mån även till utgifter för statsunderstöd. Varje ministerium har berett ett produktivhetsprogram för sitt förvaltningsområde, där det närmare framgår vilka effekter åtgärderna har. Den närmare fördelningen inom förvaltningsområdena beskrivs nedan i de avsnitt som gäller de olika förvaltningsområdena.

De besparingar som man enats om i regeringsprogrammet har riktats till hela perioden i planen för de offentliga finanserna för 2025—2028. I fråga om de besparingar som det beslutades om våren 2024 lägger ministerierna fram sina förslag om hur besparingarna inom förvaltningsområdena ska riktas från och med 2026 i samband med beredningen av planen för de offentliga finanserna för 2026—2029.

Omkostnadsbesparingar 2025 enligt huvudtitlar

	Omkostnader budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Riksdagen	121,4	-0,4	-0,3
Republikens presidents kansli	9,8	-0,5	-5,1
Statsrådets kansli	188,4	-7,9	-4,2
Utrikesministeriet	256,1	-5,0	-2,0
Justitieministeriet	963,0	-13,6	-1,4
Inrikesministeriet	1 572,8	-26,6	-1,7
Försvarsministeriet	2 375,1	-6,8	-0,3
Finansministeriet	1 129,4	-73,7	-6,5
Undervisnings- och kulturministeriet ¹⁾	338,3	-23,8	-7,0
Jord- och skogsbruksministeriet ²⁾	247,5	-3,3	-1,3
Kommunikationsministeriet	231,2	-20,4	-8,8
Arbets- och näringsministeriet	780,4	-24,7	-3,2
Social- och hälsovårdsministeriet	779,6	-28,7	-3,7
Miljöministeriet	123,6	-1,1	-0,9
Sammanlagt ämbetsverkens omkostnadsmoment	9 116,5³⁾	-236,5	-2,6
Besparingar under andra konsumtions- utgiftsmoment	-	-29,9	
Omfördelningar på statsunderstöd	-	-8,0	
Sammanlagt⁴⁾	-	-274,4	

¹⁾ Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde riktas en del av besparingarna i produktivhetsprogrammet till olika understöd som beviljats under omkostnadsmomenten, särskilt i fråga om Utbildningsstyrelsen.

²⁾ Det föreslås att 4,8 miljoner euro av besparingarna inom förvaltningsområdet hänförs till 2024. Dessutom ökas Forststyrelsens intäktsföring med 6 miljoner euro, vilket minskar förvaltningsområdets utgiftsbesparingar som helhet.

³⁾ Beloppet omfattar utöver de egentliga omkostnadsmomenten även moment 29.10.20 Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete, moment 30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, moment 33.10.60 Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder och moment 35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter, till vilka det har riktats omkostnadsbesparingar.

⁴⁾ Inbegriper produktivhetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet

Regeringsprogrammet innehåller en investeringshelhet av engångsnatur som uppgår till 4 miljarder euro och som finansieras genom statens kapitalinkomster, genom avveckling av överkapitaliseringen av onoterade statsägda bolag och genom intäktsföringar från Statens bostadsfond som genomförs på ett sätt som inte äventyrar fondens verksamhet i nuvarande omfattning. Utgifter enligt investeringsprogrammet inkluderas i budgetpropositionerna och beaktas inom de gränser som möjliggörs av de inkomster som säkerställts i planerna för de offentliga finanserna.

För investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet föreslås i budgetpropositionen sammanlagt 891 miljoner euro i nya fullmakter och anslag. Anslagen för 2025 är 298 miljoner euro av detta belopp.

För avveckling av eftersatt underhåll föreslås en ökning på 200 miljoner euro för 2025. Dessutom föreslås för beläggning och strukturell reparation av riksväg 8 mellan Tjock och Ömossa ett anslag på 6,5 miljoner euro och för genomförande av en ny vägförbindelse mellan Västerleden och Västergården (Fäbodavägen) i Jakobstad ett anslag på 2 miljoner euro.

Inom ramen för investeringsprogrammet föreslås även finansiering för följande projekt:

— För brobygget på landsväg 642 vid Äänekoski föreslås en fullmakt på 15 miljoner euro och ett anslag på 1 miljon euro.

— Det föreslås att fullmakten för projektet för utveckling av Kustbanan justeras med 50 miljoner euro och att ett anslag på 1 miljon euro beviljas.

— För projektet riksväg 15 Rantahaka (Kotka)—Kouvola föreslås en fullmakt på 122 miljoner euro och ett anslag på 1 miljon euro.

— För projektet riksväg 21 Palojoensuu—Maunu föreslås en fullmakt på 30 miljoner euro och ett anslag på 1 miljon euro.

— För projektet riksväg 23 vid Karvio föreslås en fullmakt på 14 miljoner euro och ett anslag på 1 miljon euro.

— För projektet riksväg 12 Mankala—Tillola föreslås en fullmakt på 92 miljoner euro och ett anslag på 1 miljon euro.

— För förbättring av riksväg 8 vid Karleby föreslås en fullmakt på 13 miljoner euro och ett anslag på 1 miljon euro för att genomföra den första fasen av projektet.

— För utarbetandet av en vägplan för breddning av riksväg 8 på sträckan Bäckliden—Brännbacken föreslås ett anslag på 0,4 miljoner euro.

— För utarbetande av vägplanen för Vasa hamnväg föreslås ett anslag på 0,5 miljoner euro.

— För utveckling av Karelenbanan föreslås en fullmakt på 90 miljoner euro och ett anslag på 10,5 miljoner euro.

— För den första fasen av utvecklingen av riksväg 8 och Vasa förbindelseväg (regional väg 724) föreslås en fullmakt på 31 miljoner euro.

— För reparation av Sydbottenbanan på avsnittet Seinäjoki—Kaskö föreslås en fullmakt på 15 miljoner euro samt ett anslag på 1 miljon euro för att planera och delvis genomföra projektet.

För spetsprojekten för ren energi föreslås inom ramen för investeringsprogrammet en fullmakt på 140 miljoner euro för tekniska sänkor. Dessutom föreslås 70 miljoner euro för FPA-ersättningar för kostnader för besök på privatläkarmottagningar.

Fullmakterna och anslagen för investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet stiger till sammanlagt 1,9 miljarder euro i och med denna budgetproposition. För finansieringen av investeringsprogrammet finns det hittills ett belopp som motsvarar de säkerställda inkomsterna, med

beaktande av den höjning av den beräknade kapitalinkomstposten som föreslås i budgetpropositionen.

Investeringar enligt återhämtnings- och resiliensplanen, inklusive REPowerEU, som ingår i budgetpropositionen

Finlands plan för återhämtning och resiliens (RRP) är en nationell plan för att utnyttja finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). Planen är en del av programmet för hållbar tillväxt. Finlands slutliga andel av de understöd som delas ut från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens är 1 823 miljoner euro. Understöden enligt återhämtnings- och resiliensplanen avser särskilt åren 2022—2024.

Planen REPowerEU syftar till att avveckla det europeiska beroendet av fossila bränslen från Ryssland och påskynda den gröna omställningen. Finland har 113 miljoner euro i icke återbetalningspliktig tilläggsfinansiering till sitt förfogande, och dessutom har 14 miljoner euro överförs från brexitjusteringsreserven. Finland har således sammanlagt 127 miljoner euro till sitt förfogande.

I budgetpropositionen för 2025 ingår sammanlagt 368 miljoner euro i utgifter som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen, inbegripet utgifterna i REPowerEU-kapitlet. Den tidsmässiga fördelningen av utgifterna har senarelagts jämfört med vad som tidigare planerades.

Utbetalningarna från EU till finska staten baserar sig på hur den nationella planen framskrider och på hur de delmål och mål som anges i den uppnås. De beräknade inkomsterna i fråga om utbetalningarna enligt återhämtnings- och resiliensplanen (inbegripet REPowerEU-kapitlet) är 489 miljoner euro 2025.

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

Under huvudtiteln för statsrådets kansli föreslås anslag på sammanlagt 246,5 miljoner euro, vilket är 7,7 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Förändringen beror i huvudsak på omkostnadsbesparingar under statsrådets kanslis huvudtitel.

För statsrådets kanslis omkostnader föreslås ett anslag på 155,1 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 10,7 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Av minskningen föranleds 7,4 miljoner euro av att omkostnadsbesparingen tidigareläggs. Dessutom görs under momentet en minskning i fråga om finansieringen av produktivitetsprojekt och andra investeringar av engångsnatur. Av ökningen föranleds 2,5 miljoner euro av kostnaderna för statsrådets lokaler inom projektet för renovering av statsrådskvarteren samt 2,3 miljoner euro av anskaffningen av materiel för den grundliga renoveringen av Ständerhuset. Dessutom anvisas 6 miljoner euro för forskningsverksamhet till stöd för statsrådets beslutsfattande. Motsvarande minskning görs i fullmakten under undervisnings- och kulturministeriets huvudtitel. I löneutgifterna för nationella experter inom Europeiska unionen föreslås en omkostnadsbesparing på 0,3 miljoner euro. I aktieförvärv föreslås dessutom en besparing på 2,0 miljoner euro.

För justitiekanslersämbetets omkostnader föreslås 4,4 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 0,2 miljoner euro jämfört med 2024 på grund av omkostnadsbesparing.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes på våren har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 7,9 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Omkostnader för statsrådets kansli	165,8	-7,4	-4,4
Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare	15,6	0,0	0,0
Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen	2,5	-0,3	-13,7
Justitiekanslersämbetets omkostnader	4,6	-0,2	-4,3
Omkostnader och besparingar sammanlagt¹⁾	188,4	-7,9	-4,2

¹⁾ Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

För förvaltningsområdet föreslås ett anslag på 1,2 miljarder euro. Minskningen jämfört med den ordinarie budgeten för 2024 är 90 miljoner euro. Av anslagen under huvudtiteln är utrikesförvaltningens andel 23 %, krishanteringens andel 7 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbete 56 % och andelen för övriga utgifter 15 %.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes på våren har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 9,1 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Utrikesförvaltningens omkostnader	256,1	-5,0	-2,0
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	256,1	-5,0	-2,0
Besparingar under andra konsumtionsutgiftsmoment	-	-3,6	-
Övriga omfördelningar	-	-0,5	-
Sammanlagt¹⁾	-	-9,1	-

¹⁾ Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Utrikesförvaltningen

För utrikesförvaltningens omkostnader föreslås 250 miljoner euro, där en minskning på 5 miljoner euro har beaktats som en del av de omkostnadsbesparingar som regeringen beslutat om för att balansera de offentliga finanserna.

De viktigaste målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välfärd. Grunden för utrikes- och säkerhetspolitiken utgörs av rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna, jämlikhet och demokrati. Utrikesförvaltningen sörjer för Finlands livsviktiga, internationella kontakter och lagstadgade konsuler tjänster samt främjar finländska företags export och internationalisering. Genom ministeriets inresetjänster främjas arbetsrelaterad invandring och förhindras olaglig invandring.

Centrala verktyg för påverkan inom utrikesförvaltningen är en effektiv bilateral och multilateral diplomati och resultatrik kommunikation. Utrikesförvaltningen bygger på ett omfattande nätverk av beskickningar. På lång sikt granskas nätverket av beskickningar planmässigt som en del av regeringsprogrammet och den reform av utrikesförvaltningen som baserar sig på det.

Finland är år 2025 ordförande för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och de nordiska ländernas N5-samarbetsgrupp.

Krishantering

Den andel av utgifterna för de finländska krishanteringsstyrkorna som faller inom utrikesministeriets förvaltningsområde är 53,1 miljoner euro, vilket motsvarar nivån 2024. Enligt uppskattning kommer den avlönade personalen inom militär krishantering år 2025 att uppgå till cirka 450 soldater.

För civil krishantering föreslås 17,5 miljoner euro. Som en del av de tilläggsåtgärder för att balansera ekonomin som regeringen beslutade om våren 2024 minskas anslagen under momentet med 2,0 miljoner euro. I och med detta beräknas antalet sakkunniga som anställts för civil krishantering minska till cirka 130 personer 2025.

För fredsmedling föreslås 3,9 miljoner euro, vilket motsvarar den tidigare nivån. För en höjning av kapitalet för CMI:s Fredsfond föreslås 5,0 miljoner euro liksom i den ordinarie budgeten för 2024. Finansieringen grundar sig på ett donationsbeslut på sammanlagt 10 miljoner euro av Jubileumsfonden för Finlands självständighet.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås sammanlagt 1,1 miljarder euro. För egentligt utvecklingssamarbete föreslås anslag på 534 miljoner euro samt fullmakter att ingå förbindelser till ett värde av 626 miljoner euro så att utgifterna för dem infaller efter 2025. Dessutom föreslås det att man 2025 kan förbinda sig till en höjning av Afrikanska utvecklingsbankens garantikapital med 510 miljoner euro. Som en del av de tilläggsåtgärder som regeringen beslutade om våren 2024 föreslås det en ytterligare besparing på 50 miljoner euro i anslaget för det egentliga utveck-

lingssamarbetet 2025. Av anslagen omfördelas 10 miljoner euro till det utvecklingssamarbete som kanaliseras via civilsamhällesorganisationerna. Dessutom tidigareläggs besparingar som det beslutats om i regeringsprogrammet, vilket ökar besparingen 2025 med 45 miljoner euro.

Ukraina är Finlands största mål för utvecklingssamarbete under regeringsperioden. Under momentet Stöd till Ukraina föreslås sammanlagt 47,3 miljoner euro, vilket är 14,5 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024, samt fullmakter att ingå förbindelser till ett belopp av 40 miljoner euro. Det föreslås att det stöd till utvecklingsländer som ges genom finansiering för utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar fortsätter med ett belopp på 70 miljoner euro, vilket motsvarar anslagen i den ordinarie budgeten för 2024. För en höjning av Finnfunds kapital föreslås 5,0 miljoner euro, där man beaktar den minskning på 5 miljoner euro i kapitaliseringen som regeringen beslutade om som tilläggsåtgärd våren 2024.

Staten riktar uppskattningsvis cirka 0,36 % av bruttonationalinkomsten till utvecklingssamarbete 2025.

Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

För betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer och betalning av finansiella bidrag föreslås 163,3 miljoner euro. Enligt förslaget minskas anslaget med sammanlagt 4,5 miljoner euro som en del av de tilläggsåtgärder som regeringen beslutade om våren 2024 för att balansera de offentliga finanserna.

Som en del av regeringens tilläggsåtgärder föreslås det att i budgeten slopas anslagen för samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (minskning 1,6 miljoner euro jämfört med budgeten för 2024).

För Finlands ordförandeskap i OSSE 2025 föreslås, omkostnadsökningar inbegripet, sammanlagt 11,6 miljoner euro.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 1,2 miljarder euro. Av anslagen under huvudtiteln utgör ämbetsverkens omkostnader cirka 82 %. Av anslagen anvisas cirka 31 % till domstolar, cirka 24 % till verkställighet av straff, cirka 15 % till rättstjänsterna, cirka 15 % till ministeriet och förvaltningen, cirka 9 % till utsökningen, cirka 5 % till åklagarna och cirka 1 % till valutgifter.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 17,9 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Justitieministeriets omkostnader	25,2	-1,8	-7,3
Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen	18,2	0,0	0,0
Rättsregistercentralens omkostnader	10,1	0,0	0,0
Högsta domstolens omkostnader	9,8	0,0	0,0
Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader	15,3	-0,4	-2,3
Omkostnader för övriga domstolar	328,4	-2,0	-0,6
Rättstjänstverkets omkostnader	93,0	-4,6	-4,9
Utsökningsverkets omkostnader	110,0	-3,5	-3,2
Åklagarväsendets omkostnader	63,2	-0,7	-1,1
Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader	284,5	-0,6	-0,2
Valkrets nämndernas omkostnader	5,3	0,0	0,0
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	963,0	-13,6	-1,4
Besparingar under andra konsumtionsutgiftsmoment	-	-4,0	-
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,4	-
Sammanlagt¹⁾	-	-17,9	-

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Under justitieministeriets huvudtitel föreslås besparingar på sammanlagt 19,8 miljoner euro. Det föreslås att besparingarna riktas till understöd, till IKT-utgifter, till Brottspåföljdsmyndighetens arbeten vid öppna anstalter när det gäller arbetsgivares ersättningar samt till omkostnader. Besparingarna i omkostnaderna genomförs genom att nivån på de anslag som överförs genom en engångsöverföring skärs ned och verksamhetens produktivitet effektiviseras bl.a. genom att verksamhetsställen läggs ned, IKT som förbättrar produktiviteten utnyttjas och funktioner utvecklas.

För genomförandet av regeringsprogrammet föreslås det att bestämmelserna om villkorlig frigivning ändras så att en person kan räknas som förstagångsfrånbrytare endast en gång. Anslagseffekten av denna ändring är cirka 0,7 miljoner euro 2025. För att möjliggöra strängare straff föreslås det cirka 6,5 miljoner euro till Brottspåföljdsmyndigheten för uppdatering av säkerhetstekniken i fängelserna. När skärpningen av vårdgarantin försvinner minskar Brottspåföljdsmyndighetens anslag med cirka 0,7 miljoner euro. För förbudet mot medling i fall av våld i nära relationer föreslås sammanlagt cirka 1,3 miljoner euro till domstolarna och åklagarna. För att stärka rättsvårdens resurser föreslås i syfte att avhjälpa det finansieringsunderskott inom rättsvården som konstaterades i redogörelsen för rättsvården en ökning på 35 miljoner euro, som fördelas mellan myndigheterna inom justitieministeriets förvaltningsområde.

För förrättandet av val föreslås en minskning på cirka 34 miljoner euro på grund av de årligen varierande valutgifterna. År 2025 förrättas välfärdsområdesval och kommunalval.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

Under inrikesministeriets huvudtitel föreslås anslag på sammanlagt cirka 2,2 miljarder euro, vilket är cirka 372 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för polisväsendet (inklusive Skyddspolisen) 47 %, andelen för Gränsbevakningsväsendet 20 %, andelen för räddningsväsendet och Nödcentralsverket 5 %, andelen för invandringen 15 % och andelen för förvaltningen 13 %.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 26,9 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Inrikesministeriets omkostnader	19,4	-1,5	-7,5
Krishanteringscentrets omkostnader	2,4	-0,2	-9,9
Polisväsendets omkostnader	946,4	-9,1	-1,0
Skyddspolisens omkostnader	66,8	-0,7	-1,0
Gränsbevakningsväsendets omkostnader	333,6	-2,8	-0,8
Räddningsväsendets omkostnader	4,6	-0,2	-4,3
Nödcentralsverkets omkostnader	77,1	-2,3	-3,0
Räddningsinstitutets omkostnader	20,4	-0,6	-2,9
Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader	102,0	-9,3	-9,1
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	1 572,8	-26,6	-1,7
Besparingar under andra konsumtionsutgiftsmoment	-	-0,2	-
Sammanlagt¹⁾	-	-26,9	-

¹⁾ Inbegriper produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Polisväsendet

För polisväsendet föreslås sammanlagt cirka 1,04 miljarder euro, vilket är cirka 25 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. För att i enlighet med regeringsprogrammet öka polisens resurser stegvis till 8 000 poliser i slutet av valperioden föreslås en ökning på 17,5 miljoner euro. Under momentet föreslås dessutom en ökning på 5,65 miljoner euro för bekämpning av ungdoms- och gängbrottslighet, 3,5 miljoner euro för bekämpning av grå ekonomi och 2 miljoner euro för skolpolisverksamheten. Som minskning föreslås att 8,9 miljoner euro i omkostnadsbesparingar som anvisats förvaltningsområdet riktas till polisen.

För skyddspolisen föreslås 64,8 miljoner euro. Det föreslås att 0,7 miljoner euro av omkostnadsbesparingarna inom förvaltningsområdet riktas till Skyddspolisen.

Gränsbevakningsväsendet

För Gränsbevakningsväsendet föreslås sammanlagt 433 miljoner euro, vilket är 79 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. För Gränsbevakningsväsendets omkostnader föreslås 6 miljoner euro för anskaffningar som gäller material och cybersäkerhet. Som minskning föreslås omkostnadsbesparingar på 2,8 miljoner euro.

Under momentet Gränsbevakningsväsendets investeringar föreslås en ökning på 1,25 miljoner euro för underhåll av tung fartygs- och luftfartygsmateriel och materiel för bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor.

Räddningsväsendet och nödcentralerna

För Räddningsväsendets, Räddningsinstitutets och Nödcentralverkets omkostnader och för särskilda utgifter föreslås sammanlagt 102 miljoner euro, vilket är 5 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024.

För Nödcentralverket föreslås omkostnadsbesparingar på 2,3 miljoner euro, för Räddningsinstitutet 0,6 miljoner euro och för Räddningsväsendets omkostnader 0,2 miljoner euro. Som ökning föreslås 0,9 miljoner euro för ökningen av antalet personer som genomgår räddningsutbildning vid Räddningsinstitutet samt 0,5 miljoner euro i understöd till Helsingfors räddningsskola.

Ekonomi för välfärdsområdena, som ansvarar för ordnande av räddningsväsendet, behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

Migration

För migrationsförvaltningen föreslås cirka 329 miljoner euro, vilket är cirka 196 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. För Migrationsverket och de statliga förläggningarna föreslås en omkostnadsbesparing på cirka 9,3 miljoner euro. Antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten beräknas minska, och dessutom sänks mottagningspenningen i enlighet med regeringsprogrammet. Utifrån detta föreslås det att anslagen för migration minskas med sammanlagt cirka 182,5 miljoner euro.

Flyktingkvoten föreslås vara 500 personer.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 6,5 miljarder euro, vilket är cirka 554 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för det militära försvaret 90 %, varav de utgifter som hänför sig till den materiella beredskapen utgör 43 % (exklusive F-35 och Flottilj 2020 samt stöd till Ukraina) och de fasta personalkostnaderna 27 %. Försvarspolitik och förvaltning (inklusive mervär-

desskatteutgifterna) utgör 9 % och materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringens 1 % av utgifterna under huvudtiteln.

Justeringarna av index- och kostnadsnivån höjer förvaltningsområdets utgifter med 286 miljoner euro. Dessutom ökar behovet av mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet med 65 miljoner euro, vilket i huvudsak beror på ändringen av mervärdesskattesatsen och en precisering av tidpunkten för anslagsbehoven.

Jämfört med den ordinarie budgeten för 2024 ökar förvaltningsområdets utgifter bl.a. på grund av den ändrade tidsmässiga fördelningen av utgifterna för fullmakten för anskaffning av multirollflygplan med cirka 251 miljoner euro och på grund av inledandet av Natosamordningen och genomförandet av de allierades skyldigheter med 67 miljoner euro. De viktigaste faktorer som minskar förvaltningsområdets utgifter är att den nivåförhöjning av anskaffningen av försvarsmateriel som gjorts till följd av förändringar i den militära omvärlden minskat med cirka 42 miljoner euro och att tidpunkten för utgifterna för Flottilj 2020-upphandlingen medför ändringar i projektets årliga andelar.

I Försvarsmaktens omkostnader (exklusive löneutgifterna), anskaffningen av försvarsmateriel samt utgifterna för den militära krishanteringens har det i enlighet med etablerad praxis gjorts en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 %. En motsvarande föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % har gjorts även under moment 27.10.19 (Anskaffning av multirollflygplan).

Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter enligt budgetpropositionen för 2025 föranleder tillsammans med tidigare beviljade beställningsfullmakter utgifter till ett belopp av sammanlagt cirka 2,8 miljarder euro 2025 och sammanlagt cirka 8 miljarder euro åren efter budgetåret, vilket inbegriper projekten F-35 och Flottilj 2020.

I regeringens rambeslut för 2025—2028 riktades besparingar på sammanlagt 22 miljoner euro till försvarsministeriets förvaltningsområde i form av tilläggsåtgärder för 2025. Dessa har riktats till Försvarsmaktens omkostnader och anskaffningen av försvarsmateriel. Dessutom har produktivetsanslaget för förvaltningsområdet, 2,875 miljoner euro, slopats som en del av de ytterligare åtgärder för att stärka de offentliga finanserna som det beslutades om våren 2024.

Statsförvaltningens produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 20,8 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Försvarsministeriets omkostnader	17,9	0,0	0,0
Försvarsmaktens omkostnader	2 357,2	-6,8	-0,3

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	2 375,1	-6,8	-0,3
Övriga moment (anskaffning av försvarsmateriel)	-	-14,0	-
Sammanlagt¹⁾	-	-20,8	-

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Militärt försvar

För Försvarsmaktens omkostnader föreslås närmare 2,5 miljarder euro, vilket är cirka 115 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Ändringarna i omkostnadsanslagen föranleds i huvudsak av justeringar av pris- och kostnadsnivån, som gör att anslaget ökar med sammanlagt 78 miljoner euro. Dessutom har de utgifter som hänför sig till Natomedlemskapet ökat med 41 miljoner euro.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås ett anslag på 1,5 miljarder euro, vilket är cirka 27 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Ändringarna i anslagen för anskaffning av försvarsmateriel föranleds närmast av en minskning av den nivåförhöjning för året som gjorts i anskaffningen till följd av den förändrade militära verksamhetsmiljön, av anskaffningar för att ersätta det försvarsmateriel som levererats till Ukraina, av utgifter som hänför sig till Natomedlemskapet samt av flera ändringar i den tidsmässiga fördelningen av beställningsfullmakterna under momentet. Vid ändringen av anslaget för anskaffning av försvarsmateriel har dessutom som anslagsökning beaktats sammanlagt 116 miljoner euro i justeringar av pris- och kostnadsnivån.

Militär krishantering

För materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringens föreslås anslag på 64,9 miljoner euro, vilket är 1,2 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Ändringen föranleds av justeringar av kostnadsnivån samt av att anskaffningen av fordon till krishanteringsstyrkorna överförs till momentet Anskaffning av försvarsmateriel. Libanon och Irak förblir de största insatsområdena, utöver vilket anslag under momentet används till utgifterna för utbildningsinsatsen för Ukraina. Krishanteringens behandlas dessutom i den allmänna motiveringen till utrikesministeriets förvaltningsområde under rubriken Krishantering.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 40,2 miljarder euro, vilket är 2,1 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Ökningen föranleds framför allt av att välfärdsområdenas finansiering och den statsandel som betalas till kommunerna ökar. Av förvaltningsområdets anslag utgör välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansie-

ring 65 %, stöden till kommunerna 10 %, de pensioner och ersättningar som staten betalar 15 %, de finansiella bidragen till EU och andra internationella organisationer 5,9 %, energiskattesubventionen 0,1 % och avgifterna till landskapet Åland 0,8 %. Av anslagen under huvudtiteln utgör ministeriets och ämbetsverkens omkostnader 2,3 % och förvaltningsområdets mervärdesskatteutgifter 0,4 %.

Statsförvaltningens produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 77,7 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Finansministeriets omkostnader	41,0	-0,9	-2,3
Skatteförvaltningens omkostnader	425,0	-8,6	-2,0
Tullens omkostnader	207,7	-0,9	-0,4
Omkostnader för det nationella inkomstregistret	43,3	-2,1	-4,8
Statskontorets omkostnader	36,2	-0,8	-2,3
Kursdifferenser på centraliserade valutakonton	0,6	0,0	0,0
Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift	1,7	0,0	0,0
Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning	6,4	-0,6	-9,3
Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	5,0	0,0	0,0
Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	15,0	-6,6	-43,8
Internetbetalningar	0,5	0,0	0,0
Statistikcentralens omkostnader	54,7	-1,2	-2,3
Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader	5,0	-0,1	-2,3
Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	63,5	-1,4	-2,3
Elektronisk identifiering	8,0	-1,0	-12,5
Regionförvaltningsverkens omkostnader	70,5	-1,6	-2,3
Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer	2,0	0,0	0,0
Separat budgeterade personalutgifter	2,5	-2,0	-80,0
Främjande av säkerheten i arbetet	1,0	0,0	0,0
Kompetensutveckling	12,0	-15,0	-125,0
Styrning och utveckling av informations- och kommunikationstekniken (IKT) inom den offentliga förvaltningen	10,3	-3,6	-35,1
Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning	4,4	-2,2	-50,6

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet	105,1	-25,0	-23,8
Omkostnader för verket för finansiell stabilitet	8,1	-0,1	-0,6
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	1 129,4	-73,7	-6,5
Besparingar under andra konsumtionsutgiftsmoment	-	-4,0	-
Sammanlagt¹⁾	-	-77,7	-

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Beskattningen och Tullen

För Skatteförvaltningens och Tullens omkostnader föreslås sammanlagt 650 miljoner euro. I utgifterna ingår 39 miljoner euro som föranleds av omkostnader för det nationella inkomstregistret och utgifter för det positiva kreditupplysningsregistret. I Tullens omkostnader ingår även 9 miljoner euro för en fortsättning av totalreformen av tullklareringssystemet. För återbetalning av skatter och för ränteutgifter som hänför sig till beskattningen samt för exportrestitution av bilskatt föreslås dessutom 53 miljoner euro.

Tjänster för statssamfundet

För tjänster för statssamfundet föreslås anslag på 50 miljoner euro. I anslagen ingår omkostnaderna för Statskontoret, Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet och Valtori. Merparten av tjänsterna finansieras som avgiftsbelagd verksamhet enligt självkostnadsprincipen. Utöver detta producerar Statskontoret statens centraliserade tjänster bl.a. i fråga om medelsanskaffningen och centralbokföringen. Som maximibelopp för Senatkoncernens affärsverks investeringsfullmakt föreslås 850 miljoner euro, med viktning på investeringar som gäller byggande som behövs med tanke på skötseln av statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar. I investeringsplanerna ingår också Försvarsmaktens investeringsbehov i anslutning till internationella avtal.

Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

För statistikväsendet, statens ekonomiska forskning och registerförvaltningen föreslås sammanlagt 124 miljoner euro. Beloppet innefattar Statistikcentralens omkostnader på 54 miljoner euro, Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader på 5,2 miljoner euro samt omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (MDB) till ett belopp av 58 miljoner euro. För utgifter som anknyter till elektronisk identifiering föreslås 7 miljoner euro. Dessutom föreslås

1,8 miljoner euro för att skapa en digital kanal till tillståndstjänster, myndighetstjänster och banktjänster som kräver stark autentisering för internationella experter.

Statens regional- och lokalförvaltning

Anslagen för regional- och lokalförvaltningen består till största delen av regionförvaltningsverkens omkostnader, för vilka det föreslås 67 miljoner euro.

Statens pensionsutgifter och ersättningar

För sådana pensioner och utgifter som hänför sig till pensioner som staten betalar föreslås 6,0 miljarder euro. De pensioner som omfattas av statens pensionsskydd beviljas och betalas ut av Keva till de pensionstagare som senast huvudsakligen omfattades av statens pensionsskydd (principen om sista pensionsanstalt). Staten överför ett belopp till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av pensioner. Dessutom föreslås 41 miljoner euro för skadestånd som Statskontoret betalar, inklusive utgifter för statens reseskadeskydd.

Finansieringen av välfärdsområdena och kommunal basservice

För statlig allmän finansiering till välfärdsområdena föreslås 26,2 miljarder euro. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 3,4 miljarder euro och för ersättningar för kommunernas skatteförluster 0,5 miljarder euro. Den statliga finansieringen till kommunerna och effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas i avsnitt 10 i den allmänna motiveringen.

Avgifter till Europeiska unionen

För Finlands bidrag till Europeiska unionen föreslås 2,3 miljarder euro, vilket är 44 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024.

År 2025 är det femte budgetåret under EU:s budgetramperiod 2021—2027. Det föreslagna anslaget baserar sig på Europeiska kommissionens förslag till nivå på avgiftstaket i EU:s fleråriga budgetram för 2025.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa nödvändiga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

För Finlands andel av räntekostnaderna för makroekonomiskt stöd till Ukraina föreslås ett förslagsanslag på 10 miljoner euro.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

För undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på cirka 8,5 miljarder euro, vilket är cirka 411 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Av anslagen

anvisas cirka 11 % för småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning, cirka 16 % för utbildning på andra stadiet, cirka 47 % för högskoleutbildning och forskning, cirka 13 % för studiestöd, cirka 6 % för konst och kultur samt cirka 3 % för idrottsverksamhet och ungdomsarbete.

De mest centrala ändringarna i budgeten hänför sig till ökning av FoU-finansieringen, överföringen av studerande till studiestödets bostadstillägg samt beaktande av lagstadgade ändringar i kostnadsnivån och mervärdesskatteutgifterna samt andra så att säga automatiska ändringar och genomförande av besparingar. Som en del av anpassningsåtgärderna inom de offentliga finanserna sänks nivån på statsunderstöden med 60 miljoner euro.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 29,8 miljoner euro. Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde riktas en del av besparingarna i produktivetsprogrammet till olika understöd som beviljats under omkostnadsmomenten och momenten för överföringsutgifter, särskilt i fråga om Utbildningsstyrelsen.

För Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning föreslås ett anslag på 10 miljoner euro för ett pilot- och utvecklingsprojekt som gäller studier vid sidan av arbetet.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader	24,5	0,0	-0,1
Utbildningsstyrelsens omkostnader	66,3	-18,5	-27,9
Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen	12,7	-0,8	-6,0
Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning	15,8	-1,1	-6,8
Finlands Akademis omkostnader	13,5	-0,6	-4,7
Riksarkivets omkostnader	22,7	-0,6	-2,8
Omkostnader för Institutet för de inhemska språken	5,1	-0,3	-5,0
Depåbibliotekets omkostnader	1,8	-0,1	-5,0
Omkostnader för besvärnsnämnden för studiestöd	0,7	0,0	0,0
Omkostnader för Centret för konstfrämjande	7,0	-0,3	-4,9
Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg	2,7	-0,1	-4,3
Omkostnader för Museiverket	26,5	-0,9	-3,3
Tillgänglighetsbiblioteket Celas omkostnader	5,8	-0,2	-2,6
Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet	7,4	-0,3	-4,5

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning	42,1	0,0	0,0
Omkostnader för statlig yrkesutbildning	9,0	0,0	0,0
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	263,5	-23,8	-7,0
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-6,0	-
Sammanlagt¹⁾	-	-29,8	-

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning av hög kvalitet främjar förutsättningarna för lärande och ökar jämställdheten i utbildningen. I enlighet med regeringsprogrammet föreslås det för jämställdhetsfinansieringen inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen ett anslag på 55,2 miljoner euro som delas ut i understöd 2025.

Undervisnings- och kulturministeriet genomför en reform av stödet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen från och med den 1 augusti 2025. Syftet med reformen är att stärka de förebyggande stödåtgärderna och säkerställa att elever som behöver individuella stödåtgärder får tillräckliga stödåtgärder till stöd för sitt lärande. För kompletterande utbildning inom småbarnspedagogiken föreslås ett anslag på 6 miljoner euro.

För det fria bildningsarbetet föreslås ett anslag på 185,4 miljoner euro. Utbudet av integrationsutbildning på svenska ökas. Det fria bildningsarbetet har en viktig roll för hobbyverksamhet och kompetenshöjning.

Som en del av besparingen i statsunderstöden minskas den statliga finansieringen och statsunderstöden till organisationer inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken med sammanlagt 3 miljoner euro.

Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

De studerandes rätt till stöd för lärande stärks inom gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen. För detta ändamål föreslås en permanent tilläggsfinansiering på 10 miljoner euro för båda sektorerna. Målet är att göra utbildningsvalen i övergångsskedet smidigare, minska avbrytande av utbildning, förbättra de studerandes förutsättningar att avlägga examen och stärka de studerandes välbefinnande.

Finansieringen av yrkesutbildningen minskas permanent med 100 miljoner euro, varav 42,6 miljoner euro av statsandelen. Minskningarna av studieplatserna riktas särskilt till utbildning som ordnas för vuxna som har avlagt en tidigare examen. Målet är att motverka att samma personer skaffar sig flera yrkesutbildningar. Dessutom riktas 20 miljoner euro av minskningen av statsunderstödsfinansieringen inom förvaltningsområdet till finansieringen av yrkesutbildning.

Projektfinansieringen på andra stadiet och strategifinansieringen av yrkesutbildning sänks med sammanlagt 6 miljoner euro. Som en del av besparingen i statsunderstöden minskas den statliga finansieringen av gymnasieutbildningen med 1,8 miljoner euro.

Högskoleundervisning och forskning

Målet är att höja andelen unga vuxna med högskoleutbildning till så nära 50 % som möjligt före 2030. Samtidigt med åtgärderna för att förbättra ställningen för dem som söker sin första studieplats i högskolornas examensutbildning ökas också möjligheterna till kontinuerligt lärande för dem som redan avlagt högskoleexamen. Det föreslås att högskolornas basfinansiering ökas med 76,9 miljoner euro i linje med höjningen av kostnadsnivån. För 2025 föreslås ett anslag på 86 miljoner euro för ett pilotförsök med doktorandutbildning.

Som åtgärder för stärkande av de offentliga finanserna höjs de fastställda maximiavgifterna för universitetens och yrkeshögskolornas öppna utbildningsutbud samt minimibeloppet av terminsavgifterna för studerande från länder utanför EU och EES. På motsvarande sätt minskas den statliga finansieringen av högskolorna.

För Finlands Akademi föreslås en fullmakt för forskningsprojekt till ett belopp av sammanlagt 515,2 miljoner euro, vilket är 55 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Av fullmaktsökningarna riktas 40 miljoner euro till ökad finansiering för forskningsprojekt och 15 miljoner euro till tematiska forskningsinfrastrukturer. Dessutom föreslås en finansieringsfullmakt på 49,6 miljoner euro för rådet för strategisk forskning. För högskolorna och CSC Oy föreslås anslag på sammanlagt 24,9 miljoner euro för nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt.

Staten har berett sig på att ersätta EuroHPC LUMI med en ny superdator. För detta ändamål föreslås finansiering på 50 miljoner euro för 2025. Statsunderstöden för främjande av de forskningspolitiska målen minskas med 4 miljoner euro.

Studiestöd

För studiestöd föreslås cirka 1,1 miljarder euro, vilket är cirka 190 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Ökningen beror i huvudsak på att de studerande överförs till studiestödets bostadstillägg. Dessutom beräknas beloppet av betalningarna av borgensansvar för studielån öka med cirka 16 miljoner euro. År 2024 har det gjorts nivåförhöjningar i beloppet av statsborgen för studielån och studiepenningens försörjarförhöjning. Studiepenningens belopp har i enlighet med regeringsprogrammet frysts på 2023 års nivå. Rätten till stöd för skolresor avgränsas till att endast omfatta studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning.

Konst och kultur

Genom kultur- och konstpolitiska åtgärder skapas det förutsättningar för kreativitet, välfärd och ekonomisk tillväxt, och samhällets hållbarhet stärks.

Staten är i enlighet med tidigare beslut beredd att finansiera projektet Europas Kulturhuvudstad 2026 med högst 20 miljoner euro, varav 5 miljoner euro anvisas för 2025.

Jämfört med budgeten för 2024 riktas en ytterligare besparing på 17,3 miljoner euro till konst och kultur. Denna besparing riktas till driftskostnader för scenkonst och museer samt till understöd som beviljas enligt prövning och understöd som beviljas för främjande av konst och kultur.

Mängden kopiering för enskilt bruk har minskat till ungefär hälften sedan kompensationen för kopiering för enskilt bruk infördes. Anslaget för kompensationen för kopiering för enskilt bruk halveras som en sparåtgärd jämfört med 2024 års nivå och blir 5,5 miljoner euro.

Idrottsverksamhet

För idrottsväsendets föreslås anslag på 154,6 miljoner euro, vilket är 10,9 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Motion och elitidrott främjas i enlighet med regeringsprogrammet med särskilt fokus på stärkande av jämställdhet, likabehandling och ansvarsfullhet. För att främja befolkningens fysiska aktivitet genomförs i enlighet med regeringsprogrammet den förvaltningsövergripande programhelheten Finland i rörelse, som syftar till att få den fysiska aktiviteten att öka i alla åldersgrupper.

Av minskningen av statsunderstödsfinansieringen inom förvaltningsområdet riktas 9,7 miljoner euro till understöd för byggande av idrottsanläggningar.

Ungdomsarbete

För ungdomsarbetet föreslås anslag på 70,7 miljoner euro, vilket är 3,3 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Utslagning bland unga förebyggs i enlighet med regeringsprogrammet.

Av minskningen av statsunderstödsfinansieringen inom förvaltningsområdet riktas cirka 4 miljoner euro till understöd för främjande av ungdomsarbetet.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 2,6 miljarder euro, vilket innebär en minskning med 33,6 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 4,2 miljoner euro för 2025.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025 ¹⁾	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader	24,5	-1,0	-4,0
Naturrensinstitutets omkostnader	85,0	-0,9	-1,1
Livsmedelsverkets omkostnader	79,6	-0,7	-0,9
Lantmäteriverkets omkostnader	51,2	-0,6	-1,2
Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter	7,2	-0,1	-1,1
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	247,5	-3,3	-1,3
Besparingar under andra konsumtionsutgiftsmoment	-	-0,3	-
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,6	-
Sammanlagt²⁾	-	-4,2	-

¹⁾ Det föreslås att 4,8 miljoner euro av besparingarna inom förvaltningsområdet hänförs till 2024. Dessutom har Forststyrelsens intäktsföring ökats med 6 miljoner euro, vilket på motsvarande sätt minskar besparingen inom förvaltningsområdet.

²⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Förvaltning och forskning

Anslagen för förvaltning och forskning ökar med 15,3 miljoner euro till 161,8 miljoner euro jämfört med budgeten för 2024, vilket i huvudsak beror på utvecklandet av främjande av exporten, stärkandet av försörjningsberedskapen inom bioekonomin och utvecklingen av förädlingsvärdet, förnyelsen av infrastrukturen för husdjursproduktionen i Jockis samt höjningen av den allmänna mervärdesskattesatsen.

Utveckling av landsbygden samt jordbruk och livsmedelsekonomi

Största delen av anslagen för utveckling av landsbygden (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20) hänför sig till genomförandet på det finländska fastlandet av Finlands CAP-plan 2023—2027, som inleddes 2023. Anslagen för åtgärderna har budgeterats i enlighet med finansieringsplanen för CAP-planen med beaktande av besparingarna i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering.

Anslagen för utveckling av landsbygden minskar med 5,2 miljoner euro till 481,5 miljoner euro. Ändringen beror på ändringar i anslagen för stöd- och ersättningsystemen, bortfall av anslag av engångsnatur samt tilläggsåtgärder som regeringen beslutade om våren 2024. Målet för utvecklingen av landsbygden är att utnyttja landsbygdsområdenas potential och öka livskraften på ett hållbart sätt. Målen för landsbygdsutvecklingen stöds bl.a. med hjälp av företagsstöd för landsbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt och rådgivning.

För jordbruk och livsmedelsekonomi föreslås anslag på 1,74 miljarder euro, vilket är 33,8 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Ändringen beror i huvudsak på ändringar som hänför sig till genomförandet av den besparing i den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen som det beslutades om i regeringsprogrammet samt på att det anslag som anvisats för främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion upphör. Med anslagen under kapitlet främjas en hållbar och konkurrenskraftig tillväxt för den affärsverksamhet som bygger på bioekonomi och livsmedel samtidigt som man genom ansvarsfull verksamhet tryggar människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet.

Naturresursekonomi

Anslagen för naturresursekonomi och Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter minskar med 9,8 miljoner euro till 187,9 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Minskningarna beror i huvudsak på anpassningsåtgärder enligt regeringsprogrammet.

Naturresursekonomi omfattar fiskerihushållning, vilthushållning, skogsbruk, vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Målet för naturresursekonomi är en hållbar vård och ett hållbart nyttjande av förnybara naturresurser samt hantering av de risker som anknyter till dem. Med anslagen tryggas försörjningsberedskapen, ersätts användningen av icke-förnybara råvaror och icke-förnybar energi, skapas förutsättningar för konkurrenskraftig företagsverksamhet baserad på ett hållbart nyttjande av naturresurser, sammanjämkas de behov som gäller nyttjande respektive skydd av naturresurser och genereras välbefinnande genom naturens rekreativvärde.

Lantmäteri och registrering av bostadsaktier

Anslagen under kapitlet minskar med 0,08 miljoner euro till 53,1 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Arbetsuppgifter och tjänster som hänför sig till jordegendom, aktielägenheter och grundläggande geografisk information bidrar till att trygga ägandet och det nationella garantisystemet och betjänar dessutom det allt mer digitaliserade samhällets informationsbehov. Genom att upprätthålla och utveckla grunden för positionsbestämning säkerställer man att geografisk information kan nyttjas i hela samhället. Omkostnaderna inbegriper utvecklandet av den andra fasen av bostadsdatasystemet, som finansieras från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

För kommunikationsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 3,6 miljarder euro, vilket är cirka 19 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024.

Av anslagen under huvudtiteln anvisas 56 % för drift och utveckling av transport- och kommunikationsnäten och 24 % för tjänster inom trafik, transport och kommunikation. För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet och för verksamhetsområdets gemensamma utgifter används 20 % av anslagen.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 20,4 miljoner euro för 2025.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Kommunikationsministeriets omkostnader	22,9	-0,3	-1,1
Transport- och kommunikationsverkets omkostnader	95,8	-10,6	-11,1
Trafikledsverkets omkostnader	62,6	-5,2	-8,2
Meteorologiska institutets omkostnader	50,0	-4,4	-8,7
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt¹⁾	231,2	-20,4	-8,8

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Trafik- och kommunikationsnäten

För trafik- och kommunikationsnäten föreslås anslag på cirka 2,0 miljarder euro, vilket är cirka 40 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Av detta föreslås för basunderhåll av transportinfrastrukturen ett anslag på cirka 1,5 miljarder euro, vilket är cirka 70 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Som ökning föreslås för basunderhållet av transportinfrastrukturen ett anslag på 2,7 miljoner euro särskilt för små trafikprojekt i Östra Finland.

För utveckling av trafikledsnätet föreslås en ökning på cirka 41 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Ökningen föranleds av en preciserad prognos över utbetalningarna av beviljade CEF-stöd och av de trafikledsprojekt som inleds med finansiering ur investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet.

Tjänsterna inom trafik, transport och kommunikation

För tjänsterna inom trafik, transport och kommunikation föreslås sammanlagt 858 miljoner euro. Anslaget är cirka 3,5 miljoner euro större än i den ordinarie budgeten för 2024, när indexhöjningen för televisions- och radiofonden och en teknisk överföring av ett moment från arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde inte beaktas.

För förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport föreslås 89 miljoner euro och för understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation 28,5 miljoner euro. För köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken föreslås ett anslag på 19,9 miljoner euro. För köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken föreslås 107,4 miljoner euro, vilket inbegriper en ökning på 5 miljoner euro för köp av flygtrafiktjänster i enlighet med rambeslutet.

Till statens televisions- och radiofond överförs 609,7 miljoner euro i syfte att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Rundradions finansiering justeras med en höjning enligt Yle-indexet.

Kostnaderna för förvaltningen

För omkostnaderna för ämbetsverken inom förvaltningsområdet föreslås sammanlagt 214,8 miljoner euro. För Transport- och kommunikationsverkets omkostnader föreslås en ökning på 2 miljoner euro för produktion av cybersäkerhetstjänster som tillhandahålls aktörer som är kritiska med tanke på den offentliga förvaltningen och samhällets funktion.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 3,6 miljarder euro, vilket är 601 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Av anslagen under huvudtiteln anvisas 20 % för förvaltning, 40 % för förnyelse och låga koldioxidutsläpp, 19 % för sysselsättning och företagsamhet, 7 % för specialfinansiering till företag och 14 % för integration och internationell kompetens.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 24,7 miljoner euro för 2025.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Arbets- och näringsministeriets omkostnader	40,6	-0,3	-0,7
Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader	220,4	-12,4	-5,6
Arbets- och näringsbyråernas omkostnader	287,4	0,0	0,0
Geologiska forskningscentralens omkostnader	33,6	-1,7	-5,0
Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland	99,3	-5,7	-5,7
Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader	20,3	0,0	0,0
Patent- och registerstyrelsens omkostnader	14,7	-2,8	-19,0
Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader	23,5	-1,2	-5,0
Energimyndighetens omkostnader	10,5	0,0	0,0
Utveckling av digitaliseringen	25,2	0,0	0,0
Främjande av integration och arbetskraftsinvandring	4,9	-0,6	-12,4

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	780,4	-24,7	-3,2
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	0,0	-
Sammanlagt¹⁾	-	-24,7	-

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Förvaltning

För förvaltningen föreslås anslag på 738 miljoner euro, vilket är 266 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Minskningen beror i huvudsak på reformen av arbetskraftsservicen, i och med vilken ansvaret för att ordna offentlig arbetskraftsservice den 1 januari 2025 överförs från arbets- och näringsbyråerna till kommunerna och det föreslås att arbets- och näringsbyråernas anslagsmoment slopas. Dessutom föreslås inbesparingar på sammanlagt cirka 25 miljoner euro i förvaltningsområdets omkostnader, statsunderstöd och medlemsavgifter till internationella organisationer.

Det föreslås att ett anslag på 3,3 miljoner euro anvisas för projektet Företagets digitala ekonomi.

För genomförandet och ibrukttagandet av forskningsinfrastrukturen för Geologiska forskningscentralens MinTec-pilotanläggning anvisas en fullmakt på 18 miljoner euro, vilket föranleder ett anslagsbehov på 5 miljoner euro 2025.

För Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader föreslås en ökning på 280 000 euro för genomförande av F-gasförordningen och ozonförordningen.

För Patent- och registerstyrelsens omkostnader föreslås en ökning på 460 000 euro för revisionstillsynen.

För Energimyndigheten föreslås en ökning på 1,23 miljoner euro och för arbets- och näringsministeriet 0,27 miljoner euro för tilläggsavgifter bl.a. i fråga om flera EU-relaterade skyldigheter.

Det föreslås att en besparing på 0,5 miljoner euro riktas till civiltjänstcentralens verksamhet.

För VTT Ab:s allmänna understöd föreslås en ökning på 2,1 miljoner euro för utveckling av beredskapen och kompetensen inom industriprojekt för småskaliga modulära reaktorer och 1,9 miljoner euro för post doc-program för forskningsinstitut.

Förnyelse och koldioxidsnålhet

För förnyelse och koldioxidsnålhet föreslås anslag på 1,45 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 181 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024.

Statens utgifter för forskning och utveckling ökas stegvis till 1,2 % i förhållande till BNP före 2030. Det föreslås att fullmakten för stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet höjs till 540 miljoner euro. I beloppet ingår en ökning av fullmakten för FoU-finansiering med 94 miljoner euro. Fullmakten anvisas för sådana företag som förbinder sig att i samarbete med andra företag och forskningsorganisationer öka sina investeringar i mer ambitiös FoU-verksamhet med högre risk som stöder en ren och digital omställning och lösningar på andra samhällsliga utmaningar. Dessutom anvisas fullmakten för tillämpad forskning i sådana forskningsorganisationer som i samarbete med företag utvecklar disruptiva teknologier och olika lösningar på samhällsliga utmaningar samt för stöd till samhällsliga omställningar, såsom ren och digital omställning. Av ökningen av fullmakten anvisas 9 miljoner euro för finansiering av FoU-verksamhet inom de kreativa branscherna. Det föreslås att beloppet av andra fullmakter att bevilja understöd än sådana som gäller FoU-verksamhet minskas med 20 miljoner euro.

För fullmakten för energistöd föreslås 14,1 miljoner euro i enlighet med regeringsprogrammet.

För spetsprojekten för ren energi föreslås en fullmakt på 140 miljoner euro. Fullmakten riktas till tekniska sänkor.

Det föreslås att anslaget för produktionsstöd för förnybar energi sänks med cirka 75 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024 på grund av kapacitet som inte längre omfattas av stödsystemet för vindkraft och utvecklingen av marknadspriset på el.

Sysselsättning och företagsamhet

För anslagen för sysselsättning och företagsamhet föreslås 681 miljoner euro, vilket är 317 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024.

Minskningen beror på reformen av arbetskraftsservicen, där ansvaret för att ordna offentlig arbetskraftsservice den 1 januari 2025 överförs från arbets- och näringsbyråerna till kommunerna. För kommunerna utgör ansvaret att ordna arbetskraftsservice ett nytt statsandelsåliggande för vilket kommunerna anvisas full finansiering. På denna grund föreslås det att finansiering på sammanlagt cirka 433 miljoner euro överförs från ministeriets huvudtitel till statsandelen för kommunal basservice.

För förslagsanslaget för EU:s regional- och strukturpolitiska program föreslås en ökning på 40 miljoner euro för finansieringen från Fonden för en rättvis omställning. Det föreslås att bevillningsfullmakten för programmen ska vara 376 miljoner euro.

Det föreslås att finansieringen för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna ökas med 1 miljon euro i syfte att få nya arbetsgivare att omfattas av tjänsterna för internationell rekrytering och med 1 miljon euro för belysning av skidskyttecentret i Kontiolax.

Specialfinansiering för företag

För specialfinansiering till företag föreslås anslag på 262 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 50 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024.

För kapitaliseringen av Finlands Industriinvestering Ab föreslås ett anslag på 100 miljoner euro som en tillväxtsatsning som skapar en hävstångseffekt för den privata finansieringen. För förlustersättningar till Finnvera Abp för exportgarantier som beviljas till Ukraina föreslås ett samtycke på 100 miljoner euro för att främja export till och investeringar i Ukraina.

Integration och internationell kompetens

För integration och internationell kompetens föreslås ett anslag på 501 miljoner euro, vilket är 112 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024.

För statens ersättningar för främjande av integration föreslås 498 miljoner euro, vilket är 114 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Anslagsbehovet ökar med 169 miljoner euro på grund av uppdaterade uppskattningar av antalet personer som får tillfälligt skydd i hemkommunen. Anslagsbehovet minskar emellertid med 58 miljoner euro på grund av besparingen i de ersättningar som betalas för integration och med 8,4 miljoner euro på grund av justeringen av prisnivån inom integrationsutbildningen. Minskningen av flyktingkvoten till 500 personer i enlighet med regeringsprogrammet minskar anslagsbehovet med 4,3 miljoner euro.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

Som anslagsnivå för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås 15,2 miljarder euro, vilket är cirka 1,1 miljarder euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Av förvaltningsområdets anslag används cirka 36 % för pensionsutgifter, cirka 31 % för utjämning av familje- och boendekostnader och för grundläggande utkomststöd, cirka 12 % för utkomstskydd för arbetslösa, cirka 12 % för sjukförsäkring, cirka 2 % för stöd till social- och hälsovården och cirka 2 % för understöd för främjande av hälsa och social välfärd. För vart och ett av de övriga kapitlen under huvudtiteln används 0,4—1,0 % av anslagen under huvudtiteln.

Anslagsnivåerna påverkas särskilt av de nya reformer i den sociala tryggheten enligt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och de beslut som fattades våren 2024 som minskar anslagsbehovet. Reformernas nettoeffekt med beaktande av utgifterna för bostadsbidrag och utkomststöd är en minskning på cirka 470 miljoner euro under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. Av detta föranleds cirka 170 miljoner euro av reformer som trätt i kraft 2024 och cirka 300 miljoner euro av reformer som träder i kraft 2025. Dessutom minskar den s.k. lösningen för kanalisering anslagsbehovet med ett nettobelopp på sammanlagt 574,7 miljoner euro.

Denna lösning genomförs eftersom de reformer som gäller den sociala tryggheten sänker socialskyddsfondernas kostnader, vilket i normala fall också sänker de försäkringspremier som fonderna tar ut. Genom lösningen styrs besparingarna i den sociala tryggheten till fullt belopp till att minska skuldsättningen, och därför minskas statens andelar till fonderna. Därmed sjunker försäkringspremierna som helhet inte i och med reformerna.

I praktiken genomförs kanaliseringen så att sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremierna för arbetsgivarnas del kompenseras genom att arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift höjs. Detta sänker löntagarnas dagpenningsskatt, varav en del automatiskt kanaliseras till staten genom ökade förvärvsinkomstskatteinkomster, eftersom dagpenningsskatten är skatteavdragsgill. Den återstående delen av minskningen av löntagarnas betalningstryck kanaliseras till staten genom en höjning av löntagarnas sjukvårdsskatt och en minskning av statens finansieringsandel av sjukvårdsförsäkringen.

I anslutning till överföringen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen (arbets- och näringsstjänsterna) till kommunerna den 1 januari 2025 överförs cirka 370 miljoner euro från momenten för utkomstskydd för arbetslösa till momentet för statsandelar till kommunerna.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 29,3 miljoner euro. Av besparingen har 28,7 miljoner euro riktats till ämbetsverk och inrättningar och 0,6 miljoner euro till andra moment. De största besparingarna gäller de största inrättningarna, såsom FPA, Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet. I genomsnitt är produktivitetsbesparingen knappt 4 % av anslagsnivån för ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet 2024.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader	40,9	-1,0	-2,4
Omkostnader för statens sinnessjukhus	0,5	0,0	0,0
Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd	2,8	0,0	0,0
Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd	22,5	0,0	0,0
Omkostnader för besvärnämnden för social trygghet	9,2	-0,3	-2,7
Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar	2,8	0,0	0,0
Strålsäkerhetscentralens omkostnader	22,1	-1,7	-7,7
Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	14,7	-0,6	-4,1
Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet	5,0	-0,3	-5,0
Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet	29,7	-0,9	-3,0

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata	2,2	-0,1	-2,7
Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden	2,0	0,0	0,0
Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd	80,9	-3,0	-3,6
Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet	24,4	-1,0	-4,1
Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder	519,8	-20,0	-3,8
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	779,6	-28,7	-3,7
Besparingar under andra konsumtionsutgiftsmoment	-	-0,4	-
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,2	-
Sammanlagt¹⁾	-	-29,3	-

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

För utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster föreslås cirka 4,6 miljarder euro, vilket är 244 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Minskningen föranleds i huvudsak av reformerna av bostadsbidraget och ändringarna i behovskalkylen för grundläggande utkomststöd.

Det allmänna bostadsbidraget riktas i enlighet med regeringsprogrammet i fortsättningen till de grupper som behöver stödet mest. I bostadsbidraget skärper man förmögenhetsprövningen, justerar gruppindelningen av kommunerna, slopar stödet till ägarboende och börjar beakta företagarnas faktiska inkomster den 1 januari 2025. Reformerna minskar anslagsbehovet med närmare 40 miljoner euro. Dessutom börjar studerande den 1 augusti 2025 åter omfattas av bostadstillägget till studiestöd, vilket minskar behovet av anslag för bostadsbidraget med 182 miljoner euro 2025 och senare år med cirka 400 miljoner euro per år.

De ändringar i bostadsbidraget som trädde i kraft den 1 april 2024 och genom vilka förvärvsinkomstavrdraget slopades, bassjälvriskan inom bostadsbidraget höjdes, nivån på bostadsbidraget justerades och kommungrupperna inom bostadsbidraget förenhetligades minskar ytterligare behovet av anslag med 244 miljoner euro.

I fråga om det grundläggande utkomststödet ökar anslagsbehovet med 119 miljoner euro i huvudsak på grund av reformerna av bostadsbidraget och utkomstskyddet för arbetslösa.

Fullgörandet av underhållsskyldigas underhållsansvar stärks genom att anvisningarna förtydligas. Ändringens spareffekt är 1 miljon euro.

För Folkpensionsanstaltens omkostnader föreslås sammanlagt 495 miljoner euro. I omkostnaderna har utöver de ökade pensionsutgifterna och den ändrade inkomstnivån även beaktats en minskning på 24 miljoner euro som en följd av lösningen för kanalisering och minskningen på 20 miljoner euro som produktivitets- och omkostnadsbesparingar.

Sysselsättningen

För utkomstskyddet för arbetslösa föreslås 1,8 miljarder euro, vilket är 340 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Minskningen föranleds av effekterna av de reformer som ingår i regeringsprogrammet.

Inom utkomstskyddet för arbetslösa slopas de förhöjningsdelar som betalas för aktiv tid. Den förhöjningsdel som betalas till grunddagpenningen för arbetslösa och till arbetsmarknadsstödet för tiden för sysselsättningsfrämjande service är för närvarande 5,29 euro/dag. Slopandet av förhöjningsdelarna minskar statsandelen för utkomstskyddet för arbetslösa med 23,5 miljoner euro.

Behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd ändras så att föräldrarnas inkomster i större utsträckning än hittills påverkar beloppet av arbetsmarknadsstöd som betalas till personer som bor med sina föräldrar. Reformen minskar statsandelen för utkomstskyddet för arbetslösa med 3,4 miljoner euro.

Socialförsäkringsavgifter

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2022	2023	2024	2025
Arbetsgivare:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
Alla arbetsgivare	1,34	1,53	1,16	1,88
<i>Arbetslöshetsförsäkring¹⁾</i>				
lägre premie	0,50	0,52	0,27	0,20
högre premie	2,05	2,06	1,09	0,80
<i>Arbetspensionsförsäkring</i>				
Arbetsgivarnas genomsnittliga ArPL-avgift	17,40	17,40	17,34	17,36

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2022	2023	2024	2025
De försäkrade:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>				
— <i>Sjukvårdspremie</i>				
Förmånstagare (pensioner och inkomster av förmåner)	1,50	1,57	1,48	1,46
Löntagare och företagare	0,53	0,60	0,51	1,07
 <i>Arbetsinkomstförsäkring</i>				
— <i>Dagpenningsspremie</i>				
Löntagarna	1,18	1,36	1,01	0,83
av årsinkomster under 16 872 euro	0,00	0,00	0,00	0,00
Företagare	1,32	1,59	1,23	1,03
av årsinkomster under 16 872 euro	0,14	0,23	0,22	0,20
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i>	1,50	1,50	0,82	0,59
 <i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	7,15	7,15	7,15	7,15
personer över 53 år	8,65	8,65	8,65	8,65
 Företagare och lantbruksföretagare:				
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	24,1	24,1	24,1	24,1
personer över 53 år	25,6	25,6	25,6	25,6

¹⁾ Arbetsgivares lägre premie betalas upp till en viss gräns av lönesumman. År 2024 är gränsen 2 337 000 euro och 2025 (obekräftat) 2 455 500 euro. För den lönesumma som överstiger detta betalas den högre premien.

Sjukförsäkring

För sjukförsäkringen föreslås 1,9 miljarder euro, vilket är 441 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Ändringen orsakas i huvudsak av reformerna enligt regeringsprogrammet och ändringarna i behovskalkylen. Den största effekten orsakas av lösningen för kanalisering, som minskar anslaget under sjukförsäkringsmomentet med 601 miljoner euro.

Självrisker för läkemedelskostnaderna inom sjukförsäkringsersättningen per kalenderår höjs från 50 euro till 70 euro, och beloppet av självrisker binds till folkpensionsindex. Dessutom görs det ändringar bl.a. i prisregleringen för generiska preparat och biologiska läkemedel och i de villkorliga ersättningarna för läkemedel. Reformerna minskar sjukförsäkringens statsandel med cirka 60 miljoner euro.

Utgifterna för sjukdagpenningen sänks genom att formeln för beräkning av sjukdagpenningen ändras, vilket minskar sjukförsäkringens statsandel med 4,0 miljoner euro och förmånsutgifterna med sammanlagt 2,9 miljoner euro.

Den yrkesinriktade rehabiliteringen för unga personer förnyas genom att rätten till förmån begränsas och riktas till sådana unga som befinner sig utanför studier och arbetsliv eller som annars löper risk för utslagning. Reformen minskar sjukförsäkringens statsandel med 21,6 miljoner euro och förmånsutgifterna med sammanlagt 13,6 miljoner euro.

FPA-ersättningen för läkares mottagningsarvoden ändras. För detta anvisas en statsandel på sammanlagt 70 miljoner euro.

Pensioner

För pensioner föreslås 5,5 miljarder euro, vilket är 30 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. I fråga om folkpensionerna upphör utbetalningen av förmåner enligt folkpensionslagen till utlandet, vilket har en spareffekt på 35 miljoner euro. Villkoren för bestämmande av bostadsbidraget för pensionstagare ändras särskilt i fråga om de mest förmögna bidragstagarna så att besparingen i förmånsutgiften är 9,5 miljoner euro år 2025, 28,5 miljoner euro år 2026 och 38,1 miljoner euro från och med år 2027.

Åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning höjs från nuvarande 16 år till 18 år. Också i lagstiftningen om handikappförmåner höjs åldersgränsen så att personer under 18 år som får vårdbidrag för pensionstagare blir mottagare av handikappförmån för personer under 18 år. Reformen minskar statsandelen av förmånsutgifterna med sammanlagt 6,6 miljoner euro år 2025 och med cirka 47 miljoner euro på årsnivå från och med år 2027.

Förändringar i index samt lönekoeficienten

	2022	2023	2024	2025
Arbetspensionsindex	2 691	2 874	3 037	3 085
Folkpensionsindex	1 674	1 805	1 911	1 938
Konsumentprisindex, %	7,1	6,2	1,9	1,4
Lönekoeficient	1,501	1,558	1,637	1,672

Veteranerna

I stöd till veteranerna föreslås 123 miljoner euro, vilket är 11,5 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Minskningen av anslagsnivån beror på att antalet veteraner har minskat. Av anslagen föreslås 42,0 miljoner euro bli anvisade för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst och driftskostnader för inrättningar för krigsinvalida, 3,5 miljoner euro för fronttillägg och 75,5 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och tjänster som tillhandahålls i hemmet för frontveteraner. För rehabilitering för makar till dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst, för rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig och för frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontsoldater föreslås sammanlagt 1,3 miljoner euro och som statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget 0,7 miljoner euro.

Stödjande av social- och hälsovården

För att stödja servicestrukturen inom den social- och hälsovård som välfärdsområdena ordnar föreslås ett anslag på cirka 358 miljoner euro under social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Detta är cirka 8 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024.

För forskning på universitetsnivå inom social- och hälsovården föreslås 40 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 5 miljoner euro.

Som en del av det åtgärds paket för att stärka social rättvisa som anges i regeringsprogrammet föreslås ett anslag på 3,5 miljoner euro för förebyggande av narkotikadödsfall bland unga. För åtgärder avseende unga personer som uppvisar symtom som tar sig uttryck i rusmedelsbruk och våld föreslås 2,5 miljoner euro, vilket har beaktats i omkostnaderna för de barnskydds enheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd. Med bakgrund i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering föreslås dessutom 2 miljoner euro för att förbättra tillgången till tjänster och hjälp med låg tröskel inom mentalvården.

De åtgärder som påverkar välfärdsområdenas verksamhet och den finansiering som anvisas för dem beskrivs närmare i kapitel 9 i den allmänna motiveringen, som behandlar välfärdsområdenas ekonomi.

Det föreskrivs att vårdgarantin för primärvården ska vara 3 månader och vårdgarantin för mun- och tandvården 6 månader. På grund av lagstiftningsändringen görs en minskning på 0,9 miljoner euro i finansieringen av hälso- och sjukvården för fångar. I omkostnaderna för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar görs dessutom en nivåförhöjning på 0,8 miljoner euro, vilket föranleds av det ökade antalet fångar och utbyggnaden av Vanda fängelse. Anslagsnivån för anskaffning av hälso- och sjukvårdstjänster från aktörer utanför Enheten för hälso- och sjukvård för fångar föreslås vara 7,8 miljoner euro, vilket är 5 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024.

För den studerandehälsovård som tillhandahålls av Studenternas hälsovårdsstiftelse föreslås statlig finansiering till ett belopp av 72,7 miljoner euro, varav 1 miljon euro är ett tidsbundet understöd som anvisas för stödjande av mentalvårdstjänster för studerande. I anslaget har på grund av den ovannämnda ändringen av vårdgarantin för primärvården beaktats en minskning på 0,9 miljoner euro samt som ökning på grund av det ökade antalet studerande cirka 3,7 miljoner euro och på grund av ikraftträdandet av terapigarantin den 1 maj 2025 cirka 1,2 miljoner euro.

För tillhandahållande av läkar- och sjukvårdshelikoptrarnas flygverksamhet föreslås 40,4 miljoner euro i statsunderstöd till FinnHEMS Oy.

För finansieringen av skyddshemsverksamheten föreslås sammanlagt 27,6 miljoner euro, vilket inbegriper en nivåförhöjning på 1 miljon euro med anledning av regeringens s.k. ungdomspaket. Dessutom anvisas sammanlagt 1 miljon euro för inledande av en hybridmodell för barnskyddet och för chattjänster med låg tröskel som främjar psykisk hälsa.

För medling i brottmål och vissa tvistemål föreslås 7,1 miljoner euro. För verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området föreslås cirka 1,3 miljoner euro, där en minskning på 1 miljon euro har beaktats.

Hälsa och funktionsförmåga främjas

För åtgärder som främjar hälsan och funktionsförmågan föreslås cirka 59,7 miljoner euro, vilket är 1 miljon euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Som en del av investeringsprogrammet enligt regeringsprogrammet fortsätter stödjandet av äldre personers funktionsförmåga, förmåga

att klara sig hemma och närståendevårdare med ett anslag på 6,5 miljoner euro. Dessutom föreslås 2,5 miljoner euro för särskild omsorg som gäller unga och 0,5 miljoner euro för narkotikaförebyggande arbete.

Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

För avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare föreslås sammanlagt 132,5 miljoner euro, vilket är 3,2 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Verksamhetsmodellen Ta hand om bonden görs permanent genom att den blir en lagstadgad uppgift för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt vid ingången av 2025. För uppgiften har reserverats ett årligt anslag på 2 miljoner euro.

Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

För understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd föreslås 304,1 miljoner euro, vilket är 79,5 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Av de outdelade vinstmedlen i balansräkningen utdelas under perioden 2024—2026 varje år 25,8 miljoner euro.

Annat

Det permanenta stödet för mathjälp via organisationer, föreningar och församlingar fortsätter med ett anslag på 3 miljoner euro.

Inom den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården fortsätter bl.a. utvecklingen av Kanta-tjänsterna och reformen av framtagning av information. Under momentet föreslås ett anslag på 26 miljoner euro.

Den nationella medfinansieringen av EU-projekt har beaktats till ett belopp av sammanlagt 7,2 miljoner euro för forskningsinstituterna inom förvaltningsområdet och under momentet för nationell utveckling inom social- och hälsovården.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 252 miljoner euro, vilket är 9 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Av anslagen under huvudtiteln används 37 % för miljöförvaltningens omkostnader, 54 % för miljö- och naturvård samt 10 % för samhällen, byggande och boende. Det föreslås att ett belopp på 239 miljoner euro ur Statens bostadsfond används till understöd och räntestöd för bostadslån.

Produktivitetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet och de omkostnadsbesparingar som bestämdes våren 2024 har riktats till förvaltningsområdet till ett belopp av sammanlagt 4,8 miljoner euro.

Förvaltningsområdets omkostnadsbesparingar

	Budget 2024	Omkostnadsbesparing år 2025	
	mn euro	mn euro	% av omkostnaderna
Miljöministeriets omkostnader	36,2	-0,5	-1,3
Finlands miljöcentrals omkostnader	33,1	-0,3	-1,0
Forststyrelsens offentliga förvaltnings- uppgifter	48,1	-0,2	-0,4
Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet	6,2	-0,1	-1,6
Ämbetsverkens omkostnader och besparingar sammanlagt	123,6	-1,1	-0,9
Besparingar under andra konsumtions- utgiftsmoment	-	-3,3	-
Omfördelningar av besparingar på statsunderstöd	-	-0,4	-
Sammanlagt¹⁾	-	-4,8	-

¹⁾ Inbegriper produktivetsfrämjande åtgärder enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare besparingar i omkostnaderna som beslutades våren 2024.

Miljö- och naturvård

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter. Nätverket av naturskyddsområden förbättras genom ett fortsatt genomförande av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland METSO och livsmiljöprogrammet Helmi. För genomförandet av handlingsplanen METSO har det reserverats 21,4 miljoner euro och för genomförandet av programmet Helmi 21,5 miljoner euro. För naturvård och nyttjande av naturen för rekreation har det reserverats sammanlagt cirka 103 miljoner euro.

Genom vatten- och havsvårdsåtgärderna minskas trycket på vattenmiljöns och den marina miljöns tillstånd i form av exempelvis näringsbelastning, utsläpp av skadliga ämnen och avrinning och i fråga om havet dessutom nedskräpning och undervattensbuller. Genom åtgärderna främjas också skyddet av grundvattnet och mångfalden i vatten- och havsnaturen. För vatten- och havsvårdsåtgärder har det reserverats cirka 19,9 miljoner euro, varav 3,6 miljoner euro har reserverats för uppdatering av systemet för vatteninformation och övervakning inom vattenvården. Dessutom främjas saneringen av förorenade markområden.

Behandlingen av miljö tillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. Den cirkulära ekonomin stärker Finlands självförsörjningsgrad i fråga om råvaror och utgör grunden för Finlands ekonomi. För utvecklingsuppgifter och projekt som främjar den cirkulära ekonomin och bioekonomin har det reserverats 0,5 miljoner euro.

Den uppdaterade klimatlagen har en starkare styreffekt. Genomförandet av den klimatpolitiska plan på medellång sikt (KAISU) som utgör ett krav enligt klimatlagen framskrider. Rapporter om

fullföljandet av målen för Finlands klimatpolitik och om åtgärderna lämnas till riksdagen i enlighet med klimatlagen.

Samhällen, byggande och boende

Bostadsfinansieringen stöds ur Statens bostadsfond. Som räntestödsfullmakter för den statsunderstödda sociala bostadsproduktionen fördelas 1,75 miljarder euro, som borgenslånefullmakter 100 miljoner euro och som statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag 100 miljoner euro. Största delen av den statligt understödda bostadsproduktionen riktas till de stora stadsregionerna. Byggandet och reparationen av bostäder för grupper med särskilda behov stöds utöver genom räntestödslån även genom investeringsunderstöd till ett belopp av 15 miljoner euro. Understöden riktas särskilt till stöd för boende för långtidsbostadslösa och personer med funktionsnedsättning så att de projekt som hänför sig till boende för personer med funktionsnedsättning tryggas. Verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och finansieringen av centralen överförs till miljöministeriet.

För reparationsunderstöd har reserverats 7,6 miljoner euro. Anslaget riktas i huvudsak till stöd för installation av hissar i efterhand och till stöd för reparation av bostäder för äldre och för personer med funktionsnedsättning. För programmet för eliminering av långtidsbostadslöshet har det reserverats 4 miljoner euro som en del av det åtgärdspaket för att stärka social rättvisa som anges i regeringsprogrammet. För boenderådgivning reserveras 2,0 miljoner euro.

För den nationella medfinansieringen av InvestEU-programmet reserveras 5,8 miljoner euro.

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2023—2025¹⁾

Kod	Utgiftsart	År 2023	År 2024	År 2025	Förändring 2024—2025	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
01-14	Omkostnader	8 015	8 445	8 096	-349	-4
15-17	Pensioner	5 349	5 620	5 649	29	1
18-19	Anskaffning av försvarsmateriel	3 344	3 046	3 370	323	11
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	2 649	2 781	2 535	-246	-9
29	Mervärdesskatteutgifter	1 527	1 588	1 624	36	2
01-29	Konsumtionsutgifter	20 885	21 481	21 274	-207	-1
30-39	Statsbidrag till kommuner, samkommuner och välfärdsområden m.fl.	27 898	31 426	33 797	2 372	8
40-49	Statsbidrag till näringslivet	3 522	4 284	4 043	-240	-6
50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	13 719	14 321	13 746	-575	-4
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	7 268	7 483	7 038	-445	-6

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2023—2025¹⁾

61-65	EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet	1 344	1 445	1 356	-90	-6
66-69	Överföringar till EU och utlandet	2 794	3 211	3 217	6	0
30-69	Överföringsutgifter	56 545	62 169	63 197	1 028	2
70-73	Anskaffning av inventarier	331	185	127	-58	-31
74-75	Husbyggen	41	45	34	-11	-24
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	18	35	35	0	0
77-79	Jord- och vattenbyggen	549	437	475	39	9
70-79	<i>Realinvesteringar</i>	939	702	671	-30	-4
80-86	Lån som beviljas av statens medel	167	144	146	3	2
87-89	Övriga finansinvesteringar	633	128	183	55	43
80-89	<i>Lån och övriga finansinvesteringar</i>	800	272	330	58	21
70-89	Investeringsutgifter	1 739	974	1 001	27	3
90-92	Räntor på statsskulden	2 306	3 155	3 171	16	0
93-94	Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering ²⁾	0	0	0	0	—
95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	78	89	111	22	25
90-99	Övriga utgifter	2 384	3 244	3 282	38	1
	Sammanlagt	81 553	87 867	88 754	886	1

¹⁾ Utgifterna har samlats i grupper enligt sin ekonomisk art på basis av momentets nummerkod. Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

²⁾ Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.3. Forsknings-, utvecklings- och innovationspolitiken**Statens FoU-finansiering som helhet**

Lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 trädde i kraft vid ingången av 2023. Enligt lagen ökar det totala beloppet för fullmakterna och anslagen för forsknings- och utvecklingsverksamhet i statsbudgeten så att det år 2030 motsvarar 1,2 % i förhållande till BNP. Detta innebär en ökning på cirka 2,0 miljarder euro jämfört med det totala beloppet av FoU-finansieringen för 2023. I statsbudgeten behöver FoU-finansieringen således höjas med cirka 280 miljoner euro per år jämfört med utgångsnivån 2023. Kalkylen grundar sig på en uppskattning av BNP till gängse pris 2030, som uppgår till 360 miljarder euro.

Regeringen föreslår att finansieringen av forsknings- och utvecklingsverksamhet (FoU-finansiering) enligt statsbudgeten är sammanlagt cirka 2,91 miljarder euro 2025. Detta innebär en ökning

på cirka 280 miljoner euro jämfört med den totala summa som budgeterats för 2024. På basis av tidigare beslut beräknas statens FoU-finansiering uppgå till cirka 2,86 miljarder euro 2025 med beaktande av besluten i planen för de offentliga finanserna våren 2024. För att den lagstadgade finansieringsvolymen ska nås 2025 har FoU-finansieringen ökat med cirka 52 miljoner euro.

Nivån på FoU-finansieringen enligt finansieringslagen

	2023 Statistikcentralen	Budget 2024 uppskattning	Budgetprop. 2025 uppskattning
Nivå enligt finansieringslagen, md euro	2,35	2,63	2,91
Finansiering som beslutats tidigare, md euro			2,67
Planen för de offentliga finanserna 2025—2028 beslut, md euro			0,19
Finansiering som beslutas senare, md euro			0,05

Förhållandet mellan statens FoU-finansiering och BNP (FoU-finansieringens intensitet) beräknas 2024 vara 0,94 %. År 2025 beräknas intensiteten för den statliga FoU-finansieringen vara 1,0 %. Kalkylen över statens FoU-finansiering kan komma att uppdateras senare när den finansiering som föreslås under de olika momenten preciseras.

Utöver direkt FoU-finansiering understöds i Finland FoU-verksamhet också genom beskattningen. För perioden 2021—2027 gäller ett extra skatteavdrag för forskningssamarbete. År 2023 infördes dessutom genom en lagmotion ett s.k. kombinerat avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet. Det extra skatteavdraget för forskningssamarbete beräknas minska statens skatteinkomster för skatteåret 2025 med cirka 12 miljoner euro. Beräknat utifrån den statistiska bedömning av konsekvenserna som ingick i lagmotionen skulle det kombinerade avdraget minska statens skatteinkomster med sammanlagt cirka 61 miljoner euro för skatteåret 2023 och med cirka 80 miljoner euro i fråga om skatteåret 2024. Det kan dock antas att företagen inför det kombinerade avdraget gradvis. Effekterna på skatteintäkterna under de första åren blir då mindre än vad som uppskattats ovan.

Centrala riktlinjer för FoUI-politiken

Politikåtgärderna styrs av regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och de riktlinjer för inriktningen av forsknings- och utvecklingsfinansieringen som den parlamentariska arbetsgruppen för forskning, utveckling och innovation (FoUI-arbetsgruppen) tog fram våren 2023.

Statsminister Orpos regering har förbundit sig till det nationella målet att Finlands utgifter för forskning och utveckling (FoU-utgifterna) senast 2030 ska ha ökat till 4 % i förhållande till BNP. I enlighet med det nationella målet och den gällande FoU-finansieringslagen kommer statens FoU-finansiering att ökas till 1,2 % i förhållande till BNP fram till 2030, under förutsättning att den privata sektorns insatser ökar till 2,67 % av BNP.

Regeringens fleråriga plan för FoU-finansieringen och andra aspekter av FoUI-politiken blev klar i juni 2024. Planen innehåller en beskrivning av nuläget inom forsknings-, utvecklings- och innovationssystemet och av målen för systemet samt de huvudsakliga riktlinjerna för finansieringen

av forsknings- och utvecklingsverksamhet. Planen betonar vikten av att stärka samarbetet mellan företag och andra aktörer inom forskning och utveckling och sporra företag att öka forsknings- och utvecklingsverksamheten i Finland. Syftet med planen är att stärka förutsättningarna för ambitiös forskning som tar fram ny information och kompetens, göra satsningar på forsknings- och teknikinfrastrukturer och främja det internationella samarbetet inom forskning och utveckling. Planen styr användningen av FoU-finansiering under de kommande åren.

År 2025 riktas tilläggsfinansiering särskilt via Business Finlands FoU-finansiering, vars fullmakt höjs med 94 miljoner euro. Finansiering riktas i synnerhet till stöd för företagens FoU-verksamhet samt till samarbete mellan företag och forskningsorganisationer. Dessutom bereder man sig på att ersätta superdatorn EuroHPC LUMI med en ny superdator. Finlands Akademi bevilningsfullmakt för forskningsprojekt höjs med sammanlagt 55 miljoner euro. År 2025 inleds också ett tidsbegränsat post doc-program för forskningsinstitut. Dessutom inleds genomförandet och ibruktagandet av forskningsinfrastrukturen för Geologiska forskningscentralens MinTec-pilotanläggning.

Tillägg till FoU-finansieringen

Tillägg som beslutats våren 2024, mn euro

	2025
Permanenta höjningar av finansieringen	
Business Finland, understöd till företag	45
Business Finland, understöd till forskning	40
Finlands Akademi, ökad finansiering för forskningsprojekt	15
Finlands Akademi, tematiska utlysningar för forskningsinfrastruktur	15
Nationell medfinansiering av EU-finansiering till högskolor och forskningsorganisationer	15
Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete	5
Stöd till FoU-verksamhet inom bioekonomi	4
Tidsbunden finansiering	
Ersättande av EuroHPC LUMI med en ny superdator (2026—2028, sammanlagt 250 mn euro)	50
Post doc-program för forskningsinstitut (2025—2029, sammanlagt 40 mn euro)	4,9
Sammanlagt	193,9

Tillägg som beslutats hösten 2024, mn euro

	2025
Permanenta höjningar av finansieringen	
Finlands Akademi, ökad finansiering för forskningsprojekt	7
Finlands Akademi, finansiering av klinisk prövning	10
Business Finland, finansiering av FoU-verksamhet inom de kreativa branscherna	9

Tillägg som beslutats hösten 2024, mn euro

	2025
Tidsbunden finansiering	
Finlands Akademi, stärkande av välfärdsområdenas FoU-verksamhet	8
Genomförande och ibrukttagande av forskningsinfrastrukturen för Geologiska forskningscentralens MinTec-pilotanläggning, fas 1 (fullmakt)	18
Sammanlagt	52

Förändringen i de centrala statliga forsknings- och utvecklingsfinansieringsposterna (uppskattning), mn euro¹⁾

	2024 budget	2025 budgetprop.	2024—2025 förändring	2024—2025 förändring, %
Universitet ²⁾	773	838	65	8
Yrkehögskolor ²⁾	115	108	-7	-6
Statliga forskningsinstitut	259	305	47	18
— varav VTT	118	134	16	14
— varav LUKE	62	62	0	0
Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete	35	40	5	14
Forskningsorganisationernas forskningsanslag, sammanlagt	1 182	1 291	110	9
Finlands Akademi	497	543	46	9
Rådet för strategisk forskning	56	50	-6	-10
Business Finland	725	697	-28	-4
— varav FoU-finansiering ³⁾	558	631	73	13
Finansieringsorganisationernas FoU-finansiering, sammanlagt	1 110	1 224	114	10
Annan statlig FoU-finansiering	343	401	58	17
— varav motfinansiering av EU-projekt	35	50	15	43
— varav finansiering från EU:s strukturfonder för FoU-verksamhet	102	100	-2	-2
— varav ersättande av EuroHPC LUMI med en ny superdator	-	50	-	-
— varav forskningsfinansiering till stöd för statsrådets beslutsfattande	-	6	-	-

Förändringen i de centrala statliga forsknings- och utvecklingsfinansieringsposterna (uppskattning), mn euro¹⁾

	2024 budget	2025 budgetprop.	2024—2025 förändring	2024—2025 förändring, %
Uppskattning av statens totala FoU-finansiering	2 635	2 916	281	11
Uppskattning av intensiteten för statens FoU-finansiering	0,94 %	1,0 %		

¹⁾ Tabellen beskriver en uppskattning av beloppet av FoU-finansiering enligt statsbudgeten. Den summa som riktas till FoU-verksamhet som uppfyller de internationella statistiska kriterierna preciseras först senare i fråga om flera aktörer. Kalkylen över den totala statliga FoU-finansieringen kan således komma att uppdateras senare. I fråga om finansieringsfullmakterna för Finlands Akademi, den strategiska forskningen och Business Finland har i tabellen beaktats summan av fullmakterna, inte de anslag som de föranleder. På grund av metodologiska förändringar och andra förändringar är siffrorna för FoU-finansieringen för 2024 och 2025 inte direkt jämförbara med uppgifterna från tidigare år. Från och med 2025 innehåller siffrorna för Finlands Akademi och Business Finland inte längre någon del av omkostnaderna.

²⁾ I den statliga finansieringen av universiteten och yrkeshögskolorna har mervärdesskattekomensationen inte räknats med. Den andel av totalfinansieringen som anvisas för forskning har i denna kalkyl i fråga om 2025 procentuellt sett hållits på samma nivå som det föregående året. Den statliga finansieringen riktas till högskolorna som en helhet, och de beslutar själva om användningen av den.

³⁾ Av Business Finlands finansiering riktas en del också till annan FoU-verksamhet än sådan som uppfyller internationella statistiska kriterier.

5.4. Regionutveckling och strukturfonder

Regionutveckling

Regionutvecklingen sköts av staten, kommunerna och landskapsförbunden i egenskap av regionutvecklingsmyndigheter. Målet är att skapa ett tillvägagångssätt för utvecklingen av regionerna som baserar sig på växelverkan mellan myndigheterna och de övriga centrala aktörerna inom regionutvecklingen och på de olika aktörernas arbetsfördelning och gemensamma mål och som skapar förutsättningar för regionalt inriktad hållbar tillväxt och förnyelse samt välfärd.

Riktlinjerna för regionutvecklingen och de viktigaste åtgärderna fastställs i regeringsprogrammet och i det beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen som statsrådet fattar i början av regeringsperioden. Regionutvecklingsarbetet genomförs med såväl nationella som EU-delfinansierade program och åtgärder. Den nationella regionalpolitiken och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitik samordnas till ett fungerande system.

EU:s regional- och strukturpolitiska fonders verksamhet i Finland och medel i budgetpropositionen för 2025

Målet med det regional- och strukturpolitiska programmet ”Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027”, som utarbetats för programperioden 2021—2027, är främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärs miljön, främjande av energiprestanda och cirkulär ekonomi, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förebyggande av utdragen arbetslöshet, utvecklande av inlärningsmöjligheterna, för-

bättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetssätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bl.a. konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

InvestEU-programmet syftar till att stödja Europeiska unionens politiska mål med hjälp av finansierings- och investeringstransaktioner som främjar unionens konkurrenskraft, hållbar ekonomi och tillväxt, samhällsresiliens och social delaktighet, integrering av kapitalmarknaderna samt en starkare inre marknad.

Regional- och strukturpolitikens medel väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt 269 000 euro år 2025. Här ingår inkomsterna från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Fonden för en rättvis omställning för programperioderna 2014—2020 och 2021—2027.

För 2025 budgeteras nya bevilningsfullmakter för programperioden 2021—2027 på sammanlagt 376 463 000 euro. Beslut om beviljande i fråga om de bevilningsfullmakter för programperioden 2021—2027 som inte använts 2024 får fattas 2025.

Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 EU:s regional- och strukturpolitiska program (EU-finansieringen och den statliga finansieringen sammanlagt), mn euro

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 369,2
Europeiska socialfonden (ESF)	909,9
Fonden för en rättvis omställning (FRO)	617,3
Interreg-program	51,0
Interreg-program vid de yttre gränserna	22,0
Sammanlagt	2 969,4

6. Hållbar utveckling

Det globala handlingsprogrammet för hållbar utveckling, Agenda 2030, sätter upp gemensamma mål för en hållbar utveckling för alla FN:s medlemsländer. Agenda 2030 syftar till en hållbar utveckling i fråga om såväl ekonomin och människors välfärd som miljön.

Liksom under tidigare år ingår även i budgetpropositionen för 2025 i motiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar text som gäller främjande av hållbar utveckling och dess koppling

till budgeten inom varje förvaltningsområde (se detaljmotivering/motiveringarna till förvaltningsområdenas huvudtitlar).

Koldioxidneutraliteten och den gröna omställningen främjas av anslagen i budgetpropositionen

Finland har som en del av Europeiska unionen förbundit sig till Parisavtalet om klimatförändringar. Målet med Finlands klimatlag är att säkerställa att Finland uppnår koldioxidneutralitet senast 2035.

Enligt statsminister Orpos regeringsprogram förbinder sig Finland att genomföra målen i klimatlagen. Visionen är att Finland ska bli en föregångare när det gäller ren energi och koldioxidhandavtryck. Regeringen har förbundit sig till att svara på utsläppsminskningarna och ta steg mot målet om koldioxidneutralitet och därefter mot negativa koldioxidutsläpp så att den inte genom egna beslut eller politikåtgärder ökar finländarnas vardagliga utgifter eller försämrar näringslivets konkurrenskraft. Förlusten av biologisk mångfald hejdas som ett led i en hållbar ekonomisk politik.

Enligt beräkningarna för basscenerierna i projektet ”Basscenerier för helheten av energi- och klimatåtgärder på väg mot utsläppsfrihet” som slutfördes sommaren 2024 kommer Finland inte att uppnå målet om koldioxidneutralitet senast 2035 genom den föregående regeringens klimat- och energipolitiska åtgärder, utan det kommer att behövas ytterligare åtgärder. Regeringen fortsätter bereda och vidta åtgärder genom dess energi- och klimatstrategi för att minska utsläppen och öka sänkorna, och förbereder sig på att också vid halvtidsöversynen fatta beslut som främjar uppnåendet av klimatmålen.

Med anslagen för koldioxidneutralitet och grön omställning främjar man bland annat en välmående miljö och natur och biologiska mångfald, minskar utsläppen, främjar bioekonomiska lösningar och utvecklar Finland i riktning mot ett koldioxidsnålt samhälle. Anslag anvisas särskilt till arbets- och näringsministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, kommunikationsministeriets, miljöministeriets och utrikesministeriets förvaltningsområden. Utöver anslagen och beskattningen påverkar både EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen, exempelvis lagen om distributionsskyldighet, uppnåendet av målet om koldioxidneutralitet.

Med anslag som hör till start- och investeringsbidragen till jordbruket främjas målen om koldioxidneutralitet genom sådana anslag som förbättrar miljöns tillstånd och ökar mängden investeringar som främjar användningen av förnybar energi. Även programmet för utveckling av landsbygden innehåller projekt som hänför sig till miljö och klimat. EU:s förgröningsstöd, miljöersättningar och främjande av ekologisk produktion har stor betydelse för att jordbruket ska utvecklas i en hållbar riktning med avseende på miljön.

Det görs avsevärda satsningar på produktionsstöd för förnybar energi i syfte att minska beroendet av fossila bränslen. Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön.

Genom anskaffning av naturskyddsområden främjas skyddet av skogar samt tryggas den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden stärks genom att livsmiljöer restaureras, återställs

och vårdas. Genom att stödja forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt kan man finna nya innovativa lösningar bland annat för utveckling av bioekonomin och främjande av den cirkulära ekonomin och för ett koldioxidsnålt samhälle. Genom anslagen för utvecklingssamarbete deltar Finland i projekt där man främjar hållbar ekonomisk utveckling och välfärd i utvecklingsländerna och förebygger miljöskador. Målet för dessa projekt är bland annat att förbättra förutsättningarna för livsmedelstryggheten, tillgången till vatten och energi och en hållbar användning av naturresurser.

För utveckling av kollektivtrafiktjänster anvisas anslag som gör det möjligt att minska mängden persontrafik och utsläppen från den i synnerhet i stadsregioner.

De anslag för främjande av koldioxidneutralitet som ingår i budgetpropositionen har i fråga om den gröna omställningen grupperats i centrala temahelheter. Utanför sammandraget har man lämnat alla omkostnader, olika understöd till organisationer samt medlemsavgifter.

I budgetpropositionen för 2025 främjas mål som anknyter till koldioxidneutralitet med sammanlagt cirka 2,22 miljarder euro. Detta är cirka 147 miljoner euro mer än år 2024 inklusive den andra tilläggsbudgeten för 2024. Det som höjer anslagsnivån är i synnerhet anslagen för temat förnybar energi och energieffektivitet. Samtidigt minskar anslagsnivån genom åtgärder i enlighet med regeringsprogrammet som syftar till att anpassa den offentliga ekonomin.

Finansieringen av Finlands återhämtnings- och resiliensplan, av vilken 50 % används för att främja grön omställning, höjer ännu 2025 nivån på anslagen för främjande av koldioxidneutralitet. I synnerhet finansieringen av energistödet i återhämtnings- och resiliensplanen höjer anslagsnivån. Regeringen har beslutat att rikta REPowerEU-medlen till 1) att påskynda miljötillstånden på ett sätt som är förenligt med statens regionförvaltningsreform, 2) FoU-finansiering och pilotprojekt som gäller ren energi och materialflöden samt 3) investeringar i omställningen till ren energi. REPowerEU är en del av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF), och Finland förfogar över sammanlagt 127 miljoner euro för finansieringen av faciliteten.

Anslagen för biologisk mångfald och för vattenskydd och miljöskydd ökar något jämfört med 2024. Jämfört med vad som budgeterades för 2024 ökar anslagen i budgetpropositionen för 2025 på grund av det anslag som anvisas miljöfonden samt de tillägg för skyddet av Östersjön och vattendragen som regeringen beslutat om.

I fråga om temat förnybar energi och energieffektivitet ökar anslagen med cirka 94 miljoner euro jämfört med 2024. Ökningen i anslagen för energistöd jämfört med året innan föranleds närmast av tidsplanerna för betalningar som avser tidigare beviljade fullmakter. Kalkylen för produktionsstödet för förnybar energi för 2024 har justerats nedåt på grund av marknadspriset på el och är för närvarande lägre än kalkylen för 2025. Som en del av regeringens investeringsprogram riktas en fullmakt på 140 miljoner euro 2025 till spetsprojekt för ren energi. Fullmakten riktas till tekniska sänkor. Denna fullmakt har inga anslagskonsekvenser ännu 2025.

Anslagen för det tema som avser den globala dimensionen minskar med cirka 25 miljoner euro jämfört med 2024. Bakgrunden till detta är inbesparingar enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare anpassningsåtgärder avseende det egentliga utvecklingssamarbetet som man beslutade om våren 2024.

Anslagen för forskning och utveckling minskar med 17 miljoner euro jämfört med det som budgeterats för 2024.

I fråga om transportsektorn stiger anslagsnivån med något under 10 miljoner euro. De banprojekt som det fattats beslut om som en del av regeringens investeringsprogram höjer anslagsnivån för 2025.

Utgifterna för jord- och skogsbruket och för markanvändningssektorn ökar med cirka 80 miljoner euro jämfört med det som budgeterats för 2024. Detta beror framför allt på att en ny EU-programperiod har inletts och på resultatindikatorerna i den nya budgetramen.

I anslagen ingår också stöd som kan bedömas vara åtminstone delvis skadliga för miljön. Sådana finns till exempel bland de utgifter som gäller jordbruket. De anslag som anvisas för jordbruket har emellertid också effekter som är gynnsamma för miljön, som exempelvis miljöersättningarna inom jordbruket. Utöver detta tillämpas inom transportsektorn sådana direkta stöd som kan anses vara skadliga för miljön.

Ett koldioxidneutralt Finland, centrala åtgärder, mn euro

	2024 BUDGET, TILLÄGGSBUDGET I, TILLÄGGSBUDGET II	2025 budgetprop.
Biologisk mångfald samt vatten- och miljöskydd	127,6	134,4
Förnybar energi och energieffektivitet	507,2	601,6
Den globala dimensionen	224,8	199,0
Forskning och utveckling	321,5	304,8
Trafik och transport	294,2	303,1
Jord- och skogsbruk samt markanvändningssektorn	600,4	680,2
Sammanlagt	2 076	2 223

Beskattning och ett koldioxidneutralt Finland

I budgetpropositionen ingår flera skatter som kan anses främja målen om koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten.

Energiskatter upp bärs på drivmedel, arbetsmaskins-, kraftverks- och uppvärmningsbränslen samt elektricitet. Utöver skatteinkomsterna stärker energiskatterna incitamenten för energieffektivitet, energisparande och produktion av mer utsläppsnål energi. Finland är en föregångare i Europa när det gäller en miljöbaserad skattestruktur, och energibeskattningsnivån är internationellt sett hög. Skatterna på energiprodukter bestäms enligt produkternas energiinnehåll och koldioxidutsläppen under produkternas livscykel. Utöver beskattningen av drivmedel fastställs också bilskattens och fordonsskattens grundskatt på basis av utsläpp och ökar kostnaderna för anskaffning och ägande av bilar med höga utsläpp och sporrar således till utsläppsnål rörlighet. Punktskatten på vissa dryckesförpackningar styr till att införliva dryckesförpackningarna i återvinningssystemet.

Även avfallsskatten är en styrande miljöskatt, vars primära mål är att minska behandlingen av avfall på avstjälningsplatser och utöka återvinningen.

Ändringar i miljöskatterna 2025 som ingår i budgetpropositionen är den sänkning av fordonsskatten på äldre bilar med förbränningsmotor som beslutades tidigare under regeringsperioden samt det gradvisa slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag som beslutades redan under den tidigare regeringsperioden och som innebär att skatteåterbäring inte längre betalas för bränsleförbrukningen 2025. Dessutom ökar fordonsskatteinkomsterna redan 2025 till följd av den höjda fordonsskatt på elbilar, laddhybrider och husbilar som hänför sig till sådana dagar 2026 för vilka skatten tas ut.

Även om energi- och trafikskatter och andra miljöskatter kan anses vara skatter som är förenliga med målen för hållbar utveckling, kan det i dem ingå enskilda beskattningsstrukturer som minskar deras miljöstyrande verkan. Dessutom kan miljöskadliga strukturer finnas också inom annan beskattning.

De avvikelser som ingår i beskattningen kan granskas med hjälp av rapporteringen om skatteutgifterna. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna finns beskrivna på finansministeriets webbplats (www.vm.fi/sv/skattesubvention).

Miljöstyrningen av beskattningen i budgetpropositionen

Skatteutgifterna beskriver avvikelser som skapats i skattestrukturen av många orsaker, och de lämpar sig inte som sådana för att granska miljöskadliga stöd. Det centrala med tanke på miljöstyrningen är miljöskatternas faktiska nivå och att skattestrukturen för de olika skatteslagen är miljöbaserad. Även det sedvanliga skattesystemet för ett skatteslag kan i sig innefatta mycket mer betydelsefulla drag eller strukturer som sporrar till miljömissigt ogynnsam konsumtion. I fråga om miljöskatter representerar å andra sidan inte heller det miljöbaserade sedvanliga skattesystemet alltid en ur miljösynvinkel optimal struktur. Inom miljöbeskattningen gör en sektorsvis avvikande skattestruktur det möjligt att rikta skatteförhöjningarna i enlighet med var det är möjligt eller motiverat att göra åtstramningar, t.ex. med beaktande av överlappande styrning av utsläppshandeln och risken för koldioxidläckage, vilket genom motsvarande åtstramning av beskattningen kan leda till ett bättre slutresultat ur miljösynvinkel.

Det är svårt att beskriva nivån på och förändringarna i miljöstyrningen i olika skatteslag. Energi-beskattningen är en central del av miljöbeskattningen, även om det också i fråga om andra skatteslag kan finnas behov av att bedöma skattestrukturens miljökonsekvenser. I tabellen nedan presenteras den effektiva energiskattebördan på fossila bränslen inklusive skattefrihet, skattesänkningar och skatteåterbäringar samt styrningen av utsläppen (i euro per ton koldioxid) inklusive utsläppshandeln, vid olika bränsleanvändning. Dessutom beskrivs de ändringar i dem som föranleds av ändringarna i energiskatten i samband med budgetpropositionen. Ett motsvarande presentationssätt används redan inom OECD och i vissa av EU:s medlemsstater. Priset på utsläppsrätten och bränsleförbrukningen har standardiserats så att skillnaden mellan olika år uppstår till följd av beslutsgrundade skatteändringar. Såsom framgår av tabellen ökar den minskade skatteåterbäringen till energiintensiva företag styrningen av utsläppen 2025 i fråga om dessa företag, men detta

har endast en ringa inverkan på den totala styrningen av utsläppen genom energibeskattnings eftersom ändringen gäller en relativt liten del av den totala förbrukningen av fossila bränslen.

Utsläppsstyrning som gäller förbrukning av fossila bränslen

			2025	2025	2025	2024
		Andel av utsläppen från bränslen 2022	Effektiv skattenivå €/tCO ₂	UH-pris €/tCO ₂	Sammanlagt €/tCO ₂	Sammanlagt €/tCO ₂
Trafik och arbetsmaskiner sammanlagt		39 %	205	1	206	206
Motorbensin	Icke-UH	11 %	306		306	306
Diesel ¹⁾	Icke-UH	19 %	208		208	208
Naturgas samt brännolja för spårtrafik	Icke-UH	0 %	105		105	105
Arbetsmaskiner exkl. jordbruk	Icke-UH	5 %	105		105	105
Jordbruksmaskiner	Icke-UH	2 %	66		66	66
Kommersiell lufttrafik (inrikes)	UH	1 %	0	70	70	70
Kommersiell sjöfart (inrikes)	Icke-UH	1 %	0	0	0	0
Energiproduktion och uppvärmning av byggnader sammanlagt		61 %	30	53	83	82
Separat värmeproduktion ²⁾	UH	2 %	103	70	173	173
Separat värmeproduktion ²⁾	Icke-UH	8 %	106		106	106
Kombinerad produktion, värmeandel ²⁾	UH	8 %	64	70	134	134
Energiintensiva företag ²⁾	UH	1 %	91	70	161	138
Energiintensiva företag ²⁾	Icke-UH	0 %	108		108	81
Jordbrukets brännolja för uppvärmning	Icke-UH	0 %	64		64	64
Torv ³⁾	UH	5 %	6	70	76	76
Torv ³⁾	Icke-UH	3 %	8		8	8
Elproduktion, industriell första användning m.m.	UH	30 %	0	70	70	70
Elproduktion, industriell första användning m.m.	Icke-UH	4 %	0		0	0
Sammanlagt		100 %	97	33	130	130

¹⁾ I fråga om lägre skattesats för diesel ska drivkraftsskatten på personbilar beaktas.

²⁾ Omfattar inte torv.

³⁾ Inkluderar separat värmeproduktion, kombinerad produktion och återbäring till energiintensiva företag.

I fråga om elskatten anges i tabellen nedan fördelningen av elförbrukningen enligt skattenivå.

Energibesättning av elförbrukning

	Andel av elförbrukningen	Skattenivå 2025	Skattenivå 2024
	%	€/MWh	€/MWh
Hushåll, tjänster, vägtrafik	50,9 %	22,53	22,53
Industri, gruvdrift, jordbruk, stora datorhallar, värmepumpar, datorhallar och elpannor som genererar värme till fjärrvärmesystem, värmepumpar av industriell skala osv.	48,2 %	0,63	0,63
Spårtrafiken	0,9 %	0	0
Sammanlagt	100 %	11,77	11,77

De olika användningsområdenas andelar av bränsleutsläppen är ungefärliga. Siffrorna i bägge tabellerna baserar sig på en uppskattning av finansministeriets skatteavdelning och antagandena i dem beskrivs närmare på finansministeriets webbplats www.vm.fi/sv/energibesattningen.

Enskilda skatteutgifter och deras belopp beskrivs närmare under inkomstmomenten i budgetpropositionen.

7. Barnbudgetering

Sammanfattande granskning av barnbudgeteringen i budgetpropositionen

I granskningen av barnbudgeteringen beaktas de utgifter (förmåner och tjänster) som direkt hänförs till barnåldersklassen (under 18 år) samt de utgifter (till exempel understöd) där målgruppen för den verksamhet som finansieras är barn. Detta innebär att man i den sammanfattande granskningen av barnbudgeteringen beaktar utgifter (lagstadgade och prövningsbaserade) som direkt hänförs och riktas till barn under 18 år. Dessutom beaktas sådana utgifter som klart hänförs till familjer med barn under 18 år. I fråga om vissa tjänster har man beaktat barnåldersklassens andel av målgruppen för tjänsterna.

I granskningen inkluderas inte utgifter som indirekt hänförs till barnåldersklassen, eftersom sådana uppskattade utgifter de facto inte beskriver utgiftsbeslut eller utgiftsförändringar som gäller barn och eftersom det utifrån den kalkylerade granskningen inte går att dra några slutsatser om anslagsnivån för barnåldersklassen.

I budgetpropositionen för 2025 uppgår de anslag som hänförs direkt till barn eller barnfamiljer, med beaktande av de lagstadgade och prövningsbaserade åtgärderna inom de olika huvudtitlarna, till sammanlagt cirka 10,4 miljarder euro (10,2 miljarder euro 2024). Av detta är cirka 1,9 miljarder euro kalkylmässigt beräknad statsandel för kommunal basservice som hänförs till barnåldersklassen (2,0 miljarder euro 2024). Den kalkylerade andelen av den statliga finansieringen till

välårsområdena som gäller barnåldersklassen är cirka 4,0 miljarder euro (3,7 miljarder euro 2024).

En del av anslagen för hela barnåldersklassen kan beräknas hänföra sig till förebyggande av utslagning av barn och unga. Sådana anslag bedöms ingå i budgetpropositionen för 2025 till ett belopp av cirka 430 miljoner euro (420 miljoner euro 2024). Anknypande åtgärder och finansieringshelheter är bland annat åtgärder som främjar barnfamiljers välbefinnande samt åtgärder som förebygger och avhjälp problem, såsom projekt för kvalitet och jämlikhet inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Det centrala målet för anslagen för barnåldersklassen är dock att överlag främja lika möjligheter och förebygga utslagning.

Budgetanslag för barn och barnfamiljer

Anslagen för tjänster för barnåldersklassen i budgetpropositionen för 2025 är nästan i sin helhet anslag för fostran och undervisning samt social- och hälsovårdstjänster. Anslagen ingår i statsandelarna till kommunerna och i den statliga finansieringen till välårsområdena. En del av finansieringen av kultur och konst, uppsökande ungdomsarbete och ungdomsverkstadsverksamhet samt ungdomsarbete och organisationsverksamhet inom motion och idrott riktas dessutom till barnåldersklassen. De ersättningar som betalas till kommunerna och välårsområdena för mottagande av flyktingar och främjande av integrationen inbegriper kostnader som hänför sig till främjande av integrationen av barn. Dessutom betalas till barnfamiljer olika sociala förmåner.

En betydande del av den statliga finansieringen av tjänster och förmåner för barnåldersklassen bestäms utifrån andra än åldersklassspecifika faktorer. Därför baserar sig anslagen i tabellen nedan delvis på uppskattningar bland annat utifrån antalet deltagare per åldersklass i den tjänst eller förmån som finansieras eller utifrån målgruppen för tjänsten.

Vid sidan av granskningen av de totala beloppen bör även en individuell granskning (euro/barn) beaktas, i syfte att säkerställa en korrekt tolkning av barnbudgeteringen. Eftersom barnåldersklassens andel av befolkningen ständigt minskar möjliggör en fokusering på de totala beloppen inte en lämplig tidsmässig jämförelse.

Nivån på anslaget för stärkande av den grundläggande utbildningen stiger från 50 miljoner euro till 100 miljoner euro och systemet för stöd för lärande inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen stärks med 20 miljoner euro. Den ovannämnda finansieringen innehåller åtgärder för att stärka specialundervisningen, stödundervisningen och närundervisningen. Dessutom höjs anslagsnivån för utbildningen Folkhögskoleåret vid folkhögskolorna med 3 miljoner euro.

De viktigaste inkomstöverföringarna i barnåldersklassen är barnbidrag, bostadsbidrag och utkomststöd, som finns under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. De största delarna av den prövningsbaserade finansieringen för barnåldersklassen är understöd från social- och hälsoorganisationernas understödscentral (Stea) till organisationer och projekt som fokuserar på barn och unga. I den prövningsbaserade andelen ingår dessutom åtgärder som främjar barnfamiljernas välfärd och förebygger och avhjälp problem samt barnstrategin.

De omfattande åtgärder som avser den sociala tryggheten minskar andelen barnfamiljer som får bostadsbidrag och ökar andelen barnfamiljer som får utkomststöd. Utgifterna för bostadsbidraget

minskas av skärpningen av förmögenhetsprövningen, justeringen av gruppindelningen av kommunerna, slopandet av stödet till ägarboende och den ändring som innebär att företagarnas faktiska inkomster börjar beaktas, samt av de ändringar som trädde i kraft tidigare den 1 april 2024 och genom vilka förvärvsinkomstvadraget slopades, bassjälvriskens inom bostadsbidraget höjdes, nivån på bostadsbidraget justerades och kommungrupperna inom bostadsbidraget förenhetligades. Utgifterna för utkomststödet ökar till följd av de ovannämnda ändringarna i bostadsbidraget samt i synnerhet till följd av den ändring av utkomstskyddet för arbetslösa som trädde i kraft den 1 april 2024 och i samband med vilken barnförhöjningarna slopades. Den yrkesinriktade rehabiliteringen för unga personer förnyas genom att rätten till förmån begränsas och riktas till sådana unga som befinner sig utanför studier eller arbetsliv eller som annars löper risk för utslagning. Samtidigt föreslås som en del av den åtgärdshelhet för att stärka social rättvisa som anges i regeringsprogrammet ett anslag i omkostnaderna för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd för förebyggande av narkotikadödsfall bland unga och för satsningar på åtgärder avseende unga personer som uppvisar symtom som tar sig uttryck i rusmedelsbruk och våld.

Kommunerna och välfärdsområdena ersätts på basis av både kalkylerade och faktiska kostnader för mottagning av barn som omfattas av ersättningarna enligt integrationslagen och för ordnande av integrationsfrämjande tjänster. Av de asylsökande som fått uppehållstillstånd beräknas 20 % vara barn och av kvotflyktingarna 50 %. Enligt de faktiska kostnaderna ersätts bland annat särskilda kostnader för social- och hälsovården (inkl. barnskyddet) samt kostnader för ordnande av vård och omsorg för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare.

Budgetpropositionen utgår från att cirka 22 000 personer kommer att omfattas av mottagningsverksamheten 2025. Andelen minderåriga av dem som ansöker om tillfälligt skydd har antagits vara oförändrad 2025. För de stöd som betalas till mottagningsverksamhetens kunder föreslås cirka 45,9 miljoner euro för 2025. Av detta belopp riktas uppskattningsvis cirka 8,6 miljoner euro till personer under 18 år. Dessutom föreslås 147,6 miljoner euro för förberedande utbildning före den grundläggande utbildningen.

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (mn euro)

Huvudtitel	Förmåner, tjänster, understöd, program, projekt	Budget 2023	Budget 2024	Budget- prop. 2025	Ändring 2024—2025
	1. Lagstadgad finansiering av kommuner och välfärdsområden				
FM	Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens finansiering av social- och hälsovården samt räddningsväsendet (kalkylerad andel för 0—17-åringar)	3 416	3 714	3 961	247
FM	Statsandel för kommunal basservice (kalkylerad andel för 0—17-åringar)	2 200	1 958	1 887	-70
	Finansiering av kommuner och välfärdsområden, sammanlagt	5 617	5 672	5 849	177
	2. Övrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster				

Anslag som direkt hänför sig till barnåldersklassen (mn euro)

Huvudtitel	Förmåner, tjänster, understöd, program, projekt	Budget 2023	Budget 2024	Budget- prop. 2025	Ändring 2024—2025
UKM	Statsandelar för undervisnings- och kulturverksamheten	1 232	1 298	1 398	101
SHM	Statsandelar för socialtrygghetsförmåner	2 836	2 904	2 742	-161
SHM	Skyddshemsverksamhet	24,6	26,6	27,6	1,0
ANM	Integrationsersättningar till kommuner och välfärdsområden, barnåldersklassen	103,1	138,3	163,1	24,8
ANM	Under 18-åriga deltagare i arbetskraftsservice	0,4	0,4	0,0	-0,4
UM	Dagvårds- och utbildningsersättningar inom utrikesrepresentationen	6,9	6,7	6,8	0,1
	Ovrig lagstadgad finansiering av förmåner och tjänster, sammanlagt	4 203	4 373	4 338	-35
UKM	3. Etablerad prövningsbaserad finansiering Undervisnings- och kulturväsendet: Skolelevernas klubbverksamhet, barnkultur, konstundervisningsorganisationer	6,0	6,0	5,5	-0,6
SHM	Stea-understöd	128,0	128,0	105,0	-23,0
	Etablerad prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	134,0	134,0	110,5	-23,6
	3. Annan prövningsbaserad finansiering Projekt som ingår i regeringsprogrammet				
UKM	Undervisnings och kulturväsendet ¹⁾	5,0	55,0	111,0	56,0
SHM	Social- och hälsovård	3,3	3,2	3,0	-0,2
	Övriga projekt				
UKM	Undervisnings- och kulturväsendet	8,3	8,3	8,3	0,0
SHM	Social- och hälsovård	0	3,3	3,3	0,0
	Annan prövningsbaserad finansiering, sammanlagt	16,6	69,9	125,6	55,8
	Sammanlagt ²⁾	9 970	10 249	10 423	174
	Uppskattning euro/barn ³⁾	9 735	10 081	10 359	278

¹⁾ Inbegriper inte utvidgningen av läroplikten, vilken beaktas som en del av statsandelarna.

²⁾ Summan inbegriper ett kalkylerat anslag av den statliga finansieringen till välfärdsområdena som riktas till barn, ett kalkylerat anslag av statsandelarna för kommunal basservice som riktas till barn samt de olika ministeriernas anslag som riktas till barn.

³⁾ Finlands officiella statistik: Befolkningsprognos åren 2024 och 2025.

Finansiering av social- och hälsovården för barnåldersklassen som en del av den statliga finansieringen till välfärdsområdena

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga kanaliseras genom välfärdsområdenas finansiering. Av den statliga finansieringen på sammanlagt cirka 26,2 miljarder euro till välfärdsområdena beräknas cirka 4,0 miljarder euro riktas till barn och unga år 2025.¹⁾

Eftersom den statliga finansieringen av välfärdsområdena har allmän täckning kan inte den andel som riktas till barnåldersklassen avskiljas, utan de självstyrande välfärdsområdena beslutar om den närmare inriktningen av anslaget. Välfärdsområdenas ekonomi behandlas som en helhet i avsnitt 9 i den allmänna motiveringen.

Kalkylerad uppskattning av barnåldersklassens andel av den statliga finansieringen av välfärdsområdenas social- och hälsovård

	Budget 2023	Budget 2024	Budget- prop. 2025	Ändring 2024—2025
Kalkylerade andelar (%) för barnåldersklassen av utgifterna för social- och hälsovården:				
Hälso- och sjukvård	11,6	11,5	11,4	-0,1
Socialvård (exkl. äldreomsorgen)	39,1	39,0	38,9	-0,1
Viktningar i fråga om kalkylerade kostnader inom välfärdsområdenas finansiering enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (%):				
Hälso- och sjukvård	58,9	58,7	58,4	-0,4
Socialvård (exkl. äldreomsorgen)	21,4	21,3	21,7	0,4
Kalkylerad andel (%) för barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena				
Statlig finansiering till välfärdsområdena sammanlagt, md euro	15,2	15,1	15,1	0,0
Kalkylmässig uppskattning av finansieringen till barnåldersklassen av statlig finansiering till välfärdsområdena, md euro				
	22,5	24,7	26,2	1,6
	3,4	3,7	4,0	0,2

Statsandelen för kommunal basservice som en del av barnbudgeteringen

En betydande del av anslagen för tjänster för barn och unga styrs till kommunerna via statsandelen för basservice. De anslag som riktas till barn och unga kan dock inte direkt avskiljas i statsandelen för kommunal basservice, eftersom finansieringen är kalkylerad och har allmän täckning. Inom ramen för sin omfattande, i grundlagen tryggade självstyrelse beslutar kommunerna själva hur statsandelen används.

Statsandelen för kommunal basservice är 2025 cirka 3,4 miljarder euro (cirka 2,5 miljarder euro 2024). Från och med 2023 har största delen av statsandelen för kommunal basservice bestämts kalkylmässigt utifrån kommunens barn- och ungdomsåldersklass. Till följd av arbets- och nä-

¹⁾ Av den statliga finansieringen till välfärdsområdena beräknas 11,4 % av hälsovårdsutgifterna och 38,9 % av socialvårdsutgifterna 2025 riktas till barn och unga. Som helhet beräknas cirka 15,1 % av den statliga finansieringen till välfärdsområdena för social- och hälsovårdsutgifter riktas till barn och unga. I den kalkylerade uppskattningen har man använt de uppgiftsspecifika viktningar i fråga om kalkylerade kostnader som anges i 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021). Dessutom har man utnyttjat de uppgifter om kostnaderna för social- och hälsovårdstjänsterna enligt åldersgrupp år 2019 som Institutet för hälsa och välfärd samlat samt utifrån Statistikcentralens befolkningsstatistik och befolkningsprognos uppgifter om utvecklingen av andelen personer under 18 år i befolkningen.

ringsreformen, som träder i kraft vid ingången av 2025, riktas en allt större andel av statsandelarna kalkylmässigt till den arbetsföra befolkningen.

Av statsandelen beräknas 2025 cirka 1,9 miljarder euro riktas till barn och unga i samband med barnbudgeteringen (cirka 2,0 miljarder euro 2024).¹⁾ Uppskattningen är inte direkt jämförbar med året innan, eftersom ändringen delvis förklaras av kalkylmässiga faktorer som föranleds av ikraftträdandet av arbets- och näringsreformen, exempelvis av att barn- och ungdomsåldersklassernas relativa andel i de kalkylerade kostnaderna för statsandelen har minskat. År 2025 beräknas andelen för åldersgrupperna under 18 år utgöra cirka 74,3 % av de kalkylerade statsandelarna, medan andelen år 2024 bedömdes vara cirka 79,6 %. Antalet 0—17-åringar som använts vid dimensioneringen av statsandelen är 1 016 265 personer. Antalet personer under 18 år som använts vid dimensioneringen har minskat med cirka 4 000 personer jämfört med året innan. Om arbets- och näringsreformen inte beaktas utgör reformen av stödet för lärande och skolgång (cirka 38 miljoner euro) och den ändring genom vilken den grundläggande utbildningen utökas med 3 år-svekotimmar (cirka 8,5 miljoner euro) de ekonomiskt mest betydande av kommunernas nya och mer omfattande åligganden 2025.

Barnåldersklassernas kalkylerade andel av kommunernas statsandelar

Kalkylerade grundpriser i barnåldersklasserna:	Budget 2023	Budget 2024	Budget- prop. 2025	Ändring 2024—2025
Ålder 0—5 (euro/inv.)	8 011	8 186	8 450	264
Ålder 6 (euro/inv.)	8 500	8 687	8 976	289
Ålder 7—12 (euro/inv.)	7 072	7 231	7 565	334
Ålder 13—15 (euro/inv.)	12 129	12 435	12 945	510
16 år fyllda (euro/inv.)	63	64	66	2
Antal 0—17-åringar som använts vid dimensioneringen av statsandelen	1 029 513	1 020 238	1 016 265	-3 973
De kalkylerade kostnaderna för barnåldersklasserna sammanlagt, md euro ¹⁾	7,7	7,8	8,1	0,3
Statsandelens kalkylerade kostnader sammanlagt, md euro	9,6	9,8	10,9	1,1
Barnåldersklassernas andel av kalkylerade kostnader (%)	80,3 %	79,6 %	74,3 %	-5,3 %
Statsandelen för kommunal basservice sammanlagt, md euro	2,7	2,5	3,4	0,9
Statsandelen för kommunal basservice utan finansieringen av arbets- och närings tjänsterna, md euro ²⁾			2,5	

¹⁾ Beräkningen baserar sig på andelen för åldersgrupperna 0—17 år av de kalkylerade statsandelarna samt på det antagande som härletts från den, dvs. att även i fråga om tilläggsdelarna till statsandelen, de tidsbundna och permanenta ökningarna och minskningarna samt utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna ska samma andel riktas till barn och unga. I uppskattningen för 2025 har i nivån för statsandelen separat beaktats de ändringar i finansieringen som beror på arbets- och näringsreformen. Antagandet är att beloppet av ändringarna helt och hållet kommer att hänföras till den arbetsföra befolkningen.

Barnåldersklassernas kalkylerade andel av kommunernas statsandelar

Kalkylerade grundpriser i barnåldersklasserna:	Budget 2023	Budget 2024	Budget- prop. 2025	Ändring 2024—2025
Barnåldersklassernas kalkylerade andel av statsandelen, md euro	2,2	2,0	1,9	-0,1

¹⁾ kalkylerad andel för 0—17-åringar.

²⁾ Från finansieringen har dragits av arbets- och näringstjänsternas kalkylerade andel 2025

Beskattningen ur barnens och barnfamiljernas synvinkel

Beskattningen grundar sig på inkomster, förmögenhet och konsumtion och riktas i princip på samma sätt till alla åldersklasser. Enligt skatteförvaltningens inkomstskattestatistik för personkunder betalade minderåriga cirka 24,6 miljoner euro i inkomstskatt 2022, vilket var mindre än 0,1 % av alla inkomstskatter som personkunder betalade. Av de inkomstskatter som betalades av minderåriga var något under 60 % skatt på förvärvsinkomst och drygt 40 % skatt på kapitalinkomst.¹⁾

I Finland tillämpas särbeskattning, dvs. var och en beskattas på basis av sina inkomster och sin förmögenhet, och till exempel civilstånd eller familjens storlek har i regel ingen betydelse. I det finländska skattesystemet är närmast skatteutgifter som riktas till barnfamiljer de element som stöder barn och barnfamiljer. I skattesystemet har inga strukturer som särskilt diskriminerar barn eller barnfamiljer upptäckts.

Skatteutgifter (eller skattesubventioner) är avvikelser från beskattningens normala grundstruktur med vilka man stöder en viss näring eller en viss grupp av skattskyldiga. I praktiken avser skatteutgifter skattebefrielse, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra liknande åtgärder. Den enda skatteutgift som direkt hänför sig till barnåldersklassen är minderårighetsavdraget vid skatt på arv och gåva. Skatteutgifter som i inkomstbeskattningen särskilt hänför sig till barnfamiljer är bl.a. skattefrihet för barnbidrag, underhållsbidrag, underhållsstöd, adoptionsstöd och barnförhöjning till pensionstagare, barnförhöjning av underskottsgottgörelsen, sänkt självrisk för avdrag för arbetsresor för dem som återvänder till arbetet efter familjeledighet, underhållsskyldighetsavdrag samt den barnförhöjning i arbetsinkomst avdraget som införs 2025. Vid mervärdesbeskattningen är småbarnspedagogiska tjänster, socialvårdstjänster, allmänbildande och yrkesinriktad undervisning samt statsunderstödd grundläggande konstundervisning i princip befriade från skatt.²⁾ Den utgift som denna skattefrihet utgör hänför sig till barn till den del användarna av dessa tjänster är barn. I enlighet med regeringsprogrammet är avsikten den att blöjor för barn från och med ingången av 2025 ska överföras från den allmänna mervärdesskattesatsen på 25,5 procent till den sänkta skattesatsen på 14 procent. Inom punktbeskattningen utgörs den skatteutgift som hänför sig till barnfamiljer av befrielse från punktskatt på läskedrycker i fråga om modersmjölksersättning och tillskottsning samt barnmat.

Eftersom definitionen och beräkningen av skatteutgifter är förenade med vissa begränsningar kan man endast ge ungefärliga uppskattningar av storleken på många skatteutgifter. Det bör även no-

¹⁾ Med minderåriga barn avses i inkomstskattelagen barn som före skatteårets ingång inte har fyllt 17 år.

²⁾ Denna skattefrihet är ett krav enligt momsdirektivet och definieras inte som en skatteutgift.

teras att slopandet av skatteutgifter inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp, bland annat grund av konsekvenserna för människornas beteende. Det sammanlagda beloppet av skatteutgifter i form av skattefrihet för underhållsstödet, underhållsbidraget och barnbidragen samt underhållsskyldighetsavdrag och minderårighetsavdrag vid arvsbeskattningen uppskattas uppgå till cirka 600 miljoner euro på 2025 års nivå, varav barnbidragens skattefria andel är något mindre än 500 miljoner euro. Arbetsinkomstavdragets minskande effekt på skatteintäkterna av barnförhöjningen beräknas vara cirka 90 miljoner euro.

I budgetpropositionen för 2025 har barnförhöjningen i arbetsinkomstavdraget beaktats som en ny åtgärd som riktar sig till barnfamiljer. Ändringarna i beskattningsgrunderna beskrivs närmare i motiveringstexterna till avdelning 11.

8. Utveckling av förvaltningen

Målet med de förvaltningspolitiska åtgärderna är att säkerställa kvaliteten på de offentliga tjänsterna och förbättra produktiviteten inom den offentliga förvaltningen, och därigenom stärka hållbarheten hos de offentliga finanserna. Utveckling av förvaltningen främjar en fungerande och öppen förvaltning där man satsar på kontinuitet och konsekventa verksamhetssätt. I relationen mellan medborgarna och myndigheterna värnar man om principerna för en god förvaltning.

8.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen

Översyn av strukturer och tillvägagångssätt

Målet är en tydlig förvaltningsstruktur och ett styrnings- och ledningssystem som underbygger det förvaltningsövergripande samarbetet mellan olika aktörer och förutser förändringar i omvärlden. Statliga arbetsuppgifter organiseras med utnyttjande av multilokalt arbete och möjligheterna till platsoberoende arbete baserade på smart teknik. De statliga ämbetsverkens och tjänstemännens förmåga till gränsöverskridande, fenomenbaserat arbete och till hybridarbete som kombinerar fysiskt och virtuellt arbete stärks.

Lagstiftningsberedningen av reformen av statens regionförvaltning och grundandet av nya ämbetsverk fortsätter 2025 i enlighet med regeringsprogrammet. Regeringens proposition lämnas till riksdagen så att den nya lagstiftningen träder i kraft och de nya ämbetsverken inleder sin verksamhet den 1 januari 2026. Syftet med reformen är att underbygga en enhetlig tillstånds- och tillsynspraxis som är oberoende av region och att göra tillståndsprocesserna smidigare. Huvudprincipen när förvaltningen utvecklas är att den ska vara sektorsövergripande. I första hand innebär detta att tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifterna koncentreras till ett nytt sektorsövergripande ämbetsverk som övertar de uppgifter som regionförvaltningsverken och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sköter samt vissa uppgifter inom närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvarsområde för miljö. För den förvaltning som nu är organiserad vid närings-, trafik- och miljöcentralerna ska utgångspunkten vara en sektorsövergripande statlig regionförvaltning. Den ska starkare än för närvarande vara kopplad till regioner, och samlas vid livskraftscentraler.

Utgångspunkten för statsförvaltningens service är täckande e-tjänster som kompletteras med kundbesök. I samband med reformen av service- och lokalnätet koncentreras statens kundbesök

till gemensamma serviceställen för den offentliga förvaltningen, förbättras serviceprocesserna och minskas andelen kontorslokaler. Aktörernas gemensamma servicenätverk för kundbesök ska möjliggöra mer kundorienterad, kostnadseffektiv och systematisk verksamhet som motsvarar behoven under 2030-talet. Reformen framskrider under 2025 till sex nya landskap. Lagen om sam-service inom den offentliga förvaltningen uppdateras så att den motsvarar de behov verksamheten inom det nya servicenätet och styrningen och utvecklingen av det ställer.

Strukturerna för den regionala beredskapen, samarbetet och lägesbilden revideras så att den motsvarar de behov som förändrade störningssituationer och hanteringen av undantagsförhållanden ställer. Inom ramen för ett gemensamt projekt utreder finansministeriet och inrikesministeriet före sommaren 2025 hur det regionala samarbetet och samordningen av beredskapen samt bildandet av den regionala lägesbildsverksamheten och hanteringen av störningssituationer och informationsdelningen i anslutning till den bör reformeras så att den så effektivt som möjligt stöder säkerheten i vardagen och hanteringen av störningssituationer och undantagsförhållanden som hotar trygga levnadsförhållanden för medborgarna. Syftet med reformerna är att stärka samarbetet och verksamhetsförutsättningarna mellan staten, kommunerna och välfärdsområdena samt andra som upprätthåller samhällets kritiska funktioner i regionerna.

År 2024 godkände statsrådet den riksomfattande planen för tillgången till statens tjänster och placeringen av funktioner. Målet är att statens funktioner och enheter ska placeras så att de grundläggande fri- och rättigheterna tryggas och så att statens tjänster är tillgängliga för alla i hela landet med beaktande av olika sätt att utträta ärenden och olika kundgruppers behov. Under 2025 följs uppnåendet av målen i planen upp och eventuella utvecklings- och ändringsbehov bedöms före halvtidsöversynen.

I fråga om ledarskap är ett allmänt utvecklingsmål att stödja den offentliga förvaltningens genomslag och effektivitet och att se över den offentliga förvaltningen och ledarskapet. Under 2025 prioriteras utvecklingen för att stärka det övergripande offentliga ledarskapet över sektorsgränserna och förmågan att förutse och hantera förändringar i omvärlden, att stödja personer i ledande ställning så att de har framgång i sina uppdrag och öka deras yrkesmässiga utveckling och rörlighet mellan olika uppdrag. För detta ändamål fortsätter genomförandet av flera projekt och utbildningsprogram avsedda att förbättra ledarskapet. Statens nya personalstrategi för 2024 erbjuder en gemensam vision och gemensamma mål som ska styra personalledningen på 2030-talet.

Särskilda stödåtgärder för statens ämbetsverk inleddes 2024 för att hantera de omställningssituationer som de minskande omkostnadsramarna ger anledning till. De särskilda stödåtgärderna bibehålls för ämbetsverk som redan genomför omställningar och deras personal. Av anslagen under momentet Separat budgeterade personalutgifter är det fortsättningsvis möjligt att betala ersättning för att tjänsteförhållandet upphört (avgångsvederlag) och sådana löneutgifter baserade på en specialbestämmelse i statstjänstemannalagen som föranleds av visstidsutnämningar på högst två år.

Statskontoret och Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning erbjuder statsrådet och ämbetsverkskunderna en analys- och rapporteringstjänst för att lösa informationsintensiva problem och för att utveckla kunskapsledningen.

Utvecklande av statens HR-verksamhet och ekonomiförvaltning

Staten har en verksamhetsmodell för ekonomi- och personalförvaltning som omfattar processer, datastrukturer, en enhetlig användning av servicecentrets service och ett övergripande informationssystem som stöder dessa funktioner. Man strävar efter att Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltnings (Palkeets) arbete ska omfatta större delar av personalförvaltningens och ekonomiförvaltningens processer i syfte att stärka ekonomi- och personalförvaltningens kvalitet, enhetlighet, produktivitet, förutsebarhet och anknytande riskhantering. Målet är att göra statens ekonomi- och personalförvaltning till en del av ett övergripande och fungerande informationsledningssystem.

Utvecklandet av statens ekonomiförvaltning styrs av de riktlinjer för utvecklandet av statens ekonomiförvaltning som färdigställts under 2024. Dessutom fortsätter arbetet med att göra klassificeringen av uppgifter inom statens ekonomi- och personalförvaltning enhetlig utifrån de rekommendationer som färdigställts 2024.

År 2025 fortsätter arbetet med den tekniska reformen av statens gemensamma ekonomi- och personalförvaltning genom att teknikbasen utvecklas i riktning mot en övergång till molntjänster. Bland annat den omfattande uppdateringen av datasystemet Kieku fortsätter och en integration av det produktionsstyrningssystem som för närvarande utvecklas vid Forsvarsmakten (PVERP 2.0) med Kieku förbereds. Dessutom slutförs utvecklingen av det datasystem som stöder beredningen av statsbudgeten och rambesluten för statsfinanserna och likaså utvecklingen av statsbokslutet.

Utvecklingen av statens personalförvaltning fortsätter med målet att effektivisera HR-funktionerna i enlighet med de produktivetsmål som ställts upp.

En effektivare användning av statens lokaler

Finansministeriet stärker metoderna för att förvalta och sköta fastighetsförmögenheten på ett effektivt och hållbart sätt som tryggar statens helhetsintresse. I enlighet med statens lokalstrategi effektiviseras användningen av lokaler så att den motsvarar de uppställda effektivitetsmålen för lokalanvändningen, de förändrade arbetssätten och medborgarnas ökade användning av elektroniska tjänster. Genom detta eftersträvas bättre arbetsprestationer, mindre koldioxidavtryck och lägre hyreskostnader. Ett centralt led i lokalstrategin är att öka sam användningen av såväl statens ämbetsverk och inrättningar som lokalerna inom hela den offentliga sektorn, och att underbygga multilokalt arbete och s.k. hybridarbete.

Affärsverken inom Senatkoncernen fortsätter med åtgärderna för att garantera sina kunder hälsosamma, trygga och funktionellt ändamålsenliga lokaler. Styrningen av investeringar i lokaler och prioriteringen av projekt utvecklas i samband med planen för de offentliga finanserna och genom att en strategisk plan för investeringar i lokaler sammanställs.

Utveckling av statens upphandling

Utvecklingen av statens upphandlingar fortsätter som ett led i åtgärdsprogrammet för verkningsfull offentlig upphandling, i syfte att genomföra målen i regeringsprogrammet. Dessutom verk-

ställs den nationella strategin för offentlig upphandling fortfarande vid upphandlingar inom den statliga sektorn. Statskontoret följer upp hur målen nås. Genom programmet stöds även upphandlande enheter i välfärdsområdena och inom kommunsektorn i syfte att främja målen i strategin, som är gemensam för hela den offentliga sektorn.

Annonseringsplattformen för nationell offentlig upphandling HILMA utvecklas vidare så att den betjänar de upphandlande enheterna som ett användarorienterat system för konkurrensutsättning och som en annonseringskanal på basnivå, skapar bättre möjligheter att samla in och analysera information till stöd för ledningen av upphandlingar, och så att den gör det lättare också för små och medelstora företag att komma in på marknaden. På detta sätt blir det möjligt att få in fler anbud vid offentlig konkurrensutsättning.

8.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen

Den offentliga förvaltningens IKT-verksamhet utvecklas enligt Finlands digitala kompass genom att ett attraktivt, konkurrenskraftigt, hållbart och välmående digitalt kompetent Finland byggs upp fram till 2030. Med hjälp av digitaliseringen effektiviseras och förbättras de offentliga tjänsterna, och den bidrar samtidigt till att produktivitetens målen enligt regeringsprogrammet uppnås inom den offentliga förvaltningen. Digitaliseringen utvecklas strategiskt i enlighet med regeringsprogrammet. De viktigaste åtgärderna under 2025 är att främja prioriteringen av digital myndighetskommunikation och utveckla lösningar för digitalisering och automatisering av olika livs- och affärshändelser och digital identitet. Under 2025 inleds också åtgärder för att främja digitaliseringen med hjälp av lagstiftning, till exempel för att undanröja hinder för digitalisering och dataöverföring samt för att utnyttja ny teknik och automatisering.

I enlighet med regeringsprogrammets mål övergår Finland stegvis till att prioritera digitala tjänster som en kanal för myndighetskommunikation, och genom lagstiftningsändringar görs den digitala myndighetskommunikationen till den primära kanalen för myndighetskommunikation. Ändringen främjar myndighetskommunikation oberoende av tid och plats, medför besparingar och effektiviserar digitaliseringen av den offentliga förvaltningen.

År 2025 främjas en hållbar digitalisering av offentliga och privata tjänster kring livs- eller affärshändelser så att tjänsterna fungerar smidigt tillsammans. Det mest betydande digitaliseringsblocket är att göra skötseln av en avliden anhörigs angelägenheter smidigare med hjälp av digitalisering av tjänster, automatisering och effektivare utnyttjande av information.

En människocentrerad digitalisering främjas genom att e-identitetsplån boken vidareutvecklas inom de tidsramar EU-rättsakterna föreskriver och genom att normavvecklingen, undanröjandet av hinder för digitaliseringen och utnyttjandet av artificiell intelligens fortsätter i enlighet med regeringsprogrammet.

År 2025 fortsätter också arbetet med att genomföra och utveckla grundläggande uppgifter inom styrningen av informationshanteringen och interoperabiliteten, såsom utlåtandeförfarandet enligt informationshanteringslagen och rapporteringen om och hanteringen av IKT-utgifter, liksom arbetet med den förvaltningsövergripande digitaliseringsbyrån. Regeringsprogrammets mål är att samordna finansieringen av statsförvaltningens digitala projekt på ett förvaltningsövergripande sätt och att följa upp projekten och upprätthålla lägesbilden i en gemensam digital portfölj. Bättre

rörlighet för information främjas med beaktande av informationens kvalitet och interoperabilitet. Samtidigt stöds myndigheterna i att göra informationen tillgänglig och i synnerhet i att omvärdera transparensen i information om kritisk infrastruktur. Den övergripande säkerheten i den offentliga förvaltningens tjänster främjas och styrningen av den verksamhet som gäller tjänsterna inom säkerhetsnätet och av den digitala säkerheten och beredskapen fortsätter. Inom digitalisering och informationshantering bedrivs dessutom aktivt nationellt och internationellt samarbete mellan förvaltningen och intressentgrupperna. I den internationella utvecklingen av IKT och digitaliseringen betonas deltagandet i EU-samarbetet och det nordiska samarbetet. Finland är ordförande för Nordiska ministerrådet 2025.

8.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik

Under 2025 uppgår arbetskraften som omfattas av statens budgetekonomi till ca 77 000 personer och arbetskraftskostnaderna till 5,3 miljarder euro. Antalet anställda minskar från och med 2024 genom att ansvaret för att ordna offentlig arbetskraftsservice överförs till kommunerna samt genom omkostnadsbesparingar inom statsförvaltningen. Det är dock svårt att exakt bedöma hur dessa omkostnadsbesparingar påverkar antalet anställda på grund av de varierande möjligheterna att periodisera anpassningsutgifterna i de olika förvaltningsområdena. I enlighet med statens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 1 mars 2023—28 februari 2025 justerades lönerna 2023 från och med den 1 maj 2023 med en allmän höjning på 3,50 % och därtill betalades personalen i april 2023 en engångspost med en kostnadsverkan på 1,00 %. År 2024 justeras lönerna från och med den 1 mars 2024 med en allmän höjning på 2,00 % och en ämbetsverkspost på 0,5 %. Dessutom slopades kostnadseffekten på 1,00 procent av lönesumman och arbetskraftskostnaderna av den engångspost som betalades ut 2023. Lönejusteringarna 2024 och ändringarna med kostnadsverkan i anställningsvillkoren i tjänste- och arbetskollektivavtalet föranleder extra utgifter för 2025 i form av en andel för lönekostnader och andra kostnader. I siffrorna i tabellen beaktas inte eventuella höjningar till följd av tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna våren 2025 eller andra ändringar i anställningsvillkoren med kostnadsverkan.

För staten som arbetsgivare är det viktigt att man även framöver kan rekrytera kunnig personal och i synnerhet kompetenta chefer samt sporra dem och utveckla deras kompetens. Detta stöds genom en ändamålsenlig tjänste- och uppgiftsstruktur för den högsta ledningen, genom ledningsuppgifter för viss tid och genom en systematisk ledarskapsutveckling. Målet är att staten är en enhetlig och konkurrenskraftig arbetsgivare och personalen en gemensam resurs, och att statens tjänster leds och reformeras oförväget och ansvarsfullt. Det centrala i ledningen och myndighetsverksamheten är en hög etisk nivå samt upprätthållandet och stärkandet av ett brett förtroende för förvaltningens verksamhet.

Arbetslivets kvalitet, arbetsproduktiviteten och personalens kompetens och välbefinnande i arbetet utvecklas i samarbete med de övriga arbetsmarknadsaktörerna. Personalens pensionsålder har stigit under de senaste åren. Dessutom har personalens välbefinnande i arbetet hållit sig på en god nivå när man granskar saken utifrån mått som beskriver arbetstillfredsställelsen och utvecklingen av sjukfrånvaron.

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2022—2025

Nyckeltal	2022	2023	2024 ¹⁾	2025 ¹⁾
Antal anställda	79 989	81 696	82 000	77 000
Förändring från föregående år, %	2,2	2,1	0,4	-6,1
Antal årsverken	78 282	80 233	81 147	76 000
Förändring från föregående år, %	2,6	2,5	1,1	-6,3
Lönesumma, mn euro	4 193	4 490	4 661	4 399
Arbetskraftskostnader, mn euro	5 059	5 436	5 644	5 326
Genomsnittlig totalinkomst euro/mån./person	4 273	4 474	4 580	4 613
Lönebikostnader, %	55,9	55,8	55,4	55,5
Alla statens pensionsutgifter, mn euro	4 983	5 349	5 620	5 649
Kvinnornas andel, %	50,8	51,0	51,2	51,4
De anställdas genomsnittsålder, år	46	46	46	46

¹⁾ Uppgifterna för 2024 och 2025 är uppskattningar. I dem beaktas förändringsprognosen i fråga om personalstyrkan samt förändringarna föranledda av statens avtalsuppgörelse 2023—2025. Konsekvenserna av höjningarna i tjänste- och arbetskollektivavtalet våren 2025 har däremot inte bedömts.

9. Välfärdsområdenas ekonomi**9.1. Välfärdsområdenas finansiering och statens åtgärder**

För välfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering föreslås sammanlagt ca 26,2 miljarder euro.

Välfärdsområdenas icke-öronmärkta finansiering ökar med ca 1,6 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Ökningen förklaras i huvudsak av att finansieringen ökas med en lagstadgad justering i efterhand av finansieringen för 2023 som uppgår till ca 1,4 miljarder euro. Eftersom den finansiering som budgeterats för 2024 inkluderade 530 miljoner euro i finansiering för 2023 som betalats i efterhand, är den faktiska ökningen av välfärdsområdenas finansiering ca 2,2 miljarder euro 2025.

Indexhöjningen av välfärdsområdenas finansiering är 3,00 % år 2025 och den ökar välfärdsområdenas finansiering med ca 800 miljoner euro. I finansieringen av välfärdsområdena beaktas också den beräknade årliga ökningen av servicebehovet inom social- och hälsovården, som ökar finansieringen med ca 270 miljoner euro. Övergångsutjämnarna för 2025 minskar finansieringen med ca 67 miljoner euro.

Diskretionära åtgärder som påverkar välfärdsområdenas finansiering

I finansieringen har i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och planen för de offentliga finanserna för 2025—2028 beaktats nedannämnda ändringar av lagstiftning som gäller välfärdsområdenas uppgifter och bestämmelser om kundavgifter. Ändringarna minskar välfärdsområdenas finansiering med 288,5 miljoner euro netto jämfört med den ordinarie budgeten för 2024.

Som avdrag har beaktats följande:

- vårdgarantin bibehålls vid 14 dygn och kommer att ändras till 3 månader, 121,2 miljoner euro
- kundavgifterna inom hälso- och sjukvården höjs, 150 miljoner euro
- personaldimensioneringen inom heldygnsvården för äldre minskas till 0,6, 45 miljoner euro
- åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet sänks till 23 år, ökning av spareffekten 12 miljoner euro
- hälsoundersökningar för körkort lämnas utanför tjänsteutbudet, 5 miljoner euro
- behörighetsvillkoren för vikarier för personal inom barnskyddet görs mer flexibla, 2 miljoner euro
- kostnadseffekten av säkerställandet av rättsskyddet för patienter som får psykiatrisk vård oberoende av sin vilja ändras, 0,3 miljoner euro.

Som tillägg har beaktats följande:

- tillämpningsområdet för lagen om funktionshindersservice ändras, 24,8 miljoner euro.
- barns och ungas tillgång till mentalvårdstjänster förbättras (terapigaranti), 22,2 miljoner euro.

Det finansieringstillägg som bygger på författningsändringar som föregick åtgärderna för statsminister Orpos regering är ca 17,1 miljoner euro.

I finansieringen för 2025 har dessutom beaktats effekterna på finansieringen av de rättelser av överföringskalkylen som det beslutats om i den andra tilläggsbudgeten för 2024, 0,6 miljoner euro.

Vissa tjänster som ersätts av staten

För välfärdsområdena föreslås ca 243 miljoner euro i statsunderstöd och andra ersättningar 2025. Största delen av statsunderstöden och de andra ersättningarna anvisas under social- och hälsovårdsministeriets (SHM) huvudtitel, ca 236 miljoner euro.

För den statliga finansieringen av forskning på universitetsnivå inom hälso- och sjukvård och socialt arbete föreslås 40 miljoner euro, vilket innebär ett tillägg på 5 miljoner euro jämfört med året innan.

Finansieringen av Finlands program för hållbar tillväxt upphör 2025. För finansieringen av pelare 4 inom programmet föreslås 30 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 13 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Av anslaget anvisas 10 miljoner euro till att stärka kunskapsbasen och den effektivitetsbaserade styrningen till stöd för kostnadseffektiviteten hos social- och hälsovården och 20 miljoner euro till att införa digitala innovationer inom serviceutformningen i syfte att främja vårdgarantin. Åtminstone en del av dessa anslag kan riktas till välfärdsområdena.

Övriga statsunderstöd inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde behandlas i avsnitt 5.2 i samband med social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Det beräknas att det från brandskyddsfonden inom inrikesministeriets förvaltningsområde beviljas ca 4 miljoner euro i understöd enligt prövning till välfärdsområdena 2025. Oljeskyddsfonden inom miljöministeriets förvaltningsområde upphör med sin verksamhet 2025 när miljöskadefonden inleder sin verksamhet. Välfärdsområdena och Helsingfors stad kan ansöka om understöd enligt prövning för att delvis täcka de totala kostnaderna för anskaffning av materiel för bekämpning av miljöskador. Från och med 2025 delas det ut ca 3 miljoner euro per år i understöd ur miljöskadefonden.

Statsunderstöd och andra ersättningar som riktas till välfärdsområdena

Staten betalar särskilda lagstadgade ersättningar till välfärdsområdena för vissa social- och hälsovårdstjänster. Nedan beskrivs större helheter i euro. Andra tjänster som ersätts separat är t.ex. ersättningar för brådskande vård av personer utan hemkommun, ersättningar som försvarsmakten betalar för tjänster som välfärdsområdena producerar, vissa ersättningar som hänför sig till hälso- och sjukvård och rehabilitering för fångar samt ersättningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

För ersättningarna för främjande av integration föreslås uppskattningsvis 320 miljoner euro.

Förläggningen ordnar i första hand själv de social- och hälsovårdstjänster som avses i mottagningslagen. En del av tjänsterna köper man dock av tjänsteproducenter, såsom hälso- och sjukvård och socialvårdstjänster av välfärdsområdena. Migrationsverket ersätter välfärdsområdena för kostnaderna för tjänsterna. Ersättningarna till välfärdsområdena i anslutning till mottagningsverksamheten beräknas uppgå till ca 23 miljoner euro. Ersättningsbeloppen beror bl.a. på utvecklingen av antalet personer som omfattas av mottagningsverksamheten och på deras servicebehov.

För tjänster som särskilt stöds av staten för frontveteraner samt krigs- och militärinvalidier (t.ex. tjänster som tillhandahålls i hemmet) föreslås sammanlagt ca 88 miljoner euro.

Tilläggsfinansiering

I enlighet med lagen om välfärdsområdenas finansiering har välfärdsområdena rätt att av staten få tilläggsfinansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av de social- och hälsovårdstjänster som tryggats i grundlagen eller räddningsväsendets tjänster som hänför sig till de grundläggande fri- och rättigheterna. För detta ändamål föreslås 1 miljon euro.

Välfärdsområdenas finansiering, statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2024 ¹⁾	2025
Statlig finansiering ²⁾	FM	28.89.31	24 614,9	26 235,0

Välfärdsområdenas finansiering, statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2024 ¹⁾	2025
Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena FM		28.89.32	1,0	1,0
Ändrings- och beredningskostnader				
IKT-ändringskostnader	FM	28.70.05	100,0	
Vissa tjänster som ersätts av staten				
Social- och hälsovårdstjänster för asylsökande och social- och hälsovårdstjänster i anslutning till tillfälligt skydd ³⁾	IM	26.40.21	34,1	22,7
Främjande av integration	ANM	32.50.30	133,0	320,4
Tjänster för krigsveteraner som stöds särskilt av staten	SHM	33.50.52, 33.50.58	98,0	88,1
Brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan	SHM	33.60.37	2,0	2,0
Statsunderstöd och andra ersättningar				
Understöd enligt samiska språklagen och stärkande av resurserna för sametingets allmänna förvaltning och social- och hälsovårdssektor (uppskattning)	JM	25.01.50	0,2	0,2
Lönesubvention	ANM, SHM	32.30.51, 33.20.50, 33.20.51	20,6	
Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet	ANM	32.30.55	2,0	
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	SHM	33.20.31	30,5	30,5
Barnahus	SHM	33.60.31	1,8	1,8
Utredning om social- och hälsovård	SHM	33.60.32	35,0	40,0
Specialiseringsutbildning	SHM	33.60.33	108,0	108,0
Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården	SHM	33.60.34	15,7	15,7
Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster	SHM	33.60.36	2,7	2,7
Skyddshemsverksamhet (uppskattning)	SHM	33.60.52	5,3	5,5
EU:s finansiering av programmet för hållbar tillväxt: Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster	SHM	33.60.61	38,0	30,0
EU:s finansiering av programmet för hållbar tillväxt: Arbetsförmåga (uppskattning)	SHM	33.60.61	3,0	
Kompetenscentrum inom det sociala området	SHM	33.60.63	2,3	1,3
Övervakning av smittsamma sjukdomar	SHM	33.70.22	0,5	0,5

Välfärdsområdenas finansiering, statsunderstöd och ersättningar, mn euro

Ärende	Huvudtitel	Moment	2024 ¹⁾	2025
Miljöskadefonden	MM	Utanför budgeten		3
Brandskyddsfonden	IM	Utanför budgeten	4,0	4,0
Sammanlagt			25 252,6	26 824,3

¹⁾ Sammanfattning av den uppdaterade budgeten.

²⁾ Omfattar de uppgiftsändringar som träder i kraft 2025 och de tillägg som hänför sig till finansieringsmodellen. Finansieringen för 2024 innehåller en ersättning på 530 miljoner euro, som områdena bokför som inkomst för 2023.

³⁾ Uppskattats i förhållande till det förväntade genomsnittliga antalet personer som omfattas av tillfälligt skydd och asylsökande.

9.2. Välfärdsområdenas investeringar och fullmakt att uppta lån

I enlighet med 15 § i lagen om välfärdsområden ska statsrådet årligen besluta om välfärdsområdets fullmakt att uppta långfristiga lån för att finansiera investeringar (fullmakt att uppta lån). Beslutet baserar sig på välfärdsområdets kalkylmässiga förmåga att sköta lån, som grundar sig på skillnaden mellan det kalkylmässiga maximala lånebeloppet och det estimerade lånebeloppet i början av räkenskapsperioden. Det kalkylmässiga maximala lånebeloppet 2025 fås genom att årsbidraget för 2024 multipliceras med tio. Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens estimerade lånebelopp i början av 2025 har beräknats på basis av lånestocken i välfärdsområdenas bokslut för 2023 och de förväntade uttagen av lån och amorteringarna i budgetarna för 2024. I det estimerade lånebeloppet har dessutom beaktats de fullmakter att uppta lån som är bundna till investeringsplanerna för 2023 och 2024 men som ännu inte har använts. Beloppet av fullmakten att uppta lån för 2025 fås genom att det estimerade lånebeloppet i början av 2025 dras av från det maximala lånebeloppet. Om skillnaden är negativ har välfärdsområdet ingen fullmakt att uppta lån.

Sommaren 2024 fattade statsrådet beslut om fullmakter att uppta lån för 2025. Enligt beslutet har inget välfärdsområde och inte heller HUS-sammanslutningen någon fullmakt att uppta lån för 2025. Välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen kan söka ändring i sin fullmakt att uppta lån. Statsrådet kan besluta om ändring av fullmakten att uppta lån, om investeringen är nödvändig för kontinuiteten i produktionen av de tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar eller för att trygga de tjänster som förutsätts i lagstiftningen och investeringsbehovet inte kan täckas på något annat sätt. Statsrådet har beslutat att ändra fullmakten för 13 välfärdsområden att uppta lån 2024. Fullmakt att uppta lån har beviljats till ett belopp av sammanlagt 2,2 miljarder euro.

Fullmakten att uppta lån 2025 gäller endast nya projekt som ska inledas. Välfärdsområdena kan genomföra investeringsprojekt som inletts tidigare år och ta ut de lån som behövs för finansieringen av dem i enlighet med de tidigare fullmakterna. År 2025 eller därefter kan välfärdsområdena på basis av fullmakterna att uppta lån 2023 och 2024 lyfta långfristiga lån eller ingå avtal som motsvarar investeringar till ett belopp av 4 miljarder euro.

Välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens lånestock uppgick enligt boksluten för 2023 till sammanlagt 5,8 miljarder euro. Lånestocken väntas på basis av välfärdsområdenas och HUS-sammanslutningens bokslutsprognoser öka till sammanlagt ca 6,6 miljarder euro 2024.

Välfärdsområdenas investeringar inverkar på de driftsekonomiutgifter, avskrivningar och räntor (bl.a. via lokalkostnader) som ligger till grund för välfärdsområdenas finansiering, och de beaktas således i efterhand när nivån på den statliga finansieringen fastställs. Fullmakterna att uppta lån har inga direkta konsekvenser för statsfinanserna, utan effekten på den statliga finansieringen av välfärdsområdena är beroende av mängden investeringar som varje välfärdsområde finansierar med långfristiga lån samt av hur investeringarna inverkar på kostnaderna för verksamheten. Välfärdsområdena svarar själva för återbetalningen av lånen med sin icke-öronmärkta finansiering.

9.3. Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter

I denna del beskrivs utvecklingsprognosen för välfärdsområdenas ekonomi med begrepp som används i bokföringen. Prognosen har utarbetats vid finansministeriets ekonomiska avdelning och den omfattar välfärdsområdena, inklusive Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende, samt välfärdssammanslutningarna.

Prognosen är till sin karaktär en kalkyl över utgiftstrycket där utgifterna förändras i takt med förändringar i servicebehovet, uppgifterna och priserna. I prognosen har man beaktat välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder särskilt under innevarande år. Dessutom baserar sig uppskattningen på välfärdsområdenas bokslutsprognoser och ekonomiska uppgifter om influtna belopp 2024.

År 2023 uppvisade välfärdsområdenas sammanräknade resultat ett klart underskott och utgiftsökningen var snabb. År 2024 beräknas välfärdsområdenas resultat uppvisa ett underskott på 1,5 miljarder euro, vilket innebär att underskottet ökar trots anpassningsåtgärderna året innan. År 2025 förväntas välfärdsområdenas resultat bli bättre och uppvisa ett underskott på 0,3 miljarder euro, när statens finansiering ökar till följd av justeringen i efterhand.

Utgiftsökningen under prognosperioden beror i huvudsak på den snabba prisstegringen, och under 2025 beräknas den vara något över 4 %. I synnerhet personalutgifterna ökar snabbare än den allmänna inkomstnivån på grund av de stora avtalshöjningarna och löneprogrammen. I prognosen har i enlighet med etablerad praxis gjorts ett tekniskt antagande om att de kommande löneavtalen motsvarar den allmänna utvecklingen av inkomstnivån. Dessutom genomförs de överenskomna löneprogrammen. Köpen har ökat snabbt även under innevarande år. Utgiftsökningen dämpas av besluten i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och i planen för de offentliga finanserna våren 2024 samt av välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder. I prognosen hade välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder uppskattats uppgå till 0,4 miljarder euro 2024 och 0,2 miljarder euro 2025 och 2026. Välfärdsområdenas investeringar ligger kvar på en hög nivå.

I fråga om 2025—2026 har välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder bedömts försiktigt, eftersom exakta uppgifter ännu inte finns att tillgå. Uppskattningen av antalet anpassningsåtgärder baserar sig på tillgängliga uppgifter. När uppgifterna preciseras kan anpassningsåtgärderna beaktas i större utsträckning. Jämfört med tidigare prognoser har uppskattningen av antalet anpassningsåtgärder 2024 minskats på basis av de ekonomiska uppgifterna för 2024.

Välfärdsområdenas inkomster består i huvudsak av statlig finansiering och avgiftsintäkter från kunderna. Den statliga finansieringen ökar betydligt 2025, när den justering i efterhand som baserar sig på underskottet 2023 beaktas i den. Justeringen i efterhand ökar den statliga finansieringen med 1,4 miljarder euro. Justeringen i efterhand för de följande åren, inklusive den ramreservering som gäller justeringen, baserar sig på planen för de offentliga finanserna, inte på kostnadsutvecklingen enligt kalkylen över utgiftstrycket. Om välfärdsområdenas utgifter utvecklas i enlighet med kalkylen över utgiftstrycket, är justeringen i efterhand enligt finansieringslagen 0,2 miljarder euro större 2026, 0,6 miljarder euro större 2027 och 1,8 miljarder euro större 2028 än vad som har reserverats i planen för de offentliga finanserna. Välfärdsområdesindexet för 2025 beräknas vara 3,00 %. Avgiftsintäkterna förväntas öka snabbt 2024 och 2025 på grund av indexjusteringarna av avgifterna och de avgiftshöjningar som görs som anpassningsåtgärder.

Välfärdsområdenas lånestock var ca 5,8 miljarder euro vid utgången av 2023. I kalkylen över utgiftstrycket ökar skuldbeloppet till närmare 12 miljarder euro fram till 2028.

Prognosen är förknippad med flera risker. Välfärdsområdenas utgifter kan öka snabbare än väntat till exempel på grund av att priserna stiger snabbare eller på grund av lönekonkurrens i fråga om personalen. Personalbristen försvårar välfärdsområdenas verksamhet och även om bristen å ena sidan minskar personalkostnaderna, ökar den å andra sidan köp av tjänster och trycket på löneförhöjningar. Utgifterna kan dock bli lägre än beräknat, om välfärdsområdena lyckas genomföra besparingar och effektivisera sin verksamhet bättre än väntat, särskilt efter 2024. Utgångspunkten är att välfärdsområdena ska anpassa sin utgiftsutveckling till ramarna för den statliga finansieringen. Detta stöds också av bestämmelserna om välfärdsområdenas ekonomi, bl.a. skyldigheten att täcka underskott.

Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter 2023—2028, md euro

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Verksamhetskostnader	28,2	29,5	30,7	31,6	32,6	33,6
förändring, %		4,5 %	4,2 %	2,9 %	3,1 %	3,1 %
Verksamhetsintäkter	4,2	4,6	5,0	4,8	4,7	4,7
förändring, %		7,9 %	9,4 %	-4,6 %	-1,8 %	-0,2 %
Verksamhetsbidrag	-24,0	-24,9	-25,7	-26,8	-27,9	-28,9
förändring, %		3,9 %	3,2 %	4,4 %	3,9 %	3,6 %
Statlig finansiering	23,2	24,1	26,2	27,1	28,0	28,1
varav kumulativ justering i efterhand	0,0	0,0	1,4	1,4	1,4	0,5
Finansiella intäkter och kostnader	-0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Årsbidrag	-0,8	-0,9	0,4	0,1	-0,1	-1,0
Avskrivningar	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	-1,3	-1,5	-0,3	-0,5	-0,8	-1,7
Korrigeringsposter till den interna finansieringen	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Uppskattning av välfärdsområdenas inkomster och utgifter 2023—2028, md euro

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Investeringar i anläggningstillgångar	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8
Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-1,7	-1,9	-0,5	-0,8	-1,0	-1,8
Lånestock	5,8	7,7	8,2	9,0	10,0	11,8
Nettokostnader	24,5	25,6	26,5	27,6	28,7	29,8
förändring, %		4,4 %	3,5 %	4,4 %	4,0 %	3,8 %

10. Den kommunala ekonomin

Läget och utsikterna för den kommunala ekonomin samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin granskas också i det kommunekonomiprogram som utarbetats i samband med beredningen av budgetpropositionen. Programmet innehåller bl.a. en utvecklingsprognos för den kommunala ekonomin, en mer detaljerad granskning av de åtgärder som påverkar kommunerna samt en bedömning av genomförandet av finansieringsprincipen.

10.1. Statsbidrag till kommunerna

För statsbidragen till kommunernas driftsekonomi föreslås ca 5,6 miljarder euro 2025. De kalkylerade statsandelarna uppgår till ca 4,7 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till ca 0,5 miljarder euro och de övriga statsbidragen till ca 0,4 miljarder euro. Statsbidragen ökar med ca 8 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. De kalkylerade statsandelarna ökar med 26 %, i synnerhet till följd av reformen av arbetskraftsservicen. De övriga statsbidragen minskar däremot med 36 %.

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2023—2025 (mn euro) och förändring 2024 budget—2025 budgetprop. (%)

Moment		2023 budget+ tilläggsb.	2024 budget	2025 budget- prop.	Förändring % 2024— 2025
	Kalkylerade statsandelar	4 021	3 701	4 668	26,1 %
28.90.30	FM	2 772	2 490	3 367	35,2 %
flera moment	UKM¹⁾	1 249	1 211	1 302	7,5 %
	därav samkommuner	1 095	1 112	1 084	-2,4 %
28.90.35	Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna	851	848	541	-36,3 %
	Övriga statsbidrag				
25.50.20	Valutgifter	11	32	0	
	JM sammanlagt	11	32	0	

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2023—2025 (mn euro) och förändring 2024 budget—2025 budgetprop. (%)

Moment		2023 budget+ tilläggsb.	2024 budget	2025 budget- prop.	Förändring % 2024— 2025
28.90.31	Understöd för kommunsammanslagningar	11	11	11	
	FM sammanlagt	11	11	11	
flera moment	UKM, understöd enligt prövning varav samkommunernas andel	290 7	247 7	208 4	
	UKM sammanlagt	290	247	208	
30.20.20	Veterinärvård och bekämpning av växt- skadegörare: ersättning för den tillsyn över djurs hälsa och välbefinnande som kommunerna ordnar	4	4	4	
	JSM sammanlagt	4	4	4	
31.20.55	Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken	44	31	31	
	KM sammanlagt	44	31	31	
32.30.32	Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens	0	6	0	
32.30.35	Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna i samband med reformen av arbetskraftsservicen	0	34	0	
32.30.40	Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna	4	5	5	
32.30.51	Offentlig arbetskrafts- och företagsservice/ betalning av lönesubvention till kommunerna	19	14	0	
32.30.55	Åtgärder för att förlänga tiden i arbetslivet/ beloppet av det stöd som betalas till kommunerna	5	21	0	
32.50.03	Främjande av invandrares integration och sysselsättning	4	1	0	
32.50.30	Statens ersättningar till kommunerna för ordnande av tjänster för personer som får internationellt skydd	95	147	98	
	ANM sammanlagt	124	228	102	
33.20.50, 51 och 52	Lönesubvention till kommunerna	50	25	0	
33.60.64	Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott	7	7	7	
33.70.50	Hälsofrämjande verksamhet	0	10	10	
33.80.50	Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare	17	15	15	
	SHM sammanlagt	74	57	32	
Oljeskydds- fonden	Ersättningar till de lokala räddningsväsendena för kostnaderna för förvärv och upprätthållande av oljebekämpningsberedskapen	10	4	0	
	Bidrag till driftsekonomi som betalats ur Statens bostadsfond som står utanför statsbudgeten	9	18	12	
35.10.31	Understöd för utarbetande av klimatplaner	3	0	0	
35.10.61	Främjande av vatten- och miljövård	3	1	1	

Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi 2023—2025 (mn euro) och förändring 2024 budget—2025 budgetprop. (%)

Moment	2023 budget+ tilläggsb.	2024 budget	2025 budget- prop.	Förändring % 2024— 2025
35.20.31 Utveckling och utvidgning av boendekonsulteringen	4	2	2	
35.20.32 Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet	0	0	2	
35.20.34 Understöd för byggande som stöder grön omställning (bl.a. vindkraft)	2	0	0	
35.20.55 Understöd för reparationsverksamhet	0	1	1	
MM sammanlagt	30	25	17	
Övriga statsbidrag sammanlagt, mn euro	588	636	406	-36,1 %
Statsbidrag sammanlagt, mn euro	5 460	5 185	5 615	8,3 %

¹⁾ Den kalkylerade andelen till kommunerna har uppskattats utifrån finansieringen (inklusive den privata) inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som helhet.

Finansministeriets förvaltningsområde

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 3,37 miljarder euro, vilket är 876 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024.

Nivån på statsandelen för basservice påverkas ännu också av de poster som hänför sig till preciseringen av överföringskalkylen för social- och hälsovårdsreformen. Å ena sidan minskar statsandelen 2025 till följd av en tidsbunden minskning på ca 167 miljoner euro i anslutning till utjämnningen med avseende på 2023 av de inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena. År 2024 gjordes det i statsandelen för kommunal basservice en tidsbegränsad ökning på 192 miljoner euro för att dämpa den oförutsedda förändring i statsandelarna som berodde på preciseringen av den s.k. överföringskalkylen för social- och hälsovården. I anslutning till detta minskas statsandelen 2025—2027 med 64 miljoner euro per år. Å andra sidan görs i statsandelen från och med 2025 en permanent ökning på 277 miljoner euro genom vilken man lindrar effekterna på statsandelarna av justeringen av de kostnader och den finansiering som överförts från kommunerna till välfärdsområdena i samband med social- och hälsovårdsreformen.

Vid ingången av 2025 överförs ansvaret för att ordna arbetskraftsservice från staten till kommunerna, och kommunerna anvisas en statsandel på 100 procent för de nya uppgifterna. Som en del av reformen ökar kommunernas finansieringsansvar för utkomstskyddet för arbetslösa samtidigt som statens ansvar minskar på motsvarande sätt. I statsandelen för basservice görs i tvärsnittssituationen ett tillägg som motsvarar ökningen av finansieringsansvaret. Den totalreform av lagen om främjande av integration som träder i kraft vid ingången av 2025 ökar kommunernas ansvar för främjandet av integration. De överföringar av finansiering till statsandelen för kommunal basservice från momenten inom arbets- och näringsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, som görs i samband med dessa reformer, uppgår till sammanlagt 874 miljoner euro.

I enlighet med regeringsprogrammet ökar man också den grundläggande undervisningen med sammanlagt tre årsveckotimmar, reformerar stödet för lärandet och förbättrar situationen för invandramammor. Sammantaget ökar de nya och mer omfattande uppgifterna och skyldigheterna statsandelen med 63 miljoner euro. De besparingar som görs i uppgifterna och skyldigheterna minskar däremot statsandelen med sammanlagt 58 miljoner euro. I euro är de största sparåtgärderna besparingen i sysselsättningsanslagen och sloandet av kommunernas sysselsättningsskyldighet i fråga om arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år.

Vid dimensioneringen av statsandelen för basservice har också beaktats de åtgärder för att avveckla kommunernas uppgifter och skyldigheter (s.k. normavveckling), som minskar kommunernas utgifter med ca 4 miljoner euro. Till den del som minskningen av uppgifterna och skyldigheterna (inkl. minskningen av planeringsskyldigheterna i fråga om utbildning på andra stadiet) inte leder till att det sparmål på 100 miljoner som regeringen fastställde i våras kan nås, görs en minskning i statsandelen för basservice. I budgetpropositionen uppgår denna minskning till 22,7 miljoner euro.

Indexhöjningen av statsandelen för basservice (3,4 %) ökar statsandelen med 86 miljoner euro. Indexhöjningen blir dock 25 miljoner euro mindre, eftersom det i enlighet med regeringsprogrammet görs en besparing i statsandelen som motsvarar en procentenhet av indexhöjningen. Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna ökar statsandelen med ca 64 miljoner euro. Ändringarna i invånarantalet och andra beräknings- och bestämningsfaktorer ökar statsandelen med sammanlagt ca 28 miljoner euro. Bakgrunden till ökningen är i huvudsak ökningen av invandringen och antalet personer med ett främmande språk som modersmål.

Uppgiftsändringarna (inkl. reformen av arbetskraftsservicen) och minskningen av indexhöjningen beaktas i statsandelsprocenten, som stiger från 21,92 procent till 25,02 procent

För ersättningar till kommunerna för förlorade skatteinkomster föreslås anslag på ca 541 miljoner euro, vilket är 307 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2024. Ersättandet av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdrag ökar kommunalskatteinkomsten med 338 miljoner euro, och ersättningarna för förlorade skatteinkomster minskas med motsvarande belopp. De övriga ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås för 2025 ökar i sin tur kompensatio- nerna för förlorade skatteinkomster med ca 31 miljoner euro netto. De till eurobeloppet mest betydande ändringarna i beskattningsgrunderna är indexjusteringen av beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster, höjningen av maximibeloppet av arbetsinkomstavdraget samt minskningen av pensionsinkomstavdraget.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Statsandelarna till kommunerna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde uppgår till uppskattningsvis 1,3 miljarder euro 2025. De ökar med ca 90 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Av statsunderstöden inom förvaltningsområdet riktas uppskattningsvis 208 miljoner euro till kommunerna, och understöden minskar med ca 40 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. Av indexhöjningen av statsandelarna inom förvaltningsområdet (3,4 %) beräknas det att 29 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin, och av indexhöjningen av finansieringen av yrkesutbildningen (2,6 %) ca 20 miljoner euro.

I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter stärkandet av den grundläggande utbildningen. Stödet för lärandet stärks också inom utbildning på andra stadiet. För ändamålet anvisas från och med 2025 permanent finansiering på 20 miljoner euro, varav uppskattningsvis ca 16 miljoner euro riktas till den kommunala ekonomin. Hemkommunsersättningen till privata utbildningsanordnare höjs till 100 procent. I statsbidragen till kommunerna föreslås 6 miljoner euro för fortbildning inom småbarnspedagogiken.

Minskningen av finansieringen av yrkesutbildning minskar kommunernas utgifter kalkylmässigt med uppskattningsvis 78 miljoner euro och den statliga finansieringen av den med ca 40 miljoner euro. Som ett led i avvecklingen av kommunernas normer lindras planeringsskyldigheterna inom yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen. En del av minskningarna av statsandelarna för driftskostnaderna för scenkonst och museer hänför sig till kommunerna. Av minskningen av understöden för byggande av idrottsanläggningar hänför sig uppskattningsvis över hälften till kommunerna.

Övriga förvaltningsområden

Statsunderstöden till kommunerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde minskar betydligt. Detta beror både på reformen av arbetskraftsservicen och på de sparåtgärder som gäller integrationsersättningarna.

I de kalkylerade integrationsersättningarna föreslås en besparing på 58 miljoner euro. De integrationsersättningar som betalas till kommunerna är dessutom föremål för andra besparingar på ca 10 miljoner euro 2025.

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde minskas finansieringen för främjande av gång och cykling med 1,2 miljoner euro 2025.

Inom miljöministeriets förvaltningsområde ökar kommunernas inkomster och utgifter till följd av ett program för att eliminera långtidsbostadslöshet som pågår fram till 2026. Det uppskattas att av programmets finansiering riktas hälften till kommunerna, dvs. uppskattningsvis 0,9 miljoner euro 2024 och 1,8 miljoner euro per år 2025—2026.

10.2. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

Budgetpropositionen innehåller ett stort antal åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin, av vilka de flesta har en nära neutral eller något stärkande nettoeffekt på den kommunala ekonomin. För nya eller mer omfattande uppgifter och skyldigheter anvisas en statsandel på 100 procent, och kommunerna kompenseras för konsekvenserna av sådana ändringar i beskattningsgrunderna som staten beslutat om. Som en del av sparbesluten våren 2024 slopas vissa uppgifter och skyldigheter för kommunerna.

Den sammanlagda effekten av de åtgärder som statsminister Orpos regering fastställt stärker den kommunala ekonomin med ca 270 miljoner euro 2025 jämfört med 2024. I budgetpropositionen för 2025 stärks den kommunala ekonomin med en ökning av statsandelarna på 277 miljoner euro, genom vilken man lindrar effekterna på statsandelarna av överföringskalkylen för social- och hälsovårdsreformen. I statsminister Petteri Orpos regeringsprogram riktas emellertid ett avdrag som

motsvarar en indexhöjning på en procentenhet till statsandelen för kommunal basservice också 2025. Dessutom görs en besparing på ca 20 miljoner euro i statsandelarna till kommunerna, eftersom åtgärds paketet för att minska kommunernas uppgifter och skyldigheter inte ser ut att nå upp till det mål som regeringen fastställde våren 2024. Det föreslås också att de kalkylerade ersättningar för integration som kommunerna får sänks 2025.

Indexfrysningarna och besparingarna i fråga om socialskyddsförmånerna har olika konsekvenser för den kommunala ekonomin. De minskar direkt kommunernas utgifter, men ökar samtidigt behovet av utkomststöd och minskar skatteintäkterna. På längre sikt bedöms åtgärderna öka sysselsättningen, vilket i sin tur ökar kommunernas skatteinkomster.

I granskningen har inte beaktats den lösning som gäller kanalisering av de besparingar som gäller socialskyddsfonderna och som beräknas öka kommunernas skatteinkomster och minska kommunarbetsgivarnas betalningsbörda med sammanlagt ca 80 miljoner euro 2025.

En detaljerad tabell över de statliga åtgärdernas konsekvenser för den kommunala ekonomin finns i bilaga 3 till kommunekonomiprogrammet från hösten 2024, som beretts samtidigt som budgetpropositionen.

11. Statsfinanserna utanför budgeten

11.1. Statliga fonder utanför budgeten

Staten har elva fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas uppgå till ca 3,45 miljarder euro och utgifterna till ca 3,7 miljarder euro. Fondekonomin nettounderskott uppgår till ca 250 miljoner euro. Det föreslås att sammanlagt 2,57 miljarder euro från fonderna intäktsförs i statsbudgeten 2025. En extra intäktsföring på 200 miljoner euro görs från Statens bostadsfond för finansieringen av det investeringsprogram som fastställts i regeringsprogrammet. Detta ökar intäktsföringen från fonderna till statsbudgeten och fondekonomin underskott. Den resterande intäktsföringen beror nästan helt och hållet på den överföring från Statens pensionsfond genom vilken 42 % av de pensionsutgifter som ingår i budgeten finansieras. Det föreslås att sammanlagt 613 miljoner euro i sin tur ska överföras till fonderna 2025. Största delen av denna överföring hänför sig till att Rundradion Ab:s verksamhet finansieras via statens televisions- och radiofond.

Statliga fonder utanför budgeten, miljoner euro

	2023	2024**	2025**
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	463	212	63
Inkomster av blandad natur	107	172	195
Pensionsavgifter	1 675	1 693	1 663
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	718	623	634
Överföringar från budgeten	580	594	613
Inkomster exkl. finansoperationer	3 543	3 294	3 168
Återbetalning av beviljade lån	1 700	151	280
Inkomster sammanlagt	5 243	3 445	3 448

Statliga fonder utanför budgeten, miljoner euro

	2023	2024**	2025**
Konsumtionsutgifter	254	264	235
Överföringsutgifter	1 051	860	833
Ränteutgifter	16	21	21
Överföringar till budgeten	2 115	2 798	2 570
Övriga utgifter	21	25	25
Utgifter exkl. finansoperationer	3 457	3 968	3 683
Beviljade lån samt övriga finansiella investeringar	1 491	57	18
Utgifter sammanlagt	4 948	4 025	3 701
Nettofinansieringsöverskott/nettofinansieringsunderskott	295	-580	-253

Statens bostadsfond (SBF)

Med stöd av den fullmakt som godkänts i statsbudgeten betalas av Statens bostadsfonds medel de lån, räntestöd och understöd som beviljas för social bostadsproduktion och de utgifter som föranleds av statsborgen för bostadslån. Utgifterna för fondens eventuella skulder betalas också ur fondens medel.

Fonden får sina medel av räntor och amorteringar på aravalån samt av borgensavgifter i anslutning till statsborgen. Finansiering för fonden kan även skaffas inom ramen för statens upplåning.

Vid ingången av budgetåret är fonden skuldfri och det finns inte något behov av medelsankaffning. Kapitalbeloppet av Statens bostadsfonds bostadslånefordringar uppgick vid utgången av 2023 till 2,0 miljarder euro. Den lånestock som omfattas av det räntestöd som betalas ur fonden uppgick vid utgången av 2023 till 21,7 miljarder euro och borgensstocken för hyres- och bostadsrättshuslån uppgick till 18,0 miljarder euro. Räntestödslånestocken för bostadssammanslutningar var 17,2 miljarder euro och ökade med ca 1 159 miljoner euro. BSP-lånestocken uppgick till ca 4,5 miljarder euro och ökade med ca 400 miljoner euro. Fondens borgensansvar beräknas vara ca 21 miljarder euro i fråga om räntestödslån, ca 1,7 miljarder euro i fråga om borgen för delar av ägarbostadslån och ca 160 miljoner euro i fråga om konverteringsborgen för gamla aravalån. Räntestödslånestocken har ökat under de senaste åren och förväntas öka ytterligare.

Det föreslås att fullmakten för nya räntestödslån som beviljas är 1 750 miljoner euro, att borgensfullmakten för byggnadslån för hyresbostäder är 100 miljoner euro och att borgensfullmakten för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag är 100 miljoner euro. Det föreslås att fullmakten för understöd, ackord och utvecklingspengar som betalas ur fonden är sammanlagt 31,3 miljoner euro. Enligt beräkningarna överförs 209,5 miljoner euro från fonden till statsbudgeten 2025.

Det föreslås att de borgensförbindelser som är i kraft för ägarbostäder vid utgången av 2025 får uppgå till sammanlagt högst 2,7 miljarder euro i fråga om fritt finansierade lån och BSP-lån.

Statens pensionsfond (SPF)

Med hjälp av Statens pensionsfond bereder man sig på finansiering av de framtida pensioner och därmed jämförbara andra förmåner som grundar sig på anställning hos staten och som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och på annan anställning som omfattas av finansieringen av statens pensionsskydd, och de utgifter som pensionsutgifterna föranleder staten ska jämnas ut under kommande år. Statens pensionsfond är till sin karaktär en buffertfond som ansvarar för placeringen av fondens tillgångar. Fondmedlen används inte direkt till betalning av pensioner, utan alla pensioner som omfattas av statens pensionssystem betalas av anslag som reserverats i statsbudgeten.

Av fondens inkomster överförs 42 % av statens årliga pensionsutgifter till statsbudgeten 2025. Överföringen till budgeten beräknas uppgå till 2,4 miljarder euro 2025. Till Statens pensionsfond inflyter 2025 ca 1,7 miljarder euro i pensionsavgifter. Fondens nettoavgiftsintäkter har blivit varaktigt negativa, dvs. det överförs mer medel till statsbudgeten än det inflyter inkomster från avgifter.

Fonden har ett fonderingsmål som föreskrivs i lagen om statens pensionsfond. Enligt lagen får fonden växa tills dess värde motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. Vid utgången av 2023 var statens pensionsansvar 101 miljarder euro.

Marknadsvärdet på Statens pensionsfonds investeringstillgångar var vid utgången av 2023 22,8 miljarder euro, vilket motsvarade ca 22,7 % av statens pensionsansvar vid utgången av 2023. Vid utgången av 2023 bestod 40,3 % av investeringsportföljen av ränteinvesteringar, 53,3 % av aktieinvesteringar och 8,0 % av övriga investeringar. Allokeringseffekten för derivat var -1,5 procent.

Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA)

Enligt 3 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966) får utvecklingsfondens medel användas för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklande av dessa åtgärder. År 2025 kommer utvecklingsfondens disponibla medel att uppgå till uppskattningsvis 109,2 miljoner euro när de poster som bedöms bli överförda från 2024 beaktas. I statsbudgeten för 2025 ingår ingen anslagsöverföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond.

I enlighet med regeringsprogrammet överfördes de understöd som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond till ramstyrningen av statsfinanserna 2024. Under 2025 beräknas 10 miljoner euro beviljas i understöd av fondens medel.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond består av Reserveringsfonden och den ekonomiskt självständiga forskningsfonden för kärnavfalls- och kärnsäkerhetsforskning.

Kapitalet i reserveringsfonden består av avgifter för kärnavfallshantering och vinst av fondens placeringsverksamhet. Avgifter för kärnavfallshantering ska betalas av dem som bedriver verk-

samhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Industrins Kraft Abp och Fortum Power and Heat Oy samt Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, som har låg- och medelaktiva kärnavfall efter nedmonteringen av forskningsreaktorn FiR 1. Målet med fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshanteringen finns till förfogande om de avfallshanterings-skyldiga inte uppfyller sina skyldigheter beträffande kärnavfallshanteringen. Reserveringsfonden balansräkning var enligt bokslutet för 2023 ca 2,8 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt och projekt som gäller forskningsinfrastruktur. De avgifter som samlats in hos innehavarna av kärnanläggningar och de avfallshanteringsskyldiga 2024 uppgår till ca 8,2 miljoner euro.

Enligt kärnenergilagen är den avgift som ska samlas in hos innehavarna av kärnanläggningar 390 euro 2024—2026 för varje megawatt av den nominella termiska effekten, och den avgift som ska samlas in hos avfallshanteringsskyldiga är 0,10 procent av det ansvarsbelopp som fastställts i enlighet med lagens 43 § 2 mom. 2024—2026.

De minskade avgifterna beror på den planmässiga minskningen av infrastrukturprojekt som finansieras med hjälp av forskningsprogram. Finansieringen av lokalkostnaderna för laboratoriedelen av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s kärnsäkerhetshus fortsätter dock till och med 2025. Driften av kraftverksenheten Olkiluoto 3 och Industrins Kraft Ab:s ökade beredskaps-skyldighet balanserar den minskning av de avgifter som samlas in hos avfallshanteringsskyldiga och som beror på att den ovannämnda koefficienten är mindre.

Försörjningsberedskapsfonden

Till den försörjningsberedskapsfond som sköts av Försörjningsberedskapscentralen intäktsförs den försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med punktskatten på elström och energi-produkter.

Intäkten av försörjningsberedskapsavgiften har minskat reellt med mer en fjärdedel under de senaste tio åren. Intäkten har under de senaste åren varit ca 40 miljoner euro per år och var 37,7 miljoner euro 2023. Intäkten av försörjningsberedskapsavgiften minskar framför allt när energi-effektiviteten förbättras och förbrukningen övergår till förbrukning med lägre försörjningsberedskapsavgift (t.ex. el) och förbrukning som är fri från försörjningsberedskapsavgift (t.ex. fast biomass).

Med fondens medel säkerställs för medborgarna, näringslivet och försvaret nödvändiga ekonomiska funktioner vid allvarliga störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden.

De viktigaste finansieringsobjekten är statens säkerhetsupplag och olika tekniska reservarrangemang, tryggnad av kritisk infrastruktur samt beredskapsplanering för de mest centrala verksamhetsställena inom försörjningsberedskapen.

Säkerhetsupplagen roteras genom handelstransaktioner vars avkastning varierar mycket.

Under räkenskapsperioden 2024 genomfördes inga nedskrivningar av omsättningstillgångar.

Fondens balansomslutning var i bokslutet för 2024 nästan 2,2 miljarder euro.

Statsgarantifonden

Syftet med statsgarantifonden är att säkerställa att de exportgarantier, borgensförbindelser och andra i 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998) avsedda förbindelser som ges av Finnvera Abp uppfylls.

Finnvera Abp:s exportgaranti- och specialborgensstock uppgick i slutet av 2023 till 23,2 miljarder euro. De utnyttjade ansvaren var 13,9 miljarder euro och de outnyttjade ansvaren (inklusive anbud) 9,3 miljarder euro, som till största delen kommer att utnyttjas under en period av flera år framöver. Ansvarsstocken minskade från slutet av föregående år med ca 0,7 miljarder euro. Av ansvaren hänförde sig 50 % till rederi- och varvssektorn, 15 % till skogssektorn och 17 % till telebranschen. Den kraftiga ansvarsökningen sedan 2014 har främst berott på varvens stora beställningar på kryssningsfartyg, som medfinansierats av Finnvera.

Den viktigaste enskilda koncentrationen utgörs av varvs- och rederisektorn, som kommer att förbli störst även i framtiden. Strävan är att stora risker eller riskkoncentrationer alltid ska skyddas i den mån det är möjligt. Skyddet mot risker sköts på samma sätt som tidigare genom återförsäkringsavtal som ingåtts med andra exportgarantianstalter och privata bolag, genom vilka försäkringsbolagen tar på sig en del av kreditrisken. Den potentiella kalkylerade maximiersättningen i fråga om avtalen vid utgången av 2023 var ca 1,3 miljarder euro, vilket omfattar ca 6 % av ansvarsstocken.

Fonden för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet som grundades 2015 förvaltar fonden för finansiell stabilitet, som står utanför statsbudgeten. Fonden består av resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter och insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter.

Kreditinstitutens stabilitetsavgifter redovisas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond (Single Resolution Fund, SRF). SRF har uppnått sin målnivå och inga nya avgifter samlas in efter 2024. Därefter ska avgifter till fonderna samlas in endast om fondmedlen underskrider målnivån.

Insättningsgarantifonden har uppnått sin målnivå 2024. Från och med 2025 samlas det årligen in medel till fonden, om fondens storlek underskrider fondens målnivå t.ex. för att utbetalningen av ersättningar ökar. Verket för finansiell stabilitet fattar beslut om betalning av ersättningar och ansvarar för utbetalningen av ersättningar till insättare, om det för att skydda insättarnas tillgodohavanden behövs medel ur insättningsgarantifonden.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond förvaltas av Transport- och kommunikationsverket. Sedan 2013 har det funnits en rundradioskatt för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyt-

tiga verksamhet. Överföringen från statsbudgeten till statens televisions- och radiofond uppgår till 609,1 miljoner euro 2025. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Av fondens medel används det belopp som behövs för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Överföringen till statens televisions- och radiofond är ett anslag utanför ramen.

Interventionsfonden för jordbruket

Ur interventionsfonden för jordbruket finansieras av Europeiska kommissionen reglerad interventionsverksamhet inom jordbruket. År 2025 bereder man sig på en måttlig intervention, men bedömningen av de faktiska kostnaderna är förenad med stor osäkerhet. Detta beror på att risken för förväntade störningar på marknaden har ökat särskilt på grund av att krisen i Ukraina har fortsatt och på grund av kriget i Gaza. Med överföringar från statsbudgeten till interventionsfonden täcks sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket. År 2025 beräknas de utgifter som staten ska svara för uppgå till 400 000 euro, vilket närmast utgörs av utgifter för interventionslagring. Beloppet täcks genom en överföring från statsbudgeten.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska det för att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala brandskyddsavgift. Brandskyddsavgifterna intäktsförs till Brandskyddsfonden, som delar ut dem i form av understöd för projekt och verksamhet som stöder förebyggandet av eldsvådor och räddningsverksamheten. Inflödet av brandskyddsavgifter 2025 beräknas uppgå till ca 13 miljoner euro.

Enligt riktlinjerna av brandskyddsfondens styrelse riktas finansieringen särskilt till forsknings- och utvecklingsverksamhet, stödjande av organisationer inom räddningsbranschen och säkerställande av avtalsbrandkårens verksamhetsförutsättningar.

Miljöskadefonden

Miljöskadefonden är en ny fond utanför statsbudgeten som inleder sin verksamhet den 1 januari 2025. Ur fonden betalas ersättning för kostnaderna för bekämpning av miljöförorening och återställande av förorenad miljö samt för skador som orsakats då ersättning inte kan tas ut av den egentliga ansvariga parten till exempel på grund av insolvens eller för att det inte har kunnat utredas vem den ansvariga parten är. Dessutom ska det ur fonden beviljas understöd enligt prövning för anskaffningar som avser verksamhet för bekämpning av miljöskador till de aktörer som ansvarar för ordnandet av räddningsväsendet.

Fondmedlen för betalning av ersättningarna samlas in hos verksamhetsutövare med verksamhet som medför risk för förorening genom miljöskadeavgifter som tas ut årligen eller som är av engångsnatur. År 2025 uppgår intäkterna av miljöskadeavgifterna av engångsnatur till uppskattningsvis ca 4 miljoner euro. Årliga miljöskadeavgifter tas ut för första gången 2026. Avgiften tas alltid ut för den verksamhet som bedrivits under det föregående året.

När Oljeskyddsfondens verksamhet upphör 2024, överförs de återstående medlen till Miljöskadefonden. Summan är uppskattningsvis ca 3,4 miljoner euro.

NTM-centralen i Södra Österbotten är avgiftsmyndigheten för miljöskadeavgiften. NTM-centralens resursbehov när det gäller förvaltningen av skyldigheten att betala miljöskadeavgift och uttaget av avgifter är 1 årsverke, dvs. ca 75 000 euro/år, som täcks med de medel som flyter in av miljöskadeavgifter till Miljöskadefonden. Inflödet av medel till fonden börjar under 2025 i och med verkställandet av avgiftsförfarandet och i och med att avgifterna förfaller till betalning, varför man under fondens första verksamhetsår, dvs. 2025, bereder sig på att täcka dessa kostnader med ett anslag på 75 000 euro. Efter att fonden inlett sin verksamhet medför dessutom förvaltningen av informationssystemet enligt en preliminär uppskattning årliga kostnader på 20 000 euro, och det beloppet betalas av fondens medel.

Det administrativa arbete som miljöskadefonden kräver är i samma storleksordning som i de tidigare systemen. Med beaktande av att Oljeskyddsfonden arbetar med en sekretariatspersonal på ca 1,4 årsverken plus köpta tjänster samt med beaktande av omfattningen av det nuvarande försäkringssystemets organisation och omfattningen av det föreslagna systemet med en miljöskadefond, är sekretariatets resursbehov ca 3 årsverken, när man också beaktar de köpta tjänsterna. Kostnaderna för dessa personalresurser, anskaffning av lokaler, information och IKT-förbindelser uppgår till 240 000 euro på årsnivå när verksamheten har etablerats.

För de understöd som beviljas för anskaffningar som avser verksamhet för bekämpning av miljöskador används ett anslag som överförs från statsbudgeten till fonden. Anslaget storlek kan variera från år till år. Statsunderstöd kan beviljas välfärdsområdena och Helsingfors stad samt Ålands landskapsregering och kommunerna på Åland.

Kapitalgränsen för miljöskadefonden är 30 miljoner euro. Om gränsen överskrids avbryts uppbörderna av miljöskadeavgiften tills fondens kapital har sjunkit till 15 miljoner euro. Ersättning för skador som orsakats och kostnader för bekämpning och återställande som föranletts av ett och samma föroreningsfall eller av någon annan motsvarande störning betalas till ett belopp av högst 30 miljoner euro.

11.2. Affärsverken

De statliga affärsverkens verksamhet 2025

Affärsverk (koncern)	Omsättning mn €	Räkenskapsperiodens resultat % av om- sättningen	Avkastning på investerat kapital (%)	Soliditets- grad (%)	Investe- rings- utgifter mn €	Personal antal		
Senatfastig- heter (koncern) ¹⁾	629 994	-1 1	30 31	5 3	1,4 1,4	49 49	555 1 100	598 1 323

De statliga affärsverkens verksamhet 2025

Forststyrelsen	120	2	135	113	5,4	99	13	181
(koncern)	451	6	146	32	6,1	98	32	590
Sammanlagt	1 445		177				1 132	1 913

¹⁾ Senatkoncernen består av Senatfastigheter och Försvarsfastigheter och inbegriper inte Senatfastigheters dotter- och intressebolag.

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. På Senatfastigheter tillämpas lagen om statliga affärsverk (1062/2010). På Forststyrelsen tillämpas inte motsvarande lag, utan den omfattas av lagen om Forststyrelsen (234/2016) och lagen om statens skogsbruksaktiebolag (235/2016).

Forststyrelsen har till uppgift att använda, vårda och skydda statens direktägda obebyggda jord- och vattenegendom som är i Forststyrelsens besittning. Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet och sköter lagstadgade offentliga förvaltningsuppgifter med budgetmedel. Skogsbruk och annan affärsverksamhet som sker på marknadsvillkor ska Forststyrelsen bedriva genom de dotterbolag som den äger. Forststyrelsens affärsverksamhet inom skogsbruket har bolagiserats till Metsähalitus Metsätalous Oy, som helt och hållet ägs av staten. Forststyrelsen besitter totalt ca 12,6 miljoner hektar statsägda land- och vattenområden med ett balansvärde på ca 4,0 miljarder euro. Av detta är ca 2,6 miljarder euro grundkapital för affärsverksamhet med avkastningskrav. År 2025 uppgår den prognostiserade omsättningen för Forststyrelsens affärsverksamhetskonzern till 451 miljoner euro och årsresultatet är 146 miljoner euro. Intäktsföringen till staten föreslås uppgå till 125 miljoner euro 2025.

Senatkoncernen omfattar Senatfastigheter samt Försvarsfastigheter, som inledde sin verksamhet vid ingången av 2021. Koncernens affärsverksamhet grundar sig på utveckling av arbetsmiljöer och fastighetsförmögenhet, uthyrning av lokaler samt tillhandahållande av lokaltjänster till kunderna. Affärsverket kan tillhandahålla tjänster också för sådana sammanslutningar vars verksamhet huvudsakligen finansieras med anslag som tagits in i statsbudgeten. Det föreslås att Senatkoncernen intäktför 36 miljoner euro till staten 2025. Som investeringsfullmakt för koncernen föreslås 580 miljoner euro. På grund av det kraftigt försämrade säkerhetsläget i Europa har lokalbehoven för de myndigheter som garanterar försvaret och Finlands säkerhet ökat klart och tidtabellen för genomförandet av projekt skärpts. Försvarsbudgeten har utökats och för Försvarsmakten och andra centrala säkerhetsmyndigheter, såsom polisen och Gränsbevakningsväsendet, har det reserverats hyrespengar för centrala investeringar. Genomförandet av dessa investeringar förutsätter en hög nivå på investeringsfullmakten för Senatkoncernen också under de kommande åren. Investeringsplanerna är förknippade med större osäkerhet än vanligt i synnerhet i fråga om Försvarsmaktens investeringsbehov, vilket beror på internationella avtal (Nato och DCA). För koncernens fastighetsförsäljningar föreslås ett mål på 78 miljoner euro.

Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk 2025, mn euro

Affärsverk	Senatkoncernen	Forststyrelsen	Sammanlagt
Intäktsföringar i budgeten			
— borgensavgifter	0,0	-	
— intäktsföring av vinst	36,0	125,0	161,0
Sammanlagt	36,0	125,0	161,0
Anslag för särskilda uppgifter	-	55,3	55,3

11.3. Statens ägarpolitik

Utgångspunkten för statens ägarpolitik är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Det primära målet för statens ägarpolitik och ägarstyrning är att utveckla bolagen, att långsiktigt stödja ett ökat ägarvärde och att trygga en stabil utdelningsnivå.

I sin ägarstyrning fördelar staten uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare i enlighet med aktiebolagslagen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande fullmakter som riksdagen beviljat. Ansvarsfull affärsverksamhet är viktigt för att öka ägarvärdet och staten förväntar sig att bolagen ska vara föregångare inom detta område. Ansvarsfullheten ska ingå i de statsägda bolagens strategi, affärsmodell och ersättningar till ledningen.

11.4. Saldot för de offentliga samfunden samt deras skulder**Saldot och skulderna för de offentliga samfunden i förhållande till BNP fördelade enligt de centrala sektorerna och enheterna utanför de centrala sektorerna**

	2022	2023	2024	2025
Offentliga samfund sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-0,4	-2,9	-3,7	-3,2
Skulder i förhållande till BNP	73,5	76,6	81,7	84,0
Centrala sektorer sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	-0,4	-2,6	-3,3	-2,8
Skulder i förhållande till BNP	71,5	74,4	79,2	81,2
Utomstående enheter sammanlagt				
Saldo i förhållande till BNP	0,0	-0,2	-0,3	-0,4
Skulder i förhållande till BNP	2,0	2,2	2,5	2,8

12. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl och totala balansräkning

Avsnittet innehåller statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2024 och består av intäkts- och kostnadskalkylerna samt balansräkningarna för budgetekonomin, de

statliga fonderna utanför budgetekonomin (11 st.) samt de statliga affärsverkskoncernerna (Forststyrelsen, Senatfastigheter och Försvarsfastigheter), och den totala balansräkningen den 30 juni 2024. Syftet med de totala kalkylerna är att man ska få en översiktlig helhetsbild av den del av statsfinanserna som direkt styrs av riksdagen och statsrådet (staten som juridisk person).

Interna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder i budgetekonomin och i statliga fonder som står utanför budgetekonomin elimineras från bokföringstransaktionerna genom utnyttjande av särskilt fastställda affärsbokföringskonton och partnerkoder för interna poster. De statliga affärsverkskoncernernas intäkter och kostnader samt fordringar och skulder elimineras på basis av de siffror som de rapporterat.

12.1. Statens totala intäcks- och kostnadskalkyl för tiden 1.1—30.6.2024

Staten, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och statens affärsverkskoncerner upprättar inte något officiellt mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Verksamhetens underskott enligt den totala intäcks- och kostnadskalkylen för tidsperioden 1.1—30.6.2024 är således inte direkt jämförbart med skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna under hela året. Exempelvis vissa utgifter som ska betalas i slutet av året har inte periodiserats som kostnader för början av året.

Under början av 2024 ökade skatterna och avgifterna av skattenatur med 1 167 miljoner euro jämfört med motsvarande tidpunkt 2023. Välfärdsområdenas kostnader inom överföringsekonomin ökade med 2 857 euro och på motsvarande sätt minskade lokalförvaltningens kostnader inom överföringsekonomin med 245 miljoner euro.

Som största ingående delområde har budgetekonomin en central inverkan på totala kalkylerna. Underskottet i statens totala intäcks- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2024 var 8 465 (6 966) miljoner euro och det har ökat med 1 499 miljoner euro. Fondernas och affärsverkens resultat har förbättrats jämfört med året innan.

Enligt den totala intäcks- och kostnadskalkylen blir underskottet på grund av de elimineringar som görs i den totala kalkylen 757 (696) miljoner euro större än det direkt sammanräknade underskottet i statens budgetekonomi, fondernas och affärsverkskoncernernas separata rapportering.

Överskotten och underskotten under granskningsperioderna 1.1—30.6.2024 och 1.1—30.6.2023 (mn euro)

	Verksamhetens underskott i budgetekonomin	Fondernas överskott	Affärsverkskoncernernas vinst	Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna
1—6/2023	-6 966	689	75	-6 899
1—6/2024	-8 465	963	155	-8 104

I den totala intäcks- och kostnadskalkylen presenteras de ingående delområdenas intäcks- och kostnadskalkyler, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom delområdet i fråga

har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan olika delområden i en egen kolumn.

Statens totala intäcks- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	1.1— 30.6.2024	1.1— 30.6.2023
INTÄKTER AV VERKSAMHET						
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	450 964	117 106	223 482	3 425	788 126	656 075
Hyror och serviceintäkter	14 744	1 525	504 770	472 239	48 800	80 726
Övriga intäkter av verksamheten	369 994	1 196 351	49 213	448 085	1 167 473	1 194 614
KOSTNADER FÖR VERKSAMHETEN						
Material, förnödenheter och varor						
Köp under räkenskapsperioden	327 906	120 625	75 136	139	523 528	498 857
Ökning (-) eller minskning (+) av lager	924	-32 009	2 811	0	-28 274	-72 093
Personalkostnader	2 962 094	6 881	79 438	438 569	2 609 843	2 510 897
Hyror	501 626	2 220	68 871	472 239	100 478	108 576
Köp av tjänster	1 660 709	37 519	203 392	12 498	1 889 122	1 915 627
Övriga kostnader	807 940	9 820	57 494	304	874 950	1 004 134
Ökning (-) eller minskning (+) av produktlager	25	0	0	0	25	31
Tillverkning för eget bruk	-48 850	0	0	0	-48 850	-58 394
Avskrivningar	688 346	8 775	152 223	0	849 344	790 982
ÅTERSTOD I	-6 065 018	1 161 152	138 101		-4 765 765	-4 767 200
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Finansiella intäkter	928 739	423 012	6 995	78 541	1 280 205	1 109 746
Finansiella kostnader	-1 379 326	-66 767	-15 951	15 041	-1 447 003	-1 742 958
Andel av intresseföretags resultat ²⁾			2 865		2 865	495
EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Extraordinära intäkter	23 929	184			24 112	16 263
Extraordinära kostnader	15 781				15 781	-905

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	1.1— 30.6.2024	1.1— 30.6.2023
ÅTERSTOD II	-6 507 457	1 517 581	132 011		-4 921 366	-5 384 559
ÖVERFÖRINGS- EKONOMINS INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Intäkter						
Från lokalförvaltningen	7 055				7 055	7 227
Från Europeiska unionens institutioner och andra organ	1 087 276				1 087 276	794 258
Överföringsekonomins övriga intäkter	1 188 769		23 382	1 166 379	45 773	31 205
Kostnader						
För lokalförvaltningen exkl. välfärdsområdes- förvaltningen	3 652 954	8 332			3 661 286	3 906 538
För välfärdsområdes- förvaltningen	15 158 759	2 290			15 161 049	12 303 665
För socialskydds- fonderna	8 087 500				8 087 500	7 904 561
För näringslivet	1 449 111	158 095		23 379	1 583 827	1 354 528
För icke-vinstsyftande samfund	1 624 744	66 640			1 691 384	1 725 741
För hushållen	2 990 574	9 830			3 000 403	2 455 734
För Europeiska unionens institutioner och andra organ	900 689				900 689	1 400 704
För utlandet	499 987				499 987	534 103
Överföringsekonomins övriga kostnader	3 049 771	337 737		336 200	3 051 308	2 899 111
ÅTERSTOD III	-41 638 446	934 656	155 393		-41 418 696	-39 036 553
INTÄKTER AV SKATTER OCH OBLIGATORISKA AVGIFTER						
Skatter och avgifter av skattenatur	33 055 216	27 998		-113 013	33 196 228	32 028 844
Övriga obligatoriska av- gifter	117 975				117 975	108 809
	33 173 191	27 998		-113 013	33 314 203	32 137 653

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	1.1— 30.6.2024	1.1— 30.6.2023
Minoritetsandelar ²⁾			17		17	22
RÄKENSKAPS- PERIODENS ÖVER- SKOTT/ UNDERSKOTT	-8 465 254	962 654	155 410	757 287	-8 104 477	-6 898 878

¹⁾ Staten, fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken upprättar inte något mellanboksut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen.

²⁾ Raderna Andel av intresseföretags resultat och Minoritetsandelar inbegriper även affärsverkskoncernernas uppgifter.

De viktigaste förändringarna i posterna i statens totala intäkts- och kostnadskalkyl när början av 2024 jämförs med motsvarande tidpunkt 2023:

— Verksamhetens intäkter ökade med 73 miljoner euro och uppgick till 2 004 (1 931) miljoner euro.

— Kostnaderna för verksamheten ökade med 72 miljoner euro och uppgick till 6 770 (6 699) miljoner euro.

— De finansiella kostnaderna minskade med 296 miljoner euro och uppgick till 1 447 (1 743) miljoner euro. Den största effekten har emissionsdifferensen på skulder i euro.

— De finansiella intäkterna ökade med 170 miljoner euro och uppgick till 1 280 (1 110) miljoner euro. Av ökningen berodde 88 miljoner euro på räntor på fordringar i euro.

— Överföringsekonomins kostnader ökade med 3 153 miljoner euro jämfört med året innan. Störst var ökningen i fråga om avgifterna till välfärdsområdesförvaltningen, 2 857 miljoner euro. Å andra sidan minskade kostnaderna för lokalförvaltningen med 245 miljoner euro och för Europeiska unionens institutioner och andra organ med 500 miljoner euro.

— Intäkterna av skatter och avgifter av skattenatur ökade med 1 167 miljoner euro och uppgick till 33 196 miljoner euro. Ökningen beror till största delen på ökade förvärvs- och kapitalinkomstskatter.

12.2. Statens totala balansräkning 30.6.2024

Egendomsstrukturen i den totala balansräkningen avviker från egendomsstrukturen i balansräkningen för statens budgetekonomi. Affärsverkskoncernernas tillgångsposter, såsom byggnader och markområden, syns i balansräkningen för statens budgetekonomi som placeringar i affärsverkskoncernernas grundkapital. I den totala balansräkningen rapporteras de däremot enligt tillgångspostens karaktär.

Slutsumman av statens totala balansräkning var 102 442 miljoner euro och har ökat med 5 251 (4 244) miljoner euro under perioden 30.6.2023—30.6.2024. Beloppet av främmande kapital var 173 983 miljoner euro och ökade med 13 695 (13 894) miljoner euro. Finansieringstillgångarna ökade med 7 959 (- 4 757) miljoner euro i förhållande till jämförelseperioden och uppgick den 30

juni 2024 till 10 942 (2 983) miljoner euro. Å andra sidan minskade beloppet av övriga placeringar i euro med 5 183 miljoner euro. Det är fråga om placeringar både med och utan säkerhet. Den stora variationen i de likvida medlen under kalenderåret hänför sig till stor del till upplåning och lån som förfaller till betalning.

I den totala balansräkningen presenteras både de ingående helheternas balansräkningar, där effekterna av de interna bokföringstransaktionerna inom helheterna har beaktats, och en kombination av dessa. I kalkylen presenteras eliminering av bokföringstransaktioner mellan olika delområden i en egen kolumn.

Statens totala balansräkning 30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2024	30.6.2023
AKTIVA						
NATIONAL- FÖRMÖGENHET						
Mark- och vatten- områden	52 684		1 076 264	3 664	1 125 284	1 105 987
Byggnadsmarks- och vattenområden	19 092		32 296		51 388	48 693
Byggnader	420 111		267 492		687 602	685 261
Övrig national- förmögenhet	64 644				64 644	62 389
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	66 365				66 365	42 183
ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR						
Immateriella rättigheter	33 655	49	1 195		34 898	33 772
Övriga utgifter med lång verkningstid	821 470		8 995		830 466	767 168
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	417 703		5 260		422 962	439 873
MATERIELLA TILLGÅNGAR						
Mark- och vatten- områden	8 472	1 182	2 897 816		2 907 470	2 901 374
Byggnadsmarks- och vattenområden	1 189 482		439 014		1 628 496	1 587 351
Byggnader och konstruktioner	253 325	3 448	3 199 689		3 456 462	3 226 632
Anläggningar	17 912 078		70 214		17 982 292	17 930 713

Statens totala balansräkning 30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2024	30.6.2023
Maskiner och anordningar och inventarier	658 774	10 174	18 113		687 061	670 310
Övriga materiella tillgångar	10 927	37 905	166 461		215 292	151 393
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	1 627 471	13	776 250	48 901	2 354 833	2 206 418
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
Värdepapper som ingår i anläggningstillgångarna	17 041 997	333 696	5 463		17 381 156	15 346 982
Grundkapital i affärsverkskoncerner och kapital som placerats såsom övrigt eget kapital	6 105 269			6 105 269		
Placeringar i euro	4 292 718	16 612 676			20 905 394	20 708 413
Placeringar i utländsk valuta		5 308 662			5 308 662	5 363 217
Andelar i ägarintresseföretag ²⁾			234 068		234 068	238 520
Fordringar på ägarintresseföretag ²⁾						
ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR SAMMANLAGT						
	50 373 340	22 307 806	7 822 537		74 349 513	71 572 138
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGS- TILLGÅNGAR OMSÄTTNINGS- TILLGÅNGAR						
Material och förnödenheter	543 409				543 409	563 156
Halvfärdig produktion	3 914				3 914	4 732
Färdiga produkter/Varor	71 893	1 533 071	15 275		1 620 239	1 575 558
Övriga omsättningstillgångar			23 052		23 052	29 098

Statens totala balansräkning 30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2024	30.6.2023
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR						
Långfristiga fordringar	5 465 033	15 777	41 597	1 955 000	3 567 407	3 486 720
KORTFRISTIGA FORDRINGAR						
Kundfordringar	72 128	56 325	61 442	27 296	162 600	129 755
Lånefordringar	300 000	139 979		300 000	139 979	1 611 228
Resultatregleringar	45 258	161 885	49 621	111 958	144 805	124 192
Övriga kortfristiga fordringar	232 565	173 721	8 276	4 859	409 702	222 801
Förskottsbetalningar	2 637 150	4 995			2 642 145	1 810 639
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I FINANSIERINGS-TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA PLACERINGAR						
Köp av obligationslån i euro		143 679			143 679	196 818
Övriga placeringar i euro	5 753 846				5 753 846	10 936 503
Köp av obligationslån i utländsk valuta						
KASSA, BANKTILLGODOHAVANDEN OCH ANDRA FINANSIERINGSMEDEL						
	10 134 687	5 675 039	397 495	5 264 980	10 942 240	2 982 774
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGSTILLGÅNGAR SAMMANLAGT						
	25 259 883	7 904 470	596 756		26 097 017	23 673 975
AKTIVA SAMMANLAGT						
	76 256 119	30 212 276	9 795 345	13 821 928	102 441 813	97 190 625
PASSIVA EGET KAPITAL						
Statens kapital 1.1.1998	-30 048 198				-30 048 198	-30 048 198
Kapital för statliga fonder utanför statsbudgeten		-25 435 394			-25 435 394	-23 893 578

Statens totala balansräkning 30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2024	30.6.2023
Affärsverkskoncerner- nas kapital			6 108 935	6 108 934		
Budgetöverföringar		-806 800		-806 800		
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskaps- perioder	-64 026 267	55 022 103	939 587	-63 500	-8 001 077	-2 292 726
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-8 465 254	962 654	155 410	757 287	-8 104 477	-6 898 878
MINORITETS- ANDELAR						
Minoritetsandelar ²⁾			4 586		4 586	4 631
FONDKAPITAL						
Övriga statliga fonder och donerade medel	10 804				10 804	10 701
RESERVER						
Reserver			32 316		32 316	20 781
FRÄMMANDE KAPITAL						
LÅNGFRISTIGT						
Upptagna lån i euro	139 985 515	349 023	1 988 051	1 955 000	140 367 589	128 340 493
Upptagna lån i utländsk valuta	588				588	609
Långfristiga resultatreg- leringar	203 855				203 855	66 323
Övriga långfristiga skulder	255 862				256 399	301 119
KORTFRISTIGT						
Amorteringar som betalas under följande räkenskapsperiod	4 087 045				4 087 045	5 832 866
Samlingskonton för statliga fonder utanför statsbudgeten	5 264 980			5 264 980		
Kortfristiga lån	21 008 944		304 545	300 000	21 013 489	18 286 017
Främmande medel som förvaltas av staten	439 690				439 690	410 011
Erhållna förskott	262 770		66 519	48 901	280 388	353 896
Leverantörsskulder	453 005	26 011	63 708	5 804	536 920	382 345
Resultatregleringar	1 974 959	26 665	88 851	4 369	2 086 105	1 568 366
Övriga kortfristiga skulder	4 847 863	68 015	42 300	246 953	4 711 225	4 745 849
Felkonton	-40				-40	-4

Statens totala balansräkning 30.6.2024 (1 000 euro)¹⁾

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverks- koncerner	Elimineringar	30.6.2024	30.6.2023
FRÄMMANDE						
KAPITAL						
SAMMANLAGT	178 785 035	469 714	2 554 511	7 826 007	173 983 253	160 287 892
PASSIVA						
SAMMANLAGT	76 256 119	30 212 276	9 795 345	13 821 928	102 441 813	97 190 625

¹⁾ Staten upprättar inte något mellanbokslut över situationen i slutet av juni. Det kan därför förekomma att de totala kalkylerna inte överensstämmer på grund av skillnader i periodiseringen. Av denna orsak stämde posterna för eget kapital och övrigt eget kapital i fråga om statens budgetekonomi respektive affärsverkskoncernerna inte överens 30.6.2023 och 30.6.2024, och det fanns summor kvar på dessa konton.

²⁾ Raderna Andelar i ägarintresseföretag, Fordringar på ägarintresseföretag och Minoritetsandelar inbegriper affärsverkskoncernernas uppgifter.

12.3. Statliga borgensförbindelser och statsgarantier utanför balansräkningen

De totala åtagandena utanför balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken var enligt statsbokslutet 2023 sammanlagt 256,3 miljarder euro. Statens pensionsansvar, dvs. ca 101,0 miljarder euro, utgjorde det största enskilda åtagandet.

Gällande statliga borgensförbindelser och statsgarantier som belastar staten uppgick den 30 juni 2024 till sammanlagt 69,6 miljarder euro. Ökningen från årsskiftet var nästan 2,6 miljarder euro och den berodde huvudsakligen på att Statens bostadsfonds och Finnveras borgensförbindelser och garantier ökade. Med stöd av gällande lagstiftning och riksdagsbeslut uppgick det disponibla maximibeloppet för statliga borgensförbindelser och statsgarantier till sammanlagt 139,1 miljarder euro 30.6.2024 (149,2 miljarder euro 31.12.2023). Minskningen av det kalkylerade disponibla maximibeloppet berodde närmast på borgensarrangemang som upphörde vid årsskiftet. Det kalkylerade maximibeloppet ökade dock i fråga om Statens bostadsfonds studielånestock och Finlands Banks ansvar med sammanlagt cirka 1,1 miljarder euro.

Statens bostadsfond utgör den huvudsakliga delen av borgensstocken för statliga fonder utanför statsbudgeten, och dess borgensstock uppgick till sammanlagt 18,5 miljarder euro den 30 juni 2024. Största delen av dessa borgensförbindelser hänför sig till räntestödda bygg- och ombyggnadslån för hyres- och bostadsrättshus.

Ansvarsbeloppen för statsborgen och statsgarantier som beviljats till följd av covid-19-pandemin och restriktionerna i samband med den har börjat minska när nya lån inte längre har lyfts inom ramen för programmen och lån har återbetalats i förtid. De gällande borgensförbindelserna i samband med pandemin hänför sig till de krishanteringsinstrument som inrättats inom ramen för EU och försäkringsskyddet i fråga om vaccin mot covid-19.

Gällande borgensförbindelser och statsgarantier samt det disponibla maximibeloppet 30.6.2024 (md euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Disponi- belt maximi- belopp
Finnvera	22,6	22,6	27,7	30,3	32,6	31,6	32,1	33,3	33,2	34,3	73,2
Studielån	2,0	2,3	2,7	3,4	4,0	4,5	5,0	5,3	6,0	6,3	6,7
EFSF ¹⁾	6,2	6,3	7,0	7,0	7,0	6,8	6,6	6,8	6,7	6,7	14,0
Finlands Bank	0,5	0,6	0,4	0,5	0,6	0,6	0,8	0,8	0,9	0,9	7,8
Statliga fonder ²⁾	12,3	13,2	13,8	14,6	15,5	16,5	17,7	18,3	19,2	20,3	25,0
Covid-19- stöd- åtgärder ³⁾						1,4	1,4	1,4	1,3	0,7	1,0
Övriga ⁴⁾	0,6	1,1	0,6	0,8	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4	0,4	11,5
TOTALT	44,2	46,1	52,3	56,6	60,2	62,0	64,2	66,3	67,7	69,6	139,14

¹⁾ Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten

²⁾ Innehåller Statens bostadsfond, Gårdsbrukets utvecklingsfond och Försörjningsberedskapsfonden, vilkas borgensstock Statens bostadsfond utgör största delen av.

³⁾ Inbegriper statliga borgensförbindelser och statsgarantier som på grund av coronavirusepidemin beviljats för Europeiska kommissionens medelsanskaffning (stödinstrumentet SURE), Europeiska investeringsbanken (garantifonden EU Covid-19, den senaste informationen om avtalsstocken är från den 31 mars 2024), inhemska rederiföretag och flygföretag och en försäkringsgaranti som beviljas försäkringsbolagen för vaccin mot covid-19.

⁴⁾ Inbegriper energibolagens låne- och garantiprogram, borgensprogrammet för elbolagens likviditetslån, back-to-back-borgen för låneprogrammet Invest EU, finansiellt stöd till Ukraina, borgensförbindelser för Fonden för industriellt samarbete Ab (Finnfund), borgensförbindelser för Nammo Vihtavuori Oy, borgensförbindelser för Finavia Abp, försäkringsgarantin för undantagsförhållanden till försäkringsanstalter och garantier för konstutställningar. Det disponibla maximibeloppet inbegriper en försäkringsgaranti på 10 miljarder euro, vars syfte är att säkerställa att de skadeförsäkringar som är nödvändiga med tanke på befolkningens försörjning eller tryggheten av näringslivet kan fås under undantagsförhållanden.

12.4. Det eftersatta underhållet av trafikleder

Det på anskaffningsutgifterna baserade balansvärdet för infrastrukturen i anslutning till trafikleder uppgick till 20,4 miljarder euro den 31 december 2023. Trafiklederna utgjorde 40,4 % av statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, som tillsammans utgjorde 50,5 miljarder euro.

Statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar 31.12 åren 2014—2023 (md euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Trafikledskonstruktioner och mark	19,6	19,6	19,8	19,9	20,1	20,0	20,2	20,3	20,4	20,4
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar	22,5	22,7	23,1	23,1	24,7	25,0	25,6	25,8	26,9	27,4
Övriga anläggningstillgångar	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,1	2,3	2,4	2,4	2,6
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar sammanlagt	43,8	44,1	44,7	44,8	46,8	47,1	48,1	48,5	49,8	50,5

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2023 (mn euro)

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring
2000	291	399	-107	282	203	78	5	15	-10	578	617	-38
2001	224	399	-175	143	211	-68	6	16	-10	372	626	-253
2002	591	488	103	250	224	26	15	14	1	857	726	131
2003	398	508	-110	290	229	61	8	14	-6	696	751	-55
2004	628	555	73	348	137	211	1	14	-12	977	706	271
2005	420	582	-161	303	148	155	6	12	-6	729	742	-13
2006	425	609	-184	255	141	115	11	12	0	692	761	-69
2007	455	633	-178	256	153	103	9	11	-2	721	797	-77
2008	642	484	158	363	162	202	6	12	-6	1 011	658	353
2009	753	507	245	357	179	178	5	12	-7	1 115	699	416
2010	542	515	27	381	239	142	29	10	19	951	764	188
2011	619	536	83	320	243	76	5	10	-5	944	789	155
2012	504	560	-56	372	246	126	0	10	-9	877	816	61
2013	481	562	-81	412	160	252	8	10	-2	901	732	169
2014	729	579	149	427	162	266	8	10	-2	1 164	751	413
2015	559	596	-38	259	174	85	6	11	-5	823	781	43
2016	629	610	20	315	187	127	19	9	9	963	807	156
2017	589	630	-41	302	197	105	17	10	8	908	837	71
2018	802	649	154	314	207	107	23	10	13	1 140	866	274
2019	512	644	-132	197	213	-16	42	11	31	751	868	-116
2020	790	649	141	308	220	88	27	12	16	1 125	881	244
2021	589	681	-91	363	226	137	16	13	2	968	920	48
2022	571	688	-117	509	234	275	21	14	7	1 102	936	166
2023	511	702	-191	396	243	153	13	14	-1	920	959	-40
	13 255	13 765	-510	7 724	4 739	2 984	308	285	23	21 287	18 790	2 497

Investeringarna i trafikledsegenom innehåller både nyinvesteringar och ersättnings- och reparationsinvesteringar. Trots att det på anskaffningsutgifterna för hela trafikledsegenomen baserade balansvärdet ökat är vägtrafiklederna föremål för eftersatt underhåll. Avskrivningarna för vägtrafiklederna har under granskningsperioden varit ca 510 miljoner euro större än investeringarna. Den negativa skillnaden mellan investeringarna och avskrivningarna kan vid en granskning som baserar sig på anskaffningsutgifterna anses som den lägsta siffran för det eftersatta underhåll som uppkom på 2000-talet. På 2000-talet har investeringarna i banleder i sin tur varit ca 2 984 miljoner euro större än avskrivningarna och investeringarna i vattenleder 23 miljoner euro större än avskrivningarna.

12.5. Statens investeringar

I tabellen nedan har de investeringar som under åren 2018—2023 och början av 2024 gjorts inom budgetekonomin samt av fonderna utanför budgeten och av statens affärsverkskoncerner sammanställts. Budgetekonomins investeringar har presenterats som nettoutfallet av investeringarna i nationalförmögenheten och anläggningstillgångarna och av andra långfristiga placeringar samt av långfristiga fordringar, till de delar en skrivning i budgeten har gjorts. Halvfärdiga anläggningar har presenterats som färdiga anläggningar i tabellen. I förskottsbetalningarna ingår diverse mindre betydande anskaffningar av anläggningstillgångar. När det gäller fondernas investeringar har de beräknats som nettoutfallet av placeringarna i anläggningstillgångar och andra långfristiga placeringar, omsättningstillgångar och långfristiga fordringar korrigerade med beloppet av avskrivningarna. De investeringar som gäller affärsverkskoncernerna är beloppet av de investeringar som Forststyrelsen och Senatfastigheter har uppgett.

Under granskningsperioden 2018—2023 uppgick budgetekonomins totala investeringar till i genomsnitt 1,6 miljarder euro om året och affärsverkskoncernernas investeringar till i genomsnitt 448 miljoner euro om året. Budgetekonomins reella investeringar var i sin tur ca 1,4 miljarder euro om året under granskningsperioden. De investeringar i värdepapper som ingår i anläggningstillgångar och i andra långfristiga placeringar som gjorts inom budgetekonomin och de investeringar som gjorts inom fondekonomin har varierat kraftigt under perioden. Detta beror på köp och försäljning av värdepapper och på förändringarna i de långfristiga fordringarna.

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverkskoncerner 2018—2023 och 30.6.2024, mn euro

BUDGETEKONOMIN	2018	2019	2020	2021	2022	2023	30.6.2024
NATIONALFÖRMÖGENHET	15	12	15	18	28	39	20
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR	95	97	73	69	84	90	44
MATERIELLA TILLGÅNGAR							
Mark- och vattenområden (inkl. Byggnadsmarks- och vattenområden)	18	15	20	18	16	14	3
Byggnader och konstruktioner	4	4	8	5	7	17	3
Anläggningar	936	837	1 028	957	1 072	907	346
Maskiner och anordningar	99	100	123	84	114	114	60
Inventarier	4	2	2	2	2	3	2
Övriga materiella tillgångar	0	0	0	0	0	0	0

Investeringarna inom budgetekonomin och investeringar gjorda av statliga fonder utanför budgeten och statens affärsverkskoncerner 2018—2023 och 30.6.2024, mn euro

BUDGETEKONOMIN	2018	2019	2020	2021	2022	2023	30.6.2024
Förskottsbetalningar och pågående projekt	18	28	51	47	154	84	461
Tillverkning för eget bruk ¹⁾	116	176	197	179	174	181	49
Sammanlagt	1 305	1 272	1 517	1 379	1 651	1 449	988
VÄRDEPAPPER SOM INGÅR I ANLÄGGNINGSTILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR							
Värdepapper som ingår i anläggnings-tillgångarna	-231	68	378	-428	7	113	-72
Placeringar i affärsverk	-	-	-	-	-	-	-
Långfristiga placeringar i euro	56	-66	196	627	1 170	244	35
Långfristiga fordringar	-2 057	184	237	256	-45	159	50
Sammanlagt	-2 232	186	811	455	1 132	516	13
Budgetekonomin sammanlagt	-927	1 458	2 328	1 834	2 783	1 965	1 001
STATLIGA FONDER UTANFÖR BUDGETEN							
Statens pensionsfond	838	154	-49	794	758	290	130
Försörjningsberedskapsfonden	-189	150	-91	388	-98	-67	38
Statens bostadsfond	-479	-481	-425	-411	-356	-281	0
Övriga fonder utanför statsbudgeten	22	111	-178	5	109	1 572	755
Fonder sammanlagt	192	-66	-742	776	413	1 514	923
AFFÄRSVERKSKONCERNER²⁾							
Forststyrelsekoncernen	24	22	20	20	39	33	8
Koncernen Senatfastigheter	252	311	435	411	503	665	235
Affärsverkskoncerner sammanlagt	252	311	456	431	542	698	243
Alla sammanlagt	-483	1 704	2 041	3 041	3 738	4 177	2 167

¹⁾ Jämfört med budgetpropositionen för 2019 har kalkylen kompletterats genom att till investeringarna foga också information om tillverkning för eget bruk.

²⁾ Uppgifterna innehåller de investeringsbelopp som affärsverkskoncernerna rapporterat.

12.6. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten

I anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna ingår sådana offentligt noterade aktier i Finnair Abp, Fortum Abp, Neste Abp och SSAB som omfattas direkt av budgetekonomin. Deras bokföringsvärde den 31 december 2023 var 7,6 miljarder euro och deras marknadsvärde 17,9 miljarder euro. Marknadsvärdet har sjunkit från början av året med sammanlagt 4,4 miljarder euro och uppgick den 1 augusti 2024 till sammanlagt 13,5 miljarder euro. Effekten av att Neste Abp:s aktiekurs försvagades var sammanlagt 4,6 miljarder euro.

Utvecklingen för värdet på offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten åren 2016—2023 och 1.8.2024 (md euro)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	1.8.2024
Marknadsvärdet på offentligt noterade aktier	11,5	15,2	15,5	18,9	26,0	25,0	19,7	17,9	13,5
Bokföringsvärdet på offentligt noterade aktier	5,7	5,7	5,1	5,1	5,5	5,7	5,8	7,6	7,6
Skillnaden mellan marknadsvärdet och bokföringsvärdet	5,8	9,5	10,4	13,8	20,5	19,3	13,9	10,3	5,9

12.7. Negativt eget kapital

Statens eget kapital är negativt såväl enligt balansräkningen för statens budgetekonomi som enligt statens totala balansräkning. Det negativa egna kapital som statens totala balansräkning visar den 30 juni 2024, -71,6 (-63,1) miljarder euro, är tack vare fondernas och affärsverkskoncernernas positiva egna kapital avsevärt mindre än budgetekonomins negativa egna kapital -102,5 (-93,6) miljarder euro.

Utvecklingen för eget kapital åren 2016—2023 och 30.6.2024 (md euro)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	30.6.2024
Budgetekonomins eget kapital	-59,0	-62,0	-61,2	-62,8	-75,5	-81,9	-86,6	-94,1	-102,5
Fondernas eget kapital ¹⁾	27,0	27,4	27,5	28,0	28,1	29,5	29,4	29,5	29,7
Affärsverkskoncernernas eget kapital ¹⁾	6,8	6,9	6,9	7,0	7,0	7,0	7,1	7,1	7,2
Den totala balansräkningens eget kapital	-31,2	-33,7	-32,8	-33,9	-46,5	-51,4	-56,2	-63,5	-71,6

¹⁾ Fondernas och affärsverkskoncernernas eget kapital har presenterats endast för de år statens totala balansräkning har upprättats.

Eget kapital var enligt den ingående balansen för statens budgetekonomi den 1 januari 1998 negativt till ett belopp av ca 30 miljarder euro. Situationen var en följd av såväl statens svåra skuldsättning i början av 1990-talet som av de avgöranden som hade fattats i samband med att den in-

gående balansen upprättades. En del av nationalförmögenheten lämnades utanför balansräkningen och statens bolagsförmögenhet fastställdes enligt en synnerligen försiktig uppskattning.

Åren 1998—2008 uppvisade statens intäkts- och kostnadskalkyler i regel positiva värden. Detta stärkte statens ekonomiska ställning och 2008 var statens eget kapital inom budgetekonomin bara 8,1 miljarder euro negativt.

Boksluten över statens budgetekonomi har uppvisat ett underskott sedan 2009 med undantag för 2018. Detta har försvagat statens ekonomiska ställning och lett till att statens negativa egna kapital ökat. Sedan 2012 har statens ekonomiska ställning till sitt nominella värde varit sämre än i den ingående balansen för 1998. Statens tillgångar har inte ökat i samma förhållande som det främmande kapitalet, vilket innebär att även löpande kostnader har finansierats med lån.

Statsbudgeten för 2025

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11		€
11. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR		67 301 250 000
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet		33 832 000 000
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		26 769 000 000
02. Samfundsskatt		5 708 000 000
03. Källskatt på ränteinkomster		406 000 000
04. Skatt på arv och gåva		949 000 000
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning		24 877 000 000
01. Mervärdesskatt		23 624 000 000
02. Skatt på vissa försäkringspremier		1 053 000 000
03. Apoteksskatt		200 000 000
08. Punktskatter		6 388 000 000
01. Punktskatt på tobak		677 000 000
04. Accis på alkoholdrycker		1 489 000 000
05. Punktskatt på läskedrycker		238 000 000
07. Energiskatter		3 969 000 000
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar		15 000 000

Avdelning 12

10. Övriga skatter		2 058 000 000
03. Bilskatt		292 000 000
05. Överlåtelseskatt		604 000 000
06. Lotteriskatt		144 000 000
07. Fordonsskatt		999 000 000
08. Avfallsskatt		6 000 000
09. Gruvmineralskatt		13 000 000
19. Övriga inkomster av skattenatur		146 250 000
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet		10 570 000
05. Vissa avgifter för trafiken		25 800 000
06. Farledsavgifter		85 000 000
09. Övriga skatteinkomster		7 410 000
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkrafts- området vid Bottenviken		5 670 000
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet		8 967 000
12. Skatt för strålningsverksamhet		2 833 000

Avdelning 12

12. INKOMSTER AV BLANDAD NATUR		6 782 252 000
23. Statsrådets kansli		50 000
99. Statsrådets kanslis övriga inkomster		50 000
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde		33 319 000
20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter .		891 000
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde		32 428 000
25. Justitieministeriets förvaltningsområde		166 755 000
10. Domstolarnas inkomster		39 750 000
14. Inkomster av rättshjälpsavgifter		3 911 000
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster		33 344 000
20. Utsökningsavgifter		87 000 000
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde		2 750 000
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde		100 774 000
98. Inkomster från EU		97 274 000
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde		3 500 000
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde		146 437 000
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter ...		18 000
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde ...		146 419 000

Avdelning 12

3

28. Finansministeriets förvaltningsområde	2 956 403 000
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	63 962 000
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	25 224 000
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	14 414 000
14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret	9 750 000
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	7 450 000
50. Överföring från statens pensionsfond	2 360 717 000
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	375 086 000
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	19 420 000
60. Premie för främjande av arbetarskydd	1 010 000
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	52 000 000
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter ..	1 400 000
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	25 970 000
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	40 000 000
70. Inkomster från studiestödsverksamheten	36 000 000
99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	899 611 000
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	535 005 000
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	320 000 000
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	10 000 000
04. Andra inkomster från EU	290 000
40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	3 582 000
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	45 000
42. Avgifter för jakt på hjortdjur	3 590 000
44. Fiskevårdsavgifter	9 920 000
45. Jaktvårdsavgifter	12 779 000
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	4 400 000
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	54 650 000
10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	24 600 000
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	30 050 000
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	956 055 000
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	3 535 000
21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	526 000 000
31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	33 270 000
50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	269 000 000

Avdelning 13

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	124 250 000
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	206 718 000
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	2 030 000
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	100 000
98. Återbäringar av statsunderstöd	158 200 000
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	46 388 000
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	210 480 000
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	150 000
20. Överföring från Statens bostadsfond	209 524 000
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	806 000
39. Övriga inkomster av blandad natur	1 011 000 000
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	136 000 000
02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	79 000 000
04. Återtagande av överförda anslag	300 000 000
10. Övriga inkomster av blandad natur	7 000 000
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	489 000 000

Avdelning 13

13. RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	2 485 663 000
01. Ränteinkomster	212 663 000
05. Räntor på övriga lån	33 102 000
07. Räntor på depositioner	144 600 000
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	34 961 000
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	2 102 000 000
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 552 000 000
02. Avkastning av penningspelsverksamhet	550 000 000
04. Andel i statens penninginstitutets vinst	10 000 000
01. Andel i Finlands Banks vinst	10 000 000

Avdelning 15

5

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	161 000 000
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	161 000 000

Avdelning 15

15. LÅN	12 184 348 000
01. Lån som återbetalas till staten	77 186 000
04. Amorteringar på övriga lån	77 186 000
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	12 107 162 000
01. Nettoupplåning och skuldhantering	12 107 162 000

Inkomstposternas totalbelopp:**88 753 513 000**

ANSLAG

Huvudtitel 21	€
21. RIKSDAGEN	148 002 000
01. Riksdagsledamöterna	23 865 000
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	23 865 000
10. Riksdagens kansli	86 081 000
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	67 058 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	7 100 000
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	7 423 000
70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)	4 500 000
20. Riksdagens justitieombudsman	9 467 000
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslags- anslag)	9 467 000
30. Utrikespolitiska institutet	5 072 000
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	4 792 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	280 000
40. Statens revisionsverk	18 230 000
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år) ...	17 530 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	700 000
90. Riksdagens övriga utgifter	5 287 000
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	5 287 000

Huvudtitel 22

22. REPUBLIKENS PRESIDENT	47 456 000
01. Republikens president	160 000
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	160 000

Huvudtitel 23

7

02. Republikens presidents kansli	47 296 000
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	9 146 000
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	600 000
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	2 550 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	10 000 000
75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)	25 000 000

Huvudtitel 23

23. STATSRÅDETS KANSLI	246 495 000
01. Förvaltning	201 105 000
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	155 086 000
02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	15 649 000
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	2 140 000
21. Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)	1 500 000
23. Forskningsverksamhet som stöder statsrådets beslutsfattande (reservationsanslag 3 år)	6 000 000
26. Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna (reservationsanslag 3 år)	1 330 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	19 000 000
50. Statsunderstöd för Europainformation (fast anslag)	400 000
10. Ägarstyrningen	3 700 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	3 700 000
20. Understödjande av politisk verksamhet	34 566 000
50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	34 566 000
30. Justitiekanslersämbetet	4 384 000
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 384 000
90. Övriga utgifter	2 740 000
21. Ordnar (förslagsanslag)	700 000
66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	2 040 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 200 049 000
01. Utrikesförvaltningen	272 192 000
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	250 192 000
20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	891 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltning- sområde (förslagsanslag)	15 109 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	6 000 000
10. Krishantering	79 465 000
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslags- anslag)	53 080 000
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservations- anslag 2 år)	17 485 000
66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)	3 900 000
87. Höjning av kapitalet för CMI:s Fredsfond (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete	673 046 000
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	534 055 000
67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)	2 904 000
68. Samarbetsprojekt inom utvecklingssamarbete (reservations- anslag 3 år)	14 081 000
69. Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)	47 276 000
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)	69 730 000
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	175 346 000
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	10 081 000
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	1 000 000
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	500 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	163 265 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	500 000

Huvudtitel 25

25. JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 201 568 000
01. Ministeriet och förvaltningen	176 467 000
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 147 000
03. Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitie- förvaltningen (reservationsanslag 2 år)	20 744 000
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 548 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	13 943 000
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 601 000
22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	19 170 000
27. Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	643 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	57 000 000
50. Understöd (fast anslag)	13 214 000
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslags- anslag)	19 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslags- anslag)	457 000
10. Domstolarna	370 485 000
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 017 000
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	15 010 000
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	345 458 000
15. Rättstjänster	176 313 000
01. Rättstjänstverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	95 903 000
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	80 410 000
20. Utsökning	110 856 000
01. Utsökningsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	110 856 000
30. Åklagare	64 412 000
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	64 412 000
40. Verkställighet av straff	293 901 000
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	293 901 000
50. Valutgifter	9 134 000
01. Valkrets nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 000
20. Valutgifter (förslagsanslag)	9 124 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 206 760 000
01. Förvaltning	297 826 000
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 886 000
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 203 000
23. CBRN-lagerhållning av medicinsk utrustning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)	29 294 000
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservations- anslag 3 år)	5 500 000
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)	25 617 000
27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)	42 636 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	170 000 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	3 780 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	910 000
10. Polisväsendet	1 044 524 000
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	975 112 000
02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	64 829 000
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)	4 583 000
20. Gränsbevakningsväsendet	433 406 000
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	312 656 000
70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)	120 750 000
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	101 598 000
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 367 000
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	74 246 000
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 985 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	4 000 000
40. Migration	329 406 000
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	88 266 000
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	192 932 000
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	2 318 000
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	45 890 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	6 527 221 000
01. Försvarspolitik och förvaltning	563 739 000
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 668 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	514 763 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år) ..	30 308 000
10. Militärt försvar	5 898 552 000
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 519 809 000
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	1 517 054 000
19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)	1 852 774 000
50. Stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet (fast anslag)	8 915 000
30. Militär krishantering	64 930 000
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 3 år)	64 920 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28. FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	40 210 165 000
01. Förvaltning	213 987 000
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 926 000
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi (förslagsanslag)	2 645 000
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 306 000
25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)	1 900 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	164 000 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	1 200 000
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	1 010 000
10. Beskattningen och Tullen	703 451 000
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	412 994 000
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	198 741 000
03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)	38 516 000
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	3 000 000

Huvudtitel 28

95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	33 200 000
97. Exportrestitution av bils katt (förslagsanslag)	17 000 000
20. Tjänster för statssamfundet	50 170 000
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	38 413 000
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	600 000
03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)	1 700 000
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personal- förvaltning (reservationsanslag 2 år)	3 957 000
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	5 000 000
11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)	500 000
88. Senatkongcernens affärsverk	—
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvalt- ningen	123 717 000
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	53 512 000
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	5 187 000
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolknings- data (reservationsanslag 2 år)	58 018 000
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	7 000 000
40. Statens regional- och lokalförvaltning	68 098 000
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	66 882 000
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	1 216 000
50. Pensioner och ersättningar	6 076 288 000
15. Pensioner (förslagsanslag)	5 622 854 000
16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)	2 797 000
50. Skadestånd (förslagsanslag)	40 590 000
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	375 086 000
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	34 961 000
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	1 510 000
02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)	500 000
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	1 010 000
70. Utvecklande av statsförvaltningen	54 906 000
01. Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen (reservations- anslag 3 år)	22 106 000
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservations- anslag 3 år)	32 800 000

Huvudtitel 28

13

80. Överföringar till landskapet Åland	317 634 000
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	206 919 000
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	110 715 000
89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	26 236 003 000
31. Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUSsammanslutningen (förslagsanslag)	26 235 003 000
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	1 000 000
90. Stöd till kommunerna	3 918 501 000
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	3 366 600 000
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag) .	11 400 000
35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)	540 501 000
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	57 000 000
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	57 000 000
92. EU och internationella organisationer	2 386 274 000
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	8 967 000
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 400 000
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	15 037 000
66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)	10 000 000
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	10 000
68. Finlands andel av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling EBRD (förslagsanslag)	10 100 000
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	2 330 000 000
95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)	10 760 000
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	2 626 000
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	300 000
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	300 000
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	26 000

Huvudtitel 29

29. UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	8 451 996 000
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	366 711 000
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 363 000
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 852 000
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	11 888 000
04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)	20 162 000
05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 947 000
06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 654 000
07. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	4 829 000
08. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 512 000
09. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	683 000
10. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	6 641 000
11. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 211 000
12. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	24 107 000
13. Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 484 000
14. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 088 000
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 516 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	40 000 000
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)	14 400 000
31. Vissa av Utbildningsstyrelsens utgifter och understöd (reservationsanslag 2 år)	21 101 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 547 000
51. Understöd för religiös verksamhet (fast anslag)	3 152 000
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	105 030 000
53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	3 348 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 196 000
10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	940 033 000
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	43 689 000

Huvudtitel 29

15

20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarns- pedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	77 979 000
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskole- undervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	625 697 000
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	185 445 000
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	7 223 000
20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 370 450 000
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år) .	9 381 000
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	7 600 000
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	1 020 058 000
35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasie- utbildning (förslagsanslag)	333 411 000
40. Högskoleundervisning och forskning	3 949 178 000
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	93 491 000
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservations- anslag 2 år)	2 269 102 000
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	458 186 000
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	55 631 000
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservations- anslag 2 år)	1 020 666 000
56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)	24 389 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslags- anslag)	27 713 000
70. Studiestöd	1 064 964 000
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	225 900 000
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	699 300 000
57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)	39 564 000
59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)	100 200 000
80. Konst och kultur	535 256 000
16. Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)	22 932 000
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	19 496 000
21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	576 000
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	9 228 000
31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	147 118 000
34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)	99 609 000
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	252 000
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	22 148 000

Huvudtitel 30

50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	89 501 000
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	19 004 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 356 000
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 300 000
56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)	66 764 000
72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)	1 683 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	3 249 000
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	40 000
90. Idrottsverksamhet	154 524 000
20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)	7 210 000
30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)	36 631 000
50. Främjande av idrott och motion (fast anslag)	56 223 000
51. Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena (reservationsanslag 2 år)	54 460 000
91. Ungdomsarbete	70 880 000
20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)	712 000
30. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende (förslagsanslag) .	7 643 000
50. Främjande av ungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)	31 525 000
51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)	31 000 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 621 135 000
01. Förvaltning och forskning	161 804 000
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 092 000
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	90 878 000
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 943 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	32 652 000
40. Stärkande av försörjningsberedskapen, främjande av exporten och utveckling av förädlingsvärdet inom sektorerna jordbruk, livsmedelsekonomi och naturresursekonomi (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)	4 239 000

Huvudtitel 30

17

10. Utveckling av landsbygden	481 545 000
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	122 200 000
41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	40 000 000
42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	13 200 000
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år) ...	74 000 000
50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)	4 076 000
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	2 223 000
54. Främjande av hästhushållning (reservationsanslag 3 år)	30 692 000
55. Statsunderstöd för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 805 000
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	188 349 000
20. Jordbruk och livsmedelsekonomi	1 736 836 000
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	78 862 000
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	5 868 000
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdssodlingen (reservationsanslag 2 år)	350 000 000
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	524 200 000
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	275 716 000
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	479 815 000
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	11 005 000
47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	4 603 000
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400 000
62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)	6 367 000
40. Naturresursekonomi	180 775 000
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 582 000
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	14 225 000
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	4 064 000
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	6 486 000
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 541 000
41. Ersättning för hjorddjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	3 590 000
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	8 850 000
44. Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	35 777 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	11 027 000
46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	41 157 000
47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	2 500 000
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)	13 779 000
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)	9 920 000
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 332 000
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	22 945 000

Huvudtitel 31

64. Forststyrelsen	7 090 000
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (reservationsanslag 3 år)	7 090 000
70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier	53 085 000
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	51 085 000
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	2 000 000

Huvudtitel 31

31. KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-OMRÅDE	3 597 501 000
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	709 039 000
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	21 638 000
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	88 805 000
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	57 580 000
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	46 812 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	494 204 000
10. Trafik- och kommunikationsnäten	2 030 136 000
20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 496 056 000
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	14 250 000
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	9 640 000
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	34 997 000
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	373 693 000
79. Livscykelnsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	101 500 000
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	858 326 000
20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	19 886 000
21. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	107 424 000
22. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (reservationsanslag 3 år)	3 794 000
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	89 000 000
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	28 541 000
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	609 681 000

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	3 631 160 000
01. Förvaltning	737 539 000
01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	37 193 000
02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservations- anslag 2 år)	237 351 000
04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	37 997 000
05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	92 750 000
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	20 471 000
07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservations- anslag 3 år)	15 729 000
08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	23 189 000
09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 815 000
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	8 582 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	4 439 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	51 072 000
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)	2 913 000
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	40 750 000
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	131 259 000
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	1 550 000
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservations- anslag 3 år)	400 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	20 029 000
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	50 000
20. Förnyelse och koldioxidsnålhet	1 448 998 000
20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	3 400 000
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	520 110 000
41. Energistöd (förslagsanslag)	364 061 000
42. Spetsprojekten inom åtgärdshelheten Ett Finland med ren energi (förslagsanslag)	—
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	150 000 000
46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)	15 050 000

Huvudtitel 32

47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)	2 000 000
48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	234 097 000
49. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)	14 100 000
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag) ...	146 180 000
30. Sysselsättning och företagsamhet	681 191 000
38. Skötseln i landskapet Åland av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft (reservationsanslag 2 år)	30 000
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	11 832 000
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	5 300 000
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 300 000
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	33 460 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)	619 269 000
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	6 000 000
40. Specialfinansiering för företag	262 099 000
42. Statligt stöd för tryggande av elförsörjningen (förslagsanslag)	800 000
47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)	47 769 000
48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	112 500 000
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	1 020 000
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	10 000
88. Kapitalinvestering i Finlands Industrinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	100 000 000
50. Integration och internationell kompetens	501 333 000
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	2 559 000
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	498 774 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	15 220 738 000
01. Förvaltning	153 215 000
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 229 000
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år) ..	483 000
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	5 310 000
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	22 502 000
07. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	9 012 000
08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	7 750 000
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	26 050 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	36 000 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	5 879 000
02. Tillsyn	84 311 000
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 633 000
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	14 209 000
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	5 272 000
07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområdet för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	29 070 000
08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)	2 140 000
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	12 987 000
03. Forskning och utveckling	116 784 000
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	80 191 000
25. Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	3 500 000
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	23 556 000
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 537 000
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 585 950 000
50. Familjeförmåner (förslagsanslag)	1 626 400 000
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	23 000 000

Huvudtitel 33

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 406 300 000
56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	64 900 000
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	970 200 000
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	495 150 000
20. Utkomstskyddet för arbetslösa	1 884 379 000
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	30 484 000
50. Statsandel till förtjänstskyddet och altemneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	539 800 000
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 312 500 000
55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)	1 595 000
30. Sjukförsäkring	1 872 300 000
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	6 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 866 300 000
40. Pensioner	5 546 500 000
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	68 000 000
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	850 000 000
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	521 800 000
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	27 600 000
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	14 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	4 065 100 000
50. Stöd till veteraner	123 004 000
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	700 000
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	3 500 000
52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	42 000 000
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalidier (reservationsanslag 2 år)	500 000
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	4 000
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	800 000
58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)	75 500 000

60. Social- och hälsovården stöds	357 949 000
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	350 000
31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	7 405 000
32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	40 000 000
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)	108 000 000
34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)	15 700 000
35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)	72 732 000
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)	2 662 000
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	2 000 000
39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)	2 800 000
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopter- verksamheten (reservationsanslag 2 år)	40 400 000
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	27 550 000
61. Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	30 000 000
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	1 250 000
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 100 000
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	59 718 000
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	40 710 000
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	430 000
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år) .	460 000
50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	11 300 000
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900 000
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	918 000
54. Statsunderstöd för mathjälpsverksamhet (reservationsanslag 3 år) .	3 000 000
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	132 540 000
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	115 600 000
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 300 000
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	500 000

Huvudtitel 35

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	15 140 000
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	304 088 000
50. Understöd till föreningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	304 088 000

Huvudtitel 35

35. MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	252 034 000
01. Miljöförvaltningens omkostnader	92 277 000
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	41 433 000
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 384 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	12 435 000
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 025 000
10. Miljö- och naturvård	135 327 000
20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	1 260 000
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	15 540 000
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	4 310 000
23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	15 335 000
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (reservationsanslag 3 år)	48 398 000
61. Stöd för vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)	6 042 000
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	39 380 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 062 000
67. Överföring till miljöskadefonden (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
20. Samhällen, byggande och boende	24 430 000
31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
33. Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet (reservationsanslag 3 år)	3 650 000
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	3 700 000
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	7 550 000
60. Överföring till Statens bostadsfond	—
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700 000

Huvudtitel 36 25

95. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)	5 830 000
---	-----------

Huvudtitel 36

36. RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN 3 191 233 000

01. Räntor på statsskulden 3 170 773 000

90. Räntor på statsskulden (förslagsanslag)	3 170 773 000
---	---------------

09. Övriga utgifter för statsskulden 20 460 000

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	20 460 000
--	------------

Anslagens totalbelopp:

88 753 513 000

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

- 1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslånens kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslånens kapital,
- 2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,
- 3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,
- 4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,
- 5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,
- 6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten.

Som inkomster av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet kan följande inkomster nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i beslutsdelen under momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det:

- 1) de i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll angivna sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården,
- 2) försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket eller inrättningen,
- 3) ersättningar till ämbetsverket eller inrättningen för användning av personalrestauranger,

4) ämbetsverkets eller inrättningens inkomster av att dess lokaler tillfälligt upplåts till utomstående för enstaka tillställningar,

5) ersättningar som betalas till ämbetsverket eller inrättningen för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare,

6) försäljningsintäkter från sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i beslutdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet har upptagits som en inkomstpost till nettobelopp under inkomstmomentet, ska alla inkomster av ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutdelen under momentet nettobudgeteras. Inkomster och utgifter som ska nettobudgeteras är då bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller motsvarande speciallagar,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättnings ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättnings sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) statens interna serviceavgifter (t.ex. avgifter till servicecentralerna).

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutdelen under momentet har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har det i beslutdelen under momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett nettobudgeterat inkomstmoment innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättnings verksamhet, har det på motsvarande sätt i beslutdelen under inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till

en pensionsanstalt eller återbäring av sådana belopp eller statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier och anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks och en inrättnings verksamhet och försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i beslutsdelen under kapitlet eller momentet.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

- 1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som ska användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,
- 2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,
- 3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och
- 4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovannämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter får inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i beslutsdelen under momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag kan göras om saken nämns i beslutsdelen under momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnadsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutsdelen under momentet ingår ett omnämnande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem. I anslag som används till löner kan det

nettobudgeteras till löner anslutande sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnadsmoment.

Anslaget under momentet får även användas för betalning av sedvanliga förskott som hänför sig till verksamheten i fråga.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutsdelen under momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförs till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har det fastställts sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i beslutsdelen under momentet. Standardinnehållet för ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgetering har budgeterats helt eller delvis på inkomstsidan som en del av en nettoinkomstpost.

Då anslagen används går beslutsdelen under momentet före det fastställda standardinnehållet. Det innebär att man i beslutsdelen under momentet kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. För att uttrycka att användningsändamålen med standardinnehåll har kompletterats används ordet ”även”.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan att någon fullmakt särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna ska fullgöras, ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under följande

finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar, utgifter för anskaffning av aktier och andelar, utgifter i samband med långivning och andra finansinvesteringar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier har budgeterats som separata anslag enligt utgifternas art. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet, t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets ansvarsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i anbud som gäller projekten.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, i enlighet med vad som nämns i avsnittet under "Brutto- och nettobudgetering", ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättning för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket samt ämbetsverkets inkomster för tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar samt ersättningar som betalats till ämbetsverket för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänförs sig till statens verksamhet och som inte ska hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

- a) omkostnadsmoment (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutdel, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Under momentet kan dessutom som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket fått i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i beslutdelen under momentet.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 Riksdagen och huvudtitel 22 Republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättnings köp av varor och tjänster inom statsrådets och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift, i fråga om vilken mervärdesskatten betalas från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter, fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), intäktsförs den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under moment 12.39.10 Övriga inkomster av blandad natur. Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättnings prestationer belagda med mervärdesskatt intäktsförs dock under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättningar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, välfärdsområden, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till Folkpensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om anslaget gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner, samkommuner och välfärdsområden m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidraget till kommunerna, samkommunerna och välfärdsområdena samt överföringarna till landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.d. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till Folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till Folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansiering från andra EU-fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen och den motsvarande statliga finansieringen har antecknats under moment 32.30.64.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka det inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek. Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingsarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar samt andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar till staten som uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt anges under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämns till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av sådana nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader hos staten som nämnts i motiveringen till momentet. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet ska kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra anställda än de som utnämnts till fast tjänst och till andra utgifter med anledning av i motiveringen till momentet nämnda statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av landsvägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrlägningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flottningsleder samt bankfyllnings- och uppdämningsarbeten. Anslagen under momenten får även användas till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)**80—86. Lån som beviljas av statens medel**

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och andra värdepapper samt investeringar i form av eget kapital i aktiebolag och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momentet har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Förklaring: I skatteinkomster beräknas 67 301 miljoner euro inflyta till staten 2025. Skatteinkomsterna uppskattas öka med cirka 0,7 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2024. De uppskattade beloppen under skatteinkomstmomenten baserar sig på bedömningar av skattebasernas utveckling och effekterna av ändringar i beskattningsgrunderna. Bedömningar av hur de poster som ingår i de viktigaste skattebaserna kommer att utvecklas 2025 anges i förklaringarna till inkomstmomenten. Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria, *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Regeringens skattepolitik och centrala ändringar i beskattningsgrunderna

Genom sin skattepolitik strävar statsminister Orpos regering efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Regeringens skattepolitik uppmuntrar till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Många av skatteåtgärderna enligt regeringsprogrammet har genomförts redan 2024. På grund av det allvarliga läget i de offentliga finanserna har regeringen därtill i samband med ramförhandlingarna våren 2024 beslutat om nya skatteåtgärder för att stärka de offentliga finanserna utöver de skatteåtgärder som ingår i regeringsprogrammet. Åtgärderna har valts så att de fördelas rättvist och så att de har så liten negativ inverkan på den ekonomiska tillväxten som möjligt. Största delen av åtgärderna vidtas under 2024 och 2025.

I skattegrunderna för förvärvsinkomster görs en indexjustering som motsvarar förändringen i förtjänstnivåindexet på alla inkomstnivåer, med undantag för de två högsta inkomstklasserna i statens inkomstskatteskala. Dessutom lindras beskattningen av arbete med betoning på låg- och

medelinkomsttagare och en barnförhöjning görs i arbetsinkomstavrdraget. Kommunernas inkomstbas stärks genom att förvärvsinkomstavrdraget slopas och arbetsinkomstavrdraget höjs i motsvarande grad. Som ett led i åtgärderna för att anpassa de offentliga finanserna minskas pensionsinkomstavrdraget på ett sådant sätt att beskattningen av mindre pensioner inte skärps. Dessutom minskas hushållsavrdraget. År 2025 ökar statens intäkter från inkomstbeskattningen även till följd av ändringar i de socialförsäkringsavgifter som hänförs till en kanalisering av besparingar i sysselsättningsfonden till sektorer där skulden ökar.

Den allmänna mervärdesskattesatsen och skattesatsen för försäkringspremier höjdes från 24 % till 25,5 % från och med den 1 september 2024, vilket ökar skatteinkomsterna också 2025. År 2025 höjs mervärdesskattesatsen för sötsaker från den nuvarande reducerade skattesatsen på 14 % till 25,5 % enligt den nya allmänna mervärdesskattesatsen. I enlighet med regeringsprogrammet överförs dessutom de nyttigheter som omfattas av den nuvarande reducerade mervärdesskattesatsen på 10 % till en skattesats på 14 %, med undantag för tidningar och tidskrifter. Mervärdesskattesatsen för den ersättning som Rundradion Ab får ur statens televisions- och radiofond behandlas fortfarande i den arbetsgrupp som utvärderar Rundradions finansiering. I enlighet med regeringsprogrammet sänks också mervärdesskattesatsen för inkontinensskydd, mensskydd och barnblöjor till 14 %. Skatteinkomsterna ökar också till följd av att skattelättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesskatt slopas. Den nedre gränsen för mervärdesbeskattning av verksamhet i liten skala höjs från 15 000 euro till 20 000 euro.

Skatteinkomsterna för 2025 ökar också på grund av att arbetsgivares utbildningsavdrag slopas, beskattningen av hyresinkomster inom jordbruket förnyas och punktskatten på läskedrycker och punktskatten på starka alkoholdrycker höjs. Också de höjningar av tobaksaccisen som träder i kraft den 1 november 2024 och den 1 juli 2025 ökar skatteinkomsterna. Dessutom ökar skatteinkomsterna till följd av den ändring av punktskattelagen som gäller utvidgning av skatteansvaret vid distansförsäljning av alkohol. Ändringen trädde i kraft den 1 september 2024. Därtill återställs farledsavgifterna till fullt belopp 2025. Vid ingången av 2026 höjs fordonsbeskattningen av elbilar och laddhybrider samt drivkraftsskatten för husbilar, vilket ökar skatteinkomsterna redan under 2025. Skatteinkomsterna minskar till följd av den sänkning av fordonsskattens grundskatt som fastställts tidigare i fråga om det äldre fordonsbeståndet och av utvidgningen av skattefriheten för de flyttningskostnader som arbetsgivaren betalar.

I enlighet med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för de effekter som regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Regeringen använder inte skattelättnader eller skattesubventioner för att kringgå ramarna.

Av den nedanstående tabellen framgår effekterna på statens skatteinkomster till följd av de centrala ändringar i beskattningsgrunderna som träder i kraft 2025. Beroende på tidpunkten för skatteuppbörden och skatteredovisningen är effekten på kassainflödet i statens budgetekonomi det år ändringarna i beskattningsgrunderna träder i kraft ofta mindre än effekten på årsnivå.

Effekterna på statens skatteintäkter 2025 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2025	Effekten på årsnivå
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		
— indexjustering av förvärvsinkomstbeskattningen (exkl. de två högsta inkomstklasserna)	-606	-661
— ersättande av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdrag	-391	-426
— ökning av arbetsinkomstavdraget för att lindra beskattningen av låg- och medelinkomsttagare	-83	-91
— ibruktagande av barnförhöjningen av arbetsinkomstavdraget (50 €/barn)	-79	-86
— minskning av pensionsinkomstavdraget	99	108
— minskning av hushållsavdraget	47	94
— harmonisering av den skattemässiga behandlingen av hyresinkomster inom jordbruket	6	12
— utvidgning av skattefriheten för flyttningkostnader som arbetsgivaren betalar	-2	-2
— tidigareläggning av skattekortens ikraftträdande (tidsmässig faktor av engångsnatur)	-7	-
Samfundsskatt		
— slopande av arbetsgivares utbildningsavdrag	1	12
Mervärdesskatt		
— höjning av den allmänna mervärdesskattesatsen och skattesatsen för försäkringspremier från 24 % till 25,5 % ¹⁾	1 225	1 225
— höjning av mervärdesskattesatsen för sötsaker från den reducerade skattesatsen på 14 % till den allmänna mervärdesskattesatsen på 25,5 %.	33	80
— överföring av produkter och tjänster som omfattas av en mervärdesskattesats på 10 % (exkl. tidningar och tidskrifter, omfattar inte Rundradions mervärdesskatt) till en mervärdesskattesats på 14 %	253	305
— överföring av inkontinensskydd, mensskydd och blöjor till en mervärdesskattesats på 14 %	-10	-12
— slopande av lättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesskatt och höjning av den nedre gränsen för verksamhet i liten skala	-4	70
Punktskatter		
— höjning av tobaksaccisen ²⁾	-417	50
— höjning av skatten på starka alkoholdrycker	2	3
— höjning av skatten på läskedrycker	16	47
Övriga skatter och skattepliktiga inkomster		
— sänkning av fordonsskattens grundskatt ³⁾	-50	-50
— höjning av fordonsbeskattningen av elbilar och laddhybrider ⁴⁾	10	34
— höjning av drivkraftsskatten på husbilar	3	11
— återställning av farledsavgifterna till fullt belopp	36	36

Effekterna på statens skatteintäkter 2025 till följd av de centrala ändringar som påverkar skatteinkomsterna (mn euro)

	Effekter 2025	Effekten på årsnivå
Sammanlagt	82	759
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	1 731	2 087
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-1 649	-1 328

¹⁾ Höjningen trädde i kraft den 1 september 2024.

²⁾ Skattehöjningarna träder i kraft den 1 november 2024 och den 1 juli 2025. Även om skattehöjningarna ökar skattebeloppet för tobaksprodukter som beskattas efter ikraftträdandet, förskjuter höjningen 2024 intäkterna av tobaksaccisen från 2025 till 2024, eftersom stora mängder tobaksprodukter överläts med lägre skattenivåer till skattepliktig konsumtion före skattehöjningarna.

³⁾ Skattesänkningen träder i kraft vid ingången av 2025, men skattesänkningens effekt på intäkterna realiseras delvis redan 2024.

⁴⁾ Skattehöjningen träder i kraft vid ingången av 2026, men skattehöjningens effekt på intäkterna realiseras delvis redan 2025.

Skatteinkomsternas utveckling

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2023—2025 (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget + tilläggsbudget I + tilläggsbudget II	2025 budgetprop.
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	31 551	32 805	33 832
Skatter på grund av omsättning	22 544	23 135	24 877
Punktskatter	7 092	7 031	6 388
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 273	2 211	2 204
Sammanlagt	63 460	65 182	67 301

Den totala skattenivån påverkas förutom av statens beslut även av kommunernas skattebeslut och nivån på socialförsäkringsavgifterna. I tabellen nedan anges, i förhållande till bruttonationalprodukten, de skatter som sammanlagt inflyter inom samhällsekonomin (det totala skatteuttaget) sektorsvis och enligt skatteslag.

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2023	2024	2025
Sektorsvis:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,4	41,8	42,2
Staten	25,2	25,3	25,3
Kommunerna	4,8	5,0	5,0
Socialskyddsfonderna	12,4	11,6	11,9
Enligt skatteslag:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	42,4	41,8	42,2
Direkta skatter	17,1	17,2	17,0
Skatter på produktion och import	12,9	13,1	13,3
Socialförsäkringsavgifter	12,4	11,6	11,9

Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, reducerade skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller grupp av skattskyldiga stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster.

Det är viktigt att skatteutgifterna följs upp, eftersom betydande offentligt stöd styrs via dessa till olika objekt. Skatteutgifterna gör även skattebasen smalare och komplicerar ofta skattesystemet. I regeringsprogrammet konstateras det att regeringen inte använder skattelättnader eller skatteutgifter för att kringgå ramarna.

Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystem som används vid uträkningen av skatteutgifterna samt av metoderna och tillgängliga material för uträkningen. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för skatteutgiftsberäkningarna har beskrivits i en rapport av Statens ekonomiska forskningscentral, *Verotuet Suomessa 2009* (www.vatt.fi). Efter att lagstiftningen har ändrats har också vissa ändringar i det sedvanliga skattesystemet gjorts under de senaste åren. Rapporteringen av skatteutgifter och definitionen av nytillkomna subventioner handhas av styrgruppen för skatteutgiftsrapportering. Skatteutgifterna beräknas i regel enligt principen om förlorad skatteinkomst.

För ungefär en tredjedel av skatteutgifterna kan inte någon uppskattning i eurobelopp läggas fram och för en del av skatteutgifterna kan endast en grov uppskattning av beloppet göras. Skatteutgifternas belopp i euro kan ändras från år till år, inte bara till följd av lagändringar utan också till följd av ändringar i skattebasen, uträkningsmetoderna och materialet för uträkningen eller ändringar i fastställandet av det sedvanliga systemet. Nya skatteutgifter kan också identifieras utan att lagstiftningen har ändrats. Dessa faktorer bör beaktas vid jämförelse av de årliga ändringarna i skatteutgifterna.

Uppföljningen av skatteutgifterna baserar sig på en granskning av specifika bestämmelser där de skatteutgifter som fastställs enligt varje enskild bestämmelse jämförs med den referensnivå som valts i det sedvanliga skattesystemet och bedöms separat, statiskt och oberoende av andra skatteutgifter. I verkligheten ökar sloandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Utöver att skatteutgifterna är överlappande inverkar de också på priser och beteende, vilket inte kan beaktas vid den statistiska uträkningen av skatteutgifter. Av dessa orsaker är de slutliga effekterna av sloandet av en enskild skatteutgift svåra att uppskatta. Av samma orsak kan en sammanräkning av skatteutgifterna inte ge en verklig bild av hur mycket skatteinkomster som går förlorade som sammanlagd effekt av alla skatteutgifter eller hur mycket skatteinkomsterna skulle kunna ökas om skatteutgifterna slopas. Skatteutgiftsbeloppen beskriver i första hand olika undantag från det sedvanliga skattesystemet.

Antalet identifierade skatteutgifter varierar något från år till år i och med att nya skatteutgifter identifieras eller skatteutgifter faller bort. Under de senaste åren har sammanlagt cirka 200 skatteutgifter identifierats, varav ungefär en fjärdedel gäller personbeskattningen och ungefär en femtedel näringsbeskattningen. Skatteutgifterna berör dock i stor utsträckning samtliga skatteslag. En mera ingående beskrivning av de enskilda skatteutgifterna finns i förklaringsdelen till momenten

för de olika skatteslagen. På finansministeriets webbplats (<https://vm.fi/sv/skattesubvention>) finns dessutom en uppdaterad förteckning över alla identifierade skatteutgifter samt information om ändringar i fastställandet och beräkningen av skatteutgifter och i det sedvanliga skattesystemet.

Skatteutgifter 2025

För 2025 har sammanlagt 189 olika skatteutgifter definierats. Antalet skatteutgifter minskar i och med att förvärvsinkomstavrdraget, lättningen i den nedre gränsen för mervärdesskatt och arbetsgivarens utbildningsavdrag slopas, men ökar i och med att den reducerade mervärdesskattesatsen för inkontinensskydd, menstruationsskydd och blöjor införs. De årliga ändringarna av skatteutgifterna presenteras mer utförligt i de moment som behandlar de olika skatteslagen.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2025 och lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen samt till vissa andra skattelagar	11.01.01, 11.01.02, 11.01.04 och 28.90.35
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om förskottsuppbörd (RP 49/2024 rd)	11.01.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 5 och 21 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk, 32 § i inkomstskattelagen och 19 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen	11.01.01 och 28.90.35
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ändring av mervärdesskattesatsen för sötsaker och choklad	11.04.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ändring av mervärdesskattesatserna	11.04.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen och 39 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ (RP 50/2024 rd)	11.04.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bilagan till lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker	11.08.04
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av fordonsskattelagen	11.10.07
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 11 § i fordonsskattelagen	11.10.07

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	31 550 920	33 879 000	33 832 000	-47 000	0
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	24 589 546	26 596 000	26 769 000	173 000	1
02. Samfundsskatt	5 746 308	6 118 000	5 708 000	-410 000	-7
03. Källskatt på ränteinkomster	45 645	148 000	406 000	258 000	174
04. Skatt på arv och gåva	1 169 420	817 000	949 000	132 000	16
(05.) Tillfällig skatt på vinster inom elbranschen och sektorn för fossila bränslen	—	200 000	—	-200 000	-100
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning	22 543 733	23 708 000	24 877 000	1 169 000	5
01. Mervärdesskatt	21 404 693	22 579 000	23 624 000	1 045 000	5
02. Skatt på vissa försäkringspremier	920 830	939 000	1 053 000	114 000	12
03. Apoteksskatt	218 210	190 000	200 000	10 000	5
08. Punktskatter	7 092 318	7 021 000	6 388 000	-633 000	-9
01. Punktskatt på tobak	1 156 230	1 162 000	677 000	-485 000	-42
04. Accis på alkoholdrycker	1 463 058	1 471 000	1 489 000	18 000	1
05. Punktskatt på läskedrycker	219 041	220 000	238 000	18 000	8
07. Energiskatter	4 238 883	4 153 000	3 969 000	-184 000	-4
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar	15 106	15 000	15 000	—	0
10. Övriga skatter	2 136 497	2 118 100	2 058 000	-60 100	-3
03. Bilskatt	378 046	308 000	292 000	-16 000	-5
05. Överlåtelseskatt	608 766	629 000	604 000	-25 000	-4
06. Lotteriskatt	56 281	137 000	144 000	7 000	5
07. Fordonsskatt	1 086 924	1 036 000	999 000	-37 000	-4
08. Avfallsskatt	6 481	8 000	6 000	-2 000	-25
09. Gruvmineralskatt	—	100	13 000	12 900	12900
19. Övriga inkomster av skattenatur	136 459	115 553	146 250	30 697	27
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet	30 400	14 770	10 570	-4 200	-28
05. Vissa avgifter för trafiken	23 645	25 600	25 800	200	1
06. Farledsavgifter	48 924	51 000	85 000	34 000	67
09. Övriga skatteinkomster	19 272	7 410	7 410	—	0
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	5 339	5 860	5 670	-190	-3

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025 1000 €	%
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet	5 964	8 080	8 967	887	11
12. Skatt för strålningsverksam- het	2 915	2 833	2 833	—	0
Sammanlagt	63 459 927	66 841 653	67 301 250	459 597	1

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet*01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster*

Under momentet beräknas inflyta 26 769 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbäringar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter skatt på fysiska personers förvärvsinkomster enligt statens progressiva inkomstskatteskala och kapitalinkomstskatt enligt skatteskalan i två steg. Under momentet inflyter dessutom källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga samt rundradioskatt för personer.

Den senast verkställda beskattningen, dvs. beloppet av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster skatteåret 2022, har använts som grund för skatteinkomstprognosen. Prognosen för skatteintäkterna för 2025 grundar sig på uppgifterna om skatteutfallet för 2023 och 2024 samt på prognosen för utvecklingen av de skattepliktiga inkomsterna 2023—2025. I prognosen beaktas de ändringar i skattegrunderna som gjorts 2023 och 2024 och som föreslås 2025 samt förhandsuppgifter om den slutliga beskattningen 2023.

Den mest betydande posten bland förvärvsinkomsterna är löneinkomsterna, vars utveckling påverkas av utvecklingen i fråga om sysselsättningen och inkomstnivån. En annan viktig förvärvsinkomstpost är pensionsinkomsterna. Löneinkomsterna ökar snabbare 2025 när sysselsättningen förbättras. Ökningen av pensionsinkomsterna avtar 2025 i och med att inflationen avtar, och arbetslöshetsförmånerna minskar. Kapitalinkomsterna beräknas öka med 3,3 % 2025. Kapitalinkomster är bl.a. överlåtelsevinster, utdelningsinkomster, hyresinkomster, inkomster av virkesförsäljning och kapitalinkomstandelen av företagsinkomsten. De mest betydande är utdelningsinkomsterna och överlåtelsevinsterna, som uppkommer bl.a. vid värdepappers- och fastighetshandel och vars utveckling är beroende av utvecklingen av förmögenhetsvärdena.

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2023		2024		2025	
	prognos mn €	%	prognos mn €	%	prognos mn €	%
Förvärvsinkomster, varav	159 967	5,2	164 992	3,1	170 388	3,3
— löneinkomster	108 365	4,9	110 641	2,1	115 288	4,2
— pensionsinkomster	38 082	7,4	40 576	6,5	41 587	2,5
— arbetslöshetsförmåner	3 779	3,5	3 773	-0,2	3 250	-13,9
Kapitalinkomster, varav	14 809	-8,0	15 706	6,1	16 226	3,3
— överlåtelsevinster	4 765	-22,1	5 224	9,6	5 428	3,9
— utdelningsinkomster	5 595	-1,0	5 936	6,1	6 114	3,0

I skattegrunderna för förvärvsinkomster görs en indexjustering som motsvarar förändringen i för-tjänstnivåindexet på alla inkomstnivåer, med undantag för de två högsta inkomstklasserna i statens inkomstskatteskala. Vid stats- och kommunalbeskattningen slopas förvärvsinkomstavdraget som görs från inkomsten och det arbetsinkomstavdrag som i första hand görs från statsskatten höjs i motsvarande grad. Dessutom höjs arbetsinkomstavdraget för att lindra beskattningen av låg- och medelinkomsttagare och i avdraget införs en barnförhöjning. Skattefriheten för flyttkostnader som arbetsgivaren betalar utvidgas. Beskattningsbehandlingen av hyresinkomster inom jordbruket förenhetligas med beskattningen av övriga hyresinkomster. Som en del av anpassningsåtgärderna inom den offentliga ekonomin minskas pensionsinkomstavdraget och hushållsavdraget. Dessutom ökar intäkterna på momentet för skatt på förvärvs- och kapitalinkomst med cirka 230 miljoner euro till följd av de ändringar som görs i socialförsäkringsavgifterna för att Sysselsättningsfondens besparingar ska kanaliseras till sektorer där skulden ökar. Tidigareläggningen av skattekortens ikraftträdande minskar engångsartat inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst 2025.

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i beskattningsgrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2025 och på årsnivå (mn euro)

	Inverkan på skatteintäkterna 2025	Inverkan på de debiterade skatternas belopp på skatteårsnivå
Indexjustering av förvärvsinkomstbeskattningen (exkl. de två högsta inkomstklasserna)	-606	-661
Ersättande av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdrag	-391	-426
Ökning av arbetsinkomstavdraget för att lindra beskattningen av låg- och medelinkomsttagare	-83	-91
Ibruktage av barnförhöjningen av arbetsinkomstavdraget (50 €/barn)	-79	-86
Minskning av pensionsinkomstavdraget	99	108
Minskning av hushållsavdraget	47	94
Harmonisering av den skattemässiga behandlingen av hyresinkomster från jordbruket	6	12
Utvidgning av skattefriheten för flyttkostnader som arbetsgivaren betalar	-2	-2

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i beskattningsgrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2025 och på årsnivå (mn euro)

	Inverkan på skatteintäkterna 2025	Inverkan på de debiterade skatternas belopp på skatteårsnivå
Tidigareläggning av skattekortens ikraftträdande (tidsmässig faktor av engångsnatur)	-7	-
Sammanlagt	-1 016	-1 052
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	152	214
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-1 168	-1 266

Skatten på förvärvs- och kapitalinkomster för respektive skatteår inflyter under flera kalenderår, och det influerna beloppet under momentet består därmed av redovisningen av skatter som debiterats under olika skatteår. De medel som inflyter under momentet påverkas också av skattetagarnas utdelning och eventuella rättelser av utdelningen som tillämpas vid redovisningen av skatterna. Det redogörs närmare för tidtabellen för de förvärvs- och kapitalinkomster som inflyter samt för utdelningen och dess betydelse i inkomstprognosen i finansministeriets promemoria *Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet* (www.vm.fi).

Debiterat skattebelopp (mn euro) under skatteåren 2023—2025

	2023 prognos	2024 prognos	2025 prognos
Progressiv inkomstskatt	20 074	20 750	21 387
Skatt på kapitalinkomster	3 319	3 531	3 712
Rundradioskatt	555	569	572

Uppskattning av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst till staten 2025 (mn euro)

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	25 388
Källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga	809
Rundradioskatt	572
Sammanlagt	26 769

De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till prognosen för skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster föranleds i allmänhet till stor del av osäkerheten i prognosen för källskatten och för kapitalinkomsterna samt av eventuella rättelser i utdelningen till skattetagarna. Intäkterna av källskatten har varierat på ett oförutsägbart sätt, bland annat på grund av återbäringar av källskatt som betalats tidigare år, och betydelsen av nedåtgående risker som är förenade med detta accentueras. Kapitalinkomsternas utveckling är ojämnare än förvärvsinkomsternas, och kapitalinkomsterna reagerar kraftigare än förvärvsinkomsterna på de ekonomiska konjunkturerna. Dessutom är det svårare att prognosticera kapitalinkomsterna eftersom det innan beskattningen har slutförts finns relativt få uppgifter om utfallet. Vid beredningen av budgetpropositionen för 2025 är de nyaste uppgifterna om kapitalinkomsterna de som inkommit i samband med den senast slutförda beskattningen från 2022. Rättelser som gäller utdelningen under budgetåret och det föregående skatteåret kan leda till att det belopp som flyter in under momentet förändras med flera tiotals,

eller rentav hundratals miljoner euro. Särskilt vid konjunktursvängningar är det svårt att förutse dessa förändringar.

Det har definierats 51 olika skatteutgifter inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen. För 38 av dessa skatteutgifter kan beloppet uppskattas. Effekterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna, och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen är till sin karaktär snarare avdrag som påverkar den allmänna beskattningsnivån än skatteutgifter som riktas till en begränsad grupp. Dylika avdrag är exempelvis förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget med hjälp av vilka man reglerar skattebelastningen på arbete samt pensionsinkomstavdraget med vars hjälp beskattningsnivån för pensioner regleras. Ett specialfall är skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, som snarare är teoretiska skatteutgifter än en egentlig lättnad som beviljas vid beskattningen.

Det beräknas att skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen minskar alla skattetares skatteintäkter med sammanlagt cirka 23,0 miljarder euro 2025 (inklusive de skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, cirka 4,3 miljarder euro). Av detta är effekten på statsskatterna cirka 13,9 miljarder euro.

Skatteutgifternas belopp i euro inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen ökar 2025 på grund av en höjning av arbetsinkomstavdraget i samband med indexjusteringen av förvärvsinkomstbeskattningen, en ökning av arbetsinkomstavdraget för att lindra beskattningen av låg- och medelinkomsttagare, ibruktagandet av barnförhöjningen av arbetsinkomstavdraget samt utvidgningen av skattefriheten för de flyttningskostnader som arbetsgivaren betalar. Skatteutgifternas belopp i euro minskar av en minskning av pensionsinkomstavdraget och hushållsavdraget. Antalet skatteutgifter minskar på grund av att förvärvsinkomstavdraget slopas.

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2023—2025 (mn euro, alla skattetares sammantaget)

	2023	2024	2025
Avdragsgillhet för lagstadgade pensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och sjukförsäkringspremier	3 860	3 985	3 650
Arbetsinkomstavdrag	3 975	4 215	6 595
Hushållsavdrag	505	505	400
Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	165	160	165
Pensionsinkomstavdrag	2 150	2 390	2 275
Avdragsgillhet för frivillig pensionsförsäkringspremie	60	45	45
Skattefrihet för barnbidrag	485	485	485
Skattefrihet för vissa andra sociala förmåner	1 025	1 025	1 025
En avkastningsprocent för utdelningen från onoterade bolag som är större än marknadsräntan	470	485	505
Företagaravdrag	130	130	130
Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst	5200	5 000	5 000

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2023—2025 (mn euro, alla skattetagare sammantaget)

	2023	2024	2025
Skattefrihet för vinst vid försäljning av egen bostad (uppskattning)	2 500	2 500	2 500
Övriga	2 362	1 912	382
Sammanlagt	22 887	22 837	22 157

2025 budget	26 769 000 000
2024 I tilläggsb.	-503 000 000
2024 budget	26 596 000 000
2023 bokslut	24 589 546 494

02. Samfundsskatt

Under momentet beräknas inflyta 5 708 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för andra rättelser till inkomstposten än sådana som gäller skatteåterbärningar i samband med den ordinarie beskattningen. Dessa rättelser bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Skatten är 20 % av den beskattningsbara inkomsten. Under momentet inflyter statens andel av samfundens inkomstskatt och rundradioskatten för samfund under året. Skattetagare när det gäller samfundsskatten är staten och kommunerna.

Prognosen för samfundsskatten bygger på de färskaste uppgifterna om utfallet och på uppskattningar av den slutliga skatten för respektive skatteår. Prognosen för samfundsskatten skatteåret 2025 görs upp utifrån företagens uppskattade resultatutveckling för 2023. Uppskattningen av den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2025 baserar sig dessutom på förhandsuppgifter från den slutliga beskattningen skatteåret 2023 och på uppgifter om de belopp som influtit skatteåret 2024. Företagens resultatutveckling beräknas främst med hjälp av förändringen i rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaperna. Företagens resultatutveckling följer inte helt förändringarna i rörelseöverskottet. I synnerhet under kraftiga konjunkturväxlingar kan den bild rörelseöverskottet ger av företagets resultat avvika betydligt från verkligheten. När prognosen görs upp erbjuder rörelseöverskottet likväl en naturlig utgångspunkt för en granskning av hur intäkterna från samfundsskatten utvecklats i förhållande till den tillväxtprognos som beskriver hela den ekonomiska aktiviteten. Prognosen för samfundsskatten kompletteras vid behov utifrån företagens resultatuppgifter och uppgifter om influtna belopp. Samfundsskatten är en av de skatteformer som är mest känsliga för konjunkturer, och intäkterna från den har varierat mer än intäkterna från andra skatteformer. Förändringar i den ekonomiska utvecklingen och i företagets resultatutsikter kan snabbt leda till även stora förändringar i intäkterna från samfundsskatten.

Den uppskattade utvecklingen av rörelseöverskottet, företagens resultatutveckling och den slutliga samfundsskatten

	2022	2023 prognos	2024 prognos	2025 prognos
Förändring i rörelseöverskottet, %	4,8	-2,5	2,6	3,8
Skatteårets slutliga skatt, mn euro	8 048	7 504	7 639	7 894
— statens andel av intäkterna från samfundsskatten, %	66,24	76,09	76,31	76,35

Utbildningsavdraget för arbetsgivare slopas, vilket ökar inflödet av samfundsskatt från och med 2025. Dessutom påverkas de medel som inflyter under samfundsskattmomentet av de ändringar som görs i försäkringsavgifterna för att Sysselsättningsfondens besparingar ska kanaliseras till staten.

Från och med 2013 har man genom en årlig skatt som ska betalas till staten samlat in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Rundradioskatten för samfund inbringar cirka 35 miljoner euro på årsnivå.

Skatten för skatteåret flyter in under loppet av flera kalenderår, och därför utgörs inflödet under momentet av samfundsskatt som redovisats under olika skatteår. Av den slutliga samfundsskatten för ett skatteår inflyter största delen som förskott under samma år. Beloppet av de ytterligare förskott som betalas efter utgången av skatteåret och innan beskattningen har slutförts varierar betydligt från år till år. Förskott återbetalas också till företag på ansökan innan beskattningen har slutförts. Efter att beskattningen har slutförts inflyter kvarskatt, och inflödet minskas av de förskottsåterbäringar som betalas tillbaka till företagen. Under 2025 inflyter fortfarande skatter för skatteåret 2024 och tidigare skatteår.

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2025

Inflödet av samfundsskatt för olika skatteår, mn euro	
— skatteåret 2025	572
— skatteåret 2024	5 959
— skatteåret 2023	908
— tidigare skatteår	35
Sammanlagt	7 474
— varav statens andel	5 708

Inom inkomstbeskattningen av sammanslutningar har det klassificerats 30 skatteutgifter eller skattesanktioner, och för 11 av dem är det möjligt att ge en uppskattning av skatteutgiftens storlek. Dessa skatteuppgifter presenteras i tabellen nedan. År 2025 minskar beloppet av skatteutgifterna på grund av att arbetsgivarens utbildningsavdrag slopas. Skatteutgifterna definieras som avvikelser från det normala skattesystemet, och alla skatteutgifter har inte i första hand ett ekonomiskt syfte. Effekterna av skatteutgifterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna, och sloandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Definitionerna av skatteutgifter samt bedömningarna av deras effekter på skatteintäkterna beror på det sedvanliga skattesystemet och de metoder som används vid uträkningen av skatteutgifterna. För periodiserade skatteutgifter kan uppskatt-

ningen presenteras antingen som ränta på skatteskuld eller som inverkan på skatteårsnivå; se rapporten Verotuet Suomessa 2009 (Statens ekonomiska forskningscentral 2010). Mer information om beräkningen av skatteutgifterna finns på finansministeriets webbplats på adressen <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

Uppskattning av skatteutgifterna under momentet för samfundsskatt (prognos, mn euro)

	2023	2024	2025
Skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar	589	581	590
Avskrivning av utgifter för anskaffning av lösa anläggningstillgångar ¹⁾	195	171	145
Extra avdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet	62	80	80
Avdragsgillhet för kreditförlustreservering ¹⁾	36	33	32
Tonnageskatt	26	25	26
Bostadshusreservering ¹⁾	10	10	9
Reservering för tilläggsansvarsförsäkring ¹⁾	6	6	6
Utbildningsavdrag för arbetsgivare	9	9	
Tilläggsavdrag för forskningsarbete	6	9	12
Garantireservering ¹⁾	3	3	3
Skattefrihet för produktionsstöd till filmproducenter	3	3	3

¹⁾ Ränta på skattecredit.

2025 budget	5 708 000 000
2024 II tilläggsb.	-469 000 000
2024 I tilläggsb.	-173 000 000
2024 budget	6 118 000 000
2023 bokslut	5 746 308 086

03. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 406 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1341/1990). Skatten är 30 % på den ränta som i Finland betalas för insättningar eller masskuldebrevslån. Alla fysiska personer är skattskyldiga.

Inlåningen från hushåll bildar den största delen av skattebasen. I slutet av 2023 var inlåningsstocken från finländska hushåll i finländska penninginstitut cirka 108 miljarder euro och genomsnittsräntan på insättningarna var cirka 1,18 %. Det beräknas att den källskattebelagda inlåningsstocken från hushåll och genomsnittsräntan på hushållens insättningar utvecklas i enlighet med vad som anges i tabellen.

Uppskattad utveckling för de viktigaste faktorerna i fråga om basen för källskatt på ränteinkomst

	2023 utfall	2024 prognos	2025 prognos
Förändring i den källskattebelagda inlåningsstocken, %	-2,0	-0,1	2,6
Genomsnittsräntan på hushållens insättningar, %	0,74	1,30	1,10

2025 budget	406 000 000
2024 II tilläggsb.	106 000 000
2024 budget	148 000 000
2023 bokslut	45 645 093

04. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 949 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och på arvs- och gåvoskatteskalorna i lagen. Gåvoskattens andel av de medel som inflyter under momentet beräknas uppgå till cirka 20 %.

Till arvs- och gåvobeskattningen hänför sig 15 olika skatteutgifter, av vilka beloppet av skattelättnaden i samband med generationsväxling i företag, som är den mest betydelsefulla skatteutgiften, beräknas vara cirka 180 miljoner euro 2025.

2025 budget	949 000 000
2024 II tilläggsb.	115 000 000
2024 budget	817 000 000
2023 bokslut	1 169 419 884

(05.) Tillfällig skatt på vinster inom elbranschen och sektorn för fossila bränslen

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

2024 II tilläggsb.	-150 000 000
2024 budget	200 000 000

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 23 624 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser som hänför sig till inkomstposten och som bokförs på basis av beslutet om rättelse av beskattningen, samt inkomster från försäljning av statens ämbetsverks och inrättningsars mervärdesskattepliktiga prestationer, som bokförs enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Den allmänna mervärdesskattesatsen höjdes från 24 procent till 25,5 procent den 1 september 2024. År 2025 höjs mervärdesskattesatsen för sötsaker från den reducerade skattesatsen på 14 procent till den allmänna skattesatsen på 25,5 procent och de produkter och tjänster som omfattas av mervärdesskattesatsen på 10 procent överförs till en sats på 14 procent, med undantag av tidningar och tidskrifter. En höjning av mervärdesskattesatsen för finansieringen av Rundradion Ab är fortfarande under behandling. Dessutom överförs inkontinensskydd, menstruationsskydd och blöjor från den allmänna skattesatsen till en skattesats på 14 procent. Skattelättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesbeskattning slopas och den nedre gränsen för mervärdesbeskattning av verksamhet i liten skala höjs från 15 000 euro till 20 000 euro.

Den största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för cirka 66 % av mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatt inflyter också från skattefria sektorer och branscher. Dessa har inte rätt att dra av skatten, vilket innebär att de mervärdesskatter som ingår i köp ökar statens skatteintäkter. Mervärdesskatt inflyter därmed av insatsförbrukningen och investeringarna inom den statliga sektorn och i de socialskyddsfonder som hänför sig till den offentliga sektorn. Också på kommunernas, samkommunernas och välfärdsområdenas insatsförbrukning och investeringar tas det ut mervärdesskatt, men eftersom den skatt som tagits ut återbetalas till lokalförvaltningen ökar skatten inte de mervärdesskatteintäkter som anges i statsbudgeten.

Mervärdesskatt inflyter också av s.k. insatsförbrukning och investeringar i fråga om annan skattefri verksamhet. Till dessa hör finansierings- och försäkringsverksamhet, ägande och uthyrning av bostäder samt privat hälso- och sjukvård och socialservice. Mervärdesskatt inflyter också bl.a. genom insatsförbrukning inom icke-vinstsyftande sammanslutningar som betjänar hushållen samt genom dessa sammanslutningars investeringar.

Förändringen i centrala poster som ingår i mervärdesskattebasen, %

	2023	2024 prognos	2025 prognos
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	3,1	1,4	2,7
Insatsförbrukning inom den statliga sektorn och socialskyddsfonderna	8,0	3,0	3,2
Insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet	2,7	1,5	3,9

Inflödet av mervärdesskatt består av mervärdesskatt som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut och av belopp som övriga statliga bokföringsenheter bokför under mervärdesskattmomentet.

De återbäringar som dras av från det totala inflödet av mervärdesskatt består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av deklARATIONER, ANSÖKNINGAR och ÄNDRINGAR. Utöver

egentlig skatt ingår i återbäringarna den mervärdesskatt som återbetalats till kommunerna och välfärdsområdena och som 2023 uppgick till cirka 3,9 miljarder euro.

Influten mervärdesskatt (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.
Skatteförvaltningens bruttoutfall	39 222	40 076	42 174
Tullens nettoutfall	38	39	41
Mervärdesskatteutfallet från övriga statliga räkenskapsverk	89	94	98
Skatteförvaltningens återbäringar	-17 944	-17 630	-18 689
Sammanlagt	21 405	22 579	23 624

Utfallet för mervärdesskatteprognosen beror i avgörande grad på hur väl man kan förutse utvecklingen i konsumtionens totala värde och hur konsumtionen inriktas. Förändringar i konsumtionen inverkar inte bara på den nuvarande konsumtionen utan också på den förväntade framtida konsumtionen och därigenom på den förväntade mervärdesskattebasen.

I intäktsprognosen har man beaktat de skatteutgifter som hänför sig till mervärdesskatten och som består av sänkta skattesatser. Som skatteutgifter definieras även vissa poster som avviker från EU:s mervärdesskattedirektiv samt den lättnad som hänför sig till den nedre gränsen för mervärdesskatten. År 2025 finns det 21 olika skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen.

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2023	2024	2025
Reducerad mervärdesskattesats för livsmedel och foder (14 %)	1 473	1 571	1 736
Reducerad mervärdesskattesats för restaurangservice och måltids- service (14 %)	669	727	832
Reducerad mervärdesskattesats för läkemedel (10 %, 14 % 2025)	394	419	248
Reducerad mervärdesskattesats för persontransporter (10 %, 0 % 2023, 14 % 2025)	298	257	155
Reducerad mervärdesskattesats för inkvarteringstjänster (10 %, 14 % 2025)	136	146	88
Reducerad mervärdesskattesats för elenergi (10 %)	58	-	-
Övriga skatteutgifter	638	718	471
Sammanlagt	3 666	3 838	3 530

2025 budget	23 624 000 000
2024 II tilläggsb.	107 000 000
2024 I tilläggsb.	-723 000 000
2024 budget	22 579 000 000
2023 bokslut	21 404 692 530

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 1 053 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Avsikten är att försäkringsanstalterna primärt ska ta ut skatten och överföra den på försäkringstagarna. Till exempel personförsäkringar är dock helt befriade från skatt. Försäkringspremieskatten kompletterar mervärdesskatten, eftersom försäkringstjänsterna inte omfattas av mervärdesbeskattningen. Skattesatsen för försäkringspremier har följt utvecklingen av den allmänna mervärdesskattesatsen. Skattesatsen för försäkringspremieskatten höjdes från 24 procent till 25,5 procent i september 2024.

2025 budget	1 053 000 000
2024 II tilläggsb.	32 000 000
2024 budget	939 000 000
2023 bokslut	920 830 320

03. Apoteksskatt

Under momentet beräknas inflyta 200 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter enligt apoteksskattelagen (770/2016).

År 2025 fastställs apoteksskatterna på basis av omsättningen 2024, från vilken avdrag enligt lagen har gjorts.

2025 budget	200 000 000
2024 II tilläggsb.	11 000 000
2024 budget	190 000 000
2023 bokslut	218 210 247

08. Punktskatter

01. Punktskatt på tobak

Under momentet beräknas inflyta 677 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Enligt lagen tas för cigaretter som punktskatt per enhet ut 9,43 cent per styck och som värderelaterad punktskatt 52 % beräknat på detaljhandelspriset, dock minst 35,36 cent per styck. I punktskatt på cigarrer och cigariller tas det ut 12,58 cent per styck och därtill 34 % av detaljhandelspriset, dock minst 35,36 cent per styck. I punktskatt på pip- och cigarettobak tas det ut 10,75 cent per gram och därtill 48 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter tas det ut 8,05 cent per gram och därtill 52 % av detaljhandelspriset, dock minst 27,37 cent per gram. För

andra produkter som innehåller tobak och för cigarettpapper tas det i punktskatt ut 60 % av detaljhandelspriset. Punktskatten på vätskor för elektroniska cigaretter är 30 cent per milliliter och för tobaksprodukter avsedda för upphettning 30 cent per gram. Skatten på andra rökfria nikotinprodukter än de som inte är i vätskeform är 10 cent per gram och därtill 10 % av detaljhandelspriset, dock minst 14 cent per gram.

Punktskatten på tobaksprodukter höjs den 1 november 2024, den 1 juli 2025 och därtill halvårsvis 2026 och 2027. Den höjning som genomförs 2024 skjuter skatteintäkterna från 2025 till 2024, eftersom tobaksprodukter lagras, dvs. överläts för skattepliktig konsumtion i stora mängder med lägre skattenivåer före skattehöjningarna och på grund av skattehöjningen i november flyter det in skatt i statsbudgeten från dessa överlåtelser redan under 2024. På motsvarande sätt blir efter skattehöjningen de skattepliktiga överlåtelseerna små, varvid skatteintäkterna för 2025 blir mindre. Tillägget för 2024 beaktas i den tredje tilläggsbudgeten för 2024 och syns inte ännu i tabellen nedan.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om tobak (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.
Cigaretter	940	883	485
Övriga tobaksprodukter	216	279	192
Sammanlagt	1 156	1 162	677

Till punktskatten på tobak hänför sig ingen skatteutgift.

2025 budget	677 000 000
2024 budget	1 162 000 000
2023 bokslut	1 156 229 725

04. Accis på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 489 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Punktskattebeloppet för starka alkoholdrycker är 54,80 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på mellanprodukter (21 volymprocent) är på motsvarande sätt 41,09 euro och punktskatten på viner (12,5 volymprocent) 36,48 euro per liter uträknad som hundraprocentig alkohol. Punktskatten på öl per liter hundraprocentig alkohol är 36,20 euro.

Punktskatten på starka alkoholdrycker höjs 2025—2027 i enlighet med den förväntade utvecklingen av konsumentprisindexet.

Den uppskattade konsumtionen av alkoholdrycker baserar sig på prognoser om alkoholkonsumtionen som finansministeriet har gjort upp i samarbete med olika aktörer.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om alkohol (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.
Öl	619	602	584
Svaga drycker tillverkade genom jäsning	72	78	71
Vin	234	241	252
Mellanprodukter	12	12	12
Etylalkohol	526	538	570
Sammanlagt	1 463	1 471	1 489

Skatteintäkterna av skatten på alkohol och alkoholdrycker minskar till följd av skattelättnaden för små bryggerier, som beräknas uppgå till cirka 16 miljoner euro 2025.

2025 budget	1 489 000 000
2024 II tilläggsb.	10 000 000
2024 budget	1 471 000 000
2023 bokslut	1 463 058 148

05. Punktskatt på läskedrycker

Under momentet beräknas inflyta 238 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om punktskatt på läskedrycker (1127/2010). Skatt tas ut på alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol, och beloppet av den skatt som tas ut är 13 cent per liter färdig dryck för sockerfria drycker och 32 cent per liter färdig dryck för sockerhaltiga drycker.

Punktskatten på läskedrycker höjs 2025. Tidtabellen för beredningen och ikraftträdandet av höjningen beror på Europeiska kommissionens godkännande av den ändring av lagen om punktskatt på läskedrycker som stadfästes 2023.

Som skatteutgift minskar skattefriheten för kliniska näringspreparat, modersmjölksersättning och tillskottsnäring, barnmat, bantningspreparat och kosttillskott det belopp som inflyter under momentet. Skatteutgiftens belopp beräknas vara ringa i förhållande till skatteintäkterna.

2025 budget	238 000 000
2024 budget	220 000 000
2023 bokslut	219 040 710

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 3 969 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

I prognosen för energiskatteintäkterna utnyttjas Teknologiska forskningscentralen VTT:s basprognos för växthusgasutsläpp från trafiken och den energibalansräkning som utarbetas vid arbets- och näringsministeriets energiavdelning.

Den förväntade utvecklingen av energiskattebaserna (%)

	2023 bokslut	2024 prognos	2025 prognos
Motorbensin	1,1	1,8	-2,9
Dieselloolja	-4,7	0,3	-2,8
El I (hushållen, servicesektorn osv.)	-5,5	4,0	0,6
El II (industrin, växthus och datorhallar)	-2,0	6,6	12,6
Övriga (bl.a. lätt brännolja, tung brännolja, naturgas, biogas, stenkol, brännrotv, flytgas)	-18,0	-6,6	-14,0

Energiskattenivåer

	Skattenivån 2024 (inkl. försörjningsberedskapsavgift)
Motorbensin, cent/l	71,77
Dieselloolja, cent/l	54,70
Lätt brännolja, svavelfri, cent/l	27,58
Tung brännolja, cent/kg	30,54
El I (hushållen, servicesektorn osv.), cent/kWh	2,253
El II (industrin, växthus och datorhallar), cent/kWh	0,063
Stenkol, €/t	220,44
Naturgas, €/MWh	23,354
Flytgas, cent/kg	31,49
Brännrotv, €/MWh	5,70

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.
Motorbensin ¹⁾	1 256	1 167	1 167
Diesel ¹⁾	1 441	1 407	1 324
El	860	933	920
Övriga	682	646	558
Sammanlagt	4 239	4 153	3 969

¹⁾ Omfattar ersättande biobränslen.

I inkomsterna av energiskatter ingår 16 skatteutgifter. Skatteutgifterna består av sänkta skattesatser och beloppet av skatteutgiften har ansetts vara skillnaden mellan referensnivån och den sänkta skattesatsen. Energiskatteutgifterna är inte alltid jämförbara, varför man bör undvika att summera dem. Årsförändringen kan också bero på flera orsaker, såsom en ändring av skattenivån, en änd-

ring av volymen eller en ändring av jämförelsenivån. Mer information om jämförelsenivåerna och beräkningen av skatteutgifterna finns på finansministeriets webbplats på adressen <https://vm.fi/sv/skattesubvention>.

Skatteutgifter under momentet för inkomster av energiskatten (mn euro)

	2023	2024	2025
Lägre skattesats för dieselbränsle ¹⁾	675	678	659
Lätt brännolja som används i dieselmotorer i spårtrafiken	12	11	11
Lägre skattesats än normen för lätt brännolja som används i arbetsmaskiner	461	414	414
Lägre skattesats för torv ²⁾	76	58	58
Övre gräns för skattefri användning av torv	46	46	46
Skattefrihet för träbaserade bränslen	440	440	440
Skattefrihet för avfallsförbränning	34	34	34
Skatteutgift för CHP-anläggningar	64	54	31
Lägre elskattesats för industri och växthus samt lägre elskattesats för värmepumpar, datorhallar etc.	744	793	893
Skattefrihet för elström för spårtrafik	16	16	16
Lägre skattesats än normen för elström som används i trafiken ¹⁾	22	33	46
Lägre skattesats än normen för gas som används i trafiken ¹⁾	18	20	22
Skatteutgift för biogas vid uppvärmning	3	2	2

¹⁾ I fråga om denna skatteutgift måste man beakta den drivkraftsskatt på personbilar och paketbilar som ingår i fordonsskatten och som räknas som en skattesanktion.

²⁾ Skatten på torv följer inte den nuvarande energiskattmodellen.

Till energiskattestöden hör dessutom energiskatteåterbärningar till jordbruket till ett uppskattat belopp av cirka 46 miljoner euro 2025 och skatteåterbärning till energiintensiva företag till ett uppskattat belopp av cirka 11 miljoner euro 2025. De ovannämnda skatteutgifterna hänför sig till utgiftsmoment 28.91.41 och minskar därför inte det belopp som inflyter under inkomstmomentet för energiskatter.

2025 budget	3 969 000 000
2024 budget	4 153 000 000
2023 bokslut	4 238 883 419

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Punktskatt ska betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkoholdrycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag för

förpackningar framställda av vätskekartong. Punktskattefria är däremot dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Punktskatten på dryckesförpackningar för engångsbruk som inte ingår i ett godkänt retursystem är 51 cent per liter. Mängden skattebelagda förpackningar antas 2025 hålla sig på nästan samma nivå som 2024.

2025 budget	15 000 000
2024 budget	15 000 000
2023 bokslut	15 105 762

10. Övriga skatter

03. Bils katt

Under momentet beräknas inflyta 292 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på bils kattelagen (777/2020). Bils katten bestäms utifrån koldioxidutsläppen från fordonet och priset på fordonet. Bils kattesatsen varierar mellan 0 och 48,9 % beroende på koldioxidutsläppen då WLTP-mätning tillämpas. Bilar som uteslutande drivs med el eller väte är befriade från bils katt från och med den 1 oktober 2021. Beskattningen av paketbilar motsvarar beskattningen av personbilar, men för större paketbilar sänks skatten på basis av bilens totalmassa.

Utvecklingen av intäkterna från bils katten beror både på antalet fordon som beskattas och på den genomsnittliga skatteutvecklingen. Antalet registreringar av nya bilar förväntas 2025 återhämta sig något från de senaste årens låga nivå, men samtidigt antas den genomsnittliga bils katten sjunka i och med att försäljningsandelen för elbilar ökar och utsläppsnivåerna för fordon med förbränningsmotor sjunker.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i bils kattebasen

	2023		2024 prognos		2025 prognos	
	st.	genomsnittl. skatt, euro	st.	genomsnittl. skatt, euro	st.	genomsnittl. skatt, euro
Nya personbilar	88 000	2 300	79 000	2 300	88 000	2 000
Begagnade personbilar	38 000	2 100	42 000	1 300	42 000	1 000

Andelen renodlade elbilar uppgick till cirka 34 procent av alla första registreringar av personbilar och cirka 26 procent av de personbilar som importerats begagnade år 2023.

Det beräknade inflödet av bils katt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.
Personbilar	311	234	224
Paketbilar	51	58	53

Det beräknade inflödet av bilskatt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.
Motorcyklar	15	15	14
Andra fordon	1	1	1
Sammanlagt	378	308	292

Inom bilbeskattningen finns det ett flertal skatteutgifter.

Uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten (mn euro)

	2023	2024	2025
Skatteutgifter som gäller vanliga taxibilar	2	-	-
Skatteutgifter som gäller invalidbilar	2	2	2
Skatteutgifter som gäller räddningsbilar, ambulansbilar, invalidtaxibilar, tillgängliga taxi- bilar, husbilar och andra fordon	118	118	118
2025 budget			292 000 000
2024 budget			308 000 000
2023 bokslut			378 045 823

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 604 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). År 2025 är överlåtelseskatten 3 % av köpesumman för fastigheter. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag och fastighetsbolag samt aktier i andra än bostads- och fastighetsbolag är 1,5 % av köpeskillingen eller av värdet av annat vederlag.

Den största delen av intäkterna från överlåtelseskatten inflyter från bostads- och fastighetshandeln. Intäkterna från överlåtelseskatten varierar betydligt från år till år, bland annat till följd av variationer i antalet företagsarrangemang som omfattas av skatten, liksom även till följd av konjunkturväxlingarna på bostads- och fastighetsmarknaden. I budgetpropositionen har man utgått från antagandet att värdet på handeln med bostadsaktier ökar med 8,3 % och värdet på fastighetshandeln med 11,9 % år 2025. Överlåtelseskatten ska betalas inom 2—6 månader, i fråga om nya bostadsaktier till och med senare än så, vilket innebär att förändringar i bostads- och fastighetshandeln syns i intäkterna från överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning.

När en kommun eller samkommun före utgången av 2030 bolagiserar lokaler som använts inom social- och hälsovården eller räddningsväsendet och som hyrts ut till välfärdsområdet ska det övertagande bolaget inte betala överlåtelseskatt på överföringarna.

Befrielsen från överlåtelseskatt för fastigheter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet minskar beloppet av statens skatteinkomster av överlåtelseskatt jämfört med en situation där skattefriheten inte genomförs och där överlåtelseskatt skulle betalas på bolagiseringarna. Skattefrihetens inverkan på beloppet av överlåtelseskatten för 2025 beror på i vilken utsträckning bolagiseringarna för åren 2024—2025 förläggs till 2025.

Till överlåtelseskatten hänför sig 9 olika skatteutgifter. För ett av dem är det möjligt att beräkna ett värde. Den viktigaste skatteutgiften som hänför sig till överlåtelseskatten beror på att handeln med värdepapper som är föremål för offentlig handel inte omfattas av överlåtelseskatten.

De viktigaste skatteutgifterna vid överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2023	2024	2025
Befrielse från överlåtelseskatt vid köp av första bostad	120	-	-
Befrielse från överlåtelseskatt för offentligt noterade värdepapper	2 000	2 000	2 000
Sammanlagt	2 120	2 000	2 000
2025 budget		604 000 000	
2024 II tilläggsb.		-23 000 000	
2024 budget		629 000 000	
2023 bokslut		608 766 074	

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 144 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skatten inflyter nästan helt från lotterier som anordnas med ensamrätt. Skatten tas ut på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som betalats ut.

2025 budget	144 000 000
2024 budget	137 000 000
2023 bokslut	56 280 901

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 999 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). Skatten består av grundskatt och drivkraftsskatt.

Grundskatt tas ut för personbilar och paketbilar. Grundskatten bestäms utifrån fordonets koldioxidutsläpp. Om det inte finns någon anteckning om utsläppet i fordonsregistret, ska skatten basera sig på fordonets totalmassa. Skatt uppbärs endast för de dagar under vilka fordonet har anmälts för användning i trafik.

Beloppet av den genomsnittliga grundskatten på person- och paketbilar (euro/år)

	2023	2024	2025 prognos
Personbilar	199	187	173
Paketbilar	323	307	282

Drivkraftsskatt påförs fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin. Syftet med drivkraftsskatten för person- och paketbilar är att jämna ut skillnaden i skattebelastning till följd av att beskattningen av olika bränslen och drivkraft varierar. Eftersom drivkraftsskatten är fast medan bränslebeskattningen är fordonsbaserad och beror på bränsleförbrukningen och körprestationerna kan skattebördan utjämnas utifrån vissa genomsnittsantaganden. Drivkraftsskatten för andra fordon än personbilar har fiskala och EU-rättsliga grunder.

Fordonsskattens grundskatt sänks för skattedagarna från och med den 1 januari 2025 så att skattesänkningen riktas till fordon för vilka utsläppen enligt NEDC-mätmetoden är stora eller fordon som beskattas enligt fordonets massa. Fordonsskatten på renodlade elbilar och laddningshybrider samt drivkraftsskatten på husbilar höjs för skattedagarna från och med den 1 januari 2026.

Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordonsslag (mn euro)

	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.
Grundskatt			
— personbilar	545	499	476
— paketbilar	115	96	99
Drivkraftsskatt			
— personbilar	322	339	319
— paketbilar	34	29	33
— lastbilar	58	60	59
Tillägg för betalningssätt	13	13	13
Sammanlagt	1 087	1 036	999

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna inom fordonsbeskattningen uppskattas till 19 miljoner euro. Den viktigaste skatteutgiften är befrielse från fordonsskattens grundskatt för personer med funktionsnedsättning, och denna beräknas uppgå till 15 miljoner euro.

2025 budget	999 000 000
2024 budget	1 036 000 000
2023 bokslut	1 086 923 885

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (1126/2010). Avfallsskatten betalas till avstjälningsplatsen för sådant återvinningsbart avfall som anges i den skattetabell som finns i lagen. Avfallsskatten är 80 euro per ton avfall.

2025 budget	6 000 000
2024 budget	8 000 000
2023 bokslut	6 480 631

09. Gruvmineralskatt

Under momentet beräknas inflyta 13 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om gruvmineralskatt (314/2023). Skatten betalas för i gruvlagen avsedda gruvmineral som brutits i Finland. Skatten på metallmalmer är 0,6 % av beskattningsvärdet för den metall som ingår i gruvmineralet och skatten på andra gruvmineral är 0,20 euro per ton malm eller nyttosten. Gruvmineralskatt betalas första gången för gruvmineral som bryts 2024.

Gruvmineral som påträffats i samband med guldvaskning har lämnats utanför gruvmineralskatten, och utgör därmed en skattutgift.

2025 budget	13 000 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	100 000

19. Övriga inkomster av skattenatur

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 10 570 000 euro.

Förklaring: Informationssamhällsavgiften, 4 400 000 euro, och tillsynsavgiften på televisions- och radioverksamhet, 1 000 000 euro, grundar sig på lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 300 000 euro, grundar sig på postlagen (415/2011). Certifikatavgiften, 270 000 euro, grundar sig på lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009).

De nämnda avgifterna beräknas inflyta till ett sammanlagt belopp av 6 970 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Koncessionsavgiften, sammanlagt 200 000 euro, grundar sig på lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009) och lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Transport- och kommunikationsverket tar ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljas koncession för frekvensområdet 700 megahertz, 3 500 megahertz och 26 gigahertz utifrån auktionerna 2016, 2018 och 2020. Koncessionsavgifterna intäktsförs i jämna poster under de fem första åren av koncessionsperioden. Transport- och kommunikationsverket

tar likaså ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljats koncession utifrån auktionen 2009.

Under momentet beräknas dessutom inflyta marknadsbaserade frekvensavgifter som tas ut med stöd av 288 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation till ett belopp av 3 400 000 euro.

2025 budget	10 570 000
2024 budget	14 770 000
2023 bokslut	30 399 854

05. Vissa avgifter för trafiken

Under momentet beräknas inflyta 25 800 000 euro.

Förklaring: Tillsynsavgiften för flygtrafiken, 8 900 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). Tillsynsavgiften för besiktningstrafiken, 7 400 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för besiktningens verksamhet (960/2013). Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.01.02.

Trafiksäkerhetsavgiften, 9 500 000 euro, grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016). Utgifterna för denna verksamhet har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.51.

2025 budget	25 800 000
2024 budget	25 600 000
2023 bokslut	23 645 035

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 85 000 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005), enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på Finlands territorialvatten ska betalas farledsavgift till staten.

Det föreslås att farledsavgiften från och med 2025 återställs till fullt belopp.

2025 budget	85 000 000
2024 budget	51 000 000
2023 bokslut	48 923 591

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 7 410 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de beskattningsgrunder som gällde före 2014.

Under momentet intäktsförs även de inkomster som baserar sig på lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013) och lagen om årsavgift och avgifter för kvalitetskontroll för revisorer (1512/2015). Utgifter som finansieras med dessa avgifter har beaktats under moment 32.01.07.

Dessutom intäktsförs årsavgifterna för alkoholövervakningen under momentet. Utgifter som finansierats med dessa avgifter har beaktats under moment 28.40.01.

2025 budget	7 410 000
2024 budget	7 410 000
2023 bokslut	19 272 421

10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken

Under momentet beräknas inflyta 5 670 000 euro.

Förklaring: El- och naturgasnätsavgifterna grundar sig på lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Avgifterna uppskattas uppgå till 5 200 000 euro 2025. Utgifter som finansieras med nätavgifterna har beaktats under moment 32.01.09.

Den vindkraftsavgift som tas ut inom vindkraftsområdet vid Bottenviken baserar sig på lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013). Samtliga kraftverk som hör till inmatningstarriffsystemet har redan betalat sin vindkraftsavgift. År 2025 tas det ut 470 000 euro i vindkraftsavgifter. De inflyter från kraftverk som godkänts för premiesystemet och från kraftverk som byggts utan statligt stöd.

2025 budget	5 670 000
2024 budget	5 860 000
2023 bokslut	5 339 198

11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet

Under momentet beräknas inflyta 8 967 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014). Som intäkter tas under momentet upp de förvaltningsavgifter som verket tar ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag och genom vilka kostnaderna för verkets verksamhet täcks.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.03.

2025 budget	8 967 000
2024 budget	8 080 000
2023 bokslut	5 964 452

12. Skatt för strålningsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 2 833 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna består av tillsynsavgifter som avses i strålsäkerhetslagen (859/2018).

De tillsynsavgifter av skattenatur som Strålsäkerhetscentralen tar ut baserar sig på en kostnads-kalkyl som utgår från de faktiska kostnaderna i tillsynsverksamheten. Skattebeloppet justeras vid behov när kostnadsnivån förändras.

2025 budget	2 833 000
2024 budget	2 833 000
2023 bokslut	2 914 521

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
23. Statsrådets kansli	25	50	50	—	0
99. Statsrådets kanslis övriga inkomster	25	50	50	—	0
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	35 985	26 944	33 319	6 375	24
20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter	822	1 102	891	-211	-19
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde	35 163	25 842	32 428	6 586	25
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	162 900	165 555	166 755	1 200	1
10. Domstolarnas inkomster	38 997	44 750	39 750	-5 000	-11
14. Inkomster av rättshjälpsavgifter	3 636	3 911	3 911	—	0
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster	29 148	32 144	33 344	1 200	4
20. Utsökningsavgifter	88 563	82 000	87 000	5 000	6
(21.) Räntor på medel som utsökningen har i förvar	—	—	—	—	0
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde	2 556	2 750	2 750	—	0
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	131 450	166 327	100 774	-65 553	-39
98. Inkomster från EU	96 555	164 227	97 274	-66 953	-41
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde	34 895	2 100	3 500	1 400	67

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	42 010	106 038	146 437	40 399	38
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter	18	18	18	—	0
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde	41 992	106 020	146 419	40 399	38
28. Finansministeriets förvaltningsområde	2 687 450	2 872 472	2 956 403	83 931	3
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna	60 692	63 552	63 962	410	1
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna	23 935	25 062	25 224	162	1
13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	13 677	14 321	14 414	93	1
14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret	—	5 400	9 750	4 350	81
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	7 928	10 056	7 450	-2 606	-26
50. Överföring från statens pensionsfond	2 116 165	2 284 934	2 360 717	75 783	3
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	330 150	365 747	375 086	9 339	3
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	17 466	19 420	19 420	—	0
60. Premie för främjande av arbetarskydd	1 083	1 010	1 010	—	0
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	54 231	55 600	52 000	-3 600	-6
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter	1 698	1 400	1 400	—	0
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	60 426	25 970	25 970	—	0

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	361 256	38 000	40 000	2 000	5
70. Inkomster från studiestödsverksamheten	88 964	34 000	36 000	2 000	6
(88.) Undervisnings- och kulturministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten	252 390	—	—	—	0
99. Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	19 901	4 000	4 000	—	0
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	814 303	916 207	899 611	-16 596	-2
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	530 771	533 205	535 005	1 800	0
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	223 905	340 000	320 000	-20 000	-6
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	5 259	9 000	10 000	1 000	11
04. Andra inkomster från EU	321	160	290	130	81
(20.) Jord- och skogsbruksministeriets andel av intäkterna av penningspelsverksamheten	18 521	—	—	—	0
40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	3 582	3 000	3 582	582	19
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	40	45	45	—	0
42. Avgifter för jakt på hjorddjur	4 043	3 590	3 590	—	0
44. Fiskevårdsavgifter	9 920	9 899	9 920	21	0
45. Jaktvårdsavgifter	12 622	12 908	12 779	-129	-1
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	5 318	4 400	4 400	—	0
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	44 646	21 550	54 650	33 100	154
10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet	34 368	1 500	24 600	23 100	1540
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	10 278	20 050	30 050	10 000	50

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	878 931	1 020 320	956 055	-64 265	-6
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	3 665	3 650	3 535	-115	-3
21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	—	548 000	526 000	-22 000	-4
31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti	25 958	33 270	33 270	—	0
50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	174 664	240 000	269 000	29 000	12
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	674 645	195 400	124 250	-71 150	-36
33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	448 019	176 590	206 718	30 128	17
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	3 346	2 690	2 030	-660	-25
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	0	100	100	—	0
(90.) Social- och hälsovårdsministeriets andel av avkastningen av penningspelsverksamhet	249 099	—	—	—	0
98. Återbäringar av statsunderstöd	177 544	158 200	158 200	—	0
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	18 030	15 600	46 388	30 788	197
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	864	503 656	210 480	-293 176	-58
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	0	150	150	—	0
20. Överföring från Statens bostadsfond	400	502 700	209 524	-293 176	-58
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	464	806	806	—	0
39. Övriga inkomster av blandad natur	11 544 357	1 261 000	1 011 000	-250 000	-20
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	136 288	130 000	136 000	6 000	5

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
02. Ränteinkomster som hänförs till beskattningen	84 609	79 000	79 000	—	0
04. Återtagande av överförda anslag	11 299 970	300 000	300 000	—	0
10. Övriga inkomster av blandad natur	23 489	7 000	7 000	—	0
20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens	0	745 000	489 000	-256 000	-34
Sammanlagt	17 152 196	7 274 709	6 782 252	-492 457	-7

23. Statsrådets kansli*99. Statsrådets kanslis övriga inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 50 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas statsrådets kanslis och justitiekanslersämbetets inkomster för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet.

2025 budget	50 000
2024 budget	50 000
2023 bokslut	24 786

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde*20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter*

Under momentet beräknas inflyta 891 000 euro.

Förklaring: Statens kultur- och vetenskapsinstituts fastigheter i utlandet har varit i utrikesministeriets ägarbesittning sedan den 1 januari 2017. Fastigheterna är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike i Paris, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Fastigheternas underhålls- och reparationsutgifter har budgeterats under moment 24.01.20.

2025 budget	891 000
2024 budget	1 102 000
2023 bokslut	821 997

99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 32 428 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av förvaltningsområdets handläggningsavgifter för visum, återbäringar av medlemsavgifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar, FN:s lönekostnadsersättningar för militär krishantering, eventuella ersättningar från andra medlemsstater till följd av direktivet om konsulärt skydd (EU) 2015/637, Sitras donation till CMI:s Fredsfond, inkomster av fastighetsförsäljning samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

Av inkomsterna är 14 081 000 euro EU:s andel av samarbetsprojekt med ministeriet. Med inkomsterna från dessa samarbetsprojekt täcks utgifterna för projekten. Utgifterna budgeteras under moment 24.30.68.

Beräknade inkomster (euro)

Handläggningsavgifter för visum	9 000 000
Inkomster av samarbetsprojekten inom utvecklingssamarbetet	14 081 000
Ersättningar för löneutgifter för militär krishantering från FN	2 447 000
Sitras donation till CMI:s Fredsfond	5 000 000
Inkomster av fastighetsförsäljning	400 000
Övriga inkomster	1 500 000
Sammanlagt	32 428 000
2025 budget	32 428 000
2024 II tilläggsb.	-2 340 000
2024 budget	25 842 000
2023 bokslut	35 163 342

25. Justitieministeriets förvaltningsområde

10. Domstolarnas inkomster

Under momentet beräknas inflyta 39 750 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	38 972	44 735	39 735
— övriga intäkter	25	15	15
Intäkter sammanlagt	38 997	44 750	39 750
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	37 209	22 900	38 000
— andel av samkostnader	70 635	76 000	71 000
Kostnader sammanlagt	107 844	98 900	109 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-68 847	-54 150	-69 250
Kostnadsmotsvarighet, %	36	45	36

2025 budget	39 750 000
2024 budget	44 750 000
2023 bokslut	38 996 521

14. Inkomster av rättshjälpsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 911 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Av de inkomster som nettobudgeteras under momentet budgeteras en rättshjälpstagares förlorende motparts ersättningar för rättegångskostnaderna enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på rättshjälpslagen (257/2002), lagen om Rättstjänstverket (1133/2023) och statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008).

2025 budget	3 911 000
2024 budget	3 911 000
2023 bokslut	3 635 990

15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster

Under momentet beräknas inflyta 33 344 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) och statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	29 148	32 144	33 344
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	14 947	15 500	16 000
— andel av samkostnader	23 045	21 200	23 000
Kostnader sammanlagt	37 992	36 700	39 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-8 844	-4 556	-5 656
Kostnadsmotsvarighet, %	77	88	86
2025 budget			33 344 000
2024 budget			32 144 000
2023 bokslut			29 148 185

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 87 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och på motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	88 563	81 800	87 000
— övriga intäkter	-	200	-
Intäkter sammanlagt	88 563	82 000	87 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	32 936	35 000	35 000
— andel av samkostnader	36 424	41 000	40 000
Kostnader sammanlagt	69 360	76 000	75 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	19 203	6 000	12 000
Kostnadsmotsvarighet, %	128	108	116
2025 budget			87 000 000
2024 budget			82 000 000
2023 bokslut			88 562 985

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 750 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Inkomster som inflyter under momentet får användas till utgifter som föranleds av dröjsmålsrättor och kontoavskrivningar i fråga om bokföringsenheterna inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde och justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av dataombudsmannens byrå (1172/2020). Under momentet inflyter dessutom små utökningsbelopp som enligt utökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten samt utdelning som går förlorad för borgenärerna och som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten.

2025 budget	2 750 000
2024 budget	2 750 000
2023 bokslut	2 556 408

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde

98. Inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 97 274 000 euro.

Under momentet intäktsförs

- 1) betalningar och ersättningar från Europeiska unionens fond för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfond under programperioden 2014—2020
- 2) betalningar och ersättningar till Finland från Europeiska unionens asyl-, migrations- och integrationsfond, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning och Europeiska unionens fond för inre säkerhet under programperioden 2021—2027
- 3) betalningar från Europeiska unionen för rescEU-projektet för CBRN-lagerhållning
- 4) betalningar från Europeiska unionen för rescEU medical-projektet för CBRN-lagerhållning.

Inkomsterna budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det inflöde som beräknas bli intäktsfört till Finland under 2025 består främst av förskotts betalningarna för fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden samt genomförandet av fonderna och ersättningarna för mottagande av vidarebosatta personer och Europeiska kommissionens betalningar för projekten rescEU och rescEU medical för CBRN-lagerhållning.

Beräknade intäktsföringar från Europeiska unionen 2025 (1 000 euro)

Helheten	
Betalningar och ersättningar från Europeiska unionens fond för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfond under programperioden 2014—2020	2 000
Betalningar och ersättningar från asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik inom fonden för integrerad gränsförvaltning och fonden för inre säkerhet under programperioden 2021—2027	37 731
Betalningar till rescEU-projektet för CBRN-lagerhållning	34 108
Betalningar till rescEU medical-projektet för CBRN-lagerhållning	23 435
Sammanlagt	97 274

Uppskattad medfinansiering från EU:s fonder inom området för inrikes frågor under programperioden 2021—2027

Fonder	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	67 926
AMIF anslag för vidarebosättning	45 331
Fonden för inre säkerhet ISF, grunddelen	36 602
Instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik BMVI, grunddelen	77 973
BMVI tilläggsfinansiering, särskild åtgärd: interoperabilitet	1 042
BMVI tilläggsfinansiering, särskild åtgärd: integrerad gränsförvaltning	2 013
Sammanlagt	230 887

Uppskattad medfinansiering från kommissionen för rescEU-projekten för lagerhållning under perioden 2023—2027 (1 000 euro)

Projekt	
Lagerhållning rescEU CBRN	242 236
Lagerhållning rescEU medical CBRN	62 909
Sammanlagt	305 145

De utbetalningar som motsvarar fondernas inkomster under programperioden 2021—2027 har budgeterats under moment 26.01.26. Utgifterna för projektet rescEU, CBRN-lagerhållning, har budgeterats under moment 26.01.27. Utgifterna för projektet rescEU medical, CBRN-lagerhållning, har budgeterats under moment 26.01.23.

2025 budget	97 274 000
2024 budget	164 227 000
2023 bokslut	96 554 507

99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 3 500 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (1 000 euro)

Ersättningar från Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex för avlägsnande ur landet med flyg	500
Återbetalningar av anslag som beviljats förläggningarna	350
Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	200
Övriga inkomster	2 450
Sammanlagt	3 500

2025 budget	3 500 000
2024 budget	2 100 000
2023 bokslut	34 895 197

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde

20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter

Under momentet beräknas inflyta 18 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för utgifter för förvärv och underhåll av lös egendom, för utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt för utgifter för föryttring av lös egendom.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är inkomster av föryttringen av lös egendom, ersättning för svinn samt royaltyavgifter som tas ut för den produktutveckling som försvarsmakten finansierar.

Inkomster och utgifter (1 000 euro)

Bruttoinkomster

Inkomster vid föryttring av lös egendom, av ersättning för svinn samt av royaltyavgifter	3 860
--	-------

Bruttoutgifter

Utgifter vid föryttring, förvärv och underhåll av lös egendom	3 842
---	-------

Nettoinkomster	18
-----------------------	-----------

2025 budget	18 000
2024 budget	18 000
2023 bokslut	18 000

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 146 419 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar från FN och europeiska fredsfaciliteten för materiel som överlåtits till Ukraina och för kostnader för krishanteringsinsatser och avgifter som tagits ut för tjänster som producerats för andra deltagarländer i samband

med insatserna, dröjsmålsräntor på förskott på anskaffningar, återbärningar och ränteintäkter som hänför sig till FMS-betalningsarrangemangen samt sådana inkomster för förvaltningsområdets bokföringsenheter som inte har budgeterats under andra moment.

Beräknade inkomster (euro)

Återbärningar och ränteintäkter som hänför sig till FMS-betalningsarrangemang samt andra inkomster	49 500 000
Ersättningar från europeiska fredsfaciliteten	94 000 000
Ersättningar för kostnader för militär krishantering, inkomster från kursverksamhet och övriga inkomster	2 919 000
Sammanlagt	146 419 000
2025 budget	146 419 000
2024 budget	106 020 000
2023 bokslut	41 992 471

28. Finansministeriets förvaltningsområde

11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 63 962 000 euro.

Förklaring: Skattetagarnas finansieringsbidrag grundar sig på lagen om Skatteförvaltningen (ändring av 30 §, 622/2021).

Kommunernas andel är 14,2 procent.

2025 budget	63 962 000
2024 budget	63 552 000
2023 bokslut	60 692 046

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 25 224 000 euro.

Förklaring: Skattetagarnas finansieringsbidrag grundar sig på lagen om Skatteförvaltningen (ändring av 30 §, 622/2021).

Folkpensionsanstaltens andel är 5,6 procent.

2025 budget	25 224 000
2024 budget	25 062 000
2023 bokslut	23 934 892

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 14 414 000 euro.

Förklaring: Skattetagarnas finansieringsbidrag grundar sig på lagen om Skatteförvaltningen (ändring av 30 §, 622/2021).

De evangelisk-lutherska församlingarnas andel är 3,2 procent.

2025 budget	14 414 000
2024 budget	14 321 000
2023 bokslut	13 677 081

14. Inkomster av användaravgifter för det positiva kreditupplysningsregistret

Under momentet beräknas inflyta 9 750 000 euro.

Förklaring: Användaravgifterna för det positiva kreditupplysningsregistret baserar sig på lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (739/2022).

2025 budget	9 750 000
2024 budget	5 400 000

20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik

Under momentet beräknas inflyta 7 450 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på intäktsföring periodiserad över flera år som motsvarar användningen av anslag anvisade för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar i Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

2025 budget	7 450 000
2024 budget	10 056 000
2023 bokslut	7 927 715

50. Överföring från statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 2 360 717 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det föreskrivs om överföringen i 6 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006). Från statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som år 2025 utgör 42 % av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på statlig anställning som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och för andra pensioner som omfattas av finansieringen av statens pensionsskydd.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2025 (3085).

2025 budget	2 360 717 000
2024 budget	2 284 934 000
2023 bokslut	2 116 164 946

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 375 086 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster som utgör ersättning som andra pensionsanstalter har betalat till staten för pensionsutgifter som dessa med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) ansvarar för.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2025 (3085).

2025 budget	375 086 000
2024 budget	365 747 000
2023 bokslut	330 149 945

52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 19 420 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991) från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, förmåner som motsvarar grupplivförsäkring, ersättningar för trafikskador och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

Beräknade inkomster (euro)

Olycksfall (olycksfallsavgifter)	17 000 000
Förmån som motsvarar grupplivförsäkring	750 000
Gamla affärsverk	20 000
Lagen om offentlig arbetskraftsservice, invandring, nämndemän	350 000
Trafikskador	1 300 000
Sammanlagt	19 420 000
2025 budget	19 420 000
2024 budget	19 420 000
2023 bokslut	17 466 115

60. Premie för främjande av arbetarskydd

Under momentet beräknas inflyta 1 010 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991). Inkomstposten beräknas så att den är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.10.

2025 budget	1 010 000
2024 budget	1 010 000
2023 bokslut	1 083 358

92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 52 000 000 euro.

Förklaring: Enligt det beslut av Europeiska unionens råd ((EU, Euratom) 2020/2053) som gäller egna medel får medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de tar ut för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 25 % för att täcka de uppbördskostnader som föranleds dem.

Under momentet intäktsförs också den andel som en annan medlemsstat enligt överenskommelse ska betala Finland.

2025 budget	52 000 000
2024 budget	55 600 000
2023 bokslut	54 230 545

93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter

Under momentet beräknas inflyta 1 400 000 euro.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för reseutgifter till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.20.

2025 budget	1 400 000
2024 budget	1 400 000
2023 bokslut	1 697 611

99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 25 970 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990)

2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965)

3) borgensavgifter som tagits ut för affärsverkens lån: lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988)

4) återbetalda pensioner: pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)

5) ersättning för vissa intjänade pensionsrätter: lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003)

6) inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång: lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009).

Beräknade inkomster (euro)

Försäkringsersättningsregresser	3 000 000
Arv som tillfallit staten	7 000 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	12 600 000
Återbetalda pensioner	300 000
Ersättning för vissa intjänade pensionsrätter	1 600 000
Inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål i fråga om rättegångs-kostnader	150 000
Övriga inkomster	1 320 000
Sammanlagt	25 970 000
2025 budget	25 970 000
2024 II tilläggsb.	-4 400 000
2024 budget	25 970 000
2023 bokslut	60 426 099

29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

70. *Inkomster från studiestödsverksamheten*

Under momentet beräknas inflyta 36 000 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Amorteringar på borgensansvarsfordringar som betalas under budgetåret	4 400 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	28 400 000
Ränteinkomster	3 200 000
Sammanlagt	36 000 000
2025 budget	36 000 000
2024 budget	34 000 000
2023 bokslut	88 964 144

99. *Övriga inkomster inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster inom förvaltningsområdet som inte har budgeterats under andra moment.

2025 budget	4 000 000
2024 I tilläggsb.	16 500 000
2024 budget	4 000 000
2023 bokslut	19 901 437

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket

Under momentet beräknas inflyta 535 005 000 euro.

Grunden för bokföringen av inkomsterna utgörs av de beslut om avgifter som EU-organet har fattat under finansåret.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) uppgå till sammanlagt 535 075 000 euro. När 70 000 euro av detta beräknas bli intäktsfört utanför budgeten till interventionsfonden för jordbruket beräknas 535 005 000 euro inflyta under momentet.

Ålands inkomster har inte beaktats i totalinkomsten till den del uppgifterna hör till Ålands behörighet.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	mn euro	motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	523,000	30.20.41
EU-stöd för privat lagring	1,200	30.20.41
Systemet med utdelning i skolan	4,405	30.20.46
Producentorganisationerna	4,000	30.20.46
Åtgärder inom biodlingssektorn	0,200	30.20.46
Främjande av avsättningen	2,200	30.20.46
Sammanlagt	535,005	
		I interventionsfonden
Till interventionsfonden för jordbruket	0,070	för jordbruket
Alla sammanlagt	535,075	

2025 budget	535 005 000
2024 budget	533 205 000
2023 bokslut	530 771 375

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 320 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna omfattar de betalningar ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling som utgör ersättning för utgifter i form av finansieringsandelar som under momenten 30.10.40, 30.10.43, 30.10.64, 30.20.43 och 30.20.44 betalats ur Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitikerna 2023—2027 (CAP-planen).

2025 budget	320 000 000
2024 budget	340 000 000
2023 bokslut	223 904 695

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) 2021—2027 och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) 2014—2020 beräknas inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 10 000 000 euro. Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats. Utgifter motsvarande inkomster har antecknats under moment 30.40.62.

2025 budget	10 000 000
2024 budget	9 000 000
2023 bokslut	5 259 222

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 290 000 euro.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som hänförs till moment 12.30.01 och 12.30.02 eller till projekt som finansieras av forskningsanstalterna. I inkomstposten ingår inte den finansiering av kartläggningsprogrammen i fråga om växtskadegörare som nettobudgeterats under moment 30.20.01. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Uppskattning av inkomsterna

	euro	moment
Djursjukdomar och skadegörare, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690, varav	290 000	
— TSE-, AI- och ASF-programmen och programmet för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel	190 000	30.20.01
— Rabies-programmet	100 000	30.20.20

Under momentet intäktsförs i fråga om djursjukdomar inkomsterna från EU för TSE-, AI- och ASF-programmen, programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel, Rabies-programmet och åtgärder för utrotning av växtskadegörare, vilka medfinansieras av EU.

2025 budget	290 000
2024 budget	160 000
2023 bokslut	321 226

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 582 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) samt miljöskyddslagen (527/2014) och av andra motsvarande avgifter. År 2025 uppskattas det inflyta 3 582 000 euro utifrån avgifterna. Uppskattningen grundar sig på intäkterna av avgifter enligt statsbokslutet för 2023. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2025 budget	3 582 000
2024 budget	3 000 000
2023 bokslut	3 582 232

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 45 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna baserar sig på fisketillståndsavgifter enligt lagen om sättande i kraft och tillämpning av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet med Norge om fisket i Tana älvs vattendrag (176/2017) samt statsrådets förordningar 195/2017 och 196/2017 som utfärdats med stöd av den. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten 2024 har antecknats under moment 30.40.22 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.40.

2025 budget	45 000
2024 budget	45 000
2023 bokslut	39 765

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 3 590 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften är 120 euro för en fullvuxen älg och 50 euro för en älgkalv. För vitsvanshjort är motsvarande belopp 17 euro för vuxna och 8 euro för kalvar. Det beräknas att 33 000 älgar och 63 000 vitsvanshjortar fälls. Avgifterna kommer att ligga på samma nivå som förut. År 2025 beräknas det inflyta 2,800 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för älg och 0,790 miljoner euro i form av jaktlicensavgifter för vitsvanshjort. Av anslaget anvisas till en del som motsvarar inkomsterna 3,590 miljoner euro under moment 30.40.41 till utgifter enligt viltskadelagen (105/2009).

2025 budget	3 590 000
2024 budget	3 590 000
2023 bokslut	4 043 062

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 9 920 000 euro.

Förklaring: År 2025 uppskattas det inflyta 9 920 000 euro i form av fiskevårdsavgifter. Uppskattningen baserar sig på intäkterna av fiskevårdsavgifter enligt statsbokslutet för 2023. Utgifter motsvarande inkomster har antecknats under moment 30.40.51.

2025 budget	9 920 000
2024 budget	9 899 000
2023 bokslut	9 919 849

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 12 779 000 euro.

Förklaring: Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 30 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgiften är 43 euro och 10 euro för personer under 18 år. Det beräknade antalet jägare 2025 är ca 305 125, varav antalet personer under 18 år är ca 10 356. Det beräknas inflyta 12 779 000 euro. De utgifter som ska användas för främjande av viltushållningen har antecknats under moment 30.40.50.

2025 budget	12 779 000
2024 budget	12 908 000
2023 bokslut	12 622 157

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 400 000 euro.

Inkomsterna får användas till utgifter för kontoavskrivningar på stöd som betalats med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996), den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) och lagen om temporärt stöd för beskogning (1114/2020) och dröjsmålsräntor på dem.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster och återkrav för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras eller som inte kan gottskrivas under utgiftsmomentet och kontoavskrivningar som hänför sig till återkrav.

2025 budget	4 400 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	4 400 000
2023 bokslut	5 318 490

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

10. Inkomster för ämbetsverken inom förvaltningsområdet

Under momentet beräknas inflyta 24 600 000 euro.

Under momentet budgeteras intäktsföringen av EU:s direkta stöd som budgeteras enligt kontantprincipen.

Under momentet budgeteras även inkomster som närings-, trafik- och miljöcentralerna får från dem som bedriver busstrafik på basis av koncessionsavtal.

Förklaring: I inkomstposten ingår utbetalningar av CEF-stöd som EU beviljat. I inkomstposten ingår dessutom de biljettintäkter som NTM-centralerna får från den busstrafik som anordnas enligt bruttomodellen samt NTM-centralernas andel av FPA:s stöd för skolresor på andra stadiet och dessutom andra inkomster i samband med biljett- och betalningssystemet.

2025 budget	24 600 000
2024 II tilläggsb.	51 106 000
2024 budget	1 500 000
2023 bokslut	34 367 830

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 30 050 000 euro.

Förklaring: Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro.

I inkomster enligt flygutsläppsdirektivet (2008/101/EG) beräknas inflyta 30 000 000 euro.

2025 budget	30 050 000
2024 II tilläggsb.	60 000 000
2024 budget	20 050 000
2023 bokslut	10 277 770

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 3 535 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på prestationer och ersättningar för kostnader som för- anletts av produktkontroll om vilka det föreskrivs i arbets- och näringsministeriets förordning om Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer (1283/2021), på lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), kemikalielagen (599/2013), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter, lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG, Europaparlamentets och rå-

dets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 396/2005 om gränsvärden för bekämpningsmedelsrester i eller på livsmedel och foder av vegetabiliskt och animaliskt ursprung och om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG och på behandlingen av ansökningar om undantag enligt statsrådets förordning 837/2005, gruvlagen (621/2011), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), hissäkerhetslagen (1134/2016), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), containerlagen (762/1998), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), konsumentssäkerhetslagen (920/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och avfallslagen (646/2011).

2025 budget	3 535 000
2024 budget	3 650 000
2023 bokslut	3 664 581

21. Inkomster av auktionering av utsläppsrätter

Under momentet beräknas inflyta 526 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter grundar sig på lagen om utsläppshandel (311/2011) och kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

2025 budget	526 000 000
2024 budget	548 000 000

31. Återbärningar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 33 270 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sysselsättningsfondens betalningar enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävts av arbetsgivare och deras konkursbon. Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 33 460 000 euro, har budgeterats under moment 32.30.52.

2025 budget	33 270 000
2024 budget	33 270 000
2023 bokslut	25 958 379

50. Inkomster från EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken

Under momentet beräknas inflyta 269 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: I inkomstposten ingår de betalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF) för strukturfondsprogrammet för Finland, Hållbar

tillväxt och jobb 2014—2020, under EU:s programperiod 2014—2020 och de betalningar från Eruf, ESF och Fonden för en rättvis omställning (FRO) för programmet Ett förnybart och kompetent Finland under programperioden 2021—2027 vilka betalas av Europeiska kommissionen.

Inkomsterna består av de initiala och löpande betalningar samt slutbetalningar som Europeiska kommissionen betalar till EU-program.

Beräknade inkomster (euro)

2014—2020	
ERUF	15 000 000
ESF	10 000 000
2021—2027	
ERUF	95 000 000
ESF	65 000 000
FRO	84 000 000
Sammanlagt	269 000 000
2025 budget	269 000 000
2024 budget	240 000 000
2023 bokslut	174 663 599

99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 124 250 000 euro.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster till följd av att verket Business Finland deltar i europeiska samarbetsprojekt samt av återkrav av finansiering och av skadestånd. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 32.20.40.

De inkomster som inflyter av royaltyavgifter grundar sig på lagen om rätt för statsrådet att föryttra statens ägande mineralfyndigheter samt för deras utnyttjande erforderliga jordområden (174/1940).

Räntorna på återbäring av lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som har betalats som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) eller enligt 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser hänför sig till Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsverksamhet i fråga om export- och fartygskrediter som beviljas på OECD-villkor (1543/2011, 1137/1996).

Inkomsterna i samband med omställningsskyddsutbildning är sådana ersättningar för anskaffning av omställningsskyddsutbildning som närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (UF-centret) fakturerat av Sysselsättningsfonden enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Beräknade inkomster (euro)

Inkomster från verket Business Finland	2 000 000
Royaltyinkomster	8 500 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder	112 200 000
Intäktsföring från sysselsättningsfonden, anskaffning av utbildning inom omställningsskyddet	50 000
Övriga inkomster	500 000
Sammanlagt	124 250 000
2025 budget	124 250 000
2024 budget	195 400 000
2023 bokslut	674 644 917

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde*02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården*

Under momentet beräknas inflyta 2 030 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av tillstånds- och övervakningsavgifter enligt alkohollagen (1102/1994), avgifter för prestationer enligt 20 b och 28 a § i hälsoskyddslagen (763/1994) och övervakningsavgifter enligt tobakslagen (549/2016) i enlighet med de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

2025 budget	2 030 000
2024 II tilläggsb.	-840 000
2024 budget	2 690 000
2023 bokslut	3 345 933

03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd

Under momentet beräknas inflyta 100 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på 7 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) och av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vacciner samt av inkomster av blandad natur. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 33.03.04 och 33.70.20.

2025 budget	100 000
2024 budget	100 000
2023 bokslut	—

98. Återbäringar av statsunderstöd

Under momentet beräknas inflyta 158 200 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som har betalats enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

2025 budget	158 200 000
2024 budget	158 200 000
2023 bokslut	177 544 416

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 46 388 000 euro.

I inkomsterna beaktas de inkomster och återkrav samt kontoavskrivningar inom förvaltningsområdet för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte kan beaktas under utgiftsmomenten.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av kommunernas förskott för öppenvårdstjänster (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	15 200 000
Regresser gällande ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	300 000
Övriga inkomster och återkrav	5 100 000
Andel som avsätts ur vinstmedel	25 788 000
Sammanlagt	46 388 000

2025 budget	46 388 000
2024 II tilläggsb.	8 000 000
2024 budget	15 600 000
2023 bokslut	18 029 935

35. Miljöministeriets förvaltningsområde*10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador*

Under momentet beräknas inflyta 150 000 euro.

Förklaring: Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

2025 budget	150 000
2024 budget	150 000
2023 bokslut	—

20. Överföring från Statens bostadsfond

Till momentet överförs 209 524 000 euro.

Förklaring: Ur fonden görs en intäktsföring i statsbudgeten som grundar sig på räntekostnaderna för statens upplåning och på fondens egetkapitalposter. Vid beräkningen av det räntebärande kapitalet utgår man från det egna kapital som fastställts i bokslutet för 2023 och från vilket dragits av de belopp, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som åren 1990—1993 överförts från statsbudgeten till fonden. Som räntekostnad för statens upplåning används den effektiva, nominella räntekostnaden (2,5 %) för statens långfristiga upplåning i euro 2023 så att hälften av dess förändring har beaktats. Utgångsnivån för refinansieringsräntan är 0,77 %. Refinansieringsräntan för 2025 blir således 1,63 %. Intäktsföringen ur fonden minskas av den ränta som på samma grunder räknats på fondens samlingskonto och som uppgår till ca 54,5 miljoner euro. Från Statens bostadsfond görs dessutom en extra intäktsföring på 200 000 000 euro till statsbudgeten för år 2025 till finansieringen av det investeringsprogram som fastställts i regeringsprogrammet.

2025 budget	209 524 000
2024 budget	502 700 000
2023 bokslut	400 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 806 000 euro.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta inkomster som baserar sig på förordningen om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (1043/2021). Under momentet intäktsförs dessutom inkomster av blandad natur till miljöministeriet, Finlands miljöcentral och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

2025 budget	806 000
2024 budget	806 000
2023 bokslut	464 350

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder

Under momentet beräknas inflyta 136 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de inkomster som inflyter av bötesstraff och av administrativa betalningspåföljder av strafftyp.

2025 budget	136 000 000
2024 budget	130 000 000
2023 bokslut	136 288 208

02. Räntheinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 79 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen, med undantag för rättelser till inkomstposten som bokförs med stöd av beslut om rättelse av beskattningen.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de ränteinkomster som hänför sig till beskattningen, upplupna förseningsräntor och restavgifter, dröjsmålsräntor till skattekontot samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning. Räntan på de poster som inflyter under momentet är bunden till den referensränta som anges i räntelagen.

2025 budget	79 000 000
2024 budget	79 000 000
2023 bokslut	84 609 478

04. Återtagande av överförda anslag

Under momentet beräknas inflyta 300 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs oanvända överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2025 budget	300 000 000
2024 II tilläggsb.	300 000 000
2024 budget	300 000 000
2023 bokslut	11 299 970 241

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 7 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2025 budget	7 000 000
2024 budget	7 000 000
2023 bokslut	23 488 627

20. Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens

Under momentet beräknas inflyta 489 000 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten ingår inkomsterna från EU:s återhämtningsinstrument av engångsnatur (Next Generation EU) i fråga om faciliteten för återhämtning och resiliens. Finland lämnade den 27 maj 2021 en nationell återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen. Planen har utarbetats med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF-förordningen). Godkännandet av planen är en förutsättning för finansiering från EU. Kommissionen bedömer de nationella planerna och planerna godkänns i rådet. Utbetalningarna görs på basis av framstegen

med den nationella planen och när man har visat att de uppsatta målen har nåtts planenligt. Inkomstposten grundar sig i fråga om antagandena om utbetalningar på kommissionens förslag.

Under momentet intäktsförs också inkomsterna från EU:s plan REPowerEU.

2025 budget	489 000 000
2024 I tilläggsb.	-155 100 000
2024 budget	745 000 000
2023 bokslut	—

Avdelning 13 RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Ränteinkomster	290 350	270 008	212 663	-57 345	-21
(04.) Räntor på statens lån till affärsverken	2 040	—	—	—	0
05. Räntor på övriga lån	76 008	44 386	33 102	-11 284	-25
07. Räntor på depositioner	194 704	191 100	144 600	-46 500	-24
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	17 598	34 522	34 961	439	1
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 568 733	1 745 000	2 102 000	357 000	20
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 568 733	1 150 000	1 552 000	402 000	35
02. Avkastning av penningspelsverksamhet	—	595 000	550 000	-45 000	-8
04. Andel i statens penninginstitutets vinst	—	10 000	10 000	—	0
01. Andel i Finlands Banks vinst	0	10 000	10 000	—	0

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	158 000	145 000	161 000	16 000	11
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	158 000	145 000	161 000	16 000	11
Sammanlagt	2 017 083	2 170 008	2 485 663	315 655	15

01. Ränteinkomster*05. Röntor på övriga lån*

Under momentet beräknas inflyta 33 102 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten har beaktats räntor på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten. Sådana lån är bl.a. grundtorrlägnings- och skogsförbättringslån och Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. Amorteringarna på övriga lån tas upp under moment 15.01.04.

2025 budget	33 102 000
2024 budget	44 386 000
2023 bokslut	76 007 670

07. Röntor på depositioner

Under momentet beräknas inflyta 144 600 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt förordningen om statsbudgeten (1243/1992). Under momentet antecknas som inkomster de ränteinkomster som inflyter genom placering av den del av statens kassareserver som överstiger det dagliga behovet.

2025 budget	144 600 000
2024 budget	191 100 000
2023 bokslut	194 704 307

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter

Under momentet beräknas inflyta 34 961 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten får ränteinkomster av pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som den betalat genom Vilma-kostnadsfördelningen samt av förskott på kostnadsfördelningen som den betalat. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2025 budget	34 961 000
2024 budget	34 522 000
2023 bokslut	17 598 283

03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier

01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbärningar och inkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 1 552 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter som utdelning från statens aktieinnehav, som kapitalåterbärning samt som inkomster av försäljning av statens aktier. Den allmänna utgångspunkten för utdelningspolitiken är att statsbolag och intressebolag betalar utdelning som mätt i utdelning per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

2025 budget	1 552 000 000
2024 I tilläggsb.	280 000 000
2024 budget	1 150 000 000
2023 bokslut	1 568 732 996

02. Avkastning av penningspelsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 550 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna under momentet bygger på 17 § i lotterilagen (1047/2001), enligt vilken det i statsbudgeten årligen intäktsförs ett belopp som motsvarar vinsten enligt Veikkaus Ab:s senaste bokslut.

2025 budget	550 000 000
2024 budget	595 000 000

04. Andel i statens penninginstitutets vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 10 000 000 euro.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) ska en del av bankens vinst reserveras för statens behov. Enligt lagen ska hälften av vinsten överföras till reservfonden och återstoden av vinsten reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan dock enligt lagen besluta att

vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek.

Utveckling av intäktsföringen av Finlands Banks vinst

	2020	2021	2022	2023	2024
Intäktsföring av Finlands Banks vinst, mn euro	188	100	26	0	0
Andel av vinsten från året innan, %	59	70	51	0	0
2025 budget				10 000 000	
2024 II tilläggsb.				-10 000 000	
2024 budget				10 000 000	
2023 bokslut					—

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst

Under momentet beräknas inflyta 161 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2024.

Intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 161 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel uppgår till 125 miljoner euro och Senatfastigheters andel till 36 miljoner euro.

2025 budget	161 000 000
2024 budget	145 000 000
2023 bokslut	158 000 000

Avdelning 15

LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Lån som återbetalas till staten	291 672	139 323	77 186	-62 137	-45
(02.) Återbetalningar av statens lån till affärsverk	11 302	—	—	—	0
04. Amorteringar på övriga lån	280 371	139 323	77 186	-62 137	-45
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	12 697 726	11 441 695	12 107 162	665 467	6
01. Nettoupplåning och skuldhantering	12 697 726	11 441 695	12 107 162	665 467	6
Sammanlagt	12 989 398	11 581 018	12 184 348	603 330	5

01. Lån som återbetalas till staten

Förklaring: En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 77 186 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som beviljats i statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statliga bolag samt andra statliga bolag samt amorteringar på de statliga affärsverkens pensionsavgiftslån. I inkomstposten ingår också amorteringar på köpesumma och inlösningspris för gårdsbruksenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositionslagen eller jordanskaffningslagen samt amorteringar på grundtorrläggings- och skogsförbättringslån. I inkomstposten ingår amorteringar på Innovationsfinansieringsverket Business Finlands lån. I in-

komstposten har också amorteringarna på lån som beviljats andra stater beaktats. Ränteinkomsterna av lån under momentet tas upp under moment 13.01.05.

2025 budget	77 186 000
2024 I tilläggsb.	-50 279 000
2024 budget	139 323 000
2023 bokslut	280 370 870

03. Statens nettouplåning och skuldhantering

Förklaring: Det strategiska målet för statens skuldhantering är att tillgodose statens lånebehov och trygga statens likviditet under alla förhållanden samt att sträva efter så låga kostnader som möjligt för skulden på en på lång sikt godtagbar risknivå. Dessutom upprätthålls en så likvid referenslånemarknad som möjligt för att trygga en förmånlig finansiering.

01. Nettouplåning och skuldhantering

Under momentet antecknas 12 107 162 000 euro i nettoinkomster.

Som inkomster beaktas det nominella värdet på nya statslån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomster från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Inkomster som inflyter under momentet får användas

- 1) till betalning av amorteringar på statsskulden och betalning av återköp
- 2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt lagen om statsbudgeten (423/1988).

Utvecklingen i det nominella värdet på skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2023—2025 (md euro)

	2023 bokslut	2024 budgeterat	2025 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	154,2	168,9	181,0

Nettoinkomstposten under momentet motsvarar det behov av nettouplåning som uppkommer av andra poster än skuldhanteringen. Under momentet inflyter nettoinkomster av inkomster av nya statslån minskade med utgifterna för återbetalning av skulden. I nettoinkomsten ingår dessutom de poster som föranleds av emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit och de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder samt derivatavtal som skyddar upptagandet och återbetalningen av lån.

Bruttouplåningen beräknas uppgå till 43 407 162 000 euro 2025. Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 11,2 miljarder euro

år 2025. Dessutom beräknas skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla till ett belopp av 20,1 miljarder euro. Nettoupplåningen till nominellt belopp exklusive posterna för skuldhantering beräknas uppgå till 12 107 162 000 euro.

2025 budget	12 107 162 000
2024 II tilläggsb.	-193 865 000
2024 I tilläggsb.	1 491 284 000
2024 budget	11 441 695 000
2023 bokslut	12 697 725 659

ANSLAG

Huvudtitel 21 RIKSDAGEN

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Riksdagsledamöterna	22 886	23 865	23 865	—	0
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	22 886	23 865	23 865	—	0
10. Riksdagens kansli	80 737	83 560	86 081	2 521	3
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	62 914	65 640	67 058	1 418	2
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	5 962	6 200	7 100	900	15
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	6 860	7 220	7 423	203	3
70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)	5 000	4 500	4 500	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
20. Riksdagens justitieombudsman	8 451	9 455	9 467	12	0
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	8 451	9 455	9 467	12	0
30. Utrikespolitiska institutet	4 615	5 087	5 072	-15	0
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 309	4 827	4 792	-35	-1
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	306	260	280	20	8
40. Statens revisionsverk	17 560	18 285	18 230	-55	0
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)	17 062	17 585	17 530	-55	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	498	700	700	—	0
90. Riksdagens övriga utgifter	4 879	5 175	5 287	112	2
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 879	5 175	5 287	112	2
Sammanlagt	139 128	145 427	148 002	2 575	2

01. Riksdagsledamöterna*01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 23 865 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksdagsledamöternas arvoden	17 963 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 587 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	2 315 000
Sammanlagt	23 865 000
2025 budget	23 865 000
2024 budget	23 865 000
2023 bokslut	22 886 379

10. Riksdagens kansli

01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 67 058 000 euro.

Förklaring: I anslaget ingår anställnings- och personalkostnader samt resekostnader för ledamotsassistenter som är anställda vid riksdagens kansli till ett belopp av sammanlagt 2 774 000 euro. För bidrag till gruppkanslierna för assistenter som är anställda av riksdagsgrupperna finns moment 21.10.51.

Av anslaget används uppskattningsvis 295 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Internationell verksamhet, tillägg av engångsnatur	614
Omkostnadsbesparing	-225
Omkostnadsbesparing av engångsnatur	-45
Projektet för säkerhetssystemet	1 250
Överföring till moment 21.10.51	-176
Sammanlagt	1 418

2025 budget	67 058 000
2024 budget	65 640 000
2023 bokslut	62 914 486

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 100 000 euro.

Förklaring: Huvudtitelns alla mervärdesskatteutgifter har budgeterats under momentet, med undantag av de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mervärdesskatteutgifter	900
Sammanlagt	900

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	7 100 000
2024 budget	6 200 000
2023 bokslut	5 962 230

51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 423 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt kanslikommissionens beslut om en s.k. gruppkanslimodell (4.3.2015 § 3 och 7.3.2019 § 19) till de riksdagsgrupper vars ledamotsassistenter blivit anställda av gruppkanslierna.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om storleken på bidraget, villkoren och tidpunkterna för övergången till anställning samt om andra principer som gäller för gruppkanslimodellen.

Förklaring: Bidragsbeloppet för gruppkanslimodellen justeras årligen efter förändringarna i anställningskostnader och lönebikostnader, naturaförmåner, resekostnader och administrationskostnader. Justeringarna görs som tjänsteuppdrag. Bidragsbeloppet är för närvarande 4 418 euro per ledamot i månaden. I kalkylen för 2025 har inte reserverats medel för eventuella justeringar av assistenternas löner. Bedömningen av vilka riksdagsgrupper som är berättigade till assistentbidrag har gjorts utifrån nuläget.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Assistentbidrag	27
Överföring från moment 21.10.01	176
Sammanlagt	203

2025 budget	7 423 000
2024 budget	7 220 000
2023 bokslut	6 860 217

70. Dataadministrationens utvecklingsprojekt och anskaffningar av utrustning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 500 000 euro.

Anslaget får användas för sådana utvecklingsprojekt inom dataadministrationen som gäller ny eller ersättande programvara samt för anskaffningar av servrar och utrustning inom dataadministrationen.

2025 budget	4 500 000
2024 budget	4 500 000
2023 bokslut	5 000 000

20. Riksdagens justitieombudsman

01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 467 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 8 299 000 euro till att sköta justitieombudsmannens kanslis grundläggande uppgifter och särskilda uppgifter. Människorättscentret, som finns i anslutning till kansliet, har ett utgiftsanslag på 1 168 000 euro för utförandet av lagstadgade uppgifter.

Enligt grundlagens 109 § ska justitieombudsmannen övervaka att domstolarna och andra myndigheter samt tjänstemännen, offentligt anställda arbetstagare och också andra, när de sköter offentliga uppdrag, följer lag och fullgör sina skyldigheter. Vid utövningen av sitt ämbete övervakar justitieombudsmannen att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Justitieombudsmannen har i särskild uppgift att vara nationellt besöksorgan enligt FN:s konvention mot tortyr. Också främjande, skydd och övervakning av rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är uppgifter som föreskrivits för justitieombudsmannen, Människorättscentret och dess delegation.

Människorättscentret är ett operativt sett självständigt statligt organ med uppgift att främja de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna nationellt. Dess lagstadgade uppgifter omfattar också internationellt samarbete inom området mänskliga rättigheter. Centret har som särskild uppgift att främja och övervaka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och en av prioriteringarna för centret är rättigheterna för äldre och andra människor i utsatt ställning. Människorättsdelegationen vid Människorättscentret utses av riksdagens justitieombudsman och är ett nationellt samarbetsorgan för aktörerna inom grundläggande och mänskliga rättigheter. Delegationen behandlar principiellt viktiga människorätsfrågor. Delegationen tillsätts för fyra år i sänder (1 april 2024—31 mars 2028).

Justitieombudsmannen, Människorättscentret och människorättsdelegationen bildar tillsammans Finlands nationella institution för mänskliga rättigheter i enlighet med FN:s så kallade Parisprinciper.

Klagomål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
inkomna	7 124	7 500	7 500
avgjorda	6 876	7 500	7 500

Under 2023 inkom 7 124 klagomål (6 613 år 2022). Detta är drygt 500 (7,7 %) fler än året innan och bara drygt 600 färre än det antal som covid-19-pandemin gav upphov till under rekordåret 2022. Sammanlagt avgjordes 7 035 (7 072) ärenden som gällde laglighetskontroll och inleddes 7 311 (6 817) år 2023. År 2023 var den genomsnittliga tiden för behandling av klagomål 84 dagar. Vid utgången av 2022 var den 91 dagar.

Egna initiativ och inspektioner

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
initiativ	54	80	80
inspektioner	84	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

IKT-utgifter	38
Omkostnadsbesparing	-26
Sammanlagt	12
2025 budget	9 467 000
2024 budget	9 455 000
2023 bokslut	8 450 683

30. Utrikespolitiska institutet*01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 792 000 euro.

Förklaring: Som beräknade inkomster av verksamheten beaktas utomstående projektfinansiering i anslutning till forskning samt kostnadsersättningar, till ett sammanlagt belopp av 1 200 000 euro. Forskningsagendan för 2023—2025 består av fyra program, forskningsprogrammet Finlands utrikespolitik, säkerheten i Nordeuropa och NATO, forskningsprogrammet Europeiska unionen och strategisk konkurrens, forskningsprogrammet Ryssland, EU:s östra grannskap och Eurasien samt forskningsprogrammet Global säkerhet och styrning. Inom ramen för programmen finns dessutom de tre forskningscentren Forskningscentret för Förenta staternas politik och makt och Forskningscentret för global ordning och Kina samt Forskningscentret för klimatpolitik och klimatsäkerhet. Under den nya programperioden beaktas utöver programmen också två tvärgående teman, geoekonomi samt stormaktspolitik och framsynthet.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Årsverken	60,0	55,0	50,0
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,1	5,0	5,0
Andel kvinnor i personalen, %	46,2	50,0	50,0

Resultaten av den enkät som mäter välbefinnande och belastning i arbetet var för institutets del något bättre än för referensgruppen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 373	5 827	5 992
Bruttoinkomster	1 267	1 000	1 200

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Nettoutgifter	5 106	4 827	4 792
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 120		
— överförs till följande år	323		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)			-22
Omkostnadsbesparing			-35
Nivåförändring			22
Sammanlagt			-35

2025 budget	4 792 000
2024 budget	4 827 000
2023 bokslut	4 309 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 280 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av institutets omkostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Mervärdesskatteutgifter	20
Sammanlagt	20

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	280 000
2024 budget	260 000
2023 bokslut	306 253

40. Statens revisionsverk*01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 17 530 000 euro.

Förklaring: Revisionsverkets budgetförslag utgår från att de externa uppgifter som föreskrivs för revisionsverket i grundlagen, de externa tillsynsuppgifter som föreskrivs i den övriga lagstiftningen och de övriga lagstadgade uppgifterna, nämligen övervakningen av finanspoliti-

ken, parti- och valfinansieringen och lobbyistregistret, sköts inom ramen för anslagsnivån och den ram för ekonomin och personalplaneringen som kansli Kommissionen fastställt.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Årsverken, årsv.	143,0	151,5	151,5
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.		under	under
		genomsnittet för	genomsnittet för
		4,5 statsförvaltningen	statsförvaltningen
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,8	3,6	3,7
Fördelning av årsverken på kärnverksamhet (% av effektiv arbetstid)			
Kärnverksamhet	69,0	75,0	75,0
Iakttagna rekommendationer baserade på granskning (% helt eller delvis iakttagna rekommendationer)			
Revisioner	93	85	85
Granskningar av laglighet, resultat och finanspolitik	81	82	82

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing	-55
Sammanlagt	-55
2025 budget	17 530 000
2024 budget	17 585 000
2023 bokslut	17 062 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Förklaring: Anslaget används till betalning av mervärdesskatteutgifter som föranleds av revisionsverkets omkostnader.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	700 000
2024 budget	700 000
2023 bokslut	497 704

90. Riksdagens övriga utgifter*50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)*

Under momentet beviljas 5 287 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd i enlighet med lagen om riksdagsgrupper (979/2012) för anställning av personal som är nödvändig för gruppernas verksamhet och för andra utgifter som verksamheten orsakar.

Förklaring: Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om användningsprinciperna.

Anslaget fördelas mellan riksdagsgrupperna så att för varje ledamot betalas 2 021 euro per månad, utöver vilket det till varje riksdagsgrupp som bildats utifrån valresultatet i riksdagsvalet 2023 fram till slutet av valperioden betalas ett månatligt belopp på 4 042 euro som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd till gruppkanslierna	112
Sammanlagt	112
2025 budget	5 287 000
2024 budget	5 175 000
2023 bokslut	4 878 840

Huvudtitel 22

REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring: Bestämmelser om uppgifterna för republikens presidents kansli finns i lagen om republikens presidents kansli (100/2012). Verksamheten vid och målen för republikens presidents kansli bestäms i enlighet med de uppgifter för republikens president som föreskrivs i grundlagen och i andra lagar samt de mål och verksamhetssätt som republikens president själv har ställt upp.

Hållbar utveckling

Republikens presidents kansli fortsätter att genomföra åtgärder för en hållbar utveckling. Kansliet använder förnybar energi så heltäckande som möjligt i de byggnader som det förvaltar. I samband med grundläggande reparationer av fastigheter ökas andelen förnybar energi ytterligare.

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Republikens president	126	154	160	6	4
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126	154	160	6	4
02. Republikens presidents kansli	37 219	47 227	47 296	69	0
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	8 871	8 977	9 146	169	2
02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)	500	700	600	-100	-14
20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)	2 550	2 550	2 550	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	5 298	10 000	10 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025 1000 €	%
75. Ombyggnad (reservations- anslag 5 år)	20 000	25 000	25 000	—	0
Sammanlagt	37 345	47 381	47 456	75	0
Totalt antal årsverken	67	70	72		

01. Republikens president*01. Arvodet till republikens president (fast anslag)*

Under momentet beviljas 160 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av arvode till republikens president enligt 1 § i lagen om arvodet till republikens president (1152/2011).

Förklaring: Anslaget höjs så att det motsvarar lagen om arvodet till republikens president.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	6
Sammanlagt	6
2025 budget	160 000
2024 budget	154 000
2023 bokslut	126 000

02. Republikens presidents kansli

Förklaring: Enligt lagen om republikens presidents kansli (100/2012) ska kansliet bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt svara för republikens presidents säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Kansliet svarar för att pensionerade presidenter får sådana tjänster som avses i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Republikens presidents kansli är en statlig fastighetsinnehavarmyndighet som sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer och ombyggnader av fastigheterna Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden, sommarresidenset Gullranda och Mariegatan 1 i Helsingfors.

01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 146 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för evenemang som anordnas av republikens president eller för annat ordnande av republikens presidents verksamhet
- 2) till betalning av utgifter för underhåll av statens antik- och konstföremål som innehas av republikens presidents kansli
- 3) till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda samt till utgifter som föranleds kansliet av den verksamhet som bedrivs av delägarlaget för Gullrandas vattenområde.

Under momentet nettobudgeteras den avkastning som delägarlaget för Gullrandas gemensamma vattenområde delar ut till delägarna samt inkomster av virkesförsäljning i samband med skogsårdsåtgärder i park- och skogsområdena på Gullranda och Talludden.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster huvudsakligen från uthyrning av bostäder, försäljning av begagnade transportmedel och maskiner samt tillfällig inlösen av tillandningsmark och virkesförsäljning i anslutning till skogsvård.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 308	9 047	9 176
Bruttoinkomster	37	70	30
Nettoutgifter	8 271	8 977	9 146
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 398		
— överförs till följande år	3 998		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	19
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-400
Nivåförändring	550
Sammanlagt	169
2025 budget	9 146 000
2024 budget	8 977 000
2023 bokslut	8 871 000

02. Utgifter för republikens tidigare presidenter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Sammanlagt	-100

2025 budget	600 000
2024 budget	700 000
2023 bokslut	500 000

20. Utgifter för besök och mötesresor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 550 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och resor i utlandet
- 2) till betalning av utgifterna för besök i Finland
- 3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

2025 budget	2 550 000
2024 budget	2 550 000
2023 bokslut	2 550 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	10 000 000
2024 budget	10 000 000
2023 bokslut	5 297 910

75. Ombyggnad (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 25 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nödvändiga grundläggande reparationer och ombyggnader i Presidentens slott, i tjänstebostaden Talludden och den omgivande parken samt i kontors- och servicebyggnaden på Mariegatan 1 i Helsingfors

2) till grundläggande reparationer och ombyggnader av parken på sommarresidenset Gullranda samt till betalning av investeringsutgifter för mindre nybyggnadsprojekt

3) till sådana tilläggsutgifter för förberedelse, planering och genomförande av dessa projekt som påverkar kansliets egentliga verksamhet.

2025 budget	25 000 000
2024 budget	25 000 000
2023 bokslut	20 000 000

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

Förklaring: Statsrådets kansli svarar i enlighet med vad som hör till dess ansvarsområde för biträdande av statsministern vid den allmänna ledningen av statsrådet samt vid samordningen av regeringens och riksdagens arbete. Till kansliets uppgifter hör samordningen och utvecklandet av Finlands EU-politik, statsrådets kommunikation och samordningen av statsförvaltningens kommunikation samt statens ägarpolitik och ägarstyrningen av de statsägda bolag som är underställda statsrådets kansli.

Statsrådets kansli har till uppgift att leda, samordna och utveckla statsrådets och dess ministeriers gemensamma förvaltning, deras interna planering av verksamheten och ekonomin och deras tillvägagångssätt samt att producera gemensamma tjänster och utveckla statsrådets gemensamma verksamhetskultur. Till statsrådets kanslis ansvarsområde hör statsrådets gemensamma lägesbild, beredskap och säkerhet samt samordningen av hanteringen av störningssituationer.

Dessutom svarar statsrådets kansli för samordningen i fråga om målen för statens sektorsforskning, regeringens framtidsarbete och samordningen av det nationella genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling. Statsrådets kansli tryggar statsministerns och regeringens verksamhetsbetingelser under alla omständigheter och svarar för prognostiseringen och planeringen av samhällspolitiken på lång sikt samt för regeringens strategiarbete.

Statsrådets kansli sköter de uppgifter som hör till dess ansvarsområde i enlighet med regeringsprogrammet. Statsrådets kansli följer genomförandet av regeringsprogrammet och bidrar till att genomföra de mål som nämns i programmet.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

I den samhälleliga och ekonomiska verksamhetsmiljön finns det riskfaktorer som medför osäkerhet och gör omvärlden svår att förutse. Konsekvenserna av den tilltagande konkurrensen mellan stormakterna, det försvårade internationella regelbaserade samarbetet, en flerårig pandemi samt Rysslands anfallskrig mot Ukraina återspeglas på många sätt i Finlands säkerhetspolitiska omgivning, i samhället och i ekonomin. Vikten av att beakta säkerheten och försörjningsberedskapen accentueras inom alla samhällspolitiska delområden.

Finland ligger efter de viktigaste konkurrentländerna i fråga om såväl kompetensen som FoUI-verksamhetens intensitet. Den teknologiska utvecklingen, inklusive framstegen inom artificiell intelligens, skapar nya utmaningar och möjligheter. Den internationella konkurrensen om kompetent arbetskraft har blivit allt hårdare. Befolkningens åldrande och bristen på arbetskraft för-

svagar den ekonomiska tillväxten och utmanar balansen i de offentliga finanserna. Den allmänna osäkerheten i den ekonomiska utvecklingen, inflationen och räntenivån påverkar ägarstyrningen och de statsägda bolagen samt ökar riskerna och osäkerheten i verksamhetsmiljön. De besparingar som görs i de offentliga finanserna påverkar utgifterna för statsrådets verksamhet och medför betydande behov av att anpassa verksamheten.

De risker och kostnader som klimatförändringarna medför blir hela tiden mer kända. Omställningen till ren energi förutsätter en övergripande förändring i ekonomin och samhället, vilken kan påverka olika grupper av människor på olika sätt. Omställningen till ren energi erbjuder stora möjligheter till tillväxt och export.

Det säkerhetspolitiska läget i Europa är i förändring på grund av kriget. Det finländska Natomedlemskapet ökar Finlands säkerhet. Krigets konsekvenser för den globala ekonomin, politiken och det internationella rättssystemet ökar osäkerheten. Situationen i Ukraina förutsätter att EU har en starkare kriställighet än tidigare och förmåga att på ett samstämmigt sätt svara på de utmaningar som den sektorsövergripande krisen medfört när det gäller säkerhet, ekonomi och energifrågor. Genom att utveckla ett öppet strategiskt oberoende strävar Europeiska unionen efter att minska kritiska beroendeförhållanden till auktoritära handelspartner i synnerhet. Europeiska unionens strategiska agenda samt den nya kommissionen och Europaparlamentet styr EU:s verksamhet och lagstiftningsarbete. Europeiska kommissionen lägger 2025 fram sitt förslag till budgetram för åren 2028—2034.

I enlighet med statsrådets lokalplan är avsikten att 2024—2029 genomföra renoveringar av statsrådets lokaler samt nybyggnadsprojekt i Statsrådsborgens kvarter och i statsråds kvarteret. Det är fråga om ett reformprojekt som främjar enhetligheten mellan statsrådet och dess ministerier och som möjliggör ett nytt verksamhets sätt och en ny verksamhetsmiljö för flera årtionden framåt. Statsrådet avstår från en betydande del av sina separata lokaler och koncentrerar sin verksamhet till de statsråds kvarter där statsrådets ledningsstruktur samlas.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Ett starkt och engagerat Finland har sin grund i konkreta gärningar och lösningar och verkar aktivt och initiativtagande såväl nationellt som internationellt. Genom samarbete klarar Finland av alla utmaningar.			
Biträdande av statsministern vid ledningen av statsrådet	bra	bra	bra
— Stödet för regeringens beslutsfattande och verkställigheten av besluten tryggas och de gemensamma resurserna stöder ledningen av statsrådet.			
— Genomförandet av regeringsprogrammet följs upp och utvärderas.			
— Man bereder sig på hantering av störningssituationer och undantagsförhållanden och ledningskapaciteten stärks.			

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
— Förändringarna i omvärlden förutsätter planmässig och långsiktig kommunikation och övergripande ledning av kommunikationen. Statsrådets kommunikationsmiljö följs upp och utvärderas och man reagerar på eventuell informationspåverkan.			
Ledningen av Finlands EU-politik	bra	bra	bra
— En aktiv och initiativrik EU-politik stärker konkurrenskraften, EU:s globala roll, försvarssamarbetet, den inre marknaden, den ekonomiska tillväxten, investeringar i ren energi, hållbart utnyttjande av naturresurser, stabiliteten i närområdena och skyddet av de yttre gränserna samt iakttagandet av rättsstatsprincipen och bekämpningen av korruption.			
— Finlands påverkansarbete och föregripande inflytande inom EU stärks och Finlands ståndpunkter bildas snabbare.			
Statens aktiva och tydliga ägarpolitik	bra	bra	bra
— Genom en förutsägbar och framåtblickande ägarpolitik tryggas statens strategiska intressen.			
— I fråga om förvaltningen av sitt bolagsinnehav eftersträvar staten ökning av ägarvärdet på lång sikt och kapitalinkomster.			
— Ansvarsfull affärsverksamhet är viktigt för att öka ägarvärdet och staten förväntar sig att bolagen ska vara föregångare inom företags samhällsansvar.			
Statsrådets gemensamma verksamhetskultur och utvecklingsprojekt	bra	bra	bra
— Statsrådet använder enhetliga och trygga tillvägagångssätt och lokallösningar som stöder arbetet och kontinuiteten i verksamheten samt en delad lägesbild till stöd för kunskapsbaserad ledning.			
— De gemensamma tillvägagångssätten utnyttjar elektroniska, effektiva och datasäkra gemensamma arbetsredskap och tjänster för att möjliggöra en ekonomiskt hållbar verksamhet.			

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslern främjar iakttagandet av demokratin och rättsstatsprincipen samt iakttagandet av övriga grundläggande värden och principer i Finlands statskick och konstitution genom att övervaka lagenligheten i den verksamhet som bedrivs av statsrådet och republikens president samt av domstolar, andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag. Justitiekanslern övervakar också advokater, offentliga rättsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd. Justitiekanslern ger presidenten, statsrådet och ministerierna upplysningar och utlåtanden i juridiska frågor.

Justitiekanslern övervakar i sitt uppdrag att de grundläggande fri- och rättigheterna samt de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Justitiekanslerns högsta laglighetsövervakning främjar på så sätt iakttagandet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna samt principerna för rättsstaten och god förvaltning, förtroendet för det högsta statliga beslutsfattandet och lagen samt smidigheten i riksdagens och regeringens beslutsfattande och iakttagandet av

principerna för god lagberedning. Justitiekanslersämbetet stöder justitiekanslern i skötseln av justitiekanslerns uppgifter.

Justitiekanslersämbetet sköter den centraliserade externa rapporteringskanalen inom skyddet för rapporterade personer och ansvarar för att rapportera vidare till Europeiska kommissionen. Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk som finns i anslutning till statsrådet och vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel.

Jämställdhet mellan könen

I arbetet vid statsrådets kansli syns jämställdhet bl.a. i främjandet av målen i Agenda 2030 och i sammansättningen av olika program samt i beaktandet av jämställdhetsaspekten bl.a. i vetenskapspaneler som organiserats som stöd för kunskapsbaserat beslutsfattande.

Att främja likabehandling och jämställdhet mellan könen är en angelägen prioritering för Finland i EU-politiken. EU genomför effektivt unionens jämställdhetsstrategi.

Inom statens ägarstyrning beaktas vid valet av styrelseledamöter till statligt helägda bolag jämställdhetsaspekter så att bägge könen andel av antalet styrelseledamöter är minst 40 % och statsrådets övriga jämställdhetsmål iaktas.

I statsrådets kanslis egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likabehandling, mångfald och jämställdhet.

Hållbar utveckling

Statsrådets kansli ansvarar under ledning av statsministern för samordningen och verkställigheten av regeringens arbete för hållbar utveckling och det nationella genomförandet av den globala handlingsplanen för hållbar utveckling Agenda 2030. Statsrådets kansli samordnar i samarbete med utrikesministeriet Finlands åtgärder inom EU för att främja Agenda 2030 och hållbar utveckling. Också generalsekretariatet för Finlands kommission för hållbar utveckling finns vid statsrådets kansli. Kommissionen för hållbar utveckling, som leds av statsministern, genomför strategin för 2022—2030: Ett välmående Finland som tar globalt ansvar och tryggar naturens bärkraft. Strategin färdigställdes 2022.

Statsrådets kansli genomför en samhällelig hållbarhetsbedömning för att stärka kunskapsbasen om nuläget för hållbarhetsutmaningarna, utsikterna och det ömsesidiga beroendet. Bedömningen görs utifrån fem hållbarhetsaspekter, vilka är ekologisk hållbarhet, mänsklig och kulturell hållbarhet, social och hälsomässig hållbarhet, ekonomisk hållbarhet samt hållbarhet avseende säkerheten, rättsstaten och demokratin. Expertpanelen för hållbar utveckling är ett oberoende organ bestående av hållbarhetsforskare, som finns i anslutning till statsrådets kansli och stöder statsrådets arbete.

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Förvaltning	192 755	206 649	201 105	-5 544	-3
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	155 283	165 769	155 086	-10 683	-6
02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	11 783	15 597	15 649	52	0
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	980	2 480	2 140	-340	-14
21. Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)	—	2 000	1 500	-500	-25
(22.) Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	7 759	—	—	—	0
23. Forskningsverksamhet som stöder statsrådets beslutsfattande (reservationsanslag 3 år)	—	—	6 000	6 000	0
(25.) Sunda lokaler 2028 (reservationsanslag 3 år)	500	—	—	—	0
26. Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna (reservationsanslag 3 år)	—	1 358	1 330	-28	-2
(27.) Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	23	—	—	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	16 427	19 000	19 000	—	0
50. Statsunderstöd för Europainformation (fast anslag)	—	445	400	-45	-10
10. Ägarstyrningen	345 700	5 700	3 700	-2 000	-35
(87.) Kapitalinvestering i Finlands Malmförädling Ab (reservationsanslag 3 år)	340 000	—	—	—	0
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 700	5 700	3 700	-2 000	-35

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
20. Understödjande av politisk verksamhet	35 635	34 566	34 566	—	0
50. Understödjande av parti- verksamhet (fast anslag)	35 635	34 566	34 566	—	0
30. Justitiekanslersämbetet	4 488	4 564	4 384	-180	-4
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	4 488	4 564	4 384	-180	-4
90. Övriga utgifter	2 482	2 740	2 740	—	0
21. Ordnar (förslagsanslag)	622	700	700	—	0
66. Deltagaravgifter och finan- siella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)	1 860	2 040	2 040	—	0
Sammanlagt	581 060	254 219	246 495	-7 724	-3

Totalt antal årsverken 737 828 805¹⁾

¹⁾ Det beräknade antalet årsverken vid statsrådets kansli är 631 och vid justitiekanslersämbetet 34. Därtill kommer högst 70 statssekreterare och specialmedarbetare och 70 sekreterare för dem. Medlemmarna av statsrådet ingår inte i antalet årsverken.

01. Förvaltning*01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 155 086 000 euro.

Anslaget får även användas för utgifter som föranleds av ekonomiska rådet, statsrådets svenska språknämnd, titelnämnden, rådet för bedömning av lagstiftningen eller andra motsvarande nämnder.

Av anslaget har 5 000 000 euro reserverats för statsrådets gemensamma genomförande av regeringsprogrammet och regeringens riktlinjer.

Fullmakt

Om en del av fullmakten för 2024 är oanvänd, får förbindelser för den oanvända delen ingås 2025.

Förklaring: För statsrådets kanslis omkostnader har 5 000 000 euro anvisats för statsrådets gemensamma genomförande av regeringsprogrammet.

Verksamhetens resultat

Statsrådets kanslis samhällsliga effektmål 2025 beskrivs i motiveringen till huvudtitel 23, statsrådets kansli.

Av anslaget används uppskattningsvis 600 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	154 647	167 769	157 086
Bruttoinkomster	3 099	2 000	2 000
Nettoutgifter	151 548	165 769	155 086
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 269		
— överförs till följande år	15 004		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsrådets ledning och politiska beredning	13 862
Statsrådets och ministeriernas gemensamma förvaltnings- och sakkunniguppgifter	131 599
Koncentrering och renovering av statsrådets lokaler (förberedelser inom projektet för renovering av statsrådskvarteren)	4 025
Leo Mechelin-projektet	200
Forskningsprojektet Finländarnas öde i Ryssland efter oktoberrevolutionen 1917	400
Statsrådets gemensamma verksamhet och projekt	5 000
Sammanlagt	155 086

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
IKT-utgifter	28	28	28
Hysesutgifter	27	27	27
Personalkostnader	28	28	28
Övriga utgifter för lokaler och säkerhetsutgifter	10	9	9
Övriga stödtjänster	5	6	6
Ledning och politisk beredning	2	2	2
Sammanlagt	100	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffningar och hyreskostnader i anslutning till den grundliga renoveringen av Ständerhuset	2 250
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-3 440
Koncentrering och renovering av statsrådets lokaler (projektet för renovering av statsrådskvarteren)	2 450
Kostnadseffekter av Nato-medlemskapet	68
Livscykeluppdatering av serverkapaciteten i statsrådets datorhall	-1 425
Livscykeluppdatering av systemet Doreu	-800

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (överföring till moment 23.01.02)	-37
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-2
Organisering av arbets- och näringsministeriets arkiv (överföring från moment 32.01.01)	144
Organisering av utrikesministeriets arkiv (överföring till moment 24.01.01)	-85
Planering, tillfälliga lokaler och upphandling i samband med renoveringen av Ständerhuset	-225
Projektet Yhdessä (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 705
Rådgivning och stöd som gäller arbets- och näringsministeriets resetjänster (överföring från moment 32.01.01)	15
Rådgivning och stöd som gäller justitieministeriets resetjänster (överföring från moment 25.01.01)	15
Slutförande av organisationen av arkivet (överföring till moment 33.01.01)	-70
Statsbegravning och gravvård	-450
Statsrådets lägesbildssystem (cyber) (budget 2023)	-1 000
Statsrådets åtgärder för beredskap inför cybersäkerhetsshot	310
STEA:s andel av statsrådets förvaltningsenhets stödtjänster (överföring från moment 33.01.01)	420
Lönejusteringar	205
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-7 366
Nivåförändring	45
Sammanlagt	-10 683

2025 budget	155 086 000
2024 II tilläggsb.	2 214 000
2024 budget	165 769 000
2023 bokslut	155 283 000

02. Löneutgifter för ministrarna och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 649 000 euro.

Anslaget får användas

1) till löneutgifter för ministrar, politiska statssekreterare, ministrarnas specialmedarbetare och deras sekreterare

2) till sådana ersättningar enligt 44 a § i statstjänstemannalagen som motsvarar lönen för den ordinarie arbetstiden.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas arvoden till ministrar (lag om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet 1096/2006) och löner samt bikostnader till politiska statssekreterare, ministrarnas specialmedarbetare och deras sekreterare. Antalet anställda under momentet är 19 medlemmar av statsrådet, högst 70 statssekreterare och specialmedarbetare till ministrarna samt högst 70 sekreterare för dem. Dessutom får under momentet betalas ersättningar under karenstid till statssekreterare och specialmedarbetare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar (överföring från moment 23.01.01)	37
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring från moment 23.01.01, 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01 och 35.01.01) (regeringsprogr. 2023)	15
Sammanlagt	52

2025 budget	15 649 000
2024 budget	15 597 000
2023 bokslut	11 783 432

03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 140 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av löne- och socialskyddskostnader för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner
- 2) till betalning av viss dagpenning i särskilda fall till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen
- 3) till ett belopp av högst 190 000 euro för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken vid statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av träning för personer som söker EU-jobb.

Förklaring: Momentets egentliga användningsändamål är löneutgifter för Europeiska unionens nationella experter. Förvaltningsområdena kan under sina lämpliga omkostnadsanslag komplettera finansieringen av nationella experter, om den centraliserade finansieringen inte är tillräcklig för att täcka alla kostnader för de experter som anses behövliga.

Anslaget under momentet får också användas för att anställa visstidsanställd personal motsvarande två årsverken till statsrådets kansli för uppgifter som anknyter till skötseln av statsrådets horisontella ärenden som gäller Europeiska unionen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-340
Sammanlagt	-340

2025 budget	2 140 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	2 480 000
2023 bokslut	980 000

21. Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar och utredningar som föranleds av genomförandet av meddelandet samt för utgifter för samordning och främjande av åtgärderna och andra motsvarande utgifter
- 2) till betalning av statsunderstöd för främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering
- 3) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken vid statsrådets kansli för styrnings- och sakkunniguppgifter i anslutning till åtgärdsprogrammet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas utgifter som föranleds av genomförandet av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering. Syftet med momentet är också att som statsunderstödsverksamhet finansiera verkställigheten av åtgärder som hänför sig till främjandet av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering i samarbete med ministerierna.

Förvaltningsområdena kompletterar den centraliserade finansieringen med sådana anslag under sin huvudtitel som lämpar sig för ändamålet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 300 000 euro och överföringsutgifternas andel 200 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av meddelandet om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering	-500
Sammanlagt	-500
2025 budget	1 500 000
2024 budget	2 000 000

23. Forskningsverksamhet som stöder statsrådets beslutsfattande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för statsrådets och ministeriernas gemensamma forsknings- och utredningsverksamhet
- 2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 40 årsverken vid statens ämbetsverk och inrättningar.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare får nettobudgeteras under momentet.

Förklaring: Med utgifterna under momentet stöds statsrådets beslutsfattande och genomförandet av regeringsprogrammet genom att man skaffar undersökningar och utredningar av univer-

sitet, högskolor, forskningsinstitut och andra aktörer. Statsrådets och ministeriernas gemensamma undersökningar och utredningar kan dessutom finansieras under moment under de övriga ministeriernas huvudtitlar.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2025 budget 6 000 000

26. *Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 330 000 euro.

Anslaget får användas

1) för utgifter som föranleds av det arbete som utförs av sannings- och försoningskommissionen för samer och för främjande av sannings- och försoningsprocessen

2) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sex årsverken för uppgifter vid sannings- och försoningskommissionens sekretariat.

Förklaring: Under momentet betalas utgifter som föranleds av det arbete som utförs av sannings- och försoningskommissionen för samer och utgifter för främjande av sannings- och försoningsprocessen. Under momentet bereder man sig på att betala stöd också för ordnande av psykosocialt stöd eller att köpa tjänster. I sannings- och försoningsprocessen främjas dialogen med den samiska befolkningen, intensifieras samarbetet på nordisk nivå när det gäller sannings- och försoningsprocesser samt tillgodoses de informationsbehov som framkommit.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av sannings- och försoningsprocessen när det gäller samerna	-28
Sammanlagt	-28

2025 budget	1 330 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	1 358 000

29. *Mervärdesskatteutgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	19 000 000
2024 budget	19 000 000
2023 bokslut	16 426 920

50. *Statsunderstöd för Europainformation* (fast anslag)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för civilsamhällesorganisationers Euro-painformation.

Förklaring: På de statsunderstöd som beviljas under momentet tillämpas statsunderstöds-lagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-45
Sammanlagt	-45

Momentets rubrik har ändrats på finska.

2025 budget	400 000
2024 budget	445 000

10. Ägarstyrningen

Förklaring: Till uppgifterna för avdelningen för ägarstyrning hör beredning och verkställighet av statens allmänna ägarpolitik och ägarstyrning, ägarstyrning av de statligt ägda bolag som lyder under ett ministerium samt samordning av ministeriernas praxis för ägarstyrning och av samarbetet mellan ministerierna.

88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får användas

1) till förvärv av aktier och till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar vid aktieemissioner i bolag med statlig majoritet eller i statens intressebolag eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag samt till finansiering i form av eget kapital utan aktieteckning av bolag som i sin helhet ägs av staten, såsom till en placering i fonden för inbetalt fritt eget kapital

2) till betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av sådana utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen som inte ingår i omkostnadsmomentet

3) för att teckna i 10 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) avsedda särskilda rättigheter som berättigar till aktier, såsom konvertibla obligationer, eller till betalning av direkta utgifter som förorsakas av derivatavtal. Om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet

4) till arrangemang för att trygga den finansiella ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom lån som saknar förfallodag och för vilka säkerhet inte krävs, inklusive sådana skuldebrevslån som i IFRS-bokslutet betraktas som egetkapitalinstrument samt kapitallån och andra motsvarande lånearrangemang samt till arrangemang för att trygga den finansiella ställningen för bolag med statlig majoritet och statens intressebolag genom kapitallån enligt 12 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) med förfallodag.

Förklaring: Utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom partiell återbäring av köpesumman som grundar sig på sådana avtalsvillkor i köpebrevet som gäller prisjusteringar eller ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet vid ägarstyrningen när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang samt kostnader för ägarstyrningens internationella samarbete och samarbetet mellan ägarerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 000
Sammanlagt	-2 000

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	3 700 000
2024 II tilläggsb.	-200 000
2024 budget	5 700 000
2023 bokslut	5 700 000

20. Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: Enligt grundlagen tillkommer statsmakten i Finland folket, som företräds av riksdagen. I det politiska systemet i Finland har partierna en etablerad ställning. På grund av partiernas viktiga ställning i den statliga verksamheten har det föreskrivits om deras ställning och om fördelning av det anslag som avsetts för stödjande av partiverksamheten genom partilagen. Partifinansieringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 34 566 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädda i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är ett belopp på 34 393 170 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet samt för understödjande av partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 % avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 5 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovan nämnda understöd. Av anslaget får 172 830 euro användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland.

2025 budget	34 566 000
2024 budget	34 566 000
2023 bokslut	35 635 000

30. Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Till justitiekanslern i statsrådets kärnuppgifter hör att säkerställa skyddet av de grundläggande värderingar och principer för Finlands konstitution som anges i 1 § i grundlagen (tryggandet av människovärdets okränkbarhet och den enskilda människans frihet och rättigheter samt främjandet av rättvisa i samhället) samt tillgodoseendet av skyddet av statskicketets grundläggande principer demokratin och rätten till inflytande, rättsstatsprincipen samt parlamentarismen och domstolarnas oberoende liksom de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Målet är att den laglighetsövervakning som utövas av justitiekanslern är verkningfull, högklassig och snabb samt sker i rätt tid. I justitiekanslerns laglighetsövervakning används och kombineras olika verksamhetsformer på ett ändamålsenligt sätt, varvid de olika metoderna för laglighetsövervakning utgör en enhetlig och konsekvent helhet.

I justitiekanslerns verksamhet har man under de senaste åren betonat laglighetsövervakningens strukturella perspektiv i syfte att öka övervakningens genomslagskraft. Den nya lagen om fördelningen av uppgifter mellan justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman (330/2022) framhäver ytterligare det strukturella och initiativtagande perspektivet när det gäller justitiekanslerns laglighetsövervakning samt ställer nya krav på laglighetsövervakningen.

Arbetsmängden inom justitiekanslerns laglighetsövervakning har ökat på grund av oväntade förändringar i den säkerhetspolitiska omgivningen i kombination med svårare ärenden i allmänhet. Dessutom har justitiekanslersämbetet anvisats en ny uppgift i den s.k. visselblåsarlagen (1171/2022), som baserar sig på EU-lagstiftning och trädde i kraft den 1 januari 2023. För komplettering av personalresurserna för skötseln av den nya uppgiften höjdes ämbetets omkostnadsanslag med 500 000 euro i budgeten för 2023.

Kontrollen av beslutsfattandet

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
statsrådets allmänna sammanträden	69	70	70
presidentföredragningar	32	30	30
granskade föredragningslistor	1 931	2 000	2 000

Samtliga föredragningslistor för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningarna för republikens president granskas på förhand, och justitiekanslern är närvarande vid sammanträdena och vid regeringens överläggningar och aftonskolor. Dessutom granskas protokollen från sammanträdena. Antalet ärenden som årligen behandlas vid sammanträdena varierar under valperioden. Som ett led i övervakningen av statsrådet granskades år 2023 vid ämbetet 1 513 ärenden som behandlats vid statsrådets allmänna sammanträde och 418 ärenden som behandlats vid föredragning för republikens president. Justitiekanslern övervakar dessutom i efterhand statsrådets och republikens presidents beslutsfattande.

Kontrollen av lagberedningen

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
ministeriernas begäranden om utlåtande	88	100	100
förhandsgranskningar	11	40	40
sakkunniguppdrag i riksdagen	19	20	20

Justitiekanslern övervakar lagligheten och iakttagandet av principerna för god lagberedning samt att förpliktelseerna i fråga om de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna beaktas på behörigt sätt vid lagberedningen. Antalet begäranden om utlåtande har ökat under de senaste åren. Det årliga antalet utlåtanden, förhandsgranskningar och sakkunniguppdrag beror på hur ministeriernas författningsberedning framskrider samt på författningarnas samhälleliga och juridiska betydelse. Antalet ärenden inom kontrollen av lagberedningen är i allmänhet avsevärt större i slutet av valperioden än i början.

Klagomål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
inkomna	1 668	1 700	1 700
klagomål som tagits för närmare bedömning	1 268	1 300	1 300
avgjorda	1 734	1 700	1 700

Antalet klagomål inom laglighetsövervakningen som tagits för närmare bedömning varierar från år till år. Strävan är dock att varje år avgöra åtminstone lika många klagomål som det har kommit in.

År 2023 träffades avgöranden som ledde till påföljder i 18 % av de klagomål som krävt utredning, vilket är något mer än 2022 och avsevärt mer än åren dessförinnan. Detta tyder på att antalet ärenden som kräver åtgärder av laglighetsövervakaren ökar. Reformen av uppgiftsfördelningen mellan de högsta laglighetsövervakarna har lett till att behandlingen av klagomål i vissa ärendegrupper har överförts till riksdagens justitieombudsman, vilket minskar antalet klagomål som justitiekanslern behandlar. Om det är motiverat att ett klagomål som i princip hör till justitieombudsmannen tas för justitiekanslerns närmare bedömning på grund av en strukturell fråga i ärendet, överförs ärendet inte till justitieombudsmannen. Denna typ av klagomål, liksom även den strukturella laglighetskontrollen mer allmänt, bidrar till att öka den genomsnittliga svårighetsgraden för ärenden som behandlas av justitiekanslern. Justitiekanslersämbetet har effektiviserat verksamheten genom att noggrannare gallra i de ärenden som tas till behandling, vilket minskar antalet ärenden som kräver bedömning av laglighetsövervakaren.

Egna initiativ och laglighetskontrollbesök

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
egna initiativ	24	20	20
laglighetskontrollbesök	15	20	20

De egna initiativen föranledde år 2023 sammanlagt 31 påföljder, ett relativt ansevärt antal. Målet är att rikta in de egna initiativen och gransknings- och övervakningsverksamheten på strukturella frågor som är väsentliga med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, rättvisa rättegångar samt kravet på god förvaltning. De egna initiativen är ofta omfattande och förutsätter grundlig och långsiktig utredning samt krävande juridisk bedömning.

Granskning av straffdomar

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
granskning av straffdomar	4 046	4 000	3 000

År 2023 togs 85 ärenden för närmare utredning på basis av granskningen av straffdomar. I ärendegruppen avgjordes 94 ärenden, varav domstolarna påfördes en påföljd i 89 ärenden. Till högsta domstolen lämnades 12 framställningar om återbrytande av dom.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av domare

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
inledda	72	60	60
avgjorda	66	60	60

Hovrätterna ska underrätta justitiekanslern om sådana omständigheter i underrätternas verksamhet som de fått kännedom om och som kan leda till att tjänsteåtal väcks i hovrätten. Justitiekanslern har därtill bett polisen meddela om ärenden som gäller en domares misstänkta lagstridiga förfarande i en ämbetsåtgärd och som kommit för undersökning hos polisen. Också åklagarna är skyldiga att informera ifall ett sådant ärende eller en anmälan om ett sådant ärende kommer till åklagaren. År 2023 gavs en påföljd i 20 ärenden.

Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
inledda	16	30	30
avgjorda	14	30	30

Justitiekanslern har bett polisen meddela om sådana ärenden som gäller misstanke om tjänstebrott som begåtts av åklagare och som kommit för undersökning hos polisen. Ärenden som gäller tjänstebrott som begåtts av åklagare kommer till justitiekanslern för behandling också genom att riksåklagarens byrå anmäler dem till justitiekanslern. År 2023 påfördes ingen påföljd i något ärende.

Tillsynen över advokater, offentliga rättshjälpsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
inkomna	984	800	800
undersökta	916	800	800

Inom ramen för tillsynen granskas beslut som fattats av den tillsynsnämnd som finns i samband med Finlands Advokatförbund och av rättegångsbiträdesnämnden. Justitiekanslern har rätt att söka ändring i besluten. Målet är att upprätthålla förtroendet för tillsynssystemets funktion och att trygga rättssäkerheten och den möjlighet att få tillförlitliga och högklassiga juridiska tjänster som ingår i rättssäkerheten. Justitiekanslerns tillsyn över domare och åklagare kan ofta också vara förenad med tillsyn över advokater och överföring av ärenden till tillsynsnämnden.

Den centraliserade externa rapporteringskanalen inom skyddet för visselblåsare

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
inkomna rapporter	66	70	80
rapporter som vidarebefordrats till den behöriga myndigheten	15	20	30
rapporter som inte vidarebefordrats (omfattades inte av lagens tillämpningsområde)	51	50	50

Under det första året som justitiekanslersämbetets centraliserade externa rapporteringskanal var i bruk var antalet rapporter ännu litet. Största delen av rapporterna omfattades inte av visselblåsarlagens tillämpningsområde och rapporterna vidarebefordrades därför inte till de behöriga myndigheterna. Justitiekanslersämbetet fick årsrapporter av de behöriga myndigheterna, och på basis av dessa utarbetade justitiekanslersämbetet en årsrapport till Europeiska kommissionen. Under året ledde två rapporter till polisens undersökningsåtgärder.

01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 384 000 euro.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Lönejusteringar	14
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-194
Sammanlagt	-180

2025 budget	4 384 000
2024 budget	4 564 000
2023 bokslut	4 488 000

90. Övriga utgifter

21. Ordnar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2025 budget	700 000
2024 budget	700 000
2023 bokslut	621 571

66. Deltagaravgifter och finansiella bidrag till Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 040 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av deltagaravgifter, finansiella bidrag och motsvarande utgifter enligt 12 § i lagen om Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot.

Förklaring: Huvuduppgifter för Europeiska kompetenscentret för motverkande av hybridhot är forskning och analys, utbildning och övningar, utveckling av doktriner och koncept, spridande av bästa praxis, identifiering av samarbetsätt och samarbetsmöjligheter samt produktion av information till stöd för beslutsfattande som gäller EU:s svarande på hybridhot. Av anslaget betalas Finlands finansiella bidrag till kompetenscentrets verksamhet.

2025 budget	2 040 000
2024 budget	2 040 000
2023 bokslut	1 860 000

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: De viktigaste målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välfärd.

Grunden för utrikes- och säkerhetspolitiken är rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna, jämlikhet och demokrati. Nära samarbete med partnerländerna, goda bilaterala relationer samt respekt för och stärkande av internationell rätt på ett multilateralt plan utgör hörnstenarna i Finlands internationella relationer. Europeiska unionen och försvarsalliansen Nato utgör den samarbetsbaserade kärnan i Finlands utrikespolitik.

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Sedan Ryssland inledde ett fullskaligt anfallskrig mot Ukraina har det skett en grundläggande förändring i Finlands och Europas omvärld och säkerhetspolitiska omgivning. Säkerheten i Europa är utsatt för det allvarligaste hotet på årtionden. Rysslands anfallskrig mot Ukraina försvagar säkerheten i Finland och hela Europa. Finland fungerar som en aktiv aktör inom den regelbaserade internationella ordningen och bygger aktivt upp internationella relationer. Finland verkar aktivt och initiativtagande inom Europeiska unionen, Nato och FN samt i andra internationella sammanhang.

Europeiska unionen är Finlands viktigaste referensram och värdegemenskap inom såväl politik som ekonomi. Finlands mål är att Europeiska unionen ska vara samstämd, globalt stark och strategiskt handlingskraftig. EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik samt handelspolitik definierar Finlands internationella relationer på ett centralt sätt. Finland arbetar för att stärka EU:s utrikes- och säkerhetspolitiska roll. Finland reagerar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina som en del av unionen.

Finland utvecklar i ett brett perspektiv sin relation till Förenta staterna, som är en av Finlands viktigaste strategiska samarbetspartner och allierade. Samtidigt blir ett nära samarbete mellan de nordiska länderna i en instabil internationell omvärld allt viktigare. Man strävar efter att stärka och fördjupa samarbetet mellan de nordiska och de baltiska länderna (NB8). Rysslands anfallskrig mot Ukraina påverkar också på många sätt Finlands och Rysslands bilaterala relationer och samarbetsmöjligheter. Konsekvenserna av kriget avspeglas inte bara på säkerheten utan i stor utsträckning också på den globala utvecklingen.

I och med Natomedlemskapet är Finland ett militärt allierat land. Natomedlemskapet stärker Finlands säkerhet och stabiliteten i Nordeuropa och gör i allt högre grad Finland till en del av den europeiska och transatlantiska säkerhetsgemenskapen. Finlands starka försvarsförmåga och resiliens stärker också Nato och alliansens kollektiva försvar. I och med medlemskapet i försvarsalliansen Nato blir Finland en del av Natos kollektiva försvar och omfattas av säkerhetsgarantierna enligt artikel 5 i nordatlantiska fördraget. Som medlem i Nato får Finland vara med och fatta beslut om säkerhetspolitiska frågor som är centrala för Finland.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina inverkar också på de redan spända relationerna mellan stormakterna. Den strategiska alliansen med Förenta staterna kommer att fortsätta vara ett centralt intresse för Finland och EU. Riskhanteringen med tanke på stormaktsrivaliteten talar för en ny satsning på likasinnade partner, såsom Storbritannien, Australien, Sydkorea, Japan och Kanada. Afrikas betydelse som granne till EU och som en strategisk partner ökar. Även Indiens och Brasiliens betydelse som EU:s strategiska partner växer då dessa länder ökar sin globala roll. Utmaningarna när det gäller stabiliteten i Mellanöstern i EU:s grannskap fortsätter att finnas på EU:s och hela den internationella gemenskapens agenda. På grund av det förändrade säkerhetsläget krävs det att vi särskilt följer utvecklingen i Europas östra grannskap. Utvidgningen av EU är ett sätt att öka den europeiska stabiliteten och säkerheten i det östra grannskapet och på västra Balkan. Den arktiska regionens geopolitiska, miljörelaterade och ekonomiska betydelse fortsätter att öka.

Globala fenomen och utmaningar, såsom omvälvningen i den tekniska utvecklingen, klimatförändringar och förlusten av biologisk mångfald, konkurrensen om energi- och naturresurser, det auktoritära styrets hot mot demokratin och rörelser som motsätter sig mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan könen, påverkar utvecklingspolitikens omvärld. De ökade utmaningarna i fråga om utvecklingen försvårar uppnåendet av de mål för hållbar utveckling som fastställts. Behovet av humanitärt bistånd ökar fortfarande när livsmedelstryggheten försämras. Finland bygger hållbara partnerskap med utvecklingsländer, partnerskap baserade på ömsesidig nytta och respekt. Det bilaterala utvecklingssamarbetet görs beroende av om landet tar emot sina medborgare som ska återsändas. Finländska företag engageras i utvecklingssamarbetet och deras deltagande i investeringsprojekt som den internationella utvecklingsfinansiering möjliggör främjas. Finland fortsätter sitt orubbliga stöd till Ukraina och är under regeringsperioden Finlands största mål för utvecklingssamarbete.

Handelspolitiken spelar en viktig roll när det gäller att trygga det finländska arbetet och välfärden och är i det förändrade geopolitiska läget en allt centralare del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik. Protektionismen, konkurrensen om kritisk teknik och råvaror samt undergrävandet av den regelbaserade internationella ordningen innebär en utmaning för det internationella handelssystemet. Även spridningseffekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina påverkar den internationella handeln och Finlands handelsrelationer.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Främjande av Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd			
— Upprätthållande och utvecklande av internationella partnerskap och kontakter, internationella ordförandeskap som Finland sköter och varierande medlemskap i internationella organisationer	4	2	3
— Stöd till Ukraina, utrikesministeriets moment (mn euro)	69,9	71,5	59,6
Främjande av regelbaserad internationell ordning och stärkande av multilateralt samarbete			
Regeringspropositioner som gäller internationella överenskommelser (antal)	3	9	4
Främjande av en övergripande utvecklingspolitik			
— Stärkande av flickors och kvinnors ställning (andel av utvecklingssamarbetet, %)	88	80	85
Främjande av ekonomiska förbindelser som gynnar Finlands tillväxt och av finländska företags delaktighet i den internationella handeln och globala värdekedjor			
— Respons från kunder och intressentgrupper på arbetet med Team Finland (1—5)	4	4	4

Finland är år 2025 ordförande för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och nordiska N5-samarbetet.

Jämställdhet mellan könen

Finland främjar genomgående kvinnors och flickors rättigheter i sin utrikespolitik. Garanterandet och främjandet av jämställdheten mellan könen samt förbudet mot diskriminering på grund av kön är också en skyldighet som grundar sig på de människorättskonventioner som gäller i Finland och på EU-rätten.

Kvinnors deltagande och delaktighet i lösandet av kriser är ett viktigt fokusområde för Finland. Finland främjar genomförandet av FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet både nationellt och internationellt inom FN, EU, OSSE och Nato. Finland främjar kvinnors deltagande i militär krishantering bl.a. genom att stödja utbildning för och rekrytering av kvinnliga fredsbevarare. FN:s mål är att 15 % av fredsbevararna och 25 % av militärobservatörerna ska vara kvinnor före 2028. I Finland har andelen kvinnor i militära krishanteringsinsatser varierat mellan 4,7 och 7,8 procent under de senaste åren. Målet är att öka kvinnornas deltagande för att komma närmare FN:s mål. Finland strävar efter att öka andelen kvinnor också inom den civila krishanteringen. Bland experterna inom civil krishantering i Finland är ca 40 % kvinnor.

Finlands fredsmedlingsverksamhet främjar genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (Kvinnor, fred och säkerhet). Genomgående teman i Finlands fjärde nationella handlingsplan för Kvinnor, fred och säkerhet är stärkande av kvinnors deltagande, stärkande av kunskaps-

basen, stärkande av partnerskapen samt koppling av klimat- och miljöfrågor till agendan för Kvinnor, fred och säkerhet. Med de anslag som anvisats för fredsmedling främjas kvinnors deltagande i fredsprocesser och stöds arbetet i nätverken för kvinnliga fredsmedlare.

En av prioriteringarna i Finlands utvecklingspolitik är att stärka kvinnors och flickors ställning och rättigheter, inklusive sexuell och reproduktiv hälsa och sexuella och reproduktiva rättigheter. Prioriteringen syns bland annat i Finlands finansiering av FN-organisationer och civilsamhällesorganisationer och i Finlands landprogram. Utvecklingssamarbetsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är att stärka kvinnors och flickors ställning och rättigheter stöds med utvecklingssamarbetsanslag till ett belopp av uppskattningsvis 334 miljoner euro.

För att stärka könsperspektivet i utvecklingssamarbetet siktar Finland i enlighet med EU:s handlingsplan stegvis på att 85 % av alla nya projekt ska ha jämställdhetsfrämjande mål och att jämställdhetsperspektivet ska integreras i allt utvecklingssamarbete. År 2025 ingår mål som främjar jämställdheten mellan könen i ca 85 % av de nya projekt som finansieras med utvecklingssamarbetsanslag.

Hållbar utveckling

Utrikesministeriet arbetar för att målen för FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling ska uppnås samt främjar verkställigheten av klimatavtalen och deltar i det internationella samarbetet för att motverka klimatförändringarna och främja anpassningen till dem. Utvecklingspolitiken är en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik och stöder även Finlands strategiska ekonomiska relationer. Finland utgår i sin utvecklingspolitik från sina styrkor, områden där Finland har goda möjligheter att stödja en hållbar utveckling. Utrikesministeriet agerar i sin egen utvecklingspolitik och EU-påverkan så att privat finansiering och företag involveras i investeringar i hållbar utveckling i utvecklingsländerna. Också inom handelspolitiken ges stöd för lösningar och riktlinjer som främjar uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Utrikesministeriet främjar hållbar utveckling också genom att inom exportfrämjandet stödja exporten av lösningar för grön omställning och digitalisering. Utrikesministeriet stöder också förutsättningarna för hållbar utveckling med hjälp av civil krishantering, fredsbyggande och fredsmedling.

Inom utrikesministeriets förvaltningsområde främjas i budgetpropositionen för 2025 klimatmål som fastställts i internationella överenskommelser med sammanlagt uppskattningsvis 225 miljoner euro. Dessa mål stöds med uppskattningsvis 28 miljoner euro genom utvecklingssamarbete i form av lån och investeringar. Utvecklingssamarbetsprojekt där ett delmål eller det huvudsakliga målet är tryggad livsmedelsförsörjning, tillgång till vatten och energi samt hållbar användning av naturresurser stöds med utvecklingssamarbetsmedel till ett belopp av uppskattningsvis 197 miljoner euro.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2024	
		ordinarie	2025
		budget	budgetprop.
24.30.50	<i>Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab</i>		
	— övriga fullmakter	268,19	268,19
24.30.66	<i>Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— utvecklingssamarbetsfullmakter	463,91	625,62

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
— övriga fullmakter (höjning av Afrikanska utvecklingsbankens garantikapital)	-	510,00
— övriga fullmakter (Finnfund kreditförluster som orsakas av specialriskfinansiering)	150,00	150,00
24.30.69 <i>Stöd till Ukraina</i> (reservationsanslag 3 år)		
— utvecklingssamarbetsfullmakter	40,00	40,00
— övriga fullmakter (Finnfund kreditförluster som orsakas av specialriskfinansiering)	20,00	20,00

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Utrikesförvaltningen	292 011	283 372	272 192	-11 180	-4
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	262 819	256 050	250 192	-5 858	-2
20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	2 305	1 102	891	-211	-19
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	14 387	14 220	15 109	889	6
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	12 500	12 000	6 000	-6 000	-50
10. Krishantering	68 144	81 503	79 465	-2 038	-3
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)	46 396	53 080	53 080	—	0
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)	19 248	19 523	17 485	-2 038	-10
66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)	2 500	3 900	3 900	—	0
87. Höjning av kapitalet för CMI:s Fredsfond (reservationsanslag 3 år)	—	5 000	5 000	—	0
30. Internationellt utvecklingssamarbete	857 278	769 041	673 046	-95 995	-12
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	0	0	—	—	0
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	714 488	628 586	534 055	-94 531	-15

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
67. Stöd för demokrati och rätts- statsutveckling (reservationsanslag 2 år)	3 060	2 904	2 904	—	0
68. Samarbetsprojekt inom utvecklingsamarbete (reservationsanslag 3 år)	—	—	14 081	14 081	0
69. Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)	—	32 821	47 276	14 455	44
88. Höjning av Finnfonds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000	35 000	5 000	-30 000	-86
89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservations- anslag 3 år)	129 730	69 730	69 730	—	0
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	119 336	155 881	175 346	19 465	12
(20.) Samarbete med Östersjö- området, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	3 000	1 600	—	-1 600	-100
23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)	1 569	2 840	10 081	7 241	255
50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	2 211	1 321	1 000	-321	-24
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	314	45	500	455	1011
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	110 110	149 575	163 265	13 690	9
(87.) Kapitaltillskott till Instex S.A.S (reservationsanslag 3 år)	300	—	—	—	0
95. Kursfluktuationer (förslags- anslag)	1 832	500	500	—	0
Sammanlagt	1 336 769	1 289 797	1 200 049	-89 748	-7

Det totala antalet
årsverken¹⁾

1 427   1 434   1 367

¹⁾ Enligt uppskattning uppgår därtill antalet anställda inom militär krishantering år 2025 till ca 450 årsverken, antalet anställda som är sakkunniga inom civil krishantering till ca 130 personer och antalet anställda vid utrikesrepresentationerna som är avlönade i stationeringslandet till ca 900 personer. För skötseln av ordförandeskapet i OSSE kan visstidsanställd tilläggspersonal motsvarande högst 20 årsverken anställas.

01. Utrikesförvaltningen

Förklaring: Utrikesförvaltningen betjänar hela statsförvaltningen, allmänheten, företag, organisationer, medierna och andra samarbetspartner. Utrikesförvaltningen främjar Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd utanför Finlands gränser. Utrikesministeriet sörjer för Finlands livsviktiga, internationella kontakter och lagstadgade konsulära tjänster när det gäller bistånd och krissituationer utomlands. Genom ministeriets inresetjänster främjas arbetsrelaterad invandring och förhindras olaglig invandring. Utrikesministeriet främjar finländska företags export och internationalisering och därigenom Finlands och finländarnas välfärd. Utrikesministeriet förbättrar företagstjänsterna genom sitt eget utvecklingsprojekt och reformen av Team Finland.

Utrikesförvaltningen bygger på ett omfattande nätverk av beskickningar. På lång sikt granskas nätverket av beskickningar planmässigt. En omvärld i förändring kräver att utrikesförvaltningen har framsyn, följer upp, analyserar, påverkar genom strategisk kommunikation och använder resurserna flexibelt. Centrala verktyg för påverkan inom utrikesförvaltningen är en effektiv bilateral och multilateral diplomati på olika nivåer samt målinriktad och resultatrik kommunikation. Utrikesförvaltningen utnyttjar i allt högre grad digitala lösningar i sin verksamhet.

Resultatmål för verksamheten

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Tillståndprocesser för arbetskraftsinvandring			
— Antal ansökningar om uppehållstillstånd för arbetstagare som anhängiggjorts vid beskickningarna ¹⁾	12 000	13 400	14 400
Krisberedskap			
— Inledande av lägesbildsverksamhet i enlighet med beslutet om inrättande av en lägesorganisation (tidpunkt för inledande högst, h)	1	1	1
Exportkontroll			
— Handläggningstiden för exporttillstånd högst 15 dagar (andel av tillståndsansökningarna, %)	80	80	80
— Förfrågningar om exportkontroll (svarstid högst, dagar)	14	14	14
Sanktionshantering			
— Företags-, medborgar- och myndighetsförfrågningar (svarstid högst, dagar)	95	28	28
— Beslutsförslag / begäran om ytterligare information som gäller dispens	168	42	42

¹⁾ Beräkningssättet för antalet ansökningar har förenhetligats med Migrationsverket.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2023 utfall	2024 prognos	2025 mål
Årsverken	2 291	2 334	2 267
— Utrikesministeriet	841	834	790
— Utrikesrepresentationen	586	600	577

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2023 utfall	2024 prognos	2025 mål
— Lokalt anställda	864	900	900
Arbetstillfredsställelseindex	3,8	3,7	3,8
Pensioneringsålder	66	66	66
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	4,8	5,0	5,0

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 250 192 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av ministerbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök.

Förklaring:

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2025 (euro)

Ministerium	77 231 000
Omkostnader	9 200 000
Personalkostnader	68 031 000
Beskickningarna, 89 verksamhetsställen¹⁾	151 819 000
Omkostnader ²⁾	72 000 000
Personalkostnader	79 819 000
Verksamhetsområdesspecifika utgifter inom förvaltningsområdet	21 142 000
Sammanlagt	250 192 000

¹⁾ Antal verksamhetsställen enligt region: Europa 29, Öst 4, Asien och Amerika 28, Afrika och Mellanöstern 21 samt ständiga representationer 7 verksamhetsställen. Två verksamhetsställen har tillfälligt stängts.

²⁾ Dessutom används enligt uppskattning sammanlagt 12 000 000 euro av anslagen under momenten 24.30.66 och 24.30.69 för utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barn-tillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildnings- och dagvårdsersättning för barn, begravningsresor, semesterresor hem och besöksresor, utrustningsersättning samt flyttningersättning. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för informations- och fastighetsförvaltning samt säkerhet och utbildning såväl vid ministeriet som vid beskickningarna.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentlighetsrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de inkomster för pass och uppehållstillstånd som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas nettobudgeterade omkostnader.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	290 518	272 648	272 033
Bruttoinkomster	19 950	16 598	21 841
Nettoutgifter	270 568	256 050	250 192
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	53 908		
— överförs till följande år	46 159		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	11 102	10 813	15 600
— intäkter av försäljningen av prestationer mom. 12.24.99 (avgifter för handläggning av visum)	6 833	9 972	9 000
Intäkter sammanlagt	17 935	20 785	24 600
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	8 817	9 508	9 399
— andel av samkostnader	30 862	33 568	31 992
Kostnader sammanlagt	39 679	43 076	41 391
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-21 744	-22 291	-16 791
Kostnadsmotsvarighet, %	45	48	59

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (377/2014) samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton. Från och med 2015 har avgifterna för handläggning av visum bruttobudgeterats under moment 12.24.99.

Av anslaget används uppskattningsvis 110 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förnyande av reservförbindelse för datakommunikation vid utrikesbeskickningarna	-300
Interoperabla informationssystem på EU-nivå (EU Interoperability)	-1 300
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring till moment 30.40.21, 33.01.01, 35.01.01)	-47
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02)	-2

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter och andra utgifter för den finländska särskilda representanten för ordföranden (Special Representative of the OSCE Chairperson-in-Office in Ukraine and in the Trilateral Contact Group) för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) (överföring från moment 24.10.21).	38
Löneutgifter och andra utgifter för nationella sakkunniga inom försvarssektorn (VNC) (överföring från moment 27.01.01)	154
Organisering av utrikesministeriets arkiv (överföring från moment 23.01.01)	85
Sakkunniga inom utvecklingssamarbete och Team Finland vid Finlands ambassad i Kiev (överföring från moment 24.30.69)	390
Sakkunnig i undervisningssektorns TF Knowledgege-nätverk (överföring från moment 29.40.20)	274
Specialsakkunniga inom miljöområdet vid Finlands ständiga representation vid EU (överföring från moment 35.01.01)	34
Specialsakkunnig i frågor som gäller internationella utvecklingsbankers ackquisition och investeringar, vid Finlands ambassad i Washington (överföring till moment 24.30.66)	-150
Specialsakkunnig inom EU-finansiering vid Finlands ständiga representation vid EU (överföring från moment 24.30.66)	290
Specialsakkunnig inom finansministeriets förvaltningsområde vid Finlands ambassad i Washington (överföring till moment 28.01.01)	-15
Specialsakkunnig inom försvarssektorn vid Finlands ständiga representation vid EU (överföring till moment 27.01.01)	-131
Specialsakkunnig inom försvarssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring från moment 27.01.01)	214
Specialsakkunnig inom livsmedelsexport vid Finlands ambassad i Seoul (överföring till moment 30.20.47)	-21
Specialsakkunnig inom transport- och kommunikationssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring från moment 31.01.02)	239
Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring från moment 24.30.69)	16
Specialsakkunnig i undervisningsfrågor vid Finlands ambassad i London (överföring till moment 29.01.21)	-305
Specialsakkunnig vid Finlands ambassad i Wien för Finlands period i IAEA:s förvaltningsråd (överföring till moment 32.01.01)	-79
Team Finland-sakkunnig (Ukraina) (överföring från moment 24.30.69)	39
Tilläggsresurser för utrikesförvaltningen med anledning av Finlands Natomedlemskap	-200
Uppgifter i anslutning till sanktioner och exportkontroll (5 årsv.)	-495
Lönejusteringar	414
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 000
Sammanlagt	-5 858

2025 budget	250 192 000
2024 II tilläggsb.	3 032 000
2024 budget	256 050 000
2023 bokslut	262 819 000

20. Utgifter för kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 891 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för underhåll av kultur- och vetenskapsinstitut utomlands
- 2) till betalning av investeringsutgifter för bygg- och reparationsprojekt vid kultur- och vetenskapsinstitut utomlands.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av staten ägda kultur- och vetenskapsinstitutsfastigheter utomlands är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Hysesinkomsterna från institutfastigheterna har budgeterats under moment 12.24.20.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Grundlig renovering av Villa Lante, sänkta underhållskostnader	-220
Hysesjusteringar i fråga om fastigheter	9
Sammanlagt	-211

2025 budget	891 000
2024 budget	1 102 000
2023 bokslut	2 305 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 109 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och som använts för utvecklingssamarbete.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna separat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av den allmänna mervärdesskattesatsen	889
Sammanlagt	889

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	15 109 000
2024 budget	14 220 000
2023 bokslut	14 386 590

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för byggnads- och reparationsprojekt som gäller utrikesförvaltningens lokaler

2) till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring : Utrikesministeriets investeringsplan omfattar år 2025 ca 20 projekt för grundlig renovering eller reparation i fastigheter som ägs eller hyrs av utrikesministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Flytt av Finlands ständiga representation vid Nato till Natos högkvarter, lokalkostnader	-4 000
Minskning av bygg- och reparationsprojekt (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 000
Sammanlagt	-6 000

2025 budget	6 000 000
2024 budget	12 000 000
2023 bokslut	12 500 000

10. Krishantering

Förklaring : Finland deltar aktivt i militär och civil krishantering inom OSSE, EU, Nato och FN. I arbetet beaktas också de rekommendationer för att utveckla krishantering som den parlamentariska krishanteringskommittén utfärdat och som sträcker sig över regeringsperioderna. Snabba förändringar i säkerhetsläget i Europa kräver beredskap inför förändringar också när det gäller krishantering. Det är även i fortsättningen viktigt för Finland att säkerställa tillräckligt deltagande i både militär och civil krishantering. Deltagande i internationell militär krishantering stärker den nationella försvarsförmågan och beredskapen.

Finland deltar för närvarande i elva militära krishanteringsinsatser. Enligt uppskattning kommer den avlönade personalen i militära krishanteringsinsatser år 2025 att uppgå till ca 450 soldater. Deltagandet i FN:s UNIFIL-insats i Libanon utgör Finlands största truppstyrka med ca 200 soldater. Andra stora truppstyrkor finns i Irak och Kosovo. Finland deltar dessutom med en betydande insats i tillhandahållandet av utbildningsstöd till Ukrainas väpnade styrkor genom utbildningsinsatsen EUMAM Ukraine. Finland deltar också i insatser i Medelhavsregionen samt i Afrika i Mali, Somalia och Moçambique. Dessutom deltar Finland i internationella civila krishanteringsuppdrag med ca 130 experter. Inom civil krishantering görs de största enskilda insatserna i Ukraina, Sydsudan, Georgien och Somalia.

Finland fortsätter att utveckla den statliga fredsmedlingen. Utrikesministeriets fredsmedlingsverksamhet är särskilt koncentrerad till västra Balkan, Mellanösternregionen och Afrikas horn. Målet är att i fråga om kvinnor och unga främja meningsfull delaktighet i fredsprocesser, och stödet till fredsmedlingsnätverk för kvinnor fortsätter. Stödet till nätverket för traditionella och religiösa påverkare är en viktig del av fredsmedlingen. Vattendiplomatin utgör också en prioritering. Den har utvecklats systematiskt och den internationella efterfrågan på finländsk kompetens har ökat betydligt.

20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 080 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till den
- 3) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av ekonomiskt stöd till internationella krishanteringsinsatser
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner
- 6) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 27.30.20.

Dispositionsplan (euro)

01.	Utgifter för utbildning och beredskap för EU:s stridsgrupper	190 000
04.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	6 223 000
05.	Gemensamma utgifter	6 279 000
09.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	179 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	1 554 000
14.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	20 430 000
18.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	9 092 000
23.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak	759 000
24.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen Irini	1 685 000
25.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Moçambique	768 000
26.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Ukraina	5 365 000
27.	Utgifter för insatsen EUNAVFOR ASPIDES	112 000

Dispositionsplan (euro)

28.	Utgifter för insatsen Prosperity Guardian	44 000
29.	FN:s fredsbevarande projekt	400 000
Sammanlagt		53 080 000

Förklaring: Anslagen för insatserna har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland planerar att delta i 2025.

Materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringen budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

FN:s ersättningar för löneutgifter har budgeterats under moment 12.24.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 52 680 000 euro och överföringsutgifternas andel 400 000 euro. Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till försvarsmakten.

2025 budget	53 080 000
2024 II tilläggsb.	1 685 000
2024 budget	53 080 000
2023 bokslut	46 395 834

21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 17 485 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av valobservatörsverksamhet
- 3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringen
- 4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering
- 5) till statsunderstöd för projekt som stöder civil krishantering
- 6) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 140 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

01.	Civil krishantering	17 185 000
02.	Valobservatörer	300 000
Sammanlagt		17 485 000

Förklaring: Finland har under de senaste åren deltagit i civil krishantering med 100—150 sakkunniga varje år. På denna anslagsnivå kan Finland sända ca 130 sakkunniga till insatserna.

Den nationella beredskapen inom civil krishantering budgeteras under moment 26.01.04 i inrikesministeriets huvudtitel.

Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 16 485 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 000 000 euro.

På de statsunderstöd som beviljas under momentet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter och andra utgifter för den finländska särskilda representanten för ordföranden (Special Representative of the OSCE Chairperson-in-Office in Ukraine and in the Trilateral Contact Group) för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) (överföring till moment 24.01.01).	-38
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 000
Sammanlagt	-2 038

2025 budget	17 485 000
2024 budget	19 523 000
2023 bokslut	19 248 000

66. Fredsmedling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 900 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för stärkande av sådan fredsmedlingsverksamhet och därtill relaterad kapacitet i vilken Finland deltar
- 2) till bilaterala och multilaterala projekt som stöder fredsmedling
- 3) till betalning av utgifter som orsakas internationella organisationer eller motsvarande organisationer av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 4) till statsunderstöd för projekt som stöder fredsmedling
- 5) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till fredsmedling.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Fredsmedling är en del av den övergripande krishanteringen. Finlands mål är att främja fredsmedling på ett aktivt och konsekvent sätt. Finland stöder dialogprocesser som en del av fredsmedling, främjar lösningar på pågående konflikter och stärker fredsmedlingsverksamheten och kapaciteten för fredsmedling såväl nationellt som internationellt.

Anslaget används till ca 75 % i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingsarbetet (ODA).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 390 000 euro och överföringsutgifternas andel 3 510 000 euro.

2025 budget	3 900 000
2024 budget	3 900 000
2023 bokslut	2 500 000

87. Höjning av kapitalet för CMI:s Fredsfond (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av kapitalplaceringar i Fredsfonden, som inrättats av CMI — Martti Ahtisaari Peace Foundation.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för kapitalisering av CMI:s Fredsfond på basis av donationsbeslutet av Jubileumsfonden för Finlands självständighet till ett belopp av sammanlagt 10 000 000 euro, varav 5 000 000 euro år 2025.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	5 000 000
2024 budget	5 000 000

30. Internationellt utvecklingsarbete

Förklaring: En av prioriteringarna inom utvecklingspolitiken är att stärka kvinnors och flickors rättigheter samt deras sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter, som också är avgörande för att styra befolkningstillväxten. Andra prioriterade områden är utbildning och klimatåtgärder. Finland driver också sina mål genom EU:s utvecklingspolitik, i de internationella utvecklingsbankerna och FN-organen. Finland främjar aktivt finländska företags deltagande i investeringsprojekt inom ramen för EU-strategin Global Gateway.

Finländska företags villkor i utvecklingsländer och företagens förutsättningar att söka finansiering av FN, EU och utvecklingsbankerna främjas och finländska företag utnyttjas i högre grad i utvecklingsarbetet och i investeringar som stöder utveckling. Betydelsen av utvecklingspolitiska investeringar som kanaliserar kapital till affärsverksamhet lyfts fram. Olika former av utvecklingsfinansiering kompletterar varandra. För en resultatrik utvecklingspolitik behövs finansiering i form av såväl donationer som lån och investeringar.

I utvecklingsländerna främjas hållbart skogsbruk och bostadsprojekt som utnyttjar finländskt kunnande samt andra projekt som förbättrar de lokala levnadsförhållandena och utökar den globala kolsänkan.

Finland fortsätter ge humanitärt bistånd med betoning på hjälp till de mest sårbara grupperna. Avsikten är också att stödja och utöka den finländska fredsmedlingskompetensen i samarbete med den privata sektorn och civilsamhället.

Ukraina är Finlands största mål för utvecklings-samarbete under regeringsperioden. Till momentet Stöd till Ukraina styrs sammanlagt 47 miljoner euro år 2025. Från momentet har 10,1 miljoner euro överförts till finansministeriets huvudtitel för finansiering av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling som är riktat till Ukraina. I allt stöd beaktas stärkandet av rättsstatens strukturer och korruptionsbekämpningen.

Som villkor för Finlands utvecklings-samarbete fastställs att partnerlandet tar emot sina egna medborgare och ger sitt stöd till den internationella regelbaserade ordningen. Återvändandepolitiken och fungerande återtagande beaktas som en del av Finlands helhetsbetonade partnerskap i tredjeländer och i utformningen av ståndpunkter och beslut som gäller det. Regeringen främjar på ett konstruktivt sätt utnyttjande av EU:s utvecklings- och handelspolitik samt yttre förbindelser för att främja uppkomsten av avtal om återsändande av tredjelandsmedborgare. Finland beviljar inget bistånd till regeringar eller aktörer som stöder Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Användningen av medel i utvecklings-samarbetet övervakas effektivt. Om missbruk uppdagas leder det till att stödet skärs ned eller upphör helt och, i den utsträckning det är möjligt, återkrävs.

Nivån på anslagen för det egentliga utvecklings-samarbetet 2025 är ca 534 miljoner euro i och med anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet samt de ytterligare anpassningsåtgärderna våren 2024. Därutöver fortsätter stödet till utvecklingsländer som ges genom finansiering för utvecklings-samarbete i form av lån och investeringar med ett belopp på ca 70 miljoner euro. Enligt en uppskattning anvisar staten sammanlagt 1,064 miljarder euro för utvecklings-samarbete, inklusive de olika ministeriernas kalkylerade andelar, vilket motsvarar ca 0,36 % av bruttonationalinkomsten.

Verksamhetens resultat

Man fortsätter att stärka utvecklings-samarbetets resultat och genomslag med hjälp av resultatstyrning. Kunskapsbaserat beslutsfattande, riskhantering samt mätning, rapportering och utvärdering av resultat och effekter främjas.

Nyckeltal som beskriver målen för utvecklings-samarbetet

	2023 utfall	2024 prognos	2025 mål
Främjande av klimatåtgärder, i synnerhet hållbart skogsbruk och beskogning (mn euro)	216	330	225
Stödjande av jämlik och högklassig utbildning (mn euro)	77	67	54

Nyckeltal som beskriver målen för utvecklingssamarbetet

	2023 utfall	2024 prognos	2025 mål
Stöd för finländska civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete (mn euro)	89	88	98
Humanitärt bistånd inkl. Ukraina (andel av utvecklingssamarbetet, %)	21	16	15
Stödjande av en fungerande demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och ett livskraftigt civilsamhälle inom samarbetet med utvecklingsländerna (andel av utvecklingssamarbetet, %)	50	50	49

Anslag för och utbetalningar av offentligt bistånd (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ¹⁾	2024
Anslag sammanlagt	881,2	886,3	988,7	1 082,3	1 257,0	1 274,7	1 177,4	1 208,9
Utbetalningar	961,4	832,8	1 010,1	1 121,4	1 218,9	1 535,9	1 452,2	
andel i % av BNI	0,43	0,36	0,42	0,46	0,48	0,57	0,52	

¹⁾ Utbetalningarna och BNI-andelen är förhandsuppgifter.

Finlands offentliga utvecklingssamarbete omfattar utöver ett moment för det egentliga utvecklingssamarbetet och ett moment för lån- och investeringar även andra poster som ska rapporteras som utvecklingssamarbete inom såväl utrikesministeriets som de olika ministeriernas förvaltningsområden. De mest betydande posterna är de förpliktande finansieringsandelarna i EU-medlemsavgiften för finansministeriet samt de andelar av utgifterna för flyktingar som flera ministerier ansvarar för och som ingår i utvecklingssamarbetet.

Utgifter som räknas som statens utvecklingssamarbete 2025 enligt förvaltningsområde (1 000 euro), uppskattning

Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	532 547
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	205 451
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	20 727
Inom finansministeriets förvaltningsområde	235 016
Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	5 721
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	295
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 683
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	58 909
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	3 235
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	465
Sammanlagt	1 064 049

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och 3 b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kreditgivnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ingås så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter och aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna, tidigare ingångna förbindelser medräknat, får vara högst 168 188 000 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de lån i andra valutor än euro som bolaget upptagit högst 100 000 000 euro.

2025 budget	—
2024 budget	—
2023 bokslut	—

66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 534 055 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av utvecklingssamarbetet
- 2) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklingssamarbetsförvaltningen, dock inte till löneutgifter, och till betalning av utvecklingssamarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter
- 3) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunts specialriskfinansiering uppgående till högst 10 procent av motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelser enligt i 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979), högst 150 000 000 euro. År 2025 får 1 508 000 euro av anslaget användas till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunts specialriskfinansiering.
- 4) till företag och andra sammanslutningar som verkar i Finland för finansiering av utvecklingsinnovationer inom ramen för plattformen Developing Markets Platform som administreras av Business Finland, i enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse. Anslaget får inom ramen för Developing Markets Platform också användas för forsknings- och utvecklingsprojekt vid sådana statliga forskningsinstitut, högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapspridning som är verksamma i Finland och som bedriver offentlig forskning eller kunskapspridning
- 5) till finansiering av internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer för betalning av utgifter som orsakas av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 6) till humanitärt bistånd, och anslaget för detta kan användas för bistånd till andra länder än utvecklingsländerna endast genom beslut av statsrådet, om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver det och beslutet grundar sig på landets begäran om bistånd.

Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föränleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av uppgifter som gäller utvecklingssamarbete enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget får användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på genomförandet av projektet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från förvaltningsrådets moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter.

Dispositionspan (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	193 463 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner ¹⁾	112 310 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	22 000 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	35 962 000
5.	Humanitärt bistånd	55 000 000
6.	Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet	4 770 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	1 600 000
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	97 950 000
9.	Räntestödsinstrument	11 000 000
Sammanlagt		534 055 000

¹⁾ I anslaget ingår 1 508 000 euro för ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering.

Fullmakt

År 2025 får man ingå nya utvecklingssamarbetsavtal och avge förbindelser som efter år 2024 föränleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 625 623 000 euro.

År 2025 får man förbinda sig till en höjning av Afrikanska utvecklingsbankens garantikapital med sammanlagt 510 000 000 euro.

Sådana förbindelser som avses i 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) kan avges till Finnfund på villkor som statsrådet i övrigt har fastställt om ersättning av förluster i anslutning till specialriskfinansiering, så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelserna får vara högst 150 000 000 euro.

Förklaring:

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	125 623 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	102 090 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	-
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	32 610 000
5.	Humanitärt bistånd	24 000 000

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

6.	Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet	3 300 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	-
8.	Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet	320 000 000
9.	Räntestödsinstrument	18 000 000
Sammanlagt		625 623 000

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	403 329	264 161	267 233	231 439	469 344	1 635 506
Förbindelser 2025		147 060	149 898	145 015	183 650	625 623
Utgifter sammanlagt	403 329	411 221	417 131	376 454	652 994	2 261 129

De poster som betalas från momentet statistikförs och rapporteras i sin helhet som Finlands offentliga bistånd (Official Development Assistance, ODA) till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

1. Multilateralt utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 193 463 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 125 623 000 euro under åren efter år 2025.

En betydande del av anslagen används till Finlands betalningsandelar i tilläggsfinansieringen för Världsbanken och de regionala instituten för utvecklingsfinansiering. En annan kanal är de allmänna understöden till FN. Under punkten i dispositionsplanen kan man även finansiera det globala och tematiska utvecklingssamarbetet med de nämnda aktörerna samt deras medlemsavgifter och partnerskapsprogram.

Under punkten i dispositionsplanen betalas bl.a. Världsbanksgruppen, FN:s befolkningsfond (UNFPA), Afrikanska utvecklingsbankgruppen, FN:s barnfond (Unicef) och FN:s jämställdhetsorganisation (UN Women).

Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste multilaterala aktörerna bygger på de påverkansmål som har lagts upp som ram för resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet. De viktigaste multilaterala aktörer som stöds av Finland använder sig av en resultatbaserad verksamhetsmodell.

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner

För ändamålet föreslås anslag på 112 310 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 102 090 000 euro under åren efter år 2025.

Grunden för allokeringen av anslagen är de landprogram som avslutas 2025 där samarbetet med partnerländerna anges. Finland bedriver bilateralt samarbete med följande partnerländer: Etiopien, Tanzania, Somalia och Nepal. Finland stöder program och projekt också i följande områden: Mellanöstern, Palestinska området, vissa regionala och landsspecifika projekt i Afrika och

Asien. Under punkten i dispositionsplanen finansieras medlemsländernas gemensamma fonder för sektorprogram eller stöd i projektform för partnerländers regeringar, tematiskt utvecklings-samarbete med instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner samt statsunderstöd för finländska och internationella civilsamhällesorganisationer, företag, forskningsinstitut, universitet och stiftelser. Anslaget kan användas för att köpa in expert-tjänster för planering, genomförande och utvärdering av programmen. Anslag kan också i enlighet med Finlands riktlinjer styras till humanitärt bistånd för hantering av utdragna kriser eller plötsliga kriser och katastrofer i länder eller regioner som är viktiga med tanke på verksamheten, samt för förebyggande av eller återhämtning från sådana kriser och katastrofer.

Anslagen används också vid beskickningarna för projekt för lokalt samarbete samt för betalning av utvecklings-samarbetsrepresentationernas säkerhets- och fastighetsutgifter.

Samarbetsresultaten utvärderas med hjälp av projektutvärderingar och mekanismen för landprogram.

3. Europeiska utvecklingsfonden

För ändamålet föreslås anslag på 22 000 000 euro.

Från Europeiska utvecklingsfonden (EUF) finansieras det EU-utvecklings-samarbete och övriga utvecklings-samarbete med Afrika, Karibien och länderna i Stilla Havet (AVS-länderna) som grundar sig på Cotonou-avtalet. Stödet riktas i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet till samarbete med de utomeuropeiska länder och territorier som avses i fjärde delen av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt.

En del av medlen förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB). Via EIB är Finland i enlighet med det interna finansieringsavtalet garant för de lån som beviljas AVS-länderna. Utöver avgift-staket för EUF-andelen bereder sig Finland för eventuella borgensavgifter.

4. Utvecklings-samarbete som inte inriktats enligt land

För ändamålet föreslås anslag på 35 962 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 32 610 000 euro under åren efter 2025.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras utvecklings-innovations- och företags-partnerskapsprogram, humanitär minröjning och andra tematiska projekt än sådana som gäller enskilda länder eller regioner inom ramen för organisationer, program, fonder och institut för utvecklings-finansiering som lyder under FN eller inom ramen för andra multilaterala organisationer samt expertprogram som genomförs av internationella organisationer inklusive rekryteringsutgifter i samband med programmen.

Under punkten i dispositionsplanen beviljas stöd för högskoleprogram samt statsunderstöd till internationella civilsamhällesorganisationer (INGO).

5. Humanitärt bistånd

För ändamålet föreslås anslag på 55 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 24 000 000 euro under åren efter 2025.

Det humanitära biståndet kanaliseras via FN-organisationerna och Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras allmänna understöd till internationella humanitära organisationer, t.ex. till FN:s flyktingorganisation (UNHCR), FN:s biståndsorgan för palestinska flyktingar (UNWRA), FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA), FN:s centrala nödhjälpsfond (CERF) och FN:s internationella strategi för katastrofriskreducering (UNISDR). Genom anslaget finansieras även Internationella rödakorskommittén (ICRC). Utöver de allmänna understöden under punkten i dispositionsplanen stöds också landsspecifika och regionala hjälpinsatser.

Resultaten av det humanitära biståndet följs med hjälp av nyckeltal som biståndsorganisationerna använder för att utvärdera sitt resultat och med hjälp av påverkansstrategierna.

6. Planering och stödfunktioner inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 4 770 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 3 300 000 euro under åren efter 2025.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används till bl.a. utveckling av informationssystemen inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen, anskaffning av sakkunnigtjänster som stöd för utvecklingen, utbildning för personalen inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, utvecklingspolitisk planering och forskning samt till advokatkostnader och vid misstanke om missbruk till övriga utgifter för utredning av ärendet.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används också till frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté och statistikkommitté, till finansiering av initiativ inom det internationella utvecklingssamarbetet som främjar öppenheten och motverkar korrup­tion, till Finlands Akademis program för utvecklingsforskning samt till projekt som stöder sektorspecifik utveckling.

7. Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 1 600 000 euro.

Målet för evalueringsverksamheten är att beslutsfattandet ska grunda sig på ett kunskapsunderlag. Funktionen för evaluering av utvecklingssamarbetet är systematisk och omfattar alla former av utvecklingssamarbete och samtliga finansieringskanaler. Under punkten i dispositionsplanen finansieras centraliserade evalueringar av utvecklingssamarbetet. Man stöder också utvecklingen av evalueringsverksamheten och utnyttjandet av evalueringsinformation vid utrikesministeriet och bland dess samarbetspartner.

Den interna revisionen gör bedömningar och ger rekommendationer för vidareutveckling av den interna kontrollen och riskhanteringen inom utvecklingssamarbetet.

8. Stöd till civilsamhällesorganisationers utvecklingssamarbete och information om utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 97 950 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 320 000 000 euro under åren efter år 2025.

Syftet med det bidrag som kanaliseras via civilsamhällesorganisationer till utvecklingsländerna är ett vitalt samhälle som främjar aktivt medborgarskap och som grundar sig på mångfald och rättsstatsprincipen. Stöd kan beviljas för projekt som uppfyller kvalitetskriterierna och som bidrar till att uppnå Finlands utvecklingspolitiska mål.

Den största delen av anslagen inriktas via finländska organisationer i form av programstöd. Under punkten i dispositionsplanen finansieras också övriga finländska civilsamhällesorganisationers projekt. Anslagen under punkten i dispositionsplanen kan också användas till civilsamhällesorganisationernas utvecklingskommunikation och globala fostran som sker i Finland. Dessutom beviljas stöd till internationella civilsamhällesorganisationer (INGO) och till nationella andelar av EU-finansierade projekt.

Av de anslag som beviljas programstödsorganisationerna riktas en del av finansieringen till humanitärt arbete som utförs av organisationer som beviljats specialstatus av Europeiska kommissionens generaldirektorat för humanitärt bistånd och civilskydd och när det gäller annan beviljad finansiering kan mottagaren av stödet senare begära ändring av användningsändamålet för humanitärt bistånd om partnerländerna eller partnerregionerna drabbas av plötsliga kriser eller katastrofer.

Av dem som ansöker om de statsunderstöd som beviljas under punkten i dispositionsplanen krävs det en i statsunderstödslagen föreskriven självfinansieringsandel.

9. Räntestödsinstrument

För ändamålet föreslås anslag på 11 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 18 000 000 euro under åren efter år 2025.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och räntestöds krediter. Bestämmelser om räntestöds krediter som beviljas utvecklingsländer finns i lagen om räntestöds krediter till utvecklingsländer (1114/2000). Anslaget under punkten i dispositionsplanen kan även användas för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter, för beredning och utvärdering av förslag till projekt samt för stödjande av tekniskt bistånd i anslutning till projekt. Anslag riktas också till ett nytt investeringsstöd till utvecklingsländer (Public Sector Investment Facility).

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 21 363 000 euro och överföringsutgifternas andel 512 692 000 euro.

Av anslaget under momentet är ca 7,6 miljoner euro bundna genom fullmakter för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansieringsnivå (BNI-andel)	56 151
Instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete NDICI (överföring till moment 28.92.69)	-8 655
Minskning av finansieringen av utvecklingssamarbete (regeringsprogr. 2023)	-40 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Specialsakkunnig i frågor som gäller internationella utvecklingsbankers ackquisition och investeringar, vid Finlands ambassad i Washington (överföring från moment 24.01.01)	150
Specialsakkunnig inom EU-finansiering vid Finlands ständiga representation vid EU (överföring till moment 24.01.01)	-290
Sänkning av anslagsnivån för utvecklingssamarbete (Ytterligare åtgärder 2024)	-50 000
Tidigareläggning av den riktade inbesparingen i anslagen för utvecklingssamarbete (Ytterligare åtgärder 2024)	-45 000
Utgifter för samarbetsprojekt	-6 887
Sammanlagt	-94 531

2025 budget	534 055 000
2024 II tilläggsb.	-11 775 000
2024 budget	628 586 000
2023 bokslut	714 488 000

67. Stöd för demokrati och rättsstatsutveckling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 904 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av statsunderstöd till sådana aktörer med anknytning till utrikesministeriets ansvarsområde som främjar demokrati och rättsstatsutveckling.

De statsunderstöd som beviljas av anslaget får täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet som utgör föremål för statsunderstödet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Användningen av anslaget ska anknyta till främjandet av demokratin och rättsstatsutvecklingen. Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Avsikten är att av anslaget bevilja statsunderstöd till Demo Finland och Rättsstatscentrum. Demo Finland är en samarbetsorganisation för finländska riksdagspartier och främjar utvecklingen av pluralistisk demokrati. Rättsstatscentrum är en nätverksbaserad aktör vid Helsingfors universitet som stödjer stärkandet av rättsstatsprincipen genom att samla finländsk rättslig expertis och främja experternas deltagande i branschsamarbetet i utvecklingsländer.

På den finansiering som beviljas under momentet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

2025 budget	2 904 000
2024 budget	2 904 000
2023 bokslut	3 060 000

68. Samarbetsprojekt inom utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 081 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för ministeriets och andra givarländers ministeriers, beskickningars eller myndigheters samt ODA-dugliga internationella organisationers och Europeiska unionens institutioners samarbetsprojekt, inom ramen för deras inkomster.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat ministeriets och samarbetsprojektens andel av utgifterna på sammanlagt 14 081 000 euro, varav Europeiska kommissionens bidrag per projekt är: Projektet för hållbara vattenförsörjnings- och sanitetstjänster för alla, i Nepal 2 890 000 euro, projektet som gäller naturresurser och klimatförändring i kommunerna 6 078 000 euro, projektet för samarbete som gäller tekniskt stöd inom utbildningssektorn, i Nepal 935 000 euro, Strålsäkerhetscentralen i Finlands (STUK) bidrag för att genom African Commission on Nuclear Energy (AFCONE) stärka kontrollen av kärnmaterial i Afrika 810 000 euro samt EU:s center för cirkulär ekonomi — EU CERC-projektet via Sitra och Belgiens myndighet för utvecklingssamarbete (ENABEL) 3 368 000 euro.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.24.99. Tillägget ökar inte utrikesministeriets finansieringsandel i projekten och påverkar inte beloppet av Finlands offentliga bistånd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Samarbetsprojekt	14 081
Sammanlagt	14 081

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget 14 081 000

69. Stöd till Ukraina (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 47 276 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till bilaterala och multilaterala projekt som stöder Ukraina, inkl. regionala projekt
- 2) till humanitärt bistånd till Ukraina
- 3) till internationella organisationers, finansiella instituts eller motsvarande organisationers Ukraina-projekt eller för understöd till fonder som verkar inom dessa
- 4) för betalning av utgifter som orsakas internationella organisationer eller motsvarande organisationer av sakkunniga som arbetar vid organisationerna
- 5) för betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till stödjandet av Ukraina, dock inte till löneutgifter, och för betalning av säkerhets- och fastighetsutgifter för Finlands ambassad i Kiev
- 6) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfonds specialriskfinansiering uppgående till högst 80 % av motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelser enligt 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979), högst 20 000 000 euro.
- 7) Ukrainas instrument för blandad kredit, Ukraine Investment Facility (UIF).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Anslaget får användas till betalning av stöd i förskott, om detta är nödvändigt med tanke på de projekt som genomförs.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet.

Fullmakt

År 2025 får det ingås nya förbindelser som efter år 2025 föranleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 40 000 000 euro.

Sådana förbindelser som avses i 3 § 4 mom. i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) kan avges till Finnfund på villkor som statsrådet i övrigt har fastställt om ersättning av förluster i anslutning till specialriskfinansiering, så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de krediter och aktie- och andelsinvesteringar som omfattas av förbindelserna får vara högst 20 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA).

Anslaget används för att stödja Ukraina, bl.a. när det gäller det humanitära läget, samhällets kritiska funktioner, materiella behov och stödjande av utvecklingssamarbetet på lång sikt samt för projekt för lokalt samarbete vid Finlands ambassad i Kiev. Anslaget används också för att stödja förberedelserna för, genomförandet av och uppföljningen av återuppbyggnaden av Ukraina. Anslaget kan anvisas för regional användning för att svara på konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och för att stödja ukrainarna.

Med anslaget finansieras gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd, tematiskt utvecklingssamarbete med instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda länder eller regioner samt statsunderstöd för finländska eller internationella civilsamhällesorganisationer, företag, forskningsinstitut, myndigheter, högskolor, läroanstalter på andra stadiet, städer och kommuner samt för stiftelser.

Enligt Finlands nationella plan för återuppbyggnad av Ukraina höjdes Finnfunds kapital med 25 miljoner euro år 2024. Kapitalökningen och specialriskfinansieringen avsedd för Ukraina är en del av de finansieringslösningar som identifierats, som ska underlätta finländska företags deltagande i återuppbyggnaden av Ukraina. Eventuella förluster ersätts tidigast 2025. Statsrådet beslutar om närmare villkor för ersättningar av förluster.

Samarbetsresultaten utvärderas med hjälp av projektutvärderingar och i tillämpliga delar med hjälp av mekanismen för landprogram i den nationella planen för återuppbyggnaden av Ukraina.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 44 276 000 euro. Konsumtionsutgifterna omfattar säkerhets- och fastighetsutgifter för Finlands ambassad i Kiev.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Förbindelser 2025		10 000	10 000	20 000	40 000
Utgifter sammanlagt	10 000	20 000	20 000	30 000	80 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands andel av kapitalhöjningen i Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (överföring till moment 28.92.68)	-10 100
Höjning av Finnfunds kapital; lån och investeringar som riktar sig till Ukraina (överföring från moment 24.30.88)	25 000
Specialsakkunnig inom undervisningssektorn vid Finlands ambassad i Kiev (överföring till moment 24.01.01)	-16
Specialsakkunnig inom utvecklingspolitik vid Finlands ambassad i Kiev (överföring till moment 24.01.01)	-195
Team Finland-sakkunnig vid Finlands ambassad i Kiev (överföring till moment 24.01.01)	-195
Team Finland-sakkunnig vid utrikesministeriet (överföring till moment 24.01.01)	-39
Sammanlagt	14 455

2025 budget	47 276 000
2024 II tilläggsb.	-217 000
2024 budget	32 821 000

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens utgifter för tecknandet av nya aktier i Finnfund (Fonden för industriellt samarbete Ab).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av Finnfunds kapital; lån och investeringar som riktar sig till Ukraina (överföring till moment 24.30.69)	-25 000
Sänkning av kapitalhöjningen (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 000
Sammanlagt	-30 000

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	5 000 000
2024 budget	35 000 000
2023 bokslut	9 999 910

89. Utvecklingspolitiska lån och investeringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 69 730 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till investeringar i fonder och andra finansiella instrument som en del av Finlands utvecklings-samarbete
- 2) till lån som en del av Finlands utvecklingssamarbete
- 3) till betalning av kostnader för rådgivning som föranleds av låne- och investeringsverksamheten samt juridiska tjänster, högst 150 000 euro.

Lånen kan beviljas utan krav på säkerhet och underställda låntagarens andra lån i form av främmande kapital (lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti 449/1988, 4 och 4 a §).

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Avsikten är att anslaget ska användas till objekt som inte ökar underskottet i statsfinanserna inom nationalräkenskaperna och där man kan förvänta sig återbetalning. Anslaget används enligt den investeringsstrategi som utarbetas 2024. Vid användningen av anslaget betonas i enlighet med regeringsprogrammet investeringar som kanaliserar kapital till affärsverksamhet.

Utvecklingspolitiska lån ska rapporteras till ca 60—70 procent och utvecklingspolitiska investeringar samt utgifter som föranleds av låne- och investeringsverksamheten till 100 procent som Finlands offentliga bistånd (ODA) till OECD.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 150 000 euro och investeringsutgifternas andel 69 580 000 euro.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	69 730 000
2024 budget	69 730 000
2023 bokslut	129 730 000

90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

(20.) Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 600
Sammanlagt	-1 600

2024 budget	1 600 000
2023 bokslut	3 000 000

23. Ordförandeskapet i OSSE (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 081 000 euro.

Anslaget får användas

1) till löner och ersättningar till nödvändig visstidsanställd extra personal motsvarande högst 20 årsverken i anknytning till Finlands ordförandeskap i OSSE samt till övriga konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på ordförandeskapet i OSSE

2) till utgifter för planering och genomförande av möten som ordnas under Finlands ordförandeskap i OSSE och av andra motsvarande tillställningar som direkt anknyter till ordförandeskapet

3) till ett belopp av högst 1 000 000 euro för kostnader som Finlands ordförandeskap i OSSE föranleder.

Förklaring: Finland valdes i november 2021 till ordförande för OSSE 2025. Tiden i OSSE:s ordförandeskapstrojka är en period på sammanlagt tre år, som omfattar även det år som föregår och det år som följer på ordförandeskapet. Förberedelserna inför ordförandeskapet har inletts 2023.

Av anslaget betalas centraliserat de utgifter som föranleds av ordförandeskapet i OSSE, såsom personalutgifter och reseutgifter samt hyresutgifter för extra lokaler. Av anslaget betalas dessutom utgifter som föranleds av planeringen och genomförandet av möten och andra tillställningar som anknyter till ordförandeskapet i OSSE.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 9 081 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands ordförandeskap i OSSE 2025	7 241
Sammanlagt	7 241

2025 budget	10 081 000
2024 budget	2 840 000
2023 bokslut	1 569 000

50. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statsunderstöd som beviljas under momentet ska anknyta till de utrikes- och säkerhetspolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet och Finlands internationella åtaganden samt allmänt till utrikesministeriets ansvarsområde. Det ordnas separata ansökningsomgångar för statsunderstöden.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöd till organisationer inom utrikesministeriets ansvarsområde	1 000
Stöd till civilsamhällesorganisationer, tillägg av engångsnatur	-125
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 196
Sammanlagt	-321

2025 budget	1 000 000
2024 budget	1 321 000
2023 bokslut	2 211 000

51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster (498/1999) är nödställda
- 2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan
- 3) till betalning av understöd utomlands
- 4) till utgifter för konsulära tjänster som ges utanför Finland i enlighet med 41 c § i lagen om konsulära tjänster.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredskap för konsulära kriser utomlands	455
Sammanlagt	455

2025 budget	500 000
2024 II tilläggsb.	455 000
2024 budget	45 000
2023 bokslut	314 391

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 163 265 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella understöd

2) till betalning av förfinansiering enligt systemet med minimiinsättningar i Europeiska fredsfaciliteten.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	28 351 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	11 449 000
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	25 244 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	3 092 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	343 000
Finansiella bidrag till Europarådet	4 342 000
Finansiella bidrag till Nato	10 785 000
Medlemsavgift till OECD	3 697 000
Medlemsavgift till WTO	945 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	5 343 000
Finansiellt bidrag till europeiska fredsfaciliteten	65 966 000
Övriga finansiella bidrag till EU	250 000
Provstoppsavtalet, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	542 000
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	1 650 000
Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	1 266 000
Sammanlagt	163 265 000

Av anslaget används uppskattningsvis 100 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiellt bidrag till europeiska fredsfaciliteten	16 950
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	190
Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	-6
Finlands betalningsandel till Natos civila budget (Civil Budget)	694
Finlands obligatoriska medlemsavgift till Europarådet	414
Förändringar i valutakurser (förlust)	222
Icke-obligatoriska medlemsavgifter och finansiella bidrag (Ytterligare åtgärder 2024)	-4 000
Medlemsavgift till OECD	242
Medlemsavgift till WTO	-26
Minskning av post som överförs	-406
Övriga ändringar i medlemsavgifter och finansiella bidrag	-84
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-500
Sammanlagt	13 690

164

24.90

2025 budget	163 265 000
2024 budget	149 575 000
2023 bokslut	110 110 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till att täcka de kalkylerade kursskillnaderna mellan de valutauppgifter i ekonomiförvaltningens informationssystem som används inom staten och de officiella dagskurser som används i bankerna

2) till att täcka andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

2025 budget	500 000
2024 budget	500 000
2023 bokslut	1 832 074

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Med anslagen för justitieministeriets förvaltningsområde finansieras kärnfunktionerna i vår demokratiska rättsstat, såsom omfattande offentlig rättshjälp, högklassig åklagarverksamhet, hela domstolsväsendets verksamhet, effektiv utökningsverksamhet, effektiv verkställighet av fängelsestraff och samhällspåföljder samt statliga val.

Justitieministeriet upprätthåller och stöder den samhälleliga stabiliteten genom att stärka rättsstaten, demokratin samt de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Rättsstatens och demokratin stabila strukturer ger en större beredskap att klara kriser och bidrar till att stärka samhällelig resiliens. Ett rättvist, jämlikt och hållbart samhälle baserar sig på förtroende och samverkan. Ett stabilt och tillförlitligt rättssystem är en grundläggande förutsättning för samhällets och samhällsekonominns gynnsamma utveckling.

Omvärlden har redan i flera års tid dominerats av globala kriser och av en strävan att hantera de följder som sätter samhällenas stabilitet på prov. Rysslands alltjämt pågående anfallskrig i Europa och andra globala kriser har på ett beaktansvärt sätt demonstrerat hur olika fenomen är beroende av varandra och vilket behov det finns att hantera dessa sammanflätningar också när det gäller ekonomiska frågor. Beredskap för kriser och risker kräver resurser.

Det förändrade internationella säkerhetsläget, den alltmer internationaliserade brottsligheten, den ökade ungdomsbrottsligheten, gängbrottsligheten och organiserade brottsligheten samt den ökande differentieringen, värdepluralismen och sårbarheten i samhället och det faktum att verksamheten nu sker mer i datanäten skapar utmaningar också för sådana lagstiftningslösningar som har uppfattats som ändamålsenliga både nationellt och inom EU. Banbrytande teknik, artificiell intelligens och digitalisering skapar effektivitet och lönsamhet, men de förutsätter också beredskap och god hantering av systemrisk. Hybridpåverkan och behovet av beredskap inför den har identifierats.

Det blir allt viktigare att värna god förvaltning, rättssystemets åskådlighet och kontinuitet, medborgarnas rättsskydd och konsekvensen hos behövliga lagstiftningslösningar. Det är viktigt med satsningar för att medborgarna ska ha mångsidiga möjligheter att delta och för att den reglering som gäller företagen ska vara konkurrenskraftig. Det blir även allt viktigare att de som är i en sårbar eller i en svagare ställning får det skydd de behöver.

De centrala förändringsfaktorer som påverkar justitieministeriets verksamhet är

- demokratiutvecklingen och rättsstatsutvecklingen
- den motstridiga utvecklingen av ojämlikhet och jämlikhet
- de radikala förändringarna i informationsmiljön
- säkerheten.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Alla har lika möjligheter att delta och påverka	bra	bra	bra
Rättsordningen säkrar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet	bra	bra	bra
Lagberedning av hög kvalitet är en förutsättning för ett välfungerande samhälle	bra	bra	bra
Alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd	nöjaktig	nöjaktig	bra
Brottsligheten och känslan av otrygghet minskar	nöjaktig	nöjaktig	bra
Framförhållning skapar grund för systematisk förnyelse	nöjaktig	nöjaktig	bra

Årsverken inom justitieministeriets förvaltningsområde

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Justitieministeriet	261	260	250
Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen	182	185	200
Rättsregistercentralen	209	240	220
Domstolsväsendet	3 453	3 600	3 700
Rättstjänstverket	1 233	1 300	1 330
Utsökningsverket	1 146	1 140	1 140
Åklagarmyndigheten	624	660	695
Brottspåföljdsmyndigheten	2 552	2 630	2 700
Sammanlagt	9 660	10 015	10 235

Jämställdhet

Justitieministeriet arbetar målmedvetet för att främja likabehandling och jämställdhet och motverka diskriminering i samhället. Alla har rätt att känna sig trygga och må bra i Finland.

Medborgarnas överskuldssättning syns i ökningen av antalet utsökningsgäldenärer och indrivningsärenden. Kvinnornas andel av utsökningsgäldenärerna är ca 39 %. Vid utgången av 2023 hade män en utsökningssskuld på i medeltal 27 400 euro och kvinnor 19 200 euro. Män hade i medeltal 7,9 och kvinnor 8,1 anhängiga utsökningsärenden.

År 2023 var cirka 8 % av fångarna och cirka 12 % av dem som avtjänade samhällspåföljder kvinnor. Olika behov hos olika klientgrupper, såsom hos kvinnor och unga, beaktas i fängelsernas verksamhet.

Hållbar utveckling

Justitieministeriet genomför regeringens vision om ett starkt och engagerat Finland med en stark demokrati och en självständig rättsstat där var och en uppskattas som en jämlik samhällsmedlem. I enlighet med regeringsprogrammet stärker justitieministeriet det hållbara välfärdssamhället och tar hand om dem som är i den svagaste ställningen samt stärker människornas delaktighet och ömsesidiga förtroende. I enlighet med regeringsprogrammet stärker justitieministeriet medborgarnas förtroende för att samhället fungerar rättvist. Dessutom främjas iakttagandet av rättsstatsprincipen och bekämpningen av korruption inom EU i enlighet med regeringsprogrammet.

Utgångspunkten för justitieministeriets hållbarhetsarbete är en hållbar rättsstat och en fungerande demokrati. I enlighet med regeringsprogrammet främjas iakttagandet av rättsstatsprincipen. Justitieministeriets vision om hållbar utveckling 2030 är en demokratisk rättsstat som tryggar de grundläggande och mänskliga rättigheterna och en hållbar justitieförvaltning. Justitieministeriet arbetar särskilt inom följande fokusområden:

— ett demokratiskt och jämlikt samhälle som tryggar de grundläggande och mänskliga rättigheterna

— en fungerande rättsstat

— en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar justitieförvaltning.

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023	År 2024	År 2025	Ändring 2024—2025	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Ministeriet och förvaltningen	176 594	176 613	176 467	-146	0
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 320	25 198	22 147	-3 051	-12
03. Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	13 557	18 239	20 744	2 505	14
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 442	10 110	8 548	-1 562	-15
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	15 620	13 943	13 943	—	0
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	24 951	1 735	1 601	-134	-8
22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	—	20 120	19 170	-950	-5

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
27. Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)	—	1 223	643	-580	-47
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	54 511	51 510	57 000	5 490	11
50. Understöd (fast anslag)	14 430	15 078	13 214	-1 864	-12
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	18 365	19 000	19 000	—	0
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	398	457	457	—	0
10. Domstolarna	326 448	353 523	370 485	16 962	5
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 429	9 789	10 017	228	2
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 187	15 320	15 010	-310	-2
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	304 832	328 414	345 458	17 044	5
15. Rättstjänster	175 035	173 374	176 313	2 939	2
01. Rättstjänstverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	91 136	92 964	95 903	2 939	3
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	83 899	80 410	80 410	—	0
20. Utsökning	112 132	110 012	110 856	844	1
01. Utsökningsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	112 132	110 012	110 856	844	1
(95.) Ränuteutgifter för medel som utsökningen har i förvar (förslagsanslag)	—	—	—	—	0
30. Åklagare	59 038	63 201	64 412	1 211	2
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	59 038	63 201	64 412	1 211	2

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
40. Verkställighet av straff	255 326	289 242	293 901	4 659	2
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	250 626	284 542	293 901	9 359	3
(74.) Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	4 700	4 700	—	-4 700	-100
50. Valutgifter	26 886	48 336	9 134	-39 202	-81
01. Valkrets nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	—	5 250	10	-5 240	-100
20. Valutgifter (förslagsanslag)	26 886	43 086	9 124	-33 962	-79
Sammanlagt	1 131 460	1 214 301	1 201 568	-12 733	-1

Totalt antal årsverken	9 660	10 015	10 230
------------------------	-------	--------	--------

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: Justitieministeriets primära uppgift är att trygga en fungerande rättsstat och demokrati. Justitieministeriet

- främjar demokratin och tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna
- främjar tillgodoseendet av rättssäkerheten och realiserandet av straffansvaret
- tryggar verksamhetsförutsättningarna för förvaltningsområdet
- bereder lagstiftningen inom sitt ansvarsområde
- utvecklar lagberedningen inom statsrådet.

I motiveringen till huvudtiteln presenteras justitieministeriets förvaltningsområdes samhälleliga effektmål, som justitieministeriet genomför.

Justitieministeriet är en del av det enhetliga statsrådet. Justitieministeriets vision är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle där var och en kan känna sig delaktig och lita på att hans eller hennes rättigheter tillgodoses.

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 147 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av justitieministeriet

2) till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	26 758	26 298	22 397
Bruttoinkomster	1 337	1 100	250
Nettoutgifter	25 421	25 198	22 147
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 266		
— överförs till följande år	7 165		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 22 047 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 270 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring från moment 26.10.01)	270
Inrättande av Rättstjänstverket (överföring till moment 25.15.01)	-1 463
Inrättande av ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen (överföring till moment 25.01.03)	-85
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-1
Rådgivning och stöd som gäller justitieministeriets resetjänster (överföring till moment 23.01.01)	-15
Lönejusteringar	83
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-800
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 040
Sammanlagt	-3 051

2025 budget	22 147 000
2024 II tilläggsb.	-13 000
2024 budget	25 198 000
2023 bokslut	24 320 000

03. *Omkostnader för ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 744 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av stipendier som Europeiska institutet för kriminalpolitik delar ut.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster av avgifter för de tillsynsuppgifter som anges i 305 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) och inte heller sådan utdelning som borgenärer förlorat och som ska redovisas till staten enligt konkurslagen (120/2004).

Förklaring: Ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen inleder sin verksamhet den 1 januari 2025 (lag om ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen 24/2024). Vid ämbetsverket finns en enhet för administrativa tjänster, som producerar administrativa stödtjänster för specialmyndigheterna.

Konkursombudsmannen ska genom initiativ, råd och anvisningar främja och utveckla god boförvaltningssed samt övervaka att ett konkursbo sköts enligt lag och god boförvaltningssed och att boförvaltarna sköter sitt uppdrag på behörigt sätt. Konkursombudsmannen sörjer vid behov för att gäldenärens räkenskaper och verksamhet granskas samt har hand om den offentliga utredningen av konkursbon (lag om övervakning av förvaltningen av konkursbon 109/1995). *Delegationen för konkursärenden* bistår konkursombudsmannen.

Konsumenttvistenämnden är ett sakkunnigorgan som ger rekommendationer till avgöranden i rättsliga tvister mellan konsumenter och företag (lag om konsumenttvistenämnden 8/2007). Konsumenttvistenämnden förebygger, medlar i och avgör tvister som hör till dess behörighet. Nämnden styr parterna mot förlikning och ger skriftliga rekommendationer om hur tvister mellan konsumenter och näringsidkare samt mellan enskilda i bostadsfrågor ska lösas. Konsumenttvistenämndens verksamhet utvecklas utifrån den utredning som gjorts i syfte att förkorta handläggningstiderna och förbättra konsumenternas rättsskydd och utifrån remissvaren.

Barnombudsmannen har till uppgift att bedöma och främja förverkligandet av barnens intressen och rättigheter på allmän förvaltningsnivå, samhällspolitisk nivå och lagstiftningsnivå samt att främja fullgörandet av den av Förenta nationernas generalförsamling antagna konventionen om barnets rättigheter (FördrS 59—60/1991). Barnombudsmannen rapporterar till FN:s kommitté för barnets rättigheter, statsrådet och riksdagen. Barnombudsmannen tar initiativ och begär utredningar om brister som ombudsmannen lagt märke till. För att främja barns ställning och rättigheter samt myndighetssamarbetet i dessa frågor bistås barnombudsmannen av *barnombudsmanndelegationen*.

Rättegångsbiträdesnämnden behandlar och avgör ansökningar om tillstånd att vara verksam som rättegångsombud och rättegångsbiträde. Nämnden kan även återkalla tillstånd, påföra påföljdsavgift och ge en varning eller anmärkning. Nämnden finansierar sin verksamhet med intäkterna av ansöknings- och tillsynsavgifter (lag om rättegångsbiträden med tillstånd 715/2011).

Olycksutredningscentralen ska enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) utveckla och upprätthålla beredskapen att inleda utredningar av olyckor, effektivt och tillförlitligt utreda orsakerna till olyckor och på basis av orsakerna ge säkerhetsrekommendationer samt följa hur de iakttas.

Jämställdhetsombudsmannen övervakar att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) iakttas och främjar genom initiativ, råd och anvisningar förverkligandet av lagens syfte.

Jämställdhetsombudsmannen informerar om jämställdhetslagstiftningen och dess tillämpningspraxis samt följer att jämställdhet mellan kvinnor och män genomförs på samhällslivets olika områden. Jämställdhetsombudsmannen ger anvisningar och rådgivning till den som misstänker diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, utreder brott mot diskrimineringsförbud och strävar efter att öka kunskapen om de rättigheter och skyldigheter som anknyter till jämställdhetslagen. Jämställdhetsombudsmannen handlar så att jämställdheten mellan könen främjas i samhället, på arbetsplatser och i läroanstalter på det sätt som avses i jämställdhetslagen.

Underrättelseombudsmannen ska övervaka lagenligheten vid användning av underrättelseinhämtningsmetoder och tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna i underrättelseverksamheten på det sätt som föreskrivs i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019).

Dataombudsmannen har allmän behörighet i frågor som gäller skydd av personuppgifter. Särskilda bestämmelser om dataombudsmannens tillsynsuppgifter finns i EU:s allmänna dataskyddsförordning (Europaparlamentets och rådets förordning EU 2016/679) och i dataskyddslagen (1050/2018), som kompletterar förordningen. Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar den grundläggande rätten till integritet och förtroendet för samhällets tjänster. Dessutom är byrån med och utvecklar informationsområdet i Finland och EU.

Äldreombudsmannen främjar tillgodoseendet av de äldres rättigheter. Äldreombudsmannen bevakar och bedömer hur de äldres ställning och rättigheter tillgodoses, bevakar lagstiftningen och beslutsfattandet och bedömer deras konsekvenser för de äldre. Äldreombudsmannen tar initiativ och ger utlåtanden samt deltar i samhällsdebatten. Äldreombudsmannen utarbetar och låter genomföra utredningar och publicerar rapporter, främjar informationsverksamhet och förmedlar information som gäller äldre samt främjar samarbetet mellan aktörer som behandlar frågor som gäller äldre och aktörer som representerar de äldre. Äldreombudsmannen lämnar regelbundet rapporter om sin verksamhet till statsrådet och riksdagen.

Diskrimineringsombudsmannen ska övervaka efterlevnaden av diskrimineringslagen (1325/2014) enligt vad som föreskrivs i den lagen samt allmänt främja likabehandling och förebygga diskriminering. Ombudsmannen är dessutom nationell rapportör om människohandel och rapportör om våld mot kvinnor samt övervakar avlägsnanden ur landet av utlänningar. *Delegationen för likabehandlingsärenden* verkar under ledning av diskrimineringsombudsmannen och främjar samarbetet mellan myndigheter, frivilligorganisationer och andra aktörer när de gäller att ingripa i diskriminering och främja likabehandling.

Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna producerar internationella sakkunnigtjänster inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 653	18 639	22 344
Bruttoinkomster	425	400	1 600
Nettoutgifter	13 228	18 239	20 744
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 490		
— överförs till följande år	2 819		

Av anslaget används uppskattningsvis 600 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet (anslaget för institutet för kriminalpolitik).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Enheten för administrativa tjänster	665
Konkursombudsmannens byrå	1 756
Konsumenttvistenämnden	3 200
Barnombudsmannens byrå	765
Olycksutredningscentralen	1 840
Jämställdhetsombudsmannens byrå	1 120
Underrättelsetillsynsombudsmannen	480
Dataombudsmannens byrå	4 900
Äldreombudsmannen	505
Diskrimineringsombudsmannens byrå	2 720
Institutet för kriminalpolitik	600
Servicecentrens avgifter och andra gemensamma utgifter	2 193
Sammanlagt	20 744

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrättande av ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen (överföring från moment 25.01.01 och 25.20.01)	2 458
Lönejusteringar	47
Sammanlagt	2 505

Momentets rubrik har ändrats.

2025 budget	20 744 000
2024 budget	18 239 000
2023 bokslut	13 557 000

05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 548 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster IKT-serviceavgifter som utgörs av kostnaderna för Rättsregistercentralens eget arbete och de inkomster som influtit utifrån kostnaderna för massuttag av uppgifter som lämnats med stöd av registermyndighetens beslut om utlämnande av uppgifter.

Förklaring: Rättsregistercentralen är registeransvarig för informationssystemen och registren inom justitieministeriets förvaltningsområde och förmedlar information från förvaltningsområdets myndigheter till andra myndigheter. De register som används mest är straffregistret, bötesregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt skuldsaneringsregistret. Rättsregistercentralen sköter verkställighetsuppgifter i samband med böter, förverkandepåföljder, avgifter och fordringar samt för statens talan i dessa ärenden. Dessutom sköter Rättsregistercentralen underhåll och utveckling av informationssystemen inom förvaltningsområdet i samarbete med ämbetsverken inom förvaltningsområdet, enligt vad som har avtalats i serviceavtalen. Rättsregistercentralen är också upphandlande enhet i fråga om IT-upphandlingar inom förvaltningsområdet och en enskild bokföringsenhet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	17 542	21 372	18 548
Bruttoinkomster	10 611	11 262	10 000
Nettoutgifter	6 931	10 110	8 548
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 849		
— överförs till följande år	8 360		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avslutande av bryggfinansieringen av systemet för verkställighet (Rajsa)	-194
Handelsregisterlagen och näringsverksamhetslagen	50
Projektet för revidering av systemet för verkställigheten av påföljdsavgifter och bötesstraff (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 438
Lönejusteringar	20
Sammanlagt	-1 562
2025 budget	8 548 000
2024 budget	10 110 000
2023 bokslut	10 442 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 943 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter för säkerhetsexamina och förberedande examina enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), Europeiska unionens lagstiftning och in-

ternationella överenskommelser som är förpliktande för Finland, för kommunikation i anslutning till dem samt för upprätthållande av utredningsberedskapen

2) för fullföljande av eventuellt skadeståndsansvar som föranleds av en förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar

3) till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet och till betalning av kostnader som föranleds av förordnande av en intressebevakare för en minderårig part för förundersökning samt till betalning av intressebevakarens arvode och kostnader

4) till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala

5) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

6) till betalning av tolknings- och översättningstjänster som anskaffas för ärenden som sköts enligt rättshjälpslagen (257/2002) och av tolknings- och översättningstjänster som med stöd av 26 § 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003) anskaffas för klienter inom ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning och för huvudmän inom allmän intressebevakning

7) till betalning av ersättningar enligt 19 och 20 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005) samt till betalning av motsvarande kostnader för sådan undersökning som domstolen förordnat i anslutning till fastställande av moderskap

8) till betalning av överföringsutgifter till huvudmän inom den offentliga rättshjälps och den allmänna intressebevakningens köpta tjänster i form av en gottgörelse som motsvarar mervärdesskattens belopp

9) till betalning av rättegångskostnader i ärenden enligt diskrimineringslagen (1325/2014) och jämställdhetslagen (609/1986), i vilka diskrimineringsombudsmannen eller jämställdhetsombudsmannen bistår vid rättegången för en person som misstänks ha blivit utsatt för diskriminering och har förbundit sig till att ersätta eventuella rättegångskostnader, om ärendet förloras

10) till betalning av ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen (356/2016)

11) till betalning av arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004) samt till övriga utgifter för konkursförfaranden som orsakas av offentlig utredning.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 12 143 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 800 000 euro.

2025 budget	13 943 000
2024 budget	13 943 000
2023 bokslut	15 619 838

21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 601 000 euro.

Anslaget får användas

1) till produktivetsfrämjande investeringar, forskning och utredningar inom ministeriets förvaltningsområde samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster

2) till förvaltningsområdets informationsförvaltningsprojekt och främjande av digitaliseringen.

Förklaring: Under momentet har samlats anslag för finansiering av produktivetsfrämjande projekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Temporära tilläggsresurser till domstolsväsendet för behandling av miljötillstånd (RRF pelare 1)	-250
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 485
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	1 601
Sammanlagt	-134

2025 budget	1 601 000
2024 budget	1 735 000
2023 bokslut	24 951 000

22. IKT-utveckling inom justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 170 000 euro.

Anslaget får användas för förvaltningsområdets informationsförvaltningsutgifter, informationsförvaltningsprojekt och främjande av digitaliseringen.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reform av valdatasystemet (VAT) (cyber)	50
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 000
Sammanlagt	-950

2025 budget	19 170 000
2024 budget	20 120 000

27. Sannings- och försoningsprocessen för döva (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 643 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter för anskaffningar, samordning och utredningar i anslutning till genomförandet av sannings- och försoningsprocessen för döva samt till andra utgifter som direkt anknyter till processen

2) till att under momentets treåriga användningstid avlöna personal motsvarande högst sex årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sannings- och försoningsprocessen för döva	-580
Sammanlagt	-580

2025 budget	643 000
2024 budget	1 223 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 57 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	5 490
Sammanlagt	5 490

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	57 000 000
2024 budget	51 510 000
2023 bokslut	54 511 475

50. Understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 13 214 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi
- 2) till understöd till Förbundet för mänskliga rättigheter rf
- 3) till understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet samt för utvärdering av arbetet för att förebygga kriminalitet
- 4) till understöd för Brottsofferjourens verksamhet och andra organisationer som producerar stödjänster för brottsoffer
- 5) till understöd till Kvinnolinjen i Finland rf
- 6) till understöd för främjande av ekonomiskt kunnande
- 7) till understöd till Opinionsnämnden för massmedier
- 8) till understöd till Flyktingrådgivningen rf.

Dispositionsplan (1 000 euro)

Understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer (högst)	5 460
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	4 895
Övriga understöd och bedömning av understödsprojektens konsekvenser (högst)	2 859
Sammanlagt	13 214

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anknytning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	2029	fr.o.m. 2030
Fullmakt för samekulturcentrumets hyresavtal						
Förbindelser som ingåtts före år 2025	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år
Förbindelser år 2025	-	-	-	-	-	-
Utgifter sammanlagt	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Brottsofferjourens verksamhet	-200
Förbundet för mänskliga rättigheter rf	-100
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring från moment 26.10.01)	700
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 948
Lönejusteringar	9
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-325
Sammanlagt	-1 864

2025 budget	13 214 000
2024 budget	15 078 000
2023 bokslut	14 430 140

51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som ska betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)

2) till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill.

2025 budget	19 000 000
2024 budget	19 000 000
2023 bokslut	18 365 277

66. *Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 457 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella medlemsavgifter och finansieringsandelar som hör till justitieministeriets ansvarsområde.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Europeiska patentdomstolen	200 000
Europarådets organ: The European Commission for Democracy through Law (Venedigkommissionen)	42 000
Europarådets organ: Group of States against Corruption (GRECO)	14 000
Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi (NSfK)	94 000
European Union Crime Prevention Network (EUCPN)	2 000
Hague Conference on Private International Law (HCCH)	65 000
International Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT)	21 000
The International Anti-Corruption Academy (IACA)	5 000
Association of the European Network on Victims' Rights (AENVR)	7 000
OECD International Network on Financial Education (INFE)	7 000
Sammanlagt	457 000
2025 budget	457 000
2024 budget	457 000
2023 bokslut	397 763

10. Domstolarna

Förklaring: Effektmålet för domstolsväsendet är att de ärenden som behandlas vid domstolarna avgörs snabbt, högklassigt och till skäliga kostnader. Utvecklingen av verksamheten upprätthåller kvaliteten och främjar en snabb och ekonomisk avgörandeverksamhet. Domstolarnas verksamhetssätt utvecklas för att vara så effektiva som möjligt och motsvara bästa praxis. Målet är också att rättsskyddet ska tillgodoses på lika villkor i hela landet. De grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses vid behandlingen av ärenden och i avgörandena.

De allmänna domstolarna ger rättsskydd i brottmål och sköter för sin del genomförandet av straffansvaret. De ansvarar även för att enskilda, företag och andra sammanslutningar garanteras rättsskydd i sina inbördes relationer och även i relation till offentliga samfund när det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsprocessuella ärenden. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden styr lagenligheten inom den offentliga maktutövningen och ger rättsskydd för privatpersoner, företag och andra sammanslutningar i förhållande till det allmänna. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden och behandlingstider kan ha en omfattande inverkan på samhällets verksamhet och konkurrensförmåga.

Domstolsväsendets betydelse och verksamhet är känd i samhället och folk litar på domstolsväsendet. De olika rättsinstansernas roller och uppgifter ska vara tydliga. Tyngdpunkten i rättegång-

en ska ligga på den första instansen. En högklassigt fungerande första instans ökar förtroendet och minskar behovet av ändringssökande. Tyngdpunkten i de högsta rättsinstansernas verksamhet ligger på att meddela prejudikat.

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 017 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer, och som utgifter beaktas inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tvistemål och brottmål. Dess uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd, genom att undersöka och avgöra enskilda besvärssärenden, ge sådana prejudikat för tolkning och tillämpning av lag som styr rättspraxis och gör den enhetligare. Dessutom behandlar och avgör högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och avger utlåtanden till republikens president i benådningssärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättsskipning.

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	1 812	1 900	1 900
— avgöranden i sak i besvärssärenden	121	115	115
— publicerade avgöranden (prejudikat)	95	90	90
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	5,9	5,5	5,3
— ärenden som gäller besvärstillstånd	4,7	4,5	4,4
— avgöranden i sak	17,5	17,5	16,5
Resurshushållning (euro/ärende)	5 237	5 152	5 272
Produktivitet (beslut/årsv.)	23,0	25,6	26,0

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer tas ut för högsta domstolens prestationer beräknas 350 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	9 818	9 797	10 027
Bruttoinkomster	16	8	10
Nettoutgifter	9 802	9 789	10 017

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 797		
— överförts till följande år	1 424		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)			200
Lönejusteringar			28
Sammanlagt			228

2025 budget	10 017 000
2024 budget	9 789 000
2023 bokslut	9 429 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 010 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer, och som utgifter beaktas inte avskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen är den högsta domstolen i förvaltningsärenden. Dess uppgift är att för sin del upprätthålla rättsstatens verksamhet genom att garantera rättssäkerheten, säkerställa förvaltningens lagbundenhet och styra en enhetlig rättspraxis. Högsta förvaltningsdomstolen prövar och avgör i högsta instans sökande av ändring i regionala förvaltningsdomstolars och marknadsdomstolens avgöranden. Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen kräver i regel besvärstillstånd. Exempelvis beslut av statsrådets allmänna sammanträde kan överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Dessutom behandlar och avgör högsta förvaltningsdomstolen extraordinära ändringssökanden och kan också göra framställningar i lagstiftningsfrågor. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar förvaltningsdomstolarnas rättskipning.

De största ärendegrupperna bland inkommande ärenden är utlänningsärenden samt social- och hälsovårdsärenden. Dessutom behandlar högsta förvaltningsdomstolen bl.a. byggnads- och miljöärenden, beskattning, ekonomisk verksamhet, såsom konkurrensfrågor och offentlig upphandling samt ärenden som gäller statsrätt och allmän förvaltning, såsom handlingars offentlighet och dataskydd.

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	3 837	3 500	3 500
— Avgöranden i sak, ordinarie ändringssökande	737	700	700
— Publicerade avgöranden (prejudikat)	128	120	120
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— Alla ärenden	6,6	6,0	6,0
— Ärenden som gäller besvärstillstånd	5,5	5,0	5,0
— Avgöranden i sak	10,9	12,0	12,0
Utlänningsärenden, separat specificerade			
— Avgjorda ärenden (st.)	1 488	1 200	1 200
— Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	5,9	6,0	6,0
Resurshushållning (euro/avgjort ärende)	3 343	4 389	4 389
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	34	30	30

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer tas ut för högsta förvaltningsdomstolens prestationer beräknas 550 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 817	15 332	15 025
Bruttoinkomster	19	12	15
Nettoutgifter	13 798	15 320	15 010
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 852		
— överförs till följande år	5 241		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar		40
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)		-350
Sammanlagt		-310

2025 budget	15 010 000
2024 II tilläggsb.	-1 950 000
2024 budget	15 320 000
2023 bokslut	12 187 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 345 458 000 euro.

Anslaget får också användas till Domstolsverkets utgifter.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer, och som utgifter beaktas inte kontoavskrivningar på grund av dessa.

Förklaring: Domstolsverket stöder och styr domstolsväsendet så att domstolsväsendets verksamhet är effektiv och så att rättssäkerheten tillgodoses på ett effektivt sätt.

Domstolarna avgör ärenden som kommit till behandling och ombesörjer därmed rättsskydd. De centrala indikatorerna för domstolarnas verksamhet beskrivs i tabellen med nyckeltal.

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Hovrätterna			
Avgjorda ärenden, st.	7 795	8 240	8 240
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,9	6,5	6,5
Resurshushållning (euro/arbetsmängd)	2 853	2 886	2 900
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	29	29	29
Tingsrätterna			
Avgjorda ärenden totalt, st.	546 191	600 000	600 000
— Brottmål	52 320	60 000	60 000
— Omfattande tvistemål	8 632	9 400	8 900
— Summariska ärenden	404 985	435 000	435 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	6,3	6,3	6,0
— Omfattande tvistemål	10,2	10,7	10,0
— Summariska ärenden	2,6	2,5	2,5
— Skuldsaneringsärenden	5,2	5,3	5,3
Resurshushållning (euro/arbetsmängd)	603	519	520
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	115	133	135
Förvaltningsdomstolarna			
Avgjorda ärenden, st.	18 378	18 200	19 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	9,3	9,1	9,0
Resurshushållning (euro/arbetsmängd)	1 647	1 480	1 600
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	49	51	55
Försäkringsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	3 318	3 600	3 700
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	13,1	10,0	9,5
Resurshushållning (euro/avgjort ärende)	2 512	2 401	2 500
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	30	33	35
Marknadsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	670	600	650
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,9	8,5	7,0

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Resurshushållning (euro/avgjort ärende)	5 395	6 230	6 200
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	16	13	15
Arbetsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	108	100	100
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	8,5	9,0	8,5
Resurshushållning (euro/avgjort ärende)	10 166	11 580	11 000
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	12	10	12

I avgifter som enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer tas ut för domstolarnas prestationer beräknas 38,9 miljoner euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	310 393	329 214	346 258
Bruttoinkomster	833	800	800
Nettoutgifter	309 560	328 414	345 458
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	32 101		
— överförts till följande år	27 373		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänna domstolarna	231 045
Förvaltningsdomstolarna	70 000
Domstolsverket	8 000
Informationsförvaltningsutgifter och övriga utgifter	36 413
Sammanlagt	345 458

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	14 500
Slopande av medlingen i fall av våld i nära relationer	1 045
Tingshusprojektet i Björneborg	1 711
Tingshusprojektet i Jyväskylä	900
Lönejusteringar	838
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-550
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 400
Sammanlagt	17 044

2025 budget	345 458 000
2024 II tilläggsb.	1 950 000
2024 budget	328 414 000
2023 bokslut	304 832 000

15. Rättstjänster

Förklaring: Målet med rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen är att var och en ska få nödvändig hjälp att lösa sina rättsliga problem och skuldsättningsproblem, även om ens ekonomiska situation är svag. Det allmänt försämrade ekonomiska läget ökar behovet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning.

Syftet med den allmänna intressebevakningen är att klienternas intressen och rättigheter ska bevakas, även om klienten själv inte kan göra det på grund av begränsningar i funktionsförmågan.

Effekt mål inom rättshjälpen, den ekonomiska rådgivningen, skuldrådgivningen och den allmänna intressebevakningen:

Alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd

— Rättstjänstverket inleder sin verksamhet den 1 januari 2025. Rättstjänstverket ska ordna tjänster inom rättshjälp, ekonomisk rådgivning, skuldrådgivning och intressebevakning samt utveckla verksamheten och sköta uppgifter inom personalförvaltning och ekonomiförvaltning och andra förvaltningsuppgifter.

— Den allmänna intressebevakningens kvalitet och verksamhetssätt utvecklas och eventuella behov att ändra lagstiftningen bedöms utifrån den utredning som gjorts och utifrån remissvaren.

Rättsordningen säkrar handlingsmöjligheterna och bidrar till stabilitet

— Överskuldsättning förebyggs och de som redan är överskuldsatta får hjälp i samarbete mellan olika myndigheter. En handlingsplan för den förebyggande ekonomirådgivningen genomförs i samarbete med utsökningen, bl.a. genom att Ekonomirådgivningens tjänster tillhandahålls virtuellt. Särskilt de ungas ekonomiska kunnande förbättras. Medborgarnas ekonomiska kunnande förbättras bl.a. genom att personalen inom den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen ges ökat kunnande i att ge ekonomirådgivning. Den riksomfattande processen för att utträta ärenden hos den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen underlättas och förenhetligas.

01. Rättstjänstverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 95 903 000 euro.

Anslaget får användas till produktion av sådana tjänster inom offentlig rättshjälp, ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning samt allmän intressebevakning som avses i lagen om Rättstjänstverket (1133/2023) och till betalning av utgifter som orsakas staten till följd av anskaffning av dessa tjänster.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte sådana arvoden och ersättningar som tas ut av huvudmännen inom den allmänna intressebevakningen och som avses i lagen om förmyndar-

verksamhet (442/1999) eller sådana rättshjälpsavgifter och ersättningar som avses i rättshjälpslagen (257/2002).

Förklaring: Det beräknas att det till rättshjälpsbyråerna inkommer 45 000 rättshjälpsärenden (42 401 ärenden år 2023 och uppskattningsvis 44 900 ärenden år 2024). Målet för kötiden till rättshjälpsbyråerna är i medeltal 10 dagar år 2025 (13 dagar år 2023 och 11 dagar år 2024). Av de ärenden som kom in till rättshjälpsbyråerna 2024 var 86 % civil- och förvaltningsrättsliga ärenden och 14 % brottmål.

Allmänna intressebevakningstjänster köps av kommunerna och privata serviceproducenter när det behövs för att trygga den regionala tillgången på tjänster. Andelen köpta tjänster utgör ca 8 % år 2025.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt uppställt följande mål för rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens verksamhet 2025:

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Rättshjälp			
Ärenden som behandlats, st.	43 614	44 200	45 000
Chat och rättshjälpsinfo, antal	11 592	12 300	12 400
Rättshjälpsbeslut för privata ombud, st.	22 701	23 200	23 400
Resurshushållning (euro/viktad arbetsmängd)	202	220	220
Produktivitet (viktad arbetsmängd/årsv.)	357	347	350
Ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning			
Ärenden som behandlats, st.	32 760	37 000	37 000
Ekonomisk rådgivning, st.	33 660	34 000	35 000
Resurshushållning (euro/ärende)	364	350	350
Produktivitet (beslut/årsv.)	159	163	165
Intressebevakning			
Antal huvudmän, st.	43 743	46 300	47 000
— intressebevakningsbyråerna	39 989	42 400	43 100
— intressebevakning i form av köpta tjänster	3 754	3 900	3 900
Resurshushållning, (bruttoutgifter/huvudman)	850	880	880
Produktivitet (antal huvudmän/årsv.)	66	67	67

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	90 900	92 984	95 923
Bruttoinkomster	39	20	20
Nettoutgifter	90 861	92 964	95 903
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	23 994		
— överförs till följande år	24 269		

Bestämmelser om arvoden för rättshjälp finns i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008). Det beräknas inflyta ca 3 911 000 euro i rättshjälpsavgifter och rättshjälpsarvoden under moment 12.25.14.

Bestämmelser om arvoden inom den allmänna intressebevakningen finns i statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012). Det beräknas inflyta ca 33 344 000 euro i arvoden under moment 12.25.15.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrättande av Rättstjänstverket (överföring från moment 25.01.01)	1 463
Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	2 300
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	3 300
Tingshusprojektet i Björneborg	226
Lönejusteringar	250
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-4 200
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-400
Sammanlagt	2 939

Momentets rubrik har ändrats.

2025 budget	95 903 000
2024 budget	92 964 000
2023 bokslut	91 136 000

50. Ersättning till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 80 410 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)
- 2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)
- 3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Rättshjälp	73 410
Skuldsanering för privatpersoner	1 000
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	6 000
Sammanlagt	80 410

År 2023 skötte privata rättsbiträden 37 551¹⁾ rättshjälpsärenden, och ersättningarna till privata biträden enligt rättshjälpslagen uppgick till cirka 76,5 miljoner euro. Ersättningar som betalades

¹⁾ Statistikfört som ett ärende. Behandlingen av ett ärende kan omfatta flera behandlingar t.ex. i tingsrätten och hovrätten.

med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner uppgick till ca 0,7 miljoner euro 2023. Ersättningar för oskyldigt åtalades rättegångskostnader uppgick till ca 4,7 miljoner euro 2023.

2025 budget	80 410 000
2024 budget	80 410 000
2023 bokslut	83 899 483

20. Utsökning

Förklaring: Utsökningsverkets effektmål främjar tillgången till högklassigt rättsskydd, vars och ens jämlika möjligheter att delta och påverka samt planmässiga reformer grundade på prognostisering. För att uppnå detta ställer justitieministeriet för Utsökningsverket upp följande mål för 2025:

- Vi säkerställer att rättssäkerheten tillgodoses i samhället.
- Vi förebygger överskuldsättning.
- Vi ger en bra serviceupplevelse.
- Utsökningsverket utvecklas och förnyas.
- Vi är en ansvarsfull aktör och en bra arbetsgivare.

Samhällssystemet upprätthålls och stabiliseras genom att skulder drivs in och andra förpliktelser fullgörs på det sätt som föreskrivs i lag och så att parternas rättigheter behandlas jämlikt. Medborgarna hänvisas till tjänster som erbjuder rådgivning och stöd i ekonomiska frågor.

De elektroniska tjänsterna utvecklas för att ge parterna en god kundupplevelse. Samtidigt tryggas resurshushållningen och tillgängligheten i vårt nätverk av verksamhetsställen och i vår övriga kundbetjäning, så att det går bra att utträta ärenden personligen. Ledningen genom information utvecklas när det gäller de utvecklingsobjekt som är effektivast och har bäst genomslag. Verksamhetens ekonomiska hållbarhet tryggas genom framförhållning och rätt riktade utvecklingsåtgärder.

Personalens kunskaper och arbetsförmåga upprätthålls under hela tiden i arbetslivet.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Utsökningsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 110 856 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster inte inkomster enligt lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och förordningen om utsökningsavgifter (35/1995), små utsökningsbelopp som enligt utsökningsbalken (705/2007) ska redovisas till staten eller utdelning som enligt konkurslagen (120/2004) ska redovisas till staten och som går förlorad för borgenärerna.

Förklaring: Till utsökning beräknas inkomma 3,1 miljoner ärenden (2,8 miljoner ärenden år 2023). Den genomsnittliga behandlingstiden beräknas vara 8,5 månader (9,3 månader

år 2023). Utsökningens indrivningsresultat beräknas vara 1 180 miljoner euro (1 264 miljoner euro år 2023). Det beräknas att 575 000 gäldenärers ärenden behandlas vid utsökning (569 613 gäldenärer år 2023).

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för Utsökningsverkets verksamhet 2025:

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 884	3 200	3 100
Indrivet (mn euro)	1 264	1 200	1 200
Förhållandet mellan indrivna och medellösa fordringar			
Av antal ärenden, %	42	42	44
Av belopp, %	39	38	38
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	9,3	9,0	8,5
Resurshushållning (euro/behandlat ärende)	37	36	37
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	2 526	2 803	2 654
Från specialverkställigheten redovisats direkt till borgenärerna (mn euro)	33	25	25
Gäldenärer som tagits över av specialverkställigheten	256	300	300

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas 87 miljoner euro inflyta under moment 12.25.20. Inkomsterna av utsökningsavgifterna motsvarar ca 75 % av de totala utgifterna för Utsökningsverket.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	114 034	110 342	110 906
Bruttoinkomster	483	330	50
Nettoutgifter	113 551	110 012	110 856
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	26 501		
— överförs till följande år	25 081		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrättande av ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen (överföring till moment 25.01.03)	-2 373
Revidering av kreditupplysningslagen	-320
Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	3 500
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	3 000
Tingshusprojektet i Björneborg	240

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	332
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-535
Sammanlagt	844

Momentets rubrik har ändrats.

2025 budget	110 856 000
2024 budget	110 012 000
2023 bokslut	112 132 000

30. Åklagare

Förklaring: Åklagarmyndigheten har en central roll i rättsstaten när det gäller att tillgodose medborgarnas rättsskydd. Det viktigaste tecknet på verksamhetens genomslag är att de lagstadgade uppgifterna genomförs så att alla har tillgång till ett högklassigt rättsskydd och det tillgodoses jämlikt och snabbt. Brottsligheten och känslan av otrygghet minskar när det straffrättsliga ansvaret fullföljs rättvist och verksamheten i behandlingskedjan vid brottmål stärks.

Åklagarmyndighetens huvudsakliga strategiska mål är att öka produktiviteten och effektiviteten i verksamheten med hjälp av ökad basfinansiering. Antalet avgöranden i sak ökas och åtalsprövningstiderna förkortas permanent. Samtidigt minskas antalet ärenden som länge varit föremål för åtalsprövning. Tillgodoseendet av medborgarnas rättsskydd kan påverkas i positiv riktning när behandlingstiderna i brottmål inte är oskäligt långa på grund av resurserna. Med anledning av en ökning av polisens resurser förväntas en ökning i det totala antalet ärenden som inkommer till Åklagarmyndigheten.

En snabb behandling i brottmål främjas genom ett effektivare förundersökningssamarbete och ett tätt samarbete med domstolsväsendet. Metoderna för att göra straffprocessen smidigare omfattar en ökning av skriftliga förfaranden, en lindring av kraven på närvaro och en ökad användning av elektroniska förfaranden, distansförbindelser och videoupptagningar i samarbete med förundersökningsmyndigheterna och domstolarna.

De brottmål som kommer till åklagarna för behandling förutspås i genomsnitt bli allt mer krävande. Resursökningar och utveckling av Åklagarmyndighetens utbildningssystem svarar mot att arbetet blir allt mer krävande och mot att medborgarna och intressentgrupperna har högre förväntningar på att behandlingen ska vara snabb och högklassig nationellt sett.

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 64 412 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av lönebikostnader till de europeiska delegerade åklagare som avses i lagen om Finlands deltagande i Europeiska åklagarmyndighetens (EPPO) verksamhet (66/2021).

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för Åklagarmyndighetens verksamhet 2025:

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,5	2,6	2,4
Öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6 mån.	4 538	3 300	3 100
Öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	1 572	1 400	1 200
Produktivitet (de inkomna fallens kravnivå/åklagarnas årsv.)	1 914	1 837	1 785
Produktivitet (de inkomna fallens kravnivå/årsv.)	1 369	1 320	1 287
Resurshushållning (användning av omkostnader/fallens kravnivå, euro)	71	73	75

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	60 648	63 401	64 612
Bruttoinkomster	194	200	200
Nettoutgifter	60 454	63 201	64 412
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	13 243		
— överförs till följande år	11 827		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	1 400
Slopande av medlingen i fall av våld i nära relationer	266
Tingshusprojektet i Björneborg	94
Överföring av personalresurser (överföring till moment 25.40.01)	-26
Lönejusteringar	177
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-200
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-500
Sammanlagt	1 211
2025 budget	64 412 000
2024 budget	63 201 000
2023 bokslut	59 038 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: Brottspåföljdsmyndighetens kärnuppgift är verkställighet av fängelsestraff, samhällspåföljder och häktning. I samband med verkställigheten av fängelsestraff och samhällspåföljder ser man till att verkställigheten sköts på ett säkert, tillförlitligt och tryggt sätt. Brottspåföljdsmyndigheten har som mål att i samarbete med andra samhällsaktörer förbättra beredskapen för dem som avtjänar straff att leva ett liv utan brott samt att förhindra brottslighet under fängelsestiden. Målet är att rättssäkerheten tillgodoses, att jämlik praxis tryggas och att frigivningen sker planmässigt och progressivt.

År 2023 fanns det i genomsnitt 3 143 fångar. Åren 2024 och 2025 förutspås antalet fångar öka bl.a. på grund av totalreformen av lagstiftningen om sexualbrott. Dessutom kommer antalet fångar att öka till följd av kommande lagstiftningsändringar enligt regeringsprogrammet. Även antalet klienter inom samhällspåföljder har ökat. Antalet personer som avtjänar samhällspåföljder förutspås öka ytterligare under de kommande åren.

Verksamhetens omfattning

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Antal fångar i genomsnitt	3 143	3 300	3 400
Antal som placerats i fängelse från frihet	6 461	6 300	6 450
Antal personer som avtjänar samhällspåföljder i genomsnitt	3 785	4 000	4 050
Samhällspåföljder som ska verkställas	3 695	4 020	4 050
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder	7 308	7 300	7 350

Säkerheten vid verkställigheten av straff stärks. Olika klientgrupper beaktas i organiseringen av verksamheten, säkerheten, planeringen av fängplatser och samhällspåföljdsarbetet. Smuggling av berusningsmedel till och användning av berusningsmedel i fängelser förebyggs, och bekämpningen av ungdomsbrottslighet och gängbrottslighet beaktas.

Helheter av missbrukar- och mentalvårdstjänster fastställs, liksom också tjänstehelheter av rehabiliterande verksamhet för personer som dömts för sexualbrott och våldsbrott. Nuvarande resurser används till missbrukarvård som syftar till återhämtning från rusmedelsberoende. Samarbetet med välfärdsområdena utvecklas, och kontinuiteten i tjänsterna efter strafftiden säkerställs.

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 293 901 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till ett belopp av högst 300 000 euro för sänkning av de hyresandelar för Brottspåföljdsmyndighetens personalbostäder som föranleds av funktionella behov
- 2) för arbeten vid öppna anstalter för statens, en kommuns, en församlings eller ett allmännyttigt samfunds arbetsprojekt.

Av anslaget har reserverats 3 300 000 euro till brukspenning och matpenning som betalas till fångar i form av överföringsutgifter i enlighet med 7 kap. 5 § och 9 kap. 6 § i fängelselagen (767/2005).

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för 2025:

Tabell med nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Förvaringssäkerheten vid anstalterna, %	99,3	99	99
Fängelsefångar i öppna anstalter i genomsnitt per dag, %	43,3	44	46
Deltagande i aktiviteter för fångar som avtjänar straff, timmar per vecka	15,4	17	17
Frigivna via övervakad frihet på prov, % av frigivna fängelsefångar	21,9	23	25
Produktivitet, fångar, i genomsnitt per dag/årsv.	1,4	1,4	1,4
Produktivitet, antal personer som avtjänar samhällspåföljder, i genomsnitt per dag/årsv.	13,6	14,0	14,2
Resurshushållning, omkostnader/fånge	75 940	79 700	78 100
Resurshushållning, omkostnader/klient inom samhällspåföljder	5 345	5 700	5 690

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	264 805	290 042	299 401
Bruttoinkomster	5 403	5 500	5 500
Nettoutgifter	259 402	284 542	293 901
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	20 223		
— överförs till följande år	11 447		

Kostnads motsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av avgiftsbelagd verksamhet			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 439	2 493	2 108
— övriga intäkter	522	285	280
Intäkter sammanlagt	2 961	2 778	2 388
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	7 466	7 004	6 146
— andel av samkostnader	6 934	6 505	5 708
Kostnader sammanlagt	14 400	13 509	11 854

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-11 439	-10 731	-9 466
Kostnadsmotsvarighet, %	21	21	20

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 290 601 000 euro och överföringsutgifternas andel 3 300 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 100 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av missbrukarrehabilitering under fängelsestiden (FiUB 14/2023 rd)	-500
Förnyande av säkerhetstekniken i fängelserna	6 450
Omorganisering av arbetena vid öppna anstalter (överföring från moment 25.40.74)	1 700
Planering av fängelseprojekt och uppdatering av säkerhetstekniken i fängelserna	-5 000
Rättsvårdens resurser stärks (regeringsprogr. 2023)	3 100
Säkerställande av rättsvårdens resurser (statsrådets redogörelse om rättsvården 2022)	3 700
Vårdgarantin (Ytterligare åtgärder 2024)	-720
Ändring av bestämmelserna om förstagångsförbrytare (regeringsprogr. 2023)	656
Överföring av personalresurser (överföring från moment 25.30.01)	26
Lönejusteringar	547
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-600
Sammanlagt	9 359
2025 budget	293 901 000
2024 budget	284 542 000
2023 bokslut	250 626 000

(74.) *Arbeten vid öppna anstalter* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omorganisering av arbetena vid öppna anstalter (överföring till moment 25.40.01)	-1 700
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-3 000
Sammanlagt	-4 700
2024 budget	4 700 000
2023 bokslut	4 700 000

50. Valutgifter

01. Valkrets nämndernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas till valkrets nämndernas utgifter för val enligt vallagen (714/1998).

Förklaring: Behovet av anslag varierar avsevärt från år till år beroende på vilka år det ordnas statliga val. Statliga val är riksdagsval, Europaparlamentsval och presidentval.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i valkrets nämndernas utgifter, 2025 ordnas inga statliga val	-5 240
Sammanlagt	-5 240
2025 budget	10 000
2024 budget	5 250 000

20. Valutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 9 124 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för att förrätta allmänna val som avses i vallagen (714/1998) och statliga folkomröstningar som avses i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987) och för att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, för att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen, för att utveckla valsystemet och valdatasystemet samt för åtgärder som syftar till att öka valdeltagandet

2) till betalning av överföringsutgifter till kommunerna i form av en engångsersättning enligt 188 § 3 mom. i vallagen samt till betalning av utgifter för sametingsval som avses i sametingslagen (974/1995).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Välfärdsområdes- och kommunalval 2025	4 470
Utgifter för valdatasystemet	4 480
Övriga valutgifter	124
Sametingsval	50
Sammanlagt	9 124

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 9 074 000 euro och överföringsutgifternas andel 50 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Europaparlamentsvalet 2024	-14 640
Presidentvalet 2024	-22 850
Utgifter för valdatasystemet	-850
Välfärdsområdes- och kommunalval 2025	4 370
Övriga valutgifter	8
Sammanlagt	-33 962
2025 budget	9 124 000
2024 II tilläggsb.	335 000
2024 budget	43 086 000
2023 bokslut	26 885 904

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet, till vars ansvarsområde det hör att svara för

- allmän ordning och säkerhet, polisförvaltningen och den privata säkerhetsbranschen
- den civila underrättelseinhämtningen och styrningen av skyddspolisen
- de allmänna förutsättningarna för invandring och regleringen av invandringen, med undantag för arbetstagares, företagares, praktikanter, studerandes och forskares invandring, samt internationellt skydd och återflyttning
- finskt medborgarskap
- räddningsväsendet
- nödcentralsverksamheten
- gränssäkerheten och sjöräddningstjänsten
- den nationella beredskapen inom civil krishantering samt
- regionförvaltningens gemensamma beredskap för undantagsförhållanden och störningar.

Målet för regeringsprogrammet är en trygg och kriställig rättsstat Finland. Prioriteringar i verksamheten är att stärka den nationella säkerheten och samhällets kriställighet, sörja för de strategiska kärnuppgifterna inom den inre säkerheten samt säkerställa de centrala tjänsterna för medborgarna. I en förändrad säkerhetspolitisk miljö kräver uppnåendet av målen tryggande av säkerhetsmyndigheternas kapacitet, god förutsägelse- och analysförmåga, en gemensam lägesbild och tillräckliga befogenheter.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Instabiliteten i säkerhetsmiljön fördjupas och förlängs. Ryssland strävar efter att påverka Finland och andra västländer genom olika hybridoperationer. Vid östgränsen pågår en allvarlig störning i gränssäkerheten, och instrumentaliserad inresa har blivit ett nytt permanent hot. Under det föregående året har det också skett avvikande händelser i våra havsområden där Finlands kritiska infrastruktur har skadats på grund av utomstående verksamhet. Likaså är hotnivån i cybermiljön fortsättningsvis förhöjd.

Förändringarna i omvärlden och hotens samtidighet utgör utmaningar för de myndigheter som svarar för den inre säkerheten. Upprätthållandet av den inre säkerheten är en primär uppgift för staten som utsätts för krav från hela samhället och olika aktörer inom förvaltningsområdet. En bestående förändring i säkerhetsläget förutsätter att de myndigheter som svarar för den inre säkerheten och migrationen har stark kapacitet, god beredskap och tillräckliga befogenheter. Dessutom förutsätts informationsutbyte mellan myndigheterna. Dessa områden har redan stärkts genom en rad åtgärder, men detta arbete måste fortsätta.

Natomedlemskapet ökar Finlands säkerhet i en föränderlig omvärld. Inrikesministeriets förvaltningsområde är kopplat till arbetet med att stärka Natos kollektiva försvar i synnerhet genom att upprätthålla den inre säkerheten och den civila beredskapen och trygga samhällets resiliens.

Välfärdsområdenas ekonomiska läge är utmanande och funktioner förnyas. Målet är att trygga tillgången till hjälp i nödsituationer. Genomförandet av välfärdsområdenas förändringsprogram följs med tanke på den inre säkerheten och i synnerhet räddningsväsendet.

Brottslighetens utveckling präglas av vålds- och rånbrotslighet bland unga och av att narkotika används i allt högre grad och av att brottslighet som helt eller delvis genomförs på nätet och som är gränsöverskridande ökar samt blir allvarigare och mer komplex. I Finland har det under de senaste åren observerats lokala gatugång som består av unga vuxna. Gatugången är verksamma i huvudstadsregionen och dess kranskommuner samt Åboregionen. Den organiserade brottsligheten ökar, blir hårdare och internationaliseras.

Den tekniska utvecklingen (t.ex. deep fake-videor), mängden meddelanden och den snabba spridningen av information utmanar individernas förmåga och kapacitet att kritiskt behandla information, vilket gör oss mottagliga för missinformation, desinformation och informationspåverkan. Särskild uppmärksamhet måste fästas vid strategisk kommunikation och stärkande av befolkningens resiliens.

Skiljelinjerna mellan förtroende, bitterhet och acceptans för våld ökar, vilket kan utmana samhällsfreden och skapa en grogrund för våldsbejakande extremism. Förtroendet för säkerhetsmyndigheterna har dock varit fortsatt gott.

För att upprätthålla en god säkerhetsnivå i vårt land krävs tillräckliga resurser för säkerhetsmyndigheterna, smidigt informationsutbyte och både samhällspolitiska åtgärder, såsom ändringar i lagstiftningen, och ändringar i individernas och organisationernas verksamhetssätt. Centralt för genomslagskraften och kvaliteten hos de offentliga säkerhetstjänsterna är att uppmärksamhet fästs vid möjligheterna till samarbete mellan olika aktörer, förnyade verksamhetssätt och satsningarna på ny teknik.

Invandringen till Finland har ökat. Största delen av invandrarna är personer som flyttar till Finland för arbete eller studier samt deras familjemedlemmar. En del av dem som anländer till landet ansöker om internationellt skydd i Finland och deras ansökningar behandlas genom en asylprocess. Asylsystemet kan också utnyttjas av tredje länder genom instrumentalisering av inresa. Finland har sedan hösten 2023 varit utsatt för instrumentaliserad inresa. Ukrainarna står för en betydande del av invandringen och medan kriget i Ukraina fortgår kommer strömmen av flyktingar från Ukraina till EU-området att fortsätta. Invandringen ska vara kontrollerad och får inte utgöra ett säkerhetshot. Missbruk måste också förhindras.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Tillgången till brådskande myndighetstjänster är god.	–	–	God
— Besvarandet av nödsamtal och larmandet av hjälp			
— Aktionsberedskapen hos myndigheter som svarar för den inre säkerheten			
Våldet och antalet olyckor minskar. Gångbrottslighet och organiserad brottslighet får inte fotfäste i det finländska samhället.	–	–	God
— Utvecklingen av antalet våldsbrott			
— Utvecklingen av antalet olyckor			
Invandringen till Finland orsakar inget säkerhetshot och vårt migrationssystem möjliggör inga missbruk. Man lämnar landet eller avlägsnas ur landet på ett effektivt sätt.	–	–	God
— Effektivitet när det gäller asylsystemet och mottagningssystemet			
— Antal personer som återvänder frivilligt eller återsänds			
— Effektivitet när det gäller återsändandeverksamheten			
Människor, myndigheter, näringslivet och samhället är väl förberedda på extern påverkan och olika kriser och störningar.	–	–	God
— Samordning av den nationella säkerheten och beredskap inför allt mångsidigare hot			
— Nivå på kriställigheten (människor, myndigheter, näringslivet)			
— Myndigheternas kapacitet och beredskap			
Människor litar på säkerhetsmyndigheterna.	–	–	God
— Människors förtroende för myndigheter som svarar för den inre säkerheten (indelning i olika aktörer)			

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Inrikesministeriet	245	235	217
Krishanteringscentret	29	27	24
Polisväsendet	10 423	10 452	10 521
Skyddspolisen	553	578	500
Gränsbevakningsväsendet	2 921	2 995	2 979
Räddningsinstitutet	142	143	158
Nödcentralverket	607	615	620
Migrationsverket och statliga förläggningar	1 263	1 378	1 424 ¹⁾
Sammanlagt	16 183	16 423	16 443

¹⁾ Delbeslut gällande uppehållstillstånd för arbetstagare till Migrationsverket vid ingången av 2025 (60 årsverken).

Jämställdhet

Inrikesministeriets personalpolitiska jämställdhets- och likabehandlingsplan uppdateras för åren 2025—2028. I planen fastställs mål och åtgärder med vilka ministeriet utvecklar jämställdhet och likabehandling bland sin personal. Med personalpolitisk jämställdhet avses främjande av jämställdhet mellan kvinnor och män vid ministeriet som en del av personalpolitiken och utvecklandet av personalen.

Ämbetsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde har enligt ministeriets anvisningar utarbetat egna jämställdhets- och likabehandlingsplaner.

Hållbar utveckling

Inrikesministeriet genomför för sin del regeringsprogrammets föresatser om hållbar utveckling.

Verksamheten syftar till att förbättra säkerheten i samhället, minska våldet i samhället, främja tillgången till larmtjänster, minska återfallsbrottsligheten och stärka människors kriställighet.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (justering av mottagningspenningen)	26.40.21 och 26.40.63
Regeringens proposition med förslag till införande av ett gränsförfarande och utvidgning av grunderna för påskyndat förfarande	26.40.01
Regeringens proposition med förslag till ändring av utlänningslagen (bestämmelserna om tagande i förvar och inreseförbud)	26.40.21 och 26.40.63

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Förvaltning	309 226	414 608	297 826	-116 782	-28
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	18 332	19 410	17 886	-1 524	-8
04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	2 388	2 434	2 203	-231	-9
(21.) Utveckling av inrikesminis- teriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 342	1 432	—	-1 432	-100

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
23. CBRN-lagerhållning av medicinsk utrustning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)	—	25 093	29 294	4 201	17
25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)	5 500	5 500	5 500	—	0
26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)	42 828	9 713	25 617	15 904	164
27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)	59 845	114 851	42 636	-72 215	-63
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	177 177	231 400	170 000	-61 400	-27
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	990	3 775	3 780	5	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	824	1 000	910	-90	-9
10. Polisväsendet	949 329	1 019 856	1 044 524	24 668	2
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	887 921	946 436	975 112	28 676	3
02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 890	66 752	64 829	-1 923	-3
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)	7 668	6 668	4 583	-2 085	-31
(21.) Gemensamma utgifter för projektet för säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem (reservationsanslag 2 år)	6 850	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
20. Gränsbevakningsväsendet	637 030	512 649	433 406	-79 243	-15
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	312 030	333 649	312 656	-20 993	-6
70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservations- anslag 5 år)	325 000	179 000	120 750	-58 250	-33
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	103 631	106 107	101 598	-4 509	-4
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	5 046	4 605	2 367	-2 238	-49
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	72 239	77 057	74 246	-2 811	-4
03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	18 293	20 445	20 985	540	3
20. Särskilda utgifter (förslags- anslag)	8 053	4 000	4 000	—	0
40. Migration	423 567	525 576	329 406	-196 170	-37
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservations- anslag 2 år)	67 795	101 962	88 266	-13 696	-13
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslags- anslag)	254 380	320 570	192 932	-127 638	-40
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	2 318	2 318	2 318	—	0
63. Stöd till mottagningsverk- samhetens kunder (förslags- anslag)	99 074	100 726	45 890	-54 836	-54
Sammanlagt	2 422 783	2 578 796	2 206 760	-372 036	-14
Totalt antal årsverken	16 183	16 423	16 443		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet

Inrikesministeriet genomför i enlighet med regeringsprogrammet de strategiska linjedragningarna och de funktionella resultatmålen för verksamheten inom polisväsendet, Skyddspolisen,

Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet, Nödcentralsverket samt migrationsförvaltningen. För dessa redogörs det närmare i motiveringarna till de olika kapitlen under huvudtiteln.

EU:s fonder inom området för inrikes frågor

För EU:s programperiod 2021—2027 har det inrättats tre fonder inom området för inrikes frågor: Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), Fonden för inre säkerhet (ISF) och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI) som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning (IBMF).

Genom fonderna strävar man efter att utveckla EU:s område för frihet, säkerhet och rättvisa. Inrikesministeriet ska också under den nya programperioden vara förvaltningsmyndighet för fonderna inom området för inrikes frågor. En nationell lag om förvaltningen av fonderna (1125/2021) trädde i kraft i december 2021 och statsrådets förordning (119/2022) trädde i kraft i februari 2022.

Med Asyl-, migrations- och integrationsfonden eftersträvas en effektiv hantering av migrationsströmmarna med tillämpning av unionens regelverk och med beaktande av de åtaganden som hänför sig till iakttagandet av de mänskliga rättigheterna. Fonden stöder utvecklandet av ett gemensamt europeiskt asylsystem med beaktande av dess yttre dimension, mottagningsförfaranden, stödjande av laglig invandring och integration samt förebyggande av olaglig invandring särskilt genom att främja fungerande återvändnings- och återintegreringsarrangemang. Genom fonden stöds dessutom vidarebosättning och interna omplaceringar av asylsökande i medlemsstaterna. Med Fonden för inre säkerhet eftersträvas en hög säkerhetsnivå i unionen. Fonden bekämpar terrorism och radikalisering, allvarlig och organiserad brottslighet samt cyberbrottslighet. Dessutom kan fonden stödja brottsoffer. Genom instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik stöds ett effektivt upprätthållande och utvecklande av gränskontroll och in- och utresekontroller samt genomförande av en gemensam viseringspolitik för att främja lagliga gränsövergångar och förhindra olaglig invandring samt bekämpa gränsöverskridande brottslighet.

Civil krishantering

Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret sköter operativa uppgifter i anslutning till utsändandet av sakkunniga, såsom utbildning, rekrytering och utrustande. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper främjas dialogen och informationsutbytet om civil krishantering mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationer. Målet är att Finlands deltagande i civil krishantering motsvarar målen för den inre säkerheten och att samarbetet mellan krishanteringsinsatserna och ämbetsverken för rättsliga och inrikes frågor fungerar.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 886 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för inre säkerhet. Ministeriets viktigaste uppgifter är lagberedning, strategisk planering och styrning av förvaltningsområdets verksamhet samt internationella frågor.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för sin verksamhet:

- Lagstiftningsprojekt som genomför regeringsprogrammet verkställs.
- Lagberedningen är högklassig, öppen och transparent.
- Styrningen av förvaltningsområdet och välfärdsområdena är effektiv och kunskapsbaserad.
- Verksamhetsförutsättningarna inom förvaltningsområdet är hållbara.
- Ministeriets verksamhet i EU och Nato och dess internationella verksamhet är aktiv och initiativrik.
- Man deltar i utvecklingen av ett mera kriståligt Schengenområde.
- Inrikesministeriets mål vid förhandlingarna om internationella avtal främjas.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Personalkostnader	88	88	88
IKT-utgifter	4	3	3
Övriga utgifter	8	9	9
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

Hantering av mänskliga resurser

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Årsverken vid inrikesministeriet	244,7	235	217
— varav årsverken under moment 26.01.01	217,5	211	197
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	4,6	5,3	5,3
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,8	3,9	3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 117	20 010	18 486
Bruttoinkomster	2 115	600	600
Nettoutgifter	19 002	19 410	17 886
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 326		
— överförs till följande år	2 656		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring från moment 26.10.01)	280
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-1
Resurser för revidering av utlänningslagen och medborgarskapslagen, bortfall av tillägg av engångsnatur	-75
Revidering av utlänningslagen och medborgarskapslagen (regeringsprogr. 2023)	-100
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	-150
Lönejusteringar	72
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 150
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-400
Sammanlagt	-1 524
2025 budget	17 886 000
2024 budget	19 410 000
2023 bokslut	18 332 000

04. Krishanteringscentrets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 203 000 euro.

Anslaget får även användas för utvecklande av den nationella beredskapen för civil krishantering.

Förklaring: Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Krishanteringscentret, som sköter lagstadgade uppgifter inom den nationella beredskapen, erbjuder högklassig utbildning som förbereder för civila krishanteringsuppdrag och valobservationsuppdrag, är ansvarig rekryterare och arbetsgivare för sakkunniga som sänds ut samt bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet inom området. En övergripande strategi för kriser främjas som en del av kompetenscentrumet för övergripande krishantering och i samarbete med fredsfrämjare och aktörer inom utvecklingsarbetet. Ett omfattande intressentgrupps-samarbete mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationer främjar informationsutbytet om civil krishantering.

I enlighet med regeringsprogrammet fortsätter man att aktivt delta i den civila krishanteringen inom EU, OSSE, Nato och FN genom effektiv rekrytering och mångsidig utbildning. Genom deltagande i internationella insatser främjas den samhällsliga stabiliteten i de aktuella områdena och genom att sända sakkunniga också till områden och uppdrag som prioriteras av inrikes- och utrikesministeriet bekämpas okontrollerad migration. Stödet till Ukraina fortsätter genom civil krishantering genom att sakkunniga sänds till insatsen EUAM Ukraina och Internationella brottmålsdomstolen (ICC).

De utgifter som föranleds av personer som deltar i civil krishantering utomlands betalas av anslaget under moment 24.10.21.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Krishanteringscentrets verksamhet:

— Det aktiva deltagandet i internationell civil krishantering fortsätter bl.a. genom att sakkunniga sänds till insatser som är viktiga med tanke på den inre säkerheten.

— Finlands deltagande i civil krishantering är effektivt och motsvarar såväl bilaterala som multilaterala åtaganden.

— Krishanteringscentrets servicenivå är tillräcklig och motsvarar kundernas behov.

— Regional lägesinformation av de sakkunniga som Krishanteringscentret sänder ut tas fram i enlighet med statsrådets och de operativa myndigheternas behov.

Av anslaget används uppskattningsvis 45 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Personalkostnader	74	74	77
Utgifter för lokaler	6	6	8
IKT-utgifter	1	1	1
Övriga utgifter	19	19	14
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Nyckeltal för verksamheten

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Prestationer			
Antal utbildade	249	160	160
Antal sakkunniga inom civil krishantering (årligt genomsnitt)	124	130	130
Internationella uppgifter inom civil krishantering, antal ledigförklarade uppgifter	172	150	150
Grundutbildning inom civil krishantering, antal sökande	249	200	200
Internationella uppgifter inom civil krishantering, antal sökande	577	400	400
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Utvalda experter inom civil krishantering (s.k. urvals-%) ¹⁾	54	40	40
Mänskliga resurser			
Årsverken	29	27	24
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	7,6	6	4
Arbetsstillfredsställelse (1—5)	4,1	4,0	4,0

¹⁾ Användningen av budgeten för civil krishantering beräknas proaktivt i enlighet med att 40 procent av de sakkunniga godkänns i urvalsprocessen årligen. Efter den senaste lagreformen (5/2022) söker sig många sakkunniga från ett uppdrag till ett annat, vilket ökar urvalsprocenten utan att påverka budgeten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 645	2 484	2 203
Bruttoinkomster	164	50	–
Nettoutgifter	2 481	2 434	2 203
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	408		
— överförs till följande år	315		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar			9
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-222
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)			-18
Sammanlagt			-231
2025 budget			2 203 000
2024 budget			2 434 000
2023 bokslut			2 388 000

(21.) *Utveckling av inrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring, slopande av momentet (Ytterligare åtgärder 2024)			-241
Tryggande av Skyddspolisens verksamhet (överföring till moment 26.10.02)			-1 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)			-191
Sammanlagt			-1 432
2024 budget			1 432 000
2023 bokslut			1 342 000

23. *CBRN-lagerhållning av medicinsk utrustning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 29 294 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning, lagerhållning, förvaltning, bortskaffande samt logistik när det gäller vårdförnödenheter och andra vårdtillbehör, strålningsmätare för mätningar på personer och livsmedel, stödutrustning samt andra behövliga anordningar och annan behövlig utrustning

2) anskaffning, lagerhållning, förvaltning och bortskaffande av läkemedelspreparat

3) till övningar, utbildningar, anvisningar och evenemang som genomförs inom projektet och till utveckling och upprätthållande av beredskapen

4) till uppgifter som föranleds av genomförandet av projektet och till avlönande av personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst 11 årsverken för dessa uppgifter 2025 samt till andra konsumtionsutgifter som föranleds av genomförandet av projektet

5) till överföring av anslag som motsvarar utgifterna för genomförandet av projektet, varav ca 16 222 000 euro till Institutet för hälsa och välfärd, ca 236 000 euro till social- och hälsovårdsministeriet och ca 174 000 euro till Strålsäkerhetscentralen

6) för verksamhet och anskaffningar som angetts i ansökan om rescEU medical/CBRN-lagerhållningsprojektet

7) till ersättning av kostnaderna för projektet till Försörjningsberedskapscentralen.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Europeiska kommissionen har godkänt Finlands rescEU medical/CBRN-lagerhållningsprojekt på unionsnivå, som hör till EU:s civilskyddsmekanism, för beredskap inför gränsöverskridande hot mot hälsan och CBRN-hot.

Kommissionen finansierar, med undantag för mervärdesskatteutgifter, 80 % av projektets kostnader under projektets gång och 20 % efter den godkända slutrapporten.

Förklaring: Finland har under ledning av inrikesministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Försörjningsberedskapscentralen och Strålsäkerhetscentralen ingått ett avtal som gäller utveckling och upprätthållande av rescEU Medical/CBRN-kapacitet och lagerhållningskapacitet på unionsnivå inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism. Finlands rescEU-kapacitet effektiviserar hela Europeiska unionens strategiska beredskap och beredskap att reagera på medicinska hot och CBRN-hot, särskilt i Nordeuropa och Östersjöområdet. Den huvudsakliga uppgiften för Medical/CBRN-lagerhållningskapaciteten är att skapa beredskap för gränsöverskridande hot mot hälsan, pandemier och antimikrobiell resistens samt vård av traumapatienter i samband med krissituationer och storolyckor. De produkter som lagras är medicinska material och läkemedelspreparat. Dessutom anskaffas strålningsmätare för mätningar på personer och livsmedel.

De totala kostnaderna för projektet uppgår till 63 miljoner euro och projektet planeras pågå 1.1.2024—30.9.2026. Finlands strategiska mål är att fortsätta upprätthålla den kapacitet som skapas också efter denna period, om kommissionens anslagshelheter under kommande perioder möjliggör detta. Startberedskapen för den kapacitet som skapas är 12 timmar från det att biståndserbjudandet antagits. Enligt planerna ska de första delarna av kapaciteten vara i larmberedskap i början av 2025.

Projektets inkomster har budgeterats under moment 12.26.98.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Inrikesministeriet	782
Institutet för hälsa och välfärd	16 222
Social- och hälsovårdsministeriet	236

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Strålsäkerhetscentralen	174
Försörjningsberedskapscentralen	11 880
Sammanlagt	29 294

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	4 201
Sammanlagt	4 201

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	29 294 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	25 093 000

25. Bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ordnande av bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, upprätthållande av bekämpningsberedskapen på fartyg, anskaffning av bekämpningsmateriel, inklusive utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning som fungerar i isförhållanden och annan utrustning för oljebekämpning till havs, samt vidtagande av bekämpningsåtgärder och utredningar som direkt anknyter till bekämpningen av miljöskador

2) till utgifter som föranleds av internationellt samarbete vid bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och rättegångar, hyror för oljebekämpningsförråd samt till andra kostnader för lagring av materiel och arvoden till dem som deltar i bekämpningsarbeten

3) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för utrednings- och utvecklingsprojekt som gäller bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsmateriel budgeteras på basis av förbindelser.

Under momentet får som intäkter från överföringsekonomin nettobudgeteras ersättningar ur fonder och från dem som orsakat skadorna.

2025 budget	5 500 000
2024 budget	5 500 000
2023 bokslut	5 500 000

26. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen under programperioden 2021—2027 (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 25 617 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till genomförande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd till gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (Europaparlamentets och rådets förordningar) under Europeiska unionens programperiod 2021—2027
- 2) till betalning av tekniskt bistånd som behövs för genomförande av ovannämnda fonder och av löneutgifter för personal till dessa uppgifter, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst 20 årsverken samt för betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för genomförandet av fonderna
- 3) till betalning av mervärdesskatteutgiftsandelar som ingår i projekten och åtgärderna när Europeiska unionens förordningar tillåter det och i enlighet med nationella författningar
- 4) till betalning av överföringsutgifter som projektfinansiering till aktörer utanför statsfinanserna
- 5) till betalning av Finlands förpliktelser enligt programmet och till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringsandelen
- 6) till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103—104 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 som gäller finansiella regler för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik och Fonden för inre säkerhet (den allmänna förordningen) och av Finlands åtaganden som dessa föranleder under Europeiska unionens programperiod 2021—2027 samt för betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt, förutsatt att dessa inte kan hänföras till den nationella finansieringen
- 7) till förflytnings- och konsumtionsutgifter som föranleds av förfarandet för vidarebosättning, humanitärt mottagande och placering i kommunerna när det gäller flyktingar samt till löneutgifter för personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst 13 årsverken för vilka det har reserverats 5 600 000 euro inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och 2 400 000 euro för Migrationsverket. Arbets- och näringsministeriet kan bevilja anslaget vidare i form av understöd. I fråga om arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde budgeteras överföringsutgifterna enligt principen om betalningsbeslut
- 8) till åtgärder i anslutning till beredningen av fonderna för inrikes frågor under Europeiska unionens programperiod 2028—2035
- 9) för kostnader som har uppstått innan understödsbeslutet fattats, om kostnaderna har uppstått den 1 januari 2021 eller därefter och den ansökan som avser kostnaderna i fråga har blivit anhängig senast den 30 juni 2022.

Överföringsutgifterna budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De EU-rättsakter som gäller EU:s fonder inom området för inrikes frågor trädde i kraft sommaren 2021. En nationell lag om förvaltningen av fonderna (1125/2021) trädde i kraft den 16 december 2021.

Medlemsstaternas skyldigheter i anslutning till fonderna fastställs i den allmänna förordningen om förvaltningen av fonderna ((EU) 2021/1060). Inrikesministeriet ansvarar för den nationella beredningen och verkställigheten av fonderna och är utsedd förvaltningsmyndighet för fonderna.

För genomförande av projekt och åtgärder som finansieras med medel ur fonderna ska det i regel finnas nationell finansiering för att verkställa dem. Den nationella finansieringen finns under ämbetsverkens omkostnadsmoment, om inte något annat särskilt anslag har anvisats i budgeten.

Tekniskt bistånd används i regel för löneutgifter och konsumtionsutgifter som föranleds de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna. Enligt den allmänna förordningen är den procentuella andel för ett fondprogram som ersätts som tekniskt bistånd 6 procent för varje fond inom området för inrikes frågor.

Inkomsterna från kommissionen har budgeterats under moment 12.26.98. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2021—2027 kommer att balansera mot slutet av programmen.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 23 568 000 euro och överföringsutgifternas andel 2 049 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	15 904
Sammanlagt	15 904

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	25 617 000
2024 II tilläggsb.	14 484 000
2024 budget	9 713 000
2023 bokslut	42 828 000

27. CBRN-lagerhållning inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 42 636 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning, lagerhållning, förvaltning och logistik när det gäller personlig skyddsutrustning, mätinstrument och stödutrustning samt andra behövliga anordningar och annan behövlig utrustning

2) anskaffning, lagerhållning och förvaltning av läkemedel och vacciner

3) till övningar som genomförs inom projektet och till utveckling och upprätthållande av beredskapen

4) till uppgifter som föranleds av genomförandet av projektet och till avlönande av personal, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, motsvarande högst 11 årsverken för dessa uppgifter 2025 samt till andra konsumtionsutgifter som föranleds av genomförandet av projektet

5) till överföring av anslag som motsvarar utgifterna för genomförandet av projektet, varav ca 25 721 000 euro till Institutet för hälsa och välfärd, ca 149 000 euro till social- och hälsovårdsministeriet och ca 104 000 euro till Strålsäkerhetscentralen

6) till ersättning av kostnaderna för projektet till Försörjningsberedskapscentralen.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Europeiska kommissionen har godkänt Finlands rescEU-lagerhållningsprojekt på unionsnivå med avseende på kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot (Chemical, Biological, Radiological, Nuclear), som hör till EU:s civilskyddsmekanism.

Kommissionen finansierar, med undantag för mervärdesskatteutgifter, 80 % av projektets kostnader under projektets gång och 20 % efter den godkända slutrapporten.

Förklaring: Finland har under ledning av inrikesministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd, Försörjningsberedskapscentralen och Strålsäkerhetscentralen ingått ett avtal som gäller utveckling och upprätthållande av rescEU-CBRN-kapacitet och lagerhållningskapacitet på unionsnivå inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism. Finlands rescEU-kapacitet effektiviserar hela Europeiska unionens strategiska beredskap och beredskap att reagera på CBRN-hot, särskilt i Nordeuropa och Östersjöområdet. Den huvudsakliga uppgiften för CBRN-lagerhållningen är att tillhandahålla motåtgärder på CBRN-området (skyddsutrustning och medicinska motgifter) som kan sättas in vid kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära incidenter. Helheten CBRN-lagerhållning omfattar skyddsutrustning, mätinstrument, stödutrustning samt läkemedel och vacciner på CBRN-området.

De totala kostnaderna för projektet uppgår till 242 miljoner euro och projektet planeras pågå 1.1.2023—30.9.2026. Finlands strategiska mål är att fortsätta att upprätthålla den kapacitet som skapas också efter denna period, om kommissionens anslagshelheter under kommande perioder möjliggör detta. Startberedskapen för den kapacitet som skapas är 12 timmar från det att biståndserbjödandet antagits. Enligt planerna ska de första delarna av kapaciteten vara i larmberedskap sommaren 2025.

Projektets inkomster har budgeterats under moment 12.26.98.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Inrikesministeriet	399
Institutet för hälsa och välfärd	25 721
Social- och hälsovårdsministeriet	149
Strålsäkerhetscentralen	104
Försörjningsberedskapscentralen	16 263
Sammanlagt	42 636

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-72 215
Sammanlagt	-72 215

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	42 636 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	114 851 000
2023 bokslut	59 845 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-61 400
Sammanlagt	-61 400

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	170 000 000
2024 budget	231 400 000
2023 bokslut	177 176 700

50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 780 000 euro.

Anslaget får användas

1) för beviljande av understöd till sjöräddningsverksamhet och för betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram samt för betalning av understöd till Helsingfors stad för räddningsutbildning

2) till betalning av investeringsunderstöd för stödjande av säkerhetsmyndigheternas räddnings- och skjutövningsverksamhet.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands Sjärräddningssällskap	238 000
Ålands Sjärräddningssällskap	12 000
Helsingfors stad, räddningsutbildning	2 500 000
Understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	30 000
Skyttecentret Ruutikankaan ampumaurheilukeskus	1 000 000
Sammanlagt	3 780 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finlands Sjärräddningssällskap (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-45
Helsingfors räddningsskola, svenskspråkig räddningsutbildning (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-50

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Helsingfors räddningsskola, svenskspråkig räddningsutbildning (överföring från moment 26.01.66)	50
Länsi-Suomen pelastusharjoitusalueäitiö (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-500
Skjutbanan i Hälvälä (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-300
Skjutbanan i Muukko (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-300
Skyttecentret Ruutikankaan ampumaurheilukeskus (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-300
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-50
Nivåförändring	1 500
Sammanlagt	5

2025 budget	3 780 000
2024 budget	3 775 000
2023 bokslut	990 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 910 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter, finansiella bidrag och motsvarande förpliktelser till internationella organisationer inom inrikesförvaltningen (Interpol, IOM, COSPAS-SARSAT¹⁾ och ICAO PKD²⁾) och till betalning av bidrag till FN som föranleds av stöd för det internationella genomförandet av konventionen om gränsöverskridande effekter av industriolyckor.

Förklaring: Inom det internationella polisiära samarbetet och utvecklandet av det ligger huvudvikten särskilt på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet. Uppmärksamhet ägnas också den utveckling som gäller polissektorn och som sker i närområdessamarbetet, FN och Europarådet samt i andra internationella organisationer.

Internationella migrationsorganisationen (IOM) är en mellanstatlig organisation som bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Interpol	420 000
IOM	400 000
COSPAS-SARSAT	50 000
ICAO PKD	30 000
FN:s industriolyckor	10 000
Sammanlagt	910 000

¹⁾ COSPAS-SARSAT = ett globalt lokaliserings- och räddningssystem som utnyttjar satellitbaserad positionering på land, till havs och i luften

²⁾ ICAO PKD = Internationella civila luftfartsorganisationens elektroniska certifikatbank

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Helsingfors räddningsskola, svenskspråkig räddningsutbildning (överföring till moment 26.01.50)	-50
Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (överföring till moment 26.40.01)	-90
Nivåförändring	50
Sammanlagt	-90

2025 budget	910 000
2024 budget	1 000 000
2023 bokslut	824 319

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisens uppgift är att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet, förebygga, avslöja och reda ut brott och sörja för att de blir föremål för åtalssprövning. I syfte att upprätthålla säkerheten samarbetar polisen med övriga myndigheter och sammanslutningar och invånare och sköter det internationella samarbete som deras uppgifter omfattar. Polisen ska dessutom sköta uppgifter i samband med tillståndsförvaltningen och andra uppgifter som föreskrivs i lag samt inom ramen för sina uppgifter ge var och en den hjälp som han eller hon behöver.

Skyddspolisen har till uppgift att inhämta information för att skydda den nationella säkerheten. Den ska också upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förehavanden och brott som kan hota statskicket och samhällsordningen eller rikets inre eller yttre säkerhet. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att förutse, upptäcka och förhindra verksamhet som hotar samhällets säkerhet.

Nyckeltal för polisväsendet

Nyckeltal/indikator	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Antal strafflagsbrott, högst	513 448	522 326	500 000
Störningsindex ¹⁾ , högst	138,2	99,2	130,0
Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet, medeltal, minst, på skalan 1—4 ²⁾	–	3,4	–

Nyckeltal för polisväsendet

Nyckeltal/indikator	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Undersökningen Luottamus & Maine (Förtroende & Anseende) inom skyddspolis, % ³⁾	3,4	3,5	3,5

¹⁾ Störningsindexet är ett tal för det viktade sammanlagda antalet av vissa brott och uppdrag som gäller liv och hälsa samt egendom som anmälts till polisen. Dessa brott och uppgifter uppgår till ca 40. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju högre värdet är, desto fler störningar i förhållande till invånarantalet. Riksomfattande värde 2014 = 100.

²⁾ Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "I vilken utsträckning litar ni på följande myndigheters verksamhet?", 1 = väldigt lite, 2 = ganska lite, 3 = ganska mycket, 4 = väldigt mycket.
Källa: Polisbarometern. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

³⁾ Källa: T-Media/undersökningen Luottamus & Maine (Förtroende & Anseende)

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 975 112 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar till Ålands landskapsregering enligt 2 § 1 mom. i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (56/2020).

Förklaring: Polisens närvaro tryggas i hela landet. Övervaknings- och larmtjänsterna är lika i likartade områden. Tillgången till polisens brådskande larmtjänster bibehålls på en god nivå. I verksamheten betonas aktionsberedskapen och beredskapen i en föränderlig omvärld. Åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa och trygga återsändandet är trovärdiga och effektiva. Polisen sörjer för utvecklandet av det internationella polissamarbetet.

Polisen är den ledande förundersökningsmyndigheten. Brottsbekämpningen stärks kunskapsbaserat och oberoende av brottstyp i syfte att öka medborgarnas säkerhet. De brott och hot som är mest skadliga för samhället och individen avvärjs. Våld, organiserad brottslighet samt ungdoms- och gängbrottslighet bekämpas och förebyggs systematiskt med hjälp av ett brett urval av metoder. Dessutom säkerställs en enhetlig förbehandlingsverksamhet när det gäller brott och en effektiv utredning av vardagsbrott. Bekämpningen av ekonomiska brott stärks.

Polisens trafiksäkerhetsarbete bidrar till att minska antalet dödsfall och allvarligt skadade i trafiken, förebygga dem och till säkerheten inom alla trafikformer.

En särskild målgrupp för polisens förebyggande verksamhet är unga. Denna verksamhet sker i samarbete med bl.a. skolor.

Polisens tillståndsförvaltning utvecklas i syfte att effektivisera tillståndstjänsterna. Tillståndsförvaltningen påverkar för sin del den allmänna ordningen och säkerheten samt brottsligheten genom administrativt beslutsfattande och övervakning. Tjänster tillhandahålls huvudsakligen i form av e-tjänster, på så sätt att även behovet av tjänster hos grupper med särskilda behov tillgodoses.

Polisens kapacitet stärks genom att polisens resurser för den operativa verksamheten ökas. Polisens personalstruktur, personalens kompetens och utbildning är på den nivå som uppgifterna och verksamhetsmiljön förutsätter. Polisens personal- och kompetensbehov tillgodoses genom utbildning på båda nationalspråken.

Polisens verksamhetsförutsättningar och kapacitet på lång sikt förbättras genom digitalisering av tjänsterna, kostnadseffektiv IKT-prestanda och ändamålsenliga lokallösningar.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för polisens verksamhet:

— Tillgången till och kvaliteten på polisens tjänster förbättras genom att servicenivån förenhetligas på riksomfattande nivå.

— Polisen har beredskap och identifierar på förhand och hanterar olika säkerhetshot med rätt kapacitet i alla lägen.

— Våldet, den organiserade brottsligheten samt ungdoms- och gängbrottsligheten minskar genom mångsidig användning av polisens metoder för brottsbekämpning och genom samarbete mellan flera myndigheter.

— Antalet dödsfall i trafiken halveras fram till 2030 och antalet allvarligt skadade i trafiken minskar genom polisens trafiksäkerhetsarbete.

— Bekämpningen av olaglig inresa, ett snabbt verkställande av återsändanden samt samarbetet och utbytet av information med Migrationsverket och andra myndigheter effektiviseras.

— Produktiviteten har förbättrats genom ökad kunskapsbaserad ledning och digitalisering samt genom utveckling av den långsiktiga planeringen.

— Polisens personalstruktur och utbildning motsvarar verksamhetsmiljön och de operativa behoven.

Fördelning av omkostnaderna (mn euro)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning	andel (%)
Personalkostnader	675	690	703	68
Utgifter för lokaler	93	105	112	11
IKT-utgifter	97	109	109	10
Övriga utgifter	114	126	116	11
Inkomster	-81	-76	-64	–
Sammanlagt¹⁾	898	954	976	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också andelen överförda anslag. Förutom till följd av de nya skyldigheterna och prioriteringarna ökar personalutgifterna i huvudsak till följd av lönejusteringar och andra mindre poster enligt statens avtalsuppgörelse. Lokalkostnaderna stiger till följd av den allmänna kostnadsnivån och hyresnivån samt användningen av polisens befolkningslokaler och andra tillfälliga lösningar. Ökningen av IKT-kostnaderna beror bl.a. på de nya system som tas i bruk samt på underhållet av befintliga och föråldrade system. Dessutom ökar kostnaderna inom polisens övriga avtalsförpliktelser, bl.a. köp av tjänster.

Övervaknings- och larmverksamhet

	2023 utfall	2024 uppskattning ¹⁾	2025 mål
Produktivitet			
Larmverksamhetens produktivitet (A-, B- och C-uppdrag/årsverke)	435	450	443
Resurshushållning			
Kostnader för övervakning, 1 000 euro	138 610	149 000	159 000
Kostnader för larmverksamhet	252 185	267 000	281 000
Resurshushållning (kostnader för larmverksamhet/A-, B- och C-uppdrag)	261	267	281
Serviceförmåga och kvalitet²⁾			
Aktionsberedskapstid för uppdrag i kategori A, min.	9,6	9,7	9,8
Serviceberedskapstid för uppdrag i kategori B	17,1	17,2	under 18
Prestationer			
Antal uppdrag sammanlagt (A, B och C)	965 794	992 966	1 000 000
— varav uppdrag på polisens eget initiativ, %	47,2	48,3	49,0
Klientmöten inom ankarverksamheten, antal	6 355	7 600	7 800

¹⁾ I fråga om nyckeltalen för verksamheten baserar sig uppskattningen för 2024 på utfallet i början av året. Nyckeltalen för resurshushållning och produktivitet är inte jämförbara med utfallet 2023 eftersom praxis för registrering av arbetstiden har ändrats hos polisen.

²⁾ Det totala antalet uppdrag är en indikator som följs, för vilken det inte ställs något mål utan en uppskattning för 2025.

Trafiksäkerhet

	2023 utfall	2024 uppskattning ¹⁾	2025 mål
Produktivitet			
Trafikövervakningens produktivitet, exkl. den automatiska övervakningen, trafikbrott/årsverken ²⁾	305	310	–
Resurshushållning			
Arbetstid som använts för trafikövervakning, årsverken ³⁾	413,1	492,0	495,0
— varav arbetstid som använts för övervakning av tung trafik, (timmar/1 640 årsverken)	46,4	52,0	54,0
Kalkylerade kostnader för trafiksäkerheten (1 000 euro)	–	57 000	59 000
Serviceförmåga och kvalitet			
Trafikövervakningsindex ⁴⁾	99,6	94,2	94,3
Trafikbrottsindex ⁵⁾	86,8	87,9	87,8

Trafiksäkerhet

	2023 utfall	2024 uppskattning ¹⁾	2025 mål
Prestationer⁶⁾			
Trafikolyckor som lett till personskada, högst (st.)	2 923	2 877	2 840
Trafikolyckor med dödlig utgång, högst (st.)	172	147	160

¹⁾ I fråga om nyckeltalen för verksamheten baserar sig uppskattningen för 2024 på utfallet i början av året. Nyckeltalen för resurshushållning och produktivitet är inte jämförbara med utfallet 2023 eftersom praxis för registrering av arbetstiden har ändrats hos polisen.

²⁾ Trafikövervakningens produktivitet, exkl. automatisk övervakning, beräknas enligt följande: Trafikprestationer = antalet anmälda brott. Årsverken = genomförda timmar inom trafikövervakningen/1640 (exkl. automatisk övervakning).

³⁾ Timmar/1 640

⁴⁾ Trafikövervakningsindexet beräknas med hjälp av polisens trafikövervakningsuppdrag, prestationer och den tid polisen är bunden av ett uppdrag. År 2015 = 100. Ett högre värde för trafikövervakningsindexet innebär att det har förekommit mer övervakning i förhållande till invånarantalet.

⁵⁾ I trafikbrottsindexet räknas trafikbrott och trafikförseelser som polisen registrerat samt avgifter för trafikförseelser. År 2015 = 100. Ett högre värde för trafikbrottsindexet innebär att det har förekommit fler brott i förhållande till invånarantalet.

⁶⁾ Källa: Statistikcentralen 25.3.2024.

Brottsbekämpning

	2023 utfall	2024 uppskattning ¹⁾	2025 mål
Produktivitet			
Produktivitet (uppklarade strafflagsbrott/årsverke) ²⁾	82	70	över 70
Resurshushållning			
Kostnader för brottsbekämpning (1 000 euro)	468 199	494 000	510 000
Resurshushållning (kostnader/uppklarade strafflagsbrott, 1 000 euro)	1 399	1 429	1 672
Serviceförmåga och kvalitet			
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), minst (%)	55,8	56,8	48,0
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), medeltal (dygn)	249	274	170
Prestationer			
Uppklarade strafflagsbrott (antal)	334 600	345 730	320 000
Återtagande av vinningen av alla brott (netto), mn euro	38,8	24,3	38,0
Antal uppklarade brott som utförts av organiserade kriminella sammanslutningar (st.)	336	432	350
Antal uppklarade ekonomiska brott (st.)	2 059	1 950	2 150
Skyndsam förundersökning riktad mot person under 18 år (st.) ³⁾	22 274	22 601	22 000

¹⁾ I fråga om nyckeltalen för verksamheten baserar sig uppskattningen för 2024 på utfallet i början av året.

²⁾ År 2023 var produktivitetssiffran större än normalt på grund av några omfattande brottshelheter.

³⁾ Målsägande uttryckt i antalet fall, målsägande minderårig, brottsbenämningarna i 20, 21, 24, 25 och 31 kap. i strafflagen inräknade.

Avgiftsbelagd tillståndsförvaltning (tillståndstjänst)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Produktivitet			
Produktivitet (avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen/ avgiftsbelagda tillståndsårsverken)	3 832	3 622	3 015
Resurshushållning			
Tillståndsförvaltningens intäktsprognos/uppskattning (1 000 euro)	60 105	59 500	48 000
Kostnader för tillståndstjänster, (avgiftsbelagda) 1 000 euro	60 105	59 500	48 000
Resurshållning (kostnader/avgiftsbelagda ärenden som behandlats av polisen), euro	39	44	48
Serviceförmåga och kvalitet			
Utnyttjandegraden av e-tjänster (%)	76,7	80,0	80,0
Beläggningsgraden av tidsbokning (antal tidsbokningar/antal kundbesök), %	43,7	50,0	över 50,0
Prestationer			
Avgiftsbelagda tillståndsärenden som behandlats av polisen sammanlagt (st.)	1 344 900	1 340 000	998 000

Mänskliga resurser

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Årsverken ¹⁾	10 423	10 452	10 521
— varav antalet poliser, årsv. ²⁾	7 594	7 698	7 754
Operativa personalresurser, årsv. ³⁾	8 179	8 344	8 400
— varav polismän, årsverken	7 089	7 219	7 275
Prestationer			
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal studerande som inlett studierna (nybörjarplatser)	400	500	500
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal utexaminerade	323	310	240
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	12,5	11,4	10,4
Arbetsstillfredsställelseindex	—	—	—

¹⁾ Källa PolStat, alla moment. I utfallet för 2023 alla moment (inkl. avlönade med sysselsättningsmedel, 40 årsverken). I uppskattningen för 2024 har också beaktats de som anställts med sysselsättningsmedel, motsvarande 40 årsverken. I uppskattningen för 2025 ingår dessa inte längre.

²⁾ Med polisårsverke avses tjänstemän i polismanstjänster (15 § i polisförvaltningslagen och 1 § i statsrådets förordning om polisen) oberoende av om personen arbetar i polisens operativa uppgifter enligt regeringsprogrammet eller i andra uppgifter, tex. vid Polisstyrelsen, Polisyrkeshögskolan, polisens tillståndsförvaltning eller i administrativa uppgifter.

³⁾ Stärkandet av polisens operativa verksamhet följs upp i form av utvecklingen av årsverken för övervaknings- och larmverksamheten (inkl. bevakning), trafiksäkerheten och brottsbekämpningen (polismän och övrig personal). I uppföljningen ingår inte t.ex. ämbetsverkets ledningsuppgifter, polisens (YH) praktikanter, tillståndsförvaltningen, Polisstyrelsen eller Polisyrkeshögskolan.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	979 815	1 018 928	1 039 046
Bruttoinkomster	81 128	72 492	63 934
Nettoutgifter	898 687	946 436	975 112
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	38 543		
— överförs till följande år	27 777		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	68 716	62 581	55 581
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	60 278	62 581	55 581
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	8 438	—	—
Kostnadsmotsvarighet, %	114	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av ungdoms- och gängbrottslighet	5 000
Bibehållande av verksamhetsnivån på 2022 års nivå (inkl. hyreseffekterna i Uleåborg och Tammerfors)	2 000
Det nationella införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	221
Finansiering som behövs för regeringens propositioner (lagändringar) och genomförande av regeringsprogrammet	-292
Förebyggande av grå ekonomi	3 500
Genomförande av polisens IKT-moderniseringsprogram (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-3 800
Genomförande av polisens IKT-moderniseringsprogram (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	1 700
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet	2 000
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring till moment 25.01.01)	-270
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring till moment 25.01.50)	-700
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring till moment 26.01.01)	-280
Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring till moment 29.01.01)	-100
Höjningar av hyrorna för polisens lokaler (lokalprojekt som finns på Senatsfastigheters lista)	597
Interoperability inom polisen	-800

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för ibruktagande av Virve 2	5 336
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	98
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-31
Polisens icke-behovsprövade IKT-utgifter	2 000
RD: Skolpolis (Nyland, Egentliga Tavastland, Norra Österbotten)	-200
Skolpolisverksamheten	2 000
Slopande av medlingen i fall av våld i nära relationer	589
Stegvis ökning av polisens resurser till 8 000 poliser fram till slutet av valperioden (regeringsprogr. 2023)	17 500
Stärkande av den svenskspråkiga polisutbildningen (1 årsverke)	-58
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	-807
Lönejusteringar	2 382
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 499
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-6 410
Sammanlagt	28 676
2025 budget	975 112 000
2024 II tilläggsb.	468 000
2024 budget	946 436 000
2023 bokslut	887 921 000

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 64 829 000 euro.

Förklaring: Skyddspolisen är en säkerhets- och underrättelsetjänst som avvärjer hot mot Finlands nationella säkerhet och producerar information för att förebygga hot. Skyddspolisen har till uppgift att inhämta information för att skydda den nationella säkerheten och på förhand upptäcka, förhindra och avslöja verksamhet, förehavanden och brott som kan hota stats- och samhällsordningen. Skyddspolisen producerar också alla säkerhetsutredningar i Finland med undantag för försvarsförvaltningens säkerhetsutredningar. Den information som skyddspolisen inhämtar är en väsentlig del av bekämpningen av hot mot den nationella säkerheten och det utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsfattandet. Skyddspolisens informationsinhämtning och rapportering styrs av de prioriteringar för civil underrättelseinhämtning som inrikesministeriet fastställt. Dessa samordnas med den militära underrättelseinhämtningen för att undvika överlappningar.

Den säkerhetspolitiska miljön har fortsatt att utvecklas i en alltmer oförutsägbar riktning. Det här understryker betydelsen av analyserad information som inhämtats genom underrättelseinhämtning vid statsledningens utrikes- och säkerhetspolitiska beslutsfattande. Natomedlemskapet har ökat Skyddspolisens internationella samarbete i synnerhet inom kommittén för civil underrättelseverksamhet, men ökar också ansvaret vid exempelvis sakkunniguppdrag som gäller säkerheten i lokaler. Natomedlemskapet förutsätter fortfarande satsningar på anskaffning, uppbyggnad och underhåll av informationssystem samt på informationshantering.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Skyddspolisens verksamhet:

- Skyddspolisens producerar proaktiv underrättelseinformation som stöd för beslutsfattandet.
- Hot mot den nationella säkerheten avvärjs.
- Skyddspolisens verksamhet är effektiv och proaktiv.
- Skyddspolisens deltar aktivt i den offentliga diskussionen om den nationella säkerheten och skyddspolisens synpunkter inverkar på beslutsfattandet.
- Den civila underrättelseinhämtningen är rätt riktad.
- Samverkan med nationella partner har stärkts.
- Det internationella samarbetet styrs av behov som gäller informationsinhämtning. Skyddspolisens närvaro utomlands har stärkts. Närvaron bedöms systematiskt och för bedömningen finns klara rutiner.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Personalkostnader	64	50	46
Utgifter för lokaler	10	7	23
IKT-utgifter	15	32	21
Övriga utgifter	11	11	9
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Nyckeltal för verksamheten

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Prestationer			
Skriftliga rapporter	111	120	120
Muntlig bakgrundsinformation	277	280	280
Säkerhetsutredningar, st. ¹⁾	97 029	109 400	110 500
— Begränsade	35 289	39 200	39 900
— Normala	40 653	47 900	47 300
— Omfattande	406	600	500
— Tillfogade	20 681	21 700	22 800
Utlåtanden i ärenden som gäller medborgarskap	94	100	100
Utlåtanden i ärenden som gäller uppehållstillstånd och arbetstillstånd	422	500	500
Utlåtanden om viseringsansökningar	649	500	500
Utlåtanden om asyl	3	3	3
Mänskliga resurser			
Årsverken	553	578	500
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	8,2	8,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex	–	3,7	–

¹⁾ Det totala antalet prestationer i fråga om säkerhetsutredningar omfattar både avgiftsbelagda och avgiftsfria prestationer.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	62 536	79 635	78 147
Bruttoinkomster	10 738	12 883	13 318
Nettoutgifter	51 798	66 752	64 829
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 694		
— överförts till följande år	3 786		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 831	10 148	10 700
— övriga intäkter	315	330	300
Intäkter sammanlagt	9 146	10 478	11 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	6 635	7 855	8 300
— andel av samkostnaderna	2 712	2 623	2 700
Kostnader sammanlagt	9 347	10 478	11 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-201	—	—
Kostnadsmotsvarighet, %	98	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av skyddspolisens funktionsförmåga (överföring från moment 26.01.21)	1 000
Utgifter för det nya lokalprojektet (UTS)	-2 400
Ändring av Valtoris fakturering	1
Lönejusteringar	131
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-655
Sammanlagt	-1 923

2025 budget	64 829 000
2024 I tilläggsb.	2 000 000
2024 budget	66 752 000
2023 bokslut	46 890 000

20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 583 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för transporter föranledda av avlägsnande av personer ur landet
- 2) till utgifter för tolknings- och översättningstjänster för asylsökande och dem som ska avlägsnas ur landet
- 3) till utgifter för transporter i samband med hämtning av förbrytare som överläts till Finland
- 4) till utgifter för identifiering av personer som ska avlägsnas ur landet och anskaffning av nödvändiga resedokument
- 5) till ett belopp av högst 425 000 euro till ersättning av utgifter för utbildning, resor och inkvartering till följd av användningen av en beredskapsgrupp för mottagande av asylsökande och en nationell beredskapsgrupp för genomförande av tillbakasändning
- 6) till EU-finansierade projekt som stöder verksamheten i anslutning till avlägsnande ur landet och utvecklandet av den
- 7) till löneutgifter för personal motsvarande högst fyra årsverken för utvecklingsprojekt för avlägsnande ur landet som finansieras ur EU:s fonder inom området för inrikes frågor år 2024.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Transporter för avlägsnande ur landet	2 558 000
Tolknings- och översättningstjänster	1 050 000
Transporter i samband med hämtning	250 000
Utredning av identitet	300 000
Användning av beredskapsgrupp	425 000
Sammanlagt	4 583 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (överföring till moment 26.40.01)	-85
Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 000
Sammanlagt	-2 085

2025 budget	4 583 000
2024 budget	6 668 000
2023 bokslut	7 668 000

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet är verksamt inom såväl den inre som den yttre säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är en del av den europeiska gräns- och kustbevakningen och en del av Finlands försvarssystem. Gränsbevakningsväsendet är verksamt på land, till havs och i luften även i svåra förhållanden.

Gränssäkerhet

Finlands övervakning av de yttre gränserna är effektiv och trovärdig. Gränsbevakningsväsendet stärker Finlands säkerhet och avvärrer säkerhetshot mot Finland och Europa vid de yttre gränserna, inklusive instrumentaliserad olaglig inresa. Gränstrafiken är säker och smidig. Brottsbekämpningen är effektiv. Gränsbevakningsväsendet ökar människornas säkerhet i gränsområdet och skärgården.

Sjösäkerhet

Finlands sjöräddningssystem är tillförlitligt. Gränsbevakningsväsendets lednings- och aktionsberedskap för marina flertypsolyckor är omedelbar. Gränsbevakningsväsendet främjar skyddet av den marina miljön.

Territoriell integritet och militärt försvar

Gränsbevakningsväsendet har god funktionsförmåga för att trygga samhället i alla störningar och undantagsförhållanden. Gränsbevakningsväsendet har god beredskap för att trygga den territoriella integriteten och försvara riket.

Gränsbevakningsväsendets effektmål

Nyckeltal/indikator	2023	2024	2025
	utfall	uppskattning	mål
Samhälleliga verkningar (ind.)	95,4	90,9	97,8
Effekter (ind.)	97,7	99,4	101,5
— Gränssäkerhet (1—5)	4,1	4,2	4,3
— Sjösäkerhet (1—5)	4,0	4,1	4,1
— Territoriell integritet och militärt försvar (1—5)	3,9	3,7	3,7
Kostnadseffektivitet (ind.)	90,0	70,9	89,0

Gränsbevakningsväsendets genomslagskraft beräknas utifrån nyckeltalen för effekt och kostnadseffektivitet. Genomslagskraften beskriver hurdana förändringar Gränsbevakningsväsendets verksamhet åstadkommer för samhället eller dess medlemmar när det gäller omständigheter och tillstånd, men även för andra än finländare som korsar gränsen. Effekten följs upp med hjälp av flera kvalitativa indikatorer. Kostnadseffektiviteten är en indikator för hur effektivt effekten har uppnåtts och den beräknas utifrån omkostnaderna och de faktiska prestationerna. De detaljerade nyckeltalen ingår i Gränsbevakningsväsendets resultatplan och verksamhets- och ekonomiplan.

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 312 656 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)
- 2) till inrikesministeriets gränsbevakningsavdelnings utgifter.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas Gränsbevakningsväsendets personalkostnader och övriga omkostnader som föranleds av lagstadgad verksamhet. Övriga omkostnader fördelas på utgifter för lokaler, IKT-utgifter, utgifter för transportmedel och övriga utgifter. Gräns-

bevakningsväsendets investeringar eller anskaffningar av tunga fordon av investeringskaraktär, ombyggnader av engångsnatur och underhåll betalas med anslag under moment 26.20.70.

Av anslaget under momentet betalas utgifterna för inrikesministeriets gränsbevakningsavdelning (uppskattningsvis ca 1,3 miljoner euro och 10 årsverken). Av anslaget används uppskattningsvis 0,3 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Gränsbevakningsväsendets verksamhet:

— Finlands gränsövervakning är trovärdig. Olovliga gränsövergångar, gränsöverskridande brottslighet och annan olaglig verksamhet avslöjas och minskas och personer som korsar gränsen olovligen grips. Gränsincidenter förebyggs och förhindras genom effektiv gränsövervakning och ett övervakningssystem som stöder den.

— Gränsbevakningsväsendets beredskap och prestationsförmåga motsvarar uppgifterna och omvärldens krav. Man förbereder sig målmedvetet på att bekämpa instrumentaliserad olaglig inresa och annan hybridpåverkan vid östgränsen och till havs.

— Gränsbevakningsväsendets funktionsförmåga och befogenheter stärks för att garantera säkerheten vid östgränsen, i Östersjön och i glesbygden.

— Gränsbevakningsväsendets verksamhet och synlighet ökar säkerheten och tillgången till säkerhetstjänster är god.

— Lagstiftningen, inklusive befogenheterna, uppdateras så att de motsvarar behoven för gräns-säkerheten.

— Omedelbar effektiv hjälp anvisas vid nödsituationer inom sjöräddningstjänsten och vid miljöskador.

— För att bemöta säkerhetsmiljön utvecklas Gränsbevakningsväsendets militära kapacitet och den interoperabilitet som alliansen förutsätter i nära samarbete med Försvarmakten.

Tjänsterna och produktiviteten har förbättrats genom ökad kunskapsbaserad ledning och digitalisering.

Fördelning av omkostnaderna (%)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Personalkostnader	60	51	60
Utgifter för lokaler	13	14	14
IKT-utgifter	10	12	13
Utgifter för transportmedel (utgifter för fartyg, luftfartyg och andra transportmedel)	9	10	7
Övriga utgifter (övriga verksamhetskostnader och utbildning)	8	13	6
Sammanlagt	100	100	100

Gränssäkerhet

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Gränssäkerhet (1—5)	4,1	4,2	4,3
Kontaktpersoner och internationella operationer			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,6	4,7	4,7
Samarbete med grannländernas myndigheter			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,9	3,7	3,7
Gränsövervakning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,1	4,2	4,3

Sjösäkerhet

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Sjösäkerhet (1—5)	4,0	4,1	4,1
Sjöräddning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,2	4,5	4,5
Skydd av den marina miljön			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,5	3,5	3,5

Territoriell integritet och militärt försvar

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Territoriell integritet och militärt försvar (1—5)	3,9	3,7	3,7
Upprätthållande av beredskap i störningssituationer och vid undantagsförhållanden			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,0	3,9	3,9
Gränsbevakningsväsendets trupproduktion och utbildning som gäller det militära försvaret			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,8	3,5	3,5

Mänskliga resurser

Gränsbevakningsväsendets personalstruktur och personalkompetens hålls på den nivå som uppgifterna kräver.

Mänskliga resurser

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Årsverken	2 921	2 995	2 979
Sjukfrånvaro (dagar/årsverke)	7,3	11,0	10,5
Arbetsklimat (1—5)	3,7	3,7	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	328 465	340 049	322 656
Bruttoinkomster	9 613	6 400	10 000
Nettoutgifter	318 852	333 649	312 656
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	55 445		
— överförs till följande år	48 623		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	5 003	4 000	5 004
— finansiering från EU	788	292	28
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	—	76	—
Intäkter sammanlagt	5 791	4 368	5 032
Totala kostnader för projekten	10 162	4 893	5 297
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-4 371	-525	-265
Självfinansieringsandel, %	43	11	5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffningar av materiel och ICT-kostnader	6 000
Beredskapspaket för ramären, tryggande av Gränsbevakningsväsendets funktionsförmåga	-29 600
EU-informationssystem (Interoperability)	-100
Europeiska gräns- och kustbevakningsbyråns permanenta styrka	990
Hyreseffekt av lokaler för spaningsplan	2 000
Hyreskostnader i Immola, Ivalo och Onttola	60
Satellitsystemet Galileo	-423
Tryggande av antalet gränsbevakare	1 095
Underhåll av stängslet vid östgränsen	500
Åbo flygplats, Gränsbevakningsväsendets stöd 24/7	560
Lönejusteringar	725
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-632
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-2 168
Sammanlagt	-20 993

2025 budget	312 656 000
2024 II tilläggsb.	3 543 000
2024 I tilläggsb.	12 174 000
2024 budget	333 649 000
2023 bokslut	312 030 000

70. Gränsbevakningsväsendets investeringar (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 120 750 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffningar för utrustning av ett utsjöbevakningsfartyg och för eventuella andra behövliga ändringar i fartygets funktion
- 2) till förnyande av snabba båtar som ingår i den lätta fartygsmaterielen och anskaffning av nödvändiga båtar samt utrustning och reservdelar till dem
- 3) till ombyggnad av engångsnatur samt underhåll av luft- och bevakningsfarkoster
- 4) till de utgifter i enlighet med upphandlingskontrakten som föranleds av index- och valutakursändringar
- 5) till kostnader för anskaffningar och tjänster som hänför sig till förnyandet av den tekniska övervakningen av land- och sjögränsen
- 6) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt utsjöbevakningsfartyg
- 7) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett nytt spaningsplan
- 8) till kostnader för anskaffningar och tjänster i anslutning till byggandet av ett stängsel vid östgränsen
- 9) till planerings-, anskaffnings- och utbildningskostnader som hänför sig till anskaffning av ett radiotekniskt övervakningssystem.

Under momentet får också som rättelser intäktsföras sådana avtalsviten eller andra, motsvarande ersättningar som föranleds av avtal.

Anslaget i fråga om de ändamål som anges i punkterna 5—9 får användas till avlönande av viss-tidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken årligen och till andra konsumtionsutgifter.

I fråga om konsumtionsutgifterna budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas Gränsbevakningsväsendets investeringar eller anskaffningar av investeringskaraktär av tunga fordon, ombyggnader av engångsnatur och underhåll.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av utsjöbevakningsfartyg	111 500
Ombyggnad och underhåll av luft- och bevakningsfarkoster som genomförs som engångsåtgärd	4 960

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av patrullbåtar och arbetsbåtar för utsjöbevakningsfartyg	2 480
Systemuppdateringar av patrullbåtar	1 810
Sammanlagt	120 750

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	210 000	72 129	282 129
Utgifter sammanlagt	210 000	72 129	282 129

Av anslaget beräknas cirka 119 950 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 800 000 euro för konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av utsjöbevakningsfartyg	111 500
Byggandet av stängsel vid östgränsen	-159 000
Modernisering av det tekniska övervakningssystemet för land- och sjögränserna	-12 000
Underhåll av tung fartygs- och luftfartygsmateriel och materiel för bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (överföring från moment 26.40.01)	1 250
Sammanlagt	-58 250

2025 budget	120 750 000
2024 II tilläggsb.	11 000 000
2024 I tilläggsb.	74 000 000
2024 budget	179 000 000
2023 bokslut	325 000 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets uppgift är att förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor. När en olycka är överhängande eller har inträffat ska människor räddas, viktiga funktioner tryggas och följderna av olyckan begränsas effektivt så att olägenheterna för människor, egendom och miljön blir så små som möjligt. Räddningsväsendet har beredskap att ge och ta emot internationellt bistånd. Räddningsväsendet kan också producera tjänster i anknypning till den prehospitla akutsjukvården i enlighet med vad välfärdsområdet beslutar om saken.

För räddningsväsendets uppgifter ansvarar inrikesministeriet, regionförvaltningsverken, räddningsväsendet i välfärdsområdena, Helsingfors stad och Räddningsinstitutet. Ur statsbudgeten, under inrikesministeriets huvudtitel, finansieras den riksomfattande ledningen, styrningen och utvecklingen av inrikesministeriets räddningsväsende och civila beredskap samt Räddningsinstitutets och Helsingfors räddningsskolas verksamhet. De tjänster som regionförvaltningsverken och

räddningsväsendet i välfärdsområdet ordnar finansieras med medel ur statsbudgeten, under finansministeriets huvudtitel.

Målet är att säkerställa att räddningsväsendets tjänster håller hög kvalitet i hela landet, inrätta gemensamma lednings- och lägescentraler inom räddningsmyndigheterna och vidta behövliga åtgärder för att avhjälpa bristen på räddningspersonal. Målet är att stärka befolkningsskyddet och kunnandet när det gäller den egna beredskapen i alla befolkningsgrupper. Kapaciteten hos räddningsväsendets internationella funktioner säkerställs. Räddningsväsendet är en uppskattad bransch med dragningskraft och hållkraft. Man sörjer genom god personalpolitik för personalens kunnande och kompetensutveckling, arbetshälsa och ork och likabehandling.

Nödcentralverkets uppgift är att producera nödcentralstjänster samt att stödja räddningsväsendets, polisväsendets och social- och hälsovårdsväsendets myndigheters verksamhet i anslutning till produktionen av nödcentralstjänster. Målet är att utveckla samarbetet mellan olika myndigheter och andra samarbetsparter så att nödsituationer kan förutses och hanteras på ett allt effektivare sätt.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 367 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller olycka enligt 107 § i räddningslagen (379/2011)
- 2) till betalning av ersättningar enligt 100 § 1 mom. i räddningslagen
- 3) till upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 97 § i räddningslagen
- 4) till främjande av standardiseringsverksamhet i anslutning till räddningsväsendet och till utgifter för deltagande i standardiseringsarbete
- 5) till ersättning till Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab för direkta kostnader för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg.

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: Räddningsväsendets förmåga att agera i alla förhållanden som en lokal, regional och riksomfattande interoperabel helhet förstärks. Ledningssystemet för räddningsverksamheten ska ha en förmåga att i alla säkerhetssituationer utan dröjsmål kunna påbörja en effektiv räddningsverksamhet och leda den, sammanställa en lägesbild, analysera, prognostisera, dra slutsatser och dela dem på riksomfattande och regional nivå oberoende av tidpunkt. Genom samarbete som välfärdsområdena planerat på förhand kan man samla räddningsväsendets resurser vid stora och områdesmässigt omfattande olyckor och störningar. Genom tillsyn och styrning av räddningsväsendet säkerställs att servicenivån inom räddningsväsendet motsvarar hoten och riskerna och servicen genomförs enhetligt, högklassigt och kostnadseffektivt både riksomfattande och regionalt.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Personalkostnader	12	15	50
IKT-utgifter	38	52	38
Övriga utgifter ²⁾	50	33	12
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper användningen av överförda anslag.

²⁾ Inkluderar sakkunnig- och forskningstjänster.

Förebyggande av olyckor

Målet är att minska antalet olyckor och följdverkningar av olyckor. Antalet bränder halveras före utgången av 2030. Målet med att främja brandsäkerheten i hemmen är att minska antalet dödsfall, personskador och materiella skador till följd av bränder. Målet är att stärka kunskapen om egen beredskap i alla befolkningsgrupper för att förebygga olyckor och minska följdverkningarna av olyckor.

Nyckeltal för verksamheten

Mål	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Antalet kontrolluppdrag som gäller brandlarmanläggningar som är kopplade till nödcentralen (st.), högst	17 430	17 000	16 800
Övervakningsuppgifter (planerade/faktiska) (%), minst ¹⁾	84	90	100
Antalet bränder i byggnader (st.), högst	4 921	5 000	4 500

¹⁾ Omfattar regelbunden övervakning enligt övervakningsplanen.

Räddningsväsendet och beredskapen

Systemet för räddningsväsendet säkerställer service som motsvarar riskerna och hoten och som är enhetliga och kostnadseffektiva. Räddningsväsendet har en omedelbar förmåga att agera planmässigt i alla säkerhetssituationer, och det ska vara en närservice på säkerhetsområdet även framöver.

Räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap gör det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter. Särskilt bedömningen av hot samt hur befolkningen varnas, planeringen av användningen av skyddsrum och evakuering av befolkningen och andra arrangemang har genomförts i samarbete med myndigheterna inom förvaltningsområdena och de övriga aktörerna. Genom samordning av räddningsväsendets myndigheter säkerställs det att arbetsfördelningen mellan aktörerna är klar.

Räddningsväsendet utreder och förenhetligar räddningsväsendets och den civila beredskapens prestationsförmåga och förmåga att svara på omvärldens och kundernas behov.

Räddningsväsendets internationella verksamhet anknyter till dess nationella strukturer och stöder en förstärkning av den civila beredskapen. Genom internationellt samarbete ökar man förutsätt-

ningarna att svara på omfattande hot som orsakas exempelvis av extrema väderförhållanden, samt på olika gränsöverskridande hot- och krissituationer. Inrikesministeriet strävar efter att fortsätta det aktiva biståndet till Ukraina och svara på begäranden om bistånd noggrant och strategiskt inriktat.

Nyckeltal för verksamheten

Mål	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Räddningsväsendets insatstid vid brådskande uppdrag (första enheten) (median) (m:ss), högst	07:26	07:25	07:25

Centralförvaltningens uppgifter inom regionförvaltningens gemensamma beredskap

Till centralförvaltningens uppgifter inom regionförvaltningens gemensamma beredskap hör centralförvaltningens funktioner för horisontell samordning, styrning av regionala aktörer, samordning och funktioner för den riksomfattande utvecklingen. Målet med den gemensamma beredskapen är att det råder samförstånd mellan myndigheter och andra aktörer inom den offentliga förvaltningen, organisationer och näringslivet i regionen i fråga om riskerna i regionen och att de har en gemensam uppfattning om olika aktörers roller och uppgifter samt förmåga att hantera störningar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 195	4 605	2 367
Bruttoinkomster	—	—	—
Nettoutgifter	3 195	4 605	2 367
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 166		
— överförs till följande år	4 017		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det nationella införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	-150
Ibrukttagande av Virve 2.0	108
Återbetalning av DigiFinland Oy:s kapital till inrikesministeriet	-2 000
Lönejusteringar	4
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-182
Produktivitetfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-18
Sammanlagt	-2 238
2025 budget	2 367 000
2024 budget	4 605 000
2023 bokslut	5 046 000

02. Nödcentralensverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 74 246 000 euro.

Förklaring: Nödcentralensverket producerar nödcentralstjänster för hela Finland med undantag av Åland. Nödcentralensverket har som uppgift att ta emot nödmeddelanden och andra motsvarande meddelanden som förutsätter omedelbara åtgärder av räddningsväsendet, polisen eller social- och hälsovårdsväsendet och att förmedla dem vidare till den berörda myndigheten eller samarbetspartnern.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Nödcentralensverkets verksamhet:

— Nödcentralerna svarar snabbt och förmedlar ändamålsenlig hjälp till hjälpbehövande utan dröjsmål.

— Nödcentralensverkets verksamhet och tjänster är tillförlitliga och ökar trygghetskänslan.

— Nödcentralensverksamheten har säkerställts under alla förhållanden.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Personalkostnader	57	47	54
Utgifter för lokaler	5	5	5
IKT-utgifter	32	32	34
Övriga utgifter	6	16	6
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Resultatmål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Nödcentralensverksamheten			
Nödcentralen tar snabbt emot nödsamtal			
Nödsamtal som tas emot inom 10 sekunder (% av nödsamtalen) ¹⁾	90	–	–
Nödsamtal som tas emot inom 30 sekunder (% av nödsamtalen)	99	95	95
De som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralensverkets tjänster			
I vilken mån de som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralernas tjänster (på skalan 1–5), minst	4,55		4,60
Nödcentralensdatasystemets funktionssäkerhet			
Nödcentralensdatasystemets funktionssäkerhet, nyttjandegrad (%)	99,9	100	100

¹⁾ Målet har slopats från och med resultatavtalet 2024.

Nödcentralverket

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Produktion			
Antal nödmeddelanden, st., varav	3 030 630	3 000 000	3 000 000
— nödsamtal som besvarats, st.	2 999 720	2 900 000	2 900 000
— antal förmedlade uppdrag, st.	1 501 100	1 600 000	1 600 000
Insatser			
Årsverken	607	615	620
— varav jourpersonal (jourhavande, ledande nödcentraloperatörer, skiftmästare och ledningscentraloperatörer)	468	475	480
Funktionell effektivitet			
Antal nödanmälningar/jourpersonal	6 670	6 700	6 700
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/invånare, högst	12,7	13,0	13,0
Kostnader för nödcentralverksamheten, euro/nödanmälan, högst	23,4	23,5	23,5
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Tillfredsställelse hos nödcentralverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5)	3,74	—	3,8
Mänskliga resurser			
Antal anställda (31.12)	621	630	630
Arbetstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,43	—	3,50
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	15,6	14,0	13,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	73 601	81 657	78 846
Bruttoinkomster	4 226	4 600	4 600
Nettoutgifter	69 375	77 057	74 246
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 050		
— överförs till följande år	10 914		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förnyande av nödcentralsdatabasens inspelningssystem (NEO)	-1 200
Ibrukttagande av Virve 2.0	1 460
Projekt för att förnya systemet för nödmeddelanden i syfte att förbättra cybersäkerheten och funktionssäkerheten i nödcentralverksamheten (cyber)	-2 150
Säkerställande av en anslagsnivå som tryggar kärnverksamheten	1 000
Säkerställande av en årsverksnivå som tryggar Nödcentralverkets kärnverksamhet	1 000
Ändringar som föranleds av verkställigheten av lagen om nödcentralverksamhet och lagar som har samband med den, inklusive tillgänglighetsdirektivet.	-750
Lönejusteringar	159

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 808
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-522
Sammanlagt	-2 811

2025 budget	74 246 000
2024 budget	77 057 000
2023 bokslut	72 239 000

03. Räddningsinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 985 000 euro.

Anslaget får också användas till att ersätta de kostnader för prestationer som nämns i 36 § 2 mom. i lagen om Räddningsinstitutet (607/2003).

Under momentet får även de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: Räddningsinstitutet är en riksomfattande läroanstalt som utbildar yrkespersoner inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten och vars uppgift är att utveckla examensutbildningarna och svara på utbildningsbehoven. Räddningsinstitutets lagstadgade uppgift är att ordna yrkesinriktad grundutbildning inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten, utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen för räddningsväsendets befäl, kompletterande utbildning inom räddningsväsendet och nödcentralsverksamheten samt utbildning som ger beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden. Räddningsinstitutet ansvarar för utbildningssystemet för räddningsväsendets avtalspersonal samt utbildningen av befäl och ansvariga utbildare för avtalspersonal. Räddningsinstitutet ansvarar dessutom för utbildningen, rekryteringen och utsändandet av experter inom internationell räddningsverksamhet och för enheternas logistik i enlighet med internationella åtaganden.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Räddningsinstitutets verksamhet:

- Räddningsinstitutets utbildning håller hög kvalitet och motsvarar behovet.
- Räddningsinstitutets FoUI-verksamhet håller hög kvalitet och motsvarar behovet.
- Beredskapsutbildningen stärker den nationella säkerheten och samhällets kriställighet.
- Beredskapen för internationell räddningsverksamhet upprätthålls.
- Räddningsinstitutets utbildningsverksamhet tryggar räddningsväsendets och nödcentralsverksamhetens kapacitet.

Av anslaget används uppskattningsvis 680 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Personalkostnader	43	41	43
Utgifter för lokaler	22	21	22

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
IKT-utgifter	7	7	7
Övriga utgifter	28	31	28
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper användningen av anslag som överförs.

Utbildning och forskning

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Prestationer			
Antal räddningsmannaexamina, st., minst	155	144	196
Antal examina för nödcentraloperatörer, st., minst	47	48	48
Antal underbefälsexamina, st., minst	40	20	40
Antal YH-examina, st.	30	30	30
Personer som fått riksomfattande utbildning i internationell räddningsverksamhet, antal	1 000	520	520
Personer som deltagit i internationella övningar på riksnivå, antal	15	15	15
Antal kursdeltagardagar inom beredskapsutbildningen, minst	4 500	5 100	4 500
Utbildning enligt 67 § i räddningslagen (utbildning för ledningen och annan specialpersonal inom befolkningsskyddet), antal kursdeltagardagar, minst	175	150	150
Utbildningens totala kostnader (1 000 euro)	14 024	15 000	16 000
Funktionell effektivitet			
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken (årsverkena innefattar utbildning och stödtjänster)	1 177	1 200	1 200
Årskostnad per studerande inom den yrkesinriktade grundutbildningen vid Räddningsinstitutet, euro, högst	28 000	28 000	28 000
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,24	3,15	3,15
Antal sökande/nybörjarplatser			
— YH-examina	4,6	5	5
— yrkesinriktade examina	5,7	5	5
Mänskliga resurser			
Antalet anställda vid Räddningsinstitutet (läget 31.12)	142	143	158
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,39	3,52	3,52
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke, högst	5,8	5,7	5,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 664	22 620	23 135
Bruttoinkomster	2 239	2 175	2 150
Nettoutgifter	19 425	20 445	20 985

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 433		
— överförs till följande år	2 301		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibrukttagande av Virve 2.0			-190
RD: Nödcentralsoperatörsutbildning			-100
Ökning av antalet personer som genomgår räddningsutbildning			900
Lönejusteringar			30
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-474
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)			-126
Nivåförändring			500
Sammanlagt			540

2025 budget	20 985 000
2024 budget	20 445 000
2023 bokslut	18 293 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till omkostnader i enlighet med 97 § i räddningslagen (379/2011) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta

2) till bistånd i enlighet med 38 § i räddningslagen för bistånd i fråga om uppgifter som hör till räddningsverksamheten eller bistånd till en annan myndighet samt till kostnader för lämnande och mottagande av sakkunnighjälp, hjälp i form av insatsmoduler och materialhjälp till utlandet samt för upprätthållande av beredskap för sådan hjälp vid katastrofer orsakade av människan eller naturen, vid åtgärder som avses i unionens civilskyddsmekanism (1313/2013/EU) i samarbete med Europeiska unionen och internationella organisationer samt med stöd av Finlands bilaterala och multilaterala samarbetsavtal om räddningstjänst, vilka även inkluderar Finlands deltagande i sakkunnigverksamhet inom Europeiska unionens, FN:s och Natos euroatlantiska partnerskapsråds räddningstjänster och civila beredskap inklusive de lönekostnader och verksamhetskostnader som föranleds av dem. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken

3) till kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 31 § i räddningslagen och för upprätthållande av beredskap för spaningsverksamheten.

Anslaget får användas till betalning av överföringsutgifter.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 26.01.29.

Förklaring: Ersättningarna för transportkostnader har budgeterats under moment 12.39.10.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användning av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	600 000
Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	1 100 000
Spaningsverksamhet för upptäckande av skogbränder	1 300 000
rescEU, CBRN-transporter	1 000 000
Sammanlagt	4 000 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 400 000 euro och överföringsutgifternas andel 600 000 euro.

2025 budget	4 000 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	4 000 000
2023 bokslut	8 052 683

40. Migration

Förklaring: Med migrationspolitiken strävar man efter en migration som är kontrollerad och som förhindrar oegentligheter. Migrationsverket svarar för att tillstånds- och medborgarskapsprocesserna är förutsebara och högklassiga och att ansökningarna behandlas inom de målsatta tiderna som fastställts för dem.

De mest nödställda ska i första hand bistås i ursprungsområdena. Finland hjälper fullt ut dem som flytt kriget i Ukraina och fortsätter att tillsammans med andra EU-länder skydda dem. Mekanismen med asylsökande som baserar sig på passage av Europas gränser och ansökan om asyl i Finland minimeras. Finlands asylpolitik skärps och de centrala författningarna ändras i enlighet med regeringsprogrammet så att de motsvarar en allmän nordisk nivå. Det internationella skyddet är av tillfällig karaktär. De som fått avslag återvänder eller återsänds till utreseländerna så snart som möjligt. Genom att skärpa villkoren för permanent uppehållstillstånd och medborgarskap säkerställer man att de som kommer till Finland har viljan att integreras i det mottagande samhället och dess normer och regler.

Systemet för asylsökande effektiviseras och dess kvalitet utvecklas. Målet är att biståndet riktas allt effektivare till de mest nödställda och missbruk av systemet förhindras. Man strävar efter att hindra missbruk av systemet genom att undanröja hindren för informationsutbyte mellan myndigheter och skapa en effektiv tillsynsmodell. Lagstiftningen om internationellt skydd skärps och effektiviseras. Asylansökningar behandlas inom sex månader. I regel återvänder eller återsänds de som fått avslag. Det beräknas att i medeltal 22 000 personer omfattas av mottagningsverksamheten 2025. Antalet kvotflyktingar är 500 personer 2025.

Den arbetskraftsinvandring som är viktig med tanke på den ekonomiska tillväxten och tryggheten av servicen i Finland görs smidigare och tyglas, missbruk motverkas. Regeringen behåller systemet för tillgångsprövning i dess nuvarande form med avsikten att man i första hand ska se till att de som redan är arbetslösa arbetssökande i Finland får sysselsättning. Dessutom kompletterar regeringen arbetskraften i första hand med arbetskraft från EU- och EES-området. Arbetskraftsinvandringen från tredjeländer koncentreras till högskoleutbildade och arbetstagare inom branscher där det verkligen kan konstateras råda brist på arbetskraft. Arbetskraftsinvandringen bidrar till att uppnå regeringens sysselsättningsmål och kompletterar andra sysselsättningsåtgärder. Arbetskraftsinvandringen ska stärka de offentliga finanserna och försörjningskvoten samt bidra till att trygga tillgången till kompetent arbetskraft inom branscher som lider av brist på arbetskraft. I fråga om uppehållstillstånd på grund av arbete är målet en handläggningstid på högst en månad och i fråga om specialsakkunniga är målet en handläggningstid på högst en vecka. Upphållstillstånd på grund av arbete i Finland grundar sig på rätten och skyldigheten att arbeta.

Regeringen fortsätter reformen av utlänningslagen. Målet är en balanserad helhet: inresa, vistelse, efterhandskontroll av tillstånd och avlägsnande ur landet. Ogrundade nya ansökningar av asylsökande förhindras och mottagningslagen revideras.

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 88 266 000 euro.

Anslaget får även användas för utveckling av migrationsförvaltningens verksamhet och till betalning av utgifter för utveckling av mottagningssystemet.

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen, ansvarar för invandrapolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration och medborgarskap och representerar Finland i migrationsfrågor inom Europeiska unionen och inom internationellt samarbete. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan förvaltningsområdena. Arbets- och näringsministeriet ansvarar i samarbete med inrikesministeriet för styrningen och utvecklingen av arbetskraftsinvandringen.

Migrationsverket behandlar och avgör ärenden som rör utlänningsars inresa och vistelse i landet, flyktingskap och medborgarskap. I Migrationsverkets organisation ingår också förläggningarna i Helsingfors, Uleåborg och Joutseno. I anslutning till förläggningarna i Helsingfors och Joutseno finns förvarsheter för utlänningsars. I anslutning till förläggningen i Joutseno finns dessutom ett hjälpsystem för offer för människohandel. Verket svarar också för den praktiska verksamheten, styrningen, planeringen och övervakningen som gäller mottagande av asylsökande som inkvarteras i statens förläggningar, förvarsheterna för utlänningsars och hjälpen till offer för människohandel. Dessutom ansvarar Migrationsverket för den allmänna utvecklingen och styrningen av mottagandet av asylsökande.

Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Migrationsverkets verksamhet:

— Tillgången på utländsk arbetskraft förbättras genom att beviljandet av tillstånd görs smidigare och ett kostnadseffektivt uppehållstillståndssystem som förebygger missbruk säkerställs, vilket stöder den nationella säkerheten. Anhopningen av medborgarskapsansökningar avvecklas.

— Asyl- och mottagningssystemet fungerar effektivt, missbruk förhindras, säkerhetshot upptäcks i ett tidigt skede och man ingriper i dem.

— De som har fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd och som vistas i Finland lämnar landet eller avlägsnas ur landet utan dröjsmål efter att de fått beslutet. Frivillig återresa erbjuds som det primära alternativet för att lämna landet. Samarbetet mellan myndigheterna effektiviseras vid verkställandet av återvändanden och återsändanden.

— Man förutser och förbereder sig på förändringar i omvärlden och säkerhetshot, särskilt situationer med omfattande och instrumentaliserad inresa samt cybersäkerhetsrisker.

Fördelning av omkostnaderna (%)¹⁾

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Personalkostnader	61	60	61
Utgifter för lokaler	11	8	9
IKT-utgifter	19	20	21
Övriga utgifter	9	12	9
Sammanlagt	100	100	100

¹⁾ Siffrorna inbegriper också användningen av överförda anslag.

Nyckeltal för verksamheten

	2023 utfall	2023 avgjorts inom mål- satt tid	2024 mål	2025 mål
Avgjorda ärenden ¹⁾	209 000		208 000	200 000
Behandlingstider för ansökningar ²⁾ (total handläggningstid genomsnitt, dygn)				
— Arbete som förutsätter delbeslut, uppehållstillstånd för arbetstagare, första tillstånd (tot.)	83	35 %	30	30
— Specialsakkunniga + blåkort för specialsakkunniga, första tillstånd	14	35 %	12	7
— Studerande, första tillstånd	38	57 %	30	30
— Ansökan om medborgarskap	481	48 %	365	365
— Asylansökan	248	47 %	180	180
— Tillfälligt skydd	14		10	10
Produktivitet per process ³⁾ (beslut/årsverke)				
— Arbete som förutsätter delbeslut, uppehållstillstånd för arbetstagare	1 274		1 430	800
— Specialsakkunniga	1 106		1 350	1 450
— Studier	1 501		1 500	1 550
— EU-registreringar	545		649	700
— Ansökan om medborgarskap	399		470	470
— Asylansökningar	25		36	38
Beslutets självkostnadspris (nettoutgifter euro/beslut)	344		372	394

Nyckeltal för verksamheten

	2023 utfall	2023 avgjorts inom mål- satt tid	2024 mål	2025 mål
Mänskliga resurser				
Årsverken	1 263		1 378	1 424
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsverke)	11,2		11,0	11,0
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,5		3,7	—

¹⁾ År 2024 blir antalet avgjorda ärenden lägre eftersom det bedöms att antalet personer som ansöker om tillfälligt skydd minskar jämfört med de föregående åren.

²⁾ Behandlingstiderna är totala handläggningstider från inledande av ärendet till meddelande av beslut, exkl. uppehållstillstånd för arbetstagare och säsongarbete, för vilka man separat kan räkna den tid som behandlingen av ansökan vid Migrationsverket tar efter delbeslut som arbets- och näringsbyrån fattat.

³⁾ Beslut som fattats i tillståndsprocessen, sammanlagt (första och fortsatta tillstånd) dividerat med den effektiva arbetstid som riktats till tillståndsprocessen, i årsverken, sammanlagt under granskningsperioden. Den effektiva arbetstiden omfattar endast den arbetstid som använts för tillståndsprocessen i fråga och omfattar exempelvis inte arbetstid som ingår i semestrar och annan frånvaro. När det gäller asylansökningar kunde man ännu inte 2022 få tillförlitlig information.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden

	2023 utfall blir anhängiga	2023 avgjorda ärenden (%)	2024 uppskatt- ning blir anhängiga	2025 uppskatt- ning blir anhängiga
Upphållstillståndsärenden sammanlagt, varav de viktigaste	148 219	103	163 507	170 219
— arbetsrelaterade ¹⁾ ansökningar om uppehållstillstånd (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	36 739	109	41 772	44 139
— ansökningar om uppehållstillstånd för studerande (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	15 778	107	15 200	16 200
— ansökningar om uppehållstillstånd på grund av familjeband (första tillstånd och fortsatt tillstånd)	40 303	99	45 567	46 898
— övriga ärenden ²⁾	55 399	100	60 968	62 982
Asylansökningar	5 372	67	4 900	4 950
Tillfälligt skydd	19 426	103	12 000	8 000
Annat internationellt skydd	1 818	108	1 001	1 000
Avlägsnande ur landet	2 328	103	2 415	2 536
Medborgarskapsärenden	21 359	77	18 695	16 695
Pass och resedokument	20 560	112	14 300	14 500
Sammanlagt	219 082	100	216 818	217 900

¹⁾ Bl.a. idkande av näring, arbete som förutsätter delbeslut, vetenskaplig forskning, praktikant, idrott och träning, specialsakkunnig, annat arbete, säsongarbete, uppstartsföretagare.

²⁾ Bl.a. EU-uppehållsrätt, betänketid för offer för människohandel, uppehållsbevis och uppehållsanmälningar, permanenta uppehållstillstånd, ärenden som gäller gällande tillstånd.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	121 138	145 134	130 536
Bruttoinkomster	39 711	43 172	42 270
Nettoutgifter	81 427	101 962	88 266
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	25 094		
— överförs till följande år	11 462		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	32 039	33 089	34 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	16 574	16 900	17 500
— andel av samkostnaderna	29 684	30 000	30 000
Kostnader sammanlagt	46 258	46 900	47 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-14 219	-13 811	-12 700
Kostnadsmotsvarighet, %	69	71	73

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	5 983	7 600	6 000
— finansiering från EU	1 050	1 100	700
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	609	657	600
Intäkter sammanlagt	7 642	9 357	7 300
Totala kostnader för projekten	8 927	11 000	8 600
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 285	-1 643	-1 300
Självfinansieringsandel, %	14	15	15

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Delbeslut gällande uppehållstillstånd för arbetstagare till Migrationsverket	-500
Delbeslut gällande uppehållstillstånd för arbetstagare till Migrationsverket (överföring från moment 32.01.03)	4 200
Digital infrastruktur som utnyttjar automatisering i världsklass till stöd för invandringen av experter (RRF pelare 3)	-2 635
Interoperabilitet mellan EU-informationssystemen (projektet Interoperability)	-943
Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (överföring från moment 26.01.66)	90
Konsekvenser av gränsförfarandet, förläggningen i Joutseno (överföring från moment 26.10.20)	85
Kostnader för ibruktagande av Virve 2	56
Personalresurser	-3 400
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, uppgifter som gäller arbetstillstånd för arbetstagare (överföring från moment 32.01.03)	190
Underhåll av tung fartygs- och luftfartygsmateriel och materiel för bekämpning av oljeskador och kemikalieolyckor (överföring till moment 26.20.70)	-1 250
Åtgärder enligt förordningen om Single Digital Gateway	-500
Lönejusteringar	181
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-8 819
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-451
Sammanlagt	-13 696
2025 budget	88 266 000
2024 II tilläggsb.	1 545 000
2024 budget	101 962 000
2023 bokslut	67 795 000

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 192 932 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 7 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) (mottagningslagen), till ersättning för kostnader för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktinglussar samt ersättning till tjänsteproducenten för kostnader för ordnandet av mottagningstjänster, till ersättning för kostnader för hjälp till offer för människohandel som befinner sig i Finland men inte har en hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994), med undantag av mottagningspenning, och till betalning av arvode till en företrädare för en minderårig som inte har uppehållstillstånd i Finland samt till betalning av kostnader för allmän juridisk rådgivning för dem som söker internationellt skydd

2) till ordnande av utkomst och vård enligt 3 kap. i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsheter (116/2002), med undantag av brukspenning

3) till betalning av ersättning för olycksfall och gruppansvarsförsäkring enligt 30 § i mottagningslagen för personer som deltar i arbete och studier som ordnas som mottagningstjänster samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

4) till betalning av utgifter för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagandet ska kunna ske och till projekt som finansieras av EU och som gäller interna omplaceringar inom EU samt ökning av mottagningsystemets kapacitet

5) till tolknings- och översättningsutgifter för asylutredning och asylsamtal

6) till kostnader för DNA-test och rättsmedicinska tester som utförs för att klarlägga familjebanden samt kostnader för språkanalyser som görs för att utreda hemort eller medborgarskap

7) i enlighet med 86 § i lagen om främjande av integration (1386/2010), till betalning av utgifterna för ordnande av kvotflyktingars och deras familjemedlemmars inresa i landet, hälsoundersökningar i utreselandet och utbildning (kulturorientering) samt ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten

8) till ersättning av kostnader för ordnande av mottagningstjänster för personer som tas till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser i enlighet med 93 § i utlänningslagen (301/2004) samt för de extra lokaler som hyrs för inkvartering av dessa personer

9) till utgifter för förläggningar som fungerar som återreseförläggningar genom att tillhandahålla individuell rådgivning om återvändande och samordna återresor.

Anslaget budgeteras i fråga om förskottsuttagen och utjämnningen av dem enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2025 är 500 personer.

Förklaring: Mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd ordnas av förläggningar med stöd av 13 § i mottagningslagen (746/2011). Migrationsverket avtalar med kommuner, samkommuner och andra organisationer eller stiftelser om ordnande av mottagningstjänsterna och ersättningen av kostnaderna för det, dock så att man snabbt och flexibelt kan frigöra sig från avtalen.

Avsikten är att dimensionera inkvarteringskapaciteten så att den motsvarar behoven av inkvartering. Vid driften av flyktingförläggningar och produktionen av tjänster strävar man efter att förbättra kostnadseffektiviteten bl.a. när det gäller inkvarteringspriset per dygn.

I mottagningslagens 6 § bestäms om beaktande av särskilda behov under den tid som ansökan behandlas och i 19 § i den lagen bestäms om kompletterande mottagningspenning som täcker utgifter som ansetts behövliga på grund av särskilda behov eller förhållanden.

Kostnaderna för tolkning och översättning i samband med asylsamtal varierar enligt antalet asylsökande och vilka språk de sökande talar. På blanketten för asylansökan utreds grunderna för ansökan före asylsamtalet. Den blankett som den sökande fyllt i samt den sökandes dokument och utredningar på främmande språk översätts vid Migrationsverket. Vid asylutredning och asylsamtal ordnade av Migrationsverket används den sökandes modersmål eller tolkning till ett språk som den sökande förstår.

Enligt 97 b § i utlänningslagen (301/2004) ordnas för sökanden med dennas samtycke en läkarundersökning för att utreda faktorer som tyder på tidigare förföljelse eller allvarlig skada, om det behövs för bedömningen av ansökan om internationellt skydd. Enligt RP 218/2014 är det fråga

om en läkarundersökning som ordnas på initiativ av Migrationsverket och med statens medel, när Migrationsverket anser att ett läkarintyg behövs innan beslutet om internationellt skydd fattas.

Enligt 65 § i utlänningslagen (301/2004) kan Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att bevisa den biologiska släktskapen genom en DNA-analys som betalas med statens medel, om det inte är möjligt att på något annat sätt få en tillräcklig utredning om de på biologiskt släktskap baserade familjebanden och om det med hjälp av en DNA-analys är möjligt att få fram väsentliga bevis som gäller familjebanden. Enligt 6 a § i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Utlänningslagens 6 b § innehåller bestämmelser om rättsmedicinska undersökningar. Om man inte har kunnat fastställa en asylsökandes eller en anknytningspersons identitet, kan det i vissa fall vara nödvändigt att man som en del av utredningen av identiteten gör en språkanalys för att fastställa sökandens språkliga identitet och bakgrund och på det sättet fastställa hemtrakten. Med hjälp av språkanalysen utreder man i samband med behandlingen av ansökan om familjeåterförening bl.a. huruvida förutsättningarna för familjeåterförening uppfylls.

Kvotflyktingarna kan väljas under budgetåret och de kan anlända under det året och de två följande åren. Inresor för kvotflyktingar ordnas som köpta tjänster. I särskilda situationer i samband med mottagandet ersätts särskild service, såsom läkartjänster som behövs under resan eller kostnader för visum för genomresa eller för resa ur landet.

Nyckeltal och indikatorer

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Klienter i mottagningssystemet i genomsnitt	43 655	33 000	22 000
Inkvarterade i förläggningar, andel (5)	50	55	59
Utlänningar som tagits i förvar i genomsnitt	57	60	65
Förläggningarnas beläggningsgrad i genomsnitt (%)	82	75	75
Antalet platser vid förläggningarna i slutet av året	29 087	17 000	13 000
Antal förläggningar	112	72	50

Kostnader för mottagnings - och förvarsheter ¹⁾ /euro/år

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Totala kostnader för mottagandet (1 000 euro)	478 961	441 245	259 951
— de genomsnittliga totala kostnaderna för mottagande av asylsökande/person/dygn (exkl. moms)	30	34	35
— kostnader per enhet för förläggningar/person/dygn (exkl. moms)	43	47	47
— kostnader för minderåriga i grupphem eller stödbostad/person/dygn (exkl. moms)	231	240	240
— kostnader för utlänningar som tagits i förvar/person/dygn	351	360	360
— kostnad för privat inkvartering/person/dygn (exkl. moms)	10	12	12

¹⁾ Klientutgifter för mottagning (mom. 26.40.01 och 26.40.21), köpta mottagningstjänster (mom. 26.40.01 och 26.40.21), statens förläggningar och förvarsheter (mom. 26.40.01), mottagningspenning (mom. 26.40.63).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Klientutgifter för mottagning sammanlagt	186 806
Företrädande av barn	625
Övriga utgifter för inresa	2 860
Tjänster för hjälp till offer för människohandel	1 691
Kostnader som gäller kvotflyktingars inresa	950
Sammanlagt	192 932

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av behandlingen av de besvärssärenden som gäller internationellt skydd (regeringsprogr. 2023)	-1 360
Effektivisering av systemet för asylsökande och utvecklande av dess kvalitet (regeringsprogr. 2023)	-11 200
Justering av antagandena om invandring	-115 078
Sammanlagt	-127 638

2025 budget	192 932 000
2024 II tilläggsb.	-59 784 000
2024 budget	320 570 000
2023 bokslut	254 380 108

22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 318 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader för frivillig återresa
- 2) till betalning av resebidrag och andra bidrag enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011)
- 3) till deltagande i EU-finansierade projekt och gemensamma europeiska eller nordiska projekt ägnade att utveckla systemen för frivillig återresa och återintegration
- 4) till handledning, planering och rådgivning i fråga om frivillig återresa till betalning av löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken
- 5) till sådana nödvändiga läkarutlåtanden och undersökningar som möjliggör frivillig återresa samt till utgifter för kommunikation och information.

Förklaring: Frivillig återresa är det primära alternativet för avlägsnande ur landet för den som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd. En tredjelandsmedborgare som sökt internationellt skydd, en person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel och som enligt lagen om hemkommun inte har någon hemort i Finland samt till en person som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51 § i utlänningslagen kan till stöd för frivillig återresa enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel betalas ersättning för skäligena rese- och flyttkostnader för återresan till hemlandet eller till något annat land där personens inresa är garanterad. En person

som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel kan också vara medborgare i Europeiska unionen eller jämställd med en sådan. Den frivilliga återresan arrangeras som köpt tjänst. De frivilliga återresorna effektiveras genom att det införs effektiv rådgivning om återvändande genast från och med asylsamtalen och genom att det effektivt informeras om återvändandet och vid behov skapas ytterligare möjligheter till återintegration.

Enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel kan Migrationsverket på ansökan bevilja bidrag för frivillig återresa till en klient som inte längre är registrerad vid en förläggning. För behandling av ansökningar och arrangemang kring återresan kan kostnader uppstå för Migrationsverket för ordnande av kundmöten, exempelvis kostnader för tolkning och översättning eller andra specialarrangemang vid behandlingen av ansökan, vilket är en förutsättning för att genomföra en frivillig återresa. Dessutom handleder, övervakar och stöder Migrationsverket förläggningarnas lagstadgade uppgifter vid arrangemang kring frivillig återresa genom att producera material och ordna utbildning om frivillig återresa och återintegration, som är en förutsättning för att genomföra frivillig återresa. Kostnader kan uppkomma exempelvis för produktion av kommunikationsmaterial och översättning av materialet till kundgruppernas modersmål eller för praktiska arrangemang kring utbildningar och produktion av material för dem.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Resebidrag och andra bidrag	934
Köpta tjänster	1 384
Sammanlagt	2 318
<hr/>	
2025 budget	2 318 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	2 318 000
2023 bokslut	2 318 000

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 45 890 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mottagningspenning, kompletterande mottagningspenning, brukspenning och utkomststöd som beviljas utlänningar enligt 19 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) (mottagningslagen), enligt 12 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsheter (116/2002) och på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser enligt 93 § i utlänningslagen (301/2004).

Förklaring: Mottagningspenning beviljas personer som söker internationellt skydd, får tillfälligt skydd eller är offer för människohandel och som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland i syfte att trygga den oundgängliga försörjningen samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning på något annat sätt. Om en förläggning ordnar fullt uppehälle beviljas barn utan vårdnadshavare brukspenning i stället för mottagningspenning.

En utlänning som tagits i förvar ges brukspenning, om han eller hon inte har egna medel och inte kan få pengar på annat sätt. En utlänning som tagits i förvar kan undantagsvis beviljas kompletterande mottagningspenning enligt vad som bestäms i mottagningslagen eller utkomststöd enligt vad som bestäms i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Mottagningspenning	44 480
Kompletterande mottagningspenning	1 410
Sammanlagt	45 890

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av behandlingen av de besvärssärenden som gäller internationellt skydd (regeringsprogr. 2023)	-340
Effektivisering av systemet för asylsökande och utvecklande av dess kvalitet (regeringsprogr. 2023)	-2 800
Justering av antagandena om invandring	-42 496
Minskning av mottagningspenningen till det minimum som grundlagen och mottagningsdirektivet tillåter (regeringsprogr. 2023)	-9 200
Sammanlagt	-54 836

2025 budget	45 890 000
2024 II tilläggsb.	-35 587 000
2024 budget	100 726 000
2023 bokslut	99 074 029

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av omvärlden

Finlands och Europas säkerhetspolitiska miljö förändrades i grunden när Ryssland invaderade Ukraina i februari 2022. Säkerhetsläget i Europa och Finland är allvarligare och svårare att förutse än någonsin efter kalla krigets slut.

Efter en säkerhetspolitisk omvärdering ansökte Finland och Sverige om medlemskap i Nato. Finland blev medlem i Nato den 4 april 2023. Efter Rysslands anfallskrig mot Ukraina har betydelsen av det gemensamma försvaret enligt artikel 5 ökat i Natos verksamhet, och Nato har stärkt sin militära närvaro i de östra medlemsstaterna.

Den militära strategiska betydelsen av Finlands arktiska närområden och Östersjön har ökat. Genom att upprätthålla och utveckla den egna försvarsförmågan tillsammans med medlemsstaterna och partnerländerna har Finland beredskap om militära maktmedel används mot vårt land eller om vårt land ställs inför sådant hot, eller utsätts för politisk påtryckning. Finlands och Sveriges Natomedlemskap utvidgar avsevärt ansvarsområdet för Natos kollektiva försvar i Nordeuropa. Finlands territorium beaktas i Natos operativa planering, som också Finland deltar i. Inom Nato pågår en bedömning av hur Finland så snabbt som möjligt ska integreras i Natos kollektiva avskräckning och försvar. Finland deltar i skapandet av den kollektiva avskräckningen och har beredskap att stödja andra medlemsstater i en situation där det kollektiva försvaret eventuellt aktiveras.

Förändringarna i omvärlden förutsätter en förmåga att agera, förebygga och försvara sig i alla operativa verksamhetsmiljöer. Betydelsen av vår förmåga att bevaka och analysera vår omgivning, övervakningen och tryggheten av den territoriella integriteten samt upprätthållandet av beredskapen framhävs. Vid utvecklandet av försvaret måste man också förbereda sig på en omfattande, långvarig och komplex kris av liknande typ som det pågående kriget i Ukraina.

Det militära försvaret av Finland, totalförsvaret och den övergripande säkerheten är allt närmare kopplade till varandra. Beredskapen skapar en förmåga att trygga samhällets vitala funktioner i alla säkerhetssituationer. Under de kommande åren framhävs betydelsen av både den militära och den mer övergripande samhälleliga beredskap för omfattande påverkan som teknologiska framsteg bidrar till att möjliggöra och påskynda. Det inbördes beroendet mellan olika politiska sektorer har ökat, vilket bör beaktas när försvarsförmågan upprätthålls och utvecklas. I verksamhets-

miljön betonas framförhållning, informationsutbyte, olika förvaltningsområdets samarbete och beredskap att agera i situationer som utvecklas snabbt både nationellt och i samarbete med internationella partner.

Samhälleliga effekter

De viktigaste bidragande faktorerna till den samhälleliga effekten är de uppgifter som enligt Finlands lag ålagts försvarsministeriets förvaltningsområde samt genomförandet av riktlinjerna och målen i regeringsprogrammet, statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse samt försvarsredogörelsen (SRR 3/2022 rd, SRR 1/2022 rd, SRR 8/2021 rd, SRR 4/2020 rd) och säkerhetsstrategin för samhället.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering (Statsrådets publikationer 2023:59) är de viktigaste målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik att trygga Finlands självständighet och territoriella integritet, att förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och att garantera finländarnas säkerhet och välfärd. Som medlem i Nato upprätthåller Finland en stark försvarsförmåga under alla förhållanden och bereder sig på att ta emot bistånd från sina allierade och att ge bistånd och stödja de övriga Natoländerna i enlighet med sina skyldigheter.

Finlands försvar baserar sig på en stark nationell försvarsförmåga som en del av alliansens kollektiva avskräckning och försvar. Enligt regeringsprogrammet deltar Finland fullt ut i all verksamhet inom Nato utan förhandsbegränsningar, inklusive i uppgifter i Natos kollektiva försvar i fredstid, och förbinder sig till Natos 360-gradersperspektiv, det vill säga till hela alliansens avskräckning och kollektiva försvar.

Som en del av Natos kollektiva avskräckning och försvar försvarar Finland sitt territorium och sina medborgare i enlighet med principerna för totalförsvaret genom att utnyttja samhällets alla resurser. Försvaret upprätthålls och utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet och försvarsredogörelserna så att det svarar mot kraven och möjligheterna i en omvärld som snabbt förändras.

Genom försvarssamarbetet stärks Finlands och alliansens försvar tillsammans med de viktigaste allierade och partnerna i alla säkerhetssituationer. I samarbete med andra aktörer och i enlighet med principerna för den övergripande säkerheten bereder sig Finland på omfattande påverkan som riktar sig mot vårt land. Ett fördjupat försvarssamarbete inom EU förblir en prioritering för Finlands EU-politik och åtagandena inom ramen för EU genomförs. Det övriga försvarssamarbetet utvecklas med beaktande av Finlands faktiska Natomedlemskap.

För försvarsministeriets förvaltningsområde ställs följande samhälleliga effektmål som genomförs i enlighet med nordatlantiska fördraget (FördrS 18/2023) och avtalet om status för Nordatlantiska fördragsorganisationen, nationella representanter och organisationens internationella personal (FördrS 43/2023).

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
En försvarspolitik som främjar Finlands intressen — verksamhetsförutsättningar för upprätthållande och utvecklande av försvarsförmågan	utmärkt	god	god

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
— samordning av försvaret med Natos kollektiva försvar			
Förebyggande militär försvarsförmåga och förmåga att avvärja användningen av militära maktmedel	god	god	god
— lägesbild och analysförmåga som möjliggör tidig varning om faktorer som påverkar säkerhetsmiljön			
— förmåga att övervaka den territoriella integriteten samt att förebygga och vid behov bekämpa territoriekränkningar genom att utnyttja möjligheterna till samarbete med de allierade			
— beredskap och förmåga att som en del av alliansen avvärja användning och hot om användning av militära maktmedel i hela landet samt deltagande i uppgifter som gäller Natos gemensamma avskräckning och försvar inom hela alliansens område			
— samordning av försvaret med Natos kollektiva avskräckning och försvar			
— förmåga att i enlighet med vad situationen kräver och i samarbete med Finlands allierade i Nato fastställa var tyngdpunkten ligger vid avvärjande av användningen av militära maktmedel			
— aktionsberedskap för uppgifter inom Nato i enlighet med alliansens förpliktelser och beredskapskrav			
— förmåga att ta emot stöd från det övriga samhället för att försvara Finland militärt i enlighet med principerna för totalförsvaret			
— beredskap att ge och ta emot internationellt bistånd			
— deltagande, som medlem av alliansen, i internationellt försvarssamarbete, inklusive övningsverksamhet, utveckling av förmågor samt materielsamarbete, på ett innehållsmässigt betydande sätt			
Ett tryggt samhälle och beredskap att avvärja omfattande påverkan	god	god	god
— deltagande i reformen av statsrådets säkerhetsledning för att beakta särdragen och behoven i den övergripande säkerheten, totalförsvaret och ledningen av Finlands militära försvar			
— beredskap att stödja andra myndigheter			
Stärkande av den internationella säkerheten	god	god	god
— deltagande i militär krishantering för att stödja Finlands utrikespolitiska mål, Försvarsmaktens förmågor till gemensamma insatser och personalens funktionsförmåga			
— utförda militära krishanteringsuppgifter samt uppgifter inom internationellt bistånd, uppgifter inom stöd till konsulära tjänster och Natos permanenta uppgifter under fredstid			
— beredskap att delta i nya militära krishanteringsuppgifter, uppgifter inom internationellt bistånd, uppgifter inom stöd till konsulära tjänster och Natos permanenta uppgifter under fredstid			

Nationellt bedöms det hur väl de samhälleliga effektmålen uppnås i enlighet med anvisningarna för upprättande av regeringens årsberättelse. Bedömningen bygger på en övergripande uppskattning av hur riktlinjerna och målen i regeringsprogrammet och statsrådets redogörelser har uppfyllts när det gäller utvecklandet av försvarsberedskapen och försvarsförmågan samt förbättrandet av verksamhetsförutsättningarna.

Nato bedömer medlemsländernas insatser för det gemensamma försvaret med hjälp av flera kvantitativa och kvalitativa indikatorer som Finland beaktar vid utvecklandet och resursfördelningen av sitt försvar och vars utfall Finland rapporterar om till Nato. För Natos medlemsstater ställs upp mål som utgår från försvarsplaneringsprocessen, de operativa planerna och den styrkestruktur som utarbetats utifrån dem. De behövliga förmågorna utvecklas och utvärderas regelbundet som en del av alliansens försvarsplaneringsprocess (NATO Defence Planning Process, NDPP).

Jämställdhet

Utgångspunkten inom försvarsministeriets förvaltningsområde är en jämställd verksamhetsmiljö och jämlika handlingsätt för alla som arbetar, studerar och fullgör sin militärtjänst i organisationen.

Kvinnors möjligheter att söka sig till frivillig militärtjänst och militära uppgifter främjas genom olika åtgärder. Ett centralt mål med uppbådsreformen är att stärka försvarskunskapen hos hela åldersklassen, vilket för sin del kan sporra kvinnor att söka sig till militärtjänst. Genom att utveckla de olika stegen i uppbådsprocessen för värnpliktiga och de kvinnor som frivilligt söker sig till tjänstgöring skapar man en tydlig och nationellt enhetlig helhet som framskrider logiskt och som i stor utsträckning tjänar målen för reformen. Avsikten är att gradvis öka antalet kvinnor som söker sig till frivillig militärtjänst till 2 000. Försöket med gemensam inkvartering som genomfördes 2020—2023 har etablerats med stöd av författningsändringar.

I försvarsförvaltningens jämställdhets- och likabehandlingsplaner beskrivs de åtgärder genom vilka jämställdhet och likabehandling främjas på ett målinriktat sätt och missförhållanden åtgärdas. I utbildningen av värnpliktiga strävar man efter att i allt högre grad beakta jämställdheten och mångfalden i övrigt. Överallt inom Försvarsmakten är det viktigt med en jämlik och positiv erfarenhet av tjänstgöringen. I planerna beaktas också statsrådets handlingsprogram mot rasism och för goda relationer (Justitieministeriets publikationer 2021:34) och meddelande om främjande av likabehandling (Statsrådets meddelande 31.8.2023, SRM 2/2023 rd).

Försvarsförvaltningen genomför i alla militära krishanteringsinsatser principerna för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor, fred och säkerhet” och för det fjärde nationella handlingsprogram 2023—2027 som stöder resolutionen. Jämställdhets- och likabehandlingsperspektivet integreras i planeringen, genomförandet och utvärderingen av och utbildningen inom säkerhetssektorns och krishanteringens verksamhet. Målet är att kvinnornas andel av den militära krishanteringspersonalen ska vara minst 7 % och att antalet genderrådgivare och genderkontaktpersoner höjs. Försvarsförvaltningen deltar i försvarssamarbetet genom EU och Nordefco (Nordic Defence Cooperation) och som medlem i Nato. Inom försvarssamarbetet utvecklar man krishanteringsverksamhet som främjar jämställdhet och likabehandling.

Årsverken inom förvaltningsområdet

Antalet årsverken inom förvaltningsområdet ökar med cirka 170 årsverken jämfört med 2024, vilket huvudsakligen beror på nya uppgifter inom Försvarsmakten i anslutning till Finlands Nato-

medlemskap samt på Försvarsmaktens permanenta personalökning som baserar sig på försvarsredogörelsen 2021.

Försvarsmaktens permanenta personalökning 2025, som baserar sig på försvarsredogörelsen från 2021, uppgår till 128 årsverken. Mängden visstidsanställd tilläggspersonal för upphandling av multirollflygplan beräknas öka med 15 årsverken 2025.

Hållbar utveckling

Försvarsministeriets förvaltningsområde fortsätter att främja FN:s mål för hållbar utveckling (Agenda 2030) med fokus på stabilitet och säkerhet, välfärd, jämställdhet och likabehandling när det gäller personalen och de personer som utbildas, miljöansvar, energi- och klimatansvarfull verksamhet samt stödjande av livscykelänkandet och cirkulär ekonomi:

— Deltagande i militära krishanteringsinsatser och utbildande av personer i uppgifter inom militär krishantering med målsättningen att i enlighet med rekommendationerna i slutrapporten av den parlamentariska kommittén för krishantering stärka deltagandet med målet att deltagarnivån år 2020 på cirka 400 soldater ska vara minimiutgångspunkten.

— Genomförandet av miljöstrategin fortsätter och 4 miljoner euro satsas på hantering av miljörisker och förebyggande av olägenheter.

— Genomförandet av Försvarsmaktens uppdaterade energi- och klimatprogram 2022—2025 fortsätter till stöd för statsrådets mål om klimatneutralitet.

— Försvarsförvaltningens framsteg i fråga om hållbar utveckling rapporteras enligt en redan etablerad modell.

Försvarsförvaltningen stöder uppnåendet av regeringsprogrammets mål om klimatneutralitet (Klimatneutralt Finland 2035) utan att ge avkall på försvarsförmågan. Man fortsätter åtgärderna som syftar till att minska växthusgasutsläppen och man förbereder sig på de förändringar som energiomställningen i samhället medför i enlighet med Försvarsmaktens energi- och klimatprogram. Försvarsförvaltningens mål är klimatneutralitet i fråga om utsläpp som orsakas av fastigheters energiförbrukning samt minskning av utsläppen inom land- och sjötrafiken och den militära luftfarten på lång sikt.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
27.10.01 <i>Försvarsmaktens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
— beställningsfullmakter	150,2	150,3
27.10.18 <i>Anskaffning av försvarsmateriel</i> (reservationsanslag 5 år)		
— beställningsfullmakter	116,0	497,9

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Försvarspolitik och förvaltning	464 568	493 383	563 739	70 356	14
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 912	17 856	18 668	812	5
(21.) Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875	2 875	—	-2 875	-100
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	420 336	450 085	514 763	64 678	14
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	24 445	22 567	30 308	7 741	34
10. Militärt försvar	5 605 694	5 413 472	5 898 552	485 080	9
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 253 291	2 357 200	2 519 809	162 609	7
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	1 926 520	1 544 135	1 517 054	-27 081	-2
19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)	1 417 953	1 502 342	1 852 774	350 432	23
50. Stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet (fast anslag)	7 930	9 795	8 915	-880	-9
30. Militär krishantering	67 536	66 120	64 930	-1 190	-2
20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 3 år)	67 535	66 110	64 920	-1 190	-2
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	1	10	10	—	0
Sammanlagt	6 137 798	5 972 975	6 527 221	554 246	9
Totalt antal årsverken	13 153	13 345	13 516		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring: Som en del av statsrådet och som ledare av sitt förvaltningsområde svarar försvarsministeriet för styrningen, beredningen och uppföljningen av försvarspolitikerna och försvarssamarbetet, det militära försvaret, stödjandet av andra myndigheter, lämnandet och mottagandet

av internationellt bistånd och den militära krishanteringen samt för samordnandet av totalförsvaret. Målet för verksamheten är sådana verksamhetsförutsättningar för verksamhetsmiljön som motsvarar kraven för upprätthållande och utvecklande av försvarsförmågan. Tyngdpunkten ligger på att samordna Finlands försvar med Natos gemensamma försvar.

Resultatmål som uppställts för försvarsministeriet:

- Utarbetar statsrådets försvarsredogörelse i nära samarbete med Försvarsmakten och andra förvaltningsområden under ledning av republikens president och statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskott.
- Fortsätter genomförandet av Finlands Natointegration, deltar i alliansens verksamhet och fullgöra de förpliktelser som ålagts Finland.
- Fortsätter utveckla försvarssamarbetet för att stärka Finlands och alliansens försvar tillsammans med de viktigaste allierade och partnerna i alla säkerhetssituationer.
- Inleder det förvaltningsövergripande genomförandet av DCA-avtalet efter riksdagens ratificering.
- Främjar genomförandet av EU:s strategiska kompass genom att förankra strategier som stöder den (bl.a. rymdförsvar) och genom att bidra till unionens förmåga att agera snabbt.
- Stöder Försvarsmakten i ett proaktivt och aktivt genomförande av och i resursfördelningen av strategiska projekthelheter som gäller försvarsförmågan.
- Fastställer målen och resurserna för det långsiktiga stödet och samarbetet med Ukraina.
- Styr beredningen av och verkställer besluten om materiel- och utbildningsstöd till Ukraina.
- Utvecklar värnpliktssystemet i samarbete med Försvarsmakten med iakttagande av förändringarna i samhället och omvärlden och med beaktande av de krav som Natomedlemskapet ställer.
- Säkerställer att personalen är tillräcklig och orkar i den förändrade verksamhetsmiljön.
- Utarbetar en cyberförsvarsdoktrin vid sidan av cybersäkerhetsstrategin och statsrådets försvarsredogörelse och inleder ett lagstiftningsprojekt för att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för cyberförsvaret.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 668 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av sekretariatet för säkerhetskommittén
- 2) till betalning av utgifter för delegationer och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet
- 3) till betalning av utgifter för forsknings- och utredningsverksamhet med anknytning till ansvarsovrådet.

Förklaring: Av anslaget används uppskattningsvis 1 100 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

De nya uppgifter som föränleds av förändringarna i omvärlden, Natomedlemskapet och stödet till Ukraina förutsätter en ökning av antalet uppgifter och personer med 13 årsverken, vilket medför bestående kostnadseffekter på omkostnaderna.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 530	18 071	18 873
Bruttoinkomster	207	215	205
Nettoutgifter	18 323	17 856	18 668
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 046		
— överförs till följande år	4 635		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)			-1
Nationella experter inom försvarssektorn (VNC) (överföring till moment 24.01.01)			-154
Specialsakkunnig inom försvarssektorn vid Finlands ständiga representation vid EU (överföring från moment 24.01.01)			131
Specialsakkunnig inom försvarssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring till moment 24.01.01)			-214
Ökning av antalet uppgifter och personer (överföring från moment 27.10.18)			1 000
Lönejusteringar			50
Sammanlagt			812

2025 budget	18 668 000
2024 II tilläggsb.	-403 000
2024 budget	17 856 000
2023 bokslut	16 912 000

(21.) Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Slopande av momentet (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 875
Sammanlagt	-2 875

2024 budget	2 875 000
2023 bokslut	2 875 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 514 763 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kalkylerat behov av mervärdesskatt	64 678
Sammanlagt	64 678

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	514 763 000
2024 budget	450 085 000
2023 bokslut	420 336 021

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 30 308 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till medlemsavgifter och finansiella bidrag till Nordatlantiska fördragsorganisationen (North Atlantic Treaty Organisation, NATO)
- 2) till medlemsavgiften till Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA)
- 3) till medlemsavgiften till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center, MSIAC)
- 4) till betalning av medlemsavgifter och andra finansiella bidrag till andra nationella och internationella sammanslutningar.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har höjningarna av de direkta finansiella bidrag som hänför sig till Natomedlemskapet och de internationella medlemsavgifterna beaktats. Försvarsministeriet betalar andra nationella och internationella medlemsavgifter än sådana som hänför sig till Natomedlemskapet till ett belopp av sammanlagt cirka 1 150 000 euro 2025.

I det finansiella bidraget till Natos militära budget har beaktats 75 procent av det finansiella bidraget för 2025 och 25 procent av det finansiella bidraget för 2026.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för medlemskapet i Nato	26 158 000
Natos militära budget (Military Budget)	21 955 000
— Natos program för säkerhetsinvesteringar (NATO Security Investment Programme, NSIP)	3 750 000
— Natos DIANA-initiativ (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic)	453 000
Europeiska försvarsbyrån (European Defence Agency, EDA)	875 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Organisationen som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center)	105 000
Övriga medlemsavgifter	170 000
Övriga finansiella bidrag	3 000 000
Sammanlagt	30 308 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Natos DIANA-initiativ	181
Natos militära budget	3 689
Natos program för säkerhetsinvesteringar	750
Ökning av medlemsavgifter och finansiella bidrag	3 000
Ökning av medlemsavgiftsandelarna (överföring från moment 27.10.18)	121
Sammanlagt	7 741

2025 budget	30 308 000
2024 I tilläggsb.	30 000 000
2024 budget	22 567 000
2023 bokslut	24 445 000

10. Militärt försvar

Förklaring: Försvarsmaktens primära uppgift är att skapa en militär förebyggande tröskel och vid behov avvärja angrepp mot vårt land. Försvaret utvecklas långsiktigt och systematiskt som en helhet och som en del av alliansens kollektiva försvar och avskräckning.

Försvarsmakten fortsätter den militära samordningen i anslutning till Natomedlemskapet, där särskilt utvecklandet av förmågan till gemensamma uppdrag betonas. Försvarsmakten förbereder sig på att vara en del av Natos regionala plan och delta i Natos fredstida uppgifter och skyldigheter i fråga om beredskap. Samordningen av den långsiktiga utvecklingen av försvarssystemet och Natos försvarsplanering har inletts. De mål som uppställts i Natos försvarsplaneringsprocess uppnås stegvis som en del av den långsiktiga utvecklingen av Försvarsmakten.

Försvaret utvecklas enligt en snabbare tidsplan i enlighet med de ökade kraven i den förändrade omvärlden. Med de eventuella tilläggsresurser som beviljas i budgeten kompletteras de brister i den materiella beredskapen som uppstått på lång sikt, utökas antalet anställda vid Försvarsmakten och höjs verksamhetens och beredskapens nivå.

Försvarsmakten utvecklar samverkansförmågan med Finlands viktigaste allierade och partner. Detta stärker säkerheten i Finland och skapar förutsättningar för samordnande och koordinerande av åtgärder.

Produktion och kvalitetsledning

Försvarsmaktens viktigaste produktion är prestationsdugliga trupper och system med vars hjälp de lagstadgade uppgifterna fullgörs. För att förbättra försvarsförmågan ska de resurser som upp-

rätthåller nivån på Försvarmaktens verksamhet stärkas. I fortsättningen kommer man i produktionen också att beakta deltagandet i uppgifter inom Natos kollektiva försvar under fredstid.

Resultatmål för produktionen och kvalitetsledningen som uppställts för Försvarmakten:

- Den förebyggande förmågan och beredskapen att genomföra uppgifterna inom det militära försvaret har upprätthållits.
- Förvarningsförmågan har upprätthållits till stöd för det säkerhetspolitiska och militära beslutsfattande.
- Den territoriella integriteten har övervakats.
- Man har reagerat på territoriekränkningar på det sätt som situationen krävt.
- Den territoriella integriteten har tryggats.
- En truppproduktion som följer kraven på underhåll av trupperna och systemen har genomförts.
- Begärda handräckningsuppdrag har genomförts.
- Cyberspionage och cyberpåverkan som riktar sig mot försvarssystemet har upptäckts, avvärjts och rapporterats.
- Personalökningen i Natos ledningsstruktur och i andra internationella ledningsstrukturer har genomförts.
- Försvarmakten har deltagit i internationella processer och arrangemang för vapenkontroll i anslutning till sedvanliga vapen och massförstörelsevapen, i internationellt samarbete kring vapenkontroll samt i genomförandet och utvecklingen av praktiska åtgärder.
- Trupper som krävs för nya militära krishanteringsinsatser har utbildats och utrustats.
- De styrkor som Finland har anmält till Natos och EU:s snabbinsatsstyrkor har utbildats och utrustats, och vid Försvarmaktens beredning beaktas Finlands skäliga andel av ansvarsfördelningen.
- Fördjupat bilateralt och multilateralt försvarssamarbete med centrala partner med tyngdpunkten lagd på samverkansförmåga, skapande av en lägesbild, lämnande och mottagande av internationellt bistånd samt stödjande av uppbyggande och upprätthållande av förmågan.
- Interoperabilitet som en del av Nato.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av produktion och kvalitetshandling

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Resultat			
Utbildade beväringar (antal)	19 009 ¹⁾	20 700	20 700
Antal terrängdygn för beväringarnas krigsövningar	30	28	28
Reservister som utbildats i repetitionsövningar (antal)	28 229	25 330	26 000
Reservister som fått repetitionsövningsutbildning/ antal som placerats i krigstida trupper (%)	10,0	10,5	10,0
Flygtimmar, HN (antal)	9 011	9 000	9 000
Flygtimmar, NH90 (antal)	1 881	1 900	1 900

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av produktion och kvalitetshantering

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Fartygsdygn (antal)	1 254	1 150	1 150
Kvalitetsledning			
Antal utbildare/utbildningspluton (antal)	2,9	2,5	2,5
Utbildningens kvalitet ("armétiden" 1—5, slutenkät för beväringarna)	4,3	4,2	4,2
Kvaliteten på reservutbildningen (allmänt vitsord 1—5, reservistenkät)	4,2	4,0	4,0

¹⁾ Inkluderar också antalet frivilliga kvinnor (907 år 2023).

Funktionell effektivitet

Den viktigaste indikatorn för funktionell effektivitet är en ändamålsenlig organisation och verksamhetsmodell, så att försvarsförmågan under undantagsförhållanden kan produceras så kostnadseffektivt som möjligt utan att man ger avkall på kraven på prestationsförmågan. För att stärka försvarsförmågan höjs nivån på materielunderhållet. Genom anskaffning av tilläggsmateriel kompletteras de underskott och brister som uppstått på lång sikt samt bemöts de förändrade krav som omvärlden ställer till följd av kriget i Ukraina.

Resultatmål för funktionell effektivitet som uppställts för Försvarsmakten:

- Genomförande av strategiska projekt
- Säkerställande av att den materiella beredskapen förbättras och att förmågan byggs upp i rätt tid
- I alla förhållanden ett kostnadseffektivt säkerställande av tjänster och beredskap som gäller partnerskap och Försvarsfastigheter
- Utveckling av digitalisering, digital säkerhet och utnyttjande av informationshantering, information och data
- Utveckling av informationsutbytet och samordningen i anslutning till cybersäkerhet och cyberförsvar, inom förvaltningsområdet och i samarbete med andra myndigheter
- Utveckling av de områden och lokaler som Försvarsmakten förfogar över på ett kostnadseffektivt sätt och med beaktande av beredskapskraven
- Säkerställande av resurser för organisationssäkerhet och teknisk säkerhet.

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av funktionell effektivitet

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Rersurshållning			
Pris per dag i beväringstjänst (euro)	49	50	50
Pris per dag i reservisttjänst (euro)	158	182	183
Priset för ett årsverke (euro)	63 108	64 893	65 463
Produktivitet			
Antal utbildade beväringar/antal som inlett beväringstjänst (%)	82	85	85

Nyckeltal för/föremål för uppföljning av funktionell effektivitet

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Antal årsverken inom Huvudstaben och försvarsgrenarnas och regionalbyråernas staber/antal årsverken inom Försvarsmakten sammanlagt (%)	13	13	13
Lönsamhet			
För avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är den procentuella kostnadsmotsvarigheten minst	105	105	105

Hantering av personalresurser

För att stärka försvarsförmågan ska antalet anställda vid Försvarsmakten ökas med 500 årsverken under 2023—2026. Från och med 2024 är antalet avtalsbundna soldater cirka 500 årsverken per år. Det frivilliga försvaret effektiviseras som en del av utvecklandet av det lokala försvaret och utbildningen av reserven.

Försvarsmaktens militära allians och beredskapskraven i anslutning till den föranleder betydande tilläggsresurser inom personalen utöver de 500 årsverken som nämns ovan. Antalet tilläggspersonal ses över i processen i samband med statsrådets försvarsredogörelse.

Statens personalstrategi *Arbete för Finlands bästa 2030*, som fastställdes i början av 2024, främjar statens gemensamma värdegrund och verksamhetskultur, kompetensledning och statens arbetsgivarbild samt statens attraktivitet som arbetsgivare. Försvarsmakten har utarbetat sin egen personalstrategi 2030+ som riktar sig till både anställd personal och värnpliktiga.

I betänkandet av den parlamentariska kommitté som utredde utvecklandet av den allmänna värnplikten och fullgörandet av skyldigheten att försvara landet beskrivs målbilderna, som lägger grunden för utvecklandet och beslutsfattandet.

Resultatmål för hanteringen av de personalresurser som uppställts för Försvarsmakten:

Försvarsmaktens personal

— Personalresurserna har koncentrerats till upprätthållandet av handlingsberedskapen, utbildandet av de värnpliktiga samt till uppgifter inom upprätthållandet och utvecklandet av nya förmågor.

— Vid utvecklingen av personalsystemet har de krav som beredskapen och det internationella samarbetet och den militära krishanteringen ställer beaktats nationellt och som en del av alliansen.

— Personalens funktionsförmåga samt arbetsförmåga och välbefinnande i arbetet har utvecklats.

— Försvarsmakten planerar och vidtar åtgärder som genomför statens personalstrategi med beaktande av sina egna personalpolitiska mål och sin verksamhetsmiljö.

Värnplikt

— Den krigstida styrkan har upprätthållits på 280 000 man.

— Försvarsviljan har stötts genom högklassig utbildning av de värnpliktiga, utveckling av möjligheter att delta i det frivilliga försvaret, evenemang för medborgarna och bättre intern och extern kommunikation.

Frivillig försvarsutbildning

— Den frivilliga försvarsutbildningen har genomförts i enlighet med den gällande lagstiftningen och verksamhetsmodellen.

— Den frivilliga försvarsutbildningen har förnyats så att den motsvarar det växande lokala försvarets behov.

Nyckeltal/föremål för uppföljning i fråga om hantering av mänskliga resurser

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Antal årsverken inkl. avtalsbundna soldater (mom. 27.10.01)	12 921	13 056	13 199
Antal årsverken för avtalsbundna soldater	469	500	500
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsverke)	7,0	under 8,0	under 8,0
Arbetstillfredsställelse totalt (arbetsklimat, 1—5)	4,2	4,1	4,1

Det militära försvarets utgifter (exkl. moms)

	2023 utfall		2024 ordinarie budget		2025 uppskattning	
	miljoner euro	%	mn euro	%	mn euro	%
Utgifter för materiell beredskap (exkl. F-35 och Flottilj 2020 och stödet till Ukraina)	1 475	45,3	1 478	43,6	1 534	42,6
— Anskaffning av försvarsmateriel (exkl. F-35 och Flottilj 2020 och stödet till Ukraina)	985		1 023		1 056	
— Utrustning av trupper med omkostnads- finansiering (exkl. löner)	21		23		19	
— Underhåll av materiel (exkl. löner)	469		432		459	
Fasta personalutgifter	815	25,0	890	26,3	982	27,2
Utgifter för fastigheter	303	9,3	307	9,1	356	9,9
Övriga utgifter för det militära försvaret	667	20,5	715	21,1	732	20,3
Totalt (exkl. F-35 och Flottilj 2020)	3 260	100	3 390	100	3 604	100
Anskaffning av multirollflygplan (F-35)	1 172		1 502		1 853	
Flottilj 2020-anskaffningen	99		242		181	
Ersättande anskaffningar till följd av stödet till Ukraina	—		279		261	
Sammanlagt	4 531		5 413		5 899	

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 519 809 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska elever och för den internationella övningsverksamheten för Försvarsmaktens trupper inklusive förberedelser för verksamheten samt för Försvarsmaktens övriga internationella samarbete

- 2) till betalning av de hyresandelar för personalbostäder som föranleds av Försvarsmaktens operativa behov eller av personalarrangemang i samband med omstruktureringen av försvarsförvaltningen under en övergångsperiod fastställd av försvarsministeriet, eller av andra motsvarande behov inom försvarsförvaltningen, högst 2 350 000 euro
- 3) till medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter sig till Försvarsmaktens verksamhet och till kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling
- 4) till utgifter för Frihetskorsets Orden
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av den inhemska försvarsindustrins exportvillkor och internationalisering
- 6) till utgifter som föranleds av beredskapsbyggande och utvecklande av flygvapnets baser
- 7) till betalning av utgifter i anslutning till sådan museiverksamhet som motsvarar Försvarsmaktens behov
- 8) till utgifter som föranleds av hälsokontroller vid uppbygget i samband med frivillig militärtjänst.

Fullmakt

1) År 2025 får långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som Försvarsmaktens verksamhet förutsätter ingås så att de åren 2026—2029, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 150 271 000 euro (Beställningsfullmakten för omkostnader 2025).

2) År 2025 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrider.

För betalning av de extra utgifter som föranleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till de nya beställningsfullmakterna används de anslag som årligen beviljas för Försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Momentets bruttoutgifter på 2 553,4 miljoner euro beräknas bli fördelade på följande sätt: löneutgifter 981,8 miljoner euro, utgifter för underhåll av materiel och utrustning av trupper (exkl. löner) 478,0 miljoner euro, fastighetsutgifter 355,5 miljoner euro, utgifter för de värnpliktigas utbildning och underhåll (exkl. löner) 190,7 miljoner euro samt övriga omkostnader 547,4 miljoner euro, varav för samordning inom Nato och för medlemsstaternas skyldigheter 39,5 miljoner euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 37,3 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för partnerskap 2020 som gäller underhåll (Millog 2020)	125 692	125 692	125 692	125 692		502 768
Beställningsfullmakten för omkostnader 2021	12 205	3 500				15 705
Beställningsfullmakten för omkostnader 2022	13 122	6 470	2 183			21 775
Beställningsfullmakten för omkostnader 2023	26 913	7 164	5 905	1 900		41 882
Beställningsfullmakten för omkostnader 2024	100 133	33 999	12 665	6 955		153 752
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	278 065	176 825	146 445	134 547		735 882
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2025		107 904	31 801	9 966	600	150 271
Ny beställningsfullmakt sammanlagt		107 904	31 801	9 966	600	150 271
Fullmakter sammanlagt	278 065	284 729	178 246	144 513	600	886 153

Det antal anställda som avlönas med anslag under momentet ökar med cirka 143 årsverken jämfört med år 2024. Ökningen av antalet årsverken föränleds huvudsakligen av nya uppgifter inom Försvarsmakten i anslutning till Finlands Natomedlemskap samt av Försvarsmaktens permanenta personalökning som baserar sig på statsrådets försvarsredogörelse 2021 och vars andel är 128 årsverken 2025.

Med beställningsfullmakten för omkostnader 2025 tryggas de service- och underhållsavtal av systemen som användbarhetsmålen förutsätter, reservdelsanskaffningar med lång leveranstid samt behövliga andra tjänster 2026—2029.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 299 218	2 390 836	2 553 433
Bruttoinkomster	32 544	33 636	33 624
Nettoutgifter	2 266 674	2 357 200	2 519 809

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	272 841		
— överförs till följande år	259 458		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 498	1 940	1 948
— övriga intäkter	2 020	1 696	1 676
Intäkter sammanlagt	3 518	3 636	3 624
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 991	3 113	3 110
— andel av samkostnaderna	256	335	334
Kostnader sammanlagt	3 247	3 448	3 444
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	271	188	180
Kostnadsmotsvarighet, %	108	105	105
Prisstöd	155	155	155
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	426	343	335

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beställningsfullmakten för omkostnader 2024 (Tilläggsbudget II 2024) (överföring från moment 27.10.18)	7 150
Framskjuten närvaro med markförband	15 000
Främjande av förmågan att ta emot styrkor från medlemsstaterna	16 000
Föregripande justering av kostnadsnivån 1,5%	21 579
Försvarsmaktens utvecklingsprogram (överföring från moment 27.10.18)	37 492
Inrättande av marktaktisk ledning	8 500
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2023	56 544
Kostnader för underhåll av fastigheter som an knyter till multirollflygplan	500
Natomedlemskap	1 840
Nivåförhöjning till följd av förändringar i verksamhetsmiljön	2 000
Projekt för utvecklingsprogram (överföring från moment 27.10.18)	92
TMTV 2020 ombudgetering (tilläggsbudget IV 2022)	-4 130
Utvecklande av flygvapnets baser	365
Ändrad tidsmässig fördelning av utgifterna (tilläggsbudget II 2023)	3 000
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 000
Lönejusteringar	3 447

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-4 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-770
Sammanlagt	162 609

2025 budget	2 519 809 000
2024 II tilläggsb.	85 256 000
2024 I tilläggsb.	—
2024 budget	2 357 200 000
2023 bokslut	2 253 291 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 1 517 054 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling samt till testning av system och utbildning av användarna
- 2) till forskning och utveckling med direkt anknytning till anskaffning av försvarsmateriel och Försvarsmaktens säkerhetsupphandling
- 3) till betalning av utgifter för anskaffning av reservdelar och bytesanordningar till försvarsmateriel som nödvändigt måste finnas i lager i händelse av krig.
- 4) till effektivisering av den inhemska försvarsindustrin.

Av anslaget får högst 369 559 000 euro användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel än till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakter eller av ändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakterna.

Fullmakt

1) År 2025 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av Försvarsmakten i syfte att förbättra det militära försvarets förmåga, så att de åren 2025—2029, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 497 854 000 euro (beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten 2025, PVKEH 2025).

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten för PVKEH 2025 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2025.

2) Det maximala beloppet för beställningsfullmakten för projektet Flottilj 2020 minskar med 1 195 000 euro så att användningen av beställningsfullmakten får föranleda staten utgifter på högst 1 394 745 000 euro åren 2018—2029.

3) Det maximala beloppet för beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten år 2021 (PVKEH 2021) minskar med 1 100 000 euro utan att betalningstiden för beställningsfullmakten ändras, så att användningen av beställningsfullmakten får föranleda staten utgifter på högst 889 151 000 euro åren 2021—2028.

4) Det maximala beloppet för beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten år 2023 (PVKEH 2023) minskar med 1 500 000 euro utan att betalningstiden för beställningsfull-

makten ändras, så att användningen av beställningsfullmakten får föranleda staten utgifter på högst 874 954 000 euro åren 2023—2032.

5) Det maximala beloppet för beställningsfullmakten för ersättande upphandling av materielstöd till Ukraina 2023 (UKR 2023) minskar med 6 920 000 euro utan att betalningstiden för beställningsfullmakten ändras, så att användningen av beställningsfullmakten får föranleda staten utgifter på högst 2 019 653 000 euro åren 2023—2032.

6) År 2025 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingå avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

7) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrider.

Anslag för beställningsfullmakterna och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Minskningen av maximibeloppet för beställningsfullmakten för Flottilj 2020 med 1 195 000 euro föranleds av att projektet fördröjs samt av preciserade personal- och lönekostnader. Avdraget överförs från beställningsfullmaktens årsandel för 2025 till moment 27.10.01. Minskningen av maximibeloppet för beställningsfullmakten för PVKEH 2021 med 1 100 000 euro föranleds av att tidsschemat för de utvecklingsprogram som ingår i beställningsfullmakten har preciserats. Avdraget överförs från beställningsfullmaktens årsandel för 2025 till moment 27.10.01 för att täcka sådana löne- och personalkostnader som föranleds av utvecklingsprogrammen och som inte kan betalas genom beställningsfullmakten. Minskningen av maximibeloppet för beställningsfullmakten för PVKEH 2023 med 1 500 000 euro föranleds av en överföring till moment 27.10.01. Genom överföringen täcks de löne- och personalkostnader som föranleds av de utvecklingsprogram som hänför sig till beställningsfullmakterna och som inte kan betalas genom beställningsfullmakterna. Avdraget överförs från beställningsfullmaktens årsandel för 2025 till moment 27.10.01. Minskningen av maximibeloppet för beställningsfullmakten UKR 2023 med 6 920 000 euro föranleds (12 december 2023) av lönekostnader som beror på ökad ammunitionsproduktion och produktion av explosiv ammunition enligt finanspolitiska ministerutskottet och som inte kan betalas med beställningsfullmakten. Avdraget överförs från beställningsfullmaktens årsandel för 2025 till moment 27.10.01. Vid ändringen av anslaget för övriga anskaffningar av försvarsmateriel har som avdrag beaktats 26 777 000 euro i överföring till moment 27.10.01 för att användas för utvecklingsprogrammets omkostnader och till utveckling av den militära underrättelseinhämtningen. Dessutom har det som avdrag beaktats 1 000 000 euro i överföring till moment 27.01.01 till ökning av årsverken vid försvarsministeriet. Som tillägg har beaktats 27 500 000 euro för samordning inom Nato och kostnader till följd av de allierades skyldigheter.

Av anslaget under momentet används uppskattningsvis 10,2 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utgifter för staten som föräns av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2017)	32 684					32 684
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2018)	29 500	230				29 730
Beställningsfullmakten för Flottilj 2020	181 099	182 638	111 282	45 837	10 747	531 603
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2020)	2 065	4 920	605			7 590
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2021)	61 975	53 933	27 727	18 000		161 635
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2022)	47 070	66 550	40 480	10 000		164 100
Beställningsfullmakten för förbättrande av försvarsförmågan (PVPAR 2022)	287 850	205 115	255 250			748 215
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2023)	132 920	174 220	101 780	95 600	126 300	630 820
Beställningsfullmakt för ersättande upphandling av materielstöd till Ukraina (UKR 2023)	260 772	381 064	403 345	373 152	287 600	1 705 933
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2024)	37 750	28 965	20 425	12 580		99 720
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	1 073 685	1 097 635	960 894	555 169	424 647	4 112 030
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2025)	71 950	114 100	146 536	141 988	23 280	497 854
Ny beställningsfullmakt sammanlagt	71 950	114 100	146 536	141 988	23 280	497 854
Fullmakter sammanlagt	1 145 635	1 211 735	1 107 430	697 157	447 927	4 609 884

Den materiella utvecklingen av Försvarsmakten grundar sig på följande utvecklingsprogram för Försvarsmakten och på de förmågor som ska utvecklas genom dem:

Programmet för utveckling av Försvarmaktens ledning

Man utvecklar och upprätthåller ett ledningssystem som stöder utnyttjandet av Försvarmaktens samlade förmågor.

Ledningen av gemensamma insatser stöds genom upprätthållande och utveckling av förvarningsförmågan, omvärldsuppfattningen, övervaknings- och mållägesbilden, den samlade lägesmedvetenheten och säkrade operativa informationstekniska tjänster. Myndigheternas gemensamma ledningssystem och vardagslösningar utnyttjas som stöd för stridsledningssystemet.

- försvarsgrenarnas fristående system och program byts ut mot ett gemensamt ledningssystem
- bättre förutsättningar för ledning av insatserna skapas genom att tekniska strukturer och tjänster omarbetas och förnyas
- dataöverföringen inom integrerad underrättelseinhämtning, övervakning och ledning samt anslutningsförmågan för den informationstekniska plattformen utvecklas
- informationsförvaltningen förnyas, den informationstekniska integreringen genomförs och statsförvaltningens interna samarbete inom informationsservicen och andra lösningar som bygger på partnerskap utökas; personalresurser överförs från den administrativa informationsservicen till den operativa it-miljön
- utnyttjandet av systemen för verksamhetsstyrning ökas med målet att förbättra funktionssäkerheten och kostnadseffektiviteten
- utarbetandet av arkitekturen för ett spanings-, övervaknings- och ledningssystem som är gemensamt för alla försvarsgrenar och motsvarar Försvarmaktens behov på 2020-talet fortsätter, och därigenom möjliggörs ett internationellt elektroniskt utbyte av information och lägesbilder
- förmågorna inom cyberförsvaret utvecklas
- system för hantering av information och system för verksamhetsstyrning samt arkivering utvecklas

Programmet för utveckling av stöd för Försvarmaktens underrättelseinhämtning, övervakning och målanvisning

Den förvarningsförmåga, den omvärldsuppfattning och den övervaknings- och mållägesbild som behövs som stöd för beslutsfattandet samt för ledningen av gemensamma insatser upprätthålls och utvecklas.

- datainsamlings- och analysförmågan upprätthålls och utvecklas
- medeldistans- och fjärrövervakningen inom luftövervakningen upprätthålls
- kompetensen för luftburen underrättelseinhämtning och övervakning upprätthålls och utvecklas
- informationssystemet för underrättelseinhämtning förvaltas
- skapandet av Försvarmaktens gemensamma mållägesbild utvecklas
- den militära underrättelseinhämtningens förmåga att stödja eldanvändning och verkan utvecklas

— förmågorna inom elektronisk underrättelseinhämtning och underrättelseinhämtning som avser datanät utvecklas.

Utvecklingsprogrammet för den samlade förmågan hos Försvarmaktens stridssystem

Den prestationsförmåga med vilken man operativt inverkar på betydande objekt utvecklas och upprätthålls. Helheterna skydd och gemensamt skydd utvecklas och upprätthålls.

- utvecklandet av Försvarmaktens specialtrupper och helikoptersystem fortsätter
- anskaffningen av en ersättande sjömålsrobot fortsätter
- ersättande säkerhetstillsynsteknik anskaffas
- materiel för beredskapsbyggande anskaffas
- informationsförsvaret utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens logistik

Försvarmaktens gemensamma logistiksystem utvecklas och upprätthålls. Systemet skapar i alla beredskapslägen och verksamhetsmiljöer förutsättningar för utveckling och användning av försvarssystemets förmågor, snabb verkställighet och upprätthållande av insatser och återställande av stridsförmågan. Utvecklingen av förmågorna inom logistiksystemet indelas i utveckling av logistik- och underhållsstyrkor samt i en materielanskaffning som är gemensam för alla.

- utrustandet av logistiktruppernas och vapenslagstruppernas underhåll fortsätter
- för att avhjälpa bristerna i kompletterings-, transport- och underhållssystemet fortsätter man materielanskaffningarna
- anskaffningen av ammunition och reservdelar fortsätter
- klädsel för soldater och personlig ballistisk skyddsutrustning anskaffas
- lastbilmateriel och materiel för fältproviantering anskaffas.

Programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret

Målet för programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret är att upprätthålla arméns uppgifter och att upprätthålla en försvarsförmåga som motsvarar hotet. Genom utvecklingsprogrammet skapas en grund för en hög aktionsberedskap och snabb reaktionsförmåga för att svara mot fastställda krav på kapacitet och förmåga.

- arméns rörlighet och förmåga till mötesstrid upprätthålls och utvecklas
- eldanvändningssystemet upprätthålls
- truppernas avvärjningsförmåga utvecklas
- prestationsförmågan för observation, övervakning och underrättelseinhämtning utvecklas
- pansarvärnsförmågan, ledningen av granatkastarkompanier och soldaternas förmåga att påverka utvecklas
- pionjär- och skyddsmateriel förvaltas och utvecklas.

Programmet för utveckling av sjöförsvarets stridssystem

Förmågan att påverka samt rörligheten utvecklas.

- stridsgruppernas organiska eldstöd utvecklas
- kustförbandens rörlighet och eldkraft upprätthålls och kustförbandens ledningsförmåga utvecklas
- upphandlingen för Flottilj 2020 fortsätter.

Programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret
Luftvärnets och Hornet-systemets prestationsförmåga upprätthålls.

- anskaffning av sådan kritisk reservutrustning och sådana kritiska delar till maskiner och motorer som tryggar jaktplansmaterielens livslängd
- stridsbaserna utvecklas
- förmågan att decentralisera funktionerna inom ledningen av flygvapnets eldanvändning utvecklas
- förmågan att bereda små luftfarkoster förluster under alla förhållanden utvecklas
- prestationsförmågan inom luftvärnet utvecklas
- sådana förmågor inom luftvärnet som avvecklas ersätts.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens system för truppproduktion
Prestationsdugliga trupper och den personal som de behöver i enlighet med truppstrukturen byggs upp och upprätthålls. Dessutom skapas förutsättningar för att ställa upp nya trupper.

- personalstrukturen och uppgiftssammansättningarna utvecklas och upprätthålls
- utvecklandet och upprätthållandet av inlärningsmiljöer och virtuella utbildningsmiljöer fortsätts
- truppersnas övningsverksamhet utvecklas.

Programmet för utveckling av Försvarmaktens system för verksamhetsstyrning
Helhetsomfattande styrmetoder och enhetliga principer utvecklas. Med hjälp av dem strävan man efter att främja hanteringen av helheter, övergripande karaktär, resultat, produktivitet och kostnadseffektivitet vid beslutsfattande och vid verkställande av beslut.

- forskningsdata produceras i första hand för Försvarmaktens strategiska planering.

Ersättande förmågor skaffas i stället för de förmågor som överlåtits till Ukraina. Beställningsfullmakten PVPAR 2022 används för anskaffning av materiel som är kritisk med tanke på den nationella försvarsförmågan.

Det uppskattas att 1 145 635 000 euro av anslaget kommer att användas till betalning av utgifter som föranleds av beställningsfullmakterna, 1 860 000 euro till betalning av utgifter för förändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakterna och 369 559 000 euro för andra anskaffningar av försvarsmateriel år 2025.

I anslaget under momentet beaktas vilka konsekvenser förändringarna i valutakurserna vid anskaffning av försvarsmateriel har i form av tillägg till eller avdrag från anslaget till den del valutakursnivån vid betalningstidpunkten avviker från valutakursnivån den dag budgeten träder i

kraft. Konsekvenserna av valutakursförändringarna beaktas också för andra utgifter än de som är bundna av fullmakten. Anslaget korrigeras så att det motsvarar det avslutade årets utfall i vårens tilläggsbudget följande år.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten för PV-KEH 2025 inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Beställningsfullmakten för materiell utveckling av Försvarsmakten (PVKEH 2025)

— förmågan till informationshämtning, informationshantering och analys inom militär underrättelseinhämtning utvecklas

— gemensamma datakommunikationssystem och informationssystem för alla försvarsgrenar utvecklas

— försvarets kommunikationssystem och stridsledningsnät utvecklas

— nationellt och internationellt kompatibla informationssystemstjänster för ledningen utvecklas för marinen

— egenskaper som gäller lägesbild och simulering i informationssystemet för flygvapnets stridsledning utvecklas

— kustförbandens förmåga att påverka utvecklas

— avvärjningsförmågan hos obemannade luftfartyg utvecklas

— de kritiska systemens användbarhet förbättras genom anskaffning av reservdelar, och ammunition som uppfyller truppersnas försvarsförmåga skaffas

— fordon, soldaternas klädsel och materiel för fältproviantering skaffas

— upphandlingar för uppdatering och komplettering av simulatorsystem som används i skytte- och stridsutbildning genomförs.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beställningsfullmakten för omkostnader 2024 (Tilläggsbudget II 2024) (överföring till moment 27.10.01)	-7 150
Ersättning för materielstöd som har sänts till Ukraina (tilläggsbudget 2023)	-15 749
Ersättning för materielstöd som levererats till Ukraina.	-17 664
Främjande av förmågan att ta emot styrkor från medlemsstaterna	15 000
Föregripande justering av kostnadsnivån 1,5 %	22 753
Försvarsmaktens utvecklingsprogram (överföring till moment 27.10.01)	-37 492
Förändring i årsandelen för projektet Flottilj 2020	-14 542
Inverkan av den ursprungliga tidpunkten för anskaffningsutgiften för projektet Flottilj 2020 på åren 2024–2026	-97 150
Justering av kostnadsnivån (2023)	93 404
Nivåförhöjning av anskaffningar av försvarsmateriel som föranleds av förändringar i den militära omvärlden	-42 000
Projekt för utvecklingsprogram (överföring till moment 27.10.01)	-92
Stöd till Ukraina (Tilläggsbudget II 2023)	45 200
Stöd till Ukraina (Tilläggsbudget II 2024)	39 292
Stöd till Ukraina (Tilläggsbudget IV 2022)	-56 013

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tilläggsbehov till följd av medlemskapet i Nato	12 500
Tilläggsfinansiering för Flottilj 2020 (tilläggsbudget IV 2022)	40 000
Utvecklande av flygvapnets baser	-365
Ändrad tidsmässig fördelning av utgifterna för projektet Flottilj 2020	-13 204
Ändringar i tidpunkten för anskaffningsutgifter som ingick i tilläggsbudget III 2021	-5 595
Ändring av fullmakten när det gäller tidsplanen för beställningsfullmakten UKR 2023	-6 600
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten för PVKEH 2021 (tilläggsbudget II 2022)	19 240
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten PVKEH 2021 (tilläggsbudget II 2023)	-3 250
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten PVKEH 2021 (tilläggsbudget IV 2022)	-5 400
Ändring av tidpunkten för anskaffningsutgiften för beställningsfullmakten PVKEH 2022 (tilläggsbudget II 2022)	-5 083
Ökning av antalet uppgifter och personer (överföring till moment 27.01.01)	-1 000
Ökning av medlemsavgiftsandelarna (överföring till moment 27.01.66)	-121
Övriga anskaffningar av försvarsmateriel, ombudgetering av anslaget till beställningsfullmakten Flottilj 2020 (tilläggsbudget II 2024)	6 211
Övriga anskaffningar av försvarsmateriel, återtagande av anslag för 2023 och ombudgetering (tilläggsbudget II 2024)	23 789
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-16 000
Sammanlagt	-27 081

2025 budget	1 517 054 000
2024 II tilläggsb.	-165 493 000
2024 budget	1 544 135 000
2023 bokslut	1 926 520 000

19. Anskaffning av multirollflygplan (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 852 774 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till anskaffning av multirollflygplan, vapen, ammunition och andra system samt till testning, ibruktagande och utbildning i fråga om dessa
- 2) till köp av tjänster, administrativa utgifter och drivandet av ibruktagningsfasen
- 3) till anskaffning av reservdelar, bytesanordningar och produktstöd
- 4) forsknings- och utvecklingsverksamhet som direkt hänför sig till anskaffningen samt till revision
- 5) till planering och byggande av lokaler och militärområden och till hyreskostnader under ibruktagandet av dem samt till förskottsbetalningar för hyror
- 6) till dataskydds- och säkerhetsbyggnad samt till andra säkerhetsupphandlingar
- 7) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 125 årsverken per år
- 8) till index- och valutakursutgifter.

Dispositionsplan (1 000 euro)

01.	Utgifter för användning av beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 (HX 2021)	1 415 000
02.	Övrig finansiering av anskaffningen av multirollflygplan (högst)	132 505
03.	Indexutgifter	154 869
04.	Valutakursutgifter	150 400
Sammanlagt		1 852 774

Anslaget används till förskottsbetalningar och delbetalningar enligt upphandlingsavtalet.

Under momentet nettobudgeteras enligt kontantprincipen de inkomster som direkt hänför sig till anskaffningen och räntorna på dröjsmålstiden för förskott som betalats för anskaffningen. Spordiska inkomster från anskaffningen av multirollflygplan får användas för anskaffning av vapen, ammunition och reservdelar.

Fullmakt

1) År 2025 får det inom ramen för det totala beloppet för en fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av en tidigare godkänd beställningsfullmakt som inte har använts .

2) En tidigare godkänd beställningsfullmakt får föranleda staten utgifter som avviker från fullmaktens årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för fullmakten inte överskrids.

Anslag för beställningsfullmakten och till den hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index eller avdrag som föranleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Antalet visstidsanställd tilläggspersonal som anställs under momentet utökas med 15 årsverken till högst 125 årsverken, vilket motsvarar behovet under den tid som F-35-projektets förmåga byggs upp.

Valutakursförlusterna beräknas uppgå till 150,4 miljoner euro. Beräkningen bygger på att den genomsnittliga växelkursen för betalningar i utländsk valuta är 1 EUR = 1,102 USD. I antagandet har det beaktats att 55 % av betalningarna i utländsk valuta 2025 har slagits fast med hjälp av valutaterminer.

Utgifter för staten som föranleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Beställningsfullmakten för anskaffning av multirollflygplan 2021 (HX 2021)	1 415 000	1 221 000	1 200 000	1 402 000	919 000	6 157 000
Utgifter sammanlagt	1 415 000	1 221 000	1 200 000	1 402 000	919 000	6 157 000

Anskaffningen av multirollflygplan baserar sig på programmet för utveckling av Försvarmaktens stridssystem för luftförsvaret samt på de förmågor som byggs upp i programmet:

Försvarsförmåga / Mål

Multirollflygplanens förmåga är en central del av Finlands försvarssystem och den integreras i Försvarsmaktens övervaknings- och ledningssystem.

- luftförsvarets prestationsförmåga upprätthålls fram till början av 2060-talet
- man svarar på utvecklingen i verksamhetsmiljön i enlighet med dess krav
- hela försvarssystemet stöds med underrättelseinhämtnings-, övervaknings- och målangivningsskapacitet samt med databehandling och dataöverföring i realtid
- anskaffning av flygplan, flygplansmotorer inkl. reservmotorer, reservdelspaket och reservdelsutrustning som krävs för den inledande användningen, personalutbildning och tekniskt stöd för ibruktagande och inledande av användningen av flygplanen, simulatorsystem samt andra mindre anskaffningshelheter
- anskaffning av den mängd vapen som behövs för att inleda den operativa beredskapen för luftstrids-, markmåls- och sjömålseldverkan
- anskaffning av system som omfattas av köparens anskaffningsskyldighet, bl.a. krypteringsanordningar för radiosystemet eller delar till datalänksystemet
- den lokal-, militärområdes-, dataskydds- och säkerhetsbyggnad som projektet behöver planeras och genomförs
- de ledningssystemhelheter som prestationsförmågan förutsätter anskaffas.

De justeringar av valuta- och kostnadsnivån som görs i det anslag som årligen överförs som obundet och i den beställningsfullmakt som överförs som obunden behåller finansieringens köpvärde i en situation där det bl.a. inte är ändamålsenligt att ingå avtal om alla anskaffningar av vapen och reservdelar i det inledande skedet av upphandlingen.

Beställningsfullmakten tillsammans med alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förväntad indexjustering 1,5 %	48 709
Förväntad valutakursförlust	11 102
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2023	11 861
Köpkraftsjustering (2025)	27 512
Ändrad tidsmässig fördelning av utgifterna för beställningsfullmakten HX-2021	251 248
Sammanlagt	350 432

2025 budget	1 852 774 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	1 502 342 000
2023 bokslut	1 417 953 000

50. Stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 8 915 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till stödjande av försvarsorganisationers verksamhet
- 2) till statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ska sköta och för förberedelseverksamhetens utgifter
- 3) till utgifter för vårdande av de stupades minne
- 4) till rehabilitering av och stödåtgärder för veteraner inom militär krishantering
- 5) till stöd för vårdande av veterantraditionen.

Förklaring: Anslaget under momentet delas ut i form av statsunderstöd för stödjande av försvars- och veteranorganisationernas verksamhet, där Försvarsutbildningsföreningen rf är den största förening som får statsunderstöd. Försvarsministeriet är statsbidragsmyndighet och iakttar statsunderstödslagen när understöd beviljas.

Resultatmål för Försvarsutbildningsföreningens verksamhet

	2023 utfall	2024 prognos	2025 mål
Resurshushållning			
Årskostnaderna för Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet utbildningsdagar för verksamheten i fråga (euro)	70	84	96
Produktivitet			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter/antalet årsverken för den personal vid föreningen som anställts för verksamheten i fråga	1 265	1 163	1 111
Resultat (genomslag och effektivitet)			
Antalet utbildningsdagar inom utbildning enligt Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (dagar)	103 808	100 000	100 000
Kvalitetsledning			
Sådan utbildning för utbildare som ges för att förbättra kvaliteten på Försvarsutbildningsföreningens utbildning, antal utbildningsdagar (dagar)	7 237	4 000	5 000
Tillfredsställelse med Försvarsutbildningsföreningens kurser			
Elevtillfredsställelse (på skalan 1—5)	4,58	4,0	4,0
Hantering och utveckling av mänskliga resurser			
Arbetstillfredsställelse (skala 1—5)	4,16	4,0	4,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Riksdagens engångstillägg (budget 2024)	-1 280
Stöd för vårdande av veterantraditionen	400
Sammanlagt	-880

2025 budget	8 915 000
2024 budget	9 795 000
2023 bokslut	7 930 000

30. Militär krishantering

Förklaring: Under moment 24.10.20 i utrikesministeriets huvudtitel budgeteras anslagen för utgifter för underhåll av de finländska krishanteringsstyrkorna (inkluderar utgifter för EU:s stridsgrupper under utbildnings- och beredskapstiden samt löneutgifter för insatser). Anslagen för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringens samt för utgifter för observatörsverksamhet budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

Den militära krishanteringens utgör en del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, och genom den bidrar man till att de utrikes- och säkerhetspolitiska målen uppnås. De nationella målen för deltagandet fastställs för varje insats. Vid beredningen och genomförandet av insatser beaktas det att insatserna är mångsidiga och att de också kräver särskilda förmågor. Det är ändamålsenligt att skapa flexibilitet i besluten om nationellt deltagande.

Insatserna kan inledas snabbt, vilket kräver flexibilitet och snabb reaktionsförmåga av försvarsförvaltningen och av statsledningens beslutsfattande. En omfattande användning av försvarsförmågan i insatser är betydande både med tanke på utvecklandet av försvarsförmågan och med tanke på deltagandets verkningsfullhet.

Erfarenheterna av krishanteringsinsatser utnyttjas vid utvecklandet av både den nationella prestationsförmågan och prestationsförmågan inom krishanteringens. Den militära krishanteringens förmågor ska kunna användas för olika organisationers eller koalitioner insatser som är krävande och som ska inledas snabbt samt för utbildnings- och rådgivningsuppdrag.

Mål för militär krishantering:

— Försvarsmakten har utfört de militära krishanteringsuppdrag som anvisats den samt uppgifter som gäller internationellt bistånd, uppgifter som gäller stöd till konsulära tjänster och Natos permanenta uppgifter under fredstid.

— Försvarsmakten har beredskap att delta i nya militära krishanteringsuppdrag, i uppgifter inom internationellt bistånd, uppgifter inom stöd till konsulära tjänster för utrikesministeriet och i Natos permanenta uppgifter under fredstid

Utgifter för militär krishantering

	2023 bokslut	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Utgifter för upprätthållande av de finländska krishanteringsstyrkorna (UM), mn euro	46,4	53,1	53,1
Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (FSM), mn euro	67,5	66,1	64,9
Sammanlagt	113,9	119,2	118,0

20. Materiel- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 64 920 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och statens pensionsavgift för krishanteringspersonal enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till betalning av utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt till betalning av överföringsersättningar
- 3) till avlönande av militär observatörspersonal motsvarande högst 25 årsverken per år och till betalning av nationell dagpenning samt till tidsbundna uppgifter för roterande personal
- 4) till betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings- och förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter för beredskapsgrupper samt till betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering
- 5) till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finländska krishanteringsstyrkorna
- 6) till utgifter för utrustande av sådana styrkor för internationell krishantering som Finland utser
- 7) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för kostnader för ammunition, underhåll och materiel i anslutning till dem
- 8) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av stöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 9) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av materiellt stöd till sådana internationella krishanteringsinsatser som Finland inte sänder personal till eller inte annars deltar i
- 10) till betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föranleds av Strategic Air-lift Capability (SAC)-avtalet
- 11) till utgifter som föranleds av Finlands deltagande i den nordiska Base Camp-poolen
- 12) till utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 450 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, tillsammans med anslaget under moment 24.10.20
- 13) till utgifter för Europeiska unionens militära utbildningsinsats (EUMAM 91/414/EEG).

Dispositionsplan (euro)

01.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	4 471 000
03.	Utgifter för militärobservatörsverksamheten	2 880 000
05.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	6 837 000
06.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Moçambique	278 000
07.	Gemensamma utgifter för krishanteringsinsatser	10 699 000
08.	Programmet för utvecklande av krishanteringsstyrkor	10 300 000
09.	EUNAVFOR ASPIDES	265 000

Dispositionsplan (euro)

10.	Prosperity Guardian	185 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	765 000
12.	Utgifter för EUNAVFOR MED Irini-insatsen i Medelhavet	297 000
13.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUMAM Ukraina	5 597 000
15.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	11 770 000
16.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	200 000
19.	Utgifter för Natos utbildningsinsats i Irak (NMI)	256 000
20.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för en förlängning av dem, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	10 120 000
Sammanlagt		64 920 000

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i 2025.

Resolute Support-insatsen i Afghanistan och FN-insatsen i Mali (MINUSMA) fortsätter inte 2025.

Minskningen av anslaget under momentet med 5 miljoner euro föranleds av att beställningsfullmakten för utvecklingsprogrammet för krishantering 2023 har ombudgeterats i den andra tilläggsbudgeten för 2024 under moment 27.10.18 i beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten 2023 (PVKEH 2023). Därför sjunker anslagsnivån under momentet temporärt med 5 miljoner euro 2025 och 2026.

Ersättningarna för kostnader som hänför sig till militär krishantering och övriga inkomster intäktsförs under moment 12.27.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 64 860 000 euro och överföringsutgifternas andel 60 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande justering av kostnadsnivån 1,5 %	959
Justering enligt den faktiska indexutvecklingen 2023	2 851
Ombudgetering av beställningsfullmakten för programmet för utveckling av krishantering 2023, KRIHA KEHO 2023 (tilläggsbudget II 2024)	-5 000
Sammanlagt	-1 190

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2025 budget	64 920 000
2024 II tilläggsb.	-3 834 000
2024 budget	66 110 000
2023 bokslut	67 535 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas för de kursdifferenser som uppkommer vid faktureringen av utgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finländska krishanteringsstyrkorna.

2025 budget	10 000
2024 budget	10 000
2023 bokslut	1 123

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets omvärld

Finlands ekonomi visar tecken på att recessionen eventuellt har avtagit och att tillväxten småningom börjar ta fart. I genomsnitt når Finland dock upp endast till nolltillväxt 2024. Tillväxten kommer att öka under året och 2025 kommer ekonomin att växa snabbare än den beräknade genomsnittliga takten på lång sikt.

De stigande räntorna har bromsat upp den ekonomiska tillväxten. Räntorna börjar dock vända nedåt, vilket väntas leda till att investeringarna och byggandet gradvis börjar öka. Utöver de sjunkande räntorna stöder den avtagande inflationen den privata konsumtionen. När världshandeln växer och Finland har en god priskonkurrenskraft återhämtar sig också Finlands export. Den ekonomiska återhämtningen ökar efterfrågan på arbetskraft samtidigt som de strukturella reformerna och invandringen ökar utbudet av arbetskraft och sysselsättningen återhämtar sig.

Den positiva allmänna utvecklingen förutsätter emellertid att inga tråkiga överraskningar inträffar. I den globala ekonomin sker det stora, omvälvande förändringar och geopolitiken är oförutsägbar.

Från en rekordlåg nivå på under 800 miljoner euro började statens ränteutgifter kraftigt öka år 2022, och år 2024 är ränteutgifterna på statsskulden mer än 3 miljarder euro.

Finansieringen av den offentliga ekonomin i Finland är på lång sikt i obalans. Inom den offentliga ekonomin finns det ett stort hållbarhetsunderskott som beräknas uppgå till cirka 2,0 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Den största orsaken till obalansen i finansieringen är den åldrande befolkningen, vilket redan har ökat pensionsutgifterna och under de kommande årtiondena skapar ett betydande tryck på att öka hälsoutgifterna och omsorgsutgifterna. De sjunkande födelsetalen och minskade åldersklasserna minskar behovet av utbildningstjänster men försämrar på lång sikt försörjningskvoten ytterligare. Samtidigt utvecklas finansieringsbasen för den offentliga ekonomin dåligt, när antalet personer i arbetsför ålder förväntas minska.

Den demografiska utvecklingen mot en åldrande befolkning är i Finland i ett tidigt skede, och effekten av utvecklingen på kostnaderna för serviceproduktionen och på den långsammare ekonomiska tillväxten kommer inte att utjämnas förrän på 2030-talet. Åldrandet är inte enhetligt förde-

lat i Finland. De största stadsregionerna växer samtidigt som befolkningen minskar i glesbygdsområden.

Välfärdsområdena finansierar sin verksamhet i huvudsak med statlig finansiering med allmän täckning (dvs. icke-öronmärkt finansiering). Välfärdsområdenas resultat uppvisade 2023 ett klart underskott och välfärdsområdenas utgifter ökade mycket snabbt. Även om välfärdsområdenas resultat beräknas bli något bättre 2024 kommer det fortfarande att uppvisa ett betydande underskott. År 2025 förbättras välfärdsområdenas resultat och når nästan balans, när den lagstadgade efterhandsjusteringen av kostnaderna för 2023 ökar den statliga finansieringen. Samtidigt saktar utgiftsökningen ner på grund av de ändringar i välfärdsområdenas uppgifter som det beslutats om i planen för de offentliga finanserna. För att dämpa kostnadsökningen och komma till rätta med bristen på personal måste dock också välfärdsområdena vidta egna anpassningsåtgärder, utveckla sina arbetssätt och förnya tjänsterna.

Kommunerna och den kommunala ekonomin i Finland har redan under en längre tid varit omvälvning. Befolkningsutvecklingen har lett till en differentiering av kommunernas ekonomi, ökat riskerna inom den kommunala ekonomin och bidragit till att försvåra styrningen av den kommunala ekonomin. Även om kommunerna i och med social- och hälsovårdsreformen inte längre ansvarar för kostnaderna för den åldrande befolkningen finns det fortfarande en strukturell obalans mellan inkomsterna och utgifterna inom den kommunala ekonomin som hotar att fördjupas under de närmaste åren om inga nya åtgärder sätts in.

År 2025 överförs ansvaret för ordnandet av arbets- och näringstjänster från staten till kommunerna. Samtidigt utvidgas kommunernas ansvar för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa.

Även om den konventionella globaliseringen av produktionen av varor blivit långsammare och kanske rentav upphört efter finanskrisen, kan digitaliseringens effekter på utrikeshandeln och ekonomin överlag börja skönjas först nu. Näthandeln växer och en allt större del av tjänsterna förmedlas via nätet. Således blir det allt svårare att göra en avgränsning mellan den konkurrensutsatta och den skyddade sektorn. Denna utveckling påverkar såväl utformningen av marknaden som skattebasen och statens inkomster. Utnyttjandet av ny teknik, digitaliseringen och informationsresurser erbjuder nya möjligheter för Finlands offentliga finanser.

Distansarbete, platsneutralitet och gemensamma utrymmen minskar den offentliga förvaltningens behov av lokaler under de kommande åren. Statens lokalnätverk ses över bl.a. genom en plan för regional närvaro, statens lokalstrategi, fastighetsstrategin och projektet för statens service- och lokalnät.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Hållbara offentliga finanser			
— Hållbarhetsunderskott (%)	3	2	2
— De offentliga samfundens finansieringsbehov i förhållande till BNP (%)	-2,7	-3,7	-3,1
— Skattefel (mervärdesskattefel) (%)	3	3	3

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Socialt hållbar ekonomisk tillväxt			
— Relativt sysselsättningstal, 20—64-åringar (%)	77,9	77,1	77,6
— Arbetslöshetsgrad (Statistikcentralens arbetskraftsundersökning) (%)	7,2	7,9	7,6
Ekologiskt hållbar tillväxt			
— Finlands växthusgasutsläpp, miljoner ton CO ₂ -ekv., netto (föregående år)	50,1	39,3	36,0
Statsförvaltningen iakttar principerna för god förvaltning			
— Förtroendeindex för den offentliga förvaltningen (1—5)	3,5	3,5	3,5

Jämställdhet mellan könen

Av utgifterna under finansministeriets huvudtitel är cirka 95 % olika förmåner, medlemsavgifter och stöd som grundar sig på författningar eller avtal och som inte har några direkta könsspecifika konsekvenser.

Den progressiva personbeskattningen minskar skillnaderna mellan könen i fråga om nettointkomster. Personbeskattningen (förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen) i sin helhet utjämnar skillnaderna mellan könen i fråga om inkomster efter skatt så att kvinnornas inkomstandel av mäns inkomster efter skatt i genomsnitt är 4,6 procentenheter högre än före skatt.

Genom statsandelarna för basservice finansieras den kommunala servicen inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Från och med ingången av 2025 finansieras med statsandelarna för basservice också de arbets- och näringsstjänster och integrationstjänster som kommunerna ordnar. Genom statlig icke-öronmärkt finansiering finansieras välfärdsområdena, som ansvarar för ordnandet av tjänsterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet.

Digitaliseringen av arbetsmetoderna och möjligheterna till multilokalt arbete vid staten stöder exempelvis arbete som utförs hemma. Flexibla arbetsformer stöder framför allt småbarnsföräldrars sysselsättning genom att behovet av familjeledigheter minskar. Detta uppskattas påverka utvecklingen i fråga om jämställdheten mellan könen i positiv riktning.

Inom finansministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen, i personal- och arbetsgivarpolitiken, projekt, beredningen av budgeten och i ämbetsverkens resultatstyrning.

Hållbar utveckling

I budgetpropositionen ingår flera inkomstskattmoment som kan anses främja målet om koldioxidneutralitet. Till dessa hör framför allt energiskatterna, fordonsskatten, bilskatten, punktskatten på vissa dryckesförpackningar samt avfallsskatten. Även om dessa som helhet kan anses vara skatter som är förenliga med koldioxidneutralitetsmålen kan de innefatta enskilda, beskattningsstrukturer som är oförenliga med målen.

Den progressiva personbeskattningen jämnar i betydande utsträckning ut inkomstskillnaderna och minskar andelen låginkomsttagare bland befolkningen. Beskattningens viktigaste uppgift är att trygga finansieringen av den offentliga sektorn. Den möjliggör finansiering av välfärdssamhället samt satsningar också på främjande av social och ekologisk hållbarhet.

Genom statsandelarna för basservice tryggas tillräckliga och jämlika tjänster inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen på olika håll i landet. Genom statlig icke-örönmärkt finansiering finansieras välfärdsområdena, som ansvarar för ordnandet av tjänsterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet. Regionförvaltningsverken främjar tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna genom tillsyn över de offentliga tjänsterna, genom vilken likabehandling och jämlikhet tryggas. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata producerar tjänster som behövs i det digitala samhället och stöder lika villkor för medborgarna i ett allt mer digitaliserat samhälle. Statens ekonomiska forskningscentral bedriver forskning i anslutning till utbildning, social trygghet, inkomstfördelning, beskattning och miljö, och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja målen för hållbar utveckling och förverkligandet av jämställdhet mellan könen genom effektiva och välinriktade politikåtgärder.

En central uppgift för finansministeriet är att säkerställa en hållbar offentlig ekonomi. Ministeriet ansvarar för att regleringen av finansmarknaderna främjar en tillförlitlig och mångsidig verksamhet på marknaden och ett säkert utbud av finansiella tjänster. Genom lagstiftningen om penningvärt och verkställandet av lagstiftningen minskas mängden olagliga penningöverföringar.

Människors behov att resa på grund av tjänster och arbete och behovet av kontorslokaler minskas genom digitalisering av de statliga tjänsterna och arbetsformerna. Ett minskat resande och behov av kontorslokaler minskar klimatavtrycket. Dessutom minskar digitaliseringen av verksamhet behovet av utskrifter och papper.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om välfärdsområdenas finansiering (RP 70/2024 rd)	28.89.31
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice	28.90.30

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
28.10.02	<i>Tullens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år) — fullmakt att ingå avtal	130,0	130,0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Förvaltning	208 987	210 254	213 987	3 733	2
01. Finansministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	37 044	40 983	40 926	-57	0
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi (förslags- anslag)	162	145	2 645	2 500	1724
21. Produktivitetsanslag för finansministeriets förvalt- ningsområde (reservations- anslag 2 år)	3 306	2 306	2 306	—	0
25. Utgifter för mynt (förslags- anslag)	2 706	210	1 900	1 690	805
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	160 749	162 000	164 000	2 000	1
(50.) Finansiering av projektet för arbetsförmåga enligt planen för återhämtning och resiliens (reservations- anslag 3 år)	1 500	1 500	—	-1 500	-100
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till inter- nationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	1 200	1 200	1 200	—	0
69. Överföring av vissa av Finlands Banks placerings- intäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)	2 320	1 910	1 010	-900	-47
10. Beskattningen och Tullen	697 911	711 246	703 451	-7 795	-1
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	411 707	425 043	412 994	-12 049	-3
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	200 107	207 749	198 741	-9 008	-4
03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)	36 925	43 254	38 516	-4 738	-11
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	4 530	2 000	3 000	1 000	50
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslags- anslag)	22 920	23 200	33 200	10 000	43
97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	21 722	10 000	17 000	7 000	70

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
20. Tjänster för statssamfundet	70 868	65 427	50 170	-15 257	-23
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 584	36 180	38 413	2 233	6
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	200	600	600	—	0
03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)	1 584	1 700	1 700	—	0
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 2 år)	2 000	6 447	3 957	-2 490	-39
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
(10.) Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	15 000	15 000	—	-15 000	-100
11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)	500	500	500	—	0
88. Senatkoncernens affärsverk	0	0	—	—	0
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	129 131	131 173	123 717	-7 456	-6
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	53 927	54 720	53 512	-1 208	-2
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 507	4 989	5 187	198	4
03. Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (reservationsanslag 2 år)	64 450	63 464	58 018	-5 446	-9
04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)	6 247	8 000	7 000	-1 000	-12
40. Statens regional- och lokalförvaltning	73 262	72 509	68 098	-4 411	-6
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	71 244	70 493	66 882	-3 611	-5

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)	2 018	2 016	1 216	-800	-40
50. Pensioner och ersättningar	5 703 453	6 037 342	6 076 288	38 946	1
15. Pensioner (förslagsanslag)	5 326 727	5 594 611	5 622 854	28 243	1
16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)	2 041	2 872	2 797	-75	-3
50. Skadestånd (förslagsanslag)	36 483	39 590	40 590	1 000	3
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	320 856	365 747	375 086	9 339	3
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	17 346	34 522	34 961	439	1
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	11 600	15 510	1 510	-14 000	-90
02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)	376	2 500	500	-2 000	-80
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	980	1 010	1 010	—	0
(12.) Kompetensutveckling (förslagsanslag)	10 244	12 000	—	-12 000	-100
70. Utvecklande av statsförvaltningen	95 655	151 178	54 906	-96 272	-64
01. Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	13 933	10 270	22 106	11 836	115
(02.) Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning och upphandlingsverksamhetens effektivitet (reservationsanslag 3 år)	8 600	4 350	—	-4 350	-100

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
(05.) Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet (reservationsanslag 3 år)	5 100	105 100	—	-105 100	-100
(06.) Vissa utgifter som föränleds av ett medlemskap i Nordatlantiska fördragsorganisationen NATO (reservationsanslag 2 år)	15 700	—	—	—	0
(20.) Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 2 år)	30 031	3 658	—	-3 658	-100
(23.) Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (reservationsanslag 3 år)	1 091	—	—	—	0
40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	21 200	27 800	32 800	5 000	18
80. Överföringar till landskapet Åland	320 966	320 201	317 634	-2 567	-1
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	198 416	204 801	206 919	2 118	1
34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)	122 550	114 700	110 715	-3 985	-3
(35.) Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	—	700	—	-700	-100
89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUSsammanslutningen	21 127 001	24 615 871	26 236 003	1 620 132	7
31. Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUSsammanslutningen (förslagsanslag)	20 777 001	24 614 871	26 235 003	1 620 132	7
32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)	0	1 000	1 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
(33.) Statsunderstöd för kostnader för att etablera och utveckla välfärdsområdenas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	350 000	—	—	—	0
90. Stöd till kommunerna	3 627 587	3 349 725	3 918 501	568 776	17
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	2 772 035	2 490 325	3 366 600	876 275	35
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	1 052	11 400	11 400	—	0
(32.) Statsunderstöd till kommunernas incitamentsystem (reservationsanslag 3 år)	3 500	—	—	—	0
35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)	851 000	848 000	540 501	-307 499	-36
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	80 775	70 000	57 000	-13 000	-19
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	80 775	70 000	57 000	-13 000	-19
(80.) Lån och garantier till bolag som är verksamma på elderivatmarknaden (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
92. EU och internationella organisationer	1 900 518	2 337 570	2 386 274	48 704	2
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	6 248	8 080	8 967	887	11
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 000	1 400	1 400	—	0
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	13 256	13 800	15 037	1 237	9
66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)	—	10 000	10 000	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)	0	10	10	—	0
68. Finlands andel av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling EBRD (förslagsanslag)	14 673	6 200	10 100	3 900	63
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 862 721	2 286 000	2 330 000	44 000	2
95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)	2 620	12 080	10 760	-1 320	-11
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	2 346	2 626	2 626	—	0
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	0	300	300	—	0
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 000	2 000	2 000	—	0
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	321	300	300	—	0
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)	25	26	26	—	0
Sammanlagt	34 050 059	38 090 632	40 210 165	2 119 533	6
Totalt antal årsverken	13 269	13 168	13 044		

01. Förvaltning

Förklaring: **Finansministeriets** strategiska mål är att säkerställa kommande generationers ekonomiska valmöjligheter i ett välmående samhälle genom att bygga upp ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart Finland och Europeisk union.

I motiveringen till huvudtiteln presenteras de samhälleliga effektmålen för finansministeriets förvaltningsområde.

Finansministeriet ansvarar för resultatstyrningen inom sitt förvaltningsområde och svarar således för att verksamheten inom det egna förvaltningsområdet är resultatrik.

Finansministeriets strategiska uppgifter

— Vi sörjer för den offentliga ekonomins stabilitet och bygger upp den offentliga förvaltningen så att den blir ännu effektivare, verkningsfullare och har ännu bättre förmåga att förnya sig

— Vi skapar förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt

— Vi skapar en människocentrerad digitalisering och bättre utnyttjande av information i samhället

— Vi skapar spelregler som upprätthåller förtroendet för en stabil, effektiv och jämlik verksamhet på finansmarknaden.

01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 40 926 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras.

Av anslaget har 120 000 euro reserverats för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2) som en del av återhämtnings- och resiliensplanen.

Förklaring: I anslaget ingår en reserv på 120 000 euro för en åtgärd för säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt inom pelare 2 i återhämtnings- och resiliensplanen.

För sin verksamhet 2025 ställer finansministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de mål för de samhällseliga verkningarna som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,9	> 3,9	> 3,9
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	6	< 6	< 6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 743	41 983	41 526
Bruttoinkomster	1 165	1 000	600
Nettoutgifter	39 578	40 983	40 926
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 389		
— överförs till följande år	6 855		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av programmet för verkningfull offentlig upphandling (överföring från moment 28.70.01)	310
Fortlöpande underhåll av eOppiva (överföring från moment 28.70.01)	650
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-1
Specialsakkunnig i finansiella tjänster vid Finlands ambassad i Washington (överföring från moment 24.01.01)	15
Tryggande av verksamheten	-1 750
Överföring av löneutgifter (överföring från moment 28.70.01)	1 150
Överföring av löneutgifter (överföring från moment 28.70.02)	350
Lönejusteringar	146
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-378
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-549
Sammanlagt	-57

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	40 926 000
2024 budget	40 983 000
2023 bokslut	37 044 000

20. Genomförande av statens fastighetsstrategi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 645 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för egendoms- och ägararrangemang i anslutning till fastighetsförmögenheten
- 2) till utgifter för förvaltningen av fastighetsförmögenheten och en effektivisering av användningen av den
- 3) till utgifter för utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019)
- 4) till utgifter för att stärka beredskapen när det gäller statligt ägda fastigheter
- 5) för avlöning av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Anslaget används för utgifter för utvärderingar och utlåanden med anknytning till besittningsöverlåtelser i enlighet med statens fastighetsstrategi, för övriga utgifter för skötsel och effektiviserad användning av statens fastighetsförmögenhet samt för investeringar. Anslaget får dessutom användas för utgifter som föranleds av utnyttjande av statens förköpsrätt enligt lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden (469/2019) samt för lokalkostnader som föranleds av åtgärder för att stärka de statliga myndigheternas kapacitet för beredskap och förberedelse.

Enligt 5 § i lagen om statens förköpsrätt inom vissa områden avgör finansministeriet ett ärende som gäller utnyttjande av förköpsrätt på förslag av det ministerium vars förvaltningsområde omfattar skötsel av uppgifter som den fastighet som är föremål för förköpsrätten har anknytning till.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av fastighetsstrategin	145 000
Stärkande av beredskap och förberedelse	2 500 000
Sammanlagt	2 645 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utgifter för att stärka beredskapen och förberedelser när det gäller statligt ägda fastigheter	2 500
Sammanlagt	2 500

2025 budget	2 645 000
2024 I tilläggsb.	3 500 000
2024 budget	145 000
2023 bokslut	162 143

21. Produktivetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 306 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till att skaffa investeringar, forskning och utredningar samt utbildningstjänster och andra tjänster som syftar till att främja produktiviteten inom finansministeriets förvaltningsområde
- 2) till att skaffa sådana utredningar och tjänster som är nödvändiga för att främja prioriteringen av digitala tjänster i enlighet med regeringsprogrammet, programmet Julkiset tilat Suomi (Offentliga lokaler Finland) och regionförvaltningsreformen
- 3) för löneutgifter för visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken.

Förklaring: Under momentet har det samlats anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget ska användas för projekt som stöder ökad produktivitet inom förvaltningsområdet och genomförandet av regeringsprogrammet. Med anslaget får ämbetsverken inom förvaltningsområdet finansiera projekt som finansministeriet särskilt har kommit överens om med det berörda ämbetsverket.

2025 budget	2 306 000
2024 I tilläggsb.	—
2024 budget	2 306 000
2023 bokslut	3 306 000

25. Utgifter för mynt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av design, tillverkning, distribution, försäljning, marknadsföring, lagring, köp, inlösen och förstöring av metallmynt samt av kontroller och kvalitets-säkringsåtgärder i samband med dessa

2) till betalning av utgifter för design av jubileums- och specialmynt till ett belopp av högst 150 000 euro.

Under momentet intäktsförs inkomster som uppkommer vid utgivning och försäljning av metallmynt samt vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt.

Förklaring:

Utgifter och inkomster (euro)

Bruttoutgifter	
Utgifter för inlösen av mynt	2 800 000
Bruttoinkomster	
Utgivning av bruksmynt (nettoavkastning)	400 000
Jubileumsmyntsverksamheten (nettoavkastning)	500 000
Nettoutgifter	1 900 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 690
Sammanlagt	1 690

2025 budget	1 900 000
2024 budget	210 000
2023 bokslut	2 705 615

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 164 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	2 000
Sammanlagt	2 000

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	164 000 000
2024 budget	162 000 000
2023 bokslut	160 749 478

(50.) *Finansiering av projektet för arbetsförmåga enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 budget	1 500 000
2023 bokslut	1 500 000

66. *Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 1 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer inom finansministeriets ansvarsområde.

2025 budget	1 200 000
2024 budget	1 200 000
2023 bokslut	1 200 000

69. *Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 1 010 000 euro.

Anslaget får användas till överföring av vissa placeringsintäkter till Grekland.

Förklaring: I enlighet med ett arrangemang som godkänts av riksdagens stora utskott beslutade eurogruppen den 25 maj 2016 som en del av fortsättningen på det ekonomiska saneringsprogrammet för Grekland att de deltagande medlemsstaterna överför intäkterna från vissa sådana investeringar som deras nationella centralbanker som en del av Europeiska centralbankssystemets program för värdepappersmarknaden innehar i grekiska statsobligationer till Grekland. Finlands andel av de intäkter som överförs är 1,01 miljoner euro år 2025.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-900
Sammanlagt	-900

2025 budget	1 010 000
2024 budget	1 910 000
2023 bokslut	2 320 000

10. Beskattningen och Tullen

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är samhällets största aktör som samlar in skatter och avgifter, och den är därmed den viktigaste aktören med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster

till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Skatteförvaltningen svarar för inkomstregistret. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minska rapporteringen om inkomstuppgifter och effektivisera verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Dessutom främjar Skatteförvaltningen genomförandet och ibruktagandet av det positiva kreditupplysningsregistret. I det positiva kreditupplysningsregistret kan kreditgivarna i realtid se låntagarens lånebelopp och inkomstuppgifter.

Tullen stöder i egenskap av medlem i EU:s tullunion en smidig utrikeshandel med varor och jämlika konkurrensförutsättningar för företagen genom kundorienterade tjänster samt skyddar människor mot varor som är skadliga för hälsan och mot ämnen som är farliga för miljön. Tullens huvudsakliga uppgift är att sköta tullklareringen och tullbeskattningen, övervakningen av utrikes godstrafik, bekämpningen av tullbrott, statistikföringen av utrikeshandeln och tulllaboratorieundersökningar.

Verksamhetsmässiga mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

— Ett effektivt inflöde av skatteinkomster säkras genom att en positiv inställning till skattebetalning främjas, förhandsstyrning ges och skattekontrollen sköts på ett trovärdigt sätt

— De tjänster som beskattningen och tullväsendet tillhandahåller är kundorienterade och förmånliga

— Samhället skyddas genom att man säkerställer godssäkerheten och bekämpar gränsöverskridande brottslighet i nära samarbete med polisen och Gränsbevakningsväsendet.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 412 994 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete
- 3) för avtalsmässiga ersättningar för skador som orsakats kunderna till följd av Skatteförvaltningens åtgärder.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Andelen kunder som anser att övervakningen är effektiv, %	90	>85	>85
Andelen elektroniska inkomstskattedeclarationer, enskilda kunder, %	91	>88	>88
Andelen elektroniska skattekontorsändringar, %	76	>76	>85

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Andelen nya skatteskulder av det totala antalet skatteskulder, %	33	<35	<35
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetstillfredsställelseindex (1—5)	3,8	>3,7	>3,7
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	9,6	<8,5	<8,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	460 876	428 743	416 694
Bruttoinkomster	5 025	3 700	3 700
Nettoutgifter	455 851	425 043	412 994
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	119 829		
— överförs till följande år	75 685		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av den grå ekonomin	-2 000
Extra solidaritetsskatt för elförsäljare 2024—2027	-90
Justering av andelen för IKT i överföringen av Tullens beskattningssuppgifter (överföring från moment 28.10.02)	373
Reform av den internationella inkomstbeskattningen, investeringsutgifter	-1 360
Tilläggskostnader för nya skatteändringar (investeringar)	-1 544
Lönejusteringar	1 147
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 164
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-5 411
Sammanlagt	-12 049

2025 budget	412 994 000
2024 II tilläggsb.	1 820 000
2024 budget	425 043 000
2023 bokslut	411 707 000

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 198 741 000 euro.

Fullmakt

Inom projekt för totalreformen av de EU-omfattande tullklareringssystemen får förbindelser ingås så att de med beaktande av de utgifter som föranleds av den fullmakt som beviljats tidigare föranleder staten utgifter på högst 130 000 000 euro.

*Förklaring:***Mål för resultatet av verksamheten**

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Kundnöjdhet i tullklareringen, företagskunder, skala 1—5	3,9	-	4
Skatterest, högst, %	0,7	1	1
Återtagen vinning av brott, minst, mn euro	37	25	25
Andel brådskande laboratorieprov som undersökts inom utsatt tid, %	77	75	80
Kontroll av varor, träffprocent	31	>14	>20
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,7	>3,7	>3,7
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	11,5	<10,8	<10,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	212 634	210 879	201 871
Bruttoinkomster	6 297	3 130	3 130
Nettoutgifter	206 337	207 749	198 741
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	28 395		
— överförs till följande år	22 165		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av den nationella delen av det finansiella instrumentet CCEI	-2 037
Fortsatt totalreform av tullklareringssystemen (finansiering 2024)	-11 196
Fortsatt totalreform av tullklareringssystemen (finansiering 2025)	8 663
Införandet av PRS-tjänsten i satellitnavigeringssystemet Galileo	-475
Justering av andelen för IKT i överföringen av Tullens beskattningsuppgifter (överföring till moment 28.10.01)	-373
Obligatoriska uppgifter inom sanktionsövervakningen	-1 000
PTG-samarbete, hundträning	500
Säkerställandet av övervakningen och verkställigheten av effektiv bekämpning av penningtvätt (RRF pelare 2)	-600
Tryggande av Tullens tekniska förmåga	-500
Utvecklandet av Tullens ärendehantering (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 600
Lönejusteringar	468
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	1 579
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-2 437
Sammanlagt	-9 008

2025 budget	198 741 000
2024 II tilläggsb.	847 000
2024 budget	207 749 000
2023 bokslut	200 107 000

03. Omkostnader för det nationella inkomstregistret (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 38 516 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föräns av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om inkomstdatasystemet

2) till projektledning i anslutning till det positiva kreditupplysningsregistret, för kravdefinition för registret och dess förvaltning, för anskaffningsprocessen samt för konfiguration, planering, inrättande och testning av registret och för beredningen av att ta registret i bruk

3) till betalning av de personalutgifter, förvaltningsutgifter, driftsutgifter och andra utgifter som föräns av den fortlöpande verksamhet som centraliseras till Skatteförvaltningen genom lagen om lagen om ett positivt kreditupplysningsregister.

Den avgiftsbelagda verksamheten enligt lagen om ett positivt kreditupplysningsystem budgeteras genom ett bruttoförfarande så att utgifterna bokförs under omkostnadsmoment 28.10.03 och inkomsterna av verksamheten intäktsförs till fullt belopp under moment 12.28.14.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Avbrott i e-tjänsterna, st.	0	0	0
Kundnöjdhet avseende telefontjänsten, %	75—80	>80	>80
Svarsprocent för telefontjänsten, %	80	>80	>80

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	28 958	43 254	38 516
Bruttoinkomster	-	-	-
Nettoutgifter	28 958	43 254	38 516
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	13 193		
— överförs till följande år	21 160		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten , intäkter av försäljningen av prestationer	6 100	9 750
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	6 100	9 750
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten		
— särkostnader	4 600	7 790
— andel av samkostnaderna	1 500	1 960
Kostnader sammanlagt	6 100	9 750
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Basfinansiering för det positiva kreditupplysningsregistret	4 895
Genomförande av det positiva kreditupplysningsregistret	-5 800
Tryggande av inkomstregistrets driftsäkerhet	-1 770
Lönejusteringar	22
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 612
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-473
Sammanlagt	-4 738
2025 budget	38 516 000
2024 budget	43 254 000
2023 bokslut	36 925 000

63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till återbetalning av skatt i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skatteförvaltningen eller Tullen har berättigats att återfå redan betald skatt

2) till betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande

3) till betalning av tullar som inte tagits ut, jämte räntekostnader och andra kostnader som hänförs till dem, och som ersätts till EU

4) till betalning av skadestånd, inklusive dröjsmålsränta, för mervärdesskatt på bilskatt, s.k. icke-moms, som staten dömts att betala.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 000
Sammanlagt	1 000
2025 budget	3 000 000
2024 II tilläggsb.	1 000 000
2024 budget	2 000 000
2023 bokslut	4 529 549

95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänför sig till beskattningen.

Förklaring: Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

- 1) lagen om skatteredovisning (532/1998)
- 2) 22 § i lagen om skatteuppbörd (609/2005) och den ikraftträdandebestämmelse som hänför sig till den paragrafen
- 3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)
- 4) 49 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010)
- 5) 93 § i tullagen (304/2016)
- 6) 101 § 2 mom. I mervärdesskattelagen (1486/1994)
- 7) 31 § i skattekontolagen (604/2009) och den ikraftträdandebestämmelse som hänför sig till den paragrafen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	10 000
Sammanlagt	10 000
2025 budget	33 200 000
2024 II tilläggsb.	10 000 000
2024 budget	23 200 000
2023 bokslut	22 919 642

97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av den i fordonets värde återstående bilskatten, när ett fordon som varit i bruk i Finland förs ut ur landet för permanent bruk i utlandet. Exportrestitution kan endast beviljas fordon som har beskattats första gången efter ikraftträdandet av lagen om ändring av bilskattelagen (5/2009).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget grundar sig på bilskattelagen (1482/1994).

Av bilskatten återbärs ett så stort belopp som återstår av fordonets värde vid tidpunkten för utförelsen. I exportrestitution kan det inte betalas ett högre belopp än vad som i bilskatt betalats för fordonet. Ett ytterligare villkor för återbäring är att det har förflutit högst 10 år sedan fordonet första gången togs i bruk och att fordonet är i dugligt skick.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	7 000
Sammanlagt	7 000
2025 budget	17 000 000
2024 II tilläggsb.	7 000 000
2024 budget	10 000 000
2023 bokslut	21 722 337

20. Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet är bl.a. anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat, statens pensionssystem, statens gemensamma IT-tjänster, tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt tjänster i anslutning till lokaler. Statens gemensamma funktioner och tjänster ska utvecklas med målet att skapa en enhetligt fungerande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Statskontorets uppgift är att producera och utveckla tjänster som hör till dess ansvarsområde. Statskontoret sköter statens finansieringsfunktioner, statens centralbokföring, styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, analys- och rapporteringstjänsterna, statens skadeförsäkring och andra ersättningar som staten betalar samt de arv som tillfallit staten. Tjänsterna och processerna utvecklas i samarbete med kunder, partner och finansministeriet.

Statskontoret sköter bl.a. följande interna tjänster för staten: statens finansieringsfunktioner, skötseln av statens centralbokföring samt styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, rapporteringen av statens ekonomiska data och personaldata, statens interna skadeförsäkringsverksamhet samt arv som tillfallit staten.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning Palkeet producerar centraliserade tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt andra stöd- och sakkunnigtjänster inom förvaltningen. Servicecentret kan även ha andra uppgifter om vilka det föreskrivs särskilt. Servicecentrets kunder är statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten. Kunder kan dessutom vara riksdagen, i anslutning till riksdagen verksamma ämbetsverk, enheter som är underställda riksdagen och som övervakas av den, statliga affärsverk samt sådana aktiebolag med statlig majoritet vars tillhandahållande av offentliga tjänster regleras genom lag. Finansieringen av servicecentret består främst av kundfakturerings där prissättningen av tjänsterna görs enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadspriset innefattar kostnaderna för att producera och utveckla tjänsterna.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori tillhandahåller statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster. Sådana är t.ex. telekommunikationstjänster, drifttjänster, arbetsstationstjänster och kommunikationstjänster samt infrastruktur- och stödtjänster i anslutning till dessa.

Valtoris säkerhetsnätverksamhet (TUVE-verksamheten) producerar säkerhetsnätstjänster som krävs för samarbetet mellan den högsta statsledningen och de myndigheter och andra aktörer som är viktiga med tanke på säkerheten i samhället och som uppfyller kraven på hög beredskap och hög säkerhet.

Senatfastigheter är ett affärsverk som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet samt hyr ut lokaler och är sakkunnigt i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler huvudsakligen till enheter inom statsamfundet. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med fastighetsaktiebolag som dotterbolag.

Verksamhetsmässiga mål som stöder ansvarsrådets samhälleliga effektmål

- Statens finansieringstjänster fungerar högklassigt i alla situationer
- Moderna ersättningstjänster och andra tjänster för allmänheten
- Förvaltningstjänsterna tillhandahålls på ett högklassigt och kostnadseffektivt sätt med hjälp av enhetliga processer och digitala service- och produktionslösningar som säkerställer en god kundupplevelse.

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 38 413 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Handläggningstiden för olycksfallsersättningar i 80 % av besluten, dagar	13	<10	<10
Uppgifterna i bokföringsenheternas bokslut är riktiga och tillräckliga, %	80	100	100
Medelvärde för kundupplevelsen (skala 1—5)	4,2	4,0	4,0

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Uppgifternas användbarhet i kommunernas och välfärdsområdenas rapportering inom utsatt tid minst,%		100	100
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	4,0	>3,8	>3,8
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	5	<7	<7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	52 091	42 265	44 613
Bruttoinkomster	6 562	6 085	6 200
Nettoutgifter	45 529	36 180	38 413
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 322		
— överförs till följande år	9 377		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 031	5 830	5 880
— övriga intäkter	87	55	82
Intäkter sammanlagt	6 118	5 885	5 962
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 076	2 486	2 764
— andel av samkostnaderna	3 307	3 419	3 217
Kostnader sammanlagt	6 383	5 905	5 981
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-265	-20	-19
Kostnadsmotsvarighet, %	96	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behovet av tilläggsfinansiering för kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst			-450
Drift och utveckling av det nationella elektroniska systemet för upphandlingsannonser (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.02)			1 600
Höjning av informationssäkerhetsnivån			-1
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)			2 100
Tilläggsarbete vid räntestödslån			-160

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppföljnings- och övervakningsutgifter i fråga om EU:s stimulansfond	-150
Utgifter för automatiserat beslutsfattande (RP 145/2022)	18
Utveckling av skuldhanteringen	10
Lönejusteringar	90
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-373
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-451
Sammanlagt	2 233

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	38 413 000
2024 budget	36 180 000
2023 bokslut	46 584 000

02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av de kursdifferenser som föranleds av användningen av valutakonton som Statskontoret sköter centraliserat på ämbetsverkens och inrättningarnas vägnar.

Förklaring: Statskontoret skaffar centraliserat den valuta som behövs för ämbetsverkens och inrättningarnas anskaffningar i utländsk valuta. Med denna verksamhetsmodell eftersträvas avsevärda kostnadsbesparingar för staten i och med att valutaväxlingsprocesserna blir effektivare och kompetens och stordriftsfördelar kan utnyttjas.

Under momentet antecknas kursdifferenserna för saldon på de valutakonton som sköts centraliserat. Kursdifferenser uppstår t.ex. när anskaffningsutgiften i utländsk valuta för en tillgång bokförs enligt prestationsprincipen med tillämpande av Europeiska centralbankens centralkurs föregående dag och utgiften betalas i en valuta som har bokförts enligt det värde som inkomsten i den utländska valutan har den dag den influtit eller vars anskaffning har bokförts enligt det belopp i euro som betalats för valutaposten. Den kumulativa kursdifferens som uppstått under budgetåret kan i bokslutet vara antingen positiv, och därmed hämta inkomster till staten, eller negativ, och därmed medföra utgifter för staten, för vilka det ska anvisas anslag i budgeten.

2025 budget	600 000
2024 budget	600 000
2023 bokslut	200 466

03. Försörjningsberedskapsbankens serviceavgift (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av driften av Försörjningsberedskapsbanken och till revision av statens betalningsrörelsebankers verksamhet.

Förklaring: Försörjningsberedskapsbanken möjliggör statens betalningsrörelse i situationer där statens första bank och andra bank inte kan tillhandahålla betalningsrörelsetjänster för staten.

2025 budget	1 700 000
2024 budget	1 700 000
2023 bokslut	1 583 663

07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 957 000 euro.

Av anslaget har 3 210 000 euro reserverats för sådana utgifter för utveckling, anskaffning och genomförande av ekonomi- och personalprocesser och informationssystem som betjänar statsförvaltningen och som inte ingår i kostnaderna för den avgiftsbelagda verksamheten.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Med anslaget utvecklas ekonomi- och personalprocesser samt informationssystem som betjänar statsförvaltningen.

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Kundnöjdhet	3,8	>3,8	>3,8
Inköpsfakturor, st./årsv.	24 817	>25 800	>26 520
Försäljningsfakturor, st./årsv.	68 928	>69 000	>69 020
Lönespecifikationer, st./årsv.	13 497	>13 300	>13 600
Totalproduktivitetsindex (basåret föregående år)	98,87	>102,0	>102,0
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,8	>3,8	>3,8
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,2	<8,0	<8,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	64 640	69 794	72 786
Bruttoinkomster	60 275	63 347	68 829
Nettoutgifter	4 365	6 447	3 957
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 000		
— överförs till följande år	1 635		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, in- täkter av försäljningen av prestationer	60 275	63 347	66 829
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verk- samheten	64 704	65 347	68 829
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-4 429	-2 000	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	93	97	97

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.02)			-4 350
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.02)			2 460
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-600
Sammanlagt			-2 490

2025 budget	3 957 000
2024 budget	6 447 000
2023 bokslut	2 000 000

09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget får användas endast om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Produktivitetsindex (prestation per arbetsinsats)	103	>103	>104
Utvecklingen av priserna per enhet (jfr 2023) (%)	100	98,9	97,6
Kostnadsmotsvarighet	100	99	99
Kundens tillfredsställelse med Valtoris tjänster (beslutsfattare och kontaktpersoner), skala 1—5	3,8	3,6	3,6
Antalet störningar med omfattande verkningar (st./mån.)	3,0	3,3	3,1

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelse (1—5)	3,8	>3,8	>3,8
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,5	<8,0	<8,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	459 617	458 791	483 004
Bruttoinkomster	459 236	453 791	478 004
Nettoutgifter	381	5 000	5 000
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	381		
— överförs till följande år	5 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	17 692	21 114	18 500
— övriga intäkter	441 544	432 677	459 504
Intäkter sammanlagt	459 236	453 91	478 004
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	401 705	398 231	424 078
— andel av samkostnaderna	57 912	60 560	58 926
Kostnader sammanlagt	459 617	458 791	483 004
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-381	-5 000	-5 000
Kostnadsmotsvarighet, %	100	99	99

2025 budget	5 000 000
2024 budget	5 000 000
2023 bokslut	5 000 000

(10.) *Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentration av anslag (överföring till moment 28.70.01)	-8 430
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-6 570
Sammanlagt	-15 000

2024 budget	15 000 000
2023 bokslut	15 000 000

11. Internetbetalningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 500 000 euro.

Anslaget får användas för utveckling och drift av och fortgående serviceproduktion i fråga om tjänsten för internetbetalningar (Suomi.fi-betalningar), för serviceproducenternas debiteringar samt för arbetsrelaterade utgifter och andra utgifter som föranleds av anskaffning, förvaltning, användning och utveckling av tjänsten.

Förklaring: Målet för tjänsten Suomi.fi är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget får användas endast om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

2025 budget	500 000
2024 budget	500 000
2023 bokslut	500 000

88. Senatkoncernens affärsverk

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål

För Senatkoncernens affärsverk uppställs följande service- och verksamhetsmål:

Senatfastigheter

— Senatfastigheter har till uppgift att tillhandahålla lokaltjänster och andra tjänster med direkt anknytning till dem till stöd för såväl sina kunders som statens strukturella förändringar och verksamhetsförändringar.

— Senatfastigheter säkerställer samhällsansvaret med beaktande av ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Senatfastigheter främjar en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.

— Senatfastigheter förbereder sig i sin egen verksamhet för undantagsförhållanden och störningar under normala förhållanden samt stöder kunderna i att höja beredskapsnivån i lokalerna.

— Senatfastigheter producerar och uppdaterar information om statens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen.

— Senatfastigheter har hand om försäljning av för staten onödig egendom genom öppna och icke-diskriminerande förfaranden.

Försvarsfastigheter

— Försvarsfastigheter har till uppgift att själv producera eller på marknaden köpa lokaltjänster och andra tjänster med direkt anknytning till dem till stöd för Försvarsmaktens prestationsförmåga i alla säkerhetssituationer i enlighet med de beredskapskrav som ställts.

— Försvarsfastigheter främjar strukturella förändringar och verksamhetsförändringar inom Försvarförvaltningen i syfte att åstadkomma en effektiv lokalstruktur.

— Försvarsfastigheter producerar och uppdaterar information om Försvarsmaktens lokaler till stöd för beslutsfattandet och uppföljningen. Som en del av Senatkoncernen möjliggör Försvarsfastigheter en centraliserad och effektiv ledning av statens lokalbestånd.

— Försvarsfastigheter säkerställer samhällsansvaret med beaktande av systemets kriställighet, försörjningsberedskapen och självförsörjningsgraden i fråga om energi samt ekonomiska, miljömässiga och sociala aspekter. Försvarsfastigheter producerar miljötjänster för hela statskoncernen. Försvarsfastigheter främjar som en del av Senatkoncernen en förändring av samhället mot koldioxidneutralitet. Ett centralt mål är att säkerställa att lokalerna är säkra och hälsosamma för användarna.

2. Investeringar

Senatkoncernens affärsverks investeringar får medföra utgifter på högst 850 miljoner euro år 2025. Dessutom får Senatkoncernens affärsverk ingå förbindelser som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 850 miljoner euro.

Investeringarna gäller i huvudsak byggande som är nödvändigt med tanke på skötseln av statens uppgifter och som förbättrar inomhusklimatet, ökar lokaleffektiviteten och tryggar myndigheternas verksamhetsförutsättningar. I investeringsfullmakten ingår varken markanvändningsavgifter eller överlåtelseskatt.

Senatkoncernens affärsverk får dessutom utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. Upplåning

Senatkoncernens affärsverk berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet 2025 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 450 miljoner euro netto.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt fastställt 19 miljoner euro som resultatmål för Senatkoncernens affärsverks utyrningsverksamhet (inbegripet tjänster) för 2025.

År 2025 intäktsför Senatkoncernens affärsverk sammanlagt 36 miljoner euro i statsbudgeten som intäktsföring av vinst för 2024, varav 3 miljoner euro utgör intäktsföring för Försvarsfastigheter. Den upplåning som närmast behövs för finansiering av investeringarna uppgår till högst 450 miljoner euro netto.

Senatkoncernens likviditet påverkas i hög grad av kassaflödet från realiseringen av fastigheter. Det kassaflöde som uppkommer genom fastighetsköp beror på respektive marknadssituation och innehåller därmed osäkerhetsfaktorer som inte beror på Senatkoncernen.

Preliminär investeringsplan för 2025 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Senatfastigheter	350
Försvarsfastigheter	500
Sammanlagt	850

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	Senatfastigheter		Försvarsfastigheter	
	2024 uppskattning	2025 budgetprop.	2024 uppskattning	2025 budgetprop.
Omsättning, mn euro	638	629	368	387
— Direktuthyrning	480	488	303	309
— Andrahandsuthyrning	123	103	10	16
— Tjänster	35	38	55	62
Övriga rörelseintäkter	25	26	-	-
Driftsbidrag för hyresverksamhet	215	234	111	120
— % av omsättningen	34	37	30	31
Avskrivningar (inkl. nedskrivningar)	172	186	99	102
Rörelsevinst, mn euro	55	60	11	18
— % av omsättningen	9	10	3	5
Räkenskapsperiodens resultat, mn euro	35	30	4	4
— % av omsättningen	5	5	0,3	0,3
Balansomslutning	5 525	6 095	1 566	1 959
Resultatet av försäljning av fastigheter	11	12	-	-
Intäktsföring i statsbudgeten	36	36	-	-
Avkastning på investerat kapital, %	1,3	1,4	0,8	1,1
Avkastning på eget kapital, %, hyresverksamhet, statliga kunder	0,6	0,3	0,4	0,4
Soliditet, %	54	49	54	45
Antal anställda	593	598	725	725

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2023 utfall	2024 prognos	2025 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter	0,3	0,1	-
13.01.04 Räntor på statens lån	2,0	-	-
13.05.01 Intäktsföring av vinst	38,0	36,0	36,0
15.01.02 Återbetalningar av statens lån till affärsverk	11,3	-	-
Sammanlagt	51,6	36,1	36,0

2025 budget	—
2024 II tilläggsb.	—
2024 I tilläggsb.	—
2024 budget	—
2023 bokslut	—

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

Förklaring: **Statistikcentralen** samlar in och sammanställer data till datalager och förädlar dem till statistik och dataprodukter för det samhälleliga beslutsfattandet och till nytta för kunderna. Statistikcentralen utvecklar statistikväsendet i samarbete med övriga statistikproducerande myndigheter i Finland och internationellt samt främjar genom sin verksamhet etiskt och mångsidigt utnyttjande av statistik och annan information i samhället.

Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) bedriver forsknings- och utredningsarbete som bidrar till en effektivisering av den offentliga ekonomins funktion och tjänar det ekonomiskpolitiska beslutsfattandet i anslutning därtill. Dessutom bedriver VATT forskning om samhällsekonomin utveckling på lång sikt, och stöder på så sätt beslutsfattarnas möjligheter att främja hållbara politiska åtgärder.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (DVV) främjar digitaliseringen i samhället, tryggar uppgifternas tillgänglighet och tillhandahåller tjänster med avseende på kundernas livshändelser. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata sörjer för förvaltningen av det befolkningsdatasystem som ligger till grund för samhället samt för digitaliseringen av samhället. Till myndighetens uppgifter hör bland annat borgerliga vigslar, namn- och adressändringar, förmyndarskaps- och intressebevakningsärenden, utveckling av lösningar avseende elektronisk identitet samt utveckling och drift av centraliserade stödtjänster för e-tjänster.

Operativa mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Statistik, informationsmaterial, undersökningar och tjänster är tillförlitliga och relevanta
- Forskningsverksamheten stöder beslutsfattandet, som svarar mot de viktigaste utmaningarna i den finländska samhällsekonomin
- Den offentliga förvaltningens tjänster för medborgarna och företagen blir allt mer smidiga och kundorienterade
- De digitala tjänsterna ökar utnyttjandet av information och effektiviserar den offentliga förvaltningen
- Förtroendet och rättsskyddet ökar i samhället.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 53 512 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter

- 2) till finansiering av statistikprojekt som hänför sig till medlemskapet i EU
 3) till prisstöd för den avgiftsbelagda verksamheten inom forskartjänsterna, till ett belopp av högst 900 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

- 1) inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten
 2) inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Statistik, publikationer under året	132	138	138
Andel offentliggöranden i rätt tid, %	97	>96	>96
Andel felfria offentliggöranden, %	89	>93	>95
Antalet användarnamn inom forskartjänsterna vid utgången av året, st.	1 381	1 650	1 750
Andel som svarat via webben av alla svarande vid insamling av personuppgifter, %	65	>65	>70
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,7	>3,7	>3,7
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,8	<10,0	<10,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	67 736	67 720	66 512
Bruttoinkomster	14 177	13 000	13 000
Nettoutgifter	53 559	54 720	53 512
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 807		
— överförs till följande år	12 175		

Kostnadsvarsighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Offentligrättsliga prestationer

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	693	700	340

Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Offentligt-rättsliga prestationer

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
— särkostnader	281	350	150
— andel av samkostnaderna	587	400	190
Kostnader sammanlagt	868	750	340
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-175	-50	-
Kostnadsmotsvarighet, %	80	93	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Företags-ekonomiska prestationer utan prisstöd

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	8 827	7 600	7 260
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 932	3 300	2 500
— andel av samkostnaderna	4 497	2 800	3 700
Kostnader sammanlagt	7 429	6 100	6 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 398	1 500	1 060
Kostnadsmotsvarighet, %	119	125	117

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) - Företags-ekonomiska prestationer med prisstöd

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	1 799	2 200	3 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 030	3 100	3 100
— andel av samkostnaderna	1 636	2 000	2 400
Kostnader sammanlagt	3 666	5 100	5 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 867	-2 900	-2 500
Kostnadsmotsvarighet, %	49	43	55
Prisstöd	241	900	100
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	56	61	56

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslagsbehov i anslutning till social- och hälsovårdsreformen	-115
Lönejusteringar	153
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-554
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-692
Sammanlagt	-1 208

2025 budget	53 512 000
2024 budget	54 720 000
2023 bokslut	53 927 000

02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 187 000 euro.

Av anslaget får högst 310 000 euro användas till betalning av omkostnader för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken samt till betalning av utgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet.

Förklaring: Till stöd för beslutsfattandet bedriver Statens ekonomiska forskningscentral ekonomisk forskning och gör finanspolitisk analys om frågor som är viktiga med tanke på Finlands samhällsekonomi och beslut om den ekonomiska politiken. Som en del av Statens ekonomiska forskningscentral finns Datarummet som gör utredningar som stöder det ekonomiska beslutsfattandet.

Av anslaget används uppskattningsvis 4 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Finansministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Statens ekonomiska forskningscentral för 2025:

Mål för resultatet av verksamheten

— forskning om strukturella frågor av avgörande betydelse för Finlands ekonomi publiceras till minst nuvarande antal och publikationsverksamhetens kvalitetsindex har minst värdet 90

— VATT har framgång i anskaffningen av forskningsfinansiering så att centralen även i fortsättningen kan fokusera på strukturella frågor av avgörande betydelse för Finlands ekonomi och extern forskningsfinansiering fås till ett belopp av 1,5—2,0 miljoner euro

— forskarnas expertarbete och de utredningar som görs av Datarummet (i samarbete med andra aktörer i Datarummet) betjänar väl ministerierna och statsrådets beslutsfattande.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,4	>3,5	>3,9
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	2,7	<5,0	<5,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 606	6 489	7 187
Bruttoinkomster	2 194	1 500	2 000
Nettoutgifter	4 412	4 989	5 187
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 066		
— överförs till följande år	2 161		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program			300
Lönejusteringar			12
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-114
Sammanlagt			198

2025 budget			5 187 000
2024 budget			4 989 000
2023 bokslut			4 507 000

03. *Omkostnader för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 58 018 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Kundnöjdhet, skala 1—5	4,4	>4,2	>4,0
Dataenheter som lämnats ur befolkningsdatasystemets gränssnittstjänst, mn st.	245	>215	>220
Genomsnittlig behandlingstid för tillståndsärenden inom förmyndarverksamheten, dagar	33	<30	<40
Digitala meddelanden via Suomi.fi, sända, mn st.	6,3	>17,0	>19,5
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,6	>3,7	>3,6
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	9,1	<7,5	<8,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	126 218	110 464	109 818
Bruttoinkomster	48 855	47 000	51 800
Nettoutgifter	77 363	63 464	58 018
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	19 606		
— överförts till följande år	6 693		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	29 634	29 000	30 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	41 883	36 625	37 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-12 249	-7 625	-7 500
Kostnadsmotsvarighet, %	71	79	80
<i>Företagsekonomiska prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	18 545	17 400	21 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	12 214	9 670	11 667
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	6 331	7 730	9 333
Kostnadsmotsvarighet, %	152	180	180

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansieringsbehov för arbets- och näringsreformen	-192
Permanent finansiering av programmet Talent Boost	1 820
Påskyndat förfarande för registrering av utlänningar	-1 867
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-5 900
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	2 200
Utgifter för grundande av automatiserat beslutsfattande (av engångsnatur)	-190
Lönejusteringar	128
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-760
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-685
Sammanlagt	-5 446

320

28.40

2025 budget	58 018 000
2024 budget	63 464 000
2023 bokslut	64 450 000

04. Elektronisk identifiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas till kostnader för stark autentisering som förutsätts för den offentliga förvaltningens tjänster.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2025 budget	7 000 000
2024 budget	8 000 000
2023 bokslut	6 246 835

40. Statens regional- och lokalförvaltning

Förklaring: **Regionförvaltningsverken** främjar regional jämlikhet genom att sköta lagstiftningsmässiga verkställighets-, styrnings- och tillsynsuppgifter inom regionerna. I enlighet med regionförvaltningsverkens och närings-, trafik- och miljöcentralernas gemensamma strategidokument 2024—2027 är de strategiska prioriteringarna i regionförvaltningsverkens verksamhet följande:

- Vi tryggar välfärd och jämlikhet
- Vi stärker livskraften
- vi genomför en hållbar och ren omställning
- vi främjar beredskap och övergripande säkerhet.

01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 66 882 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till projekt som får EU-finansiering

2) till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i förordningen om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009)

3) till betalning av internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Förklaring: Budgeten för Regionförvaltningsverken baserar sig på partiell nettobudgetering. Årsavgifterna för alkoholövervakningen har budgeterats under moment 11.19.09.

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Tillståndsärenden enligt miljöskyddslagen som gäller ny verksamhet och ändringar i verksamheten, mediantid för behandlingen, månader från det att ansökan blivit anhängig till beslutsfattandet	10,6	<10,0	<10,0
Andel klagomål som varit anhängiga i över ett år, % av alla klagomål	45	0	0
I fråga om förvaltningsbeslut och utredningar som krävs för konstaterade eller misstänkta fall av djursjukdom andelen beslut som fattats och utredningar som gjorts inom en vecka, %	Delvis realiserat	100	100
Kostnader för tillståndsprestationer/tillståndsprestation, förändring i medeltalet för tre år	Delvis realiserat	<0	<0
Antal tillståndsprestationer/årsv., förändring i medeltalet för tre år	Delvis realiserat	>0	>0
Kostnadsmotsvarighet för avgiftsbelagd verksamhet avseende tillstånd enligt miljöskyddslagen och vattenlagen, %	40	60	65
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,8	>3,8	>3,8
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	7,3	<8,5	<8,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	83 691	86 531	84 217
Bruttoinkomster	14 542	16 038	17 335
Nettoutgifter	69 149	70 493	66 882
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 451		
— överförs till följande år	14 546		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	13 458	14 976	16 635
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	20 591	24 960	23 158
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-7 133	-9 984	-6 523

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet, %	65	60	72
<i>Företagsekonomiska prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	67	30	30
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	67	30	30
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behov av ytterligare resurser till följd av ändringar i lagen om småbarnspedagogik och 42 § i lagen om grundläggande utbildning		170
Finansiering av förlängning av kommunförsöken 2023—2024 (överföring till moment 32.30.51)		-130
Omorganisering av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen		1 000
Regionförvaltningsverkens tillståndsförfarande görs smidigare		-1 000
Tillståndsresurser för avskiljning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)		-750
Uppgifter enligt EU:s tillgänglighetsdirektiv		385
Upphörande av en tidsbunden överföring (budget 2021) (överföring till moment 29.01.02)		-1 000
Vårdgarantin (Ytterligare åtgärder 2024)		-600
Ändringar i informationssystemen		-280
Lönejusteringar		199
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)		-704
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)		-901
Sammanlagt		-3 611

2025 budget	66 882 000
2024 budget	70 493 000
2023 bokslut	71 244 000

03. Utveckling av servicestrukturer och statens förvaltningsstrukturer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 216 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utveckling av tillgången till statliga tjänster och planeringen och samordningen av placeringen av funktioner
- 2) till utveckling av förvaltningsstrukturerna inom statens central-, regional- och lokalförvaltning
- 3) till utvecklande av former för myndigheternas gemensamma kundservice och till administrering av samservicen
- 4) till ersättning av de kostnader som föranleds kommunerna av ordnandet av gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen

5) till upphandling och drift av de IKT-system som ska användas inom den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice

6) till utveckling av styrsystemen

7) till betalning av kostnader som förädlas av verkställigheten av en ny sektorsövergripande och riksomfattande myndighet enligt regeringsprogrammet som samordnar tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter

8) till utgifter för avlönande av visstidsanställd och ordinarie personal motsvarande högst sex år-sverken.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-800
Sammanlagt	-800

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	1 216 000
2024 budget	2 016 000
2023 bokslut	2 018 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: De pensioner som omfattas av statens pensionsskydd beviljas och betalas ut av Keva till de pensionstagare som senast huvudsakligen omfattades av statens pensionsskydd (principen om sista pensionsanstalt). Staten överför ett belopp till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av pensioner och den faktiska pensionsutgiften antecknas under moment 28.50.15.

Keva gör upp prognoser för statens pensionsutgifter enligt en modell för kortsiktiga prognoser. Modellen ger en femårig prognos som används vid utarbetandet av budgetpropositionen. Utgiftsreserveringen för rehabiliteringsförmåner som beviljats dem som omfattas av statens pensionsskydd beräknas separat. Likaså beräknas separat omfattningen av de ersättningar som betalas från moment 28.50.15 till Keva på basis av de överföringar av funktioner från staten till kommunerna som skett före den 1 januari 1987.

Från moment 28.50.16 betalas ersättningar i anslutning till bolagiseringen av statliga inrättningar (Televa, Statens bränslecentral, Vammaskoski fabrik, Lappo patronfabrik). I samband med bolagiseringen bibehålls pensionsskyddet på nivån enligt lagen om statens pensioner och överföringarna av pensionsrättigheter från statens arbetspensionssystem till Europeiska gemenskapernas motsvarande system för personer som övergått i bolagens tjänst som så kallade gamla arbetstagare.

15. Pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 622 854 000 euro.

Anslaget får i enlighet med pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

- 1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner (inkl. eventuell mervärdesskatt) och tillägg till dessa
- 2) dröjsmålsförhöjningar
- 3) eventuella rättegångskostnader
- 4) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt
- 5) betalning av utredningsposter till följd av principen om sista pensionsanstalt.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2025 (3085).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner som beviljats på grund av anställning hos staten, kommun, församling eller enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner, affärsverk eller statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	5 605 544 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	15 210 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensionsskydd	2 100 000
Sammanlagt	5 622 854 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i pensionsutgiftsprognosen	-60 199
Konsekvenser av indexhöjningar	88 442
Sammanlagt	28 243

2025 budget	5 622 854 000
2024 budget	5 594 611 000
2023 bokslut	5 326 726 933

16. Extra pensioner och övriga pensionsavgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 797 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammass Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionsskyddet hålls på samma nivå som pensionskyddet enligt lagen om statens pensioner, belastningen förändras av att personal som varit i Televass tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentralers tjänst den 31 december 1983, i Vammasskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

2) till betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammass Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar; med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammasskoski fabrik eller Lappo Patronfabrik till Vammass Oy eller Patruunatehdas Lapua Oy och senare till Patria-koncernen

3) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999)

4) till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och till betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare

5) högst 9 000 euro till betalning av extra pensioner som riksdagens kansli Kommission beviljat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2025 (3085).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning till Nokia Abp	10 000
Ersättning till Vapo Oy	140 000
Ersättning till Vammass Oy	11 000
Ersättning till Lapua Oy	150 000
Övriga ersättningar	10 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	1 510 000
Extra pensioner	957 000
Av riksdagens kansli Kommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	2 797 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i pensionsutgiftsprognosen	-120
Konsekvenser av indexhöjningar	45
Sammanlagt	-75

2025 budget	2 797 000
2024 budget	2 872 000
2023 bokslut	2 041 116

50. *Skadestånd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 590 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till olycksfallsersättningar
- 2) till trafikskadeersättningar
- 3) till förmåner som motsvarar grupplivförsäkring
- 4) till periodiska ersättningar till statstjänstemän
- 5) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda
- 6) till ersättningar enligt lagen om ansvar för spårtrafik
- 7) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång
- 8) till betalning av skadestånd vid tillämpning av lagen om statens skadeståndsverksamhet
- 9) till sakkunnigarvoden i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador
- 10) till rättegångskostnader till följd av skötseln av ett ersättningsärende som bygger på lagen om statens skadeståndsverksamhet eller trafikförsäkringslagen
- 11) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet
- 12) till ersättande av reseskador.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

Olycksfallsersättningar: lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), 26 § i lagen om statens pensioner (1295/2006), tingsrättslagen (581/1993), lagen om ersättning till statsanställda för olycksfall som inträffat under förhållanden som hänför sig till distansarbete (1012/2022) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

Trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (460/2016) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

Periodiska ersättningar till statstjänstemän: statstjänstemannalagen (750/1994) och förordningen gällande avgångsbidrag (1350/1994)

Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

Lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999)

Lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

Lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014)

Lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017)

Förordningen om beviljande och utbetalning av ekonomiskt stöd efter avliden person som varit anställd hos staten (1044/1976)

Lag angående förmån som motsvarar grupplivförsäkring och utges efter avliden person som varit riksdagsman (895/1979)

Lagen om ekonomiskt stöd efter värnpliktigs död (1309/1994).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Olycksfallsersättningar	33 300 000
Trafikskadeersättningar	2 300 000
Ersättningar för förmåner som motsvarar grupplivförsäkring	1 300 000
Periodiska ersättningar till statstjänstemän	40 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	150 000
Ersättningar enligt lagen om ansvar i spårtrafik	80 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	70 000
Gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	250 000
Skadestånd som grundar sig på statens ansvar	1 400 000
Reseskador	1 700 000
Sammanlagt	40 590 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 000
Sammanlagt	1 000

2025 budget	40 590 000
2024 budget	39 590 000
2023 bokslut	36 483 256

63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 375 086 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) till betalning av pensioner som staten till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning

2) till betalning av de belopp som ingår i statens pensioner och för vilka Keva med anledning av vissa ägarväxlingar betalar ersättning i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2025 (3085).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i pensionsutgiftsprognosen	3 560
Konsekvenser av indexhöjningar	5 779
Sammanlagt	9 339

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	375 086 000
2024 budget	365 747 000
2023 bokslut	320 856 146

95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 961 000 euro.

Anslaget får användas till räntor för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar samt till räntor för förskott som andra pensionsanstalter betalat till staten.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten betalar ränta till kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen på sådana pensioner enligt lagen om statens pensioner som betalats av andra pensionsanstalter samt på sådana förskott som betalats vid kostnadsfördelningen. Som räntesats används en försäkringsavgiftsränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet antecknas också eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning 284/2017.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i antagandet om räntan på försäkringsavgiften	442
Övriga ändringar som påverkar pensionsutgifterna	-3
Sammanlagt	439

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	34 961 000
2024 budget	34 522 000
2023 bokslut	17 345 668

60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller personalutgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

02. Separat budgeterade personalutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för kostnader för avlöning av nödvändig extra personal eller för tillämpning av 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) i sådana fall där anslagsbehovet inte var känt när budgetpropositionen bereddes
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande eller av ersättningar för att tjänsteförhållandet upphört
- 3) till ersättning i efterhand till ämbetsverk av uppsägningsersättningar som ämbetsverket betalat i anpassningssituationer som föranletts av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker
- 4) till att i situationer enligt 27 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) och 7 kap. 13 § i arbetsavtalslagen till ett ämbetsverk i efterhand ersätta kostnader för sysselsättningsfrämjande träning eller utbildning som betalas för personal som sagts upp från ämbetsverket
- 5) till att i förändringssituationer som föranleds av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker betala kostnader för att en tjänsteman arbetar vid ett annat ämbetsverk enligt 20 § i statstjänstemannalagen, när arbetet främjar varaktigheten i tjänstemannens anställningsförhållande eller sysselsättandet av tjänstemannen
- 6) till att i efterhand ersätta ämbetsverket för flyttkostnader i anslutning till förändringssituationer i ett ämbetsverk enligt bilaga 1 till statens allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal eller andra kostnader som föranleds ämbetsverket till följd av förändringssituationen
- 7) till utgifter för avlöning av personal motsvarande högst fem årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ordna anställningsskydd för statens högsta tjänstemannaledning när ett tjänsteförhållande för viss tid upphör. Anslaget kan användas till utgifter

för tjänsteförhållanden för viss tid på högst två år enligt 9 b § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och till betalning av avgångsvederlag enligt prövning till statens högsta tjänstemannaledning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Sammanlagt	-2 000
2025 budget	500 000
2024 budget	2 500 000
2023 bokslut	375 896

10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 010 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådan forskning, insamling och utveckling av uppgifter som främjar förnyelseförmågan hos statliga organisationer, arbetsgemenskapens funktionsförmåga, välbefinnandet i arbetet samt arbetarskyddet inom statsförvaltningen
- 2) för insamling, forskning och utveckling av uppgifter som främjar arbetslivsrelationerna mellan den statliga arbetsgivaren och den personal som är anställd hos den inom statsförvaltningen
- 3) för utbildning, handledning, kommunikation och nätverkande i anslutning till dessa.

Förklaring: Anslaget grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om statskontoret (305/1991).

Anslaget beräknas så att det är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. Vid dimensioneringen av anslaget har hänsyn tagits till att antalet anställda inom staten minskar och dessutom beaktats de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommit vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna. Målet är att utveckla de statliga organisationernas förmåga att förnya sig, förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser samt att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom att genomföra och finansiera sådan kommunikation, nätverksverksamhet, växelverkan samt insamling, forskning och utvecklings- och försöksprojekt som gäller ämnesområdet. Finansministeriet beslutar årligen om de prioriterade områdena för fördelningen av anslaget på framställning av Statskontoret.

Användningen av anslaget administreras av Statskontoret, som fattar beslut om ansökningar om anslag för ämbetsverkens utvecklings- och försöksprojekt. I stora projekt som omfattar hela staten eller flera myndigheter kan Statskontoret vara den som koordinerar utvecklingsprojektet. Anslag för projektet kan då beviljas Statskontoret.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.60.

2025 budget	1 010 000
2024 budget	1 010 000
2023 bokslut	980 000

(12.) Kompetensutveckling (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av beloppet av utbildningsersättningar som betalas av Sysselsättningsfonden (2024)	3 000
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-15 000
Sammanlagt	-12 000

2024 budget	12 000 000
2023 bokslut	10 243 810

70. Utvecklande av statsförvaltningen

Förklaring: Med anslaget under moment 28.70.01 styr och utvecklar man sådana utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder inom finansministeriets ansvarsområde som ingår i regeringsprogrammet eller hör till ministeriets mål och finansierar projekt som höjer den offentliga förvaltningens produktivitet samt investeringar i utvecklingen av de tjänster som produceras av servicecentren inom finansministeriets förvaltningsområde.

Syftet med anslaget under moment 28.70.40 är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst, Virve 2. Med anslaget genomförs ett utvecklingsprojekt för den nya tjänsten för myndighetskommunikation, där den nuvarande Virve-tjänsten före 2030 ersätts med en ny bredbandig kommunikationstjänstlösning som möjliggör tidskritisk kommunikation mellan myndigheter. Genom den nya tjänsten blir det möjligt att dela bl.a. bilder, videor och filer mellan säkerhetsmyndigheterna, dvs. användarna får en mer aktuell lägesbild för verksamheten. Anslaget används också till att skärpa och upprätthålla reservkraftslösningarna för myndighetsnätverken.

01. Utveckling av arbetssätten och digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 106 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till att genomföra och styra sådana utvecklingsprojekt och utvecklingsåtgärder inom finansministeriets ansvarsområde som ingår i regeringsprogrammet eller hör till ministeriets mål
- 2) till att finansiera projekt som ökar produktiviteten inom den offentliga förvaltningen
- 3) för utgifter för investeringar i utvecklingen av de tjänster som produceras av servicecentren inom finansministeriets förvaltningsområde

4) för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till utvecklingen och styrningen

5) för behovsprövade statsunderstöd

6) för utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 65 årsverken inom projekt som höjer produktiviteten.

Förklaring: Anslaget får användas till att utveckla och styra arbetssätten och verksamhetsprocesserna, digitaliseringen, de gemensamma IKT-tjänsterna, informations- och cybersäkerheten, beredskapen och riskhanteringen inom den offentliga förvaltningen, statsförvaltningen och finansministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa anknytande köpta tjänster från kommersiella tjänsteproducenter och tjänsteproducenter inom förvaltningen.

Anslaget får också ska användas till att finansiera projekt som ökar produktiviteten, med särskild betoning på projekt som ingår i regeringsprogrammet. Ett villkor för den finansiering som beviljas är en projektplan som innehåller en kostnads-nyttoanalys och ett åtagande om att förbinda sig till de mål som anges i planen. I projekt som beviljas finansiering prioriteras ett snabbt genomförande och besparingar som uppnås genom projektet.

Anslaget får dessutom användas för utvecklings-, ersättnings- och expansionsinvesteringar i servicecentren inom finansministeriets förvaltningsområde och i de tjänster som servicecentren producerar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2024) (överföring från moment 35.10.52)	1 885
ARVO-projektet i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2025) (överföring till moment 35.10.52)	-1 985
Digital identitet	-1 150
Finansiering av programmet för verkningsfull offentlig upphandling (överföring till moment 28.01.01)	-310
Fortlöpande underhåll av eOppiva (överföring till moment 28.01.01)	-650
Förenhetligande av grundläggande informationsteknik (VNID och Pälkä) (finansiering 2024) (överföring från moment 23.01.01)	3 440
Koncentration av anslag (överföring från moment 28.20.10)	8 430
Koncentration av anslag (överföring från moment 28.70.02)	2 290
Koncentration av anslag (överföring från moment 28.70.20)	9 976
Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 600
Nivåförändring med anledning av överföringar under produktivetsmomentet	-14 018
Ombudgetering av anslag som överförts	3 600
Polisstyrelsens program för modernisering av IKT-verksamheten (finansiering 2024) (överföring från moment 26.10.01)	3 800
Polisstyrelsens program för modernisering av IKT-verksamheten (finansiering 2025) (överföring till moment 26.10.01)	-1 700
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötilstånd- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2024) (överföring från moment 35.01.01)	1 228

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2025) (överföring till moment 35.01.01)	-1 166
Projektet för förnyande av teknikmiljöer (finansiering 2024) (överföring från moment 30.20.01)	243
Projektet Yhdessä (finansiering 2024) (överföring från moment 23.01.01)	1 705
Projekt för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten (finansiering 2025) (överföring till moment 28.20.01)	-2 100
Reform av statens service- och lokalnät (finansiering 2024) (överföring från moment 28.40.03)	800
Reform av systemet för verkställighet och av bötesregistret (finansiering 2024) (överföring från moment 25.01.05)	1 438
Riksarkivets projekt för massdigitalisering (finansiering 2024) (överföring från moment 29.01.06)	1 304
Riksarkivets projekt för massdigitalisering (finansiering 2025) (överföring till moment 29.01.06)	-1 276
Riksarkivets projekt för utvecklande av elektronisk arkivering (finansiering 2024) (överföring från moment 29.01.06)	1 505
Riksarkivets projekt för utvecklande av elektronisk arkivering (finansiering 2025) (överföring till moment 29.01.06)	-1 272
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2024) (överföring från moment 28.30.03)	5 900
Rättssäkerhetsprogrammet (finansiering 2025) (överföring till moment 28.30.03)	-2 200
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2024) (överföring från moment 30.20.01)	1 009
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2025) (överföring till moment 30.20.01)	-524
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2025) (överföring från moment 30.20.01)	1 000
SAMPO - systemet för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (finansiering 2025) (överföring till moment 30.20.01)	-500
Utvecklande av Tullens ärendehantering (finansiering 2024) (överföring från moment 28.10.02)	1 600
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2024) (överföring från moment 25.01.21)	1 485
Utveckling av justitieförvaltningens molntjänster och applikationstjänster (finansiering 2025) (överföring till moment 25.01.21)	-1 601
Återbetalning av DigiFinland Oy:s kapital	-4 000
Överföring av löneutgifter (överföring till moment 28.01.01)	-1 150
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 600
Sammanlagt	11 836

Momentets rubrik har ändrats.

2025 budget	22 106 000
2024 II tilläggsb.	23 402 000
2024 budget	10 270 000
2023 bokslut	13 933 000

(02.) *Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning och upphandlingsverksamhetens effektivitet* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning och utveckling av det nationella elektroniska systemet för upphandlingsannonser (finansiering 2025) (överföring till moment 28.20.01)	-1 600
Koncentration av anslag (överföring till moment 28.70.01)	-2 290
Uppdatering av datasystemet Kieku i fråga om personalförvaltningen	200
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2024) (överföring från moment 28.20.07)	4 350
Utvecklingskostnader som inte ingår i den avgiftsbelagda verksamheten (finansiering 2025) (överföring till moment 28.20.07)	-2 460
Överföring av löneutgifter (överföring till moment 28.01.01)	-350
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 200
Sammanlagt	-4 350

Momentets rubrik har ändrats.

2024 budget	4 350 000
2023 bokslut	8 600 000

(05.) *Stöd för och styrning av beredningen och genomförandet av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av förberedande finansiering	-900
IKT-kostnader för välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen	-100 000
Ombudgetering av anslag som överförts	25 000
Utveckling av informationsförvaltningen och informationshanteringen inom räddningsväsendet	-4 200
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-25 000
Sammanlagt	-105 100

2024 budget	105 100 000
2023 bokslut	5 100 000

(20.) *Främjande av produktiviteten* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentration av anslag (överföring till moment 28.70.01)	-9 976
---	--------

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 600
Preciserad uppskattning	7 918
Sammanlagt	-3 658

2024 II tilläggsb.	-1 200 000
2024 budget	3 658 000
2023 bokslut	30 031 000

40. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 32 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av prisstöd och underskottsunderstöd i anslutning till myndighetsradionätet och den bredbandiga myndighetskommunikationstjänsten, av utvecklings- och ibruktagningsprojekt, av beredskapsåtgärder och av nationell medfinansiering av projekt som finansieras av EU till Suomen Erillisverkot Oy eller dess dotterbolag.

Förklaring: Syftet med det anslag som beviljas under momentet är att trygga användningen och förvaltningen av den myndighetskommunikationstjänst som baserar sig på myndighetsradionätet samt att utveckla en ny bredbandig myndighetskommunikationstjänst. Projektet för utveckling av en ny myndighetskommunikationstjänst har inletts och Suomen Erillisverkot Oy ansvarar för genomförandet av projektet.

Med det anslag som beviljats under momentet genomförs dessutom skärpningen och upprätthållandet av reservkraftslösningarna för myndighetsnätet och den nya tjänsten för myndighetskommunikation, i fråga om vilka Suomen Erillisverkot Oy svarar för genomförandet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	9 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-4 000
Sammanlagt	5 000

2025 budget	32 800 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	27 800 000
2023 bokslut	21 200 000

80. Överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. De skattskyldiga på Åland betalar i regel skatt till staten på samma grunder som skattskyldiga i övriga delar av landet. Enligt inkomstskattelagen (1535/1992) sänks skattesatserna i statens progressiva inkomstskatteskala vid beräkningen av skattebeloppet för de skattskyldiga som har sin hemkommun i landskapet Åland. En lägre marginalskattesats leder till att statsbeskattningen av förvärvsinkomster är mindre sträng

på Åland än i Fastlandsfinland. Kommunalskattesatserna i kommunerna på Åland är dock högre än i kommunerna i Fastlandsfinland och således är nivån på förvärvsinkomstbeskattningen i sin helhet densamma på Åland och i Fastlandsfinland. Landskapet Åland tillförs årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning och skatteavräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen och skatteavräkningen årligen i efterhand för varje år. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

På avräkningsbeloppet och skatteavräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på samma grunder som den slutliga avräkningen och skatteavräkningen.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag och tilläggsunderstöd under exceptionella förhållanden enligt vad som närmare föreskrivs i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president sådana beslut av delegationen som gäller avräkningen samt delegationens beslut om ovannämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 206 919 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 46 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

Förklaring: Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för skatt på förvärvs- och kapitalinkomster, rundradioskatt, källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatt, tonnageskatt, lotteriskatt samt nya statslån (avräkningsbasen) multipliceras med ett visst relationstal (avräkningsgrunden).

Vid beräkningen av avräkningsbeloppet ska, enligt 46 § 2 mom. i självstyrelselagen, också hälften av förändringen i befolkningstalet för Åland i förhållande till hela Finlands befolkningstal (Ålands befolkningsandel) beaktas från och med den 31 december 2020. För att bestämma Ålands befolkningsandel används en koefficient som anges med fem decimalers noggrannhet. Ökar Ålands befolkningsandel höjs avräkningsbeloppet, minskar befolkningsandelen sänks avräkningsbeloppet. Förändringarna i befolkningsandelen beaktas utifrån de uppgifter som fås om den faktiska utvecklingen i beloppet av den slutliga avräkningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposterna	2 118
Sammanlagt	2 118
2025 budget	206 919 000
2024 II tilläggsb.	1 859 000
2024 I tilläggsb.	-2 969 000
2024 budget	204 801 000
2023 bokslut	198 415 589

34. Skatteavräkning för Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 110 715 000 euro.

Anslaget får i enlighet med Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av det avräkningsbelopp och förskott på det som avses i 49 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Anslaget får även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga skatteavräkningen fastställs.

Förklaring: Till landskapet Åland återförs i skatteavräkningen årligen av statsmedel beloppen för de på Åland för respektive skatteår debiterade statliga förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, källskatten som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatten och tonnageskatten. Därtill återförs årligen av statsmedel den på Åland betalda lotteriskattens belopp. Skatteavräkningen verkställs årligen i efterhand för varje skatteår. På skatteavräkningsbeloppet betalas månatliga förskott. Förskottsbeloppet beräknas med utfallet av tidigare beskattning och prognoser som grund.

Om det sammanlagda utfallet av samfundsskatten och kapitalinkomstskatten enligt 49 § 1 mom. i självstyrelselagen med mer än 10 % underskrider det gemensamma belopp som landskapet Åland skulle ha fått för motsvarande skatter på grundval av det avräkningsbelopp som beräknats enligt 46 § 1 och 2 mom., tillkommer skillnaden landskapet enligt 49 § 2 mom.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i inkomstposten	-3 985
Sammanlagt	-3 985
2025 budget	110 715 000
2024 II tilläggsb.	-6 305 000
2024 budget	114 700 000
2023 bokslut	122 550 421

(35.) *Finansiering till landskapet Åland från faciliteten för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

89. Finansieringen av välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen

Förklaring: Den icke-öronmärkta statliga finansieringen till välfärdsområdena uppgår till sammanlagt cirka 26,2 miljarder euro och för ett eventuellt behov av tilläggsfinansiering har det reserverats ett förslagsanslag på 1 miljon euro. Statsunderstöd eller ersättningar ingår i huvudtitlarna 25, 26, 32, 33 och 35.

Centrala reformer

I enlighet med regeringsprogrammet och besluten vid ramförhandlingarna våren 2024 minskas personaldimensioneringen inom heldygnsomsorgen för äldre, barns och ungas tillgång till mentalvårdstjänster förbättras (terapigaranti), kundavgifterna inom hälso- och sjukvården höjs, hälsoundersökningar för körkort lämnas utanför tjänsteutbudet, vårdgarantin inom hälso- och sjukvården på basnivå förlängs till tre månader, behörighetsvillkoren för vikarier för personal inom barnskyddet görs mer flexibla och tillämpningsområdet för den nya lagen om funktionshindersservice preciseras så att den förblir en speciallag.

Verksamhetsmässiga mål och effektmål för social- och hälsovården

I 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) föreskrevs det tidigare om de riksomfattande målen för social- och hälsovården, som statsrådet fastställer vart fjärde år. De mål som fastställts för 2023—2026 och uppdaterats 2024 omfattar bland annat följande:

- Ett tydligt servicesystem samt servicenätverket och servicehandledningen ökar tillgången till, kontinuiteten för och samordningen av tjänsterna på basnivå.
- Det har skapats förutsättningar för att säkerställa att det finns en tillräcklig social- och hälsovårdspersonal och tillgång till arbetskraft inom social- och hälsovården och att personalen stannar kvar i branschen.
- Verksamheten är ekonomiskt hållbar och man vidtar åtgärder för att minska kostnadsökningen i förhållande till det ökade servicebehovet.
- Styrningen och ledningen av verksamheten har ett effektivitetsbaserat fokus.
- Välfärdsområdena och kommunerna och de övriga aktörerna har välfungerande samarbetsstrukturer där betoningen ligger på förebyggande insatser.
- Ett flexibelt och kriståligt servicesystem tryggar befolkningens hälsa, välbefinnande och tillräckliga försörjning i hela landet.
- Forskningen och utvecklingsverksamheten avseende tjänsterna inom servicesystemet och inom primärvården och socialvården stärks.
- Informationshantering och digitalisering som planeras såväl på riksomfattande nivå som för varje samarbetsområde stöder uppnåendet av målen och en invånarorienterad reform av verksamheten.

Målen för social- och hälsovården behandlas även under huvudtitel 33.

Målen för räddningsväsendet

I 8 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) föreskrevs det tidigare om de riksomfattande målen för social- och hälsovården, som statsrådet fastställer vart fjärde år. Enligt de mål som fastställts för 2023—2026 ska bland annat

- en likvärdig och högkvalitativ servicenivå inom räddningsväsendet tillgodoses både regionalt och på riksnivå
- räddningsväsendet förfoga över tillräckliga personresurser samt en kompetent och välmående personal
- räddningsväsendets förebyggande av olyckor vara riskbaserat, likvärdigt och effektivt
- räddningsväsendet förmå omedelbart reagera på ett planenligt sätt i alla säkerhetssituationer, och det ska vara en närservice på säkerhetsområdet även framöver
- räddningsväsendets regionala och riksomfattande beredskap göra det möjligt att skydda befolkningen under alla omständigheter

Inrikesministeriets effektmål beskrivs närmare under huvudtitel 26.

Bestämmelser om de riksomfattande målen för välfärdsområdenas uppgifter har sedan den 1 augusti 2024 funnits i 12 a § i lagen om välfärdsområden (611/2021).

31. Finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUSsammanslutningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 26 235 003 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Den finansiering som staten beviljar välfärdsområdena grundar sig på välfärdsområdenas kalkylerade kostnader för det föregående året och de justeringar som görs i dem enligt 7—10 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering, med beaktande av den förväntade ökningen av servicebehovet, förändringen i kostnadsnivån, ändringar i välfärdsområdenas uppgifter samt justeringen av kostnaderna i efterhand. Välfärdsområdena beviljas statlig finansiering utifrån välfärdsområdets invånarantal, faktorer som beskriver behovet av social- och hälsovårdstjänster, befolkningstätheten, inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål, tvåspråkigheten, karaktären av skärgård, samiskspråkigheten, åtgärder som främjar hälsa och välfärd samt riskfaktorer inom räddningsväsendet.

Andelen bestämningsfaktorer för den statliga finansieringen¹⁾

Bestämningsfaktor	%	1 000 euro
Social- och hälsovården totalt, varav	97,793	25 721 555
Servicebehov inom social- och hälsovården	79,226	20 838 073
Invånarantal	13,043	3 430 612
Befolkningstäthet	1,457	383 337
Inslag av personer med ett främmande språk som modersmål	1,943	511 116
Tvåspråkighet	0,486	127 779

Andelen bestämningsfaktorer för den statliga finansieringen¹⁾

Bestämningsfaktor	%	1 000 euro
Samiskspråkighet	0,013	3 322
Karaktär av skärgård	0,110	28 878
Universitetssjukhustillägg	0,543	142 879
Främjande av hälsa och välfärd	0,972	255 558
Räddningsväsendet totalt, varav	2,207	580 542
Invånarantal	1,435	377 352
Befolkningstäthet	0,110	29 027
Risikfaktorer	0,662	174 162

¹⁾ Tabellen anger fördelningen av den kalkylerade finansieringen enligt bestämningsfaktor. Övergångsutjämnningen har inte dragits av från beloppen i tabellen.

Bestämningsfaktorernas andelar ändras årligen i enlighet med bestämningsfaktorerna och förändringarna i finansieringen på basis av ändringarna i välfärdsområdenas uppgifter.

Varje välfärdsområde beviljas statlig finansiering till ett belopp som fås genom addering av de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården enligt 13 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering och de kalkylerade kostnaderna för räddningsväsendet enligt 21 § i den lagen. Dessutom får områdena en övergångsutjämnning eller så dras från områdenas finansiering av en post motsvarande övergångsutjämnningen i enlighet med 35 § i den lagen.

Anslaget enligt välfärdsområde

Välfärdsområde	1 000 euro	euro/invånare
Helsingfors	2 949 520	4 373
Vanda och Kervo	1 200 359	4 202
Västra Nyland	1 953 206	3 946
Östra Nyland	425 169	4 295
Mellersta Nyland	859 736	4 185
Egentliga Finland	2 329 871	4 747
Satakunta	1 070 345	5 055
Egentliga Tavastland	803 813	4 741
Birkaland	2 507 332	4 649
Päijänne-Tavastland	954 333	4 667
Kymmenedalen	892 897	5 628
Södra Karelen	605 086	4 834
Södra Savolax	757 084	5 828
Norra Savolax	1 288 118	5 190
Norra Karelen	836 801	5 155
Mellersta Finland	1 270 421	4 649
Södra Österbotten	964 281	5 061
Österbotten	842 769	4 745
Mellersta Österbotten	333 135	4 918
Norra Österbotten	1 978 677	4 731
Kajanaland	403 627	5 753
Lapland	1 008 414	5 725

Anslag enligt uppgift (1 000 euro)

Social- och hälsovård	25 645 629
Räddningsväsendet	589 367
Sammanlagt	26 234 995

Den icke-öronmärkta statliga finansieringen till välfärdsområdena uppgår till sammanlagt cirka 26,2 miljarder euro 2025. Dessutom får välfärdsområdena kund- och klientavgifter, understöd, finansiella intäkter och andra inkomster.

Nivån på den kalkylmässiga finansiering för social- och hälsovården som staten beviljar välfärdsområdena höjs årligen på riksnivå med beaktande av den förväntade ökningen av servicebehovet, höjningen av kostnadsnivån och ändringar i välfärdsområdenas uppgifter. Dessutom beaktas den lagstadgade efterhandsjusteringen av finansieringen för 2023 i finansieringen för 2025. Beloppet av den efterhandsjustering som läggs till finansieringen är cirka 1,41 miljarder euro. Indexhöjningen i finansieringen av välfärdsområdena är 3,00 % år 2025 och dess effekt på finansieringen är cirka 800 miljoner euro, varav beloppet av indexhöjning som ingår i efterhandsjusteringen av finansieringen för 2023 är cirka 67 miljoner euro. De beräknade kostnaderna för ökat servicebehov inom social- och hälsovården är cirka 270 miljoner euro, varav andelen kostnader för ökat servicebehov som ingår i efterhandsjusteringen är cirka 29 miljoner euro 2025. Från och med 2025 beaktas 80 % av kostnaderna för det ökade servicebehovet.

Som sådana ändringar enligt regeringsprogrammet och planen för de offentliga finanserna 2025—2028 av lagstiftning som gäller välfärdsområdenas uppgifter och bestämmelser om kundavgifter som påverkar välfärdsområdenas finansiering har beaktats följande: vårdgaranti bibehålls vid 14 dygn och kommer att ändras till 3 månader, -121 200 000 euro; personaldimensioneringen inom heldygnssomsorgen för äldre minskas till 0,6, -45 000 000 euro; barns och ungas tillgång till mentalvårdstjänster förbättras från och med den 1 maj 2025 (terapigaranti), 22 168 000 euro; sänkningen av åldersgränsen för eftervård inom barnskyddet till 23 år ökar spareffekten från -12 000 000 euro till -24 000 000 euro; kundavgifterna inom hälso- och sjukvården höjs, -150 000 000 euro; tillämpningsområdet för lagen om funktionshindersservice preciseras, 24 800 000 euro; hälsoundersökningar för körkort lämnas utanför tjänsteutbudet, -5 000 000 euro och behörighetsvillkoren för vikarier för personal inom barnskyddet görs mer flexibla, -2 000 000 euro. Dessutom uppgår det finansieringstillägg som bygger på andra och tidigare författningsändringar till 17 095 000 euro.

Övergångsutjämningsarnas inverkan på finansieringen för 2025 är cirka -67 miljoner euro. I finansieringen har beaktats bortfallet av den engångspost som fastslogs i budgeten för 2024 för att utjämna de inkomster och kostnader som överfördes till välfärdsområdena 2023 till ett belopp av -531 412 000 euro, bortfallet av engångskostnader enligt lagen om patientombud och socialombud till ett belopp av -350 000 euro, bortfallet av engångskostnader enligt den ändring av mentalvårdslagen som stärkt rättsskyddet för de patienter som får psykiatrisk vård oberoende av sin vilja till ett belopp av -310 000 euro samt bortfallet av den finansiering av engångsnatur som grundar sig på ändringen av föräldraskapslagen till ett belopp av -35 000 euro.

I finansieringen för 2025 har dessutom beaktats hur rättelserna av den så kallade överföringskalkyl som låg till grund för den kalkylerade finansieringen för 2023 och som det beslutades om i den andra tilläggsbudgeten för 2024 påverkar finansieringen. I och med rättelserna riktas till följd

av preciseringen av den överföring som görs från kommunernas skatteinkomster en överföring på 559 000 euro från statsandelen för kommunal basservice till välfärdsområdenas finansiering. Tillsammans med effekterna av det ökade servicebehovet och indexhöjningen ökar detta välfärdsområdenas statliga finansiering med sammanlagt ca 0,6 miljon euro. Rättelsernas effekt på universitetssjukhustillägget är genom det ändrade beloppet av den kalkylerade finansieringen 4 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångspost som utjämnar de inkomster och kostnader som överfördes till välfärdsområdena 2023.	-531 412
Bortfall av engångskostnader enligt lagen om patientombud och socialombud (statsminister Marins regering)	-350
Bortfall av övergångsutjämnarna för 2024	103 979
Efterhandsjustering (10 § i finansieringslagen)	1 316 342
Efterhandsjustering (indexhöjning)	66 708
Efterhandsjustering (ökad efterfrågan på tjänster)	29 072
Finansiering av universitetssjukhustillägget (justering av kostnadsunderlaget för 2022, tilläggsbudget II 2024)	4
Genomförande av vårdgarantin (statsminister Marins regering)	14 800
Hälsoundersökningarna för körkort lämnas utanför tjänsteutbudet (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-5 000
Höjning av kundavgifterna (regeringsprogr. 2023, Ytterligare åtgärder 2024)	-150 000
Indexhöjning (justering av kostnadsunderlaget för 2022, tilläggsbudget II 2024)	35
Indexhöjningens belopp 2025	732 857
Lagen om tillsynen över social- och hälsovården (statsminister Marins regering)	2 600
Minskning av personaldimensioneringen inom heldygnsomsorgen för äldre (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-45 000
Precisering av överföringen från statsandelen för kommunal basservice (överföring från moment 28.90.30, tilläggsbudget II 2024)	559
Större flexibilitet i behörighetsvillkoren för personal inom barnskyddet (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-2 000
Terapigarantin för barn och unga (regeringsprogr. 2023, ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	22 168
Upphörande av den finansiering av engångsnatur som anvisats för utredning av en mor som har fött ett barn och rättsgenetisk föräldraskapsundersökning	-35
Vårdgarantin (den vårdgaranti på 14 dygn som trädde i kraft 1.9.2023 bibehålls) (regeringsprogr. 2023)	-25 000
Vårdgarantin (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-96 200
Ändring av barnskyddslagen (sänkning av åldersgränsen för eftervård) (regeringsprogr. 2023)	-12 000
Ändring av mentalvårdslagen (rättsskydd för patienter som får psykiatrisk vård oberoende av sin vilja, precisering av beloppet 2025) (regeringsprogr. 2023)	-310
Ändring av tillämpningsområdet för lagen om funktionshinderservice (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	24 800
Ökad efterfrågan på tjänster	240 557
Ökad efterfrågan på tjänster (justering av kostnadsunderlaget för 2022, tilläggsbudget II 2024)	14

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökade permanenta kostnader enligt lagen om patientombud och socialombud (statsminister Marins regering)	45
Övergångsutjämningsarna för 2025	-67 101
Sammanlagt	1 620 132

2025 budget	26 235 003 000
2024 II tilläggsb.	554 000
2024 budget	24 614 871 000
2023 bokslut	20 777 000 512

32. Tilläggsfinansiering till välfärdsområdena (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021).

Förklaring: Enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering har välfärdsområdena utöver den i 2—4 kap. föreskrivna finansieringen rätt att av staten få finansiering till det belopp som behövs för att trygga social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra ordnandet av tillräckliga social- och hälsovårdstjänster enligt 19 § 3 mom. i grundlagen eller räddningsväsendets tjänster i anslutning till de grundläggande fri- och rättigheterna enligt 7, 15 och 20 § i grundlagen. Tilläggsfinansiering beviljas på basis av förfarandet enligt 26 § i finansieringslagen.

2025 budget	1 000 000
2024 budget	1 000 000
2023 bokslut	—

90. Stöd till kommunerna

Förklaring: Genom statsandelen för kommunal basservice och den utjämning av statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna strävar man efter att trygga kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig basservice i olika delar av landet och balansera förutsättningarna för ordnandet av kommunernas lagstadgade uppgifter och den övergripande finansieringen av uppgifterna. De kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen grundar sig framför allt på kostnaderna för varje åldersgrupp. Eftersom en betydande del av kommunernas statsandelsåligganden och av kostnaderna för dem gäller småbarnspedagogik samt förskoleundervisning och grundläggande utbildning, betonas i synnerhet barn- och ungdomsåldersklasserna i kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice enligt åldersgrupp. Övriga bestämningsgrunder för de kalkylerade kostnaderna är en arbetslöshetskoefficient, en främmandespråkskoefficient, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, en befolkningstäthetskoefficient och en utbildningsbakgrundscoefficient. Från och med 2025 när ansvaret för ordnandet av arbets- och näringstjänsterna överförs till kommunerna beaktas som bestämningsgrund också antalet personer i arbetsför ålder och antalet arbetslösa enligt begreppet omfattande arbetslöshet. Dessutom ökar viktningen för personer med ett främmande språk som modersmål.

Den andra delen av kriterierna består av tilläggsdelar som är fjärrorter, självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, främjande av välfärd och hälsa, ökning av invånarantalet samt tilläggsdelar för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Från statsandelen för kommunal basservice anvisas det finansiering för en höjning av kommunernas statsandel enligt prövning.

I enlighet med regeringsprogrammet genomförs en övergripande översyn av den kommunala finansieringen och statsandelssystemet så att de motsvarar kommunernas nya roll och läget efter att social- och hälsovårdsreformen trätt i kraft och reformen av arbets- och närings tjänsterna genomförts. Målet är att säkerställa att kommuner av olika storlek har förutsättningar att ordna den lagstadgade basservicen överallt i Finland. Avsikten är att reformen ska träda i kraft vid ingången av 2026.

För en ny kommun som bildas när kommuner går samman eller för sammanslagning som gäller en kommun med svår ekonomisk ställning kan det inom ramen för statsbudgeten betalas sammanslagningsunderstöd enligt prövning. Dessutom kan staten betala kommunen ersättning för minskning av statsandelen till följd av kommunsammanslagningar. Anslaget för sammanslagningsunderstöd är ett avdrag från statsandelen för kommunal basservice.

Centrala reformer

Ansvar för att ordna arbets- och närings tjänsterna överförs från staten till kommunerna vid ingången av 2025. I samband med reformen överförs också ett mer omfattande ansvar för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa till kommunerna. Arbets- och närings tjänsterna är ett nytt statsandelsåliggande för kommunerna. Överföringen av ansvaret för att ordna uppgifterna genomförs i enlighet med lagen om statsandel för kommunal basservice så att statsandelen utgör 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för de nya och mer omfattande statsandelsåliggandena. Det utvidgade ansvaret för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa genomförs kostnadsneutralt mellan staten och kommunerna när reformen träder i kraft. Det utvidgade finansieringsansvaret ersätts till kommunerna till fullt belopp vid tvärsnittstidpunkten med en ersättning som betalas via statsandelssystemet.

Den totalreform av lagen om främjande av integration (681/2023) som träder i kraft vid ingången av 2025 ökar kommunens ansvar för att främja integration. De inledande integrationstjänsterna samlas till ett nytt kommunalt integrationsprogram. För nyanlända ska det utarbetas en integrationsplan där parterna kommer överens om vilka tjänster enligt det kommunala integrationsprogrammet personen ska delta i. Totalreformen förenklar även det finansieringssystem inom ramen för vilket staten betalar ersättningar till kommunerna och välfärdsområdena för främjandet av integration. Reformen genomförs kostnadsneutralt mellan staten och kommunerna så att statsandelen utgör 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för de nya och mer omfattande statsandelsåliggandena.

Effektmål

Målet för *den kommunala förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt de allmänna biblioteken och kulturverksamheten* är att småbarnspedagogiken, utbildningen och biblioteks- och kulturtjänsterna ska säkerställas för alla, oberoende av boningsort, språk och ekonomisk ställning. De centrala målen för finansieringen till kommunerna är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för varje elev och studerande, oberoende av boningsort, enligt hans

eller hennes förmåga och särskilda behov och att för var och en, som en del av medborgarnas kulturella rättigheter, trygga möjligheten till utveckling med hjälp av bibliotekstjänster och informations- och kulturtjänster.

Målet för den *grundläggande konstundervisningen* är att ge kommuninvånarna en möjlighet att delta i grundläggande konstundervisning och i sådan undervisning på konstens olika områden som stöder hobbyverksamhet.

Målet för *arbets- och näringsstjänsterna* är att trygga tillgången på kunnig arbetskraft och möjligheterna för dem som söker arbete att få arbete samt att främja uppkomsten av ny företagsverksamhet. Som en del av överföringen av ansvaret för ordnandet av arbets- och näringsstjänsterna kommer styrmodellen för arbetskraftsservicen att ändras. Statsrådet fastställer på föredragning från arbets- och näringsministeriet de nationella målen för främjandet av sysselsättningen för varje regeringsperiod.

Målet för *tjänsterna för främjande av integration* är att stödja och effektivisera invandrarnas integration, sysselsättning och kompetens samt delaktighet i det finska samhället.

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 366 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandel enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021)
- 2) till utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna
- 3) till betalning av hemkommunsersättningar för 6—15-åringar som saknar hemkommun
- 4) till betalning av de belopp motsvarande mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet som betalas i samband med hemkommunsersättningarna till privata anordnare av grundläggande utbildning
- 5) till ett belopp av högst 10 000 000 euro till betalning av behovsprövad höjning av statsandelen
- 6) till ett belopp av högst 3 200 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som beviljats före 2016 för anläggningsprojekt som gäller allmänna bibliotek.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsandel för kommunal basservice

—0—5-åringar	2 398 451
—6-åringar	473 373
—7—12-åringar	2 739 334
—13—15-åringar	2 484 705
16 år fyllda	309 712
—18—64-åringar	271 732
— arbetslöshet	398 778
— tvåspråkighet	109 494

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

— inslag av främmande modersmål	1 048 018
— boendetäthet	215 936
— karaktär av skärgård	15 253
— kommun med skärgårdsdel	9 909
— utbildningsbakgrund	161 837
— omfattande arbetslöshet	271 731
<i>Kalkylerade kostnader sammanlagt</i>	10 908 264
<i>Kommunernas finansieringsandel</i>	8 179 000
Statsandel	2 729 264
Tilläggsdelar till statsandelen	
— för fjärrorter	67 113
— på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser	75 290
— för kommun inom samernas hembygdsområde	1 206
— för främjande av välfärd och hälsa	111 299
— för ökat invånarantal	42 455
<i>Tilläggsdelar till statsandelen sammanlagt</i>	297 364
Utjämnning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna	
— tillägg	898 239
— avdrag	-99 805
<i>Utjämnningen av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna sammanlagt</i>	798 434
Behovsprövad höjning av statsandelen	10 000
Överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för bibliotek	3 200
Hemkommunsersättning för 6—15-åringar som saknar hemkommun (staten ersätter)	25 086
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	8 998
Ökningar och minskningar av statsandelen	-505 746
Sammanlagt	3 366 600

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 25,02. Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 573 310 vid årsskiftet 2023/2024.

Regeringspropositioner och andra ändringar som hänför sig till dimensioneringen av anslaget

Ansvaret för ordnandet av arbets- och näringstjänsterna överförs från staten till kommunerna vid ingången av 2025. I samband med reformen överförs till kommunerna också ett bredare ansvar för finansieringen av utkomstskyddet för arbetslösa. Den utvidgade finansieringen ersätts till kommunerna till fullt belopp vid tvärsnittstidpunkten genom ett tillägg till statsandelen. Den totalreform av lagen om främjande av integration som träder i kraft samtidigt med reformen av arbets- och näringstjänsterna vid ingången av 2025 ger kommunerna ett större ansvar i främjandet av integration. De överföringar av finansiering till statsandelen för kommunal basservice som görs från momenten under arbets- och näringsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets

förvaltningsområden i samband med reformen av arbets- och näringstjänsterna och totalreformen av lagen om främjande av integration uppgår till sammanlagt 874 035 000 euro. Av detta belopp utgör överföringar i anknytning till finansieringen av arbets- och näringstjänsterna och integrationsuppgifterna 657 954 000 euro och överföringar i anknytning till det utvidgade finansieringsansvaret i fråga om arbetslöshetsförmånerna 216 081 000 euro.

I nivån för statsandelen har som ökning i fråga om de nya och mer omfattande åliggandena 2025 beaktats

- 38 211 000 euro i anslutning till reformen av stödet för lärande och skolgång
- 8 583 000 euro i anslutning till att tre årsveckotimmar läggs till den grundläggande utbildningen
- 5 790 000 euro i anslutning till att undervisningen i B1-språket ökas med en årsveckotimme
- 4 940 000 euro i anslutning till åtgärder för att förbättra ställningen för invandramödrar inom integrationstjänsterna
- 4 545 000 euro i anslutning att hemkommunsersättningarna till privata utbildningsanordnare höjs till 100 procent
- 500 000 euro i anslutning till åtgärder för att öka den svenskspråkig integrationsutbildning

I nivån för statsandelen har dessutom som minskning av uppgifter och skyldigheter beaktats

- 37 000 000 euro i anslutning till att sysselsättningsanslagen sänkts genom att användningen av lönesubvention begränsas
- 18 650 000 euro i anslutning till slopandet av kommunernas sysselsättningskyldighet i fråga om arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år
- 913 000 euro i anslutning till att integrationsutbildningen minskar till följd av den minskade flyktingkvoten
- 442 000 euro i anslutning till slopandet av lokala planer för småbarnspedagogik
- 420 000 euro i anslutning till minskningen av antalet handlingar som gäller stöd för förskoleundervisning och grundläggande utbildning
- 100 000 euro i anslutning till slopandet av rapporteringsskyldigheten i fråga om fortbildningen av personal inom småbarnspedagogiken
- 70 000 euro i anslutning till lindringen av rapporteringsskyldigheten i fråga om visstidsanställda inom småbarnspedagogiken
- 44 000 euro i anslutning till slopandet av skyldigheten att utarbeta en separat likabehandlingsplan för varje verksamhetsställe inom småbarnspedagogiken

I statsandelen för basservice beaktas 2025 en tidsbunden minskning på 22 690 000 euro i anslutning till avvecklingen av kommunernas skyldigheter och uppgifter. I nivån för statsandelen beaktas 2025 även en tidsbunden minskning på 167 052 000 euro i anslutning till utjämningen med avseende på 2023 av de inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena. Dessutom beaktas i nivån för statsandelen 2025 upphörandet av den tidsbundna ökning av statsandelen på 192 000 000 euro som gjordes 2024 och den tidsbundna minskning på

64 000 000 euro som anknyter till det. I nivån för statsandelen beaktas från och med 2025 emellertid även den permanenta ökning av statsandelen med 277 000 000 euro genom vilken man lindrar effekterna på statsandelarna av efterhandsjusteringen av de kostnader och den finansiering som överförts från kommunerna till välfärdsområdena i samband med social- och hälsovårdsreformen.

År 2025 är indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice 3,4 procent och den därav följande ökningen av statsandelen 85 934 000 euro. I enlighet med regeringsprogrammet görs det 2024–2027 i indexhöjningen av statsandelen för kommunal basservice en minskning som motsvarar en procentenhet. År 2025 minskar avdraget statsandelen med 25 275 000 euro.

Enligt lagen om statsandel för kommunal basservice justeras storleken på ersättningen för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner årligen enligt folkpensionsindexet. I enlighet med regeringsprogrammet höjs dock inte de förmåner som är bundna vid folkpensionsindexet åren 2024–2027. Nivån på ersättningen justeras nästa gång med avseende på finansåret 2028.

En första justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna efter social- och hälsovårdsreformen görs med avseende på finansåret 2025. När de kostnader och inkomster som överförts från kommunerna till välfärdsområdena i samband med överföringskalkylen för social- och hälsovården beaktas, är effekten av justeringen att statsandelarna ökar med 64 498 000 euro.

Statsandelen för kommunal basservice höjs från 21,92 procent till 25,02 procent 2025.

Faktorer som beaktas i den procentuella statsandelen för kommunal basservice¹⁾

Förändring	Inverkan på statsandelsprocenten (procentenheter)	Inverkan på statsandelarna (1 000 euro)
Permanent ökning av statsandelen som anknyter till reformen av arbets- och näringsstjänsterna	+4,67	657 954
Permanent ökning av statsandelen som lindrar effekterna av social- och hälsovårdsreformen på statsandelarna	+2,54	277 000
Effekt av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna ²⁾	+0,68	64 498
Förändringar i statsandelsåliggandena	+0,04	5 187
Permanent minskningar av statsandelen till följd av social- och hälsovårdsreformen	-4,60	-501 156
Effekt av indexbesparingen enligt regeringsprogrammet	-0,23	-25 275
Förändringar totalt	+3,10	478 208

¹⁾ De ändringar i statsandelen som föranleds av ändrade åligganden förs in i det kalkylmässiga kostnadsunderlaget för statsandelen och inkluderas därefter i fråga om de nya och mer omfattande åliggandena i statsandelsprocenten så att statsandelen till 100 procent motsvarar kostnaderna för respektive åliggande. Sådana ökning och minskningar av statsandelen som inte hänför sig till statsandelsåligganden räknas direkt in i statsandelsprocenten.

²⁾ Vid justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna justeras de kalkylerade kostnaderna för statsandelen så att de motsvarar nivån för de faktiska kostnaderna. Vid beräkningen av justeringens inverkan på statsandelarna beaktas dock i fråga om 2023 de kostnader för social- och hälsovården och räddningsväsendet som redan tidigare överförts från den kommunala ekonomin.

Ökningar och minskningar av statsandelen (1 000 euro)

— neutralisering av ändringen i skatteinkomstutjämnning	-114 651
— avdrag i samband med finansieringen av skolor som inleder sin verksamhet	-50
— kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet	-343 381
— behovsprövad höjning av statsandelen till kommunerna	-10 000
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning vid sammanslagning till kommuner som har en svår ekonomisk situation	-5 500
— överföring till moment 28.90.31 för sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner	-5 500
— utjämnning med avseende på 2023 av inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena	-167 052
— avdrag i anslutning till den tidsbundna ökning med avseende på 2024 som gjordes för att utjämna överföringen av finansieringen av välfärdsområdena	-64 000
— minskning av statsandelen i anslutning till avvecklingen av kommunernas skyldigheter och uppgifter	-22 690
— ersättning för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner	216 081
— återbetalning av sådana sammanslagningsunderstöd till kommuner som blivit oanvända 2024	10 997
Sammanlagt	-505 746

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anläggningskostnadsprojekt för bibliotek	1 600
Anläggningskostnadsprojekt för läroanstalter	-600
Avdrag i anslutning till den tidsbundna ökning med avseende på 2024 som gjordes för att utjämna överföringen av finansieringen av välfärdsområdena	-64 000
Avdrag som motsvarar 1 procentenhet av indexförhöjningen	-25 275
Effekterna på den kalkylerade statsandelen av förändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer	17 836
Finansiering av totalreformen av lagen om främjande av integration (överföring från moment 32.50.03)	11 575
Finansiering av totalreformen av lagen om främjande av integration (överföring till moment 32.50.30)	-22 915
Förbättring av invandramödrars ställning (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	4 940
Handlingar som gäller stöd för förskoleundervisning och grundläggande utbildning (Ytterligare åtgärder 2024)	-420
Höjning av hemkommunsersättningen till privata utbildningsanordnare till 100 procent (överföring från moment 29.10.30) (regeringsprogr. 2023)	4 545
Indexhöjning	85 934
Integrationsutbildning på svenska (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	500
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna 2025	64 498
Lindring av konsekvenserna för kommunerna av överföringskalkylen för social- och hälsovården (budgetlag)	277 000
Lindring av rapporteringsskyldigheten i fråga om visstidsanställda inom småbarnspedagogiken (Varda) (Ytterligare åtgärder 2024)	-70

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av flyktingkvoten till 500 personer, integrationsutbildning (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-913
Minskning av statsandelen i anslutning till avvecklingen av kommunernas skyldigheter och uppgifter (Ytterligare åtgärder 2024)	-22 690
Precisering av överföringen av finansieringen av välfärdsområdena (överföring till moment 28.89.31)	-559
Reform av stödet för lärande (överföring från moment 29.10.30) (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	38 211
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av arbets- och näringsbyråernas omkostnader (överföring från moment 32.01.03)	246 053
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av den kommunala andelen av förtjänstskyddet (överföring från moment 33.20.50)	79 334
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av den kommunala andelen av grundskyddet (överföring från moment 33.20.52)	136 747
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av finansieringen av offentlig arbetskrafts- och företagservice (överföring från moment 32.30.51)	202 711
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av finansieringen av åtgärder för att förlänga arbetskarriären (överföring från moment 32.30.55)	38 650
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av lönesubvention och startpeng inom förtjänstskyddet (överföring från moment 33.20.50)	39 000
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av lönesubvention och startpeng inom grundskyddet (överföring från moment 33.20.52)	136 000
Reformen av arbets- och näringstjänsterna; överföring till kommunerna av närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (överföring från moment 32.01.02)	6 880
Slopande av kommunernas sysselsättningsskyldighet (arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år) (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-18 650
Slopande av lokala planer för småbarnspedagogik (Ytterligare åtgärder 2024)	-442
Slopande av rapporteringsskyldigheten i fråga om fortbildningen av personal inom småbarnspedagogiken (Varda) (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-100
Slopande av skyldigheten att utarbeta en separat likabehandlingsplan för varje verksamhetsställe inom småbarnspedagogiken (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-44
Sänkning av sysselsättningsanslagen (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-37 000
Upphörande av den tidsbundna ökningen med avseende på 2024 som gjordes för att utjämna överföringen av finansieringen av välfärdsområdena	-192 000
Utjämning med avseende på 2023 av inkomster och kostnader som överförts från kommunerna till välfärdsområdena.	-167 052
Återbetalning av sådana sammanslagningsunderstöd till kommuner som blivit oanvända 2024	10 997
Ändring av hemkommunsersättningarna för personer som saknar hemkommun	13 121
Ändring av mervärdesskatten för privata utbildningsanordnare och universitet	851
Ändring av statsandelens tilläggsdelar på grund av bestämningsfaktorer	9 880
Ändring i kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet 2025 (utfallsuppgift för 2023)	-12 257
Ökning av den grundläggande utbildningen med tre årsveckotimmar (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	8 583
Ökning av undervisningen i B1-språket med en årsveckotimme	5 790
Övriga ändringar	26
Sammanlagt	876 275

2025 budget	3 366 600 000
2024 II tilläggsb.	10 511 000
2024 budget	2 490 325 000
2023 bokslut	2 772 034 856

31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ett belopp av högst 400 000 euro för särskilda utredningar enligt 16 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) samt till kommunernas sammanslagningsutredningar
- 2) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för sammanslagningsunderstöd för kommuner som har en svår ekonomisk situation enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009)
- 3) till ett belopp av högst 5 500 000 euro för i 41 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) avsedda sammanslagningsunderstöd enligt prövning till kommuner och för ersättning för förlorade statsandelar enligt 44 § i den lagen.

Förklaring: Enligt 56 a § i kommunstrukturlagen (1698/2009) kan till den nya kommun som bildas vid en kommunsammanslagning inom ramen för statsbudgeten betalas ett sammanslagningsunderstöd enligt prövning, om sammanslagningen gäller en kommun som har en svår ekonomisk ställning. Dessutom kan till kommunerna betalas sådant sammanslagningsunderstöd enligt prövning som avses i 41 § i kommunstrukturlagen och sådan ersättning för minskning av statsandelar till följd av sammanslagningen som avses i 44 § i den lagen.

Av anslaget är 11 000 000 euro en överföring från statsandelen för kommunal basservice (28.90.30). Om det belopp som har reserverats för sammanslagningsunderstöd inte i sin helhet används under finansåret, ska det återstående beloppet enligt 56 a § och 59 § i kommunstrukturlagen betalas tillbaka till kommunerna som en lika stor andel per invånare senast under året efter finansåret.

2025 budget	11 400 000
2024 budget	11 400 000
2023 bokslut	1 052 007

35. Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna (fast anslag)

Under momentet beviljas 540 501 000 euro.

Anslaget får användas till att betala ersättning enligt 33 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringar i beskattningsgrunderna.

Förklaring: Ersättningarna för förlorade skatteinkomster minskar med 338 miljoner euro på grund av att förvärvsinkomstavrdraget ersätts med arbetsinkomstavrdrag. Övriga ändringar i beskattningsgrunderna ökar ersättningarna för förlorade skatteinkomster med ett nettobelopp på 31 miljoner euro. Det som ökar ersättningarna är ett flertal ändringar i beskattningsgrunderna bland

vilka de mest betydande räknat i euro är indexjusteringen av beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster, som ökar ersättningsbeloppet med 40 miljoner euro, och höjningen av maximibeloppet av inkomstavdraget samt införandet av en barnförhöjning i inkomstavdraget, vilka ökar ersättningsbeloppet med sammanlagt 10 miljoner euro. Däremot minskar ersättningarna för förloerade skatteinkomster med 32 miljoner euro på grund av minskningen av pensionsinkomstavdraget.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effekter av andra ändringar i beskattningsgrunderna som föreslås för 2025 (budgetlag)	30 501
Ersättande av förvärvsinkomstavdraget med arbetsinkomstavdrag (budgetlag)	-338 000
Sammanlagt	-307 499

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	540 501 000
2024 budget	848 000 000
2023 bokslut	851 000 005

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

Förklaring: Sysselsättningen och näringslivet stöds med energiskattestöd.

Med allmänna energiskattestöd främjas konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Med energiskattestödet till jordbruket och trädgårdsodlingen stöds jordbrukets inkomstbildning.

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 57 000 000 euro.

Anslaget får användas till följande stöd och återbäringar som betalas på ansökan:

- 1) återbäring enligt lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006)
- 2) skatteåterbäring för energiintensiva företag som avses i 8 a § i lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

Förklaring: Slutsumman under momentet minskas av att återbäringen av energiskatt till energiintensiva företag slopas från och med 2025.

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Återbäring av energiskatt inom jordbruket	46 000 000
2. Skatteåterbäring till energiintensiva företag	11 000 000
Sammanlagt	57 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Slopande av energiskatteåterbäringarna för energiintensiva företag	-13 000
Sammanlagt	-13 000
2025 budget	57 000 000
2024 budget	70 000 000
2023 bokslut	80 774 970

92. EU och internationella organisationer**Samtycke**

Statsrådet får besluta om att överföra bidrag till den gemensamma resolutionsfonden och om att framföra en begäran om tillfällig överföring av en sådan annan avtalsslutande parts fondandel som avses i 2 § 1 mom. i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden (1196/2014) till ett belopp av högst 3 502 500 000 euro.

03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 967 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Verket för finansiell stabilitet är en myndighet som till följd av det EU-direktiv som gäller återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag inrättades i Finland 2015. I direktivet och i den förordning som gäller en gemensam resolutionsmekanism anges för verket närmare myndighetsuppgifter i anslutning till föregripande resolutionsåtgärder samt befogenheter att genomföra en kontrollerad omstrukturering av verksamheten vid inrättningar i kris och eventuellt lägga ner sådana inrättningar. Verket har dessutom uppgifter i anslutning till krishanteringen och krisberedskapen när det gäller värdepapperscentralen och centrala motparter.

Verket för finansiell stabilitet ska också sköta förvaltningen av insättningsgarantisystemet, inklusive förvaltningen av insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter som samlas in från banksektorn samt av insättningsgarantifondens placeringsverksamhet. Kostnaderna för placeringsverksamheten täcks med fondens medel. Verket förvaltar också kontosystemet inom försörjningsberedskapen, som tryggar dagliga betalningar vid allvariga störningssituationer och under undantagsförhållanden. Verket för finansiell stabilitet främjar de offentliga finansernas hållbarhet genom att minimera kostnaderna för eventuella bankkriser samt genom att upprätthålla en trovärdig insättningsgaranti och resolutionsmekanism. Kostnaderna för myndighetens verksamhet täcks helt och hållet med förvaltningsavgifter av skattenatur som tas ut inom sektorn.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 11.19.11.

Mål för resultatet av verksamheten

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (skala 1—5)	4,2	>4,0	>4,0
Sjukfrånvaro, dagar/årsverke	3,0	<8,0	<8,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 856	8 659	9 755
Bruttoinkomster	217	579	788
Nettoutgifter	7 639	8 080	8 967
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 042		
— överförs till följande år	4 651		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning och utveckling av systemet för utbetalning av insättningsgarantin	84
Kostnader för förvaltningen av kontosystemet inom försörjningsberedskapen	899
Utveckling av resolutionsförmågan	-54
Lönejusteringar	9
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	50
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-101
Sammanlagt	887

2025 budget	8 967 000
2024 budget	8 080 000
2023 bokslut	6 248 000

20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader i enlighet med ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte ersätter, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari förete rådets generalsekreterare en redovisning för hur de har använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.93.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	1 400 000
2024 budget	1 400 000
2023 bokslut	1 000 000

40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 037 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses få av att vara värdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses dra nytta av att Nordiska Investeringsbanken är förlagd i Helsingfors. Dimensioneringen av anslaget baserar sig på en på utfallet gjord uppskattning av det totala beloppet av den skatt som innehållits på lönerna för bankens personal. Syftet med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella marknaden. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades i tiden vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Det finns en uttrycklig bestämmelse (artikel VIII) om vårdlandsersättningen i avtalet om vårdlandsersättning mellan finska staten och banken. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken ingår i vårdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid de ovannämnda institutionerna betalar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppskattning enligt utfall	1 237
Sammanlagt	1 237

2025 budget	15 037 000
2024 budget	13 800 000
2023 bokslut	13 255 799

66. Räntekostnader för makroekonomiskt stöd till Ukraina (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning till Europeiska kommissionen av utgifter som föranleds av räntorna på Europeiska unionens instrument för makroekonomiskt stöd plus till Ukraina.

Förklaring: Europeiska unionen beslutade i december 2022 att inrätta ett instrument (makroekonomiskt stöd plus) för stöd till Ukraina 2023. Under 2023 beviljades Ukraina finansiellt stöd ur instrumentet till ett belopp av 18 miljarder euro. I enlighet med det arrangemang som godkännts av riksdagens stora utskott åtog sig medlemsstaterna genom avtal med kommissionen att täcka utgifterna för räntorna på instrumentet makroekonomiskt stöd plus till Ukraina med medlemsstaternas relativa bidrag enligt en BNI-nyckel. Finlands andel av räntekostnaderna år 2025 är uppskattningsvis cirka 10 miljoner euro.

2025 budget	10 000 000
2024 budget	10 000 000

67. Infriande av förbindelser som avgivits till internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas

1) till inlösen av förbindelser som 1982—1986 ingåtts med internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösningen

2) till betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har ingåtts efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

2025 budget	10 000
2024 budget	10 000
2023 bokslut	—

68. Finlands andel av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling EBRD (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag med anledning av höjningen av kapitalet för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av EBRD:s kapital (överföring från moment 24.30.69)	10 100
Uppskattad förändring utifrån utfallet	-6 200
Sammanlagt	3 900

Momentets rubrik har ändrats.

2025 budget	10 100 000
2024 budget	6 200 000
2023 bokslut	14 673 221

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 330 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag, det bidrag baserat på icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen

2) till eventuella begäranden från kommissionen om att tillfälligt ställa kontanta medel till kommissionens förfogande i enlighet med artikel 9 i rådets beslut (EU, Euratom) 2020/2053 om systemet för Europeiska unionens egna medel eller i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014.

Förklaring: Bestämmelser om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag finns i rådets beslut (EU/Euratom 2020/2053), som gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

- 1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och produktionsavgifter för socker
- 2) mervärdesskattebaserade avgifter, avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift, s.k. plastavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

Med undantag av uppbördsprovisionen ingår de traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning inte i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av moms-, plast- och BNI-avgiften finns i följande förordningar:

- 1) nr 1150/2000: rådets förordning (EG) gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel
- 2) nr 1553/1989: rådets förordning (EG) om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskattändring såsom den lyder ändrad genom förordning (EEG, Euratom) nr 2021/769
- 3) N:o 2021/770: rådets förordning (EU, Euratom) om beräkning av egna medel baserade på plastförpackningsavfall som inte materialåtervinns, om metoder och förfaranden för tillhandahållande av dessa egna medel, om åtgärder för att möta likviditetsbehov och om vissa aspekter av egna medel baserade på bruttonationalinkomst
- 4) nr 549/2013: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen.

År 2025 är det femte budgetåret under EU:s följande budgetramperiod 2021—2027. Anslagsnivån baserar sig på kommissionens förslag till nivå för avgiftstaket i Europeiska unionens fleråriga budgetram för 2025.

Kommissionen får be en medlemsstat att ställa nödvändiga medel till kommissionens förfogande i en situation där de budgeterade anslagen i unionens budget inte är tillräckliga för att täcka unionens behov av likvida medel.

För att säkerställa att unionens åtaganden i fråga om lånet på 750 miljarder euro inom ramen för återhämtningsinstrumentet fullgörs får kommissionen i enlighet med artikel 9.4 och 9.5 i rådets

beslut 2020/2053 begära att medlemsstaterna tillfälligt ställer kontanta medel till dess förfogande. I enlighet med artikel 9.6 i beslutet har det högsta årliga beloppet av kontanter begränsats till medlemsstatens BNI-baserade relativa i den extraordinära höjning av taket för egna medel på 0,6 procent som avses i artikel 6 i beslutet.

I artikel 14 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 om metoder och förfaranden för tillhandahållande av traditionella, momsbaserade och BNI-baserade egna medel samt åtgärder för att möta likviditetsbehov finns bestämmelser om tillhandahållande av kontanter i vissa situationer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mervärdesskattebaserade avgifter	387 000 000
Avgifter baserade på mängden icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall	91 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	1 852 000 000
Sammanlagt	2 330 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Instrumentet för grannskapet, utvecklingsamarbete och internationellt samarbete	
NDICI (överföring från moment 24.30.66)	8 655
Precisering av uppskattningen	35 345
Sammanlagt	44 000

2025 budget	2 330 000 000
2024 II tilläggsb.	-127 982 000
2024 budget	2 286 000 000
2023 bokslut	1 862 720 902

95. Statens borgens- och garantiprestationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 760 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av garantiprestationer som föranleds av den statsgaranti som beviljats Europeiska investeringsbanken för att täcka de förluster som föranleds av den alleuropeiska EU COVID-19-garantifond som inrättats i anslutning till banken

2) till betalning av ränteutgifter och andra utgifter som Europeiska investeringsbanken eventuellt orsakas av tryggandet av garantifondens likviditet.

Förklaring: Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av sådana garantiprestationer som innevarande år eventuellt föranleds av den statsgaranti på 371 158 331,96 euro som beviljats Europeiska investeringsbanken den 25 juni 2020. Europeiska investeringsbanken förvaltar garantifonden och tryggar dess likviditet, vilket medför ränteutgifter och andra kostnader för garantigivarna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Eventuella garantiprestationer (uppskattning)	-1 320
Sammanlagt	-1 320
2025 budget	10 760 000
2024 budget	12 080 000
2023 bokslut	2 619 968

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen. Med en del av anslagen under kapitlet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2025 budget	300 000
2024 budget	300 000
2023 bokslut	—

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2025 budget	2 000 000
2024 budget	2 000 000
2023 bokslut	2 000 000

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till indrivning av statens låne- och borgensfordringar samt andra fordringar
- 2) till tryggande och skötsel av statens lånefordringar, borgensfordringar och andra fordringar samt statens ärvda egendom
- 3) till betalning av utgifter för återkrav av förmåner som betalats utan grund och för utövandet av statens regressrätt

4) till betalning av ansvarsförsäkring för in-teckningshavare

5) till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

2025 budget	300 000
2024 budget	300 000
2023 bokslut	320 625

98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 26 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter i anslutning till hanteringen av risken i samband med statens kassaplaceringar.

Anslaget är avsett för betalning av negativa ränteintäkter förorsakade av en exceptionell räntemiljö.

Statens likvida medel ska placeras ändamålsenligt, utan kreditrisk eller med låg kreditrisk samt så att statens likviditet är så bra som möjligt vid alla förhållanden på finansmarknaden. Inom ramen för dessa begränsningar ska man eftersträva placeringslösningar som är så förmånliga som möjligt med tanke på statsfinanserna. Hanteringen av risken i anslutning till de likvida medlen ska också kostnadsmässigt vara så förutsägbar som möjligt.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter för att hantera risken i samband med statens kassaplaceringar vid exceptionella förhållanden på finansmarknaden, när placering enligt lag har varit möjligt på sådana villkor som minskar risken och medför kostnader.

2025 budget	26 000
2024 budget	26 000
2023 bokslut	25 181

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Statsandelar och finansiering av yrkesutbildningen som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde budgeteras på grundval av beslutet om beviljande med avvikelser från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter.

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Globaliseringen, utarmningen av den biologiska mångfalden, klimatförändringen, den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska utvecklingen, förändringarna i arbetslivet, i befolkningen och i delaktigheten i samhället samt den ökade ojämlikheten inverkar i högt tempo på samhället. De strukturella förändringarna inom ekonomin och på arbetsmarknaden, de ökande åldersrelaterade utgifterna och balansmålet för de offentliga finanserna sätter ramar för förvaltningsområdet. Befolkningsförändringarna och den regionala differentieringen av dem medför ett betydande förändringstryck i fråga om ordnandet av offentliga tjänster. Genom arbetet inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde går det att i betydande grad påverka den riktning som dessa förändringar tar och skapa förutsättningar för en positiv utveckling.

Centrala mål under regeringsperioden är att höja utbildningsnivån och hela befolkningens kompetensnivå och att öka välbefinnandet bland studerande. Målet är att öka antalet högskoleutbildade unga vuxna så att det ligger så nära 50 procent som möjligt fram till 2030 och att framskrida mot målet att höja antalet högskoleutbildade unga vuxna i Finland till samma nivå som i OECD:s toppländer. Finland blir en internationellt attraktiv plats för studier, forskning och investeringar. Examensutbildning för vuxna omfattar särskilt utbildning som höjer utbildningsnivån eller förbättrar arbetsmarknadsställningen.

Finländarnas utbildnings- och kompetensnivå är fortfarande hög i internationell jämförelse, men det finns oroväckande drag i utvecklingen. Utbildningsnivån för finländska unga vuxna har sjunkit under medelnivån, medan Finland ännu 2000 hörde till toppen bland OECD-länderna; till följd av detta håller ökningen av befolkningens utbildningsnivå på att stanna upp och humankapitalet förutspås börja minska. De åtgärder som vidtagits under den senaste tiden har höjt den förväntade utbildningsnivån, men försämringen av Finlands relativa ställning kommer att fortsätta åtminstone till slutet av det innevarande årtiondet.

De ungas inlärningsresultat har sjunkit exceptionellt snabbt under hela 2000-talet och till exempel majoritetsbefolkningens PISA-resultat är redan svagare än i Sverige och Tyskland. Parallellt med att inlärningsresultaten försämrats har de regionala skillnaderna och skillnaderna mellan befolkningsgrupperna i ökande mån återspeglats i resultaten, och i fråga om barns och ungas välbefinnande har utvecklingen inte till alla delar varit positiv. Det kontinuerliga lärande som bör ske under arbetskarriärerna inriktas inte effektivt eller ändamålsenligt på utbildning som förbättrar sysselsättningen. Den låga graden av fysisk aktivitet hos befolkningen och de samhälleliga kostnaderna för fysisk inaktivitet försämrar funktionsförmågan på såväl individ- som samhällsnivå. Osäkerheten ökar till följd av växande klyftor inom politiskt deltagande och en generell skärpning av attityder.

Utvecklingsutsikterna är osäkra inom sysselsättning och ekonomi, och bristen på utbildad arbetskraft gör det svårare att idka företagsverksamhet och producera offentliga tjänster. Det ska säkerställas att vårt utbildningssystem producerar tillräckligt med kompetens och utbildade personer inom kritiska områden — att alla avlägger minst examen på andra stadiet och allt fler unga också en examen på högre nivå. Undantagsarrangemangen inom fostran och utbildning under pandemin har påverkat barns och ungas lärande och medfört att inlärningsresultat fortsätter att försämrats. Kulturen och de kreativa branscherna, motionsverksamheten och ungdomsarbetet har 2023 i stor utsträckning återhämtat sig från coronakrisens temporära konsekvenser för bland annat användningen av tjänster.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde stärker och förnyar samhällets bildningsgrund och skapar förutsättningar för ökad delaktighet i ett samhälle baserat på hållbar tillväxt. En hög kompetens- och utbildningsnivå stärker den samhälleliga resiliensen och skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, som i första hand baserar sig på den produktivetsökning som den tekniska utvecklingen och kompetensen medför. Genom åtgärder som främjar småbarnspedagogik, utbildning och kontinuerligt lärande stöds tillgången på kompetent arbetskraft, en hög sysselsättning och en växande produktivitet. Genom att stärka forskning, utveckling och innovation stöds den tekniska utvecklingen, produktiviteten och den ekonomiska strukturomvandlingen. De kreativa branscherna och olika immateriella innehåll bidrar till välbefinnande och hållbar tillväxt. Vetenskaplig kunskap bidrar till bildning och bygger upp världsbilden, genererar välfärd och välbefinnande och utgör grunden för beslutsfattande och utvecklar praxis. Universitetens centrala uppgift är att fostra till kritiskt och analytiskt tänkande. På väg mot målet att finansieringen av FoU-verksamheten höjs till 4 procent av bruttonationalprodukten ska tillräcklig utbildning av FUI-expertter säkerställas.

Kunskap, kompetens och kreativitet är viktiga också för befolkningens mentala resiliens. Bildning, det vill säga fostran, utbildning, forskning och konst, skapar förtroende och respekt mellan människor samt en förmåga att tänka kritiskt. För att befolkningens kompetensnivå ska kunna höjas och den samhälleliga samhörigheten och delaktigheten samt jämställdheten ska kunna stärkas krävs samarbete mellan aktörerna inom förvaltningsområdet samt en förvaltningsövergripande politik. Utgångspunkterna i all verksamhet är jämlikhet, hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt.

Ett centralt mål för gymnasieutbildningen är att säkerställa en omfattande allmänbildning och att ge de studerande behörighet för fortsatta studier. Gymnasieutbildningen utvecklas även i framtiden som en egen utbildningsform som har en egen lagstiftning som styr verksamheten samt ett eget finansieringssystem.

Målet med yrkesutbildningen är att säkerställa att alla studerande har tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet eller fortsatta studier.

I nuläget blir fler än var tionde av dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen arbetslösa efter utexamineringen och inom flera utbildningsområden är sysselsättningsgraden mycket låg. Tyngdpunkten inom yrkesutbildning för vuxna ligger på en alltför långvarig utbildning för grundexamen och en utbildning med flera examina på samma nivå som har få arbetsmarknadsfördelar.

Konst och kultur har ett egenvärde. De kreativa branscherna och evenemangsbranschen har en betydande sysselsättnings- och tillväxtpotential. Antalet arbetsplatser inom de kreativa branscherna utökas och tillgången till kulturtjänster förbättras. Barns och ungas välbefinnande ska tryggas, utslagningen ska minskas och delaktigheten stärkas. Ökningen av den fysiska aktiviteten sker inom ramen för det nationella programmet för en fysiskt aktiv livsstil och funktionsförmåga. Dessa åtgärder har en central betydelse också vid främjandet av psykiskt välbefinnande och krisstålighet.

Genom att arbeta målinriktat har Finland alla förutsättningar att behålla sin plats bland världens mest ansedda kultur- och välfärdsstater. Institutioner och politik som upprätthåller kompetens, kreativitet, social sammanhållning, jämlikhet och förtroende får allt större betydelse och stärker samhället inför nuvarande och framtida utmaningar.

Samhälleliga effektmål

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är målet att småbarnspedagogik, utbildning, forskning, konst och kultur, motion och idrott och ungdomsarbete förnyar och stärker samhällets bildningsgrund och att jämlikheten, förtroendet, öppenheten och stabiliteten i samhället ökar. Dessa mål preciseras av förvaltningsområdets samhälleliga genomslagsmål:

— Kvaliteten på småbarnspedagogiken förbättras. Finländarnas inlärningsresultat och utbildningsnivå stiger. Kunskaperna i grundläggande färdigheter stärks och var och en får tillräckliga grundläggande kunskaper i grundskolan.

— Bildning skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, utbildningen svarar bättre mot arbetslivets behov och minskar matchningsproblemet. Antalet unga som står utanför arbetslivet och utbildning minskar.

— Finländare i alla åldrar rör på sig mer.

Uppnåendet av de samhälleliga genomslagsmålen följs upp med kvantitativa indikatorer för vilka det har satts upp målvärden. Målen för förvaltningsområdets samhälleliga genomslag uppnås på lång sikt. Under de närmaste åren är målet att i huvudsak närma sig den målnivå som fastställts för 2030 eller 2040.

— Överensstämmelsen mellan utbildningsutbudet och arbetslivets behov följs upp på basis av nyutexaminerades sysselsättning och övergång till fortsatta studier inom yrkesmässigt differentierad utbildning. Målet är att mer än 85 procent av dem som utexaminerats inom alla utbildningsområden vid alla läroanstalter ett år efter utexamineringen ska vara sysselsatta eller ha övergått till fortsatta studier. (I tabellen omfattar referensvärdet alla som övergått till att studera, inte bara dem som övergått till fortsatta studier.)

— Den internationella undersökningen om vuxnas färdigheter PIAAC följer upp befolkningens kompetensnivå i fråga om läs- och räknefärdigheterna hos 16—65- och 25—34-åringar. Målet är att de genomsnittliga läs- och räknefärdigheterna i båda uppföljningsklasserna i undersökningen 2022—2023 ska ligga på en högre nivå än i undersökningen 2012. År 2012 var nivån på läsfärdigheterna 288 poäng för 16—65-åringar och 282 poäng för räknefärdigheterna, för 25—34-åringar var nivån på läsfärdigheterna 309 poäng och 303 poäng för räknefärdigheterna.

— Höjningen av befolkningens utbildningsnivå följs upp med Statistikcentralens indikator för utbildningsnivån, som på befolkningsnivå mäter den genomsnittliga längden på utbildningen efter grundskolan. Målet är att indikatorn för utbildningsnivån hos 25—64-åringar stiger med i genomsnitt minst 5 poäng per år under perioden 2020—2040.

— Den med tanke på den bildningsbaserade ekonomiska tillväxten centrala forskningens nivå och genomslag mäts med ett Top 10-index (Web of Science), som granskar den relativa andelen av alla publikationer i fråga om publikationer som hör till de 10 procent av publikationerna som det hänvisas till mest. Jämförelsen mellan länderna har normaliserats enligt vetenskapsområde så att det globala genomsnittet inom vetenskapsområdet är 1. Målet är att TOP 10-indexet för forskning inte ska försämrats.

— Konstens och kulturens andel av den kulturbaserade ekonomiska tillväxten mäts med kultursektorernas andel av förädlingsvärdet enligt satelliträkenskaperna för kultur. Målet är att kultursektorernas andel av förädlingsvärdet ska överstiga 2008 års nivå (3,6 % av bruttonationalprodukten).

— Den fysiskt aktiva livsstilen följs upp med andelen vuxna som följer motionsrekommendationen. Målet är att antalet personer som följer motionsrekommendationen ska öka så att hälften av de vuxna följer rekommendationen.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/uppskattning	2024 mål	2025 mål
--	-----------------------------	-------------	-------------

Hela befolkningens utbildnings- och kompetensnivå stiger och främjar sysselsättningen, välfärden och förnyelsen av ekonomin

— Befolkningens kompetensnivå i den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter PIAAC. (2022 över 2012 års nivå i PIAAC)

läsfärdighet över 309 (25—34 år) och över 288 (16—65 år) poäng, räknefärdigheter över 303 (25—34 år) och över 282 (16—65 år) poäng

— utbildningsnivåindikatorn för 25—64-åringar (stiger med över 5 poäng per år 2020—2040)

451

456

461

Utbildningsutbudet motsvarar behovet av ny arbetskraft och servicestrukturen inom branschen motsvarar befolkningsförändringen

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 mål	2025 mål
— mer än 85 % av dem som utexaminerats inom alla utbildningsområden vid alla läroanstalter ska vara sysselsatta eller ha övergått till fortsatta studier ett år efter utexamineringen. (andel utexaminerade som uppfyller målet)	yrkesinriktad grundexamen 20 %, yrkes- högskoleexamen 65 %, högre högskoleexamen 80 %		yrkesinriktad grundexamen 50 %, yrkes- högskoleexamen 75 %, högre högskoleexamen 85 %
Nivån på forskningen och forskningen genomslag förbättras och förutsättningarna för forsknings-, innovations- och utvecklingsverksamhet stärks			
— Top 10-index (stannar på minst samma nivå som tidigare)	1,09 (2018—2021)	1,14	1,14 (2016—2019 utfall)
Konst och kultur skapas, produceras och utnyttjas mångsidigt och kulturarvets mångfald skyddas			
— kultursektorernas andel av förädlingsvärdet (överstiger 2008 års nivå)	3,1 % (2021)		3,6 %
Den fysiskt aktiva livsstilen stärks			
Antal personer som följer motionsrekommendationen (20—69-åringar), %	26 % (2002)	50 %	50 %

Jämställdhet mellan könen

Målet är att främja jämställdheten mellan könen inom småbarnspedagogiken samt inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Den grundläggande utbildningen uppmuntrar flickor och pojkar på lika villkor i studierna i olika läroämnen samt ökar kunskapen om och förståelsen för köns mångfalden. Skyldigheten enligt lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män att utarbeta en jämställdhetsplan gäller hela utbildningssystemet.

Målen vad gäller jämställdheten mellan könen främjas som en del av åtgärderna för att utveckla utbildningen på andra stadiet. Centralt för reformerna är att trygga likabehandlingen av och jämlikheten mellan individer och regioner när det gäller tillgången till utbildningstjänster. Dessa mål främjas genom satsningar på studiehandledning och multiprofessionellt stöd så att varje studerande får det stöd den behöver för att gå vidare på skolvägen. Tillgången till gymnasieutbildning tryggas i områden där antalet barn och unga minskar kraftigt. Målet med yrkesutbildningen är att säkerställa att alla studerande har tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet eller fortsatta studier. Avhopp från utbildning på andra stadiet minskas målmedvetet.

Satsningar på välbefinnande i arbete och studier har lyfts fram som ett av högskolornas centrala gemensamma mål för avtalsperioden 2025—2028. En högskola ska i sin verksamhet systematiskt och genom att ge högskolorna möjlighet att delta främja likabehandling, jämställdhet och högskolesamfundets mångfald. Dessutom ska en högskola ha en tillgänglighetsplan och fullföljandet av planens mål ska följas upp regelbundet vid högskolorna.

Inom kultur och konst samt inom motion, idrott och ungdomsarbete främjas målen för jämställdhet mellan könen bland annat genom lagen om kommunernas kulturverksamhet, genomförandet av statsunderstödssystemet för konst, utvidgningen av skolelevernas hobbyverksamhet, undervisnings- och kulturministeriets åtgärdsprogram för främjande av mångfald, de nya etiska anvis-

ningarna inom konst- och kultursektorn, idrottslagen, genomförandet av den idrottspolitiska redogörelsen och utvidgningen av verkstadsverksamheten för unga. Jämställdhet mellan könen är ett kriterium för allmänt understöd till idrottsfrämjande organisationer och det påverkar prövningen av understödsbeloppet. I fråga om allmänna understöd som beviljas riksomfattande organisationer på ungdomsområdet med stöd av ungdomslagen är jämlikhet och likställdhet en bedömningsgrund. Finlands filmstiftelse främjar jämställdhet och likabehandling inom filmbranschen bland annat genom det digitala verktyg för jämställdhet och likabehandling som gäller audiovisuella produktioner.

Målet att integrera jämställdhetsperspektivet och fullfölja regeringens jämställdhetspolitik främjas genom att förvaltnings- och arbetsmönster etableras som beaktar jämställdheten i beredningen av ärenden och i beslutsfattandet. Könskonsekvensanalyser tas med i lagberedningsprocesserna. Mekanismer för att följa upp åtgärdernas effekt integreras i resultatstyrningen av förvaltningsområdet och i verksamhets- och ekonomiplaneringen. Främjandet av jämställdheten mellan könen beaktas i processerna för ansökan och beviljande av statsunderstöd och verksamheterna inom förvaltningsområdet följs upp ur jämställdhetssynvinkel med hjälp av statistik och undersökningar.

Vissa nyckeltal enligt kön

	2021			2022			2023		
	antal	män	kvinnor	antal	män	kvinnor	antal	män	kvinnor
Personer som avlagt yrkesexamen	68 004	45 %	55 %	67 431	45 %	55 %	68 781	45 %	55 %
Personer som avlagt studentexamen	29 811	41 %	59 %	30 264	41 %	59 %	30 765	42 %	58 %
Examina som avlagts vid yrkeshögskolor (yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina)	28 572	38 %	62 %	28 089	37 %	63 %	30 495	36 %	64 %
Examina som avlagts vid universitet (lägre och högre högskoleexamina och doktorsexamina)	31 029	40 %	60 %	30 459	40 %	60 %	32 988	40 %	60 %
Deltagare i utbildning inom fritt bildningsarbete (tusen personer, brutto)	1 109	27 %	73 %						
Statens konstnärstipendier	298	39 %	61 %	311	39 %	61 %	308	38 %	62 %
Statens extra konstnärspensioner	63	62 %	38 %	63	49 %	51 %	62	48 %	52 %
Unga som nåtts genom uppsökande ungdomsarbete (15—28-åringar)	20 339	57 %	43 %	20 450	56 %	44 %	20 208	44 %	56 %
Verkstadsverksamhet för unga (personer under 29 år)	11 849	57 %	43 %	12 144	55 %	45 %	12 222	55 %	45 %
Beslut om idrottsstipendier (beslut efter ansökan)	242	48 %	52 %	262	49 %	51 %	262	49 %	51 %

Hållbar utveckling

Högre bildning och kompetens är förutsättningar för att målen för hållbar utveckling ska nås. Undervisnings- och kulturministeriet främjar hållbar utveckling genom utbildnings-, forsknings-, kultur-, ungdoms- och idrottspolitiska åtgärder. Dessa medför bland annat jämlikhet i hur de kulturella rättigheterna tillgodoses, en högklassig småbarnspedagogik, en höjning av kompetens- och utbildningsnivån, ett kontinuerligt lärande, tillgång till information och kunskap, kulturella rättigheter samt välfärd och delaktighet. Dessa faktorer möjliggör en kulturell omställning mot en genomgående hållbar utveckling.

Undervisnings- och kulturministeriets riktlinjer för hållbar utveckling styr verksamheten inom förvaltningsområdet mot hållbarhet bland annat genom att man i styrningen av förvaltningsområdets ämbetsverk, inrättningar och verksamhetsområden beaktar hållbar utveckling och den på Agenda 2030 baserade strategin för 2022—2030 utarbetad av Finlands kommission för hållbar utveckling.

I grunderna för planen för småbarnspedagogik (VASU) ingår hållbar utveckling och ekosocial bildning. I utvecklingen av gymnasieutbildningen och dess verksamhetskultur beaktas hållbar utveckling, liksom i utvecklingen av yrkesutbildningen beaktas kompetens inom hållbar utveckling inom alla branscher. Även läroanstalterna inom fritt bildningsarbete ordnar utbildning som främjar hållbar utveckling.

Den långsiktiga plan för användningen av FoU-finansiering som ska genomföras beskriver varför en högre kompetensnivå samt forskning och innovationer är nödvändiga för att uppnå hållbar tillväxt och välfärd. I avtalen mellan undervisnings- och kulturministeriet och högskolorna 2025—2028 är ett av högskolornas mål att främja lösningar på samhällsliga utmaningar samt hållbar utveckling och den dubbla omställningen. Dessutom strävar högskolorna efter att nå koldioxidneutralitet före 2030. Finlands Akademi förutsätter att principerna för hållbar utveckling beaktas i de projekt som Akademien finansierar, som ett led i arbetet för ansvarsfull forskning.

Tillväxten inom kultursektorn stöder hela samhället och stärker dess välfärd, kreativitet och hållbarhet. Ministeriet främjar verksamhetsförutsättningarna inom kultursektorn och de kreativa branscherna, inklusive ansvarsfull produktion och konsumtion av tjänster och evenemang inom kultur- och idrottssektorn samt hållbar kulturturism som stöder den lokala kulturen.

Ministeriet förutsätter att de organisationer som får statsunderstöd beaktar målen för hållbar utveckling i sin verksamhet. Vid prövningen av statsunderstödsbeloppet för bland annat idrottsfrämjande organisationer bedöms organisationens åtgärder för att främja hållbar utveckling och ansvarsfullhet i fråga om jämställdhet och likabehandling, god förvaltning, en sund och trygg verksamhetsmiljö, miljöansvar samt antidopning och förhindrande av manipulation av idrottstävlingar. Hållbar utveckling ingår också i värdegrunderna enligt ungdomslagen och utgör en av grunderna för statlig finansiering av ungdomsarbete.

Kyrkliga ärenden

Målet är att garantera verksamhetsförutsättningarna för evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och andra religionsamfund, att främja möjligheterna till religionsbekännelse och religionsutövning och att på andra sätt främja religionsfriheten. Inom begravningsväsendet är de allmänna operativa utgångspunkterna religionsfrihet, jämlikhet, värdighet och vördnad.

Statsandelar

Statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, inklusive finansiering av yrkesutbildning (1 000 euro)

Moment	Verksamhetsform	2023 bokslut	2024 budget	2025 budgetprop.	2024/2025 förändr.
29.10.30	Förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt morgon- och eftermiddagsverksamhet	430 202	488 582	586 265	97 683
29.10.31	Fritt bildningsarbete	178 272	164 298	177 514	13 216
29.20.30	Yrkesutbildning	1 024 703	1 079 561	1 018 522	-61 039
29.20.35	Gymnasieutbildning	271 440	303 403	333 411	30 008
29.80.31	Scenkonst och museer	150 624	154 627	147 118	-7 509
29.80.34	Grundläggande konstundervisning	92 610	94 908	97 998	3 090
29.90.30	Idrottsutbildningscenter ¹⁾	18 384	17 257	16 467	-790
29.90.30	Kommunernas idrottsväsende	19 666	19 722	19 864	142
29.91.30	Kommunernas ungdomsarbete	7 690	7 648	7 643	-5
Sammanlagt		2 193 591	2 330 006	2 404 802	74 796

¹⁾Inkluderar nationella och regionala idrottsutbildningscenter.

År 2025 utgör kommunens självfinansieringsandel av driftskostnaderna för gymnasieutbildning enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 51,59 % som årligen ökas med ett belopp per kommuninvånare på grund av bortfallet av yrkeshögskolornas kommunfinansieringsandel. Kommunernas finansieringsandel vid finansiering av yrkesutbildning är det belopp som fås när man från kommunernas indexjusterade finansieringsandel för 2017 drar av 57,4 miljoner euro genom en ändring av 9 a § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Statsunderstöd

Inom undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde stöds med statsunderstöd verksamhet och projekt som hänför sig till utbildning, forskning, kultur, motion, idrott och ungdomsarbete. Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde beviljas statsunderstöd förutom av ministeriet även av Utbildningsstyrelsen, Museiverket, Centret för konstfrämjande, Riksarkivet, Nationella audiovisuella institutet och Finlands Akademi samt med stöd av speciallagstiftning av Finlands filmstiftelse.

Målet inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är att öka statsunderstödens genomslag för att man med de beviljade understöden ska nå de mål som fastställts i regeringsprogrammet, politiska program och lagstiftningen. När statsunderstödsanslagen minskar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde effektiviseras statsunderstödsprocessen genom att verksamhetssätten förenhetligas, stödformer slås samman, överlappningar gallras bort och antalet ansökningar minskas. Beslutsfattandet och arbetsfördelningen mellan myndigheterna inom förvaltningsområdet förtydligas.

Statsunderstöd inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

Kapitel	Ansvarsområde	2023 budget	2024 budget	2025 budgetprop.
29.01	Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	53 451	54 943	49 943
29.10	Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	136 009	113 739	105 874
29.20	Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	19 775	29 275	5 500
29.40 ¹⁾	Högskoleundervisning och forskning	518 900	544 046	538 206
29.70	Studiestöd (måltidsstöd för högskolestuderande)	35 564	39 500	39 564
29.80	Konst och kultur	179 779	160 230	148 594
29.90	Idrottsverksamhet	114 217	119 985	110 244
29.91	Ungdomsarbete	68 925	65 212	61 222
Sammanlagt		1 126 621	1 126 930	1 059 147

¹⁾ Innehåller fullmakter under momenten 29.40.51 och 29.40.54 samt statsunderstödsanslag under moment 29.40.56.

Statsunderstödsbeslut¹⁾ antal och belopp

	2023 bokslut		2024 budget uppskattning		2025 budgetprop. uppskattning	
De beviljade statsunderstödens storlek (euro)	antal	%	antal	%	antal	%
< 10 000	2 550	31	3 650	37	3 654	38
10 001—30 000	2 385	29	2 743	29	2 730	29
30 001—100 000	1 400	17	1 404	15	1 360	14
100 001—500 000	1 399	17	1 329	13	1 237	13
> 500 001	493	6	507	6	557	6
Sammanlagt	8 227		9 633		9 538	

¹⁾ Innehåller också stipendier som beviljas personer.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 2 § i lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter och 119 § i lagen om ortodoxa kyrkan	29.01.51, 29.01.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning och till vissa lagar som har samband med den	28.90.30, 29.10.01, 29.10.20, 29.10.30
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 9 och 24 § i lagen om fritt bildningsarbete	29.10.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om yrkesutbildning och till vissa lagar som har samband med den	29.20.30, 29.20.35

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och vissa andra lagar	29.70.55
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd och lagen om allmänt bostadsbidrag	29.70.55
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för skolresor	29.70.59
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av upphovsrättslagen	29.80.41

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
29.40.51	<i>Finlands Akademis forskningsanslag</i> (förslagsanslag) — fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	460,2	515,2
29.40.54	<i>Strategisk forskningsfinansiering</i> (förslagsanslag) — fullmakt för forskningsprojekt	55,6	49,6
29.80.75	<i>Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet</i> (reservationsanslag 3 år) — fullmakt för ombyggnad och småprojekt	1,0	-

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025 1000 €	%
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	435 815	404 310	366 711	-37 599	-9
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 789	24 506	23 363	-1 143	-5
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	68 283	66 334	28 852	-37 482	-57
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)	9 781	12 675	11 888	-787	-6

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
04. Omkostnader för Service-centret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)	39 833	15 840	20 162	4 322	27
05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 318	13 539	11 947	-1 592	-12
06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 444	22 714	21 654	-1 060	-5
07. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	4 625	5 069	4 829	-240	-5
08. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 751	1 767	4 512	2 745	155
09. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	669	681	683	2	0
10. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	4 595	6 966	6 641	-325	-5
11. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 298	2 723	2 211	-512	-19
12. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	25 057	26 491	24 107	-2 384	-9
13. Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader (reservationsanslag 2 år)	5 683	5 750	5 484	-266	-5
14. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	7 599	7 407	7 088	-319	-4
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 337	2 211	2 516	305	14
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	36 975	36 282	40 000	3 718	10
30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)	14 500	14 500	14 400	-100	-1

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
31. Vissa av Utbildningsstyrelsens utgifter och understöd (reservationsanslag 2 år)	—	—	21 101	21 101	0
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 597	1 577	1 547	-30	-2
51. Understöd för religiös verksamhet (fast anslag)	3 807	4 551	3 152	-1 399	-31
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	122 661	124 133	105 030	-19 103	-15
53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)	23 013	6 348	3 348	-3 000	-47
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 200	2 246	2 196	-50	-2
10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete	772 062	818 710	940 033	121 323	15
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	41 065	42 099	43 689	1 590	4
20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	48 730	74 750	77 979	3 229	4
30. Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)	490 941	524 425	625 697	101 272	19
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	181 723	168 313	185 445	17 132	10
51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)	9 603	9 123	7 223	-1 900	-21

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning	1 341 337	1 418 362	1 370 450	-47 912	-3
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	8 771	8 950	9 381	431	5
21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)	17 896	23 137	7 600	-15 537	-67
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)	1 041 291	1 081 097	1 020 058	-61 039	-6
35. Statsandel och statsunderstöd för driftkostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)	273 379	305 178	333 411	28 233	9
40. Högskoleundervisning och forskning	3 472 760	3 728 476	3 949 178	220 702	6
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	40 616	39 249	93 491	54 242	138
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 999 188	2 173 351	2 269 102	95 751	4
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	329 681	403 137	458 186	55 049	14
(53.) Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	74 704	—	—	—	0
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	51 486	55 631	55 631	—	0
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	954 190	1 001 570	1 020 666	19 096	2
56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)	—	28 189	24 389	-3 800	-13
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	22 895	27 349	27 713	364	1

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
70. Studiestöd	791 073	875 300	1 064 964	189 664	22
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	189 061	200 000	225 900	25 900	13
55. Studiepenning och bostads- tillägg (förslagsanslag)	494 099	531 600	699 300	167 700	32
57. Måltidsstöd till högskole- studerande (förslagsanslag)	32 170	39 500	39 564	64	0
59. Stöd för skolresor (förslags- anslag)	75 743	104 200	100 200	-4 000	-4
80. Konst och kultur	566 018	555 861	535 256	-20 605	-4
16. Extra konstnär- och journalistpensioner (förslagsanslag)	20 164	22 559	22 932	373	2
20. Lokalkostnader för Musei- verkets kultur- och sevärd- hetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	18 502	19 416	19 496	80	0
21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	—	576	576	—	0
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	4 182	9 130	9 228	98	1
31. Statsandel och statsunder- stöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)	140 924	157 627	147 118	-10 509	-7
34. Statsandel och statsunder- stöd för driftskostnader för grundläggande konst- utbildning (förslagsanslag)	94 292	96 619	99 609	2 990	3
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (reservations- anslag 2 år)	311	252	252	—	0
41. Vissa dispositionsrätts- ersättningar (reservations- anslag 3 år)	27 648	27 648	22 148	-5 500	-20
50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)	27 274	99 535	89 501	-10 034	-10
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	17 222	18 955	19 004	49	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
(52.) Avkastning av penningspelsverksamheten för främjande av konst (förslagsanslag)	179 934	—	—	—	0
53. Statsunderstöd för lokal-kostnader (reservationsanslag 2 år)	26 477	31 263	31 356	93	0
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 200	2 300	2 300	—	0
56. Statlig finansiering för de nationella konst-institutionernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	65 009	66 764	1 755	3
72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)	839	1 683	1 683	—	0
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	4 049	3 249	3 249	—	0
(89.) Finansiering till Stiftelsen Finlands arkitektur- och designmuseum och fastighetsaktiebolaget (reservationsanslag 3 år)	2 000	—	—	—	0
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	0	40	40	—	0
90. Idrottsverksamhet	159 670	165 466	154 524	-10 942	-7
20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)	—	8 026	7 210	-816	-10
30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)	33 798	37 287	36 631	-656	-2
50. Främjande av idrott och motion (fast anslag)	119 873	55 952	56 223	271	0
51. Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena (reservationsanslag 2 år)	—	64 201	54 460	-9 741	-15

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
(56.) Främjande av idrott och elit- idrott (reservationsanslag 3 år)	6 000	—	—	—	0
91. Ungdomsarbete	82 879	74 022	70 880	-3 142	-4
20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)	—	712	712	—	0
30. Statsandelar till kommunernas ungdoms- väsende (förslagsanslag)	19 280	7 648	7 643	-5	0
50. Främjande av ungdoms- arbete (reservationsanslag 3 år)	41 147	35 662	31 525	-4 137	-12
51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdoms- arbete samt skol- och läro- anstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)	22 452	30 000	31 000	1 000	3
Sammanlagt	7 621 616	8 040 507	8 451 996	411 489	5
Totalt antal årsverken	2 632	2 354	2 354		

01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet

Förklaring: Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde genomförs reformen Bildningsförvaltningen 2030.

Målet med utvecklingsprojektet Bildningsförvaltningen 2030, som genomförs vid undervisnings- och kulturministeriet, är att säkerställa kvaliteten och serviceförmågan i ministeriets och ämbetsverkens verksamhet under de kommande åren samt att öka produktiviteten i verksamheten. I åtgärderna ingår en reform av ämbetsverksstrukturen inom bildningsförvaltningen, främjande av digitaliseringen samt en reform av processerna för styrning och gemensamma tjänster. Genom åtgärderna eftersträvas en gemensam strategisk helhetssyn inom bildningsförvaltningen, ekonomisk hållbarhet samt öppen dialog, verksamhet som förnyas och en delad kunskapsbas inom verksamhetsområdet.

Ämbetsverksstrukturen förnyas så att det finns fem ämbetsverk inom förvaltningsområdet. I enlighet med verksamhetsmodellen för helhetsstyrning som ingår i projektet förenhetligas de gemensamma processerna och verksamhetspraxisen i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet samt resultatstyrningen och den ekonomiska planeringen inom hela förvaltningsområdet.

Mål för samhälleligt genomslag och verksamhetens resultat som gäller momenten 29.01.05—14 presenteras i samband med kapitlet om respektive verksamhetspolitik.

01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 363 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som orsakas av nämnder och andra motsvarande organ som verkar i anslutning till ministeriet,
- 2) till ett belopp av högst 2 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd som orsakas av utvecklingsprojekt som godkänts av undervisnings- och kulturministeriet.

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet leder utvecklingen av tjänster inom utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitik. Ministeriets verksamhet stärker bildningen och grunden för kompetens och kreativitet i samhället.

De målen vid undervisnings- och kulturministeriet som gäller resultatet av verksamheten är följande:

1. Ministeriets strategiska verksamhet förutser förändringar i omvärlden och styr verksamhetsområdet. Ministeriets beslutsfattande och strategiska verksamhet bygger på kunskapsbaserad ledning.
2. Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt och planmässigt sätt. Beredningen av lagstiftning är högklassig och sakkunnig.
3. Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktas konsekvenserna av utvecklingen inom ekonomin och samhället i övrigt. Verksamhetsområdet styrs på ett sätt som främjar att målen avseende samhällelig effekt och resultatet av verksamheten nås.
4. Ledningen av ministeriet, kvaliteten i verksamheten och riskhanteringen utvecklas i syfte att nå de uppsatta målen. Långsiktig och förutsägbar personalplanering samt personalens välbefinnande i arbetet och kontinuerligt lärande främjas.
5. Ministeriet stärker ledningen och styrningen på koncernnivå för att förbättra produktiviteten och effektiviteten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 620	24 706	23 563
Bruttoinkomster	416	200	200
Nettoutgifter	22 204	24 506	23 363

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 625		
— överförs till följande år	2 210		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 22 363 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av åtgärdsprogrammet mot ungdoms- och gängbrottslighet (överföring från moment 26.10.01)			100
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)			-1
Upphörande av tillägg av engångsnatur			-1 300
Lönejusteringar			79
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-21
Sammanlagt			-1 143

2025 budget	23 363 000
2024 budget	24 506 000
2023 bokslut	22 789 000

02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 28 852 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till internationella medlemsavgifter och medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till ett belopp av högst 620 000 euro till sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 4) till utvecklande och anordnande av språkexamina, utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer samt för utvecklande av ett register över rättstolkare och för kostnaderna för att driva verksamheten
- 5) till ett belopp av högst 500 000 euro till beredning och marknadsföring av projekt som främjar utbildningsexport med anknytning till EU:s pelarbedömning samt till betalning av utgifter och understöd i anslutning till genomförandet av programmet Education Finland.

Under momentet får som inkomster beaktas inkomster och andra projekt som gäller stipendier inom ramen för programmen Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren, vilka finansieras av Eu-

ropeiska unionen, samt Team Europe-initiativ och Nordplus-programmet, vilket finansieras av Nordiska ministerrådet.

Förklaring: Utbildningsstyrelsen är en sakkunnigmyndighet som sköter utvecklings-, service- och förvaltningsuppgifter på området utbildning, småbarnspedagogik och livslångt lärande samt främjar internationaliseringen i samhället. Utbildningsstyrelsen främjar kompetens och kunskande, ökad bildning, större jämlikhet inom utbildning och en mer hållbar välfärd i en global miljö samt stärkande av de färdigheter som behövs i framtidens arbetsliv.

Produktion och kvalitetsledning

Indikatorer	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Den totala kundtillfredsställelsen i fråga om Utbildningsstyrelsens tjänster (skalan 1—5)	3,7	3,8	3,8
Förtroende- och anseendeindex, totalt värde	3,07	3,36	3,36
Kundtillfredsställelse (NPS) i fråga om servicehändelserna inom kundtjänsten	29	35	35

Serviceförmåga och kvalitet

Mål/uppgift	Indikatorer	Måttenhet	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Behandlingstid för beslut		Månad/ beslut			
Kundtillfredsställelse	Erkännande av examen	1—5	1,7	1,7	1,7
	Avgiftsbelagd utbildning	1—5	4,4	4,2	4,1
	Sökandes bedömning av Studieinfos ansökningsblanketter	1—5	4,5	4,4	4,4

Funktionell effektivitet

— Utbildningsstyrelsen utvecklar utbildningen, småbarnspedagogiken och det kontinuerliga lärandet samt främjar internationalisering. Utbildningsstyrelsen förbättrar sina tjänster i samarbete med sina kunder och partner för att säkerställa sakkunnigtjänster av hög kvalitet.

— För stärkande av verksamhetens resultat och genomslagskraft fortsätter Utbildningsstyrelsen det konsekventa och långsiktiga reformarbetet i enlighet med effektmålen.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Indikatorer	Skala	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Årsverken ¹⁾	Årsv.	376	379	375
Årsverken (grundläggande omkostnader)	Årsv.	357	368	367
Ledarskapsindex	1—5	3,5	3,7	3,7
Arbetsstillfredsställelseindex	1—5	3,7	3,7	3,8
Personalomsättning	%	15,4	15,0	15,0
Sjukfrånvaro	Arbetsdagar/årsv.	7,1	5,5	5,0

¹⁾ Totalt antal som finansieras under olika moment, omfattar inte lektorer i utlandet eller lärare i Europaskolor.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	142 988	147 262	48 916
Bruttoinkomster	74 008	80 928	20 064
Nettoutgifter	68 980	66 334	28 852
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 400		
— överförs till följande år	9 703		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 28 102 000 euro och överföringsutgifternas andel 750 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 572	1 200	1 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 613	1 320	2 120
— andel av samkostnaderna	493	500	380
Kostnader sammanlagt	2 106	1 820	2 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-534	-620	-1 000
Kostnadsmotsvarighet, %	75	66	60
Prisstöd	620	620	620
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	104	100	85

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfrihet för språkexamen för statsförvaltningen	72
Bortfall av en engångsutgift	-100
Främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen (överföring till moment 29.01.31)	-171
Förvaltningen av programmet Kreativa Europa samt nationell medfinansiering (överföring till moment 29.01.31)	-231
Informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter (överföring till moment 29.01.31)	-14 677
Nationell finansiering av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet, multilateralt och bilateralt samarbete, högskoleutbildning (överföring till moment 29.01.31)	-982

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell finansieringsandel (1 årsv.) av programmet Europeiska solidaritetskåren (överföring från moment 29.91.50)	170
Stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte (överföring till moment 29.01.31)	-2 310
Svenskspråkiga läromedel	-200
Totalreform av integrationslagen (överföring från moment 32.50.03)	400
Understöd för produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning (överföring till moment 29.01.31)	-780
Understöd till sametinget för produktion av läromedel på samiska (överföring till moment 29.01.31)	-800
Upphörande av en tidsbunden överföring (budget 2021) (överföring från moment 28.40.01)	1 000
Utgifter för verksamheten vid kontaktpunkten för Finlandsmodellen för hobbyverksamhet (överföring från moment 29.01.30)	100
Åtgärder som främjar läs- och skrivkunskigheten (överföring till moment 29.01.31)	-300
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-250
Lönejusteringar	60
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 883
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-14 600
Sammanlagt	-37 482

2025 budget	28 852 000
2024 II tilläggsb.	-3 980 000
2024 budget	66 334 000
2023 bokslut	68 283 000

03. *Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till Utbildningsstyrelsen (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 888 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

Nationella centret för utbildningsutvärdering	4 489 000
Studentexamensnämndens kansli	7 399 000
Sammanlagt	11 888 000

Förklaring: Nationella centret för utbildningsutvärdering är ett oavhängigt sakkunnigorgan för extern utvärdering av utbildning och småbarnspedagogik som producerar information för det utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av utbildningen och småbarnspedagogiken.

Studentexamensnämndens kansli sköter och utvecklar verkställigheten av studentexamen samt nämndens förvaltning.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 772	19 147	18 360
Bruttoinkomster	6 628	6 472	6 472
Nettoutgifter	9 144	12 675	11 888
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	936		
— överförs till följande år	1 573		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för avgiftsbelagd service, offentligrättsliga prestationer, Studentexamensnämnden (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	6 015	2 044	2 939
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	6 961	2 199	3 335
— andel av samkostnaderna	832	167	331
Kostnader sammanlagt	7 793	2 366	3 666
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 778	-322	-727
Kostnadsmotsvarighet, %	77	86	80

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av arvoden för sakkunniga, Studentexamensnämnden	-231
Nivåförhöjning av de grundläggande omkostnaderna för Nationella centret för utbildningsutvärdering	200
Lönejusteringar	10
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-766
Sammanlagt	-787

2025 budget	11 888 000
2024 budget	12 675 000
2023 bokslut	9 781 000

04. Omkostnader för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 162 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter som hänför sig till uppgifterna för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning.

Förklaring: Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning har till uppgift att utveckla och samordna informations-, rådgivnings- och handledningstjänsterna, analysera prognostiseringsuppgifter om kompetens- och arbetskraftsbehov, ordna utbildning och kompletterande utbildning för dem som har sysselsättning och dem som står utanför arbetslivet samt stödja regionala och andra samarbetsnätverk och främja deras genomslag.

Av anslaget är 10 000 000 euro avsett för ett pilot- och utvecklingsprojekt som gäller studier vid sidan av arbetet. Inom ramen för projektet stärks arbetsgivarnas roll i arbetstagarnas kontinuerliga lärande och utvecklas utbildningsanordnarnas verksamhet. Målet är att möjliggöra kontinuerligt lärande så att de som arbetar kan fortsätta arbeta medan de utvecklar sin kompetens.

Målen att stödja en grön omställning och digital förändring säkerställs genom kriterierna för valet av utbildningar som finansieras.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	31 821	15 840	20 162
Bruttoinkomster	94	-	-
Nettoutgifter	31 727	15 840	20 162
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	30 725		
— överförs till följande år	38 831		

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 18 582 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 580 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-4 600
System som ersätter vuxenutbildningsstödet (Ytterligare åtgärder 2024)	10 000
Lönejusteringar	1
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 079
Sammanlagt	4 322

2025 budget	20 162 000
2024 budget	15 840 000
2023 bokslut	39 833 000

05. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 947 000 euro.

Förklaring: Finlands Akademi är en viktig finansiär av vetenskaplig forskning i Finland och verkar aktivt inom den nationella och internationella vetenskaps- och innovationspolitiken. Genom sin konkurrensutsatta och referentgranskade forskningsfinansiering och sin vetenskapspoli-

tiska verksamhet höjer Akademin forskningens kvalitet och genomslag och stöder aktivt vetenskaplig förnyelse. I anslutning till Finlands Akademi finns rådet för strategisk forskning, vars administrativa tjänster produceras av Akademin förvaltningsämbete.

Verksamhetens resultat

— Akademin producerar forskningspolitiska data och analyser av hög kvalitet som kan användas öppet på nätet av olika aktörer samt utvecklar metoder för utvärdering av forskningens och forskningsverksamhetens genomslag.

— De som ansöker om forskningsfinansiering får aktuell information om Akademin finansieringsprinciper och finansieringsmöjligheter samt om beslutsfattandet.

— Material, metoder och resultat från forskningsprojekt som finansieras av Akademin är tillgängliga i enlighet med principerna för öppen vetenskap.

— Akademin verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Finlands Akademi utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att se till att personalen har god arbetsförmåga och arbetshälsa, säkerställa sakkunskap, stark kompetens och utveckling av kompetensen, främja rörligheten samt förnya statens arbetsgivarbild.

Nyckeltal för resultat

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Samhälleliga effekter				
Andelen referentgranskade publikationer som är tillgängliga för allmänheten i Akademin projekt (%)	86	85	87	88
Andelen kvinnor (%) av utvärderingens sakkunniga	37	41	37	38
Verksamhetens resultat				
Forskningsfinansieringens projektgrund	4 958	4 688	4 900	4 700
Finansieringsverksamhetens kostnadsandel av den beviljade finansieringen (%)	2,3	2,2	<3,5	<3,5
Kostnader för behandling av alla finansieringsformer (euro/ansökan)	1 167	1 357	<=1 200	<=1 200
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,67	3,75	>=3,65	>3,6
Årsverken	141	133,4	139	137

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under momenten 29.40.51, 29.40.54 och 29.40.66.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	14 044	13 939	12 242
Bruttoinkomster	527	400	295
Nettoutgifter	13 517	13 539	11 947
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 432		
— överförts till följande år	1 233		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift			-1 000
Lönejusteringar			39
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-631
Sammanlagt			-1 592

2025 budget	11 947 000
2024 budget	13 539 000
2023 bokslut	12 318 000

06. Riksarkivets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 654 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av avgifter och finansieringsandelar för organisationer och program som Riksarkivets internationella samarbete förutsätter
- 2) till betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

Förklaring: Riksarkivet är en sakkunnig- och serviceorganisation samt en infrastruktur för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Riksarkivet har till uppgift att säkerställa att handlingar som hör till vårt nationella kulturarv bevaras och att de kan användas på ett mångsidigt och öppet sätt. Riksarkivet utvecklar arkivfunktionen genom att främja digitaliseringen.

Verksamhetens resultat

- Riksarkivet effektiviserar sin verksamhet genom digitala verksamhetsätt.
- Riksarkivets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

- Riksarkivet utvecklar och leder sin arbetsgemenskap med målet att personalen ska må bra, ha sakkunskap och kunnande och att det ska utvecklas kontinuerligt.
- Ledningen är lösningsorienterad, förutseende och baserar sig på kunskap. Centralt är stärkande av personalens förtroende och uppnåendet av resultat.

Nyckeltal för resultat

	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Samhälleliga effekter				
Den totala mängden arkivmaterial (hyllkilometer)	239,8	239,8	241,8	244,4
Den totala mängden digitaliserat material (mn filer)	162	206,1	255,5	334
Användning av webbtjänster (mn besök/år)	1,9	1,8	2,4	2,7
Antal mottagna överföringar av myndigheters digitala material (st./år)	12	13	25	30
Verksamhetens resultat				
Behandlade begäran om information (st.)	25 674	24 651	23 000	23 000
Kundtillfredsställelse med användning av tjänsterna (NPS, rekommendationsindex)	-	-	20	40
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	-	3,42	3,7	3,7
Årsverken	230	207	210	210

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 026	25 566	24 553
Bruttoinkomster	2 940	2 852	2 899
Nettoutgifter	21 086	22 714	21 654
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 666		
— överförs till följande år	4 024		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Internationell verksamhet (överföring till moment 29.40.56)	-200
Projektet för massdigitalisering (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 304
Projektet för massdigitalisering (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	1 276
Projektet Utvecklande av elektronisk arkivering (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 505
Projektet Utvecklande av elektronisk arkivering (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	1 272
Lönejusteringar	44
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-643
Sammanlagt	-1 060
2025 budget	21 654 000
2024 budget	22 714 000
2023 bokslut	23 444 000

07. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 829 000 euro.

Förklaring: Institutet för de inhemska språken är en sakkunnig- och serviceorganisation vars verksamhet syftar till att öka kännedomen om de inhemska språken och deras betydelse i kulturen och samhället. Genom sin verksamhet skapar det förutsättningar för jämställdhet. Institutet producerar tjänster och publikationer som främjar användningen och utvecklingen av finska och svenska språket samt erbjuder sina tjänster och sitt material öppet på webben och främjar öppen information och digitalisering. Institutet skapar förutsättningar för integration av invandrare.

Nyckeltal för resultat

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Publikationer (viktat styckeantal)	3 179	3 217	4 000	3 700
Språkrådgivning (svar, st.)	9 509	5 430	6 500	5 400
Antal besökare i nättjänsten (1 000 pers.)	4 158	8 153	4 500	6 200
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,4	3,5	3,4	3,5
Årsverken	68,9	67	71	73

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 932	5 479	5 627
Bruttoinkomster	402	410	798
Nettoutgifter	4 530	5 069	4 829
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	720		
— överförs till följande år	815		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	15
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-255
Sammanlagt	-240
2025 budget	4 829 000
2024 budget	5 069 000
2023 bokslut	4 625 000

08. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 512 000 euro.

Förklaring: Depåbiblioteket minskar genom sin verksamhet de allmänna och vetenskapliga bibliotekens samlingsbehov och säkerställer att det material som ingår i samlingen finns tillgängligt för dem som behöver informationen. Depåbibliotekets verksamhet stöder främjandet av öppen vetenskap och utvecklandet av kunnandet i samhället som en del av forskningsinfrastrukturen och informationsinfrastrukturen för medborgarna.

Nyckeltal för resultat

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Mängd material som tagits emot (hyllmeter/år)	2 611	1 854	1 000	800
Katalogiserade poster (titlar)	64 967	63 037	25 000	20 000
Antal beställningar (st./år)	65 617	68 677	30 000	23 000
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,91	4	>4	>4
Årsverken	18	18	18	18

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 763	1 770	4 515
Bruttoinkomster	-	3	3
Nettoutgifter	1 763	1 767	4 512
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	288		
— överförs till följande år	276		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyran för nybyggnaden	1 500
Utrustande av nybyggnaden	1 330
Lönejusteringar	4
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-89
Sammanlagt	2 745

2025 budget	4 512 000
2024 budget	1 767 000
2023 bokslut	1 751 000

09. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 683 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för studiestöd är första besvärsinstans i ärenden som gäller studiestöd och stöd för skolresor. Antalet besvär som blir anhängiga 2025 uppskattas vara cirka 3 000. Den målsatta genomsnittliga behandlingstiden för besvären är högst sju månader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	2
Sammanlagt	2
2025 budget	683 000
2024 budget	681 000
2023 bokslut	669 000

10. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 641 000 euro.

Anslaget får även användas som självfinansieringsandel i EU-finansierade projekt och till betalning av utgifter som hänför sig till den.

Förklaring: Centret för konstfrämjande är ett ämbetsverk för expertis och tjänster inom konst, med uppgift att främja konst och kultur på nationell och internationell nivå. Ämbetsverket främjar konstnärernas arbete och utkomst, stärka den demokratiska och jämlika utvecklingen i samhället med hjälp av konst och kultur samt följer och utvärderar utvecklingen inom centrets verksamhetsområde och lägger fram utvecklingsförslag.

Centret för konstfrämjande finansierar konstnärers arbete och olika sammanslutningars verksamhet. Genom sakkunnigtjänster, utvecklingsprogram och visstidsanställda konstfrämjare utvecklar ämbetsverket ansvarsområdet, konstens och konstnärernas ställning, konstens, kulturens och kulturtjänsternas tillgänglighet samt kulturdelaktigheten.

I anslutning till ämbetsverket verkar statens konstkommissioner, regionala konstkommissioner samt nämnden för författar- och översättarstipendier och stipendienämnden för bildkonst. Till deras uppgifter hör att på basis av inbördes jämförelse dela ut stipendier samt vara sakkunniga på sina egna ansvarsområden och delta i utarbetandet av ämbetsverkets strategi. I anslutning till ämbetsverket finns dessutom en statsandelsnämnd för scenkonst, som har till uppgift att ge undervisnings- och kulturministeriet utlåtanden om ansökningar om rätt till statsandel.

I anslutning till ämbetsverket verkar ett konstråd som har till uppgift att besluta om antalet statliga konstkommissioner samt om deras exakta namn och verksamhetsområden. Konstrådet utnämner också medlemmar till de statliga konstkommissionerna och de regionala konstkommissionerna samt gör en framställning om titeln konstakademiker.

För genomförandet av de samhälleliga effektmålen ska Centret för konstfrämjande

- skapa ett pluralistiskt, hållbart och demokratiskt samhälle med hjälp av konst och kultur.
- skapa förutsättningar på riksnivå för det arbete som professionella och sammanslutningar inom konst- och kultursektorn utför.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Centret för konstfrämjande:

- ämbetsverket förnyar sin struktur för förtroendeorgan och dess verksamhet.

Nyckeltal för resultatet

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål/ uppskattning	2025 mål/ uppskattning
Statsunderstöds- och stipendieansökningar	21 920 ¹⁾	16 413	13 000	12 000
Positiva beslut om statsunderstöd och stipendier	9 707 ¹⁾	2 376	2 300	2 200
Behandlingstiden för stipendie-/understödsansökan (veckor i genomsnitt)	13	14	13	13
Antalet organ	24	24	24	24
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken ²⁾	70,6	70,9	71	73
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,5	3,78	3,6	3,7

¹⁾ Innefattar ansökningar som behandlats under coronaepidemin.

²⁾ Omfattar visstidsanställda konstfrämjare, vars lönekostnader har betalats från moment 29.80.52 fram till 2023 samt visstidsanställda tjänstemän som har anställts med projektfinansiering 2022—2024.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 067	6 973	6 979
Bruttoinkomster	414	7	338
Nettoutgifter	4 653	6 966	6 641
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	820		
— överförs till följande år	762		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	16
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-341
Sammanlagt	-325

2025 budget	6 641 000
2024 budget	6 966 000
2023 bokslut	4 595 000

11. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 211 000 euro.

Anslaget får även användas till finansiering av projekt för grundläggande förbättringar.

Förklaring: Förvaltningsnämnden för Sveaborg ansvarar för restaureringen, underhållet och presentationen samt utvecklingen av det internationellt betydelsefulla byggnadskulturella monumentet Sveaborg som tagits upp på Unescos världsarvslista. Förvaltningsnämnden för Sveaborg har i uppdrag att bevara kulturarvshelheten på det sätt som de nationella skyddsmålen och konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv förutsätter. Förvaltningsnämnden för Sveaborg sörjer för en hållbar balans mellan bevarandet av fästningen, besöksanläggningen och hanteringen av användningen.

Förvaltningsnämnden för Sveaborgs uppgift när det gäller att nå de samhälleliga effektmålen är att

— Genom kompetent reparationsbyggande och restaurering i rätt tid främjas den kulturella och ekologiska hållbarheten: man sörjer för att världsarvsobjektet Sveaborg bevaras och möjliggör en helhetsbetonad användning av bostäder, affärslokaler och hela fästningsmiljön.

— Av målen i Agenda 2030 genomförs i synnerhet åtgärder som hänför sig till hållbar turism genom att förbättra besöks säkerheten, informera besökarna om världsarvsvärdena på Sveaborg och skyddet av dem samt genom att uppmuntra till ansvarsfulla besök.

— Genom att genomföra skötsel- och nyttjandeplanen bevaras världsarvsobjektet Sveaborgs särskilda universella värden, autenticitet och integritet. Interaktion med intressentgrupper främjas genom att öka och förmedla kunskaper om hållbar användning av världsarvsobjektet.

För att resultatmålen för förvaltningsnämnden för Sveaborg ska nås används även anslag under moment 29.80.75.

Undervisnings- och kulturministeriet uppställer följande mål för förvaltningsnämnden för Sveaborg:

— Bostadslägenheter i dåligt skick görs användbara inom ramen för de ekonomiska ramvillkoren. Målet på lång sikt är att hyresintäkterna ska öka och att nyttjandegraden för hyresbostäderna ska överstiga 95 procent. Hyrorna för lägenheterna höjs så att de motsvarar den allmänna hyresnivån så att de hyror som tas ut täcker åtminstone kostnaderna för boendet.

Nyckeltal för resultatet

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål/ uppskattning	2025 mål/ uppskattning
Samhälleliga effekter				
Sveaborgs lokalekonomiska effekt (mn euro)	18	280	280	280
Funktionell effektivitet				
Hysesbostädernas nyttjandegrad, %	78	89	93	93
Hysesintäkter, tillväxt %	-3,6	1,1	4,0	2,5
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	84,5	82,9	78	78
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,7	3,61	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 173	10 023	10 011
Bruttoinkomster	7 672	7 300	7 800
Nettoutgifter	2 501	2 723	2 211
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	775		
— överförts till följande år	572		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	7 575	5 100	7 650
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	7 719	6 000	7 719
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-144	-900	-69
Kostnadsmotsvarighet, %	98	85	99

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur			-400
Lönejusteringar			5
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-117
Sammanlagt			-512

2025 budget	2 211 000
2024 II tilläggsb.	800 000
2024 budget	2 723 000
2023 bokslut	2 298 000

12. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 107 000 euro.

Utgifter som motsvarar de inkomster som nettobudgeteras under momentet kan också betalas från moment 29.80.20.

Förklaring: Museiverket är sakkunnigt när det gäller kulturarv och kulturmiljö, fungerar som myndighet på området samt producerar information om kulturarvet och kulturmiljön. Museiverket ansvarar för insamlingen och förvaringen av kulturarvsinformationen, skyddet av kulturmiljön och kulturegendomen, styrningen och utvecklandet av museisektorn samt sakkunskapen i fråga om internationella konventioner som gäller kulturarvet i samarbete med andra myndigheter. Finlands nationalmuseum, som hör till Museiverket, ansvarar för den kulturhistoriska nationalsamlingen samt för programmet och publikarbetet när det gäller museer och sevärdheter.

Museiverkets uppgift när det gäller att nå de samhälleliga effektmålen är att

- i sin verksamhet genomgående främja jämlikhet, demokrati och delaktighet i kulturarvet
- sörja för ett mångsidigt kulturarv som en samhällelig resurs
- främja hållbar utveckling genom publikarbete, vård av kulturarvet och ändrade verksamhets-sätt
- aktivt delta i det nationella och internationella samarbetet för att identifiera och utnyttja kulturarvets betydelse och möjligheter.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Museiverket:

— tjänster, material och forskningsinfrastruktur utvecklas så att de är tillgängliga, kundorienterade och så digitala som möjligt för att främja forskningen samt öka kunskapen om och förståelsen för kulturarvet. Målet stöds av den omfattande projekthelheten ”Från lokaler till omvälvningen av arbetet och digitalisering”, som inleddes 2022. Projekthelheten genomförs under åren 2022—2025 och med hjälp av den minskar utgifterna från och med 2026 permanent med cirka 1,4 miljoner euro per år i form av lokalbesparingar.

— Finlands nationalmuseums tjänster och verksamhetsmodeller reformeras inom ramen för projekthelheten Ett nytt nationalmuseum, och programvaror för objekten skapas i samarbete med aktörerna inom de kreativa branscherna. Museets riksomfattande genomslag stärks och kännedomen om museet ökar internationellt. Genom sina program och sitt publikarbete främjar Finlands nationalmuseum mångfald samt kulturell och social hållbarhet.

— Museiverket handhar det mångsidiga kulturarvet som en samhällelig resurs genom att erbjuda information och kunskaper för att utveckla och skydda kulturarvet. Museiverket deltar i beredningen av de åtgärder som genomförandet av Kulturarvsstrategin och reformen av lagen om fornminnen föranleder. Museiverket strävar efter att stärka kulturarvets och kulturtraditionens roll

som en del av den övergripande säkerheten och samhällets säkerhetsstrategi samt att se till att bevarandet av dem tryggas också i krissituationer.

Nyckeltal för resultatet

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål/ uppskattning	2025 mål/ uppskattning
Produktion och kvalitetsledning				
Antal studerade objekt i tjänsten Finna, st.	1 387 063	1 815 968	1 500 000	1 500 000
Åtkomst till elektroniskt katalogiserade objekt i tjänsten Finna, st.	353 994	378 875	370 000	450 000
Totalt antal besökare i museer och slott	660 860	781 363	400 000	565 000
Funktionell effektivitet				
Det genomsnittliga priset på musei- och slottsbesök, euro	2,93	2,72	4,3	4,3
Den genomsnittliga inkomsten av musei- och slottsbesök, euro	4,72	4,88	4,5	4,5
Hantering av mänskliga resurser				
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,86	3,81	3,8	3,7
Årsverken	307	315	300	300

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	35 303	31 442	29 122
Bruttoinkomster	8 498	4 951	5 015
Nettoutgifter	26 805	26 491	24 107
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 909		
— överförts till följande år	1 161		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av poster av engångskaraktär	-1 650
Från lokaler till omvälvningen av arbetet och digitalisering, avstående från fastigheten på Sturegatan (Budgeten 2022)	80
Lönejusteringar	58
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-872
Sammanlagt	-2 384
2025 budget	24 107 000
2024 budget	26 491 000
2023 bokslut	25 057 000

13. Tillgänglighetsbiblioteket Celias omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 484 000 euro.

Förklaring: Tillgänglighetsbiblioteket Celia är sakkunnig inom tillgänglig litteratur och publicering och har till uppgift att främja lika möjligheter till läsande och lärande för personer med läsnedsättning. Tillgänglighetsbiblioteket Celia erbjuder och främjar tillgängliga och avgiftsfria bibliotekstjänster i samarbete med bibliotek, skolor och andra sammanslutningar.

Tillgänglighetsbiblioteket Celia producerar årligen cirka 1 300 nya boktitlar i tillgänglig form. Tillgänglighetsbiblioteket Celia omvandlar och producerar läromaterial enligt läroplanerna i tillgänglig form för småbarnspedagogik, grundskola och studier på andra stadiet. För examensstuderande på högre nivå omvandlar Tillgänglighetsbiblioteket Celia läromedel som ingår i examenskraven till tillgängligt format.

Tillgänglighetsbiblioteket Celia tillhandahåller förläggare och andra innehållsproducenter sakkunnigtjänster i anslutning till tillgänglig publicering. Målet för främjandet av tillgänglig publicering är att förbättra publikationernas, och i synnerhet den digitala litteraturens, tillgänglighet.

Tillgänglighetsbiblioteket Celias uppgift när det gäller att nå de samhälleliga effektmålen är att

- främja jämlikheten i läsandet och lärandet och därigenom delaktigheten i samhället för personer med läsnedsättning
- ge tillgång till litteratur och läromedel i tillgängliga format
- erbjuda och främja tillgängliga bibliotekstjänster i samarbete med servicepartnerna
- främja tillgänglig publicering
- utveckla lämpliga produkter och bibliotekstjänster för barn och unga med läsnedsättning i samarbete med olika aktörer
- utnyttja digitaliseringen i utvecklingen av verksamheten.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Tillgänglighetsbiblioteket Celia:

- den elektroniska servicekanalen utvecklas till det mest attraktiva alternativet för kunden: Läsning främjas genom att användbarheten och kundorienteringen i fråga om de digitala bibliotekstjänster, inklusive läsprogrammet, som tillhandahålls av Celia förbättras.
- barns och ungas förmåga och kompetens samt kulturdelaktighet stärks särskilt genom att man utvecklar och tillhandahåller material, produkter och tjänster som är lämpliga för barn och unga med läsnedsättning samt genom att man främjar samarbetet mellan bibliotek och skolor.

Nyckeltal för resultatet

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål/ uppskattning	2025 mål/ uppskattning
Produktion och kvalitetsledning				
Kunder som omfattas av tjänsterna	75 037	76 032	85 000	70 000
Årliga bokanskaffningar till Tillgänglighetsbiblioteket Celas samling	1 420	1 482	1 300	1 300
Utbildningar i tillgänglig publicering för olika organisationer	28	20	25	20
Deltagare i utbildningar i tillgänglig publicering	-	1 000	1 000	1 000
Lån, antal/år (mn st.)	1,3	1,3	1,5	1,1
Funktionell effektivitet				
Andelen aktiva servicepartner av dem som finns i registret, %	75	54	57	58
Andelen barn och unga som regelbundet använder bibliotekstjänsten (1 lån/år), %	51	52	42	52
Samlingens utnyttjandegrad under året, %	-	31	30	31
Webblånens andel av den totala utlåningen, %	76	77,8	82	90
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	43,67	46,4	46	46
Arbetstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,61	3,80	3,6	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	6 044	5 760	5 494
Bruttoinkomster	10	10	10
Nettoutgifter	6 034	5 750	5 484
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 086		
— överförs till följande år	735		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Upphörande av ett tidsbundet tillägg	-125
Lönejusteringar	10
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-151
Sammanlagt	-266

2025 budget	5 484 000
2024 budget	5 750 000
2023 bokslut	5 683 000

14. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 088 000 euro.

Av anslaget får också högst 260 000 euro användas till prisstöd för visningsverksamhet och annan avgiftsbelagd serviceverksamhet.

Förklaring: Nationella audiovisuella institutet (KAVI) lagrar och förvarar filmer, televisions- och radioprogram, restaurerar material i sina samlingar samt främjar kännedomen om och tillgängligheten till audiovisuell kultur. KAVI främjar mediefostran, barns mediefärdigheter och en mediemiljö som är trygg för barn. KAVI sköter de klassificerings- och tillsynsuppgifter som anges i lagen om bildprogram samt ansvarar för utbildningen av klassificerare av bildprogram. KAVI främjar och bedriver forskning inom sitt verksamhetsområde.

I enlighet med principerna för hållbar utveckling är Nationella audiovisuella institutets uppgifter när det gäller att nå de samhälleliga effektmålen att

- öka kännedomen om, tillgången till och användbarheten i fråga om kulturarvet inom sitt verksamhetsområde på lika villkor för alla medborgare
- erbjuda filmkultur och filmfostran på ett mångsidigt sätt i synnerhet för skolor, barn och unga
- främja kritisk mediekompetens och mediefostran samt en mediemiljö som är trygg för barn
- stärka demokratiutvecklingen och den nationella resiliensen mot informationspåverkan.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer upp följande mål för Nationella audiovisuella institutet:

- Tjänster och material utvecklas så att de är tillgängliga och kundorienterade för att öka forskningen och kunskapen om samt förståelsen för det audiovisuella kulturarvet.
- Medborgarnas mediefostran främjas och den kritiska mediekompetensen som en del av den övergripande säkerheten och samhällets säkerhetsstrategi stärks.
- KAVI bidrar till genomförandet av kulturarvsstrategin.

Nyckeltal för resultatet

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål/ uppskattning	2025 mål/ uppskattning
Produktion och kvalitetsledning				
Långa filmer som lagts till i strömningstjänsten Elonet under året	19	18	35	35
Antal besökare under avgiftsbelagda filmvisningar	34 403	38 854	35 000	35 000
Antalet besökare i webbtjänsterna inom mediefostran	-	238 078	250 000	250 000
Antal tillsynsärenden som gäller utbudet av bildprogram	64	35	54	54
Programåtergivning i Radio- och televisionsarkivets (RTVA) söksystem	57 425	85 506	62 000	85 000

Nyckeltal för resultatet

	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål/ uppskattning	2025 mål/ uppskattning
Funktionell effektivitet				
Radio- och televisionsarkivets (RTVA:s) totala kostnader/lagrade och arkiverade terabyte, euro/terabyte	2 782	2 156	1 983	1 320
Kostnader för klassificerarnas tillsyn, euro/program ¹⁾	445	346	398	400
Hantering av mänskliga resurser				
Årsverken	79	76	76	76
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro)	3,42	3,19	3,6	3,6

¹⁾ Omklassificeringar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 935	8 150	7 881
Bruttoinkomster	848	743	793
Nettoutgifter	8 087	7 407	7 088
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	938		
— överförs till följande år	450		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	15
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-334
Sammanlagt	-319

2025 budget	7 088 000
2024 budget	7 407 000
2023 bokslut	7 599 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 516 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föräns av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt samarbete samt till utgifter som föräns av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram

2) till betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med inriktning på utlandet

3) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Fulbright-stipendieutbytesprogrammet	319 000
Övriga internationella projekt	2 197 000
Sammanlagt	2 516 000

Med anslaget finansieras projekt i anslutning till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområdes multilaterala och bilaterala internationella samarbete, verksamhet som gäller utlandsfinländare och samarbete med besläktade folk.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 063 000 euro och överföringsutgifternas andel 453 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Specialsakkunnig i undervisningsfrågor vid Finlands ambassad i London (överföring från moment 24.01.01)	305
Sammanlagt	305

2025 budget	2 516 000
2024 budget	2 211 000
2023 bokslut	2 337 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	3 718
Sammanlagt	3 718

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	40 000 000
2024 budget	36 282 000
2023 bokslut	36 975 023

30. Hobbyverksamhet för barn och unga (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för ordnande och utveckling av i 12 a § i ungdomslagen (1285/2016) avsedd hobbyverksamhet för barn och unga
- 2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst ett årsverke.

I fråga om de personer som avses i 2 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

Förklaring: Med anslaget stöds hobbyverksamhet som motsvarar barns och ungas önskemål på lokal och regional nivå samt samordningen av barns och ungas hobbyverksamhet och familjers välbefinnande så att hobbyverksamheten genomförs före eller efter skoldagen.

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet främjar sektorsövergripande samarbete mellan skolor och fritidsaktörer. Genom att göra det möjligt för var och en att delta i en lämplig avgiftsfri hobby främjas barns och ungas välfärd, jämlikhet och likabehandling.

Uppgifter som beskriver hobbyverksamhetens omfattning

	Läsaåret 2022—2023 (utfall)	Läsaåret 2023—2024 (utfall)	Läsaåret 2024—2025 (plan)
Antal kommuner som fått understöd	247	262	258
Antal hobbygrupper som fått understöd	7 840	8 598	10 839
Antal skolor med hobbygrupper som fått understöd	1 912	2 046	2 010

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 14 250 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 150 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kontaktpunkten för Finlandsmodellen för hobbyverksamhet (överföring till moment 29.01.02)	-100
Sammanlagt	-100

2025 budget	14 400 000
2024 budget	14 500 000
2023 bokslut	14 500 000

31. Vissa av Utbildningsstyrelsens utgifter och understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 21 101 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av understöd för produktion av svenskspråkiga läromedel och läromedel på samiska med liten spridning
- 2) till betalning av utgifter och understöd för åtgärder som främjar läs- och skrivkunnigheten
- 3) till betalning av utgifter för kopieringsersättningar och andra ersättningar för nyttjanderättigheter enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter (inklusive filmer)
- 4) till betalning av utgifter och understöd som är avsedda för främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen
- 5) till stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte
- 6) till betalning av den nationella finansieringen av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet samt av programmet Kreativa Europa.

Understöd och stipendier som beviljas för internationell verksamhet budgeteras enligt principen om betalningsbeslut, med avvikelse från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning	930 000
Understöd till sametinget för produktion av läromedel på samiska	800 000
Informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter	14 677 000
Andra åtgärder som främjar läs- och skrivkunnigheten	1 000 000
Nationell finansiering av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet, multilateralt och bilateralt samarbete, högskoleutbildning	982 000
Den nationella medfinansieringen av programmet Kreativa Europa	231 000
Utarbetande av undervisningsmaterial i finlandssvenskt teckenspråk	150 000
Stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte	2 310 000
Främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen	171 000
Sammanlagt	20 951 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 7 973 000 euro och överföringsutgifternas andel 14 278 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nationella medfinansieringen av programmet Kreativa Europa (överföring från moment 29.01.02)	231
Främjande av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen (överföring från moment 29.01.02)	171
Informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter (överföring från moment 29.01.02)	14 677
Nationell finansiering av projekt och program som finansieras av EU och Nordiska ministerrådet, multilateralt och bilateralt samarbete, högskoleutbildning (överföring från moment 29.01.02)	982
Programmet Läskunnighet	700
Stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och sakkunnigutbyte samt tjänstemannautbyte (överföring från moment 29.01.02)	2 310
Understöd för produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning (överföring från moment 29.01.02)	780
Understöd till sametinget för produktion av läromedel på samiska (överföring från moment 29.01.02)	800
Utarbetande av undervisningsmaterial i finlandssvenskt teckenspråk	150
Åtgärder som främjar läs- och skrivkunnigheten (överföring från moment 29.01.02)	300
Sammanlagt	21 101

2025 budget 21 101 000

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 547 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	773 000
2.	Paasikivi-Samfundet	10 000
3.	Traditionsförbundet Eklövet	63 000
4.	Programmet för att vitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5.	Stöd till den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
6.	Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen säätiö (OKKA-stiftelsen)	60 000
7.	UKK Föreningen	10 000
	Sammanlagt	1 547 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivning av engångsposter	-30
Sammanlagt	-30

2025 budget 1 547 000
 2024 budget 1 577 000
 2023 bokslut 1 597 000

51. Understöd för religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 152 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Understöd till ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 382 000
2.	Understöd till Finlands Sjomanskyrka — varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnadslån till sjömanskyrkor (högst)	134 000 52 000
3.	Understöd för skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar och istandsättning av begravningsplatser i det avträdde området	32 000
4.	Understöd till registrerade religiösa samfund	524 000
5.	Understöd för främjande av dialogen mellan religioner	80 000
Sammanlagt		3 152 000

Förklaring: Minskningen av det understöd som beviljas ortodoxa kyrkan hänför sig till slopandet av förvärvsinkomstavrdraget vid kommunalbeskattningen och den ökning av intäkterna från kyrkoskatten som föranleds av sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremierna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivning av engångsposter	-1 010
Indexjustering (0,4 %)	11
Minskningen av statsunderstödet till ortodoxa kyrkan till följd av den ökning av intäkterna från kyrkoskatten som föranleds av ändringen av beskattningen	-400
Sammanlagt	-1 399

Momentets rubrik har ändrats.

2025 budget	3 152 000
2024 budget	4 551 000
2023 bokslut	3 806 999

52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 105 030 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

Förklaring: Finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter grundar sig på de lagstadgade uppgifterna i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och underhållet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och av värdefullt lösöre.

Minskningen av finansieringen hänför sig till slopandet av förvärvsinkomstavrdraget vid kommunalbeskattningen och den ökning av intäkterna från kyrkoskatten som föranleds av sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremierna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (0,4 %)	497
Minskning av finansieringen till följd av ökningen av intäkterna från kyrkoskatten till följd av en ändring i beskattningen	-19 600
Sammanlagt	-19 103

2025 budget	105 030 000
2024 budget	124 133 000
2023 bokslut	122 661 000

53. Utveckling av kontinuerligt lärande och kompetens (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 348 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd som föranleds av kompetensutveckling för personer i arbetsför ålder och försök i anslutning till det

2) till avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 063 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 285 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmet för digitalisering av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-2 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 000
Sammanlagt	-3 000

2025 budget	3 348 000
2024 budget	6 348 000
2023 bokslut	23 013 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 196 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till Unesco	1 409 000
Finlands finansiella bidrag till ungdomsstiftelsen för Europa	38 000
Finlands finansiella bidrag till WIPO	110 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	20 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Utgifter föranledda av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	14 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	45 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	325 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	22 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	95 000
Medlemsavgift till OECD/INES	32 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	5 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Unescos konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet	15 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delavtal om kulturleder	7 000
Finlands finansiella bidrag till Nordliga dimensionens kulturpartnerskap	20 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delavtal om idrott	19 000
Sammanlagt	2 196 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av frivilliga medlemsavgifter och finansiella bidrag (Ytterligare åtgärder 2024)	-50
Sammanlagt	-50

2025 budget	2 196 000
2024 budget	2 246 000
2023 bokslut	2 200 467

10. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

Förklaring: Målen för undervisnings- och kulturministeriets samhällliga effekter vad gäller småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är följande:

- Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.
- Grunden för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande undervisningen och det fria bildningsarbetet är fortsatt stark och funktionsduglig.
- Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare.

De samhällliga effekterna mäts genom nationella och internationella forsknings- och utvärderingsprojekt.

Kvaliteten på och jämlikheten i undervisningen och inom småbarnspedagogiken stärks, inlärningsresultaten förbättras och deltagandet i småbarnspedagogiken ökar.

Målet för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet är att garantera var och en kulturella grundläggande fri- och rättigheter samt att främja välbefinnande, lärande och uppväxt. Utgångspunkten är en helhetssyn på elevernas utveckling, inläring och fostran som baserar sig på forskningsbaserad kunskap och en stark pedagogik. Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen utvecklas till en gemenskap som främjar barns och ungas inläring och välbefinnande, och detta görs genom att man säkerställer professionell undervisning av god kvalitet, handledning och stödåtgärder samt en trygg lärmiljö samt genom att man stärker jämlikheten i utbildningen.

Verksamhetsmål

— Småbarnspedagogiken förverkligas på ett högklassigt sätt så att barnens utveckling, inläring och välbefinnande främjas på ett övergripande sätt och genomförandet av reformen av stödet fortsätter.

— Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen förverkligas på ett jämlikt, högklassigt och verkningsfullt sätt så att eleverna erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och får det stöd de behöver i sina studier och sin skolgång.

— En totalreform av stödet för lärande och skolgång inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen genomförs och de åtgärder som behövs för genomförandet av reformen bereds.

— Åtgärder inleds och kunskapsunderlaget stärks för att stärka inlärningsresultaten inom den grundläggande utbildningen.

— Elevers jämlikhet i utbildningen, välbefinnande, trygghet och sociala samhörighet främjas och arbetet mot mobbning i skolan och åtgärderna för att minska frånvaro fortsätter.

— Stärkandet av barnens emotionella färdigheter och delaktighet främjas inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.

— Identifieringen och utnyttjandet av den kompetens som förvärvats inom det fria bildningsarbetet främjas genom att man tar i bruk möjligheter att avlägga nationella kompetensmärken för baskunskaperna hos vuxna samt genom att man främjar att den kunskap som förvärvats förs in i informationsresursen Koski.

Finlands resultat i OECD:s Pisa-undersökning

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 utfall
Läskunnighet	536	524	526	520	490
Matematik	541	519	511	507	484
Naturvetenskaper	554	546	531	522	511

Inlärningsresultaten har försämrats under nästan hela 2000-talet. Målet är att stoppa den långvariga försämringen av inlärningsresultaten och att få dem att börja stiga igen och uppnå samma nivå som i början av millennieskiftet i samtliga kärnområden i Pisa-undersökningen.

Den socioekonomiska bakgrundens inverkan på inlärningsresultaten: Förändring i poängtalet för huvudämnet i PISA-undersökningen då den socioekonomiska faktorn (ESCS¹⁾) ökar med en standardavvikelse²⁾

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 ³⁾ utfall
Huvudämne					
Poängtal	Läskunnighet 29	Matematik 33	Natur- vetenskaper 41	Läskunnighet 38	Matematik 38

¹⁾ ESCS-indexet (PISA Index of Economic, Social and Cultural Status) innefattar föräldrarnas yrken och utbildning samt familjens förmögenhet.

²⁾ Poängantalet beskriver hur mycket prestationspoängantalet i medeltal ändras då det socioekonomiska indexets värde ökar med en standardavvikelse. Ju större poängtalet är, desto starkare är sambandet mellan den socioekonomiska bakgrunden och prestationerna.

³⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2010, 2013, 2016, 2019 och 2023.

Elevers hemförhållandens inverkan har ökat sedan början av millennieskiftet. Målet är att minska elevers socioekonomiska bakgrunds inverkan på inlärningsresultaten samt att minska de socioekonomiska skillnaderna.

Kunskapsskillnader mellan eleverna i Pisa-undersökningen (standardavvikelse)¹⁾

	2009 utfall	2012 utfall	2015 utfall	2018 utfall	2022 ²⁾ utfall
Läskunnighet	86	95	94	100	104
Matematik	82	85	82	82	89
Naturvetenskaper	89	93	96	96	106

¹⁾ Ju större standardavvikelsen är, desto större är kunskapsskillnaderna mellan eleverna.

²⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2010, 2013, 2016, 2019 och 2023.

Kompetensskillnaderna mellan eleverna har ökat under hela 2000-talet. Målet är att minska kompetensskillnaderna mellan eleverna och att främja jämlika inlärningsresultat.

Grunden för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande undervisningen och det fria bildningsarbetet är fortsatt stark och funktionsduglig.

Målet är att säkerställa den operativa kapaciteten, tillgängligheten och genomslagskraften hos verksamheten. Detta förutsätter att styrningen utvecklas strategiskt.

Verksamhetsmål

— De allmänna planerings-, styrnings- och tillsynsuppgifterna inom sektorn stärks genom att informationsledningen inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt det fria bildningsarbetet utvecklas. Rapporteringen inom småbarnspedagogik utvecklas baserat på dataunderlaget i informationsresursen. Systemet för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet utvecklas. Ett system för bedömning av inlärningsresultaten inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen inrättas, för att utöka kunskapsunderlaget för utvärdering av den grundläggande utbildningen.

— Kunskapsunderlaget, forskningen och det forskningsbaserade beslutsfattandet främjas i fråga om småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet.

— Beredningsarbetet vad gäller bedömningen av vilka konsekvenser befolkningsutvecklingen har för ordnandet av grundläggande utbildning inleds och informationsproduktion med avseende på kvalitet, kvalitetsbedömning och befolkningsutveckling genomförs och åtgärder för strategisk utveckling inom ansvarsområdet vidtas och utrednings- och forskningsarbete utförs.

Verksamhetskulturen och lärmiljöerna moderniseras och blir mångsidigare.

Syftet är att förnya lärmiljöerna och verksamhetskulturen inom småbarnspedagogiken och i skolorna och läroanstalterna så att förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, småbarnspedagogiken och det fria bildningsarbetet kan möta framtidens utmaningar.

Verksamhetsmål

— Ett brett förankrat framsynsarbete utförs inom den grundläggande utbildningen och målet är att skapa en nationell vision av den framtida grundläggande utbildningen.

— Det planerade ramverk för digitalisering inom småbarnspedagogik, förskoleundervisning, grundläggande utbildning och fritt bildningsarbete samt stödjande digitala lösningar och bedömningsförfaranden förbättrar styrningen och genomslaget av digitaliseringen samt framsynen inom förvaltningsområdet.

— De digitala tjänsterna och läromedlen för aktörer inom småbarnspedagogik och utbildning utvecklas och interoperabiliteten mellan dem utökas, elevernas medieläskunnighet och deras informations- och kommunikationstekniska kompetens förbättras och medborgarnas digitala bildning stärks.

— Förverkligandet av målen för hållbar utveckling samt demokratifostran främjas som en del av verksamhetskulturen i skolorna och läroanstalterna.

Antalet barn och elever 2022—2025

	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Småbarnspedagogik ¹⁾	232 926	230 000	229 000	228 000
Förskoleundervisning ²⁾	60 387	51 781	49 600	47 400
Grundläggande utbildning, årskurs 1—9 ²⁾	549 438	548 083	538 300	525 700
Grundläggande utbildning för vuxna	4 773	5 060	4 970	4 850
Utbildning som handleder för examensutbildning ³⁾	357	502	520	530
Elever med de svåraste utvecklingsstörningarna inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	1 736	1 825	1 790	1 740
Övriga elever med utvecklingsstörning inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	9 952	9 765	9 570	9 330

Antalet barn och elever 2022—2025

	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Förberedande undervisning för invandrare	10 123	8 185	7 500	6 000
Elever inom flexibel grundläggande utbildning (högst)	1 891	1 907	1 870	1 830

¹⁾ Siffran för 2023 är med avvikelse från de övriga en uppskattning. I uppskattningarna antas deltagandet i småbarnspedagogik ligga på samma nivå som 2022.

²⁾ Utfallet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är utfallsuppgifter från hösten under utfallsåret (20.9) (kommuner, samkommuner, staten, universitet, privata utbildningsanordnare). Åren 2022 påverkas elevantalet inom förskoleundervisningen av försöket med tvåårig förskoleundervisning som pågår det året.

³⁾ I antalet studerande har beaktats endast sådan utbildning som handleder för examensutbildning som finansieras via finansieringssystemet för den grundläggande utbildningen.

Statsunderstödsverksamhetens mål

Syftet med statsunderstöden för verksamhetsområdet är att stödja att de strategiska målen för småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och det fria bildningsarbetet nås. Med understöden stärks kvaliteten på småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, jämnas skillnaderna i inläring ut och minskas de effekter den ökande ojämlikheten i samhället har på jämlikheten i utbildningen. Med understöd till det fria bildningsarbetet och organisationer som bedriver bildningsarbete främjas och stöds sammanhållningen och jämlikheten i samhället, livslångt lärande och aktivt medborgarskap samt utbildning som stöder dessa, det fria bildningsarbetets kvalitet och genomslagskraft samt utbildningsmöjligheterna för utbildningspolitiskt viktiga målgrupper.

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 43 689 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna
- 2) till internationalisering av statliga allmänbildande läroanstalter, kompletterande undervisning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens samt till understöd för att utveckla och göra lärmiljöerna mångsidigare
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är läroanstalter för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kulturkontakter och nätverksbyggande. Valteri center för lärande och kompetens är en nationell aktör som verkar för tillgodoseendet av närskoleprincipen, och centret främjar genom multiprofessionell expertis i samarbete med hemkommunen skolgången för dem som behöver stöd. Europeiska skolan i Helsingfors har till uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna.

Antalet elever

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	826	857	844
Suomalais-venäläinen koulu	719	675	685
Valteri center för lärande och kompetens	307	312	311
Europaskolorna (finländska elever)	397	400	390
Grundläggande utbildning vid skolhem	95	98	99
Europeiska skolan i Helsingfors	301	313	315
Sammanlagt	2 645	2 655	2 644

Nyckeltal för handledningsverksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Handledningsverksamhet på fältet			
— handledningsbesök	982	1 000	1 100
— antal kommuner som använt handlednings- tjänster	219	225	225
Tillfällig undervisning och rehabilitering			
— stödperioddagar	3 116	4 000	3 700
— stödperiodernas elever	658	600	615

Årsverken

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	74	75	75
Suomalais-venäläinen koulu	78	79	78
Valteri center för lärande och kompetens	524	548	532
Europaskolorna	28	30	29
Europeiska skolan i Helsingfors	58	62	62
Sammanlagt	762	794	776
Arbetstillfredsställelse (1—5)	3,7	4,0	4,0

**Kostnadsmotsvarighetskalkyl för Valteri-skolans offentligrättsliga verksamhet
(1 000 euro)**

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 077	1 392	1 341
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 010	3 684	2 889
— andel av samkostnaderna	1 994	2 400	1 578
Kostnader sammanlagt	5 004	6 084	4 467

**Kostnadsmotsvarighetskalkyl för Valteri-skolans offentligrättsliga verksamhet
(1 000 euro)**

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 927	-4 692	-3 126
Kostnadsmotsvarighet, %	22	23	30

Subventionen för de offentligrättsliga tjänster som Valteri-skolan erbjuder kommunerna är 70 procent 2022—2025.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den offentligrättsliga verksamheten vid Europeiska skolan i Helsingfors (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	787	650	860
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 828	1 357	1 693
— andel av samkostnaderna	1 310	961	1 228
Kostnader sammanlagt	3 138	2 318	2 921
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 351	-1 668	-2 061
Kostnadsmotsvarighet, %	25	28	29

Beräknad användning av anslaget (euro)

Språkskolor	6 600 000
Valteri center för lärande och kompetens	29 477 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	2 000 000
Europaskolorna	2 200 000
Europeiska skolan i Helsingfors	3 412 000
Sammanlagt	43 689 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	70 435	65 182	67 443
Bruttoinkomster	23 316	23 083	23 754
Nettoutgifter	47 119	42 099	43 689
Poster som överförts			
— överförts från föregående år	9 701		
— överförts till följande år	3 647		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande gymnasieutbildningen, 1 532 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.20.35.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring från moment 29.10.30) (regeringsprogr. 2023)	117
Tryggande av verksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens (överföring från moment 29.10.30)	1 360
Lönejusteringar	113
Sammanlagt	1 590

2025 budget	43 689 000
2024 II tilläggsb.	5 700 000
2024 budget	42 099 000
2023 bokslut	41 065 000

20. Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 77 979 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik, fritt bildningsarbete och organisationer som utför bildningsarbete samt för EU-samarbete och internationellt samarbete i anslutning till livslångt lärande

2) till betalning av andra OECD- och EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

3) till betalning av utgifter för statistikföring, datatekniska tjänster och datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten

4) till ett belopp av 55 228 000 euro till statsunderstöd för åtgärder som främjar utbildningsmässig jämlikhet inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen i enlighet med 44 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

5) till ett belopp av 3 260 000 euro till betalning av utgifter och understöd för forskningsprojektet för och genomförandet av reformen av stödet för lärande

6) till ett belopp av 5 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd för arbetet med att motarbeta mobbning i skolan

7) till ett belopp av högst 6 000 000 euro till statsunderstöd för modellen för fortbildning inom småbarnspedagogiken

8) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 20 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt stöds de strategiska målen inom grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete. När det gäller datasystemen för uppföljning och styrning av verksamheten är målet att förbättra tillgången till och kvaliteten på information, främja elektronisk ärendehantering och producera heltäckande information till stöd för bland annat beslutsfattande och lagstiftningsändringar.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 65 500 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 12 479 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av arbetet med att motarbeta mobbning i skolan	5 000
Främjande av jämställdhet inom förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken (regeringsprogr. 2023)	-10 000
Läroplansarbete B1-språk	-1 000
Modellen för fortbildning inom småbarnspedagogiken	6 000
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring från moment 29.10.30) (regeringsprogr. 2023)	3 260
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-31
Sammanlagt	3 229
2025 budget	77 979 000
2024 II tilläggsb.	-1 000 000
2024 budget	74 750 000
2023 bokslut	48 730 000

30. Statsandelar och statsunderstöd till driftkostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 625 697 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 2) till ett belopp av högst 6 208 000 euro till betalning av understöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen
- 3) till ett belopp av högst 22 550 000 euro till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 2 mom. i den ovannämnda lagen samt enligt undervisningsministeriets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för kompletterande undervisning i den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen för elever med främmande språk, samiska och romani som modersmål (1777/2009)
- 4) till betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i den ovannämnda lagen och enligt statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)

5) till ett belopp av högst 240 000 euro till sametingets förfogande till betalning av statsunderstöd till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för tryggnad av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn

6) till betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område (SRF 72/2014)

7) till utgifterna för ordnande av småbarnspedagogisk verksamhet i Finland för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten på samma villkor som gäller för andra kommuninvånare enligt överenskommelsen om säte mellan Finlands regering och Europeiska kemikaliemyndigheten (SRF 11/2008)

8) till ett belopp av högst 7 434 000 euro till betalning av utgifter och understöd för stärkandet av den grundläggande utbildningen samt utvidgningen av den förberedande undervisningen.

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 390 000 timmar. Priset är 26,00 euro per ledd timme.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

STATSANDELAR OCH FINANSIERING (Finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)

1. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning	536 025 000
1.1 Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen	148 888 000
1.2 Grundläggande utbildning för vuxna	52 228 000
1.3 Femåringar som omfattas av förlängd läroplikt	3 932 000
1.4 Ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen	3 800 000
1.5 Finansiering till sådan undervisning enligt lagen om grundläggande utbildning som ordnas i skolor utomlands	4 707 000
1.6 Finansiering till privata utbildningsanordnare för verksamhet som inleds och utvidgas	3 922 000
1.7 Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	69 008 000
1.8 Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, andra än de med de svåraste utvecklingsstörningarna	232 610 000
1.9 Tillägg för internatskola	3 209 000
1.10 Skolhemsförhöjning	928 000
1.11 Tillägg för flexibel grundläggande utbildning	6 000 000
1.12 Utbildning som handleder för examensutbildning	6 346 000
1.13 Femåringar som deltar i tvåårig förskoleundervisning vid privata språkskolor	447 000
2. Morgon- och eftermiddagsverksamhet	
Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	50 240 000
Kalkylerad finansiering och statsandelar sammanlagt	586 265 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

STATSUNDERSTÖD

3. Statsunderstöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (högst)	6 208 000
3.2 Ordnande av omfattande och mindre omfattande undervisning på två språk samt språkbadsverksamhet	842 000
3.3 Stödjande av klubbverksamhet	2 290 000
3.4 Understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader	3 076 000
4. Statsunderstöd enligt 45 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	24 750 000
4.1 Statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet i enlighet med statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)	2 200 000
4.2 Understöd enligt 45 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och enligt förordning 1777/2009 för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer (högst)	75 000
4.3 Understöd enligt 45 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och enligt förordning 1777/2009 för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	22 475 000
5. Statsunderstöd enligt statsunderstödslagen	240 000
5.1 Tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde (högst)	240 000
6. Utgifter enligt internationella överenskommelser	800 000
6.1 Utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område	450 000
6.2 Utgifter för ordnande av småbarnspedagogisk verksamhet för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten	350 000
7. Åtgärder enligt regeringsprogrammet	7 434 000
7.1 Stärkande av den grundläggande utbildningen	3 934 000
7.2 Utvidgande av finansieringen av förberedande undervisning	3 500 000
Statsunderstöd och utgifter sammanlagt	39 175 000
Sammanlagt	625 697 000

Den kommun som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten ta ut skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Grunddelen av hemkommunsersättningen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning	8 334,51 euro/invånare
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	26,00 euro/handledningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behörighetsutbildning för speciallärare (överföring till moment 29.40.50)	-350
Bortfall av tillägg av engångsnatur	-470
Höjning av hemkommunsersättning till privata utbildningsanordnare till 100 procent (överföring till moment 28.90.30)	-4 545
Indexhöjning (3,4 %)	14 303
Justering av grundpriset 2024 (Tilläggsbudget II 2024)	21 993
Justering av kostnadsfördelningen mellan förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen	9 387
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring till moment 28.90.30) (regeringsprogr. 2023)	-38 211
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring till moment 29.10.01) (regeringsprogr. 2023)	-117
Reformen av stödet för den grundläggande utbildningen (överföring till moment 29.10.20) (regeringsprogr. 2023)	-3 260
Stärkande av den grundläggande utbildningen (regeringsprogr. 2023)	51 417
Tryggande av verksamheten vid Valteri center för lärande och kompetens (överföring till moment 29.10.01)	-1 360
Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen (invandrare)	-48 000
Utvidgning av den förberedande undervisningen på grund av kriget i Ukraina	100 000
Utvidgning av finansieringen av den förberedande undervisningen (regeringsprogr. 2023)	3 500
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-2 025
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-990
Sammanlagt	101 272

2025 budget	625 697 000
2024 II tilläggsb.	25 205 000
2024 budget	524 425 000
2023 bokslut	490 940 674

31. Statsandelar och statsunderstöd för driftkostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 185 445 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu, varav oberoende av maximiantalet enheter som berättigar till statsandel högst 15 830 000 euro som statsandel på 100 procent för utbildning som godkänts i en integrationsplan för utbildning av invandrare

2) till ett belopp av högst 7 931 000 euro till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	1 464 392	undervisningstimme
Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader	230 940	studerandevecka
Statsandel för studiecentralernas driftskostnader	125 960	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitetens driftskostnader	42 256	undervisningstimme

Av de kalkylerade studerandeveckor vid folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 3 792 studerandeveckor till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Av det maximala antalet enheter som berättigar till statsandel beviljas huvudmän för folkhögskolor prestationer som berättigar till statsandel på 100 procent för utbildning som riktas till läropliktiga, så att de utgifter som föranleds av dessa är högst 6 500 000 euro.

Trots det maximala antalet undervisningstimmar eller studerandeveckor får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	85 432 000	1 565 000	86 997 000
Folkhögskolor	57 500 000	1 166 000	58 666 000
Studiecentraler	14 539 000	150 000	14 689 000
Sommaruniversitet	4 213 000	50 000	4 263 000
Integrationsutbildning för invandrare	15 830 000	5 000 000	20 830 000
Sammanlagt	177 514 000	7 931 000	185 445 000

Genom statsandelar och statsunderstöd för fritt bildningsarbete stöds uppnåendet av de strategiska målen för det fria bildningsarbetet. Med stöd av anslaget ordnas utifrån principen om livslångt lärande utbildning som stöder sammanhållningen och jämlikheten i samhället samt ett aktivt medborgarskap. Tyngdpunkten för statsunderstöden ligger på att stödja den strukturella utvecklingen av det fria bildningsarbetet, kvaliteten och verkningsfullheten samt möjligheterna till utbildning för målgrupper som är utbildningspolitiskt viktiga.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	100,48 euro/undervisningstimme
Folkhögskolor	350,83 euro/studerandevecka
Studiecentraler	174,05 euro/undervisningstimme
Sommaruniversitet	162,62 euro/undervisningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexhöjning (3,4 %)	5 206
Integrationsutbildning (invandringshelheten)	-1 000
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (folkhögskolor)	5 921
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (medborgarinstitut)	2 521
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (sommaruniversitet)	-75
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (studiecentraler)	143
Utbildning för invandrarkvinnor (Tilläggsåtgärder 2024)	5 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-584
Sammanlagt	17 132

2025 budget	185 445 000
2024 II tilläggsb.	1 000 000
2024 budget	168 313 000
2023 bokslut	181 722 936

51. Statsunderstöd till organisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 7 223 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 918 000 euro till statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)

2) till ett belopp av 4 987 000 euro till betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami Duodji ry och organisationer för bildningsarbete samt för samarbets- och informationsverksamhet inom det fria bildningsarbetets forskning och för bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral

3) till ett belopp av 1 318 000 euro till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Utvecklingscentralen Lärorik rf, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstskolor i Finland rf, till Föreningen för miljöfostran FEE Suomi rf, till Kesälukioseura r.y., till Suomi-koulujen tuki ry, till Karjalan Liitto ry, till Sofia-opiston kannatusyhdistys ry, till Kristillinen kasvatus Omenapuu ry, Kristillisten koulujen ja päiväkotien liitto ry samt till Kriittinen korkeakoulu och till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola och till stödjande av verksamheten inom organisationer för utbyteselever och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	1 795 000
Verksamhet inom organisationer som erbjuder rådgivning i huslig ekonomi	1 568 000
Bildningsarbete och kulturverksamhet inom organisationer som driver en studiecentral	915 000
Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	918 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Verksamhet inom centralorganisationerna för fritt bildningsarbete samt samarbets- och informationsverksamhet inom forskningen inom fritt bildningsarbete	709 000
Stödjande av Finlandsskolornas verksamhet	429 000
Organisationer inom allmänbildande utbildning	271 000
Stödjande av distansskolan Kulkuri som Kansanvalistusseura (föreningen för folkbildning) är huvudman för och stödjande av verksamheten kotiperuskoulu/hemgrundskola	148 000
Karjalan Liitto	131 000
Kesälukioseura r.y.	128 000
Bildningsverksamhet för utlandsfinländare som bedrivs av Sofia-opiston kannatusyhdistys ry	83 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	78 000
Verksamheten vid den skola som Kristillinen kasvatus Omenapuu ry är huvudman för	50 000
Sammanlagt	7 223 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur	-1 000
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-950
Nivåförändring	50
Sammanlagt	-1 900

2025 budget	7 223 000
2024 budget	9 123 000
2023 bokslut	9 603 000

20. Yrkesutbildning och gymnasieutbildning*Förklaring:***Mål för det samhälleliga genomslaget**

— Yrkesutbildningen tryggar tillgången på kompetent arbetskraft inom arbetstagaryrken, stöder regionernas livskraft och kompetensnivå, främjar sysselsättningen och företagandet samt förbättrar den internationella konkurrenskraften. För studerandena säkerställs tillräckliga yrkesmässiga och kulturella färdigheter samt arbetslivsfärdigheter för att efter studierna fortsätta till arbetslivet eller fortsatta studier.

— Gymnasieutbildningen stödjer höjningen av befolkningens utbildnings- och kompetensnivå genom att de studerande får en bred allmänbildning, högklassiga färdigheter för fortsatta studier samt allmänna basfärdigheter för arbetslivet och kontinuerligt lärande.

— Utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux) möjliggör en flexibel övergång från grundläggande utbildning till examensutbildning på andra stadiet med beaktande av läroplikten. Förutom att rikta sig till läropliktiga förbättrar Hux-utbildningen även andra befolkningsgruppers, såsom invandrades och vuxenstuderandes, studiefärdigheter.

Mål för resultatet av verksamheten inom yrkesutbildningen

— Utbudet av högklassig yrkesutbildning tryggas i landets olika delar och på båda nationalspråken. Utbildningsanordnarna sörjer i första hand för befolkningens kompetensbehov inom det egna verksamhetsområdet och tryggar utbildningstjänster särskilt för läropliktiga och andra som saknar examen på andra stadiet. Det kontinuerliga lärandet inriktas särskilt på avläggande av examensdelar.

— Undervisnings- och kulturministeriet säkerställer genom styrning att utbildningsanordnarna riktar minskningarna av studieplatserna särskilt till yrkes-, specialyrkes- och grundexamensutbildning som ordnas för vuxna som redan tidigare har avlagt en yrkesexamen på andra stadiet eller examen på högre nivå.

— Genom gemensam ansökan tryggas den omedelbara övergången till fortsatta studier för läropliktiga som går ut grundskolan, och samtidigt riktas det ett för ändamålet tillräckligt antal studieplatser också till Hux-utbildningen och TELMA-utbildningen.

— Rätten för studerande inom yrkesutbildning till stöd för lärandet som en del av examensutbildningen stärks så att stödundervisningen och det övriga stödet och handledningen bildar stödformer med låg tröskel som är tillgängliga för alla studerande. Dessutom tryggas de studerandes rätt till särskilt stöd, om de på grund av verifierade inlärningssvårigheter eller andra orsaker behöver regelbunden och långvarig specialundervisning för att uppfylla kraven på yrkeskunskap och nå målen för kunnandet enligt examens- eller utbildningsgrunderna.

— Finansieringssystemet utvecklas så att det sporrar till att ordna högklassig examensutbildning med tillräcklig närundervisning för läropliktiga och andra som saknar examen samt till att erbjuda i första hand kompetenshelheter som är mindre än en examen till vuxna som redan har avlagt examen och som kompletterar sitt kunnande. Finansieringsmodellen förnyas så att den i högre grad än i nuläget belönar för studieprestationer och utexaminering samt sysselsättning och övergång till fortsatta studier efter utbildningen. Som ett nytt kriterium i grunderna för bestämmandet av finansieringen beaktas studerandenas utgångsnivå. Finansieringsmodellen förenklas och dess styrande effekt förbättras. Indikatorerna för genomslagsfinansieringen utvecklas och uppföljningsperioden uppdateras. Avsikten är att finansiering i enlighet med den nya finansieringsmodellen ska beviljas från och med 2026.

— Verksamhetsstyrningen och tillståndsregleringen inom yrkesutbildningen reformeras så att anordnarneutraliteten säkerställs och den svenskspråkiga yrkesutbildningens särdrag beaktas. I detta syfte genomförs det försök med verksamhetsstyrning som inleds vid ingången av 2026, och till försöket väljs utbildningsanordnare så att de bildar en helhet som är regionalt täckande och till sitt examensutbud tillräckligt mångsidig samt till sin volym tillräckligt stor nationellt sett.

— Utbudet av studieinnehåll på engelska ska utökas inom yrkesutbildningen, samtidigt som möjligheten till tillräckliga studier i de inhemska språken säkerställs.

— Digitaliseringen av yrkesutbildningen främjas bland annat i fråga om utvecklingen av de digitala färdigheter och den digitala kompetens som behövs i samhället och arbetslivet och utbildningsanordnarnas kompetens att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen skapar utökas.

Mål för resultaten av verksamheten inom gymnasieutbildningen

— En högklassig, mångsidig och tillgänglig gymnasieutbildning tryggas i landets olika delar och på båda nationalspråken.

— Rätten för gymnasister till stöd för lärandet stärks så att stödundervisningen och det övriga stödet och handledningen bildar stödformer med låg tröskel som är tillgängliga för alla studerande. Dessutom tryggas studerandes rätt till specialundervisning, om de på grund av verifierade inlärningssvårigheter eller av andra orsaker behöver specialundervisning för att avlägga gymnasiets lärokurs.

— Höjningen för små gymnasier som ingår i finansieringen av gymnasieutbildningen reformeras så att den stöder tillgången till utbildning och tillgodoseendet av de kulturella rättigheterna. Avsikten är att de nya bestämmelserna om grunderna för bestämmande av finansieringen ska träda i kraft stegvis från och med 2026.

— En reform av det digitala provsystemet för studentexamen bereds liksom införandet av bedömning av muntliga språkkunskaper som en del av studentexamen.

— Utbudet av gymnasieundervisning på engelska stärks och det görs möjligt att avlägga studentexamen på engelska enligt strikt avgränsade kriterier. Syftet är att främja rätten till bildning för unga med svaga kunskaper i finska eller svenska. Målet är att utbildningen på engelska ska kunna inledas hösten 2026 och att de första studentproven på engelska ska kunna ordnas hösten 2028.

— Det görs möjligt att avlägga ett prov i ett konst- och färdighetsämne som en del av studentexamen och att ersätta ett obligatoriskt studentexamensprov med ett prov i ett konst- och färdighetsämne. Ändringarna avses träda i kraft vid ingången av 2025, dock så att de gäller studerande som inleder sina första studier hösten 2027, varvid möjligheten att avlägga ett prov i ett konst- och färdighetsämne börjar från och med hösten 2029.

— Digitaliseringen av gymnasieutbildningen främjas bland annat i fråga om utvecklingen av de digitala färdigheter och den digitala kompetens som behövs i samhället och arbetslivet och utbildningsanordnarnas kompetens att utnyttja de möjligheter som digitaliseringen skapar utökas.

Mål för resultatet av verksamheten inom utbildningen som handleder för examensutbildning (Hux)

— Inom Hux-utbildningen främjas de studerandes valmöjligheter att på ett flexibelt sätt genomföra yrkesstudier och gymnasiestudier samt att höja den grundläggande utbildningens vitsord.

— De tjänster och det stöd som studerande i olika utbildningsformer får inom Hux-utbildningen förenhetligas.

— Förutsättningarna för att ordna krävande särskilt stöd tryggas i Hux-utbildningen.

— Samarbetet mellan utbildningsanordnarna och anskaffningen av utbildning vid ordnandet av Hux-utbildning utökas.

— Utifrån utredningen av hur Hux-utbildningen fungerar bedöms behoven av att ändra utbildningens innehåll, maximilängd och anordnarnätverk samt behovet av att förenhetliga de olika finansieringsmodellerna för Hux-utbildningen.

Nya studerande inom yrkesutbildning och gymnasieutbildning

	2021 utfall	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Nya studerande inom yrkesutbildning¹⁾					
Utbildning som leder till grundexamen	83 225	81 747	81 894	82 000	78 000
— målet är att avlägga hela examen	66 663	65 436	64 716	64 500	61 000
— målet är att avlägga en examensdel/delar ²⁾	16 562	16 311	17 178	17 500	17 000
Utbildning för yrkesexamen och special-yrkesexamen	37 713	37 137	39 603	39 500	36 500
— målet är att avlägga hela examen	30 507	29 697	31 653	31 500	29 000
— målet är att avlägga en examensdel/delar ²⁾	7 206	7 440	7 950	8 000	7 500
Handledande utbildningar ³⁾	7 049	8 586	10 020	10 500	11 000
Övrig yrkesutbildning	9 930	6 021	6 750	6 500	6 000
Nya studerande i gymnasieutbildning					
Examensutbildning	41 895	43 518	45 477	45 850	46 350
— lärokursen för unga	34 188	34 593	35 100	35 500	36 000
— lärokursen för vuxna	6 897	8 079	9 537	9 500	9 500
— utländsk examen	810	846	840	850	850
Ämnesstuderande	4 881	1 995	636	600	600
Utbildning som handleder för examensutbildning ⁴⁾	183	242	348	350	350

¹⁾ Nya studerande i statsandelsfinansierad yrkesutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen.

²⁾ Innefattar också nya studerande i helheter som är mindre än en examensdel.

³⁾ Omfattar utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) som finansieras via finansieringssystemet för yrkesutbildning samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv (TELMA). Åren 2021—2022 omfattar siffrorna utbildning som handleder för yrkesutbildning (VALMA).

⁴⁾ Omfattar utbildning som handleder för examensutbildning (Hux) som finansieras via finansieringssystemet för gymnasieutbildning. Åren 2021—2022 omfattar siffrorna utbildning som förbereder för gymnasieutbildning (LUVA).

Yrkesinriktade grundexamina, yrkes- och specialyrkesexamina samt studentexamina

	2021 utfall	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Yrkesexamina sammanlagt¹⁾	68 132	67 485	68 726	70 000	72 000
Grundexamina	43 638	43 323	44 934	46 000	47 000
Yrkes- och specialyrkesexamina	24 494	24 162	23 792	24 000	25 000
Studentexamina sammanlagt	30 567	31 251	31 493	32 150	32 150
Studentexamina exkl. utländska examina	29 922	30 612	30 843	31 500	31 500
Utländska examina	645	639	650	650	650

¹⁾ Examina i statsandelsfinansierad yrkesutbildning som lyder under undervisningsförvaltningen.

Antal anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning enligt ägartyp¹⁾

	2021 utfall	2022 utfall	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning
Anordnare av yrkesutbildning sammanlagt²⁾	149	138	135	135	134
— kommuner som anordnare	9	8	8	8	8
— samkommuner som anordnare	33	33	33	33	33
— privata anordnare	107	97	94	94	93
Anordnare av gymnasieutbildning sammanlagt³⁾	257	257	257	257	257
— kommuner som anordnare	217	217	217	217	217
— samkommuner som anordnare	6	6	6	6	6
— privata anordnare	34	34	34	34	34

¹⁾ Anordnare av yrkesutbildning 1.1 och anordnare av gymnasieutbildning 20.9. -enligt situationen

²⁾ Därtill en statlig läroanstalt

³⁾ Därtill tre statliga läroanstalter och åtta övningsskolor som hör till sju olika universitet.

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 381 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till internationalisering av Sameområdets utbildningscentral och Centret för sjösäkerhetsutbildning, till utvecklande av lärmiljöer och digitala lösningar, till utbildningsersättningar som betalas till arbetsgivare samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

2) till ett belopp av högst 2 400 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna vid Centret för sjösäkerhetsutbildning.

Förklaring: Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen, för myndigheter och för medborgare som rör sig till sjöss samt säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor vid enheten för överlevnadsutbildning i Lojo och enheten för brandutbildning i Obnäs.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom sameområdet och främja sysselsättningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen och det samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska unionen.

Nyckeltal för verksamheten

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Centret för sjösäkerhetsutbildning			
Antalet utbildningsdeltagare	5 082	4 600	4 000
Sameområdets utbildningscentral			
Antal studerandeår, yrkesutbildning	92	140	121
Antal studerandedagar, läsårsutbildning i samiska och samisk kultur	4 599	6 800	6 400
Antal studerandedagar, kortutbildning	6 068	5 000	5 000

Årsverken

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Sameområdets utbildningscentral	59	63	61
Centret för sjösäkerhetsutbildning	27	27	27
Sammanlagt	86	90	88

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 667	1 300	1 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 261	3 010	3 010
— andel av samkostnaderna	1 454	1 450	1 452
Kostnader sammanlagt	4 715	4 460	4 462
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 408	-3 160	-2 962
Kostnadsmotsvarighet, %	35	29	34
Prisstöd	2 400	2 400	2 400
Kostnadsmotsvarighet efter pristöd, %	86	83	87

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sameområdets utbildningscentral	5 775 000
Prisstöd för Centret för sjösäkerhetsutbildning	2 400 000
Övriga utgifter för Centret för sjösäkerhetsutbildning	1 206 000
Sammanlagt	9 381 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 812	10 950	11 601
Bruttoinkomster	2 294	2 000	2 220
Nettoutgifter	8 518	8 950	9 381
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 472		
— överförts till följande år	1 725		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koncentrering av Sameområdets utbildningscentralers lokaler till Enare (överföring från moment 29.20.21)		414
Lönejusteringar		17
Sammanlagt		431

2025 budget	9 381 000
2024 budget	8 950 000
2023 bokslut	8 771 000

21. Gemensamma utgifter för yrkesutbildning och gymnasieutbildning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt
- 2) till finansiering av datatekniska tjänster och till finansiering av gemensamma utgifter för data-system för uppföljning och styrning av verksamheten och andra gemensamma utgifter för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen
- 3) till att täcka kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro
- 4) till ett belopp av högst 1 700 000 euro för utgifter för yrkesutbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten och inkvartering i anslutning till utbildningen
- 5) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna
- 6) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 20 årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt stöds de strategiska målen för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 5 077 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 2 523 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättande sparåtgärd: minskning av projektfinansieringen (Tilläggsåtgärder 2024)	-2 000
Koncentrering av Sameområdets utbildningscentrals lokaler till Enare (överföring till moment 29.20.01)	-414
Reform av finansieringsmodellen och stärkande av stödet för lärandet inom gymnasieutbildningen (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Stöd för lärandet vid folkhögskolegymnasier	125
Utveckling och ibrukttagande av systemet för stöd för lärandet inom yrkesutbildning (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 248
Sammanlagt	-15 537
2025 budget	7 600 000
2024 budget	23 137 000
2023 bokslut	17 896 000

30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 020 058 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av 971 872 000 euro till basfinansiering, prestationsbaserad finansiering och genomslagsfinansiering för yrkesutbildning i enlighet med lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och till sådan strategifinansiering till anordnare av yrkesutbildning som beviljas i form av statsunderstöd enligt 44 § 1 mom. i den ovannämnda lagen

2) till ersättning enligt 32 i § i den ovannämnda lagen till privata anordnare av yrkesutbildning för de kostnader som föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet

3) till ett belopp av 1 536 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar.

Andelen av den strategifinansiering för yrkesutbildning som avses i 1 punkten är högst en procent av anslaget för yrkesutbildning enligt 9 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Antalet målinriktade studerandeår inom yrkesutbildningen är högst 169 000 studerandeår, varav antalet målinriktade studerandeår som hänför sig till utbildning som ordnas i form av arbetskraftsutbildning är minst 7 700 studerandeår.

Förklaring: Enligt modellen för observationsskogar ingår Forststyrelsen ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag med 14 anordnare av yrkesutbildning. Enligt avtalet intäktsförs inkomster-

na av virkesförsäljning till Forststyrelsen i stället för till anordnarna av yrkesutbildning, och utbildningsanordnarna betalas kompensation som i statsbudgeten beaktas som ett tillägg i Forststyrelsens intäktsföring.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Anslag för yrkesutbildning sammanlagt (inkluderar inte mervärdesskatte-kompensationer eller kompensationer för nyttjande av observationsskog)	2 066 774 000
— Den kalkylerade finansieringens andel sammanlagt	2 063 774 000
varav basfinansieringens andel	1 444 642 000
varav den prestationsbaserade finansieringens andel	412 755 000
varav genomslagsfinansieringens andel	206 377 000
— Strategifinansieringens andel (0,14 % av anslaget för yrkesutbildningen)	3 000 000
Kommunernas finansieringsandel	-1 094 902 000
Mervärdesskattens andel av kostnader som privata anordnare av yrkesutbildning har för anskaffningar och lokalyror som anknyter till utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och för anskaffningar och lokalyror som anknyter till annan än affärsekonomisk verksamhet	46 650 000
Kompensation till anordnare av yrkesutbildning i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar	1 536 000
Sammanlagt	1 020 058 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avveckling av normer: Ändringar i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet och slopande av planen för genomförande av bedömningen av kunnandet (Tilläggsåtgärder 2024)	-4 000
Ersättande sparåtgärd: minskning av strategifinansieringen (Tilläggsåtgärder 2024)	-4 000
Försök med att revidera grunderna för utbildningsersättningen för läroavtalsutbildning	-5 000
Justering av 2023 års index för yrkesutbildning	-6 325
Mervärdesskattekomensationer för överlåtna fastigheter och anläggningstillgångar	-1 000
Minskning av finansieringen av yrkesutbildning (Tilläggsåtgärder 2024)	-42 600
Precisering av mervärdesskattekomensationen	1 517
Stärkande av stödet för lärandet (regeringsprogr. 2023)	10 000
Yrkesutbildningsindex (2,6 %)	26 869
Ökning av antalet studerandeår inom närvårdarutbildningen som ett led i förberedelserna inför ändringen av dimensioneringen av vårdare	-16 500
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-20 000
Sammanlagt	-61 039

2025 budget	1 020 058 000
2024 budget	1 081 097 000
2023 bokslut	1 041 291 235

35. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 333 411 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) för gymnasieutbildning och utbildning som handleder för examensutbildning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerade kostnader (antal studerande * pris per enhet)	903 610 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för unga (91 500 * 8 472,79 €)	775 260 000
— privat examensutbildning, lärokursen för unga (9 200 * 8 596,38 €, inkl. moms)	79 087 000
— kommunal examensutbildning, lärokursen för vuxna (4 850 * 4 942,34 €)	23 970 000
— privat examensutbildning, lärokursen för vuxna (1 500 * 5 110,49 €, inkl. moms)	7 666 000
— kommunal utbildning som handleder för examensutbildning (300 * 9 866,96 €)	2 960 000
— privat utbildning som handleder för examensutbildning (50 * 10 294,77 €, inkl. moms)	515 000
— tilläggsfinansiering för särskild utbildningsuppgift (1,51 % av de totala kostnaderna)	14 152 000
Kommunernas finansieringsandel	-570 199 000
Sammanlagt	333 411 000

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Gymnasieutbildning	8 433,30 euro/studerande
--------------------	--------------------------

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 11 249 000 euro som kommunernas andel av gymnasieutbildningen i övningsskolor och statliga allmänbildande läroanstalter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avveckling av normer: Slopande av den årsplan som baserar sig på läroplanen samt underlättande av samarbetet mellan hem och läroanstalt (Tilläggsåtgärder 2024)	-480
Indexhöjning av statsandelen (3,4 %)	10 995
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet	6 901
Stärkande av stödet för lärandet (regeringsprogr. 2023)	10 000
Ändringar i bestämningsgrunderna för statsandelen	-708
Ändring i det uppskattade antalet studerande	2 609
Ökning av antalet studerande utan hemkommun	691
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-1 775
Sammanlagt	28 233

2025 budget	333 411 000
2024 budget	305 178 000
2023 bokslut	273 379 214

40. Högskoleundervisning och forskning

Förklaring:

Samhälleliga effekter

— Den finländska vetenskapens och forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhetens nivå och genomslag höjs.

— Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas så att samhället, kulturen och arbetslivet kan förändras.

— Kunskaps- och kompetensgrunden stärks genom att främja den ekonomiska tillväxten och uppkomsten av nya arbetstillfällen.

Statens investeringar i FoU-verksamhet riktas i enlighet med de mål och villkor som ställs i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet samt den fleråriga planen för FoU-finansieringen. Statsunderstöden under kapitel 29.40 används nästan i sin helhet för att främja de forskningspolitiska målen.

Nivån på den finländska vetenskapen i internationell jämförelse och vetenskapens kunskaps- och kompetensgrund stärks

Verksamhetsmål

— Yrkeshögskolorna, universiteten, Finlands Akademi, Riksarkivet, Institutet för de inhemska språken och Depåbiblioteket skapar förutsättningar för att stärka bildningen, den hållbara tillväxten och välfärden samt Finlands konkurrenskraft.

— Genom vetenskapspolitik och åtgärder inom högskolorna främjar man uppkomsten av starka och nätverkande forsknings- och kompetenscenter, internationalisering och kontakter till globala nätverk av föregångare.

— Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och nationella forskningsinfrastrukturer samt för sådan forsknings- och innovationsverksamhet som sammanför olika aktörer och branscher.

— Högskolorna profilerar sig och satsar på sina expertisområden inom utbildningen och sin forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och skapar förutsättningar för forskning som siktar på den internationella toppen.

— Ett omfattande utnyttjande av forskningsinfrastrukturer, forskningsmaterial, forskningsresultat och kunnande samt samarbetet mellan högskolor, forskningsorganisationer och företag främjas, inklusive kommersialisering och kompetensexport.

— Utvecklandet av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster med hjälp av digitaliseringen.

— Öppen vetenskap och innovationsverksamhet samt ansvarsfull utvärdering av forskare och forskning främjas som ett samarbete mellan förvaltningsområdena och tillsammans med forskarsamfundet.

Tillgången till en högt utbildad och kompetent arbetskraft och forskarkår tryggas

Verksamhetsmål

— Andelen högskoleutbildad arbetskraft ökas och högskoleutbildningens tillgänglighet förbättras genom att öka utbudet av högskoleutbildning, förbättra genomströmningen, begränsa rätten för samma person att skaffa sig flera utbildningar och utveckla flexibla studiemöjligheter.

— Högskolorna ökar antalet internationella examensstuderande och forskare och förbättrar samtidigt deras förutsättningar att få arbete i Finland efter utexamineringen.

— Universiteten ökar och förnyar doktorandutbildningen så att tiden för avläggande av examen förkortas, kvaliteten på utbildningen förbättras och kompetensen snabbare överförs till arbetslivet.

— Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att se över utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, lärmiljöerna och lärarnas pedagogiska kompetens. Med digitaliseringen förbättras förutom kvaliteten även den ändamålsenliga användningen av resurser.

— Högskolorna ökar möjligheterna till kontinuerligt lärande genom att förnya utbildningsutbudet och utvidga finansieringsgrunden, gör handledningen av de studerande mångsidigare och ökar samarbetet med arbetslivet i övrigt.

— Högskolorna leds väl, man satsar på välbefinnandet och sörjer systematiskt för kompetensutvecklingen.

— Högskolornas verksamhet bidrar till att lösa samhällsliga utmaningar, till en hållbar utveckling och till den gröna och den digitala omställningen.

Antalet studerande och examina vid yrkeshögskolor och universitet

	2021	2022	2023	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Grundexamina vid yrkeshögskolor¹⁾					
— nya studerande med tanke på högskolan	36 987	38 123	38 300	38 500	38 500
— studerande som första gången är inskrivna inom högskolesektorn	28 430	28 768	29 000	29 400	29 900
— examina	24 240	23 430	25 250	26 200	27 500
— antal studerande	136 038	142 344	147 273	150 000	152 000
Högre yrkeshögskoleexamina	4 335	4 659	5 243	5 300	5 500
Grundexamina vid universitet²⁾					
— nya studerande med tanke på högskolan	26 591	26 606	27 700	27 800	28 000
— studerande som första gången är inskrivna inom högskolesektorn	15 713	15 990	16 300	16 600	17 400
— avlagda lägre högskoleexamina	13 467	13 170	14 039	15 000	16 000

Antalet studerande och examina vid yrkeshögskolor och universitet

	2021	2022	2023	2024 uppskattning	2025 uppskattning
— avlagda högre högskoleexamina	15 966	15 663	17 223	18 000	18 600
— antal studerande	139 155	143 487	147 324	150 000	152 000
Doktorsexamina vid universitet	1 608	1 626	1 724	1 800	1 900

1) De nya studerandena är med tanke på högskolan första gången inskrivna som närvarande eller frånvarande studerande vid yrkeshögskolan i fråga. I siffrorna för dem som första gången är inskrivna inom högskolesektorn ingår inte studerande som är skyldiga att betala terminsavgift eller studerande inom uppdragsutbildningen. År 2023 är även en uppskattning vad gäller dessa.

2) Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina. De nya studerandena är med tanke på högskolan första gången inskrivna som närvarande eller frånvarande nya studerande vid universitetet i fråga. I siffrorna för dem som första gången är inskrivna inom högskolesektorn ingår inte studerande som är skyldiga att betala terminsavgift eller studerande inom uppdragsutbildningen. År 2023 är även en uppskattning vad gäller dessa.

20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 93 491 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller yrkeshögskolor, universitet och forskningsinstitut

2) till finansiering av gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolor, forskningsinstitut och vetenskap, till främjande av digitalisering samt till centraliserad finansiering av datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom högskolorna och vetenskapen och av andra motsvarande gemensamma utgifter

3) till ett belopp av högst 15 065 000 euro för finansiering av byggande och upprätthållande av infrastrukturer för datahantering och högpresterande datorsystem

4) till ett belopp av 50 000 000 euro för utgifter som föranleds av anskaffning och användning av superdatorm som ersätter EuroHPC LUMI

5) till ett belopp av 610 000 euro till CSC-Tieteen tietotekniikan keskus Oy för nationell medfinansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som finansieras av EU

6) till ett belopp av högst 2 000 000 euro för betalning av utgifter och understöd som föranleds av reformen av psykoterapeututbildningen

7) till betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

8) till avlönande av personal motsvarande högst 187 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Genom forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet stöds förverkligandet av de högskole- och vetenskapspolitiska målen. Målet är att höja servicenivån för stödfunktionerna, sänka kostnaderna och främja elektronisk kommunikation med hjälp av gemensamma eller enhetliga datatekniska tjänster inom högskolorna och vetenskapen samt genom att främja digitalisering. Staten har förberett sig på att ersätta EuroHPC LUMI med en ny superdator som tryggar kontinuiteten i högpresterande datorsystems kapacitet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet	3 381 000
Gemensamma datatekniska tjänster och datanät samt främjande av digitalisering inom högskolorna och forskningen	22 435 000
För att skapa och underhålla en infrastruktur för datahantering och högpresterande dator-system (högst)	15 065 000
Ersättande av EuroHPC LUMI med en ny superdator	50 000 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt till CSC Oy	610 000
Reformen av psykoterapeututbildningen (högst)	2 000 000
Sammanlagt	93 491 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 92 491 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 89,5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Annan ändring	7
Bortfall av en engångsutgift	-450
En sakkunnig inom nätverket Team Finland Knowledge (-1 årsverke) (överföring till moment 24.01.01)	-274
Ersättande av EuroHPC LUMI med en ny superdator	50 000
EuroQCI-projektet (överföring till moment 32.01.49)	-32
Finansiering av CSC:s forskningsinfrastruktur	3 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	610
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-554
Psykoterapeututbildningen (regeringsprogr. 2023)	2 000
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-65
Sammanlagt	54 242

2025 budget	93 491 000
2024 II tilläggsb.	100 000
2024 budget	39 249 000
2023 bokslut	40 616 000

50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 269 102 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med universitetslagen (558/2009) enligt följande:

- 1) 1 962 967 000 euro för universitetens basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 190 551 000 euro i ersättning till universiteten för de kostnader som universiteten föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen

(1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet

3) högst 115 584 000 euro för resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av universiteten.

Förklaring: Den statliga finansieringen av universiteten bestäms med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), statsrådets förordning om universiteten (770/2009) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (170/2024).

Universitetens basfinansiering enligt 1 punkten som bestäms på kalkylerade grunder fördelas med beaktande av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter. De ändringar i finansieringsfaktorerna som träder i kraft vid ingången av 2025 sporrar i synnerhet till att förbättra ställningen för nya förstagsstudenter, effektivisera användningen av utbildningskapaciteten, förbättra genomströmningen i utbildningen och stärka FoUI-verksamhetens intensitet. I beräkningen av finansieringen ingår en begränsning av förändringar 2025 och 2026.

Ersättningen enligt 2 punkten justeras årligen utifrån det senaste mervärdesskatteintaget i euro för varje universitet.

I anslutning till Helsingfors universitet verkar Nationalbiblioteket och bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (558/2009) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom hela biblioteksnätet.

Vid de universitet som ordnar lärarutbildning finns övningsundervisning och för utvecklingen av lärarutbildningen finns övningsskolor, vars mål är en hög nivå på den verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetets övriga verksamhet. Antalet elever i övningsskolorna är ungefär 8 700, varav cirka 2 300 är gymnasieelever.

Universitetens kvantitativa mål

	2019 utfall	2021 utfall	2023 utfall ¹⁾	2025 mål ²⁾
Lägre högskoleexamina	13 419	13 467	14 039	16 000
Högre högskoleexamina	16 128	15 966	17 223	18 600
Doktorsexamina	1 719	1 608	1 725	1 900
Vetenskapliga publikationer (jufo 2 och 3)/undervisnings- och forskningspersonal ³⁾	0,62	0,64	0,64	0,65
Andelen gemensamma, internationella publikationer av de vetenskapliga publikationerna (jufo 1—3), %	53,3	54,9	55,9	56,5

Universitetens kvantitativa mål

	2019 utfall	2021 utfall	2023 utfall ¹⁾	2025 mål ²⁾
Andel lägre högskoleexamina ⁴⁾ som avlagts inom målsatt tid, %	36,2	50,6	52,5	55,0
Andel högre högskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, %	29,6	34,4	34,9	40,0

¹⁾ Båda publikationsuppgifterna är en uppskattning.

²⁾ Det är fråga om en uppskattning.

³⁾ Publikationsforumet är ett klassificeringssystem som stöder kvalitetsbedömningen av vetenskaplig publikationsverksamhet. I klassificeringen som består av tre nivåer placeras de centrala utländska och inhemska publiceringskanalerna mellan basnivån (1) och den högsta nivån (3).

⁴⁾ I fråga om lägre och högre högskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 40 § i universitetslagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 962 967 000
— Nationalbiblioteket	21 286 000
— Övningsskolor	58 209 000
— Övrig kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 883 472 000
Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av universitetens kostnader	190 551 000
— Uppskattning av moms-kompensationen 2025	178 558 000
— Justering enligt skillnaden mellan den moms-kompensation som gäller ersättningarna 2023 och utfallet	11 993 000
Resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av universiteten (högst)	115 584 000
— Pilotförsök med doktorandutbildning	86 000 000
— Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	23 121 000
— Ökning av antalet nybörjarplatser	1 948 000
— Till Aalto-universitetet för finansiering av ett datarum	365 000
— till Aalto-universitetet till stärkande av forskningen och kompetensen i trafikekonomi	200 000
— Resultatfinansiering och annan prövningsbaserad finansiering	3 950 000
Sammanlagt	2 269 102 000

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för gymnasieutbildning i övningsskolorna, 9 705 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.20.35.

Av anslaget används uppskattningsvis 861 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behörighetsutbildning för speciallärare (överföring från moment 29.10.30)	350
Höjning av minimibeloppet för terminsavgifterna för studerande från länder utanför EU/EES-området (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	23 121
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-19 852
Pilotförsök med doktorandutbildning	46 000
Precisering av moms-kompensationen	-1 835

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Universitetsindex (2,7 %)	51 849
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna	268
Ökning av den öppna högskoleutbildningens intäkter (regeringsprogr. 2023)	-1 350
Ökning av utbildningsvolymerna för lärare inom småbarnspedagogik	-800
Sammanlagt	95 751

2025 budget	2 269 102 000
2024 budget	2 173 351 000
2023 bokslut	1 999 188 000

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 458 186 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av forskning, uppgifter i olika skeden av forskarkarriären, utveckling av forskningsinfrastrukturerna och forskningsförutsättningarna, främjande av utnyttjandet av forskningen, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer, inklusive forskningsinfrastrukturer
- 4) till betalning av utgifter för forskningsprojekt som godkänts av EU
- 5) till ett belopp av högst 2 000 000 euro för förvaltning av Finlands Akademis informationssystem för forskningsfinansiering och för integration av det gemensamma statsunderstödssystemet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

Av anslaget har reserverats

- 1) 12 000 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)
- 2) 3 000 000 euro för nationella forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)
- 3) 9 500 000 euro för lokala forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens, varav högst 490 000 euro kan användas för verkställighetskostnader som föranleds av utlysningar om finansiering och för utgifter för avlöande av personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst sex årsverken.

Fullmakt

För Finlands Akademis forskningsprojekt, utvärderingar och av Akademin finansierat forskningsfrämjande får det 2025 ingås förbindelser till ett värde av 515 226 000 euro.

Förklaring: Av fullmaktsökningarna riktas 22 miljoner euro till ökad finansiering för forskningsprojekt, 15 miljoner euro till tematiska forskningsinfrastrukturer, 10 miljoner euro till finansiering av klinisk prövning och 8 miljoner euro till stärkande av välfärdsområdenas FoU-åtgärder.

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	394,2	318,1	195,5	116,9	28,2	1 052,9
Förbindelser 2025	64,0	122,0	129,7	133,4	66,1	515,2
Sammanlagt	458,2	440,1	325,2	250,3	94,3	1 568,1

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 398 622 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 59 564 000 euro.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i RRF-finansieringen	-1 500
Idrottsvetenskaplig forskning (överföring från moment 29.90.20)	816
Tillägg enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet	55 733
Sammanlagt	55 049

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	458 186 000
2024 II tilläggsb.	3 700 000
2024 budget	403 137 000
2023 bokslut	329 681 320

54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 55 631 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till strategisk forskning i enlighet med de temaområden och prioriteringar som statsrådet beslutat om
- 2) till betalning av forskningsprojekt och forskningsprogram som finansieras av rådet för strategisk forskning och till betalning av löneutgifter och andra utgifter och understöd som föranleds av forskningens infrastrukturer, stipendier och internationellt samarbete även till utländska organisationer
- 3) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utvärderingar

4) för nationell medfinansiering för EU-projekt och andra internationella forskningsfinansiärers projekt, om projekten följer de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutat om samt rådets programstruktur.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten, med undantag för företag.

Fullmakt

År 2025 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 49 631 000 euro.

Förklaring: Strategisk forskning är vetenskapligt högklassig forskning, vars resultat ger lösningar på betydande utmaningar och problem i samhället. Finansieringen kanaliseras på bred basis till forskning kring olika betydande utmaningar i samhället och till forskning som främjar förnyandet av näringslivet och konkurrenskraften samt utvecklingen av arbetslivet och den offentliga sektorn. Finansieringen gör det möjligt att inrikta forskningen i enlighet med samhällets föränderliga informationsbehov och på mindre utforskade områden. Forskningsprojekten finansieras utifrån samhällelig betydelse, genomslagskraft och forskningens kvalitet.

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakten för forskningsprojekt inom strategisk forskning föranleder staten (miljoner euro)

	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	55,6	44,9	23,9	-	124,4
Förbindelser 2025	-	9,5	16,6	23,5	49,6
Sammanlagt	55,6	54,4	40,5	23,5	174,0

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 52 849 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 2 782 000 euro.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2025 budget	55 631 000
2024 budget	55 631 000
2023 bokslut	51 485 991

55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 020 666 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering i enlighet med yrkeshögskolelagen (932/2014) enligt följande:

- 1) 945 011 000 euro för yrkeshögskolornas basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 62 575 000 euro i ersättning till yrkeshögskolorna för de kostnader som yrkeshögskolorna föranleds av de kostnader för mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet

3) högst 12 730 000 euro för resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna

4) 350 000 euro för kompensation som bestäms på kalkylerade grunder till yrkeshögskolor i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar.

Förklaring: Den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna bestäms med stöd av 43 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), statsrådets förordning om yrkeshögskolor (1129/2014) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för yrkeshögskolornas basfinansiering (171/2024).

Yrkeshögskolornas basfinansiering enligt 1 punkten som bestäms på kalkylerade grunder fördelas med beaktande av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter. De ändringar i finansieringsfaktorerna som träder i kraft vid ingången av 2025 sporrar i synnerhet till att förbättra ställningen för nya förstagsstudenter, effektivisera användningen av utbildningskapaciteten, förbättra genomströmningen i utbildningen och stärka FoUI-verksamhetens intensitet. I beräkningen av finansieringen ingår en begränsning av förändringar 2025 och 2026.

Ersättningen enligt 2 punkten baserar sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet.

Kompensationen enligt 4 punkten baserar sig på ett avtal om nyttjanderätt mot vederlag enligt modellen för observationsskogar mellan Forststyrelsen och Tavastlands yrkeshögskola med hänvisning till motiveringen under moment 29.20.30.

Av anslaget används uppskattningsvis 109,5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten och kvantitativa mål vid yrkeshögskolorna

	2019 utfall	2021 utfall	2023 ¹⁾ utfall	2025 ²⁾ mål
Yrkeshögskoleexamina	24 315	24 240	25 250	27 500
Högre yrkeshögskoleexamina	3 330	4 335	5 243	5 500
Yrkespedagogisk lärarutbildning, utexaminerade	1 608	1 551	1 683	1 640
Publikationer/lärare och FoU-personal	1,79	1,95	1,96	2,00
Andel yrkeshögskoleexamina som avlagts inom målsatt tid, % ³⁾	63,8	64,4	67,3	70,0

¹⁾ Publikationerna och genomströmningen anger en uppskattning.

²⁾ Det är fråga om en uppskattning.

³⁾ I fråga om yrkeshögskoleexamina avses med målsatt tid den målsatta tid som anges i 30 § i yrkeshögskolelagen.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av yrkeshögskolorna	945 011 000
Andel mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen av yrkeshögskolornas kostnader	62 575 000
Resultatfinansieringen och annan prövningsbaserad finansiering av yrkeshögskolorna enligt yrkeshögskolelagen (högst)	12 730 000
— Ökning av antalet nybörjarplatser	8 552 000
— Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt	1 178 000
— Resultatfinansiering och annan prövningsbaserad finansiering	3 000 000
Kompensation till yrkeshögskolorna i enlighet med reformen av nyttjanderätten till observationsskog och modellen för observationsskogar	350 000
Sammanlagt	1 020 666 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av minimibeloppet för terminsavgifterna för studerande från länder utanför EU/EES-området (regeringsprogr. 2023)	-3 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	1 178
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-746
Precisering av moms-kompensationen	3 412
Yrkeshögskoleindex (2,7 %)	25 045
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna	-1 468
Ökning av antalet nybörjarplatser vid högskolorna i Nyslott	-3 675
Ökning av den öppna högskoleutbildningens intäkter (regeringsprogr. 2023)	-1 650
Sammanlagt	19 096

2025 budget	1 020 666 000
2024 budget	1 001 570 000
2023 bokslut	954 190 000

56. Främjande av forskningspolitiska mål (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 24 389 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till främjande av forskningspolitiska mål i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till utgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet
- 3) till statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet i enlighet med lagen om statsbidrag till privata arkiv (1006/2006)
- 4) till vetenskapsfostran och till vetenskapscentret Heureka:s verksamhet
- 5) till finansiering av infrastrukturprojekt för forskning i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) samt till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statliga inrättningar
- 6) till hyror för statens lokaler som används av det vetenskapliga samfundet.
- 7) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken i uppgifter för viss tid.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Forskningsverksamhet som stödjer det samhälleliga och politiska beslutsfattandet	700 000
Privata arkiv	5 600 000
De vetenskapliga samfundens delegation och Finlands Vetenskapsakademier	7 486 000
Vetenskapliga institut utomlands	3 203 000
Vetenskapsfostran	3 475 000
Övriga projekt som stöder forskningspolitiska mål	3 925 000
Sammanlagt	24 389 000

Av anslaget används uppskattningsvis 19,5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 18 307 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 6 082 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Internationell verksamhet (överföring från moment 29.01.06)	200
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-4 000
Sammanlagt	-3 800

2025 budget	24 389 000
2024 budget	28 189 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 713 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europeiska sydobsvatoriet (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI), den europeiska synkrotronljusanläggningen (ESRF) och anläggningen för forskning om antiprotoner och joner i Europa (FAIR) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer och bolaget för systemet med en europeisk spridningsradar (EISCAT AB).

Förklaring: De finansiella bidragen fastställs i regel utifrån medlemsländernas nationalproduktandelar enligt de beslut som organisationerna har fattat. År 2025 efter bildandet av EISCAT AB betalas de finansiella bidragen med anslag under detta moment.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i internationella organisationers finansieringsandelar	364
Sammanlagt	364

2025 budget	27 713 000
2024 budget	27 349 000
2023 bokslut	22 894 897

70. Studiestöd

Förklaring:

Samhälleliga effekter

Målet för studiestödsverksamhetens samhälleliga genomslag är att

— försörjningen under studietiden tryggas och studiestödet dimensioneras så att lika förutsättningar till höjande av kunskapsnivån möjliggörs på så sätt att sökande till frivillig utbildning och studier på heltid stöds.

Studiestödet enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, studiepenningens försörjarförhöjning, bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Syftet med studiestödet är att trygga utkomsten under studietiden.

Studielånet betonar utbildningens karaktär av en investering. Den som har lyft studielån och avlagt högskoleexamen inom utsatt tid är berättigad till studielånskompensation eller studielånsavdrag, vars syfte är att uppmuntra studerande att avlägga examen inom målsatt tid.

Efter avslutade studier kan studielånsräntor som förfallit till betalning betalas av statens medel i form av räntebidrag till studielåntagare med låga inkomster utan återbetalningsskyldighet. Räntebidraget tryggar således återbetalningen av lånet och förebygger samtidigt en ökning av statens borgensansvarsutgifter.

Syftet med måltidsstödet för högskolestuderande är att möjliggöra dagliga måltider till ett rimligt pris. Vid beviljandet av understödet tillämpas statsrådets förordning om grunderna för måltidsstöd för högskolestuderande (375/2020).

Stödet för skolresor enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997) ersätter rimliga regelbundna kostnader för skolresor på andra stadiet. Bestämmelser om beräkningsgrunderna för skolresekostnader finns i undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor (465/2019).

Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten i samarbete med läroanstalterna. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Genom forskningsprojekt som genomförs regelbundet utvärderas hur effektivt studiestödet är.

Verksamhetens resultat och mål för verksamheten

I syfte att höja kompetensnivån utvecklas studiestödet så att systemet främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2022	2023	2025 uppskattning
Studiestödsutgifter (mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	313,8	343,2	380,2
— andra stadiet	137,1	135,3	139,9
Bostadstillägg	15,7	15,6	179,2
Statsborgen för studielån	135,3	189,1	225,9
— studielånskompensation	87,8	93,6	98,3
— betalningar av borgensansvar	31,4	85,2	106,4
Stöd för skolresor	56,8	75,5	100,2
Måltidsstöd	25	32,2	39,6
Studiestödstagare			
Studiepenning			
— högskolenivå	203 902	198 682	210 000
— andra stadiet	113 351	108 655	113 000
Bostadstillägg			
— högskolenivå	13 953	13 100	152 000
— andra stadiet	2 078	2 875	56 500
Stöd för skolresor	82 973	100 569	106 000
Mottagare av studielånskompensation	18 664	19 680	20 500
Mottagare av statsborgen för studielån			
Högskolenivå	214 113	208 294	210 000
Andra stadiet	60 212	54 407	55 000

Vid dimensioneringen av anslaget 2025 beräknas det att antalet personer som regelbundet får studiepenning är 227 100, varav 154 100 är högskolestuderande och 73 000 andra studerande. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas uppgå till 208 500. Antalet personer som får stöd för skolresor beräknas uppgå till 106 000 studerande.

Genomsnittligt studiestöd (euro/mån)

	2022	2023	2025 uppskattning
Studiepenning			
— högskolenivå	262	272	285
— andra stadiet	206	213	217
Bostadstillägg	205	205	255
Stöd för skolresor	133	134	158

Vid utgången av 2023 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgen till 6 032,9 miljoner euro. Vid utgången av 2023 hade 537 230 personer studielån. För dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen var studielånet i genomsnitt 11 400 euro, för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen 17 700 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 22 700 euro.

Studiepenningens grundbelopp (euro/mån)

	1.8.2025
— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	43,15
— studerande som fyllt 20 år och som bor hos föräldrarna	90,85
— studerande under 18 år som bor annanstans	113,57
— studerande som fyllt 20 år och som bor annanstans	279,38
— gifta studerande	279,38
— studerande som försörjer barn under 18 år	421,01

— Föräldrarnas inkomster kan sänka eller höja beloppet av studiepenningen.

— Beloppet av studiepenningens försörjarförhöjning som betalas till studerande som försörjer barn är uppskattningsvis 141,63 euro per månad från och med 1.1.2025.

— En studerande under 20 år som är berättigad till förhöjd studiepenning på grund av familjens små inkomster samt en studerande under 17 år som studerar vid gymnasieutbildning eller yrkesinriktad utbildning och vars familj har små inkomster har rätt till ett läromaterialstillägg.

— Studerande som bor i en hyres- eller bostadsrättsbostad eller någon annan för boende lämplig inkvartering ska ha rätt till bostadstillägg. Bostadstilläggets belopp är högst 80 procent av de månatliga och enligt kommungrupp fastställda maximala boendeutgifterna.

— Skolresor för studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning kan ersättas utan självrisk när skolresans längd är minst sju kilometer i ena riktningen.

Den beräknade utvecklingen av antalet studiestödstagare och av utnyttjandegraden för studiestödet

	2022	2023	2025 uppskattning
Gymnasium	28 100 (28 %)	27 114 (26 %)	29 000 (28 %)
Yrkesutbildning	85 982 (59 %)	82 982 (62 %)	83 000 (62 %)
Yrkeshögskola	104 896 (66 %)	106 841 (65 %)	106 000 (64 %)
Universitet	101 435 (64 %)	102 187 (65 %)	102 000 (65 %)

52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 225 900 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studielånkompensation	98 300 000
Betalningar av borgensansvar	106 400 000
Avgiftsbefrielser	10 000 000
Kontoavskrivningar	6 000 000
Räntebidrag	5 200 000
Sammanlagt	225 900 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av borgensansvaret	16 400
Ökning av ränteunderstöden	2 700
Ökning av studielånskompensationerna	6 800
Sammanlagt	25 900

2025 budget	225 900 000
2024 budget	200 000 000
2023 bokslut	189 061 428

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 699 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studiepenning för högskolestuderande	380 240 000
Studiepenning för studerande vid andra läroanstalter	139 860 000
Bostadstillägg	179 200 000
Sammanlagt	699 300 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Begränsning av rätten till studiestöd för dem som får rehabiliteringspenning 1.8.2025 (regeringsprogr. 2023)	-300
Bostadstillägget för studerande återinförs och studerande upphör att omfattas av det allmänna bostadsbidraget (Tilläggsåtgärder 2024) (budgetlag)	161 000
Precisering av behovskalkylen	7 000
Sammanlagt	167 700

2025 budget	699 300 000
2024 budget	531 600 000
2023 bokslut	494 099 440

57. Måltidsstöd till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 564 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd till studentrestauranger i Finland för att sänka priset på måltider för studerande som vid finländska högskolor avlägger lägre eller högre högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen samt studerande som avlägger fortbildning eller specialiseringsutbildning som berättigar till studiestöd med 2,55 euro per måltid

2) till betalning av extra understöd för den som förestår en studentrestaurang som finns någon annanstans än i högskolans lokaler, högst 1 euro per måltid för vilken måltidsstöd betalas, dock högst det belopp som motsvarar lokal- och anläggningskostnaderna för måltiderna för de studerande.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Måltidsstöd till högskolestuderande	37 064 000
Extra understöd för studentrestauranger	2 500 000
Sammanlagt	39 564 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av behovskalkylen	64
Sammanlagt	64

2025 budget	39 564 000
2024 budget	39 500 000
2023 bokslut	32 169 798

59. Stöd för skolresor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 100 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor (48/1997).

Förklaring: Grunden för de kalkylerade kostnaderna enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor (465/2019) kan justeras på basis av kostnadsutvecklingen från och med den 1 augusti 2025.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Begränsning av rätten till stöd för skolresor till endast studerande som har rätt till avgiftsfri utbildning (Tilläggsåtgärder 2024) (budgetlag)	-4 000
Sammanlagt	-4 000

2025 budget	100 200 000
2024 budget	104 200 000
2023 bokslut	75 742 753

80. Konst och kultur

Förklaring: De samhälleliga effektmålen enligt undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi 2025 främjas.

Mål för det samhälleliga effekterna

— *Kreativt arbete och kreativ produktion* Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras.

— *Kulturdeltaktighet och deltagande i kultur* Kulturdeltaktigheten ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar.

— *Kulturgrunden och dess livskraft* Kulturgrunden är stark och livskraftig.

Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras

Formerna för kreativt arbete och konstnärlig framställning har diversifierats och verksamhetsmiljön har förändrats. De olika konstformerna samt deras verksamhetsformer och strukturer skiljer sig från varandra. Den ekonomiska osäkerheten påverkar de kreativa branscherna och aktörerna inom dem.

En kulturpolitisk redogörelse utarbetades och överlämnades till riksdagen 2024. Syftet med redogörelsen är att skapa en ambitiös framtidsbild som lyfter fram möjligheterna att utveckla Finlands konst- och kulturpolitik på lång sikt. Redogörelsen innehåller de åtgärder som är centrala för att nå målen.

Mål för resultatet av verksamheten

— Åtgärderna i den kulturpolitiska redogörelsen genomförs.

— Undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitiska strategi fram till 2035 bereds.

— Utkomsten för konstnärer och andra yrkesutbildade personer inom kultursektorn stärks.

— Tillväxten inom kultursektorn och de kreativa branscherna stöds genom att stärka förutsättningarna för tillgång, produktutveckling, export och internationalisering i fråga om kulturinnehåll samt förbättra samordningen av åtgärderna. Färdplanen för kulturturism verkställs.

— Behoven för företagen inom kultursektorn och de kreativa branscherna beaktas i utvecklingen av finansierings-, stöd- och beskattningssystemen.

— Upphovsrättssystemets funktion stärks genom utveckling av den tekniska infrastrukturen för förvaltning av data som gäller upphovsrätt.

— Ämbetsverken deltar aktivt i beredningen och genomförandet av reformprojektet Bildningsförvaltningen 2030 som ett samarbete inom hela bildningsförvaltningen. En reform av verksamheten och strukturen hos Centret för konstfrämjande och förtroendeorganen i anslutning till centret bereds som en del av projektet Bildningsförvaltningen 2030.

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
<i>Konstnärer</i>				
— antal mottagare av/ansökningar om årsstipendier	309/3 623	304/4 453	315/4 500	320/4 500
— andelen personer som bor i huvudstadsregionen av alla dem som ansöker om/får stipendium från Centret för konstfrämjande, %	51/51	50/53	50/53	50/53
— andelen sammanslutningar som är registrerade i huvudstadsregionen av alla dem som ansöker om/får understöd från Centret för konstfrämjande, %	37/42	37/43	40/43	40/43
— antal konstnärspensioner sammanlagt (31.12)	1 127	1 150	1 160	1 160
— antal nya mottagare av konstnärspensioner i förhållande till antalet sökande, %	10,3	9,9	9,1	8,8
— antal arbetslösa arbetssökande i yrken inom konstbranschen	6 889	7 800	7 800	7 800
<i>Ansvarsområdet kultur</i>				
— antal personer som utövar ett yrke inom kultur som huvudsyssla (arbetskraftsundersökningen)	136 100	130 600	130 000	130 000
— verksamhetsställen för företag inom kultursektorn	42 654	-	40 500	40 500
— antal anställda vid företag inom kultursektorn	50 938	-	46 000	46 000
— omsättningen för företag inom kultursektorn (md euro)	13,6	-	14	14
— omsättningen för företag inom spelbranschen (md euro)	3,2	2,7	3,5	3,2

Kulturdelaktigheten ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar

Kulturdelaktigheten förutsätter att de kulturella rättigheterna tillgodoses och att det finns sådana konst- och kulturtjänster som garanterar lika möjligheter till deltagande. Förverkligandet av likabehandlingen i kommunernas kulturtjänster är dock en stor utmaning på grund av kommunernas varierande resurser. I och med att samhället blir mångsidigare, regionerna differentieras och den kommunala ekonomin stramas åt behövs det ett nytt slags samarbete mellan aktörer som producerar kulturtjänster samt nya modeller som främjar delaktighet och deltagande i verksamheten. Konst och kultur ökar människors välbefinnande och den sociala delaktigheten och därför ska kultur och konst synas och ha en inverkan i vardagen för människor i alla åldrar och skick och av olika bakgrund inom småbarnspedagogiken, i hobbyverksamheten i anknytning till skoldagen, i livsmiljön, i social- och hälsovårdstjänsterna och i tjänsterna som främjar välbefinnande och hälsa.

Den digitala tillgängligheten till konst- och kulturtjänster främjas ytterligare. I de allmänna bibliotekens funktioner och tjänster är det också behövt att utveckla bibliotekens gemensamma digitala infrastruktur och att förbättra lika tillgång till digitalt innehåll. Informations- och statistikunderlaget om kulturpolitiken samt utnyttjandet av det nationellt bör utvecklas som en del av webbplatsen taidejakulttuuri.fi.

Reformen av lagstiftningen om grundläggande konstundervisning främjas i enlighet med regeringsprogrammet. Målet är att förbättra den grundläggande konstundervisningens tillgänglighet med beaktande av de olika konstområdena.

Mål för resultatet av verksamheten

- Konst-, kultur- och bibliotekstjänster finns tillgängliga för olika befolkningsgruppers behov.
- Den kulturella mångfalden stärks genom målinriktade åtgärder inom konst- och kulturinnehåll och kulturtjänster samt inom ämbetsverk och nationella konstinstitutioner, i samarbete med sammanslutningar inom kultursektorn.
- Barns och ungas möjligheter att delta i konst och kultur stärks genom Finlandsmodellen för hobbyverksamhet och genom att etablera modellen En läsgåva till barnet.
- Tjänsterna för kulturell välfärd och permanenta styr- och verksamhetsstrukturer mellan ministerierna och ämbetsverken utvecklas och kommunernas och välfärdsområdenas samarbete mellan kontaktytorna stöds.
- Ett förslag till reform av lagstiftningen om grundläggande konstundervisning bereds i syfte att stärka tillgången till och kvaliteten på den grundläggande konstundervisningen. Kunskapsunderlaget om den grundläggande konstundervisningen utökas liksom även det kunnande som utbildningsformen ger och identifieringen och erkännandet av förvärvat kunnande.

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
<i>Nationella konstinstitutioner</i>				
<i>Finlands nationalopera och -balett</i>				
— antal föreställningar	525	495	540	665
— betalande besökare, 1 000 pers.	170	198	200	215
— publikkontakter, 1 000 pers.	217	249	260	300
<i>Finlands Nationalteater</i>				
— antal föreställningar	647	643	1 000	600
— betalande besökare, 1 000 pers.	102	131	175	139
— publikkontakter, 1 000 pers.	111	143	190	155
<i>Nationalgalleriet</i>				
— antal samlings- och specialutställningar	20	16	19	19
— betalande besökare, 1 000 pers.	284	714	615	650
— publikkontakter, 1 000 pers.	398	929	839	889
<i>Teatrar, orkestrar och museer som får statsandel</i>				
— antal teater-, dans- och cirkusföreställningar	10 000	11 700	12 200	12 200
— besökare av teater-, dans- och cirkusföreställningar, 1 000 pers. (inkluderar inte strömmade föreställningar)	1 600	2 020	2 200	2 200
— antal orkesterkonserter	2 054	2 715	2 500	2 800
— orkesterkonserter, antal åhörare, 1 000 pers. (inkluderar inte strömmade konserter)	560	1 124	1 100	1 200
— museibesökare (museer som får statsandel och andra museer som sköts på heltid), 1 000 pers.	6 856	8 734	8 500	8 500
<i>Film</i>				
— premiärer på inhemska filmer	58	49	35	35
— antal biobesökare, inhemska filmer, 1 000 pers.	1 565	1 600	2 000	2 000

Mål för resultatet av verksamheten

Indikatorer som har samband med målet	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
<i>Bildkonst</i>				
— antal besök på platser med anknytning till bildkonst (konstmuseer, konstgallerier och bildkonst-evenemang), 1 000 pers.	3 500	3 700	3 900	4 000
<i>Allmänna bibliotek</i>				
— antal bibliotek, st.	713	712	712	712
— den totala utlåningen vid allmänna bibliotek, 1 000 st.	80 426	83 056	83 500	84 000
— fysiska biblioteksbesök, 1 000 st.	41 057	47 735	47 750	47 800
— webbesök, 1 000 st.	43 465	43 326	43 465	43 500
— deltagare i evenemang som ordnas av biblioteken, 1 000 pers.	909	980	982	985
<i>Kommunernas kulturverksamhet</i>				
Nettodriftskostnader för kulturverksamheten: medelvärde euro/invånare ¹⁾	160	150	150	150

¹⁾ Kostnaderna omfattar grundläggande konstundervisning, bibliotek, museer, utställningar, teater, dans och cirkus, musik och annan kulturverksamhet.

Kulturgrunden är stark och livskraftig

När finansieringssystemen inom ansvarsområdet kultur utvecklas är det viktigt att balansen mellan finansieringens förutsägbarhet och flexibilitet upprätthålls. Stödsystemen inom kultursektorn kan vidareutvecklas så att de främjar utvecklandet av ett mångsidigt samarbete och funktioner mellan etablerade aktörer inom kultursektorn och aktörer inom det fria fältet.

Att värna om, utveckla och utnyttja det mångfaldiga materiella, immateriella och digitala kulturarvet och kulturmiljöerna måste ses som en resurs och ett ansvar för hela samhället i enlighet med statsrådets principbeslut om kulturarvsstrategin 2023—2030. I takt med att digitaliseringen av kulturmaterial fortsätter kan materialet göras tillgängligt i stor utsträckning och materialets långtidsförvaring tryggas.

Genom konst och kultur samt konst- och kulturpolitiska åtgärder kan man bidra till att målen för hållbar utveckling nås i samhället. Verksamhet som är förenlig med och främjar hållbar utveckling förnyar verksamhetssätten inom kultursektorn.

Mål för resultatet av verksamheten

— Det stiftas en lag om det arkeologiska kulturarvet. I lagreformen beaktas förändringarna i omvärlden och lagstiftningsramen, de förändringar som definitionen av det arkeologiska kulturarvet samt forskningen ger upphov till samt som en särskild fråga tryggandet av samernas rättigheter.

— Handlingsprogrammet för kulturarvsstrategin genomförs.

— En ökad digital tillgång till kulturarvsmaterial samt ökad användning och långtidsförvaring av materialet främjas.

— Beredningen av arkitektur- och designmuseiprojektet fortsätter.

Mål för resultatet av verksamheten

Tjänsten Finna, indikatorer	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Antal organisationer som erbjuder material	445	453	470	475
Mängden material som är sökbar (mn)	17,4	17,8	18,5	18,6
Material som finns tillgängligt på nätet (mn)	2,9	3,2	3,3	3,4
Webbesök (mn)	51,6	59,3	65	68

Målen för beviljande av statsunderstöd

Statsunderstöden har en central roll i finansieringen av ansvarsområdet kultur och i tillgodoseendet av de grundlagsenliga kulturella rättigheterna. Med understöden styrs fördelningen av resurserna inom sektorn till strategiskt viktiga kulturpolitiska delområden och för att nå de mål som fastställts i regeringsprogrammet, politikprogrammen och lagstiftningen.

16. Extra konstnärs- och journalistpensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 932 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av konstnärspensioner enligt lagen om extra konstnärspensioner (194/2016)
- 2) till betalning av familjepensioner i anknytning till tidigare beviljade journalist- och konstnärspensioner
- 3) till ett belopp av högst 1 015 000 euro för nya konstnärspensioner och familjepensioner i anslutning till konstnärspensioner så att högst 51 extra konstnärspensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

I anslaget under 3 punkten ingår högst två delpensioner som höjs till full pension.

Förklaring: Den extra konstnärspensionen uppgår till 1 601,92 euro per månad 2024. Delpensionen är hälften av beloppet av den fulla pensionen. Den extra konstnärspensionen justeras kalenderårsvis i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2025 (3086).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering av pensionerna	373
Sammanlagt	373
2025 budget	22 932 000
2024 budget	22 559 000
2023 bokslut	20 164 008

20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 496 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lokalkostnader för kulturhistoriskt värdefulla kultur- och sevärdhetsobjekt som Museiverket förfogar över.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet Från lokaler till omvälvningen av arbetet och digitalisering	80
Sammanlagt	80
2025 budget	19 496 000
2024 budget	19 416 000
2023 bokslut	18 502 000

21. Gemensamma utgifter för konst och kultur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 576 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för försöks-, forsknings-, utrednings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom konst och kultur
- 2) till betalning av utgifter inom konst och kultur för statistik- och kunskapsunderlag, datatekniska tjänster, datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten samt utvecklingen av infrastrukturen för upphovsrätt
- 3) till omkostnader för upphovsrättsrådet enligt 55 § i upphovsrättslagen (404/1961), kostnader för delegationen för upphovsrättsärenden och kostnader för upphovsrättsutredningar
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken.

Förklaring: Med försöks-, forsknings-, utrednings-, utvecklings-, utvärderings- och uppföljningsprojekten stöds de strategiska målen för ansvarsområdet konst och kultur.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 516 000 euro och överföringsutgifternas andel 60 000 euro.

2025 budget	576 000
2024 budget	576 000

30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)

Under momentet beviljas 9 228 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt lagen om allmänna bibliotek (1492/2016) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 2) till de allmänna bibliotekens särskilda uppgifter, riksomfattande och regionala utvecklingsuppgifter, utveckling av bibliotekens verksamhet, riksomfattande tjänster som produceras för allmänna bibliotek och till betalning av statsunderstöd avsedda för organisationsverksamhet inom bibliotekssektorn samt till statens regionala förvaltning av de allmänna biblioteken till utgifter för regional utveckling och annan utveckling av biblioteksväsendet
- 3) till allmänna bibliotek för utgifter för anskaffning av kulturtidskrifter
- 4) till betalning av statsunderstöd som hänför sig till verksamheten vid Teckenspråkiga biblioteket.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för de riksomfattande och regionala utvecklingsuppgifterna	3 044 000
Understöden för särskilda uppgifter, utveckling av bibliotekens verksamhet, riksomfattande tjänster som produceras för allmänna bibliotek och vissa biblioteksorganisationer samt statens regionala förvaltning av de allmänna biblioteken till utgifter för regional utveckling och annan utveckling av biblioteksväsendet	5 628 000
Prenumerationsstöd för kulturtidskrifter till bibliotek	136 000
Statsunderstöd för bibliotekstjänster för fångar	200 000
Understöd till verksamheten vid Teckenspråkiga biblioteket	220 000
Sammanlagt	9 228 000

Genom de allmänna bibliotekens verksamhet främjas befolkningens likvärdiga möjligheter till bildning och kultur, tillgången till och användningen av information, läskulturen och en mångsidig läskunnighet, möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av kompetensen samt ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet.

Genom statsunderstöd stöds likvärdig verksamhet vid de allmänna biblioteken och regional utveckling av verksamheten. Syftet är att säkerställa att nätet av allmänna bibliotek fungerar och att trygga kvaliteten på verksamheten liksom även tillgången och åtkomsten till information och kultur för hela befolkningen.

Biblioteksväsendets genomslag bedöms på basis av indikatorer för användning av biblioteken, materialanskaffningar, personalresurser och tillgänglighet.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet

	2022 utfall	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Bokanskaffning, st./1 000 invånare	291	291	292	292
Annan materialanskaffning, st./1 000 invånare	22	20	21	21
Årsverken/1 000 invånare	0,7	0,7	0,7	0,7
Öppethållning, 1 000 timmar	2 399	2 521	2 521	2 522
Fysiska besök, st./invånare	7,4	8,6	9,0	9,0
Webbesök, st./invånare	7,9	7,8	7,9	7,9
Lån, st./invånare	14,6	15,0	16	16
Omkostnader, euro/invånare	61,9	64,7	64,9	64,9

Ändringar som har beaktats vid dimensionering av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,4 %)	100
Understöd för utveckling av allmänna bibliotek, för biblioteksuppgifter på ryska samt för vissa biblioteksorganisationer	-2
Sammanlagt	98

2025 budget	9 228 000
2024 budget	9 130 000
2023 bokslut	4 182 050

31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för scenkonst och museer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 147 118 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar för scenkonst och museer enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Det antal årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 3 770 för scenkonst och högst 1 222 för museer.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 58 566 euro per årsverke för musik, 65 274 euro per årsverke för annan scenkonst och 86 847 euro per årsverke för museer.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel för scenkonst	94 958 000
Statsandel för museer	52 160 000
Sammanlagt	147 118 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,4 %)	6 045
Lagstadgade ändringar i kostnadsunderlaget, annan scenkonst	-90
Lagstadgade ändringar i kostnadsunderlaget, museer	-96
Lagstadgade ändringar i kostnadsunderlaget, orkestrar	-140

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (annan scenkonst)	-3 917
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (museer)	-751
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet (musik)	-656
Precisering av bestämningsgrunderna	-12
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-2 333
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-8 559
Sammanlagt	-10 509

2025 budget	147 118 000
2024 budget	157 627 000
2023 bokslut	140 923 630

34. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för grundläggande konstutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 99 609 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)

2) till ett belopp av högst 1 110 000 euro, på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer till betalning av statsunderstöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen till utbildningsanordnare som får statsandel för grundläggande konstundervisning per undervisningstimme

3) till ett belopp av högst 300 000 euro till statsunderstöd enligt prövning för andra utbildningsanordnare inom grundläggande konstundervisning än de som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning

4) till ett belopp av högst 201 000 euro till betalning av utgifter som föranleds av utredningar och utveckling i anslutning till stärkandet av kunskapsunderlaget för den grundläggande konstundervisningen.

Anslaget under 4 punkten får användas till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke i uppgifter för viss tid.

Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 658 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 179 400 timmar.

Förklaring: Det genomsnittliga mervärdesskattefria priset per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 91,60 euro per undervisningstimme.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 99 408 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 201 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,4 %)	3 360
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet	-270
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Sammanlagt	2 990

2025 budget	99 609 000
2024 budget	96 619 000
2023 bokslut	94 292 395

40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg står staten och staden tillsammans för driftsförlusterna för servicetrafiken till Sveaborg.

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2025 budget	252 000
2024 budget	252 000
2023 bokslut	311 029

41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 148 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ett belopp av högst 5 500 000 euro till betalning av kompensation för kopiering för enskilt bruk enligt upphovsrättslagen (404/1961) och av utgifter som föranleds av detta

2) till ett belopp av högst 16 648 000 euro till betalning av ersättning till upphovsmän för utlåning av skyddade verk och ersättning för användning av e-böcker och e-ljudböcker på bibliotek samt av utgifter som föranleds av detta.

Förklaring: Av anslaget betalas kompensation till upphovsmännen av upphovsrättsligt skyddade verk och övriga rättsinnehavare för framställning av exemplar av verk för enskilt bruk, samt ersättningar enligt upphovsrättslagen för utlåning av verk vid bibliotek och för användning av e-böcker och e-ljudböcker på bibliotek samt för användning av skyddat material vid kulturarvsrättsrättningar som omfattas av offentlig finansiering, i enlighet med de avtal som ingåtts med de organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring till följd av att kopiering för enskilt bruk minskat (Tilläggsåtgärder 2024)	-5 500
Sammanlagt	-5 500

2025 budget	22 148 000
2024 budget	27 648 000
2023 bokslut	27 648 000

50. Understöd för främjande av konst och kultur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 89 501 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till främjande av konst och kultur
- 2) till betalning av statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och statsunderstödslagen (688/2001)
- 3) till Finlands filmstiftelse för manuskriptskrivande, produktion och distribution av film samt annat stödjande av filmkulturen med stöd av lagen om statlig finansiering för främjande av filmkulturen (1174/2018) samt för utgifter för Finlands filmstiftelses understödsverksamhet
- 4) till statsunderstöd för restaurering och renovering av kulturhistoriskt värdefulla, skyddade byggnader med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010)
- 5) till statsunderstöd för projektet Europas kulturhuvudstad 2026
- 6) till utgifter för genomförande av Unescos konventioner om kulturarv och främjande av kulturismen
- 7) till betalning av utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet samt till statliga ämbetsverks kulturellerade försöks- och forskningsprojekt
- 8) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Undervisnings- och kulturministeriet	58 482 000
Film, audiovisuell kultur och kreativt innehåll	26 023 000
Scenkonst, litteratur, visuell konst och byggnadskonst, formgivning	2 364 000
Kulturexport, internationalisering samt nordiskt samarbete, EU-samarbete och internationellt samarbete	7 997 000
Europeisk kulturhuvudstad 2026	5 000 000
Riksomfattande sammanslutningar inom konst- och kultursektorn	7 516 000
Barnkultur	2 256 000
Samisk kultur	522 000
Kulturarv	591 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Investeringsunderstöd för kulturlokaler och renoveringsunderstöd för föreningshus	5 234 000
Forskning och specialprojekt inom konst- och kulturpolitiken	979 000
2) Centret för konstfrämjande	26 239 000
Främjande av konstområden	19 142 000
Främjande av kulturdeltagande och kulturens tillgänglighet, kulturell välfärd och kulturell mångfald	7 097 000
3) Museiverket	4 458 000
Utställningsarvoden	1 000 000
Främjande av museibranschen och kulturarvets grund och kontinuitet	2 843 000
Fullgörande av internationella kulturarvsavtal	615 000
4) Nationella audiovisuella institutet	322 000
Främjande av mediefostran och medieläskunnighet	322 000
Sammanlagt	89 501 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 88 831 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 670 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avskrivning av engångsposter	-3 180
Förändring i nivån på statsunderstöden	-18
Planering av Arkitektur- och designmuseet samt beredning och inledande av verksamheten	-400
Projektet Europas kulturhuvudstad 2026	2 200
Sanatoriet i Pemar	800
Strukturstöd till företag och sammanslutningar inom kultursektorn och de kreativa branscherna (RRF pelare 3)	-3 000
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-6 536
Nivåförändring	100
Sammanlagt	-10 034

2025 budget	89 501 000
2024 I tilläggsb.	10 267 000
2024 budget	99 535 000
2023 bokslut	27 274 000

51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 004 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt 3 § i lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) och till betalning av statens konstnärsstipendier för särskilt meriterade konstutövare enligt 3 § 2 mom. i den lagen

2) till stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961)

3) till ett belopp av högst 960 000 euro till stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens konstnärsstipendier (545 st.)	14 364 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Stipendier för bildkonstnärer (högst)	960 000
Konstnärsprofessorsstipendier (22 st.)	580 000
Sammanlagt	19 004 000

Konstnärsstipendiet är 2 196,31 euro per månad. Konstnärsstipendierna justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av Centret för konstfrämjande. Totalbeloppet av stipendierna till författare och översättare utgör 10 % av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejustering	49
Sammanlagt	49

2025 budget	19 004 000
2024 budget	18 955 000
2023 bokslut	17 221 579

53. Statsunderstöd för lokalkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 31 356 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd för lokalkostnader som orsakas institutioner och sammanslutningar för konst och kultur som verkar i lokaler som ägs eller hyrs av staten.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till understöd för lokalkostnaderna för 14 nationellt betydelsefulla konst- och kulturinstitutioner.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lokalkostnader för Hanaholmens kulturcentrum för Sverige och Finland	2 458 000
Övriga lokalkostnader	28 898 000
Sammanlagt	31 356 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyresutgifter för Nationalgalleriets samlingslokal	93
Sammanlagt	93

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2025 budget	31 356 000
2024 budget	31 263 000
2023 bokslut	26 477 080

55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av genomförandet av den digitala kulturarvshelheten samt av digitalisering av kulturarvsmaterial och förvaring av digitalt kulturarvsmaterial
- 2) till betalning av utgifter och understöd för digitalisering av musei- och kulturarvsmaterial samt för stödjande av museers innehållsproduktion
- 3) till upprätthållande och utvecklande av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utgifter och understöd för att finländska kulturarvsinnehåll tas in i tjänsten Europeana
- 4) till utgifter och understöd för utveckling och överföring av kompetens som avser digitalisering, digital åtkomst och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial
- 5) till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 1 190 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 110 000 euro.

2025 budget	2 300 000
2024 budget	2 300 000
2023 bokslut	2 200 000

56. Statlig finansiering för de nationella konstinstitutionernas verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 66 764 000 euro.

Anslaget får användas för finansiering enligt lagen om statlig finansiering av nationella konstinstitutioner (942/2022).

Dispositionsplan (euro)

1.	Nationalgalleriet	14 258 000
2.	Finlands Nationalteater	12 062 000
3.	Finlands Nationalopera och -balett	40 444 000
Sammanlagt		66 764 000

Förklaring: Nationalgalleriet svarar för upprätthållandet och utökandet av Nationalgalleriets samling, bedriver utställningsverksamhet och annan konstmuseiverksamhet samt deltar som sakkunnig i utvecklandet av konstmuseibranschen. Museer som hör till Nationalgalleriet är Konstmuseet Ateneum, Museet för nutidskonst Kiasma och Konstmuseet Sinebrychoff. Uppgiften är att stärka kulturarvet och främja den konstnärliga bildningen samt bildkonstens samhälleliga genomslag.

Finlands Nationalteater upprätthåller teatern, bedriver teaterverksamhet samt utvecklar och värnar om teaterkonsten. Till uppgifterna hör särskilt att främja inhemsk teaterkonst, att presentera högklassig teaterkonst för olika publikgrupper i hela landet samt att främja teaterkonstens samhälleliga genomslag.

Finlands nationalopera och -balett upprätthåller opera- och balettteatern samt bedriver, värnar om och utvecklar opera- och balettkonst. Till uppgifterna hör särskilt att främja inhemsk opera- och balettkonst, att presentera högklassig opera- och balettkonst för olika publikgrupper i hela landet samt att främja opera- och balettkonstens samhälleliga genomslag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (2,7 %)	1 755
Sammanlagt	1 755
2025 budget	66 764 000
2024 II tilläggsb.	92 000
2024 budget	65 009 000

72. Utökning av Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 683 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för konstförvärv till Nationalgalleriets och statens konstverkskommissions samlingar

2) till utgifter enligt lagen om Nationalgalleriet (889/2013) för statens konstverkskommissions verksamhet samt för underhåll och tryggnad av samlingen.

Dispositionsplan (euro)

1.	Utökning av Nationalgalleriets samling	739 000
2.	Statens offentliga byggnaders konstförvärv, skötsel av statens konstverkskommissions samling och statens konstverkskommissions verksamhet	944 000
Sammanlagt		1 683 000

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas investeringsutgifternas andel vara 1 283 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 400 000 euro.

29.90

461

2025 budget	1 683 000
2024 budget	1 683 000
2023 bokslut	839 000

75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 249 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsutgifter för ombyggnad och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnadsprojekt samt för utgifter för reparation och underhåll av museibåtar.

Dispositionsplan (euro)

1.	Museiverket	1 149 000
2.	Förvaltningsnämnden för Sveaborg	2 100 000
Sammanlagt		3 249 000

I fråga om 2 punkten i dispositionsplanen får anslaget användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna uppgifter.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas investeringsutgifternas andel vara 1 669 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 580 000 euro.

2025 budget	3 249 000
2024 budget	3 249 000
2023 bokslut	4 049 000

95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och ersättningar som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför.

2025 budget	40 000
2024 budget	40 000
2023 bokslut	—

90. Idrottsverksamhet

Förklaring: Målet för idrottspolitiken är att främja en fysiskt aktiv livsstil hos befolkningen, främja ansvarsfull motion och elitidrott, öka delaktigheten och samhörigheten samt förbättra jämställdheten mellan könen och likabehandlingen. En fysiskt aktiv livsstil innebär fysisk aktivitet och motion i vardagen. Grunden för en fysiskt aktiv livsstil skapas i familjen, inom småbarnspedagogiken, i skolan och inom idrottshobbyerna. Motion och idrott främjas genom att utveckla motionsförhållandena, sporra till motion i vardagliga verksamhetsmiljöer och stödja idrottsorganisationer och idrottsföreningar samt elitidrotten. En fysiskt aktiv livsstil hos befolkningen främjas i samarbete genom åtgärder inom olika förvaltningsområden. Idrottspolitikens mål är att be-

slutsfattandet i allt högre grad ska grunda sig på evidensbaserad kunskap samt på kontinuerlig uppföljning och utvärdering.

Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av idrottspolitikerna samt för att allmänna förutsättningar för idrott skapas inom statsförvaltningen.

Undervisnings- och kulturministeriet ställer för idrottspolitikerna upp följande mål för de samhälleliga verkningarna:

- En välmående, frisk och motionerande befolkning
- Motion och idrott ökar delaktigheten och samhörigheten
- Likvärdig och jämställd tillgång till idrott och motion
- Idrotten, motionen och elitidrotten är ansvarsfull
- Den finska elitidrotten är internationellt framgångsrik och nationellt uppskattad.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom motions- och idrottsverksamheten

Riksomfattande och lokala förhållanden som möjliggör att idrott och motion utvecklas systematiskt. Vid understöd för byggande av idrottsanläggningar betonas idrottsanläggningar som riktar sig till stora användargrupper samt främjande av jämställdhet och likabehandling, tillgänglighet och hållbar utveckling.

Livskraften och ansvarsfullheten i medborgarverksamheten inom idrotten stöds. Medborgarorganisationernas verksamhet inom motion och idrott samt lokal föreningsverksamhet som är öppen för alla stöds. Medborgarverksamhetens ansvarsfullhet främjas. Fri utbildningsverksamhet vid idrottsutbildningscentren och utvecklandet av kvaliteten på denna verksamhet stöds. Idrottsorganisationers förutsättningar att ansöka om och arrangera hållbara större internationella idrottsevenemang och idrottsorganisationers internationella samarbets- och påverkningsmöjligheter stärks.

En fysiskt aktiv livsstil blir vanligare i olika ålders- och befolkningsgrupper. Den riksomfattande i rörelse-helheten för att främja en fysiskt aktiv livsstil i olika ålders- och befolkningsgrupper stöds (Familjen i rörelse, Småbarnspedagogiken i rörelse, Skolan i rörelse, Studier i rörelse, Vuxna i rörelse och Äldre i rörelse). Projekt för en fysiskt aktiv livsstil som stöder genomförandet av i rörelse-helheten understöds.

Förutsättningarna för elitidrottskarriären och ansvarstagandet inom elitidrotten utvecklas. Elitidrotten främjas genom att man stöder idrottarnas träning samt utvecklar träningskompetensen, dubbelkarriärvägarna, samordningen av elitidrotten, forsknings- och innovationsverksamheten inom elitidrotten, finansieringen av elitidrotten samt tävlings- och träningsförhållandena. Ansvarstagandet inom motion, idrott och elitidrott stärks genom understöd till verksamheten vid Finlands centrum för etik inom idrotten (FCEI).

Kunskapsunderlaget inom motion och idrott stärks och informationen utnyttjas effektivt i beslutsfattandet. Forskningen och informationsförmedlingen inom idrotten stöds och utvecklas med avseende på det idrottspolitiska beslutsfattandets behov. Utnyttjandet av information vid be-

redningen av understöd inom sektorn samt uppföljningen och utvärderingen av åtgärdernas genomslag stärks. Statens idrottsråds utvärdering av idrottspolitiken utvecklas.

Motion och idrott främjas genom åtgärder inom olika förvaltningsområden. Identifieringen av omfattande samhällsliga kopplingar inom motion och idrott främjas. Samordningsorganet för idrottspolitiken samordnar olika ministeriers åtgärder för främjande av motion och idrott. Bedömningen av konsekvenserna för motionen och rörligheten stärks och likaså stärks det förvaltningsövergripande beaktandet av främjandet av motion inom olika förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer.

Statsunderstöd och statsandelar för finansiering av idrottsverksamhet i statsbudgeten

Av anslagen för idrottsverksamhet riktas cirka 75 % till understöd. Beroende på projekten riktas cirka en fjärdedel av detta till den kommunala ekonomin, cirka 55—60 % till allmännyttiga sammanlutningar (stiftelser, föreningar) och mindre än 15 % till företagssektorn. Dessutom riktas anslaget i liten utsträckning till hushållen (idrottsstipendier, extra pension för idrottsutövare) och universitetet. Statsandelarna, vars andel av kostnaderna för idrottsverksamhetens överföringsekonomi är cirka 23 %, riktas till den kommunala ekonomin och idrottsutbildningscentren.

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2019 utfall	2023 utfall	2025 uppskattning
Andelen barn och unga som är aktiva i idrottsföreningar, %¹⁾			
9-åringar			
— flickor	65	65	65
— pojkar	68	66	66
11-åringar			
— flickor	72	71	71
— pojkar	70	69	69
13-åringar			
— flickor	58	53	53
— pojkar	59	57	57
15-åringar			
— flickor	42	38	38
— pojkar	46	47	47
Användning av idrotts- och motionstjänster, %²⁾			
Vuxna (20—69-åringar)			
Kvinnor			
— på eget initiativ	92	95	95
— kommunens idrotts- och motionstjänster	23	21	21
— motions- eller idrottsföreningar	18	19	19
— företag inom idrottssektorn	39	35	35
Män			
— på eget initiativ	93	94	94
— kommunens idrotts- och motionstjänster	20	17	17
— motions- eller idrottsföreningar	23	23	23
— företag inom idrottssektorn	26	29	29
Äldre (70 år och äldre)			

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2019 utfall	2023 utfall	2025 uppskattning
Kvinnor			
— på eget initiativ	-	90	90
— kommunens idrotts- och motionstjänster	-	39	39
— motions- eller idrottsföreningar	-	12	12
— företag inom idrottssektorn	-	31	31
Män			
— på eget initiativ	-	97	97
— kommunens idrotts- och motionstjänster	-	27	27
— motions- eller idrottsföreningar	-	13	13
— företag inom idrottssektorn	-	20	20
Andelen personer som rör sig i enlighet med de nationella motionsrekommendationerna, %³⁾			
9-åringar			
— flickor	44	36	36
— pojkar	66	59	59
11-åringar			
— flickor	38	25	25
— pojkar	46	42	42
13-åringar			
— flickor	15	7	7
— pojkar	24	26	26
15-åringar			
— flickor	6	3	3
— pojkar	16	16	16
Vuxna (20—69-åringar)			
— kvinnor	25	27	27
— män	21	24	24
Äldre (70 år och äldre)			
— kvinnor	-	17	17
— män	-	16	16
Medianresultatet av 20 meters löptestet i Move!-mätningarna för skolelever (min, s)⁴⁾			
11-åringar			
— flickor	4 min 05 s	3 min 37 s	3 min 44 s
— pojkar	4 min 33 s	4 min 26 s	4 min 40 s
15-åringar			
— flickor	4 min 40 s	4 min 12 s	4 min 12 s
— pojkar	6 min 06 s	5 min 47 s	6 min 00 s
Genomsnitt i Cooper-testet bland män som inleder beväringstjänsten (meter)⁵⁾	2 403	2 376	2 381

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2019 utfall	2023 utfall	2025 uppskattning
Antalet dopningstester/antalet förseelser (FCEI)⁶⁾	3 104/10	3 169/4	2 875/5
Finlands placering i internationella jämförelser av elitidrott (GSN Global Cup/GSN per capita cup/WRCES)⁷⁾	30/11/20	29/8/24	40/18/27

¹⁾ Undersökningarna Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland LIITU 2018 och 2022 (jag motionerar regelbundet och aktivt samt jag motionerar ibland), tilläggsanalys KIHU 18.4.2023.

²⁾ Rapport om idrott och motion. Finländarnas uppmätta fysiska aktivitet, stillasittande och fysiska kondition 2018—2022 samt tilläggsanalys UKK-institutet 14.4.2023.

³⁾ Undersökningarna Barns och ungdomars motions- och idrottsvanor i Finland 2018 och 2022 (uppnåendet av motionsrekommendationen uppmätt med rörelsemätare). Rapport om idrott och motion. Finländarnas uppmätta fysiska aktivitet, stillasittande och fysiska kondition 2018—2022 samt tilläggsanalys UKK-institutet 14.4.2023. (uppnåendet av motionsrekommendationen enligt enkätuppgifter).

⁴⁾ Move!-mätresultat för fysisk funktionsförmåga hos elever i årskurs 5 och 8.

⁵⁾ Resultaten av konditionstest för män som inlett sin beväringstjänst. Försvarsmakten.

⁶⁾ Alla dopningstester som utförts av Finlands centrum för etik inom idrotten (FCEI) samt antalet dopningsförseelser i FCEI:s nationella program för dopningstester.

⁷⁾ Finlands plats i jämförelsen mellan länder med framgångsmätare för hela idrotten: <https://sportsrankings.world> och <https://greatestsportingnation.com/>

20. Gemensamma utgifter för idrottsväsendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 210 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som grundar sig på idrottslagen (390/2015) och andra understöd för främjande av idrott och fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)

2) till utgifter för försöks-, utvecklings- och utredningsverksamhet

3) till utgifter för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, statens idrottsråd samt till utgifter för högskolors, forskningsinstitutets och forskares idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och utgifter för informationssystemprojekt och andra projekt som utförs i samarbete med forskningsprojekten

4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst åtta år-sverken.

I fråga om de personer som avses i 4 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de för-månar enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)**Deltagande inom idrott och motion:**

Internationellt samarbete 268 000

Kompetensen och kunskapsbasen inom motion och idrott:

Allmänna utvecklingsprojekt inom motion och idrott 500 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Idrottsvetenskap och idrottsforskning	3 046 000
— varav Finlands Akademi (1,5 årsv.)	120 000
Forsknings- och utvecklingssammanslutningar samt utbildningsverksamhet	3 170 000
Statens idrottsråd	226 000
Sammanlagt	7 210 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 6 400 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 810 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Idrottsvetenskaplig forskning (överföring till moment 29.40.51)	-816
Sammanlagt	-816

2025 budget	7 210 000
2024 budget	8 026 000

30. Statsandelar till kommuner och idrottsutbildningscenter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 36 631 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandelar enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998)

2) till bidrag för studiecheckar enligt 14 § i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till ett belopp av högst 300 000 euro.

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för kommunens motions- och idrottsverksamhet är 12,00 euro per invånare.

Priset per enhet för regionala idrottsutbildningscenter är 16,60 euro per studerandedag.

Det maximala antalet studerandedagar för regionala idrottsutbildningscenter är 53 000. Oberoende av det maximala antalet får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Det maximala antalet studerandedygna som utgör grunden för statsandelen för riksomfattande idrottsutbildningscenter är 256 329. Oberoende av det maximala antalet får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandelar för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet	19 864 000
Statsandelar till riksomfattande idrottsutbildningscenter	15 895 000
Statsandelar till regionala idrottsutbildningscenter	572 000
Bidrag för studiecheckar till idrottsutbildningscenter	300 000
Sammanlagt	36 631 000

Det genomsnittliga pris per enhet, exklusive mervärdesskatt, för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 90,17 euro per studerandedygn och motsvarande genomsnittliga pris per enhet, inklusive mervärdesskatt, är 95,63 euro per studerandedygn.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering (3,4 %), riksomfattande utbildningscenter	452
Lagstadgad justering av kostnadsunderlaget för priserna per enhet	-1 250
Statsandel för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet (förändring i invånarantalet)	142
Sammanlagt	-656
2025 budget	36 631 000
2024 budget	37 287 000
2023 bokslut	33 797 787

50. Främjande av idrott och motion (fast anslag)

Under momentet beviljas 56 223 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av understöd som grundar sig på idrottslagen (390/2015) och andra understöd för främjande av idrott och fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till ett belopp av högst 2 300 000 euro till betalning av träningsstipendier till idrottare
- 3) till utgifter för effektivisering av den etiska verksamheten och antidopningsverksamheten, testningsverksamheten och antidopningsfostran inom idrott och elitidrott
- 4) till ett belopp av högst 400 000 euro till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till Stiftelsen för Finlands Idrottsmuseum sr
- 5) till ett belopp av högst 359 000 euro för pension enligt lagen om extra pension för idrottsutövare (1419/2014)
- 6) till utgifter för verksamheten inom regionförvaltningen för motion och idrott
- 7) till ett belopp av högst 30 000 euro till betalning av Pro Idrott-utmärkelser
- 8) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 11 årsverken.

Anslagen under 2 och 5 punkten budgeteras enligt kontantprincipen.

I fråga om de personer som avses i 8 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)****Deltagande i motion och idrott:**

Medborgarverksamhet inom motion och idrott (allmänt understöd till idrottsfrämjande organisationer)	40 722 000
Elitidrott	9 389 000
Etisk verksamhet inom motion och idrott	5 212 000
Kompetensen och kunskapsunderlaget inom motion och idrott:	
Stiftelsen för Finlands Idrottsmuseum sr (högst)	400 000
Regionförvaltningen för motion och idrott	500 000
Sammanlagt	56 223 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 54 723 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av nivån på extra pension för idrottsutövare	9
Verksamheten inom tjänsten Du är inte ensam etableras inom idrottssektorn och utvidgas till ungdomssektorn	262
Sammanlagt	271

2025 budget	56 223 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 I tilläggsb.	1 100 000
2024 budget	55 952 000
2023 bokslut	119 872 700

51. Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 54 460 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av understöd som grundar sig på idrottslagen (390/2015) och andra understöd för främjande av idrott och fysisk fostran i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) till betalning av understöd och utgifter som föranleds av genomförandet av idrottspolitiska redegörelsen (SRR 6/2018 rd)
- 3) till ett belopp av högst 20 000 000 euro till betalning av utgifter och understöd för det förvaltningsövergripande, statsrådsledda programmet Finland i rörelse
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst sex årsverken.

I fråga om de personer som avses i 4 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

Förklaring: Syftet med det förvaltningsövergripande statsrådsledda programmet Finland i rörelse är att öka motionerandet i alla åldersgrupper. Anslaget är avsett att användas av olika förvaltningsområden och det är avsett att användas för att stödja genomförandet av programmet, exempelvis till samordning, växelverkan, kommunikation och utredningar samt till statsunderstöd som beviljas av olika ministerier och ämbetsverk. Genomförandet av programmet styrs och följs upp av en ministerarbetsgrupp. Programåtgärdernas genomslag utvärderas regelbundet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lika tillgång till motion och idrott, stöd för byggande av idrottsanläggningar	17 470 000
— varav ombyggnaden och moderniseringen av Olympiastadion	2 000 000
Deltagande i motion och idrott	
— medborgarverksamhet inom motion och idrott (föreningsstöd)	2 000 000
— till Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus och Urheilijoiden ammatinedistämissäätiö	2 015 000
— idrottsakademier och träningscenter	4 235 000
— stora motions- och idrottsevenemang	2 000 000
Främjande av idrott och motion för hela befolkningen	6 240 000
Pilotprojekt för främjande av äldres fysiska aktivitet	500 000
Programmet Finland i rörelse	20 000 000
Sammanlagt	54 460 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (mn euro)

	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Tilläggsfinansiering för projektet för ombyggnad och modernisering av Olympiastadion (26 mn euro/ tilläggsbudget 2017)				
Förbindelser som ingåtts före 2025	2,0	2,0	2,0	6,0
Utgifter sammanlagt	2,0	2,0	2,0	6,0

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 52 955 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 505 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-2 696
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-7 045
Sammanlagt	-9 741
2025 budget	54 460 000
2024 I tilläggsb.	2 083 000
2024 budget	64 201 000

91. Ungdomsarbete

Förklaring: Enligt ungdomslagen är syftet med ungdomsarbetet och ungdomspolitiken att främja de ungas delaktighet och möjligheter att påverka samt förmåga och förutsättningar att verka i samhället, att stödja de ungas utveckling, självständighetsprocess och gemenskapskänsla samt inhämtandet av kunskaper och färdigheter i anknytning till detta, att stödja de ungas fritidssysselsättningar och verksamhet i det civila samhället, att främja de ungas likställdhet och jämlikhet samt tillgodoseendet av deras rättigheter, och förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Syftet ska uppnås med utgångspunkt i solidaritet, kulturell mångfald och internationalism, hållbar utveckling, sunda levnadsvanor, respekt för miljön och livet samt sektorsövergripande samarbete. Dessa mål enligt ungdomslagen gäller alla som är under 29 år och bor i Finland.

Det riksomfattande programmet för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken 2024—2027 fungerar som strategidokument för statens ungdomsarbete och ungdomspolitik där regeringens ungdomspolitiska mål och åtgärdshelheter är indelade i tre korgar

Korg I: Alla unga har en väg som leder framåt

Korg II: Mångsidig kunskap och verktyg för att stödja ungas psykiska hälsa

Korg III: Ungas välbefinnande stöds genom ökad delaktighet, gemenskap och trygghet.

Dessutom innefattar programmet riktlinjer för stödet till ungdomsarbete och ungdomsverksamhet, inklusive tyngdpunkterna för godkännande av rätten till statsbidrag för kompetenscentrum på ungdomsområdet, och ställer nationella mål för den europeiska och internationella verksamheten på ungdomsområdet.

Mål för det samhälleliga genomslaget

- De ungas delaktighet ökar och möjligheterna att påverka blir mångsidigare.
- De ungas erfarenheter av likställdhet, jämlikhet, gemenskap och tillgodoseendet av de ungas rättigheter stärks.
- De unga har lika tillgång till fritidssysselsättningar och verksamhet.
- De ungas livskompetens stärks.

Målen och de viktigaste åtgärderna inom ungdomsarbetet

- Förverkligandet av de ungdomspolitiska målen för det riksomfattande programmet för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken 2024—2027 enligt ungdomslagen (1285/2016) samordnas.
- Strukturerna, kvaliteten och kännedomen om resultaten inom ungdomsarbetet i kommunerna utvecklas och stärks i enlighet med riktlinjerna i det ovannämnda programmet.
- Målet styrs av kompetenscentrumen på ungdomsområdet under programperioden 2024—2027.
- Informationsproduktionen på ungdomsområdet utvecklas till stöd för informationsledningen. Kännedomen om tjänsten Nuorisotilastot.fi och de system som utvecklats (systemet för dokumentation av kommunalt ungdomsarbete ungDo, tjänsten för informationsproduktion för organi-

sationer på ungdomsområdet Järjestin) förbättras och ibrukttagandet och utnyttjandet av dem främjas.

Statsunderstöd och statsandelar för finansiering av ungdomsarbete i statsbudgeten

Av anslagen för ungdomsarbete riktas cirka 90 % till understöd. Beroende på projekten riktas cirka 40 % till den kommunala ekonomin, cirka 50 % till allmännyttiga sammanslutningar (stiftelser, föreningar) och mindre än 10 % till företagssektorn. Statsandelarna till ungdomsarbetet, vars andel av kostnaderna för ungdomsarbetets överföringsekonomi är cirka 10 %, riktas till den kommunala ekonomin.

Nyckeltal för ungdomsarbetet

	2022 utfall	2023 utfall	2025 uppskattning
10—29-åringar som hör till/är med i organisationsarbete eller motsvarande (Fritidsundersökningen 2022), %	50	50	50
15—29-åringar som känner sig delaktiga i det finländska samhället (Ungdomsbarometern 2023), %	81	81	85
15—29-åringar som upplever att de har bra kontroll över sitt liv (Ungdomsbarometern 2022), %	86	86	88
Barn i högstadieåldern som inte har en enda nära vän (enkäten Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd), %	9	11	10
15—29-åringar som har låtit bli att inleda en hobby på grund av brist på pengar (Ungdomsbarometern 2023), %	35	38	38
15—29-åringar som har upplevt diskriminering under de senaste 12 månaderna (Ungdomsbarometern 2021), %	10	10	10
15—29-åringar som är optimistiska till den egna framtiden (Ungdomsbarometern 2021), %	80	80	80
Antalet arbetslösa personer under 25 år (ANM)	31 200	28 100	28 000

20. Gemensamma utgifter för ungdomsarbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 712 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter och understöd för genomförandet, utvecklingen och utvärderingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna enligt ungdomslagen (1285/2016)
- 2) till utgifter för statens ungdomsråd samt utvärderings- och understödskommissionen
- 3) till betalning av utgifter för internationellt samarbete på ungdomsområdet och för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella samarbete på ungdomsområdet
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst två årsverken.

I fråga om de personer som avses i 4 punkten beaktas vid nettobudgetering som inkomster de månader enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Lagstadgade nationella kommittéer	212 000
Genomförandet, utvecklingen och utvärderingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken samt internationellt samarbete på ungdomsområdet	500 000
Sammanlagt	712 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 427 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 285 000 euro.

2025 budget	712 000
2024 budget	712 000

30. Statsandelar till kommunernas ungdomsväsende (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 643 000 euro.

Anslaget får användas till statsandelar för kommunernas ungdomsarbete enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsarbete är 15,00 euro per invånare under 29 år.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Statsandel till driftkostnaderna för kommunernas ungdomsarbete (förändring i invånarantalet)	-5
Sammanlagt	-5

2025 budget	7 643 000
2024 budget	7 648 000
2023 bokslut	19 280 000

50. Främjande av ungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 525 000 euro.

Anslaget får användas

1) till statsunderstöd enligt ungdomslagen (1285/2016) som beviljas riksomfattande organisationer på ungdomsområdet, riksomfattande kompetenscentrum på ungdomsområdet samt ungdomscentraler

2) till investeringsunderstöd för ungdomscentraler och understöd för socialt ungdomsarbete

3) till undersökningar och utredningar som gäller ungdomsarbete och ungdomspolitik samt till utbetalning av priser och stipendier

4) till utgifter för drift och utveckling av system som stöder informationsproduktionen, den allmänna utvecklingen och kommunikationen på ungdomsområdet, inklusive kontaktsystemet för det uppsökande ungdomsarbetet

5) till utgifter för drift och utveckling av informationssystem och nättjänster som stöder ungas deltagande och hörande av unga

6) till understöd som främjar stöd till lokal hobbyverksamhet för barn och unga

7) till understöd för utveckling av ungdomsarbetet, ungdomsverksamheten och ungdomspolitikerna

8) till utgifter för Sametingets ungdomsråd och till understöd som främjar stöd för kultur- och språkboverksamhet på samiska

9) till utgifter för det regionala ungdomsväsendet samt till utgifter för genomförande av regionförvaltningens och statens ämbetsverks tidsbundna projekt på ungdomsområdet

10) till understöd att främja ungas företagare-, ekonomi- och arbetslivskompetens.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksomfattande organisationer på ungdomsområdet	18 000 000
Ungdomscentraler	4 468 000
Regionalt och lokalt ungdomsarbete	5 827 000
Samernas kultur- och språkboverksamhet	1 300 000
Försök, utbildning, forskning och internationellt samarbete inom ungdomsarbete	1 930 000
Sammanlagt	31 525 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 31 025 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-280
Lokal hobbyverksamhet för barn och unga samt stödjande av dagslägerverksamhet under skolornas ledigheter	200
Nationell finansieringsandel (-1 årsv.) av programmet Europeiska solidaritetskåren (överföring till moment 29.01.02)	-170
Stöd till hobbyverksamhet i anknytning till skoldagen	100
Besparing i statsunderstöd (regeringsprogr. 2023)	-971
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 019
Nivåförändring	3
Sammanlagt	-4 137

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2025 budget	31 525 000
2024 II tilläggsb.	-170 000
2024 budget	35 662 000
2023 bokslut	41 146 943

51. Verkstadsverksamhet för unga, uppsökande ungdomsarbete samt skol- och läroanstaltsungdomsarbete (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 31 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd för stödjande och utveckling av verkstadsverksamheten för unga, det uppsökande ungdomsarbetet samt ungdomsarbetet i skolor och läroanstalter.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Verkstadsverksamhet för unga	14 000 000
Uppsökande ungdomsarbete	13 000 000
Skol- och läroanstaltsungdomsarbete	4 000 000
Sammanlagt	31 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Skol- och läroanstaltsungdomsarbete (regeringens ungdomspaket)	1 000
Sammanlagt	1 000

Anslagstypen under momentet har ändrats.

2025 budget	31 000 000
2024 I tilläggsb.	3 050 000
2024 budget	30 000 000
2023 bokslut	22 452 000

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde bygger upp Finland till ett land med förmåga att utvecklas — med ett hållbart livsmedelssystem och en hållbar naturresursekonomi som har förmåga att förnya sig samt med tillförlitlig geografisk information.

Omvärldsbeskrivning

Finlands framtid påverkas i hög grad av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som hotar säkerheten och försörjningsberedskapen. Även många globala förändringsfaktorer, vars styrka och tempo Finland egentligen inte kan inverka på, bidrar till helheten. Vi måste anpassa oss till följderna av dessa. Förutom hot kan även många nya möjligheter skönjas i dem. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde har man identifierat sex förändringsfaktorer som inte är beroende av förvaltningsområdet och som över det kommande årtiondet förväntas medföra de största förändringarna i verksamhetsvillkoren för den finska livsmedels- och naturresursektorn. Dessa är 1) klimatförändringarna, 2) den snabba tekniska utvecklingen, 3) konkurrensen om sinande naturresurser, 4) omvälvningarna i den globala ekonomin, 5) förändrade värderingar och attityder samt 6) befolkningsstruktur och urbanisering.

De grundläggande uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde blir allt viktigare för att garantera livsmedelstryggheten, livsmedelssäkerheten och ett konkurrenskraftigt inhemskt livsmedelssystem, trygga försörjningsberedskapen och tillgången till rent vatten, hålla djur- och växtsjukdomar under kontroll, säkerställa en hållbar naturresursekonomi och konkurrenskraftiga näringar som är beroende därav samt utveckla landsbygdens livskraft. Dessa uppgifter är alltså mycket viktiga i och med Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

Tillgång till geodata, dvs. geografisk information, som är säker och håller hög kvalitet är väsentligt för framtidens tekniska lösningar. Digitaliseringen och den kraftigt ökande betydelse som informationen har framhäver vikten av att främja användningen av tillförlitliga basregister, grundläggande geografisk information och naturresursdata som en del av ministeriets verksamhetsområde. Tillförlitliga och brett tillgängliga geodata, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny företagsverksamhet och tryggar ägandet samt det nationella finansiella systemet.

Finland är en ansvarsfull global aktör som är engagerad i att genomföra Agenda 2030 för hållbar utveckling. I takt med att den internationella konkurrensen ökar växer också förvaltningens betydelse då det gäller att avlägsna hinder för fri konkurrens och att möjliggöra bioekonomi, nya inn-

ovationer, affärsmodeller och metoder för värdeskapande. En möjliggörande förvaltning arbetar i nära samverkan med den privata sektorn och har förståelse för den allt snabbare utvecklingen och de utmaningar och möjligheter som denna medför. Begränsade resurser kan fördelas mer effektivt i syfte att uppnå ett optimalt ekonomiskt klimat och skapa internationellt konkurrenskraftiga villkor för en bioekonomi som utvecklas och blir mer och mer global, och i vilken hållbar utveckling och riskhantering beaktas tillsammans. De uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet och dess förvaltningsområde i nuläget svarar för utgör en naturlig grund för att genomföra nästa fas av bioekonomin och den cirkulära ekonomin.

Näringsarna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är verksamheter som i stor utsträckning utnyttjar förnybara naturresurser. Bioekonomin, vars syfte är ett hållbart tillvaratagande av förnybara naturresurser för att producera näring, energi samt olika produkter och tjänster, är ett område med betydande affärsmöjligheter. Målet är att med hjälp av bioekonomin minska beroendet av fossila naturresurser, förebygga utarmning av ekosystemen och främja biologisk mångfald. För goda resultat behöver ministeriets ansvarsområde en framstående och allsidig kompetens och måste snabbt kunna utnyttja innovationer inom hållbar användning av förnybara naturresurser. Forskningsverksamheten inom förvaltningsområdet är proaktiv och producerar fakta, kompetens och innovationer till stöd för beslutsfattandet, utvecklandet av näringarnas konkurrenskraft och främjandet av välfärden.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 mål	2025 mål
Livsmedelssystemet är hållbart i övergripande mening, och dess försörjningsberedskap, konkurrenskraft och resiliens förbättras.			
— Företagarinkomst från jordbruket/FWU (euro/år) ¹⁾	(33100)	ökar	ökar
En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ersätter icke-förnybara råvaror och energikällor samt främjar välbefinnande från och för naturen			
Förädlingsvärdet inom bioekonomin, miljarder euro ²⁾	30,5	31,7	33,0
Samhället stärks av ett diversifierat näringsliv, en blomstrande landsbygd och skärgård, multilokalt arbete och samarbetsnätverk			
— Andelen företag med verksamhetsställe på landsbygden av samtliga verksamhetsställen, % ³⁾	(34,6)	ökar	ökar
— Sysselsättningsgrad sammanlagt ³⁾	(68,4)	ökar	ökar
— landsbygdsområdena	(69,8)	ökar	ökar
— städerna	(68,0)	ökar	ökar

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 mål	2025 mål
Tillförlitliga och brett tillgängliga geodata, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny affärsverksamhet och tryggar ägandet			
— Störningsfria e-tjänster, %	99,9	99,9	99,9
— Utnyttjande av informationsresurser, ökning från föregående år, %	-1	10	3

¹⁾ Källa: Naturresursinstitutet, FADN/lönsamhetsbokföring. FWU är antalet heltidsarbetande medlemmar av en företagarfamilj beräknat utifrån företagarfamiljens arbetstimmar (0,78 personer per gård 2022). Företagarinkomsten från jordbruket beskriver den genomsnittliga inkomsten per företag och år. Siffran för 2023 är en prognos.

²⁾ Målet för åren 2024—2025 baserar sig på målet i Finlands bioekonomiska strategi: att öka den årliga tillväxttakten för bioekonomins förädlingsvärde från 3 % till 4 %.

³⁾ Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikatorer. Uppgifterna gäller det finländska fastlandet. Sysselsättningsgraden för hela befolkningen räknas som procentandel sysselsatta i åldern 15—64 år av befolkningen i samma ålder. Uppgifter om tiden från och med 2022 finns inte ännu att tillgå. Utfallsuppgifterna för 2021 har använts som uppskattning för 2023.

Jämställdhet mellan könen

Jord- och skogsbruksministeriet fortsätter att främja likabehandling samt att integrera regeringens jämställdhetsperspektiv i lagberedningen, i styrningen av verksamheten och ekonomin och i andra funktioner som är väsentliga med tanke på jämställdheten. Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av effektmålen för de olika politiksektorerna. Att ett stöd bidrar till jämställdheten mellan könen är i regel inte en grund på vilken stödet kan beviljas.

På landsbygden är största delen av befolkningen i arbetsför ålder män, och i synnerhet i glesbygden är antalet män betydligt större än antalet kvinnor. Skillnaderna är störst bland unga vuxna. Ett av målen vid genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken, utvecklingen av landsbygden och naturresursekonomin är att beakta olika befolkningsgruppers behov, även om stödsystemen eller grunderna för beviljande av stöd inte bygger på ett könsperspektiv. Till exempel följs könsfördelningen bland unga jordbrukare som inlett företagsverksamhet efter att ha fått startstöd. Många projekt som genomförs lokalt, i synnerhet via Leader-grupper, har målet att olika befolkningsgrupper, såsom unga, äldre, invandrare och arbetslösa, ska delta i den lokala utvecklingen. Detta ökar känslan av samhörighet, förebygger utslagning och stärker jämställdheten och jämlikheten. Inom Leaderverksamheten följer man bl.a. könsfördelningen i det beslutande organet, det vill säga styrelsen.

Hållbar utveckling

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde genomför målen för FN:s handlingsplan för hållbar utveckling Agenda 2030 som en del av sin strategi. Förvaltningsområdet arbetar särskilt för målet klimatneutralitet, genom att skapa hållbara lösningar för bioekonomi och miljöteknik.

Till exempel anvisas 26 miljoner euro för finansiering av investeringar som förbättrar miljöns tillstånd och främjar den gröna omställningen och användningen av förnybar energi. Till miljöersättningar och ekologisk produktion anvisas 275,9 miljoner euro och till stödet för miljösystem minst 86 miljoner euro. För främjande av naturresursekonomi och bioekonomi anvisas 4,1 miljoner euro. Genom anslaget genomförs bland annat den nationella bioekonomiska strategin, den nationel-

la skogsstrategin samt klimatpolitiken för markanvändningssektorn inom området jord- och skogsbruk. För främjande av naturvård i skog anvisas 11,0 miljoner euro. Utvecklingen av vattenbaserade affärsverksamheter och återetableringen av vandrande och hotade fiskbestånd stöds med sammanlagt 6,5 miljoner euro. Ett anslag på 35,8 miljoner euro avsätts för att trygga en hållbar virkesproduktion.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition om ändring av det temporära incitamentssystemet för skogsbruket	30.40.44

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
30.10.40 <i>Startbidrag och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)</i>		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	117,0	117,0
30.10.41 <i>Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)</i>		
— fullmakt att bevilja räntestödslån	250,0	250,0
30.10.64 <i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)</i>		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	157,2	149,8
30.20.43 <i>Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)</i>		
— fullmakt att bevilja medel för EU-projekt	20,0	-
30.40.44 <i>Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)</i>		
— fullmakt att bevilja understöd	15,0	15,0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Förvaltning och forskning	144 460	146 539	161 804	15 265	10
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 511	24 482	22 092	-2 390	-10
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	81 589	85 023	90 878	5 855	7
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 943	1 943	1 943	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	32 209	30 652	32 652	2 000	7
40. Stärkande av försörjningsberedskapen, främjande av exporten och utveckling av förädlingsvärdet inom sektorerna jordbruk, livsmedelsekonomi och naturresursekonomi (reservationsanslag 3 år)	—	—	10 000	10 000	0
66. Internationell verksamhet (förslagsanslag)	4 208	4 439	4 239	-200	-5
10. Utveckling av landsbygden	497 041	486 741	481 545	-5 196	-1
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	135 500	114 900	122 200	7 300	6
41. Rättestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	33 319	40 000	40 000	—	0
42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	21 800	15 100	13 200	-1 900	-13
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)	74 000	74 000	74 000	—	0
(44.) Tryggande av verksamhetsförutsättningarna för jordbruket och företagsverksamheten på landsbygden (reservationsanslag 3 år)	38 000	—	—	—	0
50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)	5 616	5 226	4 076	-1 150	-22
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	2 143	2 569	2 223	-346	-13
54. Främjande av hästhushållning (reservationsanslag 3 år)	39 192	39 192	30 692	-8 500	-22

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
55. Statsunderstöd för 4H- verksamhet (reservations- anslag 2 år)	4 155	3 955	3 805	-150	-4
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	4 300	3 450	3 000	-450	-13
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)	139 016	188 349	188 349	—	0
20. Jordbruk och livsmedels- ekonomi	1 686 800	1 770 679	1 736 836	-33 843	-2
01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	83 890	79 626	78 862	-764	-1
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskade- görare (förslagsanslag)	18 560	5 868	5 868	—	0
40. Nationellt stöd för jord- bruket och trädgårds- odlingen (reservations- anslag 2 år)	350 000	350 000	350 000	—	0
41. EU-inkomststöd och EU- marknadsstöd (förslags- anslag)	424 372	522 400	524 200	1 800	0
(42.) Klimatåtgärder som hänför sig till torvmarker (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservations- anslag 3 år)	286 560	286 816	275 716	-11 100	-4
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	495 884	496 815	479 815	-17 000	-3
46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedels- kedjan (reservationsanslag 3 år)	11 030	11 005	11 005	—	0
47. Utvecklande av livsmedels- kedjan (reservationsanslag 3 år)	5 637	6 282	4 603	-1 679	-27
(49.) Främjande av återvinning av näringsämnen genom bio- gasproduktion (reservationsanslag 3 år)	4 000	5 000	—	-5 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023	År 2024	År 2025	Ändring 2024—2025	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400	400	400	—	0
62. Vissa statsunderstöd (reservationsanslag 2 år)	6 467	6 467	6 367	-100	-2
40. Naturresursekonomi	229 172	190 385	180 775	-9 610	-5
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	2 800	3 000	3 582	582	19
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	15 996	14 189	14 225	36	0
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	14 966	4 304	4 064	-240	-6
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 736	7 296	6 486	-810	-11
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 801	1 541	1 541	—	0
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	4 760	3 590	3 590	—	0
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	11 336	8 850	8 850	—	0
44. Stöd för tryggande av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)	42 169	38 377	35 777	-2 600	-7
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	17 500	11 027	11 027	—	0
46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	45 999	43 025	41 157	-1 868	-4
47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)	5 400	3 490	2 500	-990	-28
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 3 år)	13 059	14 868	13 779	-1 089	-7
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)	10 975	10 139	9 920	-219	-2

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 132	1 332	1 332	—	0
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	32 543	25 357	22 945	-2 412	-10
64. Forststyrelsen	8 696	7 244	7 090	-154	-2
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	8 696	7 244	7 090	-154	-2
70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier	50 198	53 163	53 085	-78	0
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 198	51 163	51 085	-78	0
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)	2 000	2 000	2 000	—	0
Sammanlagt	2 616 367	2 654 751	2 621 135	-33 616	-1
Totalt antal årsverken	4 400	4 452	4 324		

01. Förvaltning och forskning

Förklaring: Uppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sköts i huvudsak av jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Lantmäteriverket och Livsmedelsverket med de medel som budgeterats under huvudtitel 30. För skötseln av uppgifterna inom förvaltningsområdet finns det dessutom två fonder som står utanför budgeten (gårdsbrukets utvecklingsfond och interventionsfonden för jordbruket) samt Forststyrelsen, som är ett statligt affärsverk. Vidare svarar Finlands skogscentral och Finlands viltcentral, som beviljas statsunderstöd, för vissa offentligt rättsliga uppgifter.

Utgifterna för jord- och skogsbruksministeriet och för förvaltningsområdets viktigaste forskningsanstalt, Naturresursinstitutet, budgeteras under detta kapitel. Forsknings- och sakkunniguppgifter inom förvaltningsområdet handhas också av Livsmedelsverket (kapitel 30.20) och Lantmäteriverket (kapitel 30.70).

Jord- och skogsbruksministeriet utövar styrning i syfte att säkerställa att verksamheten vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar samt inom de statsbidragsorganisationer som sköter offentligt rättsliga uppgifter bidrar till de mål som anges i motiveringen till huvudtiteln och som avser samhällliga effekter, resultat och hantering av resurser.

När det gäller resultat innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- vår verksamhet bygger på samhällsansvar och är proaktiv och kundorienterad
- vår forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet är proaktiv och underbygger en verkningsfull förvaltning och konkurrenskraftiga näringar
- våra digitala lösningar och informationsresurser är säkra, användbara, interoperabla och brett tillämpliga
- vi bereder oss på störningssituationer genom god riskhantering och genom att stärka vår uthållighet och återhämtningsförmåga.

När det gäller hanteringen av resurser innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- vår personal är kompetent, uppskattad och mår bra
- våra resurser räcker till och är rätt fördelade.

Verkställighetsuppgifterna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts av statens regionförvaltning (närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken). Deras anslag budgeteras inte under denna huvudtitel. Landsbygdsförvaltningen sköts dels av statens regionförvaltning, dels av kommunerna.

Inom statens regionförvaltning är det närings-, trafik- och miljöcentralerna som sköter de verkställighetsuppgifter som hänför sig till jordbruks- och landsbygdspolitik, fiskeripolitik, växtskydd och vattenhushållning inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Deras omkostnader budgeteras under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (moment 32.01.02). I statens regionförvaltning sköter regionförvaltningsverken de uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som gäller tillsyn över djurhälsa, djurvälstånd och livsmedelssäkerhet. Regionförvaltningsverkens omkostnader budgeteras under finansministeriets huvudtitel (moment 28.40.01).

Uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts också av Säkerhets- och kemikalieverket, vilket svarar för verkställigheten av lagstiftningen om växtskyddsmedel (under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.08), och Finlands miljöcentral, vilken svarar för uppgifter inom vattenhushållningen (resurser för miljöförvaltningen som budgeteras under miljöministeriets huvudtitel, moment 35.01.04), samt Tullen, som utför vissa inspektionsuppgifter som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förutsätter och uppgifter i egenskap av tillsynsmyndighet inom livsmedelskedjan (under finansministeriets huvudtitel, moment 28.10.02).

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 092 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som finns i anslutning till ministeriet.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet är en möjliggörare av en förnybar och hållbar mat- och naturresursekonomi och en producent av tillförlitliga informationsresurser. Grunden för vår konkurrenskraft och vårt välbefinnande är en ansvarsfull bioekonomi och cirkulär ekonomi.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer preliminärt för 2025 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01. Ministeriet stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för ansvarsområdet* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitlen 30.10, 30.40 och 30.70.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	27 682	25 832	23 442
Bruttoinkomster	3 042	1 350	1 350
Nettoutgifter	24 640	24 482	22 092
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	12 358		
— överförs till följande år	12 229		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)			-1
Resurser för nya EU-uppgifter och andra nya uppgifter (överföring till moment 30.20.01)			-1 500
Lönejusteringar			81
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)			-970
Sammanlagt			-2 390
2025 budget			22 092 000
2024 budget			24 482 000
2023 bokslut			24 511 000

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 90 878 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av överföringsutgifter som ingår i projektfinansiärernas finansiella bidrag i samfinansierad verksamhet och samarbete
- 2) för hus-, jord- och vattenbyggnadsarbeten samt för ombyggnad av fiskodlingsanläggningar och forskningsstationer
- 3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel
- 4) för finansiering av Finska ekologiska forskningsinstitutets verksamhet
- 5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

6) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av forskottsfinansiering som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989), förutsatt att motsvarande utgift debiteras från anslaget under moment 24.30.66

7) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten inom kompetensnätverket för lantbruksföretag (AgriHubi) och till finansiering av verksamheten

8) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 1 500 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Naturresursinstitutet ska inom sitt verksamhetsområde

- bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- producera information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten
- överföra kunskap och teknologi
- framställa statistik med anknytning till institutets verksamhetsområde, om detta inte hör till någon annan myndighets uppgifter
- föra de register som institutet behöver i sin verksamhet
- sköta uppgifter som gäller bevarande av de genetiska resursernas mångfald
- främja internationellt samarbete
- sköta de övriga uppgifter som institutet har enligt vad som särskilt föreskrivs eller som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Naturresursinstitutet stöder genom sin verksamhet uppnåendet av *de samhälleliga effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Med inkomsterna enligt REPowerEU-kapitlet i Finlands plan för återhämtning och resiliens finansieras ett FoU-projekt som gäller ren energi och materialflöden.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Naturresursinstitutet för 2025 upp de mål avseende resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2023 bokslut			2024 uppskattning			2025 uppskattning		
	Kostn. ¹⁾ 1 000 €	Intäkter ²⁾ 1 000 €	Årsv.	Kostn. ¹⁾ 1 000 €	Intäkter ²⁾ 1 000 €	Årsv.	Kostn. ¹⁾ 1 000 €	Intäkter ²⁾ 1 000 €	Årsv.
Forsknings- och kund- relationsprocessen	113 680	57 227	1 016	113 500	58 450	1 012	113 850	57 200	990
Myndighetsprocessen	31 397	7 116	264	31 000	7 250	259	31 100	7 100	253
Statistikprocessen	5 039	502	47	5 500	500	49	5 550	500	47
Sammanlagt	150 116	64 845	1 327	150 000	66 200	1 320	150 500	64 800	1 290

¹⁾ I kostnads kalkylen har de intäkter som hänför sig till stödfunktionerna beaktats som en faktor som minskar kostnaderna, cirka 2,0—2,5 miljoner euro per år.

²⁾ Endast intäkter som direkt hänför sig till kärnverksamheten.

Naturresursinstitutets nyckeltal

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Effekt			
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	646	630	630
Förtroende- och anseendeindex			
— Medier (1—5)	-	3,50	-
— Företag (1—5)	-	3,50	-
— Medborgare (1—5)	-	3,40	-
— Beslutsfattare (1—5)	-	3,50	3,50
— Forskningspartner (1—5)	-	3,50	3,45
Funktionell effektivitet			
Totala kostnader för kärnfunktionerna 1 000 €/totala årsverken	113	114	117
Refererade vetenskapliga publikationer/forskarårsv.	1,0	0,9	0,9
Övriga publikationer/forskarårsv.	1,0	1,1	1,1
Produktion och kvalitetsledning			
Övriga publikationer (inkl. publikationer som är avsedda för en yrkesgrupp och publikationer för allmänheten), st.	696	750	750
Offentliggöranden av statistik, st.	177	180	180
Utlåtanden som lämnats, st.	536	350	350
Höranden i utskott, st.	56	60	60
Felfrihet hos offentliggjord statistik	88	98	98
Resurser			
Andel forskare som har avlagt doktorexamen (%)	65	66	66
Arbetsstillfredsställelseindex	3,84	3,86	3,86

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	151 258	149 823	157 178
Bruttoinkomster	66 198	64 800	66 300
Nettoutgifter	85 060	85 023	90 878
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	14 895		
— överförs till följande år	11 424		

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 66 300 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 44 000 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 8 000 000 euro, EU-jordbruksstöden 600 000 euro samt övriga inkomster 13 700 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	168	150	170
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	168	150	170
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	106	90	95
— andel av samkostnader	86	60	75
Kostnader sammanlagt	192	150	170
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-24	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	88	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 229	7 850	7 830
— övriga intäkter	3	-	-
Intäkter sammanlagt	8 232	7 850	7 830
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 608	4 100	4 090
— andel av samkostnader	3 065	2 450	2 440
Kostnader sammanlagt	7 673	6 550	6 530
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	559	1 300	1 300
Kostnadsmotsvarighet, %	107	120	120

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	25 606	28 500	26 300
— finansiering från EU	9 247	8 500	10 500
— annan finansiering utanför statsfinanserna	7 897	7 800	7 800
Intäkter sammanlagt	42 750	44 800	44 600
Totala kostnader för projekten	71 855	70 600	72 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-29 105	-25 800	-27 400
Självfinansieringsandel, %	41	37	38

Av anslaget används cirka 600 000 euro för vård av fiskbestånden i form av kontraktsodling och utplantering av ädelfisk.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 90 778 000 euro, varav cirka 40 000 euro är internationella medlemsavgifter, och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 62 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffningar av utrustning till forskningsladugården i Jockis	-350
Forskningsinstitutens post doc-program	930
Modernisering av infrastrukturen för husdjursproduktion i Jockis (överföring från moment 30.01.22)	4 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	2 629
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-1 896
Tidigarelagd FoU-finansiering som gäller ren energi och materialflöden (REPowerEU FoU)	500
Uppföljning av lantbrukets miljöpåverkan, finansieringen under planeringsperioden för den gemensamma jordbrukspolitiken	230
Utvecklande av infrastrukturen för husdjursforskning	500
Lönejusteringar	212
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-60
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-840
Sammanlagt	5 855

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	90 878 000
2024 budget	85 023 000
2023 bokslut	81 589 000

22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 943 000 euro.

Anslaget får användas

1) för kostnader och andra konsumtionsutgifter för forskning, utredningar och bedömningar som beställs av ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer till stöd för den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde, samt till beviljande av statsunderstöd som hänför sig till utredningar och forskning

2) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 10 årsverken.

Vid nettobudgeteringen har de statliga ämbetsverkens och de statliga inrättningarnas andelar i gemensamma forskningsprojekt samt forskningsfinansieringen från EU beaktats som inkomster.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för att inhämta forskningsrön till stöd för beslut som gynnar de effektmål och operativa resultatmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Anslaget används för nationell medfinansiering av finländska projekt som hänför sig till EU:s forsknings- och utvecklingsprogram (Europeiska partnerskap inom Horisont Europa, Life). Medfinansiering som betalas av andra statliga ämbetsverk och inrättningar till gemensamma forskningsprojekt för vilka jord- och skogsbruksministeriet har det övergripande ansvaret och som finansieras med detta anslag intäktsförs under detta moment. EU-medfinansiering i forskningsprojekt intäktsförs under detta moment; därmed beräknas inkomsterna under momentet uppgå till cirka 200 000 euro.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 652 000 euro och överföringsutgifternas andel 291 000 euro.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förnyelse av infrastrukturen för husdjursproduktionen i Jockis (överföring till moment 30.01.05)	-4 000
Stöd till FoU-verksamhet inom bioekonomi	4 000
Sammanlagt	0
2025 budget	1 943 000
2024 budget	1 943 000
2023 bokslut	1 943 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 32 652 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	2 000
Sammanlagt	2 000

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	32 652 000
2024 budget	30 652 000
2023 bokslut	32 209 058

40. *Stärkande av försörjningsberedskapen, främjande av exporten och utveckling av förädlingsvärdet inom sektorerna jordbruk, livsmedelsekonomi och naturresursekonomi (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas för att främja livsmedelsexporter och utveckla värdekedjan inom livsmedelsbranschen, främja försörjningsberedskapen för växttorv, strötorv och energitorv och öka skogsindustrins förädlingsvärde.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Av anslaget bedöms cirka 6 000 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 4 000 000 euro för konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Försörjningsberedskap och främjande av export inom sektorerna jordbruk, livsmedelsekonomi och bioekonomi (Ytterligare åtgärder 2024)	10 000
Sammanlagt	10 000

2025 budget	10 000 000
-------------	------------

66. *Internationell verksamhet (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 4 239 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning till internationella organisationer verksamma i Finland och andra länder av såväl medlemsavgifter med karaktär av konsumtionsutgifter som finansiella bidrag, när avgifterna eller bidragen har anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde, samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden

2) för basfinansiering av Europeiska skogsinstitutet till ett belopp av högst 1 600 000 euro

3) för andra behovsprövade betalningar och statsunderstöd till ett belopp av högst 50 000 euro.

I fråga om konsumtionsutgifter budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen. I fråga om finansiella bidrag samt medlemsavgifter betalda som överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen.

Förklaring: Av anslaget beräknas cirka 4 139 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 100 000 euro för konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av frivilliga medlemsavgifter och finansiella bidrag (Ytterligare åtgärder 2024)	-200
Sammanlagt	-200
2025 budget	4 239 000
2024 budget	4 439 000
2023 bokslut	4 208 323

10. Utveckling av landsbygden

Förklaring: Denna förklaringsdel gäller kapitlen 30.10 och 30.20.

Omvärlden

Kriser gör omvärlden osäkrare

Rysslands pågående anfallskrig och kriget i Gaza har medfört större oförutsägbarhet för sektorerna jordbruk och livsmedelsekonomi, och gjort beredskap och försörjningsberedskap till mer angelägna frågor än någonsin. Kriget har konsekvenser i synnerhet i fråga om priset på insatsvaror och jordbruksprodukter. När det gäller bränslen, gödselmedel och råvarorna för dem samt foderkomponenter, såsom kompletterande protein, måste andelen finländska produkter ökas. Detta stöder inte bara försörjningsberedskapen utan även klimat- och miljömålen. Viktiga faktorer för att upprätthålla en finländsk produktion är dels insatsvaror, dels tillgång till kompetent arbetskraft och tillräckliga mängder säsongarbetskraft, i synnerhet inom trädgårdsbranschen.

Finland är Europas mest landsbygdsdominerade land

Största delen av Finlands areal är landsbygd. Ungefär en tredjedel av befolkningen bor stadigvarande på landsbygden. Befolkningsutvecklingen följs enligt det statistikförda antalet permanent bosatta. Statistiken avspeglar situationen den sista dagen i året och beaktar inte människors rörlighet. På grund av att dataunderlaget om multilokalitet är bristfälligt beaktas inte sådan multilokalitet som följer av den ökade rörligheten och mångfalden av sätt att arbeta i tillräcklig grad samhällsplaneringen, servicestrukturerna och diverse system. Detta är problematiskt med tanke på landsbygds- och skärgårdsområdena, eftersom den statistikförda folkmängden på landsbygden redan länge har minskat, samtidigt som säsongbefolkningen under de senaste årtiondena har ökat kraftigt i synnerhet i glesbygden. Multilokaliteten i arbetet har ökat betydligt och antas öka ytter-

ligare. På landsbygden finns det säsongvis fortfarande över 1,1 miljoner fler människor än vad som uppskattats baserat på den statistikförda folkmängden.

Landsbygdsområdena utgör en miljö med såväl företagsverksamhet som fast boende och fritidsboende. Landsbygdsområdenas möjligheter ligger i att företagsverksamheten blir allsidigare och i att bioekonomin utnyttjas hållbart och mångsidigt. Områdenas betydelse är central när det gäller att finna lösningar på samhällliga och globala utmaningar. De är av central betydelse också för markanvändningssektorns och näringslivets möjligheter att bekämpa klimatförändringarna och anpassa sig till dem. Landsbygdsområdena ger goda förutsättningar att befästa den gröna omställningen, i form av både verksamhetsmöjligheter och resurser. För att potentialen avseende företagande och boende ska kunna utnyttjas bättre måste de olika förvaltningssektorerna samarbeta med varandra för att säkerställa att landsbygden är tillgänglig och att infrastruktur och service fungerar. Att förbättra landsbygdens livskraft och säkerställa servicen förutsätter inte bara samhällets stöd utan också innovationer och nyföretagande samt lokalt förankrade utvecklingsinsatser.

Näringsstrukturen i landsbygdsområdena varierar enligt landsbygdstyp och region. På kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden är näringsstrukturen bred och sysselsättningsmöjligheterna bättre än i glesbygden. Antalet mikroföretag och småföretag har ökat i synnerhet på den stadsnära landsbygden. I glesbygden är näringsstrukturen mer ensidig och sårbar, och sysselsättningsmöjligheterna sämre. Samtidigt har många företag på landsbygden brist på kvalificerad arbetskraft. Situationen för landsbygdsområdena är bättre i södra och västra Finland än i östra och norra Finland.

På landsbygden accentueras många av de utmaningar som vårt land står inför. Andelen äldre befolkning ökar i synnerhet i glesbygden. Inkomstnivåerna är lägre på landsbygden, vilket tillsammans med långa avstånd och gles bebyggelse gör det svårare att bland annat upprätthålla service. Livskraftiga landsbygds- och skärgårdsområden hjälper samhället klara av de mest komplexa utmaningar, oavsett om dessa beror på förändringar i klimatet, oväntade pandemier eller hot mot säkerheten.

Regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering innehåller föresatsen om utarbetande av en landsbygdspolitisk redogörelse som specificerar mål och åtgärder i syfte att stärka livskraften på landsbygden och i skärgårdsområdena, främja förutsättningarna för boende, tjänster, infrastruktur, företagande och medborgarengagemang i dessa områden samt att stärka den övergripande säkerheten i det finländska samhället.

Den inhemska jordbruksproduktionen utgör grunden för vårt livsmedelssystem

Finlands livsmedelssystem bygger på inhemsk jordbruksproduktion, vars betydelse framhävt ännu mer av de senaste årens kriser. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering utarbetas en långsiktig strategi för den finländska livsmedelsproduktionen och ett tillväxtprogram som ska öka livsmedelsexporten. Dessa bildar tillsammans helheten Ett hållbart och lönsamt livsmedelssystem. I strategiarbetet skapas en vision om hurdan livsmedelssystem Finland har år 2040, vilka åtgärder som behövs för att uppnå det och vilka förändringar det bör finnas beredskap för.

För att kontinuiteten i produktionen ska kunna tryggas måste lönsamheten i produktionen bli bättre. En långsiktig lönsamhet förutsätter att marknadsintäkterna utgör en större andel av odlarnas totala inkomst än för närvarande.

Av de livsmedel som används är 80 % inhemska, men för att producera dem krävs många importerade insatsvaror (bland annat kompletterande protein, olja, gödselmedel och växtskyddsmedel, maskiner och utrustning samt reservdelar till dessa). Jordbruk idkas fortfarande i hela landet, även om produktionen de senaste åren har koncentrerats till de områden som relativt sett har de mest fördelaktiga produktionsförhållandena. Antalet gårdsbruksenheter har minskat och deras storlek ökat i flera årtionden. Produktionsmängderna och åkerarealen har hållits på en rätt stabil nivå.

Produktionsvolymerna av de viktigaste produkterna motsvarar i stort sett den inhemska konsumtionen, med undantag för nöt- och färskött, råg, socker, proteingrödor och oljeväxter. En betydande mängd av det kompletterande protein som behövs vid utfodring är man tvungen att importera, vilket är problematiskt med tanke på försörjningsberedskapen.

Inom jordbruket behövs satsningar på lönsamhet och kontrollerad strukturomvandling

Strukturomvandlingen inom jordbruket beräknas fortsätta. Antalet gårdar minskar och produktionen effektiviseras och samlas vid större produktionsenheter. Produktionen koncentreras även i viss mån geografiskt. Den genomsnittliga åkerarealen har ökat med 25 hektar sedan 2000 och var 2023 cirka 53 hektar (på gårdar med ekologisk produktion nästan 70 hektar). Även storleken på produktionsenheterna inom husdjursskötsel ökar och ny teknik tas i bruk.

För att jordbruket ska bibehålla sin relativa konkurrenskraft behöver dess strukturer och produktivitet utvecklas minst lika snabbt som i de främsta konkurrentländerna. Strukturstöden är ett centralt verktyg när det gäller att främja investeringar. En del gårdar ökar mängden annan företagsverksamhet på gårdarna i stället för att öka jordbruksproduktionen eller specialisera sig, vilket syns i form av en ökning av den relativa andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet.

Det är särskilt viktigt att uppmuntra unga jordbrukare att överta gårdsbruk. Tillräcklig lönsamhet och konkurrenskraft samt att kunna förbättra konkurrenskraften är hörnstenar när det gäller att bevara den inhemska primärproduktionen. Detta tryggar också de bästa förutsättningarna att spåra matens ursprung. Tillräcklig lönsamhet är också en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar. Investeringarna främjar en effektiv produktion och en hållbar användning av naturresurser, förbättrar tillståndet för miljön och hjälper bromsa upp och anpassa produktionen till klimatförändringarna.

Att förtuse de ekonomiska villkoren inom jordbruket har blivit svårare, på grund av de större fluktuationerna i priserna på produkter och insatsvaror. Den senaste tidens kriser har gjort förutsägbarheten ännu sämre. Priserna på insatsvaror har på senaste år stigit snabbare än produkternas priser, vilket har försämrat lönsamheten inom i synnerhet husdjursskötsel.

I en osäker omvärld framhävs betydelsen av lantbruksföretagarnas och trädgårdsodlingsföretagarnas kompetens och samarbete. Genom att förbättra kompetensen kan lönsamheten inom jordbruk och trädgårdsodling förbättras på marknadsvillkor, bland annat genom att öka produktionen och avkastningen, sänka kostnaderna och påverka priserna på insatsvaror (konkurrensutsättning, gemensam upphandling, hyring eller leasing i stället för förvärv, bolagisering). Konkurrenssituationen är emellertid sådan att gårdarna har begränsade möjligheter att förbättra lönsamheten på

marknadsvillkor. Händelser som Rysslands anfallskrig mot Ukraina och Gazakriget har dessutom medfört nya, oförutsedda utmaningar och risker, också inom livsmedelsproduktionen. Denna nya osäkerhet försvårar framförhållningen på livsmedelsmarknaden och förutsätter satsningar när det gäller att säkerställa fungerande produktions- och transportkedjor.

Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan i väsentlig grad också av EU-stöden och de nationella stöden för jordbruket. Deras andel av jordbrukets och trädgårdsodlingens omsättning är ungefär en tredjedel. Stödsystemet har byggts upp så att det är så balanserat som möjligt med tanke på de olika produktionsinriktningarna och regionerna. Jordbrukarnas inkomstnivå och lönsamheten inom produktionen stöds i synnerhet genom EU:s direktstöd (moment 30.20.41), kompensationsersättningar (mom. 30.20.44) och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (moment 30.20.40).

Areal- och djurbaserade stöd och stödens EU-andelar åren 2023—2025 (mn euro)¹⁾

	2023 ²⁾ utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Ersättningar för djurens välbefinnande (30.10.43)	69,4	74,0	74,0
— statens andel	39,6	42,2	42,2
— EU:s andel	29,8	31,8	31,8
Nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (30.20.40) ²⁾	354,8	348,0	346,0
EU-inkomststöd (30.20.41) ²⁾	517,4	522,4	523,0
Miljöersättningar och ekologisk produktion (30.20.43)	202,4	275,9	275,9
— statens andel	107,6	157,3	157,3
— EU:s andel	94,8	118,6	118,6
Kompensationsbidrag (30.20.44)	491,5	496,8	496,8
— statens andel	416,9	420,7	420,7
— EU:s andel	74,6	76,1	76,1
Stöd för areal och djur sammanlagt	1 635,5	1 717,1	1 715,7
— statens andel	918,9	968,2	966,2
— EU:s andel	716,6	748,9	794,5
— EU:s andel, %	44	44	44

¹⁾ Stöden i tabellen hänför sig till åren 2023—2025. Utbetalningen av stödet kan fördela sig mellan ingången av stödåret i fråga till utgången av juni följande år.

²⁾ År 2023 har dessutom strax under 4,1 miljoner euro betalats under moment 30.20.41 i EU-krisstöd och cirka 6,7 miljoner euro betalats under moment 30.10.44 i nationell tilläggsdel till det krisstöd som betalas av Europeiska unionens medel till lantbruksproducenter. År 2023 betalades också sammanlagt 31 miljoner euro i temporärt kostnadsstöd till jordbruket och vattenbruket.

Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 består av direktstöd och sektorspecifika åtgärder inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken samt av åtgärder för utveckling av landsbygden på det finländska fastlandet och i landskapet Åland. Planens främsta mål är att trygga en aktiv livsmedelsproduktion, bedriva ett klimat- och miljösamt jordbruk och förbättra landsbygdens livskraft. En stor del av direktstöden används i Finland för noggrant inriktade åtgärder, såsom produktionskopplade stöd, stöd till unga jordbrukare och nya miljösystem. Marknadsåtgärderna ska främja till exempel samarbetet mellan aktörerna inom pri-

märproduktionen. I åtgärderna för utveckling av landsbygden ingår bland annat miljöersättningar, ersättningar för ekologisk produktion, ersättningar för djurens välbefinnande, kompensationsersättningar, finansiering av jordbruksinvesteringar, utvecklingsprojekt, företagsfinansiering och Leaderverksamhet. Även kompetensutveckling, innovationer och digitalisering hör till åtgärderna för utveckling av landsbygden.

Konkurrenskraft genom konsumentorientering, kompetens, innovationer och utnyttjande av evidensbaserad information

För framtidens jordbruk och livsmedelsekonomi är konkurrenskraft i finländska förhållanden ännu mer beroende av en gedigen kompetens hos alla aktörer i livsmedelssystemet samt av att innovationer kan utvecklas och införas snabbt. Innovationer är bland annat nya produkter inom bioekonomin, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktionssätt. Konkurrenskraften kan ökas genom en höjning av förädlingsvärdet på produktionen, ökad export eller specialisering på till exempel ekologisk produktion. Även naturproduktbranschen är en växande sektor som erbjuder olika hälsofördelar och kommersiella möjligheter.

Livsmedelssektorn är den fjärde största branschen inom industrin. Hela livsmedelsbranschen sysselsätter cirka 340 000 personer i Finland, det vill säga 13 % av den sysselsatta arbetskraften. Förädlingen av livsmedel har blivit polariserad i Finland. Branschen domineras av några stora företag, men mätt enligt antalet anställda räknas 99 % av företagen som små och medelstora företag, dvs. företag som sysselsätter färre än 250 personer. För livsmedelssystemet är det av fundamental betydelse att branschen har tillräckligt många starka, innovativa, tillväxtorienterade och konkurrenskraftiga företag. Målet är att matsvinnet i livsmedelskedjan ska halveras före 2030. Det totala matsvinnet i livsmedelskedjan beräknas uppgå till 350—380 miljoner kilogram per år.

Konsumenternas val och kunskap om maten har stor inverkan på livsmedelssystemet och dess framtid. Allt oftare fattar konsumenterna sina köpbeslut inte bara utifrån den egna hälsan och det egna välbefinnandet utan också utifrån produktionsdjurens välfärd, produktionskedjans miljöbelastning, sociala aspekter och sysselsättningsaspekter. Livsmedelssystemet har blivit mångsidigare och globalare, samtidigt som intresset för bland annat närproducerad och ekologisk mat har ökat. Konsumenterna är intresserade av matens ursprung, produktionssätt, klimatpåverkan och säkerhet och av hur hälsosam den är. Stigande konsumentpriser har i någon mån förändrat konsumtionsvanorna. Upplysning och matfostran är sätt att öka kunskapen om hur ett ansvarsfullt och hållbart livsmedelssystem ser ut.

Den globaliserade livsmedelsmarknaden utmanar riskhanteringen inom livsmedelssystemet på ett nytt sätt. Till exempel kan sjukdomar sprida sig via livsmedel, levande djur, animaliska produkter eller växter från länder i vilka sjukdoms- eller hygienförhållandena är sämre eller produktionsförhållandena sådana att dessa risker inte helt och hållet är under kontroll. Den medvetna konsumenten kräver ansvarsfullt handlande inom handel, industri och primärproduktion. Livsmedelssystemets olika delar är sammanlänkade på ett flertal sätt, vilket medför att framgång för en part bidrar också till andras framgång. Denna helhet styrs genom livsmedelspolitiken.

Landsbygdsområdena bidrar med lösningar på utmaningarna inom miljö och klimat

Näringsutsläppen från jordbruket i mark och vattendrag har minskat tack vare åtgärder genom Ejflu, ökad miljömedvetenhet och miljökompetens, ändrade konsumtionsvanor, precisare nya produktionsmetoder och ökad ekologisk produktion. Utvecklingen för livsmedelssystemet och landsbygdsområdena påverkas i väsentlig grad av klimatförändringarna, naturresursernas kvan-

titet och kvalitet, planläggning och övrig styrning av samhällsstrukturen samt metoderna för energiproduktion. Att bromsa klimatförändringarna och anpassa sig till dem kvarstår som en stor framtidsutmaning. Den kräver lösningar inom markanvändning, energiförbrukning, återvinning av näringsämnen, jordbruksproduktion och produktionsteknik. I ett klimatsmart livsmedelssystem beaktas alla aspekter av hållbarhet: social, ekonomisk, kulturell och ekologisk hållbarhet. Genom Ejflus åtgärder stöds Finlands regerings mål om ett klimatneutralt Finland.

I enlighet med målen för den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren. Särskilda prioriteringar är att främja decentraliserad biogasproduktion samt återvinningen av näringsämnen som ett led i produktionssystemet för biogas. De globala kriserna kommer att påskynda och förstärka denna utveckling ytterligare.

Samhälleliga effektmål

Till stöd för de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål och nyckeltal för politiksektorerna landsbygdsutveckling (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20) vid beredningen av budgetpropositionen för 2025. Anslagen för dessa mål har budgeterats under momenten i kapitel 30.10 och 30.20.

Försörjningsberedskapen i fråga om ett övergripande hållbart livsmedelssystem samt systemets konkurrenskraft och resiliens förbättras:

- det finns tillräckligt med trygg och hälsosam mat för alla
- efterfrågan på och värdet av exporten av finländsk mat ökar
- tillgången till insatsvaror tryggas, självförsörjningsgraden på insatsvaror höjs och deras kvalitet och trygghet upprätthålls
- det konsument- och marknadsstyrda livsmedelssystemet fungerar på lönsamma, rättvisa och hållbara villkor
- jordbrukets struktur utvecklas, produktiviteten förbättras och en hög självförsörjningsgrad i fråga om livsmedel bibehålls
- djursjukdomar och växtskadegörare samt riskerna förenade med dem är under kontroll
- djurens välfärd håller en hög nivå och den antimikrobiella resistensen är under kontroll.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2021	2022	2023	2024—2025 mål
Värdet av jordbruksproduktionen (mn euro) ¹⁾	4 278	5 406	5 021	ökar
Bruttovärdet av livsmedelsproduktionen sammanlagt (mn euro) ²⁾	32 576	36 104	37 408	ökar
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro) ³⁾	1 796	2 303	2 159	ökar
Den inhemska produktionens andel (%) av konsumtionen				
— kött sammanlagt (%) ⁴⁾	83	83	82	nuvarande nivå
— mjölkprodukter sammanlagt (%) ⁴⁾	73	72	73	nuvarande nivå
— spannmål sammanlagt (%) ⁵⁾	91	133	108	nuvarande nivå
— tomat (%) ⁶⁾	61	59	57	ökar
Företagarinkomst från jordbruket/FWU (euro/år) ⁷⁾	28 800	47 700	33 100	ökar
Gårdsbruksenheternas genomsnittliga storlek (ha) ⁸⁾	51	52	53	ökar
Gårdsbruksenheternas investeringar (mn euro) ⁹⁾	1 132	1 007	-	ökar
Avtalsarealen för skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet (ha) ¹⁰⁾	32 912	34 342	27 705	46 000
Den ekologiska produktionens volym				
— mjölk (miljoner liter) ¹¹⁾	80,9	80,7	73,3	ökar
— nötkött (miljoner kg) ¹¹⁾	3,5	3,4	3,6	ökar
— hönsägg (miljoner kg) ¹¹⁾	5,3	6,0	4,4	ökar
— havre (miljoner kg) ¹¹⁾	58,2	106,5	86,6	ökar
— antal ekologiska djurgårdar (st.) ¹²⁾	1 148	1 145	1 039	ökar
— förbindelsearealerna för ekologisk produktion sammanlagt (ha) ¹³⁾	303 715	313 892	280 897	ökar
Mikro- och småföretag i livsmedelsbranschen ¹⁴⁾				
— antal (st.)	2 268	2 329	2 329	ökar
— produktionens förädlingsvärde (mn euro)	671	672	672	ökar

¹⁾ Källa: Naturresursinstitutet, FADN/lönsamhetsbokföring. Inkluderar utöver försäljningsintäkterna även värdet på de produkter som använts för den egna mathållningen, foderanvändningen och vidareförädlingen samt lagerförändringar. Siffran för 2023 är en prognos.

²⁾ Källa: Statistikcentralen, inkomster och produktion enligt nationalräkenskaperna, bokslutsstatistik över företag, omsättningsindex för industrin och servicebranscherna, ekonomiska kalkyler för jordbrukssektorn. Produktionens bruttovärde inom jordbruket, livsmedelsindustrin, förplägnadsverksamheten samt parti- och detaljhandeln. Siffran för 2023 är en förhandsuppgift.

³⁾ Källa: Naturresursinstitutet. Statistik över utrikeshandeln med jordbruksprodukter och livsmedel, med undantag av sockerkemiska produkter och stärkelsederivat.

⁴⁾ Källa: Kantar TNS Oy/Naturresursinstitutet.

⁵⁾ Källa: Naturresursinstitutet/Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR: Spannmålsbalans per skördesäsong. I siffrorna ingår spannmålen vete, råg, korn och havre samt alla deras inhemska användningsändamål. Siffran för 2023 är en uppskattning.

- 6) Källa: Naturresursinstitutet, näringsbalansen. Siffran för 2023 är en förhandsuppgift.
- 7) Källa: Naturresursinstitutet, FADN/lönsamhetsbokföring. FWU är antalet heltidsarbetande medlemmar av en företagarfamilj beräknat utifrån företagarfamiljens arbetstimmar (0,78 personer per gård 2022). Företagarinkomsten från jordbruket beskriver den genomsnittliga inkomsten per företag och år. Siffran för 2023 är en prognos.
- 8) Källa: Naturresursinstitutet
- 9) Källa: Statistikcentralen, nationalräkenskaperna/Naturresursinstitutet. Uppgifterna för åren 2021—2022 är förhandsuppgifter. Uppgifter för 2023 saknas tills vidare.
- 10) Källa: Livsmedelsverket: Livsmedelsverket: Målet för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är att arealen ska vara 46 000 hektar 2027.
- 11) Källa: Naturresursinstitutets statistikdatabas, 2024
- 12) Källa: Livsmedelsverket/ekotillsyn (inbegriper också arealen under övergångsperioden).
- 13) Källa: Livsmedelsverket. Åkerareal i ekologisk produktion och i omställningsfasen till ekologisk produktion. Målet för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är att arealen i ekologisk produktion ska vara 577 200 hektar 2027.
- 14) Källa: Statistikcentralen. Siffran för 2023 är en uppskattning. Statistikföringsmetoden har ändrats, detta är sifferserien för den nya statistikföringen.

Miljömässig hållbarhet för Livsmedelssystemet

	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014—2022 i genomsnitt	2023—2025 mål
Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha ¹⁾	53,8	46,3	48,9	<46,0
Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha ¹⁾	7,6	4,0	4,6	<5,0
Utsläpp av växthusgaser från jordbrukssektorn, miljoner ton CO ₂ /ekv ²⁾	6,3	6,2	6,3	<6,2
Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket, miljoner ton CO ₂ /ekv ³⁾	8,3	8,4	8,0	<9,6
Utsläpp av ammoniak från jordbruket, kt/år ⁴⁾	35,4	34,7	31,4	<28,0

1) Källa: Naturresursinstitutet, Agrikaattori. Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten. Målet baserar sig på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

2) Källa: Statistikcentralen Växthusgaser 2022, officiella uppgifter. Till utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn räknas utsläpp av metan från husdjurens matsmältning och gödselhanteringen, utsläpp av dikväveoxid från gödselhantering och odlingsjord samt koldioxidutsläpp från kalkning.

3) Källa: Statistikcentralen Växthusgaser 2022, officiella uppgifter. Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket (markanvändning, förändringar i markanvändningen samt skogsbrukssektorn) är koldioxidutsläpp från odlingsmark och gräsbevuxna områden.

4) Källa: Inventeringsrapport till konventionen om långväga transport av luftföroreningar – Finland's Informative Inventory Report, IIR 2024, Part 5 Agriculture.

Livsmedlens och insatsvarornas kvalitet¹⁾

	2021	2022	2023	2024— 2025 mål
Rapporterade livsmedelsburna matförgiftningsepidemier (st.)				
— antal epidemier	36	60	44	under 45
— antal insjuknade (st.)	1 056	771	810	under 1 000
Andel husdjursgårdar som fått ersättningar för djurens välbefinnande (%)	61	62	64	ökar
Andel husdjursgårdar som uppfyller kraven med avseende på djurens välfärd, av gårdar som varit föremål för stickprov (%)	75	72	73	över 80
Förekomst av allvarliga djursjukdomar (fall) ²⁾				
— djur som hålls av människor (st.)	8	1	71	avtar
— vilda djur (st.)	66	24	36	avtar
Förekomst av antimikrobiell resistens hos svin och broiler (%) ³⁾	20	21	25	avtar
Andel objekt inom utsädessektorn som uppfyller kraven (%) ⁴⁾				
— objekt som kontrolleras regelbundet (%)	98	98	99	över 95
— bestämda utvalda kontrollobjekt (%)	90	94	95	över 85
Antal förekomster av karantänskadegörare (st.) ⁵⁾	289	233	219	avtar

¹⁾ Källa: Livsmedelsverket

²⁾ Djursjukdomar i kategori A och B enligt EU:s bestämmelser om djurhälsa samt övriga djursjukdomar som ska bekämpas, liksom sådana djursjukdomar i kategori C som inte förekommer i Finland officiellt.

³⁾ Procentuell andel E-coli-bakterier som var resistenta mot en eller flera i FINRES-Vet-programmet undersökta antibiotika, av undersökta indikator-E.coli-bakterier hos svin och broilar.

⁴⁾ Objekt som kontrolleras regelbundet samt bestämda utvalda kontrollobjekt.

⁵⁾ Karantänskadegörare är växtsjukdomar och skadedjur som man försöker förhindra från att spridas till Finland. Alla karantänskadegörare förtecknas i växtskyddslagstiftningen, kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/2072 (bilaga II och bilaga III).

En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ersätter icke-förnybara råvaror och energikällor och möjliggör välfärd av och för naturen:

— målen presenteras i motiveringen till kapitel 30.40.

Samhället stärks av ett diversifierat näringsliv, en blomstrande landsbygd och skärgård, multikalitet och samarbetsnätverk:

— företagsstrukturen i landsbygdsområdena utvecklas och blir mer diversifierad och företagets konkurrenskraft förbättras

— företagen har tillgång till kompetent arbetskraft, finansiering och samarbetsnätverk

— god service och en infrastruktur som möjliggör verksamhet och övergripande säkerhet skapar förutsättningar för välfärd, boende och näringsverksamhet på landsbygden och i skärgården samt stärker den regionala jämlikheten

— en lokalt ledd, samhällsorienterad utveckling stärks och samarbetet mellan regionala och lokala aktörer utökas

— regionerna utvecklas i partnerskap med aktörer på landsbygden, i skärgården och i städerna
 — konsekvenser för landsbygden och skärgården identifieras och görs synliga när beslut bereds.

Nyckeltal för utvecklingen av landsbygden¹⁾

	2018	2019	2020	2021	2022
Andelen företag med verksamhetsställe på landsbygden av samtliga verksamhetsställen, % ²⁾	35,7	35,0	35,0	34,6	-
Sysselsättningsgrad sammanlagt, % ³⁾	68,4	68,3	65,8	68,4	-
— glesbygden	63,9	64,4	63,3	66,3	-
— kärnlandsbygden	67,6	67,4	66,4	68,8	-
— den stadsnära landsbygden	72,3	72,3	70,2	72,6	-
— städerna	68,3	68,2	65,3	68,0	-
Andel av befolkningen som bor stadigvarande i landsbygdsområden eller är sommargäster, %	36,5	36,2	35,7	35,2	34,9
Andel av befolkningen som bor i landsbygdsområden, %	28,7	28,4	28,2	28,0	27,7
Andel övernattningar i landsbygdsområden av alla övernattningar, %	32,5	31,9	40,5	39,2	33,7

¹⁾ Källa: Statistikcentralen, landsbygdsindikatorer. Siffrorna i tabellen gäller Finland utom Åland.

²⁾ Uppgifterna för 2022 är ännu inte tillgängliga.

³⁾ Sysselsättningsgraden för hela befolkningen räknas som procentandel sysselsatta i åldern 15–64-år av befolkningen i samma ålder. Uppgifterna om 2022 är ännu inte tillgängliga.

Genomförande av landsbygdsprogrammet 2014—2023¹⁾

	2007—2013 utfall	2014—2023 ²⁾ utfall	2014—2025 mål
Investeringar inom jordbruket som beviljats stöd, st.	1 771	7 042	9 000
Nya jordbrukare som fått startstöd, st.	2 942	2 103	2 700
Företag som fått stöd, st.	10 599	6 657	7 850
Nya arbetstillfällen	7 948	11 400	7 000
Deltagare i utbildningar, pers.	39 456	60 000	44 700

¹⁾ Källa: Livsmedelsverket. Genomförandet av landsbygdsprogrammet för perioden 2014—2020 inleddes fullt ut 2016.

²⁾ Tiden för genomförande av projekten går ut 2025.

Fonder utanför statsbudgeten

Gårdsbrukets utvecklingsfond

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får enligt lag (657/1966) användas bland annat för att förbättra gårdsbrukets struktur, främja landsbygdsnäringsarna, förbättra levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna på landsbygden samt främja utvecklandet av dessa åtgärder, liksom för köp eller byte av jord- och vattenområden som behövs för ovan angivna ändamål. Fondens medel kan även användas för andra ändamål än de som nämns i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond, enligt vad som bestäms särskilt i lag.

Nyckeltal för gårdsbrukets utvecklingsfond 2023—2025 (miljoner euro)

	2023 bokslut	2024 uppskattning	2025 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Totala disponibla tillgångar ¹⁾	138,1	120,6	109,2
— egna inkomster ²⁾	5,6	5,3	4,0
— belopp som överförs från föregående år	131,1	114,2	105,0
— övriga inkomster	1,3	1,0	0,1
— överföring från budgeten	-	-	-
UTGIFTER			
Strukturstöd	12,7	2,8	10,0
Övriga utgifter	11,2	12,8	13,5
LÅN			
Statliga lån	11,8	10,5	8,0
Statsborgen	92,5	110,0	110,0
— varav likviditetslån	16,8	30,0	25,0

¹⁾ Kalkylmässiga skillnader beror på avrundningsdifferenser.

²⁾ Bland annat amorteringar och räntor. Inkluderar även köpeskillingsfordringar och försäljning av gårdar.

Interventionsfonden för jordbruket

För att stabilisera alltför stora störningar på marknaden för jordbruksprodukter ingår det marknads- och interventionsåtgärder i EU:s marknadssystem. Interventionsverksamheten består närmast av upplagring av produkter. Åtgärderna finansieras ur *interventionsfonden för jordbruket*, vars utgifter i huvudsak finansieras med medel ur Europeiska garantifonden för jordbruket. De utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för täcks av en budgetöverföring till fonden från moment 30.20.60.

40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 122 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för startbidrag till unga jordbrukare och investeringsbidrag till jordbruket på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för Ejflu om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter

3) till betalning av sådana investeringsstöd för biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning som helt och hållet finansieras nationellt

4) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst ett årsverke och till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2025 får det på basis av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 fattas beslut om beviljande av bidrag på det finländska fastlandet till ett belopp av 117 000 000 euro.

Om en del av den beviljningsfullmakt för 2024 som gäller Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2025.

Förklaring: Startbidragen till unga jordbrukare samt investeringsbidragen till jordbruket utgör en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Genom bidragen förbättras jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft, den ekonomiska risken förenad med etablering av jordbruk minskar och en fortsatt jordbruksproduktion tryggas. Investeringar stöds med de delfinansierade bidrag som beviljas under momentet, med räntestöd (moment 30.10.41) och med nationell statsborgen som beviljas genom gårdsbrukets utvecklingsfond.

Beloppet av 2025 års bidragsbeslut för genomförande av planen för den gemensamma jordbrukspolitiken beräknas uppgå till totalt 117 000 000 euro. Av detta belopp beräknas startbidragen uppgå till 10 000 000 euro och investeringsbidragen till 107 000 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Beräknad fördelning av anslagen för 2025 (euro)

Sammanlagt, varav	122 200 000
— EU:s andel	52 288 000
— statens andel	69 312 000
— investeringar som i sin helhet finansieras nationellt	600 000

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Utgifter på grund av användning av fullmakten för startbidrag och investeringsbidrag enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025 ¹⁾	53,1	12,2	4,6	-	69,9
Förbindelser 2025	61,0	46,8	9,2	-	117,0
Utgifter sammanlagt	114,1	59,0	13,8	-	186,9

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från 2024. Utgifter på grund av användning av fullmakten för landsbygdsprogrammet 2014—2020 (inkl. övergångsperioden 2021—2022 och Ejflus återhämtningsinstrument) betalas med anslag som överförs från tidigare år.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag	
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	2024 budgeterat	2025 budgetprop.
Start- och investeringsbidrag	227,040	300,960	528,000	111,800	121,600

Det anslag som under momentet anvisats för betalning av investeringar som gäller biogas, gödselhantering, återvinning av näringsämnen och koldioxidbindning utgör ett led i genomförandet av Skärgårdshavsprogrammet.

Av anslaget beräknas cirka 122 100 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 100 000 euro för konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ejflu:s återhämtningsinstrument (Next Generation EU), avslutande av finansieringen	-2 500
Ändring av finansieringstidpunkten enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken	9 800
Sammanlagt	7 300

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	122 200 000
2024 budget	114 900 000
2023 bokslut	135 500 000

41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), skoltlagen (253/1995), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) och landsbygdsnäringslagen (1295/1990).

Fullmakt

År 2025 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital på högst 250 000 000 euro.

Förklaring: För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är det årliga räntestödet i fråga om lån som beviljats 2013 och därefter högst tre procent och i fråga om lån som beviljats tidigare högst fyra procent av det återstående lånebeloppet. För lån som under åren 1996—2012 beviljats med stöd av den tidigare finansieringslagstiftningen är räntestödet högst fyra eller fem procent av det återstående lånebeloppet, beroende på när lånet beviljats. Det utestående kapitalet i fråga om räntestödslån uppgick vid utgången av 2023 till sammanlagt cirka 1,39 miljarder euro. Vid dimensioneringen av anslaget har det antagits att det genomsnittliga räntestödet för 2025 är 3,0 % av räntestödslånens kapital.

Utgifter för staten föranledda av förbindelser och avtal baserade på fullmakten (mn euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Räntestödslån som beviljats före 2025	38,5	32,7	28,7	23,7	73,7	197,3
Räntestödslån som beviljas 2025	1,5	6,0	6,0	6,0	24,0	43,5
Utgifter sammanlagt	40,0	38,7	34,7	29,7	97,7	240,8
2025 budget						40 000 000
2024 budget						40 000 000
2023 bokslut						33 318 530

42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 13 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974)
- 2) till betalning av avträdelsetöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Avträdelsetödet användes för att främja större enheter samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet var också att sänka lantbruksföretagarnas

medelålder. Nya beslut om avträdelsestöd kunde fattas till utgången av 2018, varefter det inte längre har varit möjligt att bevilja förtidspension från jordbruk i Europeiska unionen.

År 2025 betalas utgifter för de två helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsestöd för lantbruksföretagare (perioderna 2011—2014 och 2015—2018) och för systemet med avträdelsepension från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen.

Utfall av avträdelsestöden och avträdelsepensionerna 2025

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid		Pensioner som utbetalas i slutet av 2025, uppskattning	Genomsnittlig ersättning år 2025, uppskattning
	Gårdsbruksenheter	Avträdare		
Avträdelsepension			3 078	283
Avträdelsestöd 2011—2014	2 067	3 277	132	545
Avträdelsestöd 2015—2018	626	849	101	749
Sammanlagt	2 693	4 126	3 311	

Åren 2024 och 2025 beräknas användningen av anslaget fördela sig på följande sätt (mn euro)

	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Avträdelsepensioner	13,27	11,56
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2007—2010	0,02	0,00
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2011—2014	2,16	1,10
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2015—2018	2,01	1,44
Skötselkostnader ¹⁾	0,41	0,25
Sammanlagt	17,87	14,35

¹⁾ Grunderna för skötselkostnaderna gäller åren 2023—2024. Skötselkostnaderna för 2025 beräknas följa bestämmelserna för 2023—2024.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-1 900
Sammanlagt	-1 900
2025 budget	13 200 000
2024 budget	15 100 000
2023 bokslut	21 800 000

43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 74 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för ersättningar för djurens välbefinnande på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna för djurens välbefinnande är en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Syftet med ersättningarna för djurens välbefinnande är att djurens välfärd ska förbättras. Avsikten är att främja en mer artanpassad skötsel av produktionsdjuren och att öka jordbrukarnas medvetenhet om de faktorer som inverkar på djurens välbefinnande. En förbindelse om djurens välfärd kan ingå i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och fjäderfå. I förbindelser om djurens välfärd förbinder sig jordbrukaren att iaktta villkoren för åtgärden i fråga om de djurarter som jordbrukaren valt. En förbindelse gäller 1 år, men den kan förlängas årligen. År 2023 betalades ersättning för djurens välbefinnande för 91 procent av husdjuren, räknat i husdjursenheter; målet är att ersättning ska betalas till 93 procent av enheterna.

År 2025 behövs det ett anslag på uppskattningsvis 74 000 000 euro totalt, varav EU-medfinansieringen uppgår till 31 820 000 euro och den nationella medfinansieringen till 42 180 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	2023 har betalats	2024 budgeterat	2025 budgetprop.
Ersättningar för djurens välbefinnande	159,100	210,900	370,000	19,312	74,000	74,000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	74 000 000
2024 budget	74 000 000
2023 bokslut	74 000 000

50. Statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 076 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster och vissa andra utvecklingsåtgärder (945/2023) användas till betalning av statsunderstöd som beviljas för rådgivning och vissa andra utvecklingsåtgärder, till sammanslutningar som bedriver riksomfattande jordbruksutveckling.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsunderstödet garanteras geografiskt och innehållsmässigt täckande, yrkeskunnig rådgivning och övrig utvecklingsverksamhet till skäligt pris. Detta bidrar till förutsättningarna att bedriva jordbruksproduktion i hela Finland. Hur väl de organisationer som får statsunderstöd uppnår sina mål mäts bl.a. enligt i hur stor omfattning och hur brett de bedriver rådgivning, avel, kunskapsutbyte och informationsverksamhet. Cirka hälften av jordbruksföretagen och trädgårdsföretagen använder de tjänster som dessa organisationer som får statsunderstöd tillhandahåller.

Preliminärt bestäms grunder för beviljande av statsunderstödet under följande allmänna strategiska mål:

1. Livsmedelssystemet är hållbart i övergripande mening, och dess försörjningsberedskap, konkurrenskraft och resiliens förbättras.
2. En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ersätter icke-förnybara råvaror och energikällor samt främjar välbefinnande från och för naturen.
3. Samhället stärks av ett diversifierat näringsliv, en blomstrande landsbygd och skärgård, multi-lokalitet och samarbetsnätverk.

Den statsrådsförordning som ligger till grund för beviljandet av statsunderstöd bygger på gruppantagsförordningen för jordbruks- och skogsbrukssektorn och för landsbygdsområden, (EU) 2022/2472. Understöd som beviljas för rådgivningstjänster, verksamhet som hänför sig till husdjursavel samt verksamhet som gäller kunskapsutbyte och information utgör allmänt understöd.

Eventuellt understöd för utvecklingsverksamhet inom jordbrukssektorn utgör specialunderstöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ProAgria, rådgivningstjänster till stöd för inhemsk matproduktion, bortfall av tillägg av engångsnatur	-800
Suomen Hevostietokeskus ry, bortfall av tillägg av engångsnatur	-70
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-280
Sammanlagt	-1 150

2025 budget	4 076 000
2024 budget	5 226 000
2023 bokslut	5 616 000

51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 223 000 euro.

Anslaget får användas för följande bidrag till Renbeteslagsföreningen i enlighet med renskötselagen (848/1990):

1) statsunderstöd för uppförande och underhåll av skyddsgården mot ren vid riksgränserna samt för ombyggnad och underhåll av sådana arbetsplatsbostäder som är nödvändiga med tanke på arbetet med skyddsgårderna

2) stöd för rådgivnings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja renskötseln.

Anslaget får dessutom användas till konsumtionsutgifter som föranleds av genomförandet av avtalet mellan Finland och Norge om rengården (FördrS 92 och 93/2016).

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: De statliga skyldigheterna i anslutning till skyddsgården mot ren vid riksgränserna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna och innefattar åtgärder för att uppföra och underhålla rengården vid Finlands gräns mot Norge respektive Ryssland. Behörig myndighet i fråga om de konsumtionsutgifter som uppkommer av förvaltningen av rengården vid riksgränserna är NTM-centralen i Lappland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Uppförande och underhåll av skyddsgården mot ren vid riksgränserna i enlighet med rengärdesavtalen	1 267 000
Stödjande av rådgivningsarbete och försöksverksamhet inom renskötseln	856 000
Konsumtionsutgifter för förvaltning av skyddsgården mot ren	100 000
Sammanlagt	2 223 000

Av anslaget beräknas cirka 2 123 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 100 000 euro för konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsumtionsutgifter för förvaltning av skyddsgården mot ren	100
Uppförande av skyddsgården mot ren vid riksgränserna (finansiering 2024)	-446
Sammanlagt	-346

2025 budget	2 223 000
2024 budget	2 569 000
2023 bokslut	2 143 000

54. Främjande av hästhushållning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 692 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd enligt lagen om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport (331/2023).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Statsunderstöden betalas med stöd av lagen om understöd för främjande av hästuppfödning och hästsport (331/2023).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-8 500
Sammanlagt	-8 500

2025 budget	30 692 000
2024 budget	39 192 000
2023 bokslut	39 192 000

55. Statsunderstöd för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 805 000 euro.

Anslaget får användas till stödjande av 4H-verksamheten.

Förklaring: 4H-verksamheten bidrar till landsbygdens livskraft och attraktionskraft genom att erbjuda mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätta unga och erbjuda dem möjligheter att prova på företagande, bland annat genom att grunda egna företag. Dessutom främjar 4H-verksamheten växelverkan mellan landsbygds- och stadsområden.

Tyngdpunkter för 4H-verksamheten ligger på att främja företagsamhet och företagande (bl.a. verksamhetsmodellen ”Tre steg till arbetslivet”), matfostran samt skogs- och naturfostran. Löne- och företagarinkomsterna baserade på 4H-verksamheten har under de senaste åren uppgått till ca 7,5 miljoner euro och antalet 4H-företag har legat ovanför 3 000.

Inom 4H-organisationerna finns det sammanlagt över 200 föreningar som får statsunderstöd. Deras verksamhet omspannar en stor del av kommunerna i Finland. Föreningarna har över 43 000 medlemmar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stödjande av 4H-verksamheten, bortfall av tillägg av engångsnatur	-650
Stöd till 4H-verksamhet	500
Sammanlagt	-150
2025 budget	3 805 000
2024 budget	3 955 000
2023 bokslut	4 155 000

63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för genomförande av rikstäckande forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller landsbygden och skärgården, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)
- 2) till verksamhet som bedrivs av landsbygdspolitiska rådet enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden och skärgården (1413/2011)
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sex årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter
- 4) för riksomfattande utveckling av byaverksamheten
- 5) till verksamhet som bedrivs av den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981)
- 6) till betalning av statsunderstöd för dagligvarubutikstjänster i landsbygdsområden enligt statsrådets förordning 357/2019 om stöd för dagligvarubutikstjänster i form av mångservicecenter i landsbygdsområden.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nationella forsknings- och utvecklingsprojekt	750 000
Statsunderstöd för byaverksamhet	1 100 000
Landsbygdspolitiska rådet	75 000
Skärgårdsdelegationen	75 000
Stöd för dagligvarubutikstjänster (Stöd till bybutiker)	1 000 000
Sammanlagt	3 000 000

Av anslaget beräknas cirka 2 550 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 450 000 euro för konsumtionsutgifter.

Av anslaget används uppskattningsvis 750 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöd för byaverksamhet, bortfall av tillägg av engångsnatur	-200
Stöd för dagligvarubutikstjänster (Stöd till bybutiker), bortfall av tillägg av engångsnatur	-250
Sammanlagt	-450

2025 budget	3 000 000
2024 budget	3 450 000
2023 bokslut	4 300 000

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 188 349 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för sådana projekt på det finländska fastlandet genom vilka Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 genomförs samt för det tekniska biståndet i anslutning till projekten, såväl som till betalning av förskott i motiverade fall

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för Ejflu om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter

3) till betalning av konsumtionsutgifter som hänför sig till 1 och 2 punkten.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2025 får det på basis av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 beviljas medel till ett belopp av 149 762 000 euro för projekt på det finländska fastlandet.

Om en del av bevillningsfullmakten för tekniskt bistånd avseende övergångsperioden 2021—2022 inom programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland eller en del av bevillningsfullmakten 2024 avseende Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får den oanvända delen användas i beslut om beviljande medel som fattas 2024.

Förklaring: De åtgärder på det finländska fastlandet som finansieras med medel under momentet och som hänför sig till utveckling av företagsverksamheten, servicen, byarna och samarbetet på landsbygden, till utbildning och informationsförmedling på landsbygden samt till lokal

utveckling genom Leaderverksamhet ingår i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027. Finansieringen genomförs i form av företagsstöd samt i form av lokala, regionala, interregionala, riksomfattande och internationella projekt. Anslaget för tekniskt bistånd för genomförande av planen för den gemensamma jordbrukspolitiken finns under detta moment.

Beloppet av medel som beviljas för projekt som genomför den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken uppskattas uppgå till totalt 127 000 000 euro, varav 36 000 000 euro anvisas till åtgärder som hänför sig till lokal utveckling och 113 762 000 euro till åtgärder som hänför sig till regional utveckling.

EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Beräknad fördelning av anslagen för 2025 (euro)

Sammanlagt, varav	188 349 000
— EU:s andel	84 625 000
— statens andel	103 724 000

Utgifter på grund av användning av fullmakter för lokala och regionala åtgärder enligt Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2025	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser i Finlands strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken						
— Förb. som ingås före 2025 ¹⁾	102,471	20,000	-	-	-	122,471
— Förb. som ingås 2025	85,878	48,684	15,200	-	-	149,762
Sammanlagt	188,349	68,684	15,200	-	-	272,233

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från 2024. Utgifter på grund av användning av fullmakten för landsbygdsprogrammet 2014—2020 (inkl. övergångsperioden 2021—2022 och Ejflus återhämtningsinstrument) betalas med anslag som överförs från tidigare år.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	2023 har betalats	2024 budgeterat	2025 budgetprop.
Planen för den gemensamma jordbrukspolitiken sammanlagt	373,234	442,752	867,986 ¹⁾	15,867	188,349	188,349
— varav tekniskt bistånd	43,920	58,220	102,140	-	17,600	17,600

¹⁾ Inkluderar kommunernas andel 52 miljoner euro.

Av anslaget beräknas cirka 168 149 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 20 200 000 euro för konsumtionsutgifter.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	188 349 000
2024 II tilläggsb.	13 500 000
2024 budget	188 349 000
2023 bokslut	139 016 000

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

Förklaring: Förklaringsdelen till kapitel 30.20 ingår i förklaringsdelen under kapitel 30.10.

01. Livsmedelsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 78 862 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till ett belopp av högst 500 000 euro för omkostnaderna för livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå
- 2) till ett belopp av högst 800 000 euro för en sänkning av priserna på avgiftsbelagda djurundersökningar som syftar till att upptäcka och följa farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska bekämpas
- 3) för utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 om inrättande av ett program för den inre marknaden
- 4) till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av utgifter för nämnder och andra motsvarande organ som finns i anslutning till Livsmedelsverket

6) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 30 000 euro reserverats för ersättningar för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002).

Av anslaget har 50 000 euro reserverats till betalning av ersättningar till kommunerna i landskapet Åland enligt lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022).

I nettobudgeteringen beaktas den finansiering som på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 årligen beviljats för undersökningar avseende växtskadegörare.

Utgifter som har samband med växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn enligt programmet för den inre marknaden och som betalas med stöd som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Livsmedelsverket har till uppgift att främja, övervaka och undersöka djurens hälsa och välfärd samt växtskyddet, liksom säkerheten hos och kvaliteten på livsmedlen och insatsvarorna inom jord- och skogsbruket. Verket ska genom myndighetsåtgärder främja exporten av livsmedel och insatsvaror inom jordbruket. Verket svarar för sådana åtgärder som följer Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen finansierar och nationella åtgärder som kompletterar dessa (uppgift som utbetalningsmyndighet). Livsmedelsverket svarar för utvecklingen och förvaltningen av informationssystemen inom sitt verksamhetsområde samt för styrningen av myndigheterna på regional och lokal nivå. Livsmedelsverket har också till uppgift att sköta andra sådana uppgifter som föreskrivs för ämbetsverket i lag och uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet förordnat ämbetsverket att sköta och som hör till dess ansvarsområde.

Livsmedelsverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln och den gemensamma förklaringsdelen till kapitlen 30.10 och 30.20.

Jord- och skogsbruksministeriet ställer för Livsmedelsverket för 2025 upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Funktionell effektivitet			
Lönsamhetsindex (2019=100)	101,9	102,0	102,5
Produktivitetsindex (2019=100)	106,0	102,0	102,5

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelsverkets huvudfunktioner¹⁾

	2023 utfall			2024 uppskattning			2025 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Jordbruk	21 746	1 344	159	20 340	688	150	20 952	690	154
Utveckling av lands- bygden	10 026	3 261	82	10 579	5 193	76	16 929	11 543	95
Skogsbruk	584	51	7	521	9	6	521	9	6
Fiskerinäringen samt vilt- och ren- hushållningen	748	39	9	782	250	9	782	250	9
Livsmedelssäkerhet, varav	38 255	16 292	366	37 287	15 292	373	37 999	16 292	370
— tillsyn	27 537	15 389	254	27 443	14 903	254	27 155	15 903	254
— laboratorietjänster och riskbedömning	10 718	903	112	9 844	389	119	10 844	389	116
Djurens hälsa och väl- färd, varav	28 426	7 374	237	26 890	3 845	240	27 890	5 845	236
— tillsyn	14 205	6 331	103	13 890	2 714	100	13 890	4 714	99
— laboratorietjänster och riskbedömning	14 221	1 043	134	13 000	1 131	140	14 000	1 131	137
Växtproduktion och växtskydd, varav	11 640	4 020	119	10 800	3 798	121	11 673	4 327	119
— tillsyn	7 598	2 689	74	7 275	2 584	76	7 675	3 113	75
— laboratorietjänster och riskbedömning	4 042	1 331	45	3 525	1 214	45	3 998	1 214	44
Forskningsverksamhet FEAD, bistånd till dem som har det sämst ställt	1 944	830	19	1 227	626	9	1 623	1 376	7
Externa IT-tjänster	13	1	-	-	-	-	-	-	-
Livsmedelsmarknads- ombudsmannens byrå	3 181	3 258	31	2 666	2 352	35	2 666	2 352	34
Sammanlagt	117 115	36 472	1 035	111 683	32 057	1 025	121 548	42 686	1 037

¹⁾ Kostnaderna och intäkterna inbegriper inte genomfaktureringen av externa IT-experttjänster.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	124 933	111 683	121 548
Bruttoinkomster	36 192	32 057	42 686
Nettoutgifter	88 741	79 626	78 862
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	13 995		
— överförs till följande år	9 144 ¹⁾		

¹⁾ Av den post som överförs till 2024 har sammanlagt 5,8 miljoner euro bundits till bl.a. produktivetsprojekt och verksamheten vid livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå.

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 42 686 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 1 700 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 27 125 000 euro samt de övriga inkomsterna 13 861 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	23 096	19 866	23 225
— övriga intäkter	91	-	-
Intäkter sammanlagt	23 187	19 866	23 225
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	16 246	15 075	16 000
— andel av samkostnader	8 647	4 791	7 005
Kostnader sammanlagt	24 893	19 866	23 225
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 706	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	93	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 197	3 730	3 900
— övriga intäkter	30	-	-
Intäkter sammanlagt	3 227	3 730	3 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 669	3 198	3 200
— andel av samkostnader	2 389	1 532	1 500
Kostnader sammanlagt	6 058	4 730	4 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 831	-1 000	-800
Kostnadsmotsvarighet, %	53	79	83
Prisstöd	800	800	800
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	67	96	100

För att livsmedelsmarknaden ska fungera bättre och praxis som strider mot god affärssed ska kunna förhindras finns livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå i anslutning till Livsmedelsverket. Bestämmelser om byrån finns i livsmedelsmarknadslagen (1121/2018). Ombudsmannen är självständig och oberoende i sin verksamhet.

Livsmedelsverket är den instans som förmedlar materiellt stöd i form av basförnödenheter finansierade av medel ur Europeiska socialfonden+ (ESF+) till dem som har det sämst ställt, med ar-

bets- och näringsministeriet som förvaltningsmyndighet. Behovet av anslag för löner som behövs för verkställigheten (uppskattningsvis 4 årsverken) täcks dels med tekniskt bistånd på 115 000 euro, som beviljas av arbets- och näringsministeriet, dels med anslaget för omkostnader (uppskattningsvis 170 000 euro). För det faktiska materiella stödet och förvaltningskostnaderna i samband med utdelningen till stödtagarna används Europeiska socialfondens programfinansiering till ett belopp av uppskattningsvis 7 900 000 euro. Detta har inte beaktats i Livsmedelsverkets bruttointkomster eller bruttoutgifter.

I syfte att upptäcka djursjukdomar som ska bekämpas och nya, farliga djursjukdomar samt i syfte att övervaka förekomsten av endemiska djursjukdomar behövs det prover från sjuka djur. För att det vid undersökningarna av djursjukdomar ska vara möjligt att få en med tanke på övervakningen tillräcklig mängd prover förutsätts det att djurens ägare eller veterinärerna på eget initiativ sänder in prover. Om kostnaderna för undersökningen tas ut till fullt belopp av den som sänder in proverna minskar antalet prover avsevärt, och därför är det motiverat med ett prisstöd. Prisstödet uppgår till högst 800 000 euro.

Utgifter som hänför sig till växt-, djur-, livsmedels- och fodersektorn och som betalas med stöd från programmet för den inre marknaden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

Nettobudgeteringen av den finansiering som årligen på basis av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 beviljas för undersökningar avseende växtskadegörare har beaktats under momentet.

Vid dimensioneringen av anslaget har 7 200 000 euro beaktats i både utgifterna och inkomsterna som beloppet för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (n+2) och för tekniskt bistånd avseende övergångsperioden 2021—2022. Vid dimensioneringen av anslaget har likaså som inkomster och utgifter beaktats Livsmedelsverkets tekniska bistånd inom ramen för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027, vilket 2025 är ett belopp på 7 900 000 euro, inklusive landsbygdsnätverksenhets andel på 2 000 000 euro. Livsmedelsverkets tekniska bistånd inom ramen för planen för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 får användas för personalkostnader och för köpta tjänster (kostnader för informationssystem, utbildning, kommunikation och nätverk).

Av anslaget har 50 000 euro reserverats för ersättningar som betalas till kommunerna i landskapet Åland för skötseln av uppgifter som avses i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). Ersättningen fastställs på basis av antalet stödansökningar och bestämmelser om ersättningsbeloppet utfärdas genom förordning av statsrådet. Av anslaget har dessutom 30 000 euro reserverats för ersättningar för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre i enlighet med lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002). Det beräknas att ungefär 7 000 euro av anslaget under momentet används för internationella medlemsavgifter.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 78 802 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 60 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 2 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen (finansiering 2024)	-1 200
Automatiserat beslutsfattande inom den offentliga förvaltningen (finansiering 2025)	1 150
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	597
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-143
Projektet för förnyandet av teknologimiljöerna (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-243
Resurser för nya EU-uppgifter och andra nya uppgifter (överföring från moment 30.01.01)	1 500
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 009
SALLI - projektet för utveckling av elektroniska tjänster inom livsmedelskedjan (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	524
Stärkande av verksamheten (finansiering 2024)	-5 000
Stärkande av verksamheten (finansiering 2025)	4 100
Uppgradering av Livsmedelsverkets system för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (SAMPO) (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 000
Uppgradering av Livsmedelsverkets system för betalning, rapportering och uppföljning av fordringar (SAMPO) (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	500
Lönejusteringar	200
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-740
Sammanlagt	-764
2025 budget	78 862 000
2024 budget	79 626 000
2023 bokslut	83 890 000

20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 868 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av ersättningar som ska betalas med stöd av veterinärvårdslagen (765/2009)
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av bekämpning av djursjukdomar med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), av främjande av djurvälstånd och djurskydd med stöd av lagen om djurvälstånd (693/2023) och av ersättningar, utbildningar och utredningar i anslutning till dessa samt till betalning av andra utgifter som är nödvändiga för genomförande av veterinärvården
- 3) till betalning av ersättningar enligt växtskyddslagen (1110/2019)
- 4) till betalning av utgifter som är nödvändiga för bekämpning av växtskadegörare
- 5) till utgifter och ersättningar som anknyter till ovannämnda utgifter och som hänför sig till tidigare år samt till överföringsutgifter.

I fråga om de ersättningar som med stöd av veterinärvårdslagen betalas till kommunerna budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen. I fråga om övriga överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen betalas ersättning för uppgifter som veterinärer sköter med stöd av lagen om djursjukdomar (76/2021), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), lagen om djurvälstånd (693/2023), lagen om transport av djur (1429/2006), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014), lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021) och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

Avgifter som betalas för sådana avgiftsbelagda prestationer som kommunalveterinärer utför med stöd lagen om djursjukdomar, lagen om animaliska biprodukter, lagen om djurvälstånd och lagen om identifiering och registrering av djur intäktsförs under moment 12.30.99.

Med stöd av växtskyddslagen (1110/2019) kan en aktör få ersättning för kostnaderna för utrotning av växtskadegörare, om de skador som orsakats växtproduktionen är exceptionellt stora och ersättningen behövs för att aktören ska kunna fortsätta med sin näring. Ersättning för kostnaderna för utrotning av skadegörare kan betalas också i fråga om växande träd i skog. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för kartläggnings- och bekämpningsåtgärder som är nödvändiga för bekämpning av skadegörare.

Av anslaget är statens andel 5 818 000 euro och EU:s andel 50 000 euro. Europeiska unionens medfinansiering för bekämpning av djursjukdomar och växtskadegörare intäktsförs under moment 12.30.04.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättningar som betalas med stöd av veterinärvårdslagen	4 400 000
Utgifter för djurskydd och bekämpning av djursjukdomar	1 368 000
Bekämpning av växtskadegörare	100 000
Sammanlagt	5 868 000

Av anslaget beräknas cirka 4 450 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 1 418 000 euro för konsumtionsutgifter.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	5 868 000
2024 I tilläggsb.	45 200 000
2024 budget	5 868 000
2023 bokslut	18 560 132

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 350 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nationellt stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) (nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, annat stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen)

2) till betalning av stöd som beviljats 2024 och tidigare år

3) till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till med stöd av ett beslut som har vunnit laga kraft men för vilka anslaget inte längre är disponibelt.

Av anslaget har 4 000 000 euro reserverats för behovet av ändringar i stöden och stödnivåerna i anslutning till verkställandet av stöden, till följd av att efterfrågan på stöd är större än väntat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen och i fråga om punkt 3 enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen betalas med stöd av EU:s lagstiftning och inom de ramar som den ställer. Det nationella stödet har samordnats med de stödssystem som helt eller delvis finansieras av EU (EU:s inkomststöd, kompensationsersättningar, miljöersättningar och ersättningar för djurens välbefinnande). Stödet bidrar till att trygga verksamhetsförutsättningarna och lönsamheten för jordbruk och trädgårdsodling och till att bevara landsbygdens livskraft. Stödsystemen omfattar nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd och vissa andra nationella stöd.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för svin- och fjäderfähus hållning samt trädgårdsodling i stödområdena A och B på grundval av ett stödprogram godkänt av kommissionen. Nordligt stöd betalas i mellersta och norra Finland (stödområde C) för husdjursskötsel, trädgårdsodling, växtodling och vissa andra objekt på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd. Av anslaget betalas dessutom vissa andra nationella stöd.

Anslaget under momentet får även användas till betalning av sådana nationella stöd och ersättningar som stödmottagaren är berättigad till men för vilka anslaget inte längre är disponibelt, till exempel med stöd av ett lagkraftvunnet beslut i samband med en besvärprocess.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2023—2025 (mn euro)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	354,8	348,0	346,0
Nationellt stöd till södra Finland	17,0	16,7	16,5
Nordligt stöd	328,6	321,8	322,2
Övriga nationella stöd	9,2	9,5	7,3
2025 budget			350 000 000
2024 budget			350 000 000
2023 bokslut			350 000 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 524 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av direktstöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2115
- 2) till betalning av utgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 för stöd för privat lagring, vissa andra åtgärder som styr marknaden för jordbruksprodukter och

åtgärder som direkt hänför sig till produkterna och andra åtgärder som möjliggörs av förordningen

3) till betalning av EU-krisstöd som baserar sig på andra författningar än de som nämns i 1 och 2 punkten

4) till betalning av stöd som beviljats 2024 och tidigare år

5) till betalning av Finlands åtaganden som föranleds av utbetalning av stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om EU-inkomststöd och enligt principen om betalningsbeslut i fråga om EU-marknadsstöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat de EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som helt finansieras med EU-medel och som betalas enligt den gemensamma jordbrukspolitiken. Med anslaget under momentet är det också möjligt att betala EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som beviljats 2024 och tidigare år.

EU:s direktstöd bidrar till att trygga en lönsam jordbruksproduktion och uppnåendet av andra mål för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Systemet med villkorlighet för direktstöd omfattar grundläggande krav som gäller miljön, klimatet och folkhälsan samt djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Miljösystemets andel av EU:s inkomststöd är minst 16,5 %. Omfördelningsinkomststödet, vars andel av direktstöden är 5,0 %, främjar en mer balanserad fördelning av direktstöden till små och medelstora gårdar.

Andelen inkomststöd till unga jordbrukare utgör 2,5 % och andelen produktionskopplade inkomststöd 19,4 % av maximibeloppet av EU:s direktstöd.

Det EU-stöd för privat lagring som betalas av medlen under momentet beräknas ligga på samma nivå som 2024.

Under momentet är det möjligt att betala även sådana av Finlands åtaganden som föranleds av att stöd som betalats ut efter EU:s betalningsdatum (artikel 5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127) betalas ut helt och hållet nationellt.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2025 enligt användningsändamål (euro)

EU-inkomststöd ¹⁾ , varav	523 000 000
— Grundläggande inkomststöd	296 000 000
— Omfördelningsinkomststöd	26 200 000
— Stöd för miljösystem	86 000 000
— Inkomststöd till unga jordbrukare	13 100 000
— Kopplat inkomststöd	101 700 000

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2025 enligt användningsändamål (euro)

EU:s marknadsstöd (EU-stöd för privat lagring)	1 200 000
Sammanlagt	524 200 000

¹⁾ Antalet stödberättigande djur och arealerna påverkar hur anslaget fördelar sig på de olika stödformerna i EU:s inkomststöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	1 800
Sammanlagt	1 800

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	524 200 000
2024 budget	522 400 000
2023 bokslut	424 371 619

43. *Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 275 716 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

Om en del av den fullmakt för 2024 som gäller Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 är oanvänd, får förbindelser och avtal om miljöersättningar samt förbindelser om ekologisk produktion ingås beträffande den oanvända delen 2025.

Förklaring: Miljöersättningarna, ersättningarna för ekologisk produktion, ersättningarna för rådgivning och ersättningarna för icke-produktiva investeringar är en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet.

Miljöersättningarna delas in i miljöförbindelser och miljöavtal. En förbindelse gäller fem år. De åtgärder som hänför sig till miljöersättningarna har samordnats med direktstöden för miljösystem.

men, för att åtgärderna i systemen ska vara olika på det sätt som krävs. Allokeringen är skiftes-specifik, inte regional. En förbindelse om ekologisk produktion kan omfatta en gårdsbrukenshets växtproduktion och husdjursproduktion. En förbindelse gäller fem år. Åtgärden bidrar till genomförandet av programmet för ekologisk produktion och strategin Från jord till bord. Vid en åtgärd som hänför sig till rådgivning beviljas ersättning för den utförda rådgivningstjänsten till de rådgivare som godkänts. Som icke-produktiva investeringar stöds anläggning av våtmarker. Ett villkor för en icke-produktiv investering är att det efter investeringen ingås ett miljöavtal i enlighet med miljöersättningen, för att säkerställa att objektet sköts. Totalt 77 % av jordbrukarna har förbundit sig till systemet baserat på Finland strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitikerna och förbindelserna omfattar totalt 90 % av den disponibla jordbruksarealen.

År 2025 behövs det ett anslag på uppskattningsvis 275 716 000 euro totalt, varav EU-medfinansieringen uppgår till 123 331 000 euro och den nationella medfinansieringen till 152 385 000 euro. EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitikerna är 43 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	2023 har betalats	2024 budgeterat	2025 prop. ¹⁾
Miljöersättningar	428,855	568,483	997,338	102,523	199,468	188,630
Ekologisk produktion	163,662	216,948	380,610	37,747	76,122	76,122
Rådgivning	17,136	22,716	39,852	15,976	7,970	7,964
Icke-produktiva investeringar	6,450	8,550	15,000	-	3,000	3,000
Sammanlagt	616,103	816,697	1 432,800	156,246	286,560	275,716

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitikerna täcks med anslag som överförs från tidigare år

År 2025 får nya miljöförbindelser och miljöavtal som hänför sig till planen för den gemensamma jordbrukspolitikerna samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås med den fullmakt som överförs från 2024.

Utgifter på grundval av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitikerna, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2025 ¹⁾	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser och avtal som ingåtts före 2025	270,852	270,852	270,852	-	-	812,556
— miljöersättningar	198,730	198,730	198,730	-	-	596,190
— ekologisk produktion	72,122	72,122	72,122	-	-	216,366

Utgifter på grundval av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion enligt planen för den gemensamma jordbrukspolitiken, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2025 ¹⁾	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser och avtal som ingås 2025	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000
— miljöersättningar	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	5,000
— ekologisk produktion	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	20,000
Utgifter sammanlagt	275,852	275,852	275,852	5,000	5,000	837,556

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från tidigare år.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av sparåtgärd enligt regeringsprogrammet (regeringsprogr. 2023)	-11 100
Sammanlagt	-11 100

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	275 716 000
2024 II tilläggsb.	49 000 000
2024 budget	286 816 000
2023 bokslut	286 560 000

44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 479 815 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för kompensationsersättningar på det finländska fastlandet, i enlighet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027, samt till betalning av kompensationsersättningar som ingår i planen och som helt och hållet finansieras nationellt

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som hänför sig till EU:s tidigare programperioder och till Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 55 (kontroll av överensstämmelse) och 56 (särskilda bestämmelser för EGFJ om indrivning vid bristande efterlevnad) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 och enligt tidigare programperioders motsvarande gemensamma eller fondspecifika rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kompensationsersättningarna är en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 på det finländska fastlandet. Syftet med kompensationsersättningarna är att trygga fortsatt jordbruksproduktion trots de ogynnsamma klimatförhållanden som följer av de nordliga breddgraderna och att genom att betala ersättning till jordbrukare

som arbetar under sådana förhållanden förhindra att jordbruksmark överges och inte används för odling. Kompensationsersättningar kan betalas till gårdar som är belägna i ogynnsamma områden inom EU. Hela Finland betraktas som ett ogynnsamt område. Kompensationsersättningarna är ettåriga.

EU-medfinansieringen i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken är 43 %. Av anslaget betalas dessutom de kompensationsersättningar som helt och hållet finansieras av staten.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för systemet med kompensationsersättning 2025 (euro)

Sammanlagt, varav	479 815 000
— EU:s andel	76 130 000
— statens andel	83 917 000
— kompensationsersättning som i sin helhet finansieras nationellt	319 768 000

De ekonomiska ramarna under finansieringsperioden 2023—2027 och den beräknade användningen av anslaget (mn euro)

Åtgärd	Ekonomiska ramar 2023—2027				Anslag		
	EU	Staten	helt nationell finansiering	Offentlig finansiering sammanlagt	2023 har betalats	2024 budgeterat	2025 prop. ¹⁾
Kompensationsersättningar	381,406	505,584	1 596,154	2 483,144	466,582	496,815	479,815

¹⁾ En del av utgifterna baserade på planen för den gemensamma jordbrukspolitiken täcks med anslag som överförs från tidigare år

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av sparåtgärd enligt regeringsprogrammet (regeringsprogr. 2023)	-17 000
Sammanlagt	-17 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	479 815 000
2024 II tilläggsb.	74 000 000
2024 budget	496 815 000
2023 bokslut	495 884 000

46. Av EU finansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 005 000 euro.

Anslaget får användas

1) för information om och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014

2) för utgifter för genomförandet av åtgärder inom biodlingssektorn i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115

3) till betalning av utgifter för verksamhetsprogrammen för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115

4) för utgifter inom systemet med utdelning i skolan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 och för kompletterande åtgärder, utvärderingsåtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Mervärdsskatteutgifterna för kompletterande åtgärder, utvärderingsåtgärder och informationsåtgärder samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan har budgeterats under moment 30.01.29.

Förklaring: Under momentet finansieras utgifter för EU:s program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014.

Den av EU finansierade andelen av anslaget som uppskattats för främjande av åtgärder inom biodlingssektorn så som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/2115 uppgår till 50 %.

Till sådana organisationer för marknadsföring inom sektorn för frukt och grönsaker som producenterna bildar, det vill säga till producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115.

I fråga om anslaget för systemet med utdelning i skolan och de kompletterande åtgärder, utvärderingsåtgärder och informationsåtgärder som hänför sig till det och som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 uppgår EU-medfinansieringen till 100 %.

De mervärdsskatteutgifter som hänför sig till de kompletterande åtgärderna, utvärderingsåtgärderna och informationsåtgärderna samt därmed sammanhängande konsumtionsutgifter inom systemet med utdelning i skolan, och som inte ersätts av EU, har beaktats under moment 30.01.29.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Uppskattad användning av anslaget för 2025 (euro)

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen, (EU) nr 1144/2014	2 200 000	2 200 000
Åtgärder inom biodlingssektorn, (EU) 2021/2115	400 000	200 000
Producentorganisationernas verksamhetsprogram, (EU) nr 2021/2115	4 000 000	4 000 000
Systemet med utdelning i skolan, (EU) nr 1308/2013	4 405 000	4 405 000
— varav systemet med utdelning i skolan	4 154 000	4 154 000
— varav kompletterande, utvärderings- och informationsåtgärder	251 000	251 000
Sammanlagt	11 005 000	10 805 000

Av anslaget beräknas cirka 10 754 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 251 000 euro för konsumtionsutgifter.

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	11 005 000
2024 budget	11 005 000
2023 bokslut	11 030 000

47. Utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 603 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 868/2023) för statsunderstöd för projekt som hänför sig till genomförandet av utvecklings- och informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder inom livsmedelskedjan

2) för finansiering av livsmedelsmarknadsåtgärder

3) för nationella och internationella åtgärder som främjar uppnåendet av målen i redogörelsen om livsmedelspolitik

4) för utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer

5) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 14 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget får även beviljas statsunderstöd till offentliga samfund.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Anslaget används för finansiering av nationella eller internationella åtgärder som stöder målen i redogörelsen om livsmedelspolitik. Med anslaget stöds också de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt utvecklingen av natuproduktbranschen. Med anslaget stöds dessutom utvecklings- och försöksprojekt som gäller livsmedelskedjans och jordbrukets marknader i syfte att utveckla nya innovationer samt insatser för främjande av livsmedelsmarknadsåtgärder i enlighet med regeringsprogrammet (regeringsprogr. 2023).

Med de medel som är avsedda för åtgärder för utvecklande av livsmedelskedjan kan även omfattande riksomfattande projekt stödjas.

Av anslaget beräknas cirka 2 800 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 1 803 000 euro för konsumtionsutgifter.

Av anslaget används uppskattningsvis 1 800 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Livsmedelsattaché till ambassaden i Seoul (finansiering för 2024) (överföring från moment 24.01.01)	305
Livsmedelsattaché till ambassaden i Seoul (finansiering för 2025) (överföring till moment 24.01.01)	-284
Livsmedelsmarknadsåtgärder (finansiering 2024) (regeringsprogr. 2023)	-4 000
Livsmedelsmarknadsåtgärder (finansiering 2025) (regeringsprogr. 2023)	2 300
Sammanlagt	-1 679
2025 budget	4 603 000
2024 budget	6 282 000
2023 bokslut	5 637 000

(49.) *Främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av återvinning av näringsämnen genom biogasproduktion (regeringsprogrammet 2019)	-5 000
Sammanlagt	-5 000
2024 budget	5 000 000
2023 bokslut	4 000 000

60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av en överföring till interventionsfonden för jordbruket
- 2) till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Med budgetöverföringen täcks de utgifter för interventionsfonden för jordbruket som staten ska svara för. De utgifter som staten ska svara för beräknas närmast utgöras av utgifter för interventionslagringen, vars belopp inte kan uppskattas exakt på grund av risken för förväntade marknadsstörningar. Om dessa utgifter är större än budgetöverföringen täcks de med fondens eget kapital.

2025 budget	400 000
2024 budget	400 000
2023 bokslut	400 000

62. *Vissa statsunderstöd* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 6 367 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för statsunderstöd som betalas för uppsamling och bortskaffande av produktionsdjur som dött på gårdarna (SRF 998/2017)
- 2) för statsunderstöd som beviljas riksomfattande djurskyddsorganisationer (SRF 166/2005)
- 3) för statsunderstöd som beviljas Helsingfors universitet för specialiseringspraktik för veterinärer och för handledning för specialiseringsutbildningen
- 4) för statsunderstöd som beviljas Tammerfors universitet för främjande av alternativa metoder som ersätter djurförsök.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Målet är att säkerställa att produktionsdjur som dör på gårdarna bortskaffas i enlighet med kraven i förordningen om animaliska biprodukter (EU-förordning nr 1069/2009).

Avsikten är att statsunderstöd beviljas djurskyddsorganisationer samt Helsingfors universitet för organisering av specialiseringspraktik och specialiseringsutbildning för veterinärer. Utöver det beviljas statsunderstöd till Tammerfors universitet (FHAIIVE, centret för alternativa metoder till djurförsök) för främjande av alternativa metoder till djurförsök och utbildning i anslutning till detta samt för validering av metoder som ersätter djurförsök.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bortskaffande av produktionsdjur som dör på gårdarna	5 080 000
Statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer	87 000
Statsunderstöd till Helsingfors universitet	900 000
Statsunderstöd till Tammerfors universitet, FHAIIVE	300 000
Sammanlagt	6 367 000

Av anslaget används uppskattningsvis 300 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av risken för afrikansk svinpest, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Sammanlagt	-100

2025 budget	6 367 000
2024 budget	6 467 000
2023 bokslut	6 467 000

40. Naturresursekonomi

Förklaring:

Omvärlden

Med naturresursekonomi avses hållbar och ansvarsfull användning av naturens resurser i form av skog, fisk, vilt och vatten. För att samhällets funktioner och försörjningsberedskapen ska kunna upprätthållas behövs välfungerande vattentjänster och en energi- och näringsproduktion som grundar sig på inhemska naturresurser.

De globala förändringsfaktorerna i dagens värld — klimatförändringarna, den snabba tekniska utvecklingen, konkurrensen om sinande naturresurser, förändringen i värderingar och attityder samt den säkerhetspolitiska instabiliteten — förändrar även naturresurssektorns verksamhetsvillkor. Trots att man måste förbereda sig på följderna av förändringarna, medför de också nya möjligheter. Naturresursuppgifter är bland annat uppgifter inom tryggnad av vattentjänster och dammsäkerhet. Dessa är centrala uppgifter med tanke på försörjningsberedskapen och samhällets säkerhet och de är desto viktigare i föränderliga säkerhetsförhållanden.

Klimatuppvärmningen och förändringarna i väder- och vattenförhållandena har en direkt inverkan på riskerna och därmed verksamhetsförutsättningarna inom naturresursekonomi, men om man lyckas anpassa sig till dem erbjuder de också nya möjligheter. Den snabba tekniska utvecklingen öppnar nya dimensioner i naturresursekonomins värdenätverk, i synnerhet avseende övergången från verksamhet fokuserad på producent och biomassa till en konsument- och tjänsteinriktad naturresursekonomi. Data om naturresurser kommer att öka betydligt i volym och exakthet, och det ligger en stor potential i hur dessa data kan utnyttjas för att utvidga naturresurssektorn och göra den mer internationell. Den globala konkurrensen om sinande naturresurser och den växande efterfrågan på hållbart producerade råvaror utgör en stor möjlighet för naturresursekonomin. Tack vare rikliga, hållbart förvaltnade naturresurser och hög kompetens har Finland goda förutsättningar att bemöta denna växande efterfrågan.

Motstridiga mål kan göra det svårare att utnyttja naturresurser och realisera affärsmöjligheter. Utanför Finlands gränser råder det bristande kunskap om tillståndet för Finlands naturresurser och tillvägagångssätten inom naturresursekonomi, vilket kan leda till beslut som är ofördelaktiga eller motstridiga med tanke på utvecklingen av Finlands naturresursekonomi när internationella avtal eller EU-lagstiftning bereds.

Ansvarsområdet naturresursekonomi omfattar skogsbruk, fiskerinäring, vilthushållning, vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter har budgeterats under detta kapitel. Dessutom finns det ordinarie personal vid närings-, trafik- och miljöcentralerna som arbetar med uppgifter inom naturresursekonomi och vid Finlands miljöcentral inom vattenhushållningsuppgifter, motsvarande cirka 200 årsverken sammanlagt. Löneutgifterna och utgifterna för den allmänna förvaltningen avseende sådan personal har beaktats under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.02, samt under miljöministeriets huvudtitel, moment 35.01.04. Uppgifterna inom naturresursekonomi omfattar också Gränsbevakningsväsendets tillsyn över vilthushållningen och fiskerinäringen inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga effektmål

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2025 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål och nyckeltal för åtgärderna inom politiksektorn naturresursekonomi, till stöd för de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

En hållbar naturresursekonomi tryggar försörjningsberedskapen, ersätter icke-förnybara råvaror och energikällor och möjliggör välfärd av och för naturen:

— självförsörjningsgraden och försörjningsberedskapen i fråga om vattentjänster, produktion av biomassa och fiskeri stärks

— naturresursekonomin har en konkurrenskraftig verksamhetsmiljö som skapar ny affärsverksamhet, höjer förädlingsgraden och ökar exporten.

— de ekosystemtjänster som naturen erbjuder ökar människors välbefinnande och lägger grunden för nya inkomstmöjligheter

— de förnybara naturresurserna blir mer livskraftiga, den biologiska mångfalden ökar och livsmiljöernas tillstånd förbättras, vilket lägger grunden för ett hållbart nyttjande av dem

— naturens bärkraft tryggas och främjas och riskhanteringen stärks

— klimatförändringarna bromsas upp genom att steg tas mot koldioxidneutralitet, materialeffektivitet och cirkulär ekonomi

— förlusten av biologisk mångfald förebyggs, anpassningsåtgärder vidtas inför klimatförändringarna och beredskap upprätthålls för de risker som de medför.

Tillförlitliga och brett tillgängliga geodata, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny affärsverksamhet och tryggar ägandet:

— Geodata som hänför sig till livsmedel och förnybara naturresurser möjliggör effektiva processer och tjänster samt ny affärsverksamhet.

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning	2025 mål
Värdeökning inom skogsbruket, miljoner euro	4 118	stiger	stiger	stiger
Investeringsavkastning från virkesproduktionen inom privatskogsbruket, % (exklusive den årliga förändringen i rotpriserna)	4,2	4,2	oförändrad	oförändrad
Avverkningsuttag för stamved, miljoner m ³	75,1	72,7	oförändrat	oförändrat
Metso-åtgärder i privatägda skogar, ha	59 785	65 055	68 155	71 755
— Värde av produktionen av kommersiellt fiske, miljoner euro	44	54	sjunker	stiger
Värde av vattenbruksproduktionen, miljoner euro	125	116	stiger	stiger
— Fiskförädlingens och fiskhandelns omsättning, miljoner euro	782	sjunker	stiger	stiger
Värde av fritidsfiskets fångster, miljoner euro	106,1	stiger	stiger	oförändrat
Antal fiskedagar för fritidsfiskare, miljoner st.	20,8	oförändrat	oförändrat	oförändrat

Nyckeltal

	2022 utfall	2023 uppskattning	2024 uppskattning	2025 mål
Invånarantal i områden med betydande översvämningsrisk	5 841	5 947	5 700	sjunker
Strukturförändring inom ordnandet av vattentjänster, antal vattentjänstverk, st.	1 155	1 139	1 123	sjunker
Värde av viltfångsten, miljoner euro	70,1	55	oförändrat	oförändrat
Antal jaktdagar i fråga om småvilt, miljoner st.	3,7	2,8	oförändrat	oförändrat
— Skador orsakade av stora rovdjur, miljoner euro	10,5	10,6	10,7	sjunker

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 582 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter föranledda av sådana åtgärder för vård av fiskbeståndet som förutsätts i tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut meddelade med stöd av 3 kap. 14 och 22 b § i vattenlagen (587/2011) och miljöskyddslagen (527/2014) och motsvarande tillståndsbeslut

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder, när utgifterna direkt hänförs till åtgärder för vård av fiskbeståndet enligt punkt 1.

Förklaring: Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som tillståndspliktig verksamhet i vattendrag, såsom byggande, reglering, rensning, utsläpp av avloppsvatten m.m., orsakar fiskbestånden samt för att täcka utgifter för fiskerikontroll.

De vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter som hänförs till utgifter under momentet har antecknats som inkomster under moment 12.30.40.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av inflödet av fiskerihushållningsavgifter	582
Sammanlagt	582
2025 budget	3 582 000
2024 budget	3 000 000
2023 bokslut	2 800 000

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 225 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådana konsumtions- och investeringsutgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till: hantering av översvänningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag och utveckling som gäller nyttjandet och vården av vattendrag, vattentjänsterna, vattenhanteringen inom jord- och skogsbruket och annan vattenhushållning; inhämtande av observationsdata och vatteninformationstjänsten vesi.fi; konsekvensbedömningar, beredskap och riskhantering; statens skyldigheter på grundval av lag, tillståndsbeslut och avtal; gränsvattendragssamarbete på grundval av mellanstatliga fördrag, samt genomförandet inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde av den internationella strategin för vattensektorn i Finland
- 2) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för personal i en omfattning motsvarande högst 95 årsverken och till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till nationella organisationer inom vattensektorn
- 4) för fullgörande av mellanstatliga samarbetsavtal som främjar affärsverksamhet inom vattensektorn
- 5) för överföringsutgifter för vattenbaserade konstruktioner och anläggningar i situationer där de överläts till lokala nyttotagare.

Under momentet nettobudgeteras samarbetsparternas medfinansiering i projekt, utredningar eller andra åtgärder som på basis av överenskommelser eller beslut enligt vattenlagstiftningen ligger på närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvar. Under momentet nettobudgeteras även de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen i fråga om överföringsutgifterna.

Förklaring: Avsikten är att anslaget används för avlönande av personal motsvarande 87 årsverken inom arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden och för avlönande av personal motsvarande 8 årsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. Under momentet finansieras också utgifter för underhåll och ombyggnad av sådana vattenbyggnadskonstruktioner som staten avser överlåta till lokala nyttotagare.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Hantering av översvänningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag	3 372 000
Utveckling, planering och uppföljning av vattenhushållningen	3 353 000
Grundliga reparationer av statens vattenbyggnadskonstruktioner samt andra vattendragsåtgärder	5 000 000
Skyldigheter som följer av statens vattenhushållningstillstånd	2 200 000
Gränsvattendragssamarbete som baserar sig på statsfördrag, finansiella andelar och medlemsavgifter	300 000
Sammanlagt	14 225 000

Av anslaget beräknas cirka 9 225 000 euro bli använt för konsumtionsutgifter, cirka 200 000 euro för överföringsutgifter och cirka 4 800 000 euro för investeringsutgifter.

Uppskattningsvis 3 000 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring från moment 24.01.01)	36
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)	-16
Lönejusteringar	16
Sammanlagt	36

2025 budget	14 225 000
2024 budget	14 189 000
2023 bokslut	15 996 000

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 064 000 euro.

Anslaget får användas

1) till sådana utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt, sådana exportfrämjande projekt och sådan kommunikation som gäller hållbar användning av förnybara naturresurser, bioekonomi, miljövård, biologisk mångfald, begränsning av klimatförändringarna och anpassning till dem, och till betalning av statsunderstöd med anknytning till dessa

2) till förvaltning och utvecklande av informationssystem som hänför sig till en hållbar användning av förnybara naturresurser

3) till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

5) till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 20 årsverken.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för försöks-, utvecklings- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av förnybara naturresurser samt bioekonomi. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Med anslaget genomförs den nationella skogsstrategin, Finlands bioekonomiska strategi och klimatlagen i fråga om klimatplanen för markanvändningssektorn och den nationella planen för anpassning till klimatförändringar, vilka jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för.

Dessutom riktas anslag till att förbättra interoperabiliteten hos informationssystem och informationsresurser förenade med användningen och skyddet av förnybara naturresurser, till att utveckla de elektroniska tjänsterna, till att trygga den biologiska mångfalden, till att avvärja de risker som invasiva främmande arter medför, till att skydda de genetiska resurserna och använda dem hållbart samt till att främja nyttjandet av naturen för rekreation och turism. Anslaget kan även användas för utredningar i syfte att förbättra tillståndet för naturresurserna och användningen av dem samt anpassningen till klimatförändringarna.

Den inkomst som beräknas inflyta av fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41. Den andel av inkomsterna av fisketillstånd som ska återbäras till vattenområdenas ägare har beaktats under moment 30.40.40.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ett livskraftigt Finland: Åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden	44 000
Verkställande av klimatlagen	800 000
Vetenskapspanelen för skoglig bioekonomi	400 000
Genomförande av den nationella skogsstrategin och andra utvecklingsprojekt	1 491 000
Genomförande av Finlands bioekonomiska strategi	354 000
Utveckling och förvaltning av informationssystem	760 000
Tillsyn över att avtal om fiske fullgörs	215 000
Sammanlagt	4 064 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 2 450 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 1 614 000 euro.

Uppskattningsvis 1 500 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av jättegröe i Vanajavesi, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Besparingen i rambeslutet 2022-2025	90
Klimatpolitiken för markanvändningssektorn, finansiering av systemet med stöd för beskogning (överföring till moment 30.40.47) (regeringsprogr. 2019)	-400
Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (överföring från moment 30.40.47) (regeringsprogr. 2019)	310
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-140
Sammanlagt	-240

2025 budget	4 064 000
2024 budget	4 304 000
2023 bokslut	14 966 000

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 486 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för understödjande av översvänningsförebyggande projekt och andra projekt som förbättrar användningen av och tillståndet för vattendrag och vattenmiljöer, vattenhanteringen samt beredskapen och riskhanteringen inom vattenhushållningen, samt till betalning av utgifter inom projekt som staten genomför

2) till betalning av utgifter för understödjande av utvecklings- och investeringsprojekt som främjar en hållbar användning av vattenresurser

- 3) till betalning av löneutgifter och övriga konsumtionsutgifter för projektpersonal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till investeringsutgifter
- 4) som nationell självfinansieringsandel i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 5) till betalning av frivilliga finansiella bidrag för nationella och internationella vattenhushållningsprojekt.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut, i fråga om konsumtionsutgifter och investeringsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Stöd ämnat för åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet hos vattendragen och vattenmiljön beviljas för vattendragsåtgärder som syftar till att hantera översvämningensrisker och minska andra risker och olägenheter som gäller vattenhushållningen samt främja en mångsidig användning och vård av vattendragen och en god vattenhushållning. Stödet inriktas särskilt på att förbättra den operativa säkerheten och cybersäkerheten hos vattentjänsterna. Stöd ämnat för projekt som gynnar en hållbar användning av vattenresurser beviljas för projekt som främjar försöks-, investerings- och exportverksamhet såväl som innovativa offentliga anskaffningar och därtill hörande verksamhetsmodeller inom vattenhushållningssektorn. I syfte att förbättra fiskbeståndens livskraft används anslaget för genomförande av projekt som främjar fiskens vandring, den naturliga förökningen inom fiskbestånden och bevarandet av mångfalden. Grunderna för understöden har fastställts i statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riskhanterings-, istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt inom vattenhushållningen	3 729 000
Fiskeriekonomiska istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt	2 757 000
Sammanlagt	6 486 000

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 4 927 000 euro, konsumtionsutgifternas andel cirka 661 000 euro och investeringsutgifternas andel cirka 898 000 euro.

Uppskattningsvis 500 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planering av rivning av dammarna i Palokkis forsar (investeringsprogram), bortfall av tillägg av engångsnatur	-450
Projektet Esse ås fiskar och pärlor: förbättring av fiskvägar och förökningsområden, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Underlättande av fiskens vandring i Närpes, bortfall av tillägg av engångsnatur	-110
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-150
Sammanlagt	-810

2025 budget	6 486 000
2024 budget	7 296 000
2023 bokslut	8 736 000

40. *Vissa ersättningar inom naturresursekonomin* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 541 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av den andel av inkomsterna av fisketillstånd för Tana älv som ska återbäras till vattenområdets ägare
- 2) till betalning av ersättningar enligt 60 § i lagen om fiske (379/2015) till vattenområdenas ägare enligt avtal om begränsning av fiske i anslutning till skyddet av saimenvikaren, så att ersättningen är 2,5 euro per hektar
- 3) till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av beslut som tillståndsmyndigheter eller domstolar gett i vatten- eller fiskeriärenden eller med stöd av lag eller mellanstatliga fördrag samt till betalning av beslutsavgifter såväl som räntor och dröjsmålsräntor som hänförs till dem
- 4) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av kartläggning av skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och utgifter som föranleds av produktion av flygbilder över skadeområden
- 6) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och föranleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen
- 7) till betalning av ersättningar enligt rengärdesavtalet mellan Finland och Norge samt till betalning av utgifter för inlösningsförrättningar och ersättningar för nyttjanderätter i anslutning till uppförande av renstängsel enligt rengärdesavtalet i enlighet med lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)
- 8) till betalning av sådana bidrag som avses i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske (998/2012)
- 9) till betalning av ersättningar och kostnader för förluster enligt lagen om ersättning av förluster på grund av vissa bestämmelser i överenskommelsen angående fiskeristadgan för Tana älv och i den därtill anslutna fiskeristadgan (501/1991) samt av därmed förknippade räntor och dröjsmålsräntor
- 10) till betalning av sådana utgifter som med stöd av 17 § i lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter (1709/2015) betalas ut i förskott av statens medel
- 11) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Av inkomsterna från fisketillstånd för Tana älv återbärs till vattenområdenas ägare en andel motsvarande de inkomster som influtit 2024. På grund av laxbeståndens svaga status i Tana älv har man varit tvungen att begränsa fisket från och med sommaren 2021 och inriktat fisket på andra arter än lax. Den svaga statusen hos laxbestånden har bedömts kvarstå, vilket minskar tillståndsinktäkterna. Den andel som ska återbäras till ägarna av privata vattenområden i

förhållande till vattenområdenas storlek är cirka 73 %, vilket har beaktats i anslagsnivån under momentet. Den andel som tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för fisketillstånd för Tana älv har beaktats i anslaget under moment 30.40.22. Den inkomst som beräknas inflyta av fisketillstånd för Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Genom de avtalsbaserade ersättningarna i anslutning till skyddet av saimenvikaren ersätts vattenområdenas ägare för de olägenheter som frivilliga avtal om begränsning av fiske orsakar. År 2025 finns det gällande avtal om begränsning av fiske på ett område av cirka 2 720 km². Under moment 30.40.62 har medel reserverats för ersättning till kommersiella fiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Av anslaget beräknas cirka 1 291 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 250 000 euro för konsumtionsutgifter.

2025 budget	1 541 000
2024 budget	1 541 000
2023 bokslut	1 801 235

41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 590 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)
- 2) till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år och till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Till utgifterna enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift hör sådana utgifter enligt viltskadelagen (105/2009) som föranleds av förebyggande och ersättande av skador förorsakade av hjortdjur samt utgifter som föranleds av viltskaderegistret och av andra informationssystem som anknyter till förvaltningen av jakten på hjortdjur. Medel kan dessutom användas för utgifter som föranleds av observation och vård av samt forskning som gäller hjortdjursbestånden, såväl som andra motsvarande utgifter.

Den inkomst som beräknas inflyta av jaktlicensavgifter för hjortdjur har antecknats under moment 12.30.42.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättande av skador	1 500 000
Åtgärder för förebyggande av skador	500 000
Observation och forskning avseende hjortdjursbestånden	700 000
Viltskaderegistret och tjänsten Riistavahingot	400 000
Vård av hjortdjursbestånden	490 000
Sammanlagt	3 590 000

Av anslaget beräknas cirka 3 190 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 400 000 euro för konsumtionsutgifter.

2025 budget	3 590 000
2024 budget	3 590 000
2023 bokslut	4 760 000

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av ersättningar för och förebyggande och övervakning av skador som orsakats av sådana stora rovdjur som avses i viltskadelagen (105/2009) och utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem år-sverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt till betalning av utgifter för självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Anslaget används för ersättningar för skador som orsakats av rovdjur 2024. Ersättningar för skador på ren betalas enligt 9 § 2 mom. i viltskadelagen inom ramen för budgeten och övriga skador betalas till fullt belopp.

År 2023 uppgick ersättningarna för skador orsakade av rovdjur till sammanlagt 10,6 miljoner euro, varav andelen för skador på ren uppgick till 9,8 miljoner euro och andelen för skador på husdjur och odlingar till 0,7 miljoner euro. Antalet skador på ren beräknas fortsätta öka 2024. Också skadorna på husdjur beräknas öka på grund av att stamvårdande jakt upphör. Med beaktande av de disponibla medlen för ersättning för skador på ren, 7,5 miljoner euro, möjliggör inte anslagsnivån under momentet full ersättning för skador. Det ersättningstak som EU fastställt (C (2016) 1752 final) gör det möjligt att ersätta skador på ren upp till ett belopp av 10 miljoner euro.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning för skador på ren som orsakats av stora rovdjur	7 500 000
Ersättning för skador på husdjur, odlingar och biodlingar som orsakats av stora rovdjur	600 000
Förebyggande och övervakning av skador	750 000
Sammanlagt	8 850 000

Av anslaget beräknas cirka 8 600 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 250 000 euro för konsumtionsutgifter.

2025 budget	8 850 000
2024 II tilläggsb.	2 500 000
2024 budget	8 850 000
2023 bokslut	11 336 000

44. Stöd för tryggnad av en hållbar virkesproduktion (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 35 777 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För år 2025 finns det en fullmakt för stödbeslut enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) vars övre gräns är 15 000 000 euro.

Förklaring: Vid ingången av 2024 trädde stödsystemet Metka enligt lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket i kraft. Metka ersatte stödsystemet Kemera enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk. Utbetalningar som bygger på Kemera-stödbeslut kan göras till utgången av 2026. Genom stödsystemet uppmuntras enskilda markägare till aktiva och rättidiga åtgärder som ökar skogarnas tillväxt, främjar vattenvården inom skogsbruket, stävjar klimatförändringar, främjar skogarnas anpassning till klimatförändringar samt upprätthåller ett vägnät för skogsbruket.

Enligt lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket söks stöd för vård av plantbestånd och ungskog efter det att arbetet har utförts, vilket innebär att det inte finns något behov att använda bevilningsfullmakt. Arbetslag som förutsätter att fullmakten används är vitaliseringsgödsling, framtagning av planer för vård av torvmarksskog, vattenvårdsåtgärder, anläggande av vägar på dikesrenar i torvmarksskog och anläggande av skogsvägar.

I fråga om de arbeten som genomförs med anslaget är den direkta effekten på sysselsättningen cirka 1 600 årsverken.

Utgifter för staten föranledda av förbindelser och avtal baserade på fullmakten (mn euro)

	2025	2026	2027	2028	2029	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före år 2025	13,0	2,0	0,5	0,3	0,2	16,0
Förbindelser 2025	6,0	4,5	3,0	0,8	0,7	15,0
Utgifter sammanlagt	19,0	6,5	3,5	1,1	0,9	31,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingen i rambeslutet 2022-2025	-90
Sänkning av finansieringsnivån (regeringsprogr. 2023)	-2 300
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-210
Sammanlagt	-2 600

2025 budget	35 777 000
2024 budget	38 377 000
2023 bokslut	42 169 016

45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 027 000 euro.

Anslaget får med stöd av den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) och lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (71/2023) användas till betalning av stöd för åtgärder som tryggar den biologiska mångfalden i skogarna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget genomförs handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSÖ) samt livsmiljöprogrammet Helmi.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2025 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Finlands skogscentral när det gäller arbetet för vård av skogsnatur:

- bevarandet av skogens biologiska mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd, projekt för vård av skogsnaturens livsmiljöer, markägarprojekt och hyggesbränning på en areal på cirka 3 600 hektar
- vattenvården tryggas genom att mångfacetterade vattenvårdsprojekt planeras
- utanför skyddsområden återskapas myrar på en areal på 1 200 hektar
- vatten leds tillbaka till 13 skyddsmyrar från omgivande områden
- utanför nätverket av skyddsområden anläggs eller istandsätts 13 fågelvåtmarker.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljöstöd	7 327 000
Projekt för vård av skogsnatur samt hyggesbränning	2 000 000
Åtgärder inom ramen för livsmiljöprogrammet Helmi	1 700 000
Sammanlagt	11 027 000
2025 budget	11 027 000
2024 budget	11 027 000
2023 bokslut	17 500 000

46. Statsunderstöd till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 41 157 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av uppgifter enligt lagen om Finlands skogscentral (418/2011)
- 2) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt som omfattas av Finlands skogscentrals statsunderstödsverksamhet
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av Finlands skogscentrals årspremier inom tilläggs pensionssystemet Eläke-Tapio.

Förklaring: Finlands skogscentral är en utvecklings- och verkställighetsorganisation som täcker hela landet och sköter uppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt till bevarande av skogarnas mångfald. Finlands skogscentral ska främja de skogsbaserade näringarna, verkställa den lagstiftning som gäller skogarna och sköta uppgifter som hänför sig till skogsdata. Finlands skogscentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Finlands skogscentral är ett stöd för samhällets, företagens och skogsägarnas beslutsfattande. Finlands skogscentral övervakar att de lagar som gäller skogsbruket iakttas och sköter de övriga myndighetsuppgifter som hör till centralen. Skogscentralen behandlar till exempel årligen cirka 130 000 anmälningar om användning av skog samt cirka 45 000 ansökningar om finansiering och anmälningar om verkställande. Skogscentralen samlar in och publicerar regional information om skog och natur avseende ett område motsvarande cirka 2,5 miljoner hektar samt ger handledning och utbildning till ungefär 25 000—30 000 skogsägare och aktörer inom skogsbranschen årligen.

Skogscentralen förbättrar sin produktivitet genom att utöka användningen av skogs- och naturinformation, öka automatiseringen, utveckla sina elektroniska tjänster samt erbjuda lösningar för aktörer inom skogsbranschen och skogsägare.

För genomförande av de samhälleliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen ställer jord- och skogsbruksministeriet i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2025 preliminärt upp följande mål för verksamheten vid Finlands skogscentral:

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2023 utfall	2024 resultatmål	2025 resultatmål
Effekt			
Poängtal enligt undersökningen Luottamus&Maine om förtroende och anseende (1—5)	3,5	3,5	3,5
Utnyttjandet av den öppet tillgängliga informationen om skogar utvidgas			
— mängden nerladdade materialpaket, GiB	33 750	68 000	60 000
— antal inbjudningar via gränssnitt	68 474 645	154 000 000	60 000 000
— antal besök i karttjänster	186 453	170 000	150 000
Funktionell effektivitet			
Total kostnad per anmälan för handläggning och beslut som gäller anmälningar om användning av skog samt undantagslov enligt skogslagen, €	8,35	7,5	7,0
Total kostnad per ansökan för handläggning av ansökningar om stöd för vård av plantbestånd och ungskog enligt stödsystemet för skogsbruket, €	62,4	55	45
Beslut som gäller projekt för vård av plantbestånd och ungskog inom stödsystemet för skogsbruket, veckor efter att ansökan blivit anhängig	2,6	3,0	2,6
Produktion och kvalitetsledning			
Mål för insamling av data om skogstillgångar, ha ¹⁾	2 396 000	2 000 000	2 400 000
Användare av tjänsten MinSkog.fi under året, % av arealen privat skog	48	49	50
Användare av tjänsten MinSkog.fi, företag	1 194	1 300	1 400
Kostnad för insamling av data om skogstillgångar €/ha ¹⁾	2,35	3,0	3,5
Resurser			
Poängtal i Skogscentralens EFEKTI-personalundersökning (1–5)	3,69	3,6	3,7

¹⁾ Hur många projekt som genomförs och kostnaderna för insamlingen beror på i vilken utsträckning det nationella laser-skanningsprogrammet och det nationella flygbildsprogrammet genomförs.

Uppskattad fördelning enligt process av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslaget (mn euro) samt årsverkena (årsv.)

	2024 uppskattning kostnader	årsv.	2025 uppskattning kostnader	årsv.
Skogslagar och produktion av information	15,6	208	14,2	190
Skogsprogram och skogs kompetens	5,5	75	4,2	60
Kundrelationer och kommunikation	3,5	58	3,2	58
System och informationsförvaltning	14,3	53	13,2	41
Förvaltning	6,9	28	6,4	27
Sammanlagt¹⁾	45,8	422	41,2	376

¹⁾ De realiserade kostnaderna för statsunderstödsverksamheten vid Finlands skogscentral år 2023 uppgick till sammanlagt 47,7 miljoner euro och årsverkena till 462. Finlands skogscentral har genomgått en omorganisering 2024, så det finns inga jämförelsetal för tidigare år att tillgå.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstöden och utvecklingsfinansieringen sänks (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Lönejusteringar	262
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-130
Sammanlagt	-1 868

2025 budget	41 157 000
2024 budget	43 025 000
2023 bokslut	45 999 000

47. Stöd för beskogning av impedimentmark (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av den temporära lagen om stöd för beskogning (1114/2020).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Stödsystemet för beskogning av obrukad mark har upphört vid utgången av 2023. Sammanlagt cirka 6 000 hektar obrukad mark godkändes för beskogning. Anslaget under momentet används till betalning av beskogningsersättningar och underhållsarvoden enligt de stödbeslut som redan fattats.

Utgifter för staten föranledda av förbindelser och avtal baserade på fullmakten (mn euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före år 2025	2,5	1,3	0,6	0,4	3,1	7,9

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Klimatpolitiken för markanvändningssektorn, finansiering av systemet med stöd för beskogning (överföring från moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	400
Slopande av systemet med stöd för beskogning av impediment (regeringsprogr. 2023)	-600
Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (torvpaketets andel)	-480
Tilläggsfinansiering för systemet med stöd för beskogning (överföring till moment 30.40.22) (regeringsprogr. 2019)	-310
Sammanlagt	-990
2025 budget	2 500 000
2024 budget	3 490 000
2023 bokslut	5 400 000

50. *Främjande av vilthushållningen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 779 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)
- 2) till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Med stöd av 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren (305 125). Jaktvårdsavgiften är 43 euro och för personer under 18 år 10 euro. Antalet jägare under 18 år uppskattas vara 10 356. De avgifter som inflyter har antecknats under moment 12.30.45.

Resultatet av verksamheten vid Finlands viltcentral

Finlands viltcentral är en självständig offentlighetsrättslig inrättning som har hela landet förutom landskapet Åland som sitt verksamhetsområde. Till Finlands viltcentralens uppgifter hör att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Finlands viltcentral stöder uppnåendet av de samhällseliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlen på följande sätt:

- centralen ansvarar för en samrådsbaserad beredning och uppdatering av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer; i sin verksamhet, inklusive de offentliga förvaltningsuppgifterna, tar centralen i beaktande de fastställda förvaltningsplanerna och åtgärderna i den nationella strategin för främmande arter
- centralen ordnar så att intressentgrupperna blir hörda och kan delta i allt väsentligt i de regionala viltvårdsråden och riksviltvårdsrådet, utvecklar och stöder nätverket av rovdjurskontaktpersoner i samverkan med Naturresursinstitutet och jaktvårdsföreningarna samt främjar sådan övrig uppföljning av viltbestånden och sådant insändande av observationsdata och hälsoprover till forskningsinstituterna som görs på frivillig basis
- centralen förvaltar och utvecklar i samarbete med aktörerna inom den offentliga viltkoncernen den elektroniska tjänsten Oma riista och dess informationsresurs baserat på massinsamling av data, till grund för tillståndsförvaltningen, statistikföringen över fångster och planeringsverksamheten inom viltförvaltningen
- centralen ser till att antalet skador orsakade av vilt hålls på skälig nivå, bland annat genom aktiva åtgärder för förebyggande av skador samt genom att rikta jakten mot viltarter som orsakar skador

— centralen strävar efter att med aktiva åtgärder minska olagligt dödande av vilt

— centralen ser till att statsbidrag styrs till jaktvårdsföreningarnas verksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands viltcentral	8 405 000
Jaktvårdsföreningarna	2 800 000
Stödjande av jaktmuseiverksamhet	450 000
Utvecklingsprojekt enligt viltvårdskoncernens strategi — utvecklande av jaktvårdsföreningarnas verksamhet, internationellt engagemang, förvaltning av bestånden av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem samt projekt som förbättrar viltets livsmiljö	2 124 000
Sammanlagt	13 779 000

Av anslaget beräknas cirka 13 629 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 150 000 euro för konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för miljötillstånd för skyttebanor, bortfall av tillägg av engångsnatur	-960
Ändring i influtna jaktvårdsavgifter	-129
Sammanlagt	-1 089

2025 budget	13 779 000
2024 budget	14 868 000
2023 bokslut	13 059 000

51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 920 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamålen enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015)

2) till betalning av löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Med stöd av 86 § i lagen om fiske ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar det belopp som på basis av statens senast fastställda bokslut beräknas inflyta i fiskevårdsavgifter under det året. Beloppet av de fiskevårdsavgifter som inflyter 2025 och dimensioneringen av anslaget grundar sig därmed på försäljningsvolymen av fiskevårdsavgifterna enligt statsbokslutet för 2023. Enligt uppskattning inflyter 9 920 000 euro i fiskevårdsavgifter år 2025.

De inkomster som inflyter har antecknats under moment 12.30.44.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Planering, genomförande, styrning och utveckling som avser hållbart nyttjande och vård av fiskevatten samt fiskeövervakning	2 600 000
Fiskeriområdenas verksamhet	1 440 000
Anordnande av rådgivningstjänster inom fiskerisektorn	2 040 000
Utgifter för uppbörd av fiskevårdsavgift	780 000
Ersättningar till ägare av vattenområden för allmänna fiskerättigheter och fiskeguideverksamhet	2 910 000
Register i informationsresursen för nyttjande och vård av fiskresurserna	150 000
Sammanlagt	9 920 000

Av anslaget beräknas cirka 8 432 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 1 488 000 euro för konsumtionsutgifter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centralförbundet för Fiskerihushållning, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Finlands Fiskodlarförbund rf, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Selektivt fiske vid Pyhäjärvi-institutet, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL - Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF r.y., bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Ökning i inflytande fiskevårdsavgifter	181
Sammanlagt	-219

2025 budget	9 920 000
2024 budget	10 139 000
2023 bokslut	10 975 000

53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 332 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager och utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö
- 2) till betalning av statsunderstöd till allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom understöden för anläggning av skogsfröplantager säkerställs att tillräckliga mängder högklassigt skogsodlingsmaterial som lämpar sig för rådande förhållanden kontinuerligt står till buds för skogsbruksändamål. Anslaget får också användas till utvecklande av produktionen av skogsträdsfrö.

Understöd som beviljas allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn riktas till utvecklingsverksamhet och kommunikation som främjar tillväxten och konkurrenskraften inom naturresursekonomin.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för anläggning av skogsfröplantager	640 000
Understöd till allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn	692 000
Sammanlagt	1 332 000

Uppskattningsvis 200 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2025 budget	1 332 000
2024 budget	1 332 000
2023 bokslut	1 132 000

62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 22 945 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i åtgärder som gäller fiskerinäringen och havspolitik och som delvis finansieras av medel ur Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen

2) till betalning av utgifter som föranleds av tillsynen över det kommersiella fisket och av nationellt finansierade åtgärder för främjande av fiskerinäringen

3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget har 10 523 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

I fråga om överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt kontantprincipen och i fråga om konsumtionsutgifter enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik och integrerade havspolitik beaktats 22 007 000 euro, vilket utgör medfinansiering för det operativa program som delfinansieras av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) under åren 2021—2027. EU:s andel av beloppet är 11 547 000 euro.

I EU-andelen av anslaget har också Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget.

Under moment 12.30.03 beräknas det från programmen som genomförs genom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) åren 2021—2027 och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) åren 2014—2020 inflyta inkomster till ett sammanlagt belopp av 10 000 000 euro.

I anslaget har som åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt beaktats kostnaderna för tillsynen över det kommersiella fisket, till den del tillsynsåtgärderna inte ingår i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program. Anslaget får också användas för understöd enligt statsrådets förordning om understöd som beviljas 2024—2027 på

grund av ekonomiska konsekvenser för kommersiellt fiske till följd av skyddet av saimenvikaren (212/2024). På grunder som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet får anslaget dessutom användas för annan förbättring av förutsättningarna för fiskerinäringen eller som statligt stöd inom fiskerinäringensbranschen i enlighet med EU:s rättsakter. Vidare får anslaget användas för tryggnad av förutsättningarna för yrkesfiske och ersättande av kostnader som uppkommer av att säljar som orsakar skada avlägsnas. År 2025 behövs det uppskattningsvis 875 000 euro för utgifter som i sin helhet finansieras nationellt.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Nationell andel	EU:s andel (EHFVF)	Sammanlagt
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens operativa program sammanlagt, varav	10 523 000	11 547 000	22 070 000
— tekniskt bistånd	-	467 000	467 000
Nationella åtgärder	875 000	-	875 000
Sammanlagt	11 398 000	11 547 000	22 945 000

Av anslaget beräknas cirka 18 945 000 euro bli använt för överföringsutgifter och cirka 4 000 000 euro för konsumtionsutgifter.

Uppskattningsvis 4 000 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föreningen Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys r.y. Främjande av livsmedelsfisket i Savolax och Karelen, bortfall av tillägg av engångsnatur	-75
Årsförändring enligt EHFVF 2021—2027	-2 337
Sammanlagt	-2 412

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	22 945 000
2024 budget	25 357 000
2023 bokslut	32 542 988

64. Forststyrelsen

I fråga om Forststyrelsens affärsverksamhet sätts följande mål och fattas följande beslut som förutsätts i lagen om Forststyrelsen (234/2016):

I. Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Forststyrelsens affärsverksamhet är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar och ger jämna inkomster till ägaren. I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas ekonomisk lönsamhet, biologisk mångfald och klimatresiliens. Lönsamheten för Forststyrelsens affärsverksamheter håller sig på en god nivå. I sin affärsverksamhet och i sin styrning av dotterbolagen beaktar Forststyrelsen

de allmänna samhälleliga förpliktelseerna enligt lagen om Forststyrelsen. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelseerna ökar. Forststyrelsen möjliggör för sin del råvaruförsörjningen inom skogsbioekonomin. Forststyrelsen strävar efter att höja värdet på de fastigheter som används för affärsverksamhet, med beaktande av samhällets totala nytta.

2. Ändringar i grundkapitalet

Det föreslås att Forststyrelsens grundkapital höjs med 8,289 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten

Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta lån utanför koncernen till ett belopp av högst 50 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser

Forststyrelsens investeringar får 2025 medföra utgifter till ett belopp av högst 30 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen 2025 ingå förbindelser om investeringar som under senare räkenskapsperioder får medföra utgifter till ett belopp av högst 20 miljoner euro.

5. Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten

Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens affärsverksamhet till koncernexterna aktörer till ett värde av högst 2 miljoner euro.

Förklaring: Forststyrelsens allmänna uppgift är att på ett hållbart sätt använda, sköta, och skydda statens jord- och vattenegendom och att bedriva en resultatrik verksamhet. Området för Forststyrelsens affärsverksamhet omfattar det kommersiella utnyttjandet av den jord- och vattenegendom som ägs av staten och som anvisats i Forststyrelsens besittning samt förvaltningen av aktierna i de dotter- och intressebolag som bedriver affärsverksamhet som ansluter till besittningen av jord- och vattenegendomen.

Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2025 som godkänts av riksdagen i beslutdelen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2025 som resultatmål (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 135,3 miljoner euro. Målet motsvarar en avkastning på 5,4 procent på det kapital som investerats i Forststyrelsens affärsverksamhet. Det högre resultatmålet innebär ingen höjning av avverkningsmålen i Forststyrelsens naturresursplaner. Statsrådet fattar beslut om det belopp som ska intäktsföras i samband med fastställandet av bokslutet för 2024.

I Forststyrelsens affärsverksamhet samordnas ekonomisk lönsamhet, biologisk mångfald och klimatesiliens. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelseerna ökar i affärsverksamheten. Åtgärder i detta syfte är bland annat att stärka kolsänkorna i mångbruksskogarna, till exempel genom att öka gödsling som främjar tillväxten, att planera vattenskyddsåtgärder på ett anpassat sätt enligt avrinningsområde, att idka kontinuitetsskogsbruk där det är lämpligt samt att genomföra ett program för aktiva naturvårdsåtgärder i mångbruksskogar.

Forststyrelsen arbetar för att säkerställa tillgången till träråvara inom ramen för sina egna naturresursplaner, med beaktande av andra samhälleliga förpliktelser som gäller Forststyrelsens verksamhet.

Arealen av den skogsmark som omfattas av Forststyrelsens affärsverksamhet uppgick i slutet av 2023 till 3 483 000 ha, varav 617 000 ha omfattades av användningsbegräsningar till följd av de

allmänna samhällliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. Helt och hållet utanför ekonomibruk stod 343 000 ha, och 274 000 ha var i begränsad användning. Nivån på de sammantagna satsningar som beaktandet av de samhällliga förpliktelserna föranledde låg på 110,3 miljoner euro i slutet av 2023.

I fastighetsutvecklingen beaktas den totala nyttan för samhället bland annat genom att möjligheterna till produktion av förnybar energi främjas och fler verksamhetsförutsättningar skapas för turistbranschen. Inhemsk fiskodling främjas i statens vatten.

Ändringar i grundkapitalet

Enligt bokslutet för perioden den 1 januari till den 31 december 2023 uppgick grundkapitalet till 2 586,1 miljoner euro den 31 december 2023. I budgeten för 2024 godkände riksdagen en höjning av grundkapitalet med totalt 1,267 miljoner euro. I den andra tilläggsbudgetpropositionen 2024 ingår en ytterligare höjning av grundkapitalet med 1,385 miljoner euro.

Det föreslås att grundkapitalet 2025 höjs med 8,289 miljoner euro. Grundkapitalet ökar som en nettoeffekt av överföringar av besittningsrätt inom ramen för vindkraftsprojekt och andra projekt, arv som tillfallit staten och andra motsvarande ändringar som gäller tillgångarna.

Investeringar

Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten till ett belopp av 13,4 miljoner euro. De viktigaste investeringsobjekten är konstruktioner för vindkraftsparker samt förvärv av mark- och vattenområden för försvarsmaktens, Gränsbevakningsväsendets och forskningens behov. Andra betydande investeringsobjekt är jord- och vattenbyggnadsprojekt.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2023 utfall		2024 prognos		2025 budgetprop.	
	Egen affärsverks.	Tot. affärsverks.	Egen affärsverks.	Tot. affärsverks.	Egen affärsverks.	Tot. affärsverks.
Omsättning, mn €	119,8	421,8	117,9	425,9	120,2	451,3
— förändring, %	-21	3	-2	1	2	6
Driftsbidrag, %	89	37	86	35	94	38
Rörelsevinst/förlust, mn €	107,0	158,0	100,9	137,4	110,7	157,9
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	113,4	142,4	129,6	124,5	135,3	145,8
— av omsättningen, %	95	34	110	29	113	32
— av grundkapitalet, %	4,4	5,5	5,0	4,8	5,2	5,6
Intäktsföring i statsbudgeten, mn € ¹⁾	120,0		110,0		125,0	
Avkastning på investerat kapital, % ²⁾	4,6	6,1	5,2	5,3	5,4	6,1
Investeringar, % av omsättningen	11	8	14	8	11	7
Soliditet, %	99	98	98	98	99	98
Balansomslutning, mn €	3 002	3 099	3 035	3 085	3 052	3 102
Antal anställda i genomsnitt (årsv.)	182	572	178	599	181	590

¹⁾ Intäktsföring för föregående år, målsatt intäktsföring för innevarande år och målsatt intäktsföring enligt budgetpropositionen.

²⁾ Nyckeltalen för grundkapitalet efter ändringar under ifrågasvarande år. Avkastningsprocenten för det kapital som investerats i affärsverksamheten inkluderar utdelningen från dotterbolagen.

Den egna affärsverksamheten omfattar all affärsverksamhet vid Forststyrelsen utom dotterbolagens affärsverksamhet.

Den totala affärsverksamheten omfattar både Forststyrelsens och dotterbolagens affärsverksamhet.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2023 utfall	2024 prognos	2025 budgetprop.
Intäktsföring av Forststyrelsens inkomster under inkomstmoment			
13.05.01 Intäktsföring av vinst	120,000	110,000	125,000
Sammanlagt	120,000	110,000	125,000
Anslagsfinansiering som gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna			
30.64.50 Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	8,696	7,244	7,090
Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sammanlagt	8,696	7,244	7,090
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	53,522	49,640	48,398
Miljöministeriets förvaltningsområde sammanlagt	53,522	49,640	48,398
Sammanlagt (jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet)	62,218	56,884	55,488

Offentliga förvaltningsuppgifter

De gemensamma effektmålen för jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets ansvarsområden när det gäller offentliga förvaltningsuppgifter är följande:

- Den biologiska mångfalden skyddas och artpopulationers livsmiljöer förbättras på land, i insjöar och i hav.
- Värdena i nätverket av naturskyddsområden tryggas och en hållbar användning av vilt- och fiskresurserna säkerställs genom planering och samordning baserad på aktuell kunskap.
- Naturen används för rekreation och turism samt för jakt och fiske på ett hållbart, etiskt och ansvarsfullt sätt
- Allsidiga och kundorienterade natur-, jakt- och fisketjänster ökar välfärden och skapar livskraft
- Man värnar om kulturendomen, och förutsättningarna för utövande av samisk kultur tryggas i samernas hembygdsområde
- Uppskattningen för naturen ökar och en kundservice med många kanaler skapar en enhetlig kundupplevelse.

Service målen och de övriga verksamhetsmålen för de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt lagen om Forststyrelsen samt finansieringen av dem tas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde upp under moment 30.64.50 och i fråga om miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänförs till miljöministeriets ansvarsområde)

	2023 utfall	2024 prognos	2025 budgetprop.
Finansiering¹⁾			
Jord- och skogsbruksministeriet (30.64.50)	7 214	7 405	7 090
Miljöministeriet (35.10.52)	59 780	60 130	48 398
Miljöministeriet (35.10.22/23)	995	590	590
Miljöministeriet (35.10.63)	379	-	-
Annan finansiering från ministerierna	2 832	3 200	1 280
LIFE-finansiering från Europeiska unionen	1 504	2 660	3 000
Annan finansiering från Europeiska unionen	1 992	280	-
Utgifter som betalas genom inkomstfinansiering	14 989	11 990	12 000
Annan finansiering	2 679	1 080	1 000
Sammanlagt	92 364	87 335	73 358

¹⁾ I de finansiella posterna 2023—2024 ingår även poster som överförts från tidigare år.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2023 utfall	2024 prognos	2025 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	15 083	12 500	12 000
Andra intäkter	5 036	4 995	4 000
Finansiering genom statsbudgeten	69 219	69 825	55 373
Intäkter sammanlagt	89 338	87 320	71 373
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	34 845	26 200	26 600
Övriga kostnader	53 401	62 120	46 273
Kostnader sammanlagt	88 246	88 320	72 873
Resultat före bokslutsdispositioner	1 092	-1 000	-1 500
Överföring av bokslutsperiodens resultat för enheten för offentliga förvaltningsuppgifter som ändring i övrigt eget kapital ¹⁾	-1 092	1 000	1 500

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2023 utfall	2024 prognos	2025 budgetprop.
Räkenskapsperiodens resultat	-	-	-
Antal anställda (årsv.)	545	393	395

¹⁾ Resultaträkningarna har gjorts upp på det sätt som anges i lagen om Forststyrelsen (234/2016) och den förordning (1368/2016) som trädde i kraft den 1 januari 2017, så att resultatet under räkenskapsperioden för de offentliga förvaltningsuppgifterna bokförs som en ändring i övrigt eget kapital.

50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 090 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 5 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016)
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 3) till byggande som tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster samt till betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt, såväl som till köp av byggnader som behövs för eller tjänar utnyttjandet av naturen för rekreation och för jakt- och fisketjänster
- 4) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för ovannämnda offentliga förvaltningsuppgifter använda de inkomster som flyter in till Forststyrelsen från offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

- Motsatsförhållandet mellan jakt och annan användning minskas
- Bättre förutsättningar skapas för allsidiga, hållbara möjligheter till jakt, fritidsfiske och kommersiellt fiske och utbudet av tillstånd utökas
- Utbudet och försörjningsberedskapen i fråga om inhemsk fisk förbättras genom kommersiellt fiske och förutsättningar skapas för fisketurism
- Uppföljningen av hållbarheten och effekterna hos jakt och fiske utvecklas på ett kundorienterat sätt.

Dessutom främjas fullföljandet av följande resultatmål som är gemensamma för jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet:

— Åtgärder vidtas i nära samarbete med andra aktörer för att hejda förlusten av arters och naturtypers mångfald, bl.a. naturvårds- och restaureringsåtgärder inom ramen för programmen Helmi, Sotka och NOUSU.

— Sambanden mellan livsmiljöer som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden stärks genom samplanering och ett samordnat genomförande inom Forststyrelsens olika ansvarsområden

— Olika kundgruppers möjligheter att ta sig ut i naturen samt känslan av trygghet i kontakten med naturen främjas med hjälp av diverse åtgärder

— Tillgången på tjänster för rekreation och turism i naturen som produceras ansvarsfullt, kostnadseffektivt och på basis av efterfrågan utvecklas

— Brott mot naturen samt jakt- och fiskebrott förebyggs och förhindras genom att statens mark och vatten övervakas i samarbete med andra tillsynsmyndigheter och intressentgrupper

— Forststyrelsen ansvarar för att förvalta datasystemen för naturskyddsområden, naturtyper och arter (ULJAS) och förbättra datainnehållet samt inleder en reform av datasystemen för naturvården.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde beräknas inbringa 6 900 000 euro som inflyter som inkomster till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter. Av det beloppet beräknas 6 400 000 euro bestå av inkomster av jakt och fiske och 500 000 euro av inkomster från försäljning av frö från skogsträd.

Beredskapen för omfattande insamlingar av frön i Norra Finland har beaktats när anslaget har dimensionerats. Årligen har 900 000 euro av anslaget reserverats för ändamålet. Anskaffning och säkerhetsupplagring av frö för skogsträd i Norra Finland utgör i enlighet med 5 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Forststyrelsen en offentlig förvaltningsuppgift som Forststyrelsen ska sköta.

Kvantitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2023 utfall	2024 mål	2025 budgetprop.
Totalt antal besök: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten (mn besök)	8,7	8,8	8,9
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum och service i naturen (skala 1—5)	4,5	4,5	4,3
Kundtillfredsställelse bland jägare och fiskare (skala 1—5)	3,72	3,8	3,8
Statens fiskevårdsavgifter, antal	286 779	280 000	280 000
Antal kundkontakter inom jakt- och fiskeövervakningen	6 839	7 000	7 200
Andel fångstrespons av antalet jakttillstånd, %	53,5	55	55

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nyttjande av naturen för rekreation	3 751 000
Vildmarksärenden	2 189 000
Övriga uppgifter	1 150 000
Sammanlagt	7 090 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Jakt- och fiskeövervakning, bortfall av tillägg av engångsnatur	-100
Lönejusteringar	26
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-80
Sammanlagt	-154
2025 budget	7 090 000
2024 budget	7 244 000
2023 bokslut	8 696 000

70. Lantmäteri och registrering av bostadsaktier

Förklaring: Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket samt utgifterna för understödjande av fastighetsförrättningar budgeterats.

Omvärlden

Den allmänna ekonomiska konjunkturen påverkar i synnerhet lantmäteriförrättningarna och inskrivningsärendena samt efterfrågan på därmed sammanhängande informationstjänster. Dessa förändringar i efterfrågan har en betydande inverkan på Lantmäteriverkets inkomster. Också den förändrade säkerhetspolitiska miljön påverkar Lantmäteriverkets verksamhet.

Genom förvaltandet av fastighetssystemet och bostadsdatasystemet och genom de tjänster som tillhandahålls via dessa skapas goda verksamhetsförutsättningar med avseende på marknadsekonomi, belåning och fastighets- och bostadsmarknaden och förutsättningar för ett hållbart nyttjande av naturresurserna. Grundläggande landsomfattande geodata har en viktig roll som allmänt, rikstäckande och enhetligt underlag för nyttjande av geodata. De grundläggande informationsresurserna blir allt viktigare för förvaltningen och för ordnandet av dess tjänster, som delar av den nationella digitala servicearkitekturen. De har dessutom en viktig möjliggörande roll för den privata sektorns tjänster.

Genom bostadsdatasystemet skapas förutsättningar för registrering av ägande- och lägenhetsuppgifter om bostadslägenheter som besitts med stöd av aktier samt för byte av bostadslägenheter och förvaltningen av säkerheter. I systemet bildas nya bostadsaktiebolag endast digitalt och några aktiebrev trycks inte längre på papper. Av aktieböckerna för bostadsaktiebolag bildade före den 1 januari 2019 hade 92 % överförts till bostadsdatasystemet vid utgången av 2023. I följande fas av projektet utvidgas bostadsdatasystemet så att det också omfattar administrativa uppgifter om husbolagen och aktiebostäderna. Finansiering som betalas genom faciliteten för återhämtning och resiliens har beviljats i enlighet med Finlands plan för återhämtning och resiliens (RRP) för genomförandet av den följande fasen.

Kundernas och samhällets behov styr tjänsteproduktionen, och de strategiska utvecklingsprojekten fokuserar fortsättningsvis på digitala tjänster och på att tillgodose behoven inom IT-utveckling. Utvecklingsprojekten och uppgifterna sköts ofta i samarbete med andra aktörer. Sett ur ett kundperspektiv är strävan att gränserna mellan olika aktörer inte ska synas och målet är att medborgarna ska ha tillgång till centraliserade tjänster. Kontinuiteten i tjänsterna och verksamheten

samt dataskyddet och data- och cybersäkerheten blir alltjämt viktigare och viktigare, och förutsätter tydligt definierade ansvar i servicekedjorna och samarbetet.

Moderniseringen av den tekniska infrastrukturen vid Metsähovi geodetiska forskningsstation slutförs och stationens verksamhet utvecklas så att den motsvarar behoven för en modern geodetisk basstation. Metsähovi och Lantmäteriverkets FinnRef-nätverk är de nationella infrastrukturerna som används för att uppdatera de geodetiska observationssystemen som utgör grunden för referenssystemen för koordinater och höjder, samt till stöd för en tillförlitlig positionsbestämning i Finland. Betydelsen av forskning som stöder geodatasektorn framhävs i vårt alltmer digitaliserade samhälle och medför bred nytta exempelvis inom trafiken, skogsbruket och jordbruket.

Genom ägoregleringar kan man permanent påverka merkostnader och olägenheter som föranleds av en dålig ägarstruktur, sänka klimatutsläppen och förbättra trafiksäkerheten.

Samhälleliga effektmål

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2025 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål och nyckeltal för åtgärderna inom politiksektorerna för lantmäteri och registrering av bostadsaktier, som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Tillförlitliga och brett tillgängliga geodata, fastighetsdata och bostadsdata möjliggör ny affärsverksamhet och tryggar ägandet:

— registrerings- och informationstjänstfunktionerna för jordegendom och aktielägenheter tryggar det nationella systemet för ägande och säkerheter

— utvecklandet av grundläggande geografisk information (geodata) och referenssystem samt därtill anknyttande tjänster tryggar grunden för positionsbestämning

— stödtjänster och forskning är till stöd för interoperabilitet med avseende på geodata och för utvecklandet av en rikstäckande infrastruktur för geodata

Nyckeltal

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Samhällelig effekt			
Antal kommuner som deltar i samarbetet kring den nationella terrängdatabasen vid utgången av året	94	95	110
Progr. för omstrukturering av fastighetsdatasystemet, täckningsindex	66	20 ¹⁾	25
Utnyttjande av informationsresurser, ökning från föregående år, %	8	3	3
Störningsfria e-tjänster, %	99,9	99,9	99,9
Aktielägenhetsregistrets täckning, %	92	92	94
Fullständig väg- och byggnadsinformation, %	96	96	96
Tillgång till metadatatjänster, %	99	99	99

¹⁾ De materiella målen och slutresultatet med avseende på omstruktureringen av fastighetsdatasystemet ändras från och med 2024, så indexvärdet presenteras i helt ny form från och med det.

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 51 085 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till Lantmäteriverkets självfinansieringsandel i samfinansierade forskningsprojekt
- 2) till betalning av utgifter som hänför sig till självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av internationella medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Av anslaget har 5 000 000 euro reserverats för bostadsdatasystemet (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Lantmäteriverket ska inom sitt ansvarsområde

- sörja för fastighetsbildnings- och ägoregleringsverksamheten
- bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- sörja för grunden för positionering och produktionen av grundläggande geografisk information samt producera sakkunnigtjänster för samhället
- sörja för att behövliga register förs
- sörja för den allmänna utvecklingen inom sitt fackområde och delta i det internationella samarbetet
- sköta de övriga uppgifter som verket har enligt vad som särskilt föreskrivs eller jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Lantmäteriverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.70.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2025 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Lantmäteriverket upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument finansieras följande fas som gäller bostadsdatasystemet.

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2023 bokslut			2024 uppskattning			2025 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Fastighetsförrättningar	44 982	38 641	527	41 535	41 535	510	42 995	42 995	511
Ägoreglerings- uppgifter	3 892	25	45	4 400	-	50	4 000	-	44
Inskrivningsuppgifter	36 776	29 437	457	38 700	37 200	522	39 656	38 656	518
Förvaltning av grund- läggande informations- resurser	35 460	1 951	388	37 430	3 144	405	34 000	2 895	366

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2023 bokslut			2024 uppskattning			2025 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Informationstjänst	14 614	16 900	97	17 904	17 904	113	15 249	16 011	93
Lantmäteri och forskning, utveckling och sakkunnigtjänster inom geodatasektorn	17 603	6 701	247	17 250	5 913	230	17 670	6 034	225
Sammanlagt	153 327	93 655	1 762	157 219	105 696	1 830	153 570	106 591	1 757

Nyckeltal för ämbetsverket

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Funktionell effektivitet			
Produktivitet totalt	96,9	101,5	101,5
Kundtillfredsställelse totalt, %	91	88	88
Ågoregleringsproduktion, ombildade ha	9 310	9 300	7 200
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	127	110	110
Digitaliseringsgrad inom företagstjänsterna, %	96,9	101,5	101,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	152 206	156 859	157 676
Bruttoinkomster	93 655	105 696	106 591
Nettoutgifter	58 551	51 163	51 085
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	20 111		
— överförts till följande år	9 758		

Bruttoinkomsterna uppgår till sammanlagt 106 591 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 5 904 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 97 792 000 euro och de övriga inkomsterna 2 895 000 euro.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	82 157	93 586	95 102
— övriga intäkter	2	-	-
Intäkter sammanlagt	82 159	93 586	95 102

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	62 983	66 339	66 397
— andel av samkostnader	31 595	29 247	28 705
Kostnader sammanlagt	94 578	95 586	95 102
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-12 419	-2 000	-
Kostnadsmotsvarighet, %	87	98	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 293	3 653	2 690
— övriga intäkter	526	-	-
Intäkter sammanlagt	2 819	3 653	2 690
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 664	2 686	1 978
— andel av samkostnader	942	784	578
Kostnader sammanlagt	2 606	3 470	2 556
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	213	183	134
Kostnadsmotsvarighet, %	108	105	105

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 636	4 126	4 569
— finansiering från EU	1 078	579	1 063
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	276	609	272
Intäkter sammanlagt	5 990	5 314	5 904
Totala kostnader för projekten			
— särkostnader	5 835	5 821	5 608
— andel av samkostnader	4 996	4 805	6 200
Kostnader sammanlagt	10 831	10 626	11 808
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-4 841	-5 312	-5 904
Självfinansieringsandel, %	45	50	50

De internationella medlemsavgifterna beräknas uppgå till cirka 40 000 euro av anslaget.

Uppskattningsvis 5 900 000 euro av anslaget används för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	470
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	71
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-146
Lönejusteringar	127
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-130
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-470
Sammanlagt	-78

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	51 085 000
2024 II tilläggsb.	1 000 000
2024 budget	51 163 000
2023 bokslut	48 198 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för åtgärder enligt lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) samt utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)

3) till betalning av sådana kostnader och ersättningar som orsakas av en förrättning och som avses i 3 § 5 mom. i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) när det gäller nyskiften.

Förklaring: Anslaget används för att stödja ägoregleringar av åkrar. Det beräknas att användningen av anslaget fördelar sig så att den låneandel som återkrävs av sakägare utgör cirka 50 % och statens slutgiltiga utgift blir cirka 50 %.

2025 budget	2 000 000
2024 budget	2 000 000
2023 bokslut	2 000 000

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Kommunikationsministeriets förvaltningsområde ansvarar på ett hållbart sätt för fungerande och säkra trafik- och kommunikationsförbindelser och tjänster som gäller trafik och kommunikation och möjliggör välfärd, konkurrenskraft och övergripande säkerhet.

Omvärlden

Den största omvälvningen inom sektorn för trafik och kommunikation beror på övergången till ren energi och utsläppssnål trafik i rätt tid och på ett teknisk-ekonomiskt hållbart sätt samt på digitaliseringen. Finland har redan minskat utsläppen från trafiken mer än i jämförelseländerna och har förbundit sig att ytterligare minska sina utsläpp. Minskningen ska i fortsättningen vara hållbar med tanke på samhällsekonomin och den får inte öka kostnaderna i vardagen eller försvaga näringslivets konkurrenskraft. De möjligheter som digitala lösningar erbjuder när det gäller att uppnå Finlands gällande internationella åtaganden och utsläppsminskning mål är betydande. Digitaliseringstakten har accelererat, vilket har accentuerat informationssäkerhetens betydelse vid tillhandahållandet av offentliga tjänster. Att hantera information och att ge medborgare, sammanslutningar och företag allt bättre service utgör kärnan i digitaliseringsutvecklingen.

Försörjningsberedskapens och den övriga beredskapens betydelse vid utvecklingen av digitala förbindelser, trafik och kommunikation har accentuerats. Det råder en hög hotnivå för cybersäkerheten och den förutspås förbli hög. Ett fungerande och resilient transport- och kommunikationssystem förutsätter under alla förhållanden att marknaden fungerar och att kritisk infrastruktur tryggas. Samarbetet och identifieringen av de inbördes beroendeförhållandena mellan olika sektorer har ägnats allt större uppmärksamhet.

Trafikledernas skick och kommunikationsnätens kapacitet blir allt viktigare i takt med att de digitala tjänsterna och automationen utvecklas. En särskild utmaning är den ekonomiska osäkerheten, den svaga produktivitetens utvecklingen och den begränsade tillgången till finansiering. En konsolidering av de offentliga finanserna är nödvändig och förutsätter att produktiviteten inom hela förvaltningsområdet förbättras, att uppgifterna prioriteras och att hanteringen av risker och kostnader blir ännu bättre. De tillgängliga anslagen måste i allt högre grad riktas till att bygga upp en välfungerande och trygg vardag för medborgarna och näringslivet.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Digitaliseringen och dataekonomin skapar hållbar tillväxt och stärker samhällsförtroendet			
— Utvecklingen av indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle (DESI)	1.	1.	1.
— Utvecklingen av det nationella indexet över cybersäkerhet (National Cyber Security Index, NCSI)	10.	Bland de 10 bästa	Bland de 10 bästa
— Finländarnas förtroende för nyheterna (Digital News Report), utveckling	69 % av de svarande	Minst 70 % av de svarande	Minst 70 % av de svarande
Framtidens trafik- och transportsystem är säkert, kunskapsbaserat och hållbart.			
— Utvecklingen av ekosystemet för transportdata	200 aktörer	Fler än tidigare	Fler än tidigare
— Utvecklingen av utsläpp från trafiken, tCO ₂ -ekv. (WEM 09/22)	9 938 339	8 197 354	7 973 607
— Trafiksäkerhetens utveckling	Antal dödsfall i vägtrafiken: 173 Antal skadade i vägtrafiken: 2 753	Så få som möjligt	Så få som möjligt
Den databaserade transportservicen är effektiv och motsvarar kundernas behov.			
— Utvecklingen av ekosystemet för transportdata	Antal företag som tillhandahåller förmedlings- och kombinations-tjänster 60 st.	Fler än tidigare	Fler än tidigare
De digitala förbindelserna och transportsystemet förbättrar Finlands konkurrenskraft och internationella tillgänglighet.			
— Kommunikationsnätens täckning	Tillgången till fasta bredbandsnät, andel av hushållen: 71 %	Större andel än tidigare	Större andel än tidigare
— Eftersatt underhåll/vägnät (mn euro)	2 570	2 600	2 700
— Eftersatt underhåll/bannät (mn euro)	1 660	1 700	1 740
— Eftersatt underhåll/farledsnät (mn euro)	30	30	30

Jämställdhet mellan könen

I enlighet med riktlinjerna för kommunikationsministeriets personalpolitiska strategi genomför ministeriet planen för operativ likabehandling och jämställdhet mellan könen 2023—2025 och en personalpolitisk jämställdhetsplan. Med hjälp av planerna genomförs statsrådets meddelande om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering i det finländska samhället. Syftet med ministeriets och förvaltningsområdets verksamhet är att kontinuerligt förbättra likabehandlingen och jämställdheten mellan könen och att säkerställa kontinuiteten i det operativa likabehandlings- och jämställdhetsarbetet inom förvaltningsområdet. Till dessa delar har man för

första gången bedömt utgångsläget för likabehandling vid ministeriet och inom dess förvaltningsområde genom att utnyttja diskrimineringsombudsmannens digitala rapporteringsverktyg för att förbättra likabehandlings- och jämställdhetsplaneringen, och i ministeriets arbetsordning ligger ansvaret för likabehandlings- och jämställdhetsarbetet för första gången hos avdelningen för koncernstyrning. Ministeriet ordnar också utbildning för ministeriets ledning om jämställdhetsintegrering.

Hållbar utveckling

Att främja målen för hållbar utveckling i FN:s Agenda 2030 ingår i kommunikationsministeriets verksamhet.

Finland bidrar till att minska utsläppen och förbättra den ekologiska hållbarheten. Åtgärderna inriktas särskilt på en kontrollerad ökning av utsläppsnåla och utsläppsfria transporter på ett teknikneutralt och teknisk-ekonomiskt hållbart sätt och på en effektivare logistik med hjälp av information. Utsläppsminskningar eftersträvas också genom förbättrad trafiksäkerhet och mer smidigt löpande trafik.

I fråga om den sociala hållbarheten syftar ministeriets arbete till att människors grundläggande behov tillgodoses. Åtgärderna hänför sig exempelvis till trafiksäkerheten samt till den fysiska och digitala tillgängligheten när det gäller transportservice och digitala tjänster.

Förvaltningsområdet främjar den ekonomiska hållbarheten genom att förbinda sig till att balansera de offentliga finanserna, förbättra produktiviteten, effektivisera konkurrensutsättningen och upphandlingen samt sänka anslagen för investeringar. I anslagen för trafikledsprojekt görs en besparing på 200 miljoner euro jämfört med 2024. När det gäller den ekonomiska hållbarheten har digitala förbindelser, trafik och kommunikation en central roll i näringslivets konkurrenskraft och förnyelse samt hela Finlands livskraft och välfärd.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om farledsavgift och om upphävande av 6 och 8 § i en lag om ändring och temporär ändring av lagen om farledsavgift	11.19.06
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Meteorologiska institutet	31.01.04

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
31.01.04	<i>Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)</i> — fullmakt att ingå avtal	1,5	1,5
31.10.20	<i>Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 2 år)</i> — fullmakt för jord- och vattenbyggnad	124,0	-
31.10.77	<i>Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)</i> — fullmakt för jord- och vattenbyggnad	259,0	422,0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	731 772	711 640	709 039	-2 601	0
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 654	22 862	21 638	-1 224	-5
02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	103 188	95 762	88 805	-6 957	-7
03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	59 834	62 579	57 580	-4 999	-8
04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 164	49 969	46 812	-3 157	-6
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	494 122	471 468	494 204	22 736	5
(88.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	4 810	9 000	—	-9 000	-100
10. Trafik- och kommunikationsnäten	2 012 895	2 069 708	2 030 136	-39 572	-2
20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)	1 378 201	1 565 751	1 496 056	-69 695	-4
30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)	26 583	19 940	14 250	-5 690	-29
31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	41 003	12 400	9 640	-2 760	-22

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	18 026	34 997	34 997	—	0
77. Utveckling av trafikleds- nätet (reservationsanslag 3 år)	441 082	332 620	373 693	41 073	12
(78.) Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
79. Livscykelfinansierings- projekt (reservationsanslag 3 år)	108 000	104 000	101 500	-2 500	-2
20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation	829 947	835 053	858 326	23 273	3
20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelse- fartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)	17 886	20 386	19 886	-500	-2
21. Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)	118 724	102 424	107 424	5 000	5
22. Anskaffning av vagn- materiel till stommen i nattågstrafiken (reservationsanslag 3 år)	—	—	3 794	3 794	0
43. Förbättrande av konkurrens- kraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	64 211	89 000	89 000	—	0
(50.) Statsunderstöd för genom- förande av det riks- omfattande bredbands- projektet (reservations- anslag 3 år)	17 250	—	—	—	0
51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)	36 074	29 591	28 541	-1 050	-4
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)	575 802	593 652	609 681	16 029	3
Sammanlagt	3 574 614	3 616 401	3 597 501	-18 900	-1
Totalt antal årsverken	2 406	2 406	2 406		

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter

01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 21 638 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av regionalt samarbete
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats för övningsverksamhet inom cybersäkerhet (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Av anslaget föranleds 1 000 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument.

Med anslaget främjas målet i planen för återhämtning och resiliens att öka produktiviteten med hjälp av digitalisering och dataekonomi och göra tjänsterna tillgängliga för alla.

Tillförlitliga produkter och tjänster är en central förutsättning för digitaliseringen. En hög nivå på cyber- och informationssäkerheten samt kompetens upprätthåller ekonomins och samhällets konkurrenskraft inom alla sektorer. Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde har ett program för utveckling av cybersäkerheten beretts i enlighet med regeringsprogrammet och strategin för cybersäkerheten i Finland. Utvecklingsprogrammet utgör också en del av genomförandet av EU:s strategi för cybersäkerhet. Investeringarna i övningsverksamhet inom och forskning om cyber- och informationssäkerhet stöder utvecklingsprogrammet och digitaliseringen i omfattande grad.

Övningsverksamheten inom cybersäkerhet utvecklar samhällets resiliens och beredskap inför störningar i cybersäkerheten. Aktiv övningsverksamhet har en central betydelse när det gäller att utveckla bekämpningen, hanteringen och avvärjandet av cyberangrepp.

Tillräcklig cybersäkerhetskompetens har ett betydande samband med människors trygghetskänsla och förmåga att utnyttja tjänster och lösningar i den digitala verksamhetsmiljön. Syftet med undersökningen Medborgarfärdigheter inom cybersäkerhet är att skapa en gemensam europeisk modell och en digital plattform för undervisning och utveckling av cybersäkerhetsfärdigheter, som kan användas jämlikt i alla medlemsstater i Europeiska unionen.

Åtgärderna för cyber- och informationssäkerheten stöder delområdet kompetens och humankapital i DESI-indexet, som mäter EU-ländernas framsteg när det gäller utnyttjande av digitalisering.

Kommunikationsministeriet har för sin verksamhet 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

— Genom genomförandet av EU-regleringen om digitalisering och dataekonomi säkerställs effektivitet, konkurrenskraft och ett människocentrerat perspektiv

— I samband med att ny teknik tas i bruk och i den förändrade säkerhetsmiljön har man för användarnas del säkerställt tillförlitligheten och den övergripande säkerheten hos digitala tjänster, produkter och nät och att dataskyddet vid elektronisk kommunikation beaktas

— Förutsättningar för utveckling, interoperabilitet och utnyttjande av en digital tvilling av trafiksystemet har skapats

— Konsekvensbedömningen är systematisk, av jämn kvalitet och stöder beredningen av ärenden inom förvaltningsområdet

— Järnvägstrafiken är ett attraktivt färd sätt och dess fördelar för samhället ökar

— Offentligt understödda mobilitetstjänster är effektiva, ekonomiska och motsvarar klienternas behov av mobilitet

— I Finland används heltäckande, säkra och hållbara dataförbindelser

— Trafikledsätet är funktionssäkert och de internationella förbindelserna fungerar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 116	23 112	21 888
Bruttoinkomster	294	250	250
Nettoutgifter	19 822	22 862	21 638
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 782		
— överförs till följande år	10 614		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Balansering av ministeriets verksamhet och ekonomi (överföring till moment 31.01.02)	-500
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-282
En ordinarie tjänst och en tjänst för viss tid (1.5.2024-30.4.2027) (överföring från moment 31.01.02)	250
Forskningsinvestering inom cybersäkerhet (RRF pelare 2)	-500
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-1
Lönejusteringar	59
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-200
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-50
Sammanlagt	-1 224

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	21 638 000
2024 II tilläggsb.	166 000
2024 budget	22 862 000
2023 bokslut	23 654 000

02. Transport- och kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 88 805 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansierings- och betalningsandelar samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med finansiellt stöd från EU
- 3) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av sjökartläggning
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av forsknings- och utvecklingsverksamhet
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av trafiksystemplanering, persontrafikundersökningar, främjande av mobilitetstjänster, övervaknings- och myndighetsuppgifter, traditionsverksamhet, utvecklande av sjötrafiken och av Safe Sea Net-verksamheten.

Förklaring: Transport- och kommunikationsverket svarar för myndighetstjänsterna för alla trafikformer samt för de uppgifter inom kommunikationssektorn som gäller myndighetsreglering, tillsyn, styrning, förvaltning och tjänster. Myndighetstjänsterna inom trafiken hänför sig till trafiksystemets säkerhet, datalager, driftssäkerhet och marknad.

Tillsynsavgiften för flygtrafiken och tillsynsavgiften för besiktningsverksamheten intäktsförs under moment 11.19.05. Informationssamhällsavgiften, tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet, tillsynsavgiften för postverksamhet och certifikatavgiften intäktsförs under moment 11.19.04.

Av anslaget används uppskattningsvis 1,4 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kommunikationsministeriet har för Transport- och kommunikationsverket för 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- EU:s bestämmelser om digitalisering och dataekonomi och myndighetsuppgifterna i enlighet med dem har genomförts effektivt (DGA, DSA, TCO, DA)
- Cyberresiliensen inom transport- och kommunikationssektorerna har stärkts
- Det enhetliga dataekosystemet för trafiken har stärkts
- Kunskapsunderlaget för transportsystemet har förbättrats med hjälp av förbättrad konsekvensbedömning

— Genom ett samarbete inom förvaltningsområdet har det utarbetats en målbild och en genomförande- och finansieringsplan för trafiksystemets digitala tvilling och ett planerligt genomförande har inletts

— En konkurrensutsättning av persontågstrafiken har genomförts inom förvaltningsområdet

— Offentligt understödda transporter är effektiva

— Finland är ett ledande land för 6G-teknologi.

— Trafiksystemsanalysen, i synnerhet den strategiska lägesbilden över trafiknätet, har utvecklats på ett målinriktat sätt.

Nyckeltal

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Kundtillfredsställelse, kunder (skalan 1—5, minst)	4,2	3,6	3,6
Certifieringarna genomförs planerligt	Genomfördes	Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns	Certifieringarna genomförs som planerat och godkänns
Beviljande av tillstånd inom utsatt tid (%)	Under 90	90	90
Kundkontakterna besvaras via verkets kundservice inom de tidsfrister som anges i ämbetsverkets servicelöfte (%; skriftliga kontakter 5 vardagar, samtal 45 sek.)	Över 90	90	90
Kvaliteteten på och genomslagskraften för Cybersäkerhetscentrets lägesbilder (kundtillfredsställelse på skalan 1—5, minst)	4,3	>= 2023	>= 2024
Verkets elektroniska tjänster överensstämmer med kvalitetskriterierna för statsförvaltningens digitala ärendehanteringstjänster	20/22	>= 20/22	>= 20/22
Grad av användning av elektronisk registrering av fordon (%)	75,5	>=2023	>=2024
Graden av digitalisering av verkets tjänster (% av verkets tjänster)	73,02	>=2023	>=2024
Avbrott som föranletts av utvecklandet av ämbetsverkets elektroniska tjänster i förhållande till gjorda ändringar (%)	0	<2023	<=2024
Antalet kontakter till stöd för e-tjänster/antalet e-tjänstillfällen (%)	1,1	<=2023	<=2024

Funktionell effektivitet

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Kostnader för fordonsbeskattningen/skatteintäkten (€/€)	0,0104	<= jämfört med 2023	<= jämfört med 2024
Registrering av fordon, enhetskostnad (€)	4,33	<= jämfört med 2023	<= jämfört med 2024
Dataenhet, enhetskostnad (€)	0,0046	<= jämfört med 2023	<= jämfört med 2024

Funktionell effektivitet

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Ansökan om körkort, enhetskostnad (€)	34,3	<= jämfört med 2023	<= jämfört med 2024
Förarexamen, enhetskostnad (€)	64,08	<= jämfört med 2023	<= jämfört med 2024
Domännamn, enhetskostnad (€)	3,02	<= jämfört med 2023	<= jämfört med 2024
Kostnadsmotsvarighet för offentlig-rättsliga prestationer (%; genomsnittet för tre år)	106	97—103	97—103
Kostnadsmotsvarighet för företags-ekonomiska prestationer (%; genomsnittet för tre år)	201	116—122	116—122

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Transport- och kommunikationsverkets verksamhet	68 005
Cybersäkerhetscentrets verksamhet	20 800
Sammanlagt	88 805

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	233 359	230 062	220 005
Bruttoinkomster	133 306	134 300	131 200
Nettoutgifter	100 053	95 762	88 805
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	67 654		
— överförs till följande år	70 789		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	110 751	105 500	108 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	111 611	104 700	110 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-860	800	-2 200
Kostnadsmotsvarighet, %	99	101	98

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	9 937	9 400	9 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	5 703	7 800	8 100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	4 234	1 600	1 800
Kostnadsmotsvarighet, %	174	121	122

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, övrig avgiftsbelagd verksamhet (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	10 432	12 400	11 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	10 489	12 400	11 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-57	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	99	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Balansering av ministeriets verksamhet och ekonomi (överföring från moment 31.01.01)			2 500
Den nationella andelen av utbytet av och infrastrukturen för elektronisk godstransportinformation (eFTI) i Europa			500
Det europeiska sjöfartssystemet			120
En ordinarie tjänst och en tjänst för viss tid (1.5.2024-30.4.2027) (överföring till moment 31.01.01)			-250
Införande av Galileo-systemets PRS-tjänst i Finland			-2 200
Införande av Galileo-systemets PRS-tjänst och täckande av kostnaderna för serviceproduktionen			1 580
Myndighetsuppgifter som förädlades av kommissionens 55 %-paket			-40
Nationell självfinansieringsandel för små och medelstora företags cyberkompetensprojekt (överföring från moment 31.20.51)			750
Nationellt samordningscenter för Europeiska kompetenscentret för cybersäkerhet			-250
Nya uppgifter och systeminvesteringar som hänför sig till NIS 2-direktivet			660
Produktionen av den nationella kartläggningstjänsten för attackytan (HYÖKY) och den förenklade observations- och varningstjänsten för cyberhot (HAVARO)			2 000
Specialsakkunnig inom transport- och kommunikationssektorn vid Finlands ständiga representation vid Nato (överföring till moment 24.01.01)			-239
Tryggande av ministeriets verksamhet (överföring till moment 31.01.01)			-2 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppgifter i anslutning till genomförandet av tillgänglighetsdirektivet	400
Lönejusteringar	132
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 410
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-5 210
Sammanlagt	-6 957

2025 budget	88 805 000
2024 II tilläggsb.	-419 000
2024 budget	95 762 000
2023 bokslut	103 188 000

03. Trafikledsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 57 580 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Trafikledsverket har till uppgift att i egenskap av huvudman för trafik- och farleder svara för upprätthållandet och utvecklandet av servicenivån för trafiken på vägar, järnvägar och farleder som förvaltas av staten. Trafikledsverket främjar genom sin verksamhet trafikledsnätets funktion, automatisering, trafiksäkerhet och en hållbar utveckling av trafikledsnätet som en integrerad del av trafiksystemet samt verksamhetsförutsättningarna för regionerna och näringslivet och en balanserad utveckling av dem.

Kommunikationsministeriet har för Trafikledsverkets verksamhet 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhällliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Cyberresiliensen har stärkts
- Bedömningen av konsekvenserna har utvecklats så att den är systematisk och av jämn kvalitet, och den information som ämbetsverket producerar stöder beredningen av ärenden inom förvaltningsområdet
- Miljöansvar har inkluderats i trafikledshållningen och den långsiktiga trafiksystemplaneringen
- Genom ett samarbete inom förvaltningsområdet har det utarbetats en målbild och en genomförande- och finansieringsplan för trafiksystemets digitala tvilling och ett planenligt genomförande har inletts
- Järnvägstrafiken är ett attraktivt färd sätt och dess fördelar för samhället har ökat
- Trafikledsnätets funktionssäkerhet och resiliens har förbättrats.

Nyckeltal

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Vägtrafikanternas belåtenhet med landsvägarnas skick under sommarsäsongen (minst)	-	2,7	2,9
Vägtrafikanternas belåtenhet med landsvägarnas skick under vintersäsongen (minst)	-	2,7	2,9
Fungerande rese- och transportkedjor			
Den kalkylerade andelen förseningar på grund av bannhållningen i fjärrtågtrafiken, % av tågen försenade med minst 6 min. (högst)	6,2	6,0	6,0
Den kalkylerade andelen förseningar på grund av bannhållningen i närtågtrafiken, % av tågen försenade med minst 3 min. (högst)	2,2	3,0	2,8
Den kalkylerade andelen förseningar på grund av bannhållningen i godstågtrafiken, % av tågen försenade med minst 16 min. försenade (högst)	-	2,0	1,9
Väntetider för tjänster inom vintersjöfarten, h (högst)	3,5	4,0	4,0
Trafikledernas skick			
Tillfälliga hastighetsbegränsningar på bannätet i medeltal (huvudleder/övrigt bannät), km (högst)	-	75/245	75/245
Belagda vägar i dåligt skick (livligt trafikerat vägnät/övrigt vägnät), km (högst) ¹⁾	950/7 350	1 200/11 000	1 040/9 190
Broar och landsvägar/järnvägar i dåligt skick, antal (högst)	877/123	940/185	955/190
Fasta säkerhetsanordningar i dåligt skick, i farleder, % (högst)	2,5	4,2	4,2
Trafiksäkerhet			
Olyckor på landsvägarna som lett till personsador (högst)	1 488	1 557	1 518
Risken för olyckor vid plankorsningar på statens bannät (Risksumman för 10 år) (högst)	161	170	140
Funktionell effektivitet			
Eftersatt underhåll/vägnät (mn euro) (högst)	2 570	2 600	2 700
Eftersatt underhåll/bannät (mn euro) (högst)	1 660	1 700	1 730
Eftersatt underhåll/farledsnät (mn euro) (högst)	30	30	30

¹⁾ De nya konditionsklassificeringarna som infördes 2024 höjer kilometerantalet för vägar i dåligt skick med cirka 20 % jämfört med det tidigare beräkningssättet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	59 931	62 719	57 768
Bruttoinkomster	1 005	140	188
Nettoutgifter	58 926	62 579	57 580

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	12 688		
— överförts till följande år	13 596		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	38 508	25 258	27 326
Totala kostnader för den samfinansierade verksamheten	17 727	50 250	69 865
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	20 781	-24 992	-42 539
Självfinansieringsandel, %	117	50	61

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	8 221	6 465	7 546
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	5 874	6 407	7 327
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	2 347	58	219
Kostnadsmotsvarighet, %	140	101	103

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar		161
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)		-3 860
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)		-1 300
Sammanlagt		-4 999
2025 budget		57 580 000
2024 budget		62 579 000
2023 bokslut		59 834 000

04. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 812 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av verksamheten i Antarktis
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 4) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av internationella åtaganden
- 5) till betalning av överföringsutgifter som ingår i finansieringsandelarna för samfinansierade projekt som Finlands Akademi och andra organisationer finansierar
- 6) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föranleds av gemensamma professorer.

Fullmakt

Meteorologiska institutet bemyndigas att ingå avtal för projektet METNET/MOI om forskning om Mars, så att de utgifter som projektet medför, inklusive tidigare förbindelser, uppgår till högst 1 536 000 euro.

Förklaring: Meteorologiska institutet producerar observations- och forskningsinformation om klimatet, atmosfären och haven, och tillhandahåller väder-, havs- och klimatjänster.

Av anslaget används uppskattningsvis 14 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kommunikationsministeriet har för Meteorologiska institutets verksamhet för 2024—2027 ställt följande fleråriga resultatmål som stöder regeringsprogrammet, förvaltningsområdets koncernstrategi och de samhällliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Cyberresiliensen i samhället har stärkts
- Genomförandet av EU:s lagstiftning om digitalisering och dataekonomi har slutförts
- Konsekvensbedömningen är systematisk, av jämn kvalitet och stöder beredningen av förvaltningsområdets ärenden och beslutsfattandet
- Vi förstår hur havsbaserade vindkraftsparker påverkar sjöfarten på och förhållandena i Östersjön
- Trafiksystemaktörerna får den information som de behöver om klimatförändringens konsekvenser
- Genom samarbete inom förvaltningsområdet har det utarbetats en målbild och en genomförande- och finansieringsplan för trafiksystemets digitala tvilling och ett planenligt genomförande har inletts
- Kostnadseffektiviteten hos och servicenivån på flygplatsernas väderprognostjänster har förbättrats
- Den informationsbaserade transportservicen är effektiv

— Försörjningsberedskapen inom transport- och kommunikationssektorn har stärkts

— Centrumet för rymdlägesbild ökar säkerheten i Finlands rymdverksamhet.

Nyckeltal

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Intressentgruppernas belåtenhet (skala 1—5)	4,4	4,0	4,0
Väderprognosernas träffsäkerhet (kombination) (%)	82,6	-	-
Placering när det gäller träffsäkerheten för temperaturprognoserna jämfört med de svenska och norska meteorologiska instituten	-	1	1
Träffsäkerhet för temperaturprognoser 1 dygn, %	-	90,0	90,0
Träffsäkerhet för vindvarningar på markområden 1—2 dygn (%)	83,0	80,0	80,0
Träffsäkerhet för flygplatsprognoser, %	92,6	91,0	91,0
Antal hänvisningar i databasen Web of science	24 025	27 000	28 000
Internationellt förhandsgranskade artiklar, antal	346	370	370

Funktionell effektivitet

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer (%)	101	100	100
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer (%)	114	102	102
Kostnadsmotsvarighet för samfinansierad verksamhet (%)	64	60	60
Extern forskningsfinansiering/år (1 000 euro)	23 748	19 000	20 000
Forskningsaktivitet (publikationer/årsverke)	1,29	1,35	1,35
Effektiviteten i produktionsprocessen för vädertjänster (inbegriper inte internationella medlemsavgifter) (€/invånare)	3,00	3,40	3,40
Effektiviteten i produktionsprocessen för vädertjänster (inbegriper internationella medlemsavgifter) (€/invånare)	4,36	4,90	4,90

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	94 987	83 169	81 612
Bruttoinkomster	42 142	33 200	34 800
Nettoutgifter	52 845	49 969	46 812
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	16 714		
— överförs till följande år	10 033		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	7 117	6 700	6 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	7 078	6 700	6 800
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	39	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	9 659	7 500	8 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	8 444	7 350	7 850
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 215	150	150
Kostnadsmotsvarighet, %	114	102	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten	23 748	19 000	20 000
Totala kostnader för projekten	36 838	31 500	33 500
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-13 090	-12 500	-13 500
Självfinansieringsandel, %	36	40	40

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingås 2025 eller därefter	10 000	2 000	1 000	1 000	14 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 38 312 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 8 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	450
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	1 349
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-664
Nivåförändring i anslaget för METNET/MOI	-30
Lönejusteringar	108
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-3 230
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 140
Sammanlagt	-3 157

2025 budget	46 812 000
2024 budget	49 969 000
2023 bokslut	46 164 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 494 204 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	22 736
Sammanlagt	22 736

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	494 204 000
2024 budget	471 468 000
2023 bokslut	494 122 257

(88.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 II tilläggsb.	11 236 000
2024 budget	9 000 000
2023 bokslut	4 810 000

10. Trafik- och kommunikationsnäten

Förklaring: Statens trafiknät består av landsvägsnätet, bannätet och farlederna. Vid utgången av 2023 var landsvägsnätets längd 77 922 km, bannätets 5 915 km och farledernas 16 211 km.

Balansvärde för trafiknätet (mn euro)

	2023	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Vägar	14 716	14 527	14 353
Järnvägar	5 454	5 641	5 827
Farleder	274	276	278
Sammanlagt	20 444	20 444	20 458

Det eftersatta underhållet när det gäller landsvägar, järnvägar och farleder uppgick i slutet av 2023 till sammanlagt cirka 4,3 miljarder euro (utan köpkraftskorrigerering).

Inkomster av och utgifter för trafikledsnätet (mn euro)

	2023 bokslut	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Basunderhåll av transportinfrastrukturen (20)	1 378,2	1 565,8	1 496,1
Inkomster	36,0	47,2	55,3
— Banavgift	35,0	46,2	55,3
— Övriga inkomster	1,0	1,0	-
Utgifter	1414,2	1 612,9	1 551,4
Underhåll	793,8	1 046,6	1 070,7
— Skötsel	446,1	477,1	483,2
— Isbrytning	66,0	72,0	75,0
— Reparation	281,7	497,5	512,5
Förbättring och planering	97,7	90,3	53,6
— Investeringar i förbättring av trafikleder	77,0	69,9	33,1
— Planering	20,7	20,4	20,5
Trafiktjänster	222,7	226,0	227,0
— Informations- och styrningstjänster för trafiken	164,7	168,0	168,0
— Landsvägsfärjetrafik	58,0	58,0	59,0
Minskning av det eftersatta underhållet	300,0	250,0	200,0
Understöd (30, 31)	67,6	32,3	23,9
Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (30)	26,6	19,9	14,3
Vissa understöd (31)	41,0	12,4	9,6
Utvecklingsinvesteringar (76, 77, 79)	567,1	471,6	510,2
Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	18,0	35,0	35,0
Utvecklande av trafikledsnätet (77)	441,1	332,6	373,7
Livscykelsfinansieringsprojekt (79)	108,0	104,0	101,5
Nettoutgifter sammanlagt	2 012,9	2 069,7	2 030,2
Bruttoutgifter sammanlagt	2 048,9	2 116,8	2 085,5

Utvecklingen av uppgifter som gäller verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2023 utfall	2024 uppskattning	förändring	2025 uppskattning	förändring
Verksamhet som täcks med farledsavgifter					
Intäkter av farledsavgifter, 1 000 euro	48 924	51 000	4,2 %	85 000	66,7 %
Övriga intäkter, 1 000 euro	131	358	173,3 %	579	61,7 %
Kostnader, 1 000 euro	113 997	116 107	1,9 %	117 486	1,2 %
Kostnadsmotsvarighet	43,0 %	44,2 %	1,2 %-enh.	72,8 %	28,6 %-enh.

20. Basunderhåll av transportinfrastrukturen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 496 056 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för uppgifter som hänför sig till skötsel, användning och reparation av trafikleder, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafik och andra uppgifter som en huvudman för trafik- och farleder ansvarar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen. Till den serviceavgift som grundar sig på det serviceavtal som ska ingås med trafikledningsbolaget får det användas högst 168 047 000 euro

2) till kostnader för andra åtgärder i anslutning till väg- eller banhållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar eller järnvägar enligt särskilda avtal

3) i enlighet med omkostnadsanslagets användningsändamål med standardinnehåll till fullgörande av sådana nödvändiga lagstadgade skyldigheter som får föranleda utgifter också under kommande finansår

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen av projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

5) tillfälligt till betalning av leveranser av material för banhållningen innan materialet hänförs till de projekt för utveckling av trafikleder som budgeterats under investeringsutgiftsmomenten.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, inkomsterna från den samfinansierade verksamheten, inkomsterna av tillståndsavgiften för Saima kanal, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten, inkomsterna av skadestånd från trafikledshållningen och inkomsterna av försäljningen av egendom, med undantag för inkomster av försäljningen av fast egendom.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter i anslutning till punkt 2).

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar, så att de utgifter som föranleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst det belopp som nämns i tabellen.

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Ombyggnad av säkerhetsanordningarna på banavsnittet Tammerfors— Seinäjäoki	70 000 000
Ringvägen på E18 runt Åbo fas 2 Kausela—Kirismäki	59 000 000
Grundlig reparation av banavsnittet Jyväskylä—Pieksämäki	124 000 000

Förklaring: Det befintliga trafiknätet underhålls med åtgärder enligt *basunderhållet av transportinfrastrukturen*. Med anslagen för basunderhållet av transportinfrastrukturen finansieras väg- och banhållning samt farledshållning. I trafikledshållningen prioriteras åtgärder för att säkerställa den dagliga framkomligheten i trafiknätet, kvaliteten på högtrafikerade och för näringslivet viktiga delar av trafiknätet samt trafiksäkerheten och de möjligheter som digitaliseringen medför. Avsikten är att i alla åtgärder beakta de målområden som fastställs i den parlamentariska trafiksystemplanen. Dessa målområden är tillgänglighet, hållbarhet, effektivitet och bekämpning av klimatförändringen.

Vid dimensioneringen av anslaget har 55,3 miljoner euro beaktats som nettobudgeterade intäkter av banavgiftens grundavgift.

Syftet är att dämpa ökningen av det eftersatta underhållet och trygga trafikledernas skick med beaktande av i synnerhet näringslivets behov.

Staten kan i egenskap av väg- och banhållare i enlighet med ett separat avtal också delta i kostnaderna för annat än byggande och underhåll av landsvägar och järnvägar, om åtgärden hänförs till en väg- eller banhållares uppgifter. Det är alltid fråga om specialsituationer där trafiksystemets funktion eller säkerhet förutsätter att väg- eller banhållaren finansierar en åtgärd någon annanstans än på landsvägens vägområde eller banhållaren någon annanstans än på järnvägsområdet och huvudmannen för trafik- och farleder anser att åtgärden är nödvändig. Exempelvis kan s.k. kalla rastplatser som tidigare byggts på landsvägsområdet i fortsättningen byggas också utanför landsvägsområdet i anslutning till service som riktar sig till vägtrafikanterna. I fortsättningen ska det också vara möjligt för banhållaren att delta t.ex. i ordnandet av sådan anslutningsparkering som behövs för bannätet på en fastighet som angränsar till järnvägsområdet.

Inkomster av och utgifter för basunderhåll av transportinfrastrukturen per trafikform åren 2023—2025 (mn euro)

	2023 bokslut			2024 ordinarie budget			2025 budgetprop.		
	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter
Väghållning	695	1	694	926	1	925	850	-	850
Banhållning	460	35	425	411	46	365	420	55	365
Farledshållning	94	-	94	109	-	109	113	-	113
Informations- och styrningstjänster för trafiken	165	-	165	167	-	167	168	-	168
Sammanlagt	1 414	36	1 378	1 613	47	1 566	1 551	55	1 496

Av användningen av anslaget beräknas investeringsutgifternas andel vara cirka 762 500 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 733 556 000 euro. Dessutom kan det under momentet antecknas några hundra tusen euro i överföringsutgifter.

Av anslaget används uppskattningsvis 5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-30 895
Landsväg 17941 avsnittet Kivi—Pörkenäs (Fäbodavägen) en ny vägförbindelse på avsnittet Västerleden—Västergården (investeringsprogrammet)	2 000
Minskning av det eftersatta underhållet (investeringsprogrammet)	-50 000
Riksväg 8 avsnittet Tjöck—Ömossa, reparation av beläggning och konstruktioner (investeringsprogrammet)	6 500
Små trafikprojekt i Östra Finland	2 700
Sammanlagt	-69 695

2025 budget	1 496 056 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	1 565 751 000
2023 bokslut	1 378 201 000

30. Understöd för trafik- och kommunikationsnäten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 250 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för projekt som gäller byggande av vägförbindelsen från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi och till betalning av statsunderstöd för planering av projektet för snabbspårväg på avsnittet Vik—Malm och till betalning av statsunderstöd för planering och byggande inom projekt som gäller spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionsplan (euro)

Spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	9 750 000
Snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm	1 500 000
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	3 000 000
Sammanlagt	14 250 000

Fullmakt

Transport- och kommunikationsverket bemyndigas att bevilja statsunderstöd eller ingå åtaganden enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Planeringen och byggandet av spårvägarna i västra Helsingfors, inbegripet snabbspårvägen vid Vichtisvägen, är en del av planeringen och förverkligandet av en boulevardstad invid Vichtisvägen och Hoplaksvägen. Fullmakten för projektet har höjts från tidigare 4 260 000 euro till 105 000 000 euro. Projektet omfattar utvecklingen av spårvägarna i västra stadskärnan samt byggandet av snabbspårvägen vid Vichtisvägen. Den fortsatta planeringen har inletts 2022 och byggandet planeras ske åren 2023—2031. Utredningsplanen för projektet och genomförandet av projektet godkändes vid stadsfullmäktiges möte den 20 januari 2021. Projektplanen godkändes av stadsmiljönämnden den 9 januari 2024. Fördelarna med projektet fås i och med en intensivare markanvändning inom det centrala området och en förbättrad servicenivå inom kollektivtrafiken. Till de viktigaste fördelarna hör förändringen i antalet resor med hållbara färd sätt och minskade CO₂-utsläpp från trafiken samt förbättrad tillgänglighet i fråga om arbetskraften.

Projektplaneringen av Vik—Malm inleds vid ingången av 2025. Avsikten är att projektbeslutet ska fattas i slutet av 2025 och en genomförandeplan utarbetas 2026—2027. Byggandet i den första fasen av projektet ska enligt planen inledas i slutet av 2020-talet, men detta kommer att preciseras ytterligare i den fortsatta planeringen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Snabbspårvägen på avsnittet Vik—Malm	1 500	1 500	1 500	4 500
Vägförbindelse från Sahasaarenkatu till bioproduktfabriken i Kemi	3 000	3 000	-	6 000
Spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen vid Vichtisvägen)	9 750	15 750	55 560	81 060
Utgifter sammanlagt	14 250	20 250	57 060	91 560

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planering av spårvägarna i västra Helsingfors (inkl. snabbspårvägen i Vichtis)	-2 090
Spårvägen i Tammerfors, fas 2	-3 600
Sammanlagt	-5 690

2025 budget	14 250 000
2024 II tilläggsb.	2 500 000
2024 budget	19 940 000
2023 bokslut	26 583 000

31. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 640 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd till kommunerna för infrastrukturprojekt som främjar gång och cykling och för andra projekt som främjar förhållandena för gång och cykling samt för infrastrukturprojekt som främjar verksamhetsförutsättningarna för kollektivtrafik, och för betalning av statsunderstöd för övriga projekt som främjar gång och cykling
- 2) till betalning av statsunderstöd för verksamhets- och investeringsutgifter för de trafikflygplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät
- 3) till betalning av statsunderstöd enligt lagen (560/2018) och förordningen (1069/2018) om enskilda vägar
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av stöd för rådgivning och handledning av väglag och produktion av material och tjänster i anslutning till detta.

För statsunderstödens del budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionspan (euro)

Trafikflygplatser och flygplatser utanför Finavias flygplatsnät	1 140 000
Understöd för enskilda vägar och konsumtionsutgifter som föranleds av rådgivning till väglag	6 700 000
Främjande av gång och cykling samt kommunernas kollektivtrafikprojekt	1 800 000
Sammanlagt	9 640 000

Förklaring: Som en del av det program för att främja gång och cykling som statsrådet har godkänt genomförs ett gemensamt investeringsprogram för staten och kommunerna. Projekten i investeringsprogrammet ska förbättra förhållandena för gång och cykling. Programmet för att främja gång och cykling är ett led i genomförandet av den nationella energi- och klimatstrategin.

Staten kan bevilja understöd till kommuner som genomför åtgärder i enlighet med programmet. Kommunen ska delta i projektets kostnader med en minst lika stor satsning. Staten kan också bevilja kommunerna understöd för sådana infrastrukturprojekt genom vilka kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar förbättras och kollektivtrafikens andel av den totala färdmedelsfördelningen ökas. Ett sådant projekt kan t.ex. bestå av byggande av en infartsparkering. Utöver kommunerna kan understöd för främjande av gång och cykling beviljas också andra aktörer.

På understöd som beviljas trafikflygplatser och flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät tillämpas utöver statsunderstödslagen (688/2001) meddelandet från kommissionen om riktlinjer för statligt stöd till flygplatser och flygbolag (EUT 2014/C 99/03) samt kommissionens förordning 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget och senare gjorda ändringar i förordningen.

Anslaget för att understödja underhåll och förbättring av enskilda vägar används för att trygga lika möjligheter till mobilitet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och näringslivet behöver.

Statsunderstödet riktas i första hand till förbättring av vägar och broar samt till stöd för användning och underhåll av färjor. Av vägnätet i Finland är nästan 60 procent (cirka 385 000 km) enskilda vägar, av vilka knappt hälften är organiserade som väglag. Det finns cirka 12 000 broar på enskilda vägar och cirka 20 specialobjekt som understöds.

Understöd beviljas särskilt för sådan förbättring av broar som med tanke på framkomligheten på vägen är mest brådskande och för reparation av skador på vägen samt för projekt som förbättrar trafiksäkerheten. I enlighet med statsrådets förordning om enskilda vägar (1069/2018) är understödets maximibelopp i fråga om sedvanliga vägförbättringsobjekt 70 procent och i fråga om de mest betydande broobjekten och andra betydande, överraskande reparationsobjekt till följd av naturförhållandena 85 procent.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 9 390 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 250 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansieringen av främjandet av gång och cykling minskas (regeringsprogr. 2023)	-1 200
Understödet för enskilda vägar minskas (regeringsprogr. 2023)	-1 800
Verksamhetsunderstöd för Enontekis flygplats	240
Sammanlagt	-2 760

2025 budget	9 640 000
2024 II tilläggsb.	5 776 000
2024 budget	12 400 000
2023 bokslut	41 003 000

76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 997 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) förutom till betalning av jordområden och ersättningar enligt lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) även till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)
- 3) till förvärv av bytesmark som kan användas för sådana områden som behövs för landsvägar och järnvägar och för ägoregleringar samt till ersättningar innan en väg- eller järnvägsplan godkänns
- 4) till betalning av köpeskillningar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007) samt till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa

5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som behövs för byggandet av trafikleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt

6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (587/2011)

7) till betalning av ersättningar enligt lagen om enskilda vägar (560/2018).

De förskottsersättningar som betalas under momentet budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Avsikten är att 24 900 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 10 000 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 97 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

2025 budget	34 997 000
2024 budget	34 997 000
2023 bokslut	18 025 533

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 373 693 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av sådana investeringar för utvecklande av trafikledsnätet som är budgeterade under momentet

2) till utgifter som föranleds av projektplanering av investeringsprojekt som finansieras under momenten för investeringsutgifter innan det i samband med statsbudgeten fattas ett beslut om inledande av projektet

3) till betalning av utgifter för köp av tjänster från trafikstyrningsbolaget Fintraffic Ab eller dess dotterbolag i anslutning till den utvecklings- och verifieringsfas i projektet Digirata som budgeteras under momentet och till pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS), som omfattar såväl bolagens serviceproduktion som de investeringar som görs för bolagens serviceproduktion.

Av anslaget har 28 000 000 euro reserverats för utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata (RRF pelare 2) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal

1) i anslutning till projektet landsväg 642 Äänekoski bro, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 15 000 000 euro

2) i anslutning till projektet riksväg 15 avsnittet Rantahaka (Kotka)—Kouvola, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 122 000 000 euro

3) i anslutning till projektet riksväg 21, avsnittet Palojoensuu—Maunu, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 30 000 000 euro

4) i anslutning till projektet riksväg 23 vid Karvio, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 14 000 000 euro

5) i anslutning till projektet för utvecklande av Karelenbanan, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 90 000 000 euro

6) i anslutning till projektet riksväg 12 avsnittet Mankala—Tillola, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 92 000 000 euro

7) i anslutning till projektet förbättring av riksväg 8 vid Karleby, Karleby centrum, fas 1, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 13 000 000 euro

8) i anslutning till projektet riksväg 8 och regional väg 724, Vasa förbindelseväg, fas 1, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 31 000 000 euro

9) i anslutning till planering och reparation av Sydbottenbanan, så att projektet får medföra utgifter för staten till ett belopp av högst 15 000 000 euro.

En förutsättning för användningen av fullmakten och anslaget för projekt 6 är att MBT-avtalet för Lahtisregionen undertecknas.

Fullmakt att ingå förbindelser för trafikledsprojekt från tidigare budgetår.

Trafikledsverket bemyndigas att ingå förbindelser för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetår, på det sättet att de utgifter som föranleder staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår högst till det belopp som nämns i tabellen

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Vägprojekt	
Riksväg 11 vid Koivisto bro och Pikkuhaara bro, Björneborg och Ulvsby	16 000 000
Riksväg 21 Ailakkalahti—Kilpisjärvi, Enontekiö	4 200 000
Riksväg 3 Den planskilda anslutningen till Moreeni, Tavastehus och Janakkala	5 040 000
Riksväg 5 Leppävirta—Kuopio	180 000 000
Riksväg 8 Edsevö—Lepplax	24 000 000
Riksväg 15 infartsvägen till Kotka (Hyväntuulentie)	8 170 000
Riksväg 3 och riksväg 19 anslutningsarrangemang i Jalasjärvi, Kurikka	11 000 000
Riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa	14 000 000
Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari i Jyväskylä	7 000 000
Riksväg 9 vid Lievestuore	30 000 000
Stamväg 68 Edsevö—Jakobstad, fas 3	7 500 000
Landsväg 8155 Poikkimaantie	30 000 000
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regionväg 562, Lentokentäntie	42 600 000
Riksväg 6 vid Koria	15 500 000
Landsväg 180, förnyande av Rävundsbron och Hessundsbron	128 000 000
Riksväg 4, utvecklande av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari	50 000 000
Riksväg 5, utvecklande av vägavsnittet Hurus—Hietanen	17 000 000
Fast förbindelse till Karlö	121 000 000
Förbättring av den planskilda anslutningen till stamväg 68 i Edsevö	8 200 000
Förbättringen av stamväg 68 genom byggande av en ny vägbro V-1879 i Källby i Pedersöre	6 200 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Gångtunnel vid anslutningen till riksväg 25 vid Leppi	3 000 000
Förbättring av riksväg 23 på avsnittet Varkaus—Viinijärvi	13 000 000
Riksväg 19 Seinäjoki—Lappo, fas 1	31 000 000
Byggnad av en planskild anslutning till riksväg 15 i Paimenportti	17 000 000
Förbättring av riksväg 8 Åbo—Björneborg vid Euraåminne	27 100 000
Förbättring av riksväg 4 på avsnittet Gustav Adolfs—Oravakivensalmi	26 000 000
Riksväg 4, förbättring av anslutningarna vid Simo på avsnittet Uleåborg—Kemi	25 000 000
E18 Stamväg 50 Förbättring av Ring III, fas 3, avsnittet vid Askis och byggande av ytterligare körfält vid Vandaforsen Backas	30 000 000
Riksväg 3 Tavastkyro omfartsväg	69 200 000
Riksväg 8 Åbo—Björneborg, omkörningsfält vid Virmo och Luvia	30 000 000
Stamväg 51 Kyrklätt—Stensvik	80 000 000
Riksväg 3 Tammerfors—Vasa, avsnittet vid Laihela, fas 1	27 000 000
Riksväg 4 Uleåborg—Kemi	143 000 000
Riksväg 5 S:t Michel—Juva	121 000 000
Riksväg 12 Lahtis södra ringväg	198 000 000
Riksväg 12 Tillola—Keltti	15 000 000
Riksväg 4 Kirri—Tikkakoski	147 800 000
Banprojekt	
Utveckling av kustbanan Karis—Köklax	80 000 000
Tammerfors personbangård	163 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Laurila—Torneå—Haparanda	18 000 000
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	130 000 000
Förbättring av förmedlingskapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kemi, mötesspår	16 500 000
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	24 500 000
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	86 000 000
Pilotprojektet Digirata (testbana och testlaboratorium för ETCS)	11 000 000
Inledande av en grundlig reparation av banavsnittet Helsingfors—Tammerfors	8 000 000
Förbättring av bangården i Kuopio, fas 1	43 500 000
Oritkari triangelspår	15 600 000
Esbo stadsbana	178 500 000
Förbättring av trafikkapaciteten på banavsnittet Uleåborg—Kontiomäki, fas 1	26 500 000
Förbättring av banan Kontiomäki—Pesiökylä	102 000 000
Spårförbindelser till Kemi bioproduktfabrik, vid Kemi	12 500 000
Elektrifiering av banavsnittet Hyvinge—Hangö	62 000 000
Förbättring av banan Kouvola—Kotka/Fredrikshamn	133 500 000
Idensalmi—Ylivieska (elektrifiering och byggande av ett triangelspår i Idensalmi)	66 000 000
Förbättring av bangården i Joensuu	83 000 000
Österbottenbanan	674 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 1	163 000 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för de utgifter som förbindelserna föranleder staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2	383 000 000
Förbättring av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	60 000 000
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	210 000 000
Elektrifiering av banavsnittet Björneborg—Tallholmen	10 100 000
Elektrifiering av Nystadsbanan	21 000 000
Farledsprojekt	
Förbättring av Torneåfarledens geometri och breddning av den inre delen av farleden till Vasa	6 500 000
Fördjupande av havsfarleden i Ajos i Kemi	41 700 000
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	40 000 000
Havsfarleden till Karleby	45 000 000
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	2 500 000
Havsfarleden till Nordsjö	12 500 000
Planering av trafikledsprojekt	
Planering av elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari	7 500 000
Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på sträckan Kouvola—Kuopio	3 000 000
Utvecklande av huvudbanan: planering av utvecklandet av Riihimäki—Tammerfors	22 000 000
Förbättrande av E18 ringvägen runt Åbo på sträckan Nådendal—Reso, planering	4 200 000
Främjande av planeringen av huvudbanan på avsnittet Tammerfors—Uleåborg	6 800 000
Förberedelser inför en ökning av bankapaciteten på förbindelsesträckan Helsingfors—Böle	600 000
Planering av banan Tammerfors—Jyväskylä	18 000 000
Planering av banan Seinäjoki—Vasa	4 200 000
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	4 600 000
Gemensamma trafikledsprojekt	
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	174 000 000

Förklaring: Av anslaget föranleds 28 000 000 euro av utgifter som finansieras med inkomster från EU:s återhämtningsinstrument.

Med anslaget för projektet Digirata främjas målet i återhämtnings- och resiliensplanen att öka produktiviteten med hjälp av digitalisering och dataekonomi och göra tjänsterna tillgängliga för alla. Inom ramen för det nya projektet moderniseras och digitaliseras järnvägssystemen i Finland samt moderniseras den automatiska tågkontrollen på järnvägarna så att den överensstämmer med det europeiska systemet. Projektet främjar också EU:s flaggskeppsinitiativ Laddning och tankning (Recharge and refuel). Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata finansieras dessutom nationellt med 5 000 000 euro.

Som motivering för de nya projekten föreslås följande:

Landsväg 642 Äänekoski bro

Landsväg 642 är en regional väg som går från Kuusa i Laukas via Suolahti till Äänekoski. I projektet förnyas Äänekoski bro på landsväg 642, söder om den nuvarande broplatsen, varvid vägsträckningen ändras. Äänekoski bro har begränsad kapacitet och är under intensifierad observation. Smidigheten och säkerheten i trafiken förbättras i samband med projektet genom ny planering av anslutningarna till gatorna i området. Med hjälp av projektet skapas förutsättningar för en utveckling av industrin. Dessutom förbättras smidigheten och säkerheten i trafiken. Kostnadsförslaget för projektet är 15,0 miljoner euro (MAKU-index 145: 2020=100).

Riksväg 15 Rantahaka (Kotka)—Kouvola

Projektet gäller ett stegvis genomförande av vägplanen för en förbättring av riksväg 15 på avsnittet Rantahaka—Kouvola. Kostnadsförslaget för fas 1 av projekthelheten är 122 miljoner euro. I den första fasen av genomförandet av vägplanen anläggs avsnitt med omkörningsfält med mitträcke inklusive andra behövliga arrangemang. Målet med projektet är att förbättra trafiksäkerheten och smidigheten när det gäller transporter och person- och arbetsresor. Servicenivån inom trafiken förbättras, möjligheterna till omkörning ökar och restiden blir mer förutsägbar. Problempunkterna för transporter kan undanröjas. Största delen av fördelarna med en trafikmässig tillgänglighet tillfaller näringslivet. Det är också fråga om en viktig förbindelsesträcka med tanke på försörjningsberedskapen.

Riksväg 21 Palojoensuu—Maunu

Projektet gäller ett stegvis genomförande av vägplanen för en förbättring av riksväg 21 på avsnittet Palojoensuu—Maunu. Genom projektet främjas åtgärder på sträckan Palojoensuu—Jatuni med 30 miljoner euro. Projektet omfattar en förbättring av delar av den nuvarande vägen och byggande av en ny väg. I byarna vidtas små åtgärder som förbättrar trafiksäkerheten på vägen. Genom att genomföra fas 1 i projektet kan man förbättra riksvägen så att målbredden och målhastigheten uppnås och avhjälpa de geometriska bristerna på avsnittet mellan Palojoensuu och Jatuni. Dessutom förnyas broar. Projektet förbättrar tillgängligheten, säkerheten och smidigheten i långdistanstrafiken. Näringslivets verksamhetsförutsättningar tryggas.

Riksväg 23 vid Karvio

Under projektet byggs en ny bro över Karvio kanal på riksväg 23, varvid vägsträckningen ändras. Riksvägens tvärsektion breddas. Under projektet byggs dessutom en ny rastplats för tung trafik, en gång- och cykelbana och två gångtunnlar. I projektet vidtas också åtgärder för bullerbekämpning och genomförs behövliga förbindelser till gator och enskilda vägar. Dessutom arrangeras kollektivtrafiken. Projektet förbättrar näringslivets logistiska förbindelser. Smidigheten i transporterna, driftssäkerheten och förutsägbarheten i restiderna förbättras. Därtill förbättras gång- och cykelförbindelserna samt trafiksäkerheten. Kostnadsberäkningen för projektet är cirka 14,0 miljoner euro (MAKU-index 145, 2020=100). Projektets förhållande nytta/kostnad är 0,06.

Utvecklande av Karelenbanan

I projektet främjas genomförandet av åtgärderna för att utveckla trafikplatsen i Villmanstrand samt de åtgärder som gäller dubbelspåret Luumäki—Joutseno. Med hjälp av de föreslagna åtgärderna fylls inte alla behov i samband med dubbelspåret på banavsnittet, utan det är fråga om ett stegvist genomförande. Syftet med åtgärderna är att förbättra Karelenbanans driftssäkerhet och kapacitet och därigenom driftsförutsättningarna, punktligheten och servicenivån. I projektet vid-

tas dessutom grundliga reparationsåtgärder på sträckan Kouvola—Luumäki. Genomförandet av åtgärderna främjar banavsnittets driftssäkerhet. Åtgärderna inom projektet främjas med 90 miljoner euro.

Riksväg 12 Mankala—Tillola

Under projektet förbättras riksvägen till en väg med omkörningsfält och mitträcke med behövliga väg- och anslutningsarrangemang och det byggs planskilda anslutningar. I och med projektet bildas en kontinuerlig parallellväg för vägvägnettet, till vilken anslutningar till enskilda vägar styrs. Gång- och cykelförbindelserna förbättras, bullret bekämpas och grundvattenområdena skyddas. Till Itis kyrkby byggs en ny vägförbindelse och i tätorten Kausala vidtas behövliga åtgärder för att förbättra det nuvarande vägnätet. Målet med projektet är att förbättra säkerheten, smidigheten, funktionssäkerheten och förutsägbarheten i restider när det gäller långväga transporter och persontrafik. Kostnadskalkylen för projektet uppgår till 93,6 miljoner euro (MAKU-index 145, 2020=100). Statens andel av projektet uppgår till högst 92 miljoner euro och andelen för Itis kommun till 1,6 miljoner euro. Projektets förhållande nytta/kostnad är 0,98.

Förbättring av riksväg 8 vid Karleby, fas 1 i Karleby centrum

Riksväg 8 förenar städer och hamnar på västkusten och utgör en viktig rutt för inrikes- och utrikes transporter. Den tunga trafiken på riksvägen är stor och vid Karleby centrum finns det också en betydande mängd lokaltrafik på riksvägen. Fas 1 av projektet (delen som gäller centrum) består av åtgärder mellan Kyrklundens cirkulationsplats och den planskilda anslutningen mellan riksväg 8 och 13. Under projektet förbättras bland annat anslutningarna och den del av riksväg 8 som nu har två körfält ändras så att vägen får fyra körfält. Det byggs också en ny förbindelse till stadens gatunät. Projektet ökar smidigheten i trafiken och trafiksäkerheten.

Kostnaderna för fas 1 av projektet beräknas uppgå till 18 miljoner euro, varav statens andel är 13 miljoner euro. Enligt lönsamhetskalkylen för projektbedömningen är projektet (delen som gäller centrum) som en separat helhet klart samhällsekonomiskt lönsamt (förhållandet nytta/kostnad är 1,81).

Fas 1 riksväg 8 och regional väg Vasa förbindelseväg

Fas 1 av projektet omfattar sträckan riksväg 3—Smedsbyvägen. I projektet förbättras vägen till en 2 +2-körfältsväg med mitträcke och de nuvarande plankorsningarna ändras till planskilda anslutningar. Projektet förbättrar säkerheten och smidigheten på Vasa förbindelseväg och driftssäkerheten för näringslivets transporter som en del av förbindelsesträckan Åbo—Uleåborg och tillgodoser samtidigt de behov som en utveckling av markanvändningen har. Statens andel är högst 60 % av projektets totala kostnader.

Planering och reparation av Sydbottenbanan

Sydbottenbanan (avsnittet Seinäjoki—Kaskö) är ett 113 km långt banavsnitt som är i mycket dåligt skick. Av säkerhetsskäl måste trafiken på banan avbrytas före utgången av 2024. I projektet görs banplanering och byggplanering för i synnerhet de mest kritiska broarna och ett partiellt genomförande inleds.

Justering av fullmakten för ett projekt som det beslutats om tidigare:

Utveckling av kustbanan Karis—Köklax

Fullmakten för projektet justeras med 50 000 000 euro från 30 000 000 euro till 80 000 000 euro till följd av en utvidgning av ett projekt som det beslutats om tidigare. Under projektet byggs en plattform och ett uppställningsspår i Sjundeå och i Kyrkslätt växlar i östra änden. Därtill genomförs reparationer av tunnlar och bankonstruktionen. Målet är att slopa punktvisa hastighetsbegränsningar och förbättra verksamhetsmöjligheterna för resekedjor, resekomfort och närtrafik.

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslagsbehov år 2025 mn €	Senare anslagsbehov mn €
Vägprojekt						
Landsväg 180, förnyande av Rävsnudsbron och Hessnudsbron	Tilläggsbudget III 2021	2025	128,0	108,0	20,0	-
Riksväg 4, utvecklande av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari	Budget 2021/Tilläggsbudget IV 2022	2024	50,0	45,2	4,8	-
Fast förbindelse till Karlö	Tilläggsbudget VII 2020/Tilläggsbudget IV 2022/Tilläggsbudget II 2023	2025	121,0	86,0	35,0	-
Riksväg 6 vid Koria	Tilläggsbudget II 2022/Tilläggsbudget II 2023	2024	15,5	14,0	1,5	-
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regionväg 562, Lentokentäntie	Tilläggsbudget IV 2022	2026	42,6	17,0	21,0	4,6
Stamväg 68 mellan Edsevö och Jakobstad	Budget 2024	2026	7,5	0,5	3,5	3,5
Riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki	Budget 2024	2026	14,0	1,0	11,0	2,0
Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari	Budget 2024	2025	7,0	1,0	6,0	-
Riksväg 9 vid Lievestuore	Budget 2024	2026	30,0	2,0	14,0	14,0

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslags- behov år 2025 mn €	Senare anslags- behov mn €
Den planskilda anslutningen till Moreeni vid gränsen mellan Tavastehus och Janakkala	Tilläggs- budget II 2024	2026	5,04	1,0	1,04	3,0
Riksväg 5 Leppävirta—Kuopio	Tilläggs- budget II 2024	2029	180,0	-	11,0	169,0
Riksväg 8 Edsevö—Lepplax	Tilläggs- budget II 2024	2026	24,0	-	11,0	13,0
Riksväg 15 infartsvägen till Kotka (Hyväntuulentie)	Tilläggs- budget II 2024	2026	8,17	1,0	5,0	2,17
Riksväg 3 och riksväg 19 anslutnings- arrangemang i Jalasjärvi, Kurikka	Tilläggs- budget II 2024	2026	11,0	1,0	8,0	2,0
Riksväg 11 vid Koivisto bro och Pikku- haara bro, Björneborg och Ulvsby	Tilläggs- budget II 2024	2026	16,0	11,75	-	4,25
Banprojekt						
Förbättring av banan Tammerfors—Jy- väskylä, fas 1	Budget 2021/Til- läggs- budget IV 2022	2023	24,5	22,0	2,5	-
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	Budget 2021/ Tilläggs- budget IV 2022/Til- läggs- budget II 2023/ Budget 2024	2024	86,0	73,3	12,7	-
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	Tilläggs- budget III 2021	2027	130,0	48,0	33,0	49,0
Förbättring av bangården i Joensuu	Tilläggs- budget 2019/Til- läggs- budget IV 2022	2023	83,0	82,0	1,0	-

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslags- behov år 2025 mn €	Senare anslags- behov mn €
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2	Tilläggs- budget IV 2020/ budget 2024	2027	383,0	133,8	58,8	190,4
Esbo stadsbana	Tilläggs- budget IV 2020/Til- läggs- budget II 2023	2024	178,5	84,4	25,0	69,1
Tammerfors personbangård	Budget 2024	2028	163,0	5,0	32,0	126,0
Utveckling av kustbanan Karis— Köklax	Tilläggs- budget IV 2024/ budget 2025	2027	80,0	-	17,0	63,0
Farledsprojekt						
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	Tilläggs- budget II 2023	2025	2,5	0,05	2,45	-
Planering av trafikledsprojekt						
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	Tilläggs- budget II 2023		4,6	2,0	0,5	2,1
Planering av elektrifieringen av ban- avsnittet Torneå—Kolari	Budget 2024		7,5	0,5	2,5	4,5
Planering av ökad kapacitet och hastighet på Savolaxbanan på sträckan Kouvola—Kuopio	Budget 2024		3,0	1,0	1,0	1,0
Utvecklande av huvudbanan: planering av utvecklandet av Riihimäki— Tammerfors	Budget 2024		22,0	0,5	6,0	15,5
Annan planering av utvecklingsprojekt				-	8,9	-
Pågående trafikledsprojekt sammanlagt			1 827,4	742,0	355,3	738,1
Nya trafikledsprojekt						
Landsväg 642 Äänekoski bro	Budget 2025	2027	15,0	-	1,0	14,0
Riksväg 15 Rantahaka (Kotka)— Kouvola	Budget 2025	2029	122,0	-	1,0	121,0
Riksväg 21 Palojoensuu—Maunu	Budget 2025	2027	30,0	-	1,0	29,0

Projekt

	Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslagsbehov år 2025 mn €	Senare anslagsbehov mn €
Riksväg 23 vid Karvio	Budget 2025	2026	14,0	-	1,0	13,0
Riksväg 12 Mankala—Tillola	Budget 2025	2030	92,0	-	1,0	91,0
Förbättring av riksväg 8 vid Karleby, fas 1 i Karleby centrum	Budget 2025	2027	13,0	-	1,0	12,0
Fas 1 Riksväg 8 och regional väg 724 Vasa förbindelseväg	Budget 2025	2028	31,0	-	-	31,0
Utvecklande av Karelenbanan	Budget 2025	2028	90,0	-	10,5	79,5
Planering av Sydbottenbanan	Budget 2025		15,0	-	1,0	14,0
Nya trafikledsprojekt sammanlagt			422,0	-	17,5	404,5
Pågående och nya trafikledsprojekt sammanlagt			2 249,4	742,0	373,7	1 142,6

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Pågående trafikledsprojekt	347 293	275 305	222 756	240 019	1 085 373
Nya trafikledsprojekt	17 500	120 500	105 000	179 000	422 000
Utgifter sammanlagt	364 793	395 805	327 756	419 019	1 507 373

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av cirka 695 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Annan planering av utvecklingsprojekt	1 000
Breddning av riksväg 8 på sträckan Bäckliden—Brännbacken (investeringsprogrammet)	400
CEF-stöd	9 500
Den planskilda anslutningen till Moreeni vid gränsen mellan Tavastehus och Janakkala	1 040
Esbo stadsbana	-6 220
Fast förbindelse till Karlö	4 000
Finansieringsnivån för nya trafikledsprojekt sänks (regeringsprogr. 2023)	-70 000
Förbättring av banan Tammerfors—Jyväskylä, fas 1	-500
Förbättring av bangården i Joensuu	-3 000
Förbättring av riksväg 8 vid Karleby, fas 1 i Karleby centrum (investeringsprogrammet)	1 000
Förbättring av riksväg 9 och trafikarrangemang för regionväg 562, Lentokentäntie	14 800
Fördjupning av havsfarleden till Koverhar	2 410
Förändring i behovet av anslag	4 143
Landsväg 180, förnyande av Rävundsbron och Hessundsbron	-35 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Landsväg 642 Äänekoski bro (investeringsprogrammet)	1 000
Planering av elektrifieringen av banavsnittet Torneå—Kolari (investeringsprogrammet)	2 000
Planering av projektet riksväg 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi	-300
Planering av utvecklande av huvudbanan Riihimäki—Tammerfors (investeringsprogrammet)	5 500
Planering och reparation av Sydbottenbanan (investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 12 Mankala—Tillola (investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 15 infartsvägen till Kotka (Hyväntuulentie)	5 000
Riksväg 15 Rantahaka (Kotka)—Kouvola (investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 21 Palojoensuu—Maunu (investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 23 vid Karvio (investeringsprogrammet)	1 000
Riksväg 3 och riksväg 19 anslutningsarrangemang i Jalasjärvi, Kurikka	8 000
Riksväg 4, planskild anslutning till Oravasaari (investeringsprogrammet)	5 000
Riksväg 4, utvecklande av vägavsnittet Äänekoski—Viitasaari	-9 200
Riksväg 4, vägavsnittet norr om Leivonmäki i Joutsa (investeringsprogrammet)	10 000
Riksväg 5, Leppävirta—Kuopio (investeringsprogrammet)	11 000
Riksväg 6 vid Korja	-3 500
Riksväg 8 Edsevö—Lepplax (investeringsprogrammet)	11 000
Riksväg 9 vid Lievestuore (investeringsprogrammet)	12 000
Stamväg 68 mellan Edsevö och Jakobstad (investeringsprogrammet)	3 000
Tammerfors personbangård (investeringsprogrammet)	27 000
Tidigareläggning av besparingen (Ytterligare åtgärder 2024)	-30 000
Utarbetande av vägplanen för Vasa hamnväg (investeringsprogrammet)	500
Utvecklande av Karelenbanan (investeringsprogrammet)	10 500
Utveckling av bangården i Åbo och byggande av dubbelspår på sträckan Kuppis—Åbo	-20 400
Utveckling av kustbanan mellan Karis och Köklax (investeringsprogrammet)	17 000
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata	-3 000
Utvecklings- och verifieringsfasen i projektet Digirata (RRF pelare 2)	13 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, fas 2 (investeringsprogrammet)	23 800
Ändrad prognos för CEF-stöden	13 600
Sammanlagt	41 073

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	373 693 000
2024 II tilläggsb.	40 878 000
2024 budget	332 620 000
2023 bokslut	441 082 000

(78.) *Vissa trafikledsprojekt* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet slopas i budgeten.

2024 budget	—
2023 bokslut	—

79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 101 500 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet som genomförs som livscykelprojekt.

Fullmakt

Trafikledsverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras de anslag som behövs för statens medfinansieringsandel i alla livscykelprojekt. År 2025 finansieras fyra livscykelprojekt under momentet.

Projekt

		Godkända	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2025 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Oavslutade livscykelprojekt							
E18 Muurla—Lojo	Tilläggsbudget I 2004	2008		700,0	580,9	26,5	92,6
E18 Forsby—Kotka	Budget 2010	2014		650,0	552,8	48,0	49,2
E18 Fredrikshamn—Vaalimaa	Budget 2014/Tilläggsbudget IV 2019	2018		550,0	210,0	25,0	315,0
E18 Muurla—Lohja, höjning av servicenivån	Tilläggsbudget IV 2020			30,0	9,0	2,0	19,0
Sammanlagt				1 930,0	1 352,7	101,5	475,8

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	101 500	97 700	53 800	324 303	577 303

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av cirka 176 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föranleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-2 500
Sammanlagt	-2 500
2025 budget	101 500 000
2024 budget	104 000 000
2023 bokslut	108 000 000

20. Tjänster inom trafik, transport och kommunikation

Förklaring: Genom myndighetstjänsterna för trafik och kommunikation tryggar man trafiksystemets funktion och säkerhet samt skapar förutsättningar för ett innovativt utvecklande av trafiksystemet och dess tjänster. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät utnyttjas till betydande del vid produktionen och konsumtionen av samhällets tjänster. I och med digitaliseringsutvecklingen uppkommer nya trafik- och kommunikationstjänster som kommunikationsnäten skapar förutsättningar för.

20. Köp och utvecklande av skärgårds- och förbindelsefartygstrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 19 886 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och konsumtionsutgifter som föranleds av dessa tjänster samt till redogörelser och information
- 2) till reparation av de bryggor som används för skärgårdens förbindelsefartygstrafik
- 3) till understöd för underhållet av de isvägar av privat natur som ersätter förbindelsefartygstrafiken
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av de fullmakter som har beviljats under tidigare år.

Av anslaget får det dessutom beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på de grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

I fråga om understöden budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning har transportservice till sitt förfogande.

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Transport- och kommunikationsverket ansvarar för och den täcker nästan alla de öar med bofast befolkning i Skärgårdshavet och Finska viken som inte har någon vägförbindelse. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland upphandlar tjänster för förbindelsefartygstrafik genom konkurrensutsättning. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara cirka 265 000 personer år 2025. De utgifter som helhetsserviceavtalen orsakar är per passagerare cirka 59 euro per resa och per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna cirka 24 600 euro per år.

Syftet med stöden är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där invånarna inte har tillgång till fast vägförbindelse eller egentlig förbindelsefartygstrafik. Stödet riktar främst till ordnandet av passagerar- och varutransporter i Finska viken och i Åbolands skärgård.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland har avtal om produktion av förbindelsetrafiktjänster åren 2024—2029 för förbindelsefartygstrafiken på ruttområdena Rimito, Hitis och Kotka—Pyttis.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 19 352 000 euro och överföringsutgifternas andel 534 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reparation av de bryggor som används för förbindelsefartygstrafiken	-500
Sammanlagt	-500
2025 budget	19 886 000
2024 budget	20 386 000
2023 bokslut	17 886 000

21. (31.20.55) *Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 107 424 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtalen om allmän trafik så som det föreskrivs i trafikavtalsförordningen (EG) nr 1370/2007
- 2) till betalning av understöd enligt lagen om transportservice (320/2017) till användare av trafik tjänster
- 3) till köp av tågtrafiktjänster
- 4) till köp av flygtrafiktjänster
- 5) till köp av region- och lokaltrafik och till kostnader för inrättande och användning av biljett-systemet
- 6) till stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner
- 7) till stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner
- 8) till projekt för utvecklande av trafik tjänster och till andra utgifter som främjar användningen av trafik tjänster samt till mobilitetsstyrning.

Av anslaget får beviljas understöd till kommuner och andra sammanslutningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för transportservice (509/2018).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

För överföringsutgifter budgeteras anslaget enligt betalningsbeslut.

Fullmakt

Kommunikationsministeriet bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter som avses i lagen om transportservice (320/2017) samt för vissa andra utgifter som hänförs till produktionen av kollektivtrafiktjänster och till främjandet och utvecklandet av kollektivtrafiken samt till mobilitetsstyrningen.

Staten ersätter i regel regionala köp direkt till trafikidkaren. Kommunerna betalar sin andel av kostnaderna. När det gäller trafik som ordnas enligt bruttomodellen får staten de biljettinkomster som budgeteras under inkomster i statsbudgeten. Utöver dessa inkomster budgeteras också andra inkomster som hänför sig till det riksomfattande biljett- och avgiftssystemet. När det gäller 2025 har det vid dimensioneringen av momentet beaktats 1 500 000 euro som biljettinkomster, vilka har budgeterats som inkomstpost under momentet 12.31.10.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Upphandling av tågtrafik	34 870
Köp och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken	32 329
Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner	9 750
Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner	8 125
Upphandling av flygtrafik	21 000
Utvecklingsprojekt	750
Mobilitetsstyrning	600
Sammanlagt	107 424

Upphandling av tågtrafik

I syfte att trygga servicenivån inom den riksomfattande persontågtrafiken, utveckla kvaliteten och kvantiteten samt reformera avtalsstrukturen har kommunikationsministeriet ingått ett avtal med VR-Group Ab om upphandling av tågtrafik 2022—2030. Avtalets värde under avtalsperioden på nio år är 313 830 000 euro. Det anslagsbehov som användningen av fullmakten föranleder är 34,87 mn euro/år.

Syftet med upphandlingen av persontågtrafik är att upprätthålla servicenivån inom tågtrafiken och kollektivtrafikens andel av färdställen. Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana resebehov på regional nivå och på riksnivå som anses vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor och i den omfattning som det årligen för ändamålet beviljade anslaget tillåter. Köpen möjliggör en högre servicenivå än den som enbart de direkta biljettintäkterna ger möjlighet till.

Köp och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken

Närings-, trafik- och miljöcentralerna finansierar den offentliga persontrafik på landsbygden som kan ses som grundläggande service. Dessutom upphandlar de trafik till sin region genom konkurrensutsatta avtal i vars finansiering kommunerna kan delta. I statsrådets förordning om statsunderstöd för transportservice finns bestämmelser om grunderna för det stöd som närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar. Utöver detta används finansieringen för kostnader för inrättande och användning av biljettsystemet.

Tyngdpunkten för region- och lokaltrafikens utvecklingsåtgärder ligger på planering av trafiken och främjande och utvecklande av samordningen av persontransporterna.

Stöd för den offentliga persontrafiken i stora stadsregioner

Staten stöder Samkommunen Helsingforsregionens trafik och trafiktjänsterna i stadsregionerna Tammerfors, Åbo och Uleåborg i fråga om de åtgärder för utveckling av trafiktjänsterna som avtalats i MBT-avtalen. Staten vill dessutom genom finansieringen bidra till att anslutningen till den myndighet som ansvarar för att ordna den offentliga persontrafiken inte ska utgöra en oskäligen kostnadsbörda för kommunen.

Staten stöder de stora stadsregionerna med högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna.

Stöd för den offentliga persontrafiken i medelstora stadsregioner

Staten stöder de medelstora stadsregionernas trafiktjänster i fråga om de åtgärder för utveckling av trafiktjänsterna som överenskommit i MBT-avtalen för Jyväskylä, Kuopio och Lahtis samt andra medelstora stadsregioner, förutsatt att de har upprättat ett intentionsavtal om utveckling av trafiktjänsterna. Staten stöder de medelstora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Upphandling av flygtrafik

Flygtrafik kan upphandlas om restiden från Helsingfors till orten i fråga är längre än tre timmar med tåg. Flygtrafiken inom Finland utvecklas i första hand på marknadsvillkor, men genom köp av reguljär flygtrafik tryggas förbindelser som är viktiga för i synnerhet näringslivet med tanke på försörjningsberedskapen, exportindustrin och turismen. Även lokala och regionala aktörer deltar i finansieringen av dessa förbindelserutter. I den upphandlade trafiken mellan Helsingfors och Nyslott reste år 2023 cirka 2 100 passagerare. Avtalet om den regelbundna flygtrafiken på rutten Helsingfors—Nyslott gäller 13.11.2023—19.12.2025.

Det visstidsavtal för köp av flygtrafiktjänster på rutterna mellan Helsingfors-Vanda flygplats och flygplatserna i Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kemi-Torneå och Karleby-Jakobstad som inleddes 2021 fortsätter på viss tid för att trygga landskapens flygförbindelser. Avtalen om ordnande av flygtrafik till fem landskapsflygplatser är i kraft 29.4.2024—28.3.2026. Flygtrafiken mellan Helsingfors och Björneborg konkurrensutsätts av Traficom och Björneborgs stad 1.1.2025—27.3.2027.

Utvecklingsprojekt

Genom riksomfattande, strategiska utvecklingsåtgärder försöker man främja den offentliga persontrafikens verksamhetsförutsättningar, konkurrenskraft och attraktivitet på lång sikt. En förutsättning för beviljandet av statsunderstöd för utvecklingsprojekt är att de som får statsunderstöd deltar i kostnaderna för projektet med åtminstone en lika stor andel och att resultaten av utvecklingsprojekten även främjar de riksomfattande utvecklingsmålen.

Mobilitetsstyrning

Genom mobilitetsstyrning medverkar man till att öka både andelen offentlig persontrafik och andelen gång och cykling, särskilt i stadsregionerna. Metoderna är bl.a. informationsstyrning, marknadsföring och stöd till att utveckla tjänsterna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 80 900 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 26 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Köp av flygtrafiktjänster	5 000
Sammanlagt	5 000
2025 budget	107 424 000
2024 budget	102 424 000
2023 bokslut	118 724 000

22. Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 794 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab om anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används enligt den fullmakt på 40 000 000 euro som beviljats i tilläggsbudgeten för 2022 till betalning av utgifter för anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken. Anskaffningen grundar sig på ett avtal mellan kommunikationsministeriet och VR-Group Ab. Med stöd av avtalet skaffar VR-Group Ab ny vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken i syfte att förbättra servicenivån inom nattågstrafiken. Det är fråga om en helhet som utgörs av nio sovvagnar och åtta biltransportvagnar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	3 794	4 583	29 043	37 420

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (överföring från moment 32.40.46)	3 794
Sammanlagt	3 794
2025 budget	3 794 000

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 89 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till ägaren till fartyg som är inskrivna i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget.

Förklaring: Det stöd som betalas till ägaren till ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen eller en arbetsgivare som bedriver rederiverksamhet med fartyget motsvarar beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den förskottsinnehållningspliktiga sjöarbets-

inkomst som en allmänt eller begränsat skattskyldig sjöman erhållit från ett fartyg som är inskrivet i handelsfartygsförteckningen och av de sjömanspensionsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier som arbetsgivaren betalar. I fråga om andra begränsat skattskyldiga, dvs. sjömän som omfattas av källskatt, motsvarar stödet källskatt och arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift som betalats på sjömannens löneinkomst från arbete ombord på fartyget.

År 2025 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2024—30.6.2025. För passagerarfartyg som får ta mer än 120 passagerare motsvarar stödet det belopp av förskottsinnehållningar, arbetsgivares sjukförsäkringsavgifter och källskatt för tiden 1.11.2024—31.10.2025 som ingår i de arbetsgivarprestationer som betalats till skatteförvaltningen.

År 2023 betalades det 64,2 miljoner euro i stöd. Det uppskattas att det år 2025 i handelsfartygsförteckningen finns 105 fartyg som omfattas av stödet. Av dessa är 90 lastfartyg och 15 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för de fartyg som är upptagna i förteckningen uppskattas vara sammanlagt cirka 1 800 000 ton.

2025 budget	89 000 000
2024 budget	89 000 000
2023 bokslut	64 210 812

51. Understöd till tjänster inom trafik, transport och kommunikation (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 28 541 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik och till utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsundersökningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av säkerhetsverksamhet för vägtrafik (1207/2016)
- 2) till betalning av understöd enligt lagen om tidsbegränsat stöd för anskaffning av fordon som drivs med alternativa drivkrafter och för konvertering av fordon så att de drivs med alternativa drivkrafter (1289/2021)
- 3) till betalning av statsunderstöd för kostnader för ordnande av yrkesutbildning inom järnvägstrafiken
- 4) till betalning av prisstöd för lotsning enligt lotsningslagen (561/2023) för lotsning i Saimenområdet och till nödvändiga kostnader som upprätthållandet av lotsningsberedskapen orsakar lotsningsbolaget
- 5) för tidsbundet distributionsstöd för tidningar
- 6) till stöd för fartygstrafiken i Kvarken genom minskade kostnader för utsläppshandeln
- 7) till stöd för fortsatt upprätthållande av den godstrafik på förbindelserutten Nådendal—Åland som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen.

I fråga om punkterna 1 och 3 budgeteras anslaget enligt principen om utbetalningsbeslut.

Under 2021 får det budgeterade anslaget för betalning av understöd enligt lagen om skrotningspremie för personbilar, stöd för anskaffning av eldrivna personbilar och stöd för konvertering av

personbilar till gas- eller etanoldrift (971/2017) även användas till betalning av utgifter enligt 2 punkten.

Dispositionspan (euro)

Tidsbundet understöd för tidningsutdelning	15 000 000
Säkerhetsverksamhet för vägtrafik	9 500 000
Stöd till fartygsrutterna i Kvarken på grund av införandet av undantaget för öar	2 000 000
Yrkesutbildning inom järnvägstrafik	841 000
Prisstöd för lotsning i Saimenområdet och upprätthållande av beredskap för lotsning	900 000
Tryggande av godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen på rutten	
Nådendal—Mariehamn	300 000
Sammanlagt	28 541 000

Förklaring: Lagen om ändring av postlagen och om understöd för tidningsutdelning minskade antalet utdelningsdagar för brev som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna till tre dagar i hela landet. Informationsförmedlingen stöds genom ett tidsbundet statsunderstöd som konkurrensutsätts och vars syfte är att säkerställa att tidningsutdelningen fortsätter också i glesbygdsområden där det inte finns något nät för morgondistribution av tidningar.

Med anslaget för säkerhetsverksamhet för vägtrafiken främjas de trafikpolitiska målen för säkerhet i vägtrafiken. Anslaget grundar sig på den trafiksäkerhetsavgift som samlas in hos försäkringsbolagen. Trafiksäkerhetsavgiften är 1,3 procent av försäkringsbolagets årliga premieinkomster av trafikförsäkringen och intäktsförs under moment 11.19.05.

Anslaget för utbildning inom järnvägsbranschen är avsett för en läroanstalt eller ett aktiebolag som erbjuder övergripande yrkesutbildning inom järnvägsbranschen för olika uppgifter och som är oberoende av aktörerna inom järnvägsbranschen.

Enligt lotsningslagen tas det för lotsning i Saima kanal och Saimens vattenområde ut en lotsningsavgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är maximalt två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet. Det är därför meningen att prisstöd enligt momentet ska betalas för företagsekonomiskt olönsam, lagstadgad lotsning i Saimenområdet till det företag som producerar lotsningstjänster. Lotsningssträckorna är betydligt längre i Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften i Saimen ersätts så att ersättningen är högst lika stor som underskottet för Saimenområdet (inkl. kanalen). Med anslaget ersätts dessutom de nödvändiga kostnader som upprätthållandet av lotsningsberedskapen medför för lotsningsbolaget.

Finland tillämpar det tidsbegränsade undantaget för öar inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem för sjöfarten. Med tanke på försörjningsberedskapen är det viktigt att fartygstrafiken i Kvarken stöds på samma sätt eller på ett sätt som motsvarar undantaget för öar i syfte att minska de kostnader som utsläppshandeln medför. Detta säkerställer att utsläppen från sjötransporterna minskar och att utsläppsnåla alternativa bränslen utvecklas.

På förbindelserutten Nådendal—Långnäs fraktas varje vecka 1 925 ton gods, varav cirka 75 % är så kallad transport av farliga ämnen. Genom det stöd som riktas till förbindelserutten Nådendal—Långnäs säkerställs det att den godstrafik som är kritisk med tanke på försörjningsberedskapen upprätthålls också i fortsättningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-300
Nationell självfinansieringsandel för små och medelstora företags cyberkompetensprojekt (överföring till moment 31.01.02)	-750
Sammanlagt	-1 050

2025 budget	28 541 000
2024 II tilläggsb.	60 080 000
2024 budget	29 591 000
2023 bokslut	36 074 000

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (fast anslag)

Under momentet beviljas 609 681 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) användas till en överföring till fonden.

Förklaring: Enligt 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) ska det för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993) till fonden betalas ersättning ur ett anslag i statsbudgeten. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Enligt 5 § i lagen om statens televisions- och radiofond används för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet årligen medel ur fonden till det belopp som avses i 3 § 2 mom. Medel får också användas för utbetalning av arvoden för förhandsprövning enligt 6 a § i lagen om Rundradion Ab samt för förvaltning av fonden. Medel ur fonden kan även i övrigt användas för att främja televisions- och radioverksamheten.

Överföringen till fonden för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet finansieras med rundradioskatten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjusteringar	16 029
Sammanlagt	16 029

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	609 681 000
2024 budget	593 652 000
2023 bokslut	575 802 000

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Genom åtgärderna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stöds en hållbar ekonomisk tillväxt som främjar ett finanspolitiskt starkt och engagerat samhälle.

Hållbar tillväxt binder samman politikområden inom förvaltningsområdet, särskilt innovations- och näringspolitiken, sysselsättnings-, företagsamhets-, konsument-, konkurrens-, region-, naturresurs-, energi- och klimatpolitiken samt de politikområden som gäller arbetskraftsinvandring, utveckling av arbetslivet och integration av invandrare. Förvaltningsområdets politikområden erbjuder en grund för ett mål enligt regeringsprogrammet som möjliggör ett konkurrenskraftigt och företagervänligt Finland som lockar investeringar och ett tryggt Finland som med grund i försörjningsberedskapen har en förmåga att reagera på kriser.

Den viktigaste utmaningen för ett ekonomiskt starkt Finland är att få skuldsättningen att minska, uppnå en sysselsättningsgrad på 80 procent fram till 2031 och höja FoU-utgifternas andel av BNP till 4 procent fram till 2030. Förändringarna i de globala värdenätverken har lett till att tryggheten av försörjningsberedskapen blivit en allt viktigare strategisk fråga. Aktörerna inom näringslivet i Finland har dock utmärkta möjligheter att dra nytta av den globala investeringsvåg som förväntas inom omställningen till ren energi och ny teknik, vilket erbjuder goda förutsättningar att förnya och förbättra industrin.

Företagens tillträde till världsmarknaden och deras konkurrenskraft där är av avgörande betydelse. Framgångsrika företag sysselsätter, betalar konkurrenskraftiga löner och investerar i förutsättningar för framtida tillväxt. Arbets- och näringsministeriet arbetar för att få Europas inre marknad att fungera bättre och främjar via åtgärder inom förvaltningsområdet även företagens tillträde till tillväxtmarknader i tredjeländer. Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande och konkurrensutsatt hemmamarknad, vilket bidrar till att stärka företagens förmåga att ha framgång också på den internationella marknaden.

Företagens framgång grundar sig på en kompetent och tillräcklig arbetskraft och på förmågan att utnyttja ny teknik och annat kunnande för att öka sin internationella affärsverksamhet. En verksamhetsmiljö som förändras snabbt förutsätter också förmåga att förutse och reagera på förändringar på marknaden och i värdenätverken. Ett förutsägbart nationellt innovationssystem som sporrar till verksamhet och samarbete inom forskning, utveckling och innovationer på lång sikt ger företagen förutsättningar att förnya sig och stärka sin internationella konkurrenskraft och

lockar både inhemska och utländska investerare och investeringar, experter och företag inom forskning, utveckling och innovationer. Aktörerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde uppmuntrar företagen till ambitiös FoU-verksamhet med högre risk samt till sektorsövergripande samarbete med forskningsorganisationer och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer i Finland och internationellt. Målet är att utveckla och tillämpa ny teknik och kompetens samt att kombinera och i stor utsträckning utnyttja olika kompetenser till stöd för en hållbar ekonomisk tillväxt och samhällets välfärd.

Stora företags förnyelse och framgång är viktiga med tanke på hela ekonomins tillväxt. Genom en långsiktig industripolitik sörjer man för den logistiska konkurrenskraften, tillgängligheten och marknadens funktion, och på så sätt gör man investeringar attraktiva och tryggar en ökning av antalet tillväxtorienterade företag som siktar på export. Likaså stöder tryggheten av förutsättningarna för företagsverksamhet i företag av alla storlekar hela ekonomins tillväxt. Arbets- och näringsministeriet främjar på bred front företagande och tillväxt. I ett ekosystembaserat tillväxgangsätt som betonar multilateralt samarbete är det viktigt att företag av olika storlek, forskningsorganisationer och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer, såsom städer, förbinder sig till ett långsiktigt samarbete.

Tillgången till finansiering och en fungerande kapitalmarknad stöder tillväxten. Genom de specialfinansieringsbolag och särskilda finansiella instrument som koncentreras till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde kompletteras den privata finansierings- och kapitalmarknadsverksamheten inom branscher med marknadsbrist. Enligt regeringsprogrammet är målet att statens kapitalplaceringsverksamhet effektiviseras genom att Business Finland Venture Capital Ab, Klimatfonden Ab och Oppiva Invest Oy införlivas i Finlands Industriinvestering Ab. Det nya bolaget ges bland annat en tydligare industripolitisk uppgift än tidigare, med fokus på tillväxt och förnyelse samt främjande av investeringar. Genom offentlig exportfinansiering tryggas de finska företagens jämlika konkurrensförhållanden på den globala marknaden samt främjas exporten och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet ska strukturerna för exportfrämjande och Finnveras roll som stöd för exporten stärkas. En totalreform av lagstiftningen om Finnvera Abp genomförs, och beredningen av en regeringsproposition om detta pågår.

Arbets- och näringsministeriet främjar en fungerande arbetsmarknad och en utveckling av arbetslivet. Målet är att höja sysselsättningen med åtminstone 100 000 sysselsatta före 2027. För att nå detta mål underlättas sysselsättningen, utvecklas den internationella rekryteringen, utökas antalet lokala avtal på arbetsmarknaden och fullföljs reformen av arbetskraftsservicen. Att reformera arbetslivslagstiftningen bland annat genom att undanröja hinder för sysselsättning utgör en central del av arbetsmarknadens funktion.

Skapandet av nytt kunnande, smidighet i fråga om arbetskraftens kompetens och en tillräckligt stor kunnig arbetskraft kommer att utgöra kärnan i konkurrenskraften. För att företagens verksamhetsförutsättningar ska kunna säkerställas är det nödvändigt att trygga tillgången till kunnig arbetskraft. Utöver att höja sysselsättningsgraden för den inhemska arbetskraften främjar aktörerna inom förvaltningsområdet arbetskraftsinvandring för näringslivets och investeringarnas behov med tyngdpunkt på högskoleutbildade och branscher där det råder brist på arbetskraft.

En omställning till ren energi kan skapa nytt näringsliv och nya arbetstillfällen i Finland, men för att omställningen ska kunna genomföras behövs ny kompetens som förenar olika branscher. Möj-

ligheterna till sysselsättning i anslutning till naturresurser, omställningen till ren energi och kunskande om detta ska utnyttjas också på det regionala planet.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde arbetar man för att utnyttja särskilda starka sidor som förbättrar den hållbara ekonomiska tillväxten och livskraften i landets olika regioner. Arbets- och näringsförvaltningen främjar i partnerskap med städerna att återhämtningen av ekonomin påskyndas genom sysselsättning, innovationspolitik och internationalisering.

Förvaltningsområdet ser också över sina tillvägagångssätt och främjar företagets verksamhetsförutsättningar genom att tillhandahålla sådana främst digitala affärsorienterade ekosystem av tjänster som är lätta att använda och genom att göra också företagen delaktiga i utvecklandet av tjänster. Användningen av europeiska finansiella instrument utgör en del av tillväxtstrategin.

För att utöka den rena ekonomin och uppnå koldioxidneutralitet måste man främja en omställning till ren energi inom industrin och investeringar som betjänar den. I enlighet med regeringsprogrammet bereds en ny energi- och klimatstrategi som syftar till negativa koldioxidutsläpp. För att säkerställa en omställning till ren energi behövs det också investeringar i förnybar och fossilfri energiproduktion och nya energilösningar med stöd av finansiering för forskning, utveckling och innovationer. Elproduktionen mångfaldigas, prisfluktuationerna dämpas och funktions säkerheten säkerställs. Samtidigt ska kommersialiseringen av nya energilösningar och av ren teknik utgöra en del av den finländska tillväxtpolitiken.

Arbets- och näringsministeriet strävar efter att förnya näringslivet och stärka regionernas livskraft, höja sysselsättningsgraden och förbättra tillgången på kompetent arbetskraft samt att genom rena investeringar främja klimatmålen. På grund av den ekonomiska recessionen uppskattas dock sysselsättningsgradens utveckling 2024—2025 bli svag.

Arbets- och näringsministeriet ställer preliminärt upp följande samhällseliga effektmål för sitt ansvarsområde för 2025:

Samhällseliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Näringslivet förnyas och regionernas livskraft stärks			
— Förändring i exportvolymen (%)	-1,7	0	3,6
— Förändring i investeringar från året innan (%)	-4,2	0	5,4
— FoU-utgifter/BNP (%)	2,9	3,1	3,2
Sysselsättningen ökar och tillgången till kompetent arbetskraft förbättras			
— Sysselsättningsgrad, 15—64-åringar (%)	73,6	72,8	73,1
— Arbetslöshetsgrad, 15—74-åringar (%)	7,2	8,4	7,6
— Sysselsättningsgrad för utrikes födda (%)	67,7	67,5	67,7
Rena investeringar främjar klimatmålen			
— Den fossilfria energins andel av den totala förbrukningen (%)	70,2	72	74

Jämställdhet

Inom systemet för planering av områdesanvändningen beaktas olika befolkningsgruppers behov inom regionutvecklingen som helhet. För att säkerställa jämställdheten mellan könen fästs särskild vikt vid att ett könsbalanserat deltagande i de organ som ingår i planeringssystemet tryggas. Med tanke på regionernas välfärd är främjandet av jämställdheten mellan könen också en fråga som anknyter till regionens konkurrenskraft och attraktivitet och till bevarandet av såväl en balanserad befolkningsstruktur som arbetsplatser, företagsverksamhet, tjänster och en regions attraktivitet.

Invandrarkvinnor lyfts upp som en särskild målgrupp för integrations- och sysselsättningsåtgärder i syfte att stärka deras delaktighet i arbetslivet och i samhället i övrigt.

Jämställdhet och likabehandling i arbetslivet främjas bland annat genom åtgärder för sysselsättning och företagande. Genom fortsatta reformer av arbetskraftsservicen stöds sysselsättningen. Effektiv arbetskrafts- och företagservice uppmuntrar till kompetensutveckling och rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är av största vikt i synnerhet vid omstruktureringar.

Vissa nyckeltal enligt kön

	2022 Kvinnor	2022 Män	2023 Kvinnor	2023 Män
Arbetslösa arbetssökande (%)	46	54	42	58
Påbörjat arbetskraftsutbildning (%)	50	50	51	49
Börjat i arbetskraftsservice				
— integrationsutbildning (%)	66	34	68	32
— lönesubventionerat arbete (%)	45	55	44	56
— startpeng (%)	53	47	55	45
Inlett frivilliga studier (%)	62	38	62	38

I den nya programperioden för EU:s regional- och strukturpolitiska program för Finland, Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027, har jämställdhet mellan könen beaktats som en övergripande princip. Utöver att jämställdhet främjas i samtliga projekt kan inom ramen för programmet också finansieras projekt vars huvudsakliga syfte är att främja jämställdhet mellan könen. Projekten ska iakttä de rättigheter och principer som följer av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, inklusive jämställdheten mellan könen. I samtliga medlemsländer ska dessutom finansieringsandelen för jämställdhetsfrämjande projekt övervakas i enlighet med ett enhetligt klassificeringssystem.

Hållbar utveckling

Arbets- och näringsministeriet främjar en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar tillväxt och utveckling samt globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030). Ministeriet har i sin ansvarsrapport rapporterat om följande av de ovannämnda målen: förnybar energi (SDG7), anständiga arbetsvillkor och hållbar tillväxt (SDG8), innovationer och hållbar industri (SDG9) samt bekämpning av klimatförändringen (SDG13).

En konsekvent energi- och klimatstrategi och energi- och klimatpolitik är nyckelfaktorer för hållbar utveckling. Genom utsläppsfria och utsläppsnåla investeringar skapas en grund för ett klimatneutralt samhälle. Ministeriet stöder också innovationer som betjänar miljön och välfärden

samt främjar nya och internationellt intressanta hållbarhetslösningar som gäller cirkulär ekonomi och koldioxidsnålhet. På lång sikt främjar koldioxidsnåla lösningar också hållbar ekonomisk tillväxt och hållbar sysselsättning.

Vid genomförandet av politiken tas hänsyn till social och regional rättvisa. Ministeriet skyddar den kompetenta arbetskraften på en föränderlig arbetsmarknad, främjar mångfald och icke-diskriminering i arbetslivet, förebygger diskriminering vid rekrytering samt stärker kampen mot grå ekonomi.

Under programperioden för EU:s region- och strukturpolitik, Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027, riktas 30 % av Finlands ERUF-finansiering till EU:s politiska mål Ett grönare och koldioxidsnålare Europa. Dessutom bör 35 % av finansieringen av ERUF-åtgärderna riktas till klimatåtgärder, vilket innebär att målet är fem procentenheter mer ambitiöst än EU:s miniminivå. Dessutom betraktas alla projekt som finansieras med medel ur fonden för en rättvis omställning (FRO) i enlighet med kommissionens riktlinjer till fullo som klimatåtgärder.

År 2025 används 14,1 miljoner euro av fullmakten för energistöd för genomförande av energi- och klimatstrategin. Cirka 234 miljoner euro beräknas bli använt för produktionsstöd för förnybar energi.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport och 4 och 6 § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen samt till lag om upphävande av lagen om minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln från vissa drivmedel	11.08.07 och 32.01.09
Regeringens proposition med förslag till lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen	12.32.21 och 32.01.09
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice	28.90.30
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och till vissa lagar som har samband med den	32.01.01 och 32.01.09
Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av sjömansservice-lagen	32.01.51
Regeringens proposition till riksdagen lagstiftning om främjande av lokala avtal (RP 85/2024 rd)	33.02.07

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
32.01	Förvaltning		
	— fullmakt att godkänna lån (lån för skyddsupplag)	8,400	8,400
	— bevillningsfullmakt	0,034	0,034
32.01.04	<i>Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)</i>		
	— fullmakt för finansiering	-	18,000
32.01.41	<i>Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt för finansiering	10,000	35,500
32.20.40	<i>Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt för finansiering	469,796	540,523
32.20.41	<i>Energistöd (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	68,600	14,100
32.20.42	<i>Spetsprojekten inom åtgärdshelheten Ett Finland med ren energi (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	-	140,000
32.20.46	<i>Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	1,500	-
32.20.47	<i>Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	10,000	-
32.20.83	<i>Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	156,823	156,823
32.30.42	<i>Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	10,500	-
32.30.64	<i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	379,462	376,463
32.40.82	<i>Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)</i>		
	— bevillningsfullmakt	1 000,000	1 000,000

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023	År 2024	År 2025	Ändring 2024—2025	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
01. Förvaltning	990 430	1 003 459	737 539	-265 920	-27
01. Arbets- och närings- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 247	40 599	37 193	-3 406	-8
02. Närings-, trafik- och miljö- centralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	217 678	220 398	237 351	16 953	8
(03.) Arbets- och närings- byråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	290 426	287 447	—	-287 447	-100
04. Geologiska forsknings- centralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 400	33 578	37 997	4 419	13
05. Omkostnader för Innovationsfinansierings- verket Business Finland (reservationsanslag 3 år)	104 498	99 326	92 750	-6 576	-7
06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	19 846	20 309	20 471	162	1
07. Patent- och register- styrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	9 836	14 661	15 729	1 068	7
08. Säkerhets- och kemikalie- verkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 301	23 534	23 189	-345	-1
09. Energimyndighetens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	10 087	10 460	11 815	1 355	13
10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)	43 500	25 200	8 582	-16 618	-66
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	5 621	6 139	4 439	-1 700	-28
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och närings- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	63 071	62 072	51 072	-11 000	-18
40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar till- växtpolitik (reservations- anslag 3 år)	4 421	3 183	2 913	-270	-8

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	6 529	16 020	40 750	24 730	154
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	97 020	118 055	131 259	13 204	11
(50.) Statsunderstöd för konsumentorganisationerna (fast anslag)	1 472	—	—	—	0
51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)	2 477	2 572	1 550	-1 022	-40
53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)	400	400	400	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	18 590	19 456	20 029	573	3
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	10	50	50	—	0
20. Förnyelse och koldioxid-snålhet	813 225	1 629 573	1 448 998	-180 575	-11
20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	4 400	3 400	3 400	—	0
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	326 283	543 673	520 110	-23 563	-4
41. Energistöd (förslagsanslag)	66 340	449 637	364 061	-85 576	-19
42. Spetsprojekten inom åtgärdsområdet Ett Finland med ren energi (förslagsanslag)	—	—	—	—	0
43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)	117 706	150 000	150 000	—	0
46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)	11 189	25 500	15 050	-10 450	-41

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)	21 500	0	2 000	2 000	0
48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	75 332	309 131	234 097	-75 034	-24
49. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)	—	—	14 100	14 100	0
(50.) Nationell medfinansiering av EU-projekt för forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	—	552	—	-552	-100
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	166 851	143 680	146 180	2 500	2
(87.) Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företagsledda ekosystem för affärsverksamhet (förslagsanslag)	3 625	4 000	—	-4 000	-100
(88.) Kapitalinvestering i Klimatfonden Ab (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
(89.) Kapitalinvestering i Nationella Centret för Läke- medelsutveckling Ab (reservationsanslag 3 år)	20 000	—	—	—	0
30. Sysselsättning och företagsamhet	802 477	998 052	681 191	-316 861	-32
(32.) Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens (reservationsanslag 2 år)	—	5 847	—	-5 847	-100
(33.) Understöd till torvföretagare (reservationsanslag 2 år)	20 585	—	—	—	0
(35.) Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna för reformen av arbets- och närings tjänsterna (fast anslag)	—	34 000	—	-34 000	-100

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025 1000 €	%
38. Skötseln i landskapet Åland av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft (reservationsanslag 2 år)	—	—	30	30	0
40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)	11 921	10 807	11 832	1 025	9
(41.) Statsunderstöd för Jobbkökanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)	10 000	5 000	—	-5 000	-100
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	12 107	10 200	5 300	-4 900	-48
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	6 300	6 300	5 300	-1 000	-16
(51.) Offentlig arbetskrafts- och företagservice (reservationsanslag 2 år)	217 670	183 971	—	-183 971	-100
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	36 013	33 460	33 460	—	0
(55.) Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (förslagsanslag)	1 067	58 500	—	-58 500	-100
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom samhällningspolitiken (förslagsanslag)	470 426	643 967	619 269	-24 698	-4
(87.) Kapitalinvestering i Jobbkökanalen Ab (reservationsanslag 2 år)	7 000	—	—	—	0
95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)	9 388	6 000	6 000	—	0
40. Specialfinansiering för företag	514 151	211 656	262 099	50 443	24
42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)	1 150	900	800	-100	-11

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
(43.) Kostnadsstöd för företag (reservationsanslag 2 år)	—	500	—	-500	-100
(46.) Anskaffning av vagn- materiel till stommen i nattågstrafiken (förslags- anslag)	490	2 090	—	-2 090	-100
47. Finnvera Abp:s förlust- ersättningar (förslagsanslag)	22 692	65 436	47 769	-17 667	-27
48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	78 608	142 700	112 500	-30 200	-21
(49.) Retroaktiv elpris- kompensation (förslags- anslag)	288 000	—	—	—	0
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	13 133	20	1 020	1 000	5000
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	0	10	10	—	0
88. Kapitalinvestering i Finlands Industri- investering Ab (reservationsanslag 3 år)	—	—	100 000	100 000	0
(89.) Kapitalinvestering i Business Finland Venture Capital Ab (reservations- anslag 3 år)	110 000	—	—	—	0
(95.) Utgifter för avtal om avkastningsbyte och för skyddsåtgärder (förslags- anslag)	77	—	—	—	0
50. Integration och internationell kompetens	182 831	389 101	501 333	112 232	29
03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)	7 241	4 851	2 559	-2 292	-47
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	175 590	384 250	498 774	114 524	30
Sammanlagt	3 303 114	4 231 841	3 631 160	-600 681	-14
Totalt antal årsverken	10 854	10 322	5 823		

01. Förvaltning

Fullmakt

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) är 5 %. Nya skyddsupplagringslån får 2025 godkännas till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2025 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet genomför tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet åtgärder som stöder ekonomisk tillväxt som ska vara socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Tillväxten bygger på framgångsrik företagsverksamhet, som bidrar till innovation och sysselsättning samt skapar välfärd i Finland. Aktörerna inom förvaltningsområdet har som mål att bygga upp en verksamhetsmiljö genom vilken det skapas verksamhetsförutsättningar för en stärkt internationell konkurrenskraft och en hållbar ekonomisk tillväxt.

Med tanke på Finlands ekonomiska framgång och de finländska företagens tillväxtförutsättningar är det viktigt att se till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö. Inom förvaltningsområdet genomförs övergripande åtgärder för att Finland ska bli ett lockande och konkurrenskraftigt land att arbeta och driva företag i. Företagens tillväxtförutsättningar stärks genom avveckling av sådan reglering som begränsar eller bromsar dem. Konkurrensen inom ekonomin utökas och förutsättningarna för affärsverksamhet på marknadsvillkor förbättras.

Företagen uppmuntras att förnya sig och öka den internationella affärsverksamhet som stöder en omställning till ren energi med hjälp av ny kompetens, ny teknik och sektorsövergripande samarbete samt genom att utnyttja nya källor till värdeskapande och digitalisering. Samarbetet mellan företag, högskolor, forskningsinstitut och andra aktörer inom forskning, utveckling och innovationer stärks i syfte att öka antalet internationellt konkurrenskraftiga ekosystem inom strategiskt viktiga tillväxtområden. Genom samarbetet ökas kompetensen och förutsättningarna för utveckling av innovationer som förändrar marknaden och stärks ett omfattande utnyttjande av forskningsresultaten. Det väsentliga är att kunna göra nationella val av de teman och ämnen som de nationella innovations-, industri- och näringspolitiska resurserna riktas till strategiskt.

Finländska företags framgång på den globala marknaden stöds genom att hjälpa företagen att identifiera internationella affärsmöjligheter och bli en del av globala värdenätverk och ekosystem samt att bygga upp internationella partnerskap. Målet är att öka antalet tillväxt- och exportorienterade företag med en sysselsättande effekt och bevara arbetsplatser inom industrin i Finland. Grunden för ekonomin och exporten stärks genom åtgärder som bland annat avsevärt ökar antalet växande medelstora företag före utgången av decenniet.

Innovationer och ett välfungerande system för skydd av immateriell egendom är väsentliga med tanke på de finländska företagens tillväxt och internationella konkurrenskraft. Ett välfungerande och konkurrenskraftigt system för immateriella rättigheter säkerställer att företagens innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och används och att rättigheterna genomförs effektivt i Finland och internationellt.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning som beaktar arbetsgivarnas, arbetstagarnas och företagens behov, kompetent arbetskraft samt en god arbetslivskvalitet hör till företagets konkurrensfördelar. Lika konkurrensförutsättningar för företagen främjas bl.a. genom arbetslagstiftningen. Genom att förbättra förutsättningarna för lokala avtal samt främja företagets verksamhetsförutsättningar och tillväxtvilja stöder man målet att höja sysselsättningsgraden. Strävan är att lätta på arbetsgivarnas administrativa börda genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena.

Det strategiska målet för den nationella försörjningsberedskapen är att trygga funktionen av kritisk infrastruktur, produktion och service så att de kan tillgodose befolkningens, näringslivets och försvarets nödvändigaste grundläggande behov under alla förhållanden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för resultatområdet för 2025:

Årsverken och övergripande arbetstillfredsställelse

	Årsverken		2025	Overgripande arbetstillfredsställelse (1—5)		
	2023 utfall	2024 uppskattning		2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Arbets- och näringsministeriet	437	435	431	3,6	> 3,6	> 3,6
NTM-centralerna	3 453	3 200	3 200	3,9	> 3,7	> 3,7
Arbets- och näringsbyråerna	4 761	4 500	-	3,6	> 3,5	-
Geologiska forskningscentralen	453	445	450	3,8	3,85	3,85
Business Finland ¹⁾	717	695	663	3,5	3,5	3,7
Konkurrens- och konsumentverket	231	230	225	> 3,8	> 3,8	> 3,8
Patent- och registerstyrelsen	423	439	443	4,1	4,0	4,0
Säkerhets- och kemikalieverket	279	278	270	3,7	3,9	> 3,5
Energimyndigheten	100	100	126	4,0	> 4,0	> 4,0
	10 854	10 322	5 808	3,7	> 3,7	> 3,7

¹⁾ Siffrorna omfattar årsverken för Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Oy.

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 37 193 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av överföringsutgifter som förädlas av projekt som finansieras med medel ur Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), som hör till EU:s fonder inom området för inrikes frågor.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslaget har reserverats

- 1) 50 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)
- 2) 50 000 euro för investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)
- 3) 66 000 euro för avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)

4) 40 000 euro för resurser för rollen som stödmyndighet (REPowerEU)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet ser till att det finns handlingsramar för företagande och innovationsverksamhet i Finland och ansvarar för arbetsmarknadens funktion samt för regionutvecklingen. Ministeriet leder och styr tillväxtpolitiken, närings- och innovationspolitiken, sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken, konsument- och konkurrenspolitiken, region-, energi- och klimatpolitiken samt utvecklingen av arbetslivet, arbetskraftsinvandringen och integrationen av invandrare.

Av anslaget under momentet hänför sig 206 000 euro till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	52 151	51 074	47 305
Bruttoinkomster	10 944	10 475	10 112
Nettoutgifter	41 207	40 599	37 193
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 011		
— överförs till följande år	5 051		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 36 693 000 euro och överföringsutgifternas andel 500 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning av livskraftscentralerna (överföring till moment 32.01.02)	-200
Digital infrastruktur för invandringen (RRF pelare 3)	-70
Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxid-snåla (RRF pelare 1)	-55
Finlands medlemskap i IAEA:s styrelse 2021–2024 (överföring från moment 24.01.01)	79
Genomförande av beredningen av val av område för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen	270
Inrättande av tvistenämnden för energimarknaden	-60
Investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)	-111
Investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)	-200
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-420
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-2
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	750
Organisering av arkivet (överföring till moment 23.01.01)	-144
Reformen av arbets- och näringsstjänsterna, uppgifter som överförs inom staten (överföring från moment 32.01.03)	650
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-2 353

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) (överföring till moment 32.01.02)	-400
Rådgivning och stöd som gäller resetjänster (överföring till moment 23.01.01)	-15
Statsunderstödsuppgifter som hänför sig till integration (1 årsverke) (överföring från moment 32.01.02)	70
Lönejusteringar	115
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 331
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	1 031
Nivåförändring	-1 010
Sammanlagt	-3 406

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	37 193 000
2024 II tilläggsb.	3 412 000
2024 budget	40 599 000
2023 bokslut	39 247 000

02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 237 351 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av euroinfocentren
- 2) till betalning av utgifter för skötseln av fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renskötsellägenheter, naturnäringslagen, skollagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter
- 3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 4) för utgifter för att utveckla och driva informationssystemtjänster för företag.

Av anslaget har 2 750 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) främjar regionutvecklingen genom att sköta statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom regionerna. NTM-centralerna främjar företagande, arbetsmarknadens funktion, kompetens och kultur, landsbygdens livskraft, kollektivtrafiken och utvecklandet av den, trafiksystemets funktion och trafiksäkerheten, en god miljö och ett hållbart utnyttjande av naturen och naturresurserna inom regionerna samt invandring av arbetskraft till regionerna. Det finns 15 NTM-centraler, och de bedriver nära samarbete med landskapsförbunden och kommunerna. Dessutom har NTM-centralerna ett nationellt center som producerar utvecklings- och förvaltningstjänster (utvecklings- och förvaltningscentret). I och med reformen av arbets- och näringstjänsterna (AN24) och reformen av integrationslagen (KOTO24) ansvarar utvecklings- och förvaltningscentret bland annat för produktionen av riksomfattande informationssystemtjänster och rådgivningstjänster för arbetskrafts- och integrationsuppgifter, stödtjänster för informationsledning, uppgifter i anslutning

till utkomstskyddet för arbetslösa och lönegarantin samt främjandet av invandringen av kompetent arbetskraft som en del av den s.k. Work in Finland-verksamheten.

Av anslaget under momentet utgör 2 750 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för resurser för tillståndsförfaranden.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna för 2025:

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Tillfredsställelse med kundtjänsten (1—5)	4,3	> 4,2	> 4,2
Övergripande tillfredsställelse hos NTM-centralernas intressentgrupper (1—5)	4,0	-	> 4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	256 996	251 398	268 351
Bruttoinkomster	38 474	31 000	31 000
Nettoutgifter	218 522	220 398	237 351
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	36 124		
— överförs till följande år	35 280		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 802	9 000	9 400
— övriga intäkter	-72	-	-
Intäkter sammanlagt	9 730	9 000	9 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	8 467	6 500	6 600
— andel av samkostnaderna	3 333	2 500	2 800
Kostnader sammanlagt	11 800	9 000	9 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 070	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	83	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 751	7 000	7 000
— finansiering från EU	1 817	-	-
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	39	-	-
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	1 405	3 000	2 000
Intäkter sammanlagt	8 012	10 000	9 000
Totala kostnader för projekten	9 515	11 000	10 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 503	-1 000	-1 000
Självfinansieringsandel, %	16	9	10

Genom närings-, trafik- och miljöcentralerna styrs finansiering från följande moment i budgeten: 30.10.51, 30.40.20, 21, 22, 31, 40, 51 och 62, 31.10.31, 31.20.20, 32.01.20 och 51, 32.20.41, 32.30.42, 51, 52 och 64, 32.50.30, 33.20.31, 50 och 52, 35.01.65, 35.10.20, 21, 22, 61 och 63 samt 35.20.64.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandling av miljöavtal (CAP27)	-2 000
Beredning av livskraftscentralreformen (överföring från moment 32.01.01)	200
Civiltjänst	-210
Den nationella hjälplinjen (överföring till moment 32.01.03)	-121
Integrationsutbildning på svenska (överföring till moment 32.50.03) (regeringsprogr. 2023)	-300
Kundstöd för kommunförsök (överföring till moment 32.01.03)	-210
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	2 000
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, uppgifter som kvarstår hos staten (överföring från moment 28.90.30)	4 450
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, uppgifter som överförs inom staten (överföring från moment 32.01.03)	33 210
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, uppgifter som överförs till kommunerna (överföring till moment 28.90.30)	-11 330
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3)	-1 300
Reformen av det kontinuerliga lärandet (RRF pelare 3) (överföring från moment 32.01.01)	400
Statsunderstödsuppgifter i anslutning till integration (överföring till moment 32.01.01)	-70
Totalreform av integrationslagen (överföring från moment 32.50.03)	1 600
Uppgifter som gäller rättsligt stöd (överföring till moment 32.01.03)	-195
Ändringar av registerbestämmelserna i avfallslagen och genomförande av SUP-direktivet (överföring till moment 35.01.01)	-35
Ändringskostnader för reformen av arbets- och näringstjänsterna	2 990
Ändringskostnader för reformen av arbets- och näringstjänsterna (överföring till moment 32.01.03)	-400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	699
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-10 779
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 646
Sammanlagt	16 953

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	237 351 000
2024 II tilläggsb.	2 160 000
2024 budget	220 398 000
2023 bokslut	217 678 000

(03.) Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nationella hjälplinjen (överföring från moment 32.01.02)	121
Förlängning av kommunförsöken (överföring till moment 32.30.51)	-2 133
Kundstöd för kommunförsök (överföring från moment 32.01.02)	210
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	1 000
Reformen av arbets- och näringsstjänsterna, arbetsförmedlingsstatistik (överföring till moment 32.01.01)	-650
Reformen av arbets- och näringsstjänsterna, uppgifter som överförs inom staten (överföring till moment 26.40.01)	-4 390
Reformen av arbets- och näringsstjänsterna, uppgifter som överförs inom staten (överföring till moment 32.01.02)	-33 210
Reformen av arbets- och näringsstjänsterna, uppgifter som överförs till kommunerna (överföring till moment 28.90.30)	-246 053
Uppgifter som gäller rättsligt stöd (överföring till moment 32.01.02)	195
Ändringskostnader för TEPA, rättsligt stöd (överföring från moment 32.01.02)	400
Ändringskostnader för TEPA-projektet	-3 787
Lönejusteringar	850
Sammanlagt	-287 447

2024 II tilläggsb.	-4 410 000
2024 budget	287 447 000
2023 bokslut	290 426 000

04. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 37 997 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till betalning av sådana medlemsavgifter till internationella organisationer som gäller forskningsverksamhet

2) till betalning av sådana utgifter som föränleds av finansieringsandelar och samarbete och som gäller forskningsverksamhet

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s strukturfonder

4) till betalning av utgifter och finansieringsandelar som föränleds av gemensamma professorer.

Fullmakt

År 2025 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 18 000 000 euro.

Fullmakten får användas till utgifter som föränleds av genomförande av forskningsinfrastrukturen för Geologiska forskningscentralens MinTec-pilotanläggning.

Förklaring: Geologiska forskningscentralen (GTK) har till uppgift att producera, samla och utnyttja geovetenskaplig information som främjar en hållbar användning av naturtillgångarna i jordskorpan. Forskningscentralen utvecklas som producent och samordnare av geologisk information och som förespråkare för utnyttjandet av den samt som ledande expert inom geovetenskaplig forskning i Europa.

GTK producerar vetenskapliga resultat och innovationer för att påskynda övergången till en hållbar, koldioxidneutral värld samt fördjupar samarbetet mellan forskningsinstitut, företag och högskolor för att förbättra näringslivets verksamhetsförutsättningar.

Av anslaget används uppskattningsvis 11 939 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen för 2025:

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
--	----------------	-------------	-------------

Resultatområdets andel av kärnverksamheten (år 2023—2024 i % och år 2025 i årsverken)¹⁾

— vetenskap och innovationer	31,6 %	35 %	79 årsverken
— geodata	28,5 %	25 %	80 årsverken
— kundlösningar	17,0 %	20 %	29 årsverken
— övrig kärnverksamhet	22,9 %	20 %	78 årsverken

Samfinansierad verksamhet

— andel av de sammanlagda årsverkerna inom kärnverksamheten	23,5 %	23,2 %	74 årsverken
---	--------	--------	--------------

¹⁾ Uppföljningen ändras från procentuell fördelning till uppföljning av resultatområdenas processer i årsverken från och med 2025, och därför preciseras målnivåerna för 2025—2027 utifrån de uppgifter som samlats in under 2024. På grund av ändringen i beräkningssättet kan siffrorna inte jämföras med tidigare år.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	54 262	51 078	56 947
Bruttoinkomster	20 686	17 500	18 950
Nettoutgifter	33 576	33 578	37 997
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	8 789		
— överförts till följande år	7 613		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	12 312	10 000	10 500
— övriga intäkter	49	-	-
Intäkter sammanlagt	12 361	10 000	10 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 877	5 000	5 400
— andel av samkostnaderna	4 430	4 259	4 300
Kostnader sammanlagt	9 307	9 259	9 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	3 054	741	800
Kostnadsmotsvarighet, %	133	108	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	3 408	3 000	3 000
— finansiering från EU	2 750	1 500	2 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 450	1 000	1 000
Intäkter sammanlagt	7 608	5 500	6 500
Totala kostnader för projekten	12 825	11 000	13 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-5 217	-5 500	-6 500
Självfinansieringsandel, %	41	50	50

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser 2025	5 000	13 000	18 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program			450
Genomförande och ibrukttagande av forskningsinfrastrukturen för MinTec-pilot-anläggningen, fas 1			5 000
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)			439
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)			-610
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)			750
Lönejusteringar			84
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)			-1 350
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)			-344
Sammanlagt			4 419

2025 budget	37 997 000
2024 II tilläggsb.	-201 000
2024 budget	33 578 000
2023 bokslut	32 400 000

05. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Business Finland (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 92 750 000 euro.

Av anslaget får användas högst 1 000 000 euro till betalning av utgifter av sanktionskaraktär, skadestånd, rättegångskostnader, dröjsmålsräntor, kursförluster och andra därmed jämfällbara utgifter som föränleds av verksamheten i bolaget Business Finland.

Förskottsutbetalningar av anslaget får även göras till bolaget Business Finland i fråga om de tjänster till Innovationsfinansieringsverket Business Finland som köps av bolaget.

Av anslaget har reserverats

- 1) 134 000 euro för avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)
- 2) 200 000 euro för återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)
- 3) 200 000 euro för lokomotivprojekt (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Helheten Business Finland består av Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland.

Business Finland främjar hållbar utveckling av näringar med hjälp av teknik, innovationer och tillväxtfinansiering. Detta förnyar näringarna, höjer förädlingsvärdet och produktiviteten, ökar exporten och företagens internationalisering, förbättrar arbetslivskvaliteten och skapar därigenom sysselsättning och välfärd. Resultat nås genom kundernas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt genom utvecklande av den internationella affärsverksamheten, vilket Business Finland uppmuntrar genom finansiering, programverksamhet, internationaliserings-tjänster och andra rådgivningstjänster, där också internationella partnerskap nyttiggörs. Business Finland främjar genom sin verksamhet utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland samt turistresor från utlandet till Finland. Business Finland främjar internationella experters etablering i Finland och utnyttjandet av expertisen för företagets tillväxt, internationalisering och förnyelse och för en ökning av investeringarna.

Inom forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten är kunderna företag, forskningsorganisationer och offentliga organisationer. Internationaliseringstjänsterna i Finland och utomlands inriktas särskilt på att stärka små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet och på att utveckla deras verksamhetsförutsättningar. Samarbetet med utrikesförvaltningens beskickningar stärker nätverket Team Finlands serviceförmåga ute i världen.

Vid anskaffningen av utländska investeringar och utländskt kapital ligger fokus särskilt på kunskapsintensiva branscher, produktion med högt mervärde och investeringar i forskning, utveckling och innovationer. Inom den turistfrämjande verksamheten utvecklas och förbättras bilden av Finland som turistland. Dessutom stimuleras exporten av och efterfrågan på turisttjänster i samarbete med aktörerna inom turistbranschen och övriga aktörer samt stöds internationaliseringen av företagen inom turistbranschen.

Av anslaget under momentet utgör 534 000 euro finansiering för genomförande av åtgärder inom ramen för EU:s återhämtningsinstrument.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Business Finland för 2025:

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Antalet kunder hos Business Finland/sammanräknade omkostnader (kunder/mn euro)	58	> 60	> 60
Kundernas vilja att rekommendera Business Finland (-100—100)	68	> 62	> 62

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av innovationsverksamheten, internationaliseringstjänster, projekt- och programverksamhet samt främjande av utländska investeringar och kapitalinvesteringar i Finland	81 516 000
Verksamheten Talent/Work in Finland	2 900 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

RRF-verksamhet	534 000
Främjande av turistresor till Finland	7 800 000
Sammanlagt	92 750 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	106 924	99 826	92 950
Bruttoinkomster	1 786	500	200
Nettoutgifter	105 138	99 326	92 750
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	43 075		
— överförs till följande år	42 435		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

BF Oy:s lönejusteringar	179
Främjande av framtida nyckelsektorer (RRF pelare 3)	-50
Innovations- och forskningsinfrastrukturer (RRF pelare 3)	-50
Innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)	-50
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-201
Lokomotivprojekt (RRF pelare 3)	-100
Minskning av finansieringen för främjande av turismen (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 000
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	1 500
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)	-50
Återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)	-100
Lönejusteringar	49
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-4 684
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-1 019
Sammanlagt	-6 576

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	92 750 000
2024 II tilläggsb.	-401 000
2024 budget	99 326 000
2023 bokslut	104 498 000

06. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 471 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i republikens presidents förordning om skötseln på Åland av uppgifter som gäller konsumentrådgivning (1100/2019).

Förklaring: Konkurs- och konsumentverket skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt genom att främja en fungerande marknad. En välfungerande marknad ökar produktiviteten och påskyndar innovationer samt utgör en förutsättning för en framgångsrik inhemsk företagsverksamhet och för konsumenternas välfärd. Konsumenternas förtroende för verksamhetsmiljön och för aktörerna på marknaden stärker den privata efterfrågan.

Verket förebygger alltför stor koncentration på hemmamarknaden genom tillsyn över företagsförvärv, och ingriper i efterhand i karteller och andra konkurrensbegränsningar som är skadliga för konsumenterna. Överdirektören med ansvar för konsumentfrågor är konsumentombudsman. Genom konsumentskyddet främjas konsumenternas medvetna val och bekämpas vilseledande och otillbörliga förfaranden. Verket sköter också konsumentrådgivningsuppgifter och arbetar allmänt för att trygga en fungerande konkurrens och konsumenternas ställning.

Verket gör utredningar och kalkyler över olika regleringsalternativ och deras konsekvenser för marknadens funktion och konsumenterna. Detta konsekvensbedömningsarbete stöder statsförvaltningens gemensamma mål att stärka det faktabaserade beslutsfattandet inom den offentliga sektorn.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurs- och konsumentverket för 2025:

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Konkurs- och konsumentverket skapar samhälleligt mervärde för samhällsekonomin och konsumenterna — Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,1	> 4,0	> 4,0
Sakkunskapen hos Konkurs- och konsumentverkets personal är stor — Intressentgruppernas bedömning (1—5)	4,1	> 4,0	> 4,0

Uppskattad fördelning av årsverken sektorsvis

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Främjande av marknadens funktion	32,7	34,5	30,0
Konkurrensövervakning	79,4	77,0	77,0
Konsumentombudsmannens tillsyn och annat konsumentskydd	48,7	50,5	49,0
Konsumentrådgivning	50,2	50,0	50,0
Digitala tjänster och förvaltningstjänster	20,4	18,0	19,0
Sammanlagt	231,4	230,0	225,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 971	20 709	20 871
Bruttoinkomster	550	400	400
Nettoutgifter	20 421	20 309	20 471
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 529		
— överförs till följande år	954		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)		162
Lönejusteringar		62
Sammanlagt		162

2025 budget	20 471 000
2024 budget	20 309 000
2023 bokslut	19 846 000

07. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 729 000 euro.

Anslaget får också användas till medlemsavgifter i internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

Förklaring: Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen företagsamhet, innovation och samhällelig verksamhet i Finland och internationellt.

Med anslag under momentet betalas kostnader för tillsyn över stiftelser till ett belopp av 650 000 euro och kostnader för tillsyn över ombud för industriellt rättsskydd till ett belopp av 80 000 euro samt kostnader för revisionstillsyn till ett belopp av 2 720 000 euro. Motsvarande tillsynsavgifter på 3 450 000 intäktsförs under moment 11.19.09.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Patent- och registerstyrelsen för 2025:

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Kundtillfredsställelse (1—5)	4,0	4,0	4,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	62 269	70 136	71 041
Bruttoinkomster	51 234	55 475	55 312
Nettoutgifter	11 035	14 661	15 729
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	12 772		
— överförts till följande år	11 573		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	50 126	53 641	54 182
— övriga intäkter	964	646	1 095
Intäkter sammanlagt	51 090	54 287	55 277
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	47 226	50 215	52 492
— andel av samkostnaderna	13 812	14 229	17 913
Kostnader sammanlagt	61 038	64 444	70 405
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-9 948	-10 157	-15 128
Kostnadsmotsvarighet, %	84	84	79

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförandet av direktivet om värdefulla dataset	500
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	1 000
Reform av informationstjänstssystemet Virre	1 500
Revidering av stiftelseregistret	400
Revisionstillsynen	460
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 297
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-495
Sammanlagt	1 068
2025 budget	15 729 000
2024 II tilläggsb.	-415 000
2024 budget	14 661 000
2023 bokslut	9 836 000

08. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 23 189 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas avgifter för kemikalieregistrets produktregister och för ackrediteringstjänster, arvoden som Europeiska kemikalieverket betalat på basis av kommissionens förordning (EG) nr 340/2008, ersättningar för den separata tjänsten för bedömning av växtskyddsmedel och biocider samt den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

Förklaring: Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) är en tillstånds- och tillsynsmyndighet som är verksam inom sektorer som är centrala med tanke på samhället och näringslivet. Tukes har till uppgift att övervaka och främja att tjänster, industriell verksamhet och produkter är säkra och tillförlitliga. Tukes främjar mineralhantering och är nationellt ackrediteringsorgan. Målet är att förbättra aktörernas ansvarsfullhet och riskhantering i syfte att främja säkerheten, förebygga skador på personer, egendom och miljön, minska kemikaliers olägenheter för hälsan och miljön samt säkerställa jämlika konkurrensförhållanden. Utifrån en kunskapsbaserad riskbedömning inriktas verksamheten på produkter och kemikalier på marknaden, produktionsanläggningar, utrustning och tjänster samt företagets verksamhetsformer och konsumenternas beteenden.

Arbets- och näringsministeriet och i fråga om tillsynen över räddningsväsendets anordningar inrikesministeriet samt i fråga om produkttillsynen över kemikalier jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet ställer preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhets- och kemikalieverket för 2025:

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
— Kund- och intressentgruppsstillfredsställelse (1–5)	3,9	> 4,0	> 3,5
— Företagets självbedömning av de ändringar som gjorts i syfte att främja säkerheten (en enkät som genomförs vartannat år)	67	> 71	> 65

En del av inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har budgeterats under moment 12.32.20.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 843	29 184	29 468
Bruttoinkomster	7 784	5 650	6 279
Nettoutgifter	25 059	23 534	23 189
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 927		
— överförs till följande år	5 169		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 mål
<i>Offentlighetsrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 746	7 700	8 067
Intäkter sammanlagt	7 746	7 700	8 067
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	3 665	3 500	3 535
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 866	4 000	4 067
— andel av samkostnaderna	4 027	3 700	4 000
Kostnader sammanlagt	8 893	7 700	8 067
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 147	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	87	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Genomförande av F-gasförordningen och ozonförordningen	280
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)	500
Lönejusteringar	61
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-880
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-306
Sammanlagt	-345
2025 budget	23 189 000
2024 II tilläggsb.	-183 000
2024 budget	23 534 000
2023 bokslut	23 301 000

09. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 815 000 euro.

Av anslaget har 240 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Energimyndigheten sköter verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken. Dessa är de uppgifter som myndigheten har enligt lagstiftningen och som gäller tillsynen över och främjandet av energimarknaden och uppnåendet av klimatmålen. Energimyndigheten ansvarar för tillsynen över och främjandet av energimarknaden, dvs. parti- och detaljhandelsmarknaden för el och gas samt el- och gasnätsverksamheten. När det gäller klimatmålen ansvarar myndigheten för tillsynen över och främjandet av utsläppshandeln, den förnybara energin och en-

ergieffektiviteten. Energimyndigheten har också andra verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken.

Av anslaget under momentet finansieras 240 000 euro via EU:s återhämtningsinstrument och fördelas på administrativa resurser för stödjande av en offentlig laddningsinfrastruktur och ett offentligt nätverk av tankstationer för gas.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimyndigheten för 2025:

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Myndighetens tillståndsprocesser görs smidigare			
— Behandlingstid för nättillstånd (dagar)	423	< 50	< 50
— Behandlingstid för projekttillstånd (dagar)	25	< 40	< 40
— Behandlingstid för utsläppstillstånd (dagar)	134	< 50	< 50
Resurshushållningen i tillsynen över energimarknaden			
— Omkostnaderna för tillsynen över och främjandet av el- och gasmarknaden per el- och gasförbrukning (c/kWh)	0,0067	< 0,0060	< 0,0059
Resurshushållningen i främjandet av klimatmålen			
— Omkostnaderna för förvaltningen av utsläppshandeln per anläggning som omfattas av utsläppshandeln (euro/anläggning)	5 831	< 4 000	< 5 000
— Omkostnaderna för förvaltningen av förnybar energi per mängden energi som produceras med förnybar energi (c/kWh)	0,081	< 0,0015	< 0,0015

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	12 448	12 696	14 365
Bruttoinkomster	2 087	2 236	2 550
Nettoutgifter	10 361	10 460	11 815
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 475		
— överförs till följande år	1 200		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Energimyndighetens tilläggsuppgifter		1 230
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring från moment 32.01.10)		100
Lönejusteringar		25
Sammanlagt		1 355

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	11 815 000
2024 budget	10 460 000
2023 bokslut	10 087 000

10. Utveckling av digitaliseringen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 582 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utveckling och ibruktagande samt förvaltning under utvecklingsarbetet när det gäller informationssystemreformer och digitala tjänster som främjar digitaliseringen
- 2) till stöd för och utvärdering av genomförandet av digitaliseringsprojekt
- 3) till utgifter för avlönande av visstidsanställd och ordinarie personal motsvarande högst 10 år-sverken.

Av anslaget har 2 750 000 euro reserverats för fortsatt utveckling och utvidgad användning av tjänsten Tillstånd och tillsyn samt genomförande av ändringarna av RED III-direktivet och förutsättningarna för omställningen till ren energi (REPowerEU tillstånd) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: Anslaget är avsett för informationssystemreformer som främjar digitaliseringen och utvecklande av digitala tjänster. Med anslaget finansieras centrala reformer som främjar digitaliseringen och som genomförs inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde eller i samarbete med andra förvaltningsområden.

Av anslaget under momentet utgör 2 750 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för fortsatt utveckling av tjänsten Tillstånd och tillsyn och för genomförande av ändringarna av RED III-direktivet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Tjänsten Tillstånd och tillsyn samt RED III (REPowerEU tillstånd)	2 750 000
Projektet Företagens digitala ekonomi	3 332 000
Reformen av arbets- och näringstjänsterna	2 000 000
Utveckling av digitaliseringen inom förvaltningsområdet	500 000
Sammanlagt	8 582 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fortsatt utveckling och utvidgad användning av tjänsten Tillstånd och tillsyn samt genomförande av ändringarna av RED III-direktivet och förutsättningarna för omställningen till ren energi (REPowerEU tillstånd)	1 250
Företagens digitala ekonomi (RRF pelare 2)	-600
Kostnader för informationssystem till följd av reformen av arbets- och näringstjänsterna	-7 900
Omfördelning, projektet TE-digi (överföring till moment 32.30.51)	-5 000
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.01)	-750
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.02)	-2 000
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.03)	-1 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.04)	-750
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.05)	-1 500
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.06)	-100
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.07)	-1 000
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.08)	-500
Omfördelning, utveckling av digitaliseringen (överföring till moment 32.01.09)	-100
Projektet Företagens digitala ekonomi	3 332
Sammanlagt	-16 618

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	8 582 000
2024 II tilläggsb.	1 800 000
2024 budget	25 200 000
2023 bokslut	43 500 000

20. Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 439 000 euro.

Anslaget får i enlighet med civiltjänstlagen (1446/2007) användas

- 1) för kostnader som föranleds av civiltjänst, med undantag av lönekostnaderna
- 2) till betalning av kostnader för uppehälle och förmåner för civiltjänstgörare som utför arbetstjänst på Civiltjänstcentralen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Civiltjänstcentralen vid NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (KEHA) är den myndighet som verkställer civiltjänsten. Civiltjänstcentralen förordnar civiltjänstgörare till tjänstgöring och kompletterande tjänstgöring, organiserar civiltjänstgörarnas utbildningsperioder och övervakar och ser till att civiltjänstverksamheten ordnas i enlighet med civiltjänstlagen och civiltjänstanvisningarna.

Tjänstgöringstiden i civiltjänst är 347 dygn, som innefattar en utbildningsperiod på 28 dygn och arbetstjänst under resten av tiden. Största delen av civiltjänstgörarna fullgör arbetstjänsten på civiltjänstgöringsplatser och uppskattningsvis cirka 40 på Civiltjänstcentralen.

En civiltjänstgörare som har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) och vars ansökan om civiltjänst har godkänts efter fullgörandet av tjänstgöringen är skyldig att delta i kompletterande tjänstgöring. Civiltjänstcentralen ordnar kompletterande tjänstgöring i form av en fem dygn lång utbildning inom ett år från ansökan om deltagande i kompletterande tjänstgöring. Under 2024 ökade antalet ansökningar om kompletterande tjänstgöring och detta har avsevärt ökat utbildningsbehovet.

Nyckeltal för civiltjänstgöring

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Antal personer som ansökt om civiltjänst	1 954	2 200	2 200
Antal personer som utbildats under grundutbildningsperioden	1 161	1 200	1 200
Antal personer som hemförlovats från Civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring	44	40	40
Antal sökande till kompletterande tjänstgöring	1 651	3 500	2 500
— antal personer som utbildats	1 418	2 300	1 800

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 2 640 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 799 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antal sökande till kompletterande tjänstgöring	-1 200
Civiltjänstcentralens verksamhet (Ytterligare åtgärder 2024)	-500
Sammanlagt	-1 700
2025 budget	4 439 000
2024 II tilläggsb.	883 000
2024 budget	6 139 000
2023 bokslut	5 620 991

29. *Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 51 072 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till konsumtionsutgifter som betalas med anslag under moment 32.20.40.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (budget 2022)	-2 000
Reformen av arbets- och näringsstjänsterna, minskade mervärdesskatteutgifter	-9 000
Sammanlagt	-11 000

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	51 072 000
2024 budget	62 072 000
2023 bokslut	63 070 907

40. Statsunderstöd för aktörer som främjar en hållbar tillväxtpolitik (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 913 000 euro.

Anslaget får användas till att i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) bevilja statsunderstöd

- 1) till företag och andra sammanslutningar för främjande av hållbar tillväxt
- 2) till sammanslutningar som främjar en hållbar tillväxtpolitik och företags internationalisering (SRF 104/2021 och 154/2024).

Anslaget får även användas till att bevilja statsunderstöd i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Understödet får användas till främjande av företagsverksamhet och företagande, utveckling och produktion av tjänster som främjar företagets förnyelse och internationalisering, standardiseringsverksamhet, produktion av rådgivningstjänster för offentlig upphandling, främjande av hållbart konsumentbeteende, skötsel av uppgifter på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet och främjande av finländsk formgivning i och utanför Finland.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Främjande av Viexpos exportprojekt	260
Konsumentförbundet rf:s verksamhet	-150
Statsunderstöd för främjande av export och internationalisering: Finsk-svenska handelskammaren	400
Verksamheten företagsmentorer	-80
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-700
Sammanlagt	-270

2025 budget	2 913 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	3 183 000
2023 bokslut	4 421 000

41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 750 000 euro.

Fullmakt

År 2025 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 35 500 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

- 1) för kostnaderna för anskaffning och byggande av en kvantdator
- 2) för VTT:s investeringar i utvecklingen av cybersäkerheten
- 3) för anskaffning och ibruktage av gemensamma pilotanordningar i renrumsmiljön Kvantinova-Micronova

4) för byggande av pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki.

Av anslaget och fullmakten har 4 500 000 euro reserverats för pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas också utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts före 2025.

Av anslaget under momentet utgör 4 500 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki.

Av anslaget används uppskattningsvis 40 750 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kvantdator	25 500
Anskaffning av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova-Micronova	10 000
Pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki (REPowerEU FoU)	4 500
Investeringar i utveckling av cybersäkerheten	750
Sammanlagt	40 750

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	5 250	850	6 100
Förbindelser 2025	35 500	-	35 500
Utgifter sammanlagt	40 750	850	41 600

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av en ny klocka för att säkerställa beräkningen av tiden i Finland	-100
Anskaffning av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova	5 000
Justering av utbetalningar	500
Kommunikationsnät som utnyttjar kvantkryptering (EuroQCI)	-670
Kvantdator	19 000
Pilotinfrastrukturen för ren energi Bioruukki (REPowerEU FoU)	4 000
Skalning av kvantdatoren (överföring till moment 32.01.49)	-3 000
Sammanlagt	24 730

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	40 750 000
2024 budget	16 020 000
2023 bokslut	6 529 028

49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 131 259 000 euro.

Anslaget får som finansiering enligt lagen om Teknologiska forskningscentralen VTT Ab (761/2014) användas som ett allmänt understöd till bolaget för annan strategisk verksamhet vid Teknologiska forskningscentralen VTT Ab än sådan som bedrivs på företagsekonomiska grunder.

Av anslaget har 9 980 000 euro reserverats för genomförande av REPowerEU-planen (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s uppgift är att i egenskap av oberoende forskningsinstitut främja att forskning och teknik utnyttjas på ett mångsidigt sätt inom näringslivet och samhället. Bolaget bedriver tillämpad forskning och teknikutveckling samt gör upp prognoser i anslutning till dessa, är verksam som nationellt metrologiinstitut, upprätthåller och utvecklar det nationella metrologisystemet och mätnormalsystemet och den nationella kalibreringstjänsten samt bedriver strategisk forskning inom metrologi.

Anslaget används till utveckling av branscher som förnyar Finlands näringsstruktur och av internationellt sett betydande innovationsekosystem. VTT:s mål är att tillsammans med kunderna och andra forskningspartner lösa vår tids största samhällsliga utmaningar och på så sätt skapa hållbar tillväxt, arbetstillfällen och välfärd. Dessa utmaningar är klimatförändringen, huruvida resurserna räcker till, samhällets övergripande säkerhet, förnyelse av industrin samt förutsättningarna för ett hälsosamt liv och välbefinnande. Dessutom används anslaget som nationell medfinansiering för samfinansierade EU-projekt.

Av anslaget under momentet utgör 9 980 000 euro finansiering inom ramen för genomförandet av EU:s återhämtningsinstrument för genomförande av planen REPowerEU.

Av anslaget används uppskattningsvis 109 459 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Inom forskning av särskilt stor strategisk betydelse är det statliga stödet 100 %.

Effekter

	2023 utfall	2024 mål/ uppskattning	2025 mål
— VTT:s betydelse för kundernas innovationsverksamhet: skapande av nya produkter, tjänster, processer och tekniker (% av kunderna som uppnådde sitt mål)	74	75	75
— Projekt som genomfördes med VTT främjade kundernas förankring i internationella nätverk (%)	42	45	45
— Samarbetet med VTT främjade uppnåendet av kundernas hållbarhets- och ansvarsmål (%)	56	70	70
— Samarbetet med VTT ökade kundernas kompetens och kunskapsunderlag	93	-	95

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
— Produktivitet (totala intäkter/årsverke, 1 000 euro)	132	136	140
— Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten (mn euro)	71	76	79

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd till basfinansiering	97 284
Mervärdesskatteutgifter	21 800
Genomförande av REPowerEU-planen	9 980
Samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) fusionsforskning	250
Allmänt understöd för medlemsavgifter	75
Forskningsinstitutens post doc-program	1 870
Sammanlagt	131 259

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EuroQCI	-31
Forskningsinstitutens post doc-program	1 870
Genomförande av planen REPowerEU FoU (RRF pelare 1)	-500
Ibrukttagande av gemensamma anordningar i pilotmiljön Kvanttinova	900
Medfinansiering av EuroQCI-projektet, återföring av anslaget för 2024 (överföring från moment 29.40.20)	97
Medfinansiering av EuroQCI-projektet, överföring av anslaget för 2025 (överföring till moment 29.40.20)	-65
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	10 411
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-7 898
Omställning till ett rent energisystem (REPowerEU FoU) (överföring från moment 35.01.01)	100
Skalning av kvantdatoren (överföring från moment 32.01.41)	3 000
Utveckling av beredskap och kompetens som tillgodoser nationella behov inom industriprojekt för småskaliga modulära reaktorer.	2 120
Ökning av mervärdesskatteutgifterna	3 200
Sammanlagt	13 204

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	131 259 000
2024 II tilläggsb.	300 000
2024 budget	118 055 000
2023 bokslut	97 020 000

51. Statens andel av sjömansserviceverksamheten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av sjömansservicelagen (447/2007) till betalning av statsandelen för tjänster avsedda för främjande av sjömäns välfärd

2) med stöd av lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1068/2013) till betalning av ersättning till arbetsgivare för sjömäns resekostnader.

Förklaring: I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering ska den statliga finansieringen av sjömansservicen upphöra från och med ingången av 2025. Arbets- och näringsministeriet har retroaktivt kvartalsvis betalat statens ersättningsandel av finansieringen av sjömansservicen till sjömansservicebyrån. För kvartalet september—november 2024 täcks statens ersättningsandel med medel ur budgeten för 2024 och betalas ut i december 2024. Statens ersättningsandel för december 2024 som baserar sig på sjömansserviceavgifterna betalas ur budgetanslaget för 2025. Denna kostnad uppgår till cirka 50 000 euro.

Staten betalar rederierna 50 % i ersättning för de kostnader som hemresorna för arbetstagare som arbetar på finländska fartyg orsakar. Kostnader som ersätts är de omedelbara resekostnaderna, kostnaderna för arbetstagarens uppehälle under resan och kostnaderna för researrangemangen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	50 000
Statens andel av sjömännens resekostnader	1 500 000
Sammanlagt	1 550 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter (regeringsprogr. 2023)	-1 022
Sammanlagt	-1 022

2025 budget	1 550 000
2024 budget	2 572 000
2023 bokslut	2 477 144

53. Hemtransport av och ersättning till resenärer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (921/2017) användas till betalning av hemtransport av och ersättning till resenärer i fall där leverantörer av kombinerade resetjänster blir insolventa.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten ersätter hemtransporten av resenärer och betalar ersättning om en leverantör av kombinerade resetjänster är insolvent. Staten kan betala kostnaderna för hemtransport, om det är nödvändigt på grund av att hemtransporten av resenärer måste ske snabbt. Staten kan

även betala resenärers andra fordringar, om den säkerhet som leverantören av kombinerade rese-tjänster ställt inte räcker till för att betala alla fordringar eller om betalningen av dem med säkerheten räcker oskäligt länge. Staten betalas ersättning för kostnaderna för hemtransport och för ersättningar till resenärerna genom de i enlighet med lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster (922/2017) ställda säkerheterna, genom de fasta avgifter som baserar sig på dessa säkerheter och genom en avgift av skattenatur som tas ut hos researrangörerna och uppgår till 0,024 % av omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster. Genom avgifterna förbereder man sig på situationer där staten blir ersättningskyldig och de ersättningar som staten betalat inte fås tillbaka via säkerheterna. Dessutom tas det ut en fast avgift som grundar sig på beloppet av säkerheterna. Avgifterna intäktsförs under moment 11.19.09 och beräknas uppgå till 650 000 euro 2025.

2025 budget	400 000
2024 budget	400 000
2023 bokslut	400 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 20 029 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer
- 2) till betalning av utgifter som föränleds av stödjande av särskilda program
- 3) till betalning av utgifter som föränleds av internationellt samarbete
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nordiskt samarbete på området för kärnsäkerhet	360 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 220 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	753 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	434 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	44 000
Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA) och andelar av pensionsavgifterna	4 566 000
Finlands finansiella bidrag till ESA:s vetenskapsprogram	9 025 000
Avgifter till Guyanas rymdcenter	1 076 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	1 700 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till den internationella byrån för förnybar energi (IRENA)	110 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	741 000
Sammanlagt	20 029 000

Av anslaget används uppskattningsvis 14 547 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 19 824 000 euro och överföringsutgifternas andel 205 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter till Europeiska rymdorganisationen ESA (överföring från moment 32.20.40)	773
Frivilliga medlemsavgifter och finansiella bidrag (Ytterligare åtgärder 2024)	-200
Sammanlagt	573

2025 budget	20 029 000
2024 budget	19 456 000
2023 bokslut	18 590 000

95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av rättegångskostnader som föranletts av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007), till betalning av rättegångskostnader som föranletts av konsumentombudsmannens bistående enligt lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) eller av rättsprocesser enligt lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020)

2) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Konkurrens- och konsumentverkets motpart i en rättsprocess som avses i konkurrenslagen (948/2011)

3) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Energimyndighetens motpart i en rättsprocess som avses i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), elmarknadslagen (588/2013) eller naturgasmarknadslagen (587/2017)

4) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Patent- och registerstyrelsens motpart i en sådan rättsprocess om tillsynen över stiftelser som avses i stiftelselagen (487/2015)

5) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Säkerhets- och kemikalieverkets motpart i en rättsprocess som avses i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), lagen om transport av farliga ämnen (719/1994), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), avfallslagen (646/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/

2000), konsument säkerhetslagen (920/2011), lagen om leksakers säkerhet (1154/2011), kemikalielagen (599/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), gruvlagen (621/2011), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), hiss säkerhetslagen (1134/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om konstaterande av tillförlitligheten hos tjänster för bedömning av överensstämmelse med kraven (920/2005), containerlagen (762/1998) eller lagen om mätinstrument (707/2011).

Förklaring: Med anslag under momentet betalas de rättegångskostnader som uppkommer för staten vid processer med grupptalan, om konsumentombudsmannen förlorar talan. Dessutom kan det med anslag under momentet betalas rättegångskostnader som föranleds av skötseln av Konkurrens- och konsumentverkets, Energimyndighetens, Patent- och registerstyrelsens och Säkerhets- och kemikalieverkets tillsynsuppgifter och som staten åläggs att betala en motpart, om tillsynsmyndigheten har förlorat målet.

2025 budget	50 000
2024 budget	50 000
2023 bokslut	10 000

20. Förnyelse och koldioxidsnålhet

Förklaring: Närings-, innovations- och energipolitiken främjar att näringslivet förnyas och att den internationella konkurrenskraften stärks med stöd av forskning, utveckling och innovationer, att lösningar för energieffektiv industriell produktion införs samt i vidare bemärkelse att samhället utvecklas så att det blir koldioxid neutralt. Detta förutsätter nya åtgärder och nära samverkan mellan den offentliga sektorn och företagen. Det måste utvecklas nya klimatvänliga produkter och tjänster och införas produktionsmetoder som kan göra de industriella processerna koldioxidsnåla. Genom att satsa på detta kan företagen främja att Finlands egna klimatmål nås och tillhandahålla lösningar som grundar sig på Finlands styrkor och är miljömässigt hållbara. Efterfrågan på miljömässigt hållbara lösningar ökar just nu på världsmarknaden.

Övergången till ett klimat neutralt samhälle påskyndas genom investeringar i förnybara energikällor, åtgärder som främjar resurseffektivitet (energi- och resurseffektivitet) samt genom en ökad andel förnybar energi inom energianvändningen. Politiska åtgärder som stöder låga koldioxidutsläpp och uppkomsten av ett fossilfritt energisystem möjliggör en hållbar ekonomisk utveckling. När det gäller att nå målen har resultaten av forskning, utveckling och innovationer en central betydelse.

Innovationssystemets förutsägbarhet och internationella attraktionskraft utvecklas i enlighet med den parlamentariska FoUI-arbetsgruppens riktlinjer. Den fleråriga plan för statens FoU-finansiering som bereds med stöd av lagen om FoU-finansiering styr fördelningen av tilläggen för FoU-finansiering till att stärka företagens, forskningsinstitutens, högskolornas och andra FoUI-aktörers långsiktiga och extensiva FoUI-samarbete samt till att sporra företagen till ambitiös FoU-verksamhet med högre risk.

Åtgärderna ökar forskningens och innovationsverksamhetens kvalitet och genomslagskraft samt stöder uppkomsten av internationellt konkurrenskraftiga innovationskluster och ekosystem i Fin-

land. Regionala och nationella FoUI-finansieringsinstrument samt EU:s FoUI-finansieringsinstrument utnyttjas parallellt som stöd för ekosystemen. Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas till branscher som är viktiga för en förnyelse av samhället och näringslivet samt till lovande tillväxtmöjligheter, bl.a. till stöd för data- och plattformsekonomin, utvecklingen av banbrytande teknik och omställningen till ren energi. Åtgärderna stöder också vidareutveckling av forskningsresultat och utnyttjande, både kommersiellt och i samhället i stort, av den kunskap som forskningen ger upphov till. Företagen uppmuntras att skapa internationell affärsverksamhet med högt mervärde och nya arbetsplatser genom att utnyttja ny teknik och nya källor till värdeskapande.

En central utmaning är att Finland ska välja strategiska prioriteringar för kompetens och satsningar där fokus ligger på tekniskt pionjärskap, internationellt samarbete med högklassiga partner och en omfattande förnyelse av kompetensbasen. De strategiska valen medför lösningar på globala utmaningar och bildar en nära helhet med de industripolitiska valen.

De politiska tillvägagångssätten och metoderna förnyas bl.a. med hjälp av digitalisering, försök, tillämpningsområden som är väsentliga med tanke på FoUI-verksamheten, utveckling av lagstiftningen och utformning av förvaltningsövergripande utvecklingsåtgärder och programhelheter.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2025:

Samhälleliga effektmål

	2023 uppskattning/ utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Rena investeringar främjar klimatmålen			
— Växthusgasutsläpp totalt exklusive markanvändningssektorn (Mt CO ₂ ekv.)	44	42	40
Investeringarna ökar i Finland			
— Stocken av utländska direktinvesteringar/BNP (%)	28,0	29,0	29,5
FoU- och innovationsverksamheten stärks			
— Företagens FoU-investeringar/BNP (%)	2,03	2,05	2,10

20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av effektiv användning av energi, främjande av användning av förnybara energikällor, utvecklingsprojekt och utredningar samt informations- och rådgivningsverksamhet
- 2) för beredning av lagstiftning, nationellt genomförande och internationellt samarbete när det gäller energieffektivitet och förnybar energi.

Förklaring: Åtgärdshelheter som finansieras med anslag under momentet är genomförande av energieffektivitetsdirektivet och fullgörande av energieffektivitetsavtal samt införande av ett energikartläggningssystem, fastställande av europeiska energieffektivitetskrav för produkter, på-

verkan av konsumenternas agerande i fråga om energihushållning och främjande av användningen av förnybar energi samt konsekvensbedömning, internationella rapporteringsåtaganden och samprojekt.

Genom verksamheten samlas, bearbetas och sprids information samt utvecklas metoder och påskyndas ibruktage av ny teknik i samarbete med kommuner, företag och branschorganisationer, med beaktande av också de möjligheter som internationellt samarbete erbjuder. Inom den rådgivnings- och informationsverksamhet som gäller effektiv användning av energi och förnybara energikällor och som riktar sig till större konsumentgrupper samarbetar man intensivt med sakkunnigorganisationer och stöder regionala aktörer.

Effekter

	2024 mål	2025 mål	2030 mål
Slutlig energiförbrukning (TWh)	< 280	< 280	< 275
Kumulativ energibesparing från och med 2021— (TWh)	> 91	> 114	> 188

Beräknad användning av anslaget (euro)

Informations- och rådgivningsverksamhet	1 500 000
Systemet med energieffektivitetsavtal	850 000
Energikartläggningssystemet	200 000
Främjande av användningen av förnybar energi	200 000
Uppföljning, konsekvensbedömning och internationell rapportering	600 000
EU-utvecklingsprojekt och förstudier	50 000
Sammanlagt	3 400 000
2025 budget	3 400 000
2024 budget	3 400 000
2023 bokslut	4 400 000

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 520 110 000 euro.

Fullmakt

År 2025 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 540 523 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 och kommissionens förordning (EU) 2023/2831 som avser stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som fokuserar på teknik och affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster samt för projekt för utveckling av arbetslivet

2) för forsknings- och utvecklingsprojekt och nationella och internationella program och projekt samt beredning av sådana vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande organisationer som bedriver offentlig forskning eller sprider information, för utveckling av kompetensen och de strategiska verksamhetsförutsättningarna samt för medlems- och programavgifter till internationella organisationer

3) för sådana innovativa utvecklingsprojekt och projekt för utveckling av arbetslivet som avser den offentliga verksamhet som bedrivs av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, kommunala organisationer och andra offentliga organisationer

4) för förberedelse och genomförande av offentlig upphandling i fråga om innovationer som höjer den offentliga verksamhetens kvalitet och kostnadseffektivitet vid de upphandlande enheter som avses i 5 § i lagen om offentlig upphandling (1397/2016) (innovativ offentlig upphandling)

5) för medlems- och deltagaravgifter till internationella organisationer för innovationssamarbete och innovationsprogram

6) för nationella medfinansieringsandelar och EU-medfinansieringsandelar i europeiska samarbetsprojekt

7) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företag åren 2024—2030 (91/2024) och kommissionens förordning (EU) 2023/2831 som avser stöd av mindre betydelse, till genomförande av åtgärder som främjar internationalisering

8) för sådana mindre betydande kostnadsandelar av bidragskaraktär som betalas ut i samband med utvecklingen av företagens kartläggning av materialflöden och som anknyter till företagens försök med kartläggning av materialflöden

9) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) för sådana viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse vars stödjande Europeiska kommissionen efter särskild anmälan har godkänt som förenligt med den inre marknaden

10) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt statsrådets förordning om kompensation för audiovisuella produktioner åren 2024—2026 (1203/2023) till företag och andra sammanslutningar för kostnader för utarbetande av manuskript för samt utveckling, produktion och distribution av audiovisuella verk i Finland samt för främjande av försäljningen av dem. Understöd kan även beviljas utländska aktörer

11) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001), statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för investerings- och innovationsstöd för cirkulär ekonomi som beviljas företag och andra sammanslutningar.

Med anslag under momentet kan det utöver vanliga förskott i anslutning till finansieringsverksamhet också betalas förskott till Business Finland Oy för betalning av utgifterna för de fullmakter att bevilja understöd som Business Finland Oy beviljar.

Av anslaget har reserverats

- 1) 27 310 000 euro för främjande av återanvändning och återvinning av material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)
- 2) 7 550 000 euro för stödprogrammet för lösningar med låga koldioxidutsläpp inom fastighets- och byggbranschen (RRF pelare 1)
- 3) 6 000 000 euro för en värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)
- 4) 3 000 000 euro för utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)
- 5) 6 000 000 euro för främjande av en innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3)
- 6) 25 700 000 euro för finansiering av lokomotivföretag (RRF pelare 3)
- 7) 3 000 000 euro för främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)
- 8) 2 000 000 euro för stödjande av innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)
- 9) 900 000 euro för programmet för främjande av koldioxidsnåla lösningar, cirkulär ekonomi och digital förnyelse inom industrin och ökad export av industriella tjänster (RRF pelare 3)
- 10) 200 000 euro för teknik och kompetens på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)
- 11) 1 200 000 euro för strukturstöd till de kreativa branscherna (RRF pelare 3)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och i fråga om konsumtionsutgifterna enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyelsen av näringslivet och samhället samt en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar tillväxt. Med finansieringen sporrar organisationer till långsiktig forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen av teknik och ny kompetens, öka mervärdet och produktiviteten samt främja utvecklingen av arbetslivet. Med finansieringen främjas samarbetet mellan företag och forskningsorganisationer i forsknings- och utvecklingsverksamheten samt kommersialiseringen av forskningsresultat och forskningsbaserade idéer. Finansiering riktas också till förkommersiella forskningsprojekt som nätverkar med näringslivet och som genomförs av forskningsorganisationer som bedriver offentlig forskning och för vilka det inte krävs någon omedelbar exportpotential. Med finansieringen främjas också en ökad FoU-intensitet inom de kreativa branscherna och kommersialisering av forskningsbaserade idéer från de kreativa branscherna. Business Finland riktar forsknings- och utvecklingsfinansieringen i enlighet med lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024—2030 (1092/2022), den fleråriga planen för användning av finansiering för forsknings- och utvecklingsverksamhet samt forsknings- och innovationsrådets riktlinjer.

Av anslaget under momentet hänför sig 82 860 000 euro till helheter som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument.

Av fullmakten riktas uppskattningsvis 486 000 000 euro till forsknings- och utvecklingsverksamhet, varav 9 000 000 euro till forsknings- och utvecklingsverksamhet inom de kreativa branscherna.

Den EU-medfinansieringsandel för projekten i fråga som motsvarar utgifterna för europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Effekter

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Näringslivet förnyas och växer — vi skapar förutsättningar för förnyelse och tillväxt inom näringslivet: Business Finland stöder ekonomisk tillväxt genom att främja att dess kunder utvecklas till mycket framgångsrika globala företag. Business Finland stärker konkurrenskraften genom att sporra sina kunder till att vara djärva förnyare av affärsverksamheten			
— Skillnaden mellan tillväxttakten för exporten hos de företag som är Business Finlands kunder och den genomsnittliga tillväxttakten för OECD-ländernas export (procentenheter)	1)	> 1	> 1,1
— Ökning av de samlade FoU-insatserna i de företag som är Business Finlands kunder (%)	16,4	> 7	> 7 ²⁾
— Antalet partner som deltagit i projekten för ekosystem där målet är ny affärsverksamhet i miljardklassen (antal)	204	= 150	= 150
Uppnåendet av klimatmålen framskrider — ett Finland med ren energi: Business Finland främjar hållbar utveckling genom att hjälpa sina kunder att utveckla hållbara lösningar och utveckla verksamheten			
— Andelen projekt som uppnår klimatmålen och målen för koldioxid-snålhet (%) av alla finansierade projekt	46	40	45

1) Utfallsuppgifter för 2023 kan sannolikt beräknas i april 2024.

2) Det är ändamålsenligt att fastställa en närmare målnivå för 2025 först när nivån på Business Finlands bevilningsfullmakter för 2025 är känd.

Beräknad användning av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet	293 230	318 767
— till nyetablerade företag		82 900
— till små och medelstora företag		84 500
— till stora företag		150 867
Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	107 200	186 132
Frivilliga programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	28 000	26 124
Incitament för audiovisuella produktioner	8 820	10 000
RRF-verksamhet	82 860	
Sammanlagt	520 110	540 523

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	468 860	293 185	89 090	37 660	57 830	946 625
Förbindelser 2025	51 250	177 280	141 180	69 403	101 410	540 523
Utgifter sammanlagt	520 110	470 465	230 270	107 063	159 240	1 487 148

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 614 000 euro och överföringsutgifternas andel 517 496 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgifter till ESA (överföring till moment 32.01.66)	-773
Business Finland, understöd till forskning (FoU)	3 600
Business Finland, understöd till företag (FoU)	6 750
FoUI-understöd	-7 880
Främjande av innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3)	-5 300
Främjande av innovations- och forskningsinfrastruktur (RRF pelare 3) justering av utbetalningar	3 200
Främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3)	-5 790
Främjande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (RRF pelare 3) justering av utbetalningar	1 460
Incitament för audiovisuella produktioner	-2 437
Innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3)	-4 710
Innovativa tillväxtföretag (RRF pelare 3) justering av utbetalningar	800
Justeringar av utbetalningar (budget 2025)	8 587
Justering av utbetalningar	-23 040
Koldioxid snåla lösningar, cirkulär ekonomi och digitalisering inom industrin samt export av industriella tjänster (RRF pelare 3)	130
Kompetens och teknik på området hälsa och välbefinnande (RRF pelare 3)	-590
Lokomotivföretag	3 000
Lokomotivprojekt (RRF pelare 3)	-9 800
Minskning av företagsstöden (Ytterligare åtgärder 2024)	-10 000
Stöd för en hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen (RRF pelare 3)	-133
Stödjande av företagsdriven forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, ökad cirkulär ekonomi och branschtillväxt	-20 000
Stödprogram för fastighets- och byggbranschen med tanke på klimatförändringar (RRF pelare 1)	-2 380
Stöd till företag inom de kreativa branscherna och evenemangsbranschen för genomförande av pilotprojekt (RRF pelare 3)	-1 270
Stöd till företag inom de kreativa branscherna och evenemangsbranschen för genomförande av pilotprojekt (RRF pelare 3) justering av utbetalningar	350
Talent Explorerer (regeringsprogr. 2023)	-6 890
Tilläggsfinansiering för forskning och utveckling	76 440
Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning (RRF pelare 2)	800
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2)	-3 150
Värdekedja för mikroelektronik (RRF pelare 2) justering av utbetalningar	4 000
Värdekedjan för batterier (Tilläggsbudget III 2021)	-2 400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återanvändning och återvinning av centrala material och restprodukter från industrin (RRF pelare 1)	-20 490
Nivåförändring	-5 647
Sammanlagt	-23 563

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	520 110 000
2024 II tilläggsb.	17 690 000
2024 budget	543 673 000
2023 bokslut	326 282 789

41. Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 364 061 000 euro.

Fullmakt

År 2025 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 14 100 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2024 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2025 till ett belopp av högst 68 600 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsrådets förordningar om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1098/2017 och 262/2023) för investeringar och utredningar som främjar produktion eller användning av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller ibruktagande av ny teknik med anknytning till detta samt för demonstrationsprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av förnybara bränslen för transport

2) till väteprojekt, projekt som gäller värdekedjan för batterier och pilotprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel för trafiken som avses i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (144/2014) och i statsrådets förordning om understöd som beviljas för främjande av cirkulär ekonomi och hållbar grön tillväxt (1197/2020) samt i enlighet med Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 för företag och andra sammanslutningar för investeringsprojekt för miljöskydd som går utöver unionsnormerna eller som höjer nivån på miljöskyddet samt för investeringsprojekt för återvinning och återanvändning av avfall

3) för energiinvesterings- och energiinfrastrukturprojekt enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens (Statsrådets förordning om stöd för energiinvesteringar enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens åren 2022—2026).

Av anslaget har reserverats

1) 46 305 000 euro för investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)

2) 45 744 000 euro för investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)

3) 38 100 000 euro för främjande av avskiljning och återvinning av koldioxidsnålt väte och koldioxid (RRF pelare 1)

4) 13 482 000 euro för elektrifiering och koldioxidsnålhet i industrins processer (RRF pelare 1)

5) 21 800 000 euro för investeringar i omställningen till ren energi (REPowerEU)

som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Energistöd behövs särskilt för att främja införandet och kommersialiseringen av ny teknik och för att stödja investeringar i energieffektivitet.

Energistödet uppgår inom investeringsprojekten till högst 30 % och inom utredningsprojekten till högst 40 % av de godtagbara kostnaderna. Dessutom kan stödet inom ett investeringsprojekt höjas med 10 procentenheter i fråga om ny teknik som ingår i projektet. Inom ett utredningsprojekt kan en likadan höjning göras när stödet beviljas en kommun eller ett litet eller medelstort företag.

Av anslaget under momentet hänför sig 165 430 000 euro till investeringar i energiinfrastruktur och ny energiteknik som finansieras via EU:s återhämtningsinstrument, till främjande av koldioxidsnålt väte och avskiljning och återvinning av koldioxid samt till elektrifiering och koldioxidsnålhet i industrins processer.

Samhälleliga effekter

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
--	----------------	-------------	-------------

Ny teknik införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi

Mångsidigheten inom energiförsörjningen kvarstår på en god nivå

— Investeringar som främjats genom energistöd (mn euro)	1 188	274—343	56—70
— Beviljat energistöd (mn euro)	296	68,6	14,1
— Hävstångseffekten från energistödet (investeringar/stödbelopp)	4,0	4—5	4—5

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	362 651	271 434	94 378	9 850	738 313
Förbindelser 2025	1 410	5 640	3 525	3 525	14 100
Utgifter sammanlagt	364 061	277 074	97 903	13 375	752 413

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Direkt elektrifiering av industrins processer och åtgärder för att göra dem koldioxid-snåla (RRF pelare 1)	-9 500
Energistöd	-10 000
Halvering av bevillningsfullmakten (regeringsprogr. 2023)	-5 600
Investeringar enligt batteristrategin	-15 000
Investeringar i energiinfrastruktur (RRF pelare 1)	-30 870
Investeringar i ny energiteknik (RRF pelare 1)	-30 377
Investeringar i omställningen till ren energi (REPowerEU investeringar)	16 350
Investeringar som syftar till att ersätta stenkolen	-24 000
Justering av utbetalningar	54 331
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid (RRF pelare 1)	-20 399
Sänkning av fullmakten (Tilläggsbudget II 2023)	-5 450
Väteprojekt	-10 000
Nivåförändring	4 939
Sammanlagt	-85 576

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	364 061 000
2024 II tilläggsb.	-141 000 000
2024 I tilläggsb.	—
2024 budget	449 637 000
2023 bokslut	66 340 398

42. Spetsprojektet inom åtgärdshelheten Ett Finland med ren energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

År 2025 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 140 000 000 euro.

Fullmakten får användas

- 1) till investeringsunderstöd för projekt som gäller tekniska sänkor
- 2) till incitament för att avskilja och utnyttja biogen koldioxid
- 3) för att främja den infrastruktur som de tekniska sänkorna förutsätter.

Förklaring: Tekniska sänkor samt avskiljning och utnyttjande av biogen koldioxid är ett viktigt verktyg för att uppnå målet om koldioxidneutralitet. Införandet av tekniska sänkor samt avskiljning och utnyttjande av biogen koldioxid kan stödjas genom att investeringsunderstöd anvisas för projekt som främjar dessa eller för den infrastruktur som de tekniska sänkorna förutsätter.

Med tekniska sänkor avses teknikbaserade lösningar för koldioxidborttagning, såsom avskiljning och lagring av koldioxid i kombination med produktion av bioenergi (BECCS) och direkt avskiljning från luft samt lagring (DACCS). Avskiljning av koldioxidutsläpp av fossilt ursprung räknas inte som en teknisk sänka, eftersom utsläppen i atmosfären inte i sin helhet blir negativa, även om de skärs ner. Koldioxid kan lagras permanent i geologiska formationer, till exempel i salina ak-

viferer på omkring en kilometers djup. Koldioxid kan transporteras från Finland med fartyg till de närmaste lagringsområdena som främst identifierats i Nordsjön och Norska havet, men också närmare i södra Östersjön. Genom avskiljning och utnyttjande av biogen koldioxid strävar man efter att ersätta användningen av fossil koldioxid till exempel vid tillverkning av produkter, såsom RFNBO-bränslen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser 2025	-	50 000	50 000	40 000	140 000

2025 budget

—

43. Elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 000 euro.

Anslaget under momentet får användas till betalning av stöd enligt lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin (493/2022).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom elektrifieringsstödet till den energiintensiva industrin ersätts de indirekta kostnader som utsläppshandeln medför för elpriset till de i lagen angivna sektorerna på basis av uppgifterna för 2021—2025. De sektorer som anges i lagen anses vara särskilt utsatta för en betydande risk för koldioxidläckage på grund av den merkostnad som utsläppshandeln orsakar elpriset. Syftet med elektrifieringsstödet är att förebygga risken för koldioxidläckage, trygga industrins kostnadskonkurrenskraft och styra verksamhetsutövarna till att utveckla sin industriella produktion så att den blir mer klimatneutral. Verksamhetsutövarna ska använda minst 50 % av det stöd som beviljats till utvecklingsåtgärder genom vilka deras verksamhet blir mer klimatneutral.

Elektrifieringsstöd betalas på basis av uppgifterna för 2021—2025 med medel ur budgetarna för 2022—2026. Beloppet av det stöd som betalas ut beror bl.a. på priset på utsläppsrätterna och stödmottagarens elförbrukning eller produktionsvolym. Uppskattningen av det pris på en utsläppsrätt som ska tillämpas vid beräkningen av stödet är 85 euro 2025. Maximibeloppet av det stöd som betalas ut på årsnivå har begränsats till högst 150 000 000 euro. Lagen om elektrifieringsstöd till den energiintensiva industrin innehåller bestämmelser om grunderna för beviljande av stöd och om beräkning av stödbeloppet.

2025 budget	150 000 000
2024 budget	150 000 000
2023 bokslut	117 705 732

46. Innovationsstöd för skeppsbyggnad (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 050 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för innovationer inom skeppsbyggnad (364/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för innovationsstödsprojekt inom skeppsbyggnad. Innovationsstödet för skeppsbyggnad är avsett för utveckling av innovativa lösningar för fartygsprojekt.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	15 050	3 000	18 050

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-10 450
Sammanlagt	-10 450

2025 budget	15 050 000
2024 budget	25 500 000
2023 bokslut	11 188 750

47. Främjande av en offentlig infrastruktur för laddning av el och tankning av gas i trafiken (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Fullmakt

Om en del av bevilningsfullmakten för 2024 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2025 till ett belopp av högst 10 000 000 euro.

Fullmakten får användas i enlighet med statsrådets förordning om infrastrukturstöd för främjande av eltrafik och för användning av biogas och förnybart väte i trafiken. Fullmakten kan beviljas för investeringsprojekt som gäller laddningspunkter för snabbladdning av fordon (särskilt tung trafik), tankstationer för kondenserad biogas och tankstationer för förnybart väte.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Syftet med de offentliga investeringarna i infrastrukturen för laddning och tankning av el och gas för transport är att utvidga den befintliga laddningsinfrastrukturen. Ett täckande laddnings- och tankningsnätverk är en förutsättning för att eldrivna och gasdrivna fordon ska kunna bli vanligare.

Delområdet främjar avsevärt omställningen till ren energi genom att stödja utvecklingen bort från fossila bränslen inom transportsektorn. Att utsläppen inom trafiken kan minskas är en central fak-

tor med tanke på uppnåendet av utsläppsminskningmålen för 2030 inom ansvarsfördelningssektorn och EU:s mål om koldioxidneutralitet 2050. Investeringarna förverkligar målen i den nationella energi- och klimatstrategin och i den klimatpolitiska planen på medellång sikt, nämligen att minska utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn.

Utgifter för staten som föränleds av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2025	2026	2027	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	2 000	6 000	2 000	10 000
Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)				
Justering av utbetalningar				2 000
Sammanlagt				2 000
2025 budget				2 000 000
2024 budget				—
2023 bokslut				21 500 000

48. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 234 097 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) användas

- 1) till betalning av inmatningstariffen (vindkraft, biogas, trädbränsle)
- 2) till betalning av produktionsstöd för produktion av skogsflisbaserad el (ett produktionsstöd höjt med en förgasarpremie)
- 3) till betalning av ett premiestöd som baserar sig på anbudsförfarande.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Produktionsstödet används för stöd till produktion av el med vindkraft, biogas, skogsflis eller trädbränsle i anläggningar som godkänts inom inmatningstariffsystemet. Till producenterna av vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el betalas som stöd inom inmatningstariffsystemet skillnaden mellan det riktpreis som fastställs i lagen och medeltalet av det områdespris för Finland som under tre månader realiserats på elbörsen (inmatningstariffsystem) samt till producenter av skogsflisbaserad el ett stöd som varierar enligt utsläppsrättens pris och skatten på torv. Till producenter av biogasbaserad och trädbränslebaserad el betalas dessutom en inmatningstariff höjd med en värmepremie vid kraftvärmeproduktion och till producenter av skogsflisbaserad el en inmatningstariff höjd med en förgasarpremie när skogsflis förgasas i en förgasare för att användas som bränsle i en pulverförbränningspanna.

I enlighet med den nationella energi- och klimatstrategin ordnades 2018 ett teknikneutralt anbudsförfarande för stöd för förnybar energi. Stöd beviljades för sju projekt med en sammanlagd

elproduktion på 1,36 TWh per år. Stödet betalas i form av en premie (genomsnittspris 2,49 euro/MWh) per kraftverk i högst 12 år från det att produktionen inleddes. En maximal premie betalas när det genomsnittliga marknadspriset på el under tre månader är högst 30 euro/MWh. Stödtaket för godkända projekt är 3,5 miljoner euro per år.

Europeiska unionens mål var att öka andelen förnybar energi till 20 procent av den slutliga energianvändningen före 2020. För Finlands del var målet 38 %, och det överskreds.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetat, det s.k. RED II) ska medlemsstaterna gemensamt säkerställa att andelen energi från förnybara energikällor i unionens slutliga energianvändning (brutto) 2030 är minst 32 %. Medlemsstaterna ska fastställa nationella bidrag för att gemensamt uppfylla det bindande övergripande unionsmålet. Finland har i sin nationella energi- och klimatplan för kommissionen uppgett att Finland eftersträvar en andel på 51 procent förnybar energi 2030.

Produktionsstöd och riktpolis

Riktpolis för vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el (euro/MWh)	83,50
Värmeprämie för biogasbaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	50,00
Värmeprämie för trädbränslebaserad el vid kraftvärmeproduktion (euro/MWh)	20,00
— högst per år/kraftverk som producerar trädbränslebaserad el (euro)	750 000
Produktionsstöd, som varierar enligt priset på en utsläppsrätt och skatten på torv, till producenter av skogsflisbaserad el (högst euro/MWh, förutsatt att det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt under tre månader är högst 10 euro/t och skatten på torv är 1,90 euro/MWh)	18,00

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vindkraftverk	227 855 000
Biogaskraftverk	2 607 000
Trädbränslekraftverk	135 000
Premiestöd	3 500 000
Sammanlagt	234 097 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i det uppskattade marknadspriset på el	-57 018
Kapacitet som inte längre omfattas av stödet för vindkraft	-17 656
Kapacitet som inte omfattas av stöd (biogas)	-360
Sammanlagt	-75 034

2025 budget	234 097 000
2024 II tilläggsb.	-114 000 000
2024 budget	309 131 000
2023 bokslut	75 331 728

49. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den nationella medfinansieringen av InvestEU-programmet.

Förklaring: De små och medelstora företagens, hushållens och bostadsaktiebolagens omställning från fossil energi till andra energikällor påskyndas i hela Europa genom InvestEU-programmet. Med programmets finansieringsinstrument stöds investeringar som förbättrar byggnaders energiprestanda eller förnyar uppvärmningssystemen så att de utnyttjar förnybara energikällor, såsom jordvärme eller vind- och solenergi. Programmet möjliggör att medel också anvisas för bland annat byggande av infrastruktur för laddning av fordon, anskaffning av gas- och elbilar samt andra miljövänliga investeringar.

2025 budget

14 100 000

(50.) Nationell medfinansiering av EU-projekt för forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 21.30.01)	22
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 26.10.01)	31
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 29.40.20)	554
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 29.40.50)	19 852
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 29.40.55)	746
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 30.01.04)	664
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 30.01.05)	1 896
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 30.20.01)	143
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 30.70.01)	146
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 32.01.04)	610
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 32.01.49)	7 898
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 33.03.04)	190
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 33.03.50)	107
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring från moment 35.01.04)	1 589

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell medfinansiering av EU-finansiering till högskolor och forskningsorganisationer	15 000
Nivåförändring	-50 000
Sammanlagt	-552

2024 II tilläggsb.	-552 000
2024 budget	552 000

83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 146 180 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EU) 2023/2831, som avser stöd av mindre betydelse, anvisas till företag och andra sammanslutningar

1) för teknik, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster

2) för inledande av verksamheten i företagsacceleratorer som främst tjänar nyetablerade innovativa företag och i företag som samlar in medel till riskkapitalfonder.

Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs eller misslyckas, har Business Finland rätt att på ansökan av låntagaren avstå från lånefordran eller i övrigt ändra lånevillkoren på det sätt som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning 1444/2014.

Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Statskontoret har rätt att ingå avtal med låntagare om omvandling av tidigare beviljade kapitallån och räntorna på dem till lån i form av främmande kapital i enlighet med aktiebolagslagen (624/2006). Statskontoret kan också avtala om att lån förfaller i samband med omvandlingen. En omvandling förutsätter de övriga borgenärernas samtycke.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2025 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 156 823 000 euro.

Förklaring: Med lånen sporrar företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknik-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen samt att höja förädlingsvärdet och produktiviteten.

Lånen beviljas för högst 10 år. Om projektets genomförande eller det ekonomiska nyttiggörandet av resultaten fördröjs, kan lånetiden av ytterst vägande skäl förlängas till högst 20 år. Räntan på lånen beräknas uppgå till 1,25 % 2025. Det startstöd som beviljas i form av lån uppgår till högst 1,1 miljon euro (för nystartade innovativa företag högst 2,2 miljoner euro) och lånetiden är högst 10 år.

Av fullmakten används uppskattningsvis 145 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Inkomsterna av återbetalning av lån har antecknats under moment 15.01.04 och räntorna under moment 13.01.05.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028—	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	86 427	24 510	14 540	7 570	133 047
Förbindelser 2025	59 753	50 180	20 390	26 500	156 823
Utgifter sammanlagt	146 180	74 690	34 930	34 070	289 870

Det totala beloppet lån beviljade av Business Finland¹⁾

	2021	2022	2023
Det totala lånebeloppet i slutet av året (mn euro)	1 136,1	1 114,9	1 120,4
Avskrivna, eftersänkta lån (mn euro)	18,5	19,5	56,9

¹⁾ Inbegriper även lån beviljade med anslag under moment 32.20.87.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	2 500
Sammanlagt	2 500

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	146 180 000
2024 budget	143 680 000
2023 bokslut	166 850 583

(87.) Kapitallån för modernisering av industrin och utveckling av företagsledda ekosystem för affärsverksamhet (förslagsanslag)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 budget	4 000 000
2023 bokslut	3 625 000

30. Sysselsättning och företagsamhet

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds i huvudsak av utgifter för EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken, utgifter för lönegaranti samt utgifter för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna. I kapitlet ingår dessutom vissa mindre utgifter för främjande av sysselsättningen, företagandet och regionernas livskraft.

Under tidigare år omfattade siffran utgifter för offentlig arbetskrafts- och företagservice. Från och med 2025 ansvarar de arbetskraftsmyndigheter som kommunerna bildar för ordnandet av arbetskraftsservice. Finansieringen för ordnande av arbetskraftsservice har överförts till moment 28.90.30.

Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken understöds arbetskraftens kompetensutveckling, företagens internationalisering och tillväxt och ny företagsverksamhet samt bekämpas arbetslösheten och matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken fokuserar på att minska arbetslösheten, främja en snabb sysselsättning och påskynda tillväxten genom att svara på företagets behov av arbetskraft och kompetens samt skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering strävar regeringen efter att uppnå en sysselsättningsgrad på 80 procent 2031. Målet är också att öka antalet utförda arbetstimmar. Regeringen genomför reformer som syftar till att öka sysselsättningen med minst 100 000 sysselsatta. Genom ökad sysselsättning strävar man efter att stärka de offentliga finanserna med över 2 miljarder euro. För att uppnå målen genomför regeringen ett flertal omfattande reformer, vilka syftar till att bland annat stärka incitamenten för arbete, förenkla systemet för social trygghet, underlätta anställningar, utveckla den internationella rekryteringen, öka användningen av lokala avtal på arbetsmarknaden, förbättra välbefinnandet i arbetet, öka möjligheterna att kombinera arbete och familj och fortsätta reformerandet av arbetskraftsservicen. När det gäller de arbets- och näringstjänster som överförs till kommunerna ser regeringen enligt regeringsprogrammet till att finansieringen, styrsystemet och lagstiftningen om kundservicen tryggar kommunernas faktiska möjligheter att lösa matchningsproblemen på det sätt som incitamentsystemet förutsätter.

Som en del av reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 kommer styrmodellen för arbetskraftsservicen att ändras. Statsrådet fastställer på föredragning av arbets- och näringsministeriet de nationella målen för främjande av sysselsättningen för varje regeringsperiod. Målen uppställs i början av regeringsperioden och är i kraft tills nya mål uppställs. Målen är i princip mål på strategisk nivå, och syftet med dem är inte att styra arbetskraftsmyndigheternas operativa verksamhet. Arbets- och näringsministeriet ställer upp uppföljningsindikatorer för målen, som följs upp årligen. Målen kan vara kvantitativa eller kvalitativa och de kan gälla till exempel den service som olika kundgrupper får eller de administrativa tillvägagångssätt som används för att säkerställa att servicen tillhandahålls effektivt. Målen är riksomfattande, men hur de beaktas och genomförs regionalt kan följas upp i de regionala samarbets- och uppföljningsdiskussioner som närings-, trafik- och miljöcentralerna årligen ordnar för arbetskraftsmyndigheterna inom sitt område.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall	2024 uppskattning ¹⁾	2025 uppskattning ¹⁾
Arbetslösa arbetssökande (1 000 personer)	260	277	269
Genomsnittlig längd på avslutade arbetslöshetsperioder (veckor)	23	25	24
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. (%)	46,0	45,4	43,1

¹⁾ Uppskattningen av den kommande utvecklingen baserar sig på statistiska uppgifter för perioden januari 2022—februari 2024. Den ökande eller sjunkande trenden har antagits fortsätta på samma sätt. Till den del det inte finns någon tydlig stigande eller sjunkande trend har man antagit att sysselsättningen förbättras 2025.

Regionutveckling och EU:s regional- och strukturpolitik

Regionutveckling är sådan sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på samverkan mellan staten, kommunerna och andra aktörer utifrån regionernas olika starka sidor och behov. I regionutvecklingen granskas de olika aktörernas mål och åtgärder som en helhet både ur ett riksomfattande och regionalt perspektiv.

Målet för regionutvecklingen är att i regionerna främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet. Regionutvecklingsverksamheten styrs förutom av lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik även av de prioriteringar i regionutvecklingen (regionutvecklingsbeslut) som statsrådet fastställt för regeringsperioden och av de landskapsprogram som landskapsförbunden har berett. Dessa nationella mål stöds genom de program som utarbetats för EU:s programperiod 2021—2027.

Regionutvecklingsbeslutet 2024—2027 innehåller prioriteringarna och målen för regionutvecklingen i statsminister Petteri Orpos regering. Prioriteringarna för regionutvecklingen 2024—2027 är hållbar livskraft och investeringar, en välmående befolkning och välmående samhällen samt en attraktiv livsmiljö och biologisk mångfald. Regionutvecklingsbeslutet styr regionutvecklingen inom de olika förvaltningsområdena och landskapsförbunden och samordningen av åtgärderna. Ministerierna beaktar regionutvecklingsbeslutets mål i sina och förvaltningsområdets åtgärder. Landskapsförbunden beaktar regionutvecklingsbeslutet i sina egna strategier i samarbete med de aktörer som deltar i regionutvecklingen. I anslutning till arbets- och näringsministeriet, som på riksnivå ansvarar för regionutvecklingen som helhet, finns en delegation för förnyelse i regionerna som tillsatts av statsrådet och som samordnar och drar upp riktlinjer för den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag. Delegationens viktigaste uppgifter är att följa genomförandet av statsrådets regionutvecklingsbeslut samt att främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer.

Största delen av regionutvecklingsåtgärderna kanaliseras via NTM-centralerna. För varje NTM-central och regionförvaltningsverk utarbetas för regeringsperioden ett resultatavtal som ses över årligen. Resultatavtalet baserar sig på de allmänna mål och syften som läggs fram i det gemensamma strategidokument som utarbetats för regionförvaltningsverken och NTM-centralerna och på de landskapsprogram som har utarbetats för respektive region.

Utgångspunkter för regionutvecklingen är regionernas och städernas starka sidor och särdrag. Städerna är tillväxtmotorer och utgör en väsentlig del av regionutvecklingen, och deras starka sidor ska utnyttjas för att stärka regionutvecklingspolitiken. En pluralistisk stadspolitik som grundar sig på växelverkan och partnerskap beaktar att olika städer har olika utmaningar och utvecklingsförutsättningar. Stadsutveckling bedrivs både inom EU och nationellt. Avtal och partnerskap är centrala element inom region- och stadsutvecklingen.

Regeringen har inlett beredningen av programmen för norra och östra Finland. Målet med programmen är att främja ett fullt utnyttjande av möjligheterna i norra och östra Finland särskilt med tanke på ekonomisk tillväxt, regional livskraft, påskyndande av investeringar, kompetensutveckling och tillgången på arbetskraft. Dessutom främjas Finlands försörjningsberedskap och självförsörjning samt stärks säkerheten i det förändrade geopolitiska läget. Målet är särskilt att göra hela Finland framgångsrikare i att locka investeringar som förnyar näringsstrukturen och främjar grön tillväxt samt att stödja att planerade och redan genomförda investeringar lyckas. I programarbetet betonas i synnerhet det interaktiva samarbetet mellan näringslivet, städerna, regionerna, högskolorna, forskningsinstituten och staten. Programmens mandatperiod sträcker sig över hela regeringsperioden.

Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 innehåller åtgärder inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Fonden för en rättvis omställning (FRO). Med hjälp av ERUF-åtgärderna utvecklas regionernas och företagens närings- och arbetslivsorienterade forsknings- och innovationsfärdigheter liksom även digitalisering, små och medelstora företags hållbara tillväxt och konkurrenskraft, energieffektivitet, anpassning till klimatförändringen, cirkulär ekonomi och ökad lokal tillgänglighet. ESF-åtgärderna i programmet stöder sysselsättning, kompetens, utvecklande av arbetslivet, delaktighet och jämlikhet. Genom FRO-åtgärderna stöds de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar på grund av övergången till en klimatneutral ekonomi.

(32.) Statsunderstöd till kommunerna för stärkande av Navigatorernas sektorsövergripande kompetens (reservationsanslag 2 år)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 budget	5 847 000
2023 bokslut	—

(35.) Statlig ersättning till kommunerna för att täcka ändringskostnaderna för reformen av arbets- och näringsstjänsterna (fast anslag)

F ö r k l a r i n g : Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 budget	34 000 000
-------------	------------

38. Skötseln i landskapet Åland av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 30 000 euro.

Anslaget får användas till att ersätta Ålands landskapsregering för kostnader för skötseln av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och för skötseln av uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget riktas 20 000 euro till skötseln av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd och 10 000 euro till skötseln av uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft i landskapet Åland.

Landskapet Åland har för närvarande inte fått ersättning för kostnaderna för skötseln av uppgifter som gäller förtjänstskydd. På initiativ av landskapsregeringen ska det dock föreskrivas om detta i en ny förordning.

I fråga om skötseln av de uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft har landskapet ersatts för de kostnader som skötseln av uppgifterna i samband med delbeslut medför i enlighet med vad som föreskrivs i förordning 809/2010 om skötseln i landskapet Åland av de uppgifter som i stöd av utlänningslagen föreskrivs för arbets- och näringsbyråerna. I den nya förordningen föreslås bestämmelser om ersättning för skötseln av uppgifter som gäller utarbetandet av riktlinjer för anlitande av utländsk arbetskraft i landskapet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hänför sig till förtjänstskydd	20
Uppgifter som hänför sig till utarbetandet av regionala riktlinjer för anlitandet av utländsk arbetskraft	10
Sammanlagt	30

2025 budget 30 000

40. Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 832 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) användas

- 1) till betalning av kostnader för byggandet av Kutila kanal
- 2) till betalning av kostnader för förnyandet av belysningen av skidskyttecentret i Kontiolax
- 3) för avtalsbaserat samarbete med städer som främjar internationell rekrytering.

Fullmakt

Om en del av bevilningsfullmakten för 2024 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2025.

Anslaget och fullmakten får i enlighet med lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (757/2021) användas

4) för projekt som främjar utveckling, hållbar tillväxt och livskraft i regionerna och för investeringar som ingår i dem

5) för kommunala och samkommunala infrastrukturella investeringsprojekt som stöder företagens verksamhetsförutsättningar

6) för regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga samt för avtalsbaserat samarbete.

Dessutom får anslaget och fullmakten användas

7) till betalning av konsumtionsutgifter enligt 1—6 punkten

8) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken och till betalning av kostnader för lokaler och andra kostnader som föranleds av avlönandet av personal

9) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projektet.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med finansieringen för utveckling av landskapen vid de yttre gränserna stöds stärkande av livskraften, hållbar tillväxt och ökad attraktivitet i den östliga gränsregionen.

Anslaget används dessutom för kostnaderna för byggandet av Kutila kanal och förnyandet av belysningen av skidskyttecentret i Kontiolax och för avtalsbaserat samarbete med städer som främjar internationell rekrytering.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Avtalsbaserat samarbete med städer som främjar internationell rekrytering	1 000 000
Kutila kanal	5 000 000
Belysning av skidskyttecentret i Kontiolax	1 000 000
Utveckling av landskapen vid de yttre gränserna	4 832 000
Sammanlagt	11 832 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	11 832	5 221	17 053

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 9 832 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Belysning av skidskyttecentret i Kontiolax	1 000
Tidsbundna projekt	-975
Tjänster för internationell rekrytering	1 000
Sammanlagt	1 025

2025 budget	11 832 000
2024 budget	10 807 000
2023 bokslut	11 921 000

(41.) Statsunderstöd för Jobbkanalen Ab:s verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indragning av statsunderstödet till Jobbkanalen Ab (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 000
Sammanlagt	-5 000

2024 II tilläggsb.	-3 000 000
2024 budget	5 000 000
2023 bokslut	10 000 000

42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd i enlighet med lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 (758/2021) för företags utvecklings- och investeringsprojekt och för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av icke-vinstsyftande sammanslutningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslaget under momentet har reserverats 200 000 euro för genomförande av programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	5 300	3 000	8 300

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av regional forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (budget 2023)	-2 000
Justering av utbetalningar	-200
Nivåförändring	-500
Programmet för påskyndande av tillväxten (RRF pelare 3)	-1 200
Slopande av bevilningsfullmakten (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Sammanlagt	-4 900

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	5 300 000
2024 budget	10 200 000
2023 bokslut	12 106 589

44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd i enlighet med statsrådets förordning om regionalt transportstöd för åren 2023—2025 (1015/2020) som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) till små och medelstora företag med verksamhet i stödberättigande områden, i syfte att minska transportkostnader som föranleds av långa transportsträckor för de varor som företagen tillverkar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Transportstöd betalas till små och medelstora företag med verksamhet i glest bebyggda områden, dvs. NUTS 2-regionerna i östra och norra Finland samt den ekonomiska regionen Saarijärvi—Viitasaari och kommunerna Imatra, Ruokolax, Rautjärvi och Parikkala, för långa varutransporter. Målet för transportstödsystemet är att minska de extra kostnader som långa transportsträckor orsakar företagsverksamheten i avlägsna och glest befolkade områden och att på så sätt förbättra företagets konkurrenskraft och öka företagsverksamheten inom dessa regioner.

Transportstöd betalas som en procentandel (9—20 %) av de godtagbara kostnaderna, som bestäms enligt resans längd.

Transportstöd betalas till cirka 250 små och medelstora företag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av företagsstöden (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2025 budget	5 300 000
2024 budget	6 300 000
2023 bokslut	6 300 000

(51.) Offentlig arbetskrafts- och företagservice (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Arbetskraftsutbildning som leder till högskoleexamen	180
Förlängning av kommunförsöken 2023–2024 (överföring från moment 28.40.01)	130
Förlängning av kommunförsöken 2023–2024 (överföring från moment 32.01.03)	2 133
Förändring i antalet asylsökande	7 163
Integrationsutbildning	-20 516
Integrationsutbildning på svenska (regeringsprogr.)	-500
Omfördelning, projektet TE-digi (överföring från moment 32.01.10)	5 000
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, integrationsutbildning (överföring till moment 28.90.30)	-946
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, uppgifter som överförs till kommunerna (överföring till moment 28.90.30)	-201 765
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, upphävande av bestämmelserna om sysselsättning inom statsförvaltningen	-5 750
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, upphävande av bestämmelserna om sysselsättningspolitiskt understöd	-10 000
Sänkning av sysselsättningsanslagen (regeringsprogr.)	41 000
Åtgärder för att främja sysselsättningen bland personer som fyllt 55 år	250
Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (överföring till moment 32.30.55)	-350
Sammanlagt	-183 971

2024 II tilläggsb.

—

2024 budget

183 971 000

2023 bokslut

217 670 000

52. Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 33 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000)

2) till återbetalning av fordringar som återkrävs och till räntor på dem

3) till betalning av myndigheternas avgifter som anknyter till förfarandet med lönegaranti, rättegångskostnader och konkurskostnader samt till betalning av kostnader till arbetsgivarnas räkenskapsbyråer, när lönegarantimyndigheten har begärt en utredning om lönefordringar av arbetsgivarens räkenskapsbyrå

4) till betalning av konsumtionsutgifter.

Förklaring: Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller annan insolvens. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas ut som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönegaranti	33 270 000
Återbetalning av fordringar som återkrävts och räntor på dem	60 000
Myndighetsavgifter, rättegångskostnader och konkurskostnader	130 000
Sammanlagt	33 460 000

De inkomster på 33 270 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantin har antecknats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbetalningen av lönegarantin har budgeterats under moment 12.32.99.

Jämförelsetal för lönegarantin

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Betalningar enligt lönegarantin som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	6 654	8 000	8 000
Arbetstagare som fått lönegaranti (antal)	6 594	6 500	6 500
Arbetsgivare som fått lönegarantibeslut (antal)	1 847	2 000	2 000
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	120	120	120
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	32	35	35

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 33 380 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 80 000 euro.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	33 460 000
2024 budget	33 460 000
2023 bokslut	36 012 983

(55.) *Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet* (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Reformen av arbets- och näringstjänsterna, uppgifter som överförs till kommunerna (överföring till moment 28.90.30)	-38 650
Reformen av arbets- och näringstjänsterna, överföring av ansvaret för utbildningen inom omställningsskyddet till kommunerna	-21 950
Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet	1 750
Åtgärder för förlängning av tiden i arbetslivet (överföring från moment 32.30.51)	350
Sammanlagt	-58 500

2024 budget	58 500 000
2023 bokslut	1 066 973

64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 619 269 000 euro.

Fullmakt

År 2025 får nya beslut om beviljande fattas till ett belopp av sammanlagt 376 463 000 euro.

Om en del av bevilningsfullmakten för 2024 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2025.

Anslaget och bevilningsfullmakten får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för programmet för att förverkliga de politiska målen ”Ett smartare EU”, ”Ett grönare EU”, ”Ett mer sammanlänkat EU” och ”Ett mer socialt EU” samt en rättvis omställning (FRO-fonden) under EU:s programperiod 2021–2027 samt till betalning av statlig medfinansiering för Interreg-programmen

2) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av de ovannämnda programmen och de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen samt till avlönande av personal som behövs för förvaltningen av den nationella medfinansieringen och för administrativa kontroller

3) till avlönande av personal, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, motsvarande högst 250 årsverken för genomförande av programmen för perioderna 2014–2020 och 2021–2027

4) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering av InvestEU-programmet

5) till utbetalning av förskott enligt artiklarna 98–102 i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 under programperioden 2007–2013 och artikel 139 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 under EU:s programperiod 2014–2020, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 143–147 i den förordningen, till betalning av finansiella korrigeringar enligt artiklarna 103–104 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1060/2021 under EU:s programperiod 2021–2027 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt

6) till betalning av förskott som är motiverade med tanke på genomförandet av projektet

7) till ersättning av medlemsstatens finansieringsandel för tekniskt bistånd i anslutning till Interreg-programmen 2021–2027 till programmens förvaltningsmyndigheter samt till betalning av tekniskt bistånd som en post av engångsnatur till det landskapsförbund som är programmets förvaltningsmyndighet för utbetalningar ur programmet till stödmottagarna inom utsatt tid

8) till betalningar till följd av medlemsstaternas förpliktelser i Interreg-programmen 2021–2027.

Av bevilningsfullmakten under momentet riktas 15 209 000 euro och av anslaget under momentet riktas 20 709 000 euro till tekniskt bistånd till Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av bevilningsfullmakten är sammanlagt 261 013 000 euro medfinansiering ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 115 450 000 euro statlig medfinansiering. Av anslaget är sammanlagt 412 911 000 euro avsett att användas för utbetalning av medfinansiering

ur EU:s fonder för regional- och strukturpolitik och 206 358 000 euro för utbetalning av den statliga medfinansieringen.

Åtgärderna inom ramen för Europeiska socialfonden, regionala utvecklingsfonden och fonden för en rättvis omställning under programperioden 2021–2027 har samlats i Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027. Den offentliga totala finansieringen av programmet uppgår till cirka 3,1 miljarder euro, av vilket EU-medfinansieringen utgör 61 %, dvs. cirka 1,9 miljarder euro, och den nationella offentliga medfinansieringen cirka 1,2 miljarder euro. Av den nationella finansieringen uppgår statens andel till 75 % och kommunernas och den övriga offentliga finansieringens andel till 25 %.

För ett flerårigt projekt sker bindningen av bevilningsfullmakten för de regional- och strukturpolitiska programmen i regel för ett år, så att flera projekt kan finansieras samtidigt och man därmed säkrar att programmedlen används fullt ut.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom den verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen fördelas inom ramen för de nämnda bestämmelserna och programmen inom respektive förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till stöd för de kostnader som ska betalas ska dessutom ha granskats på förhand enligt de nationella bestämmelserna och Europeiska unionens bestämmelser, med undantag för förskotten och det tekniska biståndet under programperioden 2021—2027.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i Europeiska gemenskapernas strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

I det partnerskapsavtal som godkänts av Europeiska kommissionen för programperioden 2021–2027 fastställs den strategiska inriktningen och organiseringen av programarbetet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden+ (ESF+), fonden för en rättvis omställning (FRO) samt Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF).

Under programperioden 2021—2027 riktas finansieringen inom ramen för regional- och strukturpolitiken på främjande av innovationsverksamhet som utgår från näringslivet, förbättrande av tillväxtmöjligheterna för små och medelstora företag, modernisering av verksamheten och utvecklande av affärsmiljön, främjande av sysselsättningen för arbetssökande, arbetslösa, personer som står utanför arbetskraften och grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, förebyggande av utdragen arbetslöshet, utveckling av inlärningsmöjligheterna, förbättrande av ställningen för dem som har det sämst ställt på arbetsmarknaden samt stödjande av de regioner som står inför allvarliga socioekonomiska utmaningar till följd av omställningen till en klimatneutral ekonomi.

Med åtgärder inom Interreg-programmen inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete under programperioden 2021—2027 stöds integrering, utbyte av erfarenheter, innovativa verksamhetssätt samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bl.a. konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena.

InvestEU-programmet syftar till att stödja Europeiska unionens politiska mål med hjälp av finansierings- och investeringstransaktioner som främjar unionens konkurrenskraft, hållbar ekonomi och tillväxt, samhällsresiliens och social delaktighet, integrering av kapitalmarknaderna samt en starkare inre marknad.

Fördelningen av Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027 enligt insatsområde (exkl. InvestEU- och Interreg-programmens andelar)

	Andel under hela programperioden (%)
IO 1. Ett innovativt Finland (ERUF)	29,4
IO 2. Ett klimatneutralt Finland (ERUF)	14,2
IO 3. Ett tillgängligare Finland (ESF+)	3,6
IO 4. Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland (ESF+)	29,7
IO 5. Ett Finland för sociala innovationer (ESF+)	1,0
IO 6. Ett Finland som bekämpar materiell brist (ESF+)	1,1
IO 7. Ett Finland för en rättvis omställning (FRO)	21,0
Sammanlagt	100,0

Utgifter för användningen av bevilningsfullmakten (mn euro)

	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Programperioden 2021—2027					
Förbindelser 2022	7,000	2,333	4,666	-	13,999
Förbindelser 2023	88,682	28,297	56,036	43,032	216,047
Förbindelser 2024	448,295	424,265	221,661	254,126	1 348,347
Förbindelser 2025	75,292	131,762	94,116	75,293	376,463
Sammanlagt	619,269	586,657	376,479	372,451	1 954,856

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU-medfinansiering och statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	Bevilningsfullmakt 2025	Anslag 2025
-----------------------------	--	-------------------------	-------------

Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)

Tekniskt bistånd	50,305	7,732	10,528
Riksomfattande teman	54,301	8,317	13,780
Regionalstöd	1 122,324	165,127	273,591
Finansiering för städer	110,723	18,473	30,607
Sammanlagt	1 337,653	199,649	328,506
InvestEU	31,571	-	6,941
Sammanlagt	1 369,224	199,649	335,447

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU-medfinansiering och statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2021—2027	Bevilningsfullmakt 2025	Anslag 2025
Europeiska socialfonden plus (ESF+)			
Tekniskt bistånd	38,700	5,351	7,286
Riksomfattande teman	184,030	26,116	43,440
Regionalstöd	654,908	90,213	150,052
Bekämpning av materiell brist	32,301	4,341	7,220
Sammanlagt	909,939	126,021	207,998
Fonden för en rättvis omställning (FRO)			
Tekniskt bistånd	25,587	2,126	2,895
Regionalstöd	591,692	37,385	62,929
Sammanlagt	617,279	39,511	65,824
Interreg-programmen ¹⁾	51,000	4,259	10,000
Interreg-program vid de yttre gränserna ¹⁾	21,975	7,023	-
Sammanlagt	72,975	11,282	10,000
Allsammanlagt	2 969,417	376,463	619,269

¹⁾ Utgör statlig medfinansiering.

Kärnindikatorer för Finlands regional- och strukturpolitiska program Ett förnybart och kompetent Finland 2021—2027

	Mål (2029)
Företag i samarbete med forskningsinstitut	24 284
Arbetsstillfällen som skapats genom det nya stödet	18 756
Små och medelstora företag som inför produkt- eller processinnovationer	3 417
Företag som har en större omsättning	5 307
Nya lösningar som främjar utsläppsminskningar	550
Arealen på den iståndsatta mark som omfattas av stödet (ha)	13 596
Unga i åldern 18–29 år	1 210
Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa	76 740
Personer utanför arbetslivet	26 515
Sysselsatta, inklusive självständiga yrkesutövare	18 424

Utbetalningar av EU-stöd har antecknats under moment 12.32.50 och poster som föranleds av återkrav under moment 12.39.10. Ränteintäkter från landskapsförbunden samt eventuella återbetalningar av anslag som betalats till landskapsförbunden under tidigare år har antecknats under moment 12.32.99.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 16 000 000 euro och överföringsutgifternas andel 603 269 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avdrag från Interregprogram vid de yttre gränserna	-3 000
Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027, finansiering	-22 728
Fonden för en rättvis omställning FRO (NGEU)	39 933
Justering av utbetalningar	-33 222
REACTEU-utbetalningar under programperioden 2014–2020	-2 681
Utbetalningar av ombudgeteringar av upplösta fullmakter under programperioden 2014–2020	-3 000
Sammanlagt	-24 698

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	619 269 000
2024 II tilläggsb.	-100 000 000
2024 budget	643 967 000
2023 bokslut	470 426 476

95. Utbetalning av avkastning för påverkansinvesteringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av avkastning för ett resultatbaserat projekt som omfattar påverkansinvesteringar inom sysselsättning.

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet har konkurrensutsatt och med en privat projektadministratör ingått ett avtal om inrättande av en resultatbaserad fond för påverkansinvesteringar inom sysselsättning. Projektet som syftar till att minska långtidsarbetslösheten inleddes 2018.

Inom projekt som omfattar påverkansinvesteringar samlar projektadministratören in kapital till fonderna från investerare, och detta kapital används till att finansiera tjänster för långtidsarbetslösa arbetssökande. Investerarna bär den ekonomiska risken i anslutning till projektets lönsamhet.

Arbets- och näringsministeriet har förbundit sig att betala de aktörer som investerat i fonden resultatbaserade arvoden. De bestäms utifrån verksamhetens resultat och genomslagskraft. I projektet som syftar till att minska långtidsarbetslösheten betalas till aktörerna högst 10 000 euro per sysselsatt, sammanlagt högst 23 miljoner euro 2020–2024.

Effekter

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Sysselsättningen bland långtidsarbetslösa ökar			
Antalet deltagare i sysselsättningsprojektet för långtidsarbetslösa (kumulativt 2019–, personer)	5 315	7 000	7 300
— varav sysselsatta	2 095	2 800	3 000

2025 budget	6 000 000
2024 budget	6 000 000
2023 bokslut	9 388 313

40. Specialfinansiering för företag

Samtycke

Arbets- och näringsministeriet kan med stöd av lagen om statliga exportgarantier (422/2001) ersätta Finnvera Abp för kreditförluster av exportgarantier som 2025 beviljats för främjande av export till och investeringar i Ukraina till ett belopp av högst 100 000 000 euro.

Förklaring: Med samtycket möjliggörs å ena sidan exportgarantier, men också räntestöds krediter som baserar sig på utvecklingssamarbete och som Finnvera garanterar med exportgarantier. Uppskattningen av efterfrågan på garantier är förknippad med betydande osäkerhet. Exportgaranti kan beviljas för att skydda den kreditrisk som kan uppstå i samband med bl.a. export, ordnande av finansiering för export eller investeringar i utlandet. På grund av krigstillståndet i Ukraina är riskerna i anslutning till exportfinansieringen så stora att det för beviljande av garantier behövs en separat fullmakt för att ersätta eventuella kreditförluster som uppstår till följd av verksamheten. De exportgarantier som omfattas av förbindelsen baserar sig på specialrisktagning enligt 6 § i lagen om statliga exportgarantier. Det finns viktiga näringspolitiska eller konkurrensrelaterade grunder för exportgarantier.

Uppbyggnaden av en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö stöds genom att man utvecklar kapitalmarknaden, förbättrar tillgången till finansiering för i synnerhet tillväxtorienterade företag, lockar nya investeringar och ny kompetens samt upprätthåller ett fungerande system för exportfinansiering.

En effektiv marknad för företagsfinansiering är en förutsättning för att vi ska få fler nyetablerade företag samt tillväxtorienterade och internationellt inriktade företag till Finland och för att exportföretagen ska ha jämlika konkurrensvillkor när det gäller finansieringen. Ministeriet främjar tillväxtfinansiering, stärkande av företagens finansiella saldo och egna kapital, finansiering av omställningen till ren energi samt utnyttjande av InvestEU-finansiering och övrig EU-finansiering i varje fas av företagets livscykel. Instrumenten för offentlig företagsfinansiering har en viktig roll när finansmarknadens funktionella brister ska åtgärdas. Målet är att komplettera och mobilisera den privata finansieringen genom olika åtgärder och att trygga förutsättningarna för det offentliga systemet för exportfinansiering. Offentlig företagsfinansiering och statens deltagande i risken behövs särskilt i nyetablerade företag och i innovativa tillväxtföretag samt vid finansieringen av export. Syftet med finansieringen av export är att säkerställa att finländska företag har samma verksamhetsförutsättningar som de viktigaste konkurrentländerna. Enligt regeringsprogrammet ska strukturerna för exportfrämjande och Finnveras roll som stöd för exporten stärkas. En totalreform av lagstiftningen om Finnvera Abp genomförs, och beredningen av en regeringsproposition om detta pågår. Enligt regeringsprogrammet är målet att statens kapitalplaceringsverksamhet effektiviseras genom att Business Finland Venture Capital Ab, Klimatfonden Ab och Oppiva Invest Oy införlivas i Finlands Industriinvestering Ab. Det nya bolaget ges bland annat en tydligare industripolitisk uppgift än tidigare, med fokus på tillväxt och förnyelse samt främjande av investeringar. Genom offentlig exportfinansiering tryggas de finska företagens jämlika konkurrensförhållanden på den globala marknaden och främjas exporten och sysselsättningen.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för resultatområdet för 2025:

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Finland är en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö för näringsverksamhet			
— Privata riskinvesteringar i nyetablerade företag (mn euro)	871	1 000	1 300
— Venture-investeringar/BNP (%)	0,37	> 0,42	> 0,55

42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 800 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas till betalning av understöd som beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekisregionen.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används till betalning av utgifterna för det understöd på 7 000 000 euro som 2021 beviljats för ersättningsinvesteringar i elnätet i Enontekis kommun.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser som ingåtts före 2025	800	1 100	1 000	1 000	3 900

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningar	-100
Sammanlagt	-100
2025 budget	800 000
2024 budget	900 000
2023 bokslut	1 149 827

(43.) Kostnadsstöd för företag (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 II tilläggsb.	500 000
2024 budget	500 000

(46.) Anskaffning av vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken	1 704
Vagnmateriel till stommen i nattågstrafiken (överföring till moment 31.20.22)	-3 794
Sammanlagt	-2 090

2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	2 090 000
2023 bokslut	490 000

47. Finnvera Abp:s förlustersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 47 769 000 euro.

Anslaget får användas för partiell ersättning av förluster till följd av kredit- och borgensverksamhet som beviljats med stöd av 8 § 1 mom. 1—3 punkten i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) i enlighet med statsrådets förbindelser.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Staten betalar med stöd av den ingångna förbindelsen Finnvera Abp en ersättning på 50 % eller 80 % av det totala beloppet av kredit- och borgensförlusterna. Ersättningarna för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja lån och ställa borgen också när företags säkerheter är otillräckliga.

Finnvera Abp bedöms fatta cirka 5 500 finansieringsbeslut 2025. De växande företag som får finansiering beräknas uppgå till cirka 1 000. Finnvera Abp har cirka 22 000 kunder varav cirka 85 % är företag med mindre än tio anställda.

Effekter

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Projekt totalt som omfattas av kredit- och borgensförlustförbindelser (md euro)	3,1	2,7	2,7
— varav finansiering beviljad av Finnvera (md euro och %)	1,8 (58 %)	1,2 (45 %)	1,2 (45 %)
— varav finansiering från banker och övriga (md euro och %)	1,3 (42 %)	1,5 (55 %)	1,5 (55 %)
Antal nyetablerade företag (st.)	1 666	2 000	2 200
Antal nya arbetstillfällen som Finnvera Abp främjat (st.)	4 835	6 000	6 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av ersättningar för förluster	-17 667
Sammanlagt	-17 667

2025 budget	47 769 000
2024 II tilläggsb.	-10 000 000
2024 budget	65 436 000
2023 bokslut	22 692 278

48. Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 112 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) och lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011)

2) till betalning av behövliga åtgärder och kostnader för skydd mot ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut

3) till betalning av förvaltningsarvode och underskottsersättning till Finlands Exportkredit Ab.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget gör det möjligt att ha ett internationellt sett konkurrenskraftigt och offentligt understött system för exportfinansiering, bidrar till en gynnsam exportbaserad utveckling av sysselsättningen och ekonomin och underlättar hanteringen av ränterisker i anslutning till exportfinansiering.

När det gäller ränteutjämning ingår Finlands Exportkredit Ab ränteutjämningsavtal med ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller fattar ränteutjämningsbeslut. Vid ränteutjämning betalar kreditinstitutet, det finansiella institutet eller Finlands Exportkredit Ab en fast ränta till staten i enlighet med ränteutjämningskrediten och staten betalar Finlands Exportkredit Ab, kreditinstitutet eller det finansiella institutet den referensränta, i allmänhet sex månaders, som allmänt ska användas för valutan i fråga och som motsvarar ränteperioden för krediten, ökad med ett tillägg enligt arbets- och näringsministeriets förordning om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1547/2011).

Syftet med beviljandet av offentligt understödda export- och fartygskrediter är att främja Finlands ekonomiska utveckling genom att se till att de finländska bolag som bedriver export har ett internationellt konkurrenskraftigt system för finansiering av export och fartygsleveranser. Ett ytterligare syfte är att öka kapitalvaruexporten och fartygsleveranserna från Finland samt att främja sysselsättningen för exportörer, finländska varv och underleverantörer.

Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning får Finlands Exportkredit Ab ingå ränteutjämningsavtal om ränteutjämningskrediter eller fatta motsvarande ränteutjämningsbeslut till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro samt bevilja sådana krediter med fast eller rörlig ränta som beviljas på OECD-villkor till ett kapitalvärde av högst 33 miljarder euro.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Nya ränteutjämningsförbindelser ¹⁾ (mn euro)	0	700	1 000
Ränteutjämningsförbindelser i slutet av året ²⁾ (mn euro)	7 463	7 500	8 000

¹⁾ Omfattar de kreditavtal med fast ränta som Finlands Exportkredit Ab ingår och de ränteutjämningskrediter som bankerna avtalar om.

²⁾ Omfattar Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut samt kredit- och ränteutjämningsreservationer.

Utgifter som föränleds staten på grund av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Räntestöd för exportkrediter	99 400	72 900	66 600	70 200	309 100
Utgifter för skyddsåtgärder	13 100	8 000	7 200	6 500	34 800
Utgifter sammanlagt	112 500	80 900	73 800	76 700	343 900

De räntegottgörelser som ränteutjämningsverksamheten leder till för staten intäktsförs under moment 12.32.99. Ränteutjämningsverksamheten beräknas uppvisa ett underskott på 300 000 euro 2025.

Statens inkomster av ränteutjämningsförbindelser (1 000 euro)

	2025	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Räntegottgörelser	11 900	20 300	28 700	40 700	101 600
Inkomster av skyddsåtgärder	100 300	65 800	53 400	43 200	262 700
Inkomster sammanlagt	112 200	86 100	82 100	83 900	364 300

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i räntenivån	-12 500
Justering av förslagsanslaget	-4 100
Räntestöd för exportkrediter och utgifter för skyddsåtgärder	3 900
Ändringar i kreditstocken och räntenivån	-17 500
Sammanlagt	-30 200

2025 budget	112 500 000
2024 budget	142 700 000
2023 bokslut	78 608 406

60. *Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 1 020 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalningar i enlighet med statens ansvar enligt 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998)
- 2) till betalning av ersättningar för skötseln av säkerhetsupplag till Försörjningsberedskapsfonden.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget får användas för de betalningar till Statsgarantifonden som staten ansvarar för, om tillgångarna i den exportgaranti- och specialgarantifond som finns upptagen i specialfinansieringsbolaget Finnvera Abp:s balansräkning eller tillgångarna i Statsgarantifonden inte räcker till för att täcka en förlust som Finnvera Abp:s separata resultat uppvisar.

Anslaget kan dessutom användas till betalning av ersättning för skötsel av säkerhetsupplag till Försörjningsberedskapsfonden.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättning för skötsel av säkerhetsupplag	1 000
Sammanlagt	1 000
2025 budget	1 020 000
2024 budget	20 000
2023 bokslut	13 133 333

82. *Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av sådana lån som avses i 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och som tryggar den medelsanskaffning som hänför sig till exportfinansiering i form av krediter.

Fullmakt

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja Finnvera Abp lån som hänför sig till finansiering av export enligt 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) till ett belopp av högst 1 000 000 000 euro.

Förklaring: Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) kan Finlands Exportkredit Ab bevilja export- och fartygskrediter som grundar sig på Finnvera Abp:s medelsanskaffning. Enligt lagen om statens specialfinansieringsbolag kan staten ställa garanti för Finnvera Abp:s medelsanskaffning för finansiering av export- och fartygskrediter. Om det finns sådana störningar i finansmarknadens funktion att Finnvera Abp inte via marknaden kan skaffa medel på rimliga villkor, kan bolaget inom ramen för anslagen i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas i regel kortfristig lån för högst 12 månader. Avsikten är att lånen ska beviljas utan krav på säkerhet.

Syftet med de export- och fartygskrediter som Finlands Exportkredit Ab beviljar är att säkerställa att de finländska exportörerna förfogar över en motsvarande, internationellt konkurrenskraftig finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna finansiella mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportföretagen, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	10 000
2024 budget	10 000
2023 bokslut	—

88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 000 000 euro.

Anslaget får användas till att höja Finlands Industriinvestering Ab:s eget kapital för att användas till bolagets direkta tillväxtfrämjande investeringar.

Förklaring: Anslaget är avsett för Finlands Industriinvestering Ab:s investeringar på marknadsvillkor i tillväxtfrämjande målbolag i Finland. Genom direkt investeringsverksamhet söker man en starkare industripolitisk roll, en mer direkt inriktning och förmåga att snabbare stärka tillväxten bland annat genom att skapa nya branscher och kompetenskluster i Finland eller genom att stärka utvecklingen inom befintliga tillväxtbranscher.

Tyngdpunkten ligger på de två viktigaste delområden som betraktas som flaskhalsar på marknaden. Ett investeringsobjekt är finansieringen av forsknings- och teknikdrivna företags skalningsfas för att bygga upp nya globalt konkurrenskraftiga innovations- och företagsekosystem i Finland. Ett annat område är investeringar i och finansiering för projekt som kan skalas upp till industriell skala och skapa ny industri i Finland. Finlands Industriinvestering Ab gör investeringarna i regel i samarbete med privata och offentliga finansiärer. Rekapitaliseringen beräknas via direkta investeringar i tillväxtbolag kanalisera minst dubbelt så mycket i privat kapital.

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	100 000 000
-------------	-------------

50. Integration och internationell kompetens

Förklaring: Integrationen i Finland sker i princip genom arbete. Det centrala syftet med integrationsåtgärderna är att säkerställa en så snabb övergång till arbetsmarknaden som möjligt med tillräckliga färdigheter. Integrationspolitiken grundar sig på språkinläring och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. Syftet med främjande av integration är att stödja och effektivisera invandrarnas integrering, sysselsättning och kompetens samt delaktighet i det finska samhället. En positiv och aktiv integration underlättas genom att invandrares språkkunskaper och yrkesfärdigheter stärks, deras sysselsättning på-

skyndas och deras kunskaper om och delaktighet i samhället ökas. För snabbare integrering och sysselsättning ska identifieringen av invandrarnas kompetens och den handledning de får förbättras. Särskild vikt fästs vid invandrarkvinnors möjligheter att delta i integrations- och språkutbildning för att stärka sysselsättningsförutsättningarna. Integrationen effektiviseras också genom att integrationstjänsternas kvalitet förbättras och tjänsterna görs mer förpliktande och effektiva. Välfärdsområdena, kommunerna i landskapet Åland och Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet stöds för att främja invandrades integration och sysselsättning genom social- och hälsovårdstjänster. Dessutom säkerställs det att välfärdsområdena och kommunerna i landskapet Åland har möjlighet att sköta de i lagen om främjande av integration avsedda tjänsterna för barn och unga som vistas i landet utan vårdnadshavare.

Det ska säkerställas att personer som får internationellt skydd snabbt blir förflyttade till kommuner och börjar omfattas av integrationsfrämjande tjänster. Flyktingkvoten för 2025 är i enlighet med regeringsprogrammet 500 personer.

Finlands framgång och internationella konkurrenskraft baserar sig på hög kompetens. Enligt regeringsprogrammet ska man utöver att främja sysselsättningen av de som redan är arbetslösa arbetssökande i Finland komplettera arbetskraften i första hand med arbetskraft från EU- och EES-området. Tyngdpunkten för arbetsrelaterad invandring från länder utanför EU ligger på personer med högskoleutbildning och arbetstagare inom sådana branscher som genuint kan verifieras som branscher med brist på arbetskraft. Regeringen följer upp arbetskraftsinvandringens konsekvenser för tillgången på arbetskraft och den offentliga ekonomin. Arbetskraftsinvandringen av experter särskilt från länder som omfattas av modellen med målland och från EU-området främjas genom att man gör uppehållstillståndsörfarandena smidigare samtidigt som man bekämpar missbruk, stärker Finlands attraktionskraft som målland för experter samt stöder etableringen och integrationen av internationella experter och deras familjer. Målet är att handläggningstiden för uppehållstillstånd på grund av arbete ska vara högst en månad. När det gäller specialsakkunniga som tjänar mer än 4 000 euro i månaden är målet en handläggningstid på högst en vecka. Användningen av delvis automatisering vid Migrationsverket ökas. Den finländska arbetsmarknadens rykte ska förbättras genom ett aktivt ingripande i och föregripande av missbruk som förekommer på arbetsmarknaden. Uppmärksamhet ägnas också åt kontrollerad studierelaterad invandring samt främjande av integration och sysselsättning i Finland av internationella studerande och forskare.

Business Finlands Work in Finland-verksamhet (WiF) stöder bl.a. utvecklingen av tjänster för internationell rekrytering, mållandsverksamheten och kommunikationen om Finlandsbilden. Det beräknas att för Business Finlands WiF-verksamhet används 2,9 miljoner euro från moment 32.01.05. Det beräknas att för utvecklings- och förvaltningscentrets Work in Finland-verksamhet används cirka 2,5 miljoner euro från moment 32.01.02. För Talent -finansiering beviljas uppskattningsvis 1,5 miljoner euro från moment 32.20.40. Finansieringen är avsedd som stöd till företag för anställning av de första internationella experterna.

Effektmål

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Uppehållstillstånd på grund av arbete (st.)	15 500	> 17 000	> 18 000
Uppehållstillstånd på grund av arbete från länder som omfattas av modellen med målland (st.)	4 700	> 4 800	> 4 900
Registrering av uppehållsrätt för EU-medborgare, arbete (st.)	3 300	> 3 300	> 3 300

03. Främjande av integration och arbetskraftsinvandring (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 559 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av integration, sysselsättning, likabehandling och jämställdhet och för nationell medfinansiering av integrationsfrämjande projekt som finansieras av EU
- 2) för främjande av internationell kompetens och arbetskraftsinvandring
- 3) för utgifter som Kompetenscentret för integration av invandrare orsakas exempelvis av att följa upp integrationen, integrationsåtgärderna och relationerna mellan olika befolkningsgrupper, utveckla verksamhetsmodeller, sprida god praxis och bedriva kommunikation som gäller integrationen samt för andra utgifter som främjar genomförandet av integrationspolitiken och dess genomslagskraft
- 4) för understöd som i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) beviljas kommuner, organisationer och andra aktörer för verksamhet som främjar integration och sysselsättning, förebygger utnyttjande av utländsk arbetskraft, förebygger rasism och etnisk diskriminering och främjar en dialog mellan olika befolkningsgrupper samt för uppsökande arbete och rådgivningsverksamhet som syftar till att identifiera offer för människohandel
- 5) till betalning av olycksfallsersättningar och gruppansvarsförsäkringar för personer som deltar i frivilliga studier enligt 22 § i lagen om främjande av integration (1386/2010) eller i andra individuellt överenskomna åtgärder som främjar integration samt till betalning av de förvaltningskostnader som Statskontoret tar ut för dem
- 6) för avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken i uppgifter för viss tid
- 7) till betalning av stöd i förskott, om det är motiverat med tanke på användningen av den finansiering eller det stöd som beviljas
- 8) till betalning av överföringsutgifter
- 9) till finansiering av projekt som statens ämbetsverk och inrättningar genomför.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Integrationspolitiken grundar sig på språkinlärning och arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. Invandrarnas sysselsättning och etablering i det finländska samhället stöds genom att man stärker deras språkkunskaper och yrkesfärdigheter samt främjar deras kunskaper om och delaktighet i samhället. Invandrarnas

eget ansvar för integrationen och de integrationsfrämjande tjänsternas förpliktande karaktär utökas. Tjänsterna för invandramödrar stärks.

Med hjälp av arbetskraftsinvandring satsar man på tillgången på kompetent arbetskraft i rätt tid för att svara mot arbetsmarknadens behov. När det gäller att locka arbetskraft och marknadsföra arbetsmöjligheter är särskilda målgrupper experter från länder som omfattas av modellen med målland, högutbildade, EU-medborgare och arbetstagare inom branscher med brist på arbetskraft. Centrala åtgärder är att locka kunnig arbetskraft, utveckla kommunikationen om Finlandsbilden, göra uppehållstillståndsprocessen smidigare, stödja etableringen och integrationen av dem som flyttat på grund av arbete, fastställa permanenta strukturer för arbetsrelaterad invandring och att utveckla kommunernas roll.

Avsikten är att man genom att göra uppehållstillståndsprocesserna och andra myndighetstjänster smidigare, utveckla tjänster för internationell rekrytering, förbättra arbetslivets mottaglighet och öka kontakterna mellan företagen och de internationella experter som redan finns i Finland ska göra det lättare för utländska forskare, personer som studerar eller som avlagt högskoleexamen i Finland samt deras familjer att stanna i landet. Samtidigt ingriper man aktivt och föregripande i missbruk som förekommer på arbetsmarknaden. Dessutom förbättras möjligheterna att nå och identifiera offer för utnyttjande av utländsk arbetskraft.

Kompetenscentret för integration av invandrare, som finns i anslutning till arbets- och näringsministeriet, stöder statens, kommunernas och organisationernas expertarbete för främjande av invandrades integration med målet att förbättra integrationens genomslagskraft. Centrala uppgiftsområden inom kompetenscentrets verksamhet är att öka kunskapsbasen om integrationen, utveckla uppföljningen särskilt när det gäller sysselsättningen, utbildningsnivån och beroendet av social trygghet, utveckla utvärderingen och uppföljningen av verksamhetens resultat samt förbättra de lokala aktörernas yrkeskompetens och kunskaper genom att utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodeller, befästa god praxis och klargöra arbetsprocesserna. Kompetenscentret stöder dessutom sektorsövergripande samarbete mellan olika aktörer bl.a. inom ramen för genomförandet av ett partnerskapsprogram.

Serviceprocessen i det inledande skedet av integrationen av invandrare, bedömningen av invandrades servicebehov, identifieringen av kompetensen, vägledningen, den flerspråkiga samhällsorienteringen, språk- och integrationsutbildningen, testningen av språkkunskaper och andra tjänster riktade till invandrare samt integreringen av tjänsterna utvecklas i syfte att främja invandrarans integration och sysselsättning. En reform av integrationstjänsterna genomförs, inklusive integrationsutbildningen, så att systemet effektiviseras och finansieringen koncentreras till en enda kanal. Möjligheterna till integration också på svenska stärks.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av integration och sysselsättning	1 659 000
Kompetenscentret för integration av invandrare	500 000
Statsunderstöd	
— Integration på svenska	300 000
— Arbetskraftsinvandring och förebyggande av utnyttjande av utländsk arbetskraft	100 000
Sammanlagt	2 559 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 2 159 000 euro och överföringsutgifternas andel 400 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättningar för integration till kommunerna i landskapet Åland (överföring till moment 32.50.30)	-27
Integrationsutbildning på svenska (överföring från moment 32.01.02) (regeringsprogr. 2023)	300
Kommunernas multidisciplinära kompetenscentrumverksamhet och handlednings- och rådgivningstjänster för invandrare	2 660
Totalreform av integrationslagen	10 707
Totalreform av integrationslagen (överföring till moment 28.90.30)	-11 575
Totalreform av integrationslagen (överföring till moment 29.01.02)	-400
Totalreform av integrationslagen (överföring till moment 32.01.02)	-1 600
Totalreform av integrationslagen (överföring till moment 32.50.30)	-1 757
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-600
Sammanlagt	-2 292
2025 budget	2 559 000
2024 II tilläggsb.	-50 000
2024 budget	4 851 000
2023 bokslut	7 241 000

30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 498 774 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om främjande av integration (1386/2010 och 681/2023) och statsrådets förordningar (1393/2011 och 115/2012) användas

1) till kalkylerade ersättningar till kommunerna, välfärdsområdena och Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet för anvisande till en kommun, för vägledning, rådgivning och ordnande av annan verksamhet som stöder integrationen och för inledande kartläggning i fråga om personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration

2) för kostnader som kommunerna, välfärdsområdena och Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet föranleds av utkomststöd, ordnande av tolkning, ersättande av specialkostnader och stödjande av återflyttning samt till betalning av hyror under den tid då flyktingar väntar på att flytta till kommunen

3) till ersättning för kostnader som välfärdsområdena, Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet och kommuner som hör till landskapet Åland orsakas av placeringen av en minderårig asylsökande som fått uppehållstillstånd i familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet samt för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämföras med barnskyddstjänster till dess att personen fyller 25 år, samt till betalning av arvode till den företrädare som tingsrätten anvisat den minderårige

4) till betalning av förskott för kostnader för ovannämnda familjegrupphem eller andra bostadsenheter, om det är motiverat med tanke på ordnandet av verksamheten

5) till ersättning för kostnader som välfärdsområdena och Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet orsakas av ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen

6) till ersättning för kostnader som välfärdsområdena, Ålands hälso- och sjukvårdsmyndighet och kommuner som hör till landskapet Åland orsakas av social- och hälsovård som ges återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 49 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004), samt till kostnader för vård av och omsorg om personer som deltog som frivilliga i Finlands krig

7) till betalning av förskott till Folkpensionsanstalten för kostnader för betalning av grundläggande utkomststöd till ovan nämnda personer

8) till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Antalet personer som omfattas av den ersättning som betalas för personer som anges i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration uppskattas på basis av antalet asylsökande som anlänt till landet under de två föregående åren och som fått uppehållstillstånd, antalet personer som anlänt till landet genom familjeåterförening och uppskattningen för budgetåret. I fråga om kvotflyktingar uppskattas antalet personer som omfattas av ersättningarna på basis av det antal som anlänt till landet under de tre föregående åren samt uppskattningen för budgetåret. År 2025 beräknas det att 31 234 personer som får tillfälligt skydd och för vilka en hemkommun har registrerats flyttat till kommunerna. Flyktingkvoten för 2025 är 500 personer.

I enlighet med 45 § i lagen om främjande av integration betalas kalkylerad ersättning till kommunen och välfärdsområdet för anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan integrationsfrämjande verksamhet från och med den 1 januari 2025 för två år räknat från det år då uppgiften om hemkommun första gången registrerades. För kvotflyktingar betalas ersättningen för tre år. För personer för vilka betalningstiden för den kalkylerade ersättningen har börjat före den 1 januari 2025 är ersättningstiden tre år, för kvotflyktingar fyra år.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för sådana personer som fallit offer för människohandel och som fått kontinuerligt uppehållstillstånd och blir invånare i kommunen. Kommunerna och välfärdsområdena har möjlighet att hos NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter ansöka om ersättning för ordnande av tjänster till följd av en persons ställning som offer för människohandel, när personen i fråga bor i kommunen.

Placeringen i kommunerna av personer som får internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd främjas genom att man effektiviserar systemet med ersättningar till kommunerna och intensifierar samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och kommunerna.

Folkpensionsanstalten ersätts för de kostnader som betalningen av grundläggande utkomststöd orsakar.

Effekter

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Antalet platser anvisade för flyktingar i kommunerna, minst	1 640	3 300	1 635

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för återflyttare	1 000 000
— Specialkostnader	600 000
— Frände veteraner	400 000
Kalkylerade ersättningar för flyktingar (12 039 personer) och för personer som får tillfälligt skydd (31 234 personer)	167 396 000
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	330 378 000
— Utkomststöd (2 003 euro/år/person)	86 685 000
— Specialkostnader (2 960 euro/år/person)	128 082 000
— Tolk tjänster (1 242 euro/år/person)	11 756 000
— Ersättningar för omsorg om minderåriga (12 000 euro/år/person)	103 855 000
Sammanlagt	498 774 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 1 234 000 euro och överföringsutgifternas andel 497 540 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättningar för integration till kommunerna i landskapet Åland (överföring från moment 32.50.03)	27
Förbättring av invandramödrars ställning (regeringsprogr. 2023)	60
Höjning av flyktingkvoten till 1 050 personer 2021	-1 100
Justering av prisnivån inom integrationsutbildningen (Ytterligare åtgärder 2024)	-8 400
Kostnader för tolkning (regeringsprogr. 2023)	-3 100
Minskning av kalkylerade ersättningar	-58 000
Personer som evakuerats från Afghanistan	-2 400
Preciserade antaganden om invandring	-1 744
Sänkning av den övre åldersgränsen för stöd för övergången till vuxenlivet från 25 till 23 år (regeringsprogr. 2023)	-400
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-4 314
Totalreform av integrationslagen (överföring från moment 28.90.30)	22 915
Totalreform av integrationslagen (överföring från moment 32.50.03)	1 757
Överföring av personer som får tillfälligt skydd till att omfattas av ersättning enligt integrationslagen	169 223
Sammanlagt	114 524

2025 budget	498 774 000
2024 II tilläggsb.	-400 000
2024 budget	384 250 000
2023 bokslut	175 590 150

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur allmänna fonden för social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten får anslag reserverade för betalning av andra förmåner ur samma fond användas under följande moment: 33.10.50, 53, 54, 57, 60 och 33.20.52.

Förklaring:

Verksamhetsmiljö

Den ekonomiska ojämlikheten i Finland är liten i internationell jämförelse, dock har förmögenhetsskillnaderna blivit större. Den ökande polariseringen och sociala ojämlikheten utgör emellertid en risk för såväl vars och ens välbefinnande som för samhällets stabilitet. Detta har accentuerats i och med covid-19-pandemin och anfallskriget mot Ukraina, som bägge har långvariga konsekvenser för finländarnas välfärd och livskvalitet samt för samhället på alla plan. I synnerhet energikrisen och de stigande priserna påverkar finländarnas levnadsstandard. Denna krisernas tid är utmanande för den psykiska hälsan och framtidstron.

Den snabba teknikutvecklingen ger större möjligheter till förebyggande åtgärder för att stödja hälsa och välfärd och till mer verkningsfull vård och service. Också kunskap och data kan utnyttjas bättre på såväl individnivå som samhällelig nivå. Sysselsättning, hälsa och välfärd samt tjänsterna till stöd för dessa ökar medborgarnas delaktighet och motverkar utslagning. Omvälvningarna i arbetslivet för med sig nya sätt att delta i arbetslivet. I och med dessa förändras också den finansiella grunden för den sociala tryggheten.

En förutsättning för social och ekonomisk hållbarhet är en hög sysselsättningsgrad, friska och arbetsföra medborgare samt verkningsfulla och ändamålsenliga social- och hälsovårdstjänster och förmåner. Reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och förmånerna både förutsätter och möjliggör nya tillvägagångssätt. Genom att digitaliseringens möjligheter tas till vara kan verksamheten effektiviseras och tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet förbättras.

Social- och hälsopolitiken främjar en högre sysselsättningsgrad och produktivitet i arbetet genom åtgärder för arbetstagarnas hälsa och välbefinnande samt för deras funktions- och arbetsförmåga. I takt med att medborgarnas hälsotillstånd och funktionsförmåga blir bättre förändras behovet av social- och hälsovårdstjänster. Social- och hälsovårdssektorn är också en tillväxtsektor och en motor för utvecklingen av teknik och tjänster.

I det finländska välfärdssamhället ska alla kunna erbjudas social- och hälsovårdstjänster, pensioner och övrig social trygghet. Finansieringen av detta välfärdssamhälle bygger på en ekonomisk utveckling i balans, vilket förutsätter ekonomisk tillväxt och strukturella reformer.

Budgetpropositionens utgångspunkter

Regeringens mål är ett starkt och engagerat Finland som tar sig genom världens stormar. Ett starkt och engagerat Finland kan trygga tjänster för människor i alla åldrar, från småbarnspedagogik till utbildning, social- och hälsovårdstjänster samt omsorg, oberoende av personens inkomstnivå och boningsort. Grunden för välfärd är en hållbar ekonomi. Regeringens viktigaste finanspolitiska mål är att åstadkomma en hållbar tillväxt.

Största delen, två tredjedelar, av de sociala utgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas socialskyddsavgifter, kommunala skattemedel samt klient- och patientavgifter. De sociala utgifternas andel av utgifterna under social- och hälsovårdsministeriets (SHM) huvudtitel är cirka en femtedel. De största utgiftsposterna under huvudtiteln är pensioner (36 %), familje- och boendekostnader samt utkomststöd (30 %), utkomstskydd för arbetslösa (12 %) och sjukförsäkring (12 %).

De strategiska målen för regeringsperioden

I enlighet med social- och hälsovårdsministeriets strategi Ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd 2030 har ministeriet som mål att säkerställa människors funktionsförmåga, utkomst och tjänster för att vi ska kunna leva i ett jämlikt, hållbart och stabilt samhälle. Ministeriet genomför denna uppgift med hjälp av lagberedning, mångsidig styrning samt förvaltningsövergripande och internationellt samarbete. I ministeriets arbete betonas kunskapsbaserad ledning, öppen kommunikation, möjliggörande lagstiftning, innovationer och digitalisering.

Jämställdhet

Att främja jämställdheten mellan könen är ett av de strategiska effektmålen för social- och hälsovårdsministeriet. För jämställdhetsrapporteringen finns det tre indikatorer som mäter hur jämställdheten mellan könen främjas. Dessutom analyseras övriga indikatorer separat för varje kön. Ministeriet har två uppgifter: dels att främja jämställdheten mellan könen inom ramen för ministeriets och förvaltningsområdets verksamhet, dvs. att integrera jämställdhetsperspektivet i verksamheten, dels att ansvara för politiken och lagstiftningen samt för det internationella samarbetet och EU-samarbetet i fråga om jämställdheten mellan könen.

Social- och hälsovårdsministeriet samordnar regeringens jämställdhetspolitik; ministeriet arbetar för jämställdhet mellan könen och för integrering av jämställdhetsperspektivet i alla berednings- och beslutsprocesser vid statsrådet samt i den internationella verksamheten. Dessa mål främjas och beaktas i reformerna enligt regeringsprogrammet.

Inom jämställdhetspolitiken är målet att främja jämställdheten mellan könen bl.a. genom ett jämställdhetsprogram för regeringen och ett likalönsprogram på trepartsbasis inom ramen för vilket en ekonomisk konsekvensanalys görs. År 2025 färdigställs undersökningen Jämställdhetsbarometern och statsrådets internationella jämställdhetspris (IGEP) delas ut.

De riksomfattande målen för ordnandet av social- och hälsovård sågs över i början av 2024. Att främja jämställdheten mellan könen är ett av målen för de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdena ordnar. Konkret innebär det att välfärdsområdena ska utarbeta en operativ och en

personalpolitisk plan vars utveckling Institutet för hälsa och välfärd utvärderar. Dessutom finansieras och styrs den materiella utvecklingen av social- och hälsovårdstjänsterna 2022—2025 genom Finlands program för hållbar tillväxt, i vilket ett av de allmänna målen är att främja jämställdhet.

Arbetet i kommittén för social trygghet fortsätter under den nya regeringsperioden. I reformförslagen ingår sådana förslag till utveckling av den sociala tryggheten som främjar jämställdheten mellan könen. För statens finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamheten reserveras 27,55 miljoner euro. För kommissionen för bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (NAPE) har 150 000 euro reserverats. Ett anslag på 46 000 euro har anvisats för arbetet mot könsstymning av flickor och kvinnor. För etablering av Barnahusmodellen, som riktar sig till minderåriga, anvisas 2,8 miljoner euro för 2025. Seri-stödcentren hjälper vuxna (18 år och äldre) som utsatts för sexuellt våld, med välfärdsområdenas egen finansiering. Inom jämställdhetspolitiken är målet att främja jämställdheten mellan könen bl.a. genom regeringens jämställdhetsprogram och ett likalönsprogram på trepartsbasis.

Till stöd för äldres funktionsförmåga och möjligheter att bo hemma samt till främjande av närståendevårdares välfärd, funktionsförmåga och hälsa anvisas 2024—2027 ett anslag på 27 miljoner euro för hälsofrämjande verksamhet. Av de cirka 50 000 närståendevårdarna är 70 % kvinnor. År 2025 ligger fokus på olika slag av belastande situationer.

Jämställdheten mellan könen beaktas också t.ex. i den lagberedning som gäller tillämpningsområdet för lagen om funktionshinderservice.

Hållbar utveckling

I social- och hälsovårdsministeriets verksamhet ligger fokus på att främja hälsa och välfärd, minska ojämlikhet, skapa bättre förutsättningar för partiellt arbetsföra personer att få arbete och stanna kvar i arbetet, förbättra äldre personers funktionsförmåga och trygga tjänsterna för dem samt främja jämställdheten mellan könen. År 2025 fullföljs dessa mål särskilt via de besparingar som fastställts i regeringsprogrammet, styrningen av social- och hälsovårdstjänsterna, beredningen av reformen av den sociala tryggheten och av jämställdhetsprogrammet och genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen.

Uppföljningsindikatorer 2023—2025

EFFEKTMÅL	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Vi tryggar befolkningens välfärd i alla situationer			
Potentiellt förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0—80 per 100 000 invånare			
— Sammanlagt	5 750 ¹⁾	5 800 ¹⁾	5 820 ¹⁾
— Män	7 480 ¹⁾	7 500 ¹⁾	7 520 ¹⁾
— Kvinnor	3 970 ¹⁾	4 000 ¹⁾	4 000 ¹⁾
Andel 20—64-åringar (%) som upplever att deras livskvalitet är god (EuroHIS-8)			
— Sammanlagt	51,0 ¹⁾	51,0 ¹⁾	52,0 ¹⁾
— Män	50,0 ¹⁾	50,0 ¹⁾	51,0 ¹⁾

Uppföljningsindikatorer 2023—2025

EFFEKT MÅL	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
— Kvinnor	52,0 ¹⁾	52,0 ¹⁾	53,0 ¹⁾
Andel elever i årskurs 8 och 9 (%) som upplever att deras hälsotillstånd är medelmåttigt eller dåligt			
— Sammanlagt	26,6	26,8 ¹⁾	26,8 ¹⁾
— Pojkar	16,7	16,9 ¹⁾	16,9 ¹⁾
— Flickor	36,1	36,7 ¹⁾	36,7 ¹⁾
Vi säkerställer verkningsfulla förmåner och tjänster på ett hållbart sätt			
Väntetid i den öppna sjukvården inom primärvården längre än 7 dygn för icke-brådskande besök hos läkare, räknat från bedömningen av vårdbehovet, % av genomförda besök	47,5	47,0 ¹⁾	47,0 ¹⁾
Specialiserad sjukvård, antal som väntat längre än 6 mån. 31.12/10 000 invånare	48,0	47,5 ¹⁾	47,5 ¹⁾
Bedömningar av servicebehov inom barnskyddet vilka färdigställts inom den lagstadgade tidsfristen på 3 mån. under tiden 1.10—31.3, %	88,4	89,5 ¹⁾	89,7 ¹⁾
Vi förebygger och minskar ojämlikheten mellan människor			
Personer i åldern 18—24 år som riskerar att bli utslagna (arbetar inte, studerar inte, är inte i värnpliktstjänst), % av befolkningen i motsvarande ålder			
— Sammanlagt	14,7 ¹⁾	14,4 ¹⁾	14,4 ¹⁾
— Män	16,9 ¹⁾	16,5 ¹⁾	16,5 ¹⁾
— Kvinnor	12,4 ¹⁾	12,2 ¹⁾	12,2 ¹⁾
Hushåll under året som fått utkomststöd under längre tid, (antal)	78 345 ¹⁾	80 500 ¹⁾	82 500 ¹⁾
Antal barn bland bostadsbefolkningen vars vårdnadshavare har permanent låga inkomster	53 500 ¹⁾	54 500 ¹⁾	54 500 ¹⁾
Långtidsarbetslösa, (antal)			
— Sammanlagt	90 608	93 000 ¹⁾	93 000 ¹⁾
— Män	54 476	56 000 ¹⁾	56 000 ¹⁾
— Kvinnor	36 132	37 000 ¹⁾	37 000 ¹⁾
Personer som gått i sjukpension via arbetspensionssystemet, (antal)			
— Sammanlagt	17 705	17 700	17 700
— Under 35 år	1 941	2 000 ¹⁾	2 000 ¹⁾
Vi främjar jämställdhet och likabehandling			
Skillnad efter kön mellan löntagares månadsinkomster för ordinarie arbetstid ²⁾	15,6	15,3 ¹⁾	15,3 ¹⁾
Pappornas andel (%) av alla dagar för vilka föräldradagpenning betalats	13,5	15,6 ¹⁾	16,5 ¹⁾
Kommunerna har en gällande plan för främjande av jämställdheten mellan könen och för främjande av likabehandling, (%)	60	62 ¹⁾	65 ¹⁾

Uppföljningsindikatorer 2023—2025

EFFEKTMÅL	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Vi förbättrar hälsan och säkerheten i livs- och arbetsmiljön			
Döda genom olycksfall eller våld			
— Sammanlagt	3 260 ¹⁾	3 250 ¹⁾	3 240 ¹⁾
— Män	2 140 ¹⁾	2 130 ¹⁾	2 130 ¹⁾
— Kvinnor	1 120 ¹⁾	1 120 ¹⁾	1 110 ¹⁾
Arbetsolycksfallsfrekvens	25,5	26,0 ¹⁾	26,0 ¹⁾
Personer som utsatts för hot och våld, efter kön och ålder			
— Sammanlagt	17,5 ¹⁾	18,0 ¹⁾	18,5 ¹⁾
— Män	15,5 ¹⁾	15,5 ¹⁾	15,5 ¹⁾
— Kvinnor	19,5 ¹⁾	20,5 ¹⁾	21,0 ¹⁾

¹⁾ Uppskattning, eftersom det inte ännu finns något fastställt utfall i databasen.

²⁾ Tolkning av indikatorn: Kvinnor tjänar i genomsnitt 84,4 % av männens motsvarande lön.

Källor: Institutet för hälsa och välfärd/Sotkanet, Statistikcentralen, FPA, Pensionskyddscentralen, Olycksfallsförsäkringscentralen, TEAvisari och Institutet för kriminologi och rättspolitik (resultat av den nationella brottsofferundersökningen 51/2022).

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av tobakslagen om småbarnspedagogik RP 38/2024 rd	12.33.02
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och till lagar som har samband med den (vårdgaranti för primärvården)	28.89.31, 33.01.06 och 33.60.35
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändringar i lagstiftningen om social- och hälsovård för att införa en terapigaranti för barn och unga	33.60.35 och 28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 12 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen (körkortsintyg)	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om funktionshinderservice och 4 § i socialvårdslagen	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 20 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (ändring av personaldimensioneringen)	28.89.31
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (RP 88/2024 rd)	33.40.51
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 2 och 3 kap. i sjukförsäkringslagen	33.30.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och vissa andra lagar	33.10.54, 33.10.57, 33.10.60, 33.20.52, 33.30.60 och 29.70.55

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	33.10.54, 33.10.57 och 33.40.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ändring av sjukdagpenningen och om kanalisering av socialskyddsfondernas besparingar	33.10.54, 33.10.57, 33.10.60 och 33.30.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring och temporär ändring av sjukförsäkringslagen samt ändring av läkemedelslagen	33.10.57 och 33.30.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner samt vissa andra förmånslagar	33.10.50, 33.10.54, 33.10.57, 33.30.60, 33.40.60 och 29.70.55
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av folkpensionslagen	33.40.60
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och 4 och 8 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	33.10.54, 33.10.57, 33.20.50 och 33.20.52
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomststöd	33.10.57

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025 1000 € %	
01. Förvaltning	151 621	148 997	153 215	4 218	3
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 849	40 947	40 229	-718	-2
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)	966	498	483	-15	-3
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 481	2 810	5 310	2 500	89
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	21 068	22 466	22 502	36	0
07. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)	9 105	9 237	9 012	-225	-2

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
08. Utomstående hälsovårds- tjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)	5 245	2 800	7 750	4 950	177
25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälso- vården (reservationsanslag 3 år)	40 210	34 270	26 050	-8 220	-24
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårds- ministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	34 101	30 000	36 000	6 000	20
66. Internationella medlems- avgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	5 596	5 969	5 879	-90	-2
02. Tillsyn	87 093	88 542	84 311	-4 231	-5
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	19 652	22 128	20 633	-1 495	-7
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	16 264	14 734	14 209	-525	-4
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 949	5 035	5 272	237	5
07. Omkostnader för region- förvaltningsmyndigheter- nas ansvarsområden för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	29 132	29 663	29 070	-593	-2
08. Omkostnader för Tillstånds- myndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)	2 200	2 200	2 140	-60	-3
(09.) Genomförandet av färd- planen för läkemedels- ärenden (reservationsanslag 3 år)	1 000	2 000	—	-2 000	-100
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	13 896	12 782	12 987	205	2

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
03. Forskning och utveckling	109 746	120 908	116 784	-4 124	-3
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	79 165	80 853	80 191	-662	-1
25. Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)	—	5 000	5 000	—	0
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	—	2 000	3 500	1 500	75
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	23 644	24 418	23 556	-862	-4
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	6 937	8 637	4 537	-4 100	-47
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 640 243	4 830 150	4 585 950	-244 200	-5
50. Familjeförmåner (förslagsanslag)	1 584 506	1 638 200	1 626 400	-11 800	-1
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	20 200	21 700	23 000	1 300	6
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 744 300	1 738 900	1 406 300	-332 600	-19
56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)	58 137	60 500	64 900	4 400	7
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	720 000	851 050	970 200	119 150	14
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	513 100	519 800	495 150	-24 650	-5
20. Utkomstskyddet för arbetslösa	2 079 152	2 224 144	1 884 379	-339 765	-15
31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	13 479	30 484	30 484	—	0
50. Statsandel till förtjänstskyddet och altherningsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	743 369	779 460	539 800	-239 660	-31

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)	1 319 254	1 410 400	1 312 500	-97 900	-7
55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)	3 050	3 800	1 595	-2 205	-58
30. Sjukförsäkring	2 279 645	2 313 150	1 872 300	-440 850	-19
50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)	3 827	10 000	6 000	-4 000	-40
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	2 275 818	2 303 150	1 866 300	-436 850	-19
40. Pensioner	5 268 234	5 516 800	5 546 500	29 700	1
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	63 100	67 300	68 000	700	1
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	794 250	840 900	850 000	9 100	1
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	492 300	505 300	521 800	16 500	3
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	18 753	23 300	27 600	4 300	18
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	14 345	14 500	14 000	-500	-3
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 885 486	4 065 500	4 065 100	-400	0
50. Stöd till veteraner	162 713	134 519	123 004	-11 515	-9
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	524	700	700	—	0
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	5 097	4 700	3 500	-1 200	-26
(51.) Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	36 111	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023	År 2024	År 2025	Ändring 2024—2025	
	bokslut 1000 €	ordinarie statsbudget 1000 €	budgetprop. 1000 €	1000 €	%
52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militär-tjänst (förslagsanslag)	17 000	42 630	42 000	-630	-1
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	1 360	1 080	500	-580	-54
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	13	9	4	-5	-56
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	600	400	800	400	100
(56.) Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	20 000	—	—	—	0
(57.) Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	8	—	—	—	0
58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)	82 000	85 000	75 500	-9 500	-11
60. Social- och hälsovården stöds	441 843	362 124	357 949	-4 175	-1
(01.) Åtgärder med anknytning till barnstrategin (reservationsanslag 2 år)	840	—	—	—	0
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)	350	350	350	—	0
31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	2 800	2 800	7 405	4 605	164
32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)	30 000	35 000	40 000	5 000	14

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)	92 611	108 000	108 000	—	0
34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)	13 030	15 700	15 700	—	0
35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)	67 500	68 712	72 732	4 020	6
36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)	1 662	2 662	2 662	—	0
37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)	1 379	2 000	2 000	—	0
(38.) Statsunderstöd för den offentliga social- och hälsovårdens covid-19-kostnader (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)	9 500	300	2 800	2 500	833
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 2 år)	36 635	47 500	40 400	-7 100	-15
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	25 150	26 550	27 550	1 000	4
61. Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)	149 786	43 000	30 000	-13 000	-30

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	3 500	2 450	1 250	-1 200	-49
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	7 100	7 100	7 100	—	0
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	184 688	58 713	59 718	1 005	2
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	178 140	42 440	40 710	-1 730	-4
21. Hälsöövervakning (reservationsanslag 2 år)	460	460	430	-30	-7
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	460	460	460	—	0
50. Hälsöfrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	1 800	11 525	11 300	-225	-2
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	2 900	2 900	2 900	—	0
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)	928	928	918	-10	-1
54. Statsunderstöd för mathjälpsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	—	3 000	3 000	0
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	126 286	129 310	132 540	3 230	2
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	106 796	112 000	115 600	3 600	3
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	1 900	1 700	1 300	-400	-24

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025 1000 €	%
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	450	450	500	50	11
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	17 140	15 160	15 140	-20	0
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	373 597	383 588	304 088	-79 500	-21
50. Understöd till föreningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)	373 597	383 588	304 088	-79 500	-21
Sammanlagt	15 904 861	16 310 945	15 220 738	-1 090 207	-7

Årsverken totalt¹⁾ 4 124 4 051 3 931

¹⁾ Antalet årsverken omfattar inte Arbetshälsoinstitutet. År 2025 bedöms den avgiftsbelagda verksamheten uppgå till 1 847 årsverken och den samfinansierade verksamheten till 375 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet, besvärnämnden för social trygghet samt för statens sinnessjukhus, statens barnskyddsenheter och enheten för hälso- och sjukvård för fångar som lyder under Institutet för hälsa och välfärd samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på den politiska nivån, som det finns riktlinjer för i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklandet av den sociala tryggheten och tjänsterna inom social- och hälsovården samt främjandet av hälsa och välfärd. Ministeriet fastslår riktlinjerna för social- och hälsopolitiken, bereder centrala reformer och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärnämnden för social trygghet har som mål att inom skälig tid meddela sina klienter rättvisa, motiverade och enhetliga beslut. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens barnskyddsenheter har till uppgift att tillhandahålla öppenvård, vård utom hemmet och eftervård i enlighet med barnskyddslagen. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har på motsvarande sätt till uppgift att tillhandahålla hälso- och sjukvård för fångar.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 40 229 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen
- 2) till betalning av utgifter för beredskapen för det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden samt anskaffningen av anordningar och inventarier i anslutning till dem
- 3) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som godkänts av social- och hälsovårdsministeriet
- 4) för kostnader för att inrätta en informationstjänst för jämställdhet samt för att förvalta det internationella jämställdhetspriset och till utbetalning av statsunderstöd i anslutning till dem
- 5) för betalning av kostnaderna för samordning, utvärdering, uppföljning och ledning av genomförandet av barnstrategin.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet genomför målen i regeringsprogrammet och i ministeriets strategiska riktlinjer med hjälp av ämbetsverkens och inrättningarnas sakkunskap och i enlighet med de mål som avtalats i resultatavtalen.

Social- och hälsovårdsministeriet har ställt upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2025:

Funktionell effektivitet

— i samarbete med de andra förvaltningsområdena utvecklas redovisningen, kostnadsberäkningen och annan uppföljning bl.a. inom ramen för informationssystemet Kieku och anskaffningsverksamheten i överensstämmelse med Handi-principerna

— målet för den avgiftsbelagda verksamheten, som är av relativt liten omfattning, är kostnadsvarsighet för de offentligrättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Produktion och kvalitetsledning

— ministeriet genomför och övervakar de program enligt regeringsprogrammet och de andra projekt som ministeriet ansvarar för

— ministeriet verkställer den reform som gäller ordnande, finansiering och utveckling av samt tillsyn över social- och hälsovårdstjänsterna

— samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinrättningar utökas

— arbetet för att integrera jämställdhetsperspektivet fortsätter

— utvärderingen av lagstiftningens konsekvenser konsolideras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter, med beaktande av de produktivitetsmål som satts upp för ministeriet och av minskningen av omkostnaderna, på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som behövs för ministeriets kärnuppgifter säkerställs.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Ministeriets ledning och fristående enheter	618	680	672
Strategi- och ekonomienheten	2 971	3 271	3 131
Kommunikationsenheten	1 414	1 557	1 537
Personal- och förvaltningsenheten	1 669	1 838	1 815
Enheten för internationella ärenden	2 109	2 323	2 194
Avdelningen för styrning av social- och hälsovården	4 094	4 508	4 451
Avdelningen för social trygghet och försäkringar	4 456	4 908	4 846
Avdelningen för arbete och jämställdhet	6 001	6 609	6 525
Avdelningen för säkerhet och hälsa	4 309	4 745	4 685
Avdelningen för gemenskaper, organisationer och funktionsförmåga	5 540	6 101	6 023
Avdelningen för klienter och tjänster inom social- och hälsovården	4 001	4 407	4 350
Sammanlagt	37 182	40 947	40 229

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	46 261	48 047	47 329
Bruttoinkomster	9 079	7 100	7 100
Nettoutgifter	37 182	40 947	40 229
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	14 350		
— överförts till följande år	11 017		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 39 929 000 euro och överföringsutgifternas andel 300 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det internationella jämställdhetspriset 2025	500
Förlängning av uppgiften som koordinator för internationella vattenfrågor (överföring till moment 24.01.01)	-5
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring från moment 24.01.01)	12
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-1
Organisering av arkiv (överföring från moment 23.01.01)	70
STEA:s andel av statsrådets förvaltningsenhets tjänster (överföring till moment 23.01.01)	-420
Lönejusteringar	126

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-300
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-700
Sammanlagt	-718

2025 budget	40 229 000
2024 II tilläggsb.	-420 000
2024 budget	40 947 000
2023 bokslut	33 849 000

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 483 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader
- 2) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på tjänster vid enheten för psykiatrisk vård av farliga och svårbehandlade barn och unga
- 3) till betalning av utgifter motsvarande jordbruksstöd
- 4) till betalning av kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen
- 5) för ersättningar till patienter för deltagande i arbetsterapi i rehabiliteringssyfte.

Förklaring: Utgifterna för statliga sinnessjukhus täcks i huvudsak med vårdavgifter som betalas av välfärdsområdena. Vårdavgifterna prissätts i enlighet med de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifterna tas ut i enlighet med lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

De resultatmål som ställs upp för statens sinnessjukhus anges i de resultatavtal för 2025 som statens sinnessjukhus ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Verksamhetens resultat

Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten utförs och utnyttjas fortlöpande. Fortsatt uppmärksamhet fästs vid vårdens kvalitet och uppföljningen av vårdresultaten genom att de terapeutiska färdigheterna ökas. Vården utvecklas så att det ska behövas så lite tvångsåtgärder som möjligt. Dessutom förbättras metoderna för mätning av verksamheten och uppföljningssystemen.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att man utvecklar multiprofessionella arbetsätt samt arbetsledning som motsvarar de krav som ställs bl.a. på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård. Statens sinnessjukhus fungerar effektivt och ekonomiskt och ser samtidigt till att utveckla kvaliteten i sin verksamhet. Kostnaderna täcks med intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens sinnessjukhus (1 000 euro) och sjukhusens årsverken

	2023 utfall	2024 årsv. uppskattning	2025 årsv. uppskattning	2025 årsv.
Omkostnadsanslag	1 206	8	498	8
Företagsekonomiska prestationer	69 890	866	75 035	863
Extern finansiering sammanlagt	215	4	295	2
Sammanlagt	71 311	878	75 828	878

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	71 096	75 533	78 778
Bruttoinkomster	69 890	75 035	78 295
Nettoutgifter	1 206	498	483
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	888		
— överförs till följande år	648		

Utvecklingen av sinnessjukhusens produktivitet (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverken)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Niuvanniemi sjukhus	191,31	189,00	188,00
Gamla Vasa sjukhus	166,71	166,00	162,00

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Niuvanniemi sjukhus	424,16	456,00	467,00
Gamla Vasa sjukhus	481,18	524,00	556,00

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	68 813	73 995	77 260
— övriga intäkter	1 077	1 040	1 035
Intäkter sammanlagt	69 890	75 035	78 295

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	69 417	74 610	79 801
— andel av samkostnaderna	358	260	418
Kostnader sammanlagt	69 775	74 870	80 219
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	115	165	-1 924
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	98

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Vårddygnet för vårdpatienter (vuxenavd.)	151 626	146 588	148 054
Sinnesundersökningsvårddygnet (vuxenavd.)	3 995	4 679	4 313
Sinnesundersökningar (vuxenavd.)	60	71	69
Vårddagar vid vårdenheten för minderåriga	4 448	4 453	4 526
Sinnesundersökningsvårddygnet vid vårdenheten för minderåriga	92	110	110
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	1	2	1

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalutvecklingen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bl.a. vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiviseras. Målet är att minska sjukdagarna och förbättra arbetshälsoindexet. Inom personalutvecklingen avsätts resurser för sådan på en personal- och utbildningsplan baserad yrkesinriktad fortbildning vars centrala teman är bl.a. utbildning som ger psykologiska färdigheter, utbildning i biologi och farmakologi och utbildning som syftar till att minska användningen av tvångsmedel. Utbildningen finansieras huvudsakligen med intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 313 000 euro och överföringsutgifternas andel 170 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kostnader för anskaffning av det kundinformationssystem som patientombudsverksamheten förutsätter	-15
Sammanlagt	-15

2025 budget	483 000
2024 budget	498 000
2023 bokslut	966 000

05. *Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 310 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till innehållsmässigt utvecklande av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning samt stöd-jande av verksamheten och utvecklande av förhållandena
- 2) till utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan på platser för vård utom hemmet och plat-ser i skola samt platser på fängelsets familjeavdelning
- 3) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk
- 4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av skolhem och fängelsets familjeavdelning
- 5) till betalning av den månadspenning som är avsedd för barn som är placerade i skolhem och den måltidsersättning som är avsedd för deras föräldrar
- 6) till förbättring av skolhemmens lokaler
- 7) till inrättande av en rehabiliterande tjänst för barn som har allvarliga problem med berusnings-medel och som tar till våld och begår brott
- 8) till ett belopp av högst 1 480 000 euro för prisstöd för avgiftsbelagd service.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks i huvudsak fr.o.m. den 1 januari 2023 med ersättningar som betalas av välfärdsområdena och kommunerna. På finansieringen av den grund-läggande utbildningen i skolhemmen och annan verksamhet som hör till undervisningsväsendet tillämpas lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Finansieringssystemet ba-serar sig på kalkylerade enhetspriser som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer och statsrådet fastställer på förhand för följande år. De ersättningar som betalas till barn som placerats utom hemmet enligt barnskyddslagen och till deras föräldrar grundar sig på barnskyddslagen (417/2007) och socialvårdslagen (1301/2014).

De ersättningar som välfärdsområdena och kommunerna ska betala prissätts enligt de företags-ekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De mål som ställs upp för statens skolhem anges i det resultatavtal för 2025 som ingås mellan Institutet för hälsa och välfärd, Utbildningsstyrelsen och skolhemmen.

Effektivitet

Tjänster som motsvarar behoven hos de barn i behov av krävande vård utom hemmet som place-ras i skolhemmen utvecklas som en i den grundläggande utbildningen integrerad helhetstjänst av barnskydd, hälso- och sjukvård och krävande särskilt stöd, genom att man garanterar kvantitativt tillräckliga personalresurser och fortlöpande utbildning som stärker personalens specialkunna-de. Forsknings- och utvecklingsarbetet vid skolhemmen styr och verifierar bedömningen av verk-samhetens effektivitet. De uppgifter man får med hjälp av forsknings- och utvecklingsprojekten inverkar på utvecklandet av barnskyddet på såväl nationell som internationell nivå. Verksamhet-ens kvalitet och kvalitetsarbetet styrs enligt ett etablerat kvalitetsledningssystem samt genom in-

terna och externa revisioner. På fängelsets familjeavdelning säkerställs möjligheten för placerade barn till att få trygga erfarenheter av tidig interaktion samt till god vård och omsorg. Verkningsfullheten hos familjeavdelningens arbete följs upp bl.a. genom att man samlar in kundrespons och samarbetar med Brottspåföljdsmyndigheten och välfärdsområdena. För att hjälpa barn som har allvarliga problem med berusningsmedel och som tar till våld och begår brott inrättas en ny rehabiliterande tjänst.

På grund av tjänsternas särskilda karaktär omfattas skolhemmens lokaler av höga kvalitetskrav när det gäller hälsosamhet, trygghet, terapeutisk effekt och hållbarhet. Skolhemmens nya koncept för lokaler har utvecklats för att motsvara dessa behov. En förutsättning för att både de finskspråkiga och de svenskspråkiga tjänsterna ska kunna tryggas är att totalrenoverings- och nybyggnadsprojekten genomförs. Också inrättandet av den nya rehabiliterande tjänsten kräver ändringar i lokalerna.

Verksamhetens resultat

Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras.

Finansieringsstrukturen för statens skolhem (1 000 euro) och skolhemmens årsverken

	2023 utfall	årsv.	2024 ordinarie budget	2025 årsv. budgetprop.	årsv.
Omkostnadsanslag	630	-	2 810	-	5 310
Företagsekonomiska prestationer (omfattar Utbildningsstyrelsens finansieringsandel)	30 102	333	28 784	348	31 038
Sammanlagt	30 732	333	31 594	348	36 348

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	30 732	31 594	36 348
Bruttoinkomster	30 102	28 784	31 038
Nettoutgifter	630	2 810	5 310
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 959		
— överförs till följande år	2 810		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	30 901	29 661	31 970
— övriga intäkter	776	764	759
Intäkter sammanlagt	31 677	30 425	32 729
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 575	1 641	1 691
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	28 574	30 208	35 705
— andel av samkostnaderna	1 774	2 003	2 028
Kostnader sammanlagt	30 348	32 211	37 733
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 329	-1 786	-5 004
Kostnadsmotsvarighet, %	104	94	87

Intäkterna av skolhemmens avgiftsbelagda verksamhet täcker 100 % av deras kostnader. Det beräknas att skolhemmen tillhandahåller bl.a. följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter:

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Vårddygn	23 346	22 987	23 890
Vårddygn inom den särskilda omsorgen	13 833	12 351	13 724
Skoldagar	17 811	17 350	18 234
Eftervårdsdygn	1 738	1 692	1 739
Fängelsets familjeavdelning	1 481	1 481	1 481

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd till fortbildning. Dessutom finns omfattande företagshälsovårdstjänster och arbetshandledning. Företagshälsovården har utvidgats till att omfatta ersättande arbete och korttidspsykoterapi.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Unga som uppvisar symtom som tar sig uttryck i form av rusmedelsbruk och våld	2 500
Sammanlagt	2 500
2025 budget	5 310 000
2024 budget	2 810 000
2023 bokslut	1 480 592

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 502 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster för fångar
- 2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning (inkl. ekonomi-, personal- och informationsförvaltning samt stödtjänster) och styrning av hälso- och sjukvården för fångar
- 3) till utveckling av hälso- och sjukvården för fångar och dess verksamhetsomgivning
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskaplig forskning
- 5) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster och täcks från moment 33.01.08. Såsom inkomster för enheten för hälso- och sjukvård för fångar beaktas inkomsterna av dess avgiftsbelagda tjänsteverksamhet och de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Effektivitet

Institutet för hälsa och välfärd har i sina anvisningar ställt upp mål för hälso- och sjukvården för fångar. Målen syftar bl.a. till att förbättra verkningsfullheten hos och kvaliteten på hälsovårdstjänsterna för fångar, intensifiera samarbetet med fängelsernas psykologer, socialarbetare och missbrukararbetare och säkra kontinuiteten i vården efter det att fångarna frigetts.

Med hänvisning till förklaringen under moment 28.89.31 har ändringen av hälso- och sjukvårdslagen beaktats under det momentet i fråga om vårdgarantin.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 245	22 771	22 807
Bruttoinkomster	268	305	305
Nettoutgifter	19 977	22 466	22 502
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	313		
— överförs till följande år	1 404		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bibehållandet av vårdgarantin för primärvården på 14 dygn (regeringsprogr. 2023)	-300
Höjning av kunskapsnivån	-500
Informationssäker digitalisering, informationshantering och IKT	129
Kostnader för anskaffning av det kundinformationssystem som patientombudsverksamheten förutsätter	-15
Personalökning till följd av utbyggnaden av Vanda fängelse och det ökade antalet fångar (10 årsv.) (regeringsprogr. 2023)	760
Precisering av det tilläggsanslag som utbyggnaden av Vanda fängelse förutsätter för möbler och anordningar	-185
Sjukskötartjour till följd av det ökade antalet fångar (4 årsv.) (regeringsprogr. 2023)	222
Tilläggsresurser för utveckling av verksamheten	420
Upphandling av tjänster från Valtori	323
Vårdgarantin (Ytterligare åtgärder 2024)	-900
Ändring i behovskalkylen	30
Lönejusteringar	52
Sammanlagt	36
2025 budget	22 502 000
2024 budget	22 466 000
2023 bokslut	21 068 000

07. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 9 012 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för social trygghet är en besvärinstans som kan jämföras med en specialdomstol i socialförsäkringsfrågor. Nämnden fungerar som första besvärinstans i branschen i alla ärenden som gäller folkpension, alla rehabiliteringsärenden som handläggs av Folkpensionsanstalten och alla ärenden som gäller allmänt bostadsbidrag, bostadsbidrag för pensionsstagare, barnbidrag, stöd för hemvård och privat vård av barn, underhållsstöd, militärunderstöd, moderskapsunderstöd, sjukförsäkring, garantipension, tolkningstjänst för handikappade personer, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd, altherningsersättning, medlemskap i arbetslöshetskassa, vuxenutbildningsstöd, yrkesexamensstipendium, betalning enligt lönegarantin, arbetsgivares självriskpremie och uppbörd av arbetslöshetsförsäkringspremie. Därutöver behandlar besvärsnämnden alla ansökningar om undanröjande av lagakraftvunna beslut i dessa ärendekategorier.

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Produktivitet och lönsamhet			
Beslutspris (euro/avgörande)	230	225	206
Arbetsproduktivitet (avgörande/årsv.)	400	400	400
Resultat och kvalitetsledning			
Behandlingstid (medeltal/mån.)	7,0	6,0	6,0
Ändringsgrad i försäkringsdomstolen	7,2	< 12	< 12

Verksamhetens resultat

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Resultaten av VMBaro (index)	3,61	> 3,6	> 3,6
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	8,3	< 7,2	< 7,0
Medelålder för pensionering (år)	64	> 64,5	> 64,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	25
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-250
Sammanlagt	-225

2025 budget	9 012 000
2024 budget	9 237 000
2023 bokslut	9 105 000

08. Utomstående hälsovårdstjänster för Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 7 750 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 2 § i lagen om Enheten för hälso- och sjukvård för fångar (1635/2015) användas till anskaffning av köpta tjänster för hälso- och sjukvård för fångar.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar svarar för ordnandet av hälsovårdstjänster för fångar. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar producerar själv största delen av tjänsterna inom primärvården, mun- och tandvården och den psykiatriska specialiserade sjukvården. Tjänster inom den specialiserade sjukvården och jourtjänster skaffas i regel som köpta tjänster vars mängd beror på antalet fångar och deras sjukfrekvens.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Vård utanför fängelset	1 800
Ökade kostnader för specialiserad sjukvård	800
Ökning av utgifterna för inhyrd personal	2 350
Sammanlagt	4 950

2025 budget	7 750 000
2024 II tilläggsb.	4 950 000
2024 budget	2 800 000
2023 bokslut	5 244 682

25. Den riksomfattande informationshanteringen inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 050 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten enligt lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (784/2021) och lagen om elektroniska recept (61/2007) för utveckling av Kanta-tjänsterna och för uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer i anslutning till Kanta-tjänsterna (FPA), till täckande av sådana kostnader för fortlöpande uppgifter och underhåll som inte kan tas ut hos tjänstetillhandahållarna inom social- och hälsovården eller apoteken i form av användaravgifter (FPA) och till täckande av sådana kostnader som föranleds FPA med stöd av lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) och lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008)

2) till planering och utveckling av andra myndigheters riksomfattande informationssystemtjänster inom social- och hälsovården

3) till beviljande av statsunderstöd för effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen för informationssystem inom social- och hälsovården (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

4) för sådana planeringsuppgifter och sådan styrning som gäller digitaliseringsprojekt och övrig informationshantering inom social- och hälsovården samt för utvärdering och uppföljning av hur digitaliseringen genomförs (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

5) till social- och hälsovårdsministeriets upphandlingar hos DigiFinland Oy genom vilka offentliga tjänsteleverantörers utvecklingsprojekt som gäller informationshanteringen inom social- och hälsovården genomförs.

Förklaring: Det är Folkpensionsanstaltens uppgift att inrätta riksomfattande informationssystemtjänster för social- och hälsovården och göra upp de specifikationer som behövs för det ändamålet i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (784/2021 och lagen om elektroniska recept (61/2007). Utöver utvecklingsprojekt för framtagning av nya funktioner och datainnehåll fordras fortlöpande utveckling och administration bl.a. för att upprätthålla tjänsternas tekniska infrastruktur, säkerställa tjänsternas kontinuitet och trygga datasäkerheten. Dessutom har Folkpensionsanstalten lagstadgade uppgifter såsom rapportering till tillsynsmyndigheterna samt internationella uppgifter som inte kan finansieras med användaravgifter som betalas av användarna.

Avsikten är att anslaget också ska användas till betalning av statsbidrag till välfärdsområden, kommuner och samkommuner samt vid behov till andra parter för effektivisering och klarare strukturering av den lokala och regionala infrastrukturen för social- och hälsovårdens informationssystem. Statsbidragsmyndigheter kan vara Institutet för hälsa och välfärd och SHM.

Anslaget får också användas för planering och utveckling av andra myndigheters riksomfattande informationssystemtjänster som anknyter till social- och hälsovård eller främjande av hälsa och välbefinnande, för styrning av digitaliseringsprojekt inom social- och hälsovården samt för genomförande av utvärderingar och uppföljning av digitaliseringsutvecklingen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kanta-tjänsterna (fortlöpande tjänster och utveckling)	-7 820
Kommunikations- och informationssystem för hög beredskap	-300
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-100
Sammanlagt	-8 220

2025 budget	26 050 000
2024 budget	34 270 000
2023 bokslut	40 210 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 36 000 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av mervärdesskatteutgifter som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för närområdessamarbete.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	6 000
Sammanlagt	6 000

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	36 000 000
2024 II tilläggsb.	6 000 000
2024 budget	30 000 000
2023 bokslut	34 101 339

66. *Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 879 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrätningars medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av särskilda program.

Förklaring: Till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde hör bland annat Finlands medlemsavgift till WHO, vars finansiering till 20 % täcks av medlemsavgifter och till resterande del av medlemsländernas frivilliga finansiering. WHO har fattat beslut om att höja medlemsavgiftsandelarna stegvis så att 50 % av grundbudgeten täcks med medlemsavgifter senast 2031. WHO har intagit en central roll i samband med pandemier och kriser som påverkar länders ekonomi och säkerhet. Den process för effektivisering av beredskapen och responsen vid pandemier och för stärkande av WHO:s strukturella verksamhet som inleddes 2020 kräver Finlands aktiva deltagande. Finlands totala finansieringsandel är anmärkningsvärt liten jämfört till exempel med de övriga nordiska länderna, men Finland har genom långsiktigt arbete skapat sig en stark roll när det gäller att påverka de pågående organisationsreformerna. Finlands regering stöder

WHO:s ledande roll i världshälsofrågor och global hälsosäkerhet och anser att organisationens finansiering ska tryggas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av frivilliga medlemsavgifter och finansiella bidrag (Ytterligare åtgärder 2024)	-200
Precisering av internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag	210
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-100
Sammanlagt	-90

2025 budget	5 879 000
2024 budget	5 969 000
2023 bokslut	5 596 000

02. Tillsyn

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranses av omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad tillsyn inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, omkostnaderna för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet, utgifterna för genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden och utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Tillsynsinrättningarna är Strålsäkerhetscentralen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet och Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata. Institutet för hälsa och välfärd sköter uppgifterna inom området rättsmedicin. Av de strategiska målen för regeringsperioden omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet följande:

- Livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- Tjänsterna är tillförlitliga, ges i rätt tid och motsvarar kundernas behov.

Effektivitet

- Likabehandling, rättsskydd och andra grundläggande fri- och rättigheter samt iakttagande av lagstiftningen säkerställs
- Tonvikten ligger på en tillsyn som är föregripande och riskbaserad, som är inriktad på verksamhet som till sin art och omfattning är betydande och som är till stöd för säkerhet, ordnandet av tjänster och egenkontroll.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 633 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU-fonder

2) till betalning av överföringsutgifter för genomförande av projekt som avses i lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989) samt för genomförande av närområdessamarbete.

Anslaget får också användas för följande utgifter av internationellt samarbete inom kärn- och strålsäkerhet i de länder som räknas höra till närområdet vid Finlands och Europeiska unionens östra gräns:

1) utgifter för övervakning och lägesanalyser av kärn- och strålsäkerheten i de länder som räknas höra till närområdet vid Finlands och Europeiska unionens östra gräns, inklusive miljöns strålsäkerhet, och för internationellt samarbete till stöd för detta

2) finansiella bidrag för samarbetsprojekt för främjande av strål- och kärnsäkerheten samt utgifter för givande av internationellt bistånd och beredskap att ge sådant bistånd.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen för 2025. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektmål och verksamhetsmål

Kärnenergilagen och de bestämmelser genom vilka lagen verkställs kommer att ses över så att författningarna bidrar till ett friktionsfritt genomförande av de projekt som hänför sig till användningen av kärnenergi och stöder Finlands konkurrenskraft som investeringsland. I samband med översynen införs även åtgärder för att underlätta byggandet av små modulära reaktorer (SMR) och skapas incitament att utveckla och snabbt införa innovativa lösningar för kärnkraft i Finland. Strålsäkerhetscentralen deltar i säkerställandet av den övergripande säkerheten i samhället och stärkandet av kriställigheten genom att sörja för att den egna verksamheten ansluter sig till den nationella försörjningsberedskapen samt beaktar i sin verksamhet de konsekvenser som totalreformen av beredskapslagen och reformen av ledningsstrukturen för den övergripande säkerheten och cybersäkerheten har. När det gäller regeringsprogrammets utrikes- och säkerhetspolitiska mål stöder Strålsäkerhetscentralen med sin sakkunskap regeringsprogrammets mål att stärka Finlands kompetens i frågor som gäller kärnvapen samt strävar efter att stärka och fördjupa samarbetet mellan de nordiska och de baltiska länderna. I enlighet med målen i regeringsprogrammet främjar Strålsäkerhetscentralen också att digitala tjänster prioriteras som kanal för uträttande av ärenden hos myndigheter och ser till att det nya principbeslutet om statens ägarpolitik genomförs i samarbete med STUK International Oy.

Strålsäkerhetscentralens finansieringsstruktur (1 000 euro) och årsverken

	2023 utfall	2024 årsv.	2024 ordinarie budget	2025		
				årsv.	budgetprop. årsv.	
Budgetfinansiering	16 538	123	22 128	126	20 633	127
Avgiftsbelagd verksamhet	22 477	176	22 500	177	22 500	177
Samfinansierad verksamhet	420	6	500	7	500	7
Sammanlagt	39 435	305	45 128	310	43 633	311

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) per resultatområde

	2023 utfall	2024 årsv. uppskattning	2025 årsv. uppskattning	årsv.
Kärnenergi	21 164	77	23 728	79
Strålningsverksamhet	5 940	23	6 200	23
Beredskap och säkerhets- arrangemang	3 015	8	3 600	9
Forskning och utveckling	1 333	5	1 500	5
Tjänster	3 037	9	3 400	10
Kommunikation	261	1	300	1
Miljö	3 123	10	4 800	10
Mätnormal	1 562	4	1 600	4
Gemensamma tjänster ¹⁾	-	111	-	111
Semestrar och frånvaro	-	57	-	58
Sammanlagt	39 435	305	45 128	311

¹⁾ Kostnaderna för gemensamma tjänster har överförts på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	39 435	45 128	43 633
Bruttoinkomster	22 897	23 000	23 000
Nettoutgifter	16 538	22 128	20 633
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 369		
— överförs till följande år	9 483		

Målet för den offentligrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (tillsyn över kärnsäkerheten, 1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	18 230	18 200	18 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	18 226	18 200	18 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	4	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, strålningsverksamhet, 1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	840	800	800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	708	800	800
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	132	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	119	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	142	150	150
— finansiering från EU	187	250	250
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	91	100	100
Intäkter sammanlagt	420	500	500
Totala kostnader för projekten	1 150	1 000	1 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-730	-500	-500
Självfinansieringsandel, %	63	50	50

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara cirka 19 573 000 euro och överföringsutgifternas andel cirka 1 060 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehåll-
et i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

Av anslaget används uppskattningsvis 1,2 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Strål- och kärnsäkerhetssamarbete i närområdet

Strål- och kärnsäkerhetssamarbetet inriktas på sådana objekt i Finlands närområde som är viktiga för den finländska säkerheten. Samarbetet genomförs tillsammans med myndigheterna i grannländerna och i andra länder och med internationella organisationer.

Samarbetet omfattar informationsutbyte, produktion av gemensamma analyser och utvärderingar, utbildningar och övningar, utveckling av gemensam praxis och kompetens, underhåll och utveckling av systemen för informationsutbyte och larmsystemen samt beredskap att lämna och ta emot internationellt bistånd, inklusive materiella och tekniska förhandsarrangemang samt lämnande av bistånd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beredning av en totalreform av kärnenergilagen (regeringsprogr. 2023)	300
Förberedelser inför ett säkert ibruktagande av små modulära reaktorer (SMR) (regeringsprogr. 2023)	-200
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	64
Lönejusteringar	41
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 100
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-600
Sammanlagt	-1 495

2025 budget	20 633 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	22 128 000
2023 bokslut	19 652 000

05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 209 000 euro.

Anslaget får också användas till medlemsavgifter i internationella organisationer som hänför sig till verksamheten.

Förklaring: Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården främjar befolkningens hälsa och funktionsförmåga med hjälp av den styrning som tillsynen föranleder samt förhands- och efterhandstillsyn.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för 2025. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

- Tillsynens effektivitet ökar och enhetligheten i tillsynen främjas
- Tyngdpunkten i tillsynen stärks när det gäller tillsynen över välfärdsområdenas organiseringsuppgifter och egenkontroll samt styrningen i anslutning till detta
- Tillsynen inriktas på de tjänster som har de allvarligaste bristerna när det gäller tillgänglighet, säkerhet eller vård i rätt tid
- Tillgången till social- och hälsovårdspersonal och social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet uppmärksammas i tillsynen
- Myndighetssamarbetet intensifieras för att tyngdpunkten i styrningen av kommunernas hälsoskydd ska ligga på identifiering och förebyggande av sanitära olägenheter
- Ändringarna i alkohollagen verkställs och den riskbaserade tillsynen stärks i styrningen
- Tillsynen enligt tobakslagen utvecklas och lagenligheten hos de produkter som finns på marknaden säkerställs.

Budgeten för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården baserar sig på partiell nettobudgetering. De bruttobudgeterade inkomsterna har budgeterats under moment 12.33.02. De inkomster som bokförs under omkostnadsmomentet är i huvudsak beslut om yrkesrättigheter för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och socialvården samt registreringsavgifter enligt lagen om tillsyn över social- och hälsovården och sådana avgifter för verkets prestationer som fastställs enligt företagsekonomiska grunder.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 934	19 654	19 463
Bruttoinkomster	5 735	4 920	5 254
Nettoutgifter	18 199	14 734	14 209
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 928		
— överförs till följande år	7 993		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	7 502	6 620	7 104
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 767	1 700	1 850
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	2 585	3 000	2 250
— andel av samkostnaderna	5 576	3 620	4 854
Totalkostnader sammanlagt	8 161	6 620	7 104
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-659	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	92	100	100

*Produktion och kvalitetsledning***Antal ärenden som kommer in till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för avgörande**

	2023 utfall	2024 prognos	2025 prognos
Beslut om yrkesutövning inom hälso- och sjukvården	17 981	18 000	18 000
Beslut om yrkesutövning inom socialvården	9 145	9 000	9 000
Tillsynsärenden inom social- och hälsovården ¹⁾	1 605	1 900	1 900
Tillstånd för avbrytande av havandeskap	749	800	800

¹⁾ Omfattar inte tillsynsärenden som överförs till regionförvaltningsverken.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga:

- ett coachande arbetssätt främjas
- kunnandet inom de strategiska kompetensområdena stärks
- kompetensutveckling stöds genom rörlighet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ny del i registret Soteri som behövs för patient- och socialombudsverksamheten	-20
Stärkande av resurserna för hälsoskyddet (1 årsv.)	70
Vårdgarantin (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Ändring av alkohollagen	80
Lönejusteringar	45
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-200
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-400
Sammanlagt	-525

2025 budget	14 209 000
2024 II tilläggsb.	677 000
2024 budget	14 734 000
2023 bokslut	16 264 000

06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 5 272 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till finansiering av forsknings-, utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och som genomförs utanför centret

2) till betalning av de extra utgifter som kommer av konsolideringen av centrets verksamhetsmodell med flera driftställen.

Förklaring: Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har lokaler som vid behov kan tas i bruk i städer som är viktiga för verksamheten.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för 2025. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Verksamhetens resultat

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet

- möjliggör genomförande och styrning av en kunskapsbaserad rationell läkemedelsbehandling
- deltar i förenhetligandet av bedömningsprocesserna och bedömningskriterierna i anslutning till ibrukttagande av läkemedel
- stöder en totalreform av apotekssystemet och apoteksekonomin
- möjliggör aktivt innovationer genom att stödja kliniska läkemedelsprövningar och prövningar av medicintekniska produkter samt IVD-prestandastudier
- stöder utveckling och verkställande av EU-lagstiftningen
- deltar i arbetet med att revidera genteknikregistret
- säkerställer tillgången till läkemedel, medicintekniska produkter och infusionsvätskor genom att delta i upprätthållandet av försörjningsberedskapen, utvecklingen av prognostiseringen och säkerställandet av tillgången
- stöder reformen av lagstiftningen om obligatorisk upplagring av läkemedel
- stöder utveckling av EU-lagstiftningen.

Verksamhetens resultat (resurshushållning, produktivitet, lönsamhet, kostnadsmotsvarighet)

Avsikten är att prestationerna inom centrets avgiftsbelagda verksamhet ska produceras på ett kostnadsmotsvarigt sätt. Centret följer upp produktivitetsutvecklingen med hjälp av Statistikcentralens produktivitetsindikatorer.

Verksamhetens resultat (index 100 = året innan)

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Produktivitetsindex för arbete	107,1	> 100	> 100
Totalproduktivitetsindex	98,6	> 100	> 100

Antal årsverken vid centret

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Avgiftsbelagd verksamhet	248	248	248
Avgiftsfri verksamhet	73	70	80
Sammanlagt	321	318	328

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	35 915	37 763	39 651
Bruttoinkomster	30 062	32 728	34 379
Nettoutgifter	5 853	5 035	5 272
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 547		
— överförs till följande år	2 643		

**Finansieringsstruktur för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet
(1 000 euro)**

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Budgetfinansiering	5 853	5 035	5 272
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— offentligrättsliga prestationer	26 361	29 279	30 679
— prestationer enligt speciallagar	2 791	2 800	2 900
Andra intäkter	910	649	800
Sammanlagt	30 062	32 728	34 379

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	26 361	29 279	30 679
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	18 569	20 500	21 500
— andel av samkostnaderna	10 396	8 779	9 179
Kostnader sammanlagt	28 965	29 279	30 679
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 604	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	91	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	2 791	2 800	2 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 710	1 960	2 030
— andel av samkostnaderna	564	840	870
Kostnader sammanlagt	2 274	2 800	2 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	517	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	123	100	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga genom att

- aktivt främja organisationsöverskridande operativt samarbete mellan olika aktörer
- bereda sig på genomförandet av produktivitetsbesparingar/produktivhetsprogram på ett hållbart sätt samt satsa på ett professionellt ledarskap och personalens välbefinnande
- sörja för personalpolitiken och för en strategisk personalplanering som beaktar framtidens kompetensbehov.

Nyckeltal

	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelseindex	3,79	över genomsnittet för staten	över genomsnittet för staten
— sjukfrånvaron mätt i dagar/årsv. minskar	5,4	under genomsnittet för staten	under genomsnittet för staten

Av anslaget är 150 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgerade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomsterna av offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och sådana inkomster som avses i 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Budgeten för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet baserar sig på nettobudgering. Utgifterna täcks i huvudsak genom de avgifter som tas ut för tillsyns- och serviceverksamheten. Tjänsterna inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. Avgifterna för prestationerna tas ut i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för kvalitetskontroll av läkemedel täcks av avgifter som tas ut enligt 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Av anslaget används uppskattningsvis 3,3 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	472
Lönejusteringar	15
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-150
Sammanlagt	237

2025 budget	5 272 000
2024 budget	5 035 000
2023 bokslut	4 949 000

07. *Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 29 070 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för åtgärder enligt 15, 18 och 21 a § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet för 2025. De preciserade resultatmålen fastställs i det resultatavtal som ministeriet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområden för arbetarskyddet ingår.

Verksamhetens resultat

Ansvarsområdena för arbetarskyddet strävar efter att förebygga och minska ojämlikhet mellan människor genom att stödja och främja det egna säkerhetsarbetet på arbetsplatserna med hjälp av arbetarskyddstillsyn, styrning och kommunikation. Syftet med tillsynen är att underbygga säkerhet, hälsa och rättvisa i arbetet genom ett brett urval metoder, reagera på förändringar i arbetsmiljön och utveckla verksamheten.

Tillsynen utgår från identifierade fenomen i omvärlden — arbetsförhållandena, ett rättvist arbetsliv och den psykosociala belastningen. Fokus för verksamheten väljs utifrån identifierade risker och tillgänglig kunskap så att man genom en kombination av tillsyn och annan påverkan (inkl. kommunikation) uppnår ett så stort genomslag som möjligt på arbetsplatserna.

Den viktigaste formen av tillsyn är arbetarskyddsinspektioner. Inspektioner genomförs i regel i form av inspektioner på arbetsplatsen, men i tillämpliga sammanhang kan de också genomföras virtuellt eller som dokumentbaserad tillsyn. Antalet inspektioner överenskomms i årliga resultatavtal. Annan påverkan används för att nå även de arbetsplatser som inte är föremål för tillsyn. Inom bekämpningsarbetet mot utnyttjandet av arbetskraft fortsätter tillsynen över utländsk arbetskraft och det kunskapsbaserade myndighetssamarbetet.

Ansvarsområdena för arbetarskyddet möter kundförfrågan fullt ut inom sina leveranstider, inklusive i fråga om utlåtanden och tillstånd.

Funktionell effektivitet

Följande mål ställs upp för verksamheten:

Totala kostnader (1 000 euro) och årsverken per resultatområde inom arbetarskyddets regionförvaltning

Resultatområde	2023		2024		2025				
	Andel, %	utfall	Andel, %	mål	Andel, %	mål			
Tillsynen över arbetsplatser och besvarande av den kundinitierade efterfrågan	70	22 582	307	70	20 764	314	70	20 409	309
Verksamhet som stöder tillsynen	30	9 678	132	30	8 899	135	30	8 661	120
Sammanlagt	100	32 260	439	100	29 663	449	100	29 070	429

Produktion och kvalitetsledning

För att förbättra tillsynens effekt ska data tillvaratas och analyseras bättre och i större omfattning än för närvarande. I verksamheten ska produktiviteten, omfattningen och genomslaget förbättras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Ansvarsområdena för arbetarskyddet utvecklas som ansvarsfulla och konkurrenskraftiga arbetsplatser med god personalpolitik där man utifrån en gemensam värdegrund tar hand om personalens kompetens och välbefinnande.

Till stöd för resultatmålen och en riksomfattande verksamhet ska samarbetet, resursanvändningen, planeringen och ledningen utvecklas över ansvarsområdesgränserna med beaktande av det pågående projektet för reformen av statens regionförvaltning.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023	2024	2025
	utfall	ordinarie budget	budgetprop.
Bruttoutgifter	32 575	29 913	29 320
Bruttoinkomster	315	250	250
Nettoutgifter	32 260	29 663	29 070
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 123		
— överförs till följande år	995		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inverkan av ikraftträdandet av lagen som gäller lokala avtal	200
Lönejusteringar	107
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-300
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-600
Sammanlagt	-593

2025 budget	29 070 000
2024 budget	29 663 000
2023 bokslut	29 132 000

08. Omkostnader för Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 140 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till utjämning av de årliga variationerna i efterfrågan
- 2) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning av tillståndsmyndigheten.

Förklaring: Anslaget används för utvecklande och underhåll av tillståndsmyndighetens bas-service och infrastruktur. De som får dataanvändningstillstånd betalar för tillstånd och datamaterialtjänster, såsom för kostnaderna för insamling, samkörning och bearbetning av data och användningen av en informationssäker driftmiljö i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och Findatas avgiftsförordning som utfärdats av SHM. Tillståndsmyndigheten ersätter den personuppgiftsansvariga för den andel av avgiften som tagits ut av tillståndshavarna som tillkommer den. Tillståndsmyndigheten betalar leverantörerna av systemet en avtalsenlig ersättning för användningen av en informationssäker driftmiljö. Lagen om sekundär användning av personuppgifter inom social- och hälsovården (552/2019) innehåller bestämmelser om de uppgifter som ankommer på Tillståndsmyndigheten för användning av social- och hälsovårdsdata.

För verksamheten 2025 har följande preliminära mål ställts upp:

- tillståndsmyndigheten fortsätter med sin ordinarie tillståndsverksamhet och med leveranserna av datamaterial
- tillståndsmyndighetens rådgivningstjänst, tillståndsprocess och process för insamling och behandling av data utvecklas
- de e-tjänster som ingår i verksamheten utvecklas vidare
- en informationssäker teknisk driftmiljö utvecklas för utlämnande av data och de olika driftmiljöerna samordnas
- samordningen av processen för tillstånd och datamaterial förbättras och samarbetet mellan tillståndsmyndigheten och de olika uppgiftsansvariga utvecklas
- myndigheten deltar i internationellt samarbete.

Social- och hälsovårdsministeriet ställer upp resultatmål för tillståndsmyndigheten och dess verksamhet inom ramen för Institutet för hälsa och välfärds resultatavtal, baserat på förslag från tillståndsmyndighetens styrgrupp.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 537	3 350	3 290
Bruttoinkomster	1 115	1 150	1 150
Nettoutgifter	2 422	2 200	2 140
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 200		
— överförts till följande år	1 978		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-60
Sammanlagt	-60

Momentets finska rubrik har ändrats.

2025 budget	2 140 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	2 200 000
2023 bokslut	2 200 000

(09.) *Genomförandet av färdplanen för läkemedelsärenden (reservationsanslag 3 år)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 budget	2 000 000
2023 bokslut	1 000 000

20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 987 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973)

2) till betalning av arvoden och ersättningar enligt statsrådets förordning om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (133/2020)

3) till betalning av utgifterna för utbildning av specialister i rättsmedicin skaffad som köpta tjänster från universiteten

4) till betalning av utgifter för transporter av avlidna i fråga om vilka rättsmedicinsk obduktion förordnats eller utgifter för sådana av polisen beställda transporter av avlidna

5) till betalning av arvoden och lön till rättsläkare för jour utanför tjänstetid för anställning av en årlig personalstyrka motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter för jourverksamheten.

Förklaring: I lagen om utredande av dödsorsak (459/1973) anges grunderna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak. Av anslaget under momentet betalas också arvoden enligt förordning 133/2020 till rättsläkare som utför obduktioner.

År 2023 utfördes 8 474 rättsmedicinska obduktioner, åren 2024 och 2025 utförs uppskattningsvis 8 400 obduktioner per år.

Målet med verksamheten är att

- utföra rättsmedicinska obduktioner med stöd av indikationer enligt lagen
- tillgodose den allmänna rättssäkerheten genom utredning av omständigheterna kring ett dödsfall, dödsorsaken och dödsklassen
- utreda dödsfall till följd av alkohol- eller drogförgiftning och alkoholens och andra drogers samt läkemedelssubstansers betydelse vid dödsfallen
- göra objektiva och oberoende sakkunnigutlåtanden och bevismaterial om våldsamma dödsfall tillgängliga för domstolar
- säkerställa patienternas och hälso- och sjukvårdspersonalens rättssäkerhet
- generera information om olyckor, orsaker till yrkessjukdomar och naturliga dödsfall för försäkringsrättsliga utredningar
- säkerställa att det finns rättsläkarresurser genom utbildning av specialister.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fördelning av fastighetsutgifter (överföring från moment 33.03.04)	580
Verkställigheten av kunduppgiftslagen: behandling av elektroniska dödsattester i informationssystemet för rättsmedicin	25
Ökning av utgifterna för av polisen beställda transporter av avlidna samt ökning av antalet rättsmedicinska undersökningar som polisen förordnar	-400
Sammanlagt	205
2025 budget	12 987 000
2024 budget	12 782 000
2023 bokslut	13 896 150

03. Forskning och utveckling

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds i huvudsak av verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, av omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd och av statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt förvaltningsområde. Målet är att producera sådan forskningsinformation som kan utnyttjas systematiskt i olika slags utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitiken, såsom vid beredningen och verkställandet av lagstiftningen, i olika program och projekt samt i ministeriets övriga beslutsfattande.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska uppnås. Forsknings- och utvecklingspolitik är strategiskt beslutsfattande, beredning och genomförande av lagstiftning och budget samt investeringar som underbygger informationsstyrning. Forskningsinstitutet inom förvaltningsområdet har också verksamhet vars syfte är att omsätta forsknings- och utvecklingsresultaten i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har de lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter som gäller t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför vissa risksituationer.

Forsknings- och utvecklingsverksamheten är relevant för särskilt följande strategiska mål inom förvaltningsområdet:

- skillnaderna i välfärd och hälsa har minskat
- funktions- och arbetsförmågan har förbättrats
- livs- och arbetsmiljön har blivit sundare och tryggare
- tjänsterna är tillförlitliga, ges i rätt tid och motsvarar kundernas behov
- välfärdssektorn skapar affärsmöjligheter och export.

Effektivitet

Genomslag för forskningen och utvecklingen eftersträvas

- med stöd av beslutsfattandet, bl.a. genom utvärdering av välbefinnande- och hälsoeffekter
- genom förbättrad informationsproduktion
- genom att förse den samhälleliga debatten och allmänheten med forskningsbaserad information.

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 80 191 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för sådana medlemsavgifter till internationella och inhemska organisationer som har anknytning till verksamheten, teckning av andel i biobankernas andelslag och årsmedlemsavgifter, finansiella bidrag till samfinansierade projekt, projekt som genomförs utomlands, understöd för kompletterande utbildning och samarbetsprojekt
- 2) till betalning av utgifter för finansiering av projekt som godkänts av EU
- 3) till Stiftelsen för alkoholforskning, för utarbetande av God medicinsk praxis-rekommendationer, för tekniskt underhåll av cancer- och synskaderegistret vid Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry och Synskadades Centralförbund rf och till betalning av statsunderstöd och andra utgifter för utvecklingsprojekt vid stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö och utvecklingsprojekt som gäller social- och hälsovårdens informationsförvaltning
- 4) till betalning av stipendier som har direkt samband med inkomsterna av den nettobudgeterade samfinansierade verksamheten
- 5) för hälsofrämjande projekt som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 6) för projekt som gäller förebyggande och övervakning av smittsamma sjukdomar och som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 7) till utgifter för styrning och utvärdering av social- och hälsovårdens servicesystem
- 8) för styrningsuppgifter som gäller informationshanteringen inom social- och hälsovården, för utveckling och underhåll av den nationella informationsarkitekturen för social- och hälsovården samt för andra uppgifter i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (784/2021), lagen om elektroniska recept (61/2007) och lagen om klienthandlingar inom socialvården (254/2015).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Institutet för hälsa och välfärd för 2025. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och institutet ingår med varandra.

Institutet för hälsa och välfärd har till uppgift att främja befolkningens välfärd och hälsa, förebygga sjukdomar och sociala problem och utveckla social- och hälsovårdstjänster. Institutet genomför sin uppgift med hjälp av forskning, uppföljning och utvärdering, utvecklingsarbete, påverkan inom sitt fackområde, myndighetsuppgifter och internationellt samarbete. Institutet för hälsa och välfärd är dessutom statistikmyndighet inom sitt område och ansvarar för kunskapsunderlaget inom uppgiftsområdet och för att använda det. Institutet sköter också styrningen av dataadministrationen inom social- och hälsovården.

Institutets verksamhet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd samt på social- och hälsovårdsministeriets strategiska vision om ett samhälle med sammanhållning och hållbar välfärd. Enligt de centrala riktlinjerna i institutets strategi är målen förnyelse, effektiv användning av datamaterial, framsyn, prioritering och satsningar på arbetsgemenskapen.

Institutet har en viktig roll som sakkunniginrättning för att främja utnyttjandet av information på alla nivåer av beslutsfattande. Den rollen underbyggs av institutets mål att utveckla informationsresurserna och göra dem mer tillgängliga.

Funktionell effektivitet

Alltmedan resurserna minskar har Institutet för hälsa och välfärd sett över sin verksamhet så att riskerna i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet och skötseln av sakkunnig- och myndighetsuppgifter har minimerats. En av fördelningsgrunderna för anpassningsåtgärderna är institutets strategi. Kärnfunktionerna fungerar effektivt, ekonomiskt och kundinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Institutets produktivitet ökar och överskottet från den avgiftsbelagda verksamheten används för produktutveckling och investeringar. Institutets informations- och statistikproduktion samt dess nättjänster och portaler utgör tillsammans en fungerande helhet och möter kundernas behov av information. Institutets förvaltnings- och arbetssätt främjar integreringen av jämställdhetsperspektivet i samhället. Institutets finansieringsstruktur är i balans i förhållande till institutets uppgifter.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Institutet för hälsa och välfärd utvecklar och förnyar sitt kunskapskapital. Personalens aktionsberedskap och kompetens utvecklas i enlighet med institutets strategi. Kompetensen för personer i ledningsuppgifter utvecklas så att ledarskapet är yrkeskunnigt och motiverande. Personalens välbefinnande understöds och arbetsgivarbilden utvecklas. Personalplaneringen görs mer förutsägbar och långsiktig.

Inkomsterna av försäljning och distribution av sällsynta vacciner har antecknats under moment 12.33.03.

Andel av anslaget som enligt uppskattning används för understöden (euro)

Stiftelsen för alkoholforskning	343 000
Finska Läkarföreningen Duodecim	892 000
Cancerföreningen i Finland	1 031 000
Synskadades Centralförbund	133 000
Stiftelsen Hoitotyön tutkimussäätiö	720 000
Sammanlagt	3 119 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	132 952	131 053	128 191
Bruttoinkomster	51 801	50 200	48 000
Nettoutgifter	81 151	80 853	80 191
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	18 797		
— överförs till följande år	16 811		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, försäljningsintäkter	9 890	8 900	8 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 037	5 470	5 470
— andel av samkostnaderna	2 278	2 370	2 370
Kostnader sammanlagt	7 315	7 840	7 840
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	2 575	1 060	660
Kostnadsmotsvarighet, %	135	114	108

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	28 310	24 700	24 700
— finansiering från EU	4 616	3 500	3 500
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	6 057	5 900	5 900
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	-	600	600
Intäkter sammanlagt	38 983	34 700	34 700
Totala kostnader för projekt	55 003	49 000	49 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-16 020	-14 300	-14 300
Självfinansieringsandel, %	29	29	29

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken enligt avdelning

	2023 utfall	2023 årsv.	2024 uppskattning	2024 årsv.	2025 mål	2025 årsv.
Folkhälsa och välfärd	57 249	560	53 763	537	46 900	463
Hälsosäkerhet	23 040	227	22 026	220	35 450	352
Statens tjänster	28 963	286	29 234	292	24 602	244
Informationsförmedlarna	23 700	222	26 030	260	21 239	206
Sammanlagt	132 952	1 295	131 053	1 309	128 191	1 265

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 77 072 000 euro och överföringsutgifternas andel 3 119 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 23,3 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bekämpning av epidemin av fågelinfluensa	-410
Fördelning av fastighetsutgifter (överföring till moment 33.02.20)	-580
God medicinsk praxis-rekommendationer (svenska översättningar)	-42
Lagen om patientombud och socialombud	-50
Nationell beredskap för anskaffning och distribution av läkemedel (9 årsv.)	500
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	5 264
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-190
Nationellt införande av diagnosklassifikationen ICD-11	-670
Tryggande av i lag föreskrivna uppgifter (budget 2023)	-1 000
Utvecklande av beredskapen att upptäcka cyberattacker och störningssituationer	-250
Utveckling och utvidgning av kvalitetsregisterverksamheten	-500
Lönejusteringar	216
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-750
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-2 200
Sammanlagt	-662

2025 budget	80 191 000
2024 II tilläggsb.	150 000
2024 budget	80 853 000
2023 bokslut	79 165 000

25. Nationella kompetenscenter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnaderna av ett forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram för att påskynda tillväxten och förnyelsen inom sektorn hälsa och välfärd
- 2) till betalning av statsunderstöd för beredning och genomförande av projekten
- 3) till avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken årligen, inklusive personal som utnämnts till en tjänst, för styrnings- och sakkunniguppgifter inom projekten samt till betalning av andra utgifter för dessa.

Förklaring: Syftet med programmet för att påskynda tillväxten och förnyelsen inom sektorn hälsa och välfärd är att svara på de snabba förändringarna i omvärlden genom att reformera de strukturer och förfaranden genom vilka data, infrastruktur, forskningsresultat, digitalisering och teknik inom sektorn utnyttjas i FoUI-verksamhet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 4 500 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 500 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 4,5 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

2025 budget	5 000 000
2024 budget	5 000 000

31. *Främjande av hälsa och välfärd* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för genomförande av ett nationellt, förvaltningsövergripande hälso- och välfärdsprogram
- 2) till betalning av omkostnader för genomförande av programmet, av kostnader för sådana forsknings- och utvecklingsprojekt, försök och startbidrag som är till stöd för detta samt till betalning av sådana statsunderstöd och finansiella bidrag som gäller genomförandet av programmet till kommuner, samkommuner, Folkpensionsanstalten, allmännyttiga samfund och företag
- 3) för övervakning och kontroll av projekt
- 4) till betalning av ersättningar för riksomfattande förvaltningsuppgifter som gäller statsunderstöden för projekten
- 5) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken årligen, inklusive personer som utnämnts till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och förvaltning.

Förklaring: Genom anslaget genomförs ett treårigt nationellt, förvaltningsövergripande hälso- och välfärdsprogram tillsammans med organisationer inom tredje sektorn. Programmet ska göra det hälsofrämjande arbetet mer verkningsfullt genom ibruktagande av metoder som har bedömts vara verkningsfulla. Inom programmet utvecklas också nya lösningar som baserar sig på totalekonomisk nytta och kostnadsnyttoeffekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationellt hälso- och välfärdsprogram (investeringsprogram)	1 500
Sammanlagt	1 500

2025 budget	3 500 000
2024 budget	2 000 000

50. *Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 23 556 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsandelen enligt 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978)
- 2) till finansiering av forskningsprojekt som godkänts av EU
- 3) till ett belopp av högst 350 000 euro för kostnader för utbildning inom företagshälsovården och genomförandet av projekt som hänför sig till företagshälsovårdspersonalens utveckling.

Förklaring: Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde som arbetar för hälsa och säkerhet i arbetet som

faktorer i ett gott liv. Arbetshälsoinstitutets mål följer social- och hälsovårdsministeriets strategi och de bekräftas i ett resultatavtal mellan ministeriet och Arbetshälsoinstitutet. Tyngdpunkterna i verksamheten är att säkerställa arbetskraftens arbetsförmåga i ett arbetsliv under förändring, leda den digitala omvandlingen av arbetslivet och beakta en hållbar utveckling i arbetslivet.

Verksamhetens resultat

Målen för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder vid Arbetshälsoinstitutet

Riskerna för arbetsoförmåga minskas genom att företagshälsovården utvecklas mot bakgrund av trycket från hybridarbete, psykisk belastning och arbete som omfattar flera olika roller

— Företagshälsovårdens förebyggande verksamhet och verksamhet till stöd för arbetsförmåga utvecklas och samarbetet med företagshälsovården förbättras. Företagshälsovårdens metoder och arbetsmodeller se över på trepartsbasis

— Metoderna och processerna inom företagshälsovården utvärderas för att bedöma hur de fungerar och hur effektiva de är

— Lösningar som stöder psykisk arbetsförmåga och psykisk hälsa skapas tillsammans med arbetsplatserna och företagshälsovården.

Förekomsten av sjukfrånvaro minskas

— En funktionell integration av företagshälsovården säkerställs i välfärdsområdenas social- och hälsovårdssystem

— TYÖOTE-modellen förankras på riksnivå i alla betydande sjukdomskategorier

— Samarbetet mellan företagshälsovård, primärvård och rehabilitering utvidgas

— Samarbetet mellan studerandehälsovården och företagshälsovården utvecklas.

En funktionell integration av företagshälsovården i det nya social- och hälsovårdssystemet säkerställs

— Samarbetet mellan den offentliga hälso- och sjukvården och företagshälsovården effektiviseras med hjälp av verksamhetsmodellen för en smidig vårdkedja

— Den förebyggande företagshälsovården utvecklas och förnyas.

För att underlätta bristen på arbetskraft inom såväl bredare som snävare kompetensområden skapas en verksamhetsmodell för ledning av individuell arbetsförmåga

— Arbetslivsfärdigheterna utvecklas för att stödja övergångsskeden i arbetslivet

— Tjänsterna till stöd för partiellt arbetsföra samt personalens yrkeskunskap förbättras vid social- och hälsocentralerna

— Vilka effekter utvecklingsprogrammen har för arbets- och funktionsförmågan hos dem som använder tjänsterna undersöks

— Projekt för att stödja ungas etablering i arbetslivet, identifiera stagnation i karriären och förhindra utslagning från arbetslivet genomförs.

De psykiska problemen i det moderna arbetslivet, särskilt bland unga, minskas

— Stödet för psykisk hälsa och psykiskt välbefinnande utvecklas i arbetet som helhet med beaktande av både arbetsgemenskaper och individer.

— Arbetsplatserna får bättre beredskap att främja psykisk hälsa, identifiera risker och ta itu med frågor om psykiska hälsa.

— Genomförandet av åtgärdsprogrammet för god psykisk hälsa i arbetslivet fortsätter.

Förutsättningarna för ett gott arbete inom social- och hälsovårdssektorn tryggas

— Tillgången på arbetskraft och personalens tillräcklighet inom social- och hälsovårdssektorn förbättras genom att de faktorer som gör arbetet attraktivt för nya och befintliga anställda stärks.

— Lösningar som ökar välbefinnandet sprids på arbetsplatserna inom social- och hälsovården i samarbete med social- och hälsovårdsorganisationerna.

— Hur metoderna fungerar och vilka konsekvenser de har följs upp.

Resiliensen i arbetslivet i kris- och undantagsförhållanden stärks

— Samhällets funktionsförmåga och befolkningens psykiska uthållighet vid störningar och i kris-situationer stöds och företagshälsovårdens och arbetarskyddets förmåga att svara på plötsliga förändringar i verksamhetsmiljön förbättras.

Den gröna omställningen inom industrin stöds och arbetstagarnas trygghet säkerställs

— För att stödja den gröna omställningen inom industrin framtas en bedömning av de arbetsmiljörisiker som nya material, energieffektiva processer och källor till grön energi medför, och metoder för riskhantering utvecklas tillsammans med företagen

— Arbetsgemenskapernas förmåga att klara sig i den digitala omvandlingen utvecklas och ny teknik som förbättrar smidigheten och välbefinnandet i arbetet tas i bruk

— Modeller, utvecklingsverktyg och begrepp tas fram för ledning av hybridarbetet

— Genomförandet av programmet ARBETE2030 stöds. Utvecklingen av nivån på arbetarskyddet fortsätter i samarbete med arbetsplatserna.

För finansiering av Arbetshälsoinstitutets verksamhet ska enligt omfattningen av den verksamhet som godkänts i statens årliga budget årligen som statsandel betalas fyra femtedelar av kostnaderna i institutets av social- och hälsovårdsministeriet godkända budget. Inom ramen för statsbudgeten kan Arbetshälsoinstitutet beviljas ökad statsandel för utförande av särskilda uppgifter i anslutning till forsknings- och serviceverksamheten inom arbetarskyddets och arbetshälsans område eller för verksamheter som behöver särskilt stöd.

För Arbetshälsoinstitutets totala utgifter, som 2025 beräknas uppgå till 52 660 000 euro, föreslås 23 556 000 euro i statsandel. Intäkterna av verksamhet som berättigar till statsandel beräknas överstiga en femtedel av utgifterna av sådan verksamhet. Den överstigande delen av intäkterna används för Arbetshälsoinstitutets forsknings- och utvecklingsverksamhet och påverkansarbete.

Omfattningen av verksamheten enligt resultatområde beräknas vara följande under 2025:

Verksamhetens omfattning åren 2023—2025 (1 000 euro)

	Utgifter			Egen finansiering			Statsandel		
	2023 utfall	2024 upp- skattning	2025 upp- skattning	2023 utfall	2024 upp- skattning	2025 upp- skattning	2023 utfall	2024 upp- skattning	2025 upp- skattning
Forskning och utveckling	17 233	20 000	20 390	10 166	9 980	11 050	7 067	10 020	9 340
Påverkan	17 907	15 856	15 770	1 330	1 458	1 554	16 577	14 398	14 216
Övrig statsunderstöds- verksamhet	-	3 864	4 000	-	3 864	4 000	-	-	-
Sammanlagt	35 140	39 720	40 160	11 496	15 302	16 604	23 644	24 418	23 556
Affärsverksamhet	14 930	13 280	12 500	14 930	13 280	12 500	-	-	-
Sammanlagt	50 070	53 000	52 660	26 426	28 582	29 104	23 644	24 418	23 556
Finansieringsandel, %				53	54	55	47	46	45

Av anslaget används uppskattningsvis 9,8 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

IKT-kostnader i anslutning till verkställigheten av lagen om patientombud	-15
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	260
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-107
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-300
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-700
Sammanlagt	-862

2025 budget	23 556 000
2024 budget	24 418 000
2023 bokslut	23 644 000

63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 537 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och bygande av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter
- 2) till sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver, på grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt
- 3) till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd
- 4) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska och operativa planering och beslutsfattande

5) till betalning av finansieringsunderstöd och omkostnader för genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets ansvarsområde

6) till finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som godkänts av EU

7) till utgifter för kontrollen av och tillsynen över projekt

8) för översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovårdstjänsterna för unga i enlighet med ungdomsgarantin

9) till avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken årligen, inklusive personer som utnämnts till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och administration.

Förklaring: Anslaget stöder nätverksbildningen vid verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av kompatibla datasystem, framför allt genom att man på nationell nivå inför tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltningstjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att genom ett större utnyttjande av datateknik förbättra tjänsterna och göra dem mer jämlikt tillgängliga, stödja självständighet och främja möjligheterna att bo hemma och klara sig på egen hand. Ett mål är också att säkerställa att ny datateknik införs jämlikt i hela landet, bl.a. i form av en webbaserad hälsotjänst för allmänheten.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara ungefär 4 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel ungefär 537 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehållet i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

Av anslaget används uppskattningsvis 2 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av programmet för ett gott arbete (regeringsprogr. 2023)	-1 000
Krishanteringsveteraner	250
Projektet för krisgraviditetssituationer	-40
Projekt för utredning av det stöd som patienter som insjuknat på grund av dålig inomhusluft eller i kroniskt trötthetssyndrom (ME/CFS) behöver	-80
Stöd till mathjälpsorganisationer, verksamheten görs permanent (överföring till moment 33.70.54) (regeringsprogr. 2023)	-3 000
Utarbetande av en nationell cancerstrategi	-80
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-150
Sammanlagt	-4 100
2025 budget	4 537 000
2024 budget	8 637 000
2023 bokslut	6 937 000

10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranses av familjeförmånerna, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget, ordnandet av tolkningstjänster, det grundläggande utkomststödet samt Folkpensionsanstaltens omkostnader.

Familjeförmånerna omfattar moderskapsunderstöd och adoptionsbidrag, barnbidrag, underhållsstöd och stöd för hemvård av barn.

Syftet med moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget, barnbidraget och underhållsstödet är att jämna ut de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra privathushåll på grund av barnens födelse och internationella adoptioner. För underhållsstödet är målet dessutom att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer där barnets privaträttsliga underhåll inte är tryggt. Förmånerna betalas till barnfamiljerna för varje barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Stöd för hemvård av barn betalas till utlandet i de situationer som anges i förordning (EG) nr 883/2004 och syftet är att förhindra att en arbetstagare och dennes familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Militärunderstöd betalas med stöd av värnpliktslagen eller civiltjänstlagen till anhöriga till personer som fullgör värnplikt förutsatt att tjänstgöringen har försvagat den anhörigas möjligheter att försörja sig och den anhöriga är i behov av understödet.

Med bostadsbidrag främjas uppnåendet och bevarandet av en skälig bostadsstandard genom att boendeutgifterna sänks för barnfamiljer och andra hushåll som behöver stöd.

Avsikten med ordnandet av tolkningstjänster är att erbjuda hörsel- och synskadade, hörselskadade och personer med talskada de tolkningstjänster de behöver.

Utkomststödet är den sociala trygghetsförmån som används i sista hand. Det grundläggande utkomststödet beviljas och betalas ut av Folkpensionsanstalten, som för ändamålet får en förskotts-betalning av statens medel till fullt belopp. Kommunernas andel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet är 50 %, och den beaktas som avdrag under momentet Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen. Statsandelen för kompletterande och förebyggande utkomststöd ingår i den kalkylerade statsandelen för finansiering av social- och hälsovården och räddningsväsendet inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen under moment 28.89.31.

De ovannämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Moderskapsunderstöd			
Antal moderskapsunderstöd (antal barn)	42 607	43 400	46 600
Moderskapsunderstödet belopp	170	170	170
Internationell adoption			
Antal adoptionsunderstöd (antal barn)	48	80	90
Barnbidrag			
Antal barn vid utgången av året	946 038	943 800	931 800
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	175 874	176 700	177 000
Antal familjer som lyfter barnbidrag	531 326	530 200	523 400
Stöd för hemvård av barn som ska ersättas till personer som är bosatta utomlands			
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	196	200	200
Militärunderstöd			
Antal mottagare av understöd	9 941	10 200	10 500
Understödet genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	354,26	356,00	370,00
Allmänt bostadsbidrag			
Antal hushåll som får bostadsbidrag	386 280	397 300	340 300
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	346,10	350,00	328,00
Underhållsstöd			
Barn för vilka underhållsstöd har betalats	91 025	89 400	86 800
— till fullt belopp	69 573	68 900	67 300
— som komplement till underhållsbidraget eller i övrigt nedsatt	22 496	20 400	19 400
Underhållsstöd till fullt belopp euro/mån.	186,97	196,02	199,00
Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning			
Berättigade till tolkningstjänster	6 026	6 100	6 100
Grundläggande utkomststöd			
Antal mottagare under året	355 464	394 700	415 000
Antal hushåll under året	249 183	274 100	287 700

50. Familjeförmåner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 626 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993), till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar samt till kostnader för planering och utveckling av förpackningen

- 2) till betalning av understöd för kostnader som föränleds av internationell adoption
- 3) till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992)
- 4) till betalning av ersättningar som betalas enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996)
- 5) till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Förklaring: Familjen kan ta emot moderskapsunderstödet antingen som pengar eller som en moderskapsförpackning. Understödet betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Omkring 63 % tar emot understödet i form av en moderskapsförpackning medan resten lyfter stödet i form av pengar.

En adoptivförälder får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föränleds av internationell adoption. Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % av ovannämnda stöd.

Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn ökar då antalet barn i en familj ökar. Dessutom betalas förhöjt barnbidrag för barn under tre år. Även till ensamförsörjare betalas förhöjt barnbidrag.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Staten betalar ersättning för de stöd som betalats till utlandet.

De regressfordringar och återkrav som tas ut hos underhållsskyldiga intäktsförs under moment 12.33.98.

I fråga om underhållsstöd och barnbidrag gäller anslaget inte landskapet Åland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Moderskapsunderstöd	10 300 000
Statens understöd vid internationell adoption	600 000
Barnbidrag	1 389 700 000
Stöd för vård av barn som betalas till utlandet	700 000
Underhållsstöd	225 100 000
Sammanlagt	1 626 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av barnbidraget för barn under 3 år (regeringsprogr. 2023)	11 000
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	200
Revidering av systemet med underhållsstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 000
Sänkning av flyktingkvoten (regeringsprogr. 2023)	-400
Ändring i behovskalkylen	-21 600
Sammanlagt	-11 800

2025 budget	1 626 400 000
2024 budget	1 638 200 000
2023 bokslut	1 584 505 903

53. Militärunderstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 23 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Förklaring: Det understöd som betalas till en anhörig till en värnpliktig består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. Till den värnpliktige själv betalas som militärunderstöd de räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i hans bruk. Bostadsunderstödet utgör cirka 96 % av alla kostnader. Av understödstagarna är cirka 2 % årligen anhöriga till beväringar och civiltjänstgörare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	1 300
Sammanlagt	1 300

2025 budget	23 000 000
2024 budget	21 700 000
2023 bokslut	20 200 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 406 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014).

Förklaring: Det allmänna bostadsbidraget grundar sig på den totala hyran och på definitionen av linjär självrisk. Förändringar i stödmottagarnas antal samt stödmottagarnas boendeutgifter och inkomster inverkar på behovet av bostadsbidrag. De åländska bostadsbidragen finansieras av statens ämbetsverk på Åland.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beaktande av företagarnas faktiska inkomster 1.1.2025 (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-500
Bostadstillägget för studerande återinförs och studerande upphör att omfattas av det allmänna bostadsbidraget (Tilläggsåtgärder 2024) (budgetlag)	-182 000
Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	3 000
Förmögenhetsprövning 1.1.2025 (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-4 700
Gradering av nivån på förtjänstskyddet 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	14 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av bassjälvriskens till 50 %, justering av stödet till 70 %, Helsingfors till kommungrupp II 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	-165 000
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	100
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	1 100
Skärpning av behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	200
Slopande av barnförhöjningarna inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	5 000
Slopande av förhöjningsdelarna till utkomstskyddet för arbetslösa 1.1.2025 (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	3 300
Slopande av förvärvsinkomstavgift 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	-79 000
Slopande av stödet till ägarboende 1.1.2025 (regeringsprogr. 2023)	-30 000
Slopande av tillgodoräkandet av lönesubventionerat arbete i arbetsvillkoret 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	1 000
Slopande av utkomstskyddets skyddade belopp 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	2 200
Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	5 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-400
Sänkning av rehabiliteringspenningen för unga och för den som deltar i yrkesinriktad rehabilitering till minimibeloppet, inverkan på bostadsbidraget (regeringsprogr. 2023)	900
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	1 400
Ändring av beräkningsgrunderna för sjukdagpenningar (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	600
Ändring av bostadsbidragets kommungrupper (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-3 700
Ändring i behovskalkylen	94 900
Sammanlagt	-332 600

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	1 406 300 000
2024 budget	1 738 900 000
2023 bokslut	1 744 300 000

56. Tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 64 900 000 euro.

Anslaget får användas till ordnande av tolkningstjänster enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010).

Förklaring: Folkpensionsanstalten ansvarar för att ordna tolkningstjänster för personer med funktionsnedsättning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	4 400
Sammanlagt	4 400

2025 budget	64 900 000
2024 budget	60 500 000
2023 bokslut	58 137 490

57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 970 200 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av förskott enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet

2) till rättelse av utbetalning av ersättningar enligt lagen om temporär epidemiersättning (687/2020).

Förklaring: Det grundläggande utkomststödet innefattar en grunddel och övriga grundutgifter som omfattar boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, utgifter för hushålls elektricitet, hemförsäkringspremier och hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Storleken på utkomststödet grunddel fastställs i 9 § i lagen om utkomststöd (1412/1997). Enligt 9 a § i den lagen justeras beloppen av utkomststödet grunddel enligt bestämmelserna i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättning för celiaki från det grundläggande utkomststödet (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	1 000
Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa (regeringsprogr. 2023)	1 000
Förtydligande av godtagbara boendeutgifter som berättigar till utkomststöd (regeringsprogr. 2023)	-14 000
Gradering av nivån på förtjänstskyddet 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	12 000
Höjning av barnbidraget för barn under 3 år (regeringsprogr. 2023)	-500
Höjning av bassjälvrisker till 50 %, justering av stödet till 70 %, Helsingfors till kommungrupp II 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	47 300
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	600
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	600
Läkemedelsersättningar, höjning av initialsjälvrisker för läkemedel (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	1 500
Minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga och av rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering blir detsamma som minimibeloppet av rehabiliteringspenningen (regeringsprogr. 2023)	1 000
Skärpning av behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	400
Slopande av förvärvsinkomstavrdraget inom bostadsbidraget 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	2 800
Slopande av stödet till ägarboende 1.1.2025 (regeringsprogr. 2023)	5 000
Slopande av tillgodoräkmandet av lönesubventionerat arbete i arbetsvillkoret 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	1 000
Slopande av utkomstskyddets barnförhöjning 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	12 500
Slopande av utkomstskyddets skyddade belopp 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	750

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	2 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-400
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023)	3 900
Ändringar i bostadsbidraget för pensionärer (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	100
Ändring av beräkningsgrunderna för sjukdagpenningar (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	500
Ändring av bostadsbidragets kommungrupper (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	1 000
Ändring i behovskalkylen	36 400
Överföring av studerandena från allmänt bostadsbidrag till studiestödets bostadstillägg (Ytterligare åtgärder 2024)	2 700
Sammanlagt	119 150

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	970 200 000
2024 budget	851 050 000
2023 bokslut	720 000 000

60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 495 150 000 euro.

Anslaget får användas

1) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur allmänna fonden för social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001)

2) till betalning av statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur sjukförsäkringsfonden i enlighet med 18 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004)

3) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur folkpensionsfonden enligt 98 § i folkpensionslagen (568/2007), 36 § i lagen om garantipension (703/2010), 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007), 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 15 § i lagen om frontmannapension (119/1977) och 9 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)

4) till betalning av omkostnaderna för den kontaktpunkt som avses i 27 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013)

5) för styrnings- och övervakningsuppgifter som gäller förskrivning av biologiska läkemedel enligt 24 b och 26 a § i lagen om elektroniska recept (61/2007).

Förklaring: Den andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader som ska betalas ur fonderna för social trygghet bestäms enligt 12 f § i lagen om Folkpensionsanstalten i förhållande till omkostnaderna för verkställigheten av förmåner. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas uppskattningsvis 53 %, ur sjukförsäkringsfonden 37 % och ur folkpensionsfonden 10 % av Folkpen-

sionsanstaltens omkostnader 2025. Staten finansierar 33,8 % av omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Omkostnaderna för den allmänna fonden för social trygghet	353 600 000
Omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden	71 150 000
Omkostnaderna för folkpensionsfonden	68 700 000
Omkostnaderna för kontaktpunkten	700 000
FPA:s styrnings- och tillsynsuppgift	1 000 000
Sammanlagt	495 150 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

AN24: ökning av FPA:s omkostnader	400
Effekter av lösningen för kanalisering (Kanisering)	-24 000
Förändring i fondutdelning	7 200
Inverkan av höjningen av mervärdesskattesatsen på omkostnaderna	1 700
Utveckling av förmånssystemen och e-tjänsterna	-3 800
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	150
Ökade pensionsutgifter	1 400
Ökning av lönenivån	12 300
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-5 350
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-14 650
Sammanlagt	-24 650

2025 budget	495 150 000
2024 II tilläggsb.	250 000
2024 budget	519 800 000
2023 bokslut	513 100 000

20. Utkomstskyddet för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En förutsättning för dagpenningen är att arbetsvillkoret är uppfyllt, dvs. 26 veckor tidigare sysselsättning. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar försörjningen för arbetslösa som bor i Finland men som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vars rätt till dagpenning har upphört.

Målet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig försörjning. En skälig försörjning definieras som minimiförsörjning och räknas i förhållande till tidigare inkomster. Utkomstskyddet för arbetslösa har utvecklats så att det uppmuntrar till aktivitet och sysselsättning. Den inkomstrelaterade dagpenningens varaktighet har graderats enligt hur länge dagpenning betalas.

Arbetslöshetsförmån betalas både för tid som arbetslös och för tid i sysselsättningsfrämjande service. I sistnämnda fall betalas sökanden den arbetslöshetsförmån som sökanden skulle ha haft rätt till som arbetslös. För den tid som sysselsättningsfrämjande åtgärder pågår betalas kostnadsersättning. Arbetslösa uppmuntras också till studier som är till stöd för bättre yrkesfärdigheter eller inledande av företagsverksamhet, genom möjligheten att kortvarigt bedriva studier på heltid under arbetslöshetstiden.

Målet för arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte är att bevara eller återställa personens arbetsförmåga. För att främja sysselsättningen ordnar kommunerna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för långtidsarbetslösa som får arbetsmarknadsstöd och utkomststöd.

Beslut har fattats att främja den äldre arbetskraftens fortsättande i arbetslivet genom att stegvis slopa dagpenningen för tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa efter 2023.

Verksamhetens omfattning 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	7,2	8,0	7,6
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte			
Antal personer som deltar i verksamheten i genomsnitt per år	31 000	43 000	43 000
Genomsnittligt antal verksamhetsdagar per år/deltagare	70	70	70
Inkomstrelaterad dagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	109 008	130 000	99 000
— män	57 405	68 000	52 000
— kvinnor	51 603	62 000	47 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	26,5	32,0	24,0
— för tid som arbetslös	24,6	29,0	22,0
— för tid med sysselsättningsfrämjande service, sammanlagt	1,9	3,0	2,0
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	70,12	70,00	58,00
Grunddagpenning			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	30 136	32 500	26 600
— män	15 237	17 000	14 000
— kvinnor	14 899	15 400	12 600
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	7,7	9,0	7,0
— för tid som arbetslös	6,9	8,0	6,0
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	0,8	1,0	1,0
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	34,42	33,40	32,80
— män	36,07	35,00	34,40
— kvinnor	32,61	31,60	31,10
Arbetsmarknadsstöd			
Genomsnittligt antal mottagare/mån.	159 760	169 900	180 800
— män	84 031	89 900	95 700
— kvinnor	75 729	80 000	85 100

Verksamhetens omfattning 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	41,7	45,0	47,0
— för tid som arbetslös	30,2	32,0	34,0
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	11,5	12,0	13,0
Genomsnittligt arbetsmarknadsstöd (€/dag)	39,86	37,70	37,2
— män	39,18	37,10	36,5
— kvinnor	40,62	38,40	37,90

31. Statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 484 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till välfärdsområdena för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas till välfärdsområdena är 10,09 euro per verksamhetsdag och deltagare i verksamheten. Antalet deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas 2025 uppgå till cirka 43 160 personer och antalet verksamhetsdagar till i genomsnitt 70 per deltagare. Statlig ersättning betalas för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och för de dagar personen i fråga deltar i den, dock för högst fyra dagar i veckan.

2025 budget	30 484 000
2024 budget	30 484 000
2023 bokslut	13 478 656

50. Statsandel till förtjänstskyddet och altemneringsersättningen inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 539 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i överensstämmelse med bestämmelserna om statsandel i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)

2) till finansiering av kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagservice (916/2012) så som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)

4) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)

5) till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel

6) till betalningar i anslutning till de beslut om lönesubvention och startpeng som fattats av kommuner som deltar i kommunförsök för främjande av sysselsättningen, i enlighet med bestämmelserna om finansieringen av lönesubvention och startpeng i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

7) till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Lönesubvention och startpeng budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Sysselsättningsfonden, arbetslöshetskassorna, staten och kommunerna. Arbetslöshetskassornas andel av löntagarnas dagpenningar är i regel 5,5 %, dock så att Sysselsättningsfonden helt och hållet finansierar förhöjningsdelarna av förtjänstskyddet. Staten och kommunerna finansierar en andel av beloppet som motsvarar grunddagpenningen och fonden resten. Kommunernas finansieringsandel av grunddelen ökar när arbetslösheten drar ut på tiden. Staten deltar inte i finansieringen av dagpenningar som betalas för permitteringstiden eller s.k. tilläggsdagar. Av dagpenningen för företagare finansierar staten en andel som motsvarar grunddagpenningen medan företagskassorna finansierar den återstående delen. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

Alterneringsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av de ersättningar som betalats till medlemmarna i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningens fulla belopp.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	465 000 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	46 000 000
Kostnadsersättningar	10 000 000
Rörlighetsunderstöd	3 800 000
Statsandel av förvaltningskostnader	15 000 000
Sammanlagt	539 800 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

AN24: Lönesubvention (överföring till moment 28.90.30)	-39 000
AN24: Precisering av kommunandelen av den inkomstrelaterade dagpenningen (överföring till moment 28.90.30)	-79 334
Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-90 000
Förmånsutgifter för personer 55+	-1 750
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	16 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönesubvention till personer 55+	1 750
Slopande av förhöjningsdelar för rörlighetsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-200
Slopande av systemet med alterneringsledighet (regeringsprogr. 2023)	-12 000
Slopande av tillgodoräkandet av lönesubventionerat arbete i arbetsvillkoret 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-25 000
Slopande av utkomstskyddets skyddade belopp 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	-5 000
Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-30 000
Ändring i behovskalkylen	24 874
Sammanlagt	-239 660

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	539 800 000
2024 II tilläggsb.	32 000 000
2024 budget	779 460 000
2023 bokslut	743 369 175

52. Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 312 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd och de därtill anslutna barnförhöjningarna och de förhöjningsandelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om statens andel

2) till finansiering av lagstadgade kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) på det sätt som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till det rörlighetsunderstöd som betalas med stöd av 8 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)

4) till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivs om statsandel

5) till betalningar baserade på de beslut om lönesubvention och startpeng som fattats av kommuner som deltar i kommunförsöken för främjande av sysselsättningen, i enlighet med bestämmelserna om finansieringen av lönesubvention och startpeng i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

6) till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och den grunddagpenning och det arbetsmarknadsstöd som betalas till blivande företagare som beviljats startpeng i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Lönesubvention och startpeng budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Grunddagpenning betalas ut både för tid som arbetslös och för tid med sysselsättningsfrämjande service. Grunddagpenningen finansieras med statsmedel, kommunens finansieringsandel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Staten finansierar de kostnadsersättningar som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. De arbetslöshetsförsäkringspremier som tas ut hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten.

Arbetsmarknadsstödet finansieras med statens medel och med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av arbetsmarknadsstöd.

Grunddagpenningen finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien och av statens medel, medan arbetsmarknadsstödet finansieras endast av statens medel till dess att personen i fråga har betalats arbetslöshetspenning för en tid på sammanlagt 100 dagar. Efter detta ökar finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren enligt arbetslöshetsperiodens längd så att kommunens andel är 10 % till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 200 dagar. För tiden mellan 200 och 300 arbetslöshetsdagar är kommunens finansieringsandel 20 %, för tiden mellan 300 och 400 arbetslöshetsdagar 30 % och för tiden mellan 400 och 700 arbetslöshetsdagar 40 %. Därefter är kommunens finansieringsandel 50 %.

Dessutom sörjer staten för Folkpensionsanstaltens likviditet i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen (likviditetsbelopp).

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Arbetsmarknadsstöd	
— för tid som arbetslös	1 215 600 000
— kommunernas finansieringsandel	-614 200 000
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	476 000 000
— kostnadsersättningar	65 700 000
— rörlighetsunderstöd	1 000 000
— förhöjningsdel	4 500 000
Arbetsmarknadsstöd sammanlagt	1 148 600 000
Grunddagpenning	
— för tid som arbetslös	203 700 000
— för tid med sysselsättningsfrämjande service	20 100 000
— förhöjningsdel	600 000
— kostnadsersättning	4 500 000
Kommunernas finansieringsandel	-26 900 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie	-59 000 000
Grunddagpenning sammanlagt	143 000 000
Ändring av minimibeloppet, arbetsmarknadsstöd	17 600 000
Ändring av minimibeloppet, grunddagpenning	3 300 000
Sammanlagt	1 312 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

AN24: Grunddagpenningens minimibelopp	3 300
AN24: Lönesubvention (överföring till moment 28.90.30)	-136 000
AN24: Precisering av kommunandelen av arbetsmarknadsstödet (överföring till moment 28.90.30)	-112 421
AN24: Precisering av kommunandelen av grunddagpenningen (överföring till moment 28.90.30)	-24 326
AN24: Ändring av arbetsmarknadsstödet minimibelopp	17 600
Effekter av lösningen för kanalisering (Kanalisering) (budgetlag)	50 300
Förlängning av arbetsvillkoret för utkomstskyddet för arbetslösa till 12 månader 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	112 800
Inkomstbaserat arbetsvillkor (euroisering) 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	-20 000
Skärpning av behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-3 400
Slopande av barnförhöjningar 1.1.2024 (regeringsprogr. 2023)	-21 000
Slopande av förhöjningsdelar för aktiv tid (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-23 500
Slopande av systemet med altemneringsledighet (regeringsprogr. 2023)	-70
Slopande av tillgodoräkandet av lönesubventionerat arbete i arbetsvillkoret 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	25 000
Slopande av utkomstskyddets skyddade belopp 1.4.2024 (regeringsprogr. 2023)	-6 000
Slopande av åldersbundna undantagsbestämmelser inom utkomstskyddet för arbetslösa 1.9.2024 (regeringsprogr. 2023)	45 000
Sänkning av flyktingkvoten från 850 till 500 (regeringsprogr. 2023)	-400
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	2 600
Ändring i behovskalkylen	-4 583
Övergångsbestämmelse för arbete som ordnas på grundval av sysselsättnings-skyldigheten, bortfall	-2 800
Sammanlagt	-97 900

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	1 312 500 000
2024 budget	1 410 400 000
2023 bokslut	1 319 253 969

55. Statsandelar till Sysselsättningsfonden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 595 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000).

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas vuxenutbildningsstödet för företagare. För statsanställda betalar staten dessutom till Sysselsättningsfonden de i fondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Slopande av vuxenutbildningsstödet 1.8.2024 (regeringsprogr. 2023)	-2 000
Ändring i behovskalkylen	-205
Sammanlagt	-2 205

2025 budget	1 595 000
2024 II tilläggsb.	1 327 000
2024 budget	3 800 000
2023 bokslut	3 049 855

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga möjligheterna att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimlig kostnad. Vidare garanteras en tillräcklig utkomst genom att det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till jämnas ut.

Finansieringen av sjukförsäkringen delas upp i sjukvårdsförsäkringen och arbetsinkomstförsäkringen.

Genom sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av läkemedelskostnaderna inom öppenvården, resekostnaderna, samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även delvis läkar- och tandläkararvodena inom den privata hälso- och sjukvården samt delvis undersökningar och vård som förskrivits av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning och särskild moderskapspenning och ersättning till arbetsgivaren för familjeledigheter. Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts dessutom delvis kostnaderna för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semesterar som intjänas under perioder av föräldraledighet.

Verksamhetens omfattning 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Dagpenningar			
Mottagare av sjukdagpenning	306 200	304 000	306 300
— män	120 000	120 000	121 800
— kvinnor	186 200	184 000	184 500
Mottagare av föräldradagpenning	137 300	145 600	144 300
— män	62 000	67 400	67 000
— kvinnor	75 300	78 200	77 300
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	60,00	63,00	60,70
— män	62,30	65,80	63,30
— kvinnor	58,20	60,80	58,60

Verksamhetens omfattning 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Genomsnittlig föräldradagpenning (€/dag)	78,40	82,90	86,10
— män	98,40	106,10	111,40
— kvinnor	74,70	77,90	81,00
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	31,99	31,99	31,99
Läkemedel			
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	33 200	34 200	33 300
Sjukförsäkringens andel av ersättningen för läkemedel (%)	75,7	76,0	76,0
Gränsen för tilläggsersättning för läkemedel (€)	592,16	626,94	635,79
Antal personer som fått tilläggsersättning	331 800	344 400	348 500
Sjukvårdsersättningar			
År 2023 ersatte sjukförsäkringen 7,9 % av kostnaderna för läkararvoden, 12,2 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 14,7 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 86,4 % av resekostnaderna.			

50. Ersättningar för gränsöverskridande hälso- och sjukvård (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar till enskilda med stöd av 9 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Förklaring: Anslaget är avsett för situationer där ersättning med stöd av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård betalas till en person som har rest till en annan EU- eller EES-stat, Schweiz eller Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland i syfte att där använda hälso- och sjukvårdstjänster och som själv har betalat alla kostnader för tjänsterna. Däremot används det inte i situationer där en person plötsligt insjuknat under tillfällig vistelse eller har beviljats förhandstillstånd enligt artikel 20 i EU-förordning 883/2004 eller enligt en bestämmelse med motsvarande innehåll i en internationell överenskommelse.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av beräkningen	-4 000
Sammanlagt	-4 000
2025 budget	6 000 000
2024 budget	10 000 000
2023 bokslut	3 827 336

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 866 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)
- 2) till betalning av statens andel enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984)
- 3) till betalning av ersättningar enligt 14, 19, 20 och 20 a § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) och artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 987/2009.

Folkpensionsanstalten får använda högst 64 300 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 7 800 000 euro till finansiering enligt samma lag av utvecklingsprojekt för individuell rehabilitering, förebyggande av sjukdomar samt sådana forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

Då det gäller individuell behovsprövad rehabilitering budgeteras anslaget enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Sjukförsäkringen är indelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder, de kostnader som orsakas kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens verksamhetskostnader. I övrigt finansierar staten 52 % och de försäkrade 48 % av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen. Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagen och staten. Staten finansierar den andel av dagpenningarnas minimibelopp och rehabiliteringspenningarna som överstiger beloppet av den förmån som beräknats på basis av den försäkrades årsinkomst. Dessutom finansierar staten en del av utgifterna för företagens och lantbruksföretagares företagshälsovård samt tryggar sjukförsäkringsfondens likviditet.

För finansiering av sjukvårdsförsäkringen tas år 2025 hos samtliga försäkrade ut en sjukvårdspremie på 1,07 % av inkomsterna. När premien tas ut på basis av pensions- och förmånsinkomster är procentsatsen dock 1,46 %. För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen tas en premie på 0,83 % ut hos löntagare och på 1,03 % hos företagare för sjukförsäkringens dagpenningsspremie, förutsatt att årsinkomsterna är minst 16 872 euro. På basis av årsinkomster som understiger 16 872 euro tas premien inte ut hos löntagare och hos företagare tas det ut en dagpenningsspremie på 0,20 %. Arbetsgivares sjukförsäkringsavgift är 1,75 %.

Den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning uppgår till högst 8 400 000 euro i årsgenomsnitt.

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2025 (mn euro)
Utgifter
Arbetsinkomstförsäkring

Sjukdagpenning	998
Föräldradagpenning	1 270
Ersättning för familjeledighet	53
Dagtraktamenten för OFLA	4
Rehabiliteringspenning	259
Företagshälsovård	481
Tilläggsdagar för företagare	10
Fondens andel på 8 %	3
Sammanlagt	3 078

Sjukvårdsförsäkring

Läkemedelsersättningar	1 977
Resor	361
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	59
Läkararvoden	150
Tandläkararvoden	61
Övriga ersättningar för sjukvård	14
Rehabiliteringsservice	555
Fondens andel på 8 %	15
Sammanlagt	3 192

Utgifter sammanlagt

6 270

Inkomster
Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen

Premier för försäkrade	913
Arbetsgivaravgifter	2 024
Tilläggsdagar för företagare	11
Statens finansieringsandel	233
Överskott/underskott år 2024	0
Sammanlagt	3 181

Intäkter av sjukvårdsförsäkringen

Premier och avgifter för löntagare och företagare	975
Premier för förmånstagare	505
Statens finansieringsandel	1 543
EU-ersättningar från utlandet	7
Överskott/underskott år 2024	7
Sammanlagt	3 037

Inkomster sammanlagt

6 218

Statens andelarsammanlagt

1 866

Arbetsinkomstförsäkring

Andel av sjukdagpenningar	40
Andel av dagpenningar vid smittsam sjukdom	-
Andel av föräldradagpenningar	28
Andel av rehabiliteringspenningar	162
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsovård	2

De beräknade utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2025 (mn euro)

<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Andel av sjukvården	1 589
Sjukvårdersättningar som betalas till EU-länder	45

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Beloppet av rehabiliteringspenning under perioder av yrkesinriktad rehabilitering blir detsamma som den sjukdagpenning som rehabiliteringsklienten får (regeringsprogr. 2023)	-100
Besparingar i läkemedel för att finansiera vårdardimensioneringen	-8 000
Effekter av lösningen för kanalisering (Kanisering) (budgetlag)	-601 000
Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-5 800
Inverkan av höjningen av mervärdesskattesatsen på rese- och rehabiliteringsutgifter	6 500
Inverkan av höjningen av mervärdesskattesatsen på utgifterna för läkemedelsersättningar	37 400
Läkemedelsersättningar, höjning av initialsjälvrisker för läkemedel (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-14 700
Läkemedelsersättningar och apoteksekonomi, ändring av referensprissystemet (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-20 800
Minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga och av rehabiliteringspenningen (regeringsprogr. 2023)	-13 000
Personer som vistas olagligt i landet får rätt till endast brådskande social- och hälsovårdstjänster (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-300
Reform av FPA-ersättningarna (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	4 700
Satsning på rehabilitering av neuropsykologiska störningar hos barn och unga 2024 (regeringsprogr. 2023)	-16 750
Villkorlig ersättning för läkemedel och ändringar i referensprissystemet för läkemedel, ytterligare besparing i stället för en sänkning av familjeledighetsersättningen och föräldradagpenningen (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-24 100
Yrkesinriktad rehabilitering för unga (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	-21 600
Ändring av beräkningsgrunderna för sjukdagpenningar (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-4 000
Ändring i behovskalkylen	244 700
Sammanlagt	-436 850
2025 budget	1 866 300 000
2024 budget	2 303 150 000
2023 bokslut	2 275 817 546

40. Pensioner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagares och stipendiaters olycksfallsförsäkring och självrisktiden för sjukdagpenning samt finansiering av handikappförmåner.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Arbetspensionens syfte är att garantera en skälig utkomst och folkpensionens att garantera en minimiutkomst vid ålderdom, arbetsförmåga, arbetslöshet och familjeförsörjares död. Antalet pensionstagare uppgick den 31 december 2023 till sammanlagt 1 649 628, av vilka 1 422 871 lyfte ålderspension, 229 836 familjepension, 193 629 invalidpension samt 4 925 övrig pension. Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Utbetalade pensioner åren 2021—2023 (mn euro)

	2021	2022	2023
Privata sektorn	19 142	19 830	21 563
Kommunala pensioner	5 908	6 193	6 787
Statens pensioner	4 852	4 955	5 279
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	407	421	457
<i>Arbetspensioner sammanlagt</i>	<i>30 309</i>	<i>31 399</i>	<i>34 086</i>
Solita-pensioner	437	433	446
FPA-pensioner	2 461	2 477	2 576
<i>Lagstadgade pensioner sammanlagt</i>	<i>33 207</i>	<i>34 309</i>	<i>37 108</i>
Genomsnittlig totalpension (egenpension) euro/mån.	1 762	1 845	1 977

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår i anslagen under finansministeriets huvudtitel. Staten deltar i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna och lantbruksföretagarpensionerna. Folkpensionerna, de allmänna familjepensionerna, garantipensionerna och den pension som tjänas in under tiden för vård av barn och tiden för studier finansieras helt och hållet av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2023—2025

Pensionstagare	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	7 760	7 691	7 622
Mottagare av lantbruksföretagarpension	110 128	104 927	99 808
Mottagare av företagarpension	150 889	153 113	155 244
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	3 001	2 939	2 886
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare och stipendiater	8 350	8 197	8 013

Verksamhetens omfattning 2023—2025

Pensionstagare	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Pensionstagare hos FPA:			
Mottagare av folkpension	550 259	547 000	518 500
— män	202 120	201 600	193 500
— kvinnor	348 139	345 400	325 000
Mottagare av garantipension	116 369	115 800	115 000
— män	52 954	52 900	52 500
— kvinnor	63 415	62 900	62 500
Mottagare av barnpension	13 789	13 400	12 900
Mottagare av efterlevandepension	4 270	4 300	4 200
— män	1 162	1 200	1 200
— kvinnor	3 108	3 100	3 000
Mottagare av ålderspension	435 052	433 800	408 500
— män	143 100	143 700	137 100
— kvinnor	291 952	290 100	271 400
Mottagare av invalidpension	115 207	113 100	110 000
— män	59 020	58 000	56 400
— kvinnor	56 187	55 100	53 600

Verksamhetens omfattning 2023—2025

Antal försäkrade	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Försäkrade enligt SjöPL	7 896	7 811	7 719
Försäkrade enligt LFöPL	50 248	48 757	47 354
Försäkrade enligt FöPL	217 346	221 241	225 858
Stipendiater försäkrade enligt LFöPL	3 079	3 894	3 894
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	74 881	72 918	71 264

Verksamhetens omfattning 2023—2025

Genomsnittliga pensioner	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån.)	1 720	1 840	1 900
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån.)	606	670	739
Genomsnittlig företagarpension (€/mån.)	471	1 650	1 755
Genomsnittlig olycksfallspension, (€/mån.), lantbruksföretagare	741	808	816
Pensionstagare hos FPA:			
Genomsnittlig folkpension (€/mån.)	335	353	366
— män	365	387	402
— kvinnor	317	333	345
Genomsnittlig garantipension (€/mån.)	206	220	223
— män	204	217	220
— kvinnor	208	222	225
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån.)	179	187	188
— män	180	183	185
— kvinnor	178	189	190

Verksamhetens omfattning 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Genomsnittliga pensioner			
Genomsnittlig ålderspension (€/mån.)	285	299	310
— män	287	304	317
— kvinnor	283	296	307
Genomsnittlig invalidpension (€/mån.)	524	560	572
— män	556	594	607
— kvinnor	491	524	536

Verksamhetens omfattning 2023—2025, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare	207 711	206 600	205 200
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare	198 577	199 100	200 100
Mottagare av handikappbidrag	63 327	66 600	69 100

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanpensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare, stipendiater och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL).

För olycksfall i arbetet och yrkessjukdom betalas arbetstagare och lantbruksföretagare ersättning i enlighet med lagstiftningen om olycksfallsförsäkring. Ersättning betalas bl.a. för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller personer för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarnas olycksfallsförsäkringspremier. Staten deltar dock i finansieringen av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

Utöver egenpension kan pension betalas ut vid en familjeförsörjares död. Målet med den allmänna familjepensionen är att trygga minimiutkomsten vid en familjeförsörjares död. Familjepension betalas till den efterlevande maken och till minderåriga barn. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionsskydd är litet. Beloppet av folkpension minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar. Om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan också omfatta vårdbidrag för pensionstagare samt bostadsbidrag och barnförhöjning. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas också invalidpension, rehabiliteringsstöd och individuell förtidspension om personen i fråga inte annars får pension eller om pensionen är liten.

Staten finansierar handikappförmånerna helt och hållet. Syftet med handikappförmånerna är att stödja handikappade och långtidssjuka för att hjälpa dem klara sig självständigt och förbättra deras livskvalitet. Handikappförmånerna utgörs av vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 68 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Förklaring: Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 29 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensionering av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	700
Sammanlagt	700
2025 budget	68 000 000
2024 budget	67 300 000
2023 bokslut	63 100 000

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 850 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)

2) till betalning av statens andel enligt 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990)

3) till ett belopp av högst 2 000 000 euro för sådana kostnader för produktion av tjänster för tidigt stöd för lantbruksföretagare som avses i 115 b § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarnas pensioner till den del försäkringsavgifter och avkastning av placeringar inte räcker till dem. I fråga om ersättningsutgifter för grupplivförsäkring är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmåns- och förvaltningsutgifterna beräknas vara 84,1 % år 2025.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Verksamhetsmodellen Ta hand om bonden görs permanent (regeringsprogr. 2023) (budgetlag)	2 000
Ändring i behovskalkylen	7 100
Sammanlagt	9 100
2025 budget	850 000 000
2024 budget	840 900 000
2023 bokslut	794 250 141

52. Statens andel i de utgifter som föränleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 521 800 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnader som orsakats av företagspensioner till den del premiereserven inte räcker till.

Premien för företagare antas 2025 vara 24,1 % i fråga om personer under 53 år och 25,6 % i fråga om personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 1 101 800 000 euro. Totalpensionsutgiften beräknas uppgå till 1 742 100 000 euro. På statens andel inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 95 200 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	16 500
Sammanlagt	16 500
2025 budget	521 800 000
2024 II tilläggsb.	2 100 000
2024 budget	505 300 000
2023 bokslut	492 300 000

53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 600 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionsersättningen enligt 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Förklaring: Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	4 300
Sammanlagt	4 300
2025 budget	27 600 000
2024 budget	23 300 000
2023 bokslut	18 752 762

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andel enligt 148 och 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
- 2) till betalning av statens andel enligt 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

Förklaring: Statens direkta andel är 31,1 % och lantbruksföretagarnas andel 37,3 % av de totala kostnaderna. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 24,8 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 6,8 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas helt och hållet av statens medel. Av anslagen under momentet betalas också de ersättningar enligt olycksfallsförsäkringen som betalas till stipendiater samt kostnader för ersättning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-500
Sammanlagt	-500

2025 budget	14 000 000
2024 budget	14 500 000
2023 bokslut	14 344 982

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 065 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)
- 2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)
- 3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)
- 4) till betalning av statens andel enligt 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
- 5) till betalning av statens andel enligt 36 § i lagen om garantipension (703/2010)
- 6) till betalning av förmåner enligt lagen om pensionsstöd (1531/2016)
- 7) till rättelse av förmånsutbetalningar enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

Förklaring: Staten finansierar helt och hållet folkpensionerna, garantipensionerna, familjepensionerna, pensionsstöden, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna. Dessutom svarar staten för minimibeloppet av folkpensionsfondens finansieringstillgångar och tryggar fondens likviditet.

De beräknade statsandelarna, övriga utgifterna och inkomsterna för folkpensionsförsäkringen år 2025 (mn euro)

Utgifter	
Folkpensionsutgifter	2 376
Garantipension	313
Handikappförmåner	697
Bostadsbidrag för pensionstagare	679
Sammanlagt	4 065
Inkomster	
Intäkter av egendom	2
Statens andelar av förmånerna	4 039
Tryggande av finansieringstillgångarnas minimibelopp (staten)	4
Sammanlagt	4 045

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av åldersgränsen för folkpension och rehabiliteringspenning från 16 till 18 år (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-1 700
Upphörande med utbetalning av förmåner enligt folkpensionslagen till utlandet (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-35 000
Ändringar i bostadsbidraget för pensionärer (Ytterligare åtgärder 2024) (budgetlag)	-9 600
Ändring i behovskalkylen	45 900
Sammanlagt	-400

2025 budget	4 065 100 000
2024 budget	4 065 500 000
2023 bokslut	3 885 485 804

50. Stöd till veteraner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består främst av ersättningar, förmåner och rehabilitering som betalas till krigsinvalidier och makar till dessa, militärinvalidier samt frontveteraner.

Syftet med ersättningen för skada ådragen i militärtjänst är att ersätta olägenheter av skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst samt trygga möjligheterna för personen i fråga att klara sig på egen hand. Ett syfte är också att trygga försörjningen för de krigsinvalidier som inte annars får tillräcklig försörjning. Syftet med rehabiliteringsverksamheten är att stödja den rehabiliterades förmåga att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvalidier och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Antal förmånstagare åren 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Antal krigsinvalider	310	230	170
Antal militärinvalider	1 350	1 270	1 190
Antal frontveteraner (exkl. krigsinvalider)	1 700	1 200	800
Antal anhöriga till krigsinvalider och militärinvalider (= mottagare av försörjningspension)	1 630	1 300	1 050
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till kriget	990	800	600
Antal änkor och makar som har rätt till rehabilitering för make/ maka	1 170	940	730

Lagen om skada, ådragen i militärtjänst gäller både dem som invalidiserades i striderna 1939—1945 (krigsinvalider) och personer som sårats eller invalidiserats under fullgörandet av värnplikstjänst före år 1991 (militärinvalider). Det ord som ofta används i olika texter är ”krigsinvalid”. Det begreppet innefattar också militärinvalider, som enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst har rätt till samma förmåner och service som krigsinvalider i enlighet med den invaliditetsgrad som fastställts för dem.

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 6 § i lagen om de krigsförflyttades sociala omvårdnad (423/1940) betalas till kommunerna.

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som placerats vid inrättningar inom social- och hälsovården uppskattas år 2025 vara färre än tio. Anslaget fördelas på betalning av både ersättningsförskott och slutposter.

2025 budget	700 000
2024 budget	700 000
2023 bokslut	524 305

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977)

2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-1 200
Sammanlagt	-1 200

2025 budget	3 500 000
2024 budget	4 700 000
2023 bokslut	5 096 821

52. Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 42 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den
- 2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliterings- och sjukvårdskostnader
- 3) till betalning av ersättning för rådgivningstjänster samt till betalning av kostnaderna för rådgivningsdagar för krigsinvalidier och andra rådgivningstjänster.

Förklaring: Största delen av ersättningarna för skada ådragen i militärtjänst består av livräntor, kompletteringsräntor, försörjningspensioner som betalas till änkor och barn till krigs- och militärinvalidier, öppenvårdstjänster samt kostnader för institutionsvård och rehabilitering i slutenvård.

Mottagarna av livränta och försörjningspension beräknas tillsammans uppgå till cirka 2 200 personer vid ingången av 2025. Av dem får 1 500 personer livränta.

Vid sidan av krigsinvalidier rehabiliteras och vårdas också andra klientgrupper på inrättning. Till rehabiliterings- och vårdinrättningarna betalas ersättning enligt det faktiska antalet vårddygn eller besök. Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vårddygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Priserna per vårddygn på rehabiliterings- och vårdinrättningarna bestäms genom upphandlingskontrakt.

Ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (1 000 euro)

	2025 uppskattning
Ersättningar som betalas med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den	41 390
— Ersättningar bundna till APL-index (tilläggsdelar till livräntan, kompletterande räntor, försörjningspensioner och begravningsbidrag)	14 400
— Kostnadsersättningar till invalidier	1 750
— Ersättningar till välfärdsområdena (institutionsvård och service som stöder boende hemma)	13 100
— Kostnader för rehabilitering i slutenvård	1 450
— Kostnader för institutionsvård	10 690
Rehabilitering och sakkunnigarvoden för sjukvårdskostnader	10
Ersättning för rådgivningsverksamhet samt kostnader för rådgivningsdagar och annan rådgivningsverksamhet för krigsinvalidier	600
Sammanlagt	42 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjusteringar	499
Precisering av ersättningarna till välfärdsområdena	5 871
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024	-4 000
Överföring av klienter till den förmånligare öppenvårdsrehabiliteringen och avsevärd minskning av antalet vårddagar på en institution	-3 000
Sammanlagt	-630

2025 budget	42 000 000
2024 budget	42 630 000
2023 bokslut	17 000 000

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalider och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalider samt av krigsänkor, på de grunder som statsrådet fastställer

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att antalet makar till krigsinvalider och antalet krigsänkor som har rätt till rehabilitering uppgår till cirka 940 vid ingången av 2025. Rehabiliteringsperiodens längd är två veckor per rehabiliteringsklient och en vårdserie inom öppenvårdsrehabiliteringen omfattar 15 gånger per rehabiliteringsklient.

Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vård-
dygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av antalet makar och änkor samt ökad öppenvårdsrehabilitering	-580
Sammanlagt	-580

2025 budget	500 000
2024 budget	1 080 000
2023 bokslut	1 360 000

54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av frontunderstöd på de grunder som statsrådet fastställer till vissa utländska frivilliga frontmän som deltagit i kriget 1939—1945 i Finlands försvarsmakt och som lever i svåra förhållanden i Estland och annanstans i det tidigare Sovjetunionens område

2) till beviljande av frontunderstöd också till frivilliga frontmän som är fast bosatta i Finland.

Förklaring: Målet är att stödja försörjningen för veteraner som lever i anspråkslösa ekonomiska förhållanden.

Verksamhetens omfattning 2023—2025

	2023 utfall	2024 utfall	2025 uppskattning
Antalet mottagare av understöd	5	2	2
Understöd, euro/person	2 000	2 000	2 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat antal frontveteraner			-5
Sammanlagt			-5
2025 budget			4 000
2024 budget			9 000
2023 bokslut			13 000

55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997)

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliteringsinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Konkurrensutsättning och kvalitetsrevision används för att dämpa uppgången i priserna per vårddygn och besök, och se till att kvalitetsmålen för rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Antalet personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig bedöms uppgå till cirka 800 vid ingången av 2025.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behov av ytterligare rehabilitering till följd av nedsatt funktionsförmåga hos klienterna			400
Sammanlagt			400
2025 budget			800 000
2024 II tilläggsb.			400 000
2024 budget			400 000
2023 bokslut			600 000

58. Rehabilitering och service som stöder boende hemma för frontveteraner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 75 500 000 euro.

Anslaget får användas med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) till betalning av service för frontveteraner som stöder boende hemma.

Anslaget får användas till ett belopp på högst 6 500 000 euro

1) till betalning av rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)

2) till betalning av kostnader för undersöknings- och utvecklingsprojekt samt resekostnader inom rehabiliteringen av frontveteraner

3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Antalet frontveteraner (exkl. krigsinvalidier) beräknas vara cirka 1 200 vid ingången av 2025.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av antalet frontveteraner	-13 480
Precisering av välfärdsområdenas anslagskalkyl	5 500
Ändring av Veikkaus Ab:s redovisning fr.o.m. 1.1.2024	-4 000
Ökning av servicebehovet	2 480
Sammanlagt	-9 500

2025 budget	75 500 000
2024 II tilläggsb.	3 000 000
2024 budget	85 000 000
2023 bokslut	82 000 000

60. Social- och hälsovården stöds

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds framför allt av statlig finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå, statlig ersättning enligt hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen för de kostnader som föränleds av läkar- och tandläkarutbildningen samt kostnader för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården och statlig finansiering av utgifterna för läkar- och läkarhelikopterverksamhet. I utgifterna under kapitlet ingår också de medel som styrts till Finlands program för hållbar tillväxt av finansieringen under pelare 4 i faciliteten för återhämtning och resiliens och som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för.

Statsandelarna för social- och hälsovård ingår i finansministeriets huvudtitel. Finanseringen av social- och hälsovården inom välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen finns under moment 28.89.31.

Systembeskrivningar

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) statlig ersättning för kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå och för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning. Med stöd av socialvårdslagen (1301/2014) betalas dessutom statlig finansiering för forskningsprojekt inom socialt arbete på universitetsnivå samt ersättning till universiteten för specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården (momenten 33.60.32 och 33.60.33). Finansieringen av hälsovetenskaplig forskning baserar sig på genomförandet av de insatsområden och mål som social- och hälsovårdsministeriet fastställt för forskningsområdet, forskningens kvalitet, omfattning och genomslag. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen och universiteten på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadsersättning. Bestämmelser om beloppet av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen samt ersättningen för specialiseringsutbildning för yrkesutbildade personer inom socialvården utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Insatsområdena och målen för den hälsovetenskapliga forskningen fastställs för fyra år i sänder genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. När det gäller forskning inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder.

Syftet med de investeringar enligt Finlands program för hållbar tillväxt av finansieringen under pelare 4 i faciliteten för återhämtning och resiliens som social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för är att avveckla den vård-, rehabiliterings- och serviceskuld inom social- och hälsovården som covid-19-pandemin orsakat, att permanent snabba upp tillgången till vård i hela landet genom att använda nya verksamhetsmodeller och digitala tjänster samt att främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen. För detta ändamål har 30 miljoner euro reserverats för 2025. Målet är att göra tjänsterna tillgängliga för alla och att modernisera dem på ett kostnadseffektivt och människoorienterat sätt. År 2025 fortsätter utvecklingsarbetet i den tidsomfattning som finansieringsbesluten baserade på tidigare utlysningar av statsunderstöd gäller.

Ersättning för kostnaderna på grund av brådskande socialvård för personer som har fått avslag på sin asylansökan betalas till välfärdsområdena i enlighet med en av social- och hälsovårdsministeriet utfärdad förordning.

Vissa uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som välfärdsområdena ordnar

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Socialservice			
Hemvård, antal klienter under året	110 000	112 000	114 000
Äldreboenden, antal boende 31.12 ¹⁾	2 200	1 800	1 400
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	50 500	53 000	55 000
Serviceboende med heldygnsomsorg, antal boende 31.12	48 000	50 000	50 000
Serviceboende för personer med funktionsnedsättning, antal klienter i genomsnitt ²⁾	18 000	18 200	18 500

Vissa uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som välfärdsområdena ordnar

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Institutionsvård för utvecklingsstörda, antal boende 31.12	450	400	350
Transportservice för personer med svår funktionsnedsättning, antal klienter under året	86 491	88 000	90 000
Folkhälsoarbete			
Antal vård dagar (mn)	2,4	2,5	2,5
Antal besök inom öppenvården (mn)			
— Hos läkare	10,9	11,0	11,0
— Hos annan yrkesutbildad person	15,8	15,0	15,0
— Tandvård, antal besök	4,9	5,0	5,0
— Hemsjukvård, antal besök	4,2	6,0	6,0
Specialiserad somatisk sjukvård			
Antal vård dygn (mn)	2,3	2,5	2,5
Avslutade vårdperioder (mn)	0,6	0,7	0,7
Genomsnittlig vårdtid (dygn)	3,7	3,5	3,5
Antal besök inom öppenvården (mn)	6,9	9,2	9,2
Specialiserad psykiatrisk sjukvård			
Antal vård dagar (mn)	0,6	1,0	1,0
Avslutade vårdperioder (mn)	0,04	0,04	0,04
Genomsnittlig vårdtid (dygn)	23,4	25,0	25,0
Antal besök inom öppenvården (mn)	1,6	2,4	2,4

¹⁾ Kunder som inte fyllt 65 år är också medräknade.

²⁾ I antalet ingår klienter i handledt boende och stödboende för personer med utvecklingsstörning vid årets slut samt klienter i serviceboende för personer med svår funktionsnedsättning under året.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 460	1 450	1 450
Ersättning för examina, euro	42 000	43 000	43 000
Månadsersättning för utbildning, euro	840	830	830

Sinnesundersökningar

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	93	100	100
— statliga enheter	64	69	69
— kommunala sjukhus	21	22	22
— sjukhus inom fängsvårdsväsendet	8	9	9

30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården och socialvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 350 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av de kostnader som sådana nationella aktörer som social- och hälsovårdsministeriet utsett och befullmäktigat har av att upprätthålla nationell beredskap och av därav föranledd utbildning
- 2) till ersättning av de extra kostnader som hanteringen av allvarliga störnings- och olycksituationer i Finland eller i utlandet medför för nationella aktörer, organisationer, stiftelser eller föreningar
- 3) till ersättning av kostnader som hanteringen av och beredskapen för allvarliga förgiftningssituationer medför för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Vid större olyckor och exceptionella störningssituationer räcker det enskilda välfärdsområdets social- och hälsovårdsresurser och kunskap inte till för vare sig hantering eller ledning av situationen. Social- och hälsovårdsministeriet har utsett HUS-sammanslutningen samt social- och krisjouren i Vanda och Kervo välfärdsområde till riksomfattande aktörer för skötseln av en särskild uppgift inom social- och hälsovård (52 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård). Dessa aktörer har hanterat störningssituationer och förberett sig på stöduppgifter inom medicinsk evakuering och psykosocialt stöd till alla välfärdsområden. Dessutom har ministeriet utsett Norra Österbottens välfärdsområde till riksomfattande beredskapsaktör inom social- och hälsovården, och det välfärdsområdets kostnader för administrering och utveckling av en nationell portal för beredskapsplanering kan täckas med anslag under detta moment. Anslaget är avsett att användas för att ersätta i synnerhet sådana kostnader för beredskap och hantering av störningssituationer som inte har beaktats i aktörernas ordinarie finansiering.

2025 budget	350 000
2024 II tilläggsb.	1 000 000
2024 budget	350 000
2023 bokslut	350 000

31. Nationell utveckling inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 405 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd för inrättande av barnhus
- 2) till betalning av statsunderstöd för förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga
- 3) till ett belopp av högst 1 105 000 euro i statsunderstöd för tidsbundna forsknings- och utvecklingsprojekt som är till stöd för HUS-sammanslutningens, Egentliga Finlands välfärdsområdes och Birkalands välfärdsområdes lagstadgade uppgifter

4) till avlönande av personal motsvarande högst tretton och ett halvt årsverke årligen, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst, för inrättande av barnhus samt för utveckling och ledning av samt stöd till nämnda åtgärder och till betalning av andra utgifter föranledda av avlöandet.

Förklaring: Barnhusmodellen, som utvecklats inom LASTA-projektet, utvidgas till resten av landet. Inom ramen för barnhusmodellen görs det i en barnvänlig omgivning en multiprofessionell utredning i fråga om barn och unga som misstänks vara offer för sexualbrott och ges barn genom samarbete en trygg uppväxt och utveckling. I utvecklingsarbetet utnyttjas de verksamhetsmodeller som redan tillämpas i Seri-stödcentren, den samarbetsmodell som utvecklats vid universitetssjukhusens enheter för rättspsykiatri för barn samt andra modeller.

Från momentet anvisas finansiering för åtgärder som syftar till att förebygga narkotikabruk bland unga och minska antalet narkotikarelaterade dödsfall bland unga.

Från momentet anvisas finansiering för nationell medfinansiering i form av statsunderstöd för EU-finansierade FoU-projekt. Anslaget är avsett för tidsbundna forsknings- och utvecklingsprojekt som är till stöd för välfärdsområdenas lagstadgade uppgifter och som välfärdsområdena kan åta sig i enlighet med 6 § i lagen om välfärdsområden. Statsunderstödet till HUS-sammanslutningen, Egentliga Finlands välfärdsområde och Birkalands välfärdsområde allokeras i den proportion som organisationerna i fråga har fått EU-finansiering för FoU-projekt under den pågående ramprogramperioden.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 700 000 euro och överföringsutgifternas andel 6 705 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förebyggande av narkotikarelaterade dödsfall bland unga	3 500
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	1 105
Sammanlagt	4 605
2025 budget	7 405 000
2024 II tilläggsb.	552 000
2024 budget	2 800 000
2023 bokslut	2 800 000

32. Statlig finansiering till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå samt forskning på universitetsnivå inom socialt arbete (fast anslag)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig finansiering för forskningsverksamhet enligt 61—63 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och 60 c § i socialvårdslagen (1301/2014).

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas till finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå samt forskning inom socialt arbete. När det gäller den hälsovetenskapliga forskningen fastställer social- och hälsovårdsministeriet insatsområdena och målsättningarna för forskningen vart fjärde år och beviljar specialupptagningsområdenas forskningskommittéer forskningsfinansiering. Dessa fattar beslut om hur medlen ska fördelas på olika forsk-

ningsprojekt inom specialupptagningsområdena på basis av ansökan. När det gäller forskningen inom socialt arbete fastställer social- och hälsovårdsministeriet årligen forskningens insatsområden och åtgärder och beviljar forskningsfinansiering för forskningsprojekt som bedöms vara förenliga med insatsområdena och målen för forskningen inom socialt arbete. Insatsområdena och målen bereds i en utvärderingsgrupp som tillsätts av social- och hälsovårdsministeriet och som också ska följa genomförandet av projekten.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utökad finansiering för forskning på universitetsnivå inom social- och hälsovården (Ytterligare åtgärder 2024)	5 000
Sammanlagt	5 000

2025 budget	40 000 000
2024 budget	35 000 000
2023 bokslut	30 000 000

33. Statlig ersättning till enheter inom social- och hälsovården för specialiseringsutbildning för social- och hälsovårdspersonal (fast anslag)

Under momentet beviljas 108 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ett belopp av högst 94 200 000 euro till betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 59, 59 a och 60 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)
- 2) till ett belopp av högst 500 000 euro till ersättning för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad förskrivningsrätt enligt 60 a § i hälso- och sjukvårdslagen
- 3) till ett belopp av högst 1 300 000 euro till betalning av statlig ersättning enligt 60 a och 60 b § i socialvårdslagen (1301/2014) för kostnader som orsakas av specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården
- 4) till ett belopp av högst 12 000 000 euro med stöd av 60 d § i socialvårdslagen och 60 b § i hälso- och sjukvårdslagen till ersättning för sådan praktik som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovården och som främjar yrkesfärdigheten.

Förklaring: Avsikten är att av anslaget använda 61 700 000 euro till betalning av ersättningar för läkar- och tandläkarutbildning till välfärdsområden med universitetssjukhus och till HUS-sammanslutningen, 29 400 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, 3 100 000 euro till universitet som har specialist- och specialisttandläkarutbildning samt 1 300 000 euro till universitet som har specialiseringsutbildning på universitetsnivå för yrkesutbildade personer inom socialvården, 500 000 euro till ersättningar för utbildning som leder till specialistkompetens för begränsad förskrivningsrätt samt 12 000 000 euro till betalning av ersättning till välfärdsområden och andra verksamhetsenheter för praktik som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovården och som främjar yrkesfärdigheten.

2025 budget	108 000 000
2024 II tilläggsb.	—
2024 budget	108 000 000
2023 bokslut	92 611 370

34. Statlig ersättning för vissa kostnader inom hälso- och sjukvården (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 700 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statliga ersättningar enligt 32 § i mentalvårdslagen (1116/1990)
- 2) till betalning av ersättningar för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts enligt 22 t § i mentalvårdslagen
- 3) till betalning av statliga ersättningar enligt lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn (1009/2008)
- 4) till betalning av kostnader för riskbedömning i fråga om livstidsfångar i enlighet med 1 § i lagen om förfarandet vid frigivning av livstidsfångar (781/2005)
- 5) till betalning av konsumtionsutgifter som ingår i de ersättningar som avses i punkterna 1—4
- 6) till betalning av statlig ersättning för de kostnader välfärdsområden och svenska staten har för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland
- 7) till ett belopp av 25 000 euro för betalning av patientspecifika engångsersättningar till välfärdsområden för stödjande av patientöverföringar enligt den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster
- 8) till betalning av statliga ersättningar till de välfärdsområden som är huvudmän för ett universitetssjukhus för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden enligt 68 a § i hälso- och sjukvårdslagen till domstolar på deras begäran och för bevisning i anslutning till dem samt för administrering av begärandena om utlåtande och utlåtandena
- 9) till kostnader för psykiatrisk vård oberoende av patientens vilja som bestämts med stöd av 3 eller 4 kap. i mentalvårdslagen (1116/1990) i de fall då personen inte har hemkommun i Finland och vårdbetalaren inte bestäms med stöd av någon annan lagstiftning.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har 4 600 000 euro beaktats som ersättningar för kostnader orsakade av sinnesundersökningar och kostnader för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts, 10 000 000 euro som ersättningar för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga och 500 000 euro som ersättningar för kostnader för patientöverföringar, varav 25 000 euro är engångsersättningar till stöd för patientöverföringar och 500 000 euro till kostnader för vård oberoende av patientens vilja för personer utan hemkommun samt 100 000 euro till utgifter för lämnande av medicinska sakkunnigutlåtanden och för riskbedömning i fråga om långtidsfångar.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 15 600 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 100 000 euro.

2025 budget	15 700 000
2024 budget	15 700 000
2023 bokslut	13 029 703

35. Statsandel för hälso- och sjukvård för högskolestuderande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 72 732 000 euro.

Anslaget får användas till ett belopp av högst 71 532 000 euro till betalning av statlig finansiering enligt lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019) till Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) för produktionen av studerandehälsovården. Dimensioneringen av anslaget baserar sig på en totalkostnad på 94 170 000 euro.

Av anslaget har 1 000 000 euro reserverats till betalning av statsunderstöd till Studenternas hälsovårdsstiftelse för stödjande av högskolestuderandes välbefinnande.

Förklaring: Folkpensionsanstalten ska svara för ordnandet av studerandehälsovård för högskolestuderande i hela landet. Folkpensionsanstalten svarar för en tillräcklig tillgång till tjänsterna och för tjänsternas tillgänglighet samt godkänner servicenätet för studerandehälsovård. Studenternas hälsovårdsstiftelse producerar studerandehälsovårdstjänster för högskolestuderande i hela landet. Stiftelsen producerar tjänsterna i huvudsak som egen verksamhet. Om den lagstadgade produktionskyldigheten inte kan genomföras på något annat sätt, kan stiftelsen köpa kompletterande tjänster av en annan tjänsteproducent.

I och med den ändrade tolkningen av samordningsförordningen (EU 883/2004) beräknas den omfatta cirka 2 000 studerande från EU/EES.

Den godtagbara totalkostnaden baserar sig på en godtagbar kostnad per studerande på 306,7 euro och totalt 307 000 studerande.

Kostnader för hälso- och sjukvård för högskolestuderande

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
SHVS totalkostnader	90 610 191	94 125 674	95 667 400
Totala kostnader som finansieras med medel ur budgeten	87 166 919	89 900 000	94 170 000
Kostnad per studerande finansierad med medel ur budgeten	298,1	296,7	306,7
Antal studerande i genomsnitt	292 415	303 000	307 000
Statens finansieringsandel	65 708 332	68 500 000	72 700 000
Statlig medfinansiering, %	75,4	77,0	77,0
Stödjande av studerandes välbefinnande (separat statsunderstöd)	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Terapigaranti (i kraft 1.5.2025) (Ytterligare åtgärder 2024)	1 232
Vårdgarantin (Ytterligare åtgärder 2024)	-900
Ökat antal studerande	3 688
Sammanlagt	4 020

2025 budget	72 732 000
2024 budget	68 712 000
2023 bokslut	67 500 000

36. Statsunderstöd för att trygga social- och hälsovårdstjänster (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 662 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till ett belopp av högst 562 000 euro till betalning av statsunderstöd via sametinget till de välfärdsområden inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för att trygga social- och hälsovårdstjänster på samiska och vidareutveckla dem
- 2) till ett belopp av högst 1 100 000 euro till betalning av statsunderstöd för utvecklingsutgifter vid Klient- och patientsäkerhetscentret i Österbottens välfärdsområde
- 3) till ett belopp av högst 1 000 000 euro för betalning av statsunderstöd för ett tidsbegränsat utvecklingsprojekt som gäller tjänster på svenska i Östra Nylands och Västra Nylands välfärdsområden.

Förklaring: Syftet med verksamheten är att trygga tillgången på social- och hälsovårdstjänster på samiska och att trygga patient- och klientsäkerheten. Ett syfte är också att trygga tillgången på svenskspråkiga tjänster.

2025 budget	2 662 000
2024 budget	2 662 000
2023 bokslut	1 662 000

37. Statlig ersättning till välfärdsområdena för kostnader på grund av brådskande socialvård för personer som fått avslag på sin asylansökan (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av i 12 a § i socialvårdslagen (1301/2014) avsedd ersättning till välfärdsområdena för kostnader som uppstår på grund av socialservice i brådskande fall till personer som fått avslag på sin asylansökan.

Förklaring: År 2023 kom det in 4 559 asylansökningar i Finland (inbegriper förnyade ansökningar). År 2024 beräknas antalet uppgå till 5 350 och år 2025 till 5 450. År 2023 var antalet asylbeslut totalt 3 586. Av de besluten var andelen avslag 21 %. En del av de personer som fått avslag lämnar inte landet, och uppehåller sig därmed illegalt i Finland. Dessa personer kan i kommunerna få brådskande socialservice med stöd av socialvårdslagen. Välfärdsområdena kan hos Folkpensionsanstalten ansöka om ersättning för kostnader för tillfällig inkvartering, mat och nödvändiga mediciner.

2025 budget	2 000 000
2024 budget	2 000 000
2023 bokslut	1 378 863

39. Utvecklande av servicestrukturen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till genomförande av programmet för suicidprevention
- 2) för inledande av en hybridmodell för barnskyddet
- 3) för ökande av tillgången till mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel.

Förklaring: Anslaget används för att genomföra programmet för suicidprevention, inleda en hybridmodell för barnskyddet och öka tillgången till mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inledande av en hybridmodell för barnskyddet	500
Mentalvårdshjälp och mentalvårdstjänster med låg tröskel	2 000
Sammanlagt	2 500
<hr/>	
2025 budget	2 800 000
2024 budget	300 000
2023 bokslut	9 500 000

40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 40 400 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av statsunderstöd för förvaltningsutgifter och utgifter för flygdrift vid enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy.

Anslaget betalas till FinnHEMS Oy i form av förskott på statsunderstöd enligt hur kostnaderna infaller tidsmässigt.

Förklaring: FinnHEMS Oy svarar för administrationen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten. I beskattningshänseende är FinnHEMS Oy ett allmännyttigt, icke-vinstdrivande aktiebolag som ägs av staten och som svarar för produktionen av Finlands läkar- och sjukvårdshelikopterverksamhet. Centralerna för prehospitalkvård i samarbetsområdena svarar enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för den behövliga läkar- eller sjukvårdshelikopters medicinska verksamhet i området.

Den största utgiftsposten är den egentliga flygverksamheten. Den service som tillhandahålls omfattar dessutom de markenheter, dvs. ambulanser, som används vid uppdrag i närområden och som tillfälligt ersätter flygdriften på grund av väderleksförhållanden eller tekniska orsaker, de baser helikoptrarna behöver, underhållet av baserna och kostnaderna för administreringen av verksamheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Höjning av mervärdesskattesatsen från 10 % till 14 %	1 300
Nivåförändring	-8 400
Sammanlagt	-7 100

2025 budget	40 400 000
2024 budget	47 500 000
2023 bokslut	36 635 000

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 27 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till producenter av skyddshemstjänster enligt lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014)

2) till avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken per år vid Institutet för hälsa och välfärd för koordinerings-, handlednings-, drifts-, kvalitetskontroll-, utvecklings-, utbildnings-, utvärderings- och förvaltningsuppgifter i anknytning till skyddshemsverksamhet och för andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Syftet med lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster är att säkerställa nationellt högklassiga och heltäckande skyddshemstjänster för personer som är utsatta för våld i nära relationer eller som lever under hot om sådant våld. Institutet för hälsa och välfärd ansvarar för den riksomfattande samordningen av skyddshemsverksamheten och väljer producenter av skyddshemstjänster.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 27 039 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 511 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Säkerställande av tillräcklig finansiering för skyddshemstjänster	1 000
Sammanlagt	1 000

2025 budget	27 550 000
2024 budget	26 550 000
2023 bokslut	25 150 000

61. Finansiering av social- och hälsovård enligt planen för återhämtning och resiliens (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Av anslaget har som en del av planen för återhämtning och resiliens reserverats

1) ett belopp på högst 10 000 000 euro för att stärka kunskapsbasen och den effektivitetsbaserade styrningen till stöd för kostnadseffektiviteten hos social- och hälsovården (RRF, pelare 4)

2) ett belopp på högst 20 000 000 euro för att ta i bruk digitala innovationer inom serviceutformningen som främjar vårdgarantin (RRF, pelare 4)

3) medel för avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken årligen, inklusive tjänstemän som utnämns till sin tjänst, samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter för administrering och samordning av programmet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Av anslaget reserveras 29 000 000 euro för investeringar som stärker tillgången till social- och hälsovårdstjänster och ökar kostnadseffektiviteten (pelare 4). Målet med investeringarna är att permanent snabba upp tillgången till vård i hela landet genom nya verksamhetsmodeller och ibruktagande av nya digitala tjänster samt främja genomförandet av social- och hälsovårdsreformen. Målet är att se över tjänsterna på ett kostnadseffektivt och människoorienterat sätt.

Finansiering kan delas ut i form av statsunderstöd till välfärdsområden, kommuner, samkommuner, näringslivet och aktörer inom tredje sektorn. Genom avtal kan medel dessutom anvisas till inrättningar inom den offentliga sektorn för åtgärder som stöder programmet samt för nationell samordning och förvaltning av programmet.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 29 000 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-13 000
Sammanlagt	-13 000

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	30 000 000
2024 II tilläggsb.	106 000 000
2024 budget	43 000 000
2023 bokslut	149 786 000

63. *Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)*

Under momentet beviljas 1 250 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

Förklaring: De regionala kompetenscentrumen är Södra Finlands kompetenscentrum inom det sociala området, Kompetenscentrumet inom det sociala området i Tavastland och Satakunta samt Östra Finlands, Sydöstra Finlands, Mellersta Finlands, Österbottens, Norra Finlands och Egentliga Finlands kompetenscentrum inom det sociala området. Dessutom har man särskilt utifrån de svenskspråkiga områdenas behov bildat Det finlandssvenska kompetenscentret inom det

sociala området vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Grunderna för statsunderstöd till vart och ett av kompetenscentrumen anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001). I enlighet med regeringens beslut minskas antalet kompetenscentrum.

Målet med verksamheten är att trygga högklassig socialservice regionalt i samarbete med välfärdsområdena och kommunerna och den forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet som ordnas.

Anslaget används i sin helhet för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av antalet kompetenscentrum (Ytterligare åtgärder 2024)	-1 000
Tidsbunden finansiering upphör	-200
Sammanlagt	-1 200

2025 budget	1 250 000
2024 budget	2 450 000
2023 bokslut	3 500 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statlig ersättning för kostnader i anslutning till ordnande av medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005)
- 2) till ett belopp av högst 70 000 euro för betalning av de omkostnader Institutet för hälsa och välfärd har för utveckling och ordnande av medling
- 3) till utgifter för utveckling och drift av informationssystemet för medling vid brott och tvister samt för anställning av personal motsvarande högst ett årsverke årligen vid Institutet för hälsa och välfärd i uppgifter som gäller drift och utveckling av informationssystemet för medling.

Förklaring: Enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005, 7 §) är Institutet för hälsa och välfärd skyldigt att ordna medlingsverksamhet så att tjänsten är tillgänglig och ändamålsenligt genomförd i hela landet.

Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna personal som deltar i medlingsverksamhet samt övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningens sammanlagda belopp betalas till Institutet för hälsa och välfärd för de kostnader som ordnandet av medlingsverksamhet medför för en kommun eller annan tjänsteleverantör som ingått avtal med institutet i enlighet med statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister (267/2006). Institutet för hälsa och välfärd ska betala ersättningen i förskott till tjänsteleverantörerna och övervaka användningen av ersättningen.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara cirka 6 950 000 euro och konsumtionsutgifternas andel cirka 150 000 euro.

2025 budget	7 100 000
2024 budget	7 100 000
2023 bokslut	7 100 000

70. Hälsa och funktionsförmåga främjas

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av särskilda utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamma sjukdomar, anskaffning av vaccin och beredskap för pandemier, utgifter för hälsofrämjande verksamhet och utbildningen av specialister i företagshälsovård samt statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti. Främjande av hälsa och funktionsförmåga och hälsoövervakning genomförs delvis också med anslagen under moment 33.02.03, 33.02.05, 33.03.04 och 33.03.50. Kommunerna är centrala aktörer när det gäller hälsoövervakning.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga

I syfte att främja hälsa och minska folksjukdomar används olika samhällspolitiska medel. Vars och ens eget initiativ till att upprätthålla och främja sin hälsa och sitt välbefinnande stöds genom att man ser till att miljön och förhållandena bidrar till sunda val. Den globala dimensionen inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor.

Hälsoövervakningen (moment 33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetstillsynen över hushållsvatten, utveckla informationssystem för miljö- och hälsoskyddet, genomföra EU:s lagstiftning om kemikalier, kosmetika, genteknik, tobak och strålning samt utveckla utredningen av fukt- och mögelskador i byggnader.

Mål:

- att förebygga och avhjälpa de skadliga verkningar för hälsan som orsakas av livsmiljön
- att trygga tillgodoseendet av de föreskrivna kvalitetskraven gällande miljöhälsa; att trygga fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden och en effektiv styrning av tillsynen
- att minska antalet epidemier som föranleds av hushållsvatten
- att förebygga olägenheter för hälsan som anknyter till genteknik, bioteknik och nanoteknik.

Syftet med *anskaffningen av vaccin och övervakningen av smittsamma sjukdomar* (moment 33.70.20 och 33.70.22) är att förvalta rikstäckande epidemiologiska uppföljningssystem som stöder bekämpningen av smittsamma sjukdomar samt att styra och stödja det arbete för att bekämpa smittsamma sjukdomar som utförs vid välfärdsområdenas verksamhetsenheter inom social- och hälsovården och i välfärdsområdena.

Institutet för hälsa och välfärd undersöker smittsamma sjukdomar, följer upp och utreder uppkomsten och förekomsten av smittsamma sjukdomar, utvecklar diagnostiken, uppföljningen och bekämpningen av dem samt informerar om dem och ger befolkningen anvisningar för hur den undviker smitta och förebygger spridning. Institutet för hälsa och välfärd svarar för vaccinförsörj-

ningen och uppföljningen av vaccinens effekter och i samarbete med Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för utredningen av biverkningar av vacciner och vaccinationer.

Mål:

— att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination och en god vaccinationstäckning (t.ex. incidensen av kikhosta samt vaccinationstäckningen mot influensa bland personer över 65 år)

— att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. incidensen av påträffade campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi)

— att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. incidensen av tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokokker och vårdrelaterade infektioner)

— att förhindra spridningen av hivinfektion och hepatit C-infektion samt andra infektioner som överförs via blod eller vid könsumgänge (t.ex. incidensen av fall av hiv och hepatit C), incidensen av klamydia och att uppdatera de nationella strategierna

— att utveckla beredskapen inför pandemier och den regionala epidemiologiska verksamheten (t.ex. uppdateringen av den nationella beredskapsplanen för pandemier)

— att främja Finlands aktiva medverkan, såväl inom Europa som i våra närområden och globalt, i bekämpningen av smittsamma sjukdomar, förebyggandet av spridningen av dessa sjukdomar, utvecklandet av övervakningssystem och främjandet av hälsosäkerheten.

Institutet för hälsa och välfärd är också det behöriga organ som ansvarar för den epidemiologiska övervakningen av smittsamma sjukdomar inom Europeiska unionen och för anmälningen av smittsamma sjukdomar.

Anslaget för *hälsofrämjande verksamhet* (moment 33.70.50) är avsett för hälsofrämjande verksamhet samt för förebyggande och minskning av användningen av alkohol, narkotika och tobak. Genom anslaget stöder man verksamhet i kommunerna som främjar välfärd och hälsa samt hälsofrämjande verksamhet som bedrivs som ett samarbete mellan kommuner, välfärdsområden och organisationer. Verksamheten ska stärka befolkningens resiliens i kriser och minska ojämlikheten i fråga om välfärd och hälsa. Verksamheten ska beakta att människans välfärd och miljöns tillstånd är beroende av varandra. Verksamheten ska stödja genomförandet av statsrådets principbeslut om främjande av välfärd, hälsa och säkerhet 2030 och främja goda relationer och förbättra dialogen mellan olika befolkningsgrupper.

De innehållsmässiga prioriteringarna för 2025 är följande:

1. Ledningen och samordningen av välfärdsarbetet förbättras genom att de förfaranden för ledning, förhandling och samarbete som finns i kontaktytorna mellan kommuner, regionala aktörer och organisationer utvecklas eller genom att samordningen av kommunens ledning inom främjandet av välfärd och hälsa utvecklas.

2. Innehållen, metoderna och/eller utvärderingen inom det förebyggande rusmedelsarbetet utvecklas som ett samarbete mellan kommunerna och välfärdsområdena för att förbättra kvaliteten och främja jämlikhet bland utsatta befolkningsgrupper.

3. Innehållen och metoderna i arbetet med att informera om narkotika utvecklas och effektiviseras genom att närnsamfund aktiveras. Fokus på unga i en sårbar ställning och deras föräldrar och på att förbättra kompetensen hos de aktörer som arbetar med dem.

4. Förebyggande av gatuvåld bland unga, främjande av säkerheten och särskild omsorg om unga.

5. Stöd för äldres funktionsförmåga och möjligheter att bo hemma och främjande av närstående-vårdares välfärd, funktionsförmåga och hälsa.

Anslaget för *utbildning av specialister i företagshälsovård* (moment 33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet använder medlen för att utveckla sin egen och universitetens utbildning samt betala ersättning för kostnaderna av utbildning av specialister i företagshälsovård till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till stationer för företagshälsovård som en arbetsgivare svarar för.

Mål:

— att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister i företagshälsovård i enlighet med statsrådets förordning om principerna för god företagshälsovårdspraxis, företagshälsovårdens innehåll samt den utbildning som krävs av yrkesutbildade personer och sakkunniga (708/2013)

— att trygga det kvantitativa behov av utbildning av nya läkare inom företagshälsovården som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder

— att höja utbildningsnivån för läkare inom företagshälsovården till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovården stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Hälsoövervakning			
Epidemier som sprids via vatten			
— antal epidemier	3	2	2
— antal insjuknade	152	100	100
Bekämpning av smittsamma sjukdomar och anskaffning av vaccin			
Influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år, %	61	65	65
Kikhosta, antal fall	120	400	400
Campylobakterier, antal fynd	2 586	3 000	3 000
Anmälningar om misstänkt epidemi	99	100	100
Tuberkulos, antal fall	178	200	200
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	76	65	65
Hiv, antal rapporterade fall	283	200	200
Hepatit C-virusinfektion, antal fall	1 124	1 200	1 200
Hepatit B-virusinfektion, antal fall	508	400	400

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Gonorrésmitta, antal fall	1 329	1 000	1 000
Syfilissmitta, antal fall	457	400	400
Klamydiasmitta, antal fall	17 534	17 000	17 000
Utbildning av specialister i företagshälsovård			
Antal specialistexamina i företagshälsovård	45	45	45

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 40 710 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för upphandling och vidarebefordran av vacciner som med stöd av 44—48 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringsstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccinationsprogrammet samt utveckling av övervakningssystemen inom dessa frågor, för obligatorisk upplagring samt för utveckling, upphandling och drift av systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccinationsprogrammet och för anskaffning av sällsynta vacciner och antikroppar

2) till medlemsavgiften till Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador

3) till betalning av de utgifter som beslutsprocessen för upphandling, upphandlingen, vidarebefordran och distribution av vacciner ger upphov till

4) till kostnaderna av vacciner mot allvarliga epidemier och pandemier som kan förhindras genom vaccination

5) till avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken årligen för bedömningsarbetet i syfte att bestämma vilka vacciner som ska tas med i det nationella vaccinationsprogrammet, för upphandling av vacciner, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer samt för utveckling av systemen för uppföljning

6) till TBE-vaccinering av befolkningen i de riskområden som Institutet för hälsa och välfärd fastställer årligen

7) till betalning av kostnader för vederlagsfri överlåtelse av covid-19-vacciner samt för överlåtelse, försäljning och bortskaffande av vacciner.

Förklaring: I anslaget ingår en årlig reserveringsavgift för pandemivaccin vid influensapandemi samt annan beredskap för allvarliga epidemier som kan förhindras genom vaccination. Dagens nya vacciner, bristen på vacciner och det förändrade världsläget har gjort det avsevärt svårare och mer invecklat att avgöra lämpligt vaccinationsprogram och genomföra behövliga anbudstävlingar och upphandlingar. Det beräknas att 1 400 000 euro kommer att användas för upplagring och distribution av vacciner.

Inom ramen för programmet för TBE-vaccinationer fastställer Institutet för hälsa och välfärd årligen de geografiska områden inom vilka vacciner ska ges inom ramen för det nationella vaccinationsprogrammet.

Övriga utgifter för vaccindistribution har budgeterats under moment 33.03.04. Inkomsterna av vaccinförsäljning och vaccindistribution har antecknats under moment 12.33.03.

Avsikten är att de vacciner som inte används i första hand ska styras till de övriga EU-länderna, till försäljning eller till donationer till tredjeländer antingen via mekanismen för samarbete kring vacciner, COVAX, eller bilateralt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgning av pneumokockvaccinationer till riskgrupperna 1 och 2	-1 530
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-200
Sammanlagt	-1 730

2025 budget	40 710 000
2024 budget	42 440 000
2023 bokslut	178 140 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 430 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (599/2013), strålsäkerhetslagen (859/2018), tobakslagen (549/2016) och lagen om kosmetiska produkter (492/2013), för forskning kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personal

2) till betalning av utgifter för utbildning och forskning om riskhantering inom bioteknik och nanoteknik

3) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 210 000 euro och överföringsutgifternas andel 220 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehållet i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-30
Sammanlagt	-30

2025 budget	430 000
2024 budget	460 000
2023 bokslut	460 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande arbete och upplysningsverksamhet enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), utredning och uppföljning av överraskande epidemier samt det internationella samarbete som förutsätts för dessa

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål

3) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke årligen samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 92 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 368 000 euro. Variationen i andelarna beror på innehållet i de pågående projekten, sättet på vilket de genomförs och de mål som ställts upp för dem.

2025 budget	460 000
2024 budget	460 000
2023 bokslut	460 000

50. Hälsofrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 300 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av utgifter enligt 1 § i lagen om anslag för hälsofrämjande (333/2009).

Av anslaget kan statsunderstöd beviljas till organisationer, stiftelser, välfärdsområden, kommuner och andra aktörer. Anslaget kan också användas när avtal om projekt för hälsofrämjande ingås med statliga inrättningar. Anslaget får användas också till betalning av kostnader för förvaltning av anslaget.

Förklaring:

Fördelning på prioriterade områden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten (1 000 euro/år)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Utveckling av kommunernas ledning och samordning av välfärds- och hälsoarbetet	675	552	980
Förebyggande och minskning av användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter	415	691	800
Ökad användning av metoder som främjar positiv psykisk hälsa och stöd till förebyggandet av självmord och ofrivillig ensamhet	430	-	-
Införandet av naturcenterade metoder	260	542	-
Särskild omsorg som gäller unga	-	3 220	2 500

Fördelning på prioriterade områden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten (1 000 euro/år)

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Medel ur anslaget för hälsofrämjande i kommunerna för att stödja äldre personers funktionsförmåga, förmåga att klara sig hemma och närstående vårdare (investeringsprogram)	-	6 500	6 500
Narkotikaförebyggande arbete	-	-	500
Administration av finansierade projekt	20	20	20
Sammanlagt	1 800	11 525	11 300

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 11 280 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 20 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Narkotikaförebyggande arbete	500
Särskild omsorg som gäller unga	-725
Sammanlagt	-225

2025 budget	11 300 000
2024 budget	11 525 000
2023 bokslut	1 800 000

51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Förklaring: Till Arbetshälsoinstitutet ska ersättning av statsmedel betalas för de kostnader som utbildningen av specialister inom företagshälsovården medför. Arbetshälsoinstitutet kan betala ersättning till universitet, till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och till serviceproducenter (arbetsgivares företagshälsovårdsstationer) som avses i lagen om företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet kan använda anslaget till betalning av kostnaderna för den egna utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Målet med utbildningen av specialister och anslaget är att trygga det kvantitativa behov av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder och höja utbildningsnivån för företagshälsovårdsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

I dagens dynamiska arbetsliv blir kompetenskraven på företagshälsovårdens specialister ständigt högre när det gäller att främja arbetshälsa, välbefinnande och säkerhet. Behovet av utbildade läkare kommer inte att minska inom de närmaste åren. Anslaget har dimensionerats så att storleken

på ersättningen för utbildning som leder till att en specialist blir behörig är 64 700 euro. Antalet specialister som fått behörighet var 29 år 2023 (50 år 2022, 48 år 2021 och 53 år 2020).

2025 budget	2 900 000
2024 budget	2 900 000
2023 bokslut	2 900 000

52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (fast anslag)

Under momentet beviljas 918 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av statsunderstöd till UKK-instituutti som upprätthålls av stiftelsen Urho Kekkonen kuntoinstituuttisäätiö (lagen om statsbidrag till stiftelsen Urho Kekkonen kuntoinstituuttisäätiö (1284/2010), 2 §).

Budgeteringsgrunden för anslaget är beslutet om beviljande.

Förklaring: Understödet är avsett för den verksamhet som bedrivs vid UKK-instituutti, vars syfte är att främja, utveckla och undersöka individens och befolkningens hälsa, funktionsförmåga och friskvård samt hälsofrämjande idrott.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-10
Sammanlagt	-10

2025 budget	918 000
2024 budget	928 000
2023 bokslut	928 000

54. Statsunderstöd för mathjälpsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd för mathjälpsverksamhet
- 2) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke årligen, inklusive personer som utnämnts till sin tjänst, för uppgifter som gäller beredning, genomförande och administration.

Förklaring: Syftet med verksamheten är att göra ordnandet av mathjälpen permanent.

Av användningen av anslaget beräknas överföringsutgifternas andel vara 2 900 000 euro och konsumtionsutgifternas andel 100 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stöd till mathjälpsorganisationer, verksamheten görs permanent (överföring från moment 33.03.63) (regeringsprogr. 2023)	3 000
Sammanlagt	3 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

Förklaring: Syftet med avbytarservicen för lantbruksföretagare är att stödja lantbruksföretagarnas möjligheter att utöva sin rätt till social trygghet, samt att stödja lantbruksföretagarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Syftet med avbytarservicen för pälsdjursuppfödare och vikariehjälpen för renskötare är att stödja pälsdjursuppfödarnas och renskötarnas arbetsmotivation och möjligheter till ett längre arbetsliv. Lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare kan antingen anlita avbytarservice som den lokala enheten i kommunen ordnar eller själva ordna avbytarservicen. Vikariehjälpen för renskötare är avbytarservice som de själva ordnar.

Staten betalar kostnadsbaserad ersättning för ordnandet av avbytarservice för lantbruksföretagare. Lantbruksföretagare i huvudsyssla har rätt till 26 gratis semesterdagar. Vikariehjälp kan i regel också ges andra än lantbruksföretagare i huvudsyssla, om de på grund av sjukdom eller en annan i lagen föreskriven tillfällig orsak är förhindrade att sköta de nödvändiga dagliga djurskötseluppgifter som hör till lantbruksföretaget. Vikariehjälp beviljas endast på vissa villkor och en avgift tas ut för den. Lantbruksföretagare i huvudsyssla kan dessutom beviljas subventionerad avgiftsbelagd avbytarhjälp eller fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp. Lantbruksföretagare som inte har det arbetet som huvudsyssla kan endast beviljas fullt avgiftsbelagd avbytarhjälp.

Kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare (semester och extraledighet) ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Maximibeloppen för de tjänster som ersätts fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Det är möjligt för renskötare att ansöka om vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga. Kostnaderna för vikariehjälpen ersätts inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten. Maximibeloppet för ersättningsgill service fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Social- och hälsovårdsministeriet har hand om den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytarservicen. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har organiseringsansvaret för den lokala förvaltningen för avbytarservice. I praktiken är kommunen den lokalt ansvariga enheten för ordnandet av avbytarservice baserat på uppdragsavtal med LPA. Till LPA och de lokala enheterna betalas en kalkylerad ersättning av statens medel för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen. Sammanslagningen av lokala enheter medför att antalet enheter minskar till elva vid ingången av 2025. Sammanslagningen innebär en kostnadsbesparing på lång sikt, förbättrar verksamhetens kvalitet och minskar personriskerna.

Verksamhetens omfattning

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Lantbruksföretagare			
1. Semesterverksamhet			
Antal serviceanvändare	11 595	10 899	10 245
Antal avbytdagar	293 473	275 865	259 313
Antal avbytdagar/användare	25,31	25,31	25,31
Antal avbyttimmar	1 923 858	1 808 427	1 699 821
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,56	6,56	6,56
2. Vikarieverksamhet			
Antal serviceanvändare	3 560	3 363	3 162
Antal avbytdagar	160 897	152 012	142 891
Antal avbytdagar/användare	45,20	45,20	45,20
Antal avbyttimmar	1 135 644	1 072 932	1 008 556
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	7,06	7,06	7,06
3. Understödd avgiftsbelagd avbyttjänst			
Antal serviceanvändare	5 751	5 406	5 082
Antal avbytdagar	51 996	48 877	45 891
Antal avbytdagar/användare	9,04	9,04	9,04
Antal avbyttimmar	347 938	327 062	307 438
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,69	6,69	6,69
Pälsdjursuppfödare			
1. Semester			
Antal serviceanvändare	235	228	221
Antal avbytdagar	4 156	4 103	3 980
Antal avbytdagar/användare	17,69	18,00	18,00
Antal avbyttimmar	30 320	29 910	29 012
Avbytdagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	7,30	7,30	7,30
2. Extra lediga dagar			
Antal serviceanvändare	161	156	151
Antal avbyttimmar	18 258	18 236	17 736
Antal avbyttimmar/användare	113	117	117
Vikariehjälp för renskötare			
Antal beslut om beviljad vikariehjälp	263	280	290
Antal avbyttimmar	21 321	22 037	23 299
Antal avbyttimmar/beslut	81	79	80
Antal användare	178	190	200
Antal avbyttimmar/användare	120	116	117

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 115 600 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för de driftskostnader för avbytarservice som avses i 35 § i den lagen

2) till ett belopp av högst 420 000 euro till ersättning av lokala enheters nettokostnader för läroavtalsutbildning för lantbruksavbytare och introduktion av nya lantbruksavbytare.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget grundar sig på preliminära uppgifter om kostnadsutfallet 2023 och på därpå baserade uppskattningar av verksamhetens omfattning och kostnadsutvecklingen 2024 och 2025. Vid dimensioneringen av anslaget har det ökade behov av läroavtalsutbildning som föranleds av bristen på avbytare beaktats.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	7 450
Nivåförändring	-3 850
Sammanlagt	3 600

2025 budget	115 600 000
2024 budget	112 000 000
2023 bokslut	106 796 191

41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till lokala enheter för avbytarverksamhet, för de driftskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare som avses i 25 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009).

Förklaring: För pälsdjursuppfödare ordnas semester avgiftsfritt och extraledighet mot en avgift inom ramen för det anslag som reserverats för detta. Maximibeloppen för avbytarservice fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-400
Sammanlagt	-400

2025 budget	1 300 000
2024 budget	1 700 000
2023 bokslut	1 900 000

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 16 § i lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) betalas för kostnader för vikariehjälp.

Förklaring: En renskötare kan få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga för högst 200 timmar och under högst 90 dagar under kalenderåret inom ramen för det anslag som reserverats för detta. Maximibeloppet för avbytarservice fastställs årligen genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	50
Sammanlagt	50
2025 budget	500 000
2024 budget	450 000
2023 bokslut	450 000

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 140 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen

2) till ett belopp av högst 94 000 euro till betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i den lagen

3) till förvaltningskostnaderna för servicen med stöd av 24 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009) och med stöd av lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014).

Förklaring: Av anslaget kommer uppskattningsvis 13 521 000 euro att användas för kommunernas kostnader för avbytarservice. Detta inkluderar kostnaderna för avbytarservicen för pälsdjursuppfödare samt tilläggsersättning som vissa kommuner får enligt prövning. Uppskattningsvis 1 619 000 euro kommer att användas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltningskostnader för avbytarservice. Detta omfattar pensionsanstaltens förvaltningskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare och renskötare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avslutande av det tidsbundna projektet för att stödja pälsdjursuppfödare att orka i arbetet	-20
Sammanlagt	-20

2025 budget	15 140 000
2024 budget	15 160 000
2023 bokslut	17 140 000

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

Förklaring: Understöd beviljas på ansökan och efter prövning till allmännyttiga sammanlutningar och stiftelser.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, som finns i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet, behandlar ansökningarna om understöd och utarbetar understödsförslag. Dessutom administrerar centralen utbetalningen av understöd, utövar tillsyn över hur understöden används och utför resultatövervakning av de verksamheter som understöds. Understödsbesluten fattas av social- och hälsovårdsministeriet, i regel en gång om året.

Avsikten är att det anslag som är avsett för främjande av hälsa och social välfärd ska användas till ett belopp av sammanlagt 304,088 miljoner euro 2025. Av anslaget utgör 25,788 miljoner euro oanvänd avkastning från Penningautomatföreningen som tidigare år blivit outdelad och som med stöd av övergångsbestämmelsen i lotterilagen ska användas senast den 31 december 2026.

År 2024 uppgick de beviljade understöden till sammanlagt 383,6 miljoner euro.

50. Understöd till föreningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 304 088 000 euro.

Anslaget får användas för de ändamål som nämns i 3 § 1 mom. i lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården (284/2023).

Förklaring:

Strategiska mål för verksamhet som understöds

- att minska ojämlikhet och öka likställdhet och jämlikhet samt delaktighet, med beaktande av livssituation och bakgrund
- att stärka människors resurser och hjälpa dem att ta hand om sig själva, varandra och miljön
- att identifiera betydelsen av mötande arbete i det organisationsorienterade arbetet och stödja social- och hälsovårdsorganisationernas verksamhetsförutsättningar.

Understödshelheter

1) Trygghet av organisationernas verksamhetsförutsättningar

Understödshelheten omfattar organisationernas styrande funktioner och påverkansverksamhet såsom kommunikation och påverkansarbete, intressebevakning, utvecklingsarbete, utvärdering och forskning samt stöd till medlemsorganisationer.

2) Främjande av hälsa samt stärkande av arbets- och funktionsförmågan

Understödshelheten omfattar verksamhet som främjar hälsa och arbets- och funktionsförmågan samt verksamhet som främjar människors självständiga livshantering. Vid planering av verksamheten är det viktigt att uppmärksamma människor med nedsatt funktionsförmåga som har svårt att få stöd eller människor som inte själva kan söka hjälp.

Till denna understödshelhet hör också understödsprogrammet för sysselsättning av partiellt arbetsföra och ungdomar, Platsen är ledig II.

3) Stöd för delaktighet, aktörskap och vardagshantering

Understödshelheten omfattar möjliggörandet av delaktighet och bemötande av människor samt stärkande av social förmåga.

Understödshelheten omfattar också verksamhet till stöd för boendemöjligheter och boendefärdigheter för grupper med särskilda behov samt avhjälpande av bostadslöshet. Grupperna med särskilda behov definieras i Understödsguiden.

4) Krishjälp och främjande av säkerhet i vardagen

Understödshelheten omfattar åtgärder som hjälper människor i olika krissituationer och förebygger problem som äventyrar vardagssäkerheten. Understödshelheten omfattar även frivillig räddningstjänst och därtill anknuten utbildning av volontärer.

Av anslaget används uppskattningsvis 6 miljoner euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Utfall/uppskattning 2023—2025 (mn euro) för understödshelheterna inom understödsverksamheten

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Stärkande av organisationernas verksamhetsförutsättningar	97	96	85
Främjande av hälsa samt stärkande av arbets- och funktionsförmåga	114	105	83
Stöd för delaktighet, aktörskap och vardagshantering	122	136	99
Krishjälp och främjande av säkerhet i vardagen	41	47	37
Sammanlagt	374	384	304

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2023—2025 (mn euro) utfall/uppskattning

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Allmänna understöd	66	68	63
Riktade verksamhetsunderstöd	220	237	220

**Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2023—2025 (mn euro)
utfall/uppskattning**

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Investeringsunderstöd	9	7	1
Projektunderstöd	79	72	20
Sammanlagt	374	384	304

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Andel av vinstmedlen som frigörs 2024	-25 788
Andel av vinstmedlen som frigörs 2025	25 788
Chat-tjänst med låg tröskel som främjar psykisk hälsa	500
Nedskärning av nivån på statsunderstöden (regeringsprogr. 2023)	-25 000
Tidigareläggning av besparingen (Ytterligare åtgärder 2024)	-25 000
Besparing i statsunderstöd (Ytterligare åtgärder 2024)	-30 000
Sammanlagt	-79 500

2025 budget	304 088 000
2024 budget	383 588 000
2023 bokslut	373 597 053

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Miljöministeriet arbetar för en hållbar livsmiljö och grön tillväxt. De strategiska prioriteringarna i verksamheten är 1) Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen, 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt, 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer och 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning. Förvaltningsområdet har ett nära samarbete med andra förvaltningsområden och intressentgrupper.

Begränsningen av klimatförändringar, deras konsekvenser och de begränsade naturresurserna ändrar produktions- och konsumtionsstrukturerna. Utgångspunkten är att man ska spara naturresurser och utnyttja dem material- och energieffektivt. Man strävar efter ett slutet kretslopp för materialåtervinning som minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster. Det behövs strukturella ändringar, styrmedel och försöksverksamhet genom vilka en koldioxidsnål cirkulär ekonomi och bioekonomi samt ren teknik främjas. De lösningar som genomförs på nationell nivå betjänar också den exportfrämjande verksamheten.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimat- och energimålen 2030—2050 kräver effektiva åtgärder. Finland verkar för att genomförandet av Parisavtalet och det övriga klimatsamarbetet framskrider enligt överenskommelse såväl i EU som inom ramen för FN:s klimatkonvention. Finland deltar aktivt i verkställandet av EU:s klimat- och energipaket, som sträcker sig fram till 2030. Finland stöder EU-kommissionens rekommendation om att ställa ett mål på en minskning av nettoutsläppen med 90 procent före 2040, i vilket ingår både utsläpp och upptag och genom vilket man säkerställer utsläppsminskningar som följer målet på 1,5 grader. Genom den nationella klimatlagen säkerställer man tillräckligt ambitiösa nationella mål och förutsägbarhet i klimatpolitiken. Genom den klimatpolitiska planen på medellång sikt, som sträcker sig fram till 2035, främjas kostnadseffektiva och rättvisa utsläppsminskande åtgärder.

Genom de ambitiösa klimatmålen skapas en ny slags tillväxt och en marknad för teknik och lösningar med låga koldioxidutsläpp. Uppnåendet av klimatmålen främjas med konkreta åtgärder och verkningsfull klimatpolitik såväl på nationell nivå som på EU-nivå och i anslutning till internationella avtal. En av prioriteringarna i klimatpolitiken är en allt snabbare utveckling av lösningar som minskar utsläppen och avskiljer koldioxid inom industrin och energiproduktionen. Genom att utveckla Finland till en föregångare inom ren energi får man inte bara fart på investeringspolitiken utan också på minskningen av utsläpp i samhället. Målen för den nationella energi- och klimatpolitiken nås genom minskade utsläpp och ökad produktion och användning av ren energi.

Vid sidan om naturliga kolsänkor främjas också utnyttjandet av tekniska sänkor. Självförsörjningen och försörjningsberedskapen i fråga om energi får allt större betydelse, vilket kräver satsningar på land- och havsbaserad vindkraft och solenergi.

Målen för den nationella klimat- och energipolitiken nås genom att minska den energi som används i byggnader, för boende och i trafiken och utsläppen från dem samt genom att öka produktionen och användningen av förnybar energi. Byggandet styrs så att det sker inom eller i närheten av den nuvarande samhällsstrukturen, med utnyttjande av befintlig infrastruktur. Självförsörjningen och försörjningsberedskapen i fråga om energi får allt större betydelse, vilket kräver satsningar på land- och havsbaserad vindkraft och solenergi. Inom samhällen och särskilt i stadsregionerna samordnas markanvändning, boende och tjänster så att tillgången till olika tjänster förbättras och användningen av hållbara transportsätt ökar.

I de stora tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, håller ett tillräckligt utbud av bostäder tillbaka ökningen av hyrorna och priserna. Rimliga boendekostnader har en central betydelse om man vill trygga goda verksamhetsförutsättningar för näringslivet samt regionernas och medborgarnas välfärd. Partnerskapet mellan staten och de stora stadsregionerna i fråga om stadsutvecklingen kommer att fortsätta genom avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT).

Miljöministeriet fortsätter åtgärderna för att förbättra byggnadsbeståndets energiprestanda och minska byggnadsbeståndets koldioxidutsläpp under dess hela livscykel. De viktigaste åtgärderna hänför sig till genomförandet av reformen av direktivet om byggnaders energiprestanda och verkställandet av styrningen av koldioxidfotavtrycket från nya byggnader genom gränsvärden i enlighet med bygglagen. Den cirkulära ekonomin inom byggbranschen stöds genom att man inför utredningar om rivningsmaterial och byggavfall enligt bygglagen samt ett nytt datasystem för rivningsmaterial och byggavfall.

Man går vidare mot en samservicemodell, där ärenden kan skötas och tillstånd sökas centraliserat och digitalt genom ett enda välfungerande och användarorienterat tillståndsförfarande. Behandlingen av miljö tillstånd (tillstånds-, tillsyns- och styrningsuppgifter) samlas juridiskt till en riksomfattande helhet som fungerar som en enda myndighet. Det stiftas en lag om tillståndsförfaranden. För de planläggnings-, byggnads-, miljö- och vattentillståndsförfaranden som krävs för investeringar samt för behandlingen av besvär som gäller dessa förfaranden fastställs handläggningstider som ska eftersträvas. Myndigheternas inbördes besvär rätt begränsas. Förfarandet för miljökonsekvensbedömning och tillståndsbehandlingen klargörs och samordnas.

Försiktighetsprincipen och vilka konsekvenser tolkningen av den har på tillståndsvillkoren och på godkännandet av tillstånd utvärderas. Möjligheten att återställa förfarandet för översyn av tillståndsvillkor som en del av tillståndsförfarandet ses över. Lagstiftningen förtydligas så att man vid prövning av miljö tillstånd i begränsad utsträckning kan beakta näringsidkarens frivilliga kompensationsåtgärder. Anläggande av industriparter främjas genom ett förenklat tillståndsförfarande utan att ge avkall på miljökonsekvenserna. Man utreder möjligheten till miljökonsekvenskvoter och förhandstillstånd för enskilda industriparter.

Medborgarnas möjligheter att delta tillgodoses liksom deras rättsskydd. Man sörjer för verkställigheten av lagstiftningen om miljöskadefonden. Den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden genomförs och cirkulär ekonomi och hållbar iståndsättning i synnerhet i fråga om masshantering främjas. Det nationella luftvårdsprogrammet 2030 genom-

förs. Man sörjer för genomförandet av EU:s direktiv om industriutsläpp och förordning om inrättande av en portal för industriutsläpp.

Den biologiska mångfalden, vatten- och havsskyddet, en hållbar användning av naturresurserna och möjligheterna att nyttja naturen för rekreation liksom landskapsvärden beaktas allt mer i beslutsfattandet genom ett övergripande samarbete såväl på nationell nivå som på EU-nivå och globalt.

För att en god status i yt- och grundvattnen, i det sårbara Skärgårdshavet och i resten av Östersjön ska kunna uppnås och upprätthållas måste man framför allt minska trycket på dessa miljöer, minska belastningen från näringsämnen och skadliga ämnen, hantera de risker som dessa medför och skydda mångfalden i vatten- och havsnaturen. Programmet för förbättring av vattendragen och havets tillstånd (Ahti) stöder genomförandet av vatten- och havsförvaltningsplanerna för 2022—2027 och främjar återvinningen av näringsämnen och arbetet för att förbättra Skärgårdshavets tillstånd. Åtgärder riktas särskilt till Skärgårdshavets pilotområden. Ibrukttagandet av de effektivaste åtgärderna utvidgas bl.a. inom jord- och skogsbruket och den byggda miljön. Lösningar för återvinning av näringsämnen utvecklas för att dämpa näringsbelastningen, minska eutrofieringen av vattendragen och öka självförsörjningen när det gäller näringsämnen. För att minska belastningen på ytvattnen och miljöbelastningen och spridningen av farliga ämnen krävs ett gränsöverskridande mellanstatligt samarbete. Även skyddet av Östersjön förutsätter internationellt samarbete och ett gemensamt genomförande av aktionsplanen för Östersjön (HELCOM BSAP).

Förlusten av biologisk mångfald hejdas och en gynnsam bevarandestatus tryggas på ett klimatsmart sätt före år 2030 genom genomförandet av den nya nationella strategin och handlingsprogrammet för biologisk mångfald, livsmiljöprogrammet Helmi och programmet METSO och genom en effektivisering av andra åtgärder för att skydda arter och naturtyper. För att åtgärderna ska få större genomslag verkställs den reviderade naturvårdslagstiftningen, och en fortsättning av programmet METSO bereds. Vidare utvecklar man marknaden för naturvärden och stöder företagens arbete för att främja den biologiska mångfalden. Man minskar trycket på den biologiska mångfalden och främjar ett hållbart nyttjande av naturresurserna samt en bioekonomi som tar hänsyn till den biologiska mångfalden.

Genom planeringen av områdesanvändningen svarar man på förändringarna i omvärlden, av vilka de viktigaste är bekämpningen av klimatförändringar, behovet av förnybar energi och försörjningsberedskapen, differentieringen av regionstrukturen och befolkningsförändringar, stadsregionernas tillväxt och urbanisering och nya sätt att röra sig. Genom att reformera lagstiftningen samt utveckla områdesanvändningen och planeringen av den främjas en ändamålsenlig markanvändning, en god livsmiljö, en smidig planläggning, städernas och kommunernas tillväxt, en tillräcklig bostadsproduktion, områdenas livskraft, företagens konkurrenskraft och Finlands attraktionskraft som investeringsland. Extrema väderhändelser och översvämningsrisker beaktas i planeringen och genomförandet av samhällsstrukturen.

Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till information om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande. En viktig metod är att samla information om den byggda miljön med hjälp av nationellt interoperabla serviceplattformar och informationsstrukturer.

Den cirkulära ekonomin stärker Finlands självförsörjningsgrad i fråga om råvaror och utgör grunden för Finlands ekonomi. I syfte att genomföra regeringsprogrammet och EU-lagstiftningen utvecklas avfallslagstiftningen till lagstiftning om cirkulär ekonomi. För att främja målen för cirkulär ekonomi och livscykel-tänkandet samt för att utveckla marknaden genomförs programmet för cirkulär ekonomi, bl.a. det strategiska green deal-åtagandet för cirkulär ekonomi som riktar sig till olika aktörer.

Samhälleliga effektmål

	2023 utfall/ uppskattning	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen			
— Programmen Helmi och METSO framskrider inom miljöministeriets förvaltningsområde, andel av det totala målet för programåtgärderna som i genomsnitt uppnåtts, %	63,1	66,3	68,5
— Finlands totala utsläpp av växthusgaser exklusive markanvändningssektorn, Mt koldioxidekvivalenter	43,6	41,4	39,3
Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt			
— Graden av cirkulär ekonomi för material, %	4,5	5,5	6,0
— Medianhandläggningstiden för sådana tillståndsärenden enligt miljöskyddslagen som gäller ny verksamhet och ändringar i verksamheten, mån.	10,5	10	10
— Omsättningen för miljöaffärsverksamheten, mn euro	54 400	55 000	56 000
Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer			
— Antalet påbörjade bostadsbyggen, st.	20 000	20 000	25 000

Jämställdhet mellan könen

Jämställdheten mellan könen främjas inom miljöministeriets förvaltningsområde genom författnings- och informationsstyrning bl.a. vid styrningen av och beslutsfattandet om den byggda miljön. Anslagen i budgeten bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på jämställdheten mellan könen.

Hållbar utveckling

Miljöministeriet främjar begränsningen av klimatförändringar, den cirkulära ekonomin, skyddet av den biologiska mångfalden samt hållbar områdesanvändning, hållbart byggande och en god livsmiljö. Miljöministeriet främjar en produktion av hyresbostäder med skäliga kostnader och förbättrar boendeförhållandena för olika befolkningsgrupper.

Nytan av det temporära företrädesförfarandet och den skyndsamma behandlingen av ändrings-sökande enligt den gällande lagstiftningen bedöms med avseende på projekt för en omställning till ren energi och utifrån det görs behövliga lagändringar.

I den klimatpolitiska plan på medellång sikt som bereds för tillfället granskas de åtgärder som behövs inom ansvarsfördelningssektorn för att nå klimatmålen för 2030 och 2035. Dessutom främjas genomförandet av den klimatpolitiska planen på medellång sikt från 2022.

Genom programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd (Ahti) begränsar man även klimatförändringarna och främjar klimatanpassning, en hållbar cirkulär ekonomi och stadsutveckling.

Miljöministeriet genomför i samarbete med de övriga ministerierna ett strategiskt program för cirkulär ekonomi. Målet är en förändring där cirkulär ekonomi effektiviserar användningen av naturresurser och omformar Finlands ekonomi.

Miljöministeriet bekämpar förlusten av biologisk mångfald bl.a. med hjälp av åtgärderna i den nya naturvårdslagen, livsmiljöprogrammet Helmi och programmet METSO och med hjälp av andra skyddsåtgärder för naturtyper och arter samt genom att utveckla marknaden för naturvården.

Förslag till budgetlagar

Regeringspropositioner som hänför sig till budgetpropositionen

propositionens namn	ekonomiska konsekvenser (moment)
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av lagen om Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet	35.01.01 och 35.20.01
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen, miljöskyddslagen och vattenlagen	35.10.23
Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 17 kap. i miljöskyddslagen	12.32.30 och 32.01.08

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
35.10.63 <i>Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden</i> (reservationsanslag 3 år) — bevillningsfullmakt	10	10

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025 1000 € %	
01. Miljöförvaltningens omkostnader	75 168	84 310	92 277	7 967	9
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	34 088	36 164	41 433	5 269	15
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	26 599	33 136	36 384	3 248	10

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	11 183	12 435	12 435	—	0
65. Understöd till organisationer och miljö- vård (reservationsanslag 3 år)	3 298	2 575	2 025	-550	-21
10. Miljö- och naturvård	199 497	132 429	135 327	2 898	2
20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)	5 620	2 260	1 260	-1 000	-44
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	12 790	15 590	15 540	-50	0
22. Vissa utgifter för miljö- vård (reservationsanslag 3 år)	11 615	7 120	4 310	-2 810	-39
23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)	12 635	11 735	15 335	3 600	31
(31.) Understöd för de kommunala klimatplanerna (reservationsanslag 3 år)	2 631	—	—	—	0
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	53 522	49 640	48 398	-1 242	-3
(60.) Överföring till oljeskydds- fonden (reservationsanslag 3 år)	4 000	—	—	—	0
61. Stöd för vatten- och miljö- vård (reservationsanslag 3 år)	47 892	6 292	6 042	-250	-4
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskydds- områden (reservations- anslag 3 år)	46 630	37 630	39 380	1 750	5
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 162	2 162	2 062	-100	-5
67. Överföring till miljöskade- fonden (reservationsanslag 3 år)	—	—	3 000	3 000	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
20. Samhällen, byggande och boende	98 315	26 166	24 430	-1 736	-7
(01.) Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	8 170	6 216	—	-6 216	-100
(04.) Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön (reservationsanslag 3 år)	2 300	3 000	—	-3 000	-100
(06.) Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö (reservationsanslag 3 år)	2 000	—	—	—	0
31. Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen (reservationsanslag 3 år)	4 000	2 000	2 000	—	0
33. Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet (reservationsanslag 3 år)	—	—	3 650	3 650	0
(34.) Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner (reservationsanslag 3 år)	10 860	—	—	—	0
35. Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet (reservationsanslag 3 år)	2 880	3 700	3 700	—	0
(37.) Understöd för byggande som stöder den gröna omställningen (reservationsanslag 3 år)	2 355	—	—	—	0
(52.) Understöd för främjande av sådan infrastruktur i bostadshus som krävs för eldrivna transporter (reservationsanslag 3 år)	18 500	—	—	—	0
(53.) Understöd för främjande av sådan infrastruktur på arbetsplatsfastigheter som krävs för eldriven transport (reservationsanslag 3 år)	1 000	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
(54.) Understöd ur den retroaktiva kompensationen som beviljas bostads- sammanslutningar för centralstyrd eluppvärmning (reservationsanslag 3 år)	3 500	—	—	—	0
55. Understöd för reparations- verksamhet (reservations- anslag 3 år)	450	9 550	7 550	-2 000	-21
(56.) Understöd för att avstå från olje- och gasuppvärmning av bostadshus (reservations- anslag 3 år)	40 600	—	—	—	0
60. Överföring till Statens bostadsfond	0	0	—	—	0
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	1 700	1 700	1 700	—	0
95. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)	—	—	5 830	5 830	0
Sammanlagt	372 980	242 905	252 034	9 129	4

Totalt antal årsverken	1 055	1 038	973
------------------------	-------	-------	-----

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningen arbetar för en hållbar livsmiljö och stöder grön tillväxt och ren teknik. Målet är en bättre miljö för kommande generationer. Man tar fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, bedömer alternativa utvecklingstrender och utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling och medborgarnas välbefinnande.

Verksamheten och resurserna riktas i enlighet med de strategiska riktlinjerna. Bedömningen av konsekvenserna av författningar och åtgärder utvecklas och övriga tillstånds- och myndighetsförfaranden effektiviseras.

Personalresurserna inom miljöförvaltningen styrs och de anställdas kunskaper utvecklas på ett systematiskt sätt i syfte att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga de anställdas motivation.

Miljöministeriet deltar i den strategiska styrningen och reformen av statens regionförvaltning i samarbete med övriga styrande ministerier, samt ansvarar för den operativa styrningen av ämbetsverkens miljöuppgifter.

Resultatmålen och omkostnaderna för miljötillståndsuppgifterna vid regionförvaltningsverken har budgeterats under moment 28.40.01 under finansministeriets huvudtitel. Miljöministeriet uppställer för dem följande preliminära resultatmål: Tillståndsförfarandena för investeringar med anknytning till grön omställning påskyndas.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. För att stödja de effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna:

Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen
— Utsläppen av växthusgaser har minskat som ett resultat av planer, program, projekt och samarbete

— Åtgärderna inom vattenvården och havsvården har genomförts

— Den biologiska mångfalden har förbättrats och nätverket av naturskyddsområden har blivit mer heltäckande och sammanlänkat

— Åtgärder har vidtagits för att främja fullföljandet av målen i den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden och förbättra saneringskompetensen

— Utsläppen till miljön har minskats i enlighet med nollföroreningsmålet, och miljötillståndsförfarandena och den riskbaserade kontrollen har effektiviserats.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

— Projekt inom omställningen till ren energi har främjats genom framförhållning och myndighetssamarbete

— Verkställigheten av lagstiftningen inom avfallssektorn har effektiviserats och en hållbar användning av naturresurser har främjats genom åtgärder inom programmet för cirkulär ekonomi, den riksomfattande avfallsplanen och färdplanen för plast.

Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer

— Samhällsstrukturen är tätare och livsmiljöns hållbarhet och kvalitet har stärkts

— De riksomfattande målen för områdesanvändningen har uppnåtts i planläggningen.

Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning

— Genomförandet av investeringar med anknytning till omställningen till ren energi påskyndas.

Nyckeltal

Indikator	2023 utfall	2024 mål	2025 mål
Skydd av METSO-områdena, ha	4 434	3 000	3 200
Skydd av myrar, ha	5 903	5 000	5 500
Miljöskyddsinspektioner, st.	2 121	2 400	2 400
Utredningar om förorenade områden som genomförts som statligt avfallshanteringsarbete och genom statsunderstödssystemet, st.	40	40	50
Sanering av förorenade områden som genomförts som statligt avfallshanteringsarbete och genom statsunderstödssystemet, st.	15	10	10
Utredningar och uppföljning av KAJAK-objekt	1	4	0
Tätortsstruktur i stadsregionerna som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (andel av befolkningen som bor på områden med minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen), %	64,6	64,6	64,6

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 41 433 000 euro.

Anslaget får även användas för ersättningar som betalas ut till Säkerhets- och kemikalieverket för följande marknadskontrolluppgifter som grundar sig på EU-förordningar och EU-direktiv:

- 1) byggprodukter
- 2) ekologisk planering och energimärkning av byggprodukter
- 3) drift av en kontaktpunkt för byggprodukter.

Anslaget får även användas

1) för ersättningar till Ympäristömerkintä Suomi Oy för skötseln av uppgifter enligt Europeiska unionens program för tilldelning av miljömärke, för ersättningar till Säkerhets- och kemikalieverket för marknadskontrollen av icke CE-märkta produkter, till betalning av statsunderstöd för forskningsverksamhet till universitet, högskolor och andra motsvarande sammanslutningar som bedriver forskningsverksamhet samt till betalning av andra överföringsutgifter för gemensamma projekt till naturtjänsterna vid Forststyrelsen

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, av projektspecifika Life-bidrag och av understöd för beredning av Life-projekt.

Av anslaget har 2 500 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Förklaring: För sin verksamhet ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål, som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Resultatmål

Effektmål	Mål för resultatet av verksamheten
1. Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen	<p>De ömsesidiga kopplingarna mellan klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen har identifierats och problemen ska lösas gemensamt. Målet att bli koldioxidneutralt har uppnåtts, Finland är koldioxidnegativt. Skadliga utsläpp kommer inte ut i miljön, marken, luften eller vattendragen. Miljöriskerna är under kontroll. Utvecklingen av samhällena förebygger förlusten av biologisk mångfald och begränsar klimatförändringarna.</p>
2. Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt	<p>Lösningarna för den gröna omställningen är en motor för Finlands ekonomi. Den gröna omställningen stärker naturkapitalet och försörjningsberedskapen. Den cirkulära ekonomin är en integrerad del av ekonomin och naturresurserna används enligt planetens bärkraft. Fastighets- och byggbranschens produktivitet förbättras och byggnadernas livscykel är koldioxidsnål och materialeffektiv.</p>
3. Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer	<p>Kommunerna, städerna och regionerna skapar förutsättningar för en hållbar livsstil. Det finns tillräckligt med bostäder för olika befolkningsgrupper och de motsvarar invånarnas behov. Den byggda miljön stöder människornas välbefinnande och relation till naturen och bidrar till en smidig vardag. Att göra hållbara val är lätt och lockande och det finns ekonomiska incitament för det.</p>
4. Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning	<p>Lagstiftningen och förvaltningsstrukturerna stöder en hållbar förändring. Samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn styr kapitalen och åtgärderna för grön omställning. Miljöinformation och digitalisering utnyttjas effektivt i beslutsfattandet — informationen styr den gröna omställningen och konsumtionsvalen. Finlands inflytande inom EU och internationellt är proaktivt och resultatrikt. En rättvis omställning bereds i växelverkan med det civila samhället och berörda grupper.</p>

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 576	37 164	43 133
Bruttoinkomster	1 061	1 000	1 700
Nettoutgifter	39 515	36 164	41 433
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	19 689		
— överförs till följande år	14 262		

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 40 533 000 euro och överföringsutgifternas andel 900 000 euro.

Av anslaget används 2 500 000 euro för åtgärder för påskyndande av miljötillståndsprocesserna och utveckling av helheten för tjänster från ett och samma ställe samt för digitaliseringsprojektet för miljörelaterade informationsresurser (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

Av anslaget används uppskattningsvis 4 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Regeringen har beslutat att överföra verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet till miljöministeriet från och med 2025.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Digitaliseringsprojektet för miljörelaterade informationsresurser (REPower tillstånd)	200
Genomförande av avfallslagens andra skede (överföring från moment 32.01.02)	35
Helheten åtgärder för påskyndande av miljötillståndsprocesserna och tjänster från ett och samma ställe (REPower tillstånd)	-500
Indragning av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (överföring från moment 35.20.01)	6 136
Koordinator för internationella vattenfrågor (överföring från moment 24.01.01)	20
Lagen om miljöskadefonden, verkställighet	-195
Löneutgifter för ministrarnas, deras statssekreterares och specialmedarbetares sekreterare (överföring till moment 23.01.02) (regeringsprogr. 2023)	-1
Miljöakkunniga vid Finlands ständiga representation vid EU (överföring till moment 24.01.01)	-34
Precisering av anslaget för registret över rivningsmaterial och byggavfall	-70
Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet (regeringsprogr. 2023)	350
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2023) (nivåförändring)	1 200
Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 228

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för att förbättra produktiviteten genom utveckling av digitaliseringen av miljötillstånds- och övervakningsförfarandena (LUVAKE) (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	1 166
Reformen av bygglagen, förvaltning av datasystemet för rivningsmaterial och byggavfall	-180
REPowerEU FoU-scenarier	-600
Upphävande av principbeslutet om Sunda lokaler 2028	-500
Ändring i finansieringen för genomförandet av avfallslagens andra skede	-35
Lönejusteringar	85
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-400
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-60
Nivåförändring	-120
Sammanlagt	5 269

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	41 433 000
2024 II tilläggsb.	1 136 000
2024 budget	36 164 000
2023 bokslut	34 088 000

04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 36 384 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 2) till betalning av överföringsutgifter som ingår i projektfinansiärernas finansiella bidrag i samfinansierad verksamhet och samarbete
- 3) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av förskottsfinansiering, som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Av anslaget har 4 190 000 euro reserverats för resurser för tillståndsförfaranden och myndighetsreformer (REPowerEU) som en del av planen för återhämtning och resiliens.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finlands miljöcentral tar fram ny information och utvecklar nya lösningsmodeller som främjar hållbar utveckling och som kan användas av statsrådet, den övriga offentliga förvaltningen och näringslivet. Som underlag för lösningarna tar miljöcentralen fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om de faktorer som påverkar miljöns tillstånd, samt bedömer alternativa utvecklingstrender. Miljöcentralen sköter också flera av de rapporteringar som EU-lagstiftningen och internationella överenskommelser kräver samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter.

Därtill sköter miljöcentralen vissa uppgifter i samband med nyttjandet och vården av vattentillgångarna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Från miljöcentralens omkostnadsmoment anvisas för dessa uppgifter ca 1 500 000 euro. I fråga om dessa uppgifter bedöms att kostnaderna för ca 20 årsverken täcks med miljöcentralens omkostnadsanslag medan kostnaderna för ca 16 årsverken täcks med särskild finansiering. Ändringarna preciseras genom gemensam planering.

Vid genomförandet av Agenda 2030 fokuserar miljöcentralen i synnerhet på att nationellt främja målet Ett koldioxidneutralt och resurssmart Finland.

Samhälleliga effektmål

De samhälleliga effektmålen för Finlands miljöcentral hänför sig direkt till effektmålen för miljöministeriets förvaltningsområde. Miljöcentralen arbetar för att fullfölja dessa mål genom att ta fram och förmedla ny information och nya lösningsmodeller. De viktigaste användarna av informationen är statsrådet, regionförvaltningen, kommunerna, landskapsförbunden, näringslivet, massmedierna, det civila samhällets organisationer och enskilda medborgare.

Effektmålen är följande:

- 1) Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutningen
- 2) Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt
- 3) Livsmiljöerna och nya lösningar bidrar till en smidig vardag i alla livssituationer
- 4) Det samhälleliga beslutsfattandet styr oss mot en grön omställning.

Resultatet av verksamheten

Miljöministeriet ställer upp följande mål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral:

Resultatindikatorer

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Referentgranskade vetenskapliga artiklar/FoU-årsv.	0,63	0,8	1,0
Artiklar och bloggar riktade till yrkesgrupper/årsv.	0,26	0,35	0,40
Publikationer/årsv.	0,9	1,1	1,1
Kostnadstäckning för den avgiftsbelagda offentligrättsliga verksamheten (%)	94	95	100
Kostnadstäckning för den företagsekonomiska verksamheten (%)	104	105	105
<i>Forskningens och expertarbetets kvalitet</i>			
Referentgranskade vetenskapliga artiklar (st.)	222	250	290
Publikationernas vetenskapliga genomslag (TOP 10-citeringsindex)	1,56	1,55	1,45

Resultatindikatorer

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 mål
Kvaliteten på vetenskapliga publikationer (andelen artiklar som klassificerats på nivåerna JUFO2 och JUFO3, %)	53	50	50
Artiklar riktade till yrkesgrupper (st.)	175	200	220
<i>Data, material och elektroniska tjänster</i>			
Antal besök på webbplatsen — syke.fi (1 000 st./år)	0,45	0,5	Målnivån fastställs senare
— temawebsplatserna sammanlagt: miljo.fi, ostersjon.fi, vatten.fi (1 000 st./år)	3,23	3,33	Målnivån fastställs senare
Användning av gränssnitt för geografisk information (mn st.)	243	Beräknings- metoden ändras — ingen uppskattning ännu	Målnivån fastställs senare
<i>Serviceförmåga</i>			
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentralers serviceförmåga som helhet (MM, JSM, NTM-centralerna)	3,5/5	(mäts vart- annat år)	3,5/5
Tillfredsställelse med Finlands miljöcentralers expertstöd (MM, JSM, NTM-centralerna)	3,0/5	(mäts vart- annat år)	3,5/5

Resurshantering

Det totala antalet årsverken vid Finlands miljöcentral 2025 beräknas vara 660. Antalet anställda som anställt med direkt budgetfinansiering under omkostnadsmomentet motsvarar 270 årsverken. Mängden personal beror främst på hur den externa finansieringen utvecklas. Personalresurserna fördelas enligt de strategiska målen och den tillgängliga finansieringen.

Finlands miljöcentralers årsverken 2023—2025

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Antal årsverken (årsv.)	682	680	660

Miljöcentralens inkomstpost för 2025 är ca 41,0 miljoner euro. Av intäkterna inflyter 5,3 miljoner euro av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd, varav exportverksamheten uppskattas stå för ungefär en tredjedel.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Bruttoutgifter	74 011	77 136	77 332
Bruttoinkomster	47 264	44 000	40 948
Nettoutgifter	26 747	33 136	36 384

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	4 383		
— överförts till följande år	4 235		

Ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till 15 miljoner euro och intäkterna av den samfinansierade verksamheten till ca 20,0 miljoner euro. EU:s andel av ersättningarna för samarbetskostnader uppgår till 8,0 miljoner euro medan EU:s andel av intäkterna av den samfinansierade verksamheten uppgår till 0,2 miljoner euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	15 996	11 000	10 000
— finansiering från EU	5 498	7 500	8 000
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 924	2 000	1 800
Intäkter sammanlagt	23 418	20 500	19 800
Totala kostnader för projekt	33 301	31 538	31 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	9 883	11 038	11 200
Självfinansieringsandel, %	30	35	36

Kostnadstäckningen för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor. Omfattningen av Finlands miljöcentrals samfinansierade verksamhet påverkas av den precisering av fördelningen av statens interna finansiering mellan den samfinansierade verksamheten och ersättningarna för samarbetskostnaderna som gjordes 2023.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 36 284 000 euro och överföringsutgifternas andel 100 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 20 400 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet. I uppskattningen ingår ett projekt som genomförs med finansiering från REPowerEU, 4 110 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Forskningsinstitutens post doc-program	450
Förvaltning av datasystemet för den byggda miljön	1 800
Informationshanteringen av miljödata som helhet (finansiering 2024)	-1 500
Informationshanteringen av miljödata som helhet (finansiering 2025)	1 750
Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (finansiering 2025)	2 332

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell medfinansiering av EU-finansierade FoU-projekt (överföring till moment 32.20.50)	-1 589
Reformen av bygglagen, förvaltning av datasystemet för rivningsmaterial och byggavfall	180
REPowerEU FoU	90
Lönejusteringar	65
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-330
Sammanlagt	3 248

Anslaget står delvis utanför ramen.

2025 budget	36 384 000
2024 II tilläggsb.	300 000
2024 budget	33 136 000
2023 bokslut	26 599 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 435 000 euro.

Förklaring: Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	12 435 000
2024 budget	12 435 000
2023 bokslut	11 182 523

65. Understöd till organisationer och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 025 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd till riksomfattande naturskydds- och miljöorganisationer
- 2) till understöd till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggbranschen
- 3) till bidrag enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som främjar miljövärden i skärgården
- 4) för stödjande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden
- 5) till bidrag för frivilligt arbete i anslutning till bekämpning av miljöskador
- 6) för stödjande av sådan nationellt och regionalt betydande verksamhet av projektnatur som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning.

Förklaring: I samband med prövningen beaktas hur nödvändigt understödet är med tanke på verksamhetens art och omfattning samt sammanslutningens ekonomi och andra stöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund ry	-150
Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-400
Sammanlagt	-550
2025 budget	2 025 000
2024 budget	2 575 000
2023 bokslut	3 298 000

10. Miljö- och naturvård

Förklaring: Under kapitlet har de anslag budgeterats som i huvudsak ska användas för verksamhet som främjar miljö- och naturvård inom förvaltningsområdet och vid de ämbetsverk inom regionförvaltningen som sköter miljöuppgifter.

Finland är koldioxidnegativt och har hejdat förlusten av biologisk mångfald och nedsmutsningen Skyddet av Östersjön och vattendragen styrs av vatten- och havsförvaltningsplanerna, vilka ses över vart sjätte år, av multinationella miljöavtal samt av åtagandena enligt dessa avtal och andra internationella aktörers åtaganden. Målet är att uppnå och upprätthålla en god miljöstatus för yt- och grundvattnen och den marina miljön. När det gäller Skärgårdshavet är målet att kunna stryka näringsbelastningen från jordbruket på området från Östersjöns skyddskommission HELCOM:s hot spot-lista över de värsta belastningskällorna. Genomförandet av planerna och åtagandena stärks genom genomförandet av programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd (Ahti). Målet är att under regeringsperioden 2023—2027 få näringsbelastningen dämpad, markens struktur i skick, skadliga ämnen under kontroll och resurserna i förvar och i bruk i syfte att främja återvinningen av näringsämnen och trygga försörjningsberedskapen. Inventeringen av den marina undervattensmiljön (Velmu) fortsätter i syfte att rikta skyddsåtgärderna i Östersjön och styra en hållbar användning av naturresurserna. Man fortsätter samarbetet för verkställande av HELCOM:s aktionsplan för miljön i Östersjön (BSAP) och EU:s strategi för Östersjöområdet. Dessutom förnyas informationshanteringen inom vatten- och havsvården.

Behandlingen av miljötillstånd och miljörelaterade bedömningar effektiviseras. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt utan att det ges avkall på den höga nivån inom miljöskyddet. Utsläppen i miljön minskas i enlighet med nollföroreningsmålet.

Utredningar om och sanering av förorenade markområden som klassificeras som riskobjekt främjas i enlighet med det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet. Brådskande herrelösa objekt saneras med anslag för sanering av förorenade områden. Inom ramen för detta anslag fortsätter också de noggrannare objektsundersökningarna, riskbedömningarna och ansvarsutredningarna i fråga om sådana deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som stängts eller övergivits och som medför allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan.

Man skapar beredskap för allvarliga risker när det gäller miljösäkerhet och kemikaliesäkerhet. Verksamheten vid närings-, trafik- och miljöcentralernas gemensamma regionala jour för miljö-

skador tryggas. Man bereder ny lagstiftning om efterbehandlingen av oljeskador och kemikalieolyckor. Miljöskadefonden inleder sin verksamhet från och med 2025 såsom subsidiärt miljöansvarssystem.

De olägenheter för miljö och hälsa som luftföroreningar ger upphov till ska minskas. Genomförandet av det nationella luftvårdsprogrammet 2030 fortsätter.

Man påverkar beredningen av initiativ enligt EU:s kemikaliestrategi och bereder sig på att genomföra dem nationellt. Det nationella kemikalieprogrammet genomförs.

Begränsningen av klimatförändringarna och anpassningen till dem i syfte att nå klimatmålen för 2030—2050 kräver effektiva åtgärder inom alla sektorer. Finland påverkar aktivt genomförandet av klimatavtalet från Paris i enlighet med målet på 1,5 grader och det övriga internationella klimatsamarbetet. Man deltar aktivt i verkställandet av EU:s klimat- och energilagstiftning 2030, stöder kommissionens rekommendation om att ställa ett mål på en minskning av nettoutsläppen med 90 procent i EU före 2040, i vilket ingår både utsläpp och upptag, och främjar EU:s klimatneutralitetsmål för 2050. Man betonar att huvudvikten i verkställandet ska ligga på kostnadseffektiva utsläppsminskningar, att skillnaderna mellan medlemsländernas åtaganden om utsläppsminskning ska minska avsevärt eller försvinna senast 2040, att kärnenergi bör förbli en del av energimixen och att det behövs incitament för införande av tekniska sänkor. Inom verkställandet bör även nuläget och osäkerheten inom markanvändningssektorn samt utmaningarna inom jordbruket och jordbrukets primära uppgift inom livsmedelsproduktion beaktas.

Den uppdaterade klimatlagen har en starkare styreffekt. En ny klimatpolitisk plan på medellång sikt, som klimatlagen förutsätter, bereds och genomförandet av den nuvarande planen främjas. Genom de kostnadseffektiva och verkningsfulla åtgärder som ingår i planen eftersträvas ett koldioxidneutralt Finland 2035. Rapporter om fullföljandet av målen för Finlands klimatpolitik och om åtgärderna lämnas till riksdagen i enlighet med klimatlagen.

För att klimatåtgärderna ska vara kostnadseffektiva och Finland ha inflytande i EU och i internationella forum krävs vetenskapligt underbyggd information. Planeringen och beslutsfattandet i anslutning till klimatpolitiken stöds med hjälp av en nationell klimatpanel. Klimatpanelen främjar dialogen mellan vetenskapen och politiken. Panelen tar fram, sammanställer och analyserar vetenskapliga data samt identifierar behoven av information om begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Den stöder beslutsfattandet också genom att ge utlåtanden om klimatpolitiska dokument.

I samarbete med andra aktörer utvecklas sätt att främja koldioxidsnåla och energieffektiva lösningar samt innovationer inom den offentliga sektorn och i konsumenternas val.

På nationell nivå och EU-nivå fortsätter man att konsekvent arbeta för att genomföra övergången till en cirkulär ekonomi. Den cirkulära ekonomin ger lösningar för att begränsa såväl klimatförändringar och slöseri med naturresurser som förlust av biologisk mångfald.

Åtgärderna för att hejda förlusten av biologisk mångfald fortsätter. Verkställigheten av och vägledningen enligt den nya naturvårdslag som trädde i kraft 2023 främjas. Införandet av frivillig ekologisk kompensation och marknaden för naturvärden främjas.

Genomförandet av Finlands strategi och handlingsprogram för biologisk mångfald, vilka utarbetas på basis av FN:s konvention om biologisk mångfald och EU:s strategi för biologisk mångfald, inleds. Nätverket av naturskyddsområden kompletteras genom att man fortsätter förvärvandet av områden i privat ägo och ersättningsförfarandena i samband med detta i synnerhet som en del av genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i Södra Finland (METSO) samt EU:s åtaganden i fråga om skydd av gamla skogar och skogar i naturtillstånd. Programperioden för METSO kommer att förlängas från 2026.

Genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi 2021—2030 fortsätter i enlighet med regeringsprogrammet och statsrådets principbeslut genom att man skyddar och restaurerar myrar samt restaurerar och vårdar hotade naturtyper såsom vårdbiotoper, fågelvåtmarker, stränder, småvatten, lundar och andra skogsmiljöer. Man fortsätter inventeringen av skyddade naturtyper och strikt skyddade naturtyper enligt den nya naturvårdslagen, beredningen av skyddsbeslut och informeringen av markägare om strikt skyddade naturtyper. Kvaliteten på och tillgången till information om naturen förbättras dessutom med hjälp av inventeringar av naturtyper och arter, uppföljning samt utveckling av informationshanteringen. Skyddsåtgärderna inriktas på att avvärja de centrala hoten mot den finska naturen och aktivt informera om resultaten. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen och utvecklandet av ett nätverk av nationalstadsparker fortsätter.

Arterna skyddas bl.a. genom att man tryggar och vårdar förekomstplatserna för hotade arter, arter som kräver skyndsamt skydd och arter som nämns i naturvårdsdirektiven samt genom att man kompletterar kunskapsunderlaget om artförekomster och om nuläget för populationer.

Finlands Naturpanel stöder planeringen av och beslutsfattandet om naturpolitiken.

Den gröna omställningen utgör grunden för tillväxt

Åtgärderna för en övergång till cirkulär ekonomi fortsätter bl.a. genom att man genomför åtgärderna i programmet för cirkulär ekonomi, färdplanen för plast och den riksomfattande avfallsplanen samt det nationella green deal-åtagandet, utvecklar lagstiftningen och frivilliga avtal och utnyttjar och utvecklar elektroniska plattformar och informationssystem samt genom försöksverksamhet. Målet är att minska förbrukningen av icke förnybara naturresurser, fördubbla resursproduktiviteten och fördubbla graden av cirkulär ekonomi för material fram till 2035. Genom åtgärderna minskas växthusgasutsläppen, förbrukningen av naturresurser och uppkomsten av avfall samt dämpas förlusten av biologisk mångfald.

Målen för verksamheten i fråga om Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter anges i motiveringen under moment 35.10.52.

Fördelningen av vissa natur- och miljövårdsobjekt enligt moment (1 000 euro)

	METSO	Helmi Vattendrag	Klimat	Cirkulär ekonomi	Mark	
35.10.21 Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	480	12 000				
35.10.22 Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)			1 260	520	1 250	
35.10.23 Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)					15 335	
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (reservationsanslag 3 år)		4 000				
35.10.61 Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)			4 521		1 521	
35.10.63 Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	20 880	5 500				
Sammanlagt	21 360	21 500	19 856	1 260	520	2 771

20. Förebyggande och eftervård av miljöskador (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 260 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utgifter som föranleds av förebyggande, begränsning och ordnande av bekämpning av miljöskador, av undersökningar och utredningar som direkt anknyter till dessa åtgärder samt av rättegångar och konkursförfaranden till följd av återkrav av understöd
- 2) för utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka eller hanteras på korrekt sätt och alla kostnader inte genast kan återkrävas hos den som fört ut avfallet
- 3) för utgifter som hänför sig till beredskap i samband med olje- och kemikalieolyckor för vård av djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada
- 4) för utgifter som föranleds av övervakningen av vrak som medför risk för miljöskada, av förberedelser för sanering samt av sanering av sådana vrak
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst tre årsverken
- 6) för utgifter som föranleds av ordnande av regional jour för miljöskador.

Förklaring: Anslaget används för utgifter som staten föranleds av förebyggande, begränsning och efterbehandling av miljöskador i risksituationer som orsakas av förorening av miljön eller andra skadliga förändringar i miljön. Myndigheternas behov att agera gäller särskilt insolvenssituationer och situationer där den ansvariga aktören är okänd eller onåbar. De kostnader som myndigheten orsakas gäller enskilda fall och är svåra att förutse. Att kräva tillbaka kostnaderna av den ansvariga aktör som anges i lagen kan vara svårt på grund av sakens natur.

Utgifter som orsakas av den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka återkrävs av den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99. Ersättningarna beräknas uppgå till 150 000 euro.

Anslaget används för utgifter som föranleds av övervakning av sådana vrak som medför risk för miljöskador och beredskap för att sanera sådana vrak samt av beredskap för att vårda djur som blivit nedsmutsade till följd av miljöskada. Finlands miljöcentral svarar för dessa. De kostnader som miljöcentralen orsakas ersätts med medel ur anslaget.

Av anslaget är 100 000 euro avsett för utgifter som föranleds av jouren för miljöskador, vilka omfattar ersättningar till jourhavande, telefonkostnader för jouren, utbildningskostnader i anslutning till jouren samt utvärderingskostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-500
Nivåförändring	-500
Sammanlagt	-1 000

2025 budget	1 260 000
2024 budget	2 260 000
2023 bokslut	5 620 000

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 540 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för genomförande av livsmiljöprogrammet Helmi, för inventering, märkning, skötsel och stöd för skötseln av naturtyper enligt naturvårdslagen, privata naturskyddsområden och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden samt för beredning och skötsel av landskapsvårdsområden
- 2) för främjande av genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU) och skyddet av skogarna
- 3) för uppföljning, skydd och vård av hotade arter och för därmed relaterade arbetsgruppers verksamhet, för förebyggande av skador orsakade av fredade arter, för de uppgifter som den nationella vetenskapliga myndigheten ska sköta enligt EU:s CITES-förordning och för ordnande av vård för fridlysta skadade vilda djur i naturtillstånd och den vård av djur som CITES-förordningen förutsätter
- 4) för naturskyddsplanering och för planering och istandsättning i anslutning till tillämpningen av marktäktslagen
- 5) i anslutning till punkterna 1—4 för kostnader för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 110 årsverken
- 6) till finansiering av Finlands Naturpanels verksamhet

7) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får i punkterna 1—3 även användas till betalning av understöd och andra stöd.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för inventering, skötsel och uppföljning av naturskyddsområden, nätverket Natura 2000, hotade arter och naturtyper. Med anslaget effektiviseras också genomförandet av naturskyddet, såsom handlingsplanen METSO och skyddet av myrar inom ramen för programmet Helmi, bl.a. genom visstidsanställd personal, kommunikation och projekt som ökar utbudet av objekt. Dessutom kan utredningar som behövs för att utveckla naturvärden inhämtas. Med anslaget genomförs också handlingsprogrammet för artskydd och pollineringsstrategin.

Av anslaget används största delen för genomförandet av livsmiljöprogrammet Helmi. Genom programmet skyddas, istandsätts och vårdas försämrade objekt i synnerhet i myrar, värdefulla fågelvåtmarker, vårdbiotoper, småvatten, stränder och skogliga livsmiljöer och förbättras skyddsnivån för hotade naturtyper och arter. Inom ramen för programmet förbättras också kvaliteten på omfattningen av och tillgången till information om naturen.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 14 540 000 euro och överföringsutgifternas andel 1 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Heinolan Lintutarha: vård av skadade vilda djur	-50
Sammanlagt	-50
2025 budget	15 540 000
2024 budget	15 590 000
2023 bokslut	12 790 000

22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 310 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för forskning, riskbedömning och riskhantering i samband med markskydd och miljösanering och utveckling av dessa samt för uppföljning
- 2) för gemensamma utvecklingsprojekt som gäller miljöuppgifter och ordnande av utbildning
- 3) för klimatpolitiska utredningar och för utveckling och genomförande av klimatpolitiken
- 4) för utvecklingsuppgifter och projekt som främjar den cirkulära ekonomin och bioekonomin
- 5) för avlönande av personal motsvarande högst 53 årsverken, varav visstidsanställd personal motsvarande högst 13 årsverken för uppgifter som anges i punkt 2 och visstidsanställd personal motsvarande högst 40 årsverken för uppgifter som anges i de övriga punkterna

6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) kan för samiska klimatrådets verksamhet beviljas statsunderstöd och finansiering för samarbete eller samfinansierad verksamhet till ett belopp av högst 150 000 euro. Med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och förordningen om beviljande av statsunderstöd för fullgörande av Finlands klimatpanels uppgifter (684/2020) kan för klimatpanelens verksamhet beviljas statsunderstöd och finansiering för samarbete eller samfinansierad verksamhet till ett belopp av högst 750 000 euro.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljösanering och utveckling av markskyddet	1 250 000
Styrning och utveckling av miljöförvaltningen och stöd till miljöforskningen	1 280 000
Främjande av cirkulär ekonomi	520 000
Klimatpanelen, samiska klimatrådet och klimatprojekt	1 260 000
Sammanlagt	4 310 000

Av anslaget används 1 250 000 euro för markskydd och för utrednings- och saneringsverksamhet i anslutning till förorenade mark- och grundvattenområden och för utveckling av denna verksamhet samt för uppföljning, utredningar och riskhanteringsåtgärder i fråga om sådana deponier för utvinningsavfall (KAJAK) som stängts eller övergivits och som medför allvarlig förorening av miljön eller risk för miljön eller hälsan och som staten ansvarar för.

Därtill används anslaget för de utredningar som krävs med tanke på de internationella klimatförhandlingarna och utsläppsminskningarna samt utvecklingen av klimatpolitiken, för beredningen och verkställigheten av den nya klimatpolitiska planen på medellång sikt samt för bl.a. det samiska klimatrådets verksamhet (150 000 euro). För klimatpanelens verksamhet används på årsnivå ett anslag på 750 000 euro för att säkerställa bl.a. det vetenskapliga sekretariatets verksamhet och projektfinansiering.

Avsikten är att 1 280 000 euro av anslaget även ska användas för att stärka styrningen och skötseln av miljöuppgifter och för miljöförvaltningens gemensamma utvecklingsprojekt vid närings-, trafik- och miljöcentralerna, regionförvaltningsverken och miljöministeriet. Anslaget riktas som en del av resultatstyrningsprocessen till att stödja en effektiv miljöförvaltning.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 3 410 000 euro och överföringsutgifternas andel 900 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 700 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (Ytterligare åtgärder 2024)	-2 810
Sammanlagt	-2 810
2025 budget	4 310 000
2024 budget	7 120 000
2023 bokslut	11 615 000

23. Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 15 335 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för att främja skyddet av Östersjön och av yt- och grundvattnen samt för att bedöma miljöns tillstånd och effekterna och utveckla dessa
- 2) för att skydda mångfalden i undervattensmiljön och främja ett hållbart nyttjande av undervattensmiljön
- 3) för att främja återvinningen av näringsämnen i syfte att minska eutrofieringen av vattendragen
- 4) för att upphandla provtagning, laboratorietjänster, informationshantering och andra tjänster som gäller miljöuppgifter
- 5) för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 51 årsverken
- 6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 7) till betalning av överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Skärgårdshavsprogrammet och satsningar på vattenvården	3 000 000
Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen	4 310 000
Upphandling av tjänster som gäller miljöuppgifter	5 025 000
Uppdatering av systemet för vatteninformation	3 000 000
Sammanlagt	15 335 000

Av anslaget används 7 310 000 euro för främjande av Skärgårdshavets tillstånd och återvinning av näringsämnen och för förbättring av vattendragens och havets tillstånd genom programmet Ahti, för planering av vatten- och havsvården, för kontroll av grundvattenområden och främjande av riskhanteringen i fråga om grundvattnen, för kartläggning av mångfalden i undervattensmiljön

och stödjande av ett hållbart nyttjande av undervattensmiljön samt för bedömning och utveckling av miljöns tillstånd och effekterna.

Av anslaget används 5 025 000 euro för terräng- och laboratorieuppgifter i fråga om vatten- och havsövervakning, för utveckling av övervakningsverksamheten samt för upphandling av informationshanteringstjänster för vatten- och havsvården. Av anslaget är 3 600 000 euro ett tillägg som hänför sig till regeringens proposition om miljömål för vattenvården och avvikelser från dem. Av detta tillägg är 3 000 000 euro avsett för främjande av behandlingen och hanteringen av information och tillgången till den, så att informationen som en del av samservicemodellen blir allmänt tillgänglig för dem som ansöker om tillstånd och för tillsynen inom tillståndsförfarandet, och 600 000 euro avsett för tilläggsresurser för vattenövervakning.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 14 765 000 euro och överföringsutgifternas andel 570 000 euro.

Av anslaget används uppskattningsvis 1 000 000 euro för forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Uppdatering av systemet för vatteninformation och övervakning inom vattenvården	3 600
Sammanlagt	3 600
2025 budget	15 335 000
2024 budget	11 735 000
2023 bokslut	12 635 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 48 398 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet enligt följande:

- 1) för utgifter för användning, skötsel, restaurering och uppföljning av och guidning i de nationalparker, övriga naturskyddsområden och naturskyddsobjekt och ödemarksområden som Forststyrelsen besitter samt kulturobjekt vars förvaltning hör till de offentliga förvaltningsuppgifterna samt för utgifter för skötsel av privata skyddsområden
- 2) för sådant byggande inom naturskyddsområden och naturskyddsobjekt samt kulturhistoriska objekt som tjänar skydds- och användningsändamålet, till betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för köp av byggnader som är belägna inom naturskyddsområden eller som är nödvändiga för dem
- 3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars ekonomiska livslängd överstiger tre år
- 4) för utveckling och förvaltning av datasystem för uppgifter inom naturtjänsterna, inklusive de system för geografisk information som är gemensamma för naturvårdsförvaltningen

5) i anslutning till ovannämnda uppgifter till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

De gemensamma effektmålen för jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets ansvarsområden när det gäller offentliga förvaltningsuppgifter är följande:

— Den biologiska mångfalden skyddas och tillståndet för artpopulationernas livsmiljöer förbättras på land, i insjöar och vattendrag och till havs.

— Värdena inom nätverket av naturskyddsområden samt ett hållbart nyttjande av vilt- och fiskresurserna tryggas genom planering och intressebevakning som baserar sig på uppdaterad information

— Rekreationen och turismen i naturen samt jakten och fisket bedrivs på ett hållbart, etiskt och ansvarsfullt sätt

— Mångsidiga och kundorienterade natur-, jakt- och fisketjänster ökar välbefinnandet och för med sig livskraft

— Man värnar om kulturegendomen, och förutsättningarna för utövande av samisk kultur tryggas på samernas hembygdsområde

— Uppskattningen för naturen ökar och en enhetlig kundupplevelse formas utifrån en kundservice med många kanaler.

Förklaring: Miljöministeriet ställer upp följande preliminära mål för resultatet av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2023 utfall uppskattning	2024	2025 mål
Restaurering och naturvård som ingår i programmet Helmi, andel av det totala målet för 2020—2030, %	30	34	38
Kvaliteten på informationen om naturtyp och art, andel av informationen uppdaterad, %	65	79	77
Antal bedömningar av Naturaområdenas (sammanlagt 1 121) tillstånd (NATA), st.	54	50	100
Kulturhistoriskt värdefulla objekt i gott skick, %	52	52	52
Det totala antalet besökare: nationalparker och andra platser som är öppna för allmänheten (mn besökare)	8,7	8,8	8,8
Inverkan på den lokala ekonomin till följd av besökarnas penninganvändning, mn euro	413	418	420
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum och service i naturen (bedömningsskala 1—5)	4,5	4,5	4,3

Forststyrelsen

— genomför de åtgärder som förutsätts för att förbättra och bibehålla bevarandestatusen för arter och naturtyper i habitatdirektivet och fågeldirektivet

— vidtar åtgärder för att hejda förlusten av arters och naturtyperns mångfald i tätt samarbete med andra aktörer, bl.a. genom att genomföra naturvårds- och restaureringsåtgärder inom ramen för programmet Helmi

— fortsätter företagssamarbetet samt testar och utvidgar kanaliseringen av privat finansiering till naturvårds- och restaureringsåtgärder på basis av god praxis

— stärker genom samplanering och genomförande i fråga om Forststyrelsens ansvarsområden sambanden mellan livsmiljöer som är viktiga med tanke på den biologiska mångfalden

— svarar för förvaltningen av datasystemen för naturskyddsområden, naturtyper och arter (UL-JAS) och för förbättringen av datainnehållets kvalitet samt fortsätter arbetet med att förnya data-systemen för naturvården

— upprätthåller den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens skydds- och bruksvärden

— främjar med olika åtgärder olika kundgruppers möjligheter att ta sig ut i naturen samt känslan av trygghet vid olika möten i naturen

— utvecklar på ett kostnadseffektivt sätt och på basis av efterfrågan tjänster för rekreation och turism i naturen som är ansvarsfullt producerade.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter som hör till miljöministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 5 100 000 euro i inkomster till Forststyrelsen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationalparker, naturobjekt och kulturobjekt	-1 540
Projektet ARVO i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2024) (överföring till moment 28.70.01)	-1 885
Projektet ARVO i Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (finansiering 2025) (överföring från moment 28.70.01)	1 985
Tiilikajärvi nationalpark	200
Lönejusteringar	198
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-200
Sammanlagt	-1 242

2025 budget	48 398 000
2024 budget	49 640 000
2023 bokslut	53 522 000

61. Stöd för vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 042 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd och stöd för genomförandet av åtgärder som ingår i vatten- och havsförvaltningsplanerna enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) och främjande av

målen, inklusive återvinning av näringsämnen och förbättring av Skärgårdshavets tillstånd, samt för konsumtionsutgifterna för beviljande av understöd och stöd

2) till betalning av de understöd som avses i lagen om stödjande av sanering av förorenade områden (246/2019) och för sådan utredning av den risk eller olägenhet för hälsan eller miljön som förorening av mark, grundvatten eller sediment orsakar och sådan sanering av förorenade områden som genomförs som en organiseringsuppgift samt för slutförande av statens anhängiga avfallshanteringsarbeten som avses i 35 § i den upphävda avfallslagen (1072/1993)

3) till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst åtta år-sverken och av andra konsumtionsutgifter som föranleds av projekten

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Avtal får ingås om att ett arbete som finansierats med anslaget, som utförts som statens arbete och som har slutförts överläts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska det avtalas om de villkor som den som tar emot arbetet ska följa efter överlåtelsen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd (Ahti)	3 000 000
Genomförande av vatten- och havsförvaltningsplanerna	1 521 000
Sanering av förorenade områden	1 521 000
Sammanlagt	6 042 000

Av anslaget används 4 521 000 euro för praktiska vattenvårds- och havsvårdsåtgärder i syfte att uppnå och trygga en god status i grund- och ytvatten och i havet. I synnerhet satsar man på åtgärder som förbättrar Skärgårdshavets tillstånd. Samarbetet, nätverken och partnerskapen mellan den offentliga och den privata sektorn och organisationsfältet stärks. Samtidigt främjar man affärsverksamheten, konkurrenskraften och exportmöjligheterna inom den finländska vattensektorn genom att stödja införandet av ny teknik och delandet av god praxis.

Av anslaget används 1 521 000 euro för utgifter för att samordna, ordna eller understödja utrednings- och saneringsprojekt som gäller förorenade herrelösa mark- och grundvattenområden samt förorenade sediment vid objekt som utgör betydande miljö- och hälsorisker. Prioriteringen av objekt ska göras i samarbete med de regionala NTM-centralerna, och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland svarar centraliserat för genomförandet.

De projekt som främjas med anslaget finansieras i någon mån också med anslag under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, närmast i fråga om löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 900 000 euro och överföringsutgifternas andel 5 142 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Saneringsåtgärder i Kuusinkijoki-Piilijoki inom Kuusinkijoki-projektet	-50
Åtgärder för istandsättning av Luotinoja vid Tusby träsk	-200
Sammanlagt	-250
2025 budget	6 042 000
2024 budget	6 292 000
2023 bokslut	47 892 000

63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 39 380 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till köp och inlösen av mark- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och till köp av områden som ska införlivas med ödemarksområden i enlighet med 108 § i naturvårdslagen (9/2023)
- 2) till betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 47, 48, 64 och 77 § i naturvårdslagen
- 3) till betalning av ersättningar för sådana olägenheter enligt 111 § i naturvårdslagen som omfattas av statens ersättningsskyldighet
- 4) för ersättningar för de kostnader som staten med stöd av 110 och 113 § i naturvårdslagen, 197 § i lagen om områdesanvändning (132/1999) samt 21 § i lagen om enskilda vägar (560/2018) påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000
- 5) för ersättningar som föranleds av skydd enligt 8 och 26 § i marktäktslagen (555/1981)
- 6) för ersättningar för olägenheter enligt 124 § 2 mom. i naturvårdslagen
- 7) för utgifter som föranleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärfvas till staten för naturskyddsändamål eller som inrättas som privata skyddsområden samt för utgifter som föranleds av anskaffning av tjänster för märkning av privata skyddsområden och dessutom för utgifter för fastighetsskötsel på områden som är i miljöministeriets besittning och för eventuella kostnader för ersättningsförrättningar
- 8) till ett belopp av högst 100 000 euro till arvoden som betalas utifrån separat ingångna samarbetsavtal och genom vilka man främjar behandlingen av anbud som markägarna lämnat in i enlighet med handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) eller av anbud som främjar skyddet av myrmarker i enlighet med programmet Helmi
- 9) till betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977)
- 10) till understöd och ersättningar enligt lagen om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur (15/2022)
- 11) för stödjande av kommunerna och sammanslutningar som kommunerna bildat för förvärv av rekreationsområden vid förvärv av regionalt och nationellt betydelsefulla rekreationsområden

med stöd av statsunderstödslagen (688/2001). Förvärven ska främja skyddet av den biologiska mångfalden

12) till betalning enligt lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) av utgifter som förädlas av ersättningar för sådana skogsskador som spridits från naturskyddsområden eller från områden i statens ägo som förvärvats för naturskyddsändamål och av bedömning av skadorna.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För genomförandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000, handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och programmet Helmi får det 2025 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2025 förädlar kostnader på sammanlagt högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Genom förvärv till staten av mark för naturskyddsändamål och genom ett ersättningsförfarande tryggas områden som är viktiga för den biologiska mångfalden. Man genomför särskilt handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) samt skyddet av myrar som en del av programmet Helmi. Med anslaget genomförs också de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, nätverket Natura 2000, skyddet av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar för skyddsområden enligt planerna. Vid sidan av närings-, trafik- och miljöcentralerna fortsätter Forststyrelsen att förvärva skyddsområden vid behov.

För förvärv av och ersättningar för skogsområden som överensstämmer med handlingsplanen METSO reserveras preliminärt sammanlagt 20 880 000 euro och för skydd av myrar som en del av programmet Helmi preliminärt 5 500 000 euro. Resten av anslagen riktas till ersättningar med anledning av Natura 2000-nätverket och gamla naturskyddsprogram samt till andra ersättningar för naturvård. Av anslaget betalas dessutom ersättning för skador orsakade av fridlysta arter.

Lönekostnaderna för visstidsanställd personal som sköter förvärv för naturskyddsändamål samt kostnader för främjande av handlingsplanen METSO, såsom kommunikations- och projektkostnader, betalas av anslaget under moment 35.10.21.

Utgifter för staten som förädlas av förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten (1 000 euro)

	2026	2027	2028	Sammanlagt fr.o.m. 2025
Förbindelser år 2025	5 000	3 000	2 000	10 000

Av användningen av anslaget beräknas konsumtionsutgifternas andel vara 330 000 euro och överföringsutgifternas andel 39 050 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Programmen METSO och Helmi	1 750
Sammanlagt	1 750

2025 budget	39 380 000
2024 budget	37 630 000
2023 bokslut	46 630 000

66. *Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 062 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och enligt internationella överenskommelser i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till andra betalningar till utlandet som föranleds av internationella förbindelser

2) till stödjande av utvecklingsländernas representanters deltagande i internationella miljökonferenser, avtalsförhandlingar och expertseminarier.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimat och atmosfär	320 000
Ekosystemtjänsterna och den biologiska mångfalden	520 000
Östersjön, vattendrag och vattenresurser	700 000
Materialeffektivitet och kemikalier	220 000
Boende och byggd miljö	42 000
Andra betalningar till utlandet	260 000
Sammanlagt	2 062 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av frivilliga medlemsavgifter och finansiella bidrag (Ytterligare åtgärder 2024)	-100
Sammanlagt	-100

2025 budget	2 062 000
2024 budget	2 162 000
2023 bokslut	2 162 000

67. *Överföring till miljöskadefonden* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana kostnader för anskaffning av bekämpningsmateriel som avses i 20 § i lagen om miljöskadefonden (1262/2022).

Förklaring: Ur miljöskadefonden kan beviljas understöd för att delvis täcka de totala kostnaderna för anskaffning av materiel för bekämpning av miljöskador inom räddningsverksamheten.

2025 budget

3 000 000

20. Samhällen, byggande och boende

Förklaring: Under kapitlet har budgeterats de anslag inom förvaltningsområdet som syftar till att främja byggande och boende.

De bostadspolitiska åtgärderna syftar till att sörja för ett tillräckligt bostadsbyggande, stödja den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, förnya bostadsbeståndet, främja konkurrensen inom byggbranschen, öka hushållens valfrihet samt svara på människornas boendebehov. En fungerande bostadsmarknad främjar en kontrollerad samhällsstruktur i växande stadsregioner och skapar förutsättningar för regionernas ekonomiska livskraft och för ett effektivt ordnande av olika tjänster. Ett tillräckligt bostadsutbud som reagerar flexibelt på efterfrågan intar en nyckelställning vid genomförandet av skäligt prissatta boendelösningar i tillväxtcentrumen och vid förbättrandet av regionernas konkurrenskraft. Utöver urbaniseringen innebär den åldrande befolkningen, det ökande behovet av arbetskraft och den ökade invandringen att efterfrågan på bostäder i tillväxtcentrumen kommer att bestå. I områden med minskande befolkning utvecklas lösningar på problemet med bostäder som står tomma framför allt i fråga om det understödda bostadsbeståndet. Kriterierna för en statsunderstödd produktion av skäligt prissatta bostäder är att det finns ett långsiktigt behov av sådana bostäder och att projekten är ekonomiskt hållbara. Den understödda bostadsproduktionen ska i huvudsak riktas till de stora stadsregionerna, där behovet av skäligt prissatta boendelösningar är störst, och till människor som har svårt att hyra bostad på den fria marknaden.

Kulturmiljöernas värden och deras positiva verkningar på människors välbefinnande och på utvecklandet av samhällena och näringslivet identifieras och utnyttjas för att skapa och trygga en god livsmiljö. Vid områdesanvändningen, byggandet och utvecklandet av livsmiljöerna tar man hänsyn till erkända kulturmiljöer och ser till att deras värden bevaras. En flexibel användning av och tillgänglighet till kulturmiljöer främjas. Genom understöden för vård av byggnadsarvet bevaras både den värdefulla byggda kulturmiljön som en del av det nationella kulturarvet och arbetssätten inom reparationsbyggande.

Förutsättningarna för den äldre befolkningens boende främjas, och man ser till att det finns ett utbud av boendelösningar som motsvarar de äldres behov. Understöden till grupper med särskilda behov inriktas i enlighet med regeringsprogrammet och riktlinjerna från ramförhandlingarna framför allt på boende för långtidsbostadslösa och personer med funktionsnedsättning. Genom bostadslöshetsprogrammet stärks samarbetet mellan staten, välfärdsområdena och kommunerna för att minska långtidsbostadslösheten. Genom boenderådgivning ska sådana problem i boendet som kan leda till förlust av bostad och bostadslöshet förebyggas. Tryggandet av kontinuiteten i boendet gör det enklare för den boende att lösa sina ekonomiska problem och andra problem med livshanteringen och främjar således välbefinnandet och förebygger utslagning.

Inom informationshanteringen för den byggda miljön pågår en reform som ska göra informationen om områdesanvändning och byggande mer lättillgänglig genom att den tillhandahålls i ett maskinläsbart och nationellt avtalat interoperabelt format. Den nya verksamhetsmodellen skapas genom gemensamt överenskomna informationsstrukturer, lagstiftning och genom att informationen finns tillgänglig på ett ställe, i det nationella datasystemet för den byggda miljön, Ryhti. Kommunerna och landskapsförbunden har en central roll i genomförandet av digitaliseringsreformen inom den byggda miljön. Miljöministeriet beviljar understöd till kommuner och landskapsförbund för genomförande av reformen av informationshanteringen så att uppgifterna om landskaps-, general- och detaljplaner och om tillstånd för byggande finns tillgängliga i det nya nationellt interoperabla datasystemet och i nationellt definierat maskinläsbart format. Efter övergångsperioden blir kommunernas och landskapsförbundens informationshantering i fråga om den byggda miljön lättare och överlappande uppgifter som lämnas till myndigheterna kan undvikas. Med hjälp av digitalisering förbättras tillgången till informationen om planeringen av områdesanvändningen och om byggandet samt datasäkerheten, och planeringen görs tydligare. Dessutom främjas delaktighet och ett kunskapsbaserat beslutsfattande.

Bostadsproduktionens fördelning enligt region och produktionstyp

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
ARA-produktion (lånebeslut)			
Tillväxtcentrum	5 800	7 800	5 000
Det övriga landet	1 000	800	600
Bostäder av den statsunderstödda produktionen av bostäder som finansierats med investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov	2 800	1 400	400
Hysesbostäder finansierade med borgenslån	-	500	500

Utfallet av MBT-avtalet för Helsingforsregionen i de avtalslutande kommunerna

Mål	på lång sikt/år	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Nya planer (bostäder)	16 500	16 500	16 500	16 500
Total bostadsproduktion (som påbörjas)	16 500	10 000	10 000	15 000

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2023 och uppskattning för 2024—2025

	2023 utfall bostäder	2024 uppskattning bostäder	2025 uppskattning och fullmakter bostäder
Påbörjade nya bostäder, sammanlagt	19 500	20 000	25 200
— räntestöd för bostadslån	8 600	10 000	7 000
— hyresbostäder finansierade med borgenslån	-	500	500
— fritt finansierade bostäder och andra bostäder	10 900	9 500	17 700
Räntestödslån för reparationsverksamhet	4 400	4 000	3 000
Borgenslån för ombyggnad	-	-	8 000

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2023 och uppskattning för 2024—2025

	2023 utfall bostäder	2024 uppskattning bostäder	2025 uppskattning och fullmakter bostäder
Anskaffning av bostäder			
— bostadssparpremiesystemet	4 700	6 000	8 000
— räntestödslån, sociala hyresbostäder	-	500	500
Statsborgern för hushållens bostadslån ¹⁾	12 000	12 000	12 000

¹⁾ Riktas främst till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Riskhanteringen i Statens bostadsfond

Den statsunderstödda bostadsproduktionen ökar beloppet av statens borgensansvar. Att den nya understödda produktionen i huvudsak är inriktad på stora stadsregioner minskar dock borgensrisken i anslutning till nya lån. Aravalånestocken minskar som väntat samtidigt som borgensstocken för statens bostadsfinansiering och beloppet av räntestödslånestocken ökar.

Andelen gamla aravalån med betalningsförseningar har hållits på ca 0,8 % av hela lånestocken. I de objekt och bolag som har det svårt är problemen av mer långvarig och djupgående art, vilket kan leda till större kreditförluster än tidigare. Enligt den riskmodell som utarbetats av Statskontoret gäller ca 70 % av aravalånepkapitalet kommuner där risken är liten eller obetydlig. Största delen av lånen med statsborgern gäller kommuner där risken är obetydlig. Betalningsproblemen koncentreras i huvudsak till områden med minskande befolkningsunderlag och beror närmast på att tomma bostäder belastar samhällenas ekonomi.

Den ekonomiska situationen för problemtungda samhällen lindras med hjälp av olika saneringsåtgärder och finansieringsarrangemang i anslutning till lånen samt genom att enskilda objekt befrias från de begränsningar de är föremål för. I åtgärderna betonas kostnadseffektivitet. Vid ombyggnad av bostadshus riktas eventuellt stöd till objekt vars användning även i fortsättningen är långvarig.

Antalet försenade betalningar av ägarbostadslån med statsborgern är mycket litet i förhållande till lånestocken. Beloppet av borgensersättningar har sedan 2009 varierat mellan ca 200 000 euro och 900 000 euro per år och var 2023 ca 500 000 euro.

Aravalånestocken och statsborgern

	2023 utfall	2024 uppskattning	2025 uppskattning
Aravalånestocken (mn euro, läget 31.12)	2 100	1 800	1 600
Borgen för räntestödslån för hyres- och bostadsrättshus (mn euro, läget 31.12)	17 500	18 500	19 500
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	1 800	1 800	1 800
Andelen aravalån med betalningsförseningar (270 dagar) av aravalånestocken (läget 31.3), %	0,2	0,2	0,2
Beslut om befrielse från aravabegränsningar (bostäder)	4 500	4 500	4 500

Stöd för boendet, utvecklingen 2023—2025 (mn euro)

	2023 utfall	2024 ordinarie budget	2025 budgetprop.
Understöd som betalas ur statsbudgeten			
— Understöd för reparationsverksamhet 35.20.55	0,45	9,55	7,55
— Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen 35.20.31	4,0	2,0	2,0
— Understöd för slopande av oljeuppvärmning av fastigheter i kommuner 35.20.34	10,86	-	-
— Understöd för slopande av olje- och gasuppvärmning av bostadshus 35.20.56	40,6	-	-
Bostadsbidrag 33.10.54	1 744	1 739	1 406
Bostadsbidrag för pensionstagare 33.40.60	679	700	679
Bostadstillägg för studerande 29.70.55	19	19	179,2
Understöd som betalas ur Statens bostadsfond 35.20.60			
Räntestöd			
— räntestöd för bostadslån	92,4	180	215,9
Fullmakter att bevilja understöd			
— startbidrag för räntestödslån	39,0	-	-
— understöd för grupper med särskilda behov	120,0	63,0	15,0
— saneringsunderstöd för hyres- och bostadsrättshus	2,6	2,6	2,6
— rivningsbidrag	5,0	5,0	5,0
— understöd för byggande av kommunalteknik	25,0	-	-
— rivningsackord för aravahus	8,0	6,0	6,0
— begränsningsackord för aravahus	2,0	2,0	2,0
— understöd för reparation	21,0	-	-
— understöd för ändring av användningsändamål	1,0	-	-
— understöd för istandsättning av bostäder till äldre personer	5,0	-	-
— energiunderstöd för bostadshus	98,67	-	-
Forsknings- och utvecklingsfinansiering för boendet	0,7	0,7	0,7
Fullmakter att godkänna räntestödslån och borgensförbindelser			
Fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion	1 950	1 500	1 750
Statens borgensfullmakt för byggnadslån för hyreshus enligt mellanmodellen med fyllnadsborgen	285	285	100
Statens borgensfullmakt för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag	100	100	100

(01.) *Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indragning av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (överföring till moment 35.01.01)	-6 136
Lönejusteringar	20
Produktivitetsfrämjande åtgärder (regeringsprogr. 2023)	-100
Sammanlagt	-6 216

2024 budget	6 216 000
2023 bokslut	8 170 000

(04.) *Inrättande av ett digitalt register och en digital plattform för den byggda miljön* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2024 budget	3 000 000
2023 bokslut	2 300 000

31. *Utveckling och utvidgning av boenderådgivningen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till understöd enligt lagen om stöd för boenderådgivning till kommunerna 2023—2027 (1036/2022).

Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Förklaring: Genom boenderådgivning ska sådana problem i boendet som kan leda till förlust av bostad förebyggas.

Anslagen för behandling av understödsärenden har budgeterats under moment 35.20.01.

2025 budget	2 000 000
2024 budget	2 000 000
2023 bokslut	4 000 000

33. *Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 650 000 euro.

Anslaget får användas för att genomföra ett program enligt regeringsprogrammet som syftar till att eliminera långtidsbostadslösheten.

Förklaring: Avskaffande av långtidsbostadslöshet kräver samordning av kommunernas bostadsväsende och välfärdsområdenas social- och hälsovårdstjänster. Med anslaget stöds inom ra-

men för programmet projekt för att minska bostadslösheten och utvecklas samarbetet mellan programstäderna och välfärdsområdena, så att de utmaningar som gäller avskaffande av långtidsbostadslöshet kan bemötas effektivt i den förändrade förvaltningsstrukturen.

Anslagen för behandling av understödsärenden har budgeterats under moment 35.01.01.

2025 budget	3 650 000
2024 II tilläggsb.	1 825 000

35. *Understöd för digitalisering av områdesanvändningen och byggandet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) användas för kostnaderna för de ändringar som de nya digitala skyldigheterna enligt lagen om datasystemet för den byggda miljön (431/2023), bygglagen (751/2023) och lagen om områdesanvändning (132/1999) föranleder för kommunerna och landskapsförbunden.

Understödet beviljas till fullt belopp av de skäligen och ändamålsenliga kostnader som godkänts i understödsbeslutet och som realiserats. Understöd kan inte beviljas om den som ansöker om understöd har beviljats annat understöd för samma åtgärd.

Understöd kan beviljas för följande åtgärder som föranleds av ändringar i lagstiftningen samt för de skäligen resekostnader för inrikes resor som åtgärderna medför:

- systemändringar och upphandlingar av system, ändringar av datamodeller för uppgifter samt överföring av befintliga uppgifter och lämnande av nya uppgifter till datasystemet för den byggda miljön
- utbildning av de anställda och höjning av deras kompetens
- personalresurser för kommunen eller landskapsförbundet.

Förklaring: Syftet med understödet är att stödja genomförandet av reformen av kommunernas och landskapsförbundens informationshantering i fråga om den byggda miljön och den riksomfattande tillgången till värdefulla dataset enligt direktivet om öppna data inom markanvändningen. Genom understödet säkerställs det att kommunerna och landskapsförbunden inom ramen för de föreskrivna övergångstiderna på ett kontrollerat sätt inleder myndighetsarbetet enligt de nya digitala skyldigheterna i de ovannämnda lagarna.

Miljöministeriet är statsbidragsmyndighet och fattar beslut om understöd i enlighet med den inlämnade ansökan, genomförandeplanen, kostnadskalkylen och de begränsningar som anges i utlysningen.

2025 budget	3 700 000
2024 budget	3 700 000
2023 bokslut	2 880 000

55. *Understöd för reparationsverksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 550 000 euro.

Anslaget får användas till understöd enligt lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016).

Förklaring: Understöd beviljas i synnerhet för sådana reparationer av bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning, sådan installation av hiss i efterhand och sådant undanröjande av hinder för tillgänglighet i bostadshus som är nödvändiga med tanke på tillgänglighet, säkerhet och hälsa, med undantag för tillgänglighetsanpassningar i befintliga hissar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (överföring till mom. 35.20.95)	-2 000
Sammanlagt	-2 000
2025 budget	7 550 000
2024 budget	9 550 000
2023 bokslut	450 000

60. *Överföring till Statens bostadsfond*

Under momentet beviljas inget anslag.

Räntestödslån och statliga borgensförbindelser

År 2025 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) och enligt lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016) godkännas som av Statens bostadsfonds medel understödda räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 1 750 000 000 euro. Lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

År 2025 får lån enligt lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

År 2025 får lån enligt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag (941/2014) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

År 2025 får lån enligt lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro.

Det totala beloppet av statsborgen enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara sammanlagt högst 2 600 000 000 euro vid utgången av 2025.

Med medel ur Statens bostadsfond betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja syssel-

sättningen inom byggbranschen, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus, lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982) och lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus. Av bostadsfondens medel täcks dessutom de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestöd för hyresbostadslån, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder, lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån, lagen om statsborgen för ägarbostadslån samt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag.

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan det 2025 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 10 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som ska betalas tillbaka till bostadsfonden.

Statskontoret har rätt att på frivillig väg sälja en aravahyresbostad eller ett aravahyreshus i stället för att sälja det på exekutiv auktion och rätt att efterskänka en del av kapitalet för statliga bostadslån, om de kreditförluster som föranleds staten väntas bli mindre genom frivillig försäljning än genom exekutiv auktion.

År 2025 får Statskontoret använda högst 300 000 euro av Statens bostadsfonds medel till tryggnad av Statens bostadsfonds fordringar, såsom indrivning av fordringar och skötsel av säkerhetsegendomen, betalning av utgifter för utövande av regressrätten, betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare och inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner, exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det behövs för tryggnad av bostadsfondens låne- eller borgensfordringar eller andra fordringar eller för minimering av borgensansvar, samt till utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit bostadsfonden.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkningsunderlag eller om det är nödvändigt för att förhindra större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får statens ansvar för aravalånekapital i enlighet med 17 a och 16 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 8 000 000 euro år 2025, dock så att beloppet av begränsningsackorden enligt 16 a § i aravabegränsningslagen uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

Understöd

År 2025 får det av Statens bostadsfonds medel beviljas understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) till ett belopp av sammanlagt högst 15 000 000 euro. Understöden till investeringsobjekt som hänför sig till bostaden för personer med funktionsnedsättning tryggas.

År 2025 får det av Statens bostadsfonds medel beviljas understöd enligt lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) till ett belopp

av sammanlagt högst 2 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 200 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhållet i fråga om bostadssamfund som har ekonomiska svårigheter.

År 2025 får det av Statens bostadsfonds medel med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas rivningsunderstöd för bostäder till ett belopp av sammanlagt högst 5 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs i statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006).

Forskning och utveckling

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får 2025 använda högst 700 000 euro av Statens bostadsfonds medel till att finansiera utvecklingsverksamhet i fråga om boendet i enlighet med den dispositionsplan som miljöministeriet fastställt.

Förklaring: Kostnaderna inom Statens bostadsfonds överföringsekonomi består av räntestöd, understöd och borgenssättningar till bankerna. Fondens medel inflyter från beviljade aravalån, ränteintäkter och borgensavgifter.

Enligt lagen om statens bostadsfond (1144/1989) används fondens medel för beviljande av lån och för annat stödjande av bostadsfinansieringen. Ur Statens bostadsfond betalas räntestöd för räntestödslån som finansinstitut beviljat för statsunderstödd bostadsproduktion samt understöd för boendet. Fonden svarar dessutom för fyllnadsborgen för statsunderstödd bostadsproduktion, statsborgen för ägarbostadslån och borgenslån samt borgen för primärlån i gamla aravalån.

Enligt intäkts- och kostnadskalkylen uppgick fondens underskott för räkenskapsperioden 2023 till 343,7 miljoner euro. Fondens balansomslutning den 31 december 2023 var 5 262,7 miljoner euro och balansomslutningen minskade med 344,1 miljoner euro från året innan. Aravalånestocken uppgick i slutet av 2023 till 2,04 miljarder euro och beloppet av räntestödslånestocken till ca 21,7 miljarder euro.

Enligt budgetpropositionen kan det 2025 ur fonden beviljas sammanlagt ca 23,3 miljoner euro i understöd som ingår i utgiftsramen för statsfinanserna. I den ordinarie budgeten för 2024 ingick en fullmakt att bevilja understöd till ett belopp av sammanlagt 71,3 miljoner euro. Understödsfullmakten har minskat till följd av slopandet av understöd som är avsedda för hela valperioden och den besparing som gäller investeringsunderstödet för grupper med särskilda behov. Av fondens medel betalades det år 2023 sammanlagt 92,4 miljoner euro i räntestöd. Räntestödsbeloppet stiger kraftigt när räntenivån stiger och inverkar på bostadsfondens resultat. Beloppet av räntestödsutgifter stiger enligt fondens riskrapport till 221 miljoner euro år 2024 och är 216 miljoner euro år 2025.

Statens bostadsfond är skuldfri och har inget behov av att anskaffa medel för att täcka åligganden som betalas ur bostadsfonden.

2025 budget	—
2024 I tilläggsb.	—
2024 budget	—
2023 bokslut	—

64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 700 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd till privata ägare, till kommuner och samkommuner och till samfund som främjar vården av byggnadsarvet för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning
- 2) till ersättningar som betalas med stöd av 13 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och till utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet
- 3) till understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i lagen om områdesanvändning (132/1999)
- 4) till kostnader för nödvändiga istandsättnings- och återställningsarbeten som en myndighet låtit utföra med stöd av 17 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010).

Understöd för vård av byggnadsarvet får beviljas till högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används i huvudsak till att understödja privata ägare och sammanslutningar som i egenskap av ägare eller innehavare främjar vården av byggnadsarvet i syfte att trygga bevarandet av det värdefulla byggnadsarvet i enlighet med skyddsvärdena.

2025 budget	1 700 000
2024 budget	1 700 000
2023 bokslut	1 700 000

95. Nationell medfinansiering av InvestEU-programmet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 830 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av nationella finansieringsandelar inom programmet InvestEU.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgift för förlustreservering inom låneborgensarrangemanget för InvestEU	3 830
Överföring från moment 35.20.55	2 000
Sammanlagt	5 830

2025 budget	5 830 000
-------------	-----------

Huvudtitel 36

RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Ett mål för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som föranleds av detta, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken, hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar tillgången på finansiering och statens likviditet till så förmånliga kostnader som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Syftet med hanteringen av ränterisken är att ändra räntekostnadernas känslighet för förändringar i den allmänna räntenivån så att räntekostnaderna på lång sikt är så låga som möjligt, dock så att en eventuell oväntad höjning av räntenivån inte ökar ränteutgifterna på ett ohållbart sätt. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 788 miljoner euro år 2025.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna, om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2023—2025

	År 2023 bokslut 1000 €	År 2024 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2025 budgetprop. 1000 €	Ändring 2024—2025	
				1000 €	%
01. Räntor på statsskulden	2 305 887	3 155 000	3 170 773	15 773	0
90. Räntor på statsskulden (förslagsanslag)	2 305 887	3 155 000	3 170 773	15 773	0
09. Övriga utgifter för stats- skulden	16 915	21 510	20 460	-1 050	-5
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslags- anslag)	16 915	21 510	20 460	-1 050	-5
Sammanlagt	2 322 803	3 176 510	3 191 233	14 723	0

01. Räkningar på statsskulden

90. Räkningar på statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 170 773 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, preskriberade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt till utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skulden i euro uppgick vid utgången av 2023 till 155 169 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 2,13 procent. För 2025 års upplåning har använts 2,5 procents ränta för ränteperioder på 3 månader och 2,7 procents ränta för ränteperioder på 10 år.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån, inkomster genom derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån och inkomster från kontantsäkerheter.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Serieobligationslån	2 583 130
Övriga obligationslån	119 709
Nettoränteutgifter för mottagen kontantsäkerhet	-112 500
Skuldförbindelselån	580 434
Sammanlagt	3 170 773

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	15 773
Sammanlagt	15 773

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	3 170 773 000
2024 II tilläggsb.	73 100 000
2024 budget	3 155 000 000
2023 bokslut	2 305 887 172

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 460 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatav-

tal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt till reklam- och marknadsföringskostnader i anslutning till emission av avkastningsobligationer

3) till förvaltningsprovisioner för säkerhetsarrangemang i anslutning till Finlands program för finansiellt stöd.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2024—2025 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	18 750 000
Inlösenavgifter och ombudsmannaarvoden	10 000
Övriga utgifter	1 700 000
Sammanlagt	20 460 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-1 050
Sammanlagt	-1 050

Anslaget står utanför ramen.

2025 budget	20 460 000
2024 budget	21 510 000
2023 bokslut	16 915 356

Bilaga till regeringens proposition till
riksdagen om statsbudgeten för 2025¹

Ekonomisk översikt

---

¹ Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Finansministeriet
CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-367-824-8
ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2024 Finland

Ekonomisk översikt, hösten 2024

Finansministeriets publikationer 2024:44		Tema	Ekonomiska utsikter
Utgivare	Finansministeriet		
Utarbetad av	Ekonomiska avdelningen		
Språk	Finska	Sidantal	105

Referat

Det verkar som om vi har passerat botten på recessionen i Finland. BNP minskar dock med 0,2 procent på årsnivå under 2024. Den avtagande inflationen och sjunkande räntenivån i kombination med hushållens relativt goda inkomstutveckling ökar hushållens disponibla inkomster och konsumtion. Investeringarna börjar öka igen 2025. BNP ökar med 1,7 procent under 2025 och med 1,5 procent under 2026. Besparingarna som gäller de offentliga utgifterna och skattehöjningarna bromsar upp ökningen av den inhemska efterfrågan och höjer priserna i början av prognosperioden, medan sysselsättningsåtgärderna ökar arbetsutbudet under hela prognosperioden. Sysselsättningen minskar 2024, men ökar från och med 2025 tack vare den ökade produktionen och sysselsättningsåtgärderna. Fram till år 2026 stiger sysselsättningsgraden för 15–64-åringar till 74,1 procent och arbetslöshetsgraden sjunker till 7,2 procent.

De offentliga samfundens underskott beräknas vara 3,7 procent i förhållande till bruttonationalprodukten år 2024. Underskottet börjar dock efter hand minska till följd av ekonomins återhämtning och regeringens åtgärder. Underskottet är 3,2 procent år 2025 och 2,1 procent år 2028. Statsförvaltningens och lokalförvaltningens stora underskott samt den svaga ekonomiska konjunkturen ökar skuldkvoten snabbt i början av prognosperioden. I år stiger skuldkvoten till över 80 procent i förhållande till BNP, och därifrån ökar den efter hand till 86 procent år 2028. Hållbarhetsunderskottet uppskattas till 2 procent i förhållande till BNP.

Nyckelord ekonomiska utsikter, offentlig ekonomi, ekonomisk utveckling, budgetförslag.

ISBN PDF 978-952-367-824-8 **ISSN PDF** 1797-9714

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-824-8>

Taloudellinen katsaus, syksy 2024

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:44	Teema	Talousnäkyvät
Julkaisija Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä Kansantalouselosasto		
Kieli Suomi	Sivumäärä	105

Tiivistelmä

Suomen talouden taantumien pohja näyttäisi olevan ohitettu. Vuositasolla BKT kuitenkin supistuu 0,2 prosenttia vuonna 2024. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja ja kulutusta. Investoinnit kääntyvät kasvuun vuonna 2025. BKT kasvaa 1,7 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026. Julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotus hidastavat kotimaisen kysynnän kasvua ja nostavat hintoja ennustejakson alussa, kun taas työllisyysuimet kasvattavat työn tarjontaa läpi ennustejakson. Työllisyys laskee vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien tuotannon kasvun ja työllisyysuimien ansiosta. Vuoteen 2026 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,1 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7,2 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 3,7 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2024. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämä on 3,2 prosenttia ja vuonna 2028 2,1 prosenttia. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat velkasuhdetta nopeasti ennustejakson alussa. Tänä vuonna velkasuhde nousee yli 80 prosentin suhteessa BKT:hen, josta se kasvaa vähitellen 86 prosenttiin vuonna 2028. Kestävyysevajeen arvioidaan olevan 2 % suhteessa BKT:hen.

Asiasanat talousnäkyvät, julkinen talous, taloudellinen kehitys, budjettiesitys.

ISBN PDF 978-952-367-824-8 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-824-8>

Economic Survey, Autumn 2024

Publications of the Ministry of Finance 2024:44	Subject	Economic Prospects
Publisher Ministry of Finance		
Group Author Economics Department		
Language Finnish	Pages	105

Abstract

There are indications that the economic recession in Finland has bottomed out. However, GDP will contract by 0.2% in 2024. The slowing of inflation and falling interest rates, together with the fairly good development in household income, will increase the disposable income and consumption of households. Investments will turn to growth in 2025. GDP will grow by 1.7% in 2025 and by 1.5% in 2026. Public spending cuts and tax increases will slow down growth in domestic demand and drive up prices at the start of the outlook period while employment measures will boost the supply of labour throughout the outlook period. The employment rate will decrease in 2024 but will grow from 2025 onwards as a result of output growth and employment measures. By 2026, the employment rate in the age group 15–64 will rise to 74.1%, and unemployment will fall to 7.2%.

The general government deficit is estimated to be 3.7% of GDP in 2024. However, the deficit will slowly contract as the economic recovery gathers pace and the measures taken by the Government start having an impact. The deficit will amount to 3.2% in 2025 and 2.1% in 2028. Large deficits accumulated by central and local government and weak economic growth will increase the debt ratio at the start of the outlook period at a rapid rate. The debt-to-GDP ratio will exceed 80% this year and will pass the 86% mark in 2028. It is estimated that the sustainability gap will amount to 2% of GDP.

Keywords economic prospects, public finance, economic development, draft budget.

ISBN PDF 978-952-367-824-8

ISSN PDF 1797-9714

URN address <https://urn.fi/URN:978-952-367-824-8>

Källa för informationen om den faktiska utvecklingen: Statistikcentralen, om inget annat nämns

SYMBOLERNA SOM ANVÄNTS I TABELLERNA

*	Prognos
-	Bristande information
CPB	CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschafts Institut
IMF	Internationella Valutafonden
ANM	Arbets- och näringsministeriet
FM	Finansministeriet

Varje siffra i tabellen har avrundats skilt.

EKONOMISK ÖVERSIKT HÖSTEN 2024

I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2024–2026. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en kalkyl över den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2028.

Prognosen och den utvecklingskalkylen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna som Statistikcentralen gett ut i augusti 2024, annan offentlig statistik som stått till buds senast den 23 august 2024 samt regeringens beslut i budgetförhandlingarna den 3 september 2024.

Helsingfors, september 2024

Finansministeriets ekonomiska avdelning

Mikko Spolander
Avdelningschef, överdirektör

Janne Huovari
Finansråd,
Chef för Makroprognoser

Jenni Pääkkönen
Finansråd,
Chef för Fiskala prognoser

Innehåll

Förord	10
Sammandrag	13
1 Ekonomiska utsikter	22
1.1 Den internationella ekonomin.....	22
1.1.1 Världsekonomin.....	22
1.1.2 Världshandel.....	25
1.1.3 Risker.....	25
1.2 Utrikeshandeln.....	27
1.2.1 Export och import.....	27
1.2.2 Priser och bytesbalans.....	29
1.3 Inhemsk efterfrågan.....	30
1.3.1 Privat konsumtion.....	30
1.3.2 Offentlig konsumtion.....	36
1.3.3 Investeringar.....	36
1.4 Inhemsk produktion.....	41
1.4.1 BNP.....	41
1.4.2 Förädling.....	43
1.4.3 Tjänster.....	45
1.5 Arbetskraft.....	47
1.6 Inkomster, kostnader och priser.....	50
1.6.1 Löner.....	50
1.6.2 Konsumentpriser.....	53
1.7 Utsikter på medellång sikt 2027–2028.....	56
2 De offentliga finanserna	60
2.1 Samtliga offentliga samfund.....	60
2.2 De offentliga samfundens skuld.....	68
2.3 Statsförvaltningen.....	73
2.4 Kommunförvaltningen.....	81
2.5 Vårdsområdesförvaltningen.....	85

2.6	Socialskyddsfonderna	89
2.6.1	Arbetspensionsanstalterna	89
2.6.2	Övriga socialskyddsfonder	91
2.7	De offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet	93

Bilagor .....

Bilaga 1.	Centrala antaganden vid beräkningen av skatteinkomsterna.....	96
-----------	---	----

Bilaga 2.	Om skillnaderna mellan budgetekonomin och nationalräkenskaperna.....	99
-----------	---	----

Bilagatabeller .....

Ramarna:

Dimensionering av finanspolitiken.....	65
--	----

Den offentliga skuldkvotens utveckling på lång sikt	71
---	----

Budgeten för 2025 och ramarna för statsfinanserna.....	78
--	----

Bilagor utanför publikationen:

Bilagan finns som en separat fil på adressen <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-824-8>

FÖRORD

Det verkar som om de som väntat på en vändning i den dystra ekonomin kommer att belönas för sitt tålamod.

Uppgifterna om den första halvan av året visar att den ekonomiska tillväxten har tagit fart i Finland. När tillväxten har börjat finns det skäl att anta att tillväxten även fortsätter och blir snabbare då osäkerheten lättar och lågkonjunktorens grepp om konsumenterna och företagarna lossnar. Under konjunkturuppgången åren 2025–2026 är tillväxten klart snabbare än den genomsnittliga farten på längre sikt. Efter detta stannar tillväxten i intervallet 1–1½ procent, på längre sikt på cirka 1 procent.

Ännu kan man inte förhålla sig lika tillitsfullt till utsikterna för de offentliga finanserna.

Underskotten i de offentliga finanserna minskar, men de offentliga finanserna förblir på riskgränserna. De åtgärder som regeringen beslutat om och den tilltagande ekonomiska tillväxten minskar underskotten från och med 2025. Skulden hotar dock öka ytterligare i förhållande till totalproduktionen, även om de minskade underskotten och den tilltagande ekonomiska tillväxten gör att skuldkvoten ökar långsammare. Det referensvärde som har fastställts för offentliga underskott i EU:s grundfördrag riskerar överskridas åren 2024–2025.

Regeringen eftersträvar att stoppa ökningen av skuldkvoten under regeringsperioden.

För att skulden ska kunna stabiliseras i förhållande till totalproduktionen fram till 2027 måste den anpassningshelhet på 9 miljarder som regeringen avtalat om – inklusive välfärdsområdenas och kommunförvaltningens egna anpassningsplaner – genomföras i den planerade omfattningen och inom tidsplanen. Dessutom får

den ekonomiska tillväxten inte medföra någon negativ överraskning. Och även om allt går exakt enligt planerna år 2027 uppskattar vi att skuldkvoten börjar öka igen senast på 2030-talet.

Stabilisering av skuldkvoten i förhållande till totalproduktionen innebär att användningen av de offentliga finanserna överensstämmer med den ekonomiska inkomstbildningen, och garanterar att de offentliga finanserna står på en stabil grund och stöder en stabil ekonomisk utveckling på lång sikt.

Bruttonationalprodukten mäter den ekonomiska inkomstbildningen och i Finland uppskattas dess tillväxttakt allmänt pendla på båda sidorna om 1 procent på lång sikt. När arbetsmängden nästan inte alls ökar och arbetets produktivitet ökar långsamt, ökar även inkomsterna långsamt.

En så låg produktion, produktivitet och inkomstökning räcker inte till för att finansiera en välfärdsstats servicelöfte – de förmåner och tjänster som vi förväntar oss att få av den offentliga sektorn på grundval av lagstiftningen och som kompensation för de skatter vi betalar.

Välfärdsstatens servicelöfte är hållbart om det ryms inom ramarna för den ekonomiska inkomstbildningen. Obalansen kan korrigeras på tre sätt. Man kan fastställa servicelöftet på nytt i enlighet med inkomstökningen och spara. En större andel av inkomsterna kan samlas in i form av skatt för att täcka servicelöftet samtidigt som man beaktar att en skatthöjning sannolikt försämrar inkomstbildningen. Man kan försöka främja en ökad sysselsättning och produktivitet med finanspolitiska medel. Det är svårt att se hur skuldkvoten ska kunna stabiliseras på ett hållbart sätt i Finland utan att använda alla dessa.

Av anpassningshelheten på 9 miljarder som regeringen avtalat om är cirka 5,5 miljarder besparingar och cirka 1,5 miljarder skatthöjningar. Resterande cirka 2 miljarder är beroende av de reformer som stöder sysselsättning och ekonomisk tillväxt.

Även om besparingarna som gäller de offentliga utgifterna och skatthöjningarna bromsar upp ökningen av den inhemska efterfrågan och höjer priserna under de första åren av prognosperioden behövs de för att snabbt minska underskotten. Dessutom är de huvudsakligen förlagda till ett skede då den ekonomiska tillväxten är klart snabbare än i genomsnitt på längre sikt.

Samtidigt ger regeringens åtgärder, som ökar arbetsutbudet, utrymme för produktionen att öka då efterfrågan stimuleras på exportmarknaden och i Finland. De åtgärder som skapar förutsättningar för investeringar stöder dessutom ökningen av produktiviteten och produktionen på längre sikt. Om de genuint bidrar till nya investeringar skapar de möjligheter för en snabbare tillväxt än väntat.

Produktionen, produktiviteten och inkomsterna ökar genom att man investerar, bygger nytt och tar risker. Detta krävs av oss för att vi ska kunna utnyttja de möjligheter som teknologin och omvälvningen i den globala ekonomin erbjuder. Dessa krävs av oss för att vi ska kunna finansiera välfärdsstatens utvalda servicelöfte – och måhända få en snabbare tillväxt än väntat.

Vi har alla en egen andel i hur vi lyckas med detta.

Företagen beslutar om sin verksamhet – inledning, utveckling och avveckling av produktion – genom att beakta verksamhetsmiljön. Den offentliga makten bygger verksamhetsmiljön genom sina beslut – med sysselsättning, investeringar, produktivitet och ekonomisk välfärd i åtanke eller med något annat samhällligt mål i åtanke.

Samhällspolitiken är en balansgång mellan olika mål.

SAMMANDRAG

Ekonomiska konjunkturutsikter för 2024–2026

Finlands ekonomi verkar ha lagt recessionen bakom sig. Bruttonationalprodukten (BNP) minskar ännu 0,2 procent år 2024, men tillväxten har kommit i gång under den första halvan av året. Mot slutet av året förväntas ekonomin återhämta sig allt mer. Den avtagande inflationen och de sjunkande räntorna stimulerar konsumtionen och investeringarna. Åren 2025 och 2026 blir tillväxten snabbare och är 1,7 och 1,5 procent per år. Besparingarna som gäller de offentliga utgifterna och skattehöjningarna bromsar upp ökningen av den inhemska efterfrågan och höjer priserna i början av prognosperioden, medan sysselsättningsåtgärderna ökar arbetsutbudet under hela prognosperioden.

Den ekonomiska utvecklingen har varit klart svagare i Finland under de senaste åren än genomsnittligt i euroområdet. I Finland minskade produktionen med totalt cirka 2,5 procent efter det andra kvartalet 2022 fram till utgången av 2023. Den minskade produktionen berodde på de höjda priserna och räntorna samt på de direkta effekterna på Finlands ekonomi av Rysslands anfallskrig. De ofördelaktiga effekterna av både kriget och räntehöjningen har varit större i Finland än genomsnittligt i länderna i euroområdet. Rysslands ekonomi och handel betydde mer för Finland före anfallskriget än för de flesta länderna inom euroområdet. Effekten av räntehöjningen har varit kraftigare än i andra länder, eftersom 94 procent av bostadskrediterna i Finland har rörlig ränta och räntehöjningen har överförts snabbt till realekonomin.

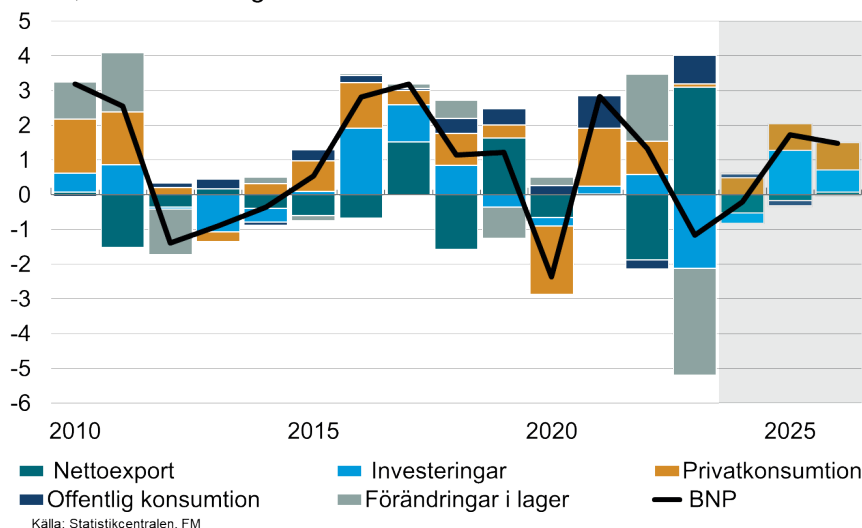
Återhämtningen av exportmarknaden ökar exporten

I euroområdet och särskilt i Tyskland är den ekonomiska tillväxten svag ännu detta år. Inom euroområdet har tillväxten dock börjat redan under den första halvan av detta år och från och med nästa år förväntas tillväxten bli snabbare. Ekonomin återhämtar sig tack vare den avtagande inflationen och de sjunkande räntorna. I För-
enta staterna fortsätter den ekonomiska tillväxten, även om takten avtar lite nästa

år. Världshandeln förutspås återhämta sig snabbare än världsekonomin, vilket gynnar Finlands varuexport. Finlands kostnadskonkurrenskraft har förblivit tämligen god och stöder exporten då efterfrågan på exportmarknaden återhämtar sig.

Finlands BKT och efterfrågeposter

%, årsförändring och kontribution

Inflationen har avtagit och konsumtionen ökar

Den privata konsumtionen har ökat under hela tiden som pris- och räntehöjningen har försämrat hushållens köpkraft. Den snabba avmattningen av inflationen och räntesänkningen underlättar hushållens ekonomiska situation. Den privata konsumtionen ökar nästan en procent år 2024, trots att nedskärningarna i de sociala förmånerna och höjningen av mervärdesskatten i september fördröjer konsumtionens återhämtning. År 2025 förväntas konsumtionen öka snabbare då räntorna sjunker ytterligare och sysselsättningen ökar.

Inflationen har klart avtagit och även i fortsättningen är framför allt det inhemska pristrycket litet. Höjningen av mervärdesskatten höjer priserna och bromsar upp avmattningen av inflationen särskilt under nästa år. Ändringarna i den indirekta beskattningen, som regeringen beslutade om i ramförhandlingarna på våren och tidigare, beräknas öka inflationen direkt med totalt cirka 0,9 procentenheter under åren 2024–2026. Trots detta förblir inflationen låg. Inflationen minskar till 1,8 procent i år. Åren 2025 och 2026 var inflationen 1,4 och 1,3 procent.

Byggandet återhämtar sig och produktionsinvesteringarna fortsätter att öka

Byggandet har minskat kraftigt, men nedgången verkar nu ha stannat av. Räntesänkningen stimulerar bostadsmarknaden, i synnerhet då migrationen inom landet och invandringen har ökat efterfrågan på bostäder. Det dröjer dock en tid innan bostadsbyggandet har återhämtat sig och bostadsbyggandet förväntas öka först nästa år. Inom övrigt byggande har nedgången varit mindre och återhämtningen börjar tidigare än för bostadsbyggandet.

Investeringarna i maskiner och inventarier har ökat trots recessionen. Energiomställningen och den framskridande digitaliseringen har ökat investeringarna. Ökningen gäller särskilt investeringar i anknäring till energiproduktion och produktion som gynnas av billig el. Investeringarna i dessa branscher kommer att fortsätta även under de kommande åren, eftersom det finns rekordartat många planer på investeringar i Finland. Investeringarna ökar även på grund av statliga investeringar i försvaret. De mest betydande av dessa är F-35-jaktplanen, varav de första överläts åt Finland år 2025. Investeringarna minskar i sin helhet i år, men ökar nästan 6 procent år 2025.

Sysselsättningen återhämtar sig nästa år

Sysselsättningen minskar detta år med drygt 10 000 personer i kölvattnet efter produktionens nedgång. Mest har sysselsättningen minskat inom byggnadsbranschen. Inom tjänsterna däremot har sysselsättningen fortsatt att öka. Nästa år då ekonomin återhämtar sig börjar sysselsättningen öka och ökningen fortsätter även 2026. Regeringens sysselsättningsåtgärder och invandringen ökar arbetskraftsutbudet och skapar utrymme för sysselsättningen att öka då produktionen återhämtar sig.

Antalet arbetslösa ökade övergripande i början av året, men på sommaren verkar ökningen i arbetslösheten ha stannat av. År 2024 stiger arbetslöshetsgraden till åtta procent. Från och med nästa år minskar arbetslösheten, men stannar på 7,2 procent år 2026. Detta överstiger fortsättningsvis nivån på den strukturella arbetslösheten i Finland.

Den utdragna lågkonjunkturen belastar de offentliga finanserna för andra året i rad

Den utdragna lågkonjunkturen belastar de offentliga finanserna redan för andra året i rad. Dessutom försämras de offentliga finanserna ännu under de närmaste åren på grund av den snabba inflationen 2022–2023 och det kostnadstryck som den medfört. De offentliga samfundens underskott minskar långsamt trots de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om.

De offentliga samfundens finansieringsunderskott var 2,9 procent i förhållande till BNP år 2023. I slutet av året minskade skatteintäkterna på grund av den tilltagande recessionen samtidigt som utgifterna ökade på grund av den snabba lönehöjningen och ökningen av de övriga kostnaderna inom den offentliga sektorn. De ökade ränteutgifterna samt utgifterna i anknytning till beredskapen och säkerheten tyngde statsfinanserna. Valfärdsområdenas första verksamhetsår började också med ett stort underskott.

Stats- och lokalförvaltningens underskott minskar inte i år. Statens utgifter ökar detta år i synnerhet genom de investeringar som ska göras i beredskapen och säkerheten, medan effekterna av inflationen och lönehöjningarna dämpas efter hand. I förhållande till det svaga konjunkturläget ackumuleras det ändå någorlunda med skatteintäkter. Enligt de uppgifter som valfärdsområdena rapporterade i augusti förväntas utgifterna fortsättningsvis öka snabbt i områdena även i år och underskotten förblir stora. Läget har varit liknande inom kommunförvaltningen. De stora indexhöjningarna ökar arbetspensionsanstaltens utgifter rejält ännu i år, men arbetspensionsanstaltens överskott kvarstår ändå stabilt. Inom de övriga socialskyddsfonderna har den ökade arbetslösheten ökat utgifterna samtidigt som inkomsterna har minskat bland annat på grund av den sänkta arbetslöshetsförsäkringspremien. Underskottet i de offentliga finanserna ligger detta år på 3,7 procent i förhållande till BNP.

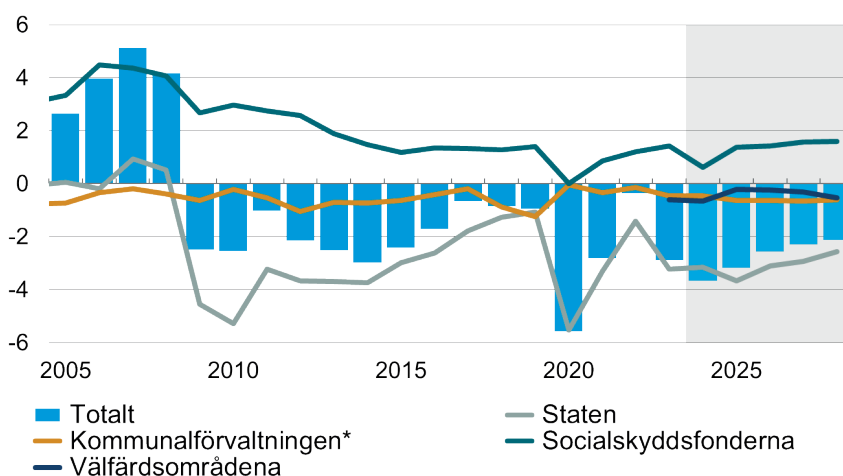
Ekonomins återhämtning och regeringens åtgärder börjar så småningom ge resultat

När ekonomin återhämtar sig stimuleras ökningen av skatteintäkter. De åtgärder som regeringen beslutat om, varav cirka 8 miljarder euro på 2027 års nivå ingår i prognosen, stärker dessutom statsfinanserna kraftfullt från och med nästa år. De gynnsamma effekterna av den avtagande inflationen breder ut sig från staten till socialskyddssektorn. Lönetrycket inom lokalförvaltningen lättar dock inte, och personalbristen hotar att öka dyra köptjänster. Dessutom ökar ränteutgifterna och investeringarna i försvaret statens utgifter under hela prognosperioden. Till följd av dessa faktorer som leder i olika riktningar förväntas de offentliga samfundens underskott minska till 3,2 procent i förhållande till BNP nästa år och vidare till 2,1 procent år 2028.

Statsförvaltningens och lokalförvaltningens stora underskott och den svaga ekonomiska konjunkturen ökar skuldkvoten. I år stiger skuldkvoten till över 80 procent i förhållande till BNP och den beräknas fortsätta sin långsamma ökning under prognosperioden. Skuldkvoten är 86 procent år 2028. Hållbarhetsunderskottet i de offentliga finanserna uppskattas vara ungefär 2 procent i förhållande till BNP. De offentliga samfundens strukturella obalans har dock minskat under tidens gång, men är fortfarande stor.

Offentliga sektorns finansiella sparande

i förhållande till BNP, %

* Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Risker

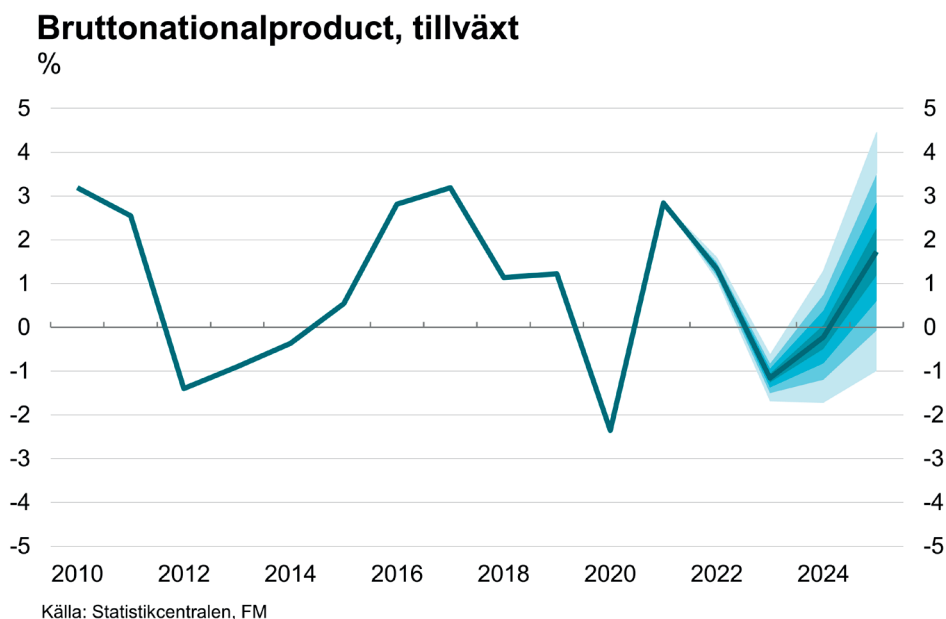
Euroområdet och världsekonomin återhämtning kan ske långsammare än väntat. Osäkerheten upprätthålls i synnerhet av hur Tysklands och Kinas ekonomier kryssar ut ur sina långvariga problem. I Finland kan lågkonjunkturen inom byggnadsbranschen vara långvarigare och sysselsättningsgropen djupare än vad som antagits i prognosen. Om detta sker återhämtar sig konsumtionen långsammare än väntat. Effekten av regeringens åtgärder på efterfrågan kan avvika från uppskattningen enligt prognosen, särskilt om ekonomins övriga återhämtning tar längre än väntat. Realiseringen av investeringsprojekten är förenad med stor osäkerhet i båda riktningarna.

Om den ekonomiska tillväxten blir sämre än väntat, ökar underskottet i de offentliga finanserna jämfört med prognosen. Detsamma gäller om Anpassningsåtgärdernas effekter fördröjs eller visar sig vara mindre än beräknat eller planerat. De snabba ränterörelserna gör det utmanande att göra upp prognoser i synnerhet för arbetspensionsanstaltens kapitalinkomster. Under de närmaste åren genomförs dessutom stora investeringar i försvaret, och hur dessa förläggs tidsmässigt påverkar i hög grad de statliga utgifterna och underskottet.

Samtidigt ingår cirka 8 miljarder euro på 2027 års nivå i prognosen av regeringens permanenta åtgärdshelhet på 9 miljarder euro. Om helheten förverkligas i den omfattning och enligt den tidtabell som planerats, kommer underskotten och skuldsättningen att avta mera än väntat. Motsvarande effekt uppstår till exempel om åtgärderna genom vilka regeringen stöder investeringarna bär frukt snabbt och den ekonomiska tillväxten ökar snabbare än väntat.

Ovan beskrivna osäkerheter beträffande de offentliga finanserna och realekonomin kulminerar i den offentliga skulden i förhållande till BNP. Osäkerheten i anslutning till prognosen om skuldkvoten beskrivs i korthet i kapitel 2.2.

Osäkerheten i den ekonomiska tillväxtprognosen kan beskrivas som konfidensintervaller som grundar sig på tidigare prognosfel. Konfidensintervallerna beskriver det intervall med vilket den faktiska utvecklingen har besannats med 80 procents sannolikhet i tidigare prognoser. Dessa konfidensintervall innefattar dock endast den normala osäkerhet som är förknippad med prognoser och beaktar inte de särskilda riskfaktorer som ingår i varje prognosomgång.

Tabell 1. Centrala prognostal

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Volymförändring, %					
BNP till marknadspris	1,3	-1,2	-0,2	1,7	1,5
Import av varor och tjänster	8,4	-6,6	0,2	4,4	2,9
Totalutbud	3,3	-2,9	-0,1	2,5	1,9
Export av varor och tjänster	3,6	-0,1	-1,1	4,0	3,1
Konsumtion	0,9	1,2	0,8	0,8	1,0
privat	1,8	0,2	0,9	1,4	1,5
offentlig	-1,0	3,4	0,5	-0,5	-0,1
Investeringar	2,5	-8,8	-1,3	5,7	2,8
privat	2,7	-9,4	-2,9	4,1	3,8
offentlig	1,3	-5,7	6,0	12,7	-1,2
Totalefterfrågan	3,3	-2,8	-0,1	2,5	1,9
inhemsk efterfrågan	3,1	-4,0	0,3	1,9	1,4

Tabell 2. Centrala prognostiserade siffror för den offentliga ekonomin

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
I förhållande till BNP, %					
Offentliga utgifter	53,4	56,4	57,7	57,4	56,4
Skattegrad	43,0	42,4	41,8	42,2	42,2
Offentliga sektorns nettoutlåning	-0,4	-2,9	-3,7	-3,2	-2,6
Statsförvaltningen nettoutlåning	-1,4	-3,2	-3,2	-3,7	-3,1
Offentliga sektorns skuld	73,5	76,6	81,7	84,0	84,8
Statens skuld	52,9	56,8	60,5	62,3	62,8

Tabell 3. Andra centrala prognostal

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
BNP, nominell, md euro	268	275	279	290	301
Tjänster, volymförändring, %	3,1	0,5	0,4	0,9	1,2
Industri, volymförändring, %	-1,7	1,6	-2,1	2,6	2,0
Arbetets produktivitet, förändring, %	-0,6	-0,8	0,5	1,1	0,4
Sysselsatta, förändring, %	2,5	0,3	-0,5	0,7	1,2
Sysselsättningsgrad (20–64 åringar), %	78,1	77,9	77,3	77,7	78,7
Arbetslöshetsgrad, %	6,8	7,2	8,0	7,6	7,2
Konsumentprisindex, förändring, %	7,1	6,2	1,8	1,4	1,3
Förtjänstnivåindex, förändring, %	2,4	4,2	2,9	3,4	3,1
Bytesbalans, md euro	-6,5	-3,0	-2,6	-2,9	-2,9
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-2,4	-1,1	-0,9	-1,0	-1,0
Korta räntor (3 mån, Euribor), %	0,3	3,4	3,7	2,5	2,0
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	1,7	3,0	2,9	2,7	2,7

1 Ekonomiska utsikter

1.1 Den internationella ekonomin

1.1.1 Världsekonomin

Osäkerheten har ökat i världsekonomin under de senaste månaderna. Orsaken till detta är framför allt de ökade geopolitiska spänningarna. Oroligheten på finansmarknaden sommaren 2024 verkar ha varit kortvarig, men den ökade protektionismen mellan centrala ekonomier kan göra tillväxten långsammare. Den avtagande inflationen och de sjunkande räntorna ökar samtidigt realinkomsterna i många ekonomier. Den ekonomiska tillväxten är fortfarande koncentrerad till Förenta staterna och tillväxtekonomier. Den ekonomiska utvecklingen inom euroområdet är oansenlig. Världsekonominns tillväxttakt är 3,1 procent år 2024, och tillväxten minskar till tre procent år 2025.

Den ekonomiska tillväxten inom euroområdet kom i gång under första hälften av detta år efter nolltillväxten under den senare halvan av förra året, men utsikterna är fortfarande utmanande på grundval av de ledande indikatorerna. Oro orsakas framför allt av den tyska industrins situation. Frankrikes utsikter stöds av att tjänsterna återhämtar sig. Konsumenternas förtroende stärks när inflationen avtar och realinkomsterna ökar. Finanspolitiken förväntas bli lite stramare 2024 och 2025. Tillväxttakten för ekonomin inom euroområdet är 0,7 procent år 2024, och tillväxten ökar till 1,5 procent år 2025.

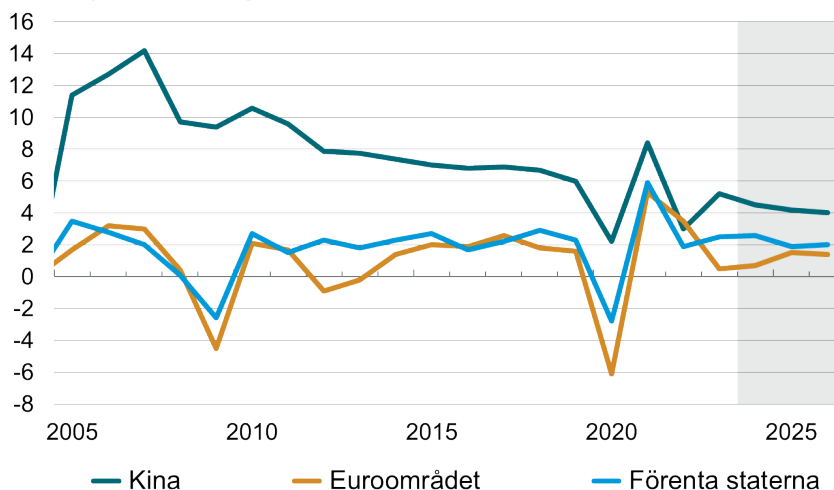
Förenta staternas ekonomi är fortsättningsvis stark. Den ekonomiska tillväxten var kraftig under det andra kvartalet detta år, och den privata konsumtionen bidrog till detta. De ledande indikatorerna för tjänsterna visar på en fortsatt tillväxt, men på en svagare utveckling för industrin. Arbetsmarknaden håller på att kylas av, vilket bidrar till att penningpolitiken underlättas på hösten. Ekonomins så kallade mjuklandning förväntas ske detta och nästa år. Den ekonomiska tillväxten avtar från 2,6 procent i år till 1,9 procent år 2025.

Kinas ekonomiska utsikter är utmanande. Ökningen av totalproduktionen blev långsammare under det andra kvartalet i år. Den inhemska konsumtionen ökar svagt i och med att konsumenternas förtroende är försvagat. Genom en stimulerande finanspolitik försöker man öka den ekonomiska tillväxten. Exportens konkurrenskraft stöds av att juan är svag. Den ekonomiska tillväxten är 4,5 procent 2024, och tillväxten avtar till 4,2 procent 2025.

I Indien fortsätter den snabba ekonomiska tillväxten särskilt tack vare tjänsterna. Totalproduktionen ökade i Japan under det andra kvartalet i år, men inledandet av den åtstramande cykeln för penningpolitiken orsakar osäkerhet. Storbritanniens utsikter har ljusnat under sommaren 2024, särskilt tack vare byggandet. Sveriges situation är utmanande, och centralbanken lättar snabbt på penningpolitiken för att stödja ekonomin. Byggnadsindustrin förväntas återhämta sig från och med 2025. I Ryssland ökar inflationen snabbt i och med den rådande krigsekonomin. Ekonomin plågas av en svår arbetskraftsbrist.

Bruttonationalprodukt volymförändring, %

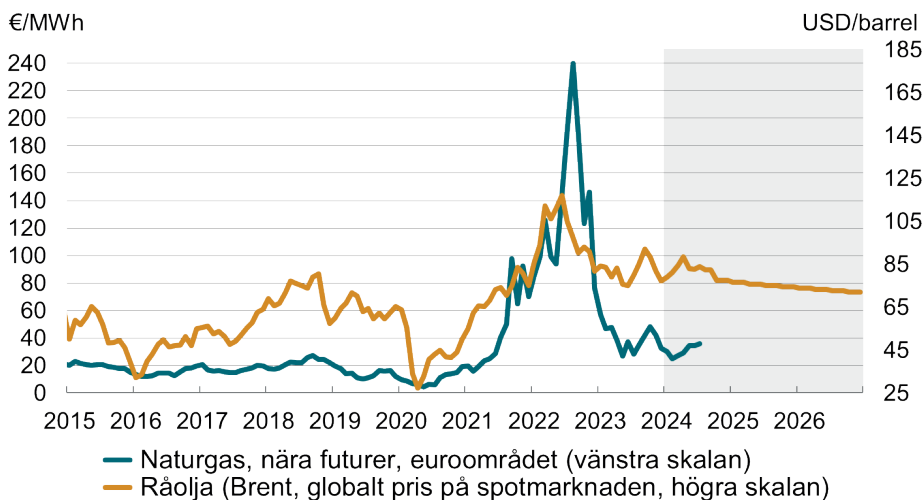

Källa: Nationella statistikmyndigheter, FM

Den globala finansmarknaden präglades under sensommaren 2024 av ett kraftigt tumult relaterat till det så kallade carry trade-fenomenet i anslutning till Japans kapitalmarknad. På marknaden har lån upptagits från Japan då räntorna var låga och kapitalet har placerats i lönsammare instrument. Höjningen av räntesatsen i Japan och de samtidiga förväntningarna på en lättning i Förenta staternas centralbanks räntepolitik sänkte den förväntade ränteskillnaden mellan ekonomierna och orsakade en försäljningsvåg. Detta ledde tillfälligt till en kraftig global volatilitet på aktiemarknaderna. Läget lugnade dock ner sig snabbt. I euroområdet och i Förenta staterna har man börjat lätta på penningpolitiken 2024, vilket avspeglar sig i sänkta korta och långa räntor.

Energimarknadens läge är ganska stabilt trots riskerna förknippade med krisen i Mellanöstern. Priset på råolja har sjunkit en aning under sommaren 2024, och priset förväntas sjunka ytterligare under prognosperioden. Priset på naturgas förblir moderat, men är ännu högre än innan Ryssland inledde sitt anfällskrig. Elfuturerna kommer att stiga svagt under de närmaste månaderna, men sjunker i slutet av prognosperioden. Industrins råmaterial har också blivit dyrare, men de förblir relativt stabila under de närmaste åren.

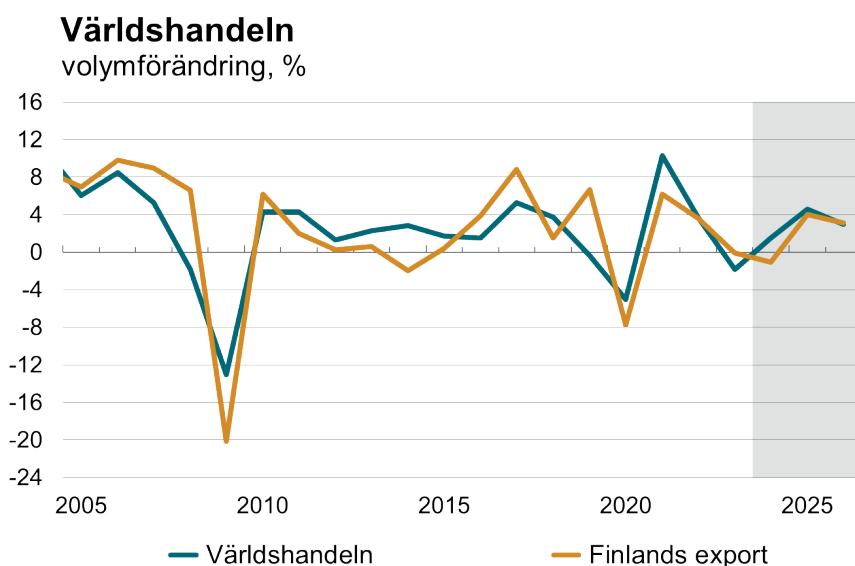
Råvarupriser

Källa: Intercontinental Exchange (ICE), Macrobond

1.1.2 Världshandel

Den svaga utvecklingen inom världshandeln fortsatte under senvåren 2024. I synnerhet var importen inom euroområdet oansenlig. Trafiken på Suezkanalen har inte återhämtat sig efter krisen som uppstod i slutet av förra året. Utsikterna förväntas dock bli bättre då tillväxten inom euroområdet återhämtar sig. De stigande fraktindexen tyder på detta. Världens varuhandel återhämtar sig till en tillväxt på 1,5 procent 2024 och vidare till en tillväxt på 4,6 procent 2025. Tillväxten hotas dock av den ökande protektionismen mellan de centrala ekonomierna.

Källa: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Statistikcentralen, FM

1.1.3 Risker

Riskbalansen i anknytning till prognosen för världsekonomin är lite sämre än tidigare. En central nedåtrisk är en eskalering av konflikten i Mellanöstern, vilket skulle höja energipriset och försämra sentimentet. Om protektionismen ökar och världsekonomin bildar block störs världsekonomin återhämtning. Riskerna som gäller Kinas fastighetssektor har inte minskat.

Av uppåtriskerna skulle en snabbare återhämtning av euroområdet än förväntat påskynda världsekonomins tillväxt. I synnerhet gäller detta en starkare utveckling av industrin än förväntat. En snabbare tillväxt än väntat av Förenta staternas ekonomi skulle stimulera världsekonomin. Minskade geopolitiska spänningar skulle öka tilliten globalt.

Tabell 4. Bruttonationalprodukt

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Procentuell volymförändring					
Världen (PPP)	3,3	3,2	3,1	3,0	2,9
Euroområdet	3,5	0,5	0,7	1,5	1,4
EU	3,3	0,5	0,7	1,5	1,4
Tyskland	1,9	0,0	0,3	1,3	1,0
Frankrike	2,6	1,1	1,0	1,6	1,2
Sverige	1,6	0,1	0,3	2,0	2,2
Storbritannien	4,3	0,1	0,7	1,5	1,5
Förenta staterna	1,9	2,5	2,6	1,9	2,0
Japan	1,2	1,8	0,2	0,5	0,5
Kina	3,0	5,2	4,5	4,2	4,0
Indien ¹	7,0	8,2	7,0	6,8	6,6
Ryssland	-1,2	3,6	2,2	1,0	0,8

¹ Räkenskapsår (1.4.–31.3.)

Källa: Nationella statistikmyndigheter, FM

Tabell 5. Utgångsantaganden

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Världshandel, volymförändring, %	3,7	-1,8	1,5	4,6	3,0
USD/EUR	1,05	1,08	1,08	1,10	1,12
Industrins råvarupriser, EO, € (2015=100)	182,2	151,8	156,2	156,0	156,0
Råolja (Brent), \$/barrel	98,7	82,0	81,6	75,4	72,8
3 mån. Euribor, %	0,3	3,4	3,7	2,5	2,0
Statens obligationer (10 år), %	1,7	3,0	2,9	2,7	2,7
Importpriser, %	19,4	-2,7	-0,8	1,7	1,9

Källa: CPB, Macrobond, HWWI, Statistikcentralen, FM.

1.2 Utrikeshandeln

1.2.1 Export och import

Världshandelns stelhet gör att Finlands utrikeshandel återhämtar sig långsammare år 2024. Efterfrågan på finländska exportprodukter är svag då huvudmarknaderna, exklusive Förenta staterna, inte ännu har uppnått den förväntade tillväxten. Försiktiga tecken på återhämtning av utrikeshandeln kan dock ses på basis av det ökade antalet nya beställningar samt räntenivåns stimulerande inverkan. Bottennoteringarna inom konjunkturen för utrikeshandeln har vi redan bakom oss och världshandeln, och därmed även Finlands utrikeshandel, förväntas återhämta sig framför allt under det andra kvartalet av 2024 med tilltagande hastighet mot slutet av året. Det väsentliga är om utrikeshandeln hinner återhämta sig till fullo redan under 2024 eller om merparten av återhämtningen sker först under 2025. De geopolitiska spänningarna skapar dock negativa risker som i värsta fall kan utarma den försiktiga tillväxtutsikten.

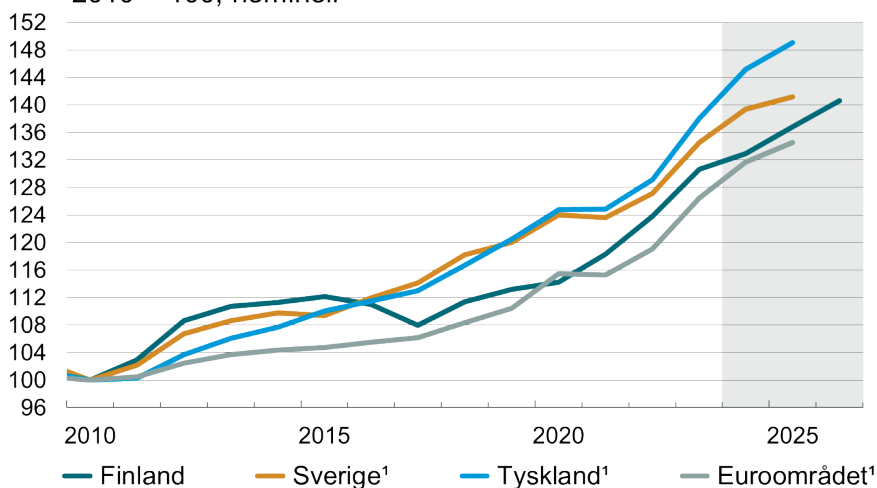
Även om exporten börjar öka i slutet av 2024 gör dock den svaga början på året att årsförändringen blir negativ på grund av varorna. Den svaga början på året beror på strejkerna och den svaga utvecklingen av exportmarknaden i början av året. Orderstocken var också dålig ännu i början av året. Ljusglimten i början av året var det kryssningsfartyg som exporterades under det andra kvartalet. I slutet av året förväntas varuexporten ta fart. Exporten av tjänster återhämtar sig under 2024 från

den svaga utvecklingen 2023. Utrikeshandeln återhämtar sig 2025 då efterfrågan på exportmarknaden klart stimuleras. En omfattande återhämtning kan ses såväl inom tjänster som varor. Leveranserna av kryssningsfartyg ger extra fart åt återhämtningen. År 2026 jämnar exportefterfrågan och exporten ut sig och närmar sig världshandelns tillväxt. Finlands priskonkurrenskraft förblir på en medelnivå, vilket även stöder exporten.

Under hela prognosperioden stöds importen av stora investeringar bland annat i datacenter och den gröna omställningen samt av jaktplansleveranserna. Samtidigt medför den svaga utvecklingen av den inhemska efterfrågan och exporten ännu under 2024 en risk för nedgång inom importen. Från och med 2025 stöds framför allt varuimporten av att även exporten stimuleras.

Arbetsenhetskostnader

2010 = 100, nominell

¹ Europeiska kommissionens prognos

Källa: Europeiska kommissionen, Statistikcentralen, FM

Tabell 6. Utrikeshandeln

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Förändring i procent					
Exportvolym	3,6	-0,1	-1,1	4,0	3,1
Importvolym	8,4	-6,6	0,2	4,4	2,9
Exportpris ¹	18,6	-4,8	-0,7	1,9	1,7
Importpris ¹	19,4	-2,7	-0,8	1,7	1,9

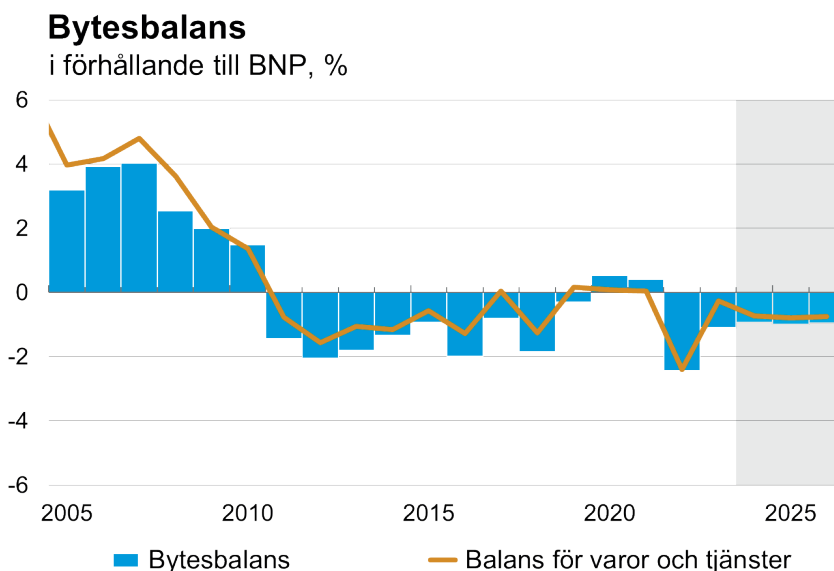
¹ Enligt nationalräkenskaperna.

1.2.2 Priser och bytesbalans

Priserna inom utrikeshandeln sjunker ännu år 2024, men klart mindre än 2023. Prissänkningen beror på den ekonomiska lågkonjunkturen och en fortsatt allmän nedgång i prisnivån som en korrigerings till prisstegringen 2022. Prissänkningen 2024 leds framför allt av varupriserna. En uppåtrisk är att frakttransportpriserna eventuellt stiger kraftigare än väntat då fartygstrafiken måste gå runt den afrikanska kontinenten på grund av krisen i Suezkanalen. Priserna på tjänster börjar öka försiktigt redan under 2024 tack vare lönehöjningarna. År 2025 börjar priserna stiga och fortsätter att stiga 2026 då efterfrågan på export- och importprodukter ökar i och med att världsekonomin återhämtar sig.

Bytesbalansen för 2023 har ett underskott på cirka 3 miljarder euro. Bytesbalansen fortsätter att uppvisa underskott under hela prognosperioden, framför allt på grund av det kraftiga underskottet i tjänstebalansen. Varubalansen förväntas uppvisa överskott under hela prognosperioden. Underskottet i bytesbalansen utjämnas till cirka 2,9 miljarder euro under 2025 och 2026.

Underskottet är cirka en procent i förhållande till bruttonationalprodukten under hela prognosperioden.

Tabell 7. Bytesbalansen

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Md euro					
Balans för varor och tjänster	-6,4	-0,7	-2,0	-2,3	-2,3
Faktorinkomster och transfereringar, netto	-0,1	-2,3	-0,6	-0,6	-0,6
Bytesbalans	-6,5	-3,0	-2,6	-2,9	-2,9
I förhållande till BNP, %					
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-2,4	-1,1	-0,9	-1,0	-1,0

1.3 Inhemsk efterfrågan

1.3.1 Privat konsumtion

Den privata konsumtionen ökade klart under det första kvartalet 2024. Ökningen sporrades framför allt av varor med kort varaktighet, vilket kan vara en följd av den ökade el- och fjärrvärmeförbrukningen på grund av vintern som var kallare än året innan.

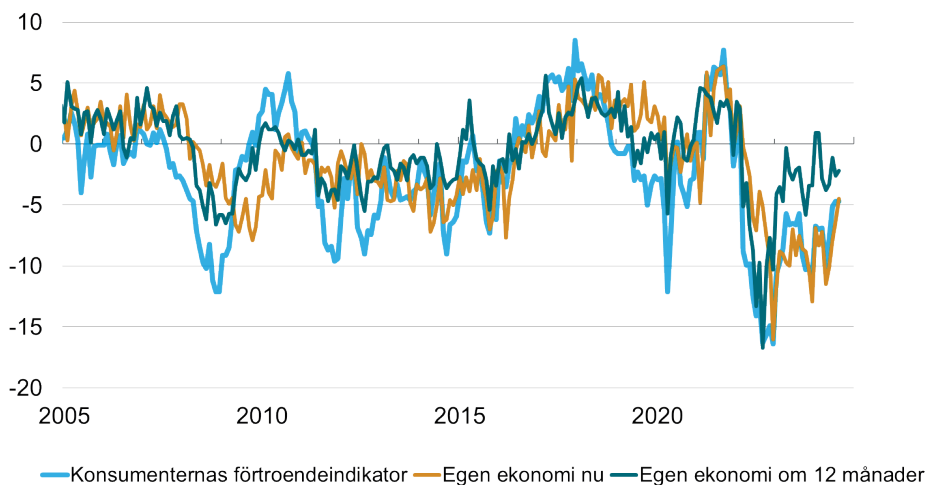
I år förväntas reallönerna stiga i och med att inkomstnivån stiger, trots att sysselsättningsituationen tydligt har blivit sämre. De höga låneräntorna pågår fortfarande dem som har bostadslån, men efter att ECB har inlett räntesänkningar har euri-borräntan på 12 månader redan tydligt sjunkit från sina toppnoteringar, och även medelräntan för bostadslånestocken har börjat minska.

Ökningen av de nominella löner som är disponibla för hushållen avtar i jämförelse med förra året, men i och med att inflationen avtar ökar hushållens realinkomster snabbare än 2023, vilket bidrar till en ökad konsumtion. Den privata konsumtionen ökar nästan en procent år 2024, trots att nedskärningarna i de sociala förmånerna och höjningen av mervärdesskatten i september fördröjer konsumtionens återhämtning.

År 2025 påskyndas ökningen den privata konsumtionen ytterligare då sänkningen av räntenivån minskar skuldhanteringsbelastningen för dem som har bostadslån och sysselsättningen återigen börjar öka.

Konsumenternas förtroende avvikelse från medeltalet

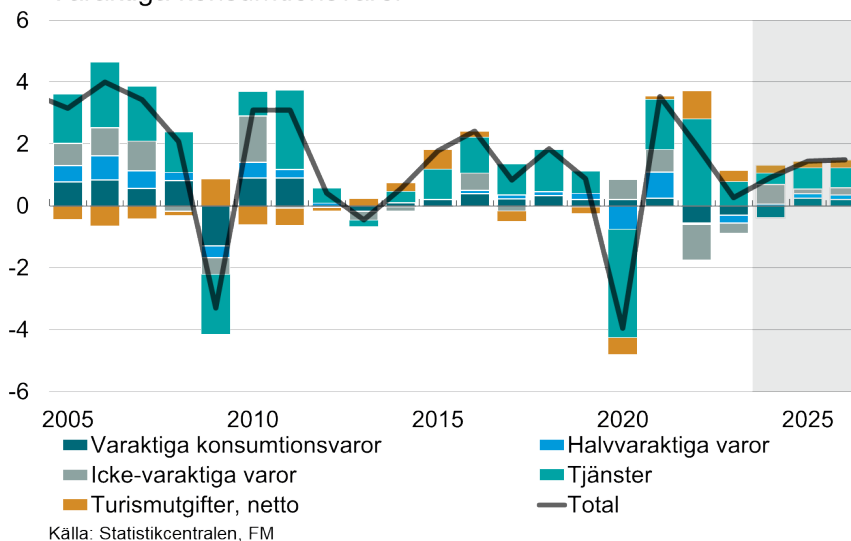
Källa: Statistikcentralen

Konsumenternas förtroende förbättrades lite under sommaren, men var fortfarande sämre än genomsnittet. Konsumenterna anser att Finlands ekonomiska situation är särskilt dyster, men en majoritet av de svarande förväntar sig dock att den egna ekonomiska situationen ska förbättras inom ett år.

Konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror minskade klart under det första kvartalet i år och var lägre än någonsin efter år 2015. Den första registreringen av personbilar har stannat på en låg nivå. Enligt enkäten om konsumentförtroende hade planerna på att köpa varaktiga konsumtionsvaror ökat lite under sommaren, vilket innebär att konsumtionen av varaktiga konsumtionsvaror förväntas pigga till under slutet av 2024. På årsnivå uppnås tillväxt år 2025.

Hushållens konsumtionsutgifter

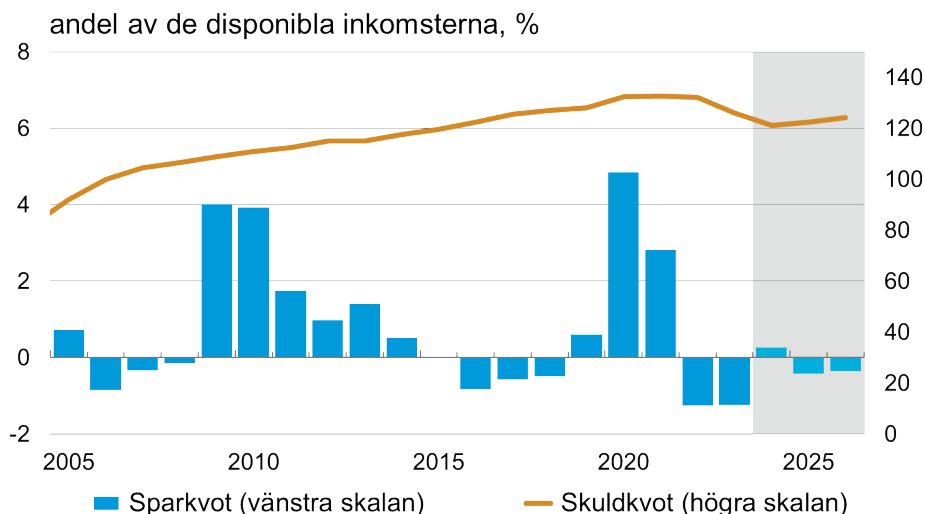
Varaktiga konsumtionsvaror

Konsumtionen av varor med kort varaktighet, såsom livsmedel, energi och bränsle, ökade kraftigt under det första kvartalet i år och kvartalet innan det. Vintern som var kallare än året innan ökade för sin del energiförbrukningen, men i och med att priserna enligt elavtalen sjunker förväntas elförbrukningen öka även i övrigt. Livsmedelspriserna började sjunka i början av året, vilket kan bidra till att konsumtionen av varor med kort varaktighet ökar i år då konsumenterna riktar sin konsumtion mot högklassigare livsmedel.

Konsumtionen av tjänster fortsatte att öka måttfullt i början av detta år. Tillväxt har förekommit framför allt inom turismen, där antalet fritidsresor utomlands har ökat med en femtedel i jämförelse med året innan. År 2024 ökar konsumtionen av tjänster långsammare än året innan, men år 2025 förväntas ökningen återigen ske snabbare då sysselsättningsläget förbättras och konsumenternas förtroende förbättras.

Hushållens sparande och skuldsättning

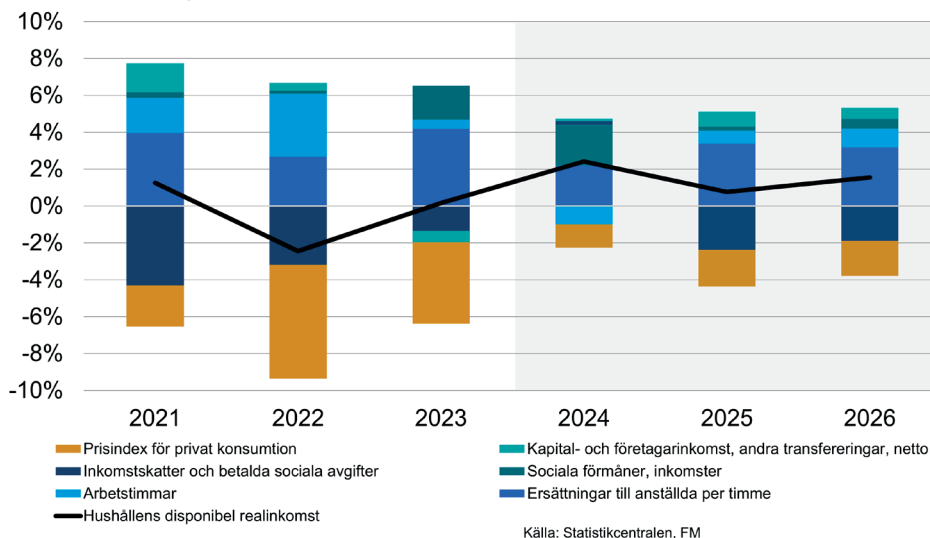
Källa: Statistikcentralen, FM

Hushållens sparkvot var en aning negativ i fjol då hushållens konsumtion ökade trots recessionen och räntestegringen. Sparkvoten förväntas bli positiv under detta år då konsumtionen ökar långsammare än de disponibla inkomsterna.

Hushållens skuldsättningsgrad minskade mycket snabbt år 2023 då uttagen av nya bostadslån minskade. Hushållens lånestock har inte börjat öka under början av året, varför skuldsättningsgraden uppenbart minskar även år 2024. Skuldsättningsgraden ökar en aning först år 2025, då räntenivån redan har sjunkit tydligt och efterfrågan på bostadslån stimuleras.

Hushållens disponibel realinkomst¹

förändring och tillväxtinverkan, %

¹ Kontributionen från inkomstskatter och betalda sociala avgifter och priset på privat konsumtion visas med motsatta tecken i figuren, eftersom deras tillväxt minskar hushållens disponibel realinkomst.

Den disponibla realinkomsten som mäter hushållens sammanräknade köpkraft ökade lite år 2023, främst i och med ökningen i lönesumman och erhållna sociala förmåner. Räntorna som hushållen betalar ökade kraftigt, men höjningen av räntnivån hade dock ingen stor inverkan på de disponibla inkomsterna, eftersom hushållens kapitalinkomster ökade nästan lika mycket.

Hushållens sammanräknade köpkraft uppskattas bli bättre även under åren 2024 och 2025 då inflationen avtar ytterligare. År 2024 mildras beskattningen av förvärvsinkomster en aning genom att arbetslöshetsförsäkringspremien minskar, vilket förbättrar löntagarnas köpkraft. Samtidigt påverkar den försämrade sysselsättningen löntagarnas realinkomster negativt. De sociala förmånerna fortsätter att öka kraftigt även år 2024 på grund av de stora indexhöjningarna av pensionerna. Samtidigt försämrar dock nedskärningarna i andra sociala förmåner köpkraften för låginkomsttagare under prognosperioden. Priserna inom den privata konsumtionen beräknas stiga 1,3 procent år 2024 och 2 procent år 2025.

Tabell 8. Konsumtion

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	Andel år 2022
Volymförändring, %						
Privat konsumtion	1,8	0,2	0,9	1,4	1,5	100,0
Hushåll	1,9	0,3	0,9	1,4	1,5	95,0
Varaktiga konsumtionsvaror	-6,3	-3,8	-5,4	3,8	3,1	7,3
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	-0,6	-3,6	0,7	2,3	2,1	7,1
Dagliga varor	-4,2	-1,3	2,8	0,6	1,1	28,9
Tjänster	5,7	1,6	0,8	1,5	1,4	51,6
Icke vinstsyftande samfund	-0,3	-1,5	0,9	1,4	1,5	4,3
Offentlig konsumtion	-1,0	3,4	0,5	-0,5	-0,1	
Totalt	0,9	1,2	0,8	0,8	1,0	
Procentuell förändring						
Priset på privat konsumtion	6,2	4,4	1,3	2,0	1,9	
Priset på offentlig konsumtion	5,3	5,9	3,0	3,5	3,4	
Hushållens disponibla inkomster	3,6	4,6	3,7	2,7	3,5	
Hushållens disponibla realinkomster	-2,4	0,2	2,4	0,8	1,6	
Procent						
Konsumtionens förhållande till bruttonationalprodukten (till löpande priser)	75,9	78,5	79,4	78,9	78,5	
Hushållens sparkvot	-1,3	-1,2	0,3	-0,4	-0,3	
Hushållens skuldkvot ¹	132,0	126,1	121,2	122,4	124,2	

¹ Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

1.3.2 Offentlig konsumtion

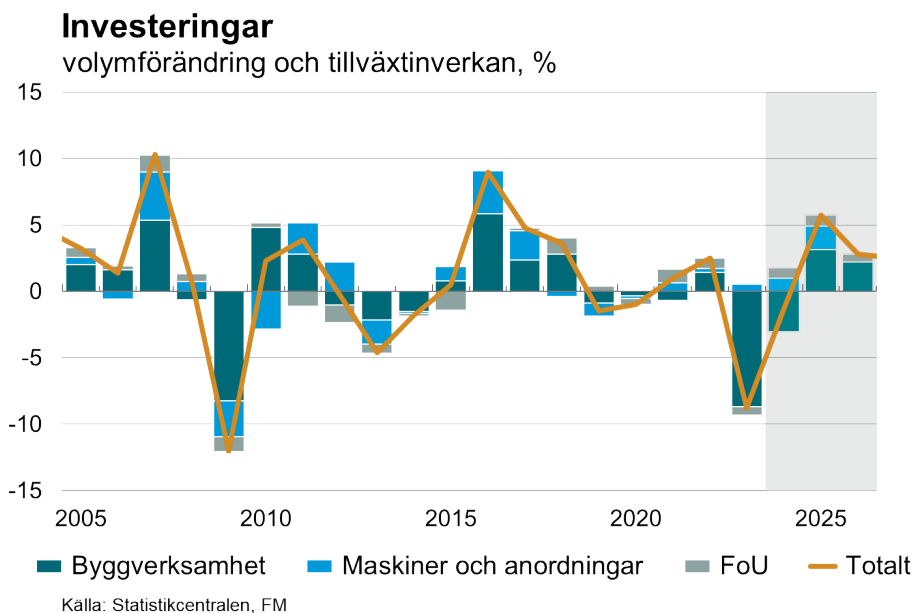
Den offentliga konsumtionen ökade 3,4 procent år 2023. Ökningen av den offentliga konsumtionen beräknas minska till cirka 0,5 procent detta år och reduceras 0,5 procent år 2025 och 0,1 procent år 2026. Utvecklingen av konsumtionsutgifterna bromsas bland annat av regeringens sparåtgärder. Dessutom bromsas utvecklingen av konsumtionsutgifterna av välfärdsområdenas egna permanenta anpassningsåtgärder.

Värdet på den offentliga konsumtionen höjs huvudsakligen av prisökningen under prognosåren. Inkomstutvecklingen inom den offentliga sektorn påskyndas av de löneutvecklingsprogram som avtalats för kommun- och välfärdssektorn samt avtalet om harmonisering av lönerna inom välfärdsområdena. Dessa avtalade utvecklingsprogram antas hålla inkomstutvecklingen inom lokalförvaltningen något snabbare än den allmänna inkomstutvecklingen fram till 2027.

1.3.3 Investeringar

Bilden av nedgången i investeringar i fjol var klart dystrare i nationalräkenskaperna som publicerades i juni. Investeringarna minskade så mycket som 8,8 procent år 2023 och nedgången fortsatte även under det första kvartalet 2024. Den största minskningen i investeringarna finns inom bostadsbyggande och även andra byggnadsinvesteringar har minskat. Vad gäller byggande är år 2024 fortfarande mycket dåligt, men det verkar som om botten har nåtts i fråga om byggande och återhämtningen börjar nästa år. De övriga investeringarna har däremot ökat i en lagom takt sedan 2020. Investeringarna i maskiner och anläggningar fortsätter att öka och för-snabbas med draghjälp av energiomställningen och investeringarna i försvaret. År 2024 minskar investeringarna ännu 1,3 procent. Nästa år ökar investeringarna med 5,7 procent och med 2,8 procent år 2026.

Investeringarna i bostadsbyggnader har minskat cirka 35 procent jämfört med sin höjdpunkt i början av 2022. Det är fortfarande väldigt lite marknadsmässigt bostadsbyggande som påbörjas och nybyggnationen av bostäder upprätthålls i nuläget genom statligt räntestött bostadsbyggande. Redan 2023 omfattade det nästan hälften av de nya bostäder som började byggas och även detta år har räntestött ARA-byggande en betydande roll. Reparationsbyggande stöder även bostadsbyggandet totalt sett, även om reparationsbyggandet också har minskat.

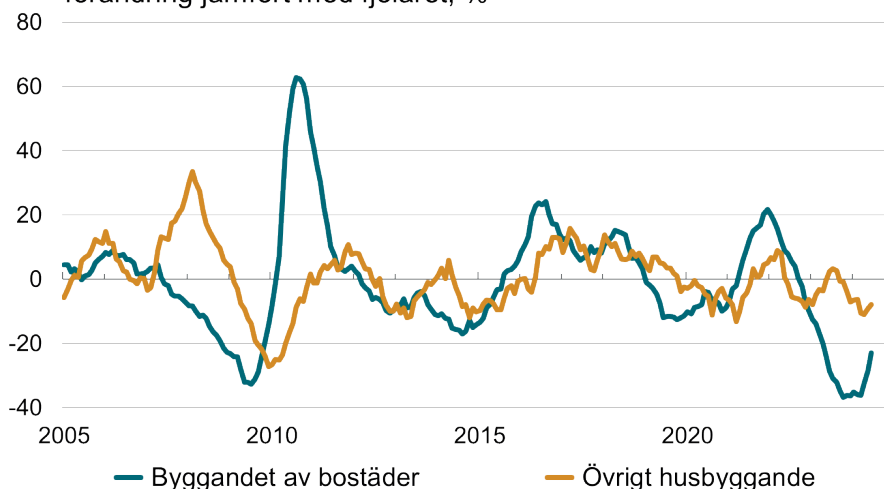
Det finns dock redan tecken på förbättring. Bostadsmarknaden förväntas pigga till i slutet av året då räntorna fortsätter att sjunka. Till följd av migrationen inom landet och immigrationen finns det efterfrågan på bostäder och i nuläget byggs det mindre än vad det långsiktiga behovet är. Det dröjer dock innan bostadsbyggandet återhämtar sig, eftersom det fortfarande finns osålda färdiga bostäder efter det livliga byggandet under de senaste åren.

För det övriga byggandet är läget bättre än för bostadsbyggandet, trots att även det har minskat tydligt. I synnerhet har det offentliga byggandet minskat. På grundval av tillstånden och de påbörjade byggprojekten inom det övriga byggandet kan en vändning mot det bättre förväntas tidigare än inom bostadsbyggande. Särskilt inom industribyggandet har det fortsatt varit livligt, och likaså inom anläggningsarbeten.

Byggandets återhämtning påskyndas även av byggande som rör energiomställningen. Det är känt att det finns planer på investeringar i den gröna omställningen i Finland för nästan 270 miljarder euro. Merparten av dessa planer genomförs inte, men särskilt för nästa år finns det ganska många projektplaner, och en betydande del av dem har redan påbörjats eller beslut har fattats om dem. De projekt som genomförs omfattar särskilt ett datacenter samt vindkrafts- och batteriinvesteringar.

Volymindex för nybyggandet

förändring jämfört med fjolåret, %

Källa: Statistikcentralen

Investeringarna i maskiner och inventarier har ökat överraskande kraftigt under de senaste åren, trots att produktionen har minskat och räntekostnaderna har varit höga. Ökningen har till och med varit kraftigare än man kan sluta sig till av statistiken, eftersom talen även innehåller betydande negativa investeringar, då försvarsmateriel har donerats till Ukraina. Till grund för ökningen ligger satsningar i den gröna omställningen, den alltså framskridande digitaliseringen och utnyttjandet av artificiell intelligens. Den förmånliga energin har gjort Finland till ett attraktivt investeringsobjekt, även om Finland dock har förlorat ekonomiskt betydande investeringsprojekt till andra länder.

Inom investeringar i forskning och produktutveckling samt i program och databaser har trenden varit tillväxt, trots att en tillfällig nedgång noterades förra året. Tillväxten fortsätter ännu, eftersom Finland har som mål att öka FoU-finansieringen till 4 procent i förhållande till BNP före 2030. Målet stöds av den ökade offentliga FoU-finansieringen, rätten till skatteavdrag för FoU-utgifter som trädde i kraft i början av 2023 samt de stöd och lån som betalas ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Forsknings- och produktutvecklingen gynnas även av den teknologiska utvecklingen, som ökar företagets satsningar i forsknings- och produktutveckling.

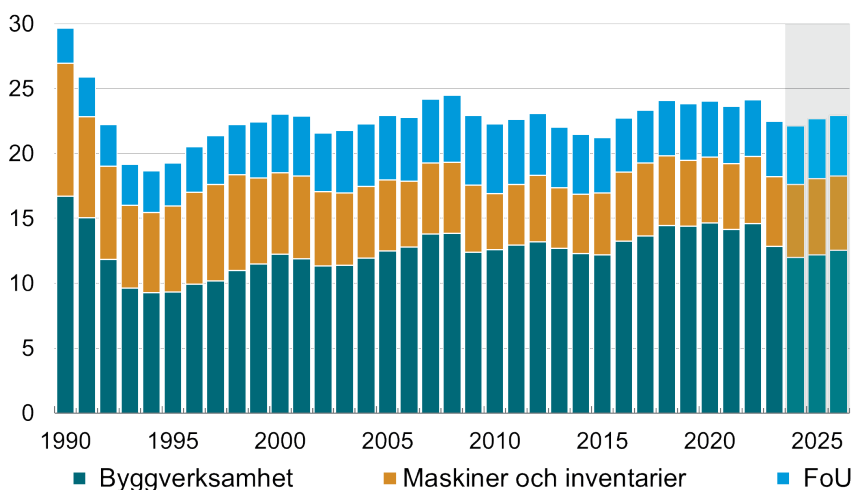
Offentliga investeringar

De offentliga investeringarna ökar i år, trots att underskotten begränsar statens och kommunernas möjligheter att investera. Stärkandet av cybersäkerheten, gränsbevakningen och landets försvar samt EU:s investeringsfinansiering upprätthåller statens investeringar. Dessutom ökar FoU-finansieringslagen kännbart statsförvaltningens investeringar från och med 2024 till och med 2030. År 2025 ökar de offentliga investeringarna märkbart jämfört med tidigare då flygvapnets första multifunktionella jaktplan levereras och investeringarna förblir på en hög nivå i flera år.

Inom lokalförvaltningen fortsätter investeringstrycket att vara högt på grund av migrationen och byggnadsbeståndets renoveringsbehov. Investeringstrycket på social- och hälsovårdens investeringsprojekt är betydande, men de höjda kostnaderna och finansieringskostnaderna fördröjer investeringarna. Regeringens beslut kan i hög grad påverka utvecklingen av de offentliga investeringarna under de kommande åren

Investeringar

i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 9. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	Andel år 2022
Procentuell volymförändring, %						
Husbyggande	0,7	-14,4	-6,9	6,0	4,6	50,0
Bostäder	5,0	-20,6	-9,0	6,0	5,0	30,4
Övriga hus	-5,2	-4,8	-4,0	6,0	4,0	19,6
Anläggningsverksamhet	11,2	-13,8	2,0	5,0	2,0	10,5
Maskiner och inventarier	1,5	2,4	4,1	7,0	0,0	21,4
FoU-investeringar ¹	4,1	-3,7	4,0	4,0	3,0	18,1
Totalt	2,5	-8,8	-1,3	5,7	2,8	100,0
Privata	2,7	-9,4	-2,9	4,1	3,8	82,6
Offentliga	1,3	-5,7	6,0	12,7	-1,2	17,4
Priset på investeringar	6,5	4,9	1,2	0,8	2,1	
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)						
Fasta investeringar	24,1	22,1	22,7	22,9	24,1	
Privata	19,9	17,9	18,0	18,4	19,9	
Offentliga	4,2	4,2	4,8	4,6	4,2	

¹ Innehåller odlade tillgångar och produkter som skyddas av immateriell äganderätt.

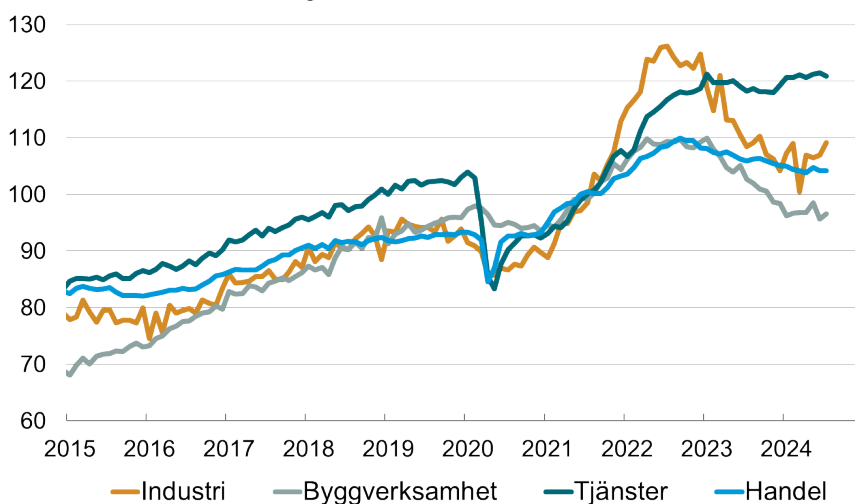
1.4 Inhemsk produktion

1.4.1 BNP

Recessionen var slut i början av året. Enligt de preliminära uppgifterna var hela ekonomins värdeökning cirka ½ procent större under årets andra kvartal än i slutet av förra året. Primär- och serviceproduktionen började öka, men nedgången inom byggande och industriproduktion fortsatte. Byggnadsverksamheten minskar ytterligare trots att recessionen redan har pågått i två år.

Huvudbranschernas omsättning

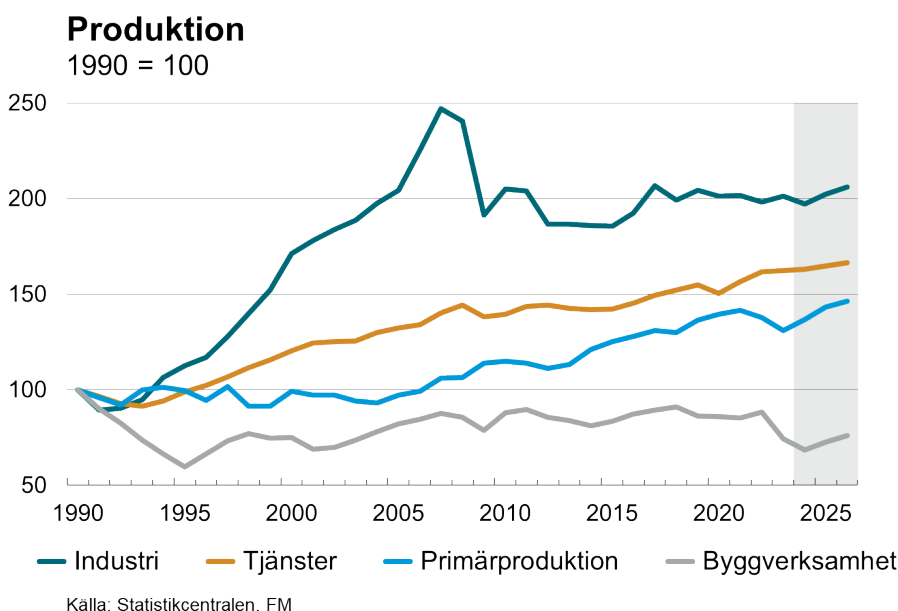
2021 = 100, säsongrensad

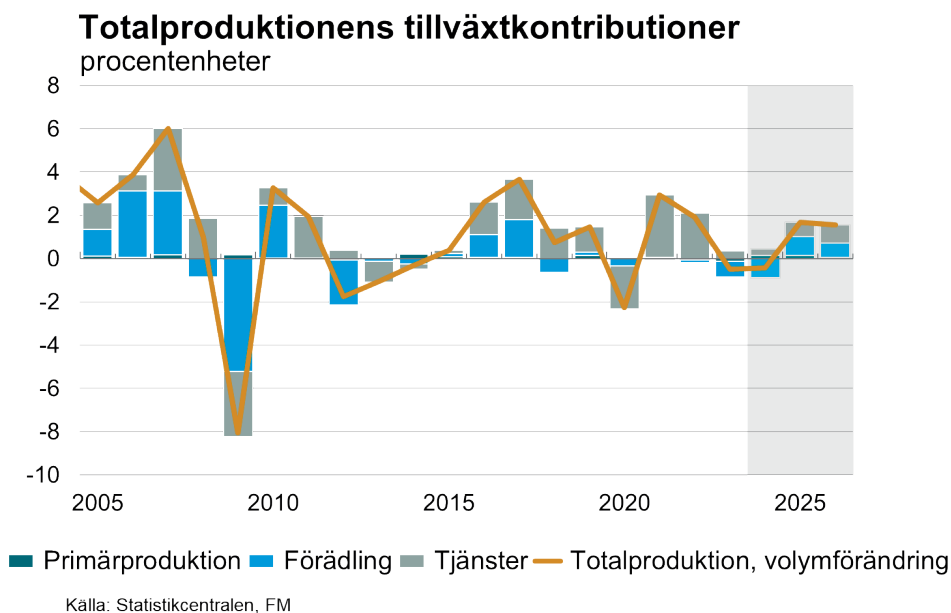
Källa: Statistikcentralen

Den ekonomiska lönsamheten är dålig. Arbetets produktivitet per arbetstimme inom hela ekonomin steg endast en aning under förra året och 2020-talet. Den ökade produktiviteten under de senaste fyra åren har baserat sig på tjänsterna, eftersom produktiviteten inom industrin och byggandet är nedsatt. Nivån på arbets produktivitet i Finland nådde först 2017 nivån före finanskrisen. En stor del av detta förklaras av strukturförändringen inom elektronikindustrin, men inte heller kvaliteten på kapitalet eller arbetsinsatsen stöder nämnvärt produktionen inom den privata sektorn.

År 2024 minskar totalproduktionen ytterligare. Industriproduktionen lider fortfarande av den svaga exportmarknaden och produktionen minskade även på grund av strejkerna i början av året. Den branta nedgången i byggandet börjar plana ut, men på årsnivå är byggandet klart mindre i år än året innan. År 2024 minskar hela ekonomins värdeökning med 0,5 procent, eftersom produktionen inom förädlingsbranscherna minskar mer än i fjol. Produktionen upprätthålls av serviceproduktionen och i synnerhet primärproduktionen.

Produktionen förväntas återhämta sig från och med 2025 tack vare exportefterfrågan som ger fart åt industriproduktionen, men också genom byggandet som stimuleras av räntesänkningarna och de tjänster som uppkommer genom detta. För 2025 uppskattas en tillväxttakt på 1,7 procent och för 2026 en tillväxt på 1,5 procent, enligt genomsnittet för detta årtusende.

1.4.2 Förädling

Nedgången inom industriproduktionen fortsatte i början av året. Strejkerna har inverkat på detta och exportefterfrågan har fortfarande varit mycket svag. Även antalet nya beställningar minskade i början av 2024. Det svåraste skedet verkar dock vara över. Mätt utifrån förväntningarna blev konjunkturerna inom industrin positiva under sommaren för första gången på över två år.

Skogsindustrins utsikter har förbättrats under 2024 och produktionen ökade under sommaren i jämförelse med året innan. Efterfrågan på export av skogsindustrins produkter ökar då världsekonomin och ekonomin inom branschens viktigaste exportmarknader repar sig. Huvudmarknadsområdet för exporten inom skogsindustrin är Europa och särskilt Tyskland. Kina är också en viktig exportmarknad för cellulosa. Utsikterna för sågverksamheten påverkas dock fortfarande av det svaga läget för byggandet.

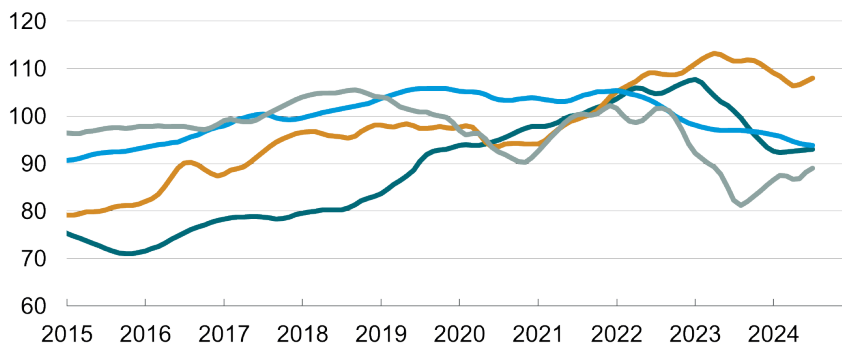
Orderstockarna inom den kemiska industrin närmade sig en normal nivå i slutet av 2023 efter flera toppår, vilket förklarar de minskade produktionsnivåerna under de senaste kvartalen. I början av året började produktionen inom den kemiska

industrin återigen minska. Utsikterna för den kemiska industrin följer dels utsikterna för exporten, dels utsikterna för den inhemska skogsindustrin och antalet nya beställningar började öka i början av året.

Inom metallindustrin, inkl. metallförädling och maskin- och metallvaruindustrin, har produktionen fortsatt att minska i förhållande till året innan, men riktningen har varit uppåtgående under de senaste månaderna. Antalet nya beställningar är likaså ännu på en låg nivå och fortfarande på nedåtgående jämfört med förra året, men nedgången har bromsat upp. Värdeökningen för den största branschen minskar i genomsnitt ännu rejält under detta år.

Volymindex för industriproduktionen per bransch

2021 = 100, trend

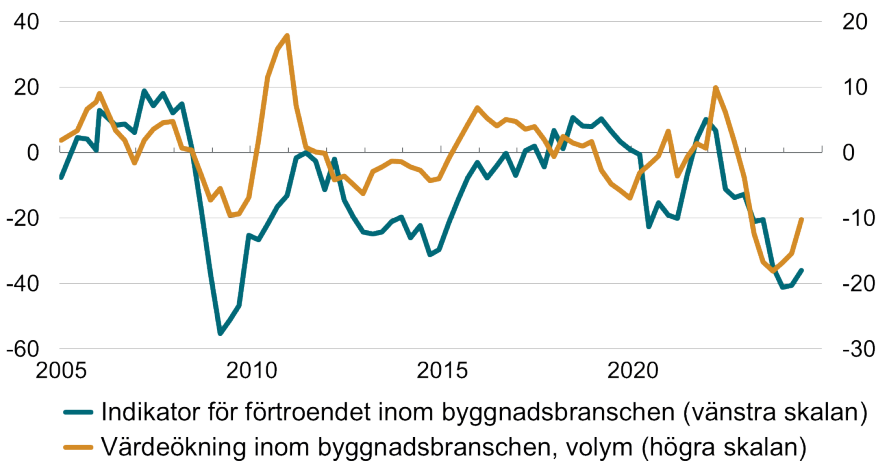

— EI- och elektronikindustri — Metallindustri — Kemisk industri — Skogsindustri

Källa: Statistikcentralen

Byggnaderna har minskat kännbart från och med 2022 och förra året minskade värdeökningen inom byggandet med nästan 16 procent. Konjunkturdiagram över produktionen och förtroendet förutspår att botten nås under detta år. Värdeökningen minskar dock ytterligare med nästan 8 procent. I synnerhet är bostadsbyggandet på en tämligen låg nivå. När byggandet återhämtar sig är tillväxten ganska snabb åren 2025 och 2026. Trots detta förblir byggandet på en klart lägre nivå än tidigare.

Förtroende och värdeökning inom byggnadsbranschen säsongrensat saldo och förändring jämfört med fjolåret, %

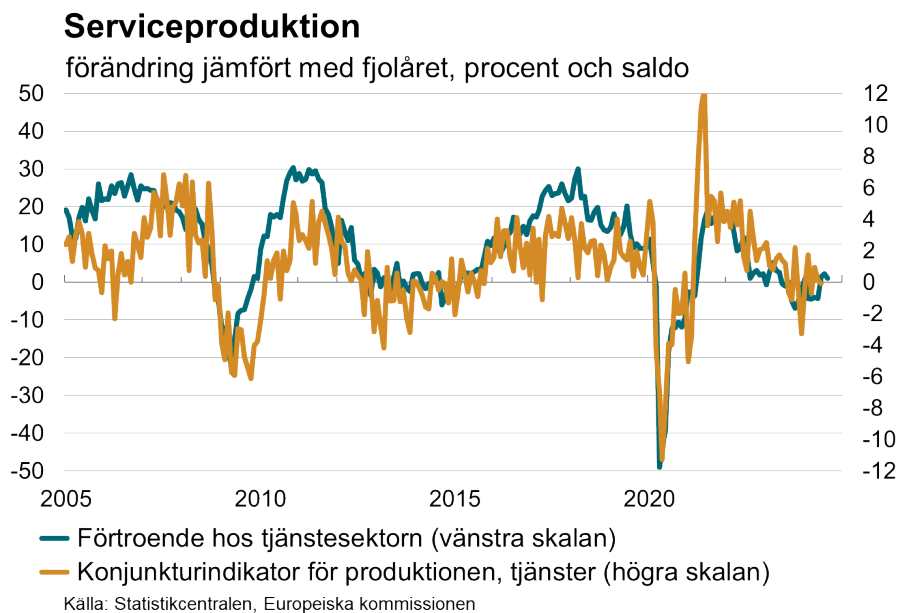

Källa: Statistikcentralen, Europeiska kommissionen

1.4.3 Tjänster

Inom handelsbranscherna är utsikterna svaga för 2024. Försäljningsmängden inom partihandeln minskade med över 4 procent i januari–juni och inom detaljhandeln med en procent från året innan. För hela 2024 förväntas en tydligt minskad värdeökning inom handeln, eftersom höjningen av den allmänna mervärdesskattesatsen från början av september försvårar utsikterna för handeln även under slutet av året.

Inom de övriga tjänsterna är utsikterna för innevarande år endast lite ljusare. Volymen på informations- och kommunikationstjänsterna ökade i januari–juni jämfört med året innan. Samtidigt har volymen av de så kallade företagstjänsterna minskat tydligt i början av året, vilket torde bero på det svaga konjunkturläget inom industrin och byggandet. Den säsongrensade försäljningsmängden inom övriga tjänster har dock ökat efter årsskiftet, dvs. det verkar som om det sämsta konjunkturläget redan är över.

Förtroendet inom servicebranscherna ökade i juni–juli och var nära sitt genomsnitt på lång sikt. Även om värdeökningen inom tjänsterna förväntas stiga en aning i slutet av året förblir tillväxten ganska knapp för de privata tjänsterna år 2024. År 2025 ökar tillväxten inom tjänsterna till cirka en procent och år 2026 till lite över en procent, eftersom den sänkta räntenivån och det förbättrade konjunkturläget inom industrin och byggandet även ökar efterfrågan på tjänster.

Tabell 10. Produktion per bransch

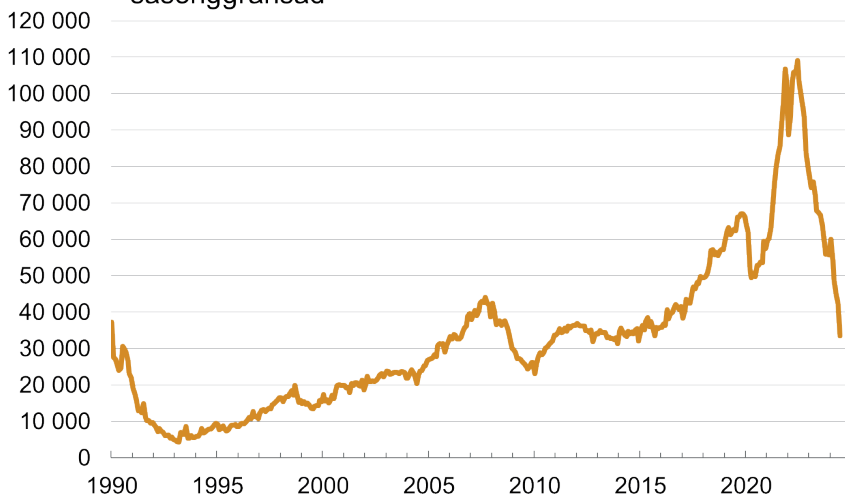
	2022	2023	2024*	2025*	2026*	Andel år 2022 ¹
Procentuell volymförändring, %						
Industriproduktion	-1,7	1,6	-2,1	2,6	2,0	22,0
Byggande	3,4	-15,9	-7,8	6,0	4,8	6,9
Jord- och skogsbruk	-2,7	-5,0	4,6	4,6	2,3	2,7
Industriproduktion och byggande	-0,4	-2,6	-3,5	3,4	2,6	28,9
Tjänster	3,1	0,5	0,4	0,9	1,2	68,4
Produktion till baspris	1,9	-0,5	-0,5	1,7	1,5	100,0
Bruttonationalprodukt till marknadspris	1,3	-1,2	-0,2	1,7	1,5	
Arbetets produktivitet inom samhällsekonomin	-0,6	-0,8	0,5	1,1	0,4	

¹ Andel av produktionen, löpande priser.

1.5 Arbetskraft

Arbetsmarknaden verkar vara vid en vändpunkt. Trenden för antalet sysselsatta har inte sjunkit under sommarmånaderna och trenden för antalet arbetslösa verkar ha jämnat ut sig. Under den första halvan av året minskade antalet sysselsatta med en procent jämfört med året innan. Talet består i sin helhet av det minskade antalet företagare, eftersom antalet löntagare inte minskade. Minskningen av antalet företagare var mest betydande inom social- och hälsovårdstjänsterna, handeln och industrin. Kraftigast var minskningen av antalet sysselsatta inom byggnadsbranschen, men även inom den övriga förädlingsverksamheten minskade antalet sysselsatta. Inom servicebranscherna ökade antalet sysselsatta med 0,6 procent. Särskilt inom social- och hälsovårdstjänsterna, finanstjänsterna och fastighetstjänsterna fanns det fler sysselsatta än året innan. Antalet arbetstimmar minskade mindre än antalet sysselsatta, fastän antalet deltidssysselsatta minskade.

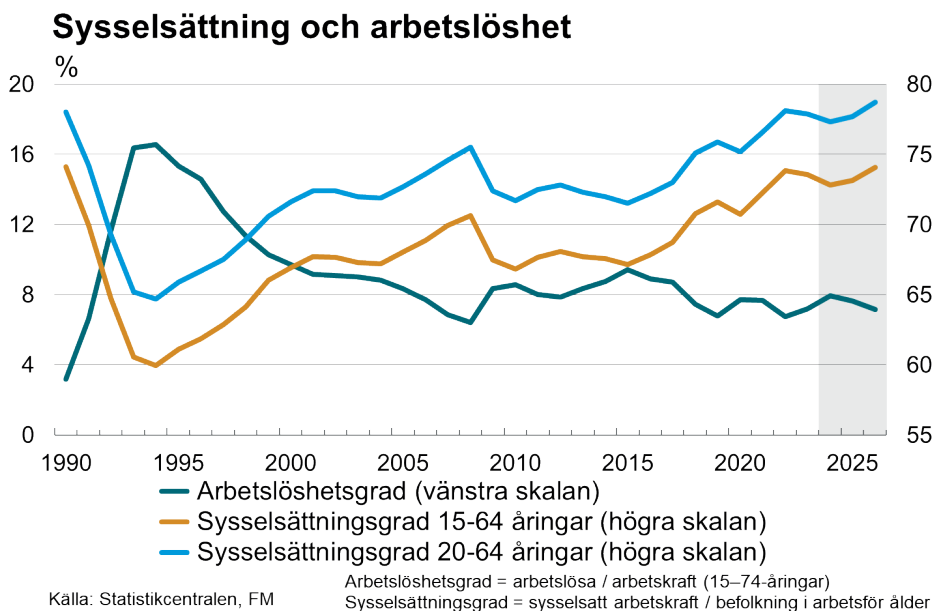
Lediga arbetsplatser säsonggränsad

Källa: Arbets- och näringsministeriet

År 2024 minskar antalet sysselsatta med en halv procent, eftersom efterfrågan på arbetskraft är låg på grund av recessionen. I år har det funnits färre lediga arbetsplatser inom tjänsterna och industrin än året innan. Dessutom planerar näringslivet att sysselsätta klart färre personer framför allt inom förädlingsbranscherna. Inom byggnadsverksamheten finns det ännu klart färre sysselsatta än år 2023. Den allmänna bristen på kompetent arbetskraft får dock företagen att i viss mån hålla fast sina anställda, eftersom recessionen verkar bli kortvarig och det är sannolikt att man föredrar permitteringar och annan flexibilitet i arbetslivet framför uppsägningar. Dessutom sysselsätter den lokala förvaltningen fler personer framför allt inom hälso- och sjukvården. På grund av den minskade sysselsättningen och den stora mängden permitteringar minskar antalet arbetstimmar klart inom hela ekonomin.

Åren 2025 och 2026 är den ekonomiska tillväxten tämligen stark trots anpassningarna inom de offentliga finanserna och sysselsättningen ökar med i medeltal nästan en procent per år. Ökningen av sysselsättningen är övergripande och den stöds även av regeringens åtgärder för att öka utbudet av arbetskraft, varav de första träderna i kraft 2024. År 2026 ökar åtgärderna antalet sysselsatta med några tiotals tusen i enlighet med antagandena. Sysselsättningsgraden för 15–64-åringar stiger till över 74 procent och är högst på årtionden.

Antalet arbetslösa ökade övergripande i början av året och särskilt inom byggnads- och expertyrken. Bland männen ökade arbetslösheten lite mer än bland kvinnorna. I synnerhet i åldersgruppen 35–44-åringar ökade arbetslösheten bland männen i hög grad liksom även bland kvinnor i åldersgruppen 25–34-åringar. Det finns således mycket arbetskraft på arbetsmarknaden, cirka 14 000 fler än för ett år sedan. En livlig invandring har även ökat arbetskraftsmängden.

Arbetslösheten fortsatte att öka under 2024. Särskilt ökar arbetslösheten inom förädlingsbranschen på grund av det minskade byggandet. Även inom industrin minskar sysselsättningen från en hög nivå. Arbetslöshetsgraden stiger till åtta procent inom hela ekonomin år 2024.

Då den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen börjar öka åren 2025 och 2026 blir arbetslösheten mindre, men kompetenskraven för en yrkeskunnig arbetskraft bromsar upp sänkningen inom arbetslösheten. Arbetslöshetsgraden förblir över sju procent år 2026, vilket är cirka en halv procentenhet mer än nivån på den strukturella arbetslösheten i Finland som beräknats med EU:s gemensamma metod.

Tabell 11. Arbetskraftsbalans

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
I medeltal 1 000 personer per år					
Befolkning i arbetsför ålder (15–74 åringar)	4 120	4 131	4 141	4 141	4 135
Befolkning i arbetsför ålder (15–64 åringar)	3 421	3 442	3 459	3 468	3 463
Arbetskraft (15–74 åringar)	2 809	2 832	2 841	2 850	2 868
Sysselsatta (15–74 åringar)	2 619	2 628	2 615	2 632	2 663
varav 15–64 åringar	2 526	2 532	2 519	2 536	2 566
Arbetslösa (15–74 åringar)	190	204	226	218	205
Volymförändring, 1 000 personer					
Befolkning i arbetsför ålder (15–64 åringar)	4	21	17	9	-5
Sysselsatta (15–64 åringar)	56	6	-13	17	29
Procent					
Sysselsättningsgrad (15–64 åringar)	73,8	73,6	72,8	73,1	74,1
Sysselsättningsgrad (20–64 åringar)	78,1	77,9	77,3	77,7	78,7
Arbetslöshetsgrad (15–74 åringar)	6,8	7,2	8,0	7,6	7,2
1 000 personer under året					
Invandring, netto	34	58	33	13	13

1.6 Inkomster, kostnader och priser

1.6.1 Löner

Under det första kvartalet i år steg de nominella lönerna långsammare med en takt på 3,9 procent jämfört med 4,9 procent i slutet av förra året. Enligt uppgifterna i inkomstregistret blev den genomsnittliga ökningstakten för de nominella lönerna ytterligare drygt en procentenhet mindre i april–juni. Detta berodde på att ökningstakten för avtalslönerna minskade då löneglidningen ökade. Dessutom höjs lönerna vid jämförelsetidpunkten av de engångsarvodena som betalades förra året. I synnerhet inom kommunsektorn började avtalslönerna stiga långsammare, men även inom andra offentliga och privata branscher betalades det mindre avtalslöner än under slutet av året. Av branscherna var det framför allt inom textilindustrin, den

kemiska industrin, försäkringsbranschen och socialservicen som inkomsterna började stiga långsammare jämfört med slutet av året. Reallönerna steg en procent under vintern, och den höjda inkomstnivån översteg inflationen för det andra kvartalet i rad.

De tvååriga kollektivavtalen sträcker sig i regel till slutet av 2024 inom den privata och offentliga sektorn. De vanligast förekommande höjningarna enligt de kollektivavtal som slutits var cirka 4,5 procent på årsnivå 2023. Alltså klart större än året innan och störst på 14 år. Inom kommun- och välfärdssområdessektorn överstiger lönehöjningarna detta, eftersom avtalen omfattar ett lönestrukturprogram och kostnader för löneharmonisering utöver den så kallade allmänna linjen. Lokalförvaltningen blir således löneledare under denna avtalsomgång.

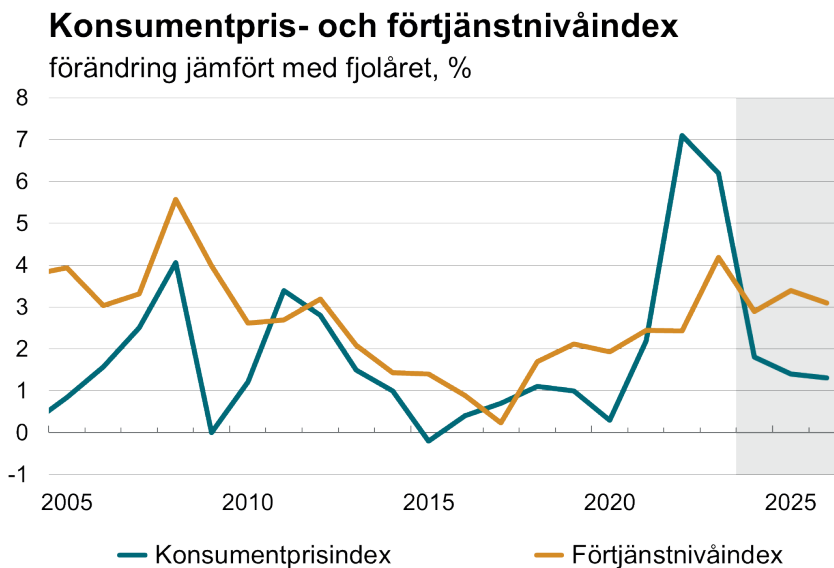
År 2024 är effekten av avtalshöjningarna på årsnivå cirka en och en halv procentenheter, eftersom de engångsarvoden som betalades förra året inte längre ingår i avtalen. Den ökande löneglidningen ökar dessutom inkomsterna. Inom många branscher infaller avtalshöjningarna före 2023. Inom lokalförvaltningen är höjningarna klart större än inom den övriga ekonomin även under 2024. På så sätt ökar de nominella inkomsterna nästan tre procent år 2024.

Den reella inkomstnivåklyftan utjämnas inte ännu. Det är inte så många kollektivavtal som gäller för åren 2025 och 2026, varför antagandet om ökade realinkomster inom hela ekonomin är kopplat till prognosen om en svag ökning av produktiviteten. Höjningarna inom lokalförvaltningen är fortsättningsvis stora år 2025. Enligt prognosen ökar de nominella inkomsterna med drygt tre procent per år under 2025 och 2026. De strukturella faktorerna pekar på ett måttfullt tryck på de nominella lönerna, eftersom arbetslösheten ser ut att vara större än sin strukturella nivå.

Lönesumman ökade med en och en halv procent i början av året. Lönesumman ökade i praktiken enbart på grund av höjda inkomster, eftersom antalet sysselsatta minskade. Snabbast ökade lönesumman inom den offentliga sektorn, särskilt inom lokalförvaltningen. Inom den privata sektorn ökade lönesumman inom finansierings- och försäkringstjänsterna, men minskade inom byggnadsbranschen på grund av en sänkt sysselsättning.

Lönesummans utveckling påverkas av de nominella inkomsterna, men också av helhetsutvecklingen av sysselsättningen och dess omfördelning till olika branscher. Då sysselsättningen minskar förväntas lönesumman öka cirka två procent år 2024, samtidigt som ökningstakten för de nominella inkomsterna förväntas bli

långsammare. Åren 2025 och 2026 förväntas inkomsterna öka snabbare än i år och sysselsättningen förväntas börja öka, varför lönesumman ökar drygt fyra procent per år under 2025 och 2026.

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 12. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Procentuell förändring					
Avtalslöneindex	1,8	3,9	2,3	2,7	2,4
Löneglidning m.m.	0,6	0,3	0,6	0,7	0,7
Förtjänstnivåindex	2,4	4,2	2,9	3,4	3,1
Real förtjänstnivå ¹	-4,7	-2,0	1,1	2,0	1,8
Lönesumma	6,6	4,9	2,1	4,2	4,4
Medelinkomst ²	3,1	3,7	3,1	3,6	3,3
Enhetsarbetskostnad i hela samhällsekonomin ³	4,7	5,5	1,7	2,9	2,8

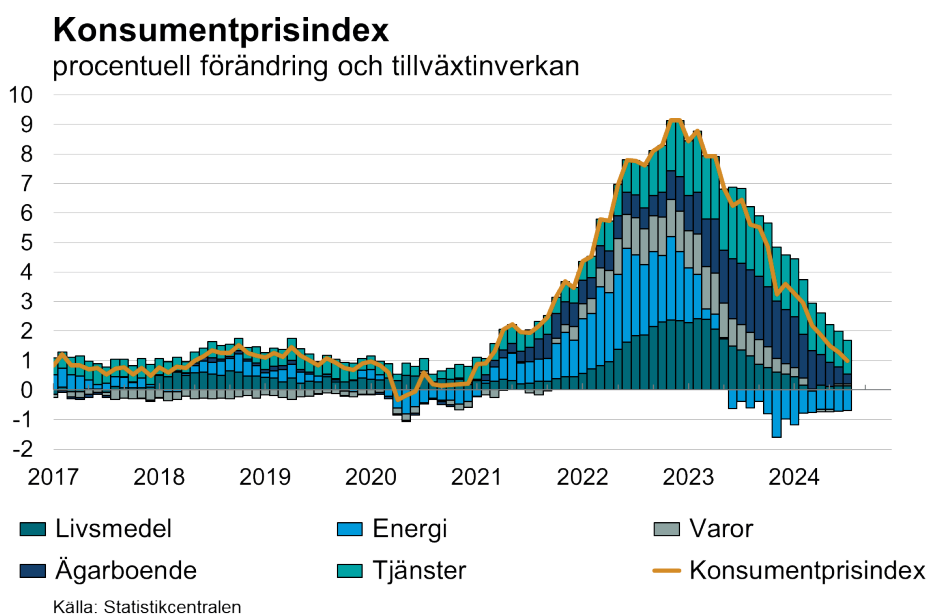
¹ Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

² Hela samhällsekonomin lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin.

³ Löntagarsättningarna dividerade med volymen av bruttofördlingsvärdet till baspris.

1.6.2 Konsumentpriser

Inflationen har fortsatt att avmattas under 2024. Inflationen upprätthålls numera endast av ägarboende och tjänster, eftersom priserna på varor och livsmedel är nästan på samma nivå som för ett år sedan och energipriserna har fortsatt att sjunka. Avmattningen är mycket omfattande i och med att prissänkningen på energi och andra produktionsfaktorer överförs på andra priser. Dessutom har efterfrågan varit svag på grund av att de höga priserna och räntorna fortfarande pressar ner konsumtionen och sysselsättningen försämras.

Inflationen kommer dock att stiga under hösten. Först minskar energins negativa effekt i augusti då effekten av det för ett år sedan korrigerade prisindexet för el försvinner.¹ Denna stigning i augusti som beror på den underliggande effekten syns alltså inte i konsumentens plånbok, trots att inflationstalet studsar av tekniska orsaker. Höjningen av de indirekta skatterna (särskilt höjningen av mervärdesskatten i september) höjer däremot inflationen under prognosperioden och märks även för

1 I augusti 2023 gjorde Statistikcentralen en nivåkorrigering av prisindexet för el, vilket har en teknisk sänkande inverkan på inflationen till och med juli 2024. I augusti 2024 försvinner effekten.

konsumenten. Den direkta effekten på inflationen av alla de indirekta skatteändringarna är cirka 0,9 procentenheter under 2024–2026. I prognosen antar man att nästan alla skatteändringar direkt påverkar priserna. Företagen kan dock inte nödvändigtvis överföra skatteändringarna helt och hållet på priserna, varvid effekten på inflationen blir mindre.

Med undantag av inflationstrycket på grund av skattehöjningarna pekar de ledande indikatorerna fortfarande på ett moderat pristryck både i hemlandet och globalt. I hemlandet sjunker producentpriserna fortfarande inom lantbruket och industrin i jämförelse med året innan. Inom tjänsterna har höjningen av producentpriserna avtagit och företagens förväntningar på försäljningspriset minskar. Det svaga arbetsmarknadsläget stöder inte en snabb återhämtning av efterfrågan.

Världsmarknadspriserna på råmaterial har sjunkit efter höjningen på våren. Priset på olja har inte ändrat nämnvärt i någon riktning. Världsmarknadspriserna på mat sjunker fortfarande i förhållande till förra året, även om enstaka produktpriser har stigit (bl.a. kaffe och apelsinjuice). Samtidigt har fraktpriserna från Asien till Europa stigit, vilket så småningom kommer att synas i industrins import- och producentpriser, och slutligen i varorna.

Tjänsterna upprätthåller inflationen mest under prognosperioden. Priserna på livsmedel och varor stiger långsamt, men varupriserna förväntas inte återgå till den tidigare sjunkande trenden. Energins inverkan på inflationen förblir negativ under prognosperioden då konsumentpriserna på el fortsätter sin moderata nedgång, och inga stora vändningar sker i priset på olja.

Effekten av de höjda räntorna på bostadslån och konsumentkrediter har framträtt i det nationella konsumentprisindexet (KPI) under det senaste året. Effekten har dock redan minskat och blir så småningom negativ då medelräntorna sjunker. På grund av räntorna är inflationen mätt enligt KPI snabbare än vid mätning med det harmoniserade indexet (HIKP) ännu i år. I slutet av året och under åren 2025 och 2026 då räntorna sjunker är effekten däremot motsatt, inflationen mätt enligt HIKP är snabbare än vid mätning med KPI.

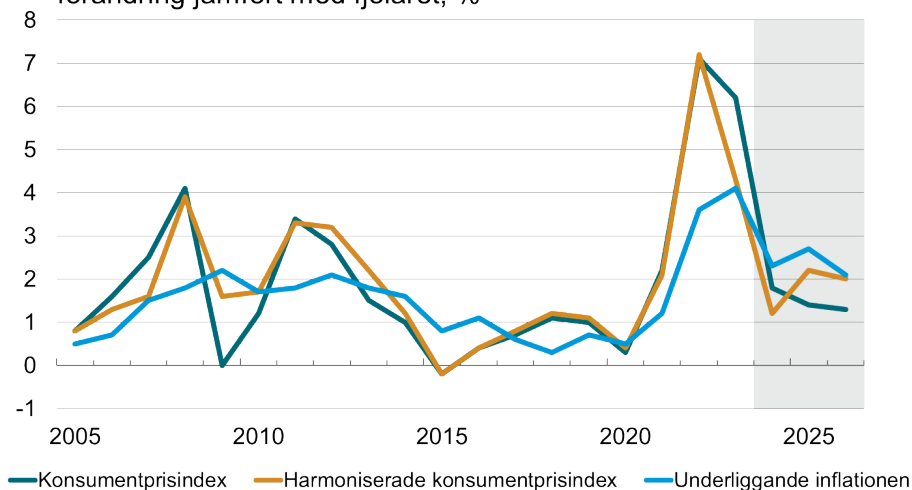
År 2024 är inflationen i genomsnitt 1,8 procent mätt med KPI. År 2025 är inflationen i genomsnitt 1,4 procent, och 1,3 procent år 2026. Avmattningen av inflationen nästa år är en följd av att effekten av ägarboende blir negativ då räntorna sjunker.

Tvärtom stiger inflationen enligt HIKP då bland annat energins negativa inverkan minskar, höjningen av de indirekta skatterna höjer inflationen och efterfrågan på andra varor repar sig efter hand.

Konsumentprisindex

förändring jämfört med fjolåret, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Riskerna rörande prisutvecklingen är i ganska god balans på kort sikt, men är uppåtgående på lång sikt. En hög prisnivå, räntor som förblir höga längre än förväntat, höjningen av mervärdesskatten och ett svagt sysselsättningsläge kan minska efterfrågan mer än väntat. Dessutom kan företagen inte nödvändigtvis överföra skatteändringarna helt till priserna, vilket skulle innebära att effekten på inflationen blir mindre än förutspått. En uppåtrisk på kort sikt är fortfarande effekten av lönehöjningarna samt de prisseffekter som följer av de geopolitiska spänningarna. Dessutom kan fortsatt höga fraktpriser påverka priserna mer än väntat. På längre sikt är det möjligt att en ännu mer stagnerande globalisering, handelstvister, en förbättrad krisberedskap i produktionskedjorna samt bekämpningen av klimatförändringen och dess konsekvenser kommer att höja priserna mer än vanligt under de kommande åren

Tabell 13. Prisindex

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Procentuell förändring, %					
Exportprisindex ¹	18,6	-4,8	-0,7	1,9	1,7
Importprisindex ¹	19,4	-2,7	-0,8	1,7	1,9
Konsumentprisindex	7,1	6,2	1,8	1,4	1,3
Harmoniserat konsumentprisindex	7,2	4,3	1,2	2,2	2,0
Underliggande inflationen ²	3,6	4,1	2,3	2,7	2,1
Basprisindex för hemmamarknadsvaror inklusive skatter	20,3	-2,2	-0,8	1,4	1,2
Byggnadskostnadsindex	8,2	3,0	0,1	0,4	0,8

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

² Harmoniserade konsumentprisindex, utan energi och livsmedel.

1.7 Utsikter på medellång sikt 2027–2028

På medellång sikt uppskattas den ekonomiska produktionen öka måttligt. År 2027 beräknas bruttonationalprodukten öka med cirka 1,3 procent och 2028 beräknas tillväxten vara cirka 1,2 procent. Utvecklingen av bruttonationalprodukten stöds bland annat av ökningen i privata investeringar, vilka beräknas återhämta sig till följd av de sänkta marknadsräntorna och satsningarna i den gröna omställningen. Finlands ekonomi bedöms fortfarande vara under sin normala kapacitet 2027. Produktionen närmar sig ändå den uppskattade potentiella produktionsnivån och produktionsgapet elimineras i slutet av granskningsperioden 2028.

Sysselsättningsgraden (15–64-åringar) beräknas öka i måttfull utsträckning 2027 och 2028. År 2027 stiger sysselsättningsgraden till 75,0 procent och är 75,8 procent år 2028. Den positiva utvecklingen av sysselsättningen påverkas förutom av

konjunkturutvecklingen också av regeringens strukturpolitiska sysselsättningsåtgärder. Arbetslöshetsgraden uppskattas sjunka och arbetslöshetsgapet antas vara eliminerat 2028.¹ År 2028 uppskattas arbetslöshetsgraden vara 6,5 procent.

Ökningen i konsumentpriserna uppskattas uppnå Europeiska centralbankens inflationsmål på medellång sikt år 2028. Förändringen i konsumentpriserna beräknas vara 1,8 procent år 2027 och 2 procent år 2028.

Utvecklingsprognosen på medellång sikt grundar sig på en bedömning av den potentiella produktionens utveckling, eftersom den anses bestämma förutsättningarna för ekonomisk tillväxt efter en kort tidsperiod.² Begreppet potentiell produktion avser långsiktig ekonomisk tillväxt eller en hållbar produktionsnivå som garanterar en stabil inflation och kan uppnås med normal ekonomisk kapacitet. Åren 2024–2028 beräknas den potentiella produktionen öka med i genomsnitt cirka 0,7 procent per år.

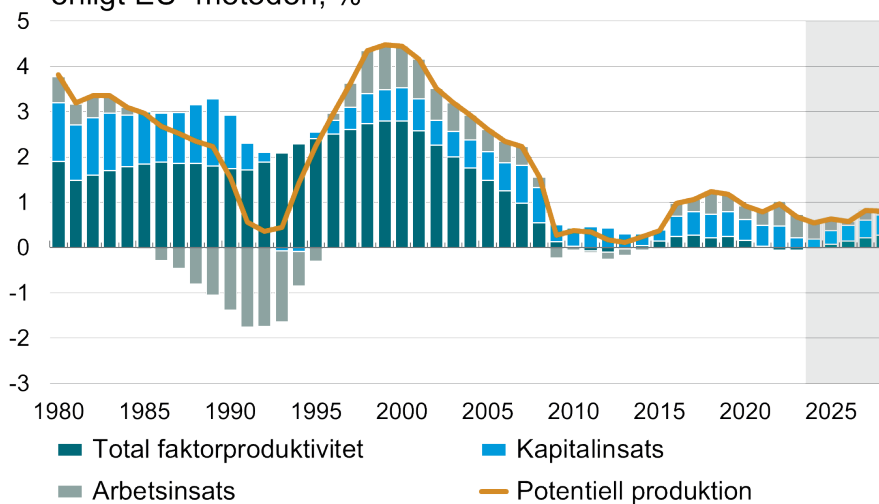
Utvecklingen av den potentiella produktionen beror på utvecklingen av arbetsinsatsen, kapitalstocken och totalproduktiviteten. Åren 2024–2028 beräknas arbetsinsatsens genomsnittliga tillväxtkontribution vara cirka 0,2 procent per år. Arbetsinsatsens tillväxtkontribution förvärrar den negativa utvecklingen av arbetstimmarnas tillväxteffekt räknad per sysselsatt som redan fortgått länge. Minskningen av befolkningen i arbetsför ålder försämrar också arbetsinsatsens tillväxteffekt, framför allt i slutet av granskningsperioden.

-
- 1 Med arbetslöshetsgapet avses skillnaden mellan arbetslöshetsgraden och NAWRU-arbetslöshetsgraden. Med NAWRU-arbetslöshetsgraden avses den nivå av arbetslöshetsgraden där arbetsmarknaden är i balans och (löne)inflationstrycket hålls stabilt.
  - 2 För att beräkna den potentiella produktionen och produktionsgapet använder finansministeriet en av EU-kommissionen och EU:s medlemsländer gemensamt utvecklad produktionsfunktionsmetod där den potentiella produktionens tillväxt indelas i uppskattningar av utvecklingen av den potentiella arbetsinsatsen, kapitalet och den totala produktiviteten. Den potentiella produktionen och produktionsgapet är icke skönjbara variabler, och bedömningen av dem är förenad med osäkerhet speciellt under kraftiga konjunkturcykler och snabba förändringar av produktionsstrukturen.

De ekonomiska produktionsförutsättningarna påverkas inte bara av arbetsinsatsen utan också av kapitalstocken. Kapitalstockens tillväxt gör att den potentiella produktionen växer med knappt en halv procent per år 2024–2028. Kapitalstockens tillväxtkontribution har förblivit relativt stabil under hela 2000-talet.

En tredje faktor som bidrar till en ökad potentiell produktion är totalproduktiviteten. Dess tillväxt beräknas öka lite i slutet av granskningsperioden jämfört med de första åren av 2020-talet. Ökningen av totalproduktiviteten är dock mindre än vad den var i början av 2000-talet. Den svagare tillväxten förklaras av bland annat strukturella förändringar i ekonomin. Produktionen inom branscher med hög produktivitet har minskat, och hela den ekonomiska strukturen har blivit alltmer serviceorienterad. En långsam produktivitetsökning har varit allmän även i andra utvecklade ekonomier. Åren 2024–2028 uppskattas tillväxteffekten av totalproduktiviteten endast vara cirka 0,1 procent i medeltal per år, medan tillväxteffekten i början av 2000-talet uppgick till cirka två procent per år i medeltal.

Tillväxt i potentiell produktion samt delfaktorer enligt EU-metoden, %

Tabell 14. Nyckeltal på medellång sikt

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
BNP till marknadspris, volymförändring, %	1,3	-1,2	-0,2	1,7	1,5	1,3	1,2
BNP, nominell, md euro	268	275	279	290	301	312	323
Konsumentprisindex, förändring, %	7,1	6,2	1,8	1,4	1,3	1,8	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	6,8	7,2	8,0	7,6	7,2	6,6	6,5
Sysselsättningsgrad, %	73,8	73,6	72,8	73,1	74,1	75,0	75,8
Produktionsgap, % av potentiella produktionen ¹	-0,2	-2,0	-2,8	-1,7	-0,8	-0,4	0,0
Potentiell produktionstillväxt, % ¹	1,0	0,7	0,5	0,6	0,6	0,8	0,8
I förhållande till BNP, %							
Offentliga sektorns finansiella sparande	-0,4	-2,9	-3,7	-3,2	-2,6	-2,3	-2,1
Statsförvaltningen	-1,4	-3,2	-3,2	-3,7	-3,1	-2,9	-2,6
Kommunförvaltningen ²	-0,2	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6	-0,7	-0,6
Välfärdsområdena		-0,6	-0,7	-0,2	-0,2	-0,3	-0,5
Socialskyddsfonderna	1,2	1,4	0,6	1,4	1,4	1,6	1,6
Den strukturella balansen	-0,2	-1,7	-2,0	-2,2	-2,1	-2,1	-2,1
Den offentliga sektorns skuld	73,5	76,6	81,7	84,0	84,8	85,2	86,0
Statsskulden	52,9	56,8	60,5	62,3	62,8	63,0	63,1

¹ Beräknad enligt EU:s gemensamma metod.

² Localförvaltningen till 2022.

2 De offentliga finanserna

2.1 Samtliga offentliga samfund

Underskottet i de offentliga finanserna har blivit stort på grund av det svaga konjunkturläget, den snabba inflationen, de ökade ränteutgifterna och beredskapsutgifterna. Senare börjar underskottet dock minska efter hand som ekonomin återhämtar sig och anpassningsåtgärderna börjar nå sin fulla effekt.

I år ökar underskottet i de offentliga finanserna ytterligare och uppgår till 3,7 procent i förhållande till BNP. Svaga konjunkturläget fortsätter, ökningen av skatteintäkterna är svag och intäkterna från socialskyddsavgifterna minskar. Höjningen av mervärdesskatten som trädde i kraft i början av september ökar skatteintäkterna, men ökningen i konsumtionsutgifterna samt ränte- och pensionskostnaderna ökar utgifterna. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om börjar förbättra situationen för de offentliga finanserna, men vänder inte ännu utvecklingsriktningen. Den betydande sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien försämrar också ytterligare de offentliga finansernas finansiella saldo.

År 2025 minskar underskottet i de offentliga finanserna till 3,2 procent. Även om utgifterna ökar bland annat på grund av de stora anskaffningarna till försvaret medför de anpassningsåtgärder som fastställts i regeringsprogrammet och i ramförhandlingarna våren 2024 att utgifterna minskar och inkomsterna ökar avsevärt. Under de kommande åren förbättras saldot ytterligare och stannar på 2,1 procent år 2028.

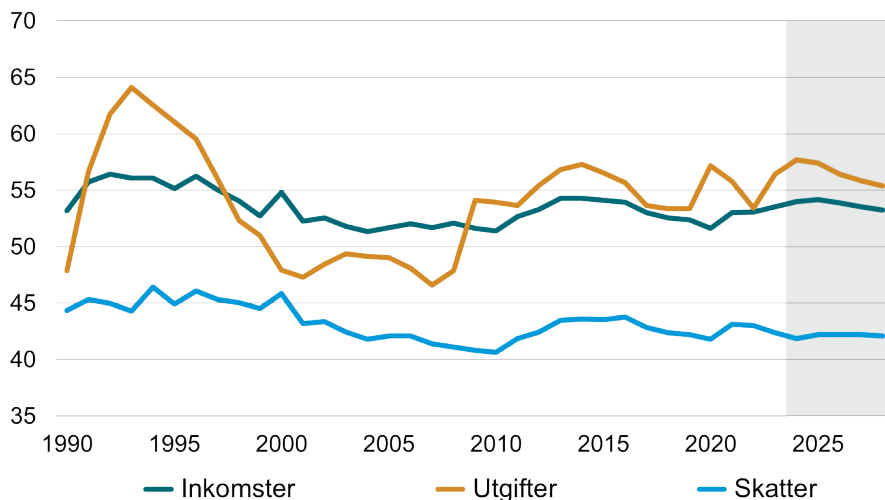
Statsförvaltningens underskott stannar i år på samma nivå som året innan, dvs. 3,2 procent. År 2025 minskar underskottet till 3,7 procent. Trots anpassningsåtgärderna ökar utgifterna fortfarande snabbt. Det finns många skäl till att utgifterna ökar: utgifterna på grund av jaktplansanskaffningen börjar belasta underskottet enligt nationalräkenskaperna då planen börjar levereras. År 2025 fortsätter ränteutgifterna dessutom att öka och välfärdsområdenas finansiering ökar med mer än 2 miljarder euro och uppgår redan totalt till nästan 29 miljarder euro.

Kommunförvaltningens underskott ökade avsevärt år 2023. I år förblir finansieringsläget oförändrat, men 2025 försämras det igen. Velfärdsområdenas situation fortsätter att vara utmanande även detta år, och deras finansiella ställning försämras ytterligare jämfört med året innan. År 2025 underlättas situationen märkbart av den betydande ökningen i den statliga finansieringen.

Arbetspensionsanstalternas överskott var cirka 1,0 procent i förhållande till BNP år 2023. Arbetspensionsutgifterna fortsätter att öka år 2024 i och med de stora indexhöjningarna. Trots att utgifterna ökar snabbt fortsätter arbetspensionsanstalterna att ha ett överskott. År 2025 ökar överskottet till cirka 1,5 procent. Ökningen av överskottet under de kommande åren är möjlig i synnerhet tack vare de kapitalinkomster som sektorn fått, och som uppskattas öka ytterligare i och med den höjda räntenivån.

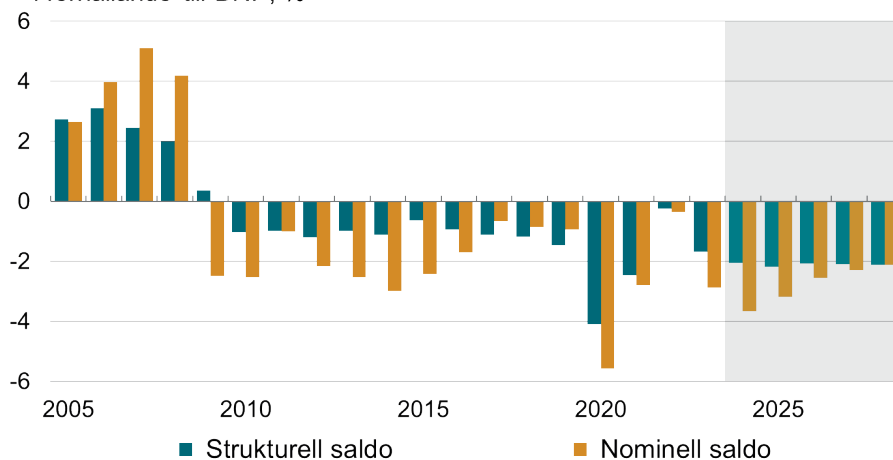
År 2023 hade de övriga socialskyddsfonderna ett överskott på cirka 0,4 procent i förhållande till BNP. Sektorn får ett underskott år 2024, eftersom arbetslöshetsförsäkringspremien sänktes rejält. År 2025 minskar underskottet till cirka 0,1 procent. För de övriga socialfonderna kvarstår underskottet under prognosperioden, men de ligger nästan i balans.

De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Nominell och strukturell saldo hos den offentliga sektorn i förhållande till BNP, %

Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 15. Offentliga samfund¹

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Md euro					
Direkta skatter	45,7	45,8	46,7	48,4	50,9
Skatter på produktion och import	36,4	35,5	36,4	38,4	39,7
Socialförsäkringsavgifter	32,2	34,0	32,3	34,5	35,5
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ¹	115,2	116,5	116,7	122,3	127,0
Kapitalinkomst	7,6	9,8	12,6	12,9	13,2
Försäljnings- och avgiftsintäkter	17,8	19,2	19,6	20,1	20,5
Övriga inkomster	1,4	1,6	1,8	1,7	1,5
Inkomster totalt	142,0	147,1	150,6	157,0	162,2
Löner och insatsförbrukning	63,9	70,1	72,2	74,4	76,2
Subventioner	3,0	2,8	2,8	2,8	2,9
Socialförmåner och -bidrag	55,5	58,9	62,6	63,4	64,5
Övriga transfereringar	6,8	7,2	6,8	6,8	7,4
Kapitalavgifter	1,6	3,2	3,5	4,4	4,7
Bruttoinvestering	11,3	11,2	11,9	13,8	13,8
Övriga utgifter	0,9	1,7	1,0	0,5	0,3
Utgifter totalt	143,0	155,0	160,9	166,3	169,9
Konsumtionutgifterna	64,3	70,4	73,3	75,9	78,1
Nettoutlåning (+) / nettopplåning (-)	-1,0	-7,9	-10,2	-9,2	-7,7
Statsförvaltningen	-3,8	-8,9	-8,8	-10,7	-9,3
Kommunförvaltningen ²	-0,4	-1,3	-1,3	-1,9	-1,9
Välfärdsområdena		-1,7	-1,9	-0,6	-0,7
Arbetspensionsanstalterna	2,9	2,8	3,2	4,2	4,5
Övriga socialskyddsfonder	0,3	1,1	-1,5	-0,3	-0,3
Primärt överskott ³	0,6	-4,7	-6,7	-4,9	-3,0

¹ Innehåller kapitalskatter² Lokalförvaltningen till 2022³ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter

Tabell 16. Parametrar för den offentliga ekonomin

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
I förhållande till BNP, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	43,0	42,4	41,8	42,2	42,2
Den offentliga sektorns utgifter	53,4	56,4	57,7	57,4	56,4
Den offentliga sektorns nettoutlåning	-0,4	-2,9	-3,7	-3,2	-2,6
Statsförvaltningen	-1,4	-3,2	-3,2	-3,7	-3,1
Kommunförvaltningen ¹	-0,2	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Välfärdsområdena		-0,6	-0,7	-0,2	-0,2
Arbetspensionsanstalterna	1,1	1,0	1,1	1,5	1,5
Övriga socialskyddsfonder	0,1	0,4	-0,5	-0,1	-0,1
Den offentliga sektorns skuld	73,5	76,6	81,7	84,0	84,8
Statsskulden	52,9	56,8	60,5	62,3	62,8
Primärt överskott ²	0,2	-1,7	-2,4	-1,7	-1,0
Strukturella primära underskott	-0,2	-1,7	-2,0	-2,2	-2,1
De offentliga samfundens nettoutgifter, årlig förändring, % ³	-	-	3,7	1,7	2,2
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1 000 personer	683	703	703	697	696
Staten	150	154	156	152	152
Kommunförvaltningen ¹	520	260	258	260	260
Välfärdsområdena		276	276	273	272
Socialskyddsfonderna	13	13	13	13	13

¹ Lokalförvaltningen till 2022.

² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263, artikel 2.2.

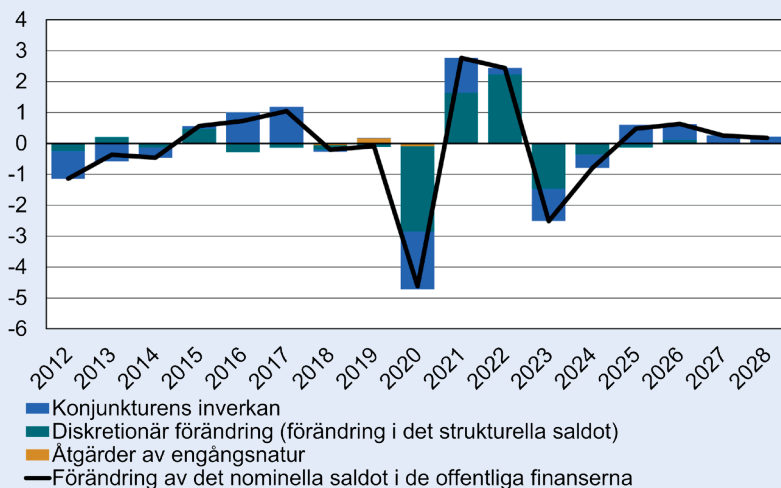
Dimensionering av finanspolitiken

Den finansiella ställningen för de offentliga finanserna försämras 2024, men underskottet börjar minska efter det. År 2024 ökar skatteintäkterna svagt på grund av konjunkturläget och inflödet av socialskyddsavgifter minskar. Utgifterna ökas bland annat på grund av de ökade förmånsutgifterna. De anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om ger en större förbättring av den finansiella ställningen för de offentliga finanserna från och med 2025. Mätt med förändringen i det strukturella saldot, dvs. det saldo som rensans på konjunkturreffekten, är dimensioneringen av finanspolitiken en aning stimulerande i år och nästa år. Därefter förblir det strukturella saldot oförändrat från och med 2026. Om man granskar det strukturella primära saldot, dvs. det finansiella sparandet utan räntornas påverkan, är dimensioneringen milt åtstramande åren 2025–2028.

De offentliga finanserna försvagas strukturellt också utan de egentliga traditionella stimulansåtgärderna, eftersom befolkningens åldrande årligen ökar de offentliga utgifterna. De anpassningsåtgärder för de offentliga finanserna som regeringen beslutat om träder stegvis i kraft från och med 2024 och tilläggsåtgärderna från våren 2024 i synnerhet under 2025. Det strukturella saldot belastas även av ränteutgifterna, och det konjunkturrensade primära saldot förbättras snabbare än det strukturella saldot åren 2025–2027. Som motvikt till sparåtgärderna ökas utgifterna genom de ökade utgifterna för till exempel försvaret.

Uppskattningen av det strukturella saldot är osäker i synnerhet i konjunktursvängningen, och resultaten kan förändras väsentligt i efterhand då statistiker och kalkyler uppdateras. I fråga om 2022 och 2023 är tolkningen av förändringarna i det strukturella saldot förknippad med extra stor osäkerhet, eftersom konjunkturkomponenten inte nödvändigtvis helt beaktar de ovanliga förändringarna i prisnivån. Den accelererande inflationen 2022 ökade inkomsterna i de offentliga finanserna 2022, vilket syns i en förbättring av det strukturella saldot, samt ökar de indexbundna utgifterna 2023 och 2024, vilket syns i en försämring av det strukturella saldot. Från och med prognosåret 2025 finns det ingen motsvarande osäkerhet i fråga om variationerna i prisnivån.

Förändring av saldot i de offentliga finanserna procentenheter

Källa: FM

Dimensioneringen av finanspolitiken kan också granskas genom att räkna samman olika beslut så att säga "nedifrån och upp". Följande figur visar kumulativt per budgetår omfattningen av de åtgärder som regeringen fastställt, som påverkar de offentliga inkomsterna och utgifterna. Jämförelseobjekt utgör den tekniska planen för de offentliga finanserna våren 2023, och siffrorna presenteras i enlighet med vad som budgeterats.

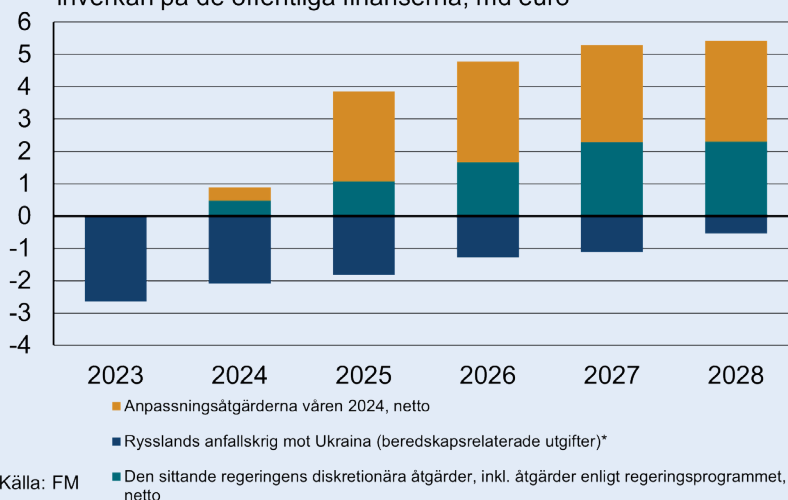
Figurens gröna balk visar den nuvarande regeringens utgifts- och inkomstbeslut med undantag av beredskapsutgifterna och anpassningsåtgärderna våren 2024. Den mörkblå balken åskådliggör de beredskapsutgifter som beror på Rysslands anfallskrig mot Ukraina. I balken ingår även beslut från den förra valperioden, eftersom de i hög grad ännu påverkar utsikterna för de offentliga finanserna inom den närmaste tiden.

De anpassningsåtgärder som regeringen fastställt i sitt regeringsprogram har en ökande inverkan på de offentliga finanserna med cirka 3 miljarder euro på 2027 års nivå enligt prognosen. Besluten våren 2024 har en inverkan på uppskattningsvis drygt 3 miljarder euro år 2027. I beräkningen har man även beaktat regeringens investeringspaket till den del utgifterna i investeringspaketet

har beslutats. När alla ändringar är beaktade förbättras de offentliga finanserna med cirka 5½ miljarder euro i år 2028 och med mindre än 5 miljarder euro om utgifterna som rör beredskapen beaktas. Merparten av effekterna av anpassningsåtgärderna börjar synas år 2025. I figuren och siffrorna har inte beaktats sänkningen av arbetslöshetsförsäkringspremien 2024, som främst berodde på att Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert hade fyllts. Den sänkta premien försämrar dock det finansiella saldot för de offentliga finanserna. I figuren beaktas inte indirekta effekter av regeringens sysselsättningsåtgärder på det finansiella saldot för de offentliga finanserna.

Diskretionära åtgärder 2023–2028

inverkan på de offentliga finanserna, md euro

*Beloppet av beredskapsrelaterade utgifter för 2028 är en grov uppskattning.

2.2 De offentliga samfundens skuld

De offentliga samfundens skuld ökade förra året till 76,6 procent i förhållande till bruttonationalprodukten, och i år förväntas den stiga till över 80 procent. Den snabba ökningen av skulden i år beror huvudsakligen på stats- och lokalförvaltningens underskott samt det svaga konjunkturläget. Ökningen i ARA-räntestödslån ökar också den offentliga skulden kalkylmässigt. År 2025 avtar ökningen av skuldkvoten då sparåtgärderna träder i kraft och det ekonomiska läget förbättras. Efter detta avtar ökningen i skuldkvoten ytterligare och i slutet av prognosperioden är skuldkvoten 86 procent. (Skuldscenariot på längre sikt presenteras i ramarna)

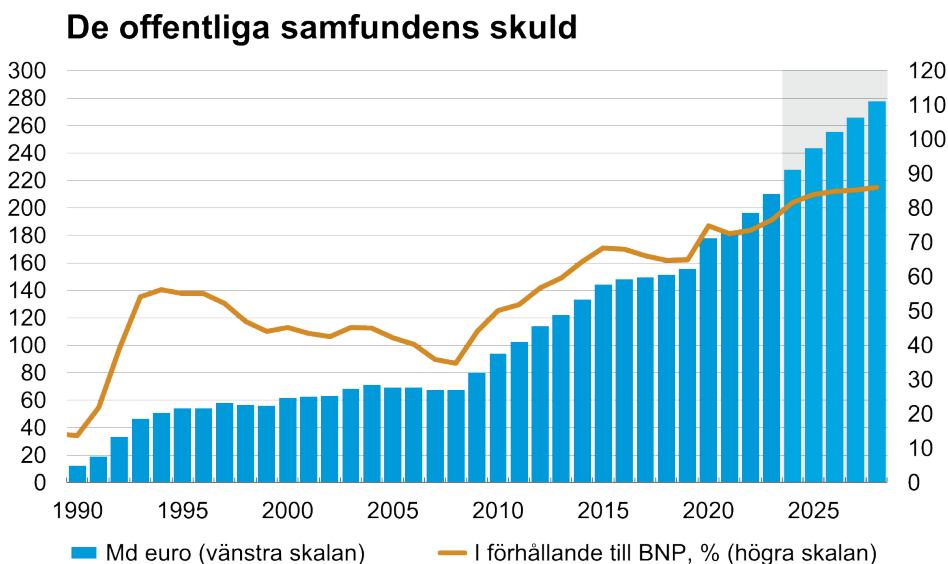
De faktorer som påverkar ändringen i skuldkvoten presenteras i tabellen nedan (tabell 17). Under de närmaste åren ökas skuldkvoten av stats- och lokalförvaltningens stora primära underskott. Det primära saldot förväntas bli bättre från och med 2025, men ökningen av ränteutgifterna förbrukar en del av fördelarna med denna förbättring. Den ekonomiska tillväxten är svag i år, men den tilltagande ekonomiska tillväxten bidrar till att minska skuldkvoten de närmaste åren. Även om den ekonomiska tillväxten bidrar till att minska skuldkvoten räcker det inte enbart med den för att få skuldkvoten att börja sjunka.

De övriga faktorer som presenteras i tabellen beskriver utgifter eller inkomster som inte påverkar underskottet enligt nationalräkenskaperna, men som ändå ökar behovet av lån. I år ökar skuldkvoten avsevärt av dessa orsaker som härrör sig från annat än det primära saldot och ränteutgifterna. I bakgrunden finns faktorer som gäller dateringen av utgifterna och ökningen av ARA-räntestödslånestocken.

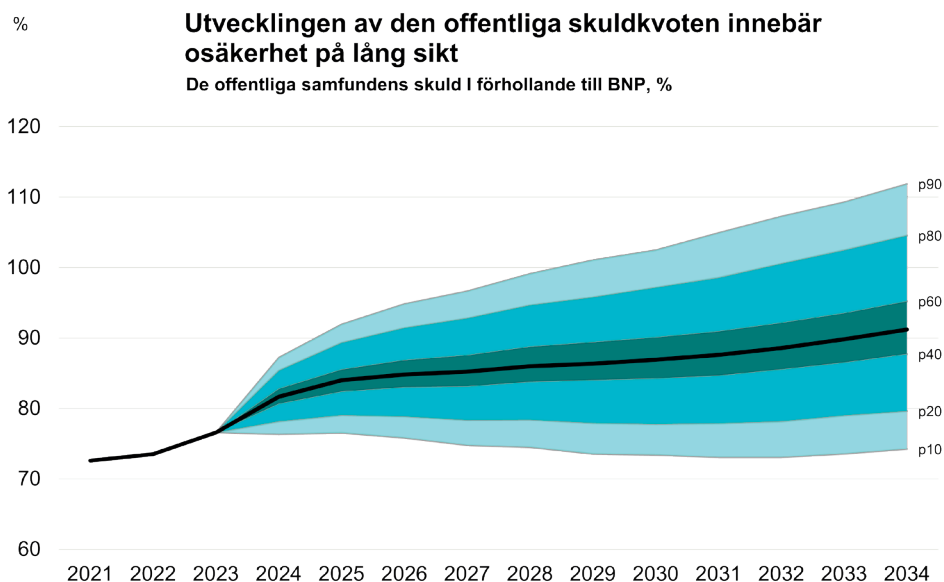
I år och nästa år är ökningen snabb för ARA-räntestödslånestocken, som ska bokföras kalkylmässigt i den offentliga skulden. Lånestocken beräknas öka 1,9 miljarder euro år 2024 och 1,4 miljarder euro år 2025. Därefter avtar ökningen till 0,6 miljarder euro under åren 2026–2027. Den snabbare ökningen åren 2024–2025 anknyter till regeringens beslut att öka fullmakterna under dessa två år och minska dem på motsvarande sätt åren 2026–2027. Finansieringen av jaktplansprojektet har ökat skuldsättningsbehovet från och med 2021, men dess underskottseffekt börjar synas först från och med 2025 i enlighet med leveranserna.

Osäkerheten i fråga om utvecklingen av de offentliga samfundens skuldkvot kan åskådliggöras genom ett solfjädersdiagram, där osäkerheten som gäller den prognostiserade ekonomiska utvecklingen beaktas med hjälp av simuleringar. Diagrammet (se nedan) visar en prognos för de offentliga samfundens skuldkvot som fortsätter i enlighet med den långsiktiga kalkylen över utgiftstrycket för de offentliga finanserna. Dessutom visar diagrammet utvecklingen av de simulerade värdena i anknypning till skuldkvoten för åren 2024–2034.

Med beaktande av de utvecklingstrender som enligt Finlands ekonomiska historia eventuellt är svagare och gynnsammare än prognosens basscenario, kan man uppskatta att skuldkvoten inom de offentliga finanserna vid utgången av denna valperiod med cirka 60 procents sannolikhet ligger mellan 78 och 93 procent. Efter två valperioder, i år 2031, är skuldkvoten 78–99 procent med cirka 60 procents sannolikhet.

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 17. Ändringen av de offentliga samfundens skuldförhållande och faktorerna som påverkar det

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Skuldförhållandet, i förhållande till BNP, %	73,5	76,6	81,7	84,0	84,8	85,2	86,0
Ändring av skuldförhållandet	0,9	3,1	5,1	2,3	0,8	0,4	0,8
Faktorer som påverkar ändringen av skuldförhållandet							
Primära finansiella balans (utan arbetspensionanstalterna)	0,9	2,7	3,6	3,1	2,5	2,2	2,0
Ränteutgifterna	0,6	1,2	1,3	1,5	1,5	1,6	1,8
Övriga faktorer ¹	4,1	1,1	1,4	0,8	-0,1	-0,5	-0,1
Ändring av BNP	-4,6	-1,9	-1,1	-3,1	-3,1	-3,0	-2,8
Anskaffning av finansieringsmedel (netto), arbetspensionanstalterna	1,1	1,0	1,1	1,5	1,5	1,6	1,6

¹ Övriga faktorer inkluderar statens privatiseringsinkomster, utlåning samt effekterna av faktorer hänförande till värdering och periodisering av inkomster och utgifter. Plusmärkt effekt höjer och minusmärkt effekt sänker skuldförhållandet.

Den offentliga skuldkvotens utveckling på lång sikt

Ökningen av den offentliga skulden avtar på lång sikt, varvid skuldkvoten stabiliseras på drygt 85 procent i förhållande till BNP, men börjar därefter öka långsamt igen.

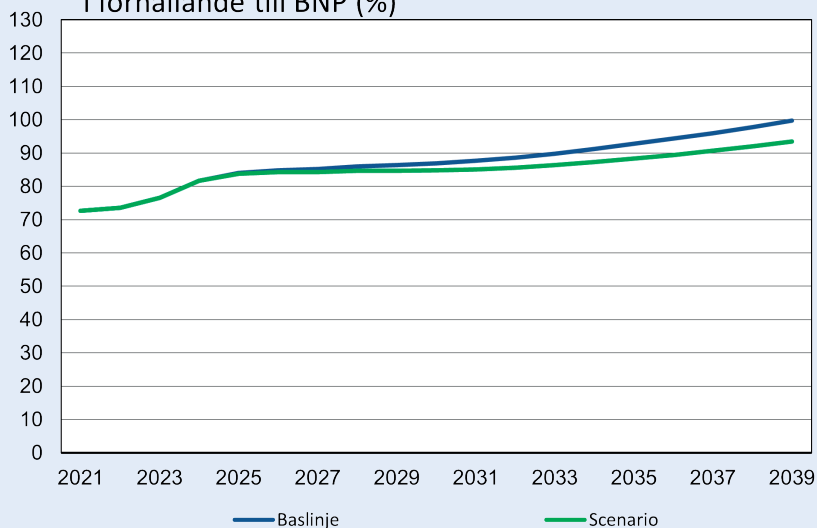
Den offentliga skulden är cirka 86 procent på medellång sikt år 2028. Enligt kalkylen över utgiftstrycket stiger den offentliga skuldkvoten till knappt 100 procent i slutet av 2030-talet. Den åldrande befolkningen och de stigande skulthanteringskostnaderna ökar skuldkvoten då den ekonomiska tillväxten samtidigt hålls svag.

Kalkylen över utgiftstrycket från 2028 och framåt har gjorts på grundval av de antaganden och metoder som använts i hållbarhetskalkylerna. Från och med 2029 bestäms utvecklingen av det sammanlagda primära saldoto för staten, kommunförvaltningen och välfärdsområdena till stor del på grundval av ökningen av de åldersrelaterade utgifter som beräknats med hjälp av den SOME-modell som social- och hälsovårdsministeriet (SHM) har tagit fram.

I kalkylen beaktas det att arbetspensionsanstaltens över- eller underskott inte påverkar skuldsättningen inom de offentliga finanserna. Vid kalkylering på längre sikt förväntas BNP, dvs. de offentliga finansernas inkomstbas, öka i sin potentiella takt, dvs. utan påverkan av konjunkturvariationer. Den årliga ökningen av BNP är modest på längre sikt, i genomsnitt under 1,5 procent under åren 2026–2040. Inflationen har antagits vara 2 procent på lång sikt.

Räntekostnaderna för den offentliga skulden har länge varit mycket låga, men den snabba stegringen i räntenivån under den senaste tiden har ökat ränteutgifterna kännbart, och denna ökning fortsätter. Den effektiva räntan på den offentliga skulden, dvs. ränteutgifternas förhållande till skulden, stiger till 3 procent i början av 2030-talet och till 4 procent under 2040-talet. I nuläget är den effektiva räntan på den offentliga skulden 1,6 procent och år 2027 uppskattas den vara 2,1 procent. Ännu år 2021 var den effektiva räntan endast 0,7 procent. Den effektiva räntan har således fördubblats inom en relativt kort tid och den beräknas bli trefaldig före utgången av regeringsperioden.

De offentliga samfundens skuld I förhållande till BNP (%)

Källa: Statistikcentralen, FM

I kalkylen ingår dessutom ett scenario där åtgärderna enligt regeringsprogrammet som saknas i basscenariot förverkligas. Hit hör förverkligandet av välfärdsområdenas egna besparingar (1,1 miljarder euro), som har lagts till basscenariot som kommande sparåtgärder. Från prognosens basscenario saknas dessutom ännu vissa sysselsättningsåtgärder (cirka 14 000 sysselsatta på 2028 års nivå), som även har lagts till kalkylen. Tack vare dessa åtgärder minskar skuldkvoten till en lite lägre nivå än basscenariot och jämnar ut sig för en längre tid.

Utvecklingen av skuldkvoten är förknippad med både positiva och negativa risker. En positiv risk kan anses vara till exempel en snabbare ekonomisk tillväxt eller en långsammare ökning av social- och hälsovårdskostnaderna. Samtidigt kan negativa risker vara en snabbare ökning av ränteutgifterna samt ekonomiska eller andra kriser som kan öka de offentliga utgifterna, öka underskotten och därmed påskynda ökningen av skulden.

2.3 Statsförvaltningen

I år är statsförvaltningens underskott 3,2 procent i förhållande till BNP. Tack vare anpassningsåtgärderna stannar nedgången i statsförvaltningens saldo av nästa år, varefter den finansiella ställningen förbättras, dock med ett kännbart underskott som kvarstår under hela prognosperioden.

Statsminister Petteri Orpos regering beslutade i ramförhandlingarna våren 2024 om ytterligare anpassningsåtgärder på 3 miljarder euro, utöver de betydande anpassningsåtgärderna i regeringsprogrammet, för att stärka de offentliga finanserna från och med 2025. Även om dessa åtgärder och de tidigare fastställda anpassningsåtgärderna förbättrar statens finansiella ställning belastas den av tidigare beslut som ökat utgifterna, de ökade ränteutgifterna och detta år särskilt av den långsamma ökningen av skatteintäkterna. Under prognosperioden ökas de statliga utgifterna dessutom av F-35-jaktplansprojektet samt de tilläggskostnader som Rysslands anfallskrig orsakat försvaret, invandringen och försörjningsberedskapen. År 2025 ökar statsförvaltningens utgifter även på grund av den snabba ökningen i välfärdsområdenas finansiering.

I år avtar ökningen av konsumtionsutgifterna avsevärt då inflationen och lönehöjningar jämnas ut. Från och med 2025 börjar sparåtgärderna, som gäller nästan alla olika förvaltningsområden, bromsa upp ökningen av konsumtionsutgifter. År 2025 överförs ansvaret för organiseringen av arbets- och näringsstjänsterna från statsförvaltningen till kommunerna. De kalkylmässiga kostnader som orsakas av organiseringsansvaret gottgörs kommunerna i form av ökade inkomstöverföringar till kommunerna. Statsförvaltningens andel av alla konsumtionsutgifter inom den offentliga sektorn har minskat under hela 2000-talet, och utvecklingen beräknas fortsätta även under de kommande åren.

År 2024 ökar investeringarna avsevärt då anskaffningarna för att ersätta den överlåtna försvarsmaterielen inleds. Dessutom ökar FoU-finansieringslagen investeringarna från och med 2024. Leveranserna av de multifunktionella F-35-jaktplanen som inleds 2025 höjer investeringsnivån exceptionellt mycket ända till slutet av prognosperioden. I budgetpropositionen för 2025 ökar investeringarna genom satsningar på bland annat spårtrafiken, beläggning av vägar och åtgärdande av reparationskulden. Gränsbevakningen ska få nyanskaffningar då bevakningsfartyg

levereras till Gränsbevakningsväsendet åren 2025 och 2026. I slutet av prognosperioden ökar investeringarna även genom fartygsleveranser inom Försvarmaktens projekt Flottilj 2020.

Statsförvaltningens ränteutgifter har ökat snabbt i och med räntestegringen och skuldsättningen. Ännu år 2022 var ränteutgifterna enligt nationalräkenskaperna 1,3 miljarder euro, och i fjol ökade de till 2,4 miljarder euro. Även om räntorna har sjunkit under den senaste tiden så ökar ränteutgifterna fortfarande. År 2028 beräknas de uppgå till 4,3 miljarder euro, dvs. 1,3 procent i förhållande till BNP.

Statsförvaltningens skatteintäkter ökar svagt i år på grund av den ekonomiska konjunkturen. År 2025 stimuleras ökningen av skatteintäkterna av de nya skatteåtgärder som regeringen beslutat om på våren 2024. Åren 2026–2028 ökar skatteintäkterna i nästan samma takt som BNP-värdet.

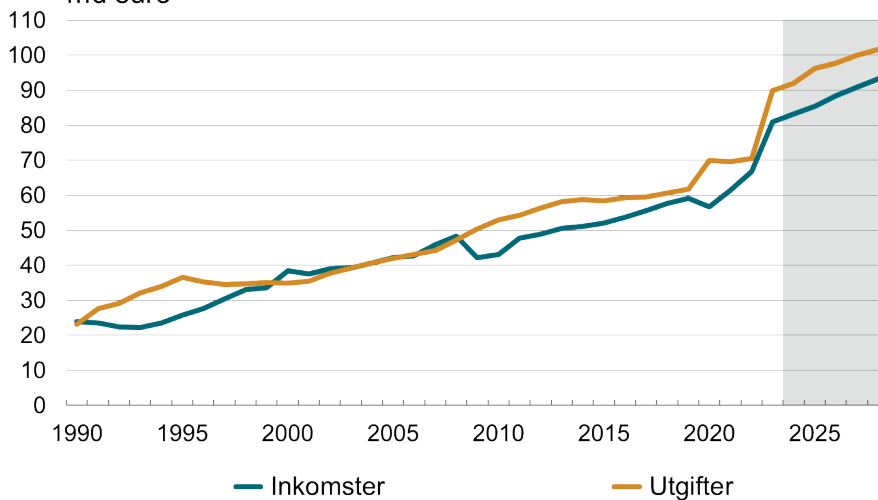
Inflödet av direkta skatter ökar endast lite år 2024. Inflödet av samfundsskatt minskar 2024 och inflödet av inkomstskatt från hushållen förblir litet. År 2025 börjar företagens driftöverskott och lönesumma utvecklas i en gynnsammare riktning, vilket märks som en bättre ökning i samfundsskatten och hushållens inkomstskatt från och med nästa år.

Skatterna på produktion och import ökar med 2,7 procent i år. Åren 2025–2028 är ökningen i genomsnitt lite större. Mervärdesskatten utgör över 70 procent av skatten från produktionen och importen. Den kommer att öka snabbast år 2025, eftersom den allmänna mervärdesskattesatsen höjdes från och med september. Ändringar i skattesatser enligt regeringsprogrammet träder också i kraft år 2025. Andra skatter på produktion och import är bland annat energiskatter och fordonskatten, och inflödet av dessa minskar under alla år inom prognosperioden.

Statsförvaltningens finansiella ställning försämras i början av prognosperioden till följd av den svaga inkomstutvecklingen som beror på den långsamma ekonomiska tillväxten och år 2025 till följd av ökade investeringsutgifter och välfärdsområdenas finansieringsbehov. Från och med 2026 förbättras det finansiella saldot tack vare anpassningsåtgärderna och den förbättrade ekonomiska konjunkturen och visar ett underskott på 2,6 procent i förhållande till BNP år 2028.

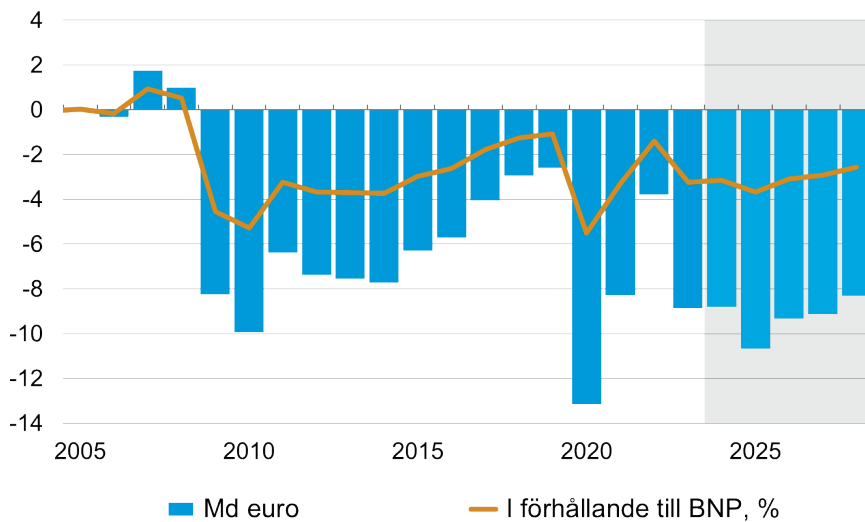
Statens inkomster och utgifter

md euro

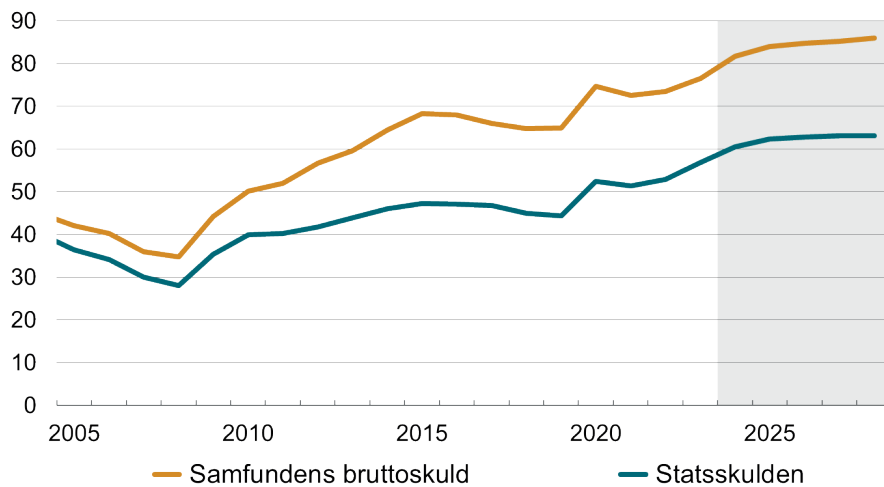
Källa: Statistikcentralen, FM

Statens finansiella sparande

Källa: Statistikcentralen, FM

De offentliga samfundens skuld i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 18. Statsförvaltning¹

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Md euro					
Direkta skatter	19,1	32,8	32,9	33,9	35,8
Skatter på produktion och import	36,4	35,5	36,4	38,4	39,7
Sociala avgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatter och sociala avgifter totalt ¹	56,4	69,4	70,5	73,3	76,4
Försäljnings- och avgiftsintäkter	4,6	4,7	4,8	4,8	4,9
Kapitalinkomster	2,0	2,8	3,5	2,9	2,8
Övriga inkomster	3,7	4,0	4,4	4,4	4,3
Inkomster totalt	66,8	80,9	83,1	85,5	88,4
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	16,6	17,8	18,3	18,5	18,8
Kapitalutgifter	1,3	2,4	2,4	3,2	3,5
Subventioner	2,6	2,3	2,4	2,3	2,5
Sociala förmåner och understöd	4,9	5,2	5,4	5,3	5,4
Övriga transfereringar	39,2	56,0	57,2	59,1	60,4
till övriga offentliga samfund	33,2	49,8	51,5	53,5	54,3
Fasta bruttoinvesteringar	4,6	4,3	5,1	6,9	6,7
Övriga utgifter	1,2	1,7	1,1	0,6	0,5
Utgifter totalt	70,6	89,8	91,9	96,1	97,8
Konsumtionsutgifter	17,0	18,3	18,9	19,0	19,5
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-3,8	-8,9	-8,8	-10,7	-9,3
Primärt saldo ²	-2,4	-6,4	-6,4	-7,4	-5,9

¹ Enligt nationalräkenskaperna.² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

Budgeten för 2025 och ramarna för statsfinanserna

Budgetpropositionen för 2025 baserar sig på planen för de offentliga finanserna som publicerades i april 2024 samt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering. Budgetpropositionen för 2025 visar ett underskott på 12,1 miljarder euro, vilket täcks genom ytterligare upplåning. Balansen i statens budgetekonomi försämras med 0,7 miljarder euro i jämförelse med den ordinarie budgeten för 2024. Om man jämför med det som budgeterats för 2024 (inklusive den andra tilläggsbudgeten) förbättras balansen med 0,6 miljarder euro.

Besparingarna minskar utgifterna i budgetekonomin

I budgetpropositionen föreslås 88,8 miljarder euro som anslag, vilket är 0,9 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Ökningen av anslagsnivån jämfört med 2024 förklaras främst av efterhandsgranskningen av finansieringen till välfärdsområdena (1,4 miljarder euro) samt de lagfästa och avtalsbaserade indexjusteringarna 2025 (1,8 miljarder euro). Samtidigt sänks utgiftsnivån med cirka 1,8 miljarder euro genom de reformer och utgiftsbesparingar som linjerats upp i regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering och i planen för de offentliga finanserna våren 2024. Dessutom sänks utgiftsnivån på grund av att ersättningsarna för kommunernas skatteintäktsförluster minskar med cirka 0,3 miljarder euro då kommunalskatteintäkterna ökar genom att förvärsinkomststavadraget ersätts med ett arbetsinkomststavadrag.

Med hänsyn till att prisindexet för de offentliga utgifterna förväntas öka med cirka 2 procent uppskattas volymen av förvaltningsområdenas anslag (alla övriga utgifter exkl. ränteutgifter) år 2025 minska med cirka en procent i förhållande till den ordinarie budgeten för 2024. Den uppskattade minskningen i utgiftsvolymen beror på de utgiftsbesparingar som regeringen linjerat upp.

Anslagsramen för 2024 är cirka 77,3 miljarder euro, varav cirka 134 miljoner euro återstår som en så kallad ofördelad reserv efter budgetpropositionen för 2025. För år 2025 har det dessutom reserverats 300 miljoner euro för tilläggsbudgeten i ramarna.

Skattehöjningarna ökar inkomsterna i budgetekonomin

År 2025 beräknas inkomsterna i budgetekonomin (exkl. nettoupplåningen) uppgå till cirka 76,6 miljarder euro och skatteintäkterna till cirka 67,3 miljarder euro, dvs. cirka 88 procent av inkomsterna. Inkomsterna ökar med cirka 0,2 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2024 och med cirka 1,4 miljarder euro jämfört med det som budgeterats för 2024 (inklusive den andra tilläggsbudgeten), eftersom det svaga ekonomiska konjunkturläget har minskat uppskattningen av skatteintäkterna under 2024. I de beräknade inkomsterna har man beaktat ändringarna i skattegrunderna som regeringen linjerat upp. De skatteinpassningsåtgärder som regeringen linjerade upp på våren 2024 beräknas öka statens skatteintäkter med totalt 1,4 miljarder euro år 2025. Denna effekt av skatteintäkterna försvagas av att höjningen av tobaksskatten har tidigare lagts till 2024 och att förvärvsinkomstavrdraget ersätts med arbetsinkomstavrdraget, vilket ökar kommunalskatteintäkterna med cirka 340 miljoner euro och minskar statens skatteintäkter på motsvarande sätt.

En klar ökning i det beräknade budgetunderskottet jämfört med våren

Det beräknade underskottet för budgetekonomin år 2025 har ökat med cirka 1,4 miljarder euro i förhållande till planen för de offentliga finanserna våren 2024. Detta beror på att de beräknade utgifterna i budgetekonomin har ökat med cirka 1,1 miljarder euro och de beräknade inkomsterna har minskat med cirka 0,3 miljarder euro.

Ökningen i de beräknade utgifterna beror bland annat på att de beräknade behövliga lagstadgade utgifterna har ökat med cirka 0,5 miljarder euro och att cirka 0,3 miljarder euro har beviljats i nya anslag för genomförandet av investeringsprogrammet på 4 miljarder euro enligt regeringsprogrammet. Regeringen har även dragit upp linjer om andra diskretionära utgiftsökningar, såsom kapitalisering av Finlands Industriinvestering Ab och utgifter i anknytning till Nato. De ökar statens utgifter med totalt cirka 0,2 miljarder euro. Dessutom förverkligas cirka 0,1 miljarder euro av regeringens målsatta besparingar till mindre belopp än rambeslutet anger, bland annat eftersom den beredningstid som vissa lagprojekt kräver har visat sig vara längre än man tidigare bedömt.

Det uppskattas inflyta mindre skatteintäkter än man beräknade i våras, vilket beror på att höjningen av tobaksskatten tidigarelades till 2024 (0,4 miljarder euro) samt bland annat på ett sämre utfall än väntat och försämrade utsikter (0,2 miljarder euro). Samtidigt har de beräknade dividendintäkterna och försäljningsintäkterna av egendom ökats med 0,4 miljarder euro.

Faktorer som bidragit till förändringen i balansen i statens budgetekonomi jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2024, miljarder euro

	2025
Balans, planen för de offentliga finanserna våren 2024	-10,7
Precisering av utgiftsstaten	-1,1
Nya anslag som fastställts för genomförandet av regeringens investeringsprogram	-0,3
Kapitalisering av Finlands Industriinvestering Ab	-0,1
Övriga diskretionära utgiftsökningar (bl.a. utgifter i anknytning till Nato)	-0,1
Besparingar, vars utfall blir mindre än i rambeslutet	-0,1
Ändrade uppskattningar av ränteutgifterna för statsskulden	-0,1
Precisering av mervärdesskatteanslaget	-0,1
Precisering av behovsuppskattningar, inkl. indexhöjningar (netto)	-0,3
Precisering av inkomststaten	-0,3
Höjningen av tobaksskatten tidigarelagd till 2024	-0,4
Ändrade uppskattningar av ränte- och dividendintäkter samt intäkter av aktieförsäljning	0,4
Ändrade uppskattningar av inkomster av blandad natur	0,0
Andra faktorer som påverkat inkomststaten (inklusive uppgifter om influtna belopp och den nya konjunkturprognosen)	-0,2
Förändring totalt	-1,4
Balans, budgetpropositionen 2025	-12,1

2.4 Kommunförvaltningen

Kommunförvaltningens¹ finansiella saldo försämrades i fjol och visade ett underskott på 1,3 miljarder euro. De dystra siffrorna orsakades framför allt av den snabba ökningen av de konsumtionsutgifter som blev kvar hos kommunförvaltningen efter social- och hälsovårdsreformen. Kommunförvaltningens situation ser ut att bli ännu mer utmanande under de kommande åren på grund av den ökande obalansen mellan utgifterna och inkomsterna. Kommunförvaltningens underskott i förhållande till BNP beräknas år 2024 stanna på samma nivå som förra året, dvs. 0,5 procent. Den svaga ekonomin sänker kommunernas samfundsskatteintäkter år 2024, men för de övriga skatteslagen som kommunerna får uppskattas utvecklingen vara gynnsam. Inkomstöverföringarna som kommunerna får av staten minskar på grund av granskningen i anslutning till social- och hälsovårdsöverföringen samt indexbesparingen i statsandelarna enligt regeringsprogrammet.

Kommunförvaltningens underskott ökar till 0,6-0,7 procent i förhållande till BNP åren 2025–2028. Ökningen i kommunförvaltningens konsumtionsutgifter fortsätter att vara ganska snabb, vilket främst beror på prisstegringen. Inflationen har återgått till en moderat nivå, men åren 2025–2027 antas kommunsektorns inkomstutveckling vara något snabbare än den allmänna inkomstutvecklingen på grund av det utvecklingsprogram för lönesystemen som tidigare avtalats inom kommunsektorn. Kommunsektorns löneavtal upphör på våren 2025, och därför klarnar avtalsuppgörelserna för de kommande åren först senare.

Förutom att priserna stiger så ökar även volymen av konsumtionsutgifterna exceptionellt under 2025 på grund av reformen av arbets- och näringstjänsterna. Genom reformen överförs ansvaret för ordnandet av arbets- och näringstjänster till kommunerna och de samarbetsområden som kommunerna bildar samtidigt som kommunernas ansvar för finansieringen av arbetslöshetsförmånerna utvidgas. Efter reformen har sysselsättningsutvecklingen en större inverkan på kommunernas ekonomi än tidigare, och således är den kommunala ekonomin mer känslig än tidigare för konjunkturvariationer. Efter reformen ligger tyngdpunkten i kommunernas utgifter ändå fortfarande på tjänster för barn och unga, såsom småbarnspedagogik

---

1 Helsingfors social- och hälsovård och räddningsväsende ingår i välfärdsområdenas undersektor.

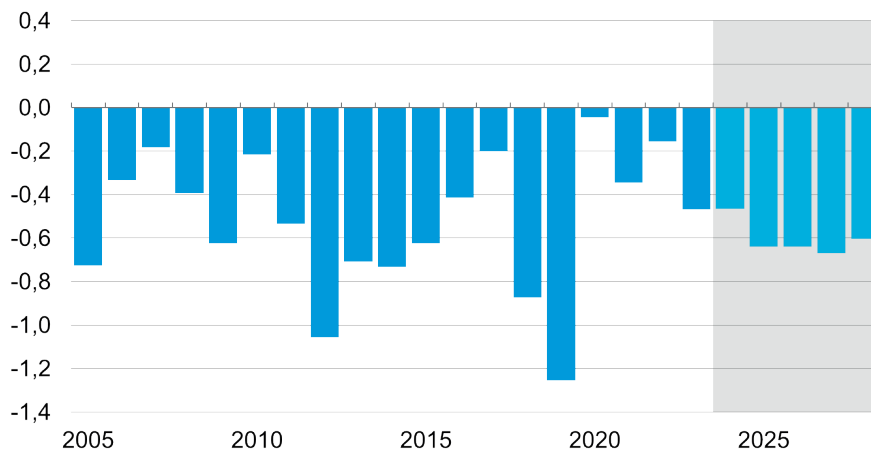
och utbildning, där servicebehovet minskar på grund av den långvariga minskningen i nativiteten. Det faktum att elevantalet minskar betyder dock inte att kostnaderna för ordnandet av undervisningen minskar i samma takt. Minskningen i servicebehovet har därför som vanligt utjämnats något i kalkylen över utgiftstrycket.

Kommunförvaltningens utgifter ökas såväl av trycket på att öka konsumtionsutgifterna som av investeringarna. Investeringstrycket upprätthålls bland annat av åldern på byggnadsbeståndet, migrationen och de ändringar som krävs för den gröna omställningen. Kommunförvaltningens allt sämre ekonomiska situation framhäver dock vikten av att tillämpa behovsprövning på investeringarna. Det finns ändå ett stort antal nödvändiga investeringar, eftersom kommunernas investeringar främst gäller byggnader, vägar och annan grundläggande infrastruktur.

Inkomstöverföringarna från staten till kommunerna ökar 2025, eftersom ordnandet av arbets- och närings tjänsterna utgör en ny statsandelsuppgift för kommunerna, och finansieringen för detta allokeras till kommunerna via statsandelen för kommunal basservice enligt ett kalkylmässigt utgiftstillägg. Samtidigt görs dock kännbara nedskärningar i statsandelarna åren 2025–2027 bland annat på grund av de statsandelar som anknyter till social- och hälsovårdsöverföringen och ska uppbäras retroaktivt. Ökningen av statsandelar dämpas även av den indexbroms på en procentenhet som regeringen beslutat om för åren 2024–2027 samt av förändringarna i invånarantalet och kalkyleringsfaktorerna, i synnerhet minskningen av barnårskullarna.

Skatteintäkterna är fortfarande kommunernas viktigaste inkomstkälla, även om nivån på dem halverades i samband med social- och hälsovårdsreformen. Skattefinansieringen räcker inte till för kommunförvaltningens växande utgiftstryck, även om tillväxtprocenterna för kommunernas skatteintäkter förblir över medeltalet på lång sikt under prognosåren. Kommunförvaltningens stora underskott åren 2025–2028 kräver betydande anpassningsåtgärder i kommunerna under de kommande åren. Underskotten ökar kommunförvaltningens skuld och skuldkvoten fortsätter att öka under granskningsåren.

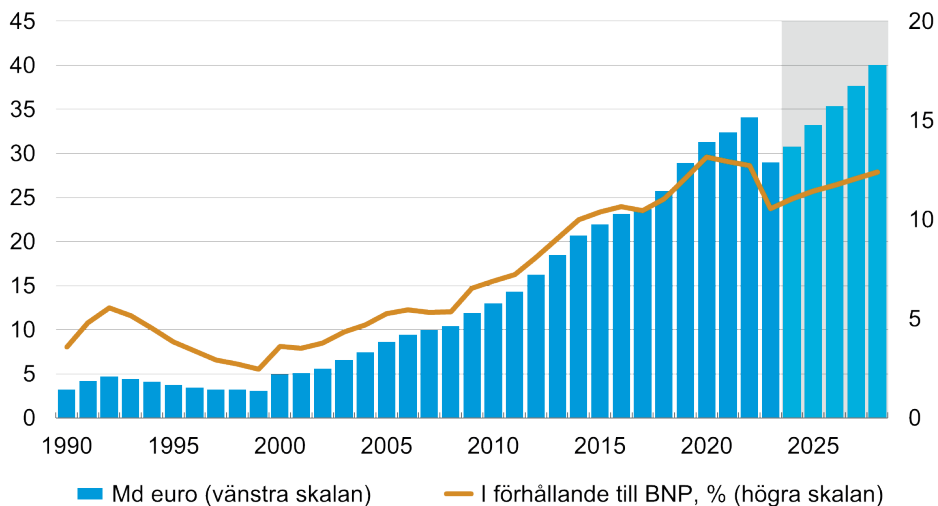
Kommunalförvaltningens finansiella sparande i förhållande till BNP, %

Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Kommunalförvaltningens skuld

Inkl. välfärdsområdena till slutet av 2022

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 19. Kommunförvaltning¹

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Md euro					
Skatter	26,6	13,1	13,8	14,5	15,2
därav kommunalskatt	21,8	9,0	9,7	10,3	10,8
samfundsskatt	2,8	2,0	1,7	1,8	1,9
fastighetsskatt	2,0	2,1	2,4	2,4	2,5
Försäljnings- och avgiftsintäkter	12,3	7,3	7,4	7,5	7,6
Transfereringar från staten	18,4	8,6	8,5	8,9	9,1
Övriga inkomster ²	1,8	2,0	2,1	2,1	2,1
Inkomster totalt	59,0	31,0	31,8	33,1	34,0
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	45,4	23,9	24,4	25,2	25,9
Socialt bistånd och naturaförmåner	5,8	0,7	0,8	1,0	1,1
Övriga transfereringar	1,8	1,7	1,6	2,1	2,1
Kapitalutgifter	0,2	0,6	0,9	0,9	0,9
Bruttoinvestering	6,5	5,4	5,5	5,7	6,0
Övriga utgifter	-0,2	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
Utgifter totalt	59,4	32,2	33,1	34,9	35,9
Konsumtionsutgifter	43,1	21,6	22,3	23,5	24,5
Nettoutlåning (+) / nettopplåning (-)	-0,4	-1,3	-1,3	-1,9	-1,9
Primärt saldo ²	-0,2	-0,7	-0,4	-1,0	-1,0

¹ Enligt nationalräkenskaperna exkl. Helsingfors social- och hälsovård och räddningstjänst.

² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

2.5 Valfärdsområdesförvaltningen

Valfärdsområdenas första verksamhetsår 2023 var ekonomiskt svår och det finansiella saldot visade ett klart underskott, -1,7 miljarder euro, dvs. -0,6 procent i förhållande till BNP. År 2024 förblir situationen ännu utmanande och saldot minskar ytterligare till -0,7 procent i förhållande till BNP. År 2025 ökar områdenas intäkter på grund av efterhandsgranskningen av den statliga finansieringen och saldot går upp till -0,2 procent.

I år förblir områdenas finansiella ställning svag. Kostnadsökningen är snabb, men områdenas egna anpassningsåtgärder dämpar utgiftsökningen. Uppgifterna om områdenas ekonomiska utfall visar att utgiftsökningen fortsättningsvis har varit snabb i början av året och att områdenas egna bokslutsprognoser pekar på att den ekonomiska balansen ännu försämras. Utgiftsökningen under prognosperioden drivs särskilt på av de höga avtalsenliga lönehöjningarna och de ökade köptjänsterna. Eftersom de avtalsenliga lönehöjningarna överstiger ökningen av den allmänna inkomstnivån beaktar den statliga finansieringen inte effekterna av dem i förväg till den del de överstiger den allmänna inkomstnivån. År 2025 förbättras den finansiella ställningen då den statliga finansieringen beaktar skillnaden mellan finansieringen och de förverkligade kostnaderna 2023.

Åtgärder som minskar utgifterna eller ökar avgiftsintäkterna för områdena med 0,4 miljarder euro på 2028 års nivå upptogs i ramreserveringen i planen för de offentliga finanserna på våren 2024. Dessutom beslutade man redan i regeringsprogrammet om åtgärder som ska minska områdenas utgifter med 0,5 miljarder euro. Åtgärderna minskar även den statliga finansieringen i samma mån. I prognosen har områdenas egna anpassningsåtgärder beaktats med cirka 0,4 miljarder euro i år samt för 2025 och 2026 med 0,15 miljarder euro. Områdenas egna planerade anpassningsåtgärder är större, men tills vidare har åtgärder tagits in i prognosen med försiktighet. Valfärdsområdenas investeringar förblir på en hög nivå i prognosen.

Områdenas intäkter består främst av statlig finansiering och intäkter av klienternas avgifter. Den statliga finansieringen ökar rejält år 2025 då i den beaktas områdenas underskott som ackumulerats under 2023, varför den statliga finansieringen ökar med cirka 1,4 miljarder euro. I denna prognos har efterhandsgranskningen av de följande åren uppskattats enligt de reserveringar som gjorts i planen för de

offentliga finanserna. Om områdenas utgifter utvecklas i enlighet med prognosen blir efterhandsgranskningen större än vad man nu räknat med. Områdenas avgiftsintäkter förväntas öka snabbt i år och nästa år på grund av indexjusteringar och sparåtgärder.

Välfärdsområdena står inför stora anpassningskrav på grund av de stora underskotten enligt bokföringen för det första året och underskottet för det andra verksamhetsåret ser också ut att bli stort. Områdena har vidtagit anpassningsåtgärder, men det saknas ännu en heltäckande bedömning av storleksklassen på dem. Omfattningen av anpassningarna under detta år är också förknippad med osäkerhet och på grundval av bokslutsprognoserna uppnås inte de mål som ställts upp för anpassningen helt och hållet. Områdenas verksamhet försvåras även av personalbristen som dels kan leda till ökade köptjänster och kostnader, dels kan dämpa ökningen av personalkostnaderna och försämra tillgången till tjänsterna.

Tabell 20. Valfärdsområdena¹

	2023	2024*	2025*	2026*
Md euro				
Försäljnings- och avgiftsintäkter	6,3	6,5	6,8	7,0
Transfereringar från staten	25,7	26,7	28,8	29,6
Övriga inkomster	0,2	0,2	0,2	0,2
Inkomster totalt	32,2	33,3	35,9	36,9
Löner och insatsförbrukning	26,2	27,3	28,4	29,1
Socialt bistånd och naturaförmåner	6,0	6,4	6,7	7,0
Kapitalutgifter	0,1	0,2	0,2	0,3
Bruttoinvestering	1,5	1,2	1,1	1,1
Övriga utgifter	0,1	0,1	0,1	0,1
Utgifter totalt	33,9	35,2	36,5	37,6
Konsumtionsutgifter	26,0	27,4	28,4	29,3
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-1,7	-1,9	-0,6	-0,7
Primärt saldo ²	-1,5	-1,7	-0,4	-0,4
Prisindexet för valfärdsområden	3,52	2,53	3,00	2,72
Förtjänstnivåindex för valfärdsområden	6,0	4,7	6,7	4,4

¹ inkl. Helsingfors stads räddningsväsende och social och hälsovård.² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

Tabell 21. Lokalförvaltningen (Kommunförvaltningen+Välfärdsområdena)¹

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Md euro					
Försäljnings- och avgiftsintäkter	12,3	13,6	13,9	14,4	14,6
Skatter	26,6	13,1	13,8	14,5	15,2
Transfereringar från staten	18,4	34,3	35,1	37,8	38,8
Övriga transfereringar	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3
Övriga inkomster	1,6	1,9	2,0	2,0	2,0
Inkomster totalt	59,0	63,2	65,2	69,0	70,9
Löner och kollektiva avgifter samt insatsförbrukning	45,4	50,1	51,7	53,6	55,1
Sosiaaliavustukset ja luontoismuotoiset etuudet	5,8	6,7	7,2	7,7	8,1
Övriga transfereringar	1,8	1,7	1,7	2,2	2,1
Kapitalutgifter	0,2	0,8	1,1	1,2	1,2
Bruttoinvestering	6,5	6,8	6,7	6,9	7,1
Övriga utgifter	-0,2	0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Utgifter totalt	59,4	66,1	68,3	71,5	73,5
Konsumtionsutgifter	43,1	47,7	49,7	52,0	53,8
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-0,4	-3,0	-3,2	-2,5	-2,6
Primärt saldo ¹	-0,2	-2,2	-2,1	-1,4	-1,5

¹ Enligt nationalräkenskaperna.² Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

2.6 Socialskyddsfonderna

2.6.1 Arbetspensionsanstalterna

I år beräknas arbetspensionsanstalternas överskott vara 1,1 procent i förhållande till BNP, varför överskottet ökar något från fjolårets 1,0 procent i förhållande till BNP. Överskottet ökar stegvis till 1,6 procent i förhållande till BNP åren 2025–2028.

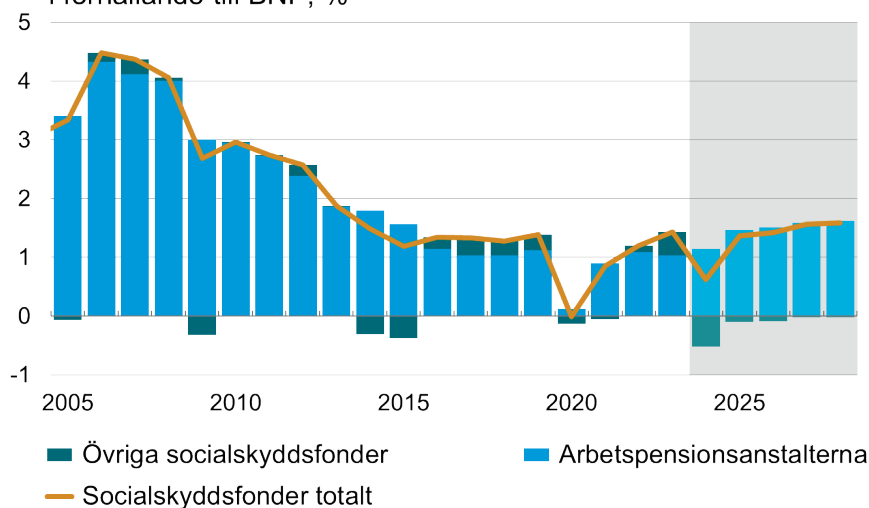
Arbetspensionsutgifterna beräknas öka med lite mer än 7 procent i år jämfört med året innan på grund av de stora indexhøjningarna. Under de kommande prognosåren minskar utgiftsökningen till cirka 3 procent jämfört med året innan.

Trots att utgifterna ökar snabbt fortsätter arbetspensionsanstalternas finansiella saldo att visa överskott särskilt i och med kapitalinkomsterna. Kapitalinkomsterna ökar främst på grund av den höjda räntenivån. Visserligen är riskerna enligt sektorns prognos särskilt förknippade med kapitalinkomstens utveckling. Kapitalinkomstprognosen försvåras av de snabba förändringarna i räntenivån samt storleken på och tidpunkten för effekten på räntenivån på fond- och ränteintäkterna.

Utöver kapitalinkomsterna får sektorn betydande inkomster genom arbetspensionsavgifterna. Under perioden 2022—2025 är arbetsgivarens arbetspensionsavgift högre för att kompensera sänkningen 2020. Inkomsterna inom sektorn beräknas öka med cirka 7,5 procent i år jämfört med förra året. Under de kommande åren förväntas inkomstökningen dämpas till i genomsnitt 4 procent per år.

Socialskyddsfondernas finansiella ställning

i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 22. Socialskyddsfonder¹

	2022	2023	2024*	2025*	2026*
Md euro					
Kapitalinkomster	4,2	5,2	7,2	8,1	8,4
Socialskyddsavgifter	32,2	34,0	32,3	34,5	35,5
arbetsgivarnas avgifter	20,3	21,2	20,5	22,1	23,0
försäkrades avgifter	11,9	12,7	11,8	12,4	12,5
Transfereringar från övriga offentliga samfund	16,2	16,9	17,8	17,3	17,1
Övriga inkomster	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1
Inkomster totalt	53,5	57,1	58,3	60,9	62,0
Löner och insatsförbrukning	1,9	2,2	2,3	2,3	2,4
Socialt bistånd och naturaförmåner	44,8	47,0	50,1	50,4	50,9
Övriga utgifter	3,5	4,0	4,2	4,3	4,4
Utgifter totalt	50,3	53,2	56,6	57,0	57,7
Konsumtionsutgifter	4,2	4,5	4,8	4,9	4,8
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	3,2	3,9	1,7	3,9	4,3
Arbetspensionsanstalterna	2,9	2,8	3,2	4,2	4,5
Övriga socialskyddsfonder	0,3	1,1	-1,5	-0,3	-0,3
Primärt överskott ¹	3,2	4,0	1,8	4,0	4,3

¹ Nettoutlåning utan bruttoränteutgifter.

2.6.2 Övriga socialskyddsfonder

I år uppskattas de övriga socialskyddsfonderna uppvisa ett underskott på 0,5 procent i förhållande till BNP, medan de ännu uppvisade ett överskott på 0,4 procent i förhållande till BNP förra året. Åren 2025–2028 beräknas det finansiella saldot öka stegvis mot balans.

År 2024 ökar de totala utgifterna lite över 5 procent, men från och med 2025 börjar utgifterna minska. Utgiftsminskningen påverkas både av åtgärderna enligt regeringsprogrammet och de anpassningsåtgärder som regeringen beslutade om särskilt för åren 2025–2027 i ramförhandlingarna under våren. Arbetslöshetskostnaderna inom sektorn innebär en negativ risk i prognosen. Regeringen har beslutat om åtgärder som ska sänka arbetslöshetskostnaderna, och dessa har även beaktats i prognosen. På grund av det svaga konjunkturläget har de ackumulerade arbetslöshetskostnaderna för 2024 dock varit högre i början av året än under samma tid året innan. Effekterna av åtgärderna börjar sannolikt synas senare, eftersom en stor del av åtgärderna som gäller arbetslöshetskostnaderna träder i kraft på hösten. Även effekterna av åtgärder som trätt i kraft tidigare kan uppstå med en fördröjning. Tidsplanen för effekterna av de åtgärder som gäller arbetslöshetskostnaderna har preciserats i denna prognos i och med den uppdaterade uppskattningen.

De övriga socialskyddsfondernas intäkter minskar med cirka 7 procent år 2024 jämfört med förra året, men ökar knappt 3 procent år 2025. Orsaken till att intäkterna minskar 2024 är särskilt att inflödet av socialskyddsavgifter minskar främst på grund av de minskade arbetslöshetsförsäkringspremierna. Arbetslöshetsförsäkringspremierna minskar eftersom Sysselsättningsfondens konjunkturbuffert har fyllts och eftersom åtgärderna enligt regeringsprogrammet och vårens ramförhandlingar ger effekt. Kanaliseringlösningen inverkar på de socialskyddsavgifter som sektorn får in från och med 2025. Genom kanaliseringen räknas arbetslöshetsförsäkringspremierna enligt de förväntade besparingarna i förmånerna och samtidigt höjs sjukförsäkringsavgifterna. I och med detta minskar statens andelar i sektorns utgifter i motsvarande grad. Arbetslöshetsförsäkringspremierna sänks år 2025, vilket minskar de socialskyddsavgifter som inflyter till sektorn. Inflödet av socialskyddsavgifter ökar dock i sin helhet år 2025 jämfört med året innan, i synnerhet till följd av att sjukförsäkringsavgifterna höjs. Sjukförsäkringsavgifterna ändras till följd av kanaliseringen. År 2026 minskar inkomsterna med cirka 1,5 procent från året innan enligt prognosen, och åren 2027–2028 beräknas inkomsterna öka något.

Tabell 23. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2022	2023	2024	2025*	2026*
Socialförsäkringsavgifter¹					
Arbetsgivare					
Sjukförsäkring	1,34	1,53	1,16	1,88	1,84
Arbetslöshetsförsäkring	1,51	1,54	0,82	0,61	0,61
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	17,38	17,37	17,34	17,37	17,25
Kommunernas pensionsförsäkring	20,34	19,81	19,60	19,60	20,00
Löntagare					
Dagpenningsspremie	1,18	1,36	1,01	0,83	0,80
Sjukvårdsspremie	0,53	0,60	0,51	1,07	1,04
Arbetslöshetsförsäkring	1,50	1,50	0,79	0,59	0,59
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	7,47	7,47	7,47	7,47	7,15
Förmånstagare					
Sjukförsäkring	1,50	1,57	1,48	1,46	1,43
Pensionsindex					
Arbetspensionsindex	2 691	2 874	3 037	3 085	3 135
Folkpensionsindex	1 674	1 805	1 911	1 938	1 961

¹ Årliga medeltal. Arbetsgivaravgifterna samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter som procent av lönerna. Siffrorna är vägda medeltal.

2.7 De offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet

Den åldrande befolkningen har redan under de gångna 10 åren ökat pensionsutgifterna och skapar ett stort tryck på de offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt. Ökningen av den äldre befolkningen under de närmaste årtiondena ökar vård- och omsorgsutgifterna, och den nuvarande totala skattegraden kommer inte att räcka till för att finansiera utgifterna i framtiden. Samtidigt hålls den ekonomiska tillväxten svag på grund av att den arbetsföra befolkningen minskar och produktiviteten ökar långsamt, vilket minskar de skatteintäkter som används för att finansiera de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten.

På lång sikt råder det en obalans mellan de offentliga finansernas inkomster och utgifter, dvs. ett hållbarhetsunderskott. I beräkningar över hållbarhetsunderskottet beräknar man hur befolkningens åldrande påverkar utsikterna för de offentliga finanserna under de kommande decennierna. Beräkningen över hållbarhetsunderskottet visar hur mycket de offentliga finanserna bör stärkas inom den närmaste framtiden för att de offentliga finanserna ska vara i balans på lång sikt.¹

Finansministeriet bedömer att hållbarhetsunderskottet kommer att vara cirka 2 procent i förhållande till BNP, det vill säga cirka 7 miljarder euro på 2028 års nivå. Jämfört med i våras har uppskattningen av hållbarhetsunderskottet inte förändrats väsentligt. Resultatet ska tolkas så att den åldrande befolkningen skapar betydande utmaningar för hållbarheten i de offentliga finanserna. Dessutom höjer den kalkylerade ökningen av skuldkvoten riskerna i fråga om de offentliga finanserna.

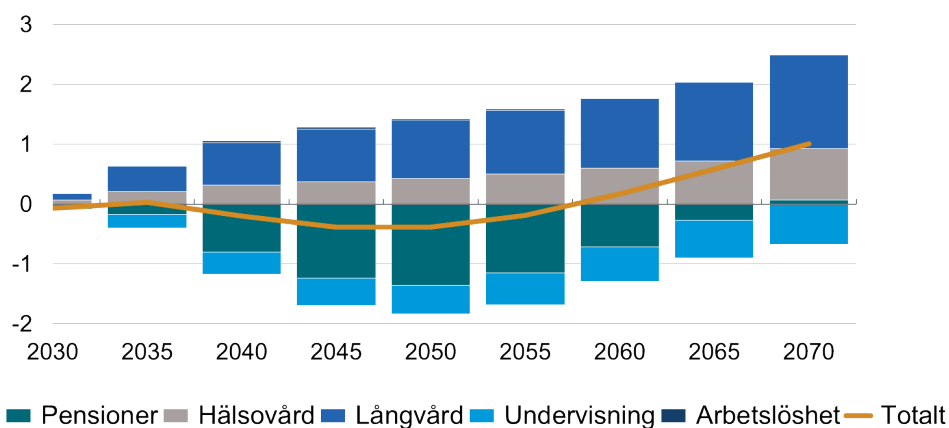
---

1 Eftersom hållbarhetsunderskottet, dvs. den så kallade S2-indikatorn, inte beaktar de eventuella negativa effekterna av de direkta anpassningsåtgärderna på den ekonomiska tillväxten, bör den inte användas allena för att bedöma vilken anpassning som krävs. Det finns andra sätt att bättre beakta de ogynnsamma effekter som de direkta anpassningsåtgärderna har på tillväxten. Resultatet från S2-indikatorn motsvarar tekniskt en situation där den så kallade finanspolitiska koefficienteffekten skulle vara noll, dvs. anpassningsåtgärderna inte bromsar den ekonomiska tillväxten. I verkligheten anses det allmänt att direkta anpassningsåtgärder minskar den ekonomiska tillväxten. Däremot har många strukturella reformer inga sådana negativa effekter, utan de kan också förbättra möjligheterna till ekonomisk tillväxt.

I kalkylen över hållbarhetsunderskottet förutsätts det inte att den offentliga skulden planas ut till en viss nivå. Således kan den jämviktsnivå för skulden som kalkylen visar också vara relativt hög eller låg beroende på skuldkvotens nivå vid kalkylens utgångsläge och på hur befolkningens åldrande beräknas påverka utvecklingen av de offentliga utgifterna under de kommande decennierna. Därför finns det skäl att granska de offentliga finansernas skuldållbarhet också på andra sätt, såsom genom modeller som baserar sig på statistisk variation och med hjälp av andra separata granskningar.²

Ändring av åldersrelaterade utgifter

från och med 2028, i förhållande till BNP, %

Tabellen har utarbetats med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets SOME-modell

Källa: FM

- Finansministeriet. *Beskrivning av metoden med stokastiska simuleringar av de offentliga samfundens skuldkvot* (på finska). www.vm.fi/menetelmakuvaukset. De offentliga finansernas skuldållbarhet granskas närmare i den separata rapport som publiceras i slutet av året.

Tabell 24. Offentliga finanser på lång sikt

	2023	2030*	2040*	2050*	2060*	2070*
I förhållande till BNP, %						
Utgifter totalt	56,4	55,1	56,4	57,3	59,6	62,8
varav åldersbundna och arbetslöshetsutgifter	29,5	30,2	30,0	29,5	30,3	31,5
Pensioner	13,2	13,7	12,9	12,3	12,8	13,6
Förvärvspensioner	12,3	12,8	12,1	11,4	11,8	12,5
Grundpensioner	0,9	0,9	0,8	0,9	1,0	1,0
Hälsovård	6,4	6,7	6,9	7,0	7,2	7,5
Långvård	2,8	3,2	3,8	4,1	4,2	4,6
Undervisning	5,5	5,0	4,7	4,6	4,5	4,3
Arbetslöshet	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5
Ränteutgifter	1,2	2,1	3,7	5,1	6,6	8,6
Inkomster totalt	53,5	53,2	54,2	55,4	57,5	60,0
varav kapitalinkomster	3,3	3,8	4,9	6,3	8,3	10,6
varav skatteintäkterna från pensioner	2,7	2,9	2,7	2,6	2,7	2,9
Nettoutlåning ¹	-2,9	-1,8	-2,2	-1,9	-2,1	-2,8
varav transferering till arbetspensions fonder	1,0	1,4	3,3	5,5	7,2	8,9
Offentliga sektorns skuld, konsoliderad	74,3	85,4	100,2	129,3	168,3	217,1
Offentliga sektorns tillgångar, konsoliderad	142,5	141,2	146,0	168,2	203,3	245,1
varav arbetspensionsanstaltarnas tillgångar, konsoliderad	91,5	92,1	104,6	132,2	170,5	214,1

¹ Konjunkturjusterat saldo från och med 2030

Bilagor

Bilaga 1. Centrala antaganden vid beräkningen av skatteinkomsterna

Tabell 1. Utvecklingsprognos för vissa inkomst- och efterfråganposter som påverkar skattebelagda inkomster och skatteunderlaget

	2024*	2025*	2026*	2027*	Ändring på årlig nivå, % 2024/2027*
Ändring, procent per år					
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	3,4	3,3	3,7	3,5	3,5
Löne- etc. inkomster	2,1	4,2	4,4	4,1	3,7
Pensioner och andra sociala förmåner	6,0	1,2	2,0	2,0	2,8
Kapitalinkomster	6,1	3,3	3,6	3,7	4,2
Förtjänstnivåindex	2,9	3,4	3,1	3,0	3,1
Driftsöverskott	2,6	3,8	4,1	3,7	3,5
Värdet av hushållens beskattningsbara konsumtionsutgifter	1,4	2,7	2,9	3,5	2,6
Mervärdesskatteunderlaget	1,5	3,1	3,6	4,2	3,1
Bensinkonsumtionen	1,8	-2,9	-3,6	-4,1	-2,2
Konsumtionen av dieselloja	0,3	-2,8	-3,4	-3,8	-2,4
Elkonsumtionen	4,0	0,6	0,4	0,6	1,4
Beskattad alkoholkonsumtion	-0,6	-0,7	-0,7	-0,9	-0,7
Registrerade nya personbilar (st.)	79 000	88 000	96 000	105 000	-
andelen renodlade elbilar	29%	40%	52%	65%	-
Importerade begagnade personbilar (st.)	42 000	42 000	43 000	43 000	-
andelen renodlade elbilar	31%	38%	45%	50%	-
Konsumentprisindex	1,8	1,4	1,3	1,8	1,6

Tabell 2. Vissa ändrade skatteunderlagsposters inverkan på skatteavkastningen

	Skatteunderlag	Ändring	Ändring i skatteavkastningen, mn euro
Skatteslag			
Förvärsinkomstskatten	Löneinkomster	1%	470, varav staten 139 och kommuner 221
	Pensionsinkomster	1%	146, varav staten 38 och kommuner 94
Kapitalinkomstskatt	Kapitalinkomster	1%	44
Samfundsskatt	Driftsöverskott	1%	55, varav staten 36 och kommuner 19
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1%	150
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	2
Energiskatt	Elkonsumtionen ¹	1%	9
	Bensinkonsumtionen	1%	12
	Dieselsonsumtionen	1%	13
Alkoholskatt	Alkoholkonsumtionen	1%	15
Tobaksaccis	Cigarrettkonsumtionen	1%	9

¹ Exkl. industri, datacentraler och växthus.

Tabell 3. Verknningar av de största förändringarna i de offentliga samfundens skatteintäkter

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
mn euro						
Förvärsinkomstskatter	-1057	-618	-669	-704	-784	-706
Genomsnittlig höjning av kommunalskatteprocenten	0	70	0	0	0	0
Kapitalinkomstskatt	-3	1	5	0	0	0
Samfundsskatt	14	3	32	226	81	-152
Andra direkta skatter	19	181	-18	20	11	10
Mervädeskatt	-338	550	1300	169	0	0
Energiskatt	64	-116	-20	-27	-50	-8
Andra indirekta skatter	62	504	-836	566	58	35
Socialskyddsavgifter	167	-1665	788	-320	-43	-123

Bilaga 2. Om skillnaderna mellan budgetekonomin och nationalräkenskaperna

Statens budgetekonomi uppvisade ett överskott på 0,1 miljarder euro 2023. Enligt de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna uppgick hela statsförvaltningens finansiella ställning till -8,9 miljarder euro. Det finansiella saldot för räkenskaperna var cirka -9 miljarder euro mindre. Av skillnaden i siffrorna kan man se att slutsatser om statsförvaltningens finansiella ställning enligt nationalräkenskaperna inte kan dras direkt av budgetekonomins finansiella saldo.

Skillnaden mellan räkenskaperna och budgeten 2023 förklaras främst av att reservationsanslagen på 10 miljarder euro relaterade till elmarknaden har upphört. Eftersom anslaget inte har använts bokfördes det som inkomst i budgeten. Dessutom påverkades statens balans av emissionsförluster, som uppgick till cirka 1,5 miljarder euro. Ett mer jämförbart budgetunderskott var således cirka 8,6 miljarder euro.

I år är budgetbalansen (-12,6 miljarder euro) klart sämre än motsvarande i räkenskaperna (-8,8 miljarder euro). Räkenskapernas finansiella saldo försämrades inte ännu av finansieringen för jaktplansprojektet. Dessutom påverkas ränteutgifterna enligt räkenskaperna inte av ränteswapavtal i anknytning till statens skuldhantering, men de försämrar balansen i statsbudgeten med över en miljard euro.

År 2025 ökar underskottet i räkenskaperna i förhållande till budgeten då utgiftsbokföringen för jaktplansprojektet börjar. Underskottet i räkenskaperna är dock nära budgetekonomins underskott fram till 2028. Investeringsprogrammet som regeringen planerar ska finansieras med hjälp av statens finansieringstillgångar. Även om detta inte påverkar skuldbeloppet ökar det ändå underskottet enligt nationalräkenskaperna.

Budgetunderskottet och statens upplåning

Man kan inte heller alltid sluta sig till statens behov av upplåning utifrån budgetunderskottet. År 2023 ökade skulden i statens budgetekonomi med cirka 14,4 miljarder euro. Utifrån budgetunderskottet borde lån ha tagits på 8,6 miljarder euro, varför upplåningen var 5,8 miljarder euro större än vad budgetunderskottet skulle ha förutsatt. Allmänt taget finns det många orsaker till skillnaden mellan underskottet och förändringen i skulden.

År 2023 var den viktigaste enskilda orsaken tidpunkten för skuldsättningen. I början av 2024 behövde välfärdsområdena en finansieringspost på cirka 4 miljarder euro, och man förberedde sig på denna finansiering redan 2023. Dessutom ökade skuldsättningen på grund av emissionsförluster med cirka 1,5 miljarder euro. Andra orsaker till skillnaden är till exempel realiseringen av reservationsanslagen och förändringar i statliga fonders kassamedel.

Allmänt om skillnaden mellan budgeten och nationalräkenskaperna

Det finns många orsaker till skillnaden mellan budgetekonomins finansiella saldo och statsförvaltningens finansiella saldo enligt nationalräkenskaperna. Den viktigaste orsaken är att den statliga sektorn enligt nationalräkenskaperna är mer omfattande än enbart budgetekonomin, i vilken huvudsakligen ingår statens ämbetsverk. Till räkenskapernas statliga sektor hör förutom budgetekonomin bland annat de statliga fonderna (exklusive Statens pensionsfond), universiteten och deras fastighetsbolag samt Senatfastigheter. Besluten om klassificering av offentliga enheter ses över regelbundet. På Statistikcentralens webbplats finns en förteckning över alla enheter som hör till statsförvaltningen och mer allmänt till de offentliga samfundet.

Skillnaden beror förutom på klassificeringen också på att grunderna för bokföringen av utgifterna inom nationalräkenskaperna och budgetekonomin avviker från varandra. Räkenskaperna är baserade på prestationsprincipen, medan budgetekonomin delvis är baserad på kontantprincipen. Till följd av registreringsgrunden orsakar särskilt reservationsanslagen i budgeten skillnader mellan budgeten och utgifterna enligt nationalräkenskaperna. Reservationsanslagen är fleråriga anslag som tas upp i budgeten för ett visst år. I nationalräkenskaperna bokförs reservationsanslagen enligt prestationsprincipen enligt det år anslaget använts, på samma sätt som övriga utgifter. Nettoeffekten av överförda anslag kan variera stort från år till år. I nationalräkenskaperna omräknas dessutom skatter, subventioner och EU-avgifter enligt prestationsprincipen genom dateringskorrigeringar. Storleken på skillnaderna till följd av dateringskorrigeringarna kan noteras först i efterhand.

I budgetekonomins saldo betraktas som inkomster och utgifter även de finansplaceringar, såsom lån som staten beviljat och återbetalat samt aktieförsäljningar och -förvärv, som i nationalräkenskaperna huvudsakligen behandlas som finansiella

transaktioner. De finansiella transaktionerna inverkar inte på statens saldo enligt räkenskaperna. Till finansiella transaktioner räknas också inverkan av derivat på ränteutgifter.

Två gånger per år rapporterar EU-länderna skillnaderna mellan siffrorna i statens budgetekonomi och nationalräkenskaperna till Eurostat i samband med underskotts- och skuldrapporteringen. Skillnaden mellan saldot enligt statens – liksom de övriga undersektorerna i de offentliga finanserna – bokslut och nettokreditgivningen enligt räkenskaperna när det gäller tidigare år ska kunna förklaras. I rapporteringen utreds också den så kallade skulddynamiken, det vill säga hur nettokreditgivningen inom de offentliga finanserna stämmer överens med förändringen i den offentliga skulden.

Tabell 1. Balansen i budgetekonomin och nettokreditgivningen inom statsförvaltningen¹

	2022	2023	2024	2025*	2026*
md euro					
Överskottet (+) / underskottet (-) i budgetekonomin²	-16,0	-8,6	-12,6	-12,1	-8,9
Privatiseringsinkomster (nettoinkomster av aktieförsäljning)	-0,0	0,0	0,1	0,2	0,1
Finansiella placeringar, netto	-0,3	0,5	1,3	0,5	0,2
Inkomstöverskott i enheter utanför budgeten	-0,4	-0,3	-0,6	-0,8	-0,6
Korrigerig av kassa- / prestationsprincipen	0,3	2,5	1,8	1,7	1,1
Övriga korrigeringsposter ²	12,7	-2,9	1,2	-0,2	-1,3
Nettokreditgivningen (+) / -upplåningen (-) inom statsförvaltningen	-3,8	-8,9	-8,8	-10,7	-9,3

¹ Enligt nationalräkenskaperna

² Innehåller bl.a. återkallade skulder, omplacerade vinster av direkta utländska placeringar, tilläggsdividender samt inverkan av periodisering av reservationsanslag

Bilagatabeller

Liitetaulukko 1. : Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2019–2023

Liitetaulukko 2. : Balansen för tillgång och efterfrågan

Liitetaulukko 3. : Samhällsekonomin finansiella jämvikt

Bilagatabell 1. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2019–2023, %-förändring

Åren 2019–2023	Medeltal av prognoser, %	Medeltal av utfall, %
BNP (volym)	1,8	0,3
BNP (värde)	3,8	3,3
Privata konsumtionen (värde)	4,0	3,1
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-0,4	-0,7
Inflation	1,7	3,4
Lönesumma	3,5	3,8
Arbetslöshetsgrad	7,1	7,2
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	50,3	51,6
Statens nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-2,2	-3,0
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	-2,0	-2,6

Genomsnittliga prognosavvikelse	Under- eller överskattning av prognosen ¹ , %-enhet	Prognosavvikelsen storlek ² , %-enhet
BNP (volym)	1,4	1,9
BNP (värde)	0,4	2,3
Privata konsumtionen (värde)	0,9	2,5
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	0,3	2,0
Inflation	-1,7	2,3
Lönesumma	-0,4	2,1
Arbetslöshetsgrad	-0,2	0,6
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	-1,3	4,3
Statens nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	0,8	1,5
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, i förhållande till BNP, %	0,6	2,0

Jämförelsen av prognoserna införs i de preliminära nationalräkenskaperna i mars/juni.

Medeltalet för de fem senaste åren har beräknats utifrån vårens och höstens prognoser om budgetåret.

¹ Indikatorn för under- eller övervärdering är det genomsnittliga prognosavvikelsen.

² Medeltalet av avvikelsens absoluta värde anger prognosavvikelsens genomsnittliga storlek, oberoende av avvikelsens riktning.

Bilagatabell 2. Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro

	2022	2023	2024	2025*	2026*	2027*
Löpande priser						
Bruttonationalprodukt till marknadspris	267 687	274 880	278 933	289 807	301 047	312 067
Import av varor och tjänster	127 979	116 274	115 546	122 647	128 538	134 929
Totalutbud	395 666	391 154	394 479	412 454	429 584	446 996
Export av varor och tjänster	121 574	115 552	113 531	120 354	126 280	131 802
Konsumtion	203 230	215 765	221 373	228 673	236 375	244 509
privat	138 961	145 346	148 532	153 645	158 877	164 374
offentlig	64 269	70 419	72 841	75 028	77 499	80 135
Bruttobildning av realkapital	64 639	61 815	61 703	65 759	69 052	72 755
privat	53 382	50 746	49 884	52 256	55 422	58 475
offentlig	11 257	11 069	11 819	13 784	13 784	14 393
Totalefterfrågan	396 407	392 194	395 519	413 494	430 624	448 036
Fasta priser, referensår 2015; ej adderbara						
Bruttonationalprodukt till marknadspris	233 634	230 904	230 413	234 390	237 866	240 921
Import av varor och tjänster	97 992	91 519	91 695	95 726	98 500	101 560
Totalutbud	331 515	321 831	321 513	329 578	335 852	341 996
Export av varor och tjänster	92 959	92 852	91 861	95 580	98 580	101 059
Konsumtion	179 495	181 666	183 070	184 523	186 324	188 304
privat	123 201	123 425	124 558	126 354	128 232	130 179
offentlig	56 338	58 270	58 546	58 237	58 196	58 272
Bruttobildning av realkapital	53 596	48 882	48 234	51 003	52 432	54 082
privat	43 999	39 843	38 679	40 263	41 805	43 188
offentlig	9 577	9 029	9 570	10 784	10 657	10 923
Totalefterfrågan	331 311	321 901	321 584	329 629	335 888	342 018

Bilagatabell 3. Samhällsekonominns finansiella jämvikt

	2018	2019	2020	2021	2022
I förhållande till BNP, %					
Bruttoinvesteringar	24,1	23,8	24,0	23,6	24,1
hushåll och icke vinstsyftande samfund	7,1	7,0	7,0	7,1	0,0
företag och kreditinstitut	12,7	12,4	12,2	12,3	0,0
offentliga samfund	4,3	4,4	4,8	4,2	0,0
Bruttosparande¹	23,5	23,8	25,2	25,0	0,0
hushåll och icke vinstsyftande samfund	3,9	4,7	7,2	5,7	0,0
företag och kreditinstitut	16,2	15,7	18,7	18,0	0,0
offentliga samfund	3,4	3,4	-0,8	1,4	0,0
Finansiellt överskott	-1,8	-0,2	0,6	0,5	0,0
hushåll och icke vinstsyftande samfund	-3,3	-2,5	0,0	-1,5	0,0
företag och kreditinstitut	2,4	3,2	6,2	5,4	0,0
offentliga samfund	-0,9	-0,9	-5,6	-2,8	0,0
Statistisk differens	-0,0	-0,0	0,0	0,6	0,0

¹ Inklusive kapitalöverföringar, netto.